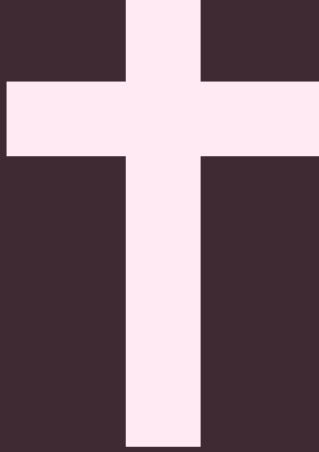

Ma Mɔweni Sulumani
ge Melefit

New Testament in Mɔyang

Ma M_uweni Sulumani ge Melefit New Testament in Muyang

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Muyang

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Muyang

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
7fea74f6-4ba4-5a54-a7cf-a6c88fbc1968

Contents

Meciyu	1
Mark	44
Luk	72
Zen	119
Tawi	151
Rom	194
1 Koren	215
2 Koren	235
Galasi	248
Efez	256
Filip	264
Kolos	269
1 Tesalonik	274
2 Tesalonik	279
1 Timote	282
2 Timote	288
Tit	292
Filemon	295
Hebri	297
Zek	313
1 Piyer	319
2 Piyer	325
1 Zen	329
2 Zen	334
3 Zen	335
Zud	336
Manjahani	338

Ma Mɔwɛni Sulumani ya Meciyu ɔ̀bɛki ni Ere ye ti mɔdɛmki ka Ma Mɔwɛni Sulumani ya Meciyu ɔ̀bɛki ni

Maslaɗa ya ɔ̀bɛki wakita ge Meciyu ni ɔ̀dafay slimi gayan a wakita ni bu ndo. Ku tamal nahkay nanɗu ni, kwa ka manjeki gani ndam ga Yezu dek tɔsɛra ɔ̀bɛki ti Meciyu zal asak ga Yezu ni (Meciyu ti tazalay nan Levi daya). Maslaɗa ya ɔ̀bɛki wakita ni ti zal Zude, awayay ɔ̀dafaki ma ga ndam mahɗarar pakama ge Melefit ya tɔdɛmbiyu, tɔdɛm amagravu ni ti ɔ̀grava ka sarta ga Yezu eɗeɗin a (jenɗey Meciyu 1.22-3 ; 2.15 ; 2.17-18 ; 2.23 ; 3.3 ; ma ndahaɗ tɔbu akada hini daya).

Ka manjeki ga wakita ni Meciyu ɔ̀dɛmki ma ke miwi ga Yezu. Kɛlɛɗ gani ɔ̀ngɛhad ere ye ti Yezu ɔ̀gray akaba ɔ̀dam ni dek akada ga ata Mark nday ata Luk ya tɔngɛhad ni : Yezu ɔ̀njɛki ke tawi gayan ka had Gellini, ɔru gwar a Zeruzalem. Yezu nan ɔ̀bu agray tawi gayan ni ti guzit ɔ̀na guzit ndam ya tɔdɛbay nan ni tɔsɛr nan ti nan way ; kɛlɛɗ gani Piyer ɔ̀dam Yezu ti nan Krist bay gaɗakani ya amara ni (16.16). Piyer ɔ̀ra ɔ̀dɛma pakama nana ti kɛlɛɗ gani Yezu ɔru gwar a Zeruzalem, wudaka akoru ti ɔ̀hi ana ndam mɔdɛbay nan ni ahɔr ɔ̀dɛm tɔkad nan eslini, mak amanɗaba e kisim ba (16.21).

E kidin ga pakama ga Yezu ya ɔ̀dam ni bu ni ti Meciyu ɔ̀daba ndahaɗ a, ɔ̀slamatakabu, ɔ̀bɛki ka mɛlanɗ gargari zlam a wakita gayan ni bu : ma ga Yezu ya ɔ̀dam ka hama ni (5.1-7.29), ma ga Yezu ya ɔ̀dam ka ya ti aslar ndam asak gayan ni (10.1-11.1), ma gozogol ga Yezu ya ɔ̀damki ka Mɛgur ge Melefit ni (13.1-52), ahɛmamam ndam ga Yezu tɔnjɛhadkabu ni (18.1-19.2) akaba ma ga Yezu ya ɔ̀damki ka mandav ga duniya ni (24.1-25.46).

Meciyu ɔ̀dafiki ana leli zlam ya ti taɗrakivu ka Yezu ni ti ɔ̀gravu akada ga zlam ya ti ɔ̀rakivu ka ndam Izireyel a Wakita ge Melefit ya ahaslani bu ni. Yezu ɔ̀slɛka ka had Ezip a akada ga ndam Izireyel na (2.14-15) ; tɔbaray nan akada ga ndam Izireyel ya tɔslɛkaba a daluv ba ni (3.13), ɔ̀caka daliya a huɗ gili bu ni (4.1) mak ɔ̀cɛliya a hama ya ga macahi Divi ge Melefit ana mis akada ge Mɔwiz ya agray na (5.1). Yezu ti nan bay mɛgri tawi ana Melefit ya ɔ̀cakay daliya a kala geli vu ni (Izayi 53.4 ; Meciyu 8.17) ; nan Wur ge Mis, ya Deniyel ɛpi Melefit amɛfiyu nan a bay vu ni (Deniyel 7.13-14 ; Meciyu 9.6). Yezu ɛndeverinaba tawi gayan na dek : kani ti nan « Melefit ya anjɛhad

akaba leli ni » (Emenɔwel) ya Izayi ɔ̀damki ma ni (Izayi 7.14 ; Meciyu 1.23 ; 28.20).

*Slimi ga ata ban ga ban ga Yezu
(Luk 3.23-38)*

¹ Yezu *Krist ti nan wur huɗ ge Devit, wur huɗ ga Abraham daya. Slimi ga ata ban ga banjani ti nday hi :

² Abraham ɛwi Izak, Izak ɛwi Zekup, Zekup ɛwi Zada akaba bɛza ga manjani ndahaɗ,

³ Zada ɛwifinɗa ata Ferez nday ata Zara ka Tamar a, Ferez ɛwi Esron, Esron ɛwi Aram,

⁴ Aram ɛwi Aminadap, Aminadap ɛwi Nason, Nason ɛwi Salmon,

⁵ Salmon ɛwifinɗa Boz ka Rahap a, Boz ɛwifinɗa Zobet ka Rut a, Zobet ɛwi Zese,

⁶ Zese ɛwi Devit. Devit ti ɔ̀zum bay.

Bay Devit ɛwifinɗa Salomon ka wal ge Yuri a,

⁷ Salomon ɛwi Robowam, Robowam ɛwi Abiya, Abiya ɛwi Asaf,

⁸ Asaf ɛwi Zusifaf, Zusifaf ɛwi Zuram, Zuram ɛwi Ozias,

⁹ Ozias ɛwi Zowatam, Zowatam ɛwi Asaz, Asaz ɛwi Ezesiyas,

¹⁰ Ezesiyas ɛwi Manase, Manase ɛwi Amon, Amon ɛwi Zuziyas,

¹¹ Zuziyas ɛwi Zesunias akaba bɛza ga manjani. Ka sarta gani nani ti tɛhɛloru ndam *Zude ka had Babilon.

¹² Tara tɛhɛloya ndam Zude ka had Babilon a ti Zesunias ɛwi Salatiyel, Salatiyel ɛwi Zorobabel,

¹³ Zorobabel ɛwi Abiyut, Abiyut ɛwi Eliyakim, Eliyakim ɛwi Azor,

¹⁴ Azor ɛwi Sadok, Sadok ɛwi Akim, Akim ɛwi Eliyut,

¹⁵ Eliyut ɛwi Eleyazar, Eleyazar ɛwi Mataɗ, Mataɗ ɛwi Zekup,

¹⁶ Zekup ɛwi Zuzef. Zuzef ti zal ga Mari ya ɛwi Yezu ni. Yezu ti tazalay nan Krist.

¹⁷ Nahkay e kidin ga sarta ga Abraham akaba sarta ge Devit bu ni ti bɛza huɗ bɛza huɗ ga Abraham kru mahar fad ; e kidin ga sarta ge Devit akaba sarta ya ti tɛhɛloru ndam Zude ka had Babilon ni bu ni ti bɛza huɗ bɛza huɗ ga Abraham kru mahar fad ; e kidin ga sarta ya ti tɛhɛloru ndam Zude ka had Babilon ni akaba sarta ge Krist bu ni ti bɛza huɗ bɛza huɗ ga Abraham kru mahar fad.

*Mɛslɛr ge Melefit ahi ana Zuzef etiwewa
wur a, slimi gani Yezu
(Luk 2.1-7)*

¹⁸ Tiwi Yezu *Krist ti ɔ̀gravu nahkay hi : manjani Mari mɛwa ge Zuzef. Zuzef ɔ̀zay nan fan ndo, ay tipi ti nan a huɗ. Nan a huɗ ti ɔ̀na njɛda ga *Mɛsuf Njɛlatani.

¹⁹ Zal gani Zuzef ti nan mis jireni, nahkay ɔ̀ra ɛpia nan a, nan a huɗ ti ɔ̀wayay madafani do. ɔ̀dam ambrɛɗ nan akal-akal.

²⁰ Nanj abu ajalay ahàr nahkay ti *mæslær ge Melefít àngazlivu e kisim mizidèni bu, àhi ahkado : « Zuzef wur hud ge Devit, kàgray anjwaz ga mazay Mari ga wal ba, adaba wur ya a hud gayan bu ni ti àzay hud gani àna njada ga Mæuf Njolatani.

²¹ Ara ewi wur zalani. Emiweya ti akædi slimì Yezu, adaba nanj ti amahanggay ndam gayan, amæhælaba tay a magudar zlam gatay ba. »

²² Zlam gani nani àgravu dek ti, ti pakama ga Bay Melefít ya àhi ana bay mahanggaray *pakama gayan ni màgravu. Pakama gani nani ti nihi :

²³ « Wur dahalay ya àsær zal fan ndo ni ara azay hud, emiwi wur zalani, atæzalay nanj Emenawel. » * Emenawel ti awayay adæmvaba « Melefít nanj abu akaba leli. »

²⁴ Zuzef nakæn àra èpidékva ti àgray ere ye ti mæslær ga Bay Melefít àhi gray ni. Àzay Mari nakæn ga wal,

²⁵ ay tàndæhadkabu ndo, duk àbivoru ana sarta ya Mari èweya wur na ni. Nahkay Mari nakæn èwi wur zalani, mæk Zuzef àdi slimì gani Yezu.

2

Ndam mæsær zlam tara tamænjava Yezu a

¹ Tiwi Yezu ti e Betlehem ka had *Zude. Ka sarta gani nani ti Erot nanj bay ga ndam *Zude. Tàra tiwia Yezu a ti ndam ndahan tàra a Zeruzalem a ; nday ndam mæsær zlam, tàslækabiya gwar egezi a.

² Tàra tinjia ti tihindi, tàdæm : « Bay ga ndam Zude ya tiwi ni ti nanj eley ? Màra ti adaba bonjur àcælaya, adafaki tiweya bay gadakana. Mipia bonjur na ti màra ga mabæhadí mirdim a. »

³ Bay *Erot àra ècia ma gana ti ma gani àhælia ahàr a dal-dal ; ma gani àhælia ahàr ana ndam Zeruzalem a dek daya.

⁴ Eslini Erot nakæn àzalakabu gadákani ga ndam *mangalabakabu mis akaba Melefít ni akaba ndam Zude ya *tæsæra Wakita ge Melefít a ni. Àzalakabu gadákani ga ndam Zude ni nahkay ti ge mihindifinja kà tay a : « *Krist Bay gadákani ya amara ni ti, etiwì nanj ti eley ? »

⁵ Nanj nakæn àra àhia ana tay a nahkay ti nday nakæn tæhængrifæn, tàhi : « Etiwì nanj ti e Betlehem ka had Zude, adaba bay mahanggaray *pakama ge Melefít nahan àbæki a wakita gayan bu nahkay hi :

⁶ « Bay Melefít àdæm :

Lekulum ndam Betlehem ka had Zude ni ti kæsa gekuli gadákani àtam kæsa ndahan ga had Zude ni,

adaba etiwì bay a kæsa gekuli bu.

Bay gani nani ti amædi kama ana ndam goro ndam *Izireyel. » *

⁷ Bay Erot àra ècia ma na nahkay ti àzalakabu ndam mæsær zlam ni akal-akal, èhindifinja ma kà tay a, àhi ana tay ahkado : « Bonjur ni ti àcælaya ananaw ? »

⁸ Tàra tæhia sarta gana ti àslæroru tay e Betlehem, àhi ana tay : « Dægum, kædæbum mælæn ga wur ya tiwi ni lala. Akæsæruma mælæn gana ti, njguma ti káhængrumu ma gani. Adaba nu day nara nakoru ga mabæhadí mirdim. »

⁹ Nday nakæn tàra ticia ma ga bay na ti tàslæka. Nday tæbu takoru e divi bu ni ti tipì bonjur ya àcælaya gwar egezi a ni, nanj abu akoru kama gatay. Bonjur ni nanj abu akoru nahkay ti òru ècikki ka mælæn ga wur ya nanj àvu ni.

¹⁰ Tàra tipia bonjur na ti tæmærvæ dal-dal,

¹¹ tæhuriyu a ahay ya ti bonjur ècikki ni vu, tàdi ahàr ana wur ni nday ata mænani Mari. Tàra tipia wur na ti tæbæhadí mirdim grik meleher ndiða ndiða ana had, mæk tæzlækaba sahar gatay a, tæhælaya zlam a, tæbi ana wur ni. Zlam gani nday hi : gru, haf ya tamal tazæbay ezi ti àbælày ni, akaba haf nahan tazalay mir, ezi akada ge tersel ni.

¹² Kælæn gani Melefít àhi ma ana tay e kisim mizidèni bu, àhi ana tay ahkado : « Kængumoru gwar afa ga Erot ba. » Nahkay nday nakæn tàslæka, tængoru a magam gatay àna divi nahan zlam gatay.

Ata bæj ga Yezu tacuhworu àna Yezu ka had Ezip

¹³ Ndam mæsær zlam ni tàra tàslæka ti *mæslær ge Melefít àngazlivu ana Zuzef e kisim mizidèni bu, àhi ahkado : « Slæka, za wur na nday ata mænana, cuhworu àna tay gwar ka had Ezip. Ekinjumiya ti njæhaduma eslina. Anæhuk "Slæka" day kwa ti akæslækumbiya. Adaba *Erot nanj abu adæbay divi ge mijin wur ni. »

¹⁴ Zuzef àra ècia ma na nahkay nahæma, ga mælavad gani nani ècika, àzay wur ni nday ata mæn ga wur ni, òru ka had Ezip.

¹⁵ Tòru tinjua eslina ti tænjæhadíyu duk àbiviyu ana kisim ga bay Erot. Ata bæj ga Yezu tòru àna Yezu ka had Ezip ti, ti pakama ga bay mahanggaray *pakama ga Bay Melefít màgravu. Pakama ya àdam ni ti nahkay hi : « Næzalabiyu wur goro ti kwa ka had Ezip. † »

Tabazl bæza

¹⁶ Erot àra ècia ndam mæsær zlam ni tàgosa nanj a ti àzuma bæruv a dal-dal. Nahkay àslæroru mis, àhi ana tay tòru tæbazl bæza ga kæsa Betlehem akaba bæza ge mis ya tanjæhad kà gævay gani ni. Àhi ana tay tæbazl bæza ya ti tæzuma vi a cæ cæna akaba ya tìslì

vi cə cəni ndo ni dek. Adəm tábazl bəza ge vi cə cəni ni ti adaba ndam məsar zlam ni təhi « Mipi bonjur enjenjeni ti ağray vi cə nihi. »

¹⁷ Nahkay pakama ge Zeremi bay mahəngaray *pakama ge Melefit ni ağravu. Pakama gani nahkay hi :

¹⁸ « Tici Zlahay a Rama : tuway ahənday dal-dal, tagray delulu. »

Nani Resel, etəwi bəza gayan, awayay ti mis tədabakay nañ do, adaba bəza gayan təbi va bi. † »

Ata bəñ ga Yezu tasləkabiya ka had Ezip a

¹⁹ Kələñ gani bay *Erot nakəñ àməta. Àra àməta ti məslər ga Bay Melefit àngazlivu ana Zuzef ka had Ezip e kisim mizidəni bu keti,

²⁰ àhi ahkado : « Cikaba, za wur na nday ata məjana, kəngoru àna tay ka had Izireyel. Adaba ndam ya ti tawayay makad wur ni ti tàməta. »

²¹ Zuzef nakəñ àra ècia ma na ti ècik, àzay wur ni nday ata məñ ga wur ni, təsləka təngoru ka had Izireyel.

²² Ay Erseleyəs wur ga Erot àhuriya a bay ga bəjana va ka had *Zude a. Zuzef nakəñ àra ècia ma gana ti àngwaz awər nañ, awayay məhuriyani ka had Zude do. Eslini *məslər ge Melefit àhi ma e kisim mizidəni bu, nahkay Zuzef nakəñ öru ka had *Gelili.

²³ Öru ènjəa eslina ti ànjəhad a kəsa nahan bu ; təzalay kəsa gani Nazaret. Nahkay ere ye ti ndam mahəngaray *pakama ge Melefit ya tədəmbiyu ni ağrava. Ma gani nahkay hi : « *Bay gədakani ya amara ni ti atəzalay nañ zal Nazaret. »

3

*Pakama ge Zeñ bay məbaray mis ni
(Mark 1.1-8 ; Lək 3.1-9 ; Zeñ 1.19-28)*

¹ A vad nahan əbu nahəma, Zeñ bay məbaray mis ni àhərkiaya ke mis a huđ gili ba ka had *Zude ga məhi ma ana mis.

² Àhi ana mis ahkado : « Mbatumkaba majalay ahər gekuli a, adaba *Məğur ge Melefit ènjia wudak. »

³ Zeñ ti Izayi bay mahəngaray *pakama ge Melefit àdəmkiביya ma, àdəm :

« Maslaña azlah a huđ gili bu, dəngü gayan ahəndabiyu. Adəm :

“Slamatumikabu divi ana Bay gədakani, ahər àdəm divi gayan məla ndələba.” † »

⁴ Zeñ ti nañ əbu àna azana mələmani àna ènguc ge ezligwemi, awəlvü àna maspara ga ambəla a zuh bu. Zlam məzum gayan ti eyew akaba amu.

⁵ Eslini ti ndam Zerəzalem, ndam ga had Zude dek akaba ndam ya ti tanjəhad kə gəvay ga zalaka *Zurdeñ ni dek tərəkia ke Zeñ nakəñ a,

⁶ tədafaya zlam gatay ya təgudar na, mək Zeñ nakəñ àbaray tay a zalaka Zurdeñ ni bu həya.

⁷ Ndam *Feriziyen akaba ndam *Sedəseyen kay tərəkia ke Zeñ a ti məbaray tay. Zeñ nakəñ àra èpia tay a ti àhi ana tay ahkado : « Lekuləm ti medəkəw ! Way àhi ana kuli dəguma afa goro a ti kátamumfəña kə məzum bəruv ge Melefit ya ara azumki ke mis wudak na way ?

⁸ Tamal ti kəmbatumkaba majalay ahər gekuli a ededən ededənəna ti, grum təwi ya ti adafaki lekuləm kəmbatumva ni.

⁹ Ngay bəñ ga bəñ gekuli Abraham, nahkay akatamum ti kəhumi ana ahər ba, adaba nəhi ana kuli nahəma, Melefit esliki məhiani ana akur nday ndani tigi bəza huđ ga Abraham day, agravu.

¹⁰ Şi kəgrum təwi sulumani kwa. Do ni ti Melefit nañ ànjəkia ka matrađ kuli a àndava, agri ana kuli akada ge mis ya məñ ga zlam gayan tiwi bəza sulumani do ni ti azay zlabə gayan ekeleba tay a, abiyu yam a aku vu ni.

¹¹ Nu ti nabaray kuli àna tay a mis təsər lekuləm kəmbatumkaba majalay ahər gekuli a, ay maslaña nahan nañ əbu ara e divi ba kələñ goro a : nañ ti aməbaray kuli àna *Məsuf Njələtani akaba àna aku. Nañ gani nani ti njədə gayan àtama goro a ; nu ti way ga məziaba kimaka gayan a di way ?

¹² Emedekaba mis a akada ge mis ya əza hijid gayan a ahar va, ahar hay àna nañ ni. Àharaba ti abiyu yam ga hay ni a guvur vu. Ay kisfit gani ni ti ajiaba aku a. Aku gani nani ti àmət day-day do. »

Tabaray Yezu

(Mark 1.9-11 ; Lək 3.21-22)

¹³ Eslini Yezu əsləka ka had *Gelili a, àrəkioru ke Zeñ kə gavay ga zalaka *Zurdeñ ti Zeñ *məbaray nañ.

¹⁴ Ay ti Zeñ awayay məbaray nañ do, àhi ahkado : « Amal nu nərəkukoru ti kəbaray nu. Nihiti nak kərəkua ti nəbaray kur sawan aw ? »

¹⁵ Ay Yezu àhəngrifən, àhi : « Nihiti gəskabá, gray nahkay hayən. Tamal məgra nahkay ti məgra ere ye ti Melefit awayay na dek. Ağaski ti magray nahkay. » Zeñ àra ècia ma ga Zeñ na ti àgəskabu, àbaray nañ.

¹⁶ Zeñ àra àbara Yezu a ti Yezu əcalaya a yam ni ba. Eslini huđ melefit əzləkvaba, mək Yezu nakəñ èpi *Məsuf ge Melefit àhərkiaya akada ga kurkoduk ya ahar na.

¹⁷ Eslini dəngü ahəndabiyu a huđ melefit bu akada dəngü ge mis, àdəm : « Maslaña hini ti wur goro, nawayay nañ dal-dal ; aməru məbərur dal-dal. »

‡ 2:18 Zeremi 31.15. * 3:2 A wakita ge Meciya bu, tədəm « Məğur ga huđ melefit, » awayay adəmvaba « Məğur ge Melefit. » † 3:3 Izayi 40.3.

4

*Seteni ahalfəŋa eyu kà Yezu a
(Mark 1.12-13 ; Lük 4.1-13)*

¹ Kələŋ gani *Məsuf ge Melefit àzoru Yezu a huđ gili vu ti *Seteni mähalfəŋa eyu a.

² Eslini Yezu nakəŋ agəs ndəra, àzum zlam ndo vad kru kru fađ məlafat akaba məlavaf gani do dek. Kələŋ gani ləwir əwərkaba naŋ a.

³ Nahkay bay məhəlfəŋa eyu kə mis a ni ərəkioru, àhi ; « Tamal ti nak Wur ge Melefit edeđiŋ ti hi ana akur nday hini təmbukvu *dipeŋ zla aw. »

⁴ Ay Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu, Melefit àdəm : “Mis anjəhad ti àna zlam məzumani ciliŋ do ; anjəhad ti àna pakama ya Melefit àdəm ni dek.” * »

⁵ Eslini Seteni àzoru naŋ a kəsə *njəlātani ni vu, àfəkad naŋ jik ka ahàr ga *ahay gəđakani ge Melefit ni, †

⁶ mək àhi : « Tamal nak Wur ge Melefit edeđiŋ ti diyu a had, adaba àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu nahkay hi : “Melefit aməhi ma ana məslər gayəŋ, atakəcaw kur, ti asak gayak ənjifiŋ kà akur ba.” ‡ »

⁷ Ay Yezu àhi : « Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu keti : “Kəhəlfəŋa eyu kà Bay Melefit gayak a ba.” § »

⁸ Eslini Seteni nakəŋ àzoru Yezu ka ahàr ga həma zəbalani, àdəfiki had ga duniya gərgərani dek, àdəfiki njəđa akaba elimeni gatay,

⁹ mək àhi : « Kəbu kipioru zlam ni dek do waw ? Tamal ti kəbəhadua mirdim a meleher ndiḅ ana had ti anəbuk tay dek. »

¹⁰ Eslini Yezu àhi : « Həđakfua, Seteni. Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu nahkay hi : “Akabəhadı mirdim ti ana Bay Melefit gayak ; akazləbay naŋ naŋ bəlaŋ ciliŋ.” * »

¹¹ Yezu àra àdama ma na nahkay ti Seteni nakəŋ àsləkafəŋa. Àra àsləkafəŋa ti *məslər ge Melefit tərəkia ka Yezu a, təfi ahàr.

*Yezu anjəki ke təwi gayəŋ ka had Gelili
(Mark 1.14-15 ; Lük 4.14-15)*

¹² Kələŋ gani mis təhi ana Yezu təfiya Zəŋ a danğay va. Yezu àra əcia ma gana ti àsləka öru ka had *Gelili.

¹³ Öru ənjəua eslina ti ànjəhad a Nazaret ndo, öru ànjəhad a Kafarnahum. Kafarnahum ti kà gəvay ga *dəluv gəđakani ga had Gelili, ka had ga Zabulon akaba ga Naftali.

¹⁴ Ağray nahkay ti pakama ge Melefit ya àdəmbyu ni ti mığravu. Àdəm nahkay hi :

¹⁵ « Lekulum ndam ga had ga Zabulon akaba ga Naftali,

gwar ka dəluv, ke ledi ga zalaka *Zərdeŋ ni ! Ka had Gelili gekuli ti ndam ya nday ndam *Zəde do ni təbu kay,

¹⁶ ay mis ya ti tanjəhad a məlaŋ ziŋ-ziŋeni bu ni tipia məlaŋ maslədana dal-dal ; mis ya ti tanjəhad akada nday mis məmətani ni, məlaŋ àslədia ana tay a. † »

¹⁷ Ka sarta gani nani Yezu ànjəki ka məhi ma ana mis, àdəm : « Mbatumkaba məjalay ahàr gekuli a, adaba *Məgur ge Melefit ənjia. »

*Yezu azalay ndam məgəs kiliffad
(Mark 1.16-20 ; Lük 5.1-11)*

¹⁸ A vad nahaŋ Yezu naŋ àbu asawadəy kà gəvay ga dəluv Gelili ti əpi mis ndahaŋ cə nday kà məŋ gatay. Bəlaŋ gani slimi gayəŋ Simu naŋ ya təzalay Piyer ni, nahaŋ ni ti ni slimi gayəŋ Andre. Nday təbu tətəliyu zəva gatay a dəluv vu, adaba nday ndam məgəs kiliff. ¹⁹ Eslini Yezu àhi ana tay : « Dəbumbiyu nu ; anagraŋ ti kigəm ndam məhəlibiyu mis ana Melefit akada ya ti kəgəsum kiliff ni. »

²⁰ Təra ticia pakama ga Yezu na ti təmbərbu zəva gatay ni ndəbak, tədəbay naŋ həya.

²¹ Nday təbu takoru ti Yezu əpi mis ndahaŋ cə, nday kà məŋ gatay keti ; nday bəza ge Zebede, bəlaŋ gani slimi gayəŋ Zek, nahaŋ ni ti ni slimi gayəŋ Zəŋ. Nday a *slalah ga yam bu akaba bəŋ gatay Zebede, təbu təslamalay zəva gatay. Yezu àra əpia tay a ti əzalay tay.

²² Nday nakəŋ təra ticia zalay ga Yezu na ti təmbərbu slalah ga yam gatay ni akaba bəŋ gatay ni, tədəbay naŋ.

*Yezu acahi zlam ana mis akaba
ahəŋgaraba mis a
(Lük 6.17-19)*

²³ Kələŋ gani Yezu àsawadəy ka kəsə ka kəsə ga had *Gelili ni dek, àcahi zlam ana mis a ahay ga *mahəŋgalavü Melefit ye eslini ni bu. Àhi *Ma Məweni Sulumani àki ka *Məgur ge Melefit ana tay, àhəŋgaraba ndam gatay dərani akaba ndam gatay ya arməwərgərgərani awə tay na dek.

²⁴ Nahkay ndam ga had Siri dek ticia zlam ga Yezu ya àgray na. Eslini təhəlibiyu ndam gatay təbəsəy do ni dek : ndam ga arməwəx, ndam ya ti təcakay daliya ni, ndam ya ti seteni təniviyu ana tay ni, ndam ya ti araŋa agəs tay bəruk bəruk ni, akaba ndam dəra. Təhəlibiya tay ana Yezu a ti Yezu àhəŋgaraba tay a.

²⁵ Mis dal-dal təsləkabiya e Gelili a, ka had ga *Kəsə Kru a, a Zərəzalem a, ka had *Zəde akaba ke ledi ga zalaka *Zərdeŋ a, tədəbay Yezu.

* 4:4 Mimbiki 8.3. † 4:5 Kəsə njəlātani ni ti Zərəzalem. Mimbiki 6.13. † 4:16 Izayi 8.23-9.1.

‡ 4:6 Limis 91.11-12. § 4:7 Mimbiki 6.16. * 4:10

5

Yezu acahi zlam ana mis a hama bu

¹ Yezu ära ëpia mis dal-dalani na ti äcëloru a hama vu, änjähad digus. Nahkay ndam madäbay nanj ni tëräkioru,

² mäk Yezu änjäki ka macahi zlam ana tay.

Məmərani ga ndam ga Yezu

(Luk 6.20-23)

Ähi ana tay ahkado :

³ « Ndam ya ti tësëra nday ndam talaga kè eri ge Melefit ni ti tëmərvu, adaba *Məgur ge Melefit ti gatay.

⁴ Ndam ya ti titəwi ni ti tëmərvu, adaba Melefit aməhəngriyu bəruv ana tay. *

⁵ Ndam ya ti nday kuđufani ni ti tëmərvu, adaba Melefit aməvi had ya ti ädəm aməvi ana ndam gayan ni ana tay.

⁶ Ndam ya ti tawayay jiri ge Melefit akada ya tawayay zlam məzumani akaba zlam miseni ni ti tëmərvu, adaba etipi jiri gani nani, atərəh äna nanj akada ya tərəh äna zlam məzumani ni.

⁷ Ndam ya ti mis tësi cicihi ana tay ni ti tëmərvu, adaba nday day atəsi cicihi ana Melefit.

⁸ Ndam ya ti məbərur gatay *njəlatani ni ti tëmərvu, adaba etipi Melefit.

⁹ Ndam ya ti tanğalabakabu mis ni ti tëmərvu, adaba Melefit amazalay tay bəza gayan.

¹⁰ Ndam ya ti mis təgri daliya ana tay adaba nday ndam jireni ni ti tëmərvu, adaba Məgur ge Melefit ti gatay.

¹¹ « Lekuləm ti ka ya ti mis tindivi küli, təgri daliya ana küli ahkado do ni tədəmki ma magədavani gərgəri äki ke küli adaba lekuləm ndam goro ni ti, mərumvu.

¹² Yəm, mərumvu dal-dal, adaba Melefit aməvi zlam sulumani ana küli kay a kəla gani vu a hud melefit bu. Daliya ya təgri ana küli nihi ni ti, ku ndam mahəngaray *pakama ge Melefit ahaslani day təgri ana tay nahkay. »

Ma äki ka estena akaba ka məlan masladani

(Mark 9.50 ; Luk 14.34-35)

¹³ « Lekuləm e kidinğ ga ndam ga *duniya ni bu ni ti akada estena ya tabafəñ kà zlam məzumani ni. Ay tamal estena ni äcər va do ni ti, təgri ahəmamam ti məcər keti ni mam ? Äbi ! Ègia zlam masakana, tizligoru mis tëcəlki cilinğ.

¹⁴ « Asladay məlan a duniya bu ni ti lekuləm gani. Kəsa gədakani ka ahər ga həma ti anğahvu waw ? Aha !

¹⁵ Maslanja ya ti ebeftey cəngel mək ahəmbaki dagəla ni ti äbi ; afəkad ka məlan

zanjani sawanğ, nahkay ti asladı məlanğ ana mis ya ti a hud ahay bu ni dek.

¹⁶ Nahkay zla nahəma grum ti mis dek tıpi masladani geküli äna təwi geküli sulumani ya kəgrum ni. Etipia ti atazləbay Bəñ geküli ya a hud melefit bu ni. »

Pakama äki ke Divi ge Melefit

¹⁷ « İğay nu nara ga məmbatkaba *Divi ge Melefit ya Məwiz äbäki na akaba pakama ga ndam ndahanğ ya təhəngaray *pakama ge Melefit na ti kədəmum ba. Nara ga məmbatkaba tay a do, nara ti ge mendeveerinğ təwi gani sawanğ.

¹⁸ Nəhi ana küli nahəma, ku asak ma gəzit ge Divi ge Melefit ya Məwiz äbäki ni emiji do. Tamal hud melefit akaba had ni dek tıjji ndo ni ti asak ma ga wakita ni day emiji do. Si ere ye ti Melefit awayay magray ni dek amagrava day kwa.

¹⁹ Nahkay zla nahəma, tamal mis ägəskabu ku Divi bəlanğ e kidinğ ge Divi ge Melefit bu ndo, akaba acahi ana mis ndahanğ ti təgray akada gayan ni ti, äbəlay do. Ku tamal ägəskabä Divi ndahanğ a dek, Divi ya ägəskabu ndo ni ti gəziteni ätam nday ndahanğ dek nəngü ni, Melefit amədəm maslanja nani gəziteni ätam mis ndahanğ dek a Məgur gayan ni bu. Ay maslanja ya ti ägəskabä Divi ge Melefit a dek, acahi ana mis ndahanğ ni ti, Melefit amədəm nanj gədakani a Məgur gayan ni bu.

²⁰ Nəhi ana küli nahəma, ahər ädəm kätamum ndam *Feriziyenğ akaba ndam *məsər Wakita ge Melefit äna jiri. Tamal kätamum tay ndo ni ti akəhurumiyu a *Məgur ge Melefit ni vu koksah. »

Məzum bəruv akaba ləgayvu

²¹ « Kəsəruma təhi ana ata bəñ geküli ahkado : “Kəkad mis ba. Maslanja ya ti äkada mis a ni ti tagrafəñja seriya.” †

²² Ay nu ti nəhi ana küli : ku way way do tamal äzumkia bəruv ka wur ga məjana ti tagrafəñja seriya ; ku way way do tamal èndiviu wur ga məjana cəđ ti ndam ge seriya təwəl nanğ ; tamal ähi ana wur ga məjani “Nak muru” ti tizligiyu nanğ a *dəluv ga aku vu.

²³ Nahkay tamal kinjua äna sədaga gayak ka məlanğ ya tabəhad na, mək kəsərkia kəgudaria zlam ana wur ga muk a ti,

²⁴ mbərbu sədaga gayak ni eslini, ru kəngalumbabiya. Akəngalumbabiya ti nğa ti käfəkadi sədaga gayak ni ana Melefit dəma mba.

²⁵ « Tamal maslanja akoru abəhadkuk mirdim nahəma, nğalumbu ka ahər divi ; do ni ti bi maslanja nani aməzikaboru kur ana bay magray seriya, mək bay ni aməvi kur ana zal slewja ga məfiyu kur a danğay vu.

* 5:4 A wakita ndahanğ bu təmbatkaba lemeru 4 ata 5 a. † 5:21 Mahərana 20.13 ; Mimbiki 5.17.

²⁶ Nəhuk nahəma, mənjad məpələba ere ye ti təfəkuk na dək ti akaharaya a danğay ni ba do. Ku tamal ti agəjənifuk sisi bəlan nənğu ni, si kəpələba kwa. »

Magray hala

²⁷ « Kəsəruma təhi ana ata bəj gekəli ahkado : “Kəgray hala ba.” †

²⁸ Ay nu ti nəhi ana kəli : ku way way do tamal əmənjaləna ana wal a əna eri ciliñ, awayay ti təndəhadkəbu ti, əgra hala əndava.

²⁹ « Nahkay tamal eri ga ahar ga dəf gayak ezligiyu kur a magudar zlam vu nahəma, zaba zligoru ; əgəski hojo zlam ga vu gayak bəlan ejiji ere gani tizligiyu vu gayak dək a dəluv ga aku vu ni.

³⁰ Tamal ahar ga dəf gayak ezligiyu kur a magudar zlam vu nahəma, kelkəba zligoru ; əgəski hojo zlam ga vu gayak bəlan ejiji ere gani vu gayak dək ahuriyu a dəluv ga aku vu ni. »

Magaray wal

(Meciya 19.9 ; Mark 10.11-12 ; Lək 16.18)

³¹ « Təhi ana ata bəj gekəli : “Tamal maslaña agaray wal gayan ti ahər ədəm abəki wakita gani, avi.” †

³² Ay nu ti nəhi ana kəli : ku way way do əgara wal gayan a, wal ni day əgray mesəwehvu ndo ni ti, wal ni əda zal nahan a ti maslaña ya əgara wal na ti əfiyu wal ni a magray hala vu. Nahkay maslaña ya ti əza wal ya ti zal gani əgara na day əgra hala. »

Mbaday

³³ « Kəsəruma təhi ana ata bəj gekəli ahkado : “Tamal kəmbadə, kədəm akəgri zlam ana Melefit ti ahər ədəm kəmbəran ba, gray ere gani nani.” *

³⁴ Ay nu ti nəhi ana kəli : kəmbadəm dəy-dəy ba. Ku əna huđ melefit kəmbadəm ba, adəba huđ melefit ti kərsi ga Bay Melefit.

³⁵ Ku əna had dəy kəmbadəm ba, adəba had ti mələñ məbəki asak ge Melefit. Ku əna Zerəzalem day kəmbadəm ba, adəba nani kəsa ga Bay gədəkani.

³⁶ Ku əna ahər gayak day kəmbadə ba, adəba ku məhər ga ahər gayak bəlan day kəmbatkəba ti mīgi bəd-bədəni ahkay do ni didilənəni koksah.

³⁷ Ere ye ti kədəmum ni ti “Iy !” ahkay do ni “Aha !” Tamal kədəmumkiva ma nahan a ti nani təwi ge *Seteni. »

Mahəngarvu zlam magədavani

(Lək 6.29-30)

³⁸ « Kəsəruma, təhi ana ata bəj gekəli : “Tamal maslaña əzəkəba eri a ti ziaba eri a bilegeni. Tamal maslaña ədəvəkəba aslər a ti dəviaba aslər a bilegeni.” †

³⁹ Ay nu ti nəhi ana kəli : tamal mis cudayani əgruka arana ti kəhəngarfəñ ba. Tamal maslaña əduka barva ka tuwər ga ahar ga dəf a nahəma, mbatikabiyu ga ahar ga gəjar ni ti mədukkivu keti.

⁴⁰ Tamal mis əbəhadkəba mirdim a, awayay azafuka endəwi gayak a nahəma, mbrəñ nan məzafuka, məzafuka mugudi gayak a daya.

⁴¹ Tamal mis əfəkəka nğasa ga məziuru zlam ezewedkru nahəma, zioru ezewedkru kru cə.

⁴² Tamal mis əhindiləka zlam a ti vi. Tamal mis əra ga makələy duwa ti kəkeli ba. »

Mawayay ndam ezir geli

(Lək 6.27-28, 32-36)

⁴³ « Kəsəruma təhi ana ata bəj gekəli : “Ahər ədəm wayay ndam ya ti nak kəbu akaba tay ni, zirey ndam ezir gayak.” †

⁴⁴ Ay nu ti nəhi ana kəli : wayum ndam ezir gekəli ; hənğalumi Melefit ana ndam ya təgri dəliya ana kəli ni.

⁴⁵ Tamal kəgrum nahkay ti ekigum bəza ga Bəj gekəli ya e melefit bu ni ededīñ ededīñeni, adəba nan ti agray ti fat məsləfi mələñ ana ndam cuday akaba ana ndam sulumani, agray ti avər mətədəiya ana ndam jireni akaba ana ndam jireni do na daya.

⁴⁶ Tamal ləkələm kawayum ndam ya ti tawayay kəli ni ciliñ ti, kəhumi ana ahər Melefit aməvi zlam ana kəli ka duwa gani aw ? Aha ! Adəba ku ndam *məhəl hadam day təbu tagray nahkay.

⁴⁷ Tamal kəgrumi sa ana bəza ga mənğ gekəli ciliñ ti, kəhumi ana ahər kəgrum zlam sulumani aw ? Aha ! Ku nday ya ti təfəki ahər ke Melefit do ni day təbu tagray nahkay.

⁴⁸ Ahər ədəm kəgudarum zlam do simiteni, akada ga Bəj gekəli ya e melefit bu əgudar zlam do simiteni ni. »

6

Məvi zlam ana ndam talaga

¹ Yezu əhi ana tay keti : « Ka ya ti kəgrum zlam sulumani ni ti, kəgrum kə meleher ge mis ndahan ti tīpi ere ye ti kəgrum ni ba. Tamal kəgrum kə meleher ge mis ti, Bəj gekəli ya e melefit bu ni aməvi zlam ana kəli azuhva təwi gekəli ni do.

² Nahkay zla nahəma, ka ya ti kəvumi zlam ana ndam talaga ni ti, kəzlahum əna nan ti mis tici ba. Ndam ya ti tawayay ti mis tədəm nday ndam jireni ni təbu tagray nahkay a ahay ga *mahəngalavü Melefit bu akaba a kəsa bu. Tagray nahkay ti adəba tawayay ti mis təzləbay tay. Nəhi ana kəli

‡ 5:27 Mahərana 20.14 ; Mimbiki 5.18. § 5:31 Mimbiki 24.1. * 5:33 Mənğay Levi 19.12 ; Macalani 30.3 ; Mimbiki 23.22-24. † 5:38 Mahərana 21.24 ; Levi 24.20 ; Mimbiki 19.21. ‡ 5:43 Levi 19.18.

nahəma, nday ti tənğəta zlam ka duwa gana āndava, atənğət nahəñj va do.

³ Ay nak ti ka ya ti kəvi zlam ana zal talaga nahəma, gray ti ku ahar ga gəjar gayak day āsər ere ye ti ahar ga daf gayak agray ni ba.

⁴ Ahār ādəm kəvi zlam ana mis ti maslañj nahəñj èci ma gani ba. Buk ti epi zlam ya mis tipi do ni, nahkay aməvuk zlam sulumani azuhva təwi gayak ya kəgray ni. »

Mahəngalay Melefit
(Luk 11.2-4)

⁵ « Ka ya ti kahəngalum Melefit nahəma, kəgrum akada ga ndam ya tawayay ti mis ndahañj tādəm nday ndam jireni ni ba. Nday ti tahəngalay Melefit tawayay micikeni jik a ahay ga *mahəngalavü Melefit bu ahkay do ni kə gəvay ge divi, ti mis tipi tay. Nəhi ana kəli nahəma, nday ti tənğəta zlam ka duwa gana āndava, atənğət nahəñj va do.

⁶ Ay nak ti ka ya ti kahəngalay Melefit nahəma, huriyu a ahay gayak vu, zlakabu mahay ti mis tipi kur ka ya ti kahəngalay Melefit ni ba. Buk ti epi zlam ya mis tipi do ni, nahkay aməvuk zlam sulumani azuhva təwi gayak ya kəgray ni.

⁷ Ka ya ti kahəngalum Melefit ni ti kəhəngrumi zuh ana zlam balañjani sak kay akada nday ya ti təfəki ahār ke Melefit do tagray ni ba. Nday ti təhi ana ahār tamal tahəngalay dal-dal ti Melefit aməgri ere ye ti tawayay ni ana tay.

⁸ Ay lekələm ti kəgrum akada gatay ni ba. Adaba wudaka kahəngalum ti Bəñ gekəli āsəra ere ye ti āhəcikivu ana kəli na āndava.

⁹ Ka ya ti kahəngalum Melefit nahəma, dəmum nahkay hi :

“Bəñ geli nak a hud melefit bu, mis dek təgəskabu nak njalata ti ;

¹⁰ kəra kəzum bay gayak e kiđiñ geli bu ti ; ere ye ti kawayay ni māgravu ka had akada ya agravu a hud melefit bu ni ti.

¹¹ Zlam məzumani ga məgəsi sifa ana leli ni ti vi ana leli kani daya ti.

¹² Mbərfəña zlam ya məgudaruk ni kə leli a, akada geli ya məmbərfəña zlam ge mis ya təgudari ana leli na kə tay a ni ti.

¹³ Kəvi divi ana *Seteni ge mesipet leli ba, həngafəña leli kə nañj a sawañj ti.

[Adaba Bay ya ti agur zlam dek akaba esliki ka magray zlam dek ni ti nak. Bay ya ti mis dek atazləbay ni ti nak, ga kañgay-kañgayani. Aya nahkay.]”

¹⁴ « Nədəm nahəma, tamal kəmbəñjəm fəña zlam ge mis ya tagudari ana kəli na kə tay a ti, Bəñ gekəli ya e melefit bu ni aməmbərfəña zlam gekəli ya kagudarum ni kə kəli a bilegeni.

¹⁵ Ay tamal lekələm kəmbəñjəm fəña zlam ya mis tagudari ana kəli ni kə tay a do ni ti,

Bəñ gekəli day aməmbərfəña zlam gekəli ya kagudarum ni kə kəli a do bilegeni. »

Məgəs ndəra

¹⁶ « Ka ya ti kəgəsum ndəra nahəma, kəgrum akada ge mis ya tawayay ti mis ndahañj tādəm nday ndam jireni ni ba. Nday ti ka ya ti təgəs ndəra ni ti taməñjavu akada təbu təkəy dāliya, akada tāmətəfəkaba ; tawayay ti mis təsər nday təbu təgəs ndəra. Nəhi ana kəli nahəma, nday ti tənğəta zlam ka duwa gana āndava, atənğət nahəñj va do.

¹⁷ Ay nak ti ka ya ti kəgəs ndəra nahəma, baray eri gayak, bakabu tersel ka ahār.

¹⁸ Nahkay ti ŋgay kəgəsa ndəra ti mis təsər do, si Buk ya ti nañj əbu akaba kur ni. Nahkay Buk aməvuk zlam sulumani azuhva təwi gayak ya kəgray ni ; nañj ti epi zlam ya mis tipi do ni. »

Elimeni ya a hud melefit bu ni
(Luk 12.33-34)

¹⁹ « Kəñgumkəbu elimeni a duniya bu ba. A duniya bu ni ti gañgu akaba vi təzumaba, ndam akal day tindəf ahay təhələba elimeni na.

²⁰ Ŋgumkəbu elimeni gekəli ti a hud melefit bu sawañj, adaba eslini ti gañgu akaba vi təzum do, ndam akal day tindəf ahay kəksah, təhəl elimeni ni kəksah.

²¹ Adaba məlañj ya ti elimeni gayak əvu ni ti, kajalaki ahār ti ka məlañj gani nani. »

Məlañj masladani akaba məlañj ziñ-ziñeni
(Luk 11.34-36)

²² « Eri ge mis ti asladay vu gəyən akada ge cəngel ya asladay məlañj ni. Tamal eri gayak lala nahəma, vu gayak dek əbu a masladani bu.

²³ Ay tamal eri gayak lala do ni ti, vu gayak dek emigi e ziñ-ziñeni bu. Nahkay tamal ti masladani gayak ni əsladay va do ègia ziñ-ziñena ti, nak e ziñ-ziñeni bu dal-dal tımeý ! »

Elimeni akaba təwi ge Melefit ti məwayay tay cəni kəksah
(Luk 16.13)

²⁴ « Maslañj əbi esliki məgri təwi ana bay ahay cə bi. Emizirey bəlañj gani, amawayay nañj nahəñj ni ; ahkay do ni aməgəsiki ma ana nahəñj ni do, ana nañj nahəñj ni ti ni aməgəsiki ma. Lekələm day tamal kəcəbum siñgu hi hi ti kisləmki məgri təwi ana Melefit kəksah. »

Kəjalumki ahār ka zlam ga duniya ba
(Luk 12.22-31)

²⁵ « Nahkay zla nahəma, nəhi ana kəli a manjəhad gekəli bu ni ti ŋgay akəzumum mam, [ekisum mam] akaba akəbumkəbu mam ti kəjalum ba, əhəli ahār ana kəli ba daya. Sifa ti ətam zlam məzumani do waw ? Vu ti ətam zlam məbakabani do waw ?

²⁶ Kipəm eđiđiñ do waw ; tizligi zlam do, təbaz zlam do, tənğakəbu zlam a guvur bu do.

Ay ti Bəŋ gekuli ya e melefıt bu ni naŋ əbi avi zlam məzumani ana tay bi aw ? Lekuləm ti kätamum tay ferek-ferek do waw ?

²⁷ Way e kidin gekuli bu esliki mədəkiviyu vad əkivu ke vi gayan ku gəzit əna majalay ahər gayan way ? Əbi !

²⁸ « Kəjalumki ahər ka zlam məbakabani ti kamam ? Nəgə pəm vay-vay ga zlam ya təfət a vədaŋ bu ni ; təgray təwi do, tələmkabu azana do daya.

²⁹ Ay nəhi ana kuli nahəma, ku Salomon əna elimeni gayan ni dek tekeđi əbakabu azana ya ti əbəlāy akada vay-vay bəlaŋ ni ndo.

³⁰ Zlam ya təfət a vədaŋ bu kani, həjəŋ təbiyu tay a aku vu ni tekeđi Melefıt əbəki vay-vay ka tay. Tamal naŋ əbu agray nahkay ti aməbəki zlam ke kuli amatam gatay ni do waw ? Lekuləm ti kəfumki ahər ke Melefıt lala do ni ti kamam ?

³¹ Nahkay ti ŋgay aməzumum mam, emisəm mam akaba aməbumkabu mam ti kəjalum ba.

³² Ndam ya tədəbay zlam nday nani dek kəlavad ni ti nday ya ti təfəki ahər ke Melefıt do ni. Ay lekuləm ti Bəŋ gekuli ya e melefıt bu ni əsəra ere ya əhəcikivu ana kuli na.

³³ Enjenjeni ti dəbum *Məgür ge Melefıt akaba jiri gayan ; nahkay zlam ndahaŋ ni dek day Melefıt aməvikivu ana kuli.

³⁴ Kəjalumki ahər ka vad ya həjəŋ ba, adaba vad ya həjəŋ day naŋ əbu əna majalay ahər gayan zlam gayan. Ku vad weley weley do dek zlam zləzladani gayan əbu. »

7

Ŋgay mis ndahaŋ təgudara zlam a ti kədəmum ba

(Luk 6.37-38, 41-42)

¹ « Ŋgay mis ndahaŋ təgudara zlam a ti kədəmum ba ; tamal kəgrum nahkay ti lekuləm day ŋgay kəgudaruma zlam a ti Melefıt amədəm do.

² Adaba mam, gekuli ya kədəmum təwəl mis ndahaŋ əna seriya, tətraə tay ni ti Melefıt day aməwəl kuli əna seriya, amatraə kuli. Darama ya lekuləm kəgurumi zlam ana mis ndahaŋ əna naŋ ni ti Melefıt day aməguri zlam ana kuli əna naŋ.

³ Kaməŋjaləŋ ka cakwasl ya əniki ke eri ga wur ga muk ni, kəsərki ka damkoluk ya ənukki ke eri ni do ni ti kamam ?

⁴ Tamal kəhi ana wur ga muk ni : “Wur ga mmawa, mbrəŋ nəzukkia cakwasl ya ənukki ke eri na” ti, nak nakani kipi damkoluk ya ənukki ke eri ni do ni ti, kəzikia ahəmamam ?

⁵ Nak bay ya aŋgah zlam magudarani gayan ni ! Zəkia damkoluk ke eri gayak gayakana day. Akəzəkia ti ekipi divi lala mək akəzikia cakwasl ya əniki ke eri ana wur ga muk na.

⁶ Kəvumi zlam *ŋjəlatani ge Melefıt ana kərə ba, do ni ti tambatkibiyu ma ke kuli təhəpədkaba kuli a. Kəfəkadumivu ebirsli gekuli e divi bu ana mədrəs ba, do ni ti təcəlki, tagudar masakani. »

Mihindiliŋ zlam kə Melefıt

(Luk 11.9-13)

⁷ « Hindum zlam. Kihinduma ti Melefıt aməvi ana kuli. Dəbum zlam. Kədəbuma ti akəŋgətum. Zalum Melefıt. Kəzaluma naŋ a ti aməwəli ana kuli, aməzləkiaba mahay ana kuli a.

⁸ Adaba mam, ku way way do ehindi zlam, Melefıt avi. Ku way way do adəbay zlam, aŋgət. Ku way way do azalay, Melefıt awəli, azləkiaba mahay a.

⁹ Bi wur ara afa gayak, nak bəŋjana, əhindiləka *dipeŋ a ti, kəvi akur aw ? Aha !

¹⁰ Ahkay do ni bi ehindiləka kilif a ti kəvi gavaŋ aw ? Aha !

¹¹ Lekuləm ti ndam magudar zlam. Ku tamal lekuləm ndam magudar zlam nəŋgu ni, kəsəruma məvi zlam sulumani ana bəza gekuli a. Ay ti Bəŋ gekuli Melefıt naŋ e melefıt bu, naŋ sulumani ti magray gayan ahəmamam ? Naŋ ti tamal masləŋə əhindiliŋə zlam a nahəma, aməvi zlam sulumani edədin.

¹² Nahkay ere ye ti kawayum mis təgri ana kuli ni ti grumi ere gani nani ana tay bilegeni. Melefıt əna Divi gayan ya Məwiz əbəki ni ədəm nahkay ; ndam mahəŋgaray *pakama ge Melefıt ni day tədəm nahkay. »

Mahay misliceni

(Luk 13.24)

¹³ « Zum nədə, kadumvu ga məhuriyani gwar a mahay misliceni ni. Adaba mahay botutani ti divi gani azoru mis e mijeni vu əwərvu do. Nahkay mis kay təbu təhuriyu gwar a mahay botutani ni.

¹⁴ Ay azoru mis ka məlaŋ ga sifa ti mahay misliceni akaba divi kəsədəni. Ndam ya takoru əna divi nani ni ti kay do. »

Akəsərüm mis əna təwi gayan ya agray ni

(Luk 6.43-44)

¹⁵ « Bumvu slimi əna ndam ya tədəm nday ndam mahəŋgaray *pakama ge Melefıt ni. Tara afa gekuli a ti təfəkad ahər gatay akada nday təmbəmbak, ambatakanı do a məbərūv gatay bu ni ti nday akada təmbəmbak edədin do, nday akada kərə gili cudayani sawaŋ.

¹⁶ Akəsərüm tay ti əna təwi gatay ya tagray ni. Way ədifəŋ ahər ana bəza ga enderendera kə məŋgəhaf ya akaba adak ni way ? Nahkay day tədifəŋ ahər ana bəza ga *wərūv kə mezlirgəndə do.

¹⁷ Məŋgəhaf sulumani lu ti ewi bəza sulumani, məŋgəhaf magədavani ti ni ewi bəza magədavani.

18 Məngəhaf sulumani, ewi bəza magədavani ti əbi. Məngəhaf magədavani ewi bəza sulumani ti əbi daya.

19 Məngəhaf ya əwi bəza sulumani do ni lu tekeleba, tizligiyu a aku vu.

20 Nahkay akəsərum ndam ya ti tədəm nday ndam mahəngaray pakama ge Melefit ni ti əna təwi gatay ya tagray ni. »

*Yezu amədəm nəsar kəli do
(Luk 13.25-27)*

21 « Səruma lala : Ndam ya təzalay nu : “Bay geli, Bay geli” ni, atəhuriyu a Məgur ge Melefit vu ti nday dək do. Atəhuriyu ti si ndam ya ti tagray ere ye ti Bəj goro nañ a huđ melefit bu əwayay ni kwa.

22 Ka fat gani nani ti mis kay atəhu : “Bay geli, bay geli ! Məhəngria pakama ge Melefit ana mis əna slimiyə gayak a, məgariaba seteni ana mis əna slimiyə gayak a akaba məgra zlam ya ti agra ejep ana mis na gərgəri kay əna slimiyə gayak a.”

23 Anəhi ana tay vay-vay : “Day-day nəsar kəli ndo. Sləkumfua, lekələm dək ndam ya ti kəgrum zlam ge jiri do ni !” »

*Ahay mələmani təbu gərgəri cu
(Luk 6.47-49)*

24 « Tamal mis əra afa goro a əcia ma goro a mək agray ere ye ti nəhi ni ti, əzavu ata mis mənjəhani ya ələm ahay gayan ni. Wudaka ələm ti əsaba asak gana, əli zilen mək əfəkədkibiyu asak ga ahay ni ka akur.

25 A vad nahan avər atədə dal-dal, aməd əkəzlay ga njadə dal-dal, yam atəmkia ka zalaka ; tawayay tembed ahay ni. Ay ti təgri arəna ana ahay ni ndo, adəba asak ga ahay ni mafəkədkibiyani ka akur palam.

26 Ay tamal mis əcia ma goro a mək agray ere ye ti nəhi ni do nahəma, əzavu ata mis murani ya ələm ahay gayan ka wiyən ni.

27 Ka ya ti avər atədə dal-dal, aməd əkəzlay ga njadə dal-dal, yam atəmkia ka zalaka, tawayay tembed ahay ni ti ahay ni əmbədə həya. Əmbəkəba besək-besək. »

28 Yezu əndeverinə macahi zlam ana mis macakalavani na. Zlam gayan ya əcahi ana tay ni, əgria ejep ana tay a dək,

29 adəba əhi ma ana tay akada ga bay ni, do ni ti akada ga ndam *məsar Wakita ge Melefit ni do.

8

*Yezu ahəngaraba zal ambələk a
(Mark 1.40-45 ; Luk 5.12-16)*

1 Yezu əra əndaya ahər a həma ni ba nahəma, mis dal-dal tədəbay nañ.

2 Eslini zal ambələk nahan ərəkia ka Yezu nakəñ a, əbədəfi mirdim, əhi ahkado : « Kam-kam, bay goro ; tamal kawayay ti kisliki mahəngaraba nu a ti nigia mis njəlatana. »

3 Yezu nakəñ əzoru ahər, ənjifin, əhi ahkado : « Nawayay, gia mis njəlatana. » Nahkay zal ambələk nakəñ əngəba, əgia mis njəlatana həya.

4 Mək Yezu əhi : « Nihi kəngəba nahəma, kəhi ma gani ana maslaña ba. Ru kəngazli vu gayak ni ana bay *məngəlabakabu mis akaba Melefit sawan ; kəvi zlam ana Melefit akada ge Məwiz ya ədəm a wakita gayan bu ni, adəba kigia mis njəlatana. Nahkay mis etipi. Etipia ti atəsər nak kəngəba, kigia mis njəlatana. »

*Bay ga ndam slewja ga ndam Rom afəki
ahər ka Yezu*

(Luk 7.1-10 ; mənjaki ke Zəñ 4.48-54 daya)

5 Ka ya ti Yezu nañ əbu ahuriyu a Kafar-nahum nahəma, zal nahan ərəkia, nañ bay ga ndam slewja ga ndam *Rom, ahəngalay nañ ga məjənaki nañ,

6 əhi : « Bay goro, bay məgru təwi əbiyu a magam məndəhadani əbesey do, əgia dərana, nañ əbu acakay daliya dal-dal. »

7 Eslini Yezu əhi : « Nakoru nahəngaraba nañ a. »

8 Bay ga ndam slewja nakəñ əhəngrifən, əhi : « Bay goro, nu mis ga marona afa goro a di do. Ay ti dəm ma bəlan cilin ; nahkay ti bay məgru təwi ni aŋgəba.

9 Nu gani day təbu təgur nu, nu day nəbu nəgur ndam slewja goro. Tamal nəhi ana bəlan gatayani “Ru !” ti, akoru. Tamal nəhi ana nahan “Ra !” ti ni, ara. Tamal nəhi ana bay məgru təwi “Gray ere hini” ti, agray ere gani. »

10 Yezu əra əcia ma gayan na ti, əgria ejep a dal-dal, mək əhi ana ndam ya tədəbay nañ ni ahkado : « Nəhi ana kəli nahəma, ku e kidin ga ndam *Izireyel bu day, day-day nədi ahər ana mis ya ti afəku ahər akada nañ hini ni ndo.

11 Nəhi ana kəli nahəma, mis dal-dal atasləkabiya kwa kə sliri ga məlan a dək, atəzəmkabu zlam ka ahər bəlan akaba Abraham, Izak, Zəkər a *Məgur ge Melefit bu.

12 Ay ndam ya ti giri-giri Məgur ge Melefit ni gatay ni ti atəhuriyu a Məgur ge Melefit ni vu do, atəbəhad tay e mite bu a məlan zin-zinəni bu. Eslini ti etitəwi, atəcakay daliya dal-dal. »

13 Yezu əhi ana bay ga ndam slewja ni ahkado : « Ru a magam, Melefit aməgruk ere ye ti kihindi ni adəba kəfukua ahər a. » Ka sarta gani nani bay məgri təwi ana bay ga ndam slewja ni əngəba həya.

*Yezu ahəngaraba ndam ga arməwər nda-
han a kay*

(Mark 1.29-34 ; Luk 4.38-41)

14 Yezu ərə a magam afa ge Piyer. ərə ənjua ti ədi ahər ana mireñ ge Piyer ni məndəhadani, aku əbəkia.

¹⁵ Eslini Yezu nakəŋ ɛnɟifin kà ahar gani ; àra ɛnɟifina ti aku ni àhàlkia hɔya. Nahkay wal ni ɛcìkaba, àfi ahàr.

¹⁶ Malàkarawa àra ɛgia ti tàhəlibiyu mis dal-dal ya ti seteni agray tay ni. Yezu nakəŋ àhi ma ana seteni ni cilin, mək seteni ni təsləkiaba ana mis na. Àhəŋgaraba ndam ga arməwər na dək daya.

¹⁷ Àgray nahkay ti, ti pakama ge Izayi bay mahəŋgaray *pakama ge Melefít ya àdambiyu ni mágravu. Pakama gani nani ti nahkay hi : « Naŋ ti àhàlkabá gedebi geli na akaba arməwər geli na dək. * »

Ndam ya ti tawayay maɗəbay Yezu ni (Luk 9.57-62)

¹⁸ Yezu àra ɛpia mis a dal-dal təvelinɟa ahàr a ti àhi ana ndam maɗəbay naŋ ni : « Məɗəgum gwar ke ledi ga dəlùv ni. »

¹⁹ Eslini zal nahaŋ naŋ bay *məsər Wakita ge Melefít àhi ana Yezu ahkado : « Məsi, ka mələŋ ya akoru ni dək ti anadəboru kur. »

²⁰ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi ahkado : « Mbiki† təbu àna evid gatay, eɗifin day təbu àna lala gatay, ay ti nu *Wur ge Mis ti nəbi àna mələŋ mandəhadani bi. »

²¹ Maslaŋa nahaŋ e kidin ga ndam maɗəbay naŋ ni bu àhi : « Bay goro, vu divi nakoru nilibiya baba goro a day. »

²² Eslini Yezu àhi : « Dəbabiyu nu. Ndam ya tawayay maɗəbay nu do ni ti nday akada kisim. Nahkay mbrəŋ tay ti tili vu gatay. »

Yezu azlacaki ka aməɗ (Mark 4.35-41 ; Luk 8.22-25)

²³ Yezu àhuriyu a *slalah ga yam vu akaba ndam maɗəbay naŋ ni.

²⁴ Nday təbu takoru ti aməɗ gəɗakani àkəzlabiyu ka ahàr ga yam ni, mək yam ni awayay arəhvù slalah ga yam ni wudak. Ay ka sarta gani nani ti Yezu naŋ àvu e dəwir bu.

²⁵ Eslini ndam maɗəbay naŋ ni tàhəɗakfəŋiyu, tɛpidek naŋ tahi : « Bay geli, həŋgay leli, məbu miji timey ! »

²⁶ Yezu nakəŋ àhi ana tay : « Àŋwaz awər kuli ti kamam ? Lekəlum ti kəfumku ahàr lala faŋ ndo ! » Eslini ɛcìkaba, àzlacaki ka aməɗ nday ata yam ni. Àra àzlaca nahkay ti yam ni ɛgia degika.

²⁷ Ere ye ti Yezu àgray ni àgria ejep ana tay a dal-dal, nahkay təzlapay e kidin gatay bu, təɗəm ahkado : « Naŋ hini ti way ? Aməɗ akaba yam day ticiiki slimi ni ! »

Yezu agariaba seteni ana mis a cə (Mark 5.1-20 ; Luk 8.26-39)

²⁸ Nday nakəŋ tinɟa ke ledi ga dəlùv na. Ledi nani ti ka haɗ ga ndam Gadara. Eslini mis cə seteni agray tay, tàhəraya e kidin ge mindivin ba, təŋgwivabiyu a ma vu hɔya.

Nday gani tagray cuɗay dal-dal, mis tekeɗi tislíki moroni gwar eslini do.

²⁹ Təɗəgiki ana zlahay, tahi ahkado : « Nak Wur ge Melefít ti kaɗəbafəŋa mam kè leli a mam ? Sarta ga məgri daliya ana leli mba ti kàra kway-kway ti kamam ? »

³⁰ Eslini ti mədrəs ndahaŋ kay təbu cak təzum zlam ka ahar bəlaŋ.

³¹ Nahkay seteni ni tahi ana Yezu : « Kam-kam, tamal kawayay magaray leli ti garoru leli ti makoru məhuriviyu ana mədrəs tegani ti. »

³² Yezu nakəŋ àhi ana tay : « Dəgum ! » Eslini seteni nakəŋ təsləkiaba ana mis cœni na, tɔru təhuriviyu ana mədrəs ni. Nahkay mədrəs ni dək təndaya ahàr a kirim-kirim, tàra təɗəguyi a dəlùv ni vu cizliv cizliv, mək yam ni àbazla tay a.

³³ Ndam majəgay mədrəs ni tàra tɔpia ere ye ti àgravu na ti təɗəgiki ana hwa tidizl, təcuhworu a kəsa vu. Tàra tɔjua eslina ti təŋgəhadioru ere ti àgravu ni akaba ere ye ti àgrakivu ke mis cœni ya seteni təniviyu ana tay ni ana ndam ga kəsa ni.

³⁴ Nahkay ndam ga kəsa ni dək təŋgwivoru ana Yezu a ma vu. Tàra tɔpia naŋ a ti tàhəŋgalay naŋ, tahi mäsəka ka haɗ gatay a.

9

Yezu àhəŋgaraba zal dərə (Mark 2.1-12 ; Luk 5.17-26)

¹ Yezu àcəliyu a *slalah ga yam vu òru ke ledi ga dəlùv ni, mək àŋgoru a kəsa gayan vu. *

² Naŋ àbu eslini ti mis ndahaŋ təzibiyu zal dərə nahaŋ àki ka slalah, tawayay ti Yezu mähəŋgaraba naŋ a. Yezu nakəŋ àra àsəra məfəki ahàr gatay na ti àhi ana zal dərə ni ahkado : « Wur goro ni, zay nɟəɗa, zlam magudarani gayak ni məmbərfukana. »

³ Ndam ndahaŋ ya *təsər Wakita ge Melefít ni təbu eslini ; tàra ticia ma ga Yezu na ti təjalay a ahàr gatay bu təɗəm : « Maslaŋa hini ti azay ahàr gayan akada naŋ Melefít timey ! »

⁴ Nday təbu təjalay ahàr nahkay ti Yezu àsəra ere ye ti təjalaki ahàr na àndava, mək àhi ana tay : « Majalay ahàr gekuli ti àbəlay do ! Kajalum ahàr nahkay ti kamam ? »

⁵ Zləzlada gani ti nəhi : “Zlam magudarani gayak ni məmbərfukana” tək day ti nəhi : “Cìcikaba, sawaday” ni aw ?

⁶ Ay nawayay a kəsərum, nu *Wur ge Mis ti nislíki məmbərfəŋa zlam magudarani kè mis ka haɗ a. »

Mək àhi ana zal dərə nakəŋ : « Nəhuk : Cìcikaba, za slalah gayak na, ru a magam. »

⁷ Eslini naŋ nakəŋ ɛcìkaba cakwad, òru a magam gayan.

* 8:17 Izayi 53.4. † 8:20 Mbiki : mis ndahaŋ təɗəm « mbiti. »

* 9:1 Kəsa ga Yezu ti Kafarnahum.

⁸ Nahkay mis macakalavani ni tãra tìpia ere ye ti àgravu na ti tàgra anɔwaz a. Eslini tàzlabay Melefít adãba àvia njɔda gayan ana mis ga mahɔngaraba mis a.

Yezu azalay Meciyu
(Mark 2.13-17 ; Luk 5.27-32)

⁹ Yezu àra àslãka eslina, nanj àbu akoru zlam gayan ti èpi zal nahanj, tàzalay nanj Meciyu, nanj àbu manjèhadani digusa ka mɔlanj mɔhɔl hadam. Eslini Yezu nakɔnj àhi ahkado : « Dɔbabiyu nu. » Nahkay nanj nakɔnj ècikaba àdãboru nanj.

¹⁰ Kɔlanj gani Yezu akaba ndam madãbay nanj ni tòru afa ge Meciyu nakɔnj. Tòru tinjua eslina ti tàzum zlam. Ndam *mɔhɔl hadam akaba ndam magudar zlam kay tàzum zlam akaba tay daya.

¹¹ Eslini ndam *Feriziyenj tãra tìpia tay a nahkay ti tàhi ana ndam *madãbay Yezu ni ahkado : « Mɔsi gekɔli ni azum zlam ka ahar bɔlanj akaba ndam mɔhɔl hadam akaba ndam magudar zlam ni ti kamam ? »

¹² Yezu nakɔnj àra ècia pakama gatay na ti àdãm : « Ndam ya ti nday tãbu njalanj-njalanj ni ti tòru afa ga zal doktor do, si ndam ga armɔwɔr day kwa ti takoru afa gani.

¹³ Melefít àdãm a Wakita gayan bu : “Ere ye ti nu nawayay ni ti, tàgrì sulum ana ndam ya tàcakay daliya ni ; do ni ti nawayay zlam ya ti tìsliɔnj ni do.” † Dægum sɔrumaba ma gani nana lala. Adãba nu nãra ti ga mazalay ndam jireni do, nãra ti ga mazalay ndam magudar zlam sawan. »

Pakama ga ndãra : ma gozogul àki ka zlam maweni akaba midigweni
(Mark 2.18-22 ; Luk 5.33-39)

¹⁴ A vad nahanj ndam madãbay Zenj bay mɔbaray mis ni tàrɔkia ka Yezu a, tàhi : « Leli mãbu mɔgɔs *ndãra, ndam *Feriziyenj ni day tãbu tàgɔs, ay ti ndam madãbay kur ni tàgɔs do ni ti kamam ? »

¹⁵ Yezu àhɔngrifɔnj ana tay, àhi ana tay ahkado : « Ka ya ti bay ya ti aday wal ni nday tãbu akaba zlabɔba gayan ni ti, arãnj ahɔli ahãr ana zlabɔba ni tata waw ? Aha ! Ay sarta nahanj amara, atãgɔskia bay ga wal ni kã tay a. Ka sarta gani nani day kwa ti atãgɔs ndãra.

¹⁶ « Yaw mis àbi azay azana maweni asiviyu ana azana gayan midigweni bi. Tamal àgra nahkay ti, azana maweni ni ara asɔkivu azana midigweni ni, mɔk mɔlanj meguzlehvani ni ara asagakivu.

¹⁷ Nahkay day mis abɔviyu zum new-neweni e kene-kene midigweni vu ti àbi. Tamal àgra nahkay ti, zum new-neweni ni àra àwɔsa ti ara etezkaba kene-kene na. Nahkay ti zum ni amadãgaba, maslanj nani emizikiba ke kene-kene na daya. Tãbɔviyu

zum new-neweni ti e kene-kene maweni vu. Nahkay nday cweni tàgɔdavu do. »

Wal nahanj akaba wur ge mis gɔdãkani nahanj dahalayani

(Mark 5.21-43 ; Luk 8.40-56)

¹⁸ Ka ya ti Yezu nanj àbu azlapay nahkay ni ti gɔdãkani ga ndam *Zude nahanj àrɔkia, àbɔhadì mirdim, àhi : « Wur goro dahalayani àmɔta, àmɔt nihi huya, ay ti ra, kãra kãbãki *ahar ti anɔgaba. »

¹⁹ Nahkay Yezu nakɔnj ècikaba, tàdãboru nanj akaba ndam madãbay nanj ni.

²⁰ Eslini wal nahanj àbu, mimiz aslãkafɔnj agray vi kru mahar cɔ. Nanj nakɔnj àhɔdãkfɔnjbiyu kã Yezu gwar kɔlanj mɔk ènjifinj kã ma ga azana ga Yezu ni.

²¹ Adãba àhi ana ahãr : « Ku tamal ti ninjifinj kã azana gayan na nanjgu ni, nanjgaba. »

²² Yezu àmbatvu, àra èpia nanj a ti àhi : « Wur goro ni, zay njɔda ; Melefít àhɔnga kur a adãba kãfɔkua ahãr a palam. » Àra àhia ma na ti mimiz ya aslãkafɔnj ni àmbrɔnj nanj, anɔgaba huya.

²³ Yezu òru ènjua afa ga gɔdãkani nakɔnj a ti àdi ahãr ana mis dal-dal tãbu tabah, tãbu tivi cicek. Eslini àhi ana tay :

²⁴ « Slãkumaba ahalay a, adãba wur ni àmɔt ndo ; nanj àbu enji dɔwir timey. » Àra àhia pakama ana tay a nahkay ti tàyefinj.

²⁵ Yezu nakɔnj àra àgaraba mis na ti àhuriyu a ahay vu, àzay ahar ga wur ni, mɔk wur ni ècikaba.

²⁶ Nahkay tàdãmoru ma gani a kɔsa vu, ka had nani dɔk.

Yezu ahɔngaraba ndam wuluf a cɔ

²⁷ Yezu ara aslãka eslina ti ndam wuluf cɔ tàdãboru nanj, tàzlah, tàdãm : « *Wur ge Devit, mãsuk cicihi ti ! »

²⁸ Ka ya ti Yezu òru ènjua a magam a ti ndam wuluf cweni ni tàhɔdãkfɔnjbiyu mɔk Yezu nakɔnj àhi ana tay ahkado : « Kãfumkua ahãr a, nìsliki magray ere ye ti kihindãmfua ni aw ? » Nday nakɔnj tàhɔngrifɔnj, tàhi : « Iy Bay geli, kisliki. »

²⁹ Nahkay Yezu nakɔnj ènjifinj kè eri gatay ni, àdãm : « Kãfumku ahãr : nahkay Melefít mãgrì ere gani ana kãli akada ya kawayum ni. »

³⁰ Eslini nday nakɔnj tìpi divi huya. Yezu àlãgi ana tay, àhi ana tay ahkado : « Bumvu slimi, maslanj èci ma gani ba. »

³¹ Ay nday nakɔnj tãra tàharaya a dala va ti tãnjɔkì mɔdãmoru ma gani ka had nani dɔk.

Yezu ahɔngaraba zal nahanj a seteni àniviyu àzlapay koksah

³² Ka ya ti ndam wuluf ni taslãka ni ti mis ndahanj tàzibiyu zal nahanj ana Yezu.

Zal nani ti seteni àniviya, acafaŋa naŋ ga mazlapana.

³³ Eslini Yezu àgariaba seteni na ana zal nakəŋ a, mək naŋ nakəŋ àzlapay huya. Mis dal-dalani ye eslini ni dek tàgra ejep gana dal-dal, tàdəm : « Day-day mis tipi zlam akada hini àgravu e Izireyel ndo. »

³⁴ Ay ti ndam *Feriziyen tàdəm : « Agariaba seteni ana mis a ni ti àna njəda ga bay ge seteni. »

Mis ti nday akada təmbəmbak ya bay majəgay tay àbi ni

³⁵ Yezu àsawaday a kəsa gəđakani bu akaba a kəsa ci6-cibeni bu. A kəsa ya ti ènɣua ni va lu ti àcahi zlam ana mis a ahay ga *mahəŋgalavù Melefit gatay ni bu. Àhi *Ma Məweni Sulumani àki ka *Məgur ge Melefit ana tay, ahəŋgaraba ndam ya tēbeseɣ do na dek akaba ndam dərə gərgərana dek.

³⁶ Naŋ nakəŋ àra èpia mis dal-dalani na ti təsia cicihi a. Adaba nday akada ga təmbəmbak ya ti bay majəgay tay àbi ; tàmətaɣkaba, njəda àfəŋ ka tay va bi ni.

³⁷ Nahkay àhi ana ndam madəbay naŋ ni ahkado : « Mis ya ti ti ci pakama goro faŋ ndo ni ti nday kay, nday akada ga zlam ya ti tabaz a vədaŋ bu ni, ay ti ndam mabaz zlam ni təbi kay bi.

³⁸ Nahkay si kahəŋgalum Melefit Bay ga vadaŋ ni ti məslərbiyu ndam mabaz zlam a vadaŋ gayəŋ bu. »

10

Ndam madəbay Yezu kru mahar cəeni ni (Mark 3.13-19 ; Lək 6.12-16)

¹ Yezu àzalakabu ndam madəbay naŋ kru mahar cəeni ni. Àra àzalakabá tay a ti àvi njəda ana tay ga magariaba seteni ana mis a, ga mahəŋgaraba mis a arməwər gərgərani ba dek akaba ga mahəŋgaraba ndam dərə gərgərana dek.

² Slimi ga ndam *asak gayəŋ kru mahar cəeni ni nday hi : Simu àdi slimi Piyer, wur ga məŋani Andre, bəza ge Zebede ata Zek nday ata wur ga məŋani Zen,

³ Filip, Bartelemi, Tumas, Meciyu bay ya àhəl hadam ni, Zek wur ga Alfe, Tade,

⁴ Simu naŋ bəlaŋ ga ndam ya takadvakivuu ka haɗ gatay ni, nahaŋ ni ti ni Zədas Iskariyot naŋ ya ègi bay məsəkumoru Yezu ni.

Yezu aslər ndam madəbay naŋ kru mahar cəeni ni

(Mark 6.7-13 ; Lək 9.1-6)

⁵ Nday kru mahar cəeni hini ti Yezu àsləruru tay, àhi ana tay ahkado : « Kədəgum afa ga ndam jiba ndahaŋ ba, kədəgum a kəsa ga haɗ *Samari vu ba daya.

⁶ Ay dəgum ti afa ga ndam *Izireyel nday ya ti akada təmbəmbak mijeni ni.

⁷ Ka ahàr divi nahəma, humi ana mis ahkado : “*Məgur ge Melefit ènɣia wudak.”

⁸ Həŋgarumaba ndam ya tēbeseɣ do na, həŋgarumaba mis e kisim ba, həŋgarumaba ndam ambəlak a, garumiaba seteni ana mis a daya. Melefit àvi zlam ana kəli ga sulum, lekələm day vumi ana mis ga sulum bilegeni. »

⁹ Àhi ana tay ahkado : « Kədəgum nihi nahəma, kəzum zlam a ahar vu ba ; ku gru, ku evirzegena, ku sinɣu day kəhəlum e zlembi vu ba.

¹⁰ Ku mbolu, ku endəwi cə cə, ku kimaka, ku aday day kəhəlum ba. Adaba bay magray təwi ti agaski tavi zlam məzumani.

¹¹ « Ka ya ti ekinɣumiya a kəsa gəđakani va ahkay do ni a kəsa gəziteni va nahəma, dəbum maslaŋa ya ti agəskabu kəli di ni. Tamal kədumia ahàr a ti njəhaduma eslina ; kəmbatum ahay nahaŋ ba duk abivoru ana vad gekəli ya akəsəkuma ni.

¹² Ka sarta ya akəhurumiya a ahay vu afa ge mis nahəma, grumi sa, humi : “*Sulum ge Melefit mələbu akaba kəli.”

¹³ Tamal ti ndam ga huɗ ahay nani təgəskabá kəli a, tislia məŋgət sulum a ti sulum gekəli ni amələbu akaba tay. Ay tamal ndam ga huɗ ahay nani tislia məŋgət sulum do ni ti sulum gekəli ni aməŋgəkia ke kəli zlam gekəli a.

¹⁴ Tamal ndam ga huɗ ahay ni ahkay do ni ga kəsa ni təgəskabu kəli do, təwayay miciki pakama gekəli ni ana kəli do nahəma, sləkuma eslina. Ka ya ti kasləkuma ni ti təkumkaba haɗ ga kəsa gatay na kə asak gekəli a. *

¹⁵ Nəhi ana kəli nahəma, ka fat ya ti Melefit agray seriya ni ti ku ndam *Sodom akaba ndam *Gomor nəŋgu ni seriya ge Melefit ya amagrafəŋa kə tay a ni ti ŋgulum emisli ga ndam ga kəsa gani nani ya təgəskabu kəli do ni do. »

Daliya ya ti amara kama ni

(Mark 13.9-13 ; Lək 21.12-17)

¹⁶ Yezu àhi ana tay keti : « Dəgum. Nihi ti nəsləruru kəli e kiɗiŋ ge mis vu akada ga bəza təmbak e kiɗiŋ ga kərə gili bu ni. Nahkay njəhuma akada ga gavaŋ na, njəhaduma kuɗufa akada ga kurkoduk na.

¹⁷ Bumvu slim, adaba mis atəgas kəli, atoru àna kəli ka məlaŋ ge seriya. Atəzləb kəli àna kurupu a ahay gatay ya *tahəŋgalavù Melefit ni bu.

¹⁸ Atagrafəŋa seriya kə kəli kə meleher ga gəđakani ga ŋumna akaba bəbay a, adaba lekələm ndam goro. Nahkay ti nday gani

* 10:14 Matukkaba haɗ ga kəsa kə asak a ti adafaki təmbər bu ndam ga kəsa ni, təwayay tay va do.

etici ma gekuli ya akazlapumku ni, mis ndahanj ya ti nday ndam *Zude do ni etici daya.

¹⁹ Ka ya ti atəgəs kuli, atoru ana kuli ka məlanj ge seriya nahəma, ere ye ti akədəmum ni akaba slala ga ma ya akədəmum ni əhəli ahər ana kuli ba. Ka sarta nani Melefit aməhi ere ye ti akədəmum ni ana kuli.

²⁰ Akədəmum ma nani ti lekələm lekələmeni do ; amazlapay ti Məsuf ga Bəj gekuli ya e kuli bu ni.

²¹ Ka sarta gani nani ti mis atəsəkumoru bəza ga mən gatay ti tábazl tay, ata bən ga bəza day atəsəkumoru bəza gatay. Bəza ti ni etizirey ata bən gatayani akaba ata mən gatayani, atəsəkumoru tay ti tábazl tay.

²² Mis dek etizirey kuli adaba lekələm ndam goro. Ay ti maslaña ya ti aməbrəj nu do duk abivoru ana vad ga mandav ga sifa gayan ni ti Melefit amahəngay nañ.

²³ Ka ya ti atəgri daliya ana kuli a kəsa bu nahəma, cuhwumoru a kəsa nahən vu. Nəhi ana kuli nahəma, wudaka kendeveřinəm maswadabana kəsa ga had Izireyel a ti nu *Wur ge Mis nınjia əndava.

²⁴ « Maslaña ya acahay zlam ni ti ətam bay ya ti acahi zlam ni do. Evidi day ətam bay ya ti agur nañ ni do.

²⁵ Maslaña ya ti acahay zlam ni, tamal əsəra zlam akada ga maslaña ya ti acahi na ti tigia kala-kala. Evidi day tamal əgia kala-kala ata bay ya ti agur nañ na ti əslia gayan a. Tamal Bay ahay ni tekeđi təhi “Nak *Belzebul” ti, ndam gayan ni ti atəhi mam ana tay do mam ? »

Təgrafəña aņgwaz a ti kə way ?
(Luk 12.2-7)

²⁶ Yezu ədəm keti : « Kəgrumfəña aņgwaz kə mis nday nana ba. Adaba zlam maņgahani ni dek emipivu ; ma maņgahani ni dek emicivu.

²⁷ Nahkay ma ya ti nəhi ana kuli a məlanj ziņ-zijeni bu ni dek, dəmumaya vay-vay a məlanj masladani ba. Ma ya ti təhiviyu ana kuli e slimu vu ni ti zlahum ana nañ kay-kay ka ahər ga həma.

²⁸ Kəgrumfəña aņgwaz kə ndam ya takad mis na ba, adaba sifa ge mis ya əndav day-day do ni ti tijiņ koksah. Grumfəña aņgwaz a ti kə Bay ya ti əsliki mizligiyu mis a *daluv ga aku vu ni. Aku gani nani ti azum mis, ejiņ sifa gayan ga kaņgay-kangayani daya.

²⁹ Təbu təsəkum edidij ciβ-ciβeni cə ana siņgu bəlan bi aw ? Ay səruma, edidij nday nani ti, tamal Bəj gekuli əvay divi gani ndo ni ti ku bəlan day əmət do.

³⁰ Lekələm day ku məhər ga ahər gekuli nəņgu ni Melefit əcalaba dek.

³¹ Nahkay kəgrum aņgwaz ba, ku edidij kay day kətamuma tay kə eri ge Melefit a.

³² « Nəhi ana kuli nahəma, ku way way do tamal ədəm vay-vay nañ mis goro kə meleher ge mis ti, nu *Wur ge Mis day anədəm vay-vay nañ mis goro kə meleher ga Baba, nañ ya a hud melefıt bu ni.

³³ Ay maslaña ya ti ədəm nañ mis goro do nahəma, nu day anədəm nañ mis goro do kə meleher ga Baba nañ ya e melefıt bu ni. »

Yezu əra ga medekaba mis a
(Luk 12.51-53 ; 14.26-27)

³⁴ Yezu ədəm keti : « Lekələm kədəmum nu nəra a duniya va ti, ti mis tənjuhəd e kidij gatay bu ana sulumani aw ? Aha ! Nu nəra ti, ti mis tizirevu sawan.

³⁵ Nu nəra ti ga medekaba wur ata bəņana, wur dahalay ata məņana, wal ga wur day nday ata mən ga zal gana.

³⁶ Ku way way do ndam ga hud ahay gayan etigi ndam ezir gayan. †

³⁷ Maslaña ya ti awayay bəņani ahkay do ni mənani ətam nu nahəma, əsliki migi mis goro do. Maslaña ya ti awayay wur gayan zalani ahkay do ni wur gayan walani ətam nu nahəma, əsliki migi mis goro do.

³⁸ Maslaña ya ti əgəskabu daliya do ni ti əsliki migi mis goro do. Ku tamal tawayay *madarfəñ nañ kə təndal nəņgu ni, ahər ədəm mādəbay nu. Tamal aņray nahkay do ni ti əsliki migi mis goro koksah.

³⁹ Maslaña ya ti ədəm aņgər sifa gayan ti əmət ba ni ti emiij. Ay maslaña ya ti emiij sifa gayan azuhva nu ti aməņgər sawan, əmət day-day do. »

Zlam ya ti Melefit aməvi ana mis ga sulum ni

(Mark 9.41)

⁴⁰ « Maslaña ya ti əgəskabə kuli a ni ti əgəskabə nu a daya ; maslaña ya ti əgəskabə nu a ni ti əgəskabu nu cilij do, əgəskabə Bay ya ti əslərbiyu nu na daya.

⁴¹ Maslaña ya ti əgəskabə bay mahəņgaray *pakama ge Melefit a adaba əsəra maslaña nani bay mahəņgaray pakama ge Melefit ti, nañ day Melefit aməvi zlam ya ti təvi ana ndam mahəņgaray *pakama ge Melefit ni. Maslaña ya ti əgəskabə mis ge Melefit jirena adaba əsəra maslaña nani mis jireni ti, Melefit aməvi zlam ya ti təvi ana ndam jireni ge Melefit ni.

⁴² Nəhi ana kuli nahəma, ku way way do tamal əcəhiaya yam liņ-liņena e hijiyem va ana bay mādəbay nu guzitena ku bəlan na adaba əsəra maslaña nani bay mādəbay nu ti, Melefit aməvi zlam azuhva zlam gayan ya aņray ni, amagejzalki ahər do. »

11

¹ Yezu əra əndeveriņa məhi ma ana ndam mādəbay nañ kru mahar cəeni na ti əsləka

† 10:36 Məņay Mise 7.6.

òru ga macahi zlam ana mis ka had nani akaba ga mèhi ma ge Melefít ana tay.

Zen bay mabaray mis ni aslarkioru mis ka Yezu

(Luk 7.18-35)

²Zen bay mabaray mis ni nan̄ àvu a dan̄gay bu. Àra ècia tawi ge *Krist ya agray na ti àslaroru ndam madəbay nan̄ ndahan̄,

³awayay ti tahi : « Nak ti *Bay gəɗakani ya amara ni tək, day ti mähətay maslan̄a nahan̄ aw ? »

⁴Nday nakəŋ tòru tin̄jəa afa ga Yezu a ti tahi ma gani, mak Yezu àhan̄grifəŋ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Dəgum kəŋgahadumi ana Zen zlam ya ti kicəm akaba ya kipəm ni.

⁵Humi : “Ndam wuluf təbu tipi divi, ndam dərə təsawad̄ay lala, ndam ambələk tiŋa mis n̄jalatana, ndam makwaya tici slimi, mis ya təmət ni tan̄gaba, ndam talaga day ticia Ma Məweni Sulumana.”

⁶Humi keti : “Maslan̄a ya ti èjikia ke divi azuhu nu a do nahəma, məmərvu.” »

⁷Ndam ya ti Zen àslərkibiyu tay ka Yezu ni t̄ara t̄asləka ti Yezu àzlapaki ke Zen, àhi ana mis dal-dalani ni ahkado : « Kədəgum a huf gili vu ti ga mipibiyu mam ? Kipəmbiyu ti mavram ya aməd adad̄ay ni tək ?

⁸Do ni ti kədəgum kipəmbiyu ti mam ? Mis məbakabu azana sulumani akada ga bay ni tək ? Aha, ndam ya tabakabu azana ga siŋgu kayani ni ti nday a ahay ga bəbay bu timey.

⁹Ay ti kədəgum kipəmbiyu ti mam ? Kipəmbiyu bay mahəŋgaray *pakama ge Melefít aw ? Iy, nan̄ gani. Nəhi ana kuli nahəma, nan̄ ti àtama bay mahəŋgaray pakama ge Melefít a.

¹⁰Kəsəruma, àbu məbəkiani a Wakita ge Melefít bu, Melefít àhi ana Bay gəɗakani ya amara ni nahkay hi :

“Nihi ti nu nəbu nəsləroru bay məslər goro nahan̄ kama gayak

ti m̄aslamatukkabu divi.” *

« Maslan̄a ya ti Melefít àslərbiyu ni ti Zen.

¹¹Nəhi ana kuli nahəma, Zen bay mabaray mis ni ti àtama mis ya tiwi tay na dek àna gəɗakana. Ku tamal nahkay nəŋgu ni, bay ya ti nan̄ gəziteni ge mis dek a *Məgur ge Melefít bu ni ti àtama nan̄ a.

¹²Kwa ka sarta ya ti Zen bay mabaray mis ni àdəmki ma ka Məgur ge Melefít àbivaya ana kana, Məgur ge Melefít gani akoru kama kama àna n̄jəda ; ndam n̄jəda-n̄jədani təhuriyu.

¹³E *Divi ge Melefít ya Məwiz àbəkì ni bu akaba a wakita ga ndam ndahan̄ ya təhan̄garay *pakama ge Melefít ni bu dek ti

təbu tədəmki ma ka Məgur gani nani, duk àbivya ana sarta ge Zen bay mabaray mis ni.

¹⁴Ahàr àdəm gəsumkabu ma goro ni : Zen ti nani Eli ya ti Wakita ge Melefít àdəm amən̄ga ni.

¹⁵Maslan̄a ya ti slimi àfəŋ nahəma, m̄ici lala ! »

¹⁶Yezu àhi ana tay keti : « Mis ye e hini vu ni ti nagurfəŋ tay kà way ? Nday akada way ? Nəhi ana kuli nahəma, nday akada ga bəza man̄jəhadani e mite bu ni. Nday ndahan̄ tahi ana ndahan̄ ni ahkado :

¹⁷“M̄ivia slelim ana kuli a, day kəhəbũmfəŋ ndo ; midia limis ge kisim ana kuli a, day k̄itəwəm ndo.”

¹⁸Nədəm nahkay ti adaba Zen àra ti àzum *dipen̄ do, èsi zum do. Nahkay tədəm seteni àniviyu.

¹⁹Nu *Wur ge Mis ti ni n̄ara. N̄ara ti nu nəbu nəzum dipen̄, nəbu nisi zum. Nahkay mis tədəm nu zal huf, nəvi vu goro ana zum. Tədəm nu zləba ga ndam *məhəl hadam akaba ga ndam magudar zlam ndahan̄. Ay ti Melefít adafaki məsər zlam gayan̄ ni jireni ti àna tawi gayan̄ ya agray ni. »

Ndam ga kəsa gərgərani ndahan̄ atasay cicihi

(Luk 10.13-15)

²⁰Eslini Yezu nakəŋ àləgi ana ndam ga kəsa gərgərani ya ti àgray zlam magray ejep ahar gəɗakani eslini ni ; àləgi ana tay ti adaba tàmbatkaba majalay ahàr gatay a ndo.

²¹Àdəm : « Akəsum cicihi, ndam Koraziŋ ! Akəsum cicihi, ndam Beceyda ! Adaba mam, nəgra zlam a kay ya mis tipi d̄ay-d̄ay ndo na a kəsa gekuli ba. Tamal nəgray zlam nday nani e Tir ahkay do ni a Sidon nahəma, amal ndam ga kəsa nday nani təmbrəŋa zlam magudarani gatay na kwa ahaslana àndava. Amal tàmbatkaba majalay ahàr gatay a, t̄abakabá mbolu ka vu a akada ga azana na, t̄abakabiyu viti ka ahàr a. †

²²Ay nəhi ana kuli nahəma, ka fat ya ti Melefít amagray seriya ni ti seriya ya ti amagrafəŋ kà ndam Tir akaba ndam Sidon a ni ti ŋgulum, emisli gekuli ni do. ‡

²³Ləkuləm ndam Kafarnahum, kəhumi ana ahàr akədəgum e melefít vu aw ? Aha ! Akədəgum ti ka mələŋ ge *kisim sawan̄. Adaba mam, nəgra zlam kay ya mis tipi d̄ay-d̄ay ndo na a kəsa gekuli ba. Tamal nəgray zlam nday nani a *Sodom nahəma, ku kani day amal kəsa nani nan̄ àbu kekilen̄a zlam gayan̄.

²⁴Nəhi ana kuli ka fat ya ti Melefít agray seriya zla nahəma, seriya ya ti amagrafəŋ kà ndam Sodom a ni ti ŋgulum, emisli gekuli ni do. »

* 11:10 Malasi 3.1. † 11:21 Məbakabu buhu akaba məbakabiyu viti ka ahàr ti adafaki mis titawi, təhan̄galay Melefít, təgri kam-kam. ‡ 11:22 Ndam Tir ti ndam ge elimeni, təsər Melefít do. Ndam Sidon day nahkay.

Maslaŋa ya ara afa ga Yezu a ti aŋgɔt mɔpɔsabana

(Luk 10.21-22)

²⁵ Ka sarta gani nani Yezu azlapay, ɔɔɔm : « Nazlɔbay kur, Bɔba goro ni, nak Bay mɔgur mɔlan ya e melefɔt bu akaba mɔlan ya a ga had ni deŋ. Nazlɔbay kur ti adaba kɔŋgahkia zlam nday nana ka ndam mɔsɔr zlam a akaba ka ndam ya tiŋɔga tɔsɔra zlam a ni, kɔɔɔfikia ana ndam ya tɔsɔr zlam do akada ga bɔza ci6-ci6eni na sawan.

²⁶ Iy Bɔba goro ni, kɔgray ka mawayay gayak nahkay ti kɔmɔra ɔna nan a palam. »

²⁷ ɔɔɔm keti : « Baba ɔvua zlam na deŋ a ahar va. Nahkay maslaŋa ya ɔsɔr Wur ge Melefɔt nan way ni ti maslaŋa gani ɔbi ; si Bɔŋani cilin. Yaw maslaŋa ya ɔsɔr Bɔŋ goro nan way ni ti maslaŋa gani ɔbi, si nu Wur gayan akaba ndam ya ti nu Wur gayan ni nawayay nɔɔɔfiki nan ana tay ni cilin.

²⁸ « Lekulum ya ti kɔmɔtabuma ga mazay zlam mɔɔsani ni ti dɔguma deŋ afa goro a. Nahkay ti nu anɔvi mɔpɔsabana ana kuli a.

²⁹ Gɔsumkabɔ ma goro ya nɔhi ana kuli grum na akada slasla ya tɔgaskabu tɔbɔki zuk ka tay ni ; cahum zlam afa goro. Adaba nu kudufa, nɔgri daliya ana kuli do ; akɔpɔsumaba afa goro zlam gekuli a.

³⁰ Adaba zlam ya ti nɔfɔki ke kuli ni ti kɔzum tata. Zlam ya nɔzɔkiyu ke kuli ni day ɔɔsɔki ke kuli do. »

12

Yezu agur vad mɔpɔsabana

(Mark 2.23-28 ; Luk 6.1-5)

¹ A vad *mɔpɔsabana nahan ba ti Yezu akaba ndam madɔbay nan ni tɔbu taslɔkaba a vadɔn ga *alkama ba. Ay ti lɔwir ɔbu awɔr ndam madɔbay nan ni. Eslini tɔnɔki ka meheboru alkama ni, tahɔpɔɔru bɔza gani.

² Ndam *Feriziyen ni tara tipia tay a nahkay ti tɔhi ana Yezu ahkado : « Bay Melefɔt ɔɔɔm e *Divi gayan ni bu : “Kɔgrum tɔwi a vad mɔpɔsabana ba ba” ti, nihi ti ndam madɔbay kur ni tagray timey ! »

³ Yezu ɔra ɔcia ma gatay na ti ɔhi ana tay : « Kɔjeŋgum ere ye ti Devit ɔgray ni ndo aw ? Ahaslani Devit akaba ndam gayan lɔwir ɔwɔra tay a,

⁴ nahkay ɔhuriyu a ahay ge Melefɔt vu, ɔzay *dipen ya tɔfɔkadi ana Melefɔt ni. Devit nakɔŋ ɔzum, mɔk ɔvi ana ndam gayan ni tɔzum bilegeni. Ay ti Melefɔt ɔɔɔm e Divi gayan ni bu, mis ndahan tɔzum dipen nani do ; si ndam *mangalabakabu mis akaba Melefɔt ni day kwa ti tɔzum.

⁵ Magray tɔwi a vad mɔpɔsabana ba ti Melefɔt ɔcafɔna mis e Divi gayan ya Mɔwiz ɔbɔki ni ba. Ay ti ɔbu mɔbɔkiani a wakita nani bu ku a vad mɔpɔsabana ba ndam

mangalabakabu mis akaba Melefɔt ni tagray tɔwi a *ahay gɔɔakani ge Melefɔt ni bu, tɔcalki tay ka zlam magudarani do ni ti, kɔjeŋgum ma gani ndo waw ?

⁶ Nɔhi ana kuli nahama, maslaŋa ya ti ɔtam ahay ge Melefɔt ni, nan ɔbu ahalay.

⁷ Pakama ɔbu mɔbɔkiani a Wakita ge Melefɔt bu nahkay hi : “Ere ye ti nu nawayay ni ti, tɔgri sulum ana ndam ya tɔcakay daliya ni ; do ni ti nawayay zlam ya ti tɔliŋɔ ni do.”

* Tamal kɔsɔrumaba huɔ ga ma hina ti, ŋgay ndam ya tagudar arana ndo ni tagudara zlam a ti akal kɔɔɔmum do.

⁸ Adaba Bay ya ti ɔɔm tagray zlam hini a vad mɔpɔsabana ba ni ti nu *Wur ge Mis. »

Yezu ahɔŋgaraba zal nahan ahar bɔlan mikulfinana

(Mark 3.1-6 ; Luk 6.6-11)

⁹ Yezu ɔslɔka eslina ti ɔra ɔhuriyu a ahay gatay ya *tahɔŋgalavɔ Melefɔt ni vu.

¹⁰ Eslini zal nahan nan ɔbu ahar mikulfinana. Mis ya tɔbu eslini ni tawayay tacalki Yezu ka zlam magudarani, nahkay tɔhi : « E *Divi ge Melefɔt ya Mɔwiz ɔbɔki ni bu ni ti Melefɔt ɔva divi a ti tahɔŋgaraba mis a vad *mɔpɔsabana ba waw ? »

¹¹ Eslini Yezu ɔhi ana tay ahkado : « Way e kidin gekuli bu nan ɔbu ɔna tambak gayan bɔlan mɔk tambak ni ɔdiya e evid va a vad mɔpɔsabana ba ti ɔzaya do ni way ?

¹² Ay ti mis hihiriken ti ɔtam tambak do waw ? Nahkay ti e Divi ge Melefɔt ya Mɔwiz ɔbɔki ni bu ni ti Melefɔt ɔvia divi ana mis ga magray sulum a vad mɔpɔsabana ba. »

¹³ Mɔk Yezu nakɔŋ ɔhi ana zal ya ti ahar mikulfinana ni ahkado : « Tɔbiyu ahar gayak ni. » Ara ɔtalikabiya ti alhar gayan ni ɔslamalava ɔgia sɔndu6-sɔndu6ana akada nahan na.

¹⁴ Nahkay ndam *Feriziyen ni tahɔraya a ahay ni ba ni ti tɔngasvu, tagray sawari ahɔmamam ti tijin Yezu ni.

Yezu ti nan bay mɔgri tɔwi ana Melefɔt

¹⁵ Yezu ɔra ɔcia sawari gatay na ti ɔslɔka eslina, ɔru ka mɔlan nahan. Nahkay mis dal-dal tɔɔɔboru nan mɔk nan nakɔŋ ahɔŋgaraba ndam ga armɔwɔr na deŋ.

¹⁶ Ay ti ɔlɔgi ana tay ɔɔɔm : « Kɔɔɔfum nu ba. »

¹⁷ Zlam gani nani ɔgravu deŋ ti, ti pakama ga Bay Melefɔt ya ɔhi ana bay mahɔŋgaray *pakama gayan Izayi ni mɔgravu. Pakama gani nani ti nihi :

¹⁸ « Bay mɔgur tɔwi ya nɔɔkiba ni ti nan hi, nawayay nan dal-dal ; mɔbɔruv goro amɔrvu ɔna nan dal-dal.

Anɔvi Mɔsuf goro mɔk amɔhi ma ge jiri goro ana mis ga had ni deŋ ;

¹⁹ amalɔgavu akaba mis do, amɔvalahay do,

maslaña emici ma gayañ kwanja kwanja a dala bu do.

²⁰ Emehe6kaba mavram ya awayay ahu6 wudak na do.

Emimetin aku ge ceɗgel ya awayay amet wudak ni do.

Amagray nahkay, duk abivoru ana vad ya ti mis ga duniya dek taɗaskabá jiri ge Melefit a ni.

²¹ Mak mis ga had ni dek atafaki ahár ka nan, atadam amahəɗgay tay. † »

Yezu ti agray tawi ana njada ge Melefit tak, ana njada ge Seteni aw ?

(Mark 3.20-30 ; Luk 11.14-23)

²² Esline tazibiyu zal seteni nahan ana Yezu. Maslaña gani nani ti seteni ni awulufa nan a, acafəña nan ga mazlapana daya. Yezu nakəɗ ahəɗgaraba maslaña nana ; maslaña nani azlapay, epi divi.

²³ Mis dal-dalani ye esline ni dek tara tipia ti aɗria eɗep ana tay a dal-dal, taɗam : « Maslaña hini ya ahəɗgaraba mis a ni ti wur ge Devit do waw ? »

²⁴ Ndam *Feriziyen ni tara ticia ma na ti taɗam : « Maslaña hini agariaba seteni ana mis a ti si ana njada ge *Belzebub bay ge seteni ni kwa. »

²⁵ Yezu ara asera ere ye ti taɗalaki ahár na ti ahi ana tay ahkado : « Tamal ndam ga had nahan nday ndayani takadvu e kidin gatay bu ni ti mis akaba zlam ga had gani etigi ahár. Nahkay day tamal ndam ga kasa ahkay do ni ga hud ahay takadvu e kidin gatay bu ni ti kasa gani ahkay do ni hud ahay gani aɗgoru kama do.

²⁶ Nahkay day tamal *Seteni agariaba seteni ana mis a ti njada gayan eɗeva ; eɗia nahkay ti aɗgoru kama ti ahəmamam ?

²⁷ Ay tamal nu nagariaba seteni ana mis ana njada ge Belzebub a ti ndam gekuli ni tagariaba seteni ana mis a ti ana njada ga way ? Nahkay zlam ga ndam gekuli gekuleni ya tagray ni ti adafaki ere ye ti kaɗamum ni ti ma ga malfada.

²⁸ Nagariaba seteni ana mis a ti ana njada ga *Məsuf ge Melefit a sawan. Goro ya nagray nahkay ni ti adafaki *Məgur ge Melefit enjikia ke kuli a andava. »

²⁹ Yezu adam keti : « Mis ahuriyu a ahay ge mis njada-njadani vu ti mak ahəfəña zlam gayan a mənəɗ məwəl nan ti aɗravu koksah. Si tamal awala nan a day kwa ti ahəfəña zlam gayan a.

³⁰ Maslaña ya ti nan ahi akaba nu bi nahəma, nan zal ezir goro. Nahkay maslaña ya ti aɗnaki nu ga mazalubiyu mis do nahəma, agarafua tay a sawan.

³¹ « Nahi ana kuli nahəma, zlam magudarani ge mis ya ti tagudar ni dek akaba ndivey ya ti tindivi Melefit ni dek ti Melefit

ambərfəña ka tay a. Ay maslaña ya ti endivi Məsuf gayan ni ti magudar zlam gayan nani ti Melefit aməmbərfəña do simiteni.

³² Maslaña ya ti adamku ma magədavani ka nu, nu *Wur ge Mis ni ti Melefit aməmbərfəña zlam magudarani gayan nana. Ay maslaña ya ti adamki ma magədavani ka *Məsuf Njəlatani ni ti ku ka sarta hini Melefit ambərfəña do, ku ka məlan maweni ya Melefit amagraya ni day aməmbərfəña do. »

Məngəhaf ti təsərkaba ana bəza gana (Luk 6.43-45)

³³ Yezu adam keti : « Nədam nahəma, tamal məngəhaf sulumani ti bəza gani day sulumani. Ay tamal məngəhaf magədavani ti bəza gani day magədavani. Nahkay məngəhaf ti təsərkaba tay ana bəza gatayana.

³⁴ Lekulum ti medekw ! Lekulum ndam magədavani, kaɗamum ma sulumani tata waw ? Adaba pakama ya ti ahəraya a ma ge mis ba ni ti asaɓikia ka məbərɗu a palam.

³⁵ Nahkay mis sulumani azaya zlam sulumana a zlam məngəhani sulumani ya aniviyu a məbərɗu bu ni, mis magədavani ti ni azaya zlam magədavana a zlam məngəhani magədavani gayan ba.

³⁶ Nahi ana kuli nahəma, ka fat ya ti Melefit amagrafəña seriya kə mis a ni ti ku way way do amahəɗgarfəɗ kə pakama gayan magədavani ya adam ni dek.

³⁷ Adaba ka fat ge seriya nani emizli kur ti pakama gayak ya kaɗam ni ; aməwəl kur ti pakama gayak ya kaɗam ni daya. »

Ere ye ti Melefit adafaki ana Zonas ni (Mark 8.11-12 ; Luk 11.29-32)

³⁸ Esline ndam *məsar Wakita ge Melefit akaba ndam *Feriziyen ndahan tahi ana Yezu ahkado : « Məsi, mawayay ti griaya ere ye ti mipi day-day ndo na ana leli a. »

³⁹ Yezu ahi ana tay ahkado : « Ndam ye e hini vu ni ti ndam magudar zlam, tafaki ahár ke Melefit do, tawayay taɗgriaya ere ye ti mis tipi day-day ndo na ana tay a. Ay ere ye ti tihindi ni ti Melefit aməgri ana tay do simiteni. Melefit aməɗafki ere ye ti adafaki ana Zonas bay mahəɗgaray *pakama gayan ni ana tay cilin.

⁴⁰ Akada ga Zonas ya aɗnəhadviyu a hud ge kilif vu vad mahkər ni ti, nu *Wur ge Mis day anagraviyu vad mahkər a had vu. †

⁴¹ Ka fat ya ti Melefit amagrafəña seriya kə mis a dek nahəma, ndam Niniv eticikaba akaba mis ye e hini vu na, atahi ana mis ye e hini vu ni “Lekulum ndam magudar zlam.” Adaba mam, ndam Niniv tara ticia pakama ga Zonas ya ahi ana tay na ti taɗbatkaba majalay ahár gatay na. Ay ahalay ti mis

àbu àtama Zonas àna gəđakana ti kəsərum do aw ? §

⁴² Ka fat ge seriya nani ti bay walani ya àgur had Seba ni emicikaba akaba ndam ye e hini vu na, aməhi ana tay : “Lekulum ndam magudar zlam.” Adaba mam, bay gani nani ećikbiyu kwa kə sliri ga məlan ga mara məbi slimi ana pakama ga Salomon bay məsar zlam ni. Ay ahalay ti mis àbu àtama Salomon àna gəđakana ti kəsərum do aw ? »

Seteni àsləkiaba ana mis a ti anǵwiviyu tata

(Luk 11.24-26)

⁴³ Yezu àdəm keti : « Tamal ti seteni àsləkiaba ana mis a ti, akoru a huđ gili vu ka məlan ya ti yam àbi ni, adəbay məlan manjəhadani. Ay anǵət məlan manjəhadani do ;

⁴⁴ nahkay ti adəm : “Nǵulum nənguvoru a arəŋ goro ni vu zlam goro.” Àra ənǵia ti àhuriyu àdi ahàr ana arəŋ ni məsləđabana, məsləmalabana lala.

⁴⁵ Eslini naŋ nakəŋ asləka akoru azalakiv-abiyu seteni ndahaŋ adəskəla, nday nani đək tətam naŋ àna cuđay. Mək nday nakəŋ đək tara təhuriyu, tanjəhad a arəŋ ni bu. Nahkay maslaŋa nani ti manjəhad gayəŋ ni egi nǵulum gayəŋ ya ahaslani ni keti. Mis magəđavani ye e hini vu ni day atəgri ana tay ti nahkay. »

Ndamam ndam ga huđ ahay ga Yezu eđeđiŋ eđeđiŋeni ni mam ?

(Mark 3.31-35 ; Luk 8.19-21)

⁴⁶ Ka ya ti Yezu naŋ àbu azlapi ana mis dal-dalani ni ti məŋ ga Yezu akaba bəza ga məŋ ga Yezu t̄ara, nday t̄abu e mite bu tawayay t̄ahi ma. [

⁴⁷ Nahkay maslaŋa nahaŋ àhi : « Ata muk akaba bəza ga muk t̄abu e mite bu, tihindi kur. »]

⁴⁸ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi ahkado : « Məŋ goro ti way ? Bəza ga mmawa ti ndamam ? »

⁴⁹ Mək Yezu nakəŋ eđəki ahar ka ndam madəbay naŋ ni, àdəm : « Məŋ goro akaba bəza ga mmawa nahəma, nday hini.

⁵⁰ Adaba maslaŋa ya ti agray ere ye ti Bəŋ goro naŋ a huđ melefit bu awayay ni ti, naŋ nani ti wur ga mmawa zalani, bi walani, mmawa daya. »

13

Bay məbəhad hilfi ga zlam

(Mark 4.1-9 ; Luk 8.4-8)

¹ Ka fat nani Yezu àhəraya a ahay ba, òru ànjəhad kə gəvay ga đaluv ni.

² Eslini mis kay t̄oru kə gəvay gayəŋ. Nahkay naŋ nakəŋ káy àcəliyu a *slalah ga

yam vu ànjəhadviyu digus. Mis dal-dalani ni ti ni nday ka dəŋ-dəŋ.

³ Yezu nakəŋ àhi ma ana tay gərgəri kay àna ma *gozogul, àdəm : « Maslaŋa nahaŋ àhəraya òru e gili ga məbəhad hilfi ga zlam.

⁴ Naŋ àbu abəhadoru hilfi ga zlam ni ti ǵal gani àđəgoru e divi bu. Nahkay eđiđiŋ t̄ara t̄andaba.

⁵ ǵal gani keti àđəgoru ka pəlad ya had àhəcaki ni. Àfətaya huya, adaba had àki ka pəlad ni kay bi.

⁶ Àra àfətaya, fat àra àvəđia ti èhiriŋaba adaba àbiyu sliri a had vu kay ndo.

⁷ ǵal gani keti àđəgiyu a adak vu. Ka ya ti àfətaya t̄abu t̄əđəkkabu nahəma, adak ni t̄əŋgecekabá.

⁸ ǵal gani keti àđəgoru ka had sulumani. Àra àfətaya ti àbi bəza. Bəlan gani àbi bəza diŋ, bəlan gani keti bəza kru kru muku, nahaŋ ni ti ni kru kru mahkər. »

⁹ Yezu àdəm keti : « Maslaŋa ya ti slimi àfəŋ ni ti mići lala. »

Yezu adəm ma àna ma gozogul kwa ti kamam

(Mark 4.10-12 ; Luk 8.9-10)

¹⁰ Ndam madəbay Yezu ni t̄ahəđakfəŋbiyu kə Yezu, t̄ahi ahkado : « Kəhi ma ana tay àna ma *gozogul kwa ti kamam ? »

¹¹ Àhəŋgrifəŋ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Lekulum ti Melefit àđəfikiba zlam manǵahani àki ka Məgur gayəŋ na ana kuli a, ti kəsərum. Ay nday ti àđəfikiba ana tay a vay-vay ndo.

¹² Adaba maslaŋa ya ti zlam gayəŋ àbu ni ti atəvikivu, amaləbu àna zlam dal-dal àsafay. Ay maslaŋa ya ti zlam gayəŋ àbi nahəma, ku ere ye ti àfəŋ ni day atazafəŋa.

¹³ Nəhi ma ana tay àna ma gozogul nahkay ti adaba ku tamal taməŋjaləŋ ka zlam lala nəŋgu ni ti pi do ; ku tamal təbi slimi ana pakama lala nəŋgu ni ti ci do.

¹⁴ « Gatay ya t̄abu tagray nahkay ni ti pakama ge Izayi bay mahəŋgaray *pakama ge Melefit ya àđəmbiyu ni àgravu. Àdəm : “Ku tamal kəbumi slimi ana zlam lala nəŋgu ni ekicəm do.

Ku tamal kəməŋjumləŋ ana zlam lala nəŋgu ni ekipəm do.

¹⁵ Adaba mis nday ndani ti ma ya nəhi ana tay ni ètiri ana tay do simiteni, adaba t̄irika slimi gatay a, t̄abakabá eri gatay a.

Tàgray nahkay ti, ti tići zlam ba, ti pi divi ba, t̄əsər zlam ba ;

tawayay ti t̄əmbatka ba majalay ahàr gatay a ba daya.

Tamal t̄əmbatka ba ti akal nəhəŋga tay a.” *

¹⁶ « Ay lekulum ti mærumvu adaba eri àfəŋ kè kuli, kipum divi ; slimi day táfəŋ kè kuli, kicum zlam.

¹⁷ Nahi ana kuli nahama, ndam mahəŋgaray *pakama ge Melefit kay akaba ndam jireni kay ya ahaslani ni tàwaya mipia ere ye ti kipum na, ay ti tipi ndo. Tàwaya micia ere ye ti kicum na, ay ti tici ndo. »

Yezu adafaba ma gozogul ga bay mabəhad hilfi ga zlam na

¹⁸ « Ay lekulum ti bumi slimi ana ma ya ti ma *gozogul àki ka bay mabəhad hilfi ga zlam ni awayay adəmki ni.

¹⁹ Tamal mis tæbi slimi ana pakama ya tædəmki ka *Məgur ge Melefit ni, tici do ni ti, nday akada divi ya hilfi ga zlam àdægaki ni. *Seteni ara ahəliaba pakama ya ti tægəskabu na ana tay a.

²⁰ Mis ndahan day təbu, nday akada pəlad ya hilfi ga zlam àdægaki ni : ticia pakama ge Melefit na ti tægəskabu àna məmərani həya.

²¹ Ay pakama nani àhuriviyu ana tay a məbəruv vu do, akada ge sliri ya ti tōru a had vu do ni ; tægəskabu ti ga hayaŋani. Tamal zlam zləzlədani àdia ahər ana tay a, ahkay do ni mis tægri daliya ana tay azuhva pakama ge Melefit ni ti təmbrəŋ həya, tægəskabu va do.

²² Mis ndahan təbu, nday akada hilfi ga zlam ya ti àdiy a huđ ga adak vu ni : ticia pakama ge Melefit a ti tægəskabu. Ay majalay ahər ga duniya ariva ana tay a, elimeni agosay tay ; zlam nday nani teŋgecekabu zlam akada ga adak ni. Nahkay ti pakama ya ndam nday nani tici ni àzaya araja do.

²³ Mis ndahan ti ni tici pakama ge Melefit. Tici ti tægəskabu. Nday akada had sulumani ya hilfi ga zlam àdægaki ni, nahkay tæbi bəza. Bəlan gani abi bəza diŋ, bəlan gani keti bəza kru kru muku, nahan ni ti ni bəza kru kru mahkar ni. »

Ma gozogul àki ka ayum

²⁴ Yezu nakəŋ àŋgəhadı ma *gozogul nahan ana tay keti, àdəm : « *Məgur ge Melefit ti tazavu ata mis ya ti əzligi hay gayan sulumani a vədaŋ gayan bu ni.

²⁵ Ay malavad àra əgia, mis tinjikaba dəwir a ti zal ezir gayan òru əzligikiviyu ayum mək əslaka zlam gayan a.

²⁶ Ka ya ti tàra táfətaya, təbu tabay ahər nahəma, ayum ni day əsərvu.

²⁷ Ndam məgri təwi ana bay ga vədaŋ ni tàra tipia ti tərəkia ka bay ga vədaŋ na. Təhi : « Bay geli, kizligi a vədaŋ bu ni ti hay sulumani timey ! Ay ti ayum ni àhəraya ti eley ? »

²⁸ Àhi ana tay : « Àgray ere nani ti zal ezir goro. » Eslini ndam məgri təwi ni təhi : « Kawayay ti mōru mijebe waw ? »

²⁹ Naŋ nakəŋ àhi ana tay : « Aha ! Kijumaba ba, adaba tamal kijumaba ti bi ekijumaba akaba hay na.

³⁰ Brəŋum tay nahkay hayaŋ. Eminjua ka sarta ga mabazana day kwa ti anəhi ana ndam mabazani ni ahkado : Bazumaba ayum na, wəlumaba ti kəjumiaba aku a, hay ni ti ni kəhəlumubiya kəbumiyu a guvr goro vu. »

Ma gozogul àki ke hilfi ga zlam gəziteni akaba ke miwisin

(Mark 4.30-32 ; Lək 13.18-21)

³¹ Yezu àhi ma *gozogul nahan ana tay keti, àdəm : « *Məgur ge Melefit ti àzavu akaba wur ge hilfi ga zlam gəziteni. Mis əzay, əzligi a vədaŋ gayan bu.

³² Hilfi gani ti gəziteni e kidiŋ ga bəza ge hilfi ndahan ya a duniya bu ni dek. Ay ka ya ti àfətaya ni ti àdəka àtam zlam ndahan ya e dini bu ni dek, əgi məŋgəhaf. Ađal ahar, edidiŋ tara tagraviyu lala gatay a huđ gani vu. »

³³ Yezu nakəŋ àhi ma gozogul nahan ana tay keti, àdəm : « *Məgur ge Melefit ti àzavu akaba *miwisin. Wal azay, abəkivu ka humbu kay, akudətatay àna naŋ. Nahkay miwisin ni ewisinaba humbu na dek. »

Yezu azlapay àna ma gozogul kwa ti kamam

(Mark 4.33-34)

³⁴ Yezu àhi ma ana mis dal-dalani ni ti dek ana ma *gozogul. Ma gayan ya àhi ana tay àna ma *gozogul do ni ti àbi.

³⁵ Àhi ana tay nahkay ti, ti ma ga bay mahəŋgaray pakama ge Melefit ni məgravu. Ma gani nihi :

« Anəhi ma ana tay ti àna ma *gozogul ; ma goro ya anəhi ana tay ni ti ma manğahani kwa ka mənjəki ga məlan. † »

Yezu adafaba ma gozogul ya àdəmki ka ayum na

³⁶ Eslini Yezu àmbərbu mis dal-dalani ni, òru a magam. Eslini ti ndam madəbay naŋ ni təhadəkəŋjiyu təhi : « Dəfiaba ma *gozogul ya kədəmki ka ayum ya àfət a vədaŋ bu na ana leli a zla aw. »

³⁷ Àhi ana tay ahkado : « Maslaŋa ya ti ezligi hilfi sulumani ni ti nu *Wur ge Mis.

³⁸ Vədaŋ ni ti duniya ; hilfi sulumani ni ti ni ndam ya nday a *Məgur ge Melefit bu ni. Ayum ni ti ndam ya tadəbay *Seteni ni,

³⁹ zal ezir ya ezligi ayum ni ti Seteni. Sarta ga mabaz zlam ni ti mandav ga duniya. Ndam ya tabaz zlam ni ti ni *məslər ge Melefit.

⁴⁰ Yaw akada ya tijebe ayum a, təjiaba aku a ni ti, ka mandav ga duniya day atagraŋ ti nahkay :

⁴¹ nu Wur ge Mis anəslərbiyu məslər goro, atəhəlabə ndam magudar zlam na dek akaba ndam ya ti tijnjka mis ke divi a na dek a Məğur goro ba.

⁴² Mək atəbiyu tay a *dəluv ge aku vu. Eslini ti etitəwi, atəhəpədkabu aslər adaba daliya ya atəcakay ni.

⁴³ Ay ti ndam jireni ni atəsladəy akada ga fat ni a Məğur ga Bəñ gatay bu. Maslaña ya ti slimi əfəñ nahəma, mici lala. »

Ma gozogul əki ke elimeni manğahani a vədañ bu akaba əki ke ebirsli

⁴⁴ « *Məğur ge Melefit ti əzavu akaba elimeni manğahani a vədañ bu ni. Maslaña nahan əbu, öru ədi ahər, əzaba əmbati məlan əngəhkivü, əmərva dal-dal. Nahkay əsləka əsəkumoru zlam gayan dek mək əsəkum vədañ nani.

⁴⁵ « Nahkay day Məğur ge Melefit ni əzavu ata bay ga cakala ya ti adəbay ebirsli sulumani ni.

⁴⁶ Öru ədia ahər ana sulumana bəlan ətam ndahan ni ti öru əsəkumoru zlam gayan dek mək əsəkum ebirsli nani. »

Ma gozogul əki ka zəva

⁴⁷ « Nahkay keti, *Məğur ge Melefit ti əzavu ata zəva ya ti tətəliya a dəluv va, təgəsaya kilif gərgərana kay ana nañ a ni.

⁴⁸ Tamal kilif ni təhurviya a zəva ni va, zəva ni ərəha ti tagəjahaya ka dəñ-dəñ a, tanjəhad, tapalakaba kilif na. Kilif sulumani ni təbiyu a hətək vu, ya ti əbələy do ni ti ni, taboru tay.

⁴⁹ Ka mandav ga duniya day amagravu nahkay. Məslər ge Melefit atara təhəlkiba ndam cuday əkiba ka ndam jirena

⁵⁰ ga məbiyu tay a *dəluv ge aku vu. Eslini etitəwi, atəhəpədkabu aslər adaba daliya ya atəcakay ni. »

⁵¹ Yezu nakəñ əhi ana tay : « Kicəma ma goro ya nəhi ana kulı na dek aw ? » Nday nakəñ təhəñgrifəñ təhi : « İy, micia. »

⁵² Mək nañ nakəñ əhi ana tay ahkado : « Nahkay ti bay *məsar Wakita ge Melefit lu, tamal əsərə zlam a əki ka Məğur ge Melefit a lala ti təzavu ata bay ahay ya ti anğazlaya zlam məwəna akaba midigwəna e elimeni gayan ya anğah ni ba ni. »

Ndam Nazaret təfəki ahər ka Yezu do

(Mark 6.1-6 ; Lək 4.16-30)

⁵³ Yezu əra əndeveriña ma *gozogul nday nana ti əsləka eslina,

⁵⁴ öru a kəsa gayan vu ka məlan ya ədək ni. Öru ənjuə ti əcahi ma ge Melefit ana mis a ahay ga *mahəngəlavü Melefit ye eslini ni bu. Təra ticia ma gayan ya əcahi ana tay na ti əğria ejep ana tay a dal-dal. Tədəm ahkado : « Məsar zlam hini ti əcahay eley ? Anğət njədə ga magray ere ye ti day-day mis tipi ndo ni ti eley ?

⁵⁵ Nañ wur ga bay madar zlam ni do waw ? Məñani ti Mari do waw ? Bəza ga məñani ata Zek, Zəzef, Zəd, Simu do waw ?

⁵⁶ Bəza ga məñani walani nday təbu akaba leli ahalay ni do waw ? Anğət njədə ga magray zlam nani dek ti eley ? »

⁵⁷ Azuhva nani ti mis nday nani təwayay məfəki ahər ka Yezu ndo. Ay Yezu nakəñ əhi ana tay : « Bay məhəngri *pakama ge Melefit ana mis ni ti, təwayay nañ a kəsa gayan bu do. Ata bəñani akaba ndam ga hud ahay gayan day təwayay nañ do, si a kəsa ndahan bu kwa ti mis təwayay nañ. »

⁵⁸ Eslini Yezu əgray zlam ndahan ya ti mis tipi day-day ndo ni kam ndo huya adaba təwayay məfəki ahər do.

14

*Takad Zəñ bay məbaray mis ni
(Mark 6.14-29 ; Lək 9.7-9)*

¹ Ka sarta gani nani ti mis təbu təzlapaki ka Yezu. Təbu təzlapaki nahəma, *Erot bay Gelili ni əcia pakama gatay ya ti tədəm na.

² Nañ nakəñ əhi ana ndam ya təgri təwi ni ahkado : « Nañ nani ti Zəñ bay məbaray mis ni, əməta mək anğaba e kisim ba. Agray zlam magray ejep tata ti adaba anğaba e kisim ba palam. »

³⁻⁴ Bay Erot ədəm nahkay ti azuhva zlam ya əgravu ni. Zlam gani nihi : Erot əzafəña Erodıyat wal ge Filip a ; Filip ti wur ga məñ ga Erot. Əra əza wal na ti Zəñ bay məbaray mis ni əhi ahkado : « Kəzay Erodıyat ti əwəsl. » Zəñ əra əhia ma nahkay ti bay Erot nakəñ əhi ana ndam gayan təgəs nañ, təwəl, təfiyu a danğay vu, mək təgray nahkay.

⁵ Erot əwaya makada Zəñ a, ay ti anğwaz əwərfəña nañ kə ndam *Zədə a, adaba nday dek tədəm Zəñ ti nañ bay məhəngaray *pakama ge Melefit.

⁶ Ay a vad nahan, Erot əgra wuməri ge miwıvı gayan a, əzalakabə mis a. Eslini wur ga Erodıyat dahalayani əhurkivıvı ka tay, mək əhəbəy kə meleher gatay. Əra əhəbə nahkay ti həbəy gayan ni əgia eri ana bay Erot a dal-dal.

⁷ Nahkay Erot nakəñ əmbadı ana wur ni dək, əhi ahkado : « Ere ye ti kihindıfua ni dek nəvuk. »

⁸ Wur ni məñani əra əbikıa ma ti əhi ana Erot ahkado : « Nawayay ti kəvu ahər ge Zəñ bay məbaray mis ni ahalay, təfukıbiya ka paranti a ! »

⁹ Bay ni əra əcia pakama ga wur na ti əhəlia ahər a. Adaba əmbadıa ana wur na kə meleher ge mis na ti ekeli ere ye əhındi ni koksah. Nahkay əhi ana ndam gayan təgri ana wur ni akada ya əwayay ni,

¹⁰ əsləröru mis a ahay ga danğay ni vu ge mekelkibiya ahər ke Zəñ a.

11 Tàra tázibiya ahàr ge Zeḅ nakəḅ a ana wur dahalay na ka paranti a ti naḅ nakəḅ àzikaboru ana maḅjani.

12 Ndam maḅəbay Zeḅ ni tàra tícia ti tòru tàzay kisim gani, tíli. Tàra tília ti tòru tàhi ma gani ana Yezu.

Yezu avi zlam məzumani ana mis dəbu zlam

(Mark 6.30-44 ; Luk 9.10-17 ; Zeḅ 6.1-14)

13 Yezu àra ècia tàkadà Zeḅ a ti àcəliyu a *slalah ga yam vu, àsləka eslina, òru gwar ka məlan nahan. Məlan gani nani ti driḅ a huḅ gili bu. Ay mis dal-dalani ni tàra tícifiḅa daḅay a ti tàḅəboru naḅ àna asak.

14 Yezu àra àhəraya a slalah ga yam ni ba, èpia mis dal-dalani na ti təsia cicihi a dal-dal. Nahkay àhəḅgaraba ndam ya təbəsəy do na e kidiḅ gatay ba.

15 Məlakarawa àra ègia ti ndam *maḅəbay Yezu ni tərəkia, təhi ahkado : « Leli nihi ti a huḅ gili bu, sarta day àbi va bi. Hi ana mis ni tàsləka, tòru a kəsa gərgərani ni vu tàḅəboru zlam məzumani. »

16 Eslini Yezu àhəḅgrifəḅ ana tay, àḅam : « Tàsləka day ti kamam ? Lekuləm lekuləmeni vumi zlam məzumani ana tay. »

17 Nday nakəḅ təhəḅgrifəḅ, təhi : « Araḅa àḅri kə leli ahalay bi ; si *dipeḅ zlam, tàkivu kilif cə ciliḅ. » 18 Naḅ nakəḅ àhi ana tay : « Həlumubiya ahalay a. »

19 Eslini àhi ana mis dal-dalani ni tənḅəhadà a ga haḅke kəzir a, mək naḅ nakəḅ àhəl dipeḅ zlamani ni tàkivu kilif cəni ni, àmənḅoru e melefít vu, àgri səsì ana Melefít. Àra àgria səsì a ti èsekaba dipeḅ na, mək àbi ana ndam maḅəbay naḅ ni ge midieni ana mis dal-dalani ni.

20 Mis nakəḅ dek tàzum tàzum, tərəhkaba. Kələḅ gani tàcəkakalabu məgəḅəni gani, tərəhvù hətək kru mahar cə àna naḅ.

21 Mis zawalani ya ti tàzum zlam eslini ni ti agray dəbu zlam ; wál akaba bəza ti tàcalkivu tay ndo.

Yezu asawaḅaki ka ahàr ga yam
(Mark 6.45-52 ; Zeḅ 6.15-21)

22 Ka gani nani ti Yezu nakəḅ àhi ana ndam maḅəbay naḅ ni təcəliyu a *slalah ga yam vu, tòru kama gayanḅ hayanḅ ke ledi ga ḅəluv ni, day kwa ti naḅ naḅjani aməhi ana mis ni ti təḅəvu, tàsləka.

23 Tàra təḅəva akaba mis na ti Yezu nakəḅ àcəloru a həma vu driḅ driḅ akaba mis ga mahəḅgalay Melefít. Məlakarawa àra ègikia, naḅ ka ahàr gayanḅ eslini.

24 Ndam maḅəbay naḅ ni ti ni tàsləka àna slalah ga yam gatay na, tígia driḅ driḅ akaba ḅəḅ-dəḅ a. Aməḅ naḅ àbu adaḅay slalah ga yam gatay ni aḅioru daliya ana tay, ahəḅgarbiyu tay kələḅ.

25 Də gwendeli-gwendeli ti Yezu nakəḅ àrəkioru ka tay, asawaḅakioru ka ahàr ga yam ni njuwanḅ-njuwanḅ.

26 Ndam maḅəbay naḅ ni tàra típia naḅ a, naḅ àbu asawaḅaki ka ahàr ga yam nahkay ti bəruv àtikaba ana tay a, təḅəm : « Maslaḅa àmbavakiva ke leli a ! » Nahkay nday nakəḅ tàgra aḅḅwaz a, tàzlah.

27 Ay Yezu nakəḅ àhi ma ana tay həya, àḅəm : « Zum nḅəḅa, nu timey. Aḅḅwaz àwər kəli ba. »

28 Eslini Piyer àhi : « Bay goro, tamal nak edeḅiḅ ti vu divi nəsawaḅkioru ka ahàr ga yam ni bilegeni ti nõru afa gayak. »

29 Yezu àhi : « Ra. » Nahkay naḅ nakəḅ àhəraya a slalah ga yam ni ba, àsawaḅakioru ka ahàr ga yam ni àrəkioru ka Yezu nakəḅ.

30 Ay àra èpia aməḅ na àbu akəzlay dal-dal ti àgra aḅḅwaz a ; nahkay yam ni awayay anday naḅ. Naḅ nakəḅ àzlah, àḅəm : « Bay goro, həḅḅay nu ti ! »

31 Eslini Yezu àtoru ahar həya, àgəs naḅ, mək àhi : « Məfəku ahàr gayak àhəca ; ka-jalay ahàr cə cə ti kamam ? »

32 Nday nakəḅ tàra təcəliya a slalah ga yam ni va ti aməḅ ni day àmbrəḅ makəzlani həya.

33 Eslini nday ya təvu a slalah ga yam bu ni dek tàbəhadì mirdim ana Yezu nakəḅ, təhi : « Nak ti Wur ge Melefít edeḅiḅ. »

Yezu ahəḅgaraba mis ka haḅ Zenizaret a
(Mark 6.53-56)

34 Ka ya ti tàsləka, təhəra ḅəluv na àndava ni ti nday ka ḅəḅ-dəḅ ka haḅ Zenizaret.

35 Yezu akaba ndam maḅəbay naḅ ni tàra təhəraya a *slalah ga yam ni ba ni ti mis ga haḅ nani təsəra Yezu a həya. Tàra təsəra naḅ a ti tòru təhi ma gani ana mis ga kəsa ga haḅ nani, nahkay təhəlbiyu ndam ya təbəsəy do ni dek.

36 Təgri kam-kam ti mis nday nani ya təbəsəy do ni tənḅifinḅ ka ma ga azana gayanḅ ni ciliḅ. Nday ya ti tənḅifinḅ ni dek tàḅḅaba.

15

Gejewi àki ka zlam ga ndam ya ahaslani ya təcəhi ana mis ni

(Mark 7.1-13)

1 Ka sarta gani nani ndam *Feriziyenḅ ndahanḅ akaba ndam ndahanḅ ya *təsəra Wakita ge Melefít a ni tàsləkabiya a Zeruzalem a, tərəkia ka Yezu a, təhi ahkado :

2 « Ndam maḅəbay kur ni təgəskabu magray zlam akadà ga ata bəḅ geli ya ahaslani təḅəfikì ana leli ni do ni ti kamam ? Təzum zlam day təbarakaba ahar àna divi gana do ni. »

3 Yezu àhəḅgrifəḅ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Lekuləm day kagudarum *Divi ge Melefít àna manḅəhad ga ndam gekəli ya ahaslani ni ti kamam ? »

* 15:4 Maharana 20.12 ; Mimbiki 5.16.

⁴ Melefit àdám ahkado : “Nǵwioru a hađ ana ata buk ata muk.” * Àdám keti : “Bay ya ti endivi bənjani ahkay do ni mənəjani nahəma, tākada naŋ a.” †

⁵ Ay lekuləm zla ti kədəmun ahkado : “Maslaŋa nahaŋ esliki məhiani ana bənjani ahkay do ni ana mənəjani : Ere ye ti akal nu nəjənaki kur əna naŋ ni, sədaga ge Melefit.”

⁶ Maslaŋa nani àdəma ma nahkay nahəma, kədəmun tamal əjənaki ata bənjani ata mənəjani va do ni ti əgray araŋa do. Lekuləm kəgrum nahkay ti, kəmbərəjuma pakama ge Melefit nana pəsak. Kəmbərəjuma ti kəfumviyu pakama gekəli ya kacahum ni a mələŋ gani vu huk.

⁷ Lekuləm kawayum ti mis tədəm lekuləm ndam jireni, ay ti lekuləm ndam jireni do ! Melefit àdəma ma sulumana a wakita ga bay mahaŋgaray *pakama gayəŋ Izayi ni ba. Pakama gayəŋ ya ti àdəm ni, àdəmki ti ke kəli.

⁸ Àdəm ahkado :

“Mis hini tazləbay nu əna ma cilij, təjalaku ahər do simiteni.

⁹ Tazləbay nu ti masakani, adaba zlam gatay ya təcahay ni ti

ka mawayay ge mis cilij, do ni ti ka mawayay goro do.” ‡

Zlam ya ti tagray mis « njəlatani do » ni (Mark 7.14-23)

¹⁰ Yezu əzalakabu mis kayani ni, əhi ana tay : « Lekuləm dek bumi slimni ana pakama goro ya nədəm ni, ti kicəm lala.

¹¹ Ere ye ti a dala bu, mis azum əna ma gayəŋ, agray naŋ “*njəlatani do” ni ti əbi. Si ere ye ti maslaŋa gani adəm əna ma gayəŋ ni day kwa ti agray naŋ “njəlatani do.” »

¹² Eslini ndam madəbay naŋ ni tərəkia, təhi ahkado : « Ma gayak ya kədəm ni əzumia bəruv ana ndam *Feriziyəŋ na ti kəsərkiya waw ? »

¹³ Yezu nakəŋ əhəŋgrifəŋ ana tay, àdəm ahkado : « Məŋgəhaf ya ti Baba naŋ ya e melefit bu əjav ndo ni lu ataradaba.

¹⁴ Nədəm nahəma, brəŋum tay ; nday ti ndam wuluf ya tadafəŋa ahar kə ndam wuluf ndahaŋ a ni. Tamal zal wuluf adafəŋa ahar kə zal wuluf nahaŋ a ti nday cecəeni atədəgiyu e evid vu. »

¹⁵ Eslini Piyer əhəŋgarfəŋ, əhi : « Dəfiaba ma *gozogul ya kədəm ni ana leli a zla aw. »

¹⁶ Yezu əhi ana tay ahkado : « Lekuləm day kekileŋa kəsərum zlam do waw ?

¹⁷ Adaba ere ye ti mis afiyu a ma vu ni dek ti ahuriyu a huđ vu cilij, mək atəhiyu azay gani e dəgzey vu ti kəsərum do waw ?

¹⁸ Ay ere ye ti mis azlapay ni ahəraya ti a məbəruv gayəŋ ba, ma gani nani day kwa ti agudar naŋ, agray naŋ “njəlatani do.”

¹⁹ Adaba zlam magudarani dek ahəraya ti a məbəruv ge mis ba. Nahkay ti ajalaki ahər ka zlam magudarani gərgəri dek : ka makad ahər, ka magray hala, ka magray mesəwehvū, ke miği akal, ka masəkad malfada akaba ka məsivani ana mis.

²⁰ Ere ye ti agray ti mis egi “njəlatani do” ni ti zlam nday nani. Ay ti məzum zlam mənəjdə məbaray ahar akada ge divi ga ata bəŋ gekəli ni ti əgray ti mis egi “njəlatani do” do. »

Wal nahaŋ naŋ wur Zude do afaki ahər ka Yezu

(Mark 7.24-30)

²¹ Yezu əsləkaba eslina, ərə ka hađ ga kəsa Tir akaba ga kəsa Sidon.

²² Wal Kanaŋ nahaŋ naŋ əbu eslini. Wal ni əra əpia Yezu a ti ərəkia əna zlahay a, àdəm : « Bay goro, *Wur ge Devit, nəsuk cicihi ti ! Wur goro dahalayani əbiyu əbesey do, seteni əbu agra daliya dal-dal. »

²³ Ay ti Yezu əhalkaba ma ndo. Eslini ndam madəbay naŋ ni təhi ana Yezu ahkado : « Garay wal hini, adaba naŋ əbu azlahləŋbiyu kə leli, əmbərəŋ do ni. »

²⁴ Yezu nakəŋ əhi ana tay : « Təslərbiyu nu ahalay ndo. Təslərbiyu nu ti ana ndam *Izireyel cilij, adaba nday akada təmbəmbak ya ti tija ni. »

²⁵ Ay ti wal ni əra əbəhadı mirdim grik ana Yezu meleher ndib ana hađ, əhi : « Bay goro, jənaki nu ti ! »

²⁶ Eslini Yezu əhəŋgrifəŋ ana wal nakəŋ, əhi ahkado : « Təzafəŋa zlam məzumani ga bəza, tizligioru ana kərə ti əbəlay do. »

²⁷ Mək wal nakəŋ àdəm : « Nahkay, bay goro. Ay ti pis-pis ga zlam məzumani ge mis ya tadəgoru a huđ ga mələŋ məzumki zlam vu ni, ku kərə gatay day tapalaba təzum timey. »

²⁸ Eslini Yezu əhi ana wal nakəŋ : « Wal ni, kəbu kəfaku ahər lala ; ere ye ti kihindi ni məgravu akada gayak ya kawayay ni. » Ka sarta gani nani wur gayəŋ ni əŋgaba huya.

Yezu ahəŋgaraba ndam ga arməwər gərgarana

²⁹ Yezu əsləkaba eslina, ərə ka gəvay ga dəluv Gelili. ərə ənəua ti əcəloru a həma vu. Əra əcəloya ti ənjəhad digəs.

³⁰ Eslini mis dal-dal tərəkia, təhəlibiyu ndam jəgwer, ndam wuluf, ndam dəra, makwayə akaba ndam ga arməwər ndahaŋ gərgarani, təbəhad tay kə gəvay gayəŋ mək naŋ nakəŋ əhəŋgaraba tay a.

³¹ Mis dal-dalani ni tərə tıpia ndam makwaya ya təzlapay koksah ni təbu təzlapay, ndam dəra təŋgaba tija sənduḃ-sənduḃana, ndam jəgwer təsawadəy lala akaba ndam wuluf təbu tıpi divi nahəma,

təmərǝvá dal-dal, nahkay tazləbay Melefit ga ndam *Izireyel ni.

Yezu avi zlam məzumani ana mis dəbu fad

(Mark 8.1-10)

³² Yezu əzalay ndam mədəbay nañ ni, əhi ana tay ahkado : « Mis nday hini təsu ci-cihni dal-dal, adəba vad mahkər hi leli məbu akaba tay, zlam məzumani day əfəñ kə tay va bi. Ay ti nəwayay məmbrəñ tay ti tasləka əna ləwir a do. Tamal nəhi ana tay «Sləkuma» mənjəd məvi zlam məzumani ana tay nahəma, njədə amələfəñ kə tay ka ahər divi ga masləkana bi. »

³³ Ndam mədəbay nañ ni təhəñgrifəñ, təhi ahkado : « Leli dek əhalay a huđ gili hini bu ni ti məhəlibiyu *dipəñ ana tay tərəh əna nañ dek ti eley ? »

³⁴ Yezu nakəñ əhi ana tay ahkado : « Dipəñ əfəñ kə kəli ehimey ? » Təhəñgrifəñ, təhi : « Dipəñ əfəñ kə leli adəskəla akaba kilif ci6-cibeni 6al. »

³⁵ Eslini əhi ana mis dal-dalani ni tənəhədə a ga had a.

³⁶ Tərə tənəhədə ti əhəl dipəñ adəskəlani ni akaba kilif ni, əgri səsü ana Melefit. Əra əgria səsü a ti əsekəba, əvi ana ndam mədəbay nañ ni, ndam mədəbay nañ ni ti ni tidi ana mis dal-dalani ni dek.

³⁷ Mis nakəñ dek təzum, tərəha əna nañ a. Təcakalaviyu məgəjəni ga zlam məzumani ni a hətək vu, tərəhvü hətək adəskəla əna nañ.

³⁸ Mis ya təzum zlam eslini ni agray mis dəbu fad, təcalkivu wəl akaba bəza ndo.

³⁹ Kələñ gani Yezu nakəñ əhi ana mis ni « Sləkuma, » mək təsləka. Eslini Yezu nakəñ əcaliyu a *slalah ga yam vu əsləka, öru ka had Magadan.

16

Zlam ya mis tipi day-day ndo ni

(Mark 8.11-13 ; Lük 12.54-56)

¹ Ndam *Feriziyəñ ndahan akaba ndam *Sedəseyəñ ndahan tərkia ka Yezu a, tawayay tətəkər nañ ti məgudar zlam ; nahkay ti təhi : « Griaya ere ye ti mipeñ day-day ndo na ana leli a, ti məsər ere ye ti kagrañ ni ti kagrañ əna njədə ge Melefit. »

² Yezu əhəñgrifəñ ana tay, əhi ana tay ahkado : « Mələkarawa, fat əbu adiyu, tamal kərəma huđ melefit a ndize ti kədəmum : «Həjəñ ti mələñ amanja njələta.»

³ Ge miledə tamal kərəma huđ melefit a dilin-dilin ti kədəmum : «Kani ti avər ara atəd.» Nahkay kəsəruma ere ye ti agravu na əna zlam ya kərəm a huđ melefit bu na ti, kəsərüm zlam ya ti agravu ka sarta hini do ni ti ahəmamam !

⁴ Ndam ye e hini vu ni ti ndam magudar zlam, təfaki ahər ke Melefit do, tawayay təgriaya ere ye ti mis tipi day-day ndo na ana tay a. Ay ere ye ti tihindi ni ti Melefit aməgri ana tay do simiteni. Ere ye ti Melefit amədəfiki ana tay ni ti ere ye ti adafaki əna Zonas ni cilin. » Eslini nañ nakəñ əsləka, əmbər bu tay.

Kəgrum zlam akada ga ndam Feriziyəñ ya tagray ni ba

⁵ Yezu akaba ndam mədəbay nañ ni təbu takoru tatuwad dəluv ni ; nday təbu takoru ti ndam mədəbay nañ ni təhəl *dipəñ ndo, əgəjəzlkia ahər ka tay a.

⁶ Eslini ti Yezu əhi ana tay : « Bumvu slimi ana *miwisin ga ndam *Feriziyəñ ni akaba ga ndam *Sedəseyəñ ni. »

⁷ Nahkay ndam mədəbay nañ ni təzlapay e kidin gatay bu, tədəm : « Adəm nahkay ti adəba məhəlibiyu dipəñ ndo palam. »

⁸ Yezu nakəñ əra əcia pakama gatay na ti əhi ana tay : « Məfaku ahər gekəli ti əhəca ; kazlapum kədəmum kəhəlumbiyu dipəñ ndo ni ti kamam ?

⁹ Kicəm ma goro do, kəsərüm do kekileñə waw ? Goro ya ti nidi dipəñ zlamani ana mis dəbu zlamani ni, akaba məgəjəni gani ya kəhəlumaba hətək mərəhvani ehimeya ni ti kəsərümki va do waw ?

¹⁰ Goro ya ti nidi dipəñ adəskəlani ana mis dəbu fadani ni, akaba məgəjəni gani ya kəhəlumaba hətək mərəhvani ehimeya ni ti kəsərümki va do waw ?

¹¹ Nğay nu nəcəlfəñ ti ke dipəñ dipəñani do ni ti kəsərüm do ni ti kamam ? Nu ti nəhi ana kəli ti bumvu slimi əna miwisin ga ndam Feriziyəñ ni akaba ga ndam Sedəseyəñ ni. »

¹² Nahkay zla ti ndam mədəbay nañ ni tərə təsərə Yezu əhi ana tay « Bumvu slimi əna miwisin » ti, əzlapiki ana tay ti ke miwisin ya ti tiwisin dipəñ əna nañ ni do ; əzlapiki ana tay ti ka zlam ga ndam Feriziyəñ akaba ga ndam Sedəseyəñ ya təcahi ana mis ni.

Piyer adəm Yezu nañ əbu Krist Bay gədəkani ya amara ni

(Mark 8.27-30 ; Lük 9.18-21)

¹³ A vad nahan, Yezu akaba ndam mədəbay nañ ni törü ka had Sezare ge Filip.

* Eslini Yezu əhindifinə ma kə tay a, əhi ana tay ahkado : « Mis ti tədəm nu *Wur ge Mis ti nu way ? »

¹⁴ Təhəñgrifəñ, təhi ahkado : « Tədəm nak Zəñ bay məbaray mis ni, mis ndahan tədəm nak Eli, mis ndahan ti ni tədəm nak Zeremi ahkay do ni nak bilin ga ndam ya təhəñgaray pakama ge Melefit əhaslani ni. »

¹⁵ Eslini nañ nakəñ əhi ana tay ahkado : « Lekələm ti kədəmum nu ti nu way ? »

* 16:13 Sezare ge Filip ti slimi ga kəsa gədəkani.

¹⁶ Simu Piyer àhəngriɸəŋ, àhi ahkado : « Nak *Krist *Bay gəɖəkani ya Melefít àslərbiyu ni, nak Wur ge Melefít Bay ga sifa ni. »

¹⁷ Yezu àhi : « Simu wur ge Zeŋ, mərvu adaba ma ge jiri hini ya kəɖəm ni ti mis hihirikeni àhuk do. Àhukaya ma na ti Baba, naŋ ti naŋ a huɖ melefít bu. »

¹⁸ Nəhuk nahəma nak Piyer ; anazay kur ga məvi nɸəɖa ana ndam məfəku ahàr ni akada ya tazay akur, tafəkaf asak ga ahay àna naŋ ni. † Nahkay ti kisim tekeɖi aməgri arəŋa ana tay do.

¹⁹ Anəvuk lekili ga mahay ga *Məgur ge Melefít : ere ye ti kəgəskabu ka haɖ ndo ni ti e melefít bu day atəgəskabu do ; ay ere ye ti kəgəskabá ka haɖ a ni ti e melefít bu day atəgəskabu. »

²⁰ Eslini Yezu nakəŋ àləgi ana ndam maɖəbay naŋ ni, àhi ana tay ahkado : « Ũgay nu Krist *Bay gəɖəkani ya Melefít àslərbiyu ni ti kəhumi ana maslaŋa ba simiteni. »

Yezu adəm aməmət mək aməŋgaba e kisim ba

(Mark 8.31-9.1 ; Lək 9.22-27)

²¹ Kwa ka sarta gani nani Yezu àzlapɪ ana ndam maɖəbay naŋ ni vay-vay, àhi ana tay ahkado : « Ahàr àɖəm nakoru a Zeruzalem kwa. Ahàr àɖəm nəcakay daliya dal-dal. Nday gəɖəkani ni, gəɖəkani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefít ni akaba ndam *məsər Wakita ge Melefít ni atawayay nu do, atakaɖ nu. Mək a huɖ ga vaɖ mahkərani bu anəŋgaba e kisim ba. »

²² Piyer àra əcia ma gayəŋ na ti àzaba naŋ e kiɖiŋ gatay ba cak. Àləgi, àhi : « Bay goro, Melefít mājəgay kur ti ere nani àgrakukvu ba ti ! »

²³ Ay Yezu àmbatkiɸiyu ma ke Piyer, àləgi bilegeni, àɖəm : « *Seteni, sləkafua, ru drin ! Nak ti kacafəŋa nu ga magray təwi goro a, adaba majalay ahàr gayak ti akada ge Melefít ni do, kajalay ahàr ti akada ge mis hihirikeni ni. »

²⁴ Eslini Yezu àhi ana ndam maɖəbay naŋ ni ahkado : « Tamal mis awayay adəbay nu nahəma, ahàr àɖəm māmbrəŋ ere ye ti awayay ni ; ku tamal təgri daliya, *tadarfəŋ naŋ kà təndal nəŋgu ni mibesey. Tamal mis awayay maɖəbay nu ti mājəray nahkay. »

²⁵ Maslaŋa ya ti àɖəm ajəgur sifa gayəŋ, awayay àmət ba ni ti emiŋiŋ. Maslaŋa ya ti emiŋiŋ sifa gayəŋ azuhva nu ti aməjəgur sawəŋ, aməmət ɖay-ɖay do.

²⁶ Tamal mis àŋgəta elimeni ga duniya na ɖək mək əcijŋa sifa gayəŋ a ti elimeni gani azi-aya mam ? Emiŋiŋa sifa gayəŋ na ti aməŋgət mam ga məmbani àna naŋ mam ?

²⁷ Adaba nu *Wur ge Mis anara àna nɸəɖa ga Baba akaba məslər goro a kay, anəvi zlam

ana ku way way do akada ge təwi gayəŋ ya ti àgray ni.

²⁸ Nəhi ana kəli nahəma, e kiɖiŋ ge mis ya təbu ahalay ni bu ni ti, wudaka nda-həŋ atəmət ti etiɸi nu Wur ge Mis anəŋga, anəhuriyu a bay goro vu. »

17

Vu ga Yezu ambatvu kə meleher ga ndam maɖəbay naŋ ni

(Mark 9.2-13 ; Lək 9.28-36)

¹ Vaɖ muku ka ahàr gani zla ti Yezu àzay Piyer, Zek akaba Zeŋ wur ga məŋ ge Zek ni, àhəloru tay ka ahàr ga həma zabalani. Nday ka ahàr gatay akaba Yezu cilin.

² Təru tinjua ti vu ga Yezu ni àmbatva e eri va ana tay nahəŋ a. Eri gayəŋ ni àmbatvu, asladay akada fat, azana ka vu gayəŋ day tigia bəɖ-bəɖ talla təsladay mələŋ.

³ Eslini tiɸioru Eli nday ata Məwiz həya, nday təbu təzlapay akaba Yezu.

⁴ Piyer àra əcia tay a ti àhi ana Yezu ahkado : « Bay goro, leli məbu ahalay ti àɖəlay. Tamal kawayay ti nara niɸicey ahay mahkər, bəlaŋ gayak, bəlaŋ ge Məwiz, bəlaŋ ti ni ge Eli. »

⁵ Piyer naŋ àbu azlapay nahkay ti məgudunɸudun masladani àhərkiaya ka tay a, àŋgah tay. Dəŋgu ga maslaŋa àhənday a məgudunɸudun ni bu, àɖəm : « Naŋ hini ti wur goro, nawayay naŋ dal-dal, nəmərvu àna naŋ dal-dal. Gəsumiki pakama gayəŋ ! »

⁶ Ndam *maɖəbay Yezu ni təra ticia nahkay ti àŋgwaz àɖagakia ka tay a dal-dal, tabəhad mirdim meleher ndiɖa ndiɖa ana had.

⁷ Ay Yezu nakəŋ àhəɖəkfəŋiyu ka tay, əcijin ka tay mək àhi ana tay : « Cikumaba, kəgrum àŋgwaz ba. »

⁸ Nday nakəŋ təhelin eri, tiɸi maslaŋa nahəŋ ndo, si Yezu naŋ bəlaŋ cilin.

⁹ Nday təbu təndaya ahàr a həma ni ba ni ti Yezu àhi ana tay : « Kəhumi ere ye ti kiɸəm ni ana maslaŋa ba, si nu *Wur ge Mis anəŋgaya e kiɖiŋ ga ndam evid ba kwa. »

¹⁰ Ndam maɖəbay naŋ ni təhi ahkado : « Ndam *məsər Wakita ge Melefít ni təɖəm wudaka *Krist *Bay gəɖəkani ya amara ni emiŋia ti, ahàr àɖəm Eli amara day ti kamam ? »

¹¹ Yezu nakəŋ àhəngriɸəŋ ana tay àɖəm ahkado : « Eɖeɖin Eli ara, aslamalakabu zlam dek day. »

¹² Ay nəhi ana kəli nahəma, Eli ti àra àndava, ay ti mis təsər naŋ ndo. Təgria ere ye ti nday təwayay na ɖək. Nu Wur ge Mis day anəcakay daliya, atəgru nahkay. »

¹³ Eslini ndam maɖəbay naŋ ni təsəra àzlapaki ti ke Zeŋ bay məbaray mis ni.

*Yezu agariaba seteni ana wur nahaj a
(Mark 9.14-29 ; Luk 9.37-43)*

¹⁴ Ka ya ti tinjikia ke mis dal-dalani na ti maslanja nahaj ahadakfanjbiyu ka Yezu, abahad mirdim

¹⁵ àhi : « Bay goro, wur goro àbu seteni àniviyu agray daliya dal-dal ; a vad ndahan adiyu a aku vu ahkay do ni a yam vu. Mâsuk cicihu ti kam-kam !

¹⁶ Nâzibiya nan ana ndam madabay kur na ti tãgariaba, ay ti tislili ndo. »

¹⁷ Eslini Yezu àdãm : « Lekulum ye e hini vu ni ti kãfumki ahâr ke Melefit do, lekulum ndam magudar zlam ! Nu ananjehad kanjgaya akaba kulî aw ? Nu enebesî ana kulî kanjgaya waw ? » Mæk àhi ana tay : « Zumubiya wur na ahalay a nimi. »

¹⁸ Tãra tãzibiya wur na ti Yezu àzlacaki ke seteni ni, mæk seteni ni àslãkiaba ana wur na. Nahkay wur ni ègia nan lala hÿya.

¹⁹ Eslini ndam *madabay Yezu ni tãzalay Yezu ka ahâr gatay, tihindi nan, tãhi : « Leli mìsliki magaray seteni nani ndo ni ti kamam ? »

²⁰ Yezu nakëj àhëngrifëj ana tay, àdãm : « Kislãmki ndo ni ti adaba mæfaki ahâr gekulî ke Melefit àhëca. Nãhi ana kulî nahëma, tamal ti mæfaki ahâr gekulî ke Melefit kay do, àbu gëzit akada hilfi ka zlam guziteni cilin nëngu ni, kislãmki mæhiani ana hëma hini : “Slakaba, ru tegi” nëngu ni, agravu. Nahkay ti akal ere ye ti kislãmki magrani do ni ti àbi. [

²¹ Ay ti seteni akada nday nani nahëma, tamal ti kãhëngalay Melefit ndo akaba kægës ndara ndo ni ti tãslãkiaba ana mis a kok-sah.] »

Yezu adãm keti anãmæt mæk ananjgaba e kisim ba

(Mark 9.30-32 ; Luk 9.43-45)

²² A vad nahaj, ka ya ti Yezu akaba ndam madabay nan ni dek tãbu ka ahar bëlanj e Gelili ni ti, Yezu nakëj àhi ana tay : « Atadãfiki nu *Wur ge Mis ana mis ti tara tægës nu,

²³ tara takad nu. Atakada nu a ti a vad ya mahkër ti ananjgaba. » Nday nakëj tãra ticia ma gayan na ti àhëlia ahâr ana tay a dal-dal.

Mãhæl hadam ga ahay gëdãkani ge Melefit

²⁴ Ka ya ti Yezu akaba ndam madabay nan ni tinjia a Kafarnahum a ni ti ndam ya tãhæl hadam ga *ahay gëdãkani ge Melefit ni tãhadakfanjiyu ke Piyer, tãhi : « Masi gekulî ni ti àpæl hadam ga ahay gëdãkani ge Melefit ni do waw ? »

²⁵ Piyer àhëngrifëj ana tay : « Àbahad do kamam ? »

Ka ya ti Piyer nakëj àhuriya a ahay va nahëma, Yezu àhi ma enji, àhi : « Simu, kãdãm ahëmamam ? Ndamam tabãhadî hadam akaba jangal ana bëbay ka had ni

mam ? Tabãhadî ana tay ti bëza ga had gatay gatayani tæk, ndam mirkwi aw ? »

²⁶ Piyer àhi : « Tabãhad ti ndam mirkwi. » Eslini Yezu nakëj àhi « Bëza ga had gatay gatayani ti giri-giri ti tãpæl do do waw ?

²⁷ Ay ku tamal nahkay nëngu ni, mãzumi bëruv ana tay ba. Nak ru ka dëluy ti kãtãliyu gÿya kægësaya kilif a. Kilif ya akægësaya enjenjeni na ti kãzlekikaba pakama, akãdiviyu ahâr ana sinju akur-akurani, sinju nani emisli mæpæl hadam goro akaba gayak. Zãbiya, kãvi ana tay. »

18

*Gëdãkani ya àtam mis ndahan ni ti way ?
(Mark 9.33-37 ; Luk 9.46-48)*

¹ Ka sarta gani nani ti ndam *madabay Yezu ni tãhadakfanjiyu kã Yezu, tãhi : « A *Mægur ge Melefit bu ni ti way nan gëdãkani àtam mis ndahan way ? »

² Nahkay Yezu nakëj àzalabiyu wur guziteni e kidin gatay vu

³ mæk àdãm : « Nãhi ana kulî nahëma, tamal kãmbatamkaba majalay ahâr gekulî a ndo, kigum akada ga bëza cië-cïbeni ni ndo ni ti akãhurumiyu a Mægur ge Melefit vu do.

⁴ Adaba maslanja ya ti ahëngaroru ahâr gayan a had, anjehad kudufa akada ga wur hini ni ti nan nani gëdãkani àtam mis ndahan a Mægur ge Melefit bu.

⁵ Tamal ti maslanja àgëskabá wur guziteni akada hini na azuhva nu a nahëma, àgëskabá nu a. »

*Bumvu slimî ti kãgudaram zlam ba
(Mark 9.42-48 ; Luk 17.1-2)*

⁶ Yezu àdãm keti « Ndam ya tãfaku ahâr ni ti mis tãdãm tislî aranja do akada ga bëza cië-cïbeni ni. Ay tamal maslanja agray ti ku way way do e kidin gatay bu mÿjikia ke divi a nahëma, hojo tãwãliviyyu avar gëdãkani ana maslanja ya ëjinjia nan a ni a dëngu vu dondul mæk tizligiyu nan a *dëluy gëdãkani vu dëzlëz.

⁷ Aw ! Cicihi àki ka ndam ga duniya ! Cicihi àki ka tay ti adaba zlam ya tagray ti mis tinjikia ke divi a ni ti tãbu kay. Zlam nday nani ti si tãgravu kwa. Ay tamal maslanja agray ti mis ejikia ke divi a nahëma, maslanja nani cicihi amalaki.

⁸ « Tamal ahar gayak ahkay do ni asak gayak ejinjia kur ke divi a nahama, kelkaba tay a, boru tay. Àgëski hojo kãhuriyu ka mëlänj ga sifa àna ahar bëlanj ahkay do ni àna asak bëlanj ere gani ya tizligiyu kur a *dëluy ga aku vu àna ahar gayak cueni ni ahkay do ni àna asak gayak cueni ni. Aku nani ti àmæt dáy-dáy do.

⁹ Tamal eri gayak ejinjia kur ke divi a nahëma, zaba, zligoru. Àgëski hojo kãhuriyu ka mëlänj ga sifa àna eri bëlanj ere

gani ya tizligiyu kur a dɔluv ga aku vu àna eri gayak cœeni ni. »

Ma gozogul àki ka tɔmbak mijjeni

(Luk 15.3-7)

¹⁰ Yezu àdœm keti : « Bumvu slimi lala ! E kidin ga bœza nday nani bu ni ti ngay bœlan gatayani œsli arana do ni ti kœdœmum ba. Adaba mœslœr gatay tœbu micikeni a sarta bu dœk kœ meleher ga Baba nan ya e melefit bu ni. [

¹¹ Nu *Wur ge Mis nœra ti ga mahœngay ndam ya ti tijiji ni.]

¹² « Bi maslanœ nahanœ tœmbœmbak gayanœ tœbu dinœ mœk bœlanœ gani œjia. Àra œpia ti bœlanœ gani nanœ œkibu ka ndahanœ ni bi nahœma, ambœrbu kru kru ambœlmbu mahar ambœlmbani ni a hœma bu, akoru adœboru bœlanœni ni, do waw ? Lekœlœm ti kœdœmum mam ?

¹³ Nœhi ana kœli nahœma, ka ya ti œdia ahœr a ni ti amœrvu œna nanœ dal-dal œtama ya amœrvu œna kru kru ambœlmbu mahar ambœlmbani ya ti tiji ndo na do waw ?

¹⁴ Nahkay day Bœnœ gekœli nanœ ya e melefit bu ni awayay ti ku bœlanœ e kidinœ ga bœza nday nani bu day œji ba. »

Magudar zlam akaba mœmbœrfœjana

¹⁵ Yezu àdœm keti : « Tamal wur ga muk œgudaruka zlam a ti rœkioru hiki lala lekœlœm cœœu cœœa. Tamal œcœkkia ma gayak na ti kœslamala wur ga muk na.

¹⁶ Ay tamal œcœkkia ma do ni ti zalakivu mis bœlanœ ahkay do ni cœ ti kœdœgumkioru. Adaba pakama gekœli ya ekicikœmki ni ahœr œdœm mis cœ ahkay do ni mis mahkœr tœgray sedi gani. *

¹⁷ Ay tamal ti œciiki ma ana tay do ni ti hi ma gani ana ndam ya *tœcœkalavu, tœfœku ahœr ni. Tamal œciiki ma ana tay do daya ti mœnjœlœnœ akadœ nanœ zal ya œfœki ahœr ke Melefit do ni, ahkay do ni akadœ nanœ bay *mœhœl hadam.

¹⁸ « Nœhi ana kœli nahœma, ere ye ti kœgœsumkœbu ka hadœ ndo ni ti e melefit bu day atœgœskœbu do. Ay ere ya kœgœsumkœbœ ka hadœ a ni ti e melefit bu day atœgœskœbu.

¹⁹ « Nœhi ana kœli keti : tamal ti mis cœ e kidinœ gekœli bu ka hadœ ma gatay œrakabœya ku œki ka mam nœngœ ni, tœhœngœlœlœnœ zlam gani kœ Bœnœ goro ya e melefit bu na ti amœvi ana tay.

²⁰ Adaba ka mœlanœ ya mis cœ mahkœr tœngœsvœ œna slimi goro a ni ti nu nœbu eslini e kidinœ gatay bu. »

²¹ Eslini Piyer œhœdœkfœnœjiyu ka Yezu, œhi ahkado : « Bay goro, tamal wur ga mma nanœ œbu œgudarœ zlam ti nœmbœrfœnœ sak ehimey ? Sak adœskœla waw ? »

²² Yezu nakœnœ œhi : « Mœbœrfœnœ sak adœskœla ti nœhœk do. Mœbœrfœnœ ti sak kru kru adœskœla sak adœskœla.

²³ *Mœgur ge Melefit day nahkœy : tœzavu ata bay nahanœ awayay asœr duwa gayanœ ya œfœnœ kœ ku way way do e kidinœ ga ndam mœgri tœwi gayanœ bu ni, ti tœpœli.

²⁴ Ka ya ti nanœ œbu acalfœnœ kœ ma gani nahkœy ti tœzibiyu bay mœgri tœwi nahanœ duwa gayanœ œfœnœ œgra miliyemœ.

²⁵ Ay ti œsliki mœpœlœni kœksœh, nahkœy bay ga duwa ni œdœm tœsœkœmoru nanœ nanœni, wal gayanœ, bœza gayanœ akaba zlam gayanœ ni dœk ga mœpœli duwa ni œna nanœ.

²⁶ Eslini bay mœgri tœwi nakœnœ œbœhadœ mirdim meleher ndiœ œna hadœ ana bay ga duwa ni, œhi : « Kam-kam bœsvœ hayœn, nara nœpœluk duwa gayak ni dœk. »

²⁷ Eslini nanœ nakœnœ œsia cicihi ana bay ga duwa na. Nahkœy bay ga duwa ni œmbœrfœnœ duwa ni dœk mœk œhi « Slœka zlam gayak a. »

²⁸ « Ka ya ti bay magray tœwi nakœnœ nanœ œbu aslœka ni ti tœbakœbu ahœr ata maslanœ nahanœ. Maslanœ gani nani ti tœbu tagrakœbu tœwi, ay ti duwa gayanœ œfœnœ œgray jik dinœ. Nanœ nakœnœ œdœki œipœ ka dœngœ, œhi : « Si kœpœlu duwa goro ni kœwœ. »

²⁹ Eslini nanœ ya tagrakœbu tœwi nakœnœ œbœhadœ mirdim, œhi : « Kam-kam bœsvœ hayœn, nara nœpœluk duwa gayak ni dœk. »

³⁰ Ay nanœ nakœnœ œru œfiyu nanœ a dœngœy vu, awayay mœpœliabœ duwa gayanœ na dœk day ti atafayœ nanœ a.

³¹ Ndam ya tagrakœbu tœwi akabœ tay ka ahœr bœlanœni ni tœra tœpia ere ye ti œgri ana nanœ nahanœ na ni ti œwœria bœruvœ ana tay a dal-dal. Nahkœy nday nakœnœ tœru tœngœhadœ ma gani ana bay ya ti tœgri tœwi ni.

³² Nanœ nakœnœ œra œcia ma na ti œdœm tœzalibiyœ nanœ a. Àra œnjœa ti œhi : « Nakœ bay mœgrœ tœwi hini ti nakœ cœdayani. Nœmbœrfœka duwa goro na dœk adabœ kœgœru kam-kœm a, kœdœm nœmbœrfœkœ ti

³³ ay nakœ ti maslanœ ya ti kœgrumkœbu tœwi ni œsœk cicihi akadœ gayak ya kœsu cicihi ni ndo ni ti kamœm ? »

³⁴ Nahkœy bay ga duwa ni œzuma bœruvœ a dal-dal, œdœm tœzoru nanœ a dœngœy vu ti tœgri daliyœ, si tamal amœpœlabœ duwa gayanœ na dœk day kœwœ ti atafayœ nanœ a. »

³⁵ Yezu àdœm keti : « Tamal lekœlœm kœmbrœnjœmfœnœ zlam ya ti mis tœgudari œna kœli na kœ tay œna hudœ bœlanœ a do ni ti, Baba nanœ ya e melefit bu ni amœgri œna kœli day akadœ ga bay ga duwa ya œgri œna bay mœgri tœwi ni. »

19

Yezu adœmki ma ka maday wal akabœ

* 18:16 Mœnjœy Mimbiki 19.15.

*magaray wal**(Mark 10.1-12)*

¹ Yezu àra èndeveriŋa pakama gayan na ti àslàka e Gelili a, òru ka had *Zude, ke ledi nahaj ga zalaka *Zurdeŋ.

² Mis dal-dal tàdàboru nan, mæk nan nahaj àhàŋgaraba ndam ya tèbesey do na.

³ Eslini ndam *Feriziyen ndahanj tàrækia. Tihindifiŋa ma, tahi ahkado : « Àgèski ti mis agaray wal gayan ka mawayay gayan aw ? » Tahi nahkay ti adaba tawayay tatàkar Yezu ti màdàm ma magudarani.

⁴ Yezu nakəŋ àhəŋgrifəŋ ana tay, àdəm : « Kwa ka mənəkəŋi ga mələŋ, ka ya ti Melefit àgraya mis a ni ti àgraya ata zal ata wal a. Kèjəŋgəm ma gani a Wakita ge Melefit ni bu ndo waw ? »

⁵ Melefit àdəm : “Nahkay ti mis zalani amaharaya a ahay ga bəŋani ata mənəŋi ba, mæk atanjəhadkəbu ata wal gayan. Nday cəni ti vu gatay emigi bəlanj.” †

⁶ Nahkay ti nday cəni medeveni va do. Tigia vu gatay bəlanj. Ere ye ti Melefit èbedəkəbà ni ti mis hihiriki èdekəba ba. »

⁷ Mæk nday nakəŋ təhəŋgrifəŋ, tahi : « Məwiz àdəm tamal mis tedevu ata wal gayan ti ahàr àdəm abəki wakita gani, avi day kwa ti agaray ti kamam ? » ‡

⁸ Yezu nakəŋ àdəm : « Məwiz əvi divi ana kəli ga magaray wəl gekəli ti adaba lekələm kawayum məgəsumkəbu ma ge Melefit do palam. Ay ka mənəkəŋi ga mələŋ ti àgravu nahkay ndo.

⁹ Nəhi ana kəli nahəma, maslaŋa ya ti àgara wal gayan a, day wal ni àgray mesawehvu ndo, mæk àda wal nahaj a nahəma, maslaŋa nani àgra hala. »

¹⁰ Eslini ndam madəbay nan ni tahi : « Tamal əgia nahkay e kidiŋ ga zal ata wal ba ti ŋgulum mis tàday wal va ba simiteni. »

¹¹ Yezu àhi ana tay ahkado : « Təgəskəbu ma gani hini ti mis dek do ; təgəskəbu ti si ndam ya ti Melefit əvia njadə gana ana tay a ni kwa.

¹² Zlam ndahanj təbu gərgəri təcəfəŋa mis ka maday wal a : mis ndahanj kwa tiwəya tay a vu gatay əwayay wal do. Mis ndahanj ti ni mis tàcad tay. Mis ndahanj keti ti ni tawayay maday wal do azuhva *Məgur ge Melefit. Maslaŋa ya esliki məgəskəbu pakama hini nahəma, məgəskəbà. »

Yezu agri sulum ge Melefit ana bəza ciḃ-ciḃeni

(Mark 10.13-16 ; Lək 18.15-17)

¹³ Kələŋ gani mis ndahanj təhəlibiyu bəza ciḃ-ciḃeni ana Yezu ti məhəŋgali Melefit ana tay àna məbəkəŋi *ahar gayan ka tay. Nday

təbu təhəlibiyu bəza ni nahkay ti ndam madəbay nan ni tələgi ana tay.

¹⁴ Ay Yezu àhi ana tay ahkado : « Mbrəŋum bəza tàra afa goro a, kəcumfəŋa tay a ba. Adəba mam, *Məgur ge Melefit ti ga ndam ya təbu akadə ga bəza ni. »

¹⁵ Àra àdəma ma nahkay ti abəkəŋi ahər ka bəza ni. Kələŋ gani àsləka eslina.

*Bay ge elimeni**(Mark 10.17-31 ; Lək 18.18-30)*

¹⁶ Wur dagwa nahaj əbu ti àrəkia ka Yezu a, àhi : « Məsi, ti nəŋgət *sifa ya àndav day-day do ni ti nəgray zlam sulumani weley ? »

¹⁷ Yezu àhi ahkado : « Kihindi nu àki ka zlam sulumani ti kamam ? Mis sulumani ti nanj bəlanj. Tamal kawayay mənget sifa ya àndav day-day do ni ti gəskəbà *Divi ge Melefit a. »

¹⁸ Nanj nakəŋ àhi : « Divi weley ? » Yezu nakəŋ àhəŋgrifəŋ, àhi : « Kəkad mis ba ; kəgray hala ba ; kigi akal ba ; kəgray sedi ti kəsəkad malfadə ba ;

¹⁹ həŋgriuru ahər a had ana ata buk ata muk ; wayay ndam ya ti nak kəbu akaba tay ni akadə ya kawayay ahər gayak gayakani ni. §

²⁰ Eslini wur dagwa ni àhəŋgrifəŋ, àhi ahkado : « Divi nani ti nəgəskəbà dek, ay ti mam àhəcukivu keti mam ? »

²¹ Yezu àra əcia pakama gayan na ti àhi ahkado : « Tamal kawayay miŋi mis sulumani lala nahəma, ru kəsəkumoru zlam gayak dek ti kidi sinŋu gani ana ndam talaga. Nahkay ti akəŋgət elimeni e melefit bu. Akagra zlam nana dek nahəma, kàra, kədəbay nu. »

²² Wur dagwa nakəŋ àra əcia ma ga Yezu ya àhi na ti àhəlia ahər a. Nahkay àsləka sasuhwa, adəba zlam gayan əbu dal-dal.

²³ Eslini Yezu àhi ana ndam madəbay nan ni ahkado : « Nəhi ana kəli nahəma, bay ge elimeni məhuriyu a *Məgur ge Melefit vu ti zləzlada dal-dal.

²⁴ Nəhi ana kəli keti : ezligwemi ahuriyu e evid ge lipri vu kwalac ti agravu aw ? Ay ti bay ge elimeni məhuriyu a Magur ge Melefit vu ni ti zləzlada dal-dal, àtama ge ezligwemi ya ahuriyu e evid ge lipri vu na. »

²⁵ Ma ga Yezu ya àdəm ni àgria ejep ana ndam madəbay nan na dal-dal. Nday nakəŋ təzlapay e kidiŋ gatay bu, tādəm ahkado : « Ay tamal nahkay ti way ti Melefit amahəŋgay nanj way ? »

²⁶ Eslini Yezu amənjaləŋ kə tay, àhi ana tay ahkado : « Mis ti tàgray koksah ; ay Melefit ti esliki magray zlam dek tata. »

²⁷ Eslini Piyer àhi ana Yezu nakəŋ ahkado : « Iy zla, leli məmbrəŋa zlam a dek, madəbay kur ti mam amagrakivu ke leli mam ? »

* 19:4 Məŋjay Məŋjakiani 1.27 ; 5.2. † 19:5 Məŋjakiani 2.24. ‡ 19:7 Mimbiki 24.1. § 19:19 Mahərana 20.12-16 ; Mimbiki 5.16-20 ; Levi 19.18.

28 Yezu àhi ana tay: « Nəhi ana kuli nahama, a duniya ya atagraya məweni ni ba ni ti nu *Wur ge Mis anəhuriyu a mələŋ masladani goro vu, ananjəhadviyu e kərsi ga bay goro vu. Ka sarta gani nani ti lekələm ya kədəbum nu ni day akanjəhadumviyu e kərsi kru mahar cə vu ga magrafəŋa seriya kə dini kru mahar cəni ge Izireyel na.

29 Ku way way do əmbərba zlam gayan azuhva nu a, bi əmbərba ahay gayan, bəza ga mənani, ata bənani, bəza gayan ahkay do ni vədaŋ gayan nahəma, aməŋgətvü zlam nday nani kay ətəm ndahan ni sak diŋ. Aməŋgət sifa ya əndam day-day do ni daya.

30 Ay ti nday gədəkani ya kama ge mis ni ti, mis kay e kiđiŋ gatay bu ataŋgoru kələŋ ge mis. Nday ya kələŋ ge mis ni day etigi gədəkani kama ge mis. »

20

Ndam magray təwi a vədaŋ bu

1 Yezu ədəm keti: « *Məgur ge Melefit ti əzavu akada ga maslaŋa nahən əhəraya də ge miledə a, awayay ahaloru mis ga məgri təwi a vədaŋ gayan vu ni.

2 Nahkay təgraki cakala əki ke təwi ga rukani, mək naŋ nakəŋ əhaloru tay a vədaŋ gayan ni vu.

3 Əhəraya əna njemdi ambəlməbu a keti, əpi mis ndahan təbu a kəsa bu təwi gatay əbi,

4 mək əhi ana tay: “Lekələm day dəgum a vədaŋ goro vu kəgrum təwi ti anəpəl kuli kala-kala akada ge təwi gekali ya akəgrum ni.”

5 Nday nakəŋ mək təsləka tōru. Naŋ nakəŋ əhəraya fat wis a keti, əgray nahkay; əna njemdi mahkər day əgray nahkay.

6 Agray njemdi zlam nahəma, naŋ nakəŋ əhəraya keti, ədi ahər ana mis ndahan təbu eslini mək əhi ana tay ahkado: “Kənjəhadum ahalay ruk kəgrum təwi do ni ti kamam ?”

7 Nday nakəŋ təhəŋgrifəŋ təhi: “Adaba maslaŋa əhindiki leli ke təwi gayan ndo.” Naŋ nakəŋ əhi ana tay: “Lekələm day dəgum kəgrum təwi a vədaŋ goro vu.”

8 « Mələkarawa əra əgia ti bay ga vədaŋ ni əhi ana gədəkani ga ndam ge təwi gayan ni ahkado: “Zalabiya ndam magray təwi na, peli siŋgu ge təwi ni ana ku way way do. Njəki məpəl ndam ya tərə kələŋ a ceceni ni, nəverin əna nday ya tərə enjia ni.”

9 Nahkay nday ya tōru a vədaŋ vu əna njemdi zlamani ni tərə, mək təvi ana ku way way do siŋgu ge təwi ga rukani.

10 Nahkay sarta ga məpəl nday ya tōru e təwi vu enji ni əra enjia ti təhi ana ahər tara təvi ana tay ətam gatay ndahan ni. Ay ti təvi

ana ku way way do gatay day siŋgu ge təwi ga rukani ciliŋ.

11 Tərə təvia siŋgu na ana tay a nahkay ti nday nakəŋ təzərđi ma ana bay ga vədaŋ ni,

12 təhi: “Nday hini ya tərə kələŋ a ni, təgray təwi njemdi biliŋ həya ti kəpəl tay kala-kala akaba leli ya məgray təwi rukani a fat bu, məmətakaba dal-dal ni ti ahəmamam ?”

13 Eslini bay ga vədaŋ ni əhi ana bələŋ gatay ni ahkado: “Zləba goro ni, ere ye ti nəvuk ni ti kigeni: məgray cakala ti əki ka siŋgu ge təwi ga rukani do waw ?

14 Za siŋgu ge təwi gayak a ti kəsəkə nimi. Nawayay nəvi siŋgu ana bay ya ti əra kələŋ a ni kala-kala akada ya nəvuk ana nak ni.

15 Maslaŋa əbu agurki nu ka zlam ya ti nagraj əna siŋgu goro ni aw ? Tək day ti nəgri sulum ana mis ti awərək bəruv aw ?”

16 Nahkay nday ya təbu kələŋ ge mis ni ti, mis ndahan e kiđiŋ gatay bu etigi gədəkani kama ge mis. Nday gədəkani ya kama ge mis ni ti ni, mis ndahan e kiđiŋ gatay bu ataŋgoru kələŋ ge mis. »

Yezu ədəm sak ya mahkər aməmət mək amanjəba e kisim ba

(Mark 10.32-34 ; Lək 18.31-34)

17 Yezu naŋ əbu akoru, əzay divi ya ti acəloru a Zeruzalem ni ti əzalakabu ndam mədəbay naŋ kru mahar cəni ni. Nday təbu takoru ti əhi ana tay ahkado:

18 « Cəm day, nihi ti leli məbu məcəloru a Zeruzalem. Eminjəa eslina ti atəgəsi nu *Wur ge Mis ana gədəkani ga ndam *mangalabakabu mis akaba Melefit akaba ana ndam *məsər Wakita ge Melefit ni. Eslini atadəm si takad nu kwa,

19 atəgəsi nu ana ndam ya təfəki ahər ke Melefit do ni; nday nani ti eteyefu, atəzləb nu əna kurupu cək cək, atakadfənjiyu nu kə təndal, mək a vad ya mahkər ti ananjəba. »

Məŋ ga ata Zek nday ata Zəŋ ehindifinja zlam kə Yezu a

(Mark 10.35-45)

20 Eslini wal ge Zebede tərəkia ka Yezu a akaba bəza gayan ata Zek nday ata Zəŋ a. Tərə tinjikia ti məŋ gatay ni əbəhadı mirdim ana Yezu meleher ndib ana had, awayay ehindifinja zlam a.

21 Yezu əhi ahkado: « Kawayay ti nəgruk mam ? » Wal nakəŋ əhi: « Ka ya ti akəzuma bay gayak gədəkani na ti kəvi divi ana bəza goro hini cəni ni tənəhadfuk kə gəvay, bələŋ ka ahar ga dəf, bələŋ ka ahar ga gəjar gayak ti. »

22 Ay ti Yezu əhi ana tay ahkado: « Ere ye ti kihindəm ni ti kəsər um do. Ekisləmki misi zum ge hijiyem * ya enisi ni tata waw ? » Nday nakəŋ təhi: « Misliki. »

* 20:22 Zum ge hijiyem ni ti awayay adəmvaba daliya ga Yezu ya amacakay ni.

²³ Eslini Yezu àhi ana tay ahkado : « Ek-isum zum ge hijiyem ye enisi ni ti amagravu efedin. Ay ti maslaña ya ti amadəm way amanjəhadfu kà ahar ga daf akaba kà ahar ga gəjar goro way ni ti nu do. Nani Bay Melefit àna ahàr gayan day ti aməvi mələn nani ana mis ya nañ àdaba tay a ni. »

²⁴ Ka ya ti ndam *madəbay Yezu kruani ndahañ ni ticia ma na ti təzumkia bəruv ka tay cəeni na.

²⁵ Eslini Yezu àzalakabu ndam madəbay nañ ni dek, àhi ana tay ahkado : « Kəsəruma, bəbay ga had ni ti təgur mis ga njadə. Gədəkani ga mələn day tədəm ahàr àdəm mis təgri təwi ana tay kay, təmbrañ mis do.

²⁶ Ay e kidin gekuli bu ni ti àgravu nahkay ba. Tamal ti maslaña e kidin gekuli bu awayay miği gədəkani ti miği bay məgri təwi ana kuli kwa sawaň.

²⁷ Tamal ti maslaña e kidin gekuli bu awayay miği kama gekuli ti miği evidi gekuli kwa.

²⁸ Nu *Wur ge Mis nàra ti, nawayay ti mis təgru təwi do. Nàra ti ga məgri təwi ana mis sawaň, navay sifa goro ga mambay mis kay àna nañ. »

Yezu ahəngaraba ndam wuluf a cə
(Mark 10.46-52 ; Lük 18.35-43)

²⁹ Ka ya ti Yezu nañ àbu aslaka a Zeriko akaba ndam madəbay nañ na ti mis kay tədəboru nañ.

³⁰ Eslini tədi ahàr ana ndam wuluf ndahañ cə, nday təbu manjəhadani kà gəvay ge divi. Nday nakəñ tàra ticia Yezu nañ àbu akoru ti tədəgiki ka zlahay, tədəm : « Bay geli, *Wur ge Devit, māsuk cicihi ti ! »

³¹ Mis kayani ni tələgi ana tay, təhi ana tay : « Lakumkaba. » Ay nday ti ni təzlahkivu kay kay sawaň, tədəm : « Bay geli, wur ge Devit, māsuk cicihi ti ! »

³² Yezu àra ècia zlahay gatay na ti ècik, àzalay tay mək àhi ana tay ahkado : « Kawayum ti nəgri mam ana kuli mam ? »

³³ Eslini təhi ahkado : « Bay geli, mawayay ti mīpi divi ti ! »

³⁴ Nday nakəñ tāsia ciciha ana Yezu a, mək Yezu ènjifin kə eri gatay ni. Ka ma geli hini tipī divi həya, mək tədəboru nañ.

21

Yezu ahuriyu a Zerəzalem
(Mark 11.1-11 ; Lük 19.28-40 ; Zeñ 12.12-19)

¹ Tòru tinjəa cifa kà gəvay ga Zerəzalem a, nday gwar ka həma *Oliviye, kama ga kəsa Betfazi ti Yezu àslər ndam madəbay nañ ni cə,

² àhi ana tay ahkado : « Dəgum a kəsa tegani kama gekuli ni vu. Ek-injəmiya nahəma, akədumi ahàr ana azonju məwəlani wur gani àfəñ kà gəvay. Picehəməbiya, dəguma àna tay a.

³ Ay tamal maslaña àhi ma ana kuli ti humi ahkado : “Bay geli awayay.” Nahkay ti atəmbərfəñ tay kə kuli həya. »

⁴ Zlam gani nani àgravu dek nahkay ti, ti pakama ga bay mahəngaray *pakama ge Melefit ni mągravu. Pakama gani nihi :

⁵ « Humi ana ndam *Siyon : “Bay gekuli nañ tegi ara, nañ kudufa.

Nañ àki ka məñ ga azonju, àki ka wur ga azonju ya mis təhəl zlam àna nañ ni.”
* »

⁶ Mək ndam *madəbay Yezu ni tòru təgray ere ye ti Yezu àhi ana tay təgray ni.

⁷ Nday nakəñ təzəbiyu məñ ga azonju ni akaba wur ga azonju ni. Tàra tinjəa àna tay a ti təkiki azana ka tay mək Yezu ànjəhadkiyu.

⁸ Mis dal-dal eslini təpəbivoru azana gatay e divi vu, mis ndahañ ti ni təkəhəbiyu slimberi a vədañ bu, təkəhadivoru bilegeni.

⁹ Yezu nañ àbu akoru ti mis dal-dalani ya kama gayan akaba ya kələñ gayan ni təgray salalay, təzəbay nañ, tədəm : « *Hozana ana *Wur ge Devit ! Bay Melefit mągri sulum gayan ana maslaña ya ti ara àna slimu gayan a ni ! Təzəbay Melefit drin agavəla ! † »

¹⁰ Ka ya ti Yezu àhuriya a Zerəzalem a ni ti mis ga kəsa ni dek ahàr àhəlia ana tay a dal-dal. Mis ndahañ tədəm : « Nañ hini ti way ? »

¹¹ Mək mis kayani ni tədəm : « Nañ hini ti Yezu bay mahəngaray pakama ge Melefit, nañ zal Nazaret ka had *Gelili. »

Yezu a ahay gədəkani ge Melefit ni bu
(Mark 11.15-19 ; Lük 19.45-48 ; Zeñ 2.13-22)

¹² Yezu àhuriyu a dalaka ga *ahay gədəkani ge Melefit ni vu, àdi ahàr ana mis təsəkumvoru zlam akaba ndam məsəkum zlam, mək ànjəki ka magaraya tay e mite va. Àmbəhadaba tabəl ga ndam mambay sinju na akaba mələn manjəhadani ga ndam məsəkumoru kurkoduk na.

¹³ Àhi ana tay ahkado : « Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu, Melefit àdəm : “Ahay goro zla ti atədəm ahay ga *mahəngalavù Melefit.” ‡ Ay lekələm ti kəmbatunkaba, ègia ahuzl ga ndam akal a. »

¹⁴ Eslini a dalaka ga ahay gədəkani ge Melefit ni bu ni ti ndam wuluf akaba ndam dərə tərəkia ka Yezu a, mək àhəngaraba tay a.

¹⁵ Ka sarta gani nani ti bəza təzlah a ahay gədəkani ge Melefit ni bu, tədəm : « *Hozana ana *Wur ge Devit. » Gədəkani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam *məsər Wakita ge Melefit ni tàra tipia

* 21:5 Məñjay Zakari 9.9. † 21:9 Məñjay Limis 118.25-26.

‡ 21:13 Məñjay Izayi 56.7 ; Zeremi 7.11.

zlam magray ejep ga Yezu ya agray na akaba ticia zlahay ga bæza na ti nday nakəŋ təzuma bæruv a.

¹⁶ Eslini nday nakəŋ təhi ana Yezu : « Kəbu kici ere ga bæza ya tədəm ni aw ? Tagray nahkay ti àbəlay aw ? » Yezu àhi ana tay : « Iy, nəbu nici ere ye ti tədəm ni. Ay a Wakita ge Melefit bu Devit àhi ana Melefit nahkay hi : “Kàgray ti ku bæza dac-dacani akaba bæza ya ka ahar ni tekeđi təzləbay kur.” § Ma gani nani ti kəjeŋgum ndo waw ? »

¹⁷ Eslini àmbərbu tay, àsləkaba a kəsa ni ba, òru a Betani mək àndahadbu eslini hundum.

Məŋ ga wəruv ya èwi bæza ndo ni
(Mark 11.12-14, 20-24)

¹⁸ Du ge miledə gani, Yezu nakəŋ naŋ àbu aŋgoru a kəsa ni vu ti ləwir àwərkaba naŋ a.

¹⁹ Ləwir ni naŋ àbu awəŋ naŋ nahkay ti èpi məŋ ga *wəruv kà gəvay ge divi. Naŋ nakəŋ òru kà gəvay gani. Òru ènjəa ti àđifəŋ ahàr ana bæza gani ndo, si slimberi ciliŋ, mək àhi ana məŋ ga wəruv ni ahkado : « Nak ti day-day ekiwi bæza va do. » Eslini məŋ ga wəruv ni èkəli həya.

²⁰ Ndam madəbay naŋ ni tàra tipia ti àgria ejep ana tay a, tədəm ahkado : « Ka ma geli hini ti məŋ ga wəruv ni èkəlia həya ti ahəmamam ? »

²¹ Eslini Yezu àhi ana tay : « Nəhi ana kəli nahəma, tamal kəfumkia ahàr ke Melefit a, kəjalum ahàr cə cu do ni ti ekisləmki magray ere ye ti nəgri ana məŋ ga wəruv ni ciliŋ do, ku kəhumi ana həma hini : “Radvaba, ru kədiyu a *dəluv gəđakani vu” nəŋgu ni, agravu.

²² Tamal ti kəfumkia ahàr ke Melefit a ti Melefit aməvi ere ye ti kahəŋgulumfəŋa ni dek ana kəli. »

Yezu agray təwi ti way àvi divi gani way ?
(Mark 11.27-33 ; Lək 20.1-8)

²³ Yezu àhuriyu a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni vu. Ka ya ti naŋ àbu ac-ahi zlam ana mis ni ti gəđakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba gəđakani ndahan tərakia, təhi : « Kagray təwi hini nahkay ti kəŋgət divi gani eley ? Way àvuk divi gani way ? »

²⁴ Yezu àhəŋgrifəŋ ana tay, àdəm : « Nu day nihindifəŋa zlam bəlaŋ kə kəli a. Kəhəŋgrumufəŋa nahəma, nu day nəhəŋgrifəŋ ana kəli, nədəfi bay ya ti àvu divi ge təwi ya ti nagray ni ana kəli.

²⁵ Nəhi ana kəli nahəma, *baray ge Zeŋ ya ti àbaray mis ni ti njəda gani Melefit àvi tək, tək day ti mis təvi aw ? »

Tàra ticia ma na nahkay ti təgray gejewi e kidiŋ gatay bu, tədəm : « Tamal məhi : “Melefit àslərbiyu naŋ” hi nahəma, ara ahi ana

leli : “Kəgəsumkabu pakama gayəŋ ni ndo ni ti kamam ?”

²⁶ Ay tamal mədəm keti : “Mis təvi njəda gani” ti àrakaboru do ; aŋgwaz awərfəŋa leli kə mis tezl-tezleni na, adəba nday dek tədəm Zeŋ ti naŋ bay mahəŋgaray *pakama ge Melefit. »

²⁷ Nahkay ti təhəŋgrifəŋ ana Yezu, təhi : « Leli məsər do. » Eslini Yezu àhi ana tay : « Nu day nədəfi bay ya ti àvu divi ge təwi ya ti nagray ni ana kəli do bilegeni. »

Ma gozogul àki ka bæza ndahan cə

²⁸ Yezu àhi ana tay keti : « Cəm day, ma goro àbu nəhi ana kəli ti, akajalumki ahàr ti ahəmamam ? Maslaŋa nahan àbu bæza gayəŋ təbu cə. Àhi ana bəlaŋ gani : “Wur goro ni, ru kàgray təwi a vədaŋ bu kani.”

²⁹ Wur ni àhəŋgrifəŋ, àhi : “Nòru do.” Ay àpəsa guzit ti ajalay ahàr nahan mək òru a vədaŋ ni vu.

³⁰ Bəŋ gatay ni àhi ana wur nahan ni day nahkay. Wur ni àhəŋgrifəŋ, àhi : “Bəba nicia, nakoru.” Ay ti àcuhway moroni ndo.

³¹ E kidiŋ ga bæza cəeni ni bu ni ti way àgra ere ye ti bəŋani awayay na way ? » Təhəŋgrifəŋ təhi : « Naŋ ye enjenjeni ni. » Mək Yezu àhi ana tay : « Nəhi ana kəli nahəma, ndam *məhəl hadam akaba wəl mesəwehvu atəhuriyu a *Məgur ge Melefit vu enji gekəli.

³² Adəba Zeŋ bay məbaray mis ni àra afa gekəli a, àdəfikia divi ge jiri ana kəli a, ay ti kəgəsumkabu ma gayəŋ ni ndo. Ay ndam məhəl hadam akaba wəl mesəwehvu təgəskabá sawaŋ. Ku kàra kipurəma nahkay nəŋgu ni, kəmbatumkaba majalay ahàr gekəli a ga məgəskabu ma ge Zeŋ na ndo. »

Ma gozogul àki ka ndam məwəs vədaŋ cudayani

(Mark 12.1-12 ; Lək 20.9-19)

³³ Yezu àhi ana tay keti : « Bumi slimi ana ma *gozogul nahan keti : Bay ga vədaŋ nahan àbu nahəma, àjavu məŋ ga zlam a vədaŋ gayəŋ ni vu,* àcafəŋ azlaw tekesl, àgraya məlaŋ ga məducaya yam ga bæza ga məŋ ga zlam na, àkay ləli zəbalani, mis acəlkəiyu ka ahàr gani ga majəgay vədaŋ ni. Kəlaŋ gani àfivü vədaŋ ni a ahar vu ana mis ti təwəs, mək àsləka, òru e mirkwi zlam gayəŋ.

³⁴ Sarta ga məpalay bæza ga zlam ni àra ènjia ti bay ga vədaŋ ni àslərbiyu ndam məgri təwi afa ga ndam məwəs vədaŋ ni ti təhəlrikaboru ja gani gayəŋ.

³⁵ Ay nday ya təslərbiyu tay ni tàra tija ti ndam məwəs vədaŋ ni təgəs tay yaw yaw. Tàra təgəsa tay a ti təzləb bəlaŋ gani, təkəđ bəlaŋ gani, bəlaŋ gani ti ni tizligi àna akur simiteni.

³⁶ Eslini bay ga vɔɔɔɔɔɔ ni ɔ̀slɔ̀rɔ̀biyu mis ndahaɔ̀ kay tɔ̀tam nday ye enjenjeni ni. Tɔ̀ra tinjia ti ndam mɔ̀wɔ̀s vɔɔɔɔɔɔ ni tɔ̀gri ana tay akada ya tɔ̀gri ana nday ye enjenjeni ni.

³⁷ Kɔ̀lɔ̀ɔ̀n gani nahɔ̀ma, bay ga vɔɔɔɔɔɔ ni ɔ̀slɔ̀rɔ̀biyu wur gayan gayanɔ̀ni, ɔ̀hi ana ahɔ̀r : “Wur goro ni ti atɔ̀gɔ̀siki ma.”

³⁸ Ay ndam mɔ̀wɔ̀s vɔɔɔɔɔɔ ni tipia wur na naɔ̀n ɔ̀bu ara ti tɔ̀zlapay e kidin gatay bu, tɔ̀ɔ̀ɔ̀m ahkado : “Naɔ̀n tɔ̀gri ni mekeji gayan ; mɔ̀mbrɔ̀n naɔ̀n ba, makaɔ̀ɔ̀m naɔ̀n ; nahkay ti vɔɔɔɔɔɔ ni emigi geli.”

³⁹ ɔ̀ra ɛ̀njikia ka tay a ti tɔ̀gɔ̀s naɔ̀n yaw, tɔ̀zaba naɔ̀n a vɔɔɔɔɔɔ ni ba, tɔ̀ru tɔ̀kad.

⁴⁰ « Nɔ̀ɔ̀ɔ̀m nahɔ̀ma, bay ga vɔɔɔɔɔɔ ni amaslakabiya ti amɔ̀gri mam ana ndam mɔ̀wɔ̀s vɔɔɔɔɔɔ ni mam ? »

⁴¹ Nday nakɔ̀n tɔ̀hɔ̀nɔ̀grifɔ̀n, tɔ̀hi : « Amabazl ndam mɔ̀wɔ̀s vɔɔɔɔɔɔ cudayani ni, mɔ̀k amɔ̀vi vɔɔɔɔɔɔ ni ana mis ndahaɔ̀n. Nahkay nday nani atɔ̀hɔ̀libiyu ja gani gayan ka mawayay gayan. »

⁴² Eslini Yezu nakɔ̀n ɔ̀hi ana tay : « A Wakita ge Melefit bu, ɔ̀bu mɔ̀bɔ̀kiani nahkay hi :

“Akur nahaɔ̀n ɔ̀bu ti ndam mɔ̀lɔ̀m ahay tɔ̀wayay magray tɔ̀wi ɔ̀na naɔ̀n ndo.

Ay ti akur gani nani ɛ̀gia akur ya akay ahay na dɛk sawan.

Ere nani ti tɔ̀wi ga Bay Melefit, agri ejep ana leli.” †

« Lekɔ̀lɔ̀m kɛ̀jɛ̀ngum ma gani nani ɔ̀day-ɔ̀day ndo waw ?

⁴³ Nɔ̀hi ana kɔ̀li nahɔ̀ma, lekɔ̀lɔ̀m ndam ya ti giri-giri Mɔ̀gur ge Melefit ni gekɔ̀li ni ti akɔ̀hurumiyu do ; Melefit amɔ̀vi ti ana ndam ya ti tɔ̀gɔ̀siki ma, tɔ̀gri tɔ̀wi ni. [

⁴⁴ Akur gani nani nahama, tamal maslaɔ̀na ɔ̀ɔ̀ɔ̀ɔ̀kiya ti maslaɔ̀na nani amɔ̀huɔ̀kaba nguc nguc. Ay tamal akur ni ɔ̀ɔ̀ɔ̀kia ti ni, amɔ̀ngɔ̀ladkaba naɔ̀n a.] »

⁴⁵ Eslini gɔ̀ɔ̀ɔ̀kani ga ndam *mɔ̀ngalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam *Feriziyen ni tɔ̀ra tici ma *gozogul ga Yezu ya ɔ̀ɔ̀ɔ̀m na ti tɔ̀sɔ̀ra ɔ̀ɔ̀ɔ̀mki ti ka tay.

⁴⁶ Nahkay tawayay tɔ̀gɔ̀s naɔ̀n. Ay mis tɔ̀bu eslini kay ti tɔ̀gɔ̀s naɔ̀n ndo, adaba anɔ̀gwaz ɔ̀warɔ̀na tay kɛ̀ mis dal-dalani na. Adaba mis ni tɔ̀ɔ̀ɔ̀m naɔ̀n ti naɔ̀n bay mahɔ̀ngaray *pakama ge Melefit.

22

Ma gozogul ɔ̀ki ka wumɔ̀ri gɔ̀ɔ̀ɔ̀kani (Mark 14.15-24)

¹ Eslini Yezu ɔ̀hi ma *gozogul nahaɔ̀n ana tay keti. ɔ̀hi ana tay ahkado :

² « *Mɔ̀gur ge Melefit ti tɔ̀zavu akaba bay nahaɔ̀n gɔ̀ɔ̀ɔ̀kani ɔ̀gray wumɔ̀ri ga mɔ̀di wal ana wur gayan ni.

† 21:42 Limis 118.22-23.

³ Nahkay ɔ̀slɔ̀rɔ̀ru ndam mɔ̀gri tɔ̀wi gayan ni ti tɔ̀zalabiya mis ya ti ɔ̀zalay tay na ti tɔ̀ra ka wumɔ̀ri na ; ay ti mis nday nani tɔ̀cuhway moroni ndo.

⁴ Eslini bay nakɔ̀n ɔ̀slɔ̀rɔ̀ru ndam mɔ̀gri tɔ̀wi ndahaɔ̀n keti, ɔ̀hi ana tay : “Dɔ̀gum kɔ̀humi ana mis ya nɔ̀zalay tay ni ahkado : Nɔ̀slamalakabɔ̀ zlam ga wumɔ̀ri na, nɔ̀bazla kokur akaba zlam ga gɔ̀naw goro ndahaɔ̀n midiseni a ; zlam dɛk maslamalakabani, dɔ̀guma ka wumɔ̀ri na.”

⁵ Ay ndam ya ti ɔ̀zalay tay ni tɔ̀cuhway moroni ndo ; tɔ̀slɔ̀ka tɔ̀ru e tɔ̀wi gatay vu. Maslaɔ̀na nahaɔ̀n ɔ̀ru a vɔɔɔɔɔɔ gayan vu, maslaɔ̀na nahaɔ̀n ɔ̀ru ka cakalay gayan.

⁶ Mis ndahaɔ̀n ni ti ni tɔ̀gɔ̀s ndam mɔ̀gri tɔ̀wi ana bay ni, tɔ̀gri daliya ana tay mɔ̀k tɔ̀bazl tay.

⁷ Nahkay bay ni ɔ̀zuma ɔ̀ruv a, ɔ̀slɔ̀rɔ̀ru ndam slewja gayan tɔ̀bazl ndam ya ti tɔ̀bazl ndam mɔ̀gri tɔ̀wi ni, tɔ̀viyekaba kɔ̀sa gatay na.

⁸ Eslini bay ni ɔ̀hi ana ndam mɔ̀gri tɔ̀wi ni ahkado : “Zlam mɔ̀zumani ga wumɔ̀ri ni maslamalakabani, ay ti ndam ya nɔ̀zalay tay enji ni ti nɔ̀wayay tay va do.

⁹ Nihi nahɔ̀ma, dɔ̀gum ka mazlalamba ge divi, zalumbiya mis ya kɔ̀ɔ̀m ahɔ̀r ana tay eslini na dɛk tɔ̀ra ka wumɔ̀ri na.”

¹⁰ Eslini ndam mɔ̀gri tɔ̀wi nakɔ̀n tɔ̀ru ka mazlalamba ge divi ni, tɔ̀zalakabu ndam ya tɔ̀di ahɔ̀r ana tay eslini ni dɛk ; ndam cuday akaba mis sulumani dɛk tɔ̀ra ka wumɔ̀ri na. Mis ni tɔ̀ra tinjikaba ti tɔ̀rɔ̀hva a ahay ni va ndɔ̀n.

¹¹ « Kɔ̀lɔ̀ɔ̀n gani bay ni ɔ̀hurkiviyu ka ndam ya ti ɔ̀zalakabu tay ni a ahay vu ga mɔ̀mɔ̀nɔ̀jiyu tay. Eslini naɔ̀n nakɔ̀n ɛ̀pi zal nahaɔ̀n azana ga wumɔ̀ri ni ɔ̀fɔ̀n bi ;

¹² ɛ̀hindifina, ɔ̀hi ahkado : “Zɔ̀ba goro ni, azana ga wumɔ̀ri ni ɔ̀fuk bi ti kɔ̀hɔ̀raya ahala a ti ahɔ̀mamam ?” Ay ti maslaɔ̀na gani nani ɛ̀sliki mɔ̀hɔ̀nɔ̀grifɔ̀nani ndo.

¹³ Nahkay bay ni ɔ̀hi ana ndam mɔ̀gri tɔ̀wi ni ahkado : “Wɔ̀lumikaba asak akaba ahar a ti kizligumiyu naɔ̀n e mite vu a mɔ̀lɔ̀n zinziɔ̀ni vu. Eslini emitɔ̀wi, amacakay daliya dal-dal.” »

¹⁴ Yezu ɔ̀ɔ̀ɔ̀m keti : « Ndam ya ti Melefit ɔ̀zalay tay ni ti nday kay, ay ndam ya ti ɔ̀ɔ̀ɔ̀kiba tay a ni ti nday kay do. »

Ma ga hadam ya tɔ̀pɔ̀li ana bay gɔ̀ɔ̀ɔ̀kani ga ndam Rom ni

(Mark 12.13-17 ; Luk 20.20-26)

¹⁵ Eslini ndam *Feriziyen ni tɔ̀zlapay e kidin gatay bu tɔ̀ɔ̀ɔ̀m : « Magray ahɔ̀mamam ti Yezu mɔ̀ɔ̀ɔ̀m ma magɔ̀ɔ̀davani ti mɔ̀gɔ̀siki naɔ̀n ni mam ? »

¹⁶ Nahkay nday nakɔ̀n tɔ̀slɔ̀rkioru ndam maɔ̀ɔ̀bay tay ndahaɔ̀n akaba ndam ndahaɔ̀n

ya tadəbay bay *Erot ni ti t̄hi ana Yezu ahkado : « M̄si, m̄səra nak ti kədəm ma ge jiri, kacahi zlam ya ti Melefit awayay ni ana mis əna jiri gani. Anğwaz əwərfəna kur kà pakama ge mis ya tadəmkuk na do ; ku kè meleher ga way way do day kàgray anğwaz do.

¹⁷ Ay ti hi ana leli nimi, a majalay ahàr gayak bu ni ti Melefit àvia divi ana leli a ga mabəhadī hadam əna *bay gədakani ga ndam Rom a tək, àvi ana leli ndo waw ? »

¹⁸ Nday nakəŋ t̄ara t̄hia ma na nahkay ti Yezu əsəra t̄ədəmayə ma ge jiri ga hud gatay a ndo. Nahkay əhi ana tay ahkado : « Lekələm ti kawayum mis t̄ədəm lekələm ndam jireni, ay ti lekələm ndam jireni do ! Kəhalumfua eyə a ti kamam ?

¹⁹ Nğa nğazlumubiya siŋgu akur-akurana ya ti mis t̄əpəl hadam əna naŋ na day nimi. » Mək nday nakəŋ t̄əvi siŋgu akur-akurani bəlan.

²⁰ Eslini naŋ nakəŋ əhi ana tay ahkado : « Əki ka siŋgu hini ti mazavu ga ahàr ga way ? Slimi məbəkiani ni ti ga way ? »

²¹ T̄əhəŋgrifəŋ, t̄əhi ahkado : « Ga bay *Sezar. * » Nahkay naŋ nakəŋ əhi ana tay ahkado : « Həŋgrumi zlam ga bay Sezar ni zlam gayəŋ, ge Melefit ti ni həŋgrumi ana Melefit zlam gayəŋ. » ²² T̄əra t̄icia ma ga Yezu ya əhi ana tay na ti əgria ejep ana tay a dal-dal. Nahkay t̄əmbərba naŋ, t̄əsləka.

*Manğabana e kisim ba
(Mark 12.18-27 ; Lük 20.27-40)*

²³ Ka fat gani nani nahəma, ndam *Sedəseyen ndahaŋ t̄ərəkia ka Yezu a. Ndam Sedəseyen ti t̄ədəm mis əməta ti əŋgəba e kisim ba koksah. Nahkay nday nakəŋ t̄əhi ana Yezu ahkado :

²⁴ « M̄si, M̄wiz ədəm ahkado : “Tamal mis əməta, wal gayəŋ əwii wur ndo nahəma, ahàr ədəm wur ga mən ga zal ni azay wal ni, ti tiwia mekeji ana wur ga mənəni ya əmət na.” †

²⁵ Yaw mis ndahaŋ t̄əbu afa geli nday adaskəla kà mən gatay, gədakani gatay ni əda wal a. Əra əza wal na ti əwifinja wur a ndo, mək zal ni əməta. Əra əməta əmbərba wal gayəŋ na ti mimbiki ga zal ni əzay.

²⁶ Əra əza wal na ti naŋ day əwifinja wur a ndo, mək əməta. Mimbiki gayəŋ ye cə ni day əgray nahkay, mək əməta. Nahkay nday adəskəlani ni dek t̄əza wal na day tiwifinja wur a ndo mək nday dek t̄əməta.

²⁷ Kələŋ gani wal ni day əra əməta.

²⁸ Ay ka fat ya ti mis dek atəŋgəba e kisim ba nahəma, wal ni ti way bəlan e kidin gatay

adəskəlani ni bu amazay way ? Nday dek t̄əza naŋ a ni. »

²⁹ Ay Yezu nakəŋ əhəŋgrifəŋ ana tay, ədəm ahkado : « Majalay ahàr gekəli ti kigeni do, adəba kicəməba ma ga Wakita ge Melefit ya M̄wiz əbəkə ni ndo, kəsərum n̄jəda ge Melefit do palam.

³⁰ Nədəm nahəma, ka ya ti mis atəməta mək atəŋgəba e kisim ba ni ti zawal ataday wəl va do, wəwal day ataday zawal va do. Atəŋjəhad dek akada ga *məslər ge Melefit ya t̄əbu a hud melefit bu ni sawəŋ.

³¹ Ay tamal ti mazlapaki ka ma ge mis ya təŋgəba e kisim ba nahəma, kəjəŋgum ma ge Melefit ya əhi ana kəli ni ndo waw ? Melefit ədəm :

³² “Nu Melefit ga Abraham, nu Melefit ga Izak, nu Melefit ge Zekəp.” Melefit ti naŋ Melefit ga ndam ya əna sifa ni, do ni ti ga nday ya t̄əməta ni do. » †

³³ Mis dal-dalani ni t̄əbu tici zlam gayəŋ ya acəhi ana tay ni ti ma gayəŋ ni əgria ejep ana tay a dal-dal.

Divi ge Melefit ya ti ahàr ədəm mis t̄əgəskabu enji ni ti weley ?

(Mark 12.28-34 ; Lük 10.25-28)

³⁴ Ndam *Feriziyen ni t̄əsəra Yezu əwəlkiə ndam *Sedəseyen na ka pakama. T̄əra t̄əsəra nahkay nahəma, t̄əkəkalavu

³⁵ mək bay *məsər Wakita ge Melefit bəlan e kidin gatay bu awayay ahəlfəŋə eyə kà Yezu a, nahkay əhi :

³⁶ « M̄si, *Divi ge Melefit ya ti ahàr ədəm mis t̄əgəskabu enji ni ti weley ? »

³⁷ Yezu əhəŋgrifəŋ, əhi : « “Wayay Bay Melefit gayak əna hud bəlan, əna sifa gayak dek akaba əna majalay ahàr gayak dek.” §

³⁸ Hini gani ti Divi ye enjenjeni, Divi ya ti ahàr ədəm mis t̄əgəskabu enji ni.

³⁹ Divi ye cə ya ahàr ədəm mis t̄əgəskabu ni ti nihi : “Wayay ndam ya ti nak kəbu akaba tay ni akada ya kawayay ahàr gayak gayakani ni.” *

⁴⁰ Divi ge Melefit ya adəfiki ana M̄wiz ni akaba pakama ge ndam ndahaŋ ya t̄əhəŋgaray *pakama ge Melefit ni dek ti t̄əvu e Divi cəeni hini bu. »

Bay gədakani ya amara ni naŋ wur ge Devit aw ?

(Mark 12.35-37 ; Lük 20.41-44)

⁴¹ Ndam *Feriziyen ni nday t̄əbu macəkalavani nahkay ti Yezu əhi ana tay ahkado :

⁴² « Lekələm ti kəhumi ana ahàr *Krist *Bay gədakani ya amara ni ti naŋ way ? Naŋ wur ga way ? » Nday nakəŋ t̄əhəŋgrifəŋ, t̄əhi : « Naŋ ti *Wur ge Devit. »

* 22:21 Ka siŋgu gatay lu ti ndam Rom tagrakiaya mazavu ga bay gədakani gatay a, t̄əbəkə slimy gayəŋ daya. † 22:24 Mənəy Mimbiki 25.5. ‡ 22:32 Maharana 3.6, 15, 16. § 22:37 Mimbiki 6.5. * 22:39 Levi 19.18.

⁴³ Yezu àhi ana tay ahkado : « Tamal nahkay ti ahəmamam Devit naŋ naŋani àna ahàr gayan àdəm Bay gəđakani ya amara ni ti bay gayan ni mam ? Àdəm ma gani àna njəda ga *Məsuf ge Melefit, ma gani nani ti nihi :

44 “Bay Melefit àhi ana bay goro :

Njəhada gwar kà ahar ga daf goro a, a məlan ga gəđakani va.

Ndam ezir gayak ti anabəhad̄ tay kè meleher gayak

akada ga zlam ga bay ya abəki asak ni, ti kəçalki ka tay.” †

⁴⁵ « Nədəm nahəma, Krist nani ti Devit azalay naŋ bay gayan ti, təzalay naŋ *Wur ge Devit keti ti kamam ? »

⁴⁶ Yezu àra àdəma ma nahkay ti maslaŋa ya ti esliki məhəngriŋəni ni ti àbi. Kwa ka fat nani maslaŋa ya ti azay njəda gayan ge mihindifin̄a ma nahaj a ni ti àbi va bi.

23

Bumvu slimi àna ndam məsər Wakita ge Melefit ni

(Mark 12.38-39 ; Lük 11.43, 46 ; 20.45-46)

¹ Nahkay ka ya ti mis dek təbu təbi slimi ana ma ga Yezu nahəma, Yezu nakəŋ àhi ana mis dal-dalani ni akaba ana ndam mədəbay naŋ ni ahkado :

² « Ndam *məsər Wakita ge Melefit ni akaba ndam *Feriziyen ni ti Melefit àdaba tay ga mədəfiaba *Divi ge Melefit ya Məwiz abəki na ana mis a.

³ Gəsumiki pakama gatay ni ana tay, grum ere ye ti təhi ana kuli ni dek, ay ti kəgrum zlam gatay ya tagray ni ba, adaba təgray zlam ya tədəmaya ni do.

⁴ Pakama gatay ya təhi ana mis grum ni ti akada zlam mədəsani dal-dal ya təwəlkabu, təhəlkuyu ke mis ni, ay ti nday ndayani ku àna weleher tekeđi təwayay məjənaki tay do.

⁵ Təwi gatay ya tagray ni dek ti tawayay ti mis tədəm àbəlay. Nahkay zlam gatay ya ti təwəlkabu ni * ti gəđakani àtam ge mis ndahan̄ ni. Zlam ya ti tədəməkkuyu ka mugudi gatay ni † day zəbalani àtam ge mis ndahan̄ ni.

⁶ Tawayay manjəhad̄vani e kərsi ga gəđakani vu ka məlan̄ məzum zlam ga wuməri akaba a ahay ga *mahəngalavū Melefit bu.

⁷ Tawayay ti mis təgri sa ana tay a gosku bu kè meleher ge mis dek. Tawayay ti mis təzalay tay “Məsi.”

⁸ Ay lekulum zla ti kawayum ti mis təzalay kuli “Məsi” ba, adaba lekulum dek ti kà mən̄ gekuli, Məsi gekuli day naŋ bəlan̄.

⁹ Mis ya ka had̄ ni ti kəzalum tay “baba” ba. Adaba Bəŋ gekuli ti naŋ bəlan̄, naŋ e melefit bu.

¹⁰ Kawayum ti mis təzalay kuli “gəđakani” ba, adaba Gəđakani gekuli ti naŋ bəlan̄, nani *Krist.

¹¹ Maslaŋa ya ti naŋ gəđakani e kidin̄ gekuli bu ni ti bay ya ti aməgri təwi ana kuli ni.

¹² Nahkay day maslaŋa ya ti awayay gəđakani ni lu, Melefit amafakad̄ naŋ kəlan̄ ge mis dek. Ay maslaŋa ya ti àdəm naŋ kəlan̄ ge mis dek ni day, Melefit aməvi məlan̄ gəđakani. »

Ndam ya ti tawayay ti mis tədəm nday ndam jireni ni

(Mark 12.40 ; Lük 11.39-52 ; 20.45-47)

¹³ « Lekulum ndam *məsər Wakita ge Melefit akaba ndam *Feriziyen, lekulum ya ti kawayum ti mis tədəm lekulum ndam jireni ni ti akəsum cicihi, adaba kəbum kəcumfəna mis ndahan̄ ga məhuriyani a *Məgur ge Melefit va. Lekulum lekulumeni day kəhurumiyu do, kəcumfəna ndam ya tawayay məhuriyani na daya.

[
¹⁴ « Lekulum ndam məsər Wakita ge Melefit akaba ndam Feriziyen, lekulum ya ti kawayum ti mis tədəm lekulum ndam jireni ni, akəsum cicihi. Adaba kəbum kəhəlumfəna zlam ga wəl madakway a dek, kəbum kəpasumki ka mahəngalay Melefit, kawayum ti mis tədəm lekulum mis sulumani. Azuhva nani seriya ya ti Melefit amagrafəna kè kuli a ni amatam ge mis ndahan̄ ni.]

¹⁵ « Lekulum ndam məsər Wakita ge Melefit akaba ndam Feriziyen, lekulum ya ti kawayum ti mis tədəm lekulum ndam jireni ni, akəsum cicihi. Lekulum kəbum kədəgum ka had̄ ndahan̄ gərgəri kay ku àna asak, ku àna *slalah ga yam, ti kəŋgətum ku mis bəlan̄ ga mədəbay kuli. Ay tamal ti kəŋgətum maslaŋa bəlan̄ nahama, kəgrum ti māgudar zlam atam gekuli ni sak cə ; nahkay egi maslaŋa ya ti Melefit ezligiyu naŋ a *dəluv ga aku vu di ni akada ya ti aməbiyu kuli ni.

¹⁶ « Lekulum ndam wuluf ya kəcumfəna ahar ka ndam wuluf ndahan̄ a ni, akəsum cicihi. Adaba kəbum kədəmum : “Maslaŋa ya ti àmbada àna *ahay gəđakani ge Melefit na ti mbaday ni azum naŋ do, ay tamal àmbada àna gru ya taŋgah a ahay gəđakani ge Melefit ni ba ni ti mbaday ni azum naŋ.”

† 22:44 Limis 110.1. * 23:5 Ka ya ti taŋgəlay Melefit ni ti ndam Zəde ndahan̄ təwəlkabu zlam ke meleher ahkay do ni təwəlvu a ahar vu ; a huđ ga zlam gani nani bu ni ti pakama ge Melefit àbu məbəkiani. Àna ma asara ti təzalay zlam məwəlkabani gani nani filakter. (Mimbiki 6.8). † 23:5 Ndam Zəde tədəməkkuyu zlam akada ezewed̄ ka ma ga mugudi gatay ga madafaki nday ndam ge Melefit (Macalani 15.37-41).

¹⁷ Lekulum ti ndam wuluf murani ededin. E kidin ga ata ahay gadakani ge Melefit ni nday ata gru ni bu ni ti gadakani ti weley? Gadakani ti gru ni tak day ti ahay gadakani ge Melefit ya agray ti gru ni migi *njelatani ni aw?

¹⁸ Kabum kadumum keti: "Maslanja ya ti ambada ana malan ya ti *teviyekiki zlam ana Melefit na ti mbaday ni azum nan do, ay tamal ambada ana zlam ya ti teviyekki na ti mbaday ni azum nan."

¹⁹ Lekulum ti wulufani ededin. E kidin ga malan ya ti teviyekiki zlam ana Melefit ni nday ata zlam ya teviyekki ni bu ni ti gadakani ti weley? Gadakani ti zlam ya teviyekki ni tak day ti malan ya agray ti zlam ni migi njelatani ni aw?

²⁰ Maslanja ya ti ambaday ana malan meviyekiki zlam ana Melefit ni ti ambaday ana nan cilin do, ambaday ti ana zlam ya ti teviyekki ni daya.

²¹ Maslanja ya ti ambaday ana ahay gadakani ge Melefit ni ti ambaday ana ahay ni cilin do, ambaday ti ana Melefit ya nan avu ni daya.

²² Maslanja ya ti ambaday ana hud melefit ni ti ambaday ana hud melefit ti cilin do; ambaday ti ana kursi ge Melefit, ana Melefit nan ya nan avu gappa manjahadviyani ni daya.

²³ « Lekulum ndam maser Wakita ge Melefit akaba ndam Feriziyen, lekulum ya ti kawayum ti mis tadam lekulum ndam jireni ni, akasum cicih. Adaba azagat, matakavay akaba slimberi ndahan ya tidi eli ana tay ni teke di, kabum kazumiaba bilin a hud ga kruani ba ana Melefit a. Ay *Divi ge Melefit tabu, totam nday ya ti kagesumkabu ni: magray jiri, magri zlam sulumani ana mis akaba mawayay Melefit. Divi nday nani ti kagesumkabu do. Giri-giri ti ere ye ti amal kegrum enji ni ti nday gani, day kwa ti kegrum zlam ndahan ya Mawiz adam grum ni.

²⁴ Lekulum ndam wuluf ya kadumfana ahaz ka ndam wuluf ndahan a ni, kabum kangazumaba zlam gekuli ya kisum na, kahumi ana ahaz bi ezawi adakiviya, ay ti kipamkivu ezligwemi ya akibu ni do kondum akaba nan.

²⁵ « Lekulum ndam maser Wakita ge Melefit akaba ndam Feriziyen, lekulum ya ti kawayum ti mis tadam lekulum ndam jireni ni, akasum cicih. Adaba lekulum kabum kabarmfana alen ge hijiyem akaba alen ga halaf a, ambatakani do a hud gekuli bu ni ti akal akaba cuday cisl cisl.

²⁶ Lekulum ndam Feriziyen ti ndam wuluf! Barumfana hud ge hijiyem na enji a

day, nahkay ti alen gani day emigi njalata.

²⁷ « Lekulum ndam maser Wakita ge Melefit akaba ndam Feriziyen, lekulum ya ti kawayum ti mis tadam lekulum ndam jireni ni, akasum cicih. Adaba lekulum kabum akada mindiviyen ya tagrakia yam ga zlam baf-badana amanjavu gwar ka dala ti abalay, ambatakani do a hud gani bu ni ti aslat ge mis akaba zlam magadavani gergari tavu cisl cisl ni.

²⁸ Lekulum day nahkay, mis tamenalen ke kuli ti akada lekulum ndam jireni, ambatakani do cuday akaba masakad malfada teniki ka maberuv ana kuli dal-dal.

²⁹ « Lekulum ndam maser Wakita ge Melefit akaba ndam Feriziyen, lekulum ya ti kawayum ti mis tadam lekulum ndam jireni ni, akasum cicih. Adaba lekulum kabum kedezlumkiyu mindiviyen ga ndam mahangaray *pakama ge Melefit ya ahaslani ni lala, kabum kengulefum mindiviyen ga ndam jireni,

³⁰ mak kadumum ahkado: "Tamal ka ya ti ata ban geli tabazl ndam mahangaray pakama ge Melefit ni leli day malabu ti akal leli magasiki ana tay ga mabazl ndam mahangaray pakama ge Melefit ni ndo."

³¹ Nahkay lekulum lekulumani kegrumkia sedi ka ahaz gekuli a, kadumum lekulum baza ga ndam ya tabazl ndam mahangaray pakama ge Melefit ni.

³² Nahkay ti ndeverinam tawi ga ata ban gekuli ya tenjeki ni, kambrenum ba!

³³ Lekulum ti zlam a had, lekulum medekw! Akatumfana ka daluv ga aku ya Melefit amatra6 kuli ana nan na ti ahamamam?

³⁴ Nahkay ti nara nesaribiyu ndam mahangaray pakama ge Melefit ana kuli, ndam maser zlam akaba ndam maser Wakita ge Melefit ana kuli; akabazlum ndahan, akadarumfen ndahan ka tendal, akazlabum ndahan ana kurupu a ahay gekuli ya *kahengalumvu Melefit ni bu, ndahan ti ni akadabumoru tay ka kasa ka kasa ga magri daliya ana tay.

³⁵ Nahkay ti ndam jireni ya mis tabazl tay ni dek ti seriya gani amadadki ke kuli, adaba kala kabazlum tay ti lekulum lekulumeni. Anjakibiyu kwa ka ga Abel abivaya ana ga Zakari wur ge Berisi na. Kadadam Zakari ti e kidin ga malan meviyekiki zlam ana Melefit ata malan *njelatani ga ahay gadakani ge Melefit ni bu. ‡

³⁶ Nahi ana kuli nahoma, zlam ya mis tagudarbiyu ni dek ti seriya gani amadadki ka ndam ye e hini vu ni. »

‡ 23:35 A Wakita ge Melefit ya ahaslani ga ndam Zade ni bu ni ti tadamki ma ka Abel ka manjeki gani (Manjekiani 4.8). Tadamki ma ka Zakari wur ge Berisi ti ni ka mandav gani (2 Labara 24.20-22).

*Yezu etawi ndam Zeruzalem**(Luk 13.34-35)*

³⁷ « Ndam Zeruzalem, ndam Zeruzalem, kàbum kabazlum ndam mahəŋgaray *pakama ge Melefit, kàbum kabazlum ndam ya ti Melefit aslariyiyu tay ana kuli ni àna mizligi tay àna akur daya. Sak ehimeya nàwaya macakalakabá kuli a akada ga mən ge mickar ya acakalakabu bəza gayan, abəki kərpasla gayan ka tay ni. Ay ti lekulum kəcuhwum ndo.

³⁸ Nahkay ti Melefit aməmbəran ahay gekuli ni amanjahad gwenə.

³⁹ Nəhi ana kuli nahəma, ekipum nu e eri vu va do. Ekipum nu wufaka ti si kədəmuma “Bay Melefit məgri sulum gayan ana maslanə ya ti amara àna slimi gayan a ni” [§] day kwa. »

24*Yezu adəm etembedkaba ahay gəđakani ge Melefit na**(Mark 13.1-2 ; Luk 21.5-6)*

¹ Ka ya ti Yezu àhəraya a *ahay gəđakani ge Melefit ni ba, nan əbu aslaka ni ti ndam madəbay nan ni təhəđakfəŋiyu təhi ahkado : « Mənjəki ahəmamam tələm ahay gəđakani ge Melefit ni day ti ! »

² Eslini Yezu àhi ana tay ahkado : « Kipuma ahay hini medezleni na do waw ? Nəhi ana kuli nahəma, etembedkaba besək-besək, ku akur bəlan day amanjahadki ka akur nahən va do. »

*Ere ye ti amagravu ka mandav ga məlan ni**(Mark 13.3-13 ; Luk 21.7-19)*

³ Yezu nan əbu manjahadani digusa ka ahər gayan ka həma *Oliviye nahəma, ndam madəbay nan ni təhəđakfəŋiyu mək tihindifina ma, təhi ahkado : « Hiaba ana leli a, ere gani amagravu ti ananaw ? Amərkaba sarta ya akəŋga akaba sarta ga mandav ga duniya ni ti ahəmamam ? »

⁴ Eslini Yezu nakən əhi ana tay ahkado : « Bumvu slimi maslanə əgosay kuli ba.

⁵ Adaba mis kay atara, ku way way do amədəm nan ti nu, amədəm nan ti *Krist *Bay gəđakani ya amara ni. Nahkay atagosay mis kay.

⁶ Mis atagray silik kə cifeni akaba kə drinəni, ekicəm ma gani. Kicəma ti kəgrum aŋgwaz ba. Ahər ədəm zlam nday nani təgravu kwa. Ku tamal təgrava nahkay nəŋgu ni, mandav ga duniya faŋ do.

⁷ Ndam ga had ndahan atakadvu akaba ndam ga had ndahan, bəbay ndahan akaba bəbay ndahan. Had amadafay a kəsa gərgərani ndahan bu, ləwir day amələbu a kəsa gərgərani ndahan bu.

⁸ Zlam nday nani dek ti mənəjəki ga daliya cilin, təzavu akada ga wur ya ajibiyu aslər ana wal a huđ bu ni.

⁹ « Eslini atəgəsi kuli ana mis ndahan ga məgri daliya ana kuli, atabazl kuli daya. Mis ga duniya dek etizirey kuli adaba lekulum ndam gor.

¹⁰ Ka sarta gani nani ti mis dal-dal atəmbəran məfəku ahər, etizirevu, atəsəkumoru mis gatay ndahan.

¹¹ Ndam ya tədəm nday ndam mahəŋgaray *pakama ge Melefit ambatakani do tasəkad malfada ni atələbu dal-dal, atagosay mis kay dal-dal.

¹² Nahkay ti atagudarkivu zlam, mis dal-dal atawayavu akada ya ahaslani va do.

¹³ Ay ti maslanə ya ti aməmbəran nu do duk abivoru ana vad ga mandav ga sifa gayan ni ti Melefit amahəŋgay nan.

¹⁴ Wufaka duniya andav nahəma, ahər ədəm mis təhia *Ma Məweni Sulumani àki ka *Məgur ge Melefit na ana mis ga had gərgərani na dek, ti nday ya ti nday ndam *Zude do ni dek tici ma gani day kwa. Kələŋ gani duniya amandav huya. »

*Daliya dal-dalani ya mis atagray ni**(Mark 13.14-23 ; Luk 21.20-24)*

¹⁵ Yezu ədəm keti : « Kəsəruma, ahaslani bay mahəŋgaray *pakama ge Melefit Deniyel ədəmki ma ka zlam magədavani ya ti ədəlay do fererəni, ezin zlam dek ni. *Zlam gani amagravu ; amagrava ti ekipum nan ka mələŋ *njalatani. » (Bay ya ti ejenjey ma hini ti ahər ədəm mici lala).

¹⁶ « Ekipuma nan a ti ahər ədəm ndam ya ka had *Zude ni təcuhworu a həma vu kwa.

¹⁷ Maslanə ya ti nan ka *dalahan ga ahay gayan ni àhəraya, àhuriyu a ahay vu ga məhəlaya zlam gayan a day ba. Məhəraya məcuhway sawan.

¹⁸ Maslanə ya ti nan a vədan bu ni ti ni, əŋga a magam a mara mazay azana gayan ba. Məcuhway sawan.

¹⁹ Ka sarta gani nani ti wəl a huđ akaba nday ya ti bəza təfan kə tay ka ahar ni atasay cicihi !

²⁰ Nahkay ti həŋgalum Melefit ti ere gani nani əgravu ge milevi ahkay do ni a vad *məpəsabana va ba,

²¹ adaba ka sarta gani nani ti mis atacakay daliya kay atam daliya ndahan ya mis təcakabiyu kwa ahaslani ka mənəjəki ga mələŋ ni duk əbivaya ana kana ni. Kələŋ ga daliya nani ti daliya ndahan atələbi akada nani day-day va bi.

²² Melefit ədəm sarta gani nani aməpəs do, do ni ti maslanə àbi amatəmfəna kə daliya nana bi. Melefit ədəm aməpəs do ni ti azuhva ndam gayan ya adaba tay a ni palam.

²³ « Ka sarta gani nani ti tamal maslaŋa ahi ana kuli ahkado : “Pum *Krist nanj abu ahalay !” ahkay do ni : “Nanj abiyu tegi !” nahama, kəgəsümüki ma gayan ni ba.

²⁴ Adaba mam ? Ndam ndahan atara tasəkaf malfada, ku way way do amədam nanj Krist ahkay do ni nanj bay məhəngri ma ge Melefit ana mis. Atagra y zlam ya ti mis təgray koksah, mis tipi day-day ndo ni akaba zlam ya ti aməgri ejep ana mis ni. Tamal agravu tata ni, tawayay mesipet ndam ya ti Melefit adaba tay a ni.

²⁵ Lekulum zla nahəma, bumvu slimi, adaba nəhiva ana kuli andava.

²⁶ « Tamal ti tahi ana kuli ahkado : “Nanj abiyu a hud gili bu !” ti kədəgum ba ; tamal tahi ana kuli ahkado : “Nanj abu məbuani ahalay hi !” ti kəgəsümüki ma gatay ni ana tay ba.

²⁷ Nu *Wur ge Mis ananğa ti mis etipi nu akada ga avər ya abay aku kwa gwar egezi akoru ana nanj cekw agavəla ni.

²⁸ Nəhi ana kuli nahəma, ka mələŋ ya zlam məmətani əvu ni ti mambá təcakalavu eslini. »

Manğa ga Wur ge Mis a
(Mark 13.24-27 ; Luk 21.25-28)

²⁹ Yezu adəm keti : « Ay ka sarta gani nani, kələŋ ga daliya ni zla nahəma, fat amacaday mələŋ va do həya, kiya day amasladay mələŋ va do. Boŋgur atadəbiyu e melefit bu, atadəgaya a ga had a, zlam njəda-njədani a hud melefit bu atadəday a mələŋ gatay bu daya.

³⁰ Eslini zlam nahəŋ aməŋgazlavu a hud melefit bu ; ana zlam gani nani ti mis atəsər nu *Wur ge Mis nəbu nanğa. Ka sarta gani nani ti mis ga duniya dek etitəwi, etipi nu Wur ge Mis anara ka maklaəasl ana njəda kay akaba masladay goro a dal-dal. †

³¹ Ka sarta gani nani ti anəsərbiyu *məslər ge Melefit, etivibiyu mezlelim gədfakani, atəcakalakabu ndam ya Melefit adaba tay a ni kə sliri ga mələŋ fədani ni dek ; ku ka mələŋ driŋeni weley weley do dek atəcakalakabu mis ka ahar bələŋ. »

Yezu azay mazavu ga mən ga wəruv
(Mark 13.28-31 ; Luk 21.29-33)

³² « Nazay mazavu gani akada ga mən ga *wəruv ni, ahər adəm kicəm kwa : ka ya ti əbakaba slimberi a mək edī nahəma, kəsəruma mədərdər enja wudak.

³³ Nahkay day tamal kipurəma zlam ya nəhi ana kuli ni nanj abu agravu nahəma, sərümüki nu *Wur ge Mis nəbu cifa, nınja wudak.

³⁴ Nəhi ana kuli nahəma, wudaka mis ya təbu ka dala nihi ni təmət dek ti zlam nday nani dek amagrava day kwa.

³⁵ Mələŋ ya agavəla akaba mələŋ ya a ga had ni amandav, ay ti ma goro ya nədəm ni amandav day-day do. »

Maslaŋa ya ti asər vad ga mandav ga duniya ni ti si Melefit kwa
(Mark 13.32-37 ; Luk 17.26-30, 34-36)

³⁶ Yezu adəm keti : « Ay ti ma ga vad gani akaba njemdi gani zla nahəma, maslaŋa əbi əsər bi. *Məslər ge Melefit ya a hud melefit bu ni day təsər do, nu Wur ge Melefit tekeđi nəsər do, si Baba Melefit day kwa ti əsəra cilij.

³⁷ Ere ye ti əgravu ke zemeni ge Nəwi ni amagravu ka fat ya ti nu *Wur ge Mis ananğa ni.

³⁸ Ke zemeni gani nani wudaka yam ezij mələŋ dek ni ti mis təbu təzum zlam, tisi zlam, taday wəl, wəl day taday zawal. Nday təbu tagray zlam nday nani nahkay duk əbiviyu ana vad ya ti Nəwi əhuriyu a *slalah ga yam gədfakani vu ni.

³⁹ Eslini yam ni əra ezij tay kədəp ka məsər gatay do. Nu Wur ge Mis day anara ka sarta ya ti mis təjalaki ahər do ni.

⁴⁰ Nəhi ana kuli nahəma, ka ya ti ananğa ni ti ku tamal mis cə nday a vədaŋ bu nəŋgu ni atazay bələŋ gani, atəmbərbu bələŋ gani ti amagravu tata.

⁴¹ Ku tamal wəl cə tihikabu humbu ka ahar bələŋ nəŋgu ni, atazay bələŋ gani, atəmbərbu bələŋ gani ti amagravu tata.

⁴² Nahkay ti njəhadum eri, adaba kəsərüm vad ya ti nu Bay gekuli anara ni do.

⁴³ Cəm day, tamal bay ahay əsəra sarta ga ndam akal ya atara ga məlavad ga məzləl nanj na ti anjəhad eri, əmbərəŋ tay ga mara məhuriyani a ahay gayan vu do.

⁴⁴ Nahkay lekulum day slamatumvu lala, adaba nu Wur ge Mis anara ti ka sarta ya ti lekulum kəjalumki ahər do ni. »

Bay magray təwi jireni
(Luk 12.41-48)

⁴⁵ Yezu adəm keti : « Bay magray təwi lala, andikabu ana bay ya agri təwi ni, əsəra zlam a ni ti way ? Bay nani ti bay ya ti nanj agri təwi ni ambərfəŋ təwi ga hud ahay gayan dek a ahar vu. Ambərfəŋ təwi ga məvi zlam məzumani ana ndam məgri təwi ndahan əna sarta gani daya.

⁴⁶ Bay magray təwi nani ti tamal bay ya nanj agri təwi ni əsləkabiya ədi ahər, nanj abu agray təwi lala nahəma, bay məgri təwi nani aməməravu.

⁴⁷ Nəhi ana kuli nahəma, bay ya təgri təwi ni aməmbriyu elimeni gayan dek a ahar vu.

⁴⁸ Ay bi bay magray təwi ni əhi ana ahər ahkado : “Bay ya ti nəgri təwi ni əsləkabiya weceweci do.”

⁴⁹ Nahkay anjəki ka məzləb ndam ya tagrakabu təwi ni. Azum zlam zlam gayan,

† 24:30 Mənjay Deniyel 7.13.

esi zum akaba ndam ya tisi zum dal-dal, eviyi ahàr ana tay ni.

⁵⁰ Nan̄ àbu agray nahkay ti bay ya tægri tæwi ni amaslækabiya ka fat ya bay magri tæwi ni àjalaki ahàr do ni, àna njemdi ya ti àsàr do ni.

⁵¹ Eminjia ti amatraḅ nan̄ dal-dal, amægri daliya akada ya agri ana nday ndahan̄ ya ti tæhi ana ahàr nday ndam jireni ni. Eslini ti emitæwi, amacakay daliya dal-dal. »

25

Ma gozogul àki ka bæza dahalay kru

¹ Yezu àdàm keti : « Ere ye ti amagravu ka fat gani nani a *Magur ge Melefit ni bu ni ti àzavu akaba bæza dahalay kru, tæhæla cengel gatay a ahar wa, takoru tabakabu ahàr akaba bay maday wal ni.

² E kidin̄ ga bæza dahalay kruani ni bu ni ti zlam gani murani, ndahan̄ zlamani ni ti ni wir-wireni.

³ Nday zlamani murani ni tæcahva amal e cengel gatay vu cilin̄, tæcah amal nahàn̄ a ahar vu ndo.

⁴ Ay ti nday wir-wireni ni tæcahva amal e cengel gatay va mæk tæcaha amal nahàn̄ a ahar va ju.

⁵ Bay maday wal ni àra weceweci ndo ni ti bæza dahalay kruani ni dek ere ge dæwir àgæsa tay a, tædæguya e dæwir va.

⁶ « Hud̄ ya vad̄ àra ègia ti tici zlahay ahèndabiyu : “Bay maday wal ni ènjia, hærumaya, ngumivoru a ma vu.”

⁷ Nahkay bæza dahalay ni dek tèpidèkvu. Tàra tèpidèkva ti tæslamalakabu cengel gatay.

⁸ Eslini bæza dahalay murani ni tæhi ana nday wir-wireni ni ahkado : “Cæhumiføn̄ja amal gekuli na ana leli a ti, adaba cengel geli ni aku awayay amætikia.”

⁹ Ay nday wir-wireni ni tæhægri fæn̄ ana tay, tæhi ana tay ahkado : “Agravu do, adaba emisli ana leli akaba kuli do. Hojo dægum afa ga ndam ya tæsækumoru ni ti kæsækumumbiya.”

¹⁰ Ka ya ti nday nakæn̄ tædæguru takoru tæsækumbiyu amal ni ti bay maday wal ni ti ni ènjia. Nahkay bæza dahalay zlamani wir-wireni ya tæslamalava ni tæhuriyu akaba bay maday wal ni a ahay ga wumæri ni vu, mæk ndam ga wumæri ni tæzlèkvù mahay.

¹¹ Kælæn̄ gani bæza dahalay ndahan̄ zlamani ni tin̄jia, tædàm ahkado : “Bay geli, bay geli, zlækiba mahay na ana leli a ti !”

¹² Nan̄ nakæn̄ àhi ana tay : “Næhi ana kuli nahæma, næsær kuli do.” »

¹³ Nahkay Yezu àhi ana ndam madæbay nan̄ ni ahkado : « Njèhadum eri, adaba kæsærum vad̄ akaba sarta goro ya anara ni do. »

Ma gozogul àki ka ndam magray tæwi mahkær

(Luk 19.11-27)

¹⁴ Yezu àhi ana tay keti : « Nu *Wur ge Mis anan̄ga ti akada ga maslan̄ja ya nan̄ àbu akoru e mirkwi gayan̄ ni. Ara aslæka wudæk nahæma, àzalakabu ndam mægri tæwi gayan̄ mæk ambribu elimeni gayan̄ ana tay a ahar vu.

¹⁵ Nan̄ nakæn̄ èdi sin̄gu ana tay : àvi ana ku way way do akada gayan̄ ya esliki magray tæwi àna nan̄ di ni ; àvi ana bælæn̄ gani sin̄gu ga gru miliyem zlam, ana nahàn̄ ni miliyem cæ, ana nahàn̄ ni ti ni miliyem. Kælæn̄ gani, nan̄ nakæn̄ àslæka.

¹⁶ Nahkay nan̄ ya ti tæbi sin̄gu ga gru miliyem zlamani ni àmbatvu àna nan̄ mæk àngætiki sin̄gu ga gru miliyem zlam.

¹⁷ Nan̄ ya ti tæbi sin̄gu ga gru miliyem cæni ni day àmbatvu àna nan̄ mæk àngætiki sin̄gu ga gru miliyem cæ.

¹⁸ Ay maslan̄ja ya tæbi sin̄gu ga gru miliyem ni òru àngah, èliyu sin̄gu ya bay gayan̄ àvi ni dæk a had̄ vu.

¹⁹ « Bay ya ti tægri tæwi ni àra àpësia e mirkwi gayan̄ na ti àslækabiya. Àra àslækabiya ti àdàm tæhælèbiya zlam gayan̄ na, acalaba.

²⁰ Nahkay maslan̄ja ya tæbi sin̄gu ga gru miliyem zlamani ni àrækia, àhæktivabiya sin̄gu ndahan̄ miliyem a zlam, àhi ahkado : “Bay goro, àna sin̄gu miliyem zlamani ya kèbu ni, nàmbatva àna nan̄ a, næn̄gætikia ndahan̄ a miliyem zlam.”

²¹ Eslini bay ni àhi : “Àbæl̄ay, nak jireni, nak bay magray tæwi sulumani. Nihi ti næfiyu kur kægur zlam kay, adaba kægrua tæwi sulumana àna zlam gæziteni hini ya nævuk na. Mærvu akaba nu.”

²² Nan̄ ye cæ ni day àrækia àhi ahkado : “Bay goro, àna sin̄gu miliyem cæni ya kèbu ni, nàmbatva àna nan̄ a, næn̄gætikia ndahan̄ a miliyem cæ.”

²³ Eslini bay ni àhi : “Àbæl̄ay, nak jireni, nak bay magray tæwi sulumani. Nihi ti næfiyu kur kægur zlam kay, adaba kægrua tæwi sulumana àna zlam gæziteni hini ya nævuk na. Mærvu akaba nu.”

²⁴ « Kælæn̄ gani maslan̄ja ya tæbi sin̄gu ga gru miliyem ni àrækia bilegena, àhi ahkado : “Bay goro, næsæra manjèhad̄ gayak a, nak mis zlezladani, kàmbræn̄ mis do. Zlam ya ti nak kizligi ndo ni day kabaz, zlam ya ti kàbèhad̄ hilfi gani ndo ni day kacakalakabu.

²⁵ Nægafuka an̄gwaz a. Nahkay nõru niliyu sin̄gu gayak ni a had̄ vu. Nihi za zlam gayak a.”

²⁶ Eslini bay ni àhi ahkado : “Nak ti kægur tæwi sulumani do, nak masæfani. Kæsæra manjèhad̄ goro a, kèdàm zlam ya ti nizligi

ndo ni day nabaz, zlam ya ti nàbèhad hìlfi gani ndo ni day nàcàkalakabu.

²⁷ Tamal kàsèra nahkay ti hojo amal kàvìa sìnğu goro na ana ndam macakalana, nihi nàsləkabiya ti amal nàdia ahàr a èwìkia.”

²⁸ Mək àhi ana nday ye eslini ni ahkado : “Zumfəŋja sìnğu na, kəvumikiviyu ana maslaŋja ya ti sìnğu ga gru gayan mīliyem kruani ni.”

²⁹ Eslini àhi ana tay: “Nəhi ana kəli nahəma, maslaŋja ya ti zlam gayan àbu ni ti atəvikiviyu, zlam gayan emigi kay dal-dal. Ay maslaŋja ya ti zlam gayan àbi ni ti ku ere ye ti àfəŋ ni day atəzafəŋja.

³⁰ Ay maslaŋja ya ti àgray təwi sulumani ndo ni zligumiyu naŋ e mite vu a mələŋ zīŋ-zīŋeni vu, emitəwi, amacakay daliya dal-dal.” »

Seriya ya ti atagrafəŋja kè mis a ka fat ga mandav ga duniya ni

³¹ Yezu àdəm keti : « Ka fat ya ti nu Wur ge Mis ananŋa a mələŋ masladani goro ba akaba *maslər ge Melefīt a dek ni ti ananŋəhad e kərsi ga bay goro bu.

³² Eslini mis ga had gərgarani dek atəcakalavu kè meleher goro. Mək enedekaba mis a akadà ga bay majəgay zlam edekaba təmbəmbak akaba awəwak a ni.

³³ Anabəhad təmbəmbak ni gwar ka ahar ga daf goro, awəwak ni ti ni gwar ka ahar ga gəjar.

³⁴ Nahkay anəhi ana ndam ya ti ka ahar ga daf goro ni ahkado : “Ləkəlam ya ti Baba àgria sulum gayan ana kəli a ni ti dəguma, hərumiyu a *Məgur ge Melefīt vu. Mələŋ gani nani ti Melefīt aslamalikabu ana kəli kwa ka mənŋəki ga duniya.

³⁵ Adaba ka ya ti ləwir awər nu ni kəvumua zlam məzumana ; ka ya ti yam akad ni ni kəvumua yam a ; ka ya ti nara, nu mīrkwi afa gekəli ni kəgəsunkabá nu a ;

³⁶ ka ya ti azana àfu bi ni kəvumua azana ; ka ya ti nèbesey do ni kəmənŋumiyu nu a ; ka ya ti nu a danŋay bu ni day kəmənŋumiyu nu a.”

³⁷ Eslini ndam jireni ni atəhəŋgrufəŋ, atəhu : “Bay geli, mīpi kur ləwir awər kur mək məvuk zlam məzumani ti ananaw ? Mīpi kur yam akad kur mək məvuk yam ti ananaw ?

³⁸ Mīpi kur nak zal mīrkwi mək məgəskabu kur ti ananaw ? Mīpi kur azana àfuk bi mək məvuk azana ti ananaw ?

³⁹ Mīpi kur kəbesey do ahkay do ni nak a danŋay bu mək mōru məmənŋiyu kur ti ananaw ?”

⁴⁰ Eslini anəhəŋgrifəŋ ana tay anəhi ana tay ahkado : “Nəhi ana kəli nahəma, zlam ya

ti kəgrumi ana ku bələŋ ga bəza ga mma ya ti tislì arana do ni ti kala kəgrumu ti ana nu.”

⁴¹ « Kələŋ gani anəhi ana ndam ya ti ka ahar ga gəjar goro ni ahkado : “Sləkumfua, ləkəlam ti metikwesleni, dəgum a aku ya àmət day-day do ni vu. Aku nani ti Melefīt àgria ana seteni a akaba ana ndam məslər ge seteni a.

⁴² Adaba ka ya ti ləwir awər nu ni kəvumu zlam məzumani ndo ; ka ya ti yam akad nu ni kəvumu yam ndo ;

⁴³ ka ya ti nara, nu mīrkwi afa gekəli ni kəgəsunkabu nu ndo ; ka ya ti azana àfu bi ni kəvumua azana ndo ; ka ya ti nèbesey do ahkay do ni nu a danŋay bu ni day kəmənŋumiyu nu ndo.”

⁴⁴ Eslini nday nakəŋ atəhəŋgrufəŋ, atəhu : “Bay geli, mīpi kur ləwir awər kur, yam akad kur, nak zal mīrkwi, azana àfuk bi, kəbesey do, ahkay do ni nak a danŋay bu mək məvuk ere gani ndo ahkay do ni məmənŋiyu kur ndo ni ti ananaw ?”

⁴⁵ Eslini anəhəŋgrifəŋ ana tay anəhi ana tay ahkado : “Nəhi ana kəli nahəma, zlam ya ti kəgrumi ana ku bələŋ ga bəza ga mma ya ti tislì arana do ni ndo ni ti kala kəgrumu ana nu ndo.”

⁴⁶ Nahkay nday gani nani atoru ka mələŋ ya ti atəcakay daliya ga kanŋay-kanŋayani ni. Ndam jireni ni ti ni atoru ka mələŋ ga *sifa ya àndav day-day do ni. »

26

Tagray dabari ge mijij Yezu

(Mark 14.1-2 ; Lük 22.1-2 ; Zəŋ 11.45-53)

¹ Yezu àra èndeveriŋa ma gayan ya àdəm na dek ti àhi ana ndam madəbay naŋ ni ahkado :

² « Kəsəruma, vad àvu cə tara tagray wuməri ga *Pak. Ka fat gani nani ti atəgəsi nu *Wur ge Mis ana mis mək *atadarfəŋiyu nu kà təndal. »

³ Eslini gədəkani ga ndam *manŋalabakabu mis akaba Melefīt ni akaba gədəkani ndahanŋ təcakalavu a magam afa ga Kayif gədəkani ga ndam manŋalabakabu mis akaba Melefīt ni.

⁴ Təzlapakabá, tawayay təgəs Yezu àna wir-wir ti təkad naŋ.

⁵ Nday nakəŋ tədəm : « Məgəs naŋ a wuməri ni vu ba, adaba tamal magray nahkay ti mis dal-dalani ni atəmrəŋ leli do, etizlige ya silik a kəsa va. »

Wal nahan abəki tersel ka Yezu

(Mark 14.3-9 ; Zəŋ 12.1-8)

⁶ Ka ya ti Yezu naŋ a Betani naŋ a ahay bu afa ga Simu zal ambalak ni ti

⁷ wal nahan àrəkia. Wal nani ti tersel ge sìnğu kayani àfəŋ a kolombu sulumani bu. *

* 26:7 Kolombu gani nani ti tagray àna akur sulumani ya təzalay elbetir ni, sìnğu gani kay.

Ka ya ti Yezu nanj abu azum zlam nahama, wal nakənj əbəkə tersel ni ka ahər. ⁸ Ndam *maɖəbay Yezu ni t̄ara t̄ipia ti əwəria ɖəruv ana tay a, t̄əɖəm ahkado : « Āgudar tersel hini ti kamam ? »

⁹ Tersel ni s̄ingu gani kay ti, hojo amal t̄əsəkumoya ti t̄idi s̄ingu gani ana ndam talaga do aw ? »

¹⁰ Yezu ərə əc̄ia ma gatay na ti əhi ana tay ahkado : « Kəhəlumi muru ana wal hini ti kamam ? Zlam gayan̄ ya ągru ni ti əb̄alay. »

¹¹ Ndam talaga zla nahama, nday t̄əbu akaba k̄uli k̄əlavad̄. Ay nu zla ti ananjəhad̄ akaba k̄uli k̄əlavad̄ do.

¹² Wal hini əb̄əkuə tersel ka vu a ti, əslamatakabá nu ga məfiyu nu e evid̄ va.

¹³ Nəhi ana k̄uli nahama, a məlan̄ bu ɖək, ku eley eley do at̄əɖəmoru *Ma M̄əwəni Sulumani ni zla nahama, at̄ənjəhad̄ ere ye ti wal hini ągray ni daya. Nahkay ti wal ni amagəjazlki ahər ke mis do. »

Zudas awayay ągəsi Yezu ana gəɖákani ga ndam Zude

(Mark 14.10-11 ; Lək 22.3-6)

¹⁴ Kələnj gani Zudas Iskariyot bilinj a huɖ ga ndam *maɖəbay Yezu kru mahar c̄ueni ni bu ɔru afa ga gəɖákani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni,

¹⁵ əhi ana tay ahkado : « Nara nəɖəfiki Yezu ana k̄uli ti k̄əgəsəm nanj ti k̄əvumu mam ? » Nday nakənj t̄ara t̄icia ma gayan̄ na ti t̄əbi s̄ingu akur-akurani kru kru mahkər.

¹⁶ Nahkay kwa ka sarta gani nani Zudas nakənj ɖəɖəbay divi ahəmamam ti ara ad̄əfiki Yezu ana tay ti t̄əgəs nanj ni.

Yezu azum zlam ga wuməri ga Pak akaba ndam maɖəbay nanj ni

(Mark 14.12-21 ; Lək 22.7-14, 21-23 ; Zəj 13.21-30)

¹⁷ Vad̄ ye enjenjeni ga wuməri ga *Pak ga məzumv̄u *dipen̄ miwisiñeni do ni ɛnjia. Eslini ti ndam *maɖəbay Yezu ni t̄ərəkia ka Yezu a, t̄ihindifin̄ja ma, t̄əhi ahkado : « Kawayay ti m̄oru məslamatukkabu zlam məzumani ga wuməri ga Pak ni ti eley ? »

¹⁸ Nahkay nanj nakənj əhi ana tay : « Dəgum a k̄əsa gəɖákani ni vu. K̄inj̄umiya nahama, akədumi ahər ana meni ; humi ahkado : « M̄əsi geli ɖəɖəm : Sarta goro ɛnjia wudak. Nara ga məzum zlam ga wuməri ga Pak ni akaba ndam maɖəbay nu ni ti afa gayak. » »

¹⁹ Nahkay ndam maɖəbay Yezu ni t̄oru t̄əgray ere ye ti Yezu əhi ana tay ni, mək t̄əslamalakabu zlam ga wuməri ga Pak ni.

²⁰ Ga məlakarawa ti Yezu ɔru ązum zlam akaba ndam maɖəbay nanj kru mahar c̄ueni ni.

²¹ Ka ya ti nday t̄əbu t̄əzum zlam ni ti Yezu əhi ana tay : « Nəhi ana k̄uli nahama, bilinj gek̄uli aməsəkumoru nu. »

²² Ma ga Yezu ya ɖəɖəm ni ti əhəlia ahər ana ndam maɖəbay nanj na dal-dal. Way way do bilinj əna bilinjəni nanj abu ɖəɖəm : « Nu do, do waw, Bay goro ? »

²³ Eslini Yezu əhi ana tay ahkado : « Maslan̄ja ya ti aməsəkumoru nu ni ti, nanj ya ti mətəlkabiyu ahar a halaf vu ni. »

²⁴ Nu *Wur ge Mis nara nəmət akada ga pakama ge Melefit ya ɖəɖəm a Wakita gayan̄ bu ni. Ay ti zləzlada afa ga maslan̄ja nani ya ti asəkumoru Wur ge Mis ni ! Hojo akal tiwieya nanj a ndo. »

²⁵ Zudas nanj ya ti ara asəkumoru nanj ni əhi ahkado : « Nu do, do waw, M̄əsi ? » Yezu əhənjgrifən̄, əhi : « Nak nakani k̄əɖəməya zlam gayak a. »

Daf ge Melefit

(Mark 14.22-26 ; Lək 22.14-20 ; 1 Korej 11.23-25)

²⁶ Ka ya ti t̄əzum zlam nahama, Yezu ązay *dipen̄, ągri susi ana Melefit, ɛsekəba, ąvi ana ndam maɖəbay nanj ni. Əhi ana tay : « Zuma, zumum : hini ti aslu ga vu goro. »

²⁷ Kələnj gani ązay hijiyem akaba zum, ągri susi ana Melefit keti, ąvi ana tay mək əhi ana tay : « Lekulam dek s̄əm. »

²⁸ Hini hi ti mimiz ga vu goro. Əna mimiz hini ti Melefit awəlkabu pakama gayan̄ akaba ge mis. Amənjəzaya a vu goro ba ti ga mahənjay mis kay, ti Melefit məmbərfən̄ja zlam magudarani ge mis na k̄ə tay a.

²⁹ Nəhi ana k̄uli nahama, enisi zum ge wur ge *vin̄ va do, si a vad̄ ya ti enisi zum məwəni akaba k̄uli a Məgur ga Baba bu ni kwa. »

³⁰ T̄ara t̄əzuma zlam na ti nday nakənj t̄əzəbay Melefit əna limis, t̄əharaya e mite va, t̄əcaloru a həma *Oliviyə vu.

Yezu ɖəɖəm : « Piyer aməɖəm ąsər nu do »

(Mark 14.27-31 ; Lək 22.31-34 ; Zəj 13.36-38)

³¹ Nday t̄əbu takoru ti Yezu əhi ana tay : « A huɖ ga məlavad̄ hini bu ni ti lekulam dek ekij̄umkia ke divi a azuhva ere ye ti amagrakuvu ni ; ad̄aba ąbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu, Melefit ɖəɖəm amakad̄kia bay məjəgay t̄əmbəmbak na ka tay a, nahkay t̄əmbəmbak ni etedevu kway-kwayay. † »

³² Anəmət, ay ka ya ti ananjaba e kisim ba nahama, akədumu ahər e Gelili. »

³³ Piyer ərə əc̄ia ma gayan̄ na ti əhi : « Ku mis ɖək tijikia ke divi a, t̄əmbənj kur nənjgu ni, nu ti nijikia ɖay-ɖay do. »

³⁴ Ay Yezu əhənjgrifən̄, əhi : « Nəhuk nahama : nak ti kan̄i kan̄i a huɖ ga »

† 26:31 Mənjay Zakari 13.7.

mələvad bu, wudaka agwazl azlah nahəma, akədəm sak mahkər kəsər nu do timey. »

³⁵ Eslini Piyer nakəñ ädəm : « Aha, nahkay do. Nu ti ku tamal ti məmatkabu nəngu nahəma, nğay nəsər kur do ni ti nədəm do simiteni. »

Ndam *mədəbay Yezu ndahan ni dek day tədəm akada ge Piyer ni.

Yezu àhəngalay Melefit e Gecimeni
(Mark 14.32-42 ; Luk 22.39-46)

³⁶ Yezu akaba ndam mədəbay nañ ni tōru ka mələñ nahəñ, mələñ gani nani ti təzalay Gecimeni. Tōru tinjua eslina ti Yezu àhi ana tay : « Njəhaduma ahalay a hayəñ, nakoru tegi nahəngalay Melefit. »

³⁷ Àzalay Piyer akaba bəza ge Zebede cəeni, tōru cak. Eslini ti Yezu nakəñ àjalay ahər dal-dal, məbərurv àtikaba kwir kwir.

³⁸ Àhi ana tay : « Məbərurv atukaba, akada nara nəmət. Njəhaduma ahalay a, njəhadum eri ga məvu njəda. »

³⁹ Nahkay Yezu nakəñ àhədakfəña ka tay a òru cak, àndəhad a huf a huf, àhəngalay Melefit, ädəm ahkado : « Bəba, zlam dek kisliki magrani ; hədəkfua daliya hina, nəcakay ba ti. † Ku nədəm nahkay nəngu ni, nawayay ti ere ya nak kawayay ni kwa do ni, goro ya nu nawayay ni do. »

⁴⁰ Àra àhəngala Melefit a nahkay ti àngəkia ka ndam mədəbay nañ mahkərani na, àdi ahər ana tay nday e dəwir bu. Èpidek tay, àhi ana Piyer : « Kəbəsəm manjəhadani eri ga məjəgaki nu njemdi bilij koksah aw ?

⁴¹ Njəhadum eri, həngalum Melefit ti ka ya ti *Seteni esipet kəli ni ti kijumkia ke divi a ba. Məbərurv ge mis awayay magray zlam sulumani, ay ti əsliki do, adaba aslu ga vu gayəñ gedebeni. »

⁴² Yezu àngəvù, òru àhəngalay Melefit keti, ädəm : « Bəba, tamal ahər ädəm nəcakay daliya hini kwa ti, gray akada gayak ya ti kawayay ni. »

⁴³ Àra àhəngala nahkay ti àngəkia ka ndam mədəbay nañ na keti. Àdi ahər ana tay, nday e dəwir bu, tàmətaətkaba ga manjəhadana eri a.

⁴⁴ Àngəvù keti ya mahkər, òru àhəngalay Melefit akada gayəñ nahəñ ni.

⁴⁵ Àra àsləkabiya ti àhi ana ndam mədəbay nañ ni keti : « Kekileña kinjam dəwir aw ? Kekileña kəpəsəməba waw ? Sarta əñjia. Nğa pəm, tara təgəsi nu, nu *Wur ge Mis, ana ndam magudar zlam ni.

⁴⁶ Cikəməba, mədəgumkiuru ka tay. Nğa pəm, maslaña ya ti ara agəsi nu ana tay ni əñjia, do ni ti ahəmamam. »

Təgəs Yezu

(Mark 14.43-50 ; Luk 22.47-53 ; Zey 18.3-12)

⁴⁷ Ka ya ti Yezu nañ àbu azlapay nahkay ni ti Zudas bilij ga ndam ga Yezu kru mahar cəeni ni əñjia akaba mis a dal-dal, maslalam akaba aday təfəñ kə tay. Gədəkani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni akaba gədəkani ndahan təslərbiyu tay.

⁴⁸ Wudaka nday tara ti Zudas bay məsəkmuru Yezu ni àhivabiya ma ana mis dal-dalani na. Àhi ana tay : « Bay ya ti anəgri sa àna məfəki ma kə tuwər § nahəma, nañ gani huya. Gəsuma nañ a. »

⁴⁹ Zudas nakəñ àra əñjia ti àrəkia ka Yezu nakəñ a huya. Àhi : « Wəsi Məsi, » mək əgri sa àna məfəki ma kə tuwər.

⁵⁰ Eslini Yezu àhi : « Zləba goro ni, ere ye ti kərəkia kawayay kagraj ni ti gray zlam gayak. » Nahkay mis nakəñ tədəgaki ka Yezu cip, təgəs nañ.

⁵¹ Eslini mis bilij e kidin gatay ya təbu akaba Yezu ni bu arad maslalam fətah, əsifəña slimi ana bay məgri təwi ana gədəkani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit na həndad.

⁵² Ay Yezu àhi ahkado : « Hənguriyu maslalam gayak ni a ahay gani vu. Adaba ndam ya ti takadvu àna maslalam ni dek ti atabazl tay day àna maslalam.

⁵³ Kəhi ana ahər nisliki mahəngalay Baba, mək aslərubiya məslər gayəñ dəbu dəbu ehimeya do aw ?

⁵⁴ Ay tamal nagraj nahkay ti pakama ya ti àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu ni agravu ti ahəmamam ? »

⁵⁵ Eslini Yezu àhi ana mis dal-dalani ya tərəkia ni ahkado : « Kədəgumkua àna maslalam a akaba aday a, kəgəsəm nu akada nu zal akal, ambatakani do nəbu manjəhadani nəcahi zlam ana kəli a dalaka ga *ahay gədəkani ge Melefit ni bu kəlavad. Ka gani nani ti kəgəsəm nu ndo timey.

⁵⁶ Ay zlam nani dek agravu ti ere ye ti ndam mahəngaray *pakama ge melefit tədəm, àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu ni məgravu. » Eslini ndam mədəbay nañ nakəñ dek təmbərbu nañ, tədəgiki ana hwa tidizl.

Tagrafəña seriya kə Yezu kə meleher ga gədəkani ga ndam Zude a

(Mark 14.53-65 ; Luk 22.54-55, 63-71 ; Zey 18.13-14, 19-24)

⁵⁷ Təra təgəsa Yezu a ti təzoru nañ afa ga Kayif gədəkani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni. Ba-6a ti ndam *məsər

† 26:39 Ahalay ti ma ga Yezu ya ädəm ni ti nahkay hi : « Hədəkfua hijiyem hina. » A Wakita ge Melefit ya ahaslani ni bu ni ti tədəm məzum bərurv ge Melefit ti akada zum e hijiyem bu, mis tisi ti akad tay. § 26:48 Ka sarta nani ti kalavad mis təgri sa ana mis ya ti tawayay tay dal-dal ni àna məfəki ma ka tay kə tuwər.

Wakita ge Melefit ni akaba gəđákani ndahan təcakalava eslina.

⁵⁸ Ka ya ti təbu takoru àna Yezu ni ti Piyer ti ni adəboru naŋ kələn driŋ duk a dalaka ga ahay ga gəđákani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni vu, mək ànjəhad digus akaba ndam magray təwi ye eslini ni. Awayay epi ere ye ti atəgri ana Yezu ni dek.

⁵⁹ Gəđákani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba gəđákani ge seriya ni dek təbu tadəbay zlam magudarani ga məwəlki Yezu ka seriya àna malfada, adaba tawayay takad naŋ, ay ti tənget ndo.

⁶⁰ Eslini mis kay təsəkadki malfada, ay ku tamal nahkay nəngu ni təngetfəŋa zlam magudarana ndo. Kələn gani mis ndahan cə ticikaba, təsəkadki malfada nahan keti,

⁶¹ tədəm : « Leli micifəŋa, adəm ahkado : “*Ahay gəđákani ge Melefit ni ti nisliki membedkabana. Enembedkaba ti a hud ga vad mahkərani bu nisliki mələmvana nahan a.” »

⁶² Eslini gəđákani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni ecikaba cəkwad, àhi ana Yezu : « Nak kàhanğarfəŋ do aw ? Zlapay ge mis hini ya ti təzlapakuk ni ti zlapay ga mam ? »

⁶³ Ay Yezu nakəŋ te-te, àhanğrifəŋ ndo. Mək gəđákani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni àhi keti : « Nəhuk mbaday dak ana slim ge Melefit Bay ga sifa ni : tamal nak *Krist *Bay gəđákani ya amara ni, nak Wur ge Melefit ti hi ana leli. »

⁶⁴ Yezu àhanğrifəŋ, àhi ahkado : « Nak nakani kədəmaya zlam gayak a. Ay nəhi ana kəli keti : Kama kama ti ekipəm nu *Wur ge Mis manjəhadani a mələŋ ga gəđákani bu, kà ahar ga daf ge Melefit Bay njəda-njəđani ni. * Ekipəm anara ka maklaəasl a hud melefit ba. † »

⁶⁵ Gəđákani nakəŋ àra ecia ma ga Yezu na ti àzumkia bəruv a, eguzlehkaba azana ka vu gayan a kwar, ‡ àhi ana mis ni ahkado : « Azay ahàr gayan akada naŋ Melefit ; madəbay sedi nahan kamam mba mam ? Kicəma, endivi Melefit timey !

⁶⁶ Ay ti kawayum ti məgrumi mam ? » Mək mis ni dek tədəm : « Àğudara, si təkad naŋ kwa. »

⁶⁷ Eslini mis ndahan titifiviyu esliə e eri vu, təsi madukduk ga ahar, təbi bəbarva,

⁶⁸ təhi : « Nak Bay gəđákani ya amara ni, dəfiaya maslaŋa ya ti əzləb kur na ana leli a zla ! »

Piyer adəm naŋ əsər Yezu do

(*Mark 14.66-72 ; Lək 22.56-62 ; Zəŋ 18.15-18, 25-27*)

⁶⁹ Ka sarta gani nani ti Piyer naŋ àbu manjəhadani digusa a dalaka ni bu. Naŋ àbu eslini ti wal nahan ərəkia : wal nani naŋ àbu agray təwi eslini. Àhi ana Piyer nakəŋ ahkado : « Nak day kəsawadumkabá akaba Yezu zal Gelili na. »

⁷⁰ Ay ti Piyer àhi kə meleher ge mis dek ahkado : « Aha. Nicikaba ere ye ti kawayay kədəm na do. »

⁷¹ Àra adəma nahkay ti ərə gwar ka mahay. Naŋ àbu akoru nahəma, wal nahan epi naŋ keti. Wal nani daya agray təwi eslini. Àra epi naŋ a ti àhi ana mis ya ti eslini ni : « Naŋ hini təsawadəkaba akaba Yezu zal Nazaret na. »

⁷² Eslini Piyer nakəŋ àmbaday, adəm keti : « Aha, nu nəsər maslaŋa gani nani do timey. »

⁷³ Àra əpəsa bal ti mis ya təbu a dalaka bu ni təhədəkfəŋiyu ke Piyer, təhi keti : « Edefiŋ nak ndam gatay gani, adaba mis təsər àna dəngu gayak ya kazlapay àna naŋ ni. »

⁷⁴ Naŋ nakəŋ àmbaday, adəm : « Tamal nasəkad malfada nahəma, Melefit məkada nu a. Nəsər maslaŋa gani nani ya ti kəcalumfəŋ ni do. » Eslini agwazl əzlah həya.

⁷⁵ Piyer nakəŋ ma ga Yezu ya àhi « Wudaka agwazl əzlah ti akədəm sak mahkər kəsər nu do » ni əŋgiaya a ahàr ba. Nahkay Piyer nakəŋ àhəraya e mite va, etəwi dal-dal.

27

Təzoru Yezu kə meleher ga bay Pilet

(*Mark 15.1 ; Lək 23.1-2 ; Zəŋ 18.28-32*)

¹ Də àna zəzueŋi nahəma, gəđákani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni təcakalava akaba gəđákani ndahan na, tağraki sawari ka Yezu ga makad naŋ.

² Eslini təgəs Yezu nakəŋ, təwəl mək tərū àna naŋ afa ge Pilet. Pilet ti bay ga ndam *Rom ya agur had *Zude ni.

Məmət ga Zudas

(*Təwi 1.18-19*)

³ Zudas naŋ ya ti əsəkumoru Yezu ni àra əsəra təgəsa Yezu a təwəla ti, àhanğarvu marəvu mək àhanğribiyu siŋgu akur-akurani kru kru mahkərani ni ana gəđákani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba gəđákani ga ndam *Zude ni,

⁴ mək àhi ana tay ahkado : « Nəğudara zlam a, adaba nəsəkumoya sifa ga maslaŋa ya ti àğudar araŋa ndo na. » Ay nday nakəŋ

* 26:64 Məŋjay Limis 110.1. † 26:64 Məŋjay Deniyel 7.13. ‡ 26:65 Tamal zal Zude eguzlehkaba azana gayan ka vu a ti adafaki tuway, ahkay do ni zlam ya əbəlay do simiteni ni àgrava. Gəđákani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit eguzlehkaba azana gayan ka vu a ni ti azuhva ma ga Yezu ya adəm naŋ Wur ge Melefit ni, adaba tədəm endivia Melefit a dal-dal.

tàhəŋgrifəŋ, təhi : « Ma gani geli mam ? Məsər gayak. »

⁵ Eslini Zədas nakəŋ əboru siŋgu ni bədək a *ahay gədəkani ge Melefit ni vu, mək öru əwəliyu ezewəd agavəla, əfiviyu ahər gayan tandal ga makad ahər gayan, mək əmət.

⁶ Eslini bəbay gədəkani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni təhələba siŋgu na, tədəm : « E divi geli bu ni ti misliki məbəkiviyyu siŋgu hini əkivu ka siŋgu ya taŋgahi ana Melefit ni vu do, adaba siŋgu hini ti təsəkum sifa ge mis əna naŋ. »

⁷ Nahkay nday nakəŋ təgray sawari, mək təsəkumfəŋ vədaŋ kə bay mələm zlam a. Mələŋ gani əgi mindiviŋ ga ndam madurlaŋ.

⁸ Ku kani vədaŋ gani nani ti təzalay vədaŋ ge mimiz.

⁹ Nahkay ti pakama ge Zeremi bay mahəŋgaray *pakama ge Melefit ni əgrava. Pakama gani nani ti nihi : « Təhələ siŋgu akur-akurani kru kru mahkərani na, siŋgu ya ti ndam *Izireyel təgraki sawari tədəm təsəkum naŋ əna naŋ ni,

¹⁰ təsəkum vədaŋ ga bay mələm zlam əna naŋ, akada ga Bay geli ya əhu ni. * »

*Pilet agrafəŋa seriya kə Yezu a
(Mark 15.2-5 ; Lük 23.3-5 ; Zəŋ 18.33-38)*

¹¹ Törü tinjua əna Yezu afa ge Pilet a ti Pilet nakəŋ əhindifiŋa ma, əhi : « Nak ti bay ga ndam *Zəde ededini aw ? » Əhəŋgrifəŋ, əhi : « Nak kədəm. »

¹² Eslini gədəkani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba gədəkani ndahaŋ ni tacalki naŋ ka zlam magudarani. Ay ti naŋ nakəŋ əhəŋgarfəŋ ndo.

¹³ Pilet əhindifiŋa ma keti, əhi ahkado : « Tacalki kur ka zlam magudarani kay ti kici do waw ? »

¹⁴ Yezu naŋ te-te, əhəŋgrifəŋ ndo. Gayan ya əhəŋgarfəŋ ndo ni ti əgria ejej ana bay na dal-dal.

*Tədəm seriya əgəsa Yezu a, si takad naŋ
kwa*

(Mark 15.6-15 ; Lük 23.13-25 ; Zəŋ 18.39-19.16)

¹⁵ Kəla wuməri ga *Pak zla ti ndam *Zəde təbu tihindifiŋa kə Pilet a ti məfaya zal daŋgay a bələŋ. Tihindifiŋa ti naŋ əbu əfiaya maslaŋa ya tawayay na ana tay a.

¹⁶ Ay ka sarta gani nani ti zal nahaŋ əvu a daŋgay bu slimi gayan Yezu Barabas. Maslaŋa nani ti mis dek təsəra naŋ a.

¹⁷ Nahkay ka ya ti mis ni təcakalava nahəma, Pilet nakəŋ əhindifiŋa kə tay a, əhi ana tay ahkado : « Kawayum hi ti nəfiaya way ana kuli a way ? Nəfiaya Yezu Barabas ana kuli a tək, day ti Yezu naŋ ya ti təzalay *Krist ni aw ? »

¹⁸ Adəm nahkay ti adaba əsəra təgəsəbiyyu Yezu ti adaba tagraləŋ solu palam.

¹⁹ Ka ya ti Pilet naŋ əbu manjəhadani agray seriya ni ti wal gani əslərkəbiyyu mis əhi məra məhi ahkado : « Maslaŋa nani ti mis jireni, kəgri araŋa ba. Adaba kani ga məlavad nəgra daliya dal-dal, kisim əzidekuya əna maslaŋa nana. »

²⁰ Eslini gədəkani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba gədəkani ndahaŋ ni təhi ana mis macakalavani ni : « Humi : "Mawayay si kəfaya Barabas a, Yezu ti ni kəkada naŋ a." »

²¹ Bay ni əhi ana tay keti : « E kidiŋ gatay cəeni ni bu ni ti kawayum ti nəfiaya way ana kuli a way ? » Nday nakəŋ təhi : « Barabas. »

²² Pilet nakəŋ əra əcia ma gatay na ti əhi ana tay : « Nahkay ti kawayum ti nəgri mam ana Yezu naŋ ya ti təzalay naŋ Krist ni mam ? » Nday dek təhi : « *Darfəŋ naŋ kə təndal. »

²³ Pilet əhi ana tay keti : « Əgudar mam emiteni mam ? » Nday nakəŋ ba təzlah kay kay, tədəm : « Darfəŋ naŋ kə təndal, darfəŋ naŋ kə təndal. »

²⁴ Pilet nakəŋ əra əsəra mis ni eticiiki ma do, tawayay tizligaya ŋguwa ti, əcah yam əbarakaba ahar gayan a kə eri ge mis na dek mək ədəm : « Kəkəduŋ maslaŋa hini ti ahar goro əkibu bi, məsər gekuli. »

²⁵ Eslini mis ni dek tədəm ahkado : « Məgəskabə ka ahər geli akaba bəza geli a, təkad naŋ. »

²⁶ Pilet əra əcia ma gatay na ti əfiaya Barabas nakəŋ ana tay a, əhi ana ndam slewja gayan ni təzləb Yezu əna kurupu. Təra təzləbə ti əhi ana tay təzay naŋ, törə tədarfəŋ naŋ kə təndal.

*Ndam slewja teyefiŋ kə Yezu
(Mark 15.16-20 ; Zəŋ 19.2-3)*

²⁷ Ndam slewja ni təzoru Yezu nakəŋ a huđ ahay ga bay *Pilet ni vu. Eslini təzalakivəbiyyu ndam slewja ndahaŋ ni dek, tərəkiva ka tay a təra təvelini ahər ana Yezu.

²⁸ Təmbatki azana ndizeni,

²⁹ təkeleya adak a, təslap hindigil-hindigil, təfiviyyu a ahər vu akada ga jaku ni, təzay eziŋgwi təfivü a ahar ga daf vu. Təra təbəkia zlam a zla nahəma, təbəhad mirdim kə meleher gayan təgri sa, teyefiŋ, təhi ahkado : « Məgruk sa, bay ga ndam *Zəde ! »

³⁰ Eslini nday nakəŋ titifiviyyu esli6 e eri vu, təzafəŋa eziŋgwi na mək təsi a ahər vu.

³¹ Təra təbia seki a nahkay ti təcakwakia azana ya təfəki na, təbikabu azana gayan gayanəni ya təcakwakia ni. Kələŋ gani təzay naŋ ga moru *madarfəŋ naŋ kə təndal.

* 27:10 Mənjay Zakari 11.12-13 ; Zeremi 18.2-3 ; 19.1-2 ; 32.6-15.

Tadarfəŋ Yezu kà təndal

(Mark 15.21-32; Lük 23.26-43; Zəŋ 19.17-27)

³² Ka ya ti ndam slewja ni təbu tasləkaba a kəsa ni ba ni ti təkakaba ahār akaba zal Sireŋ nahaŋ, slimi gayanə Simu. Eslini nday nakaŋ təkəki ŋgasa ga mazay təndal ga *madarfəŋ Yezu ni.

³³ Nday nakəŋ tōru tɪŋjəa ka mələŋ nahaŋ; mələŋ gani nani ti təzalay Golgota, adəmvaaba « mələŋ ga aslat ga ahār. »

³⁴ Təvi zum mebedeni akaba haf filek-bilekeni ana Yezu nakəŋ. Ara əcaka ti əwayay miseni ndo.

³⁵ Eslini nday nakəŋ tadarfəŋ naŋ kà təndal ni. Təra tadarfəŋa naŋ a ti təgraki ca-ca əki ka azana gayanə ni bələŋ əna bələŋ ti təsar way azum way.

³⁶ Kələŋ gani tənəhadəŋ təcəgaki naŋ.

³⁷ Eslini tadarfəŋ pələŋgaf kà təndal agavəla ga ahār gayanə. Ka pələŋgaf nani ti təkəki zlam magudarani ge mis ni ti mis dek təsər; təkəki ti nahkay hi : « Hini ti Yezu bay ga ndam *Zəde. »

³⁸ Eslini keti tadarfəŋ ndam akal bebem cə kà təndal ndahaŋ kà gəvay ga Yezu, bələŋ gani ka ahar ga dəf, bələŋ gani ti ni ka ahar ga gəjar gayanə.

³⁹ Nday ya ti takoru gwar eslini ni təra tɪpia naŋ a ti tɪndivi naŋ, tədəday ahār,

⁴⁰ təhikaboru : « Hini, nak ya ti kədəm ahkado : “Nembedvū *ahay gədəkani ge Melefit ni ti anələmaba a huđ ga vad mahkarani ba” ni do aw ? Tamal nak Wur ge Melefit ti hənəgay ahār gayak, hərəya kà təndal na zla aw ! »

⁴¹ Eslini gədəkani ga ndam *manəgalabakabu mis akaba Melefit ni, ndam *məsar Wakita ge Melefit akaba gədəkani ndahaŋ ni tēyefiŋ daya. Tədəm ahkado :

⁴² « Naŋ nakəŋ əhənəgaraba mis ndahaŋ a keti ti əhənəgaraba ahār gayanə a koksah timey ! Naŋ bay ga ndam *Izireyel ! Tamal nahkay ti mähərəya kà təndal na ! Tamal ti əhərəya nahəma, leli tekeđi aməkəki ahār bilegeni.

⁴³ Əfəkia ahār ke Melefit a, adəm naŋ Wur ge Melefit ti, tamal Melefit awayay naŋ ti mähənəgay naŋ nihi zla aw ! »

⁴⁴ Mis ya təbu madarfəŋani kà gəvay ga Yezu nakaŋ, nday day tɪndivi naŋ nahkay.

Yezu amatfəŋ kà təndal

(Mark 15.33-41; Lük 23.44-49; Zəŋ 19.28-30)

⁴⁵ Fat əra əcika tirked-keđ ka ahār melefit a ti ləvəŋ əgray ka had ni dek tekdefiŋ duk əbivoru əna njeŋdi mahkər ya ga mələkarawa.

⁴⁶ Əra əgra njeŋdi mahkər ti Yezu ədi ana zlahay kay kay, adəm : « Eloyi, Eloyi,

lama sabahtani ? » Awayay adəmvaaba ti « Bay Melefit goro ni, Bay Melefit goro ni, kəmbərəŋ nu ti kamam ? † »

⁴⁷ Mis ya təbu eslini ni ndahaŋ təra ticia gayanə ya ti əzlah na ti tədəm : « Azalay Eli ni. »

⁴⁸ Eslini biliŋ gatay əcuhworu, əzay zlam ya esikabu yam akada ga matala ni, ətəliyu a zum cecəwekeni vu juđ, əbahi ka aday ətəlikabiyu ana Yezu a ma vu ti misi.

⁴⁹ Ay mis ndahaŋ təhi : « Bəsa day, tamal ti Eli ara ahənəgay naŋ ti mara mipi. »

⁵⁰ Ay Yezu nakəŋ əzlahkivu kay kay, əmət.

⁵¹ Ka ya ti əmət ni ti azana ga mahay ga mələŋ *nələtani ya ti a huđ ga *ahay gədəkani ge Melefit ni bu ni egəzlehvabiyu kwarra, agavəla cekw a had. Had adadəy, huđəkum tədəhvu,

⁵² mahay ge mindiviŋ təzləkvaba mək ndam ge Melefit ya təmət ni, mis dal-dal e kiđiŋ gatay bu tənəgaba.

⁵³ Ka ya ti Yezu əngaba e kisim ba ni ti mis ya tənəgaba ni təhərəya e mindiviŋ ba, təhuriyu a kəsa nələtani vu. Eslini mis kay tɪpia tay a.

⁵⁴ Bay ga ndam slewja ni akaba ndam slewja ndahaŋ ya təcəgaki Yezu ni təra tɪpia ga had ya adadəy na akaba zlam ndahaŋ ya əgravu na dek ti əngwaz adəgakia ka tay a, nahkay tədəm : « Masləja hini ti Wur ge Melefit edediŋ. »

⁵⁵ Wəl ndahaŋ dal-dal təbu eslini cak, tamənəjoru. Wəl nday nani tədəbabiyu Yezu kwa e Gelli ga məgri təwi.

⁵⁶ E kiđiŋ ga wəl nday nani bu ni ti Mari ga kəsa Magədala, Mari məŋ ga ata Zek nday ata Zuzef, nahaŋ ni ti ni məŋ ga bəza ge Zebede təkibu ka tay.

Təfiyu kisim ga Yezu e mindiviŋ vu

(Mark 15.42-47; Lük 23.50-56; Zəŋ 19.38-42)

⁵⁷ Mələkarawa əra egia ti bay ge elimeni nahaŋ əra ; slimi gayanə Zuzef, naŋ ga kəsa Erimete. Naŋ day bay madəbay Yezu.

⁵⁸ Naŋ nakəŋ ōru afa ge Pilet, ōru ehindi kisim ga Yezu ni. Nahkay Pilet nakəŋ əhi ana ndam slewja tōru təvi.

⁵⁹ Zuzef əra əza kisim ga Yezu na ti əkambah əna dawra məweni.

⁶⁰ Əra əkambaha ti əfiyu e mindiviŋ məweni vu. Mindiviŋ nani ti gayanə gayanəni, əliyu a pələd vu. Əra əfiya kisim ga Yezu na e mindiviŋ ni va ti əbələdviyu belim gədəkani ana mahay ge mindiviŋ ni mək əsləka ōru a magam.

⁶¹ Ata Mari ga kəsa Magədala ni nday ata Mari nahaŋ ni nday təbu manəhadani kà gəvay ge mindiviŋ ni.

Ndam slewja təcəgaki mindiviŋ ga Yezu ni

⁶² Hajəñ gani vad *məpəsabana ti gədəkani ga ndam *mañgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam *Feriziyen ni tōru ka ahar balan afa ge Pilet.

⁶³ Tōru tınjua ti təhi : « Bay, ka ya ti bay masəkad malfada nani nañ əbu əna sifa ni ədəm : “A vad ya mahkər ananğaba e kisim ba.” Ma gayan ya ədəm ni anğiya a ahər ba ana leli a.

⁶⁴ Nahkay ti hi ana mis tājəgay mindivij ni, do ni ti ndam madəbay nañ ni atara tazaba kisim gayan na akal-akal a, atəhi ana mis anğaya e evid ba. Atara tədəma ti malfada gatay ni amatam gayan ya əsəkad ni. »

⁶⁵ Eslini Pilet nakəñ əhi ana tay : « Ndam slewja nday hi, dəgum akaba tay ti tājəgaki mindivij ni akada gekəli ya kawayum ni. »

⁶⁶ Nahkay gədəkani nakəñ tōru ke mindivij ni ga majəgani lala : təhəndi lemerə gatay mək təbəhad ndam slewja ga majəgakiani.

28

Yezu anğaba e kisim ba

(Mark 16.1-10 ; Lək 24.1-12 ; Zəñ 20.1-10)

¹ Vad *məpəsabana əra əsləkaba, ge miledə fat azlərvaya a vad ga gosku ye enjenjeni zla nahəma, ata Mari ga kəsa Magədala ni nday ata Mari nahan ni tōru təmənjiyu mindivij ni.

² Tōru tınjua ti had ədaday kay kay, həya məslər ga Bay geli əsləkabiya e melefit ba, əbaladənə belim na mək anğəhadki digəs.

³ Vu gani asladay akada ga avər ya abay aku ni ; azana gayan day bəd-bəd akada ga koskosay ni.

⁴ Ndam ya tājəgaki mindivij ni təra tıpia ti anğwaz ədəgakia ka tay a dal-dal, təgəgər, tigia akada sifa əniviyu ana tay va bi.

⁵ Eslini məslər ni əhi ana wəl ni ahkado : « Anğwaz əwər kəli ba. Nəsəra, kədəbum ti Yezu nañ ya ti *tədarfən kə təndal ni ;

⁶ anğaba e kisim ba, nañ əbi ahalay va bi. Dəguma mənjumki, məlan ya təkəkad kisim gayan ni nihi.

⁷ Nihi ti dəgum weceweci, kəhumi ana ndam madəbay nañ ni ahkado : “Anğaya e kisim ba ; ədoru ka had *Gelili kama gekəli, akədumi ahər ti eslini, akada gayan ya ti əhi ana kəli ni.” Ma goro ti nahkay. »

⁸ Wəwal nakəñ təsləka ke mindivij na ke wecewecena ; anğwaz əwər tay, ay təbu təmərvu dal-dal. Təcuwəru, tawayay moru məhi ma gani ana ndam *madəbay Yezu ni.

⁹ Ka ma geli hini ti Yezu anğazlivu ana tay, əhi ana tay ahkado : « Nəgri sa ana kəli. » Eslini wəl ni tərəkioru təbəhad mirdim, təbəki ahar ka asak gayan ni, təzləbay nañ.

¹⁰ Eslini Yezu əhi ana tay ahkado : « Anğwaz əwər kəli ba, dəgum kəhumi ana

bəza ga mmawa ni tōru e Gelili. Eslini ti atoru tipi nu. »

Ndam majəgay mindivij ni tanğəhadı ere ye ti əgravu ni ana mis

¹¹ Ka ya ti wəl ni nday təbu e divi bu mba ni ti ndam slewja ndahan e kidin ga nday ya tājəgaki mindivij ni bu tōru a kəsa vu. Tōru tınjua ti tanğəhadı ere ye ti əgravu ni dek ana gədəkani ga ndam *mañgalabakabu mis akaba Melefit ni.

¹² Nahkay gədəkani nani tanğasvu akaba gədəkani ndahan, təgray sawari e kidin gatay bu. Təra təzlapakaba ti təbi sinqu ana ndam slewja ni dal-dal,

¹³ təhi ana tay ahkado : « Dəmum : “Ga məlavad ka ya ti leli e dəwir bu ni ti ndam madəbay nañ ni təra təzaba kisim gana akal a.”

¹⁴ Tamal bay ni əcia ma gana ti məsəra ere ye ti aməhi na, emiciiki ana leli ; nahkay ti aməgri aranj ana kəli do. »

¹⁵ Ndam slewja nakəñ təhəl sinqu ni mək təgray ere ye ti təhi ana tay ni. Nahkay kwa ka sarta gani nani duk əbivaya kana ndam *Zədə ndahan kay təgəskabə ma gani nana.

Yezu anğazlivu ana ndam madəbay nañ ni (Mark 16.14-18 ; Lək 24.36-49 ; Zəñ 20.19-23 ; Təwi 1.6-8)

¹⁶ Ndam *madəbay Yezu kru mahar bəlanani ni tōru e Gelili, ka həma ya ti Yezu əhi ana tay tōru ni.

¹⁷ Tōru tınjua, tıpi nañ a ti təbəhad mirdim, təzləbay nañ, ay ti mis ndahan e kidin gatay bu təhi ana ahər bi nañ do.

¹⁸ Eslini Yezu əhədəkfənbiyu kə tay, əhi ana tay : « Melefit əvua njadə gayan a dek ga məgur məlan ya agavəla akaba məlan ya ka had na.

¹⁹ Nahkay ti dəgum, humioru ma ana mis ga had ga məlan ni dek ti tigi ndam madəbay nu. Barum tay əna slimi ga Baba, ga Wur gayan akaba ga *Məsuf Njəlatani.

²⁰ Ere ye ti nəhi ana kəli ni dek ti cahumi ana tay ti təgəskabə. Səruma, nu nəbu akaba kəli kəlavad, duk abivoru ana mandav ga duniya. »

**Ma Maweni Sulumani ya
Mark àbèki ni
Ere ye ti mǎdǎmki ka Ma
Maweni Sulumani ya Mark
àbèki ni**

Maslanja ya ti àbèki wakita ga Mark ni adafay slimi gayan a wakita ni bu ndo. Ku tamal nahkay nanju ni, kwa ka mǎnjǎki gani ndam ga Yezu dek tǎsǎra àbèki ni ti Mark (tǎzalay nanj Zeŋ daya : Tǎwi 12.12, 25). Tǎsǎra Mark ti tàgrakabu tǎwi akaba Piyer, mǎk àslamalakabu pakama ga Yezu ya Piyer èci, àhi ni : ere ye ti Mark àbèki a wakita gayan ni bu ni dek ti akada ga pakama ge Piyer ya àhi ana mis ni (Tǎwi 10.37-40) : ànjǎki ka baray ga Yezu, èndeverin àna ga Yezu ya àmǎt mǎk àngaba e kisim ba ni. Mark ti tàgrakabá tǎwi akaba Pol a daya (Tǎwi 12.25 ; 13.5, 13 ; 2 Timote 4.11).

A wakita gayan ni bu ni ti Mark adafay zlam ga ndam Zǎde ya tagray ni (7.2-4 ; 15.42), ahǎngaraba ma ndahan ya ndam Zǎde tazlapay na daya (3.17 ; 5.41 ; 7.11, 34 ; 15.22). Nahkay mǎsǎra àbiki wakita ni ti ana ndam ya ti nday ndam Zǎde do ni ; ahaslani àbu mǎbèkiani a wakita ndahan bu Mark àbèki wakita gayan ni ka had Itali ahkay do ni a Rom (ka 2 Timote 4.11 Pol àhi ana Timote tǎrèkioru ka nanj a Rom nday ata Mark).

A Rom ti tàgria daliya ana ndam ga Yezu a : a wakita gayan ni bu ni ti Mark awayay mǎvi njǎda ana nday ya ti tǎcakay daliya azuhva mǎfǎki ahǎr gatay ka Yezu ni (1.12-13 ; 8.34-38 ; 10.29-30 ; 13.11-13).

Mark àngǎhad ere ye ti Yezu àgray akaba àdǎm ni akada ga ata Meciyu nday ata Lǎk ya tàngǎhad ni : Yezu ànjǎki ke tǎwi gayan ka had Gelili, òru gwar a Zeruzalem. Ay Mark àngǎhad pakama ga Yezu kay ndo ; ahǎr gǎdǎkani àngǎhad ere ye ti Yezu àgray ni. Zlam ga Yezu ya àgray ni day ata Meciyu nday ata Lǎk tàngǎhada àtama ga Mark na, ay pakama ga Mark ndahan ya àngǎhad ni ti àtam ga nday ndahan ni (mazavu gani nihi, gurumkabu Mark 5.1-42 akaba Meciyu 8.28-34, 9.18-26 akaba Lǎk 8.26-37, 41-56, ahkay do ni Mark 6.14-29 akaba Meciyu 14.1-12 akaba Lǎk 9.7-9). Ku tamal àngǎhad pakama ga Yezu kay ndo nanju ni Mark àdǎm Yezu ti bay macahi zlam ana mis (1.21-22, 27 ; 2.13 ; 4.1 akaba ndahan) : a wakita ga Mark bu mis tǎzalay Yezu « Mǎsi » (4.38 ; 5.35 ; 9.17 akaba ndahan).

Mark àngǎhad ga Yezu ya àdǎm tǎdǎfi nanj ana mis ba ni (1.34, 44 ; 3.12 ; 5.43 ; 7.36 ; 8.26, 30). Si ka ya ti amǎmǎta, amǎngaba e

kisim ba ni day kwa ti awayay ti mis tǎsǎr nanj ti nanj way (9.9).

*Pakama ge Zeŋ bay mǎbaray mis ni
(Meciyu 3.1-12 ; Lǎk 3.1-18 ; Zeŋ 1.19-28)*

¹ *Ma Maweni Sulumani àki ka Yezu *Krist, Wur ge Melefit, ànjǎki

² akada ga Bay Melefit ya ti àdǎm ni. Ma gayan ya àhi ana Yezu ni àbu mǎbèkiani a wakita ga bay *mahǎngaray pakama gayan Izayi ni bu. Àhi :

« Nihiti ti nu nǎbu nǎslǎroru bay mǎslǎr goro nahan kama gayak

ti mǎslamatukkabu divi.*

³ Dǎnju gayan ahǎndabiyu a huǎ gili bu.

Àdǎm ahkado : “Slamatumikabu divi ana Bay gǎdǎkani.

Ahǎr àdǎm divi gayan mǎla ndǎlaǎa.” † »

⁴ Nahkay ti zal nakǎnj, tǎzalay nanj Zeŋ, òru a huǎ gili vu ga *mǎbaray mis. Àra ènjia eslina ti àdǎm ahkado : « Mbatumkaba majalay ahǎr gekuli a. Tamal kǎmbatumkaba majalay ahǎr gekuli a ti, nabaray kuli. Nahkay ti Bay Melefit ambǎrfǎnja zlam magudarani gekuli ni kǎ kuli a. »

⁵ Zeŋ àra àdǎma nahkay ti ndam ga had *Zǎde akaba ndam Zeruzalem ni dek tǎrǎkia. Tǎra tinjia ti tǎdǎfaya zlam gatay ya tàgudar na, mǎk Zeŋ nakǎnj àbaray tay a zalaka *Zardenj bu huɣa.

⁶ Zeŋ ti nanj àbu àna azana mǎlǎmani àna enɣǎc ge ezligwemi, awǎlvù àna maslpara ga ambǎl a zuh bu. Zlam mǎzum gayan ti eyew akaba amu.

⁷ Nanj àbu azlah, àhi ana tay : « Maslanja nahan nanj àbu ara e divi ba kǎlǎnj goro a. Nanj nani ti mis gǎdǎkani, njǎda gayan àtama goro a. Nu ti way ga mandǎhad ahǎr ti nǎpichehiaba ezewed ga kimaka gayan a di way ?

⁸ Nu ti nabaray kuli àna yam, nanj ti ni amara mǎbaray kuli àna *Mǎsuf Njlanati. »

*Zeŋ abaray Yezu
(Meciyu 3.13-17 ; Lǎk 3.21-22)*

⁹ Ka ya ti Zeŋ nanj àbu *abaray mis nahǎma, Yezu ècikbiyu a Nazaret ka had *Gelili, àrǎkia mǎk Zeŋ nakǎnj àbaray nanj a zalaka *Zardenj bu.

¹⁰ Yezu nanj àbu acalaya a yam ni ba ni ti èpi huǎ melefit adahvu, èpi *Mǎsuf ge Melefit ahǎrkiaya akada ga kurkoduk ya ahǎr na, àhuriviyu a vu vu.

¹¹ Eslini dǎnju ahǎndabiyu a huǎ melefit bu akada dǎnju ge mis, àhi : « Nak ti wur goro, nawaway kur dal-dal, kǎmǎru mǎbǎruv dal-dal. »

*Seteni awayay ahǎlfǎnja eyu kǎ Yezu a
(Meciyu 4.1-11 ; Lǎk 4.1-13)*

* 1:2 Malasi 3.1. † 1:3 Izayi 40.3.

¹² Eslini *Məsuf ge Melefit nakəŋ azoru Yezu a huđ gili nu huya.

¹³ Yezu öru ɛnjua a huđ gili ni va ti anjəhad eslini vad kru kru fad. Nan əbu eslini ti *Seteni əhəlfəŋja eyə a. Ka sarta gani nani ti Yezu nan əbu e kiđiŋ ga zlam ge gili bu ; *məslər ge Melefit təbu təfi ahər.

Yezu azalay ndam məgəs kilif fad, tigi ndam madəbay nan

(Meciyə 4.12-22 ; Lək 4.14-15 ; 5.1-11)

¹⁴ A vad nahan təra təwəla Zeŋ a. Təra təwəla nan a nahəma, Yezu öru ka had *Gelili. Öru ɛnjua eslina ti əhi *Ma Məweni Sulumani ge Melefit ana mis. Ahivü ana tay, ədam ahkado :

¹⁵ « Sarta ɛnjia. Melefit ara azum bay gayan e kiđiŋ gekəli bu, Məgur gayan ɛnjia. Mbat-umkaba majalay ahər gekəli a, gəsumkabə Ma Məweni Sulumani na. »

¹⁶ A vad nahan Yezu nan əbu akoru kə gəvay ga dəluv Gelili ti ɛpi mis bebem cə ; bilin gani slimi gayan Simu, nahan ni ti ni wur ga məŋani Andre. Nday təbu tətəliyu zəva gatay a dəluv vu, adaba nday ndam məgəs kilif.

¹⁷ Eslini Yezu əhi ana tay : « Dəbumbiyu nu ; anagraŋ ti kiğum ndam məhəlibiyu mis ana Melefit akada ya ti kəgəsum kilif ni. »

¹⁸ Təra ticia pakama ga Yezu na ti təmbərbu zəva gatay ni ndəbak, tədəbay nan huya.

¹⁹ Nday təbu takoru kama guzit ti Yezu ɛpi mis ndahan cə keti ; nday bəza ge Zebede, bəlan gani slimi gayan Zek, nahan ni ti ni slimi gayan Zeŋ. Nday a *slalah ga yam bu, təbu təslamalay zəva gatay.

²⁰ Əra ɛpia tay a ti əzalay tay. Nday nakəŋ təra ticia zalay gayan na ti təmbərbu bəŋ gatay Zebede akaba mis ya təgriki təwi ana tay ni a slalah ga yam ni bu, tədəbay nan.

Yezu aġariaba seteni ana maslanja nahan a

(Lək 4.31-37)

²¹ A vad nahan Yezu akaba ndam madəbay nan ni tōru a Kafarnahum. Vad *məpəsabana əra ɛnjia ti təhuriyu a ahay ga *mahəŋgalavü Melefit vu, mək Yezu nakəŋ ənjəki ka macahi zlam ana mis.

²² Zlam gayan ya əcahi ana tay ni ti əgria ejep ana tay a, adaba ticia macahay zlam akada gayan ni day-day ndo. Əhi ma ana tay akada ga bay ni, do ni ti akada ga ndam *məsər Wakita ge Melefit ya təcahi zlam ana mis ni do.

²³ Nday təbu a ahay ga mahəŋgalavü Melefit ni bu nahəma, zal nahan seteni əniviyu a ahər bu nan əkibu ka tay eslini. Əzlah,

²⁴ ədam : « Yezu zal Nazaret ! Nak ti kadəbafəŋja mam kə leli a mam ? Kəra ge mijin leli a waw ? Nak dəgiya, nəsəra kur

a lala ; nak Bay *njəlatani ge Melefit ya əslərbiyu ni. »

²⁵ Eslini Yezu nakəŋ əzlacaki ke seteni ni bəra, əhi : « Lakakaba, sləkiaba ana maslanja hina. »

²⁶ Seteni nakəŋ əra ɛcia zlacay gayan na ti ədaday maslanja nani kay kay, əzlah kay kay, əsləkiaba.

²⁷ Mis ya ti eslini ni dek təra tipia ere ye ti əgravu na ti əgria ejep ana tay a dal-dal ; təzlapaki e kiđiŋ gatay bu, tədəm : « Məŋ ga mam hini mam ? Zlam gayan ya əcahi ana leli ni ti zlam məweni ; əzlapay akada ga bay ni. Ku seteni day əhi ma ana tay, mək təgəsikabu. »

²⁸ Nahkay ti slimi ga Yezu əhəndoru ke weceweceni ka had *Gelili dek.

Yezu ahəŋgaraba mis a

(Meciyə 8.14-17 ; Lək 4.38-41)

²⁹ Yezu akaba Simu, Andre, Zek, Zeŋ təra təhəraya a ahay ga *mahəŋgalavü Melefit ni ba ni ti tōru suwwa a magam ga ata Simu nday ata Andre huya.

³⁰ Eslini ti mireŋ ga Simu nan əvu mandəhadani, aku əbəkia. Yezu öru ɛnjua ti təhi ma gani huya.

³¹ Yezu əra ɛcia ma gana ti əhədəkfəŋjiyu, əgəs ahər gani, ɛzefteba nan a. Aku nakəŋ əhəlkia huya, mək wal ni afi ahər ana tay.

³² Məlakarawa əra ɛgia fat ədiya a ahay va, məlan ɛdiya ti təhəlibiyu mis ya ti təbesey do ni dek akaba nday ya ti seteni agray tay ni dek ana Yezu.

³³ Mis ga kəsa ni dek təŋgəsfəŋvu kə mahay ya ti Yezu nan əvu ni ;

³⁴ eslini Yezu nakəŋ əhəŋgaraba mis ya ti arməwər gərgərani awər tay na kay ; mis ya ti seteni əniviyu ana tay ni day əgariaba ana tay a. Əcafəŋja seteni na kə zlapay a, adaba təsəra nan a.

Yezu ahi ma gayan ana mis

(Lək 4.42-44)

³⁵ Də əna zuzəni ti Yezu ɛcikaba, əhəraya öru a huđ gili vu. Öru ɛnjua ti ahəŋgalay Melefit.

³⁶ Eslini Simu akaba zləbəba gayan ni tədəboru nan.

³⁷ Təra tədia ahər a ti təhi ahkado : « Mis dek tədəbay kur. »

³⁸ Eslini Yezu nakəŋ əhi ana tay : « Tokum mədəgum a kəsa ndahan vu, ti nəhivü pakama ge Melefit ana mis nday ye eslini ni bilegeni. Nu nəra ti ga magray təwi gani nani. »

³⁹ Nan nakəŋ mək əsawadəy ka had *Gelili dek ; a kəsa gərgərani bu dek əhi pakama ge Melefit ana mis a ahay ga *mahəŋgalavü Melefit ye eslini ni bu, əgariaba seteni ana mis ndahan a daya.

*Yezu ahəngaraba zal ambələk a
(Meciyu 8.1-4; Luk 5.12-16)*

⁴⁰ A vad nahan zal ambələk nahan arəkia ka Yezu a abəhadī mirdim, əhi ahkado: « Kam-kam, tamal kawayay ti kisliki mahəngaraba nu a ti nūgia mis nəlātana. »

⁴¹ Eslini əsia cicihī ana Yezu a; Yezu nakəŋ əzoru ahar, ənjifiŋ, əhi ahkado: « Nawayay, gia mis nəlātana. »

⁴² Yezu əra ənjifiŋa ti maslaŋa nani əngaba, əgia mis nəlātana hūya.

⁴³⁻⁴⁴ Eslini Yezu əlāgi, əhi ahkado: « Nihī kəngaba nahama, kəhi ma gani ana maslaŋa ba. Ru kəngazli vu gayak ni ana bay *manjalabakabu mis akaba Melefit sawaŋ; kəvi zlam ana Melefit akada ge Məwiz ya ədəm a wakita gayan bu ni, adaba kigia mis nəlātana. Nahkay mis etipi. Etipia ti atəsər nak kəngaba, kigia mis nəlātana. » Əra əhia ma nahkay ti əhi: « Sləka. »

⁴⁵ Ay zal nakəŋ əra əsləka ti anjəki ka mədəm pakama ni dal-dal sawaŋ. Maslaŋa ya ti ədi ahər ni lu ba əhi ma gani. Ədəmva pakama na nahkay ti Yezu əsliki məhuriyani a kəsa vu vay-vay va do, adaba mis təsaḅaki. Nahkay ənjəhad e gili cak əfəŋ kə kəsa, mis gwar eley gwar eley do dek tərəkioru.

2

*Yezu ahəngaraba zal dərə
(Meciyu 9.1-8; Luk 5.17-26)*

¹ Əra əgra vad a 6al zla ti Yezu əngə a Kafarnahum a. Naŋ əbu a magam eslini ti mis ticifiŋa daday a.

² Tərəkia tərə təngasvu dal-dal a ahay ya ti naŋ əvu ni bu. Məlaŋ manjəhadani kə gəvay gayan əbi, kə mahay tekeḍi məlaŋ əbi, adaba mis ni təsaḅay. Naŋ nakəŋ naŋ əbu acahi ma ge Melefit ana tay.

³ Naŋ əbu acahi zlam ana tay nahkay ti mis ndahaŋ fad təzibiyu zal dərə nahan əki ka slalah.

⁴ Ay tisliki məzikabiyu naŋ ana Yezu do, adaba mis tisliva eslina. Nahkay ti təcaliyu ka *dalahaŋ ga ahay ni, təhəlkia gwar ka palahaŋ ya ti Yezu naŋ əvu na 6al, mək təfiyu naŋ mandəhadkiani ka slalah gayan ni gwar ka məlaŋ məhəlkiana ni. ⁵ Yezu nakəŋ əra epia ere ye ti təgray na ti əsərə təfəkia ahər a. Nahkay əhi ana zal dərə ni: « Wur goro, zlam magudarani gayak ni məmbərɸukana dek. »

⁶ Eslini zla ti ndam *məsər Wakita ge Melefit təvu manjəhadani biləgeni. Nday nakəŋ təbu təjalay a ahər gatay bu, təhi ana ahər ahkado:

⁷ « Ədəm ma hini ti kamam? Azay ahər gayan akada naŋ Melefit timey! Way esliki məmbərɸəŋa zlam magudarani kə mis a tata way? Tigi Melefit kwa do ni! »

⁸ Nday təbu təjalay ahər nahkay ti Yezu əsərə ere ye ti təjalaki ahər na əndava, mək əhi ana tay: « Kajalum ahər nahkay ti kamam? »

⁹ Zləzlada gani ti nəhi: « Zlam magudarani gayak ni məmbərɸukana, » tək day ti nəhi: « Cıcikaba, za slalah gayak na, sawaday » ni aw? »

¹⁰ Ay nawayay ti kəsərurum nu *Wur ge Mis ti nisliki məmbərɸəŋa zlam magudarani kə mis ka had a. » Mək əhi ana zal dərə nakəŋ:

¹¹ « Nəhuk nahəma: cıcikaba, za slalah gayak na, ru a magam. »

¹² Eslini naŋ nakəŋ ecikaba cəkwaḍ hūya, əzay slalah gayan ni, əhərəya e mite va kə eri ge mis na dek. Ere ye ti əgravu ni ti əgria ejeŋ ana tay a dek, tədəgi ana mazləbay Melefit. Tədəm: « Ere hini bik-bik, niŋi kə eri geli ndo. »

Yezu azalay Levi

(Meciyu 9.9-13; Luk 5.27-32)

¹³ Yezu nakəŋ ərə gwar kə gəvay ga dəluv ni keti. Mis dek tərəkioru, mək acahi zlam ana tay.

¹⁴ Ka gayan ya naŋ əbu akoru ni ti epī Levi wur ga Alfe, naŋ əbu manjəhadani digəsa ka məlaŋ *məhəl hadam. Eslini Yezu nakəŋ əhi ahkado: « Dəbabiyu nu. » Nahkay Levi nakəŋ ecikaba cəkwaḍ, ədəboru naŋ.

¹⁵ Kələŋ gani Yezu akaba ndam mədəbay naŋ ni tōru afa ge Levi nakəŋ. Tōru tinjəa eslina ti təzum zlam akaba ndam məhəl hadam akaba ndam magudar zlam ndahaŋ kay, adaba mis nday nani ti nday dal-dal, təbu tədəbay naŋ.

¹⁶ Yezu naŋ əbu azum zlam akaba tay nahkay ti ndam *məsər Wakita ge Melefit tiŋia; nday nani ti ndam *Feriziyəŋ. Tərə tiŋi naŋ a ti təhi ana ndam mədəbay naŋ ni ahkado: « Ahəmamam ti Yezu azum zlam ka ahar bəlaŋ akaba ndam məhəl hadam akaba ndam magudar zlam ni mam? »

¹⁷ Naŋ nakəŋ əra ecia pakama gatay na ti əhi ana tay ahkado: « Ndam ya ti nday njalaŋ-njalaŋ ni ti tōru afa ga zal doktor do; si ndam ga arməwər day kwa ti takoru afa gani. Nu nəra ti ga mazalay ndam jireni do, nəra ti ga mazalay ndam magudar zlam sawaŋ. »

Məgəs ndərə

(Meciyu 9.14-17; Luk 5.33-39)

¹⁸ A vad nahan ndam mədəbay Zeŋ bay məbaray mis ni təbu təgəs ndərə akaba ndam Feriziyəŋ. Eslini mis tərəkia ka Yezu a təhi ahkado: « Ndam mədəbay Zeŋ ni akaba ndam Feriziyəŋ ni təbu təgəs ndərə ti ndam mədəbay kur ni təgəs do ni ti kamam? »

¹⁹ Yezu əhəngriɸəŋ ana tay, əhi ana tay ahkado: « Ka ya ti bay ya ti aday wal ni nday təbu akaba zləbəba gayan ni ti zləbəba ni »

tægəs ndəra tata waw ? Tægəs ndəra ka ya ti nanj əbu akaba tay ni do.

²⁰ Ay sarta nahan amara, atəgəskia bay ga wal ni kà tay a. Ka sarta gani nani day kwa ti atəgəs ndəra.

²¹ Yaw mis àbi azay azana mūweni asiviyu ana azana gayan midigweni bi. Tamal àgra nahkay ti azana mūweni ni ara asəktivu azana midigweni ni, mək mələnj meğzlehvani ni ara asagakivu.

²² Nahkay day mis abəviyu zum new-neweni e kene-kene midigweni vu ti àbi. Tamal àgra nahkay ti, zum new-neweni ni àra əwasa ti ara etezkaba kene-kene na, nahkay ti emizikiba ka tay a cicəena. Təbəviyu zum new-neweni ti e kene-kene mūweni vu. »

*Yezu nanj bay ga vad məpəsabana
(Meciyu 12.1-8 ; Luk 6.1-5)*

²³ A vad *məpəsabana nahan ba ti Yezu akaba ndam madəbay nanj ni təbu tasləkaba a vadənj ga *alkama ba. Eslini ndam madəbay nanj ni təbu teheboru alkama ni ga mahəpədani ka ahər divi.

²⁴ Təbu teheboru nahkay ti ndam *Feriziyen ndahan təhi ana Yezu : « Melefit àdəm e *Divi gayan ni bu : “Kəgrum təwi a vad məpəsabana ba ba” ti, nihi ti ndam madəbay kur ni tagray ti kamam ? »

²⁵⁻²⁶ Eslini Yezu ahəngarfənj, àhi ana tay ahkado : « Kəjeņsum ere ye ti Devit àgray ni ndo aw ? Ka ya ti Abiyatar nanj bay gəđakani ga ndam *maņgalabakabu mis akaba Melefit ni ti Devit zladə àdəkiva, ləwir əwər tay akaba ndam gayan. Nahkay àhuriyu a ahay ge Melefit ni vu, àzum *dipen ja təkəkadə ana Melefit ni. Ay ti Melefit àdəm e Divi gayan ni bu, mis ndahan təzum dipen nani do ; si ndam *maņgalabakabu mis akaba Melefit ni day kwa ti təzum. Ay Devit nakənj òru àzum, mək àvi ana ndam gayan ni, təzum bilegeni. »

²⁷ Yezu àhi ana tay keti : « Vad məpəsabana ti Bay Melefit àgriaya ana mis a, do ni ti àgri mis ana vad məpəsabana ndo.

²⁸ Nahkay ti ku a vad məpəsabana ba day Bay ya ti a dəm təgray zlam hini ni ti nu *Wur ge Mis. »

3

*Yezu ahəngaraba zal ya ahar mikulfijana
na*

(Meciyu 12.9-14 ; Luk 6.6-11)

¹ Yezu àņgoru a ahay ga *mahəngalavù Meləfit ni vu keti. Eslini zal nahan nanj əvu ahar mikulfijana.

² Mis ye eslini ni təbu tamənjələn ana Yezu. Təhi ana ahər ahkado « Kani vad *məpəsabana ti, akal ti ara ahəngaraba nanj

a waw ? » Tawayay tacalki Yezu ka zlam magudarani.

³ Yezu nakənj àhi ana zal ya ti ahar mikulfijana ni : « Cikaba, ra e kidin ge mis ni va. »

⁴ Mək àhi ana mis ya ti eslini ni : « Ŋgaka-day, Melefit àdəm mam a wakita ya Məwiz àbəkəni bu mam ? Àvia divi ana mis ga magray zlam sulumana a vad məpəsabana tək, ga magray zlam magudarana waw ? Ga mahəngay mis tək, ga makad mis aw ? » Nday nakənj təlakakabə te-te.

⁵ Àmənjələn kà tay àna məzum bəruv dal-dal, adaba ticiiki slimi do. Àhi ana zal ya ti ahar mikulfijana ni : « Təlbəiyu ahar gayak ni. » Àra àtəlikəbiya ti ahar gayan ni àslamalava, əgia səndu6-səndu6ana.

⁶ Ndam *Feriziyen ni təra tipia ere ye ti àgray na ti təhəraya a ahay ni ba, təņgasvu akaba ndam madəbay bay *Erot ni huya ; təgray sawari ahəmamam ti tijn Yezu ni.

Mis kay tara afa ga Yezu a

⁷ Yezu akaba ndam madəbay nanj ni təsləka tōru kà dəluv ni. Mis dal-dal tədəboru nanj : tədəboru nanj ti ndam Gelili, ndam *Zude

⁸ akaba ndam ga kəsa gatay Zerəzalem, ndam Idume, mis ya ti təsləkəbiya ke ledi ga zalaka *Zarden a ni, ndam ga had ga kəsa Tir akaba ga kəsa Sidoj. Tərəkia dal-dal adaba ticia ere ye ti àgray na dek.

⁹ Eslini àhi ana ndam madəbay nanj ni ahkado : « Slamalumukabə *slalah ga yam a, do ni ti mis ni atəngəlad nu. »

¹⁰ Àhi ana tay nahkay ti adaba nanj əbu ahəngaraba mis a dal-dal. Nahkay ndam ga arməwar dek tədədkiyu ; way way do awayay ti mijnin lu.

¹¹ Seteni ni təra tipia nanj a ti təbəhad mirdim, meleher ndi6a ndi6a ana had, tədəgiki ana zlahay, təhi ahkado : « Nak Wur ge Melefit. »

¹² Eslini Yezu əzlacaki ka tay ŋgak-ŋgak, àhi ana tay : « Kədəfum nu ba. »

Yezu adaba ndam asak gayan a kru mahar cə

(Meciyu 10.1-4 ; Luk 6.12-16)

¹³ Yezu àcaloru a həma vu. Eslini àzalay ndam ya ti adaba tay a ni ; nday nakənj tərəkivoru.

¹⁴ Ndam ya tigi ndam gayan ni ti nday kru mahar cə : awayay ti tənjuhədkabu, məslər tay ga məhioru pakama gayan ana mis ; *

¹⁵ àvi njeđə ana tay ti təgariaba seteni ana mis a daya.

¹⁶ Nday kru mahar cəeni ni ti slimi gatay nday hi : Simu àdi slimi Piyer,

* 3:14 A wakita ndahan bu tədəm : « Ndam ya ti tigi ndam gayan ni ti nday kru mahar cə, àzalay tay ndam asak gayan ; awayay ti tənjuhədkabu. »

¹⁷ Bəza ge Zebede ata Zek nday ata wur ga mənjani Zəj ; nday ti Yezu ədi slimi ana tay Bowanerges, awayay adəmvaba nday akada ga aday ga avər ya amacay ni ;

¹⁸ Andre, Filip, Bartelemi, Meciyu, Tumas, Zek wur ga Alfe, Tade, Simu nañ bəlan ga ndam ya takadvakivu ka had gatay ni,

¹⁹ nahañ ni ti ni Zədas Iskariyot, bay ya ti amara məsəkumoru Yezu ni.

Yezu ti agray təwi əna njəda ge Melefit tək, əna njəda ge Seteni aw ?

(Meciyu 12.24-32 ; Lək 11.15-23 ; 12.10)

²⁰ Yezu akaba ndam madəbay nañ ni tənğa a magam a. Eslini mis dal-dal tənğasfənyu kə tay keti. Mis ni təbu kay nahkay ti Yezu akaba ndam madəbay nañ ni ahar tekefi tənğəfəñ ga məzum zlam do.

²¹ Ndam gayan ni təra ticia ti təra. Tawayay tazay nañ, tədəm ahkado : « Endis əniviyu va bi. »

²² Ndam *məsər Wakita ge Melefit təbu eslini, ticikbiyu kwa a Zərəzalem. Tədəm ahkado : « Yezu nahəma, seteni *Belzebül əniviyu. Agariaba seteni ana mis a ni ti əna njəda ga bay ge seteni nani. »

²³ Eslini Yezu əzalay tay, əhi ma ana tay əna ma *gozogul : « Ahəmamam *Seteni esliki magariy ahər gayan gayanani ni mam ?

²⁴ Tamal ndam ga had nahañ nday ndayani takadvu e kidin gatay bu ni ti had gani əngoru kama do.

²⁵ Tamal ndam ga huđ ahay takadvu e kidin gatay bu ni ti huđ ahay gani əngoru kama do.

²⁶ Nahkay day tamal Seteni ezirey ahər gayan ti njəda gayan ədeva, əngoru kama koksah ; gayan əndava huya. »

²⁷ Yezu adəm keti : « Mis ahuriyu a ahay ge mis njəda-njədani vu, mək ahəlfəña zlam gayan a mənjəd məwəl nañ ti əgravu koksah. Si tamal əwəla nañ a day kwa ti ahəlfəña zlam gayan a.

²⁸ Nəhi ana kəli nahəma, zlam magudarani ge mis ya tagudar ni dek akaba ndivey ya tindivi Melefit ni dek ti Melefit ambərəña kə tay a.

²⁹ Ay maslaña ya ti endivi Məsuf gayan ni ti, magudar zlam gayan nani ti Melefit ambərəña day-day do. Maslaña nani amanjəhad akaba zlam magudarani gayan ni kanğay-kanğay huya. »

³⁰ Yezu əhəngarfəñ kə pakama gatay ni nahkay ti adəba tədəm « Seteni əniviyu. »

Ndamam ndam ga huđ ahay ga Yezu edediy edediyeni ni mam ?

(Meciyu 12.46-50 ; Lək 8.19-21)

³¹ Eslini məñ ga Yezu akaba bəza ga məñ ga Yezu təra tijnja. Nday e mite bu, təslərkiyu mis ti məzaliyu nañ.

³² Ay ti mis təvu dal-dal manjəhadani, təvelinjia ahər ana Yezu a. Təhi ahkado : « Ata

muk akaba bəza ga muk təbu e mite bu, təzalay kur. »

³³ Əhəngrifəñ ana tay, adəm ahkado : « Məñ goro ti way ? Bəza ga mmawa ti ndamam ? »

³⁴ Eslini Yezu nakəñ əmənjələñ kə mis ya ti təvelinjia ahər ni dek, əhi ana tay ahkado : « Məñ goro akaba bəza ga mmawa nahəma, nday hini.

³⁵ Maslaña ya ti agray ere ye ti Melefit awayay ni ti, nañ nani ti wur ga mmawa zalani, bi walani, mmawa daya. »

4

Bay məbəhad hilfi ga zlam

(Meciyu 13.1-9 ; Lək 8.4-8)

¹ Yezu ərə gwar kə gəvay ga dəluv ni ga macahi zlam ana mis keti. Eslini mis dal-dal təcakalafənyu, nahkay nañ nakəñ káy əcəliyu a *slalah ga yam vu ka ahər ga dəluv ni, ənjəhadviyu digəs, əcəhi zlam ana tay ; mis macakalavani ni nday təbu kə gəvay ga dəluv ni, təbi slimi.

² Acəhi zlam gərgəri kay ana tay əna ma *gozogul. A pakama gayan ya əhi ana tay ni bu ni ti adəm ahkado :

³ « Cəm day, maslaña nahañ əhərəya ərə e gili ga məbəhad hilfi ga zlam.

⁴ Nañ əbu abəhadoru hilfi ga zlam ni ti bal gani adəgoru e divi vu. Nahkay edidiy təra təndaba.

⁵ Bal gani keti adəgoru ka pələd ya had əhəcaki ni. Əfətəya huya, adəba had əki ka pələd ni kay bi.

⁶ Əra əfətəya, fat əra əvədia ti əhirinəba adəba əbiyu sliri a had vu kay ndo.

⁷ Bal gani keti adəgiyu a adak vu. Əra əfətəya ti adak ni tədəkkabu akaba nañ, tənğecekabə nañ a, nahkay ti əbi bəza ndo.

⁸ Bal gani keti adəgoru ka had sulumani. Əra əfətəya ti adək, əbi bəza. Bəlan gani əbi bəza kru kru mahkər, bəlan gani keti bəza kru kru muku, nahañ ni bəza diñ. »

⁹ Yezu adəm keti : « Maslaña ya ti slimi əfəñ ge mici zlam nahəma, mici lala ! »

Yezu ahi ma ana mis əna ma gozogul ti kamam ?

(Meciyu 13.10-17 ; Lək 8.9-10)

¹⁰ Ka ya ti Yezu nañ əbu cak nahəma, ndam madəbay nañ kru mahar cəni ni akaba mis ndahañ ya tadəbay nañ ni tihindifinə pakama əki ka ma *gozogul gayan ya adəm na.

¹¹ Əhi ana tay ahkado : « Ləkuləm ti Melefit adəfikiaba zlam manğahani əki ka Məğur gayan na ana kəli a. Ana mis ndahañ ga dala ni ti ma gayan ya ahi ana tay ni dek ti ma gozogul.

¹² Agray nahkay ti

“Ku tamal tamənjələŋ ka zlam lala nəŋgu ni tici ba ;
ku tamal təbi slimi ana pakama lala nəŋgu ni tici ba.

Do ni ti atambatkaba məbərɤv gatay a,
Melefit ambərfəŋa zlam magudarani gatay ni kà tay a.” * »

Yezu adafaba ma gozogul ga bay mabəhad hilfi ga zlam na
(Meciyu 13.18-23 ; Lük 8.11-15)

¹³ Yezu àhi ana tay keti : « Kicəm ma *gozogul hini do ! Akara kicəm ndahanj ni dek ti ahəmamam ?

¹⁴ Bay ya ti abəhad hilfi ga zlam ni, naŋ akada bay ya ti àhi pakama ge Melefit ana mis ni.

¹⁵ Mis ndahanj təbu, nday akada divi ya ti hilfi ga zlam àdəgaki ni : ticia pakama ge Melefit a, mək *Seteni ara ahəliaba pakama nana ana tay a həya.

¹⁶ Mis ndahanj day təbu, nday akada pələd ya ti hilfi ga zlam àdəgaki ni : ticia pakama ge Melefit na ti təgəskabu àna məmərani həya.

¹⁷ Ay pakama nani àhuriviyu ana tay a məbərɤv vu do, akada ge sliri ya ti tòru a had vu do ni ; təgəskabu ti ga hayaŋani. Tamal zlam zlazladani àdia ahàr ana tay a, ahkay do ni mis təgri daliya ana tay azuhva pakama ge Melefit ni ti təmbərəŋ həya, təgəskabu va do.

¹⁸ Mis ndahanj təbu, nday akada hilfi ga zlam ya ti àdiyu a huđ ga adak vu ni : ticia pakama ge Melefit a ti təgəskabu.

¹⁹ Ay majalay ahàr ga duniya ariva ana tay a, elimeni agosay tay, zlam gərgərani ndahanj engi eri ana tay daya. Zlam nday nani dek teŋgecekabu zlam akada ga adak ni. Nahkay ti pakama ya ndam nday nani tici ni àzaya araŋa do.

²⁰ Mis ndahanj ti ni tici pakama ge Melefit ; tici ti təgəskabu. Nday akada had sulumani ya hilfi ga zlam àdəgaki ni, nahkay təbi bəza. Bəlaŋ gani abi bəza kru kru mahkəŋ, bəlaŋ gani keti bəza kru kru muku, nahanj ni bəza diŋ ni. »

Ma gozogul àki ke ceŋgel akaba darama
(Lük 8.16-18)

²¹ Yezu nakəŋ àhi ana tay keti : « Maslaŋa àbu ahəmbaki dagəla ke ceŋgel mibefteni, ahkay do ni afiyu ceŋgel ni a zuh slalah vu aw ? Aha ! Afəkad ka məlaŋ zaŋani do aw !

²² Nədəm nahkay ti adaba zlam ya ti maŋgahani ni dek emipiyu, zlam ya ti madafani faŋ do ni dek emicivu daya.

²³ Tamal slimi təfəŋ kə kəli ge mici zlam nahama, cəm ! »

²⁴ Àhi ana tay keti : « Bumi slimi ana pakama ya ti kicəm ni. Darama ya lekələm

kəgurumi zlam ana mis ndahanj àna naŋ ni ti Melefit day aməguri zlam ana kəli àna naŋ, mək aməgurikiviyu ana kəli àkivu.

²⁵ Adaba maslaŋa ya ti zlam gayəŋ àbu ni ti atəvikivu. Ay maslaŋa ya ti zlam gayəŋ àbi nahəma, ku ere ye ti àfəŋ ni day atəzafəŋa. »

Ma gozogul àki ke hilfi ga zlam ya afətaya ni

²⁶ Yezu àhi ana tay keti : « *Məgur ge Melefit ti azavu akada ga bay ya ti abəhad hilfi ga zlam ni.

²⁷ Ku tamal bay nani enji dəwir, ku tamal èpicəfka, məlavəđ akaba məlafat gani nəŋgu ni, hilfi ga zlam ni afət, adək : ahəmamam afət, adək ni ti naŋ àsər do.

²⁸ Had ni agray zlam zlam gayəŋ : zlam ni afətkiaya, mək abay ahàr. Ara àba ahàr a ti abi bəza kay.

²⁹ Ka ya ti zlam ni àndəha nahəma, bay nani azay məvəđ gayəŋ, adaba sarta ga mabazani èŋja. »

Ma gozogul àki ke hilfi ga zlam gəziteni
(Meciyu 13.31-32, 34 ; Lük 13.18-19)

³⁰ Àdəm keti : « Məzum *Məgur ge Melefit ti àzavu akaba mam ? Mara madafaba àna ma *gozogul weley ?

³¹ Cəm day, Məgur ge Melefit ni ti àzavu akaba wur ge hilfi ga zlam gəziteni, gəziteni e kidiŋ ga bəza ge hilfi ndahanj ya a duniya bu ni dek.

³² Tizligia ti adək, àtam zlam ya ti tizligi e dini bu ni dek àna gəđakani. Àfal ahar gəđakani, edidiŋ tagraviviyu lala gatay a huđ gani vu tata ; taŋjəhad e zəhweri gani bu. »

³³ Yezu àcahi ma ge Melefit ana mis àna ma *gozogul kay akada nday hini. Àhi ma ana tay ti ya tislili miceni tata ni.

³⁴ Ma gayəŋ ya àhi ana tay àna ma *gozogul do ni ti àbi, ay ka ya ti naŋ àbu akaba ndam madəbay naŋ ni ka ahàr gatay ni ti àdəfiaba ana tay a dek lala.

Yezu azlacaki ka aməđ
(Meciyu 8.23-27 ; Lük 8.22-25)

³⁵ Mələkarawa gani ti Yezu àhi ana ndam madəbay naŋ ni : « Tokumum mədəgum gwar ke ledi ga dəluv ni. »

³⁶ Nahkay nday nakəŋ təsləkaba e kidiŋ ge mis dal-dalani ni ba, təhurkiviyu ka Yezu a *slalah ga yam vu, təzay naŋ àna naŋ. *Slalah ga yam ndahanj təbu kə gəvay gani gayəŋ ya təzay naŋ àna naŋ ni.

³⁷ Nday təbu təzoru naŋ ti aməđ gəđakani àkəzlabiyu ka ahàr ga yam ni, mək yam ni àjaəsliyu a slalah ga yam ni vu, awayay arəhvü wudək. ³⁸ Ka ya ti aməđ ni naŋ àbu akəzlay nahama, Yezu naŋ àvu e dəwir bu gwar ke meteliŋ ga slalah ga yam ni, àfəki ahàr ka zlam kuđ-kuđani. Naŋ e dəwir bu ni

ti nday nakəŋ tɛpɛdek naŋ, təhi : « Məsi ! Leli dek miŋi ti ahəluk ahər do aw ? »

³⁹ Naŋ nakəŋ ərə ɛpɛdekva ti əzlacaki ka aməd ni bəra, əhi ana yam ni : « Lakakaba ! Kədəday va ba ! » Eslini aməd ni əmbrəŋ makəzlani həya, yam ni ɛgia dɛgika.

⁴⁰ Aməd ni ərə əmbrəŋ makəzlana ti Yezu əhi ana ndam madəbay naŋ ni : « Aŋgwaz awər kəli ti kamam ? Kekilerŋa kəfumku ahər ndo aw ? »

⁴¹ Ere ye ti Yezu agray ni əsia aŋgwaz ana tay a dal-dal, nahkay təzlapay e kidin gatay bu, tədəm ahkado : « Naŋ hini ti way ? Aməd akaba yam day ticiiki slim i ni ! »

5

Yezu agariaba seteni kay ana maslaŋa nahaŋa

(Meciyu 8.28-34 ; Lək 8.26-39)

¹ Yezu akaba ndam madəbay naŋ ni tōru ke ledi ga dəluv ka had ga ndam Zerasa.

² Əra əhəraya a *slalah ga yam ni ba ni ti zal nahaŋ seteni agray naŋ əhəraya e kidin ge mindivin ba, aŋgwivabiyu a ma vu həya.

³ Zal nani ti anjəhad kə mindivin, mis təmətabfəŋa, ku əna jejirbi day tisliki məwəl naŋ va do.

⁴ Ahaslani təwəla naŋ əna jejirbi a akaba təbiviya sisel a asak va sak kay nəŋgu ni, əhəbkaba dek. Njəda gayan ətama ge mis ya ti təgəs naŋ na.

⁵ Nahkay ti məlavad akaba məlafat naŋ əbu anjəhad kə məlan ge mindivin, a həma bu ; azlah, esliŋkaba vu gayan əna akur a.

⁶ Əra ɛpibiya Yezu a drin ti əzəbiyu asak ; əra ɛniŋa ti əbəhad mirdim grik, meleher ndi6 ana had.

⁷ Adiki ana zlahay, əhi ahkado : « Nak Yezu Wur ge Melefit naŋ agavəla drin ti kadəbafua mam ? Nahəŋgalay kur kam-kam əna slim i ge Melefit, kəgru daliya ba ti ! »

⁸ Adəm nahkay ti adaba Yezu əhi : « Nak seteni, həraya a maslaŋa hini ba » palam.

⁹ Yezu ɛhindifiŋa ma, əhi : « Slim i gayak way ? » Əhəŋgrifəŋ : « Slim i goro Gaslka, adaba leli kay dal-dal. »

¹⁰ Əhəŋgalay Yezu dal-dal, əhi : « Kam-kam, kəgaraba leli ka had hina ba ti ! »

¹¹ Eslini ti mədrəs təbu kay ka ahar bəlan, təzum zlam kə gəvay ga həma.

¹² Nahkay seteni ni tihindifiŋa ma kə Yezu a, təhi ahkado : « Vi divi gani ana leli, ti mərəkivoru ka mədrəs nday tɛgəni, ga moru məhuriviyani ana tay ti. »

¹³ Yezu nakəŋ əvi divi gani ana tay. Nahkay seteni ni təmbrəŋ zal nakəŋ, tōru təcəlivu a ahər vu ana mədrəs ni, mək mədrəs ni tədəgiki ana hwa gədik. Təcuworu, tōru tədəguyu a dəluv ni vu cizliv cizliv. Tagray dəbu cə, dek tizia kədap.

¹⁴ Eslini nday ya ti təjəgay mədrəs ni day tədəgiki ana hwa tidizl bilegeni. Tōru a huɔf ga kəsa vu akaba gili gani, təra təhibiyu ma gani ana mis. Mis ga kəsa ni təra ga mamənjaya ere ye ti agrayu na.

¹⁵ Təra tərəkia ka Yezu a ti tıpi bay ya ti seteni Gaslka əsləkiaaba a ahər ba ni naŋ lala, mənjəhadani digəsa akaba azana məbakabani, ɛgia sulumana. Təra tıpia naŋ a ti aŋgwaz ədəgakia ka tay a silim.

¹⁶ Eslini nday ya ti tıpia ere gani nana ni ti təŋgəhadı ma gani ana ndam ga kəsa ni. Təŋgəhad ere ye ti agrayu ke seteni ni akaba ere ye ti agrayu ka mədrəs ni.

¹⁷ Təra təŋgəhadı ti mis ye eslini ni tənjəki ka mahəŋgalay Yezu, təhi : « Sləkaba ka had geli a. »

¹⁸ Ka ya ti Yezu acəliyu a slalah ga yam ni vu nahəma, zal ya ti seteni əsləkiaaba ni əhəŋgalay naŋ, əhi ahkado : « Nadəbay kur bilegeni ti. »

¹⁹ Ay Yezu əhəŋgrifəŋ, əhi : « Aha, ru a magam, kəŋgəhadı ere ye ti agrayu ni dek ana ndam gayak. Hi ana tay kəsia cicihi ana Bay gayak gədəkana, hi ere ye ti agrayu ni dek ana tay. »

²⁰ Nahkay ti zal nakəŋ əsləka, ərə a kəsa ga had ni vu dek ; təzalay had gani nani *Kəsa Kru. Eslini aŋgəhadoru ere ye ti Yezu agrayi ni dek. Mis ni təra ticia ma gana ti agrayi ejep ana tay a dek.

Yezu ahəŋgaraba wal nahaŋ akaba wur dahalay a

(Meciyu 9.18-26 ; Lək 8.40-56)

²¹ Yezu akaba ndam madəbay naŋ ni təsləka əna slalah ga yam na. Tōru tinjəa gwar ke ledi ga dəluv na ti təhəraya a slalah ga yam ni ba. Ka ya ti Yezu naŋ əbu ka dən-dən ga dəluv ni ti mis dal-dal təra təvelinji ahər.

²² Eslini maslaŋa nahaŋ təzalay naŋ Zayros əra ; naŋ gədəkani ga ahay ga *mahəŋgalavı Melefit. Əra ɛpia Yezu nakəŋ a ti ərəkioru, əbəhad mirdim kə meleher gayan, ahər ndi6a ana had.

²³ Əhəŋgalay naŋ kay, əhi ahkado : « Kam-kam, wur goro dahalayani naŋ əbiyu amət ti, nihindi kur ti kəra kəbəkı *ahar, ti məŋgəba, amət ba ti. »

²⁴ Nahkay Yezu nakəŋ ərə. Mis dal-dalani ni təvelinji ahər a, təbu tədəboru naŋ də6əsia.

²⁵ Eslini wal nahaŋ əbu, mimiz əsləkafəŋa agray vi kru mahar cə.

²⁶ Naŋ əbu acakay daliya əna naŋ dal-dal, ədəbakaba ndam doktar a dek, ɛgwejelekəba zlam gayan a dek, ŋgulum gani day əbi, asagaki asagaki do sawaŋ.

²⁷ Wal nakəŋ əra ɛcia pakama ya ti təbu təzlapaki ka Yezu na ti ərə gwar kəlan e kidin

ge mis dal-dalani ni vu, ènjifin kà azana ga Yezu nakəŋ.

²⁸ Àgray nahkay ti adaba àhi ana ahàr : « Tamal ti nìnjifin kà azana gayan na day, nanŋgaba. »

²⁹ Eslini mimiz gayan ya ti aslækafəŋa ni àmbɔŋa nan a huya. Wal nakəŋ àsər arañ a àbi awər nan va bi, ègia njalan-njalanana.

³⁰ Ka ya ti wal ni àngaba nahama, Yezu àsər huya njəda gayan àhəŋgaraba maslanja. Àra àsərkiya nahama, àmbatvakivu ke mis dal-dalani ni, àhi ana tay ahkado : « Way ènjifin kà azana goro ni way ? »

³¹ Ndam madəbay nan ni tahi ahkado : « ŋgakaday akaba mis damkulkulani ni ti kəsərkaaba ahəmamam ti way ènjifək way ni ? »

³² Ay Yezu nakəŋ nan àbu eheliŋ eri gwar kà gəvay gayan, awayay epi maslanja ya ti ènjifin ni.

³³ Eslini wal nakəŋ anŋwaz awər nan, nan àbu agəgər sla6-sla6. Nan àbu agəgər nahkay ti àrəkiya ka Yezu nakəŋ a, àbəhadì mirdim meleher ndi6 ana had, adaba àsərkiya ke ere ye ti àgrakivu na ; àhiaba jiri gana dek.

³⁴ Eslini Yezu nakəŋ àhi ahkado : « Wur goro ni, Melefit àhəŋga kur a adaba kəfəkua ahàr a palam. Sləka, ru àna sulumani ; arməwər gayak ni àngukukvu day-day va ba. »

³⁵ Ka ya ti Yezu nan àbu azlapay nahkay nahama, mis ndahan tinjia, tàsləkabiya afa ga gədakani ga ahay ga mahəŋgalavù Melefit na, tàra tahi ahkado : « Wur gayak nakəŋ èndeverva. Kekileŋa kiwisiri ahàr ana məsi ti kamam ? »

³⁶ Ay Yezu àbi slimi ana ma gatay ni ndo, àhi ana gədakani ga ahay ga mahəŋgalavù Melefit ni ahkado : « Anŋwaz àwər kur ba, fəku ahàr ciliŋ. »

³⁷ Eslini Yezu àcafəŋa mis ndahan na dek ga madəboru nan a ; àdəm si ata Piyer, Zek, Zeŋ wur ga mən ge Zek ni tàdəboru nan ciliŋ.

³⁸ Tòru a magam afa ga bay ga ahay ga mahəŋgalavù Melefit ni. Tòru tinjua ti tàdi ahàr ana mis kay titəwi, təzlah, tagray deləlu. Yezu àra èpia tay a ti

³⁹ àhuriyu, àhi ana tay ahkado : « Kazlahum mam ? Kitəwəm mam ? Wur ni àmət ndo, nan àbu enji dəwir timey. »

⁴⁰ Àra àhia pakama ana tay a nahkay ti tēyefin. Eslini Yezu nakəŋ àgaraya mis ya titəwi na dek e mite va, àzay bəŋ ga wur ni, mən ga wur ni akaba ndam ya ti tàdəbabiyu nan ni ciliŋ, mək təhuriyu ka mələŋ ya ti tàfəkad wur ni.

⁴¹ Tàra təhuriya ti Yezu nakəŋ àzay ahar ga wur ni, àhi ahkado : « Talita kumi. » Awayay adəmva « Wur dahalay, nəhuk, cikaba. »

⁴² Nahkay ti wur nakəŋ ècikaba huya, nan àbu asawaday. Wur nani ti vi gayan kru

mahar cə. Àra àngaba ti nday ya a ahay bu ni àgria ejep ana tay a kay.

⁴³ Eslini Yezu àləgi ana tay kay, àdəm : « Ere ye ti nàgray ni ti maslanja èci ba. » Mək àhi ana ata bəŋani : « Vumi zlam məzumani. »

6

Ndam Nazaret təkəki ahàr ka Yezu do (Meciya 13.53-58 ; Luk 4.16-30)

¹ Yezu àra àsləka kà mələŋ nana, òru a kəsə gayan vu, ka mələŋ ya ti àdək ni. Tòru akaba ndam madəbay nan ni dek.

² Eslini vad *məpasabana ènjia nahama, òru a ahay ga *mahəŋgalavù Melefit ni vu, àchahi ma ge Melefit ana mis. Mis ya tahi slimi ni vir-vir. Tàra ticia ma gayan ya àchahi ana tay na ti àgria ejep ana tay a dal-dal. Tədəm ahkado : « Àngət ma gani hini eley ? Məsər zlam weley hini weley ? Way àvi njəda ga magray ere ye ti day-day mis tipi ndo ni way ? »

³ Nan bay madar zlam, wur ga Mari ni do waw ? Bəza ga mənani ata Zek, Zoze, Zəd, Simu ni do waw ? Bəza ga mənani walani nday təbu akaba leli ahalay ni do waw ? » Azuhva nani ti mis nday nani tàwayay məfəki ahàr ka Yezu ndo.

⁴ Eslini Yezu àdəm : « Bay məhəŋgri *pakama ge Melefit ana mis ni ti tàwayay nan a kəsə gayan bu do. Ata bəŋani akaba ndam ga huđ ahay gayan day tàwayay nan do, si a kəsə ndahan bu kwa ti mis ndahan tawayay nan. »

⁵ Ka mələŋ gani nani ti Yezu èsliki magray zlam ndahan ya ti mis tipi day-day ndo ni ndo huya, si àbəkì *ahar ke mis ndahan bal, àhəŋgaraba tay a ciliŋ.

⁶ Nahkay ndam ga kəsə gayan ni təkəki ahàr ndo. Gatay ya ti təkəki ahàr ndo ni ti àgria ejep a, mək nan nakəŋ àsləka, àsawadoru a kəsə ndahan vu kà gəvay ga kəsə gayan ni, àchahi zlam ana mis.

Yezu aslər ndam asak gayan kru mahar cə (Meciya 10.5-15 ; Luk 9.1-6)

⁷ Eslini Yezu nakəŋ àzalay ndam gayan kru mahar cəni ni, ànjəkì ka məsləroru tay cə cə. Wudaka tàsləka ti àvia njəda ana tay a ga magariaba seteni ana mis a,

⁸ àhi ana tay ahkado : « Kədəgum nihi nahama, kəzum zlam a ahar vu ba, ku zlam məzumani, ku mbolu, ku sinŋu day kəhəlum e zlembi vu ba. Zum aday a ahar vu,

⁹ bumvu kimaka a asak vu ciliŋ. Kəbumkabu endəwi cə cə ba daya. »

¹⁰ Àhi ana tay keti : « Ka ya ti akəhurumiya a ahay va afa ge mis a nahama, njəhaduma eslina ; kəmbatəm ahay nahan ba duk abivoru ana vad gekali ya akəsələkuma ni.

¹¹ Ay ka melañ ya ti kədægum ni, tamal ti tãgaskabu kuli do, tawayay miciki pakama gekuli ni ana kuli do nahama, slakuma eslina. Ka ya ti kəslekuma ni ti tøkumkaba had ga kasa gatay na kà asak gekuli a. * Nahkay ti atəsarki ka magudar zlam gatay ni. »

¹² Eslini nday nakəñ tãhalvu hurum, tōru, tãhioru ma ge Melefit ana mis, tãdəm ahkado : « Ahàr àdəm kãmbatunkaba majalay ahàr gekuli a kwa. »

¹³ Tãgariaba seteni ana mis a kay daya ; tãgrakia amal ka ndam ga arməwər a kay, tãhəgaraba tay a.

*Takad Zeñ bay məbaray mis ni
(Meciḡu 14.1-12 ; Lük 9.7-9)*

¹⁴ Nahkay mis tãbu tãzlapaki ka Yezu gwar eley gwar eley do dek. Tãbu tãzlapaki nahama, bay *Erot ecia pakama gatay ya ti tãdəm na. Adaba mis ndahañ tãdəm Yezu ti nañ Zeñ bay məbaray mis ni, amata mək aṅgaba e kisim ba. Tãdəm agray zlam magray ejep tata ti adaba aṅgaba e kisim ba.

¹⁵ Mis ndahañ ti ni tãdəm nañ Eli bay mahəgaray *pakama ge Melefit ni. Mis ndahañ keti tãdəm nañ bay mahəgaray *pakama ge Melefit akada ga nday ya ti ahaslani ni.

¹⁶ Erot àra ecia pakama nana zla nahama, àdəm ahkado : « Nañ ti Zeñ bay məbaray mis ni. Nèkelkia ahàr a, nihi ti aṅgaba e kisim ba. »

¹⁷⁻¹⁸ Bay Erot àdəm nahkay ti azuhva zlam ya agravu ni. Zlam gani nihi : Erot àzafəña Erodiyat wal ge Filip a ; Filip ti wur ga mən ga Erot. Àra àza wal na ti Zeñ bay məbaray mis ni àhi ahkado : « Kàzafəña wal kà wur ga muk a ti àwəsl. » Zeñ àra àhia ma nahkay ti bay Erot nakəñ àhi ana ndam gayan tégəs nañ, tãwəl, tãfiyu a dangay vu, mək tãgray nahkay.

¹⁹ Erodiyat nakəñ àra ecia ma ge Zeñ na ti àwayay ti epi Zeñ kè eri do simiteni, awayay akad nañ. Ay ti èsliki do,

²⁰ adaba bay Erot agrafəña aṅgwaz kè Zeñ a, àsəra Zeñ ti mis jireni, àgudar zlam do. Nahkay Erot awayay ti maslanja àgri aranja ba. Awayay məbi slimi ana pakama ge Zeñ ya ti àdəm ni ; àra ecia ti ahəli ahàr sawan.

²¹ A vad nahañ Erodiyat nakəñ aṅgətfəña evid a. Ka fat nani Erot àgray wuməri ge miwivu gayan ; àzalakabu ndam ga ṅgumna gəđákani, gəđákani ga ndam slewja gayan akaba ndam ge elimeni ga had *Gelili ni.

²² Ka ya ti nday tãbu tázum zlam nahama, wur ga Erodiyat dahalayani àhurkiviyu ka tay, mək àhəbay kè meleher gatay. Àhəbay nahkay ti, həbay gayan ni egia eri ana bay Erot a, egia eri ana mis ya ti àzalakabu tay na daya. Egia eri ana tay a nahkay ti bay ni àhi

ana wur dahalay ni : « Hindifua ere ye ti nak kawayay na ti nəvuk. »

²³ Àmbadfi dek, àhi ahkado : « Ere ye ti ki-hindifua ni, ku tamal kawayay telma ga had ya nəgur ni day nəṅgu ni, nəvuk. »

²⁴ Eslini wur dahalay ni àhəraya, àrəkiuru ka mənani Erodiyat, àhi ahkado : « Nihindifiña mam ? » Məṅjani nakəñ àhəṅgrifəñ, àhi ahkado : « Ru kəhi nahama : “Nawayay ahàr ge Zeñ bay məbaray mis ni.” »

²⁵ Nahkay wur dahalay ni àcuhwakibiyu ka bay nakəñ, àhi ahkado : « Nawayay ti kəvu ahàr ge Zeñ bay məbaray mis ni nihi huya, tãfukibiya ka paranti a ! »

²⁶ Bay ni àra ecia pakama ga wur na ti àhəlia ahàr a. Akaba nani dek, àwayay mekeli ere ye ti èhindilij ni do, adaba àmbadfi ana wur na kè meleher ge mis na.

²⁷ Nahkay àsler bəlan ga ndam slewja gayan ni huya ti mōru mèkelkibiya ahàr ge Zeñ nakəñ a. Eslini zal slewja ni òru a ahay ga dangay ni vu, èkelkibiya ahàr na,

²⁸ àzibiyu ka paranti, àvi ana wur dahalay ni. Wur dahalay ni mək àzikaboru ana mənani.

²⁹ Ndam madəbay Zeñ ni tãra ticia ma gana ti tōru tázay kisim gani, tãfiyu e mindivij vu.

Yezu avi zlam məzumani ana mis dabu zlam

(Meciḡu 14.13-21 ; Lük 9.10-17 ; Zeñ 6.1-14)

³⁰ A vad nahañ ndam *asak ga Yezu ni tãsləkabiya ka melañ ya ti Yezu àsleroru tay na. Tãra tãsləkabiya ti tãṅgəhadfiaba ere ye ti tãgrabiyu na, akaba ere ye ti tãcahbiyu ana mis na dek.

³¹ Ka ya ti nday tãbu eslini ni ti mis ya ti tərəkia ka tay a ni akaba ya ti taslaka ni dal-dal àsabay ; nahkay Yezu akaba ndam madəbay nañ ni zlam məzumani tekefi tãṅgətfəñ ahar ndo. Eslini Yezu àhi ana ndam madəbay nañ ni : « Dəguma madəgum a huđ gili vu, ti kəpəsumaba gəzit, do ni ti ahəmamam. »

³² Nahkay təcəliyu a *slalah ga yam vu, tãbu taslaka takoru a huđ gili ni vu ti

³³ mis dal-dalani ni tipia tay a, təsərikia zuh ana tay a, mak mis ga kasa ga had ni dek tãcuhworu àna asak ka melañ ya ti nday takoru ni. Wudaka Yezu akaba ndam madəbay nañ ni tĩnjiyu ti mis ni tãṅgasva eslina àndava.

³⁴ Ka ya ti Yezu àhəraya a slalah ga yam ni ba nahama, èpi ti mis ni eslini vir-vir. Nañ nakəñ mis ni tèsia cicichi a, adaba èpi tay ti àhi ana ahàr nday akada ga tãmbambak ya ti bay majəgay tay àbi ni. Nahkay ti èzliira ana macahi zlam ana tay kay.

* 6:11 Mətukkaba had ga kasa kà asak a ti adafaki tãmbərbu ndam ga kasa ni, tawayay tay va do.

³⁵ Àra àpəskia kay ti ndam maɖəbay naŋ ni tərəkia, t̄əhi ahkado : « Leli hi ti a huɖgili bu, sarta day àbi va bi.

³⁶ Hi ana mis ni t̄əsləka, t̄oru a kəsa gərgərani ni vu ahkay do ni t̄oru a ahay ge mis ye e gili ni vu, t̄əɖəboru zlam məzumani. »

³⁷ Ay Yezu àhəŋgrifəŋ ana tay, àɖəm : « Lekələm lekələmeni vumi zlam məzumani ana tay. » Nday nakəŋ t̄əhəŋgrifəŋ, t̄əhi ahkado : « Kawayay ti m̄oru məsəkumibiyu *dipeŋ ana mis dambas-dambasani ni ti t̄əzum aw ? Singu gani agray jik diŋ diŋ cə emiteni ti əsaɖay do waw ? »

³⁸ Eslini Yezu àhi ana tay : « Ɔgakaday, dipen əfəŋ k̄ə k̄əli ti ehimey ? Dəgum, kəməŋjumiyyu day. » Nday nakəŋ t̄əməŋjiyyu. T̄əra t̄əməŋjiyya ti t̄əhi ahkado : « Dipen əbu nday zlam t̄əkivu kilif cə cilin. »

³⁹ Yezu àhi ana tay : « Humi ana mis ni ti t̄ədevu t̄əŋjəhadə n̄jəlukluk ke k̄əzir m̄idəni hina. »

⁴⁰ Nahkay ti t̄əŋjəhadəkabā n̄jəlukluk : mis diŋ diŋ, ndahan ti ni kru kru zlam kru kru zlam.

⁴¹ Eslini Yezu nakəŋ àhəl dipen zlamani ni t̄əkivu kilif cəni ni, àməŋjoru e melefīt vu, əgri s̄əsi ana Melefīt. Àra əgria s̄əsi a ti əsekaba dipen na, mək əbi ana ndam maɖəbay naŋ ni ti t̄idi ana mis ni d̄ək. Ədikivu kilif cəni ni ana tay d̄ək daya.

⁴² Mis nakəŋ d̄ək t̄əzum, t̄əzum, t̄ərhəkaba.

⁴³ Kələŋ gani t̄əcakalakabu məgəjəni ge dipen ni akaba ge kilif ni, t̄ərhəv̄u h̄ətək kru mahar cə àna naŋ.

⁴⁴ Mis zawalani ya ti t̄əzum zlam eslini ni ti agray d̄əbu zlam.

*Yezu asawadaki ka ahər ga yam
(Meciyu 14.22-33 ; Zəŋ 6.15-21)*

⁴⁵ Ka gani nani ti Yezu àhi ana ndam maɖəbay naŋ ni t̄əcəliyyu a *slalah ga yam vu, t̄oru kama gayan hayəŋ ke ledi ga d̄əluv ni gwar a Beceyda, day kwa ti naŋ nanjani aməhi ana mis ni ti t̄ədevu, t̄əsləka.

⁴⁶ T̄əra t̄ədeva akaba mis na ti Yezu nakəŋ àcəloru a h̄əma vu ga mahəŋgalay Melefīt.

⁴⁷ Mələŋ àra ədiza ti ndam *maɖəbay Yezu ni nday t̄əbu ka ahər gatay a slalah ga yam ni bu e kidin ga d̄əluv ni bu. Yezu ti ni naŋ ka d̄əŋ-d̄əŋ naŋ bəlan.

⁴⁸ Aməŋjoru ti ndam maɖəbay naŋ ni t̄əbu tagaroru slalah ga yam ni ga n̄jəɖa, t̄əcakoru daliya əsaɖay adaba aməɖ əbu ahəŋgarbiyyu tay kələŋ. Də gwendeli-gwendeli ti naŋ nakəŋ àrəkioru ka tay, asawadəkioru ka ahər ga yam ni njuwan-njuwan. Awayay asafəŋa divi k̄ə tay a wudak.

⁴⁹ Nday nakəŋ t̄əra t̄ipia naŋ a, naŋ əbu asawadaki ka ahər ga yam nahkay ti, t̄əɖəm maslaŋa àmbavakiva ka tay a, t̄ədəgi ana zlahay.

⁵⁰ Nday d̄ək t̄ipia naŋ a ti t̄əgra aŋgwaz a əsaɖay. Ay naŋ nakəŋ àhi ma ana tay h̄əya, àɖəm : « Zum n̄jəɖa, nu timey. Aŋgwaz əwər k̄əli ba. »

⁵¹ Eslini àhurkiviyyu ka tay a slalah ga yam ni vu. Àra àhurkiviyya ka tay a ti aməɖ ni day àmbərəŋ makazlani h̄əya. Ere ye ti əgravu ni d̄ək ti əgria ejep ana ndam maɖəbay naŋ na dal-dal.

⁵² Zlam ga Yezu ya əgray àna *dipen ni adafaki n̄jəɖa gayan gəɖakani, ay ndam maɖəbay naŋ ni t̄əsər do ; majalay ahər gatay ah̄əciyyu.

*Yezu ahəŋgaraba mis ka had Zenizaret a
(Meciyu 14.34-36)*

⁵³ Ka ya ti t̄əsləka t̄əhəra d̄əluv na àndava ni ti, nday ka d̄əŋ-d̄əŋ ka had Zenizaret.

⁵⁴ Eslini t̄əhəraya a *slalah ga yam ni ba. T̄əra t̄əhəraya ti mis ga had nani t̄əsəra Yezu a h̄əya.

⁵⁵ T̄əra t̄əsəra naŋ a ti t̄əcuhworu a kəsa ga had ni vu d̄ək, t̄əhəlibiyyu ndam ga arməwər ka slalah ka məlan ya t̄əɖəm naŋ naŋ əvu ni.

⁵⁶ Ka məlan ya ti Yezu ənjəa ni lu, ku e gili, ku a kəsa ciɖ-ciɖeni bu, ku a kəsa gəɖəkani bu ni ti mis t̄əhəlibiyyu ndam ga arməwər, tabəhad̄i e mite bu. Təgri kam-kam ti mis nday nani ya t̄əbesey do ni t̄injiŋ k̄ə ma ga azana gayan ni cilin. Nday ya ti t̄injiŋa ni d̄ək t̄əngaba.

7

Ma ga ndam ya ahaslani ya t̄əcəhi ana mis ni

(Meciyu 15.1-9)

¹ A vad nahan mis ndahan e kidin ga ndam *məsər Wakita ge Melefīt ni bu ticikbiyyu a Zeruzalem. T̄əra t̄injiya ti t̄əcakalafəŋvu k̄ə Yezu akaba ndam *Feriziyen.

² Eslini t̄ipi ndam *maɖəbay Yezu ndahan ni ɖal, t̄əzum zlam ti tabarakaba ahər àna divi gana day do. T̄əra t̄ipia nahkay ti t̄əɖəm : « T̄əzum zlam ahər gatay ni *n̄jələta do. »

³ T̄əɖəm nahkay ti adaba ndam *Zəde d̄ək, ahər gəɖəkani nday Feriziyen ni, t̄əzum zlam wudaka nahəma, tabarakaba ahər àna divi gana day. Tagray nahkay ti adaba t̄əgəskabā divi ga ndam gəɖəkani gatay ya ahaslani na.

⁴ Ku tamal t̄əsləkabiya a gosku ba nəŋgu ni, t̄injiya a magam a ti wudaka t̄əzum zlam ti tabaray àna divi gani day. Zlam ndahan kay ya t̄əgəskabu ni t̄əbu tagray gərgəri : ku hijiyem gatay day tabarafəŋa lala, ku mandaray nəŋgu ni, ku misek ga ara gatay day tabarafəŋa àna divi gana akada ga ndam gəɖəkani gatay ya t̄əgray ahaslani ni.

⁵ Nahkay ndam Feriziyen akaba ndam məsər Wakita ge Melefīt nakəŋ t̄ihindi Yezu, t̄əhi ahkado : « Ndam maɖəbay kur ni t̄əgəskabu magray zlam akada ga ata bəŋ

geli ya ahaslani tédáfiki ana leli ni do, tázum zlam àna ahar njelatani do ni ti kamam ? »

⁶ Yezu àhəngrifəŋ ana tay : « Lekuləm kawayum ti mis tédəm lekuləm ndam jireni, ay ti lekuləm ndam jireni do ! Melefit àdəma ma sulumana a wakita ga bay mahəngaray pakama gayan Izayi ni ba. Pakama gayan ya ti àdəm ni, àdəmki ti ke kuli. Àdəm ahkado :

“Mis hini tazləbay nu àna ma cilin, təjalaku ahàr do simiteni.

⁷ Tazləbay nu ti masakani, adaba zlam gatay ya təcayah ni ti

ka mawayay ge mis cilin, do ni ti ka mawayay goro do.” * »

⁸ Yezu àhi ana tay keti : « Lekuləm ti kəmbərəjum Divi ge Melefit ya àbu məbəkiani a Wakita gayan bu ni, kəgəsumkabu ma ge mis ya ahaslani ya təcahi ana kuli ni sawan. »

⁹ Àhi ana tay keti : « Ábəlay ! Kəmbərəjuma *Divi ge Melefit na, adaba kawayum məbi slimni ana manjəhad ga ndam gekuli ya ahaslani ni zla do waw !

¹⁰ Bay Melefit àdəm a wakita ge Məwiz ya àbəkni bu : “Ngwioru a had ana ata buk ata muk.” † Àdəm keti : “Bay ya ti endivi bəjani ahkay do ni məjani nahəma, təkada nan a.” ‡

¹¹ Ay lekuləm zla ti kədəmum ahkado : “Maslanja nahan esliki məhiani ana bəjani ahkay do ni ana məjani : Ere ye ti akal nu nəjənaki kur àna nan ni ti korban : korban ti sadaga ge Melefit.”

¹² Maslanja nani tamal àdəma ma nahkay, mək àjənaki ata bəjani ata məjani va do ni ti, kədəmum àbəlay.

¹³ Lekuləm kəgrum nahkay ni ti kəmbərəjuma pakama ge Melefit nana pəsak. Kəmbərəjuma ti kəfumviyu pakama gekuli ya kacahum ni a məlan gani vu huk. Kəbum kəgrum zlam ndahan kay akada nani daya. »

Zlam ya ti tagray mis « njelatani do » ni

¹⁴ Yezu àra àhia pakama ana tay a nahkay nahəma, àzalakabu mis kayani ni keti, àhi ana tay : « Lekuləm dek bumi slimni ana pakama goro ya nədəm ni, ti kicəm lala.

¹⁵ Ere ye ti a dala bu, ahuriyu a huđ ge mis vu ni ti agray nan “njelatani do” ni ti àbi. Si ere ye ti maslanja gani adəm àna ma gayan ni day kwa ti agray nan “njelatani do.” [

¹⁶ Tamal slimni àfəŋ kè kuli ge mici zlam nahəma, cəm !] »

¹⁷ Kəlan gani Yezu àhədəkfəŋa kè mis daldalani na, cak òru àhuriyu a ahay vu. Eslini ndam madəbay nan ni thindifinja ma *gozogul gayan ya àhi ana mis na.

¹⁸ Yezu àhəngrifəŋ ana tay, àdəm ahkado : « Lekuləm day kəsərum zlam do waw ? Nədəm nahəma, nğay ere ye ti a dala bu, ahuriyu a huđ ge mis vu, agudar nan akaba agray nan “njelatani do” ni àbi ti kicəm do waw ?

¹⁹ Adaba ahuriyu a məbərur gayan vu do, ahuriyu ti a huđ vu cilin, mək tətəhiyu azay gani e dəgzey vu. » Yezu àdəm nahkay ti àdəm zlam məzumani dek njelata.

²⁰ Àdəm keti : « Ere ye ti ahəraya a məbərur ge mis ba ni ti, nani day kwa ti agudar nan, agray nan “njelatani do.”

²¹ Adaba zlam magudarani dek ahəraya ti a məbərur ge mis ba : təjalaki ahàr ka zlam magudarani, tagray mesəwehvu, tigi akal, tabazl mis,

²² tagray hala, zlam ge mis egi eri ana tay, tagray cuday, tagosay mis, tici slimni do, tagray solu, təsivu ana mis, tiji zlabay, endisl àniviyu ana tay bi.

²³ Zlam nday nani dek ti zlam magudarani, tahəraya a məbərur ge mis ba. Təhəraya ti tagudar nan, tagray nan “njelatani do.” »

Wal nahan nan wur Zude do afəki ahàr ka Yezu

(Meciya 15.21-28)

²⁴ Yezu àsləkaba eslina, òru ka had ga kəsa Tir. Òru ènjua ti ahuriyu a ahay vu afa ga maslanja nahan, mək ànjəhad eslini. Aawayay ti mis təsər məlan gayan ya nan nan àvu ni ba. Akaba nani dek mis tàra təsəra məlan gana sawan.

²⁵⁻²⁶ Nahkay ti wal nahan àbu, nan wur Zude do, nan wur Fenisi ga had Siri. Wur gayan dahalayani àbu, seteni àniviyu. Wal nakəŋ àra ècia təbu təzlapaki ka Yezu nahəma, àrəkia huya. Àra ènjia ti àbəhad mirdim grik, meleher ndiə ana had, àhi ana Yezu : « Kam-kam, gariaba seteni ana wur goro na ti. »

²⁷ Ay Yezu àhəngrifəŋ ana wal ni, àhi ahkado : « Mbrəŋ bəza tázum zlam tərəh, do ni ti tazafəŋa zlam məzumani ga bəza, tizligioru ana kərə ti àbəlay do. »

²⁸ Mək wal nakəŋ àdəm : « Nahkay, bay goro. Ay ti pis-pis ga zlam məzumani ga bəza ya tadəgoru a huđ ga məlan məzumki zlam vu ni ti ku kərə day tapalaba, təzum timey. »

²⁹ Yezu àra ècia ma ga wal na ti àhi : « Kəhəngrufəŋ nahkay nahəma, seteni ni àsləkiaaba ana wur gayak na àndava. Ru a magam. »

³⁰ Nahkay wal nakəŋ àsləka. Òru ènjua a magam a ti àdi ahàr ana wur gayan dahalayani ni mandəhadani bəlahə ka slalah. Seteni ni àsləkiaaba edefin ja.

* 7:7 Izayi 29.13. † 7:10 Mahərana 20.12 ; Mimbiki 5.16.

‡ 7:10 Mahərana 21.17.

Yezu ahəŋgaraba zal makwaya ya ti ʔdəm ma lala koksah na

³¹ Yezu nakəŋ ka haɖ ga kəsa Tir na, ʔru a kəsa Sidonj vu. ʔsləka eslina ti ʔru ka haɖ *Kəsa Kru, mək ʔŋga gwar ka dəluv Gelili a.

³² ʔra ʔnɟia eslina ti mis təzibiyu zal makwaya nahaŋ, ʔsər mazlapani lala koksah. Təra tɟɟia ʔna naŋ a ti təhəŋgalay Yezu, təhi : « Kam-kam, fəki ahar gayak ka naŋ hini ti mʔŋgaba, mɟi slimi, mʔzlapay lala ti. »

³³ Nahkay ti Yezu nakəŋ ʔzaba naŋ a cak e kidɟŋ ge mis dal-dalani ni ba. Ka ya ti nday təbu ka ahər gatay ni ti ʔbiviyu weleher e slimi vu ceceeni. ʔhəliaba weleher na ti ʔtifa esliɖ a, ʔnɟiifɟŋ kə arəɖ ;

³⁴ mək ʔmənɟoru e melefɟi vu, ʔsuf yah, ʔhi ana zal nakəŋ : « Efata. » Awayay aɖmɟaba : « Zləkvaba. »

³⁵ Eslini slimi ga zal nakəŋ ʔzləkvaba, ʔci slimi lala həya. Arəɖ gayarj ni day ʔɟigiri va do, azlapay lala.

³⁶ Yezu ʔra ʔhəŋgaraba maslaŋa nana ti ʔhi ana tay : « Kəhumi ere ye ti nəgray ni ana maslaŋa ba. » Ay ba Yezu ʔhi ana tay « Kəɖəmum ba, » nday ti ni ticiiki do, ba təɖəmoru sək sawarj.

³⁷ Nahkay ere ye ti ʔgray ni ʔgria ejep ana mis a dal-dal. Təɖəm ahkado : « Ere ye ti agray ni dək ʔbəlay ʔsəbay. ʔhəŋgaraba ndam makwaya, tici slimi. ʔhəŋgaraba ndam ya ti təzlapay koksah na daya, təzlapay lala. »

8

Yezu avi zlam məzumani ana mis dəbu faɖ

(Meciɟu 15.32-39)

¹ Ka gani nani nahəma, mis kay tərəkia ka Yezu a keti. Nday təbu eslini akaba naŋ ti zlam məzumani day ʔfəŋ kə tay bi. Eslini Yezu ʔzalay ndam maɖəbay naŋ ni, ʔhi ana tay ahkado :

² « Mis nday hini təsu cicihi dal-dal, aɖaba vaɖ mahkar hi leli məbu akaba tay, zlam məzumani day ʔfəŋ kə tay va bi.

³ Tamal nəhi ana tay “Sləkuma” mənɟəɖ məvi zlam məzumani ana tay nahəma, nɟəɖa amələfəŋ kə tay ka ahər divi ga masləkana bi, aɖaba mis ndahaŋ e kidɟŋ gatay bu təsləkabiya ka mələŋ driŋena. »

⁴ Ndam maɖəbay naŋ ni təhəŋgrifəŋ, təhi ahkado : « Leli dək ahalay a huɖ gili hini bu ni ti, təhəlibiyu *dipen ana tay tərəh ʔna naŋ dək ti eley ? »

⁵ Eslini Yezu nakəŋ ʔhindifɟŋa ma kə tay a, ʔhi ana tay ahkado : « Dipen ʔfəŋ kə kuli ehimey ? » Təhəŋgrifəŋ : « ʔfəŋ kə leli aɖaskəla. »

⁶ Eslini ʔhi ana mis dal-dalani ni tənɟhadə a ga haɖ a. Təra tənɟhadə ti ʔhəl dipen aɖskəlani ni, ʔgri səsɟi ana Melefɟi. ʔra ʔgria

səsɟi a ti ʔsekaba dipen na, ʔbi ana ndam maɖəbay naŋ ni, ʔhi ana tay : « Dəmi ana mis ni dək. » Nahkay ndam maɖəbay naŋ nakəŋ tidi ana mis dal-dalani ni dək.

⁷ Kilif ciɖ-ciɖeni təfəŋ kə tay gəzit daya. Yezu ʔgraki səsɟi ke kilif ni, mək ʔhi ana ndam maɖəbay naŋ ni : « Dəmikivu ana tay. »

⁸ Mis nakəŋ dək təzum, tərəha ʔna naŋ a. Təcalaviyu məgəjəni ga zlam məzumani ni a hətək vu, tərəhvü hətək aɖskəla ʔna naŋ.

⁹ Mis ya təzum zlam eslini ni ti agray mis dəbu faɖ. Kələŋ gani Yezu nakəŋ ʔhi ana mis ni təsləka.

¹⁰ Mis ni təra təsləka ti Yezu akaba ndam maɖəbay naŋ ni təcəliyu a *slalah ga yam vu həya, təru ka haɖ Dalmanuta.

Ndam Feriziyen təhi ana Yezu mʔgraya zlam magray ejep a

(Meciɟu 16.1-4)

¹¹ Yezu naŋ ʔbu eslini ti ndam *Feriziyen ndahaŋ tərəkia, təbu tagray gejewi akaba naŋ. Tagrakabə gejewi a nahkay ti tawayay tatakər naŋ ti mʔgudar zlam, təhi : « Griaya ere ye ti mɟi dəy-dəy ndo na ana leli a, ti mʔsər ere ye ti kagraj ni kagraj ti ʔna nɟəɖa ge Melefɟi. »

¹² Yezu nakəŋ ʔra ʔcia ma gatay na ti ʔdi ana nɟidey a gugum vu. ʔhi ana tay : « Ndam ye e hini vu ni ti tihindi ere ye ti tɟi dəy-dəy ndo ni ti kamam ? Nəhi ana kuli nahəma, ere ye ti tihindi ni ti Melefɟi amagri ana ndam ye e hini vu ni do simiteni. »

¹³ Eslini ʔmərbru tay ndəbak, ʔcəliyu a *slalah ga yam ni vu, təsləka akaba ndam maɖəbay naŋ na, təru gwar ke ledi ga dəluv ni.

Miwisɟŋ ga ndam Feriziyen akaba ga Erot

(Meciɟu 16.5-12)

¹⁴ Nday təbu takoru ʔna *slalah ga yam ni ti ndam *maɖəbay Yezu nakəŋ təhəl *dipen ndo, ʔgəzjakia ahər ka tay a.

¹⁵ Eslini ti Yezu ʔhi ana tay : « Bumvu slimi ana *miwisɟŋ ga ndam *Feriziyen ni akaba ga ndam ga bay *Erot ni. »

¹⁶ Nahkay təzlapay e kidɟŋ gatay bu, təɖəm : « ʔdəm nahkay ti aɖaba dipen ʔfəŋ kə leli bi palam. »

¹⁷ Yezu nakəŋ ʔra ʔcia pakama gatay na ti ʔhi ana tay : « Dipen ʔfəŋ kə kuli bi ni ti kəɖəmum kamam ? Kicəm ma goro ni do, kəsarum do kekileŋa waw ? Kəwayum micəmeni do zla tək ahəmamam ? »

¹⁸ Eri gekuli ni ti kɟəm divi ʔna naŋ do waw ? Slimi gekuli ni day kicəm slimi ʔna naŋ do waw ? Ere ya nəgray ni ti kəsarumki va do waw ?

¹⁹ Ka ya ti nisikaba dipen zlamani ana mis dəbu zlamani na ti, məgəjəni gani ya kəhəlumaba ni ti hətək mərəhvani

ehimey ? » Təhəngrifəñ : « Hətək mərəhvani kru mahar cə. »

²⁰ Adəm keti : « Ka ya ti nisikaba dipen adəskalani ana mis dəbu fədani na ti, məgəjani gani ya kəhəlumaba ni ti hətək mərəhvani ehimey ? » Təhəngrifəñ : « Hətək mərəhvani adəskala. »

²¹ Əhi ana tay keti : « Kekileña kicəm do waw ? »

Yezu ahəngaraba zal wulufa

²² Yezu akaba ndam madəbay nañ ni tōru a Beceyda. Tōru tınjua ti mis ndahañ təzibiyu zal wuluf, mək təgri kam-kam ana Yezu ti mınjifin, ti zal nani mąngaba.

²³ Nahkay Yezu nakəñ adafəña ahar kə zal nakəñ a, tata əzoru nañ cak əfəñ kə kəsa. Tōru tınjua eslina ti ətifikiyu esli6 ke eri, mək əbiki ahar ke eri, əhindifinə ma, əhi : « Kəbu kipi divi aw ? »

²⁴ Zal wuluf nakəñ ətəftəba ahər a, adəm : « Nəbu nipi mis zə-zə kədəm məngəhaf, ay ti nday təbu təsawaday. »

²⁵ Eslini Yezu nakəñ əbiki ahar ke eri keti. Əra əbiki ahar na ti zal wuluf ni əhəlkaba eri a, aᅅgaba, epi divi lala.

²⁶ Yezu əhi : « Sləka, ru a magam. Kasləka nihi nahəma, kōru gwar a kəsa vu ba. »

Piyer adəm Yezu ti nañ Krist Bay gədəkani ya amara ni

(Meciyu 16.13-20 ; Lək 9.18-21)

²⁷ A vad nahañ, Yezu akaba ndam madəbay nañ ni təbu tasləkaba a kəsa ci-cibeni ya təbu kə gəvay ga Sezare ge Filip na. * Ka ahər divi zla ti əhindifinə kə tay a, əhi ana tay : « Mis ti tədəm nu ti nu way ? »

²⁸ Təhəngrifəñ, təhi ahkado : « Tədəm nak Zeñ bay məbaray mis ni, mis ndahañ tədəm nak Eli, mis ndahañ ti ni tədəm nak bilin ga ndam ya təhəngaray *pakama ge Melefit ahaslani ni. »

²⁹ Eslini nañ nakəñ əhindifinə ma kə tay a, əhi ana tay ahkado : « Lekələm ti, kədəmmu nu ti nu way ? » Piyer əhəngrifəñ, əhi ahkado : « Nak *Krist *Bay gədəkani ya Melefit əslərbiyu ni. »

³⁰ Yezu nakəñ əra ətia ma ge Piyer na ti ələgi ana tay, adəm ahkado : « İy nahkay. Ay ti kədəfumi nu ana maslaña ba simiteni. »

Yezu adəm aməmat mək aməngaba e kisim ba

(Meciyu 16.21-28 ; Lək 9.22-27)

³¹ Eslini Yezu ənəkə ka macahi zlam ana ndam madəbay nañ ni. Əhi ana tay : « Ahər adəm nu *Wur ge Mis nəcakay daliya daldal. Nday gədəkani ni, gədəkani ga ndam

*məngalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam *məsər Wakita ge Melefit ni atawayay nu do, atakad nu. Mək a huf ga vad mahkərani bu anaᅅgaba e kisim ba. »

³² Əhi ana tay vay-vay, do ni ti ətəbrifin ana tay ndo. Piyer əra ətia ma gayan na ti əzaba nañ e kidin gatay ba cak, ələgiki ka pakama gayan ni.

³³ Ay Yezu əmbatikibiyu ma ka ndam madəbay nañ ni tuwəli, ələgi ana Piyer bilegeni, adəm : « *Seteni, sləkafua, ru drin ! Majalay ahər gayak ti akada ge Melefit ni do, kajalay ahər ti akada ge mis hihirikeni ni. »

³⁴ Eslini ti mis təbu kay macakalavani. Nahkay Yezu əzalay tay akaba ndam madəbay nañ ni. Təra tınjika ti əhi ana tay ahkado : « Tamal mis awayay madəbay nu nahəma, ahər adəm məmbrəñ ere ye ti awayay ni, ku tamal təgri daliya, *tadarfəñ nañ kə təndal nəngu ni mibesey. Tamal mis awayay madəbay nu ti mągray nahkay.

³⁵ Maslaña ya ti adəm əjəgur sifa gayan, awayay amət ba ni ti emijin. Maslaña ya ti emijin sifa gayan azuhva nu akaba *Ma Məweni Sulumani ni ti aməjəgur sawan, aməmat day-day do.

³⁶ Tamal mis aᅅgəta elimeni ga duniya na dek mək ətija sifa gayan a ti, elimeni gani aziaya mam ?

³⁷ Emijinə sifa gayan na ti, aməngət mam ga məmbani əna nañ mam ?

³⁸ Mis ye e hini vu ni təwayay Melefit va do, tagudar zlam dek. Nu Wur ge Mis ti anara əna njeđa ga Baba goro akaba məslər gayan *nələtani ni. Tamal maslaña aᅅgwaz awər nañ kə meleher ge mis, adəm nañ mis goro do, əsər pakama goro do nahəma, nu Wur ge Mis day ka fat ya ti anara ni anədəm nañ mis goro do. »

9

1 Əhi ana tay keti : « Nəhi ana kəli nahəma ; e kidin ge mis ya təbu ahalay ni bu ni ti, wudaka ndahañ atəmət ti etipia *Məgur ge Melefit a day ; ka sarta gani nani ti Melefit aməgur zlam dek əna njeđa gayan. »

Vu ga Yezu ambatvu kə meleher ga ndam madəbay nañ ni

(Meciyu 17.1-13 ; Lək 9.28-36)

² Vad muku ka ahər gani zla ti Yezu əzay Piyer, Zek akaba Zeñ, əhəloru tay ka ahər ga həma zəbalani. Nday ka ahər gatay akaba Yezu cilin. Tōru tınjua ti vu ga Yezu ni əmbativa e eri va ana tay nahañ a,

³ azana gayan ka vu dek ətia bəd-bəd talla. Ahalaba eri a vərut ; bəd-bəd gani ətama bəd-bəd ga azana ge mis na dek əna tallana.

* 8:27 Sezare ge Filip ti kəsa gədəkani. Əfəkad kəsa gani nani ti bay Filip.

⁴ Eslini tipioru Eli nday ata Mawiz, nday tãbu tazlapay akaba Yezu.

⁵ Piyer àra èpia tay a ti àhi ana Yezu ahkado : « Məsi, leli màbu ahalay ti àbàlay. Mara mivicey ahay mahkær, bəlanj gayak, bəlanj ge Mawiz, bəlanj ti ni ge Eli. »

⁶ Àsær ere ye ti adəm ni do, adaba anjwaz àwær tay dal-dal.

⁷ Eslini mægudunjudun àhærkiaya ka tay a, àngah tay. Dəngu ga maslanja àhənday a mægudunjudun ni bu, adəm : « Nanj hini ti wur goro, nawayay nanj dal-dal. Gəsumiki pakama gayan ! »

⁸ Eslini huya ndam *madəbay Yezu ni tēhelinj eri, tipi maslanja nahanj ndo, si Yezu nanj bəlanj akaba tay cilinj.

⁹ Nday tãbu təndaya ahàr a həma ni ba ni ti Yezu nakənj àhi ana tay : « Kənjəhadumi ere ye ti kipurəm ni ana maslanja ba, si nu *Wur ge Mis ananjgaya e kidinj ga ndam evid ba kwa. »

¹⁰ Nday nakənj təgəskabá pakama gayan ya ti àhi ana tay na. Ay ti təgray gejewi e kidinj gatay bu, tədam : « Pakama gayan ya ti adəm amanjgaya e kidinj ga ndam evid ba ni ti, awayay adəm ti mam ? »

¹¹ Nahkay tihindifinja ma kà Yezu a, tēhi ahkado : « Ndam *məsər Wakita ge Melefit ni tədam wudaka *Krist *Bay gəđakani ya amara ni eminjia ti, ahàr adəm Eli amara day ti kamam ? »

¹² Yezu nakənj àhənjgrifənj ana tay, adəm : « Ededinj Eli ara, aslamalakabu zlam dek day. Ay ti àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu, Melefit adəm Wur ge Mis amacakay daliya kay, mis atadəm nanj mis masakani àsər aranja do. Melefit adəm nahkay ti kamam ? »

¹³ Ay nəhi ana kuli nahəma, Eli ti àra àndava. Àra ti, mis təgria ere ye ti nday tawayay na dek, akada ga pakama ge Melefit ya adəmki na. »

Yezu agariaba seteni ana wur nahanja a (Meciyu 17.14-21 ; Luk 9.37-43a)

¹⁴ Tara tinjikiva ka ndam *madəbay Yezu ndahanj na wudak ti tipi mis dal-dalani kay tēvelinja tay a. Eslini ndam *məsər Wakita ge Melefit tãbu bilegeni, tagray gejewi akaba tay.

¹⁵ Mis dal-dalani ni tãra tēpeya Yezu a nahəma, nday dek tədam : « A ! Yezu enjia, » mək nday dek təcuhwakioru, təgri sa.

¹⁶ Tãra təgria sa àndava ti Yezu nakənj èhindifinja ma kà ndam madəbay nanj na, àhi ana tay : « Lekulum kəbum kəgrumkivu gejewi akaba tay ti ka mam ? »

¹⁷ Eslini maslanja nahanj e kidinj ge mis dal-dalani ni bu àra ècia ma ga Yezu na ti àhənjgrifənj, àhi ahkado : « Məsi, nəzukbiya wur goro a. Seteni àniviyu, àzlapay koksah. »

¹⁸ Seteni ni agəs nanj ku eley eley do dek, azəgad nanj ka had. Nahkay wur ni guzləbuc

krup-krup a ma bu, ahəpədkabu aslær krəđ-krəđ, vu gani dek ekuli kəc. Nəhi ana ndam madəbay kur ni ti tægariaba, ay ti tislili ndo. »

¹⁹ Eslini Yezu àhi ana tay : « Lekulum ye e hini vu ni ti kəfumki ahàr ke Melefit do. Nu ananjəhad kanjgaya akaba kuli aw ? Nu enebesi ana kuli kanjgaya waw ? » Mək àhi ana tay : « Zumubiya wur nana nimi. »

²⁰ Nahkay təzibiyu. Seteni ni àra èpia Yezu a ti adaday wur ni kay kay, mək wur ni adəd, èji dađay ka had, guzləbuc krup-krup a ma bu.

²¹ Eslini Yezu èhindifinja ma kà bənj ga wur na, àhi ahkado : « Ere gani agəs nanj ti ku ananaw ? » Àhənjgrifənj àhi : « Agray nanj kwa e gəziteni vu. »

²² Sak kay seteni ni èzligia nanj a aku va, èzligia nanj a yam va, awayay mijinj nanj. Ay ti tamal kisliki nahəma, jənaki leli, məsuk ciciha ti. »

²³ Yezu àhənjgrifənj, àhi ahkado : « Kədam "Tamal kisliki" ti kədam kamam ? Bay ya ti àfəkia ahàr ke Melefit a ni ti Melefit esliki mægri zlam weley weley do dek tata. »

²⁴ Eslini bənj ga wur ni àzlah huya, adəm : « Nəfəkia ahàr a. Ay ti məfəki ahàr goro ni àhəca, jənaki nu ti nəfəki ahàr àkivu. »

²⁵ Nday tãbu eslini ti mis ndahanj kay tərakia ka tay a. Yezu àra èpia tay a ti àzlacaki ke seteni ni, àhi : « Seteni ya agray mis ti bay gani àzlapay koksah akaba èci slim koksah ni, nəhuk nahəma : Həraya a wur hini ba. Kàharaya ti kənjgwiwiyu va ba. »

²⁶ Seteni ni àra ècia ma ga Yezu ya àhi na ti àdi àna zlahay, adaday wur ni kay kay, mək àsləkiaba. Àra àsləkiaba ti wur ni ègia kədam kisimene. Nahkay ti mis kay tədam ahkado : « Àməta. »

²⁷ Ambatakani do àmət ndo ; Yezu àzay ahar gani èzefteba nanj a, mək wur ni ècik jik.

²⁸ Kalənj gani Yezu òru enjua a magam a ti, ndam madəbay nanj ni nday ka ahàr gatay tihindifinja ma, tēhi : « Leli misliki magaray seteni nani ndo ni ti kamam ? »

²⁹ Yezu nakənj àhənjgrifənj ana tay, adəm : « Seteni akada nday nani nahəma, tamal ti kàhənjgalay Melefit ndo ni ti təsłəkiaba ana mis a koksah. »

Yezu adəm keti aməmat mək amanjgaba e kisim ba

(Meciyu 17.22-23 ; Luk 9.43-45)

³⁰ Yezu akaba ndam madəbay nanj ni təsłəka ka məlanj nana, tãbu təsłəkaba ka had *Gelili a. Yezu àwayay ti mis təsər məlanj gatay ya takoru ni ba,

³¹ adaba nanj àbu acahi zlam ana ndam madəbay nanj ni. Àhi ana tay : « Atədəfiki nu *Wur ge Mis ana mis ti tara təgəs nu, tara takad nu. Atakada nu a ti, vad mahkær amagra ti ananjgaba. »

³² Pakama ga Yezu ya àdám ni ti ndam madábay nanj ni ticiaba ndo. Ay aŋgwaz àgrafəŋja tay ge mihindifinja ma.

Gədakani ya àtam mis ndahanj ni ti way ?
(Meciŋu 18.1-5 ; Luk 9.46-48)

³³ Tòru tinjua a Kafarnahum a ti təhuriyu a ahay vu. Eslini Yezu àhi ana tay : « Kàgrumbiyu gejewi e divi bu kwa enekwinj ti àki ka mam ? »

³⁴ Nday nakəŋ te-te, adaba e divi bu ni ti tādám ahkado : « Məsərkaba, gədakani e kidinj geli bu ya àtam leli ni ti way ? »

³⁵ Eslini Yezu nakəŋ ànjəhad digus, mək əzalakabu ndam madəbay nanj kru mahar cœni ni, àhi ana tay : « Tamal mis awayay migi gədakani ti ahàr àdám mīgi guziteni èsli mis ndahanj do dek kwa, mǎgrī tawi ana mis dek kwa. »

³⁶ Mək əzəbiyu wur guziteni e kidinj gatay bu, àgəskabu nanj gum. Àhi ana ndam madəbay nanj ni :

³⁷ « Tamal ti maslanja àgəskabá wur guziteni akada hini na azuhva nu a nahəma, àgəskabá nu a. Tamal ti maslanja àgəskabá nu a ti àgəskabu nu cilinj do, àgəskabá Bay ya ti àslərbiyu nu na daya. »

Maslanja ya àcafəŋja leli a kà zlam a do ni,
agriki tawi ana leli
(Luk 9.49-50)

³⁸ Eslini Zəŋ àhi ana Yezu : « Məsi, mīpia maslanja nahanj a àgariaba seteni ana mis àna slimī gayak a, nahkay mədəm macafəŋja nanj a adaba nanj mis geli do. »

³⁹ Ay Yezu nakəŋ àhəŋgrifəŋ, àhi ahkado : « Kəcumfəŋja nanj a ba, adaba tamal ti maslanja agray ere ye ti tipi day-day ndo ni àna slimī goro ni ti mək awayay mədəmku ma magədavani huya ti àdám koksah.

⁴⁰ Maslanja ya ti àwayay magudar tawi geli do nahəma, agriki tawi ana leli.

⁴¹ Nəhi ana kuli nahəma, ku way way do tamal àcəhiaya yam ana kuli e hijiyem va adaba lekələm ndam ge *Krist ti Melefīt aməvi zlam azuhva zlam gayanj ya àgray ni, aməgəzazlki ahàr do. »

Bumvu slimī ti kàgudarum zlam ba
(Meciŋu 18.6-9 ; Luk 17.1-2)

⁴² Yezu àdám keti : « Ndam ya təfəku ahàr, mis tādám tislī aranja do akada ga bəza ciŋ-ciŋbeni ni ti, tamal ti maslanja agray ti ku way way do e kidinj gatay bu mījiki ke divi a nahəma, hojo təwəliviyu avar gədakani ana maslanja ya èjinjki nanj a ni a dəŋgu vu dondul mək tizligiyu nanj a *dəluv gədakani vu dəzlaz. ⁴³ Tamal ahar gayak èjinjki kur ke divi a nahəma, kelkaba. Àgəski hojo kəhuriyu ka mələŋ ga sifa àna ahar bələŋ

ere gani ya kəhuriyu a *dəluv ga aku vu àna ahar gayak cœni ni. Aku nani ti àmət do. [⁴⁴ A mələŋ ga aku nani vu ni ti mekcehad təmət do, aku gani day àmət do.]

⁴⁵ Tamal asak gayak èjinjki kur ke divi a nahəma, kelkaba. Àgəski hojo kəhuriyu ka mələŋ ga sifa àna asak bələŋ ere gani ya tizligiyu kur a dəluv ga aku vu àna asak gayak cœni ni. [

⁴⁶ A mələŋ ga aku nani vu ni ti mekcehad təmət do, aku gani day àmət do.]

⁴⁷ Tamal eri gayak èjinjki kur ke divi a nahəma, zaba zligoru. Àgəski hojo kəhuriyu a *Məgur ge Melefīt vu àna eri bələŋ ere gani ya tizligiyu kur a dəluv ga aku vu àna eri gayak cœni ni.

⁴⁸ A mələŋ ga aku nani vu ni ti mekcehad təmət do, aku gani day àmət do.

⁴⁹ Nahkay ti Melefīt aməbəkiviyu aku ke mis dek akada ya ti təbəkiviyu estena ka zlam məzumani ni.

⁵⁰ « Estena ti zlam sulumani. Ay tamal àcər va do ni ti, mǎra mǎcər keti ti kəgrumi ahəmamam ? Ahàr àdám manjəhad gekuli mələbu sulumani akada ga zlam məzumani ya təbəkiviyu estena ni ; nahkay aranja embedekabu kuli do. »

10

Maday wal akaba magaray wal
(Meciŋu 19.1-12 ; Luk 16.18)

¹ A vad nahanj Yezu àsləka eslina, àŋgoru ka had *Zude. Öru ke ledi nahanj ga zalaka *Zurdeŋ. Eslini mis dal-dal tərəkia. Àchi zlam ana tay keti akada gayanj ya agray kələvad ni.

² Nanj àbu acahi zlam ana mis eslini ti ndam *Feriziyen ndahanj tərəkia. Tihindifinja ma, təhi ahkado : « Àgəski ti mis agray wal gayanj aw ? » Təhi nahkay ti adaba tawayay tatəkar Yezu ti mədəm ma magudarani.

³ Yezu nakəŋ àhəŋgrifəŋ ana tay, àdám : « Məwiz àhi mam ana kuli a wakita gayanj ni bu mam ? Àwayay ti kəgrum mam ? »

⁴ Eslini nday nakəŋ təhi ahkado : « Məwiz àvia divi ana mis a, àdám tedevu ata wal gayanj ti si abiki wakita gani avi day kwa ti agray. * »

⁵ Ay ti Yezu àhəŋgrifəŋ ana tay keti, àdám : « Məwiz àbəki ma gani nahkay a wakita gayanj ni bu ni ti àbəki adaba lekələm kəwayum məgəsumkabu ma ge Melefīt do palam.

⁶ Ay kwa ka mənəkəki ga mələŋ, ka ya ti Melefīt àgraya zlam dek na nahəma, “Melefīt àgraya mis a ti àgraya ata zal ata wal a. †

⁷ Nahkay ti mis zalani amahəraya a ahay ga bəŋjani ata mənəni ba, mək atanjəhadkabu ata wal gayanj.

* 10:4 Mənjay Mimbiki 24.1. † 10:6 Mənəkəki 1.27 ; 5.2.

‡ 10:8 Mənəkəki 2.24.

⁸ Nday cœni ti vu gatay emigi bəlanj. † Nahkay ti nday cœni medeveni va do. Tigia vu gatay bəlanj.

⁹ Nahkay ere ye ti Melefit èbedekabá ni ti mis hihirikenì èdekaba ba. »

¹⁰ Tára tɔnjia a magam a ti ndam *madəbay Yezu ni tihindifɔna ma àki ka pakama ya ti àhi ana ndam *Feriziyen ja.

¹¹ Àhi ana tay ahkado : « Maslanja ya ti àgara wal gayan ja mək àda wal nahan ja nahəma, àgra hala, àgudaria zlam ana wal gayan ja enjenjeni na.

¹² Wal day tamal àsləka afa ga zal gayan ja mək àda zal nahan ja nahəma, àgra hala. »

Yezu agəskabu bəza ciβ-ciβeni

(*Meciya 19.13-15 ; Luk 18.15-17*)

¹³ Mis təhəlibiyu bəza ana Yezu ti mægri *sulum ge Melefit àna məbəki *ahar gayan ja tay. Nday təbu təhəlibiyu bəza ni nahkay ti ndam madəbay nan ja tələgi ana tay.

¹⁴ Yezu àra èpia ere ye ti ndam madəbay nan ja təgray na ti àzuma bəruv a, àhi ana tay ahkado : « Mbrənum bəza tára afa goro a, kəcumfəna tay a ba. Adaba mam, *Məgur ge Melefit ti ga ndam ya təbu akada ga bəza ni.

¹⁵ Nəhi ana kəli nahəma, ahàr àdəm ku way way do mægəskabu Məgur ge Melefit akada ga wur ya eciiki slimì ana bəjani ni. Tamal àgəskabu nahkay do nahəma, èsliki məhuriyani a Məgur ge Melefit vu koksah. »

¹⁶ Eslini àgəskabu bəza nakəj gum, mək àbaki ahar ka tay ga mægri sulum ge Melefit ana tay.

Pakama ga Yezu ya àhi ana bay ge elimeni ni

(*Meciya 19.16-30 ; Luk 18.18-30*)

¹⁷ Yezu àsləka eslina. Nan ja àbu akoru e divi bu ni ti maslanja nahan ja àcuhwakioru, àbəhadì mirdim grik, àhi : « Məsi sulumani, ti nəngət *sifa ya àndav day-day do ni ti nàgray ahəmamam ? »

¹⁸ Yezu àhəngrifəj, àhi : « Kàzalay nu mis sulumani ti kamam ? Mis sulumani ti àbi, si Melefit cilinj.

¹⁹ Ere ye ti kihindi ni ti, *Divi ge Melefit ya àvi ana mis ni ti kəsəra tay a do aw ? Kəkad mis ba, kəgray hala ba, kigi akal ba, kəgray sedi ti kəsəkad malfada ba, kəzumki zlam ge mis ba, həngrioru ahàr a had ana ata buk ata muk. Š »

²⁰ Zal nakəj àhəngrifəj, àhi ahkado : « Məsi, nəgəskabá Divi nana dek kwa nu a wur wurani. »

²¹ Eslini Yezu àwaya nan ja, àmənjaləj e eri vu, àhi : « Zlam àhəcukivu bəlanj kekilenja. Ru kəsəkumoru zlam gayak dek ti kidi sinju gani ana ndam talaga. Nahkay ti akəngət elimeni e melefit bu. Akagra zlam nana dek nahəma, kàra, kədəbay nu. »

²² Maslanja nani àra ècia ma ga Yezu ya àhi na ti ma gani àhəlia ahàr a, məbəruv àtikaba kwir. Nahkay àsləka sasuhwa, adaba zlam gayan ja àbu dal-dal.

²³ Eslini Yezu àmbatvu ga màmənjaləjani ana ndam madəbay nan ja, àhi ana tay ahkado : « Ndam ge elimeni təhuriyu a *Məgur ge Melefit vu ti zləzlada dal-dal. »

²⁴ Pakama ga Yezu ya ti àdəm ni èwisiria ahàr ana ndam madəbay nan ja. Ay ti Yezu àhəngri zuh ana ma ni, àhi ana tay : « Ndam goro ni, məhuriyani a Məgur ge Melefit vu ti zləzlada dal-dal.

²⁵ Ezligwemi ahuriyu e evid ge lipri vu kwalac ti agravu aw ? Ay ti bay ge elimeni məhuriyu a Məgur ge Melefit vu ni ti zləzlada dal-dal, àtama ge ezligwemi ya ahuriyu e evid ge lipri vu na. »

²⁶ Ma ga Yezu ya àhi ana tay ni àgria ejep ana tay a dal-dal. Nday nakəj təzlapay e kidin gatay bu, tədəm ahkado : « Ay tamal nahkay ti way ti Melefit amahənggay nan ja way ? »

²⁷ Ay Yezu àmənjaləj kà tay, àhi ana tay ahkado : « Mis ti təgray koksah, ay Melefit kwa ti esliki magrani, adaba Melefit ti esliki magray zlam dek tata. »

²⁸ Eslini Piyer àhi ana Yezu ahkado : « Iy zla, leli məmbrəna zlam a dek, madəbay kur ti ahəmamam ? »

²⁹ Yezu àhənggarfəj, àdəm : « Nəhi ana kəli nahəma, tamal mis àmbərbu zlam gayan azuhva nu ga məhi *Ma Məweni Sulumani ana mis, bi àmbərbu ahay gayan, bəza ga məjani, bəjani, məjani, bəza gayan ahkay do ni vədan gayan nahəma,

³⁰ aməngətvù zlam nday nani kay àtam ndahan ja sak din nihi ka sarta hini. Aməngət ahay, bəza ga məjani, ata məjani, bəza, vədan ja ; akaba nani dek mis atəgri daliya. Ka məlan məweni ya Melefit aməgraya ni day aməngət sifa ya àndav day-day do ni.

³¹ Ay ti nday gəđəkani ya kama ge mis ni ti, mis kay e kidin gatay bu atəngoru kələj ge mis. Nday ya kələj ge mis ni day etigi gəđəkani kama ge mis. »

Yezu àdəm sak ya mahkər aməmət mək aməngaba e kisim ba

(*Meciya 20.17-19 ; Luk 18.31-34*)

³² Yezu akaba ndam madəbay nan ja təbu takoru, təzay divi ya ti acəloru a Zeruzalem ni. Yezu àdi kama ana tay. Ndam madəbay nan ja ahàr àhəlia ana tay a, mis ndahan ja təbu takoru akaba tay ni day angwaz àwəra tay a. Eslini Yezu àzalakabu ndam madəbay nan kru mahar cœni ni keti, ànjəki ka məzlapi ma ana tay àki ke ere ye ti aməgrakivu ni.

³³ Àhi ana tay ahkado : « Cùm day, nihi ti leli màbu macoloru a Zeruzalem. Em-injua eslina ti nu *Wur ge Mis atəgəsi nu ana gadakani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefiti ni akaba ana ndam *məsər Wakita ge Melefiti ni. Eslini atadəm si takad nu kwa, atəgəsi nu ana ndam ya təkəki ahər ke Melefiti do ni.

³⁴ Nday nani ti eteyefu, etitifaviyu esliḡ e eri vu, atəzləḡ nu àna kurupu cək cək, atakad nu, mək a vad ya mahkər ti ananḡaba. »

Zek nday ata Zeḡ tihindifinḡa zlam kà Yezu a

(Meciḡ 20.20-28)

³⁵ Eslini Zek nday ata Zeḡ bəza ge Zebede tərakia kà Yezu a, təhi ahkado : « Məsi, mawayay mihindifuka zlam a, mawayay ti kəgri ana leli. »

³⁶ Yezu àhənḡrifən ana tay, àhi ana tay ahkado : « Kawayum ti nāgri mam ana kuli mam ? »

³⁷ Təhi : « Ka ya ti akəzuma bay gayak gadakani na nahəma, kəvi divi ana leli ti mənḡhadfuk kà gəvay, bəlanḡ ka ahar ga daf, bəlanḡ ka ahar ga gəjar gayak ti. »

³⁸ Ay ti Yezu àhi ana tay ahkado : « Ere ye ti kihindəm ni ti kəsərəm do. Ekisləmki misi zum ge hijiyem ye enisi ni tata waw ? Ekisləmki miḡeseni *tabaray kuli akada goro ya atabaray nu ni tata waw ? * »

³⁹ Nday cəeni təhi : « Misliki. » Eslini Yezu àhənḡrifən ana tay, àdəm ahkado : « Ekisum zum ge hijiyem ya enisi ni akaba atabaray kuli akada goro ya atabaray nu ni ti amagravu ededīn.

⁴⁰ Ay ti maslanḡa ya ti amədəm way amanḡhadfu kà ahar ga daf akaba kà ahar ga gəjar goro way ni ti nu do. Nani Bay Melefiti àna ahər gayanḡ day ti aməvi məlanḡ nani ana mis ya nanḡ àdaba tay a ni. »

⁴¹ Ndam *madəbay Yezu kruani ndahanḡ ni tərà ticia pakama ge Zeḡ ata Zek ya təhi ana Yezu na ti təzumkia bəruv ka tay a.

⁴² Eslini Yezu àzalakabu ndam madəbay nanḡ ni dek, àhi ana tay ahkado : « Kəsəruma, ndam ya ti təzalay tay bəbay ga had ni ti təgur mis ga nḡada. Gadakani ga malənḡ day tədəm ahər àdəm mis təgri təwi ana tay kay, təmbranḡ mis do.

⁴³ Ay e kidīnḡ gekuli bu ni ti àgravu nahkay do. Tamal ti maslanḡa e kidīnḡ gekuli bu awayay miḡi gadakani ti, miḡi bay məgri təwi ana kuli kwa sawanḡ.

⁴⁴ Tamal ti maslanḡa e kidīnḡ gekuli bu awayay miḡi kama ge mis ti, miḡi evidi ge mis dek kwa.

⁴⁵ Adaba nu *Wur ge Mis nàra ti, nawayay ti mis tēgru təwi do. Nàra ti ga məgri təwi ana

mis sawanḡ, navay sifa goro ga mambay mis kay àna nanḡ. »

Yezu ahənḡgaraba zal wuluf Bartime a
(Meciḡ 20.29-34 ; Lək 18.35-43)

⁴⁶ Eslini Yezu akaba ndam madəbay nanḡ ni akaba mis ndahanḡ kay bal tinḡa a Zeriko a. Nday təbu tasləka a kəsa nani ba ti tēdi ahər ana zal nahənḡ wulufani. Slimi gayanḡ Bartime, nanḡ wur ge Time ; nanḡ manḡhadani digusa kà gəvay ge divi, ahənḡgalay zlam.

⁴⁷ Àra ècia mis tədəm « Yezu zal Nazaret ènjia » ti àdiki ana zlahay, àdəm ahkado : « Yezu *Wur ge Devit, nəsuk cicihi ti. »

⁴⁸ Eslini mis kay tələḡi, təhi : « Lakakaba. » Nanḡ ti ni àzlahkivu kay kay sawanḡ, àdəm : « Wur ge Devit, nəsuk cicihi ti. »

⁴⁹ Yezu àra ècia zalay na ti ècik àdəm : « Zalumubiya nanḡ a. » Nahkay təzalibiyu zal wuluf nakənḡ, təhi : « Zay nḡada, cikaba. Nanḡ àbu azalay kur. »

⁵⁰ Eslini zal nakənḡ àzakaba azana ya ti àhəmbakabu na, èzligoru, ècikaba cəkwaḡ àrəkioru kà Yezu nakənḡ.

⁵¹ Yezu èhindifinḡa ma, àhi : « Kawayay ti nāgri mam ? » Zal wuluf ni àhənḡrifən, àhi ahkado : « Məsi, nawayay ti nīpi divi akada ge mis ni bilegeni ti. »

⁵² Mək Yezu àhi : « Melefiti àhənḡa kur a adaba kəfəkua ahər a palam. » Ka ma geli hini èpi divi huya. Àra èpia divi a ti àdəboru Yezu e divi bu.

11

Mis təmərivu ana Yezu ka ya ti ahuriyu a Zeruzalem ni

(Meciḡ 21.1-11 ; Lək 19.28-40 ; Zeḡ 12.12-19)

¹ Tōru tinḡa cifa kà gəvay ga Zeruzalem a, nday gwar ka həma *Oliviye, kama ga kəsa ndahanḡ Betfazi akaba Betani ni ti Yezu nakənḡ àslər ndam madəbay nanḡ ni cə,

² àhi ana tay ahkado : « Dəgum a kəsa teguni ya kama gekuli ni vu. Ekinḡamiya nahəma, akədumi ahər ana wur ga azongu məwəlani. Wur ga azongu nani ti maslanḡa àcəlkiyu day-day fanḡ ndo. Picehəmbiya, zumubiya.

³ Ay tamal maslanḡa èhindifinḡa ma kə kuli a, àhi ana kuli “Kepicehəm ti kamam ?” nahəma, humi ahkado : “Bay geli awayay, ara ahənḡgarbiyu nihi huya.” »

⁴ Nahkay nday nakənḡ tōru. Tōru tinḡa ti tēdi ahər ana wur ga azongu məwəlani kà mahay e mite bu. Təbu tepiceh ti

⁵ mis ndahanḡ e kidīnḡ ge mis ya ti təbu eslini ni bu təhi ana tay ahkado : « Kepicehəm wur ga azongu ni ti kamam ? »

* 10:38 Zum ge hijiyem ya Yezu emisi ni ti daliya gayan ya amacakay ni. Baray gayan ya atabaray nanḡ ni ti kisim gayan ya aməmət ni.

⁶ Eslini tãhəngri ma ga Yezu ya àhi ana tay ni ana tay ; nahkay tãmbrəŋ tay, tãsləkabiya àna naŋ a.

⁷ Tàra tĩnjikia àna wur ga azoŋgu na ka Yezu a ti tãbəkì azana, mək Yezu àcəlkiyu katapala.

⁸ Mis dal-dal eslini tãpaɓivoru azana gatay e divi bu, mis ndahaŋ ni ti tãkwahabiyu slimberi a vədaŋ bu, tãbəhadivoru bilegeni.

⁹ Yezu naŋ àbu akoru ti mis ya kama gayan akaba ya kələŋ gayan ni tağray salalay, tãzləbay naŋ, tãdəm : « *Hozana ! Bay Melefit mǎgri sulum gayan ana maslaŋa ya ti ara àna slimi gayan a ni !

¹⁰ Melefit mǎgri sulum ana maslaŋa ya ti ara azum bay ge Devit bəŋ geli ni ! Tãzləbay Melefit driŋ agavəla ! * »

¹¹ Tòru tĩnjua a Zeruzalem a ti Yezu àhuriyu a dalaka ga *ahay gəɗakani ge Melefit ni vu. Eslini eheliŋ eri, àmənjaləŋ kà zlam dek. Àmənjaləŋaba dek ti fat àbi va bi, mələkarawa ègia. Nahkay tãhəraya, tãsləka akaba ndam maɗəbay naŋ kru mahar cœni na, taŋgoru gwar a Betani.

Yezu etikwesl mǎŋgəhafya èwi bəza do ni (Meciya 21.18-19)

¹² Tòru tĩnjua a Betani a ti tãndəhad' eslini hundum. Ge miledu gani, tãsləka taŋgoru a Zeruzalem. Nday tãbu takoru e divi bu ni ti ləwir àwərkaba Yezu a.

¹³ Ləwir àbu awər naŋ nahkay ti èpi mən ga *wəruv miɗeni. Àra èpia ti àhəɗakfəŋoru, àmənjaləŋ bəza gani, ay àŋgətfəŋ ndo, adaba sarta ge miwi bəza gani do.

¹⁴ Eslini Yezu àhi ana mən ga zlam ni : « Day-day maslaŋa aməzum bəza gayak va do. »

Gayan ya àdam nahkay ni ti ndam maɗəbay naŋ ni ticia.

Yezu a ahay gəɗakani ge Melefit ni bu (Meciya 21.12-17 ; Luk 19.45-48 ; Zeŋ 2.13-22)

¹⁵ Tòru tĩnjua a Zeruzalem a ti Yezu àhuriyu a dalaka ga *ahay gəɗakani ge Melefit ni vu. Eslini àdi ahər ana mis təsəkumvoru zlam akaba ndam məsəkum zlam, mək ànjəki ka magaraya tay e mite va. Àhəmbəhadaba tabəl ga ndam mambay siŋgu na akaba mələŋ mənjaləɗani ga ndam məsəkumoru kurkoduk na.

¹⁶ Mis ndahaŋ tãbu tãhuriyu àna zlam a ahay ge Melefit ni vu, mək tãsləkaba àna naŋ a kwalac. Tãbu tağray nahkay ti Yezu nakəŋ àcafaŋa tay a.

¹⁷ Mək àcahi zlam ana mis ya tãbu eslini ni, àdəm : « Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu, Melefit àdəm : "Ahay goro zla ti atəɗəm mələŋ ga jiba dek ga mahəŋgalavù Melefit."

† Ay lekuləm ti kãmbatumkaba, ègia ahuzl ga ndam akal a. »

¹⁸ Àra àdəma nahkay ti gəɗakani ga ndam *mǎŋgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam *məsər Wakita ge Melefit ni ticia ; tãra ticia ti tãdəbafəŋ divi ge miŋŋ naŋ. Ay ti aŋgwaz àwərfəŋa tay kà naŋ a, adaba mis ndahaŋ ni dek ti pakama ya àcahi ana tay ni àgria ejep ana tay a.

¹⁹ Mələkarawa àra ègia ti Yezu akaba ndam maɗəbay naŋ ni tãsləkaba a kəsa ni ba.

Məŋgəhafya ti Yezu etikwesl ni èkulia (Meciya 21.20-22)

²⁰ Ge miledu gani tãbu taŋgoru a Zeruzalem. Tãbu tãsləkafəŋa kà gəvay ga mən ga *wəruv ya ti Yezu àhi ma na nahəma, tĩpi ti mikuleni kəc akaba sliri gani dek.

²¹ Eslini Piyer àra àsərkia ka ma ga Yezu ya àhi ana mən ga wəruv na ti àhi ana Yezu ahkado : « Məsi, mənjoru, mən ga wəruv ya kətikwesl ni èkulia. »

²² Eslini Yezu àhi ana tay ahkado : « Fumki ahər ke Melefit.

²³ Nəhi ana kulì nahəma, tamal ti maslaŋa ahi ana həma hini : "Raɗvaba, ru kəɗiyu a *ɗəluv gəɗakani vu" nahəma, amagravu. Tamal ti àjalay ahər cə cə do, àfəkia ahər ke Melefit a, àsəra aməgri ere ye ti ehindi ni ti, zlam gani agravu.

²⁴ Nahkay nəhi ana kulì : Tamal ti kihindəm zlam, kahəŋgalum Melefit ti, fumki ahər ke Melefit, səruma kəŋgətumə àndava. Tamal kəgrum nahkay ti Melefit aməgri zlam ya ti kihindəmfiŋa ni dek ana kulì.

²⁵ Tamal ti kicikumaba, kəbum kahəŋgalum Melefit ti, mbrəŋumfəŋa zlam ge mis ya ti tağudari ana kulì ni kà tay a, tamal àbu ni. Nahkay ti Bəŋ gekulì ya a huɗ melefit bu ni aməmbərfəŋa zlam gekulì ya kağudarum ni kə kulì a bilegeni. [

²⁶ Ay tamal kəmbərfəŋa zlam ge mis ya ti tağudari ana kulì na ka tay a do ni ti Bəŋ gekulì ya a huɗ melefit bu ni day aməmbərfəŋa zlam magudarani gekulì ni kə kulì a do.] »

Yezu agray tawi ti way àvi divi gani way ? (Meciya 21.23-27 ; Luk 20.1-8)

²⁷ Yezu akaba ndam maɗəbay naŋ ni tãhuriyu a Zeruzalem keti. Yezu àra àhuriya a kəsa ni va ti àsawadavù a dalaka ga *ahay gəɗakani ge Melefit ni bu. Naŋ àbu eslini ti gəɗakani ga ndam *mǎŋgalabakabu mis akaba Melefit ni, ndam *məsər Wakita ge Melefit ni akaba gəɗakani ndahaŋ tərəkia,

²⁸ tãhi : « Kagraŋ tawi hini nahkay ti kəŋgət divi gani eley ? Way àvuk divi gani way ? »

²⁹ Yezu àhəŋgrifəŋ ana tay, àdəm : « Nu day nihindifiŋa zlam bəlaŋ kə kulì a. Kəhəŋgrumufəŋa nahəma, nu day

nəhəŋgrifəŋ ana kəli, nədəfi bay ya ti àvu divi ge təwi ya ti nagray ni ana kəli.

³⁰ Nəhi ana kəli nahəma, *baray ge Zeŋ ya ti àbaray mis ni ti njeđa gani Melefit àvi tək, tək day ti mis təvi aw ? Həŋgrumufəŋ nimi ! »

³¹ Tàra ticia ma na nahkay ti tğray gejewi e kidiŋ gatay bu, tədəm : « Tamal məhi : “Melefit àslərbiyu naŋ” hi, ara ahi ana leli : “Kəgəsumkabu pakama gayarŋ ni ndo ni ti kamam ?”

³² Ay tamal mədəm keti : “Mis təvi njeđa gani” ti àrakaboru do. » Tədəm nahkay ti adaba mis tezl-tezleni eslini ni dek tədəm Zeŋ ti naŋ bay mahəŋgaray *pakama ge Melefit edediŋ edediŋeni. Təgrafəŋa aŋgwaz kə mis tezl-tezleni nana,

³³ nahkay təhəŋgrifəŋ ana Yezu, təhi : « Leli məsər do. » Eslini Yezu àhi ana tay : « Nu day nədəfi bay ya ti àvu divi ge təwi ya ti nagray ni ana kəli do bilegeni. »

12

*Ma gozogul àki ka ndam məwəs vədaŋ
(Meciyu 21.33-46 ; Lək 20.9-19)*

¹ Yezu àhi ma ana mis ni keti àna ma *gozogul. Àdəm ahkado : « Zal nahaŋ àbu nahəma, àjavù məŋ ga zlam * a vədaŋ gayarŋ vu, àcafaŋ azlaw tekesl, àgraya məlaŋ ga məducaya yam ga bəza ga məŋ ga zlam na, àkay ləli zəbalani, mis acəlkiyu ka ahər gani ga majəgay vədaŋ ni. Kələŋ gani àfivù vədaŋ ni ana mis a ahar vu ti təwəs, mək àsləka, òru e mirkwi zlam gayarŋ.

² Sarta ga məpalay bəza ga zlam ni àra ènjia ti bay ga vədaŋ ni àslərbiyu bay məgri təwi afa ga ndam məwəs vədaŋ ni ti təhəlikaboru ja gani gayarŋ.

³ Ay bay məgri təwi ni àra ènjia ti ndam məwəs vədaŋ ni tğəs naŋ, təzləb mək təgaray naŋ, araŋa day àzay a ahar vu ndo.

⁴ Eslini bay ga vədaŋ ni àslərbiyu bay məgri təwi nahaŋ keti. Àra ènjia ti nday nakəŋ təsi aday a ahər vu, tündivikaba cəf cəf.

⁵ Nahkay bay ga vədaŋ ni àslərbiyu mis nahaŋ keti. Naŋ nani ti təkad naŋ gweha. Àslərbiyu mis ndahaŋ kay keti. Tàra tija ti ndam məwəs vədaŋ ni təzləb ndahaŋ, ndahaŋ ni ti ni təbazl tay.

⁶ Kələŋ gani nahəma, bay ga vədaŋ ni mis àgəjəniyəŋ bəlaŋ ciliŋ. Maslaŋa nani ti wur gayarŋ, awayay naŋ dal-dal. Àdəm : “Wur goro ni ti atəgəsiki ma.” Nahkay zla ti àslərbiyu naŋ afa gatay.

⁷ Ay ndam məwəs vədaŋ ni tàra tija wur na naŋ àbu ara ti təzlapay e kidiŋ gatay bu, tədəm ahkado : “Naŋ tegani ti mekeji gayarŋ ; məmbrəŋ naŋ ba, məkadum naŋ ; nahkay ti vədaŋ ni emigi geli.”

⁸ Àra ènjikia ka tay a ti tğəs naŋ yaw, təkad, təzaba kisim gayarŋ na a vədaŋ ni ba, tizligoru.

⁹ « Nədəm nahəma, bay ga vədaŋ ni amasləkabiya ti aməgri mam ana ndam məwəs vədaŋ ni mam ? Amabazl ndam məwəs vədaŋ ni, mək aməvi vədaŋ ni ana mis ndahaŋ.

¹⁰⁻¹¹ A Wakita ge Melefit bu àbu məbəkiani nahkay hi :

“Akur nahaŋ àbu ti ndam mələm ahay tawayay magray təwi àna naŋ ndo.

Ay ti akur gani nani ègia akur ya akay ahay na dek sawaŋ.

Ere nani ti təwi ga Bay Melefit, agri ejep ana leli.” †

« Lekulum kəjeŋgum ma nani ndo waw ? »

¹² Gədəkani nakər təsəra Yezu àdəmki ma *gozogul ni ti ka tay. Tàra təsəra ti tawayay tğəs naŋ. Ay mis təbu eslini kay ti tğəs naŋ ndo, adaba aŋgwaz àwəra tay a. Nahkay təmbrəŋ naŋ, təsləka.

*Hadam ya təpəli ana bay ga ndam Rom ni
(Meciyu 22.15-22 ; Lək 20.20-26)*

¹³ Yezu naŋ àbu eslini nahkay ti təslərkibiyu ndam *Feriziyen akaba ndam ndahaŋ ya tadəbay bay *Erot ni. Tawayay ti mədəm ma magədavani ti tğəski naŋ.

¹⁴ Tàra tijaŋka ti təhi ahkado : « Məsi, məsəra nak ti kədəm ma ge jiri. Aŋgwaz àwərfəŋa kur kà pakama ge mis ya tədəmkuk na do ; ku kə meleher ga way ga way do day kəgray aŋgwaz do, kacahi zlam ya Melefit awayay ni ana mis àna jiri gani sawaŋ. Ay ti Melefit àvia divi ana leli ga məbəhadī hadam ana *bay gədəkani ga ndam Rom a tək, àvi ana leli ndo waw ? Məbəhadī tək, məbəhadī ba waw ? »

¹⁵ Eslini Yezu àsəra tawayay ti mis ndahaŋ tədəm nday ndam jireni, ay ti nday ndam jireni do. Nahkay àhi ana tay ahkado : « Kəhəlumfua eyu a ti kamam ? Nğa zumubiya siŋgu akur-akurana ti naməŋjaki day nimi. »

¹⁶ Nahkay tədibiyu bəlaŋ. Tàra təvia ti èhindifiŋa ma kà tay a, àdəm ahkado : « Àki ka siŋgu hini ti mazavu ga ahər ga way ? Slimi məbəkiani ni ti ga way ? » Təhəŋgrifəŋ, təhi ahkado : « Ga bay *Sezar. »

¹⁷ Nahkay naŋ nakəŋ àhi ana tay ahkado : « Həŋgrumi zlam ga bay Sezar ni zlam gayarŋ, ge Melefit ti ni həŋgrumi ana Melefit zlam gayarŋ. » Eslini ma gayarŋ ya ti àhi ana tay ni àgria ejep ana tay a dal-dal.

*Mis taŋgaba e kisim ba edediŋ a waw ?
(Meciyu 22.23-33 ; Lək 20.27-40)*

¹⁸ Eslini ndam *Sedəseyen ndahaŋ tərəkia ka Yezu a. Ndam Sedəseyen tədəm mis

* 12:1 Məŋ ga zlam nani ti *viŋ. † 12:10-11 Limis 118.22-23.

àmæta ti ànggaba e kisim ba koksah. Nahkay nday nakəŋ tahi ana Yezu ahkado :

¹⁹ « Məsi, Məwiz àbiki ana leli a wakita gayan ni bu, àdəm ahkado : “Tamal mis nday kà mənŋ gatay, mək bəlan gani àmæta, àmbarba wal gayan a, wal ni ewii wur ndo nahəma, ahàr àdəm wur ga mənŋani ni azay wal ni, ti tiwiewa mekeji ana wur ga mənŋani ya àmæt na.” †

²⁰ Yaw mis ndahanj təbu adəskəla kà mənŋ gatay, gəđakani gatay ni àda wal a. Àra àza wal na ti ewifiŋa wur a ndo, mək zal ni àmæta.

²¹ Àra àmæta ti mimbiki gayan ni àzay wal ni. Àra àza wal na ti nanŋ day ewifiŋa wur a ndo, mək àmæta. Nanŋ ya mahkər ni day àgray nahkay, mək àmæta.

²² Nahkay nday adəskəlani ni dek t̄aza wal na day tiwifiŋa wur a ndo, mək nday dek t̄amæta. Kələnŋ gani wal ni day àmæta.

²³ Ay ka fat ya ti mis atanŋgaba e kisim ba nahəma, wal ni ti way bəlan e kidiŋ gatay bu amazay way ? Nday adəskəlani ni dek t̄aza nanŋ a ni. »

²⁴ Ay Yezu nakəŋ àhəŋgrifəŋ ana tay, àdəm ahkado : « Majalay ahàr gekuli ti kigeni do. Adaba mam ? Adaba kicəməba ma ga Wakita ge Melefit ya Məwiz àbiki na ndo, kəsərum njəda ge Melefit do palam.

²⁵ Nədəm nahəma, ka ya ti mis atəmæta mək atanŋgaba e kisim ba ni ti zawal ataday wál wa do, wəwal day ataday zawal wa do. Atanjəhad dek akada ga *məslər ge Melefit ya t̄abu a huđ melefit bu ni.

²⁶ Ay tamal ti mazlapaki ka ma ge mis ya tanŋgaba e kisim ba nahəma, kəjəŋgəm wakita ge Məwiz ni day-day ndo aw ? Kəjəŋgəm ma àki ka mənŋgəhaf ya ti aku àgəs ni ndo aw ? Eslini Bay Melefit àhi ana Məwiz ahkado : “Nu Melefit ga Abraham, nu Melefit ga Izak, nu Melefit ge Zekup.” §

²⁷ Melefit ti nanŋ Melefit ga ndam ya àna sifa ni, do ni ti ga nday ya t̄amæta ni do. Lekuləm ti majalay ahàr gekuli ti kigeni do simiteni. »

Divi ge Melefit ya ti ahàr àdəm mis t̄əgəskabu enji ni ti weley ?

(Meciŋu 22.34-40 ; Lək 10.25-28)

²⁸ Eslini zal nahanŋ nanŋ àvu, nanŋ bay *məsər Wakita ge Melefit, ecia ma gatay na, àsəra Yezu àhia ma sulumana ana ndam *Seduseyən na. Nahkay ti àrəkioru, ehindifiŋa ma, àhi ahkado : « *Divi ge Melefit ya ti ahàr àdəm mis t̄əgəskabu enji ni ti weley ? »

²⁹ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Divi ge Melefit ya ti ahàr àdəm mis t̄əgəskabu enji ni ti nihi : “Ci zal Izireyel : Bay Melefit geli nahəma, nanŋ Bay nanŋ bəlanŋ.

³⁰ Wayay Bay Melefit gayak àna huđ bəlanŋ, àna sifa gayak dek, àna majalay ahàr gayak dek akaba àna njəda gayak dek.” *

³¹ Divi ye cə ni day nihi : “Wayay ndam ya nak kəbu akaba tay ni akada ya kawayay ahàr gayak gayakani ni.” † Divi nday ndani cueni ni ti ahàr àdəm mis t̄əgəskabu tay àtam divi ndahanŋ ni dek kwa. »

³² Mək bay məsər Wakita ge Melefit nakəŋ àhəŋgrifəŋ, àhi ahkado : « Yawa Məsi ! Ere ye ti kədəm ni ti jiri ededfiŋ. Bay Melefit ti nanŋ bəlanŋ huŋya, bay nahanŋ àbi. ‡

³³ Tamal ti kawayay nanŋ àna huđ bəlanŋ, àna majalay ahàr gayak dek akaba àna njəda gayak dek zla nahəma, àtama sədaga ya t̄əbi na akaba zlam ya t̄islinŋ na dek àna sulumana. Tamal ti kawayay mis ya nak kəbu akaba tay ni akada ya kawayay ahàr gayak gayakani ni nahəma, nani day àtama sədaga dek àna sulumana. »

³⁴ Zal nakəŋ àra àhəŋgrifəŋa kigeni a ti Yezu àsəra nanŋ bay məsər zlam. Nahkay àhi ahkado : « Nak kəbi driŋ driŋ akaba *Məgur ge Melefit bi. » Kələnŋ gani maslanŋ ya ti azay njəda gayan ge mihindifiŋa ma nahanŋ a ni ti àbi wa bi.

Bay gəđakani ya amara ni nanŋ wur ge Devit aw ?

(Meciŋu 22.41-46 ; Lək 20.41-44)

³⁵ Yezu nanŋ àbu acahi zlam ana mis a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni bu. Àhi ana tay : « Ndam *məsər Wakita ge Melefit ni t̄adəm *Krist *Bay gəđakani ya amara ni nanŋ *Wur ge Devit ti ahəmamam ?

³⁶ Ambatakani do, Devit nanŋ nanŋani àna ahàr gayan àdəm àna njəda ga *Məsuf Njəlatani ahkado :

“Bay Melefit àhi ana bay goro : Njəhadə gwar kà ahar ga đaf goro a, a mələŋ ga gəđakani va.

Ndam ezir gayak ti anabəhadə tay kə meleher gayak

akada ga zlam ga bay ya abəki asak ni, ti k̄cəlki ka tay.” §

³⁷ « Nədəm nahəma, Krist nani ti Devit àna ahàr gayan tekeđi azalay nanŋ bay gayan. Ay tamal nahkay ti t̄əzalay nanŋ wur ge Devit keti ti kamam ? » Eslini mis dal-dal t̄əbi slimi ana pakama gayan ya ti àhi ana tay ni. Pakama nani àbəlafəŋa kà tay a.

Bumvu slimu àna ndam məsər Wakita ge Melefit ni

(Meciŋu 23.1-36 ; Lək 20.45-47)

³⁸ Yezu nanŋ àbu acahi zlam ana tay nahkay ti àdəm ahkado : « Bumvu slimu, do ni ti ndam *məsər Wakita ge Melefit ni atagosani kul. Nday ti tawayay məbakabu

‡ 12:19 Mənŋay Mənŋəkiani 38.8 ; Mimbiki 25.5-6. § 12:26 Mənŋay Mahərana 3.2, 6, 15-16. * 12:30 Mimbiki 6.4-5.

† 12:31 Levi 19.18. ‡ 12:32 Mənŋay Mimbiki 4.35 ; Izayi 45.21. § 12:36 Limis 110.1.

mægudi, təsawadəy àna nañ riya ; tawayay ti mis tâgri sa ana tay a gosku bu kè meleher ge mis dek ;

³⁹ tawayay manjəhadvani e kürsi ga gəđakani vu a ahay ga *mahəngalavù Melefit bu akaba ka mələj məzum zlam ga wuməri.

⁴⁰ Nday gani təbu təhəlfəña zlam kà wál madakway a, təbu təpəski ka mahəngalay Melefit adaba tawayay ti mis tāmənjaləñ ana tay. Nahkay ti Melefit amagrafəña seriya kà tay a, amatra6 tay kay amatam ge mis ndahañ ni dek. »

Sədaga ga wal madakway ya arəña gayəñ əbi ni

(Luk 21.1-4)

⁴¹ Eslini Yezu nañ əbu manjəhadani digusa kà gəvay ga zlam məbəviyu siŋgu ga sədaga ni. Mis təbu eslini kay təbiyu siŋgu ; nañ nakəñ amənjaləñ kà tay ahəmamam təbiyu siŋgu ni : ndam ge elimeni kay təbu təbiyu siŋgu dal-dal.

⁴² Nday təbu təbiyu nahkay ti wal madakway nahəñ arəña gayəñ əbi əra əbiyu siŋgu akur-akurani ci6-ci6eni cu ; siŋgu ci6-ci6eni cəeni ni agray siŋgu fad.

⁴³ Yezu əra əpia ti əzalay ndam madəbay nañ ni, əhi ana tay ahkado : « Nəhi ana kəli nahəma, wal madakway hini ti arəña gayəñ əbi, ay siŋgu ya əbiyu a zlam ga sədaga ni vu ni ti atama ge mis ndahañ ya təbiyu na dek,

⁴⁴ adaba mis ndahañ ni dek təbiyu siŋgu ya təgəjəñifəñ kà tay təsər ere ye ti tagray əna nañ ni va do ni ; wal hini ti ni arəña gayəñ əbi, ay ti əbiya siŋgu ya əfəñ na dek. Siŋgu gayəñ nahəñ ga məsəkum zlam məzumani əgəjəñifəñ ndo. »

13

Yezu ədəm etembedkaba ahay gəđakani ge Melefit na

(Meciyyə 24.1-2 ; Luk 21.5-6)

¹ Kələñ gani Yezu akaba ndam madəbay nañ ni təhərəya a *ahay gəđakani ge Melefit ni ba. Nday təbu təhərəya nahəma, bəlan e kidiñ ga ndam madəbay nañ ni bu əhi ahkado : « Məsi, ŋga mənjaləñ ka akur gəđakani ya tēdezl ahay ni əna nañ ni day ti, tigi eri ni ! »

² Ay Yezu əhəñgrifəñ, əhi ahkado : « Əbi kipiə ahay hini medezleni əna akur gəđakani na do aw ? Etembedkaba besək-besək, ku akur bəlan day amanjəhadki ka akur nahəñ va do. »

Yezu azlapaki ka sarta ya amara ni

(Meciyyə 24.3-14 ; Luk 21.7-19)

³ Tòru tijnəa ka ahər ga həma *Oliviye a nahəma, Yezu ənjəhadə digusa, aməñjoru *ahay gəđakani ge Melefit ni. Eslini Piyer, Zek, Zəñ akaba Andre təbu kà gəvay gayəñ

ciliñ. Nday nakəñ tihindifinə ma, təhi ahkado :

⁴ « Hiaba ana leli a, ere gani amagravu ti ananaw ? Aməsərkaba sarta ya zlam nani dek amagravu wudak na ti ahəmamam ? »

⁵ Eslini Yezu nakəñ əhi ana tay : « Bumvu slimi, maslañ əgosay kəli ba.

⁶ Adaba mis kay atara, ku way way do amədəm nañ ti nu, amədəm nañ ti *Bay gəđakani ya amara ni. Nahkay atagosay mis kay.

⁷ Mis atagra y silik kè cifeni akaba kè drinjeni, ekicəm ma gani. Kicəma ti kəgrum əngwaz ba. Ahər ədəm zlam nday nani tığravu kwa. Ku tamal tığrava nahkay nəngu ni, mandav ga duniya faj do.

⁸ Ndam ga had ndahañ atakədvu akaba ndam ga had ndahañ, bəbay ndahañ akaba bəbay ndahañ. Had amadəday a kəsa gərgərani ndahañ bu, ləwir day amələbu a kəsa gərgərani ndahañ bu. Zlam nday nani dek ti mənəki ga daliya ciliñ : zlam nday nani ti akada ga wur ya ajibiye aslər ana wal a hud bu ni.

⁹ Ay lekələm ti bumvu slimi. Mis atəgəs kəli, atoru əna kəli ka mələñ ge seriya. Atəzlə6 kəli a ahay ga *mahəngalavù Melefit bu. Atagrafəña seriya kè kəli kè meleher ga gəđakani ga ngumna akaba bəbay a, adaba lekələm ndam goro. Nahkay ti nday gani etici ma gekəli ya akazlapumku ni.

¹⁰ Wudaka mələñ andav nahəma, ahər ədəm mis təhi *Ma Məweni Sulumani ana mis ga had gərgərani ni dek day kwa.

¹¹ « Yaw ka ya ti atəgəs kəli, atoru əna kəli ka mələñ ge seriya nahəma, ere ye ti akədəmum ni əhəli ahər ana kəli ba. Ka fat nani Melefit aməhi ere ye ti akədəmum ni ana kəli ; dəmum ma gani nani. Nahkay akədəmum ma nani ti lekələm lekələmeni do, amədəm ma nani ti *Məsuf Njələtani.

¹² Ka sarta gani nani ti mis atəsəkumoru bəza ga mənə gatay ti tábazl tay, ata bəñ ga bəza day atəsəkumoru bəza gatay. Bəza ti ni etizirey ata bəñ gatayani akaba ata mənə gatayani, atəsəkumoru tay ti tábazl tay.

¹³ Mis dek etizirey kəli adaba lekələm ndam goro. Ay ti maslañ ya ti aməmbərəñ nu do duk abivoru ana vad ga mandav ga sifa gayəñ ni ti, Melefit aməhəngay nañ. »

Zlam magədavani ya əbəlay do fererani ni

(Meciyyə 24.15-28 ; Luk 21.20-24)

¹⁴ « Zlam magədavani ya əbəlay do fererani, eziñ zlam dek ni, amagravu. *Amagrava ti ekipəm nañ ka mələñ ya əgəski do ni. » (Bay ya ti ejeñgey ma hini ni ti ahər ədəm mici lala). « Ekipəma nañ a ti ahər ədəm ndam ya ka had *Zude ni təcuhworu a hama vu kwa.

* 13:14 Məñjay Deniyel 9.27 ; 11.31 ; 12.11.

¹⁵ Maslaṅa ya ti naŋ ka *dalahaŋ ga ahay gayan ni àhàraya, àhurìyu a ahay vu ga mēhàlaya zlam gayan a day ba. Māhàraya màcuhway sawan.

¹⁶ Maslaṅa ya ti naŋ a vedaŋ bu ni ti ni, àŋga a magam ga mara mazay azana gayan a ba. Màcuhway sawan.

¹⁷ Ka sarta gani nani ti wál a hud akaba nday ya ti bēza tēfəŋ kà tay ka ahar ni atasay cicihi !

¹⁸ Nahkay ti hənǵalum Melefit ti ere gani nani àgravu ge milevi ba,

¹⁹ adaba ka sarta gani nani ti mis atəcakay daliya kay àtam daliya ndahaŋ ya mis təcakabiyu kwa ahaslani ka ya ti Melefit àgraya melaŋ a duk àbivaya ana kana ni. Kələŋ ga daliya nani ti daliya ndahaŋ atələbi akada nani day-day va bi.

²⁰ Bay geli àdəm sarta gani nani aməpəs do, do ni ti maslaṅa àbi amatamfəŋa kà daliya nana bi. Melefit àdəm aməpəs do ni ti azuhva ndam gayan ya àdaba tay a ni palam.

²¹ Ka sarta gani nani ti tamal maslaṅa ahi ana kuli ahkado : “Pəm *Krist naŋ àbu ahalay !” ahkay do ni : “Pəm naŋ àbiyu tegi !” nahama, kəgəsümüki ma gayan ni ba.

²² Adaba mam, ndam ndahaŋ atara tasəkaf malfada, ku way way do amədəm naŋ Krist ahkay do ni naŋ bay mēhəŋgri *pakama ge Melefit ana mis. Atagraŋ zlam ya ti mis tiپی day-day ndo ni akaba zlam ya ti amagri ejep ana mis ni. Tamal agravu tata ni, tawayay mesipet ndam ya ti Melefit àdaba tay a ni.

²³ Lekulam zla nahəma, bumvu slimi, adaba nēhiva ana kuli a àndava. »

Manḡa ga Wur ge Mis a

(Meciya 24.29-31 ; Luk 21.25-28)

²⁴ « Ay ka sarta gani nani, kələŋ ga daliya ni zla nahəma, fat amacaday melaŋ va do, kiya day amasladaŋ melaŋ va do.

²⁵ Boŋgur atətədbiyu e melefit bu, atadəgaya a ga had a ; zlam njədə-njədani a hud melefit bu atadaday a melaŋ gatay bu.

²⁶ Ka sarta gani nani ti mis etipi nu *Wur ge Mis anara a maklaḡasal àna njədə kay akaba masladaŋ goro a. †

²⁷ Ka sarta gani nani ti anəsərbiyu *məslər ge Melefit ga macakalakabu ndam ya Melefit àdaba tay a ni kē sliri ga melaŋ fadani ni dek ; ku ka melaŋ drinəni weley weley do dek anacakalakabu mis ka ahar bəlaŋ. »

Yezu azay mazavu ga mən ga wəruv

(Meciya 24.32-35 ; Luk 21.29-33)

²⁸ « Nazay mazavu gani akada ga mən ga *wəruv ni, ahàr àdəm kicəm kwa : ka ya ti àbakaba slimberi a mək edí nahəma, kəsəruma mədərdər ənija wudak.

²⁹ Nahkay day tamal kípəma zlam ya nēhi ana kuli ni naŋ àbu agravu nahəma, sərümki nu *Wur ge Mis nəbu cifa, nínjia wudak.

³⁰ Nəhi ana kuli nahəma, wudaka mis ya təbu ka dala nihi ni təmət dek ti zlam nday nani dek amagraŋa day kwa.

³¹ Melaŋ ya agavəla akaba melaŋ ya a ga had ni amandav, ay ti ma goro ya nədəm ni amandav day-day do. »

Njəhadum eri

(Meciya 24.36-44)

³² « Ay ti ma ga vad gani akaba njemdi gani zla nahəma, maslaṅa àbi àsər bi. *Məslər ge Melefit ya a hud melefit bu ni day təsər do, nu Wur ge Melefit tekeđi nəsər do, si Baba Melefit day kwa ti àsəra.

³³ Nahkay ti bumvu slimi, njəhadum eri, adaba kəsərüm sarta gani nani do.

³⁴ Amagraŋu akada ga maslaṅa ya naŋ àbu akoru e mirkwi gayan ni. Wudaka ara aslaka ti àmbərfəŋ ahay gayan kà ndam ya təgri təwi ni, èdikaba təwi na ana tay a. Àhi ana bay ya ahətay mahay ni “Njəhad eri” mək àslaka.

³⁵ Nahkay ti lekulam day njəhadum eri, adaba kəsərüm sarta ga bay ahay gekuli ya amasləkabiya na do. Cə amasləkabiya ga mələkarawa, cə ga hud ya vad, cə ka ga ya ti agwazl təzlah ni, cə ahkay do ni ge miledə ti kəsərüm do.

³⁶ Nahkay ka sarta ya ti aməzlərəvkiaya ke kuli a bəslaŋ nahəma, àdi ahàr ana kuli lekulam e dəwir bu ba.

³⁷ Ere ye ti nēhi ana kuli ni ti nēhi ana mis dek : Njəhadum eri. »

14

Gəđákani ga ndam Zude tagray dabari ge mijin Yezu

(Meciya 26.1-5 ; Luk 22.1-2 ; Zəŋ 11.45-53)

¹ Vad àvu cə, tara tagray wuməri ga *Pak ; wuməri gani nani ti tidivü dipen *miwisinəni do. Eslini gəđákani ga ndam *manǵalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam *məsər Wakita ge Melefit ni təgray sawari ti təgəs Yezu àna wir-wir, tawayay takad naŋ.

² Nday nakəŋ tədəm : « Məgəs naŋ a wuməri ni vu ba, adaba tamal magray nahkay ti mis dal-dalani ni atəmbrəŋ leli do, etizligeŋa silik a kəsa va. »

Wal nahaŋ abəki tersel ka ahàr ga Yezu

(Meciya 26.6-13 ; Zəŋ 12.1-8)

³ Yezu naŋ àbu a Betani, a ahay bu afa ga Simu zal ambalak ni. Naŋ àbu manǵahadani azum dəf. Eslini wal nahaŋ àhurkiviyu ka tay àna tersel njəlatani ge singu kayani a kolombu sulumani bu. * Tersel gani nani ti

† 13:26 Deniyel 7.13.

* 14:3 Kolombu gani nani ti təgray àna akur sulumani ya tazalay elbetir ni, singu gani kay.

təzalay nardu. Əhəbkiə ma ga kolombu na, əbəkə tersel ni ka ahər ga Yezu.

⁴ Gayəñ ya əbəkə ni ti əwəriə bəruv ana mis nday ndahanj e kidinj ge mis ya təvu eslini ni ba ; təzlapay e kidinj gatay bu, tədəm ahkado : « Ağudar tersel hini ti kamam ?

⁵ Hojo amal təsəkumoya, təngəta ətam sulay jik dinj diñ mahkər, tidi sinju gani ana ndam talaga do aw ? » Nahkay tələgi ana wal nakəñ ngak-ngak.

⁶ Eslini Yezu nakəñ əhi ana tay : « Mbrəñjum nan ! Kəhəlumi muru ti kamam ? Zlam gayəñ ya əgru ni ti əbəlay.

⁷ Ndam talaga zla nahəma, nday təbu akaba kuli kəlavad ; kəgrumi sulum ana tay akada ya kawayum ni tata. Ay nu zla ti ananjəhad akaba kuli kəlavad do.

⁸ Wal hini əgra zlam ya ti agray tata na : əbəkua tersel ka vu a ti əslamatakabə nu ga məfiyu nu e evid va.

⁹ Nəhi ana kuli nahəma, a mələñ bu dək, ku eley eley do atədəmoru *Ma Məwəni Sulumani ni zla nahəma, atanjəhad ere ye ti wal hini əgray ni daya. Nahkay ti wal ni aməgəjazki ahər ke mis do. »

Zədas awayay asəkumoru Yezu

(Meciyu 26.14-16 ; Lək 22.3-6)

¹⁰ Zədas Iskariyot bilin a huf ga ndam *madəbay Yezu kru mahar cəeni ni bu ərə afa ga gədəkani ga ndam *mangalabakabu mis akaba Melefit ni ga mədəfiki Yezu ana tay ti təgəsa nanj a.

¹¹ Nday nakəñ tərə ticia ma gayəñ na ti təmərvə dal-dal, təhi : « Tamal kədəfikia Yezu ana leli a ti aməvuk sinju. » Kələñ gani Zədas nakəñ ədəbay divi ga mədəfiki Yezu ana tay.

Ndam madəbay Yezu taslamalakabu zlam məzumani ga wuməri ga Pak

(Meciyu 26.17-25 ; Lək 22.7-14, 21-23 ; Zey 13.21-30)

¹² Vad ye enjenjeni ga wuməri ge dipenj *miwisinjeni do ni ənija. A vad ga wuməri ga *Pak nani ti tislini bəza təmbak ana Melefit. Eslini ti ndam *madəbay Yezu ni tihindifinja ma kə Yezu a, təhi ahkado : « Kawayay ti mōru māsłamatukkabu zlam məzumani ga wuməri ga Pak ni ti eley ? »

¹³ Eslini Yezu əslər ndam madəbay nanj bebem cə, əhi ana tay : « Dəgum a kəsa gədəkani ni vu. Ekinjumiya nahəma, akabumkabu ahər akaba zal nahəñ əcabbiya yam a mandaray va. Ekipəma nanj a ti dəbumiyu nanj ka mələñ gayəñ ya ti ahuriyu ni.

¹⁴ Akəhurumiya ti hindəmfinja ma kə bay ahay na, humi ahkado : « Məsi geli ədəm : Ahay goro ya ti anara nəzumviyu zlam ga wuməri ga Pak ni akaba ndam madəbay nu ni ti neley ? »

¹⁵ Eslini bay ahay ni amədəfiki ahay nahəñ gədəkani ka ahər ga ahay nahəñ ana

kuli, zlam dək əvu maslamatakavani əndava. Slamatumikabu zlam məzumani ni ana leli ti eslini. »

¹⁶ Ndam madəbay Yezu cəeni ni təsləka, tōru a kəsa ni vu. Tōru tınjua ti tədi ahər ana zlam ni dək akada ga pakama ga Yezu ya əhi ana tay ni, mək təslamalakabu zlam ga wuməri ga Pak ni.

Yezu ədəm : « Maslanja e kidinj ga ndam madəbay nu ni bu ara ejin nu »

(Meciyu 26.20-25 ; Lək 22.14 ; Zey 13.21-30)

¹⁷ Mələkarawa əra əgia ti Yezu akaba ndam madəbay nanj kru mahar cəeni ni tınjua a ahay ni va.

¹⁸ Eslini təhuriya tənjəhadkabə birra, təbu təzum zlam ti Yezu əhi ana tay : « Nəhi ana kuli nahəma, bilinj gekuli ya məzumkabu zlam ni aməsəkumoru nu. »

¹⁹ Ma ga Yezu ya ədəm ni ti əhəlia ahər ana ndam madəbay nanj na dək. Ku way way do e kidinj gatay bu bilinj əna bilinjeni nanj əbu ədəm : « Nu do, do waw ? »

²⁰ Yezu əhi ana tay : « Mis bilinj e kidinj gekuli kru mahar cəeni ni bu, maslanja ya ti mətəlkabiyu ahər a halaf vu ni. »

²¹ Ədəm keti : « Nu *Wur ge Mis nara nəmət akada ga pakama ge Melefit ya ədəm a Wakita gayəñ bu ni. Ay ti zləzlada afa ga maslanja nani ya ti asəkumoru Wur ge Mis ni ! Hojo akal tıwiewa nanj a ndo. »

Yezu avi dəf ge Melefit ana ndam madəbay nanj ni

(Meciyu 26.26-30 ; Lək 22.14-20 ; 1 Koreñ 11.23-25)

²² Ka ya ti təzum zlam nahəma, Yezu əzay *dipenj, əgri səsi ana Melefit, əsekaba, əbi ana ndam madəbay nanj ni. Əhi ana tay : « Zuma, hini ti aslu ga vu goro. »

²³ Kələñ gani əzay hijiyem akaba zum, əgri səsi ana Melefit keti, əvi ana tay, nday dək tisi.

²⁴ Əhi ana tay : « Hini ti mimiz ga vu goro. Əna mimiz hini ti Melefit awəlkabu pakama gayəñ akaba ge mis. Aməngəzaya a vu goro ba ti ga mahəngay mis kay.

²⁵ Nəhi ana kuli nahəma, enisi zum ge wur ge *vinj va do, si a vad ya ti enisi zum məwəni a *Məgur ge Melefit bu ni kwa. »

²⁶ Tərə təzuma zlam na ti nday nakəñ təzəbay Melefit əna limis, təhərəya e mite va, təcaloru a həma *Oliviye vu.

Yezu ədəm : « Piyer amədəm əsər nu do »

(Meciyu 26.31-35 ; Lək 22.31-34 ; Zey 13.36-38)

²⁷ Nday təbu takoru ti Yezu əhi ana tay : « Ləkələm dək ekijəmkiə ke divi a, adaba əbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu, Melefit ədəm amakadkiə bay məjəgay təmbəmbak

na ka tay a, nahkay tæmbæmbak ni etedevu kway-kwayay. †

²⁸ Anamæt, ay ka ya ti anangaba e kisim ba nahama, akadumu ahâr e Gelili. »

²⁹ Eslini Piyer àhi : « Ku mis dek tijikia ke divi a nangu ni, nu ti nijikia do. »

³⁰ Ay Yezu àhængriføn, àhi : « Nèhuk nahama, nak ti kani kani a, a hudga mælavad bu wudaka agwazl azlah sak cæ ti akædam sak mahkær kæsær nu do timey. »

³¹ Eslini Piyer nakæn àdæm : « Aha, nahkay do. Nu ti ku tamal ti mæmætkabu nængu nahama, ngay næsær kur do ni ti nædam do simiteni. » Ndam *madæbay Yezu ndahanj ni dek day tædam akada ge Piyer ni.

Yezu ahængalay Melefít e Gecimeni
(Meciyu 26.36-46 ; Luk 22.39-46)

³² Yezu akaba ndam madæbay nanj ni tòru ka mælaj nahaj, mælaj gani nani ti tæzalay Gecimeni. Tòru tinjua eslina ti Yezu àhi ana tay : « Njæhaduma ahalay a hayaj, nakoru nahængalay Melefít. »

³³ Ázalay Piyer, Zek, akaba Zenj, tòru cak. Eslini ti angwaz àdagaki ka Yezu nakænj dal-dal, mæbæruv àtikaba kwir kwir.

³⁴ Àhi ana tay : « Mæbæruv atukaba, akada nara næmæt. Njæhaduma ahalay a, njæhadum eri. »

³⁵ Nanj nakæn àhædakfæna kà tay a òru cak, àndæhad a hud a hud, àhængalay Melefít ti àcakay daliya ka sarta nani ba.

³⁶ Àdæm : « Aba, † Baba, zlam dek kisliki magrani ; hædakfua daliya hina, nècakay ba ti. ‡ Ku nædam nahkay nængu ni, nawayay ti ere ya nak kawayay ni kwa do ni, goro ya nu nawayay ni do. »

³⁷ Àra àhængala Melefít a nahkay ti àngækia ka ndam madæbay nanj mahkærani na, àdi ahâr ana tay nday e dæwir bu. Èpidek tay, àhi ana Piyer : « Simu, kway-kway kinji dæwir aw ? Kèbesey manjæhadani eri njemdi bilin koksah aw ?

³⁸ Njæhadum eri, hængalum Melefít ti ka ya ti *Seteni esipet kuli ni ti kijumkia ke divi a ba. Mæbæruv ge mis awayay magray zlam sulumani, ay ti èsliki do, adaba aslu ga vu gayaj gedebeni. »

³⁹ Yezu àngævù, òru àhængalay Melefít keti, akada gayaj ya ti àhængalay piñjani ni.

⁴⁰ Àra àhængala nahkay ti àngækia ka ndam madæbay nanj na keti. Àdi ahâr ana tay nday e dæwir bu, tæmætækaba ga manjæhadana eri a. Tàra tèpidekva ti tæsær ere ye ti tæhi ni do.

⁴¹ Àngævù keti ya mahkær. Àra àslækabiya ti àhi ana tay keti : « Kekileña kinjùm dæwir aw ? Kekileña kèpæsumaba waw ? Sarta ènjia. Nga pum, tara tægasi nu, nu *Wur ge Mis, ana ndam magudar zlam ni.

⁴² Cíkæmaba, mædagumkiuru ka tay. Nga pum, maslaña ya ti ara agæsi nu ana tay ni ènjia, do ni ti ahæmamam. »

Ndam Zude tægæs Yezu
(Meciyu 26.47-56 ; Luk 22.47-53 ; Zenj 18.3-12)

⁴³ Ka ya ti Yezu nanj àbu azlapay nahkay ni ti Zudas bilin ga ndam *asak ga Yezu kru mahar cæni ni ènjia akaba mis a dal-dal, maslalam akaba aday tæfæn kà tay. Gædakani ga ndam *mangalabakabu mis akaba Melefít ni, ndam *masær Wakita ge Melefít ni akaba gædakani ndahanj tæslærbiyu tay.

⁴⁴ Wudaka nday tara ti Zudas bay mæsækumoru Yezu ni àhivabiya ma ana mis dal-dalani na. Àhi ana tay : « Bay ya ti anægrisa àna mæfæki ma kà tuwær * nahama, nanj gani huya. Gæsuma nanj a, dægum àna nanj, jægum nanj lala. »

⁴⁵ Zudas nakæn àra ènjia ti àrækia ka Yezu nakæn a huya. Àhi : « Mæsi, » mæk ægri sa àna mæfæki ma kà tuwær.

⁴⁶ Nahkay mis ni tædægaki ka Yezu cip, tægæs nanj.

⁴⁷ Eslini mis bilin e kidin gatay ya tæbu eslini ni bu àrad maslalam fætah, àsifænja slimi ana bay mægri tæwi ana gædakani ga ndam *mangalabakabu mis akaba Melefít na hændad.

⁴⁸ Yezu àhi ana mis ni ahkado : « Kædægumkua àna maslalam akaba aday a, kægæsum nu akada nu zal akal,

⁴⁹ ambatakani do nèbu nècahi zlam ana kuli a dalaka ga *ahay gædakani ge Melefít ni bu kælavad. Ka gani nani ti kægæsum nu ndo. Ay zlam nani agravu ti ere ya àbu mæbækiani a Wakita ge Melefít ni bu ni mægravu. »

⁵⁰ Eslini ndam madæbay nanj ni dek tæmbærbu nanj, tædægiki ana hwa tidizl.

⁵¹ Wur dagwa nahaj nanj àbu eslini, mæfakabu azana bilin ka vu cilin, adæboru Yezu bilegeni. Mis ni tæra tæpia nanj a ti tædam tægæs nanj. Tara tægæs nanj ti

⁵² àmbærfæn azana gayaj ni kà tay, àdiki ana hwa dædel a mahayma.

Tagrafænja seriya kà Yezu kè meleher ga gædakani ga ndam Zude a
(Meciyu 26.57-68 ; Luk 22.54-55, 63-71 ; Zenj 18.13-14, 19-24)

⁵³ Tàra tægæsa Yezu a ti tæzoru nanj afa ga gædakani ga ndam *mangalabakabu mis

† 14:27 Mænjay Zakari 13.7. ‡ 14:36 Àna ma ga ndam Zude « Aba » awayay adæmvaba ti « Baba. » § 14:36 Ahalay ti ma ga Yezu ya àdæm ni ti nahkay hi : « Hædakfua hijiyem hina. » A Wakita ge Melefít ya ahaslani ni bu ni ti tædam mæzum bæruv ge Melefít ti akada zum e hijiyem bu, mis tisi ti akad tay. * 14:44 Ka sarta nani ti kælavad mis tagri sa ana mis ya ti tawayay tay dal-dal ni àna mæfæki ma kà tay kà tuwær.

akaba Melefit ni. Ba-6a ti gəđákani ndahan ga ndam *mangalabakabu mis akaba Melefit ni, ndam *məsər Wakita ge Melefit ni akaba gəđákani dek təcakalava eslina.

⁵⁴ Ka ya ti təbu takoru àna Yezu ni ti Piyer ti ni adəboru nan kələŋ drin. Öru ənjəa a ahay ga gəđákani ga ndam mangalabakabu mis akaba Melefit ni va ti ənjəhad digus a dalaka bu, anjafəŋ kà aku akaba ndam magray təwi ye eslini ni.

⁵⁵ Gəđákani ga ndam mangalabakabu mis akaba Melefit ni akaba gəđákani ge seriya ni dek təbu tadəbay zlam magudarani ga məwəlki Yezu ka seriya, adaba tawayay takad nan, ay ti təŋgət ndo.

⁵⁶ Eslini mis kay təsəkadki malfada, ay ma gatay ni təsava divi a.

⁵⁷ Kələŋ gani mis ndahan təcikaba, təsəkadki malfada nahan keti,

⁵⁸ tədəm : « Leli məcifina, ədəm ahkado : “*Ahay gəđákani ge Melefit hini ya mis tələm àna ahar ni ti nara nembedkaba. En-embedkaba ti a huđ ga vad mahkarani bu nələmvaya nahan ya mis tələm àna ahar do na.” »

⁵⁹ Ay kekeleŋə ma gatay ni təsava divi a.

⁶⁰ Eslini gəđákani ga ndam mangalabakabu mis akaba Melefit ni əcikaba cəkwađ e kidin ge mis ni ba, əhindifina ma kà Yezu a, àhi : « Nak kàhəŋgarfəŋ do aw ? Zlapay ge mis hini ya ti təzlapakuk ni ti zlapay ga mam ? »

⁶¹ Ay Yezu nakəŋ te-te, əhəŋgrifəŋ ndo. Eslini gəđákani ga ndam mangalabakabu mis akaba Melefit ni əhindifina ma keti, àhi : « Nak ti *Krist *Bay gəđákani ya amara ni aw ? Nak wur ga Bay Melefit ya ti mazləbay ni aw ? »

⁶² Eslini Yezu nakəŋ ədəm : « Iy, nu gani. Ekipəm nu *Wur ge Mis manjəhadani a mələŋ ga gəđákani bu, kà ahar ga dəf ge Melefit Bay njadə-njadani ni. † Ekipəm anara a huđ melefit ba a maklađasl ba. ‡ »

⁶³ Gəđákani nakəŋ àra əcia ma ga Yezu na ti əzumkia bəruv a, əgəzlehkaba azana ka vu gayan a kwar, § àhi ana mis ni ahkado : « Madəbay sedi nahan kamam mba mam ? »

⁶⁴ Kicəma, endivi Melefit timey ! Ay ti kawayum ti məgrumi mam ? » Mək mis ni dek tədəm : « Əğudara, si təkad nan kwa. »

⁶⁵ Eslini mis ndahan tədəgiki ana miti-fiviyu esli6 ana Yezu e eri vu, təkambahi eri, təhi mədukdək ga ahar, təhi : « Tamal nak bay mahəŋgaray *pakama ge Melefit nahəma, dəfiaya maslaŋə ya ti əzlə6 kur na ana leli a zla ! » Mək mis ya təbu tagray təwi eslini afa ga bay gəđákani nani ni təzay nan, təbi bəbarva.

† 14:62 Limis 110.1. ‡ 14:62 Mənjay Deniyel 7.13. § 14:63 Tamal zal Zəde egəzlehkaba azana gayan ka vu a ti adafaki tuway, ahkay do ni zlam ya əbəlay do simiteni ni əgrava. Gəđákani ga ndam mangalabakabu mis akaba Melefit egəzlehkaba azana gayan ka vu a ni ti azuhva ma ga Yezu ya ədəm nan Wur ge Melefit ni, adaba tədəm endivia Melefit a dal-dal.

Sak mahkər Piyer adəm əsər Yezu do
(Meciyu 26.69-75 ; Luκ 22.56-62 ; Zey 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Ka ya ti Piyer nan əbu a dalaka mbeheni ni bu nahəma, wal nahan əra : wal nani agri təwi ana bay gəđákani ga ndam *mangalabakabu mis akaba Melefit ni.

⁶⁷ Əra ənjia ti əpi Piyer nan əbu anjafəŋ kà aku, əmənjələŋ lala mək àhi : « Nak day kəsawađumkabá akaba Yezu zal Nazaret na. »

⁶⁸ Eslini Piyer àhi : « Aha. Nəsər ma gani do, nicikaba ere ye ti kawayay kədəm na do. »

Əra ədəma nahkay ti əcikaba, əsləkaba a dalaka ni ba, öru e gejin vu. [Mək agwazl əzlah.]

⁶⁹ Wal ni əra əpia nan a keti ti àhi ana mis ya ti eslini ni : « Nan hini ti nan ndam gatay gani. »

⁷⁰ Eslini Piyer ədəm keti : « Aha, nu nəsər ma gani do. »

Əra əpəsa 6al ti mis ya ti eslini ni təhi ana Piyer keti : « Edeđin nak day ndam gatay gani, adaba nak zal Gelili. »

⁷¹ Nan nakəŋ əmbadəy dək, ədəm : « Nəsər maslaŋə nani ya ti kacalumfəŋ ni do. Tamal nasəkad malfada nahəma, Melefit məkada nu a. »

⁷² Eslini agwazl əzlah ye cə huya. Agwazl ni əra əzlaha ti Piyer nakəŋ ma ga Yezu ya àhi : « Wudaka ti agwazl əzlah sak cə nahəma, akədəm sak mahkər kəsər nu do timey » ni əŋgiaya a ahər ba. Nahkay Piyer ədiki ana tuway.

15

Yezu nan əbu kə meleher ge Pilet bay ga ndam Rom

(Meciyu 27.1-2, 11-14 ; Luκ 23.1-5 ; Zey 18.28-38)

¹ Du àna zəzəeni nahəma gəđákani ga ndam *mangalabakabu mis akaba Melefit ni, ndam *məsər Wakita ge Melefit ni akaba nday gəđákani ge seriya ni dek təcakalava, təgray sawari. Eslini təgəs Yezu, təwəl mək tōru àna nan afa ga bay *Pilet.

² Tōru tinjəa ana Yezu a ti Pilet nakəŋ əhindifina ma, àhi : « Nak ti bay ga ndam *Zəde edeđin aw ? » Əhəŋgrifəŋ, àhi : « Nak kədəm. »

³ Eslini gəđákani ga ndam mangalabakabu mis akaba Melefit ni tacalki nan ka zlam magudarani kay.

⁴ Pilet əhindifina ma keti, àhi ahkado : « Tacalki kur ka zlam magudarani kay ti kici do aw ? Kàhəŋgarfəŋ do aw ? »

⁵ Ay Yezu nanj te-te, ahəŋgrifəŋ va do. Gayan ya ahəŋgarfəŋ ndo ni ti əgria ejep ana Pilet a.

Tədam təkada Yezu a

(*Meciya 27.15-26; Luk 23.13-25; Zej 18.39-19.16*)

⁶ Kəla wuməri ga *Pak zla ti ndam *Zude təbu tihindifiŋa kə Pilet a ti məfaya zal danġay a bəlanj. Tihindifiŋa ti nanj əbu afiaya maslaŋa ya tawayay na ana tay a.

⁷ Zal nahanj əbu, slimī gayan Barabas; təfiya nanj a danġay va akaba mis ndahanj ya ti təkadfiŋa kə ŋgumna ni. Ka sarta ya ti təkadfiŋa kə ŋgumna ni ti nanj əkada mis a.

⁸ Eslini mis dal-dalani ni tارا afa ge Pilet a, tihindifiŋa ti məgri ana tay akada gayan ya ti agri ana tay kilevi ni.

⁹ Tارا tihindifiŋa nahkay ti Pilet nakəŋ əhi ana tay ahkado: « Nihī ti kawayum nəfiaya bay ga ndam Zude na ana kəli a waw ? »

¹⁰ Adəm nahkay ti, əsəra gədəkani ga ndam *manġalabakabu mis akaba Melefit ni təgəsibiyu Yezu ti adaba tagraləŋ solu palam.

¹¹ Ay gədəkani ni tawayay ndo, təhi ana mis dal-dalani ni: « Humi: "Mawayay ti kəfaya nanj a ba, si Barabas kwa." » Mək təhi nahkay.

¹² Pilet nakəŋ əra əcia ma gatay na zla nahama, əhi ana tay keti: « Kawayum ti nəgri mam ana maslaŋa ya ti kazalum nanj Bay ga ndam Zude ni mam ? »

¹³ Təhəŋgrifəŋ əna zlahay: « *Darfəŋ nanj kə təndal ! »

¹⁴ Nahkay nanj nakəŋ əhindifiŋa ma kə tay a, əhi ana tay ahkado: « Agudar mam emiteni mam ? » Nday nakəŋ ba təzlah kay kay: « Darfəŋ nanj kə təndal ! »

¹⁵ Nahkay ti Pilet awayay aməri bəruv ana mis dal-dalani ni, əfiaya Barabas nakəŋ ana tay a, əhi ana ndam slewja gayan ti təzləb Yezu əna kurupu. Tارا təzləbə nanj a ti əhi ana tay ti tazyay nanj, tōru tadarfəŋ nanj kə təndal.

Ndam slewja teyefiŋ kə Yezu

(*Meciya 27.27-31; Zej 19.2-3*)

¹⁶ Ndam slewja ni təgəs Yezu nakəŋ, təzoru nanj a huđ ahay ga bay *Pilet ni vu. Ahay gani nani, təzalay Pretwer. * Eslini təzalakabu ndam slewja ndahanj ni dek.

¹⁷ Ndam slewja ni təmbatki azana ndizeni ka Yezu, mək təkəleya adak a, təslap hindigil-hindigil, təfiviya a ahər vu akada ga jaku ni.

¹⁸ Tارا təbəkia zlam a zla nahəma, təgri sa, təhi ahkado: « Məgruk sa, bay ga ndam *Zude ! »

¹⁹ Tazyay eziŋgwi, təsi a ahər vu, titifiviya esliḅ e eri vu, təbəhadī mirdim meleher ndiḅa ndiḅa ana had.

²⁰ Tارا təbia seki a nahkay ti təkakwakia azana ndizeni ya təfəki na, təbikabu azana gayan gayanani ya təkakwakia ni. Eslini tazyay nanj e mite va, ga moru *madarfəŋ nanj kə təndal a.

Tadarfəŋ Yezu kə təndal

(*Meciya 27.32-44; Luk 23.26-43; Zej 19.17-27*)

²¹ Ndam slewja ni təbakabu ahər akaba zal nahanj nanj əbu asləkabiya e gili a. Slimi gayan Simu, nanj bəŋ ge Eleksender nday ata Rufus, nanj ga kəsə Sireŋ. Eslini nday nakəŋ təfəki ŋgasa ga mazay təndal ga *madarfəŋ Yezu ni.

²² Nahkay təzoru Yezu a məlan nahanj vu; məlan gani nani ti təzalay Golgota, adəmvaba « Məlan ga aslat ga ahər. »

²³ Tōru tənġə əna Yezu nakəŋ a zla ti tawayay təvi zum mebedəkabani akaba haf ya ti təzalay mir ni. Ay ti Yezu əwayay ndo.

²⁴ Eslini tadarfəŋ nanj kə təndal ni. Tارا tadarfəŋa nanj a ti təgraki ca-ca əki ka azana gayan ni bəlanj əna bəlanj ti təsər way azum way.

²⁵ Sarta ya tadarfəŋ nanj kə təndal ni ti agray nġemdi ambəmbu ya ge miledə.

²⁶ Pakama əbu məbəkiani ka təndal, ka məlanj ya təbəkia zlam magudarani ge mis ni ti mis dek təsər, təbəkia ti nahkay hi: « Bay ga ndam *Zude. »

²⁷ Tadarfəŋ ndam akal bebem cə kə təndal ndahanj kə gəvay ga Yezu, bəlanj gani ka ahar ga dəf, bəlanj gani ti ni ka ahar ga gəjar. [

²⁸ Nahkay ti pakama ya əbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu ni əgrava. Pakama gani nani ti nihi: « Tara tacalkivu nanj əkivu ka ndam magudar zlam. † »]

²⁹ Nday ya ti takoru gwar eslini ni tارا tipia nanj a ti tindi vi nanj, tədaday ahər, təhikaboru: « Hey, nak ya ti kədəm ahkado: "Nembədvə *ahay gədəkani ge Melefit ni ti anələmaba a huđ ga vad mahkərani ba" ni do aw ?

³⁰ Həŋgay ahər gayak, hərəya kə təndal na zla ! »

³¹ Eslini gədəkani ga ndam *manġalabakabu mis akaba Melefit ni akaba gədəkani ga ndam *məsar Wakita ge Melefit ni təbu təzlapay e kidiŋ gatay bu, teyefiŋ daya. Tədəm ahkado: « Nanj nakəŋ ahəŋgaraba mis ndahanj a keti ni ti, ahəŋgaraba ahər gayan a koksah timey !

³² Adəm nanj *Krist *Bay gədəkani ya amara ni, nanj bay ga ndam *Izireyel ti, məhərəya kə təndal na ! Tamal ti ahərəya kə təndal na nahəma, leli tekeđi aməfəki

* 15:16 Pretwer əna ma Rom ti awayay adəmvaba ahay ga gədəkani ga ndam slewja. † 15:28 Məŋjay Izayi 53.12.

ahàr bilegeni. » Mis ya tǎbu madarfənjani kà gavay ga Yezu ni day tindivi nanj.

Yezu amətfənj kà təndal

(*Meciyu 27.45-56; Luk 23.44-49; Zej 19.28-30*)

³³ Fat àra ècika tirked-keď ka ahàr melefít a ti lavənj əgray ka had' ni deď, tekdeďin duk əbivoru àna njemdi mahkər ya ga məlakarawa.

³⁴ Àra àgra njemdi mahkər ti Yezu àdi ana zlahay kay kay, àďəm : « Eloyi, Eloyi, lama sabahtani ? » Awayay adəmvaba ti « Bay Melefít, Bay Melefít goro ni, kəmbraň nu ti kamam ? † »

³⁵ Mis ya tǎbu eslini ni ndahaň tǎra ticia gayan' ya ti əzlah na ti tǎďəm : « Cəm day ti əzalay Eli ni. »

³⁶ Eslini bilin' gatay əcuhworu əzay zlam ya esikabu yam akada' ga matala ni, atəliyu a zum ceəwekeni vu juď, əbahki ka aday, atəlikabiyu ana Yezu a ma vu ti misi. Àďəm : « Bəsəma day, tamal ti Eli ara azaya nanj kà təndal na ti mara mipi. »

³⁷ Ay Yezu nakəň əzlahkivu kay kay, àmət.

³⁸ Ka ya ti àmət ni ti azana ga mahay ga məlan' *njəlatani ya ti a hud' ga *ahay gəďakani ge Melefít ni bu ni əguzlehvabiyu kwarra, agavəla cekw a had'. ³⁹ Eslini bay ga ndam slewja ni nanj əbu micikeni kama ga Yezu. Àra əpia gayan' ya àmət na ti àďəm ahkado : « Maslanja hini ti Wur ge Melefít efed'in. »

⁴⁰ Wál ndahaň tǎbu eslini cak, tamənjoru. Wál nday hini təkibu ka tay : Mari ga kəsa Magəďala, Salomi akaba Mari məň ga ata Zek guziteni nday ata Zoze ni.

⁴¹ Ka ya ti Yezu nanj əbu ka had' *Gelili ni ti nday gani tǎďəba nanj a, təgria təwi a. Wál ndahaň kay tǎbu tamənjələňoru bilegeni, wál nday nani təcəloya akaba Yezu a Zeruzalem a.

Tǎfiyu kisim ga Yezu e mindivinj vu

(*Meciyu 27.57-61; Luk 23.50-56; Zej 19.38-42*)

⁴² Məlakarawa àra əgia mis tǎbu təslamatavu ga vad' *məpəsabana ga hajəň a ti

⁴³ zal nahaň e kidin' ge mis gəďakani ya ti tagray seriya ni bu àra. Təzalay nanj Zəzef, nanj ga kəsa Erimete. Nanj day ajəgay *Məgür ge Melefít. Əzay njəďa gayan', òru afa ge Pilet, əhindi kisim ga Yezu ni.

⁴⁴ Gayan' ya ti əhindi kisim ni ti əgria ejep ana Pilet a. Pilet əhi ana ahàr : « Yezu ti àməta àndava efed'in a waw ? » mək əzalay bay ga ndam slewja ni. Nanj nakəň àra ənjia ti Pilet əhindifin'a ma, əhi : « Àməta əpəsa efed'in a waw ? »

⁴⁵ Bay ga ndam slewja ni àra əhia « Àməta » ti Pilet əvi divi ana Zəzef ti mòru mǎzay kisim ga Yezu na.

⁴⁶ Nahkay Zəzef òru əsəkumbiyu dawra, əzaya kisim ga Yezu kà təndal na, àkambah. Àra àkambaha ti əfiyu e mindivinj vu. Mindivinj nani ti miliyeni a palad' vu. Àra əfiya kisim ga Yezu na e mindivinj ni va ti əbələdiviyu belim gəďakani ana mahay ge mindivinj ni.

⁴⁷ Ata Mari ga kəsa Magəďala ni akaba Mari məň ga Zoze ni nday tǎbu tamənjələň ka məlan' ya tǎfiyu kisim ga Yezu ni.

16

Yezu anğaba e kisim ba

(*Meciyu 28.1-8; Luk 24.1-12; Zej 20.1-10*)

¹ Vad' *məpəsabana àra əsləkaba zla nahəma, Mari ga kəsa Magəďala ni, Mari məň ge Zek, akaba Salomi tòru tǎsəkumbiyu tersel, ti tǎra tǎgraki ka vu ga Yezu.

² Ge miledu fat azlərvaya a vad' enjenjeni ga gosku a zla nahəma, nday nakəň tòru ke mindivinj ni.

³ Tǎbu təzlaporu ka ahàr divi, tǎďəm ahkado : « Way amoru məbəladləňa belim na ana leli kə mindivinj na way ? »

⁴ Belim gani nani ti gəďakani gəďak. Tǎra tamənjoru ti tǎpi ti mindivinj nakəň bəňa, belim ni məbəladləňana. ⁵ Tòru tinjua ti təhuriyu e mindivinj ni vu. Tǎra təhuriya ti tǎpi wur dagwa nahaň nanj əbu manjəhadani digusa ka ahar ga đaf, məbakabu azana bəď-bəďani, əsia anğwaz ana tay a kay.

⁶ Əhi ana tay ahkado : « Anğwaz əwər kuli ba. Kəďəbum ti Yezu zal Nazaret, ya ti tǎkadfəň nanj kà təndal ni. Anğaba e kisim ba, nanj əbi ahalay va bi. Mənjumki, məlan' ya tǎfakad' kisim gayan' ni nihi.

⁷ Nihi ti dəgum, kəhumi ma gani ana ata Piyer ndam məďəbay nanj ni, humi ana tay ahkado : « Àdoru ka had' *Gelili kama gekuli, akədumi ahàr ti eslini, akada gayan' ya ti əhi ana kuli ni. »

⁸ Nday nakəň təhəraya e mindivinj ni ba tǎdəgikibiyu ana hwa ; anğwaz əwər tay a, tǎgəgəra. Tǎra tǎsləkabiya zla ti təhi ma gani ana maslanja ndo, adəba anğwaz əwara tay a kay. *

Yezu anğazlivu ana ndam məďəbay nanj ni

[⁹ Yezu anğaba e kisim ba ge miledu a vad' enjenjeni ga gosku a. Àra anğaya ti anğazlivu enji ana Mari ga kəsa Magəďala, nanj ya ti ahaslani Yezu əgariaba seteni a adəskəla ni.

¹⁰ Nanj nakəň àra əpia Yezu a ti òru ga məhi ma gani ana ndam ya tǎbu akaba Yezu

ahaslani ni. Ōru àdi ahàr ana tay ti nday t̀̀bu tit̀̀wi, ̀̀aruv aẁ̀ar tay.

¹¹ Mari nakəŋ àhi ana tay ahkado : « Yezu nanŋ àbu, nìpia nanŋ a. » Ay ma gayanŋ ya àhi ana tay ni ti t̀̀gəsiki ndo.

¹² Kələnŋ gani ndam *madəbay Yezu c̀̀ t̀̀bu takoru a kəsa ci6-ci6eni vu ti, Yezu àngazlivu ana tay. Àngazlivu ana tay ti vu gayanŋ ni akada ya àngazlivu ana Mari ni do.

¹³ Nday nakəŋ day t̀̀sləkabiya ga manŋgəhadì ma gani ana ndam madəbay Yezu ndahanŋ na. T̀̀ara t̀̀ngəhadì ana tay a nahkay ti nday nani t̀̀gəsiki ma gatay ya t̀̀ngəhadì ana tay ni ndo keti.

¹⁴ Kələnŋ gani ka ya ti ndam madəbay nanŋ kru mahar bəlanŋani ni t̀̀bu t̀̀zum zlam nahəma, Yezu nakəŋ àngazlivu ana tay. Àra àngazliva ana tay a ti àləgi ana tay adaba t̀̀fəki ahàr ke Melefit ndo, t̀̀awayay m̀̀gəsiki pakama ga ndam ya ti t̀̀dəm : « Mìpia Yezu a, àngaba e kisim ba » ni ndo palam.

¹⁵ Mək àhi ana tay ahkado : « Dəgum ka had̀ ga məlanŋ ni dek, humioru *Ma M̀wəni Sulumani ana mis ya Melefit àgra tay a ni dek.

¹⁶ Maslanŋa ya ti àfəku a ahàr a akaba àbara ni ti Melefit amahəŋgay nanŋ. Ay maslanŋa ya ti àfəku ahàr ndo ni ti Melefit aməgəs nanŋ àna seriya.

¹⁷ Nday ya ti t̀̀fəku a ahàr a nahəma, m̀̀fəku ahàr gatay ni ara asərvu nahkay hi : atagariaba seteni ana mis àna slimi goro a ; atəzlapay àna ma həma ndahanŋ ya nday t̀̀sər do ni ;

¹⁸ tamal ti t̀̀gəs gavanŋ àna ahar ahkay do ni tisi zlam makad̀ mis day, zlam nday nani atəgri aranŋa ana tay do ferera ; tamal ti t̀̀bəki *ahar ka ndam ya t̀̀besey do ni, ndam nday nani atanŋaba. »

*Melefit azoru Yezu a hud melefit vu
(Luk 24.50-53 ; T̀wì 1.9-11)*

¹⁹ Bay geli Yezu àra àhia pakama na ana tay a nahkay ti Melefit àzoru nanŋ agavəla a hud melefit vu, mək ànjəhad̀ kà ahar ga daf ge Melefit, a məlanŋ ga gədakani vu.

²⁰ Kələnŋ gani ndam *asak ga Yezu ni ti ni t̀̀sləka, t̀̀hioru *Ma M̀wəni Sulumani ana mis ga had̀ ga məlanŋ ni dek. Bay geli àvi njəda ana t̀̀wi gatay ya t̀̀gray ni àna m̀̀grikivu zlam ndahanŋ ya ti mis tipi day-day ndo ni ana tay.] †

† 16:20 A wakita ndahanŋ bu ni ti wakita ga Mark andav àna 9-20. Ay a wakita ndahanŋ bu ka məlanŋ ga 9-20 ti andav nahkay hi : « Wál ni t̀̀həgri ere ye ti àgravu ni dek àna ata Piyer akaba ndam madəbay Yezu ndahanŋ ni, t̀̀zlapaki kay ndo. Kələnŋ gani Yezu àna ahàr gayanŋ àsləruru ndam madəbay nanŋ ni gwar egezi ka məlanŋ ya fat azlərəvaya ni akaba gwar agavəla ka məlanŋ ya fat adiyu ni ga məhiani ana mis Melefit amahəŋgay mis ga kanŋay-kanŋayani. Ma gani nani ti njələta, aməbatvu day-day do. »

Ma Maweni Sulumani ya Luk àbèki ni Ere ye ti mǎdǎmki ka Ma Maweni Sulumani ya Luk àbèki ni

Maslaŋa ya ti àbèki wakita ge Luk ni àdafay slimi gayan̄ a wakita ni bu ndo. Ku tamal nahkay nan̄gu ni, kwa ka mǎnjǎki gani ndam ga Yezu dǎk tǎsǎra àbèki ti Luk bay ya tàgrakabu tǎwi akaba Pol ni (2 Timote 4.11). Mǎsǎra, bay ya àbèki wakita ge Luk ni ti àbèki Tǎwi ga ndam asak ga Yezu day nan̄ gani (Luk 1.1-4, Tǎwi 1.1). A Tǎwi ga ndam asak bu àdǎm « leli » (16.10-17 ; 20.5-15 ; 21.1-18 ; 27.1-28.16), nahkay mǎsǎra bay ya àbèki wakita ni tǎsawadǎ akaba Pol a.

Luk àbèki wakita gayan̄ cǎeni ni ana Teyufil (1.3). Way Teyufil way ti mǎsǎr do ; slimi gayan̄ ni awayay adǎmvaba « Bay ya ti awayay Melefit ni. » Luk azalay nan̄ « gǎdǎkani goro » : bi nan̄ bay ge elimeni, bi àpǎl sin̄gu ga magraya wakita na ti nan̄ ; àfǎkia ahǎr ka Yezu a, ay Luk àbèki wakita ti mǎci pakama àki ka Yezu lala (1.4). Luk awayay ti mis dǎk tǎsǎr pakama àki ka Yezu lala.

Luk àsǎra ma Gres a lala, àbèki ti akadǎ ga ndam mǎsǎr zlam ya tǎbǎki wakita ka sarta ga Yezu ni. Awayay ti mis tǎsǎr ere ye ti àgravu ni àgrava ededǎn ededǎnǎna, nahkay àdafay slimi ga babay ya tǎgur hadǎ ka sarta gani ni (1.5 ; 3.1) ; ka sarta gani nani mis tacal vi ti àna slimi ga babay nahkay.

Luk àngǎhadǎ ere ye ti Yezu àgray akaba àdǎm ni akadǎ ga ata Meciyu nday ata Mark ya tǎngǎhadǎ ni : Yezu ànjǎki ke tǎwi gayan̄ ka hadǎ Gellili, òru gwar a Zeruzalem. Ay akadǎ ge Meciyu ya àgray ni Luk day ànjǎki ti ke miwi ga Yezu (1-2) ; ka mǎlan̄ nani akaba ka mǎlan̄ ndahan̄ àngǎhadǎ zlam ya ti nan̄ nan̄ani ècifaŋa kǎ mis ndahan̄ a, èjǎngǎy a wakita ndahan̄ bu ndo ni (1.3).

Ga Yezu ya àhǎngalay Melefit ni ti ata Meciyu nday ata Mark tǎngǎhadǎ ma gana, ay ti Luk àngǎhadǎ àtama gatay na (3.21 ; 5.16 ; 6.12 ; 9.18, 28-9 akaba ndahan̄). Àdafa tǎwi ga Mǎsuf Njǎlatani ya àgray na daya (1.35, 41, 67 ; 2.25-27 ; 3.16, 22 ; 4.1, 14, 18 ; 10.21 akaba ndahan̄). Àngǎhadǎ ahǎmamam wǎl ndahan̄ tǎdǎbay Yezu, Melefit day àhǎngay tay ni (1.39-56 ; 7.37-50 ; 8.2 ; 23.27-28, 49 ; 24.1), akaba ahǎmamam Yezu awayay ndam talaga ni (4.18 ; 6.20 ; 7.22 ; 11.41 ; 12.23 ; 14.13, 21 ; 18.22 ; 19.8 ; 21.2-3). Àngǎhadǎ ahǎmamam Yezu awayay ndam magudar zlam ya tambatkaba majalay ahǎr gatay a ni daya (5.32 ; 7.34, 37-50 ; 15.1-7, 10 ; 18.13-14 ; 19.7-10).

Pakama ya Luk ànjiki ana Teyufil ni

¹ Nǎbukki wakita hini ana nak, Teyufil goro ni.

Nǎhuk nahǎma, mis kay tǎkadva, tǎbǎkia zlam ya ti tàgravu e kidǎn̄ geli bu na ka wakita.

² Wudǎka tǎbǎki zlam gani nani ti mis ndahan̄ tǎhibiya ana leli a àndava. Nday ya ti tǎhi ana leli ni tǎpibiya ere ye ti àgravabiya kwa ka mǎnjǎki gani àna eri gatay gatayana. Nahkay zla ti tǎwi gatay ègia ga mǎhi pakama ge Melefit ana mis a.

³ Ègia mis ndahan̄ ni tǎbǎkia wakita gatay na nahǎma, nu day àbǎlafua nawayay nǎbukki pakama gani ka wakita, Teyufil gǎdǎkani goro ni. Nawayay nǎslamalakabu pakama gani lala, adǎba nǎcahakabǎ ere ye ti àgravu na dǎk, kwa ka mǎnjǎki gani.

⁴ Nagray nahkay adaba nawayay ti kǎsǎr pakama ya kǎci ni ti pakama ge jiri ededǎn̄.

Mǎslǎr ge Melefit àdǎm etiwi Zǎn̄ Zǎn̄ bay mǎbaray mis

⁵ Ka sarta ya *Erot nan̄ bay gǎdǎkani ga hadǎ ga ndam *Zude nahǎma, zal nahǎn̄ àbu, nan̄ bay *mǎngalabakabu mis akaba Melefit, slimi gayan̄ Zakari. Nan̄ ge dini ga Abiyya. Wal gayan̄ day wur hudǎ ga *Aron̄, slimi gani Elizabet.

⁶ Nday cǎcǎeni ndam jireni kǎ eri ge Melefit, tǎgǎskabu *Divi ga Bay Melefit ya tǎbu mǎbǎkiani a wakita ge Mǎwiz ni bu ni, tagray ere ye ti Melefit awayay ti mis tàgray ni dek. Nday gani mis tǎngǎtǎŋa zlam magudarani kǎ tay a do.

⁷ Ay ti tiwi bǎza ndo, adaba Elizabet nan̄ dǎgǎlani mǎk nday cǎcǎeni tigia medewel a àndava.

⁸ A vad nahǎn̄ Zakari nan̄ àbu agri tǎwi ana Melefit a *ahay gǎdǎkani ge Melefit ni bu, adaba ahǎr ge tǎwi ga ndam ge dini gayan̄ ènjua.

⁹ Kǎlavad ndam mǎngalabakabu mis akaba Melefit ni tihindi Melefit ti mǎdaba mis a bǎlan̄ e kidǎn̄ gatay ba, ti maslaŋa nani ahuriyu kǎ mahay ga mǎlan̄ *njǎlatani ni ga mazǎbay haf ya ezi akadǎ ge tersel ni : ka fat nani ti Melefit adaba Zakari a.

¹⁰ Sarta ga mazǎbay haf ni àra ènjia ti ahuriyu a ahay ni vu. Mis ndahan̄ dal-dalani ni ti ni nday a dalaka bu, tǎbu tahǎngalay Melefit.

¹¹ Eslini *mǎslǎr ge Melefit àngazlivu : mǎslǎr ni jika gwar kǎ ahǎr ga daf ga zlam ya ti tazǎbaki haf ya ezi àcǎr ni.

¹² Zakari nakǎn̄ àra èpia mǎslǎr ge Melefit na ti àbivaya àngwaz a, àtia bǎruv a.

¹³ Nan̄ àbu agray àngwaz nahkay nahǎma, mǎslǎr ge Melefit ni àhi : « Kǎgray àngwaz ba, Zakari, adǎba Melefit ècia gayak ya

kàhəŋgalay naŋ na. Nahkay wal gayak Elizebet emiwəkaya wur zalana, akədi slimi gani Zenj.

¹⁴ Etiweya wur na ti akəmərɔvɔ dal-dal àsabay, mis kay day atəmərɔvɔ ka ya ti etiweya naŋ a ni.

¹⁵ Adaba mam, naŋ gani emigi mis gədakani kè eri ge Melefít. Emisi zum akaba zlam mawəsani day-day do ; kwa naŋ a huɗ ga məŋani bu *Məsuf Njəlatani àniviyu a məbərɔvɔ bu dal-dal.

¹⁶ Amahəŋgarbiyu bəza ge Izireyel kay afa ga Bay Melefít gatay ti táfəki ahàr keti.

¹⁷ Amara kama ge Melefít ga məhi ma ge Melefít ana mis a. Melefít aməvi Məsuf akaba njəda akada ya àvi ahaslani ana bay mahəŋgaray pakama gayan Eli ni. Amagray tawi ga məŋalabakabu ata bəŋ ga bəza akaba bəza gatay ; mis ya ticiiki slimi ana Melefít do ni amahəŋgarbiyu tay ti tjalay ahàr akada ga ndam ya ticiiki slimi ana Melefít ni. Nahkay amaslmalikabu mis ana Bay geli ga məgri tawi. »

¹⁸ Eslini Zakari nakəŋ àhəŋgrifəŋ, àhi : « Anəsər ma gayak ya kədəm ni ti jiri ti ahəmamam ? Adaba nihi leli cəeni ata wal goro migia medewel a ni. »

¹⁹ Eslini məslər ge Melefít nakəŋ àhəŋgrifəŋ, àhi : « Nu Gabriyel, nu nəbu kè meleher ge Melefít kəlavad. Àslərkukbiyu nu ti nəhuk ma sulumani ya kici ni.

²⁰ Nihi ti akazlapay koksah, akədəm ma va do, si ere ye ti nəhuk ni amagrava day, adaba kəgəskabu pakama goro ndo. Nəhuk nahama, ere ye ti nədəm ni ti amagravu àna vad gani. »

²¹ Ka sarta ya Zakari naŋ a ahay bu ni ti mis ya a dalaka bu ni təbu tajgay naŋ. Àra àpəsviya a mələŋ *njəlatani ni va ti àhəlia ahàr ana tay a.

²² Ka ya ti àhəraya ni ti èsliki mədəm ma va do. Nahkay mis ni təsəra epibiya araja a mələŋ njəlatani ni ba. Naŋ nakəŋ àzlapay koksah, adadi ahar ana tay cilij.

²³ Nahkay naŋ àbu agri tawi ana Melefít. Sarta ge tawi gayan ni àra àndava ti àsləka òru a magam gayan.

²⁴ Kələŋ gani wal gayan Elizebet àzay huɗ. Àra àza huɗ na ti ànjəhad a ahay bu kiyi zlam, àhəraya e mite va ndo. Àdəm :

²⁵ « Ere ye ti àgrakuvu ni ti tawi ga Bay Melefít goro. Nihi ti àjanakia nu a, àzəkua mimili kè eri ge mis a. »

Məslər ge Melefít adəm etiwi Yezu

²⁶ Ka ya ti Elizebet naŋ a huɗ kiyi muku nahama, Melefít àslərbiyu məslər gayan Gabriyel a kəsə nahan vu. Kəsə nani ti tazalay Nazaret, ka had *Geli.

²⁷ Àslərkibiyu ka wur dahalay nahan, slimi gayan Mari. Wur dahalay nani ti tavia

ana zal nahan a ; slimi gani Zəzef, naŋ wur huɗ ge Devit. Ay ti àzay naŋ fan ndo.

²⁸ *Məslər ge Melefít nakəŋ àrəkioru ka wur dahalay ni, àhi : « Nəgruk sa. Nak ti Melefít awayay kur, agruk sulum gayan. Bay Melefít naŋ àbu akaba kur. »

²⁹ Wur dahalay ni àra ècia sa ga məslər ge Melefít na ti àhəlia ahàr a. Àhi ana ahàr ahkado : « Sa ga mam nahkay mam ? »

³⁰ Eslini məslər ge Melefít nakəŋ àhi : « Kàgray aŋgwa ba, Mari, adaba kəŋgəta zlam sulumana afa ge Melefít a.

³¹ Kara kazay huɗ wudak. Nahkay kara kiwi wur zalani, akədi slimi gani Yezu.

³² Wur nani emigi mis gədakani. Melefít naŋ agavəla driŋ amədəm wur nani ti Wur gayan. Bay Melefít aməfiyu naŋ a bay ge Devit bəŋ ga bəŋani ya àzum ahaslani ni vu,

³³ amagur bəza huɗ ge Zekap ga kəŋgay-kəŋgayani, bay gayan amandav day-day do. »

³⁴ Eslini Mari àhi : « Nu nəsər zal do ni ti, anazay huɗ gani ti ahəmamam ? »

³⁵ Məslər ge Melefít ni àhəŋgrifəŋ, àhi : « *Məsuf Njəlatani amərəkuka, Melefít naŋ agavəla driŋ amagray ti kənjəhad a njəda gayan bu akada ya kənjəhad e zəhwəri ga məŋgəhaf bu ni. Nahkay wur ya ekiweya ni naŋ njəlata, Melefít amazalay naŋ Wur gayan.

³⁶ Nihi Elizebet wur ga ndam gekəli ni, naŋ ya ti mis tədəm naŋ dəgəlani ni, ku ègia medewel a nəŋgu ni àza huɗ a kiyi muku, wur zalani àniviyu.

³⁷ Adaba mam, ere ye ti Melefít èsliki magrani do ni ti àbi. »

³⁸ Mari nakəŋ àra ècia ma gayan na ti àhi : « Nu ti nu wal məgri tawi ana Bay Melefít. Ere ye ti kəhu ni mągrakuvu ti ! » Eslini məslər ge Melefít ni àsləka, àmbərɔvɔ naŋ.

Mari naŋ àbu afa ge Elizebet

³⁹ Ka sarta gani nani Mari àsləka, àcəloru ke weceweceni gwar a həma vu, a kəsə nahan vu ka had *Zude.

⁴⁰ Òru ènjua ti àhuriyu a ahay vu afa ga Zakari, àgri sa ana Elizebet wal ga Zakari ni.

⁴¹ Elizebet àra ècia sa ga Mari na ti wur ya ti a huɗ gayan bu ni àdaday. Eslini *Məsuf Njəlatani èsliva a vu vu ana Elizebet a,

⁴² mək naŋ nakəŋ àdiki ana zlahay kay kay, àdəm : « Nak ti Melefít àgruka zlam sulumana àtama ga wál ndahan na dək. Àgria sulum ana wur gayak ya a huɗ bu na daya.

⁴³ Nu way ti məŋ ga Bay goro mərə afa goro a way ?

⁴⁴ Ka ya ti niçi sa gayak ni ti wur ya a huɗ goro bu ni àdadà àna məmərana.

⁴⁵ Nak kəbu àna məmərani adaba kəfəkia ahàr ka Bay Melefít a, kəsəra amagray ere ye ti àhuk aməgruk ni. »

Mari àzlabay Melefít

46 Eslini Mari nakəŋ ədəm ahkado :
 « Āna məbərɯv goro dək nədəm Bay Melefit
 goro naŋ gəɖəkani dal-dal,
 47 nu nəbu āna məmərani kay adaba Melefit
 naŋ əbu ahəŋgay nu ;
 48 adaba mam, nu nisli arana do, nəgri təwi
 ana naŋ, ay ti əjalakua ahər a.
 Nahkay kwa kani mis ya təbu ni dək atədəm
 nu nəbu āna məmərani dal-dal ga
 kaŋgayani.
 Mis ya etiwi tay kama ni dək day atədəm
 nahkay.
 49 Atədəm nahkay adaba Melefit esliki
 magray zlam dək, əgrua zlam
 gəɖəkana.

Melefit ti naŋ njələta !

50 Ndam ya tabəhadī mirdim ni ti awayay
 tay,

agri sulum gayan ana tay akaba ana bəza
 hud bəza hud gatayani.

51 Əgra təwi ga njədə āna ahar gayan a ;
 ndam ya ti zlabay əniviyu ana tay ni ti
 əgrikaba ahər ana tay a kway-kwayay.

52 Bəbay day əhələba tay a bay gatay ba ;
 ndam ya ti tisliviyu a mis vu do ni ti əhələya
 tay agavəla.

53 Ndam ya ti ləwir əwər tay ni ti əvia zlam
 sulumana ana tay a, tərəha āna naŋ a ;
 ndam ge elimeni ti ni əgara tay a, təsləka
 ahar gatay zlam zlam.

54 Ndam *Izireyel ti nday ndam məgri təwi
 ana Melefit, nahkay əjnəkia tay a ;
 sulum gayan ya ədəmbiyu aməgri ana tay ni
 əgəjəzki ahər ndo.

55 Sulum gani nani ti əhibiya ma gana ana ata
 bəŋ geli ahaslana,
 ədəm aməgri ana Abraham akaba ana bəza
 hud gayan ga kaŋgay-kaŋgayani. »

56 Mari əra əzləba Melefit a nahkay ti
 əpəsiyu afa ge Elizebet agray kiya mahkər ;
 kələŋ gani əsləkabiya, əra a magam a.

Tiwi Zeŋ bay məbaray mis ni

57 Kiyi ge Elizebet əra ənjia ti əweya wur
 zalana.

58 Əra əweya wur na ti əmərvə : ndam
 mahay gayan akaba ndam gayan tərə ticia
 Melefit əgria sulum gayan a ti nday day
 təmərvə.

59 Wur ni əra əgra vad azlaləhkər a
 nahəma, mis tərə ge *mekeli kədi a. Tərə
 təkəlia kədi na ti tawayay tədi slimy ga bəŋjani
 Zakari.

60 Ay ti məŋjani ədəm : « Aha, kəzalum naŋ
 nahkay ba, slimy gayan Zeŋ. »

61 Tərə ticia ma ga wal na ti təhi : « Maslaŋa
 əbi e dini gayak bu təzalay naŋ Zeŋ bi
 timey. »

62 Nahkay tədədi ahar ana bəŋ ga wur ni, ti
 mədəfiaya slimy ya naŋ awayay mədiani ana
 wur ni ana tay a.

63 Mək Zakari nakəŋ əhindifina pələŋgaf kə
 tay a. Tərə təziביya ti əbək : « Slimy gayan
 Zeŋ. » Gayan ya əra əbəkia nahkay ni ti əgria
 ejev ana mis na dək.

64 Ka gani nani Melefit əhələkaba ma
 ana Zakari nakəŋ a, əzlapay həya, ədi ana
 mazləbay Melefit.

65 Ere ye ti əgravu ni ti əsia aŋgwaz ana
 ndam mahay gayan na dək. Ma gani nani
 əhəndoru ka had *Zədə a kəsa ya ka həma ni
 vu dək.

66 Ndam ya ticia pakama nana ni dək ti
 təbu təjalaki ahər, tədəm ahkado : « Wur nani
 ti emigi mam ? » Wur ni ti njədə ge Melefit
 əbu akaba naŋ evedin.

Zakari ahəŋgri ma ge Melefit ana mis

67 Eslini *Məsuf Njələtani əsliva ana Zakari
 bəŋ ga wur na a vu va. Nahkay əhəŋgaraya
 pakama ge Melefit a, ədəm ahkado :

68 « Mazləbay Bay geli, Melefit ga ndam
 *Izireyel ni,

adaba əra əmənjaya ndam gayan a, əmba tay
 a.

69 Melefit əslərbiya bay njədə-njədəni ga
 mahəŋgay leli a.

Bay njədə-njədəni nani ti wur hud ge Devit
 bay məgri təwi ana Melefit ni.

70 Pakama gani nani ti əhibiya ana ndam
 njələtani ya təhəŋgaray *pakama
 gayan ahaslani na,
 mək nday day təhəŋgria ana mis a.

71 Ədəm amahəŋgafəŋa leli kə ndam ezir geli
 a,
 ti ndam ya təwayay leli do ni tisliki ke leli va
 ba.

72 Əgria sulum gayan ana ata bəŋ geli a,
 əjalakia ahər ka pakama gayan ya əwəlkabu
 akaba tay na.

Pakama gayan ya əwəlkabu akaba gatay ni
 ti njələta.

73 Əjalakia ahər ka mbadəy gayan ya əmbadi
 ana Abraham bəŋ geli na.

A mbadəy gayan ni bu əhi
 74 amahəŋgafəŋa leli kə ndam ezir geli a
 ti aŋgwaz əwərfəŋa leli kə tay a va ba,
 ti məfəki ahər ke Melefit, məzləbay naŋ,

75 ti miği ndam jireni, ndam njələtani kə eri
 gayan

duk abiviyu ana mandav ga vad ga sifa
 geli. »

76 Zakari nakəŋ ədəm keti :

« Nak zla nahəma, wur goro, atəzalay kur
 bay mahəŋgaray *pakama ge Melefit.

Naŋ agavəla drin !
 Atəzalay kur nahkay adaba akədi kama ana
 Bay gəɖəkani geli ga maslamalikabu
 divi,

77 ga məhiani ana ndam gayan ni ti
 təsər Melefit aməbərfeŋa zlam
 magudarani gatay na kə tay a,
 amahəŋgay tay.

⁷⁸ Melefit geli ni ti awayay leli, agri sulum gayan ana leli dal-dal.

Nahkay amara masladı melañ ana leli kwa agavêla akada ga fat ya azlêrvaya, asladay melañ ni.

⁷⁹ Amasladı melañ ti ana ndam ya ti nday a ləvəñ bu ni akaba nday ya ti tagrafəña anğwaz kè kisim a ni,

ti mādəfiki ana leli ahəmamam manjəhadkəbu əna sulumani akaba Melefit ni. »

⁸⁰ Zakari nakəñ əra əndeveriña pakama gayan na ti ənjəhad akaba ndam gayan zlam gayan. Nday təbu nahkay ti Zəñ wur gayan ni nañ əbu adək, məsər zlam gayan asagakivu adaba Melefit nañ əbu akaba nañ. Ənjəhad e gili duk abiviyu ana vad ya ti əngazlivu ana ndam Izireyel vay-vay ni.

2

Tiwi Yezu

(Mecy 1.18-25)

¹ Ka sarta gani nani ti Egust *bay gəđakani ga ndam Rom adəmva. Adəm təcəl mis ga had ya nañ agur ni dek, təbəkı slimi gatay ka wakita.

² Macal mis nani ti ye enjenjeni. Əgravu ka ya ti Kiriniyas agur had Siri ni.

³ Nahkay ku way way do dek akoru ka had gayan ti təcəl nañ, təbəkı slimi gayan eslini.

⁴ Ka sarta gani nani ti Zuzef zal ga Mari ni nañ əbu ka had *Gelili a kəsa Nazaret bu. Əra ecia ma ga macal mis na ti əsləka oru ka had *Zude, a kəsa Betlehem vu. Oru eslini ti adaba tiwi bay Devit bəñ ga bəñani ahaslani a kəsa gani nani bu.

⁵ Ka ya ti akoru ni ti azəkivu wal gayan Mari ju, ti təbəkı slimi gatay a kəsa ga ata bəñ gatayani bu. Ka gani nani ti wal ni hud əsliliña.

⁶ Töru tinjua e Betlehem a nday təbu eslini ti vad ge miwi wur ni ənjua.

⁷ Nahkay nañ nakəñ eweya meykweya gayan wur zalana. Əra eweya wur na ti əfiyu nañ a azana vu mək əfəkad nañ a kulum vu. Təfəkad wur ni eslini ti adaba mis tisliva a ahay ga ndam mirkwi ni va, melañ əbi va bi palam.

Məslər ge Melefit ahi ana ndam majəgay zlam tiwia Krist a

⁸ Ka had nani nahəma, ndam majəgay zlam təbu a hud gili bu, tanjəhad eri ga majəgay zlam gatay ga məlavad.

⁹ Nday təbu eslini ti məslər ga Bay geli Melefit əngazlivu ana tay, masladani ga Bay geli Melefit əhərkiə ka tay a ka melañ nana, əbəvü tay e kidin vu. Təra tipia nahkay ti əbiva anğwaz ana tay a dal-dal.

¹⁰ Eslini *məslər ge Melefit ni əhi ana tay ahkado : « Kəgrum anğwaz ba. Nihi nahəma, nəzibiyə ma məweri sulumana ana kəli a. Ndam *Izireyel dek eticia ma gana ti atəmərnu əna nañ dal-dal.

¹¹ Ma ya ti nəzibiyu ana kəli ni ti nihi : Tiwiyə bay mahəngay mis ana kəli kana a kəsa ge Devit ba. Nañ gani *Krist *Bay gəđakani ya amara ni, nañ Bay geli gəđakani.

¹² Ere ye ti akəsərur nañ əna nañ ni ti nihi : akadumi ahər ana wur nde6-ndebeñi a azana bu a kulum bu. »

¹³ Əra adəma nahkay ti ndam glaku ge Melefit dal-dal təzlarəvaya a hud melefit va dekik həya, nday təbu akaba nañ, tazləbay Melefit, tədəm :

¹⁴ « Təzləbay Melefit driñ agavəla ! Ka had day ndam ya ti Melefit awayay tay ni tənəhadkəbu əna sulumani, arəña əhəli ahər ana tay ba ! »

Ndam majəgay zlam takoru tənəñjiyu Yezu e Betlehem

¹⁵ *Məslər ge Melefit ni təra təzləba Melefit a nahkay ti təsləkafəña kə ndam majəgay zlam na, tanğoru a hud melefit vu. Təra təsləkafəña kə tay a ti nday ti ni tədəm e kidin gatay bu : « Mədəgum bəđak e Betlehem, makoru miyəmbiyu ere ye ti əgravu, Bay Melefit əhi ana leli ni kwa. »

¹⁶ Nday nakəñ təzoru asak kirim-kirim, tōru tədi ahər ana Mari nday ata Zuzef akaba wur nde6-ndebeñi ni, nañ mandəhadani a kulum bu.

¹⁷ Təra tipia wur na ti tanğəhad pakama ga məslər ge Melefit ya əhiə kana tay ka wur ni.

¹⁸ Mis ya ticia ma ga ndam majəgay zlam ya tanğəhadı ana tay na ti əgria ejep ana tay a dek.

¹⁹ Mari ti ni əgəskabə ma na dek a ahər gayan va, nañ əbu adəgəzlkı ahər dal-dal.

²⁰ Kələñ gani ndam majəgay zlam ni təsləka. Nday əna məmarani, təzləbay Melefit azuhva zlam ya ticı akaba tipı ni dek. Zlam gani nani dek əgrava akada ga məslər ge Melefit ya əhi ana tay na.

Tanğazli Yezu ana Melefit a dalaka ga ahay gəđakani ge Melefit bu

²¹ Wur ni əra əzuya vad a azlalahkər nahəma, *təkeli kədi, tədi slimi Yezu. Slimi nani ti slimi ya ti *məslər ge Melefit adi mənəjad mazay hud gayan ni.

²² Wal ni əra əsaya daf e mite va ti si ndam *manğalabakabu mis akaba Melefit ni tədəm nañ əgia njalatana keti kwa akada ge *Divi ge Melefit ya Məwiz əbəkı a wakita gayan ni bu ni. Nahkay tōru nday ata zal gayan Zuzef a Zərəzalem ga manğazli wur ni ana Bay geli Melefit,

* 2:23 Manjəy Mahərana 13.2, 12, 15.

²³ adaba àbu mabəkiani e Divi ga Bay geli Melefit bu, Melefit àdəm ahkado : « Meykweya zalani lu ernigi njələta, nanj ga Bay geli Melefit. * »

²⁴ Nahkay si tæbi kurkoduk cə ahkay do ni bəza ga guđuk-guđuk cə ana Bay Melefit akada ya àbu mabəkiani e Divi ga Bay Melefit bu ni kwa. †

Simeyoy nday ata Ana təhəngri ma ge Melefit ana mis

²⁵ Eslini zal nahan nanj àbu a Zeruzalem, slimi gayan Simeyoy, nanj gani mis jireni, ahəngriuru ahàr a had ana Melefit, nanj àbu ajəgay bay ya ti Melefit aməslərbiyu ga mahəngay ndam *Izireyel ni. Simeyoy gani *Məsuf Njələtani nanj àbu akaba nanj.

²⁶ A vad nahan Məsuf Njələtani àhiaba, àhi : « Wudaka kamət nahama, ekipia *Krist *Bay gəđakani ya Bay Melefit aməslərbiyu ni day kwa. »

²⁷ Nahkay ka fat ya ti ata bənj ga Yezu nday ata mən ga Yezu təzoru Yezu wur gatay ni a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni vu ga madəbay *Divi ge Melefit ya Məwiz àbəkai a wakita gayan ni bu ni ti, tædi ahàr ana Simeyoy nakənj. Nanj eslini àndava, adaba Məsuf ge Melefit àzoja nanj a.

²⁸ Simeyoy nakənj àra èpia wur na ti àzay nanj a ahər vu, àgri səsı ana Melefit, àdəm : ²⁹ « Nihı nahama, Bay goro ni, ere ye ti kəhu ni ti kəgra àndava.

Nu evidi gayak, kebesey məvu divi ti nəmət àna sulumani.

³⁰ Adaba nıpia bay ya ti kəslərbiyu ga mahəngay mis na àna eri goro a,

³¹ maslanja ya ti kəzaba nanj kə meleher ge mis ga məlanj na dek ni.

³² Nanj gani amasladi məlanj ana mis, ti mis ya ti nday ndam *Zəde do ni dek day təsər kur.

Nahkay mis dek atazləbay ndam Izireyel, ndam gayak ni, azuhva nanj. ‡ »

³³ Ata bənj ga Yezu nday ata mən ga Yezu tàra ticia ma ga Simeyoy ya àdəmki ka wur na ti àgria ejep ana tay a dal-dal.

³⁴ Eslini Simeyoy nakənj ahəngalay Melefit ti mægri sulum gayan ana tay, mək àhi ana Mari mən ga wur ni : « Azuhva wur hini nahəma, ndam Izireyel ndahanj kay atəngoru kəlanj, nday ndahanj kay ti ni atoru kama. Melefit aməngazlay nanj, ay ti mis atəgaskabu nanj do ;

³⁵ nahkay aməngazlaya zlam ya mis kay təjalay a ahàr gatay bu na vay-vay. Nak Mari ti ni, akacakay daliya, ekitəwi akada ge mis ya tətəhada àna maslalam a gək ni. »

³⁶⁻³⁷ Wal nahanj nanj àbu, nanj wal mahəngaray pakama ge Melefit, slimi gayan Ana. Nanj wur ge Fənwel zal Eser. § Vi

gayan dekeni kru kru azlalahkər mahər fad, ègia medewel a dal-dal. A dahalay gani nahəma, àda zal a, tıvikabu vi adəskəla, mək zal ni àmətka. Zal gayan ni àra àməta ti ànjəhad ka ahàr gayan, nanj wal madakway. Ka sarta gani nani ti nanj àbu akoru a dalaka ga ahay gəđakani ge Melefit ni vu kəlavad. Mələfat akaba məlavad gani do dek azləbay Melefit eslini àna məgəs *ndəra akaba àna mahəngalay nanj.

³⁸ Ka ya ti Simeyoy nanj àbu azlapaki ka Yezu nahəma, wal madakway ni ènjia bilegeni. Àra ènjia ti àgri səsı ana Melefit. Mis ndahanj təbu eslini tajəgay vad ya ti Melefit aməhəngay Zeruzalem ni. Eslini wal nakənj ahəngri pakama ge Melefit ya àdəmki ka wur ni ana tay dek.

Ndam ga Yezu təngga a Nazaret a

³⁹ Ka ya ti ata Zəzef nday ata Mari təđəba *Divi ga Bay Melefit ya àbu mabəkiani a wakita ge Məwiz ni bu na dek ti təsləka àna wur na, təngoru a kəsa gatay vu a Nazaret ka had *Gelili.

⁴⁰ Nday təbu eslini ti wur ni nanj àbu adək, njəfa gayan day asagay. Zlam day àsəra kay ; Melefit awayay nanj, nanj àbu agri sulum gayan.

Ere ye ti Yezu àgray ka ya ti vi gayan kru mahər cə ni

⁴¹ Ata Zəzef nday ata Mari takoru a Zeruzalem tagrabiyo wuməri ga *Pak kilevi.

⁴² Yezu àra àzuma vi a kru mahər cə ti tōru akaba ata bənjani ata mənani a Zeruzalem akada gatay ya tagray kilevi ni.

⁴³ Tàra təgraba wuməri na àndava ti mis dek təsləka təngoru a magam gatay. Ka ya ti mis ni təsləka ni ti Yezu àsləka ndo. Ànjəhad a Zeruzalem ka məsər ga ata bənjani nday ata mənani do.

⁴⁴ Nday təđəm bi nanj àbu asləka akaba ndam gatay ya təsawadəy akaba tay na. Nahkay təsawadəy ruk, day kwa ti təđəbay nanj àkibu ka ndam gatay ni,

⁴⁵ ay tædi ahàr ndo. Tàra tædi ahàr ndo ni ti təngoru a Zeruzalem, təđəboru nanj.

⁴⁶ A vad ya mahkər gani day kwa ti tædi ahàr a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni bu. Nanj àbu manjəhadani digəsa e kidıj ge məsısi gəđakani gatay ni bu, abi slimi ana ma gatay ya təđəm ni, ehındıfıja ma kə tay a daya.

⁴⁷ Eslini mis ya tæbi slimi ana ma gayan ni dek təgra ejep a, adaba àsəra zlam a kay, ahəngarfənj kə pakama lala.

⁴⁸ Ata bənjani nday ata mənani tàra tədia ahàr a ti təgra ejep a dal-dal əsabəy. Eslini mənani àhi ahkado : « Kəgri ere hini ana leli

† 2:24 Mənjay Levi 12.8. ‡ 2:32 Mənjay Izayı 42.6 ; 49.6 ; 52.10. § 2:36-37 Eser ti wur ge Zekup ; ègia slimi ge dini a.

ti kamam, wur goro ? Nihì ahàr àhèliaba ana leli ata buk a dal-dal ga madabay kur a. »

⁴⁹ Àra ècia ma ga mənjanì na ti àhi ana tay ahkado : « Kədəbum nu ti kamam ? Ngay ananjhad a dalaka ga ahay ga Baba bu ni ti kəsərũmki do aw ? »

⁵⁰ Ay ti ata bənjanì ata mənjanì ticiaba ma gayan ya àhi ana tay na ndo ferera.

⁵¹ Kələn gani tàsləka akaba Yezu a, tòru a Nazaret. Nan əbu agəsiki ma ga ata bənjanì ata mənjanì. Mənjanì zla nahəma ajalakioru ahàr ka zlam gani nani ya àgravu ni dek.

⁵² Yezu nakən ka ya ti adək ni asərkiyu zlam àkivu. Àbəlafənə kè Melefìt a àkiva, mis day àbəlafənə kà tay a àkiva.

3

Pakama ge Zeñ bay məbaray mis ya àhi ana mis ni

(Meciyu 3.1-12 ; Mark 1.1-8 ; Zeñ 1.19-28)

¹⁻² Àra àpəsa vi a 6al ti Melefìt àhi ma gayan ana Zeñ wur ga Zakari a huđ gili bu. Ka sarta gani nani ti Tiber *bay gədəkani ga ndam Rom àzumva a bay gayan va vi kru mahar zlam ; àfiya Pons Pilet a bay ga had ga ndam *Zude va ; *Erot agur had *Gelili ; Filip wur ga mənjanì agur had Itəri akaba had Tresenitit ; Lisaniyas agur had Ebilen. Anna nday ata Kayif nday gədəkani ga ndam *manğalabakabu mis akaba Melefìt.

³ Melefìt àra àhia ma ana Zeñ a nahkay ti Zeñ nakən asawaday kà gəvay ga zalaka *Zarden, evelin tekesl. Nan əbu ahi ana mis : « Mbatumkaba majalay ahàr gekuli a. Tamal kàmbatumkaba majalay ahàr gekuli a ti *nabaray kuli. Nahkay ti Bay Melefìt ambərfañə zlam magudarani gekuli ni kè kuli a. »

⁴ Nahkay ma ya ti Izayi bay mahəngaray *pakama ge Melefìt àbəkì a wakita gayan ni bu ni àgrava. Àdəm ahkado :

« Maslaña azlah a huđ gili bu, dənggu gayan ahəndabiyu.

Àdəm ahkado : «Slamatumikabu divi ana Bay gədəkani.

Ahàr àdəm divi gayan m̀ala ndəlaḅa.

⁵ Had atərəhvu a zlur-zlur vu dek, həma akaba mələn đarani dek etebesvu, divi madəngwani etigi ndəlaḅa, divi magədavani atəslamalavu.

⁶ Nahkay mis dek etipi ge Melefìt ya ahəngay ndam gayan ni.»*

⁷ Eslini mis kay tərəkia ke Zeñ a, ti məbaray tay. Zeñ nakən nan əbu ahi ana tay : « Lekuləm ti medək w ! Way àhi ana kuli dəguma afa goro a ti kàtamumfəñə kà məzum 6ərur ge Melefìt ya ara azumki ke mis wudak na way ?

⁸ Tamal ti kàmbatumkaba majalay ahàr gekuli a ededīn ededīnəna ti grum təwi ya ti adafaki lekuləm kàmbatumva ni. Ngay bəñ ga bəñ gekuli Abraham, nahkay akatamum ti kəhumi ana ahàr ba, adaba nəhi ana kuli nahəma, Melefìt esliki məhiani ana akur nday ndani tigi bəza huđ ga Abraham day, agravu.

⁹ Si kəgrum təwi sulumani kwa. Do ni ti Melefìt ànjakia ka matraḅ kuli a àndava, agri ana kuli akada ge mis ya mənə ga zlam gayan tiwi bəza sulumani do ni ti, azay zlaḅa gayan ekeleba tay a, abiyu tay a aku vu ni. »

¹⁰ Eslini mis kayani ni təbu tihindifiña ma, təhi : « Nahkay ti leli hi ti māgray ahəmamam ? »

¹¹ Zeñ nakən àhəngriḅəñ ana tay, àdəm ahkado : « Maslaña ya ti endəwi gayan cə ni ti mədifəñə bəlan ana maslaña ya ti gayan àbi fererani na. Nahkay day maslaña ya ti zlam mazumani àfəñ ni ti məvi ana maslaña ya àfəñ bi ni. »

¹² Eslini ndam *məhəl hadam tərəkia ti məbaray tay bilegeni. Nday nakən tihindifiña ma, təhi : « Məsi ! Leli ti māgray ahəmamam ? »

¹³ Nan nakən àhəngriḅəñ ana tay, àdəm : « Lekuləm nahəma, kihindumfiña hadam kè mis a àtamkia ka ga ngumna ya àhi ana kuli ni ba. »

¹⁴ Ndam slewja tihindifiña ma daya. Təhi : « Leli timey, māgray ahəmamam ? » Àhi ana tay : « Lekuləm ti kəhəlumfəñə singu kè mis ga njəda ba, ahkay do ni àna məsəki malfada ka tay a ba. Həlum singu ya ngumna apəli ana kuli ni cilin. »

¹⁵ Mis macakalavani ye eslini ni təbu tajəgay ere ya amagravu ni. Təhi ana ahàr : « Zeñ ti bi nan *Bay gədəkani ya amara ni aw ? »

¹⁶ Eslini Zeñ àhi ana tay dek : « Nu ti nabaray kuli àna yam. Ay ti maslaña nahan nan əbu ara. Nan gani nani ti njəda gayan àtama goro a. Nu ti way ga mepicehiaba ezewed ga kimaka gayan a di way ? Nan zla nahəma amara məbaray kuli àna *Məsuf Njəlatani akaba àna aku.

¹⁷ Emedekaba mis a akada ge mis ya àza hijid gayan a ahar va, ahar hay àna nan ni. Àharaba ti abiyu yam ga hay ni a guvur vu. Ay kisfit gani ni ti ajiaba aku a. Aku gani nani ti àmət day-day do. »

¹⁸ Nahkay Zeñ nakən nan əbu ahi *Ma Məweni Sulumani ana mis. Àhi ma ndahan gərgəri kay ana tay, awayay ti tīgəskabá.

¹⁹ Ka sarta gani nani ti Erot bay ga had Gelili ni àgudara zlam a. Wur ga mənə ga Erot əbu, wal gayan slimì gani Erodıyat. Erot àzafəñə wal ga wur ga mənjanì na. Erot

* 3:6 Izayi 40.3-5.

àgudara zlam ndahan a kay, nahkay ti Zen àlègi azuhva zlam gayan ya àgudar ni dèk.

²⁰ Àra àlègia ti Erot nakəŋ àgudarkivu zlam keti : àfiyu nan a danɔay vu.

Baray ga Yezu

(*Meciya 3.13-17 ; Mark 1.9-11*)

²¹ Ka ya ti mis dèk *tàbaray ni ti Yezu day àbara. Àra àbara, nan àbu ahəŋgalay Melefit ti huɗ melefit àzləkvaba,

²² *Məsuf Njəlatani àhərkiaya. Àhərkiaya ti akada ga kurkoduk ya ahər ni ; mis tipia. Eslini dənɔu àhəndabiyu a huɗ melefit bu akada dənɔu ge mis, àhi : « Nak ti wur goro, nawayay kur dal-dal, kəmərü məbərur daldal. »

Ata bəŋ ga bəŋ ga Yezu

(*Meciya 1.1-17*)

²³ Ka ya ti Yezu ànjəki ke təwi gayan nahəma, vi gayan agray kru kru mahkər. A majalay ahər ge mis bu ni ti Yezu nan wur ge Zəzef. Zəzef ti ni nan wur ge Heli,

²⁴ Heli wur ga Matat, Matat wur ge Levi, Levi wur ge Melsi, Melsi wur ga Janay, Janay wur ge Zəzef,

²⁵ Zəzef wur ga Matatias, Matatias wur ga Amos, Amos wur ga Nahum, Nahum wur ge Esili, Esili wur ga Nagay,

²⁶ Nagay wur ga Mat, Mat wur ga Matatias, Matatias wur ge Semij, Semij wur ga Zosek, Zosek wur ga Zəda,

²⁷ Zəda wur ga Yohanəŋ, Yohanəŋ wur ga Resa, Resa wur ga Zorobabel, Zorobabel wur ga Salatiyel, Salatiyel wur ge Neri,

²⁸ Neri wur ge Melsi, Melsi wur ga Adi, Adi wur ga Kosam, Kosam wur ge Elimadam, Elimadam wur ge Er,

²⁹ Er wur ga Yezu, Yezu wur ge Eliyezer, Eliyezer wur ga Zorim, Zorim wur ga Matat, Matat wur ge Levi,

³⁰ Levi wur ga Simeyən, Simeyən wur ga Zəda, Zəda wur ge Zəzef, Zəzef wur ga Yonam, Yonam wur ge Eliyakim,

³¹ Eliyakim wur ge Meleya, Meleya wur ga Mena, Mena wur ga Matata, Matata wur ga Natan, Natan wur ge Devit,

³² Devit wur ge Zese, Zese wur ga Zobet, Zobet wur ga Boz, Boz wur ga Sala, Sala wur ga Nason,

³³ Nason wur ga Aminadap, Aminadap wur ga Adimiŋ, Adimiŋ wur ge Erni, Erni wur ga Esron, Esron wur ge Ferez, Ferez wur ga Zəda,

³⁴ Zəda wur ge Zəkəp, Zəkəp wur ga Izak, Izak wur ga Abraham, Abraham wur ga Tara, Tara wur ga Nakor,

³⁵ Nakor wur ge Serəs, Serəs wur ga Ragaw, Ragaw wur ge Felek, Felek wur ge Eber, Eber wur ga Sala,

³⁶ Sala wur ga Kaynam, Kaynam wur ga Arfazat, Arfazat wur ge Sem, Sem wur ge Nəwi, Nəwi wur ge Lemes,

³⁷ Lemes wur ga Matusala, Matusala wur ge Enok, Enok wur ge Zeret, Zeret wur ge Meleleyl, Meleleyl wur ga Kaynam,

³⁸ Kaynam wur ge Enos, Enos wur ge Set, Set wur ga Adam ; Adam ti ni, nan wur ge Melefit.

4

Seteni àwayay esipet Yezu

(*Meciya 4.1-11 ; Mark 1.12-13*)

¹ Yezu àra àbara àndava nahəma, *Məsuf Njəlatani èsliva a ndava. Eslini Yezu nakəŋ àsləkabiya gwar kà zalaka *Zarɗen a, Məsuf Njəlatani àzoru nan a huɗ gili vu.

² Eslini *Seteni àhəlfəŋa eyu a vad kru kru faɗ. A huɗ ga vad nday nani bu ni ti Yezu àzum arəŋa ndo ferera. Kələŋ gani ləwir àwərkaba nan a.

³ Ləwir ni àra àwərkaba nan a ti Seteni àhi : « Tamal ti nak Wur ge Melefit eɗeɗiŋ ti, hi ana akur nday nini tàmɔbukvu *dipeŋ zla aw ? »

⁴ Ay Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu, Melefit àdəm : “Mis anjəhad ti àna zlam məzumani ciliŋ do.” * »

⁵ Eslini Seteni nakəŋ àzoru nan ka mələŋ zaŋani, àɗəfiki had ga duniya ni dèk ke weweceni.

⁶⁻⁷ Àhi ana Yezu keti : « Tamal ti kàbəhadua mirdim a meleher ndiɓ ana had ti, zlam ya kipioru ni dèk nəvuk, egi gayak, kəgur tay akaba elimeni gatayani dèk. Adaba zlam nday nani dèk ti Melefit àbuva tay a ahar va, nisliki məviani ana maslaŋa ya ti nu nawayay nəvi ni tata. »

⁸ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu : “Akabəhad mirdim ti ana Bay Melefit gayak ; akazləbay nan nan bəlaŋ ciliŋ.” † »

⁹ Eslini Seteni nakəŋ àzoru nan a Zerəzalem, àfəkad nan jik ka ahər ga *ahay gəɗakani ge Melefit ni, àhi ahkado : « Tamal nak Wur ge Melefit eɗeɗiŋ ti, diyu a had. »

¹⁰ Adaba àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu : “Melefit aməhi ana məslər gayan ti təbuk slimi.”

¹¹ Àbu məbəkiani keti : “Atakəcaw kur a ahar vu, ti asak gayak ènjifin kà akur ba.” ‡ »

¹² Yezu àhəŋgri zuh keti : « Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu keti : “Kəhəlfəŋa eyu kà Bay Melefit gayak a ba.” § »

¹³ Kələŋ gani Seteni àmətaɓfəŋa ga məhəlfəŋa eyu kà Yezu àna wir-wir gayan a dèk ti àsləkafəŋa ga hayaŋana.

Yezu ànjəki ke təwi gayan e Gelili

(*Meciya 4.12-17 ; Mark 1.14-15*)

* 4:4 Mimbiki 8.3. † 4:8 Mimbiki 6.13. ‡ 4:11 Limis 91.11-12. § 4:12 Mimbiki 6.16.

14 Yezu aŋgoru ka had *Gelili ana njɔda ga *Məsus Njɔlatani. Ōru ɛnjua eslina ti mis ye eslini ni akaba ga had ndahan ya ka gɔvay gani ni dek tɔbu tacalfɛn.

15 Yezu nakɛn ɔcahi zlam ana mis a ahay gatay ya taŋɛngalavɔ Melefit ni bu. Nan ɔbu acahi zlam ana tay nahkay ti mis ya tɔbu eslini ni dek tazlabay nan.

*Ndam Nazaret taɔskabu Yezu ndo
(Meciyu 13.53-58 ; Mark 6.1-6)*

16 Yezu ōru a Nazaret ka mɔlan ya ti ɔdɛk ni. Vad *mɔpɔsabana ɔra ɛnjia ti ɔhuriyu a ahay ga *mahɛngalavɔ Melefit vu a kɔsa nani bu, akada gayan ya ɔgray kɔla vad mɔpɔsabana ni. Nan nakɛn nan ɔbu eslini ti ɛcikaba cɛkwad ga mejenji Wakita ge Melefit ana mis a.

17 Eslini tɔvi Wakita ge Melefit ya ti Izayi bay mahɛngaray *pakama ge Melefit ɔbɛki ni mifedekabani, mak ɔzay, ɛpelkaba. * Nan ɔbu epelkaba nahkay ti ɔdi ahɔr ana mɔlan ya ti nan awayay ni. ɔbu mɔbɛkiani ka mɔlan nani :

18 « Məsuf ga Bay Melefit ɔku ka nu, ɔdaba nu ga mɔhi *Ma Mɔweni Sulumani ana ndam talaga, ɔslɔrbiyu nu ga mɔhiani ana ndam dangay Melefit amambay tay, ana ndam wuluf day etipi divi, ɔslɔrbiyu nu ga mɔhɔlaba ndam ya tɔcakay daliya ni a daliya gatay ni ba daya,

19 akaba ga mɔhi ana mis vi ya ti Bay geli agri sulum gayan ana tay ni ɛnjia.† »

20 Yezu nakɛn ɔra ɛjenja pakama gani nana zla nahɔma, ɛfedekabu wakita ni, ɔhɛngri ana bay ya ti agray tɔwi a ahay ga mahɛngalavɔ Melefit ni bu mak ɔnjɔhad digɔs eslini ga macahi zlam ana mis. ɔra ɔnjɔhada zla nahɔma, mis ya ti a ahay ga mahɛngalavɔ Melefit ni bu ni dek tɔbɛkiuru eri, tamɛnjɔlɔjoru.

21 Eslini nan nakɛn ɔnjɛki ka macahi zlam ana tay, ɔhi ana tay ahkado : « Ma ya ti niɛngɛy a Wakita ge Melefit bu ni ti ma gani nani ɔgrava kana ɔndava. ɔgrava ka ya ti kicɛm nu nɔbu niɛngɛyava ma na ni. »

22 Mis ni dek tɔra ticia zlam ya ti ɔcahi ana tay na ti tɔdɛm : « ɔsɔra zlapay a ɔsabay. » Pakama sulumani ya ti ɔhɔraya a ma gayan ba ni ɔgria ejɛp ana tay a dal-dal. Tɔdɛm : « Nan hini ti wur ge Zuzef ni timey ? »

23 Eslini Yezu ɔhi ana tay : « Nɔsɔra akɔhumu ma gozogul hini : “Nak bay mahɛngaraba mis ɔna haf a ni, hɛngaraba ahɔr gayak gayakana zla aw ?” Akɔhumu keti : “Micia ere ye ti kɔgray a Kafarnahum

na dek, ay ti graya akada nana a kɔsa gayak gayakani ba bilegeni a zla aw ?” »

24 ɔhi ana tay keti : « Nɔhi ana kɔli nahɔma, bay mahɛngaray pakama ge Melefit lu, ndam ga kɔsa gayan gayanani tawayay mɔɔskabu pakama gayan ya ɔhi ana tay ni do.

25 Sɔrumki ke ere ye ti ɔgravu ke zemeni ge Eli ni day. Nɔhi ana kɔli nahɔma, ka gani nani ti avɔr ɔtɔd ndo vi mahkɔr ɔna kiyi muku, luwir ɔdaya ka had nana dek. Ka sarta gani nani ti wɔl madakway day tɔbu dal-dal ka had Izireyel,

26 ay ti Melefit ɔslɔroru Eli afa ga wal madakway bɔlan gatayani ndo. ɔslɔroru nan ti afa ga wal madakway ga kɔsa Serepta ga had Sidon ni cilij. ‡

27 Ke zemeni ge Elize bay mahɛngaray pakama ge Melefit day ndam ambɔlak tɔbu dal-dal ka had Izireyel, ay ti maslanja bɔlan gatayani Elize ɔhɛngaraba nan ɔ ɛgi njɔlatani ndo, si ɔhɛngaraba ɛgi njɔlatani ti Namaɛn zal ambɔlak ga had Siri ni cilij. § »

28 Mis ya ti a ahay ga mahɛngalavɔ Melefit ni bu ni tɔra ticia pakama gayan ya ɔhi ana tay na ti nday dek tɔzuma ɔɔruv a dal-dal.

29 Eslini mis ni ticia, taɔgaraba nan a kɔsa gatay ni ba. Kɔsa gani nani ti ka ahɔr ga hɔma ; nahkay tɔzoru nan gwar ka mɔzɔgɔdal, tawayay tɔbikabiyu ahar ka had.

30 Ay ti Yezu ɔhuriyu e kidin gatay vu, ɔslɔka zlam gayan a.

*Yezu agariaba seteni ana mis a Kafarnahum a
(Mark 1.21-28)*

31 Yezu ōru a Kafarnahum ka had *Gelili. Vad *mɔpɔsabana ɔra ɛnjia ti ɔhuriyu a ahay gatay ya taŋɛngalavɔ Melefit ni vu, ɔcahi zlam ana mis.

32 Zlam gayan ya ɔcahi ana tay ni ti ɔgria ejɛp ana tay a, adaba ɔhi ma ana tay akada ga bay ni.

33 Nday tɔbu a ahay ga *mahɛngalavɔ Melefit ni bu nahɔma, zal nahan seteni ɔniviyu a ahɔr bu nan ɔkibu ka tay eslini. ɔra ɛpia Yezu a ti ɔzlah kay kay, ɔdam :

34 « Hey, Yezu, zal Nazaret, nak ti kadɔbafanja mam kɛ leli a mam ? Kɔra ge mijin leli a waw ? Nak dɔgiya nɔsɔra kur a lala ; nak mis *njɔlatani ge Melefit ya ɔslɔrbiyu ni. »

35 Eslini Yezu nakɛn ɔzlacaki ke seteni ni ɔɔra, ɔhi : « Lakakaba, slɔkiaba ana maslanja hina. » Seteni ni ɔra ɛcia zlacay gayan na ti ɔdi maslanja nani ana mɔlan e kidin ge mis ni bu dek. Ay ti ɔslɔkiaba day ɔgri aranja ndo ferera.

* 4:17 Ka sarta ga Yezu ti wakita dek zɔbalani, mis tefedekabu ; ga mɔngɔt mɔlan ya tawayay ni si tɛpelkaba kwa ; wakita akada ya kani ni ti tɔbi. † 4:19 Izayi 61.1-2. ‡ 4:26 Mɔnɔy 1 Babay 17.8-16. § 4:27 Mɔnɔy 2 Babay 5.1-14.

³⁶ Mis ni tãra tipia ere ye ti àgravu na ti àgrã ejej ana tay a dal-dal, tàzlapaki e kidin gatay bu, tàdãm : « Pakama mam hini mam ? Ahi ma ana seteni àna njãda akada ga bay ni, mæk seteni ni tàslakiaba ana mis a. »

³⁷ Nahkay ti slimi ga Yezu àhãndoru ka had ni dek.

Yezu àhãngaraba ndam ga armãwãr a kay (Meciãu 8.14-17 ; Mark 1.29-34)

³⁸ Yezu àhãraya a ahay ga mahãngalavũ Melefit ni ba, òru suwwa a magam afa ga Simu huya. Eslini ti ãnjiki mirej ga Simu, aku àbãkia dal-dal. Nahkay ti tãhi : « Kam-kam, jãnaki nanj ti ! »

³⁹ Yezu nakãnj àndãhadkiiyu ahãr, àzlacaki kay kay ka armãwãr ni, mæk aku ni àhãlkiã ka wal na. Eslini wal ni ãcãkaba cãkwãd, àfi ahãr ana tay.

⁴⁰ Mãlakarawa àra ãgia, fat àdiya a ahay va ti mis ya ti ndam gatay armãwãr gãrgãrani awãr tay ni dek tàhãlibiiyu tay ana Yezu. Àhãngaraba tay àna mãbãki *ahãr ka tay a bilin àna bilin.

⁴¹ Nanj àbu ahãngaraba mis a ti seteni day tàslãkiãba ana mis a kay àna zlahay a. Seteni ni tãhi : « Nak ti Wur ge Melefit ! » Ay ti Yezu àlãgi ana tay, àcãfãja tay ga mãdãmãna, adãba nday tàsãra nanj *Krist *Bay gãdãkani ya amara ni.

Yezu ahi ma ge Melefit ana mis ka had Zude

(Mark 1.35-39)

⁴² Ge mildẽu dũ mãlanj àbu aslãbiyu nahãma, Yezu ãcãkaba, àhãraya òru a huđ gili vu. Eslini mis dal-dalani tàdãbay nanj ; tãra tãdia ahãr a ti tawayay ti Yezu àslãkãfãja kã tay a ba, tàcãfãja nanj ga mãslãkana.

⁴³ Ay ti Yezu àhãngarifãj ana tay, àdãm : « Ahãr àdãm nãhivũ *Ma Mũweni Sulumani àki ka *Mãgur ge Melefit ni ana ndam ga kãsa ndahanj ni bilãgãni kwa ; adãba Melefit àslãrbiyu nu ti ga magray tãwi gani nani. »

⁴⁴ Eslini nanj nakãnj òru ka had ga ndam *Zude, àhioru ma ge Melefit ana mis a ahay ga *mahãngalavũ Melefit ye eslini ni bu.

5

Ndam mãdãbay Yezu ye enjenjeni ni (Meciãu 4.18-22 ; Mark 1.16-20)

¹ A vad nahanj Yezu nanj àbu micikeni kã gãvay ga dãluv Zenizaret ga macahi zlam ana mis. Eslini ti mis dal-dal tàhãdãkãfãjãru ga mãbi slimi ana pakama ge Melefit.

² Nanj nakãnj nanj àbu eslini ti ãpi *slalah ga yam bebem cã ka dãn-dãn : ndam mãgãs kilif tàhãraya a slalah ga yam ni ba, tãbu tabarãfãja zãva gatay a.

³ Nahkay ti Yezu àcãlviiyu a slalah ga yam nahanj ni vu, slalah ga yam nani ga Simu. Yezu àhi ahkado : « Hãdãkãfãja slalah ga yam

na kã gãvay ga dãn-dãn na. » Àra àhãdãkãfãja ti Yezu ànjãhad digãs, ànjãki ka macahi zlam ana mis dal-dalani ni.

⁴ Àra ãndeverinã zlapay gayãnj na ti àhi ana Simu ahkado : « Hãdãkoru slalah ga yam ni kã mãlanj zilenjeni, ti kãtãlumiiyu zãva gekũli ni, kãgãsumaya kilif àna nanj a. »

⁵ Simu àra ãcia pakama gayãnj na ti àhãngarifãj, àhi ahkado : « Gãdãkani, mãgra tãwi a hundum, ere ye ti mãgãs ni day àbi. Ay tamal nak kãdãm fãnj ti nãtãliyu zãva ni a yam ni vu. »

⁶ Simu akaba ndam gayãnj na tãra tãtãliya zãva gatay na ti àgãsa kilif a kay dal-dal, gãzit amal kilif ni ãtãdãkãba zãva gatay na.

⁷ Nahkay tãgrikaboru ahãr ana ndam mãgãs kilif ndahanj ya ti a slalah ga yam nahanj ni bu ni ti tãra tãjãnãki tay ga magãjahana a dala va. Tãra tinjia ti tãgãjahaya zãva na akaba kilif na. Tãbãviyu kilif ni a slalah ga yam ni vu tãrãhvũ cecãeni, gãzit akal slalah ga yam ni takoru a huđ ga yam ni vu.

⁸ Simu Piyer àra ãpia ere ye ti àgravu na ti àbãhadĩ mirdim ana Yezu, àhi : « Bay goro, hãdãkfua, adãba nu bay magudar zlam. »

⁹ Àdãm nahkay ti adãba nday akaba mis ya ti tãgãskabu kilif ni dek anjãwãz àwãra tay a. Anjãwãz àwãr tay ti adãba kilif ya tãgãsayã kayana ni palam.

¹⁰ Nday ya ti tagrakabu tãwi akaba Simu ni ti baza ge Zebede, ata Zek nday ata Zenj. Nday day anjãwãz àwãra tay a. Ay ti Yezu àhi ana Simu ahkado : « Anjãwãz àwãr kur ba : kwa kani kigia bay mãhãlibiiyu mis ana Melefit a, akada gayak ya kãgãs kilif ni. »

¹¹ Eslini tàslãkãbiya a huđ ga yam ni ba. Tãra tàslãkãkabiiya ti tãgãjahbiyu slalah ga yam gatay ni ka sawiyaka mãk tãmbãrbu zlam gatay ni dek, tàdãbay Yezu.

Yezu ahãngaraba zal ambãlãk a (Meciãu 8.1-4 ; Mark 1.40-45)

¹² Ka ya ti Yezu nanj àbu a kãsa nahanj bu ni ti zal nahanj àra, ambãlãk ãsekãba nanj a dal-dal. Àra ãpia Yezu a ti àrãkia, àbãhadĩ mirdim, meheher ndiã ana had, àhi : « Kam-kam, bay goro ni ! Tamal kawayay ti kisliki mahãngaraba nu a ti nigia mis njãlatana. »

¹³ Eslini Yezu nakãnj àzoru ahãr, ãnjifin, àhi ahkado : « Nawayay, gia mis njãlatana. » Nahkay zal ambãlãk ni anjãgãba, ãgia mis njãlatana huya.

¹⁴ Ay Yezu àhi : « Nihi kãngãba nahãma, kãhi ma gani ana mãslãja ba. Ru kãngãzli vu gayak ni ana bay *mãngãlabakabu mis akaba Melefit sawãnj ; kãvi zlam ana Melefit akada ge Mũwiz ya àdãm a wakita gayãnj bu ni, adãba kigia mis njãlatana. Nahkay mis etipi. Etiãia ti atãsãr nak kãngãba, kigia mis njãlatana. »

¹⁵ Ay slimi ga Yezu àhèndakivoru kama kama sawan. Nahkay mis dal-dal tèbu tərəkia ga mēbi slimi ana ma gayan na; tawayay ti mähəngaraba ndam gatay ya tēbesey do na daya.

¹⁶ A vad ndahan ti Yezu nakəŋ nan əbu aslakafəŋa kè mis na, akoru a hud gili vu ga mahəngalay Melefit.

*Yezu ahəngaraba zal dərə a
(Meciyu 9.1-8 ; Mark 2.1-12)*

¹⁷ A vad nahan Yezu nan əbu a ahay bu, acahi zlam ana mis ti ndam *Feriziyen akaba ndam *məsər Wakita ge Melefit ni tərā, tənjuhədfəŋ kə gəvay. Təsləkabiya a kəsə cīf-cīfəni ga had *Gelili akaba ga had *Zəde ni ba dek, Təsləkabiya a Zeruzalem a daya. Njadə ga Bay geli Melefit əbu akaba Yezu, ahəngaraba mis əna nan a.

¹⁸ Nan əbu eslini ti mis ndahan tēzəbiyu zal dərə nahan əki ka slalah. Tərə tınjia əna nan a ti tādəbay divi ga məzikabiya nan ana Yezu a ahay vu. Tawayay ti tafakad nan kə meleher gayan,

¹⁹ ay ti tənğət divi ga məzikabiya nan ndo adəba mis tisliva eslina. Nahkay ti nday ya ti tēzəbiyu zal dərə ni təcəliyu əna nan ka *daləhar ga ahay ni, tēdiaba zlam ya ti təpaə ahay əna nan na 6al. Tərə tēdiaba ti təfiyu nan mandəhadkiani ka slalah gayan ni gwar eslini əna ezewed e kidin ge mis ni bu, kə meleher ga Yezu.

²⁰ Yezu nakəŋ əra epia ere ye ti təgray na ti əsəra təkəka ahə a. Nahkay əhi ana zal dərə nakəŋ : « Zləba goro, zlam magudarani gayak ni məmbərfukana. »

²¹ Ndam məsər Wakita ge Melefit ni akaba ndam Feriziyen ni tərā ticia ma ga Yezu na ti təjalay a ahər gatay bu tədəm : « Way hini azay ahər gayan akadə nan Melefit ni way ? Way esliki məmbərfəŋa zlam magudarani kə mis a tata way ? Tigi Melefit kwa do ni ! »

²² Nday təbu təjalay ahər nahkay ti Yezu əsəra ere ye ti təjalaki ahər na əndava, mək əhi ana tay : « Kajalum ahər nahkay ti kamam ? »

²³ Zləzladə gani ti nəhi : “Zlam magudarani gayak ni məmbərfukana,” tək day ti nəhi : “Cicikaba, sawadəŋ” ni aw ?

²⁴ Ay nawayay ti kəsərəm, nu *Wur ge Mis ti nisliki məmbərfəŋa zlam magudarani kə mis ka had a. » Mək əhi ana zal dərə ni : « Nəhuk nahəma : cicikaba, za slalah gayak na, ru a magam. »

²⁵ Eslini nan nakəŋ ecikaba cəkwađ kə eri ge mis na dek huya, əzay slalah gayan ya əndəhadki ni. Nan əbu akoru a magam ti azləboru Melefit hih.

²⁶ Ga Yezu ya əgray nahkay ni ti əgria ejeper ana mis a dek ; təzəbay Melefit. Təgra aŋgəwəz a daya, tədəm : « Mipia ere ye ti mipi day-dəy ndo na kana. »

Yezu azalay Levi

(Meciyu 9.9-13 ; Mark 2.13-17)

²⁷ Yezu ahəraya a ahay ni ba. Əra ahəraya ti epia zal nahan, nan bay *məhəl hadam, təzalay nan Levi, nan əbu manjəhadani digəsa ka məlan məhəl hadam. Eslini Yezu əhi ahkado : « Dəbabiya nu. »

²⁸ Nahkay Levi nakəŋ ecikaba cəkwađ, əmbrəŋ zlam gayan ni dek, ədəboru nan.

²⁹ Kələn gani Levi əgray wuməri gəđakani afa gayan, edii zlam məzumani dal-dal ana Yezu akaba ndam *madəbay nan ni. Ndam məhəl hadam akaba mis gatay ndahan təbu təzum zlam ka ahar bəlan akaba tay daya.

³⁰ Ndam *Feriziyen akaba ndam gatay ya *təsəra Wakita ge Melefit a ni tərā tipia ndam madəbay Yezu na təbu təzum zlam ni ti tələgi ana tay, təhi ana tay ahkado : « Kəzumum zlam, kisəm zlam ka ahar bəlan akaba ndam məhəl hadam akaba ndam magudar zlam ni ti kamam ? »

³¹ Yezu əra ecia pakama gatay na ti əhi ana tay ahkado : « Ndam ya ti nday təbu njalan-njalan ni ti tərū afa ga zal doktor do, si ndam ga arməwər day kwa ti takoru afa gani.

³² Nu nəra ti ga mazalay ndam jireni do ; nəra ti ga mazalay ndam magudar zlam, ti tāmətkaba majalay ahər gatay na sawan. »

*Yezu adəmki ma əki ka məgəs ndərə
(Meciyu 9.14-17 ; Mark 2.18-22)*

³³ Eslini ndam *Feriziyen ni təhi ana Yezu ahkado : « Ndam madəbay Zən ni təgəs *ndərə akaba tahəngalay Melefit kələvad. Ndam madəbay leli ni nday day tagray nahkay. Ay ti ndam madəbay kur ni nday təbu təzum zlam, tisi zlam zlam gatay ti ahamamam ? »

³⁴ Ay Yezu ahəngrifəŋ ana tay, ədəm : « Kisləmki məcumfəŋa zləbəba ga bay maday wal na kə məzum zlam ka ya ti nday təbu akaba bay maday wal na tata waw ? Kisləmki do.

³⁵ Ay sarta nahan amara, atəgəskia bay ga wal ni kə tay a. Ka sarta gani nani day kwa ti atəgəs ndərə. »

³⁶ Eslini Yezu əhi ma *gozogul hini ana tay : « Mis eguzleheya azana gayan məwəna, aslamalay azana gayan midigweni əna nan ti əbi. Tamal əgra nahkay ti azana gayan məwəni ni day əgədava, mək gayan ya ti əsayə ni day tərakaboru akaba midigweni ni do.

³⁷ Nahkay day mis abəviyu zum new-neweni e kene-kene midigweni vu ti əbi. Tamal əgra nahkay ti zum new-neweni ni əra əwəsa ti etezkaba kene-kene na. Nahkay ti zum ni amadəgaba, maslanə nani emizikiba ke kene-kene na daya.

³⁸ Əgrayə nahkay do ; ahər ədəm təbəviyu zum new-neweni e kene-kene məwəni vu kwa.

³⁹ Tamal mis àsərva àna misi zum mawəsana ti àwayay misi zum new-neweni va do. Adəm ahkado : “Zum mawəsani ni àcər àtama new-neweni na.” »

6

*Yezu nan bay ga vad mepəsabana
(Meciya 12.1-8 ; Mark 2.23-28)*

¹ A vad *mepəsabana nahan ba ti Yezu akaba ndam madəbay nan ni təbu tasləkaba a vadan ga *alkama ba. Eslini ndam madəbay nan ni təbu teheboru alkama ni, tahwal, tahəpadoru bəza gani.

² Nday təbu tagray nahkay ti ndam *Feriziyen ndahan təhi ana tay : « Bay Melefit adəm e *Divi gayan ni bu : “Kəgrum təwi a vad mepəsabana ba ba” * ti, lekələm kəgrum ti kamam ? »

³ Yezu àra ecia ma gatay na ti àhi ana tay : « Kəjeŋgəm ere ye ti Devit àgray ni ndo aw ? Ahaslani Devit akaba ndam gayan ləwir àwəra tay a,

⁴ nahkay àhuriyu a ahay ge Melefit vu, àzay *dipeŋ ya tafəkadi ana Melefit ni. Devit nakəŋ àzum, mək àvi ana ndam gayan ni təzum bilegeni. Ay ti Melefit adəm e Divi gayan ni bu, mis ndahan təzum dipen nani do ; si ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni day kwa ti təzum. Kəjeŋgəm ma gani ndo waw ? »

⁵ Eslini Yezu àhi ana tay keti : « Bay ya ti adəm təgray zlam hini a vad mepəsabana ba ni ti nu *Wur ge Mis. »

Yezu ahəŋgaraba zal nahan ya ahar mikulfina na

(Meciya 12.9-14 ; Mark 3.1-6)

⁶ A vad *mepəsabana nahan ba ti Yezu àhuriyu a ahay ga *mahəŋgalavü Melefit vu. Àra àhuriya ti ànjəki ka macahi zlam ana mis. Eslini zal nahan nan àvu ahar ga daf mikulfina.

⁷ Ndam *məsər Wakita ge Melefit ni akaba ndam *Feriziyen ni təbu taməŋjaləŋ ana Yezu nakəŋ ; təhi ana ahər ahkado : « Kani vad mepəsabana ti akal ti ara ahəŋgaraba nan a waw ? » Tawayay ti təgəski nan ka zlam magudarani.

⁸ Ay ti Yezu àsəra majalay ahər gatay na. Nahkay àhi ana zal ya ti ahar mikulfina ni : « Cikaba, ra e kidin ge mis ni va, cik jik. » Nahkay ecikaba, nan jika.

⁹ Eslini Yezu nakəŋ àhi ana tay : « Nihindifina zlam kə kəli a day. Melefit adəm mam a wakita ya Məwiz àbəki ni bu mam ? Àvia divi ana mis ga magray zlam sulumana a vad mepəsabana ba tək, ga magray zlam magudarana waw ? Ga mahəŋgay mis tək, ga makad mis aw ? »

¹⁰ Àməŋjaləŋ kə mis ni dek bəlan àna bəlan, mək àhi ana zal ya ahar mikulfina ni : « Təlbuyu ahar gayak ni. » Àra àtəlikabiya ti ahar gayan ni àslamalava, ecia sənduḅ-sənduḅana.

¹¹ Nahkay ti ndam məsər Wakita ge Melefit ni akaba ndam Feriziyen ni təzuma bəruv a dal-dal. Təzlapay e kidin gatay bu àki ke ere ye ti tara təgri ana Yezu ni.

Yezu adaba ndam asak gayan a kru mahar cu

(Meciya 10.1-4 ; Mark 3.13-19)

¹² A vad nahan Yezu àcəloru a həma vu ga moru mahəŋgalay Melefit. Öru ènjua ti àndəhadki hundum àki ka mahəŋgalay Melefit.

¹³ Məlan àra àsla ti nan nakəŋ àzalakabu ndam madəbay nan ni, mək adaba mis a kru mahar cu e kidin gatay ba. Nday ya ti adaba tay a ni ti àzalay tay ndam *asak gayan.

¹⁴ Slimi gatay kru mahar cəeni ni nday hi : Simu àdi slimi Piyer, wur ga məŋani Andre, Zek, Zeŋ, Filip, Bartelemi,

¹⁵ Meciyu, Tumas, Zek wur ga Alfe, Simu nan bəlan ga ndam ya takadvakivu ka had gatay ni,

¹⁶ Zəd wur ge Zek, nahan ni ti ni Zədas Iskariyot nan ya ègi bay məsakumoru Yezu ni.

Yezu ahi ma ge Melefit ana mis, ahəŋgaraba ndam ga arməwər a

(Meciya 4.23-25)

¹⁷ Yezu àndaya ahər a həma ni ba akaba ndam asak gayan na, ecik ka məlan tazl-tazlani. Eslini ti ndam madəbay nan təbu kay ; mis ndahan day təbu dal-dal, ndahan ticikbiyu ka had *Zude akaba a Zeruzalem, ndahan ti ni ticikbiyu ka gəvay ga *dəluv gədakani ka had Tir akaba Sidon.

¹⁸ Mis nday nani tərəkia ka Yezu a ti ga məbi slimu ana ma gayan ya adəm ni, tawayay ti mahəŋgaraba tay a arməwər gatay ni ba daya. Nahkay Yezu ahəŋgaraba tay a, ahəŋgaraba nday ya ti seteni àniviya ana tay na daya.

¹⁹ Mis dek tawayay ti tinjifin, adaba njəda àvu a vu gayan bu ; ku way way do ya ènjifina ni ti àŋgaba a arməwər gayan ni ba. Nahkay Yezu ahəŋgaraba tay a dek.

Məmərani akaba cicichi ge mis

(Meciya 5.1-12)

²⁰ Eslini Yezu àməŋjaləŋ ana ndam madəbay nan ni, adəm :

« Lekələm ndam talaga ni ti mərumvu, adaba *Magur ge Melefit ti gekuli.

²¹ Lekələm ya ləwir awər kəli nihi ni ti mərumvu, adaba akərəhum.

Lekələm ya kitəwəm nihi ni ti mərumvu, adaba ekiyam.

* 6:2 Məŋay Mahərana 34.21.

²² « Ka ya ti mis tipi kuli kàbum kəfumu ahār ka nu *Wur ge Mis, mək tizirey kuli, tawayay kuli va do, tindivi kuli akaba tədəmki ma magədavani àki ke kuli azuhva nani ni ti mərūmvu.

²³ Ka ya ti təgri zlam nday nani ana kuli nahəma, mərūmvu dal-dal, həbūm àna məmərani. Adaba mam, Melefit aməvi zlam sulumani ana kuli kay a kəla gani vu a hud melefit bu. Sarumki ata bəḡ gatayani day təgribiya zlam gani nana ana ndam mahəḡgaray *pakama ge Melefit ahaslana na.

²⁴ « Ay lekulum ndam ge elimeni ni ti akəsūm cicihi, adaba lekulum kəzumuma gəda gekuli a àndava.

²⁵ Lekulum ya mərəhani nihi ni ti akəsūm cicihi, adaba ləwir aməwər kuli.

Lekulum ya kiyūm nihi ni ti akəsūm cicihi, adaba akandavum kuda, ekitəwəm.

²⁶ « Ka ya ti mis dek tədəm lekulum mis sulumani ni ti akəsūm cicihi, adaba ahaslani ata bəḡ gatayani təhibiya ma gani nana ana ndam ya ti tāsəkadi malfada ana mis, tədəm pakama gani ge Melefit na ; təhia ana tay a nday sulumana daya. »

*Wayum ndam ezir gekuli
(Meciyu 5.38-48 ; 7.12a)*

²⁷ « Ay nahi ana kuli, lekulum ya kəbumu slimu ni : Wayum ndam ezir gekuli, grumi sulum ana ndam ya ti tizirey kuli ni.

²⁸ Tamal mis tetikwesl kuli nahəma, hindūm Melefit ti məgri sulum ana tay. Tamal mis təgri daliya ana kuli ti həḡgalumi Melefit ana tay.

²⁹ Tamal mis əsuka barva ka tuwər bəlanḡ gana ti kambatikabiyu tuwər nahəḡ ni daya. Tamal mis əzafuka mugudi gayak a ti kəcafəḡa naḡ ga mazafuka endəwi gayak a ba daya.

³⁰ Ku way way do əhindiluka zlam a ti vi. Tamal mis əzafuka zlam gayak a ti kihindifirḡa ba.

³¹ Nahkay ere ye ti kawayum mis təgri ana kuli ni ti, grumi ere gani nani ana tay bilegeni.

³² « Ay tamal kawayum ndam ya tawayay kuli ni cilij ti Melefit amədəm lekulum ndam sulumani aw ? Aha, adaba ndam magudar zlam day tawayay ndam ya tawayay tay ni, nahkay do aw ?

³³ Tamal kəgrumi sulum ana ndam ya təgri sulum ana kuli ni cilij ti Melefit amədəm lekulum ndam sulumani aw ? Aha, adaba ku ndam magudar zlam day tagray nahkay.

³⁴ Tamal kəkəlumini zlam ana ndam ya ti kəsərūma atəḡḡgrivu ana kuli ni cilij ti Melefit amədəm lekulum ndam sulumani aw ? Aha, adaba ndam magudar zlam day

təkəli zlam ana ndam magudar zlam ndahəḡ, ti təḡḡgrivu akada gatay ni ana tay zlam gatay.

³⁵ Lekulum ti kəgrum nahkay ba. Wayum ndam ezir gekuli, grumi sulum ana tay, kəlumini zlam ana ndam ya kəsərūma atəḡḡgrivu ana kuli do ni sawəḡ. Tamal kəgrum nahkay nahəma, Melefit aməvivū zlam ana kuli kay bilegeni. Nahkay ti ekigūm bəza ge Melefit. Adaba mam, naḡ gani naḡ agavəla drinḡ, naḡ əbu agri sulum dal-dal ana ndam cuday, ana ndam ya təgri sasi do ni daya.

³⁶ Bəsūmi ana mis, grumi sulum ana tay akada ga Bəḡ gekuli ya əbəsəy, agri sulum ana kuli ni. »

Ngay mis ndahəḡ təgudara zlam a ti kədəmmu ba

(Meciyu 7.1-5)

³⁷ « Ngay mis ndahəḡ təgudara zlam a ti kədəmmu ba ; tamal kəgrum nahkay ti lekulum day ngay kəgudaruma zlam a ti Melefit amədəm do. Ngay təwəl mis ndahəḡ ti kədəmmu ba. Nahkay təwəl kuli ti Melefit day amədəm do bilegeni. Mbrəḡmufəḡa zlam ya mis ndahəḡ təgudari ana kuli ni kə tay a. Nahkay Melefit day aməmbərfəḡa zlam magudarani gekuli ni kə kuli a bilegeni.

³⁸ Vumi zlam ana mis ndahəḡ. Nahkay Melefit day aməvi zlam ana kuli. Amazay darama, aməbəviyu zlam, aməjuk ti mərəhvū zat adəgakia adəgakia, mək aməbiviyu ana kuli a mbolu gekuli vu. Adaba mam, darama ya ti lekulum kəgurumi zlam ana mis ndahəḡ əna naḡ ni ti Melefit day aməguri zlam əna naḡ ana kuli. »

³⁹ Kələḡ gani Yezu əhi ma ana tay keti əna ma *gozogul. Adəm : « Zal wuluf ti adafəḡa ahar kə zal wuluf nahəḡ a tata waw ? Tamal agray nahkay ti nday cecəeni atədəgiyu e evid vu do waw ?

⁴⁰ Maslaḡa ya acahay zlam ni ti àtam bay ya ti acahi zlam ni do. Ay ku tamal maslaḡa ya acahay zlam ni əsər zlam kay faḡ do nəḡgu ni, ka ya ti əcaha zlam ya tədəfiki na dek nahəma, tigi nday kala-kala ata bay ya acahi zlam ni.

⁴¹ « Kaməḡjaləḡ ka cakwasl ya àniki ke eri ga wur ga muk ni, kəsərki ka damkoluk ya ànukki ke eri ni do ni ti kamam ?

⁴² Tamal kəhi ana wur ga muk ni : “Wur ga mmawa, mbrəḡ nəzukkia cakwasl ya ànukki ke eri na” ti, nak nakani kipi damkoluk ya ànukki ke eri ni do ni ti kəzikia ahəmamam ? Nak bay ya aḡḡḡ zlam magudarani gayanḡ ni ! Zəkia damkoluk ke eri gayak gayakana day. Akəzəkia ti ekipi divi lala mək akəzikia cakwasl ya àniki ke eri ga wur ga muk na. »

Təsərəkaba mənğəhaf a ti əna bəza gani
(Meciy^u 7.16-20 ; 12.33-35)

⁴³ Yezu ədəm keti : « Mənğəhaf sulumani, ewi bəza magədavani ti əbi. Mənğəhaf magədavani ewi bəza sulumani ti əbi daya.

⁴⁴ Nahkay mis təsərəkaba mənğəhaf əna bəza gatayana. Tədifən ahər ana bəza ga *wəruv kə mənğəhaf ya akaba adak ni do. Nahkay day tədifən ahər ana bəza ge enderendera kə mezlirgend^u do.

⁴⁵ Mis sulumani azaya zlam sulumana a zlam mənğəhani sulumani ya əniviyu a məbərur bu ni, mis magədavani ti ni azaya zlam magədavana a zlam mənğəhani magədavani gayan ba. Adaba pakama ya ti ahəraya a ma ge mis ba ni ti əsəbikia ka məbərur a palam. »

Ahay gərgəri cü
(Meciy^u 7.24-27)

⁴⁶ Yezu ədəm keti : « Lekulum kəhumu : “Bay geli, Bay geli,” mək kəgrum ere ye ti nəhi ana kəli ni do ni ti kamam ?

⁴⁷ Tamal mis əra afa goro a, əcia ma goro a mək agray ere ye ti nəhi ni ti, əzavu ata way ?

⁴⁸ Əzavu ti ata mis ya ələm ahay gayan lala ni. Wudaka ələm ti əsaba asak gana, əli ziler mək əfəkədkibiyu asak ga ahay ni ka akur. Nahkay ka ya ti yam ətamkibiya ka zalaka, əzlal ahay ni ti əgri aranjə ndo. Adaba mam, maslanə nani ələma ahay gayan na lala.

⁴⁹ Ay tamal mis əcia ma goro a mək agray ere ye ti nəhi ni do nahəma, əzavu ata mis ya ələm ahay gayan, əsaba asak gana ndo ni. Nahkay ka ya ti yam ətamkibiya ka zalaka, əzlal ahay ni ti əmbədəkaba huya. Ahay gani nani əmbədəkaba besək besək. »

7

Yezu ahəngaraba evidi ga bay ga ndam slewja ga ndam Rom a
(Meciy^u 8.5-13)

¹ Ka sarta ya ti Yezu əhia ma na dek ana mis a əndava nahəma, əsləka örü a Kafar-nahum.

² Eslini ti zal nahən əbu, nan bay ga ndam slewja ga ndam *Rom. Evidi gayan əbu, ay ti bay ga ndam slewja ni awayay nan dal-dal. A vad nahən evidi ni əra əbesey do, awayay amət.

³ Bay məgur ndam slewja ni əra əcia ma ya tədəmki ka Yezu na ti əsləkibiyu gədəkani ga ndam *Zude ndahan ti təgri kam-kam, mərə mənğəgariaba evidi gayan na.

⁴ Nday nakən tərə tinjikia ka Yezu a ti təhəngalay nan dal-dal, tədəm ahkado : « Əgəski kəgri ere ye ti əhindifuka ni kwa,

⁵ adaba awayay leli ndam Zude ni ; ələmi ahay geli ya mənğəgalavü Melefit ni ana leli ti nan. »

⁶ Yezu nakən əra əcia pakama gatay na ti təsləka akaba tay a. Törü tinjə a magam

ga bay ga ndam slewja na wudak ti bay ga ndam slewja ni əsləkibiyu zləbəba gayan ndahan ga məhiani : « Bay goro, kəgribyu dalya ana ahər gayak ga marana ba, adaba nu mis ga marona afa goro a di do.

⁷ Nu nuani day nərakuru ndo ni ti adaba nəhi ana ahər goro nisl mərəkukani do. Dəmbiyu ma balən cilin, nahkay ti bay məgru təwi ni anğaba.

⁸ Nu gani day təbu təgur nu, nu day nəbu nəgur ndam slewja goro. Tamal nəhi ana balən gatayani : “Ru !” ti, akoru. Tamal nəhi ana nahən : “Ra !” ti ni, ara. Tamal nəhi ana bay məgru təwi : “Gray ere hini” ti, agray ere gani. »

⁹ Yezu əra əcia ma ga bay ga ndam slewja ya təhəngribyu na ti əgria ejep a dal-dal. Nan nakən əmbatkiyü ma ke mis dal-dalani ya tədəbay nan ni tuwəli, əhi ana tay ahkado : « Nəhi ana kəli nahəma, day-day nədi ahər ana mis ya ti əfəku ahər akada nan hini ni ndo. Ku e kidin ga ndam *Izireyel bu day nədi ahər ndo. »

¹⁰ Nday ya təsləkioru tay ka Yezu ni tərə təsləkabiya nahəma, tədi ahər ana evidi ga bay ni anğaba lala.

Wur ga wal madakway nahən aməta, Yezu ahəngaraba nan a

¹¹ Eslini Yezu örü a kəsa nahən vü təzalay Nayin. Nan əbu akoru ti ndam mədəbay nan ni akaba mis dal-dal tədəboru nan.

¹² Ka ya ti ənjəa ka ma ga kəsa na ti əpi təbu təzoru mis e evid vü ka slalah huya. Maslanə ya amət ni ti wur məndəlik ga wal madakway. Mən ga wur ni nan əbu akoru ke mindivin, mis a kəsa bu kay tədəboru nan.

¹³ Bay geli əra əpia nan a ti əsia cicihi a əsabəy, əhi ahkado : « Kitəwi ba. »

¹⁴ Eslini əhadəkənjiyu kə tay, ənjinin kə slalah ge kisim ni. Nahkay nday ya ti təzay kisim ni ticik, mək Yezu əhi ana kisim ni : « Wur dagwa, nəhuk nahəma, pifəkvu. »

¹⁵ Yezu əra əhia nahkay ti mis ni əpidəkvu, ənjuhəd digəs, ədi ana mazlapani. Eslini Yezu əhi ana mən ga wur ni : « Ehi, za wur gayak a. »

¹⁶ Mis ye eslini ni tərə tipia ti təgra anğwaz a əsabəy, nahkay təzləbay Melefit, tədəm : « Bay mənğəgaray *pakama ge Melefit gədəkani anğazlava e kidin geli ba. » Tədəm keti : « Melefit əra ga mənğəy ndam gayan a. »

¹⁷ Nahkay ti mis ya ka həd ga ndam *Zude ni dek akaba mis ya kə gəyay gatay ni dek ticia ere ye ti Yezu agray na.

Zen bay məbaray mis ni əsləkioru mis ka Yezu

(Meciy^u 11.2-19)

¹⁸ Ndam mədəbay Zen bay məbaray mis ni tərə ticia ma na ti təhəngri ana Zen, mək

Zen nakəŋ əzalay mis cə e kidiŋ ga ndam madəbay naŋ ni bu,

¹⁹ əsləroru tay afa ga Bay geli. Əhi ana tay ahkado : « Humi ahkado : “Nak ti *Bay gədakani ya amara ni tək, day ti mähətat maslaŋa nahaŋ aw ?” »

²⁰ Nahkay nday nakəŋ təra tɪŋjikia ka Yezu a ti təhi : « Zen bay məbaray mis ni əslərbiyu leli afa gayak ti məhuk : “Nak ti Bay gədakani ya amara ni tək, day ti mähətat maslaŋa nahaŋ aw ?” »

²¹ Ka sarta gani nani ti Yezu naŋ əbu ahəŋgaraba mis a kay ya təbesey do na akaba mis kay ya seteni təniviyyu ana tay na. Əhəlikaba eri ana ndam wuluf a kay daya.

²² Kələŋ gani əhəŋgrifəŋ ana ndam ya Zen əslərkiyyu tay ni. Əhi ana tay ahkado : « Dəgum kəŋgahadumi ana Zen ere ye ti kɪpəm ni akaba ya kicəm ni. Humi ndam wuluf təbu tipi divi, ndam dəra təsawadəy lala, ndam ambələk tığa mis nɪləlatana, ndam makwaya tici slimi, mis məmətani təŋgaba ; ndam talaga day ticia Ma Məweni Sulumana.

²³ Humi keti : “Maslaŋa ya ti əjikia ke divi azuhva nu a do nahəma, məmərvu.” »

²⁴ Ndam ya ti Zen əslərkiyyu tay ka Yezu ni təra təsləka ti Yezu əzlapaki ke Zen, əhi ana mis dal-dalani ni ahkado : « Kədəgum a hud gili vu ti ga miyibiyyu mam ? Kɪpəmbiyyu ti mavram ya aməd adadəy ni tək ?

²⁵ Do ni ti kədəgum kɪpəmbiyyu ti mam ? Mis məbakabu azana sulumani akada ga bay ni tək ? Aha, ndam ya tabakabu azana ga siŋgu kayani akaba zlam gatay əbu kayani ni ti nday a ahay ga bəbay bu timey.

²⁶ Ay ti kədəgum kɪpəmbiyyu ti mam ? Kɪpəmbiyyu bay mahəŋgaray *pakama ge Melefit aw ? Iy, naŋ gani. Nəhi ana kəli nahəma, naŋ ti ətama bay mahəŋgaray pakama ge Melefit a.

²⁷ Kəsəruma, əbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu, Melefit əhi ana Bay gədakani ya amara ni nahkay hi :

“Nihi ti nu nəbu nəsləroru bay məslər goro nahaŋ kama gayak

ti məslamatukkabu divi.” *

« Maslaŋa ya ti Melefit əslərbiyyu ni ti Zen.

²⁸ Nəhi ana kəli keti : Zen ti ətama mis ya tiwi tay na dək əna gədakana. Ku tamal nahkay nəŋgu ni, bay ya ti naŋ gəziteni ge mis dək a *Məgur ge Melefit bu ni ti ətama naŋ a.

²⁹ Mis dal-dalani ni akaba ndam *məhəl hadam ni təgəskabə ma ge Zen na. Təsəra Melefit ti naŋ jireni, nahkay nday gani təwaya ti Zen *məbaray tay.

³⁰ Ay ti ndam *Feriziyyeŋ akaba ndam *məsər Wakita ge Melefit ni təgəskabu ere ya Melefit awayay avi ana tay ni ndo, nahkay təwayay ti Zen məbaray tay ndo. »

³¹ Yezu əhi ana tay keti : « Mis ye e hini vu ni ti nəgurfəŋ tay kə way ? Nday akada way ?

³² Nəhi ana kəli nahəma, nday akada ga bəza məŋəhadani e mite bu ni. Nday ndahaŋ təhi ana ndahaŋ ni ahkado : “Mivia slelim ana kəli a, day kəhəbüməfəŋ ndo ; midia limis ge kisim ana kəli a, day kɪtəwəm ndo.”

³³ Nədəm nahkay ti adaba Zen bay məbaray mis ni əra. Əra ti əzum *dipeŋ do, əsi zum do. Nahkay lekələm kədəmum seteni əniviyyu.

³⁴ Nu *Wur ge Mis ti ni nəra. Nəra ti nu nəbu nəzum dipeŋ, nəbu nisi zum. Nahkay lekələm kədəmum nu zal hud, nəvi vu goro ana zum. Kədəmum nu zləba ga ndam *məhəl hadam akaba ga ndam magudar zlam ndahaŋ.

³⁵ Ay ti ndam ya təgəskabu məsər zlam ge Melefit ni dək təsəra Melefit əsəra zlam ededəŋ a. »

Yezu naŋ a ahay ga Simu zal Feriziyyeŋ ni bu

³⁶ Eslini zal *Feriziyyeŋ nahaŋ slimi gayan Simu əzaloru Yezu afa gani a magam ga məzumkabu zlam. Yezu ərə eŋjəa ti əhuriyyu a ahay vu, tənjəki ka məzum zlam.

³⁷ Wal hala nahaŋ əbu a kasa gani nani bu. Əra əcia ti Yezu naŋ əvu azum zlam a ahay bu afa ga zal Feriziyyeŋ ni ti ərəkiuru əna tersel a kolombu sulumani bu. †

³⁸ Əra əhuriyya a ahay ni va ti əcək kələŋ ga Yezu, kə gəway ga asak gayan, naŋ əbu etəwi. Naŋ əbu etəwi ti yam tuway gayan ni əbara asak ga Yezu a cərəd, mək wal ni ətəmadkia yam tuway na əna məhər ga ahər gayan a ; kələŋ gani əfəki ma ka asak ga Yezu, ‡ mək əbək tersel ni ka asak ni.

³⁹ Zal Feriziyyeŋ ya əzaloru Yezu afa gani ni əra əpia nahəma, əhi ana ahər : « Naŋ hini ti bay mahəŋgaray *pakama ge Melefit do. Tamal naŋ bay mahəŋgaray pakama ge Melefit ti akal əsəra wal hini ya enjifəŋ ni ti naŋ wal hala. »

⁴⁰ Yezu əra əsəra ere ye ti naŋ əjalay a ahər gayan bu na ti əhi ahkado : « Simu, ma goro əbu nawayay nəhuk. » Simu nakəŋ əhi : « Dəm, masi. »

⁴¹ Mək Yezu əhi : « Mis ndahaŋ cə təkələ duwa afa ga zal nahaŋ a ; bələŋ gani əkələy jik diŋ diŋ zlam, naŋ nahaŋ ni ti ni jik kru kru zlam.

⁴² Nday cecəeni siŋgu əfəŋ kə tay ga məpəlani bi nahəma, bay ga duwa ni əhi

* 7:27 Malasi 3.1. † 7:37 Kolombu gani nani ti təgray əna akur sulumani ya təzalay elbetir ni, siŋgu gani kay. ‡ 7:38 Məfəki ma ke mis ti adafaki mawayavani ahkay do ni magray səsü.

ana tay cœni : “Kêpêlumu duwa goro ni va ba.” » Yezu àhi ana Simu nakəŋ keti : « E kidîŋ gatay cœni ni bu ni ti way aməgrî sœsi kay ana bay ga duwa ni way ? »

⁴³ Eslini Simu àhəŋgrifəŋ, àhi ahkado : « Nətamahay maslaŋa ya ti təmbərfəŋ sinŋu kayani ni. » Yezu àhi : « Ma gayak ti jiri. »

⁴⁴ Eslini Yezu àmbatkibiyu ma ka wal ni mək àhi ana Simu ahkado : « Kipi wal hini do aw ? Ka ya ti nəhəraya a ahay va afa gayak a ni ti kəcəhubiyu yam ga *məbaray asak ndo. Ay wal hini ti àbaru a asak àna yam tuway a mək àtəmaŋkua àna məhər ga ahər gayan a.

⁴⁵ Nak kəgru sa àna məfəku ma ka tuwər ndo. Ay ti wal ni kwa nəhəraya àmbrəŋ məfəku ma ka asak ndo.

⁴⁶ Nak kəgəskabu nu àna magraku amal ka ahər ndo. Ay ti wal ni àbəkua tersel ka asak a. §

⁴⁷ Nahkay nəhuk nahəma, àgrua sœsi a kay, àwaya nu a kay, nani dək ti adafaki zlam magudarani gayan kayani ni məmbərfəŋana. Ay ti maslaŋa ya ti zlam magudarani gayan gəzît mək təmbərfəŋa ni ti àwayay bay ya àmbərfəŋa ni kay do. »

⁴⁸ Mək Yezu àhi ana wal ni : « Zlam magudarani gayak ni məmbərfəkana. »

⁴⁹ Nday ya təzumkabu zlam akaba Yezu ni t̄ara ticia ma gayan na ti t̄ahi ana ahər : « Way hini ku zlam magudarani ge mis nəŋgu àmbərfəŋa ni way ? »

⁵⁰ Eslini Yezu àhi ana wal ni ahkado : « Melefît àhəŋga kur a adaba kəfəkua ahər a palam. Sləka àna sulumani gayan a. »

8

Wál ya tadəboru Yezu ni

¹ Yezu òru a kəsa gədákani akaba a kəsa ci6-cíbeni vu, àcahi zlam ana mis, àhi *Ma Məweni Sulumani àki ka *Məgur ge Melefît ana tay. Ndam madəbay nanŋ kru mahar cœni ni t̄oru akaba nanŋ,

² wál ndahanŋ day t̄oru akaba nanŋ. Wál nday nani ti Yezu àgariaba seteni ana ndahanŋ e kidîŋ gatay ba, ndahanŋ ti ni àhəŋgaraba tay a arməwər ba. Slimi ga wál nday nani nday hi : bəlanŋani Mari ya tazalay Mari ga kəsa Magadala ni. Nanŋ ti Yezu àgariaba seteni adaskala.

³ Nahanŋ ni Zeni wal ga Səza ; Səza gani nani zal asak ga bay *Erot. Nahanŋ ni ti ni Səzeŋ akaba wál nday ndahanŋ kay. Ka gani nani wál nday nani t̄əbu t̄əjanaki ata Yezu akaba ndam gayan kru mahar cœni ni àna elimeni gatay gatayani.

Bay məbəhad hîlfi ga zlam (*Meciya 13.1-9 ; Mark 4.1-9*)

§ 7:46 Ka sarta gani nani ti, ka ya ti tazalakabu mis ga məzum zlam mək maslaŋa gani ènŋia afa gatay ni ti təcəhibiyu yam ga məbaray asak, taŋri sa ana məfəki ma ka tuwər, akaba tagraki amal ka ahər. Ay zal Feriziyen ni àgrî zlam nday nani ana Yezu ndo. * 8:10 Izayi 6.9.

⁴ Eslini mis t̄əsləkabiya a kəsa gərgərani ba dək, t̄ərkia ka Yezu a. T̄ara t̄əcakalava ti Yezu àhi ma ana tay àna ma *gozogul.

⁵ Àhi ana tay ahkado : « Maslaŋa nahənŋ àhəraya òru e gili ga məbəhad hîlfi ga zlam. Nanŋ àbu abəhadoru hîlfi ga zlam ni ti 6al gani àdəgoru e divi bu. Nahkay mis t̄əcəlki, edidîŋ day t̄əndaba.

⁶ Bal gani keti àdəgoru ka pələf ya həf àhəcaki ni, nahkay ka ya ti àfətaya nahəma, àhəraaba adaba yam àhəci.

⁷ Bal gani keti àdəgiyu a adak vu. Ka ya ti àfətaya, àbu adək nahəma, adak ni t̄əŋgecekabá.

⁸ Bal gani keti àdəgoru ka həf sulumani. Àra àfətaya ti àbi bəza. Ku ahər gani bəlanŋ tekedî bəza agray diŋ. » Yezu àra àhia ma na ana tay a nahkay ti àzlacay, àdəm : « Maslaŋa ya ti slimî àfəŋ ge mici zlam nahəma, mici lala ! »

Yezu adəm ma àna ma gozogul ti kamam (*Meciya 13.10-17 ; Mark 4.10-12*)

⁹ Ndam madəbay Yezu ni t̄ahi ahkado : « Dəfiaba ma *gozogul na ana leli a. Awayay adəmvaba mam ? »

¹⁰ Yezu àhəŋgrifəŋ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Lekuləm ti Melefît àdəfikiaba zlam mangahani àki ka Məgur gayan na ana kulî a, ti kəsərum. Ana mis ndahanŋ ti àdəfikiaba ana tay a vay-vay ndo. Àhi ana tay àna ma gozogul cilij. Melefît àgray nahkay ti

“Ku tamal taməŋjaləŋ ka zlam nəŋgu ni, tipî ba ;

ku tamal t̄əbi slimî ana pakama nəŋgu ni tici ba.” * »

Yezu adafaba ma gozogul ga bay məbəhad hîlfi ga zlam na (*Meciya 13.18-23 ; Mark 4.13-20*)

¹¹ Yezu àhi ana tay keti : « Ma *gozogul ni awayay adəmvaba ti nahkay hi : hîlfi ga zlam ya t̄əbəhad ni, àzavu akaba pakama ge Melefît.

¹² Mis ndahanŋ t̄əbu, nday akada divi ya ti hîlfi ga zlam àdəgaki ni : ticia pakama ge Melefît a, ay *Seteni ara ahəliaba pakama nana ana tay a ahər ba. Awayay ti t̄əfəki ahər ke Melefît ba. Adaba tamal t̄əfəki ahər ke Melefît ti Melefît ahəŋgay tay.

¹³ Mis ndahanŋ day t̄əbu, nday akada pələf ya ti hîlfi ga zlam àdəgaki ni : ticia pakama ge Melefît na ti t̄əgəskabu àna məmərani. Ay pakama nani àhuriviyu ana tay a məbərur vu do, akada ge sliri ya ti t̄oru a həf vu do ni. Nahkay ti t̄əfəki ahər ke Melefît ga hayanŋani cilij. Ka ya ti ticia zləzladana ti t̄əmbəŋ, t̄əfəki ahər va do həya.

¹⁴ Mis ndahanj tãbu, nday akada hilfi ga zlam ya ti adiyu a hud' ga adak vu ni : ticia pakama ge Melefit a ti tãgaskabu. Ay ku tamal tãgaskabã nãngu ni, majalay ahãr kay ariva ana tay a, tãjalaki ahãr ke elimeni akaba zlam ndahanj ya tigi eri ni. Zlam nday nani tẽngecekabu zlam akada ga adak ni ; ndam nday nani tãbu akada ga zlam ya àbia bẽza ti bẽza gani tẽndãh ndo ni.

¹⁵ Hilfi ga zlam ya àdãgoru ka had' sulumani ni tãzavu akaba mis ya mãbãruv gatay sulumani, tawayay Melefit ni. Nday gani ticia ma ge Melefit na ti àgãjazlki ahãr ka tay do. Nahkay takoru àna nanj kama kama, tãmbrãnj do, tagray zlam sulumani akada ga zlam ya ti abi bẽza ni. »

*Pakama àki ke cẽngel
(Mark 4.21-25)*

¹⁶ Yezu àhi ana tay keti : « Maslanja ya ti ebeftey cẽngel ti ahãmbaki mandaray, ahkay do ni afixu a zuh slalah vu ni ti àbi. Afãkad ka mãlanj zanjan sawanj, adaba awayay ti ndam ya tãhuriyu a ahay vu ni tipi masladay ge cẽngel ni.

¹⁷ Nãdãm nahkay ti adaba zlam ya ti manjahani ni dẽk amãngazlavu, zlam ya ti madafani fanj do ni dẽk emicivu vay-vay daya.

¹⁸ Nahkay bumi slimi lala ahãmamam ti kicãm pakama ni. Adaba maslanja ya ti zlam gayanj àbu ni ti atãvikivu. Ay maslanja ya ti zlam gayanj àbi nahãma, ku zlam gãziteni ya ti àdãm àngãta ni day atãzafãnja. »

*Mãnj ga Yezu akaba bẽza ga mãnj ga Yezu
(Meciyũ 12.46-50 ; Mark 3.31-35)*

¹⁹ Eslini ata mãnj ga Yezu akaba bẽza ga mãnj ga Yezu tãrãkia ka Yezu a. Tãra tinjia ti tisliki mãrãkiani disl koksah adaba mis tãvu ka mãlanj gani nani dal-dal.

²⁰ Nahkay mis tãhikabiyu ma, tãhi : « Ata muk akaba bẽza ga muk tãbu e mite bu, tihindi kur. »

²¹ Yezu nakãnj àhãngrifãnj ana tay, àhi ana tay ahkado : « Mmawa akaba bẽza ga mmawa nahãma, nday ya ti tãbi slimi ana pakama ge Melefit, mæk tagray tãwi àna nanj ni. »

Yezu azlacaki ka amãd

²² A vad' nahãnj Yezu àcãliyu a *slalah ga yam vu akaba ndam madãbay nanj ni, àhi ana tay : « Tokumum, mãdãgum gwar ke ledi ga dãluv ni. » Nahkay nday nakãnj tãslãka.

²³ Nday tãbu takoru ti Yezu àdiya e dũwir va dãn. Ka ya ti nanj àvu e dũwir bu ni ti amãd gãdãkani àkãzlabiyu ka ahãr ga yam ni, mæk yam ni àjãbasliyũ a slalah ga yam ni vu, awayay arãhvũ wudak, nahkay gãzit akal tizi kãdap.

²⁴ Eslini ndam madãbay nanj ni tãhadãkfãnjiyu, tẽpidẽk nanj, tãhi : « Gãdãkani, gãdãkani, mãbu miji timey ! » Yezu nakãnj àra èpidẽkva ti àzlacaki ka amãd ni akaba ka yam ya ti acãloru agavãla ni bõra. Àra azlaca nahkay ti amãd ni àmbrãnj makãzlani, yam ni day àmbrãnj madãfani, yam ni ègia degika.

²⁵ Yam ni àra ègia degika ti Yezu àhi ana ndam madãbay nanj ni ahkado : « Kãfumku ahãr do ni ti ahãmamam ? » Ndam madãbay nanj ni angwaz àwãra tay a dal-dal, adaba ere ye ti tũpi ni àgria ejep ana tay a àsabã. Tãzlapay e kidĩnj gatay bu, tãdãm ahkado : « Nanj hini ti way ? Amãd akaba yam day àhi ma ana tay, ticiuki slimi ni ! »

Yezu agariaba seteni a kay ana zal Zerasa a

(Meciyũ 8.28-34 ; Mark 5.1-20)

²⁶ Nday nakãnj tinjiyu ke ledi ga dãluv ni. Ledi nani ka had' Zerasa, ndeva ndeva akaba had' *Gelili.

²⁷⁻²⁸ Zal nahãnj àbu ga kãsa nani ; seteni tãniviyu a ahãr vu, àpãsa àbakabu zlam ndo, àndãhad' a ahay bu ndo daya. Mãlanj gayanj ti e kidĩnj ge mindivĩnj bu. Àra èpia Yezu nanj àbu ahãraya a *slalah ga yam ni ba ni ti àzlah kay kay, àrãkia. Àra ènjikia ti àbãhadĩ mirdim, àdãd kã meleher gayanj. Àhi àna zlahay ahkado : « Nak Yezu Wur ge Melefit nanj agavãla driñ ti kadãbafua mam ? Nãgruk kam-kam, kãgru daliya ba ti. »

²⁹ Àdãm nahkay ti adãba Yezu àhi ana seteni ni : « Hãraya a maslanja hini ba. » Zal nani ti kwa ahaslani seteni ni àgray nanj sak kay. Ka ya ti nanj àbu agray nanj ni ti mis tãwala àna jejirbĩ a, tãbiviyã sisel a asak va akaba tãjãga nanj a. Akaba nani dẽk ètiri ndo, èhẽfãkaba zlam ya tãwãl nanj àna nanj na, mæk seteni ni àzoru nanj a hud' gili vu.

³⁰ Zal seteni ni àra àhia ana Yezu a « Kãgru daliya ba » ti Yezu àhi : « Slimi gayak way ? » Àhi : « Slimi goro Gaslka. » Àdãm nahkay ti adãba seteni tãniviyu kay.

³¹ Eslini seteni nday nani tãbu tãgri kam-kam ana Yezu, tãhi : « Kãgaroru leli e *evid gãdãkani vu ba ti.† »

³² Mãdrãs tãbu kay tãzum zlam ka ahar bãlanj a hama bu. Nahkay seteni ni tãhi ana Yezu : « Kam-kam, mãhuriyivũ ana mãdrãs tegũni ti. » Mæk Yezu nakãnj àvi divi gani ana tay.

³³ Yezu àra àvia divi gana ana tay a ti seteni ni tãslãkiaba ana zal nakãnj a, tãcãlivũ a ahãr vu ana mãdrãs ni. Nahkay mãdrãs ni dẽk tãndaya ahãr a kirim-kirim, tãra tãdãguyu a dãluv ni vu cizliv cizliv, mæk yam ni àbazla tay a.

† 8:31 Evid gãdãkani ti mãlanj ya tãdãm a hud' ga had' vu ni. Melefit amãbiyu seteni dẽk e evid gani vu hayanj, kãlanj gani ka mandav ga mãlanj ti amatrãfikivu tay ga kanjãyani.

³⁴ Ndam majəgay mədrəs ni t̄ara t̄ipia ere ye ti əgravu na ti t̄adəgiki ana hwa tid̄izl, t̄aŋgəhad̄ioru ma gani ana ndam ya a k̄əsa bu ni akaba nday ya ti e gili ni.

³⁵ Mis t̄ara t̄icia ma na ti t̄əhəraya ge mipi ere ye ti əgravu na, t̄ərakia ka Yezu a. T̄ara t̄injia ti t̄ipi zal ya ti seteni t̄əsləkiaba ni, əŋgaba əgia sulumana, naŋ manjəhad̄ani diḡusa k̄a gəvay ga asak ga Yezu, məbakabu azana gayan̄ ka vu. T̄ara t̄ipia naŋ a ti aŋgwaz ədəgakia ka tay a dal-dal.

³⁶ Eslini mis t̄əbu, t̄ipia ga Yezu ya əhəŋgaraba zal ya seteni t̄əniviyu na, t̄aŋgəhad̄i ma gani ana mis ya t̄ara ni.

³⁷ Ndam ga had̄ Zerasa d̄ek t̄ara t̄icia ma gani nana ti t̄əhi ana Yezu m̄əsləka ka had̄ gatay a, ad̄aba aŋgwaz ədəgakia ka tay a əsabay. Nahkay Yezu əhuriyu a slalah ga yam ni vu, awayay aslaka.

³⁸ Eslini zal ya ti seteni t̄əsləkiaba ni əhi ahkado : « Nədəboru kur ti. » Yezu əhi : « Aha ! Slaka,

³⁹ ŋgoru a magam gayak, k̄aru k̄aŋgəhad̄i ere ye ti Melefit əgruk ni d̄ek ana mis. » Nahkay zal nakəŋ əsləka, əru əŋgəhad̄i ere ye ti Yezu əgri ni d̄ek ana ndam ga k̄əsa ni d̄ek.

Yezu əhəŋgaraba wal nahan̄ akaba wur dahalay a

(Meciyyə 9.18-26 ; Mark 5.21-43)

⁴⁰ Yezu əŋgoru gwar ke ledi ga dəluv ni akaba ndam mədəbay naŋ ni. T̄oru t̄injua ti mis dal-dal t̄əgəskabā Yezu əna məmərana, ad̄aba nday d̄ek t̄əbu tajəgay naŋ.

⁴¹ Eslini zal nahan̄ naŋ əbu, slimiyə gayan̄ Zayros, naŋ gədəkani ga ahay ga *məhəŋgalavū Melefit, ərakia ka Yezu a, əbəhad̄i mirdim grik meleher ndiə ana had̄ k̄a asak ga Yezu. Əhəŋgalay naŋ, əhi m̄oru a magam afa gani,

⁴² ad̄aba wur gayan̄ awayay amət. Wur nani ti wur dahalay, vi gayan̄ agray kru mahar c̄ə. Zal nani ti wur gayan̄ nahan̄ əbi.

Yezu naŋ əbu akoru afa gani ti mis dal-dalani ni t̄evelin̄ja ahār a, məsufani tekeđi əsuf koksah.

⁴³ Eslini wal nahan̄ əbu, mimiz asləkafəŋja agray vi kru mahar c̄ə. [Əgwejelekaba zlam gayan̄ a d̄ek afa ga ndam məsər haf a ay ti] maslaŋa bəlan̄ əsliki məhəŋgaraba naŋ a ndo.

⁴⁴ Nahkay wal ni əhədəkfəŋbiyu k̄a Yezu gwar kəlan̄, ənjifin̄ k̄a ma ga azana gayan̄. Ara ənjifin̄ja ti mimiz ya asləkafəŋja ni əmbrəŋ naŋ, wal ni əŋgaba huya.

⁴⁵ Eslini Yezu ədəm : « Way ənjifu way ? » Ku way way do ədəm : « Nu do, » mək Piyer əhəŋgrifəŋ, əhi ahkado : « Gədəkani, mis ni damkul kul timey ! »

⁴⁶ Yezu ədəm : « Aha ! Mis ənjifua, ad̄aba nəsəra n̄jad̄a goro əhəŋgaraba maslaŋa. »

⁴⁷ Wal ni əra əsarkia əbu koksah nahəma, ərakia ka Yezu a əna məgəgarani sləb sləb,

əbəhad̄i mirdim meleher ndiə ana had̄, əŋgəhad̄aya ere ye ti əzakiyu naŋ ti m̄injifin̄ k̄a azana ga Yezu ni k̄ə meleher ge mis na d̄ek. Əŋgəhad̄iaya gayan̄ ya əŋgaba huya ni ana tay a daya.

⁴⁸ Eslini Yezu əhi ahkado : « Wur goro ni, Melefit əhəŋga kur a ad̄aba k̄əfəkua ahār a palam. Slaka, ru əna sulumani. »

⁴⁹ Ka ya ti Yezu naŋ əbu azlapay nahkay ni ti maslaŋa nahan̄ ənjia. Maslaŋa gani nani əsləkabiya afa ga gədəkani ga ahay ga məhəŋgalavū Melefit na, əhi : « Wur gayak nakəŋ əndeverva. K̄iwisiri ahār ana məsi va ba. »

⁵⁰ Yezu əra əcia ma nana ti əhi ana Zayros ahkado : « Aŋgwaz əwər kur ba, fəku ahār cilin̄, Melefit amahəŋgaraba naŋ a. »

⁵¹ Nahkay t̄oru afa ga Zayros nakəŋ.

Yezu əru ənjua ti əcafəŋja mis a d̄ek ga məhuriyani a ahay vu akaba naŋ a. Əvi divi ana ata Piyer, Zəŋ, Zek akaba bəŋ ga wur ni ata məŋ ga wur ni ga məhuriyani akaba naŋ cilin̄.

⁵² Mis ya t̄əbu eslini ni d̄ek t̄əbu tagray deləlu, titawi wur ni. Ay ti Yezu əhi ana tay ahkado : « K̄itəwəm ba. Wur ni əmət ndo, naŋ əbu enji dəwir timey. »

⁵³ Əra əhia pakama ana tay a nahkay ti t̄eyefin̄, ad̄aba t̄əsəra wur na əmətə əndava.

⁵⁴ Eslini Yezu əzay ahār ga wur ni, əzalay naŋ, əhi : « Wur goro ni, pidekvu. »

⁵⁵ Əra əzala wur na nahkay ti sifa əŋgiva ana wur na mək əcik cəkwađ huya. Eslini Yezu əhi ana tay t̄əvi zlam məzumani.

⁵⁶ Ere ye ti əgravu ni əgria ejej ana ata bəŋ ga wur nday ata məŋ ga wur na əsabay. Ay Yezu əhi ana tay : « K̄əhumi ma gani ana maslaŋa ba. »

9

Yezu aslər ndam asak gayan̄ kru mahar c̄əni ni

(Meciyyə 10.5-15 ; Mark 6.7-13)

¹ A vad̄ nahan̄ Yezu əzalakabu ndam gayan̄ kru mahar c̄əni ni, əvi n̄jad̄a ana tay ga misliki magariaba seteni weley weley do d̄ek ana mis a akaba ga məhəŋgaraba mis a.

² Awayay asl̄əroru tay ga məhi pakama ana mis əki ka *Məgür ge Melefit akaba ga məhəŋgaraba ndam ga arməwər a.

³ Əhi ana tay ahkado : « Kədəgum nihi nahəma, k̄əzum zlam a ahər vu ba ; ku aday, ku mbolu, ku zlam məzumani, ku siŋju. K̄əhəlum endəwi c̄ə c̄ə ba daya.

⁴ Ay tamal maslaŋa əhəliya k̄uli a ahay va afa gana nahəma, n̄jad̄uma eslina ; k̄əmbatam ahay nahan̄ ba duk abivoru ana vad̄ gek̄uli ya akəsəkuma ni.

⁵ Ka mələŋ ya ti akəhurumiyu, t̄əgəskabu k̄uli do nahəma, sləkumaba a k̄əsa nani ba. Ka ya ti kəsəkuma ni ti təkumkaba had̄ k̄a

asak gekuli a. * Nahkay ti atəsərki ka magudar zlam gatay ni. »

⁶ Nday nakəŋ təhəlvu, təsləka təhioru *Ma Məwəni Sulumani ana mis a kəsa gərgərani bu dək ; təhəŋgaraba ndam ga arməwər a ka mələŋ ya ti tōru na dək.

Pakama ya tədəmki ka Yezu ni ahəli ahər ana bay Erot

(Meciyu 14.1-12 ; Mark 6.14-29)

⁷ Erot bay Gelili ni əra əcia pakama ge mis ya ti tədəmki ka Yezu na dək ti əhəlia ahər a, adaba mis ndahan tədəm Yezu ti naŋ Zeŋ bay məbaray mis ni, əngaba e kisim ba.

⁸ Mis ndahan ti ni tədəm Eli bay mahəŋgaray *pakama ge Melefit ni əngazlavu. Mis ndahan keti tədəm naŋ biliŋ ga ndam ya təhəŋgaray pakama ge Melefit ahaslani ni, əngaba e kisim ba.

⁹ Eslini Erot zla ti ədəm ahkado : « Nəkelkia ahər ke Zeŋ a, ay ti maslaŋa ya ti nici tazlapaki ni ti nani way ? » Nahkay ti awayay mīpi Yezu.

Yezu avi zlam məzumani ana mis dəbu zlam

(Meciyu 14.13-21 ; Mark 6.30-44 ; Zeŋ 6.1-14)

¹⁰ A vad nahan ndam *asak ga Yezu ni təsləkabiya ka mələŋ ya Yezu əsləruru tay na. Təra təsləkabiya ti təŋgəhadifa ere ye ti təgrabiya na dək. Eslini Yezu nakəŋ əhəl tay ka ahər gatay ciliŋ, tōru gwar a kəsa nahan vu ; slimi ga kəsa ni Beceyda.

¹¹ Mis dal-dalani ni təra ticia Yezu ədoru a Beceyda ti tədəboru naŋ a asak vu. Təra tıŋjikia ka Yezu a ti Yezu nakəŋ əgəskabu tay, əzlapiki ka Məgur ge Melefit ana tay, əhəŋgaraba ndam ya təbəsey do na daya.

¹² Fat əra əndəhadə ahər a zla nahəma, ndam mədəbay naŋ kru mahar cəni ni təhədəkfəŋiyu, təhi ahkado : « Hi ana mis ni dək təsləka, tōru a kəsa gərgərani ni vu ahkay do ni tōru a ahay ge mis ye e gili ni vu, tədəboru zlam məzumani akaba mələŋ məndəhadəni, adaba ahalay ti leli a huđ gili bu. »

¹³ Eslini Yezu əhəŋgrifəŋ ana tay, ədəm : « Lekələm lekələmeni vumi zlam məzumani ana tay. » Nday nakəŋ təhəŋgrifəŋ, təhi : « *Dipeŋ əfəŋ kə leli zlam təkivu kilif cə ciliŋ. Kawayay ti mōru məsukumibiyu zlam məzumani ana mis dəkeni hini aw ? »

¹⁴ Mis zawalani ye eslini ni agray dəbu zlam. Yezu nakəŋ əhi ana ndam mədəbay naŋ ni : « Humi ana mis ni ti tənjəhadə nələkluk kru kru zlam, kru kru zlam. »

¹⁵ Ndam mədəbay naŋ ni təgray ere ye ti naŋ əhi ana tay ni. Nahkay mis ni tənjəhadkəbu nələkluk.

¹⁶ Eslini Yezu nakəŋ əhəl dipəŋ zlamani təkivu kilif cəni ni, əmanjoru e melefit vu, əgri səsü ana Melefit əki ka zlam məzumani nday nani. Əra əgria səsü a ti əsekaba, əbi ana ndam mədəbay naŋ ni ti tidi ana mis dal-dalani ni.

¹⁷ Mis ni dək təzum təzum, tərəhkaba. Kələŋ gani təcəkalakabu məgəjəni gani, tərəhvü hətək kru mahar cə əna naŋ.

Piyer ədəm Yezu naŋ Krist Bay gədəkani ya amara ni

(Meciyu 16.13-19 ; Mark 8.27-29)

¹⁸ A vad nahan Yezu naŋ əbu cak, ahəŋgalay Melefit. Ndam mədəbay naŋ ni day təbu eslini. Yezu əhindifinə ma kə tay a, əhi ana tay ahkado : « Mis dal-dalani ya tədəbay nu ni ti tədəm nu ti nu way ? »

¹⁹ Nday nakəŋ təhəŋgrifəŋ, təhi : « Mis ndahan tədəm nak Zeŋ bay məbaray mis ni, mis ndahan tədəm nak Eli, mis ndahan ti ni tədəm nak biliŋ ga ndam ya təhəŋgaray pakama ge Melefit ahaslani ni, əngaba e kisim ba. »

²⁰ Eslini naŋ nakəŋ əhi ana tay keti : « Lekələm ti kədəmum nu ti nu way ? » Piyer əhəŋgrifəŋ, əhi ahkado : « Nak *Krist *Bay gədəkani ya Melefit əslərbiyu ni. »

Yezu ədəm aməmət mək aməngaba e kisim ba

(Meciyu 16.20-28 ; Mark 8.30-9.1)

²¹ Yezu əra əcia ma ge Piyer na ti əhi ma ana tay əna ləgay, ədəm ahkado : « Iy nahkay. Ay ti kədəfumi nu ana maslaŋa ba simiteni. »

²² Əhi ana tay keti : « Ahər ədəm nu *Wur ge Mis ti nəcakay daliya dal-dal. Nday gədəkani ni, gədəkani ga ndam *məŋgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam *məsər Wakita ge Melefit ni atawayay nu do, atakad nu. Mək a huđ ga vad mahkərani bu anəngaba e kisim ba. »

²³ Eslini əhi ana tay dək ahkado : « Tamal mis awayay mədəbay nu nahəma, ahər ədəm məmbrəŋ ere ye ti awayay ni, ku tamal təgri daliya kəlavad, *tadarfəŋ naŋ kə təndəl nəŋgu ni mifəsey. Tamal mis awayay mədəbay nu ti məgray nahkay. »

²⁴ Maslaŋa ya ti ədəm ajəgur sifa gayan, awayay əmət ba ni ti emiŋiŋ. Maslaŋa ya ti emiŋiŋ sifa gayan azuhva nu ti aməjəgur sawaŋ, aməmət dəy-dəy do.

²⁵ Tamal mis əŋgata elimeni ga duniya na dək mək əjiŋa ahər gayan a ti elimeni gani aziaya mam ?

²⁶ Nu Wur ge Mis ti anara əna nədə goro a, ga Baba goro a, akaba ga *məslər gayan *nələlatani na. Tamal maslaŋa aŋgəwəz awər naŋ, ədəm naŋ mis goro do, əsər pakama

* 9:5 Mətukəba hadə ga kəsa kə asak a ti adafaki tamərbu ndam ga kəsa ni, təwayay tay va do.

goro do nahəma, nu Wur ge Mis day ka ya ti anara ni anədəm nanj mis goro do. »

²⁷ Àhi ana tay keti : « Nəhi ana kuli nahəma, e kidinj ge mis ya təbu ahalay ni bu ni ti, wudaka ndahanj atəmət ti etipia *Məğur ge Melefit a day kwa. »

Vu ga Yezu ambatvu kə meleher ga ndam madəbay nanj ni

(Meciyu 17.1-8 ; Mark 9.2-8)

²⁸ Agray gosku sekw ka ahər ga pakama gayanj ya ədəm ni zla ti Yezu əzay Piyer, Zek akaba Zej, təcəloru a hama vu ga mahəngalay Melefit.

²⁹ Ka ya ti nanj əbu ahəngalay Melefit nahəma, eri gayanj ni əmbatvu nahənj, azana ka vu gayanj day tigia bəɔd-bəɔd talla, ahələba eri a vərut.

³⁰ Eslini huya mis ndahanj cə təbu təzlapay akaba Yezu, nday nani ata Məwiz nday ata Eli.

³¹ Nday təbu tipivu a maslədəni ge Melefit bu. Təzlapaki ka məmət ga Yezu ya amoru məmət a Zerəzalem ge mendeveinj təwi ya Melefit əvi ni.

³² Nday təbu təzlapay nahkay ti ata Piyer ti ni dūwir əza tay a. Təra tēpidəkva ti tipu maslədəni ga Yezu akaba mis cəni micikeni akaba nanj ni.

³³ Ka ya ti ata Məwiz nday ata Eli təbu tasləkafəna kə Yezu a nahəma, Piyer əhi ana Yezu : « Gəɔakani, leli məbu ahalay ti əbəlay. Mara mivicey ahay mahkər : bəlanj gayak, bəlanj ge Məwiz, bəlanj ti ni ge Eli. » Ədəm nahkay ti adəba əsər ere ye ti ədəm ni do.

³⁴ Piyer nanj əbu əzlapay nahkay ti məgudunğudunj əhərkiaya ka tay a, əngah tay. Ka ya ti məgudunğudunj ni əhərkiaya ka tay a ni ti ndam *madəbay Yezu mahkərani ni anğwaz ədəgakia ka tay a.

³⁵ Dəngü ga masləna əhənday a məgudunğudunj ni bu, ədəm : « Nanj hini ti wur goro, nədaba nanj ga məgru təwi a. Gəsumiki pakama. »

³⁶ Dəngü ni əra əhənday va do ni ti tipu Yezu nanj bəlanj ka ahər gayanj. Ka gani nani nahəma, ndam madəbay Yezu mahkərani ni tənjuhada əna ma gana te-te a, təhi ana masləna ndo.

Yezu əgariaba seteni ana wur nahənj a
(Meciyu 17.14-18 ; Mark 9.14-27)

³⁷ Hajənj gani Yezu akaba ndam madəbay nanj mahkərani ni təndaya ahər a hama ni ba. Təra təhəraya ti mis dal-dal tərəkia ka Yezu a.

³⁸ E kidinj ge mis dal-dalani ni bu ni ti zal nahənj nanj əvu, əzlah, ədəm : « Məsi, kam-kam nahəngalay kur, mənjuiki ka wur goro ni ti adəba wur goro nahənj əbi.

³⁹ Seteni əniviyu a ahər bu, agəs nanj, əzlah huya, adadəy nanj kay kay, guzləbuc krup-krup a ma bu. Əgəsa nanj a ti agri daliya dal-dal, əmbrənj nanj weceweci do.

⁴⁰ Nəhəngala ndam madəbay kur na ti təgariaba, ay ti tisliki ndo. »

⁴¹ Eslini Yezu ədəm : « Lekaləm ye e hini vu ni ti kəfumki ahər ke Melefit do, lekaləm ndam magudar zlam ! Nu ananjəhad akaba kuli kanğaya waw ? Nu enəbesi ana kuli kanğaya waw ? » Mək əhi ana bənj ga wur ni : « Zəbiya wur na ahalay a. »

⁴² Wur ni nanj əbu arəkia ka Yezu a ti seteni ni ədi nanj ana məlanj, adadəy nanj kay kay. Eslini Yezu əzlacaki ke seteni ni, əgariaba ana wur na, mək əvi wur ni ana bənjani ni.

⁴³ Mis ye eslini ni təra tipia ti nğəda ge Melefit əgria ejep ana tay a dal-dal, adəba nğəda gani nani atama zlam ndahanj a dek.

Yezu adəmki ma ka daliya ya atəgri ni
(Meciyu 17.22-23 ; Mark 9.30-32)

Ere ye ti əgray ni dek əra əgria ejep ana mis na dek, nday təbu təzlapaki kekilenja ti Yezu əhi ana ndam madəbay nanj ni :

⁴⁴ « Nawayəy nəziaba əzay slimu ana kuli a, cəm lala, əgəzəlzi ahər ke kuli ba. Atəɔfiki nu *Wur ge Mis ana mis ti tara təgəs nu. »

⁴⁵ Pakama ga Yezu ya ədəm ni ti ndam madəbay nanj ni ticiaba ndo. Hud'ga ma gani nani ti manğahkiani ka tay, ti ticiaba ba. Ay anğwaz əgrafənja tay ge mihindifinja ma na.

Gəɔakani ya atəm mis ndahanj ni ti way ?
(Meciyu 18.1-5 ; Mark 9.33-37)

⁴⁶ A vad nahənj ndam *madəbay Yezu ni təbu tagray gejewi. Tədəm ahkado : « E kidinj geli bu ni ti way gəɔakani atəm mis ndahanj ni way ? »

⁴⁷ Yezu əra əsəra majalay ahər gatay na ti əzay wur guziteni, əfəkad kə gəvay gayanj,

⁴⁸ mək əhi ana tay : « Tamal ti masləna əgəskabá wur hina azuhva nu a nahəma, əgəskabá nu a daya. Tamal ti masləna əgəskabá nu a nahəma, əgəskabá Bay ya ti əslərbiyu nu na daya. Nahkay bay ya ti nanj guziteni e kidinj gekuli bu dek, əsli mis ndahanj ni do ni ti nanj nani gəɔakani sawanj. »

Masləna ya ti əcafənja kuli kə zlam a do ni ti agriki təwi ana kuli

(Mark 9.38-40)

⁴⁹ Eslini Zej əzlapay, əhi ana Yezu ahkado : « Gəɔakani, mipia masləna nahənj a, əgariaba seteni ana mis əna slimu gayak a, nahkay mədəm macafənja nanj a, adəba nanj mis geli do. »

⁵⁰ Ay ti Yezu ədəm : « Kəcumfənja nanj a ba, adəba masləna ya ti əwayay magudar təwi gekuli do nahəma, agriki təwi ana kuli. »

Yezu nanj əbu akoru a Zerəzalem, ndam Samari təgəskabu nanj do

⁵¹ Sarta ga Yezu ènjia ga morona e melefit vu wudak nahama, àzay divi ga moroni a Zeruzalem, àdám ere ye ti acafəŋa nanj ga morona ni ti àbi.

⁵² Nahkay àsləroru mis kama gayan gwar ka had Samari. Nday tibus ka ahàr divi ti tǎhuriyu a kəsa nahanj vu ga maslamalikabu məlanj.

⁵³ Ay ndam ga kəsa nani tawayay mægaskabu nanj do, adaba ticia nanj àbu akoru a Zeruzalem palam.

⁵⁴ Ndam madəbay nanj ata Zek, Zenj tǎra ticia pakama nana ti tǎhi ana Yezu : « Bay geli, kawayay ti mǎhi ana aku ti mǎdaya e melefit ba, mǎzumaba tay a waw ? »

⁵⁵ Yezu àra ècia pakama gatay na ti àmbatkibiyu ma ka tay, àlǎgi ana tay.

⁵⁶ Mək tǎzay divi ga moroni a kəsa nahanj vu.

*Ndam ya ti tawayay madəbay Yezu ni
(Meciyu 8.19-22)*

⁵⁷ Yezu akaba ndam madəbay nanj ni tǎbu takoru e divi bu nahəma, zal nahanj àrəkia ka Yezu a, àhi ahkado : « Ka məlanj ya akoru ni dek ti anadəboru kur. »

⁵⁸ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi ahkado : « Mbiki † tǎbu àna evid gatay, edidj day tǎbu àna lala gatay, ay nu *Wur ge Mis ti nǎbi àna məlanj mandəhadani bi. »

⁵⁹ Yezu àhi ana maslanj nahanj : « Dəbabiyyu nu. » Maslanj nani àhəŋgrifəŋ, àhi : « [Bay goro,] vu divi nakoru nilibiya baba goro a day. »

⁶⁰ Eslini Yezu àhi : « Ndam ya tawayay madəbay nu do ni ti nday akada kisim. Nahkay mbrəŋ tay ti tili vu gatay. Nak ti ru kəhi ma ga *Məgur ge Melefit ana mis sawan. »

⁶¹ Maslanj nahanj keti àhi ana Yezu : « Nadəbay kur, Bay goro ni. Ay ti vu divi nakoru nəgria sa ana ndam ga huđ ahay goro a day. »

⁶² Yezu àdám : « Maslanj ya ti awayay agray tǎwi ga Məgur ge Melefit mək ajalaki ahàr ka zlam ndahanj ni ti nanj akada bay ya ti atəhad vadaŋ àna sla mək aməŋjoru kəlanj ni. Maslanj nani ti àgray tǎwi ga Məgur ge Melefit koksah. »

10

Yezu aslǎr mis kru kru adəskala mahar cə

¹ Bay geli àday mis ndahanj kru kru adəskala mahar cə, * awayay aslǎroru tay cə cə ti tǎru enji gayan a kəsa vu ka məlanj ya nanj amoru ni dek.

² Àhi ana tay : « Mis ya ti tici pakama goro fanj ndo ni nday kay, nday akada

ga zlam ya ti tabaz zlam a vadaŋ bu ni, ay ti ndam mabaz zlam ni tǎbi kay bi. Nahkay si kahəŋgalum Melefit Bay ga vadaŋ ni ti mǎslərbiyu ndam mabaz zlam a vadaŋ gayanj ni bu.

³ Dəgum. Nihi ti nəsləroru kuli e kidj ge mis vu akada ga bəza təmbak e kidj ga kərà gili bu ni.

⁴ Kəhəlum zlam ba, ku mbici, ku mbolu, ku kimaka. Kicikəm e divi bu ga mǎgri sa ana mis ba daya.

⁵ Wudaka kəhurumiyyu a ahay vu afa ge mis lu nahəma, dāmum : “Melefit mǎgri sulum gayan ana huđ ahay hini.”

⁶ Tamal mis sulumani àvu a ahay gani nani bu ni ti sulum ge Melefit ya kədəmum ni anjəhadki. Tamal mis sulumani àvu bi nahəma, sulum ge Melefit ya kədəmum ni anjəkia ke kuli a.

⁷ Ka ya ti kəhurumiya a ahay va afa ge mis a nahəma, njəhaduma eslina huya. Kəmbatum ahay nahanj ba. Zlam məzumani akaba zlam miseni ya ti tǎvi ana kuli dek ni ti zumum, səm : adaba bay magray tǎwi ti agəski tǎvi endif gayan.

⁸ Ka ya ti kinjumiya a kəsa va mək tǎgəskaba kuli a nahəma, zumum zlam ya tǎvi ana kuli ni,

⁹ həŋgarumaba ndam gatay ya tǎbəsəy do na, humi ana ndam ga kəsa gani : “*Məgur ge Melefit ènjikia ke kuli a.”

¹⁰ Ay tamal ti kinjumiya a kəsa va mək tǎgəskabu kuli do nahəma, cikəma a dalaka ba. Humi ana tay :

¹¹ “Ku had ga kəsa gekuli nəŋgu ni mǎslədikaba ana kuli ka asak geli a. † Nahkay ti kəsərum Melefit day àmbrəŋa kuli a. Ku tamal nahkay nəŋgu ni, sərunki Məgur ge Melefit ti ènjia.”

¹² Yezu àhi ana tay keti : « Nəhi ana kuli nahəma, ka fat ya ti Melefit agray seriya ni ti ku ndam *Sodom nəŋgu ni seriya ge Melefit ya amagrafəŋa kà tay a ni ŋgulum emisli ga ndam ga kəsa gani nani ya tǎgəskabu kuli do ni do. »

Ndam ga kəsa ya tǎfəki ahàr ka Yezu do ni atasay cicihi

(Meciyu 11.20-24)

¹³ Yezu àdám keti : « Akəsəm cicihi, ndam Korazij ! Akəsəm cicihi, ndam Beceyda ! Adaba mam, nəgra zlam a kay ya mis tipi day-day ndo na a kəsa gekuli ba. Tamal nəgray zlam nday nani e Tir ahkay do ni a Sidorj nahəma, amal ndam ga kəsa nday nani tǎmbrəŋa zlam magudarani gatay na

† 9:58 Mbiki ti mis ndahanj tǎdəm « mbiti. »

*

10:1 A wakita ndahanj bu tǎdəm mis kru kru adəskala. † 10:11

Məslədikaba had ga kəsa kà asak a ti adafaki tǎmberbu ndam ga kəsa ni, tawayay tay va do. † 10:13 Məbakabu buhu akaba manjəhadani e viti bu ni ti adafaki mis titǎwi, tahəŋgalay Melefit, tagri kam-kam.

kwa ahaslana àndava. Amal tàmbatkaba majalay ahàr gatay a, tàbakabá mbolu ka vu a akada ga azana na, tànjèhadá e viti ba. †

¹⁴ Ay ka fat ya ti Melefít amagray seriya ni ti seriya ya ti amagrafèña kà ndam Tir akaba ndam Sidonj a ni ti ngulúm emisli gekáli ni do.

¹⁵ Lekúlúm ndam Kafarnahúm, kàhumi ana ahàr akédægum e melefít vu aw ? Aha ! Akédægum ti ka melañ ge *kisim sawañ. »

¹⁶ Àhi ana ndam madəbay nañ ni : « Maslaña ya ti èciikia ma ana kuli a nahəma, ècükia ma ana nu a daya. Maslaña ya ti àgəskabu kuli ndo nahəma, àgəskabu nu ndo daya. Maslaña ya ti àgəskabu nu ndo ni ti àgəskabu Bay ya ti àslərbiyu nu ni ndo daya. »

Mis kru kru adəskəla mahar cueni ni tasləkabiya

¹⁷ Ka ya ti nday kru kru adəskəla mahar cueni ni tasləkabiya ni ti nday àna məmərani. Təhi ana Yezu ahkado : « Bay geli, ku seteni tekeđi ticiikia slimí ana leli a ka ya ti məhi ma ana tay àna slimí gayak ni. »

¹⁸ Eslini Yezu àhəngarfəñ, àhi ana tay ahkado : « Nu nípia *Seteni a ka ya ti àdəbiyu e melefít bu akada ga avər ya abay aku na.

¹⁹ Cúm day : nəvia njədə ana kuli ga masawadəkiani ka zlam ya a had akaba ka andra məbal mis a ; nəvia njədə ana kuli a àtama njədə ga Seteni zal ezir na dek. Nahkay arañə àbi amagrakivu ke kuli bi simiteni.

²⁰ Ku tamal nəvia njədə nana dek ana kuli a, seteni ticiikia slimí ana kuli a nəngu ni, kəmərúmvu azuhva nani ba. Mərúmvu ti adaba Melefít àbəkia slimí gekáli ka wakita gayañ e melefít ba ni sawañ. »

*Yezu azləbay Melefít
(Meciya 11.25-27 ; 13.16-17)*

²¹ Ka sarta gani nani Yezu nañ àbu amərvu dal-dal àna njədə ga *Məsuf Njəlatani, àdəm : « Nazləbay kur, Bəba goro ni, nak Bay məgur melañ ya e melefít bu akaba melañ ya a ga had ni dek. Nazləbay kur ti adaba kəngahkia zlam nday nana ka ndam məsər zlam akaba ka ndam ya tjeñga təsəra zlam a ni, kədəfikia ana ndam ya təsər zlam do akada ga bəza ci6-ci6eni na sawañ. Iy Bəba goro ni, kəgray ka mawayay gayak nahkay ti kəmərə àna nañ a palam. »

²² Àdəm keti : « Baba àvua zlam na dek a ahar va. Nahkay maslaña ya àsər Wur ge Melefít nañ way ni ti maslaña gani àbi ; si Bəñani cilin. Yaw maslaña ya àsər Bəñ goro nañ way ni ti maslaña gani àbi, si nu Wur gayañ akaba ndam ya ti nu Wur gayañ ni nawayay nədəfikí nañ ana tay ni cilin. »

²³ Eslini Yezu nakəñ àmbatkibiyu ma ka ndam madəbay nañ ni, àhi ma ana tay, nday

ka ahàr gatay cilin. Àhi ana tay ahkado : « Ay lekúlúm ti mərúmvu, adaba kəbúm kípəm zlam hini àna eri gekáli !

²⁴ Nəhi ana kuli : Ndam mahəngaray *pakama ge Melefít akaba bəbay kay ya ahaslani ni təwaya mipia ere ye ti kípəm na, ay ti tìpi ndo. Təwaya micia ere ye ti kicəm na, ay ti tici ndo. »

Zal Samari sulumani

²⁵ Eslini zal nahañ àbu, nañ bay *məsər Wakita ge Melefít, awayay ahəlfəña eyu kà Yezu a. Nahkay ècikaba, àhi ana Yezu ahkado : « Məsi, ti nəngət *sifa ya àndav day-day do ni ti nəgray mam day mam ? »

²⁶ Yezu nakəñ àhəngrifəñ, àhi : « Məwiz àbəkí mam e *Divi ge Melefít bu mam ? Kici mam a huđ gani bu mam ? »

²⁷ Zal nakəñ àhəngrifəñ, àhi : « Àbu məbəkiani : “Wayay Bay Melefít gayak àna huđ bəlan, àna sifa gayak dek, àna njədə gayak dek akaba àna majalay ahàr gayak dek. Wayay ndam ya ti nak kəbu akaba tay ni daya akada ya kawayay ahàr gayak gayakani ni.” † »

²⁸ Yezu àhi ahkado : « Kəhəngarfəña kigena. Tamal kagray nahkay ti sifa gayak amandav day-day do. »

²⁹ Eslini bay məsər Wakita ge Melefít ni awayay ti Yezu àgəski nañ ka pakama ba, nahkay àhi ana Yezu : « Ndam ya ti nu nəbu akaba tay ni ti ndamam ? »

³⁰ Yezu àhi keti : « Zal nahañ àsləka a Zeruzalem a, nañ àbu akoru a Zeriko. Ka ahàr divi nahama, ndam abra təhərkiaya, təhəlfəña zlam a dek, təzləbəkivu nañ, təmbərbu nañ bəlah àniviya a məbərúv híbək cilin.

³¹ Zal nahañ ti ni nañ àbu akoru àna divi gani nani ka məsər gayañ do. Nañ nani ti bay *manjalabakabu mis akaba Melefít. Àra èpia zal nana bəlahə ti àsivù ngu, àsləka zlam gayañ a.

³² Zal nahañ day àra gwar eslina, nañ ge dini ge *Levi. Àra ènja, èpia zal nana bəlahə ti àsivù ngu daya, àsləka zlam gayañ a.

³³ Ay ti zal nahañ nañ àbu akoru gwar e divi gani nani bilegeni. Nañ zal Samari, akoru àna azonju. Àra ènja ka melañ nana ti àdi ahàr ana zal nakəñ nañ bəlahə. Àra èpia nañ a ti àsia cicihi a dal-dal.

³⁴ Nahkay nañ nakəñ àhədəkfəñjiyu, àzaya amal akaba zum a, àbiki ka ambələk ni mək àwəliki àna azana. Kələñ gani àzəkíyu nañ ka azonju gayañ ni, àzoru nañ a ahay ya ndam mirkwi tanjəhadvù ni vu, àfi ahàr eslini.

³⁵ Hajəñ gani ti àhəliaya jik a cə ana bay ga ahay ga ndam mirkwi nakəñ a, àhi ahkado : “Fi ahàr ana zal hini. Tamal kijnkiva sinju

ka ahàr gani hina nahəma, anasləkabiya ti nara nəpəluk.» »

³⁶ Eslini Yezu nakəŋ àhi ana bay məsər Wakita ge Melefit ni ahkado : « Kihindifua ma, kədəm ndam ya ti nak kəbu akaba tay ni ti ndam. Yaw, e kidiŋ ge mis mahkərani ni bu ni ti hu, way naŋ àbu akaba zal ya ti ndam abra təzləb ni way ? »

³⁷ Naŋ nakəŋ àhəŋgrifəŋ, àhi : « Maslaŋa ya naŋ àbu akaba naŋ ni ti bay ya ti àjənaki naŋ ni. » Yezu àhi : « Nak day ru kagraj akada gayan ni. »

Ata Marta nday ata Mari

³⁸ Ka ya ti Yezu akaba ndam madəbay naŋ ni təbu takoru e divi wu ni ti təhuriyu a kəsa nahan vu. Eslini wal nahan slimi gani Marta àzalu Yezu a magam afa gani, mək Yezu nakəŋ òru àhuriyu afa gani.

³⁹ Marta gani wur ga məŋani walani àbu, slimi gani Mari. Yezu naŋ àbu azlapay ti Mari nakəŋ naŋ àbu manjəhadani digəsa a ga had kə gəvay ga asak gayan, abi slimi ana ma gayan ya ti adəm ni.

⁴⁰ Ka gani nani ti təwi ga hud əhay gəgəri kay təbu tiviyəkaba ahàr ana Marta. Nahkay zla nahəma naŋ nakəŋ àrəkia ka Yezu a, àhi : « Bay goro, wur ga mma ni amərki nu ke təwi ni dek ti àbəlafuk aw ? Hi ma ti mājənaki nu zla aw ! »

⁴¹ Ay Bay geli nakəŋ àhəŋgrifəŋ, àhi : « Marta, Marta, zlam kay təhəluk ahàr, tiviyəkaba ahàr a daya.

⁴² Ay zlam ya ti àgaski magrani ni ti bəlan ciliŋ. Mari àdəkiba zlam ya àbəlay magrani na. Nahkay maslaŋa amazafəŋa do simiteni. »

11

Yezu acahi mahəŋgalay Melefit ana ndam madəbay naŋ ni

(Meciyə 6.9-13 ; 7.7-11)

¹ A vad nahan Yezu ahəŋgalay Melefit ka məlan nahan. Àra èndeveriŋa ti biliŋ e kidiŋ ga ndam madəbay naŋ ni bu àhi : « Bay geli, Zeŋ àcahia mahəŋgalay Melefit ana ndam madəbay naŋ na. Nak day cahi mahəŋgalay Melefit ana leli ti. »

² Yezu àhi ana tay : « Ka ya ti kahəŋgalum Melefit ni ti dəmum :

“Baba, mis dek təgəskabu nak njalata ti ; kàra kəzum bay gayak e kidiŋ geli bu ti.

³ Zlam məzumani ga məgəsi sifa ana leli ni ti vi ana leli kəlavad ti.

⁴ Mbərfəŋa zlam magudarani geli ni kə leli a, akada geli ya nəmbərfəŋa zlam ge mis ya təgudari ana leli ni dek kə tay a ti. Kəvi divi ana *Seteni ge mesipet leli ba ti.” »

⁵ Yezu àhi ana tay keti : « Mazay mazavu gani, bi maslaŋa e kidiŋ gekəli bu naŋ àbu àna zləba gayan, akoru afa ga zləba gayan

ni a hud ya vad, ahi ahkado : “Zləba goro ni, kəlu *dipeŋ mahkər ti

⁶ adaba zləba goro nahan àsləkabiya e mirkwi a àdua ahàr a, ay ti zlam àfu ga məviani bi.”

⁷ Bi zləba gayan ni ahəŋgrifəŋbiyu, àhibiyu : “Kiviyu ahàr ba ! Nəzłakva mahay a àndava, mändəhadà akaba bəza. Nisliki micikabana ga mədukaya zlam a do.”

⁸ Ay nəhi ana kəli nahəma, ara ecikaba avi ere ye ti ehindiliŋ ni dek. Ecikaba avi ti adaba naŋ zləba gayan ciliŋ do, avi ti adaba àmbrəŋ mihindiliŋeni ndo palam.

⁹ Nahkay nəhi ana kəli : Hindəm zlam. Kihindəma ti Melefit aməvi ana kəli. Dəbum zlam. Kədəbuma ti akəŋgatum. Zalum Melefit. Kəzaluma naŋ a ti aməwəli ana kəli, aməzłakiba mahay ana kəli a.

¹⁰ Adaba mam, ku way way do ehindi zlam, Melefit avi. Ku way way do adəbay zlam, aŋgət. Ku way way do azalay, Melefit əwəli, azłəkiba mahay a.

¹¹ Bi wur ara afa gayak, nak bəŋana, èhindiluka kilif a ti kəvi kilif do, kəvi gavan sawaŋ aw ? Aha !

¹² Ahkay do ni bi ara ehindilək eysli ti kəvi andra məbal mis aw ? Aha !

¹³ Lekələm ti ndam magudar zlam. Ku tamal lekələm ndam magudar zlam nəŋgu ni, kəsruma məvi zlam sulumani ana bəza gekəli a. Ay ti Bəŋ gekəli Melefit naŋ e melefit bu, naŋ sulumani ti magray gayan ahəmamam ? Naŋ ti tamal maslaŋa èhindiliŋa Məsuŋ Njalatana nahəma, aməvi efediŋ. »

Yezu ata Seteni tənəhadkəbu do
(Meciyə 12.22-30 ; Mark 3.22-27)

¹⁴ A vad nahan Yezu àgariaba seteni ana zal nahan a. Seteni nani acafəŋa maslaŋa nana ga mazlapana. Seteni ni àra àsləkibaba nahəma, zal nakəŋ àzlapay huya. Mis dal-dalani ye eslini ni tagra ejep gana dal-dal.

¹⁵ Ay mis ndahan e kidiŋ gatay nani bu tədəm : « Yezu agariaba seteni ana mis a ni ti àna njəda ge *Belzebəl bay ge seteni ni. »

¹⁶ Mis ndahan ti ni tawayay təhəfəŋa eyə a ti māgudar zlam, təhi ahkado : « Griaya ere ye ti mipi day-day ndo na ana leli a, ti məsər ere ye ti kagraj ni ti kagraj àna njəda ge Melefit. »

¹⁷ Ay ti Yezu àsəra majalay ahàr gatay a àndava. Nahkay àhi ana tay : « Tamal ndam ga had nahan nday ndayani takədvu e kidiŋ gatay bu ni ti mis akaba zlam ga had gani etigi ahàr. Nahkay ahay ga ndam ga had gani nani atəmbəd ; ndahan atəmbədkiyu ka ndahan.

¹⁸ Lekələm kədəmum nu nagariaba seteni ana mis a ni àna njəda ge Belzebəl a ; tamal nahkay ti njəda ge *Seteni èdeva ; ègia nahkay ti aŋgoru kama ti ahəmamam ?

¹⁹ Ay tamal nu nagariaba seteni ana mis àna njéda ge Belzebul a ti ndam gekuli ni tagariaba seteni ana mis a ti àna njéda ga way? Nahkay zlam ga ndam gekuli gekuleni ya tagray ni ti adafaki ere ye ti kádámum ni ti ma ga malfáda.

²⁰ Nagariaba seteni ana mis a ti àna njéda ge Melefít sawan, Goro ya nagray nahkay ni ti adafaki *Mægur ge Melefít énjikia ke kulí a àndava. »

²¹ Yezu àdám keti : « Tamal ti mis njéda-njédani nanj àbu àna zlam ahar gayan, ajégay ahay gayan ti, tǎhǎlfǎnja zlam gayan a kok-sah.

²² Ay tamal maslanja nahanj àtama nanj àna njéda àrǎkia, azláb nanj nahéma, ahǎlfǎnja zlam ahar gayan gani ya àdám ajégay ahay gayan, àna nanj na dék. Ahǎlfǎnja zlam ahar na ti, ahǎlfǎnja zlam ga ahay gayan ndahanj na dék daya, edi ana mis.

²³ Maslanja ya ti nanj àbi akaba nu bi nahéma, nanj zal ezir goro. Maslanja ya ti àjǎnaki nu ga mazalubiyu mis do nahéma, agarafua tay a sawan. »

Seteni àslǎkiaba ana mis a ti, anjgwiwiyu tata

(Meciýu 12.43-45)

²⁴ « Ka sarta ya ti seteni àslǎkiaba ana mis a ni ti, akoru a huǎgili vu ka mǎlanj ya ti yam àbi ni, adǎbay mǎlanj manjǎhadani. Tamal ànjǎt mǎlanj manjǎhadani do ni ti adám : “Nǎgulum nǎnguvoru a arǎnj goro ni vu zlam goro.”

²⁵ Àra ènjia ti àhuriyu àdi ahǎr ana arǎnj ni mǎslǎdabana, mǎslamalabana lala.

²⁶ Eslini nanj nakǎnj aslǎka, akoru azalakovibiyu seteni ndahanj adǎskala, nday nani dék tǎtam nanj àna cuday. Mǎk nday dék tara tǎhuriyu, tanjǎhad a arǎnj ni bu. Nahkay maslanja nani ti manjǎhad gayan ni egi nǎgulum gayan ya ahaslani ni keti. »

Mǎmarani ge jiri

²⁷ Ka ya ti Yezu nanj àbu azlapay nahkay ni ti wal nahanj e kidǎnj ge mis macakalavani ni bu àdi ana zlahay, àhi : « Wal ya ti èwi kur, kisi dúwa gayan ni ti mǎmǎrvu. »

²⁸ Ay Yezu àhǎnjgrifǎnj, àhi : « Aha ! Tǎmǎrvu ti ndam ya ti tici pakama ge Melefít mǎk tǎgǎskabu, tagray tǎwi àna nanj lala ni sawan. »

Ere ye ti Melefít adafaki àna Zonas ni

(Meciýu 12.38-42)

²⁹ Eslini mis tǎbu tǎcakalavabiyu kǎ gǎvay ga Yezu àkivu. Nday tǎbu tǎcakalavu nahkay ti Yezu àdám : « Ndam ye e hini vu ni ti ndam magudar zlam. Tihindi ere ye ti mis tipi ðay-ðay ndo ni, ay ere ye ti tihindi ni ti Melefít amagri ana tay do simiteni. Melefít amǎdǎfikí ana tay ere ye ti adafaki àna Zonas ni cilinj.

³⁰ Zonas nahéma, Melefít àdǎfikia zlam ana ndam Niniv àna nanj a. Nu *Wur ya Mis day Melefít amǎdǎfikí zlam ana nday ye e hini vu ni àna nu.

³¹ Ka fat ya ti Melefít amagrafǎnja seriya kǎ mis a dék nahéma, bay walani ya àgur had Seba ni emicikaba akaba ndam ye e hini vu na, amǎhi ana tay : “Lekulǎm ndam magudar zlam.” Adaba mam, bay gani nani ècickbiyu kwa kǎ sliri ga mǎlanj ga mara mǎbi slimi ana pakama ga Salomonj bay mǎsǎr zlam ni. Ay ahalay ti mis àbu àtama Salomonj àna gǎðakana ti kǎsǎrum do aw ?

³² Ka fat ge seriya nani ti ndam Niniv day eticikaba akaba mis ye e hini vu na, atǎhi ana mis ye e hini vu ni : “Lekulǎm ndam magudar zlam.” Adaba mam, ndam Niniv tǎra ticia pakama ga Zonas ya àhi ana tay na ti tǎmbatkaba majalay ahǎr gatay na. Ay ahalay ti mis àbu àtama Zonas àna gǎðakana ti kǎsǎrum do aw ? »

Ere ye ti avi masladani ana vu ni

(Meciýu 5.15 ; 6.22-23)

³³ Yezu àdám keti : « Maslanja ya ti ebeftay ceǎgel mǎk anjǎh, ahǎmbaki zlam ni ti àbi. Afǎkad ka mǎlanj zanjani sawan, adaba awayay ti ndam ya tǎhuriyu a ahay vu ni tipi masladay ge ceǎgel ni.

³⁴ Eri gayak asladay vu gayak akada ge ceǎgel ya asladay mǎlanj ni. Tamal eri gayak lala nahéma, vu gayak dék àbu a masladani bu. Ay tamal eri gayak lala do nahéma, vu gayak dék e zij-zijeni bu.

³⁵ Tamal kádám nak kǎbu a masladani bu ni ti jalay lala ; bi nak kǎbu e zij-zijeni bu sawan.

³⁶ Tamal ti vu gayak dék a masladani bu, palahar gani nahanj àvu e zij-zijeni bu bi nahéma, vu gayak dék amǎlǎbu a masladani bu, akada ka ya ti ceǎgel asladuk mǎlanj ni. »

Ndam Feriziyen akaba ndam mǎsǎr Wakita ge Melefít ni

(Meciýu 23.1-36 ; Mark 12.38-40)

³⁷ Ka ya ti Yezu èndeverinǎ mazlapana ni ti zal *Feriziyen nahanj àzǎloru nanj afa gani ga mǎzum zlam. Yezu nakǎnj àra àhuriya ti ànjǎki ka mǎzum zlam

³⁸ mǎnjǎd mǎbaray ahar àna divi gani. Zal Feriziyen ni àra èpia nahkay ti àgría ejep a.

³⁹ Eslini Bay geli àhi ahkado : « Lekulǎm ndam Feriziyen nahéma, kabarumfǎnja alǎnj ge hijiyem akaba alǎnj ga halaf a, ambat-akani do a huǎgekuli bu ni ti akal akaba cuday cisl cisl.

⁴⁰ Muru gekuli ni ! Melefít Bay ya ti àgraya alǎnj ga zlam a ni ti àgraya huǎgana daya. Nahkay do aw ?

⁴¹ Vumi zlam ya a huǎ ge hijiyem gekuli bu akaba a halaf gekuli bu ni ana ndam talaga. Tamal kǎgrum nahkay ti zlam gekuli dék amǎlǎbu njǎlata.

⁴² « Ay lekulum ndam Feriziyen ni ti akasum cicihi, adaba ata azagat, matakavay akaba slimberi ndahan ya tidi eli ana tay ni tekefi, kabum kazumiaba bilin a hud ga kruani ba ana Melefit a. Ay ti lekulum kagrurum jiri do, kawayum Melefit do. Giri-giri ti ere ye ti amal kagrurum enji ni ti magray jiri akaba mawayay Melefit, day kwa ti kagrurum zlam ndahan ya Mawiz adam grum ni.

⁴³ Lekulum ndam Feriziyen ni ti akasum cicihi, adaba kawayum manjehadvani e kursi ga gadakani vu a ahay ga mahangalavu Melefit bu, kawayum ti mis tegri sa ana kuli a gosku bu ke meleher ge mis dek daya.

⁴⁴ Akasum cicihi, adaba lekulum akada mindivin mebesveni ya mis taser molan gani do, tcelki ni. »

⁴⁵ Zal nahan, bay masar Wakita ge Melefit, ara ecia pakama ga Yezu na ti ahi ahkado : « Musi, kadem nahkay ti kindivia leli a daya timey. »

⁴⁶ Yezu ahi : « Lekulum ndam masar Wakita ge Melefit day akasum cicihi, adaba kafumkiyu zlam madasani ke mis, ku weleher tekefi kafumfanyu ga manjaki tay do.

⁴⁷ Akasum cicihi, adaba kedezlumkiyu mindivin ga ndam mahangaray pakama ge Melefit ya ahaslani ni lala. Ambatakani do tabazl tay ti ata bən gekuli.

⁴⁸ Nahkay kadafumki kagasumkabá tawi ga ata bən gekuli ya tagray na : nday tabazlana ndam mahangaray pakama ge Melefit na, lekulum ti ni kedezlumkiyu mindivin gatayani.

⁴⁹ Azuhva nani ti Melefit ana masar zlam gayan ni adam : “Anaslerikaboru ndam mahangaray pakama goro akaba ndam asak goro ana tay. Ay atagaskabu ndam ya ti anaslerikaboru ana tay ni do ; atabazl ndahan, ndahan ti ni atagri daliya ana tay.”

⁵⁰ Seriya gani amadedki ka ndam ye e hini vu ni, adaba ndam mahangaray pakama ge Melefit ya tabazl tay kwa ka manjeki ga molan ni kala nday tabazl tay,

⁵¹ tanjeki ka Abel, tabazlbiyu duk aniva ana Zakari a. Takad Zakari ti e kidin ga molan meviyekiki zlam ana Melefit ata molan njelatani ga ahay gadakani ge Melefit ni bu. * Nahi ana kuli nahama, seriya amadedki ka ndam ye e hini vu ni azuhva mis nday nani ya tabazl tay ni dek.

⁵² Lekulum ndam masar Wakita ge Melefit ni ti akasum cicihi, adaba kazlakumiva mahay ana mis a, kawayum ti taser Melefit ba. Lekulum lekulumeni day kahurumiyu do, kacumfana ndam ya tawayay mahuriyani na daya. »

⁵³ Yezu nakən ara ahəraya a ahay ya nan əvu ni ba ni ti ndam masar Wakita ge Melefit

akaba ndam Feriziyen ni tadabay nan ana pakama, tazumkia baruv a dal-dal. Tanjeki ke mihindifina zlam a gargəri kay,

⁵⁴ tabu tahalfana eyu a, tawayay ti tagaski nan ka ma magudarani.

12

Kagrurum zlam akada ga ndam Feriziyen ni ba

(Meciya 10.26-27)

¹ Ka sarta gani nani nahama, mis tacakalava agray dabu ehimeya. Nday kay nahkay ti mis ndahan tcelki ka asak ge mis ndahan adaba molan mafakad asak abi. Eslini Yezu ahi ma ana ndam madabay nan ni enji. Ahi ana tay ahkado : « Bumvu slimi ana miwisin ga ndam Feriziyen ni : gatay ya tangah majalay ahər gatay magədavani ni ti egia akada miwisin a.

² Ay zlam mangahani ni dek emipivu ; ma mangahani ni dek emicivu.

³ Nahkay ma ya ti kadatum a molan zinjineni bu ni dek ti emicivu vay-vay a molan masladani bu. Ma ya ti kahumiviyu ana mis e slimi vu lekulum mazlakumkabu ahay ni ti atəzlah ana ma gani nani ka ahər ga hama. »

Grumfana angwaz ke Melefit a cilin

(Meciya 10.28-31)

⁴ Yezu adam keti : « Nahi ana kuli ndam goro ni, kagrurumfana angwaz ka ndam ya takad mis na ba, adaba tamal takada mis a ti tagrikivu arana nahan koksah.

⁵ Nadediki bay ya ti kagrurumfana angwaz a ni ana kuli : bay nani ti bay ya ti tamal akada mis a ti esliki mizligiyu nan a daluv ga aku vu ni. Bay nani ti Melefit. Iy nahkay, nahi ana kuli, grumfana angwaz a ti ka nan.

⁶ « Tabu tasakum edidin cib-cibeni zlam ana singu cu bi aw ? Ay saruma edidin nday nani ti ku bilin day agəzjalzi ahər ke Melefit do.

⁷ Lekulum day ku mahr ga ahər gekuli nangun ni Melefit acalaba dek. Nahkay kagrurum angwaz ba, ku edidin kay day katamuma tay ke eri ge Melefit a. »

Ahər adam madam leli ndam ga Yezu

(Meciya 10.32-33 ; 12.32 ; 10.19-20)

⁸ Yezu adam keti : « Nahi ana kuli nahama, ku way way do tamal adam vay-vay nan mis goro ke meleher ge mis ti, nu Wur ge Mis day anadam vay-vay nan mis goro ke meleher ga maslar ge Melefit.

⁹ Ay maslana ya ti adam nan mis goro do nahama, nu day anadam nan mis goro do ke meleher ga maslar ge Melefit.

¹⁰ Maslana ya ti adamku ma magədavani ka nu, nu Wur ge Mis ni ti, Melefit aməbərfa zlam magudarani gayan

* 11:51 A Wakita ge Melefit ga ndam Wade ni bu ni ti tadamki ma ka Abel ka manjeki gani (Manjekiani 4.8). Tadamki ma ka Zakari wur ge Berisi ti ni ka mandav gani (2 Labara 24.20-22).

nana. Ay maslaña ya endivi *Məsuf Njəlatani ni ti, Melefıt aməmbərfəña zlam magudarani gayan na do simiteni.

¹¹ Atagrafəña seriya kə kəli a ahay ga *mahəngəlavu Melefıt ba, akaba kə meleher ga babay ahkay do ni kə meleher ga ndam ga ngumna. Ka ya ti tagrafəña seriya kə kəli a nahkay ni ti pakama ya ti akədəmum ga mahəngay ahər gekəli ni ti əhəli ahər ana kəli ba ;

¹² adaba mam, ka sarta gani nani ti Məsuf Njəlatani amədəfiki ere ye ti akədəmum ni ana kəli. »

Ma gozogul əki ka bay ge elimeni ya əsər zlam do ni

¹³ Eslini zal nahar e kidin ge mis dal-dalani ni bu əhi ana Yezu ahkado : « Məsi, wur ga mmawa əhəla elimeni ga bəñ geli ya əmbribu ana leli na dek. Hi ti mədufəña ere gani goro a ti. »

¹⁴ Yezu əhəngrifəñ, əhi ahkado : « Way əfiyu nu bay magray seriya ga midikaba zlam ana kəli a way, wura ? »

¹⁵ Eslini Yezu nakəñ əhi ana mis ni dek ahkado : « Bumvu slimi ana ma ge elimeni, kəwayum ba. Adaba mis nar əbu əna sifa ti azuhva zlam ya əfəñ ni do. Ku elimeni gayan kay nəñgu ni əvi sifa do. »

¹⁶ Əhi ma ana tay əna ma *gozogul, adəm ahkado : « Bay ge elimeni nahar əbu nahəma, vədañ gayan təbu, zlam ənjəkia dal-dal.

¹⁷ Əhi ana ahər : “Nihi guvur goro təhəca ti anəbəviyu zlam ni ti a mam vu mam ? Nagray hi ti ahəmamam ?”

¹⁸ Mək adəm : “Ere ye ti nagray ni ti nihi : nembedkaba guvur goro na dek, nələmvaya gedəkana ndahañ a. Nahkay anəbəviyu hay goro ni akaba zlam ndahañ ni dek.

¹⁹ Mək anəhi ana ahər : Maslaña goro ni, zlam gayak əvu kay manğahani ge vi ehimeyeni. Nihi ti pəsaba, zum zlam, si zlam, gray wuməri zlam gayak.”

²⁰ Ay ti Melefıt əhi : “Nak kəsər arañ do, kani kani a ga məlavad kara kəmət. Nahkay zlam gayak ya kəñgəhkabu dek ni ti way aməzum way ?”

²¹ Yezu əhi ana tay ahkado : « Maslaña ya ti anğahikabu elimeni ana ahər gayan gayanani ni ti nar day ere ye ti agrakivu ni ti nahkay, adaba kə eri ge Melefıt ti nar bay ge elimeni do. »

Kəjalumki ahər ka zlam ga duniya ba (Meciyyə 6.25-34)

²² Eslini Yezu əhi ana ndam madəbay nar ni ahkado : « Nahkay zla nahəma, nəhi ana kəli a manjəhad gekəli bu ni ti ngay akəzumum mam akaba akəbumkabu mam ti kəjalum ba, əhəli ahər ana kəli ba daya.

²³ Sifa ti atam zlam məzumani do waw ? Vu ti atam zlam məbakabani do waw ?

²⁴ Nga pəm ngarama day nimi : tizligi zlam do, təbaz zlam do. Guvur gayat əbi, məlar məbiyu zlam gatay ndahañ day əbi. Ku nday təbu nahkay nəñgu ni, Melefıt nar əbi avi zlam məzumani ana tay bi aw ? Lekələm ti kətamum edidin ferek-ferek do waw ?

²⁵ Way e kidin gekəli bu esliki mədəkiviyu vad əkivu ke vi gayan ku guzit əna majalay ahər gayan way ? Əbi !

²⁶ Ay tamal kisləmki magray ere hini guziteni ni do nahəma, kajalumki ahər ka zlam ga manjəhad gekəli nday ndahañ ni ti kamam ?

²⁷ Jalum ahər day ! Vay-vay ga zlam ya təfat a vədañ bu ni ti təgray təwi do, tələmkabu azana do daya. Ay nəhi ana kəli nahəma, ku Salomon əna elimeni gayan ni dek tekeđi əbakabu azana ya ti əbəlay akada vay-vay balan ni ndo.

²⁸ Zlam ya təfat a vədañ bu kani, hərañ təbiyu tay a aku vu ni tekeđi Melefıt abəki vay-vay ka tay. Tamal nar əbu agray nahkay ti aməbəki zlam ke kəli amatam gatay ni do waw ? Lekələm ti kəfəmki ahər ke Melefıt lala do ni ti kamam ?

²⁹ Lekələm ti kədəbum zlam məzumani akaba zlam miseni ba ; zlam nday nani əhəli ahər ana kəli ba.

³⁰ Nday ya ti tədəbay zlam nday nani dek kəlavad ni ti ndam ga *duniya ya təfəki ahər ke Melefıt do ni. Ay lekələm ti Bəñ gekəli Melefıt əsəra ere ya əhəcikivu ana kəli na.

³¹ Dəbum ti *Məğur ge Melefıt sawar. Nahkay zlam ndahañ ni dek day Melefıt aməvikivu ana kəli.

³² Anğwaz əwər kəli ba, bəza təmbak goro ni, adaba əbələfəña kə Bəñ gekəli Melefıt ga məvi Məğur gayan ana kəli a. »

Elimeni ya a hud melefıt bu ni (Meciyyə 6.19-21)

³³ « Səkumumoru zlam gekəli ti kəbumi sinğ gani ana ndam talaga. Nahkay ti akələbum əna elimeni e melefıt bu. Elimeni nani əndav day-day do, mbolu gani əgədavu day-day do daya. Eslini e melefıt bu ni ti ndam akal tōru koksah, ganğ day təbi ga magudar zlam bi.

³⁴ Adaba məlar ya ti elimeni gekəli əvu ni ti kajalumki ahər ti ka məlar gani nani. »

Njəhadum eri, slamatumvu lala (Meciyyə 24.43-51)

³⁵ Yezu əhi ana tay keti : « Ahər adəm kəbumkabu azana ge təwi, kəbumi slimi ana ceñgel gekəli ti aku əmətkia ka tay a ba.

³⁶ Njəhadum akada ga ndam məğəy ahay ka ya ti bay ya təgri təwi ni ədoru ka wuməri ga maday wal ni. Təbu təğəy nar ; tamal əsləkabiya, əzala tay a nahəma, təzləkiaba mahay a.

³⁷ Tamal bay ya təgri təwi ni əsləkabiya, ədi ahər ana ndam gayan ni nday eri, nday

tàbu tajəgay naŋ nahəma, ndam nday nani tàmərvu. Nəhi ana kəli nahəma, bay ahay ni aməbakabu azana ge təwi gayan, aməhi ana tay tənəhadə ga məzum zlam a, amara məvi zlam məzumani ana tay.

³⁸ Ku tamal əsləkabiya àna huđ ya vad ahkay do ni ge dəena, àdi ahàr ana tay nday eri, tàbu tajəgay naŋ ti tàmərvu.

³⁹ « Cum day, tamal bay ahay àsəra sarta ga ndam akal ya atara ga məzləl naŋ na ti àmbrəŋ tay ga mara məhuriyani a ahay gayan vu do.

⁴⁰ Nahkay lekələm day slamatumvu lala, adaba nu *Wur ge Mis anara ti ka sarta ya ti lekələm kəjalumki ahàr do ni. »

⁴¹ Eslini Piyer àhi ana Yezu ahkado : « Bay geli, ma *gozogul ya kədəm ni ti kəhi ana leli tək, kəhi ana mis dek aw ? »

⁴² Bay geli àhəŋgrifəŋ, àhi ahkado : « Bay magray təwi lala, andikabu ana bay ya agri təwi ni, àsəra zlam a ni ti way ? Maslaŋa nani ti bay ya ti naŋ agri təwi ni ambərfəŋ təwi ga huđ ahay gayan dek a ahar vu. Ambərfəŋ təwi ga məvi zlam məzumani ana ndam magri təwi ndahan àna sarta gani daya.

⁴³ Bay magray təwi nani ti tamal bay ya naŋ agri təwi ni əsləkabiya, àdi ahàr, naŋ àbu agray təwi lala nahəma, bay magri təwi nani aməmərvu.

⁴⁴ Nəhi ana kəli nahəma, bay ya təgri təwi ni aməmbrivu elimeni gayan dek a ahar vu.

⁴⁵ Ay bi bay magray təwi ni àhi ana ahàr ahkado : “Bay ya ti nəgri təwi ni əsləkabiya weceweci do.” Nahkay anjəki ka məzləb ndam ya tagrakabu təwi ni ; ku zal ku wal day azləb. Azum zlam zlam gayan, esi zum dal-dal, eviyi ahàr.

⁴⁶ Naŋ àbu agray nahkay ti bay ya təgri təwi ni aməsəkabiya ka fat ya bay magri təwi ni əjalaki ahàr ndo ni, àna njemdi ya ti àsər do ni. Eminjia ti amatraḅ naŋ dal-dal, aməgri daliya akada ya agri ana nday ndahan ya ti təfəki ahàr ndo ni. »

⁴⁷ Yezu àdəm keti : « Tamal bay magray təwi àsəra ere ye ti bay ya agri təwi ni awayay na, əslamalavu ga magri təwi nani do nahəma, bay ahay ni aməzləb naŋ dal-dal.

⁴⁸ Ay tamal ti bay magray təwi ni àsər ere ye ti bay ahay ni awayay ni do, agray ere ye ti bay ahay ni awayay do ni ti, bay ahay ni aməzləb naŋ kay do. Maslaŋa ya ti təvia zlam a kay ni ti etihindifiŋa kay daya. Maslaŋa ya ti təmbriva zlam kay a ahar va nahəma, etihindifiŋa kay àtama ge mis ndahan na. »

*Yezu edekaba mis a
(Meciyu 10.34-36)*

⁴⁹ Yezu àdəm keti : « Ere ye ti nəzəbiyu a duniya vu ni ti aku. Nawayay nihi ti aku ni mēbeftəvu həya.

⁵⁰ Mis atəgri daliya kay, daliya nani ti emigi *baray goro nahan. Nisliki majəgani do, nawayay ti baray nani məgravu həya.

⁵¹ Lekələm kədəmum nu nara a duniya va ti, ti mis tənəhadə e kidin gatay bu àna sulumani aw ? Aha ! Nəhi ana kəli, nara ti ga məzəbiyu hirvu sawan.

⁵² Nahkay mis zlam a huđ ahay bu etihirvu. Mis mahkərani ni etici ma ge mis cəni ni do, mis cəni ni day etici ma ge mis mahkərani ni do. Anjəki ti nihi həya.

⁵³ Bəŋ ga wur emici ma ga wur gayan zalani do, wur ni day emici ma ga bəŋani do. Məŋ ga wur emici ma ga wur gayan dahanayani do, wur ni day emici ma ga mənəni do. Məŋ ga zal emici ma ga wal ga wur gani do, wal ni day emici ma ga mənəni ga zal gayan ni do. »

*Ahàr àdəm məsərum ere ye ti Melefit
agray ni*

(Meciyu 16.2-3)

⁵⁴ Yezu àhi pakama nahan ana mis dal-dalani ni, àdəm ahkado : « Tamal ti kərəma makləbasl gwar ka dəluv gədakana ti kədəmum avər ara atəd həya, mək agravu eđeđin.

⁵⁵ Tamal ti kərəma aməd akəzlabiyu gwar egezi ti kədəmum endif ara agray, mək agravu eđeđin.

⁵⁶ Lekələm ndam jireni do, adaba kəmənjumoru agavəla ahkay do ni ka had ti kəsəruma ere ye ti amagravu na. Ay ere ye ti Melefit agray nihi ni ti kəsərum do ni ti kamam ? »

Ngalumbu e kidin gekuli bu

(Meciyu 5.25-26)

⁵⁷ Yezu àdəm keti : « Ere ye ti àbəlay magrani ni ti lekələm lekələmeni kəsərunkaba do ni ti kamam ?

⁵⁸ Tamal ti maslaŋa akoru abəhadkuk mirdim, kəbum kədəgumkaboru afa ga bay nahəma, ŋgalumbu ka ahàr divi. Tamal ti kəŋgalumbu ndo nahəma, maslaŋa nani aməzikaboru kur ana bay magray seriya. Bay ni aməvi kur ana zal slewja, mək zal slewja ni aməfiyu kur a daŋgay vu.

⁵⁹ Nəhuk nahəma, mənəđ məpələba ere ye ti təfkuk na dek ti akaharaya a daŋgay ni ba do. Ku tamal ti agəjanifuk sisi bəlan nəŋgu ni, si kəpələba kwa. »

13

*Tamal kəmbatumkaba manjəhad gekuli a
do ni ti akəmatum*

¹ Ka sarta gani nani mis ndahan tərəkia ka Yezu a. Təra tinjia ti təhi ma àki ka ndam Gelili ndahan. Nday nani ti Pilet àbazl tay ka ya ti tislifin zlam ana Melefit ni.

² Yezu àhi ana mis ni : « Ndam Gelili nday nani ya Pilet àbazl tay ni ti, lekələm

kədəmum nday ndam magudar zlam tətam ndam Gelili nday ndahan ni dek aw ?

³ Aha, nahkay do. Ay nəhi ana kəli, tamal lekulum kəmbatunkaba manjəhad gekuli a do nahəma, akəmətum dek akada ga ndam nday nani.

⁴ « Yaw nazay mazavu ga zlam nahay keti : mis kru mahar azlalahkərani ya ahay zəbalani a Siləwe əmbədkia ka tay a, əngələdkaba tay a ni ti kicəm do aw ? Lekulum kədəmum nday ndam magudar zlam tətam ndam Zerəzalem nday ndahan ni dek aw ?

⁵ Aha, nahkay do. Ay nəhi ana kəli, tamal lekulum kəmbatunkaba manjəhad gekuli a do nahəma, akəmətum dek akada ga ndam nday nani. »

Ma gozogul əki ka məj ga wəruv ya əwi bəza ndo ni

⁶ Eslini Yezu əhi ma ana tay əna ma *gozogul, əhi ana tay ahkado : « Zal nahay əjav məj ga *wəruv a vədan gayay bu. Ay ka ya ti əra ga məpalay bəza gana ni ti bəza təfəj bi.

⁷ Eslini əhi ana bay məgri təwi ga vədan ni ahkado : « Tegi agray vi mahkə; nədəm nara napalay bəza ga wəruv hini, ay ti bəza təfəj bi. Keleba, agudaru vədan masakani ti kamam ? »

⁸ Ay bay magray təwi ga vədan ni əhəngrifəj, əhi ahkado : « Bay goro, mbrəj e vi hini hayay. Nara nilifiņa had a tekesl, mək nabafəj argwa.

⁹ Nahkay ti bi emiwi bəza kama ; tamal əwi bəza do kekeleba. » »

Yezu ahəngaraba wal dəra nahay a

¹⁰ A vad *məpəsabana nahay ba ni ti Yezu nahay əbu acahi zlam ana mis a ahay ga *mahəngalavü Melefit bu.

¹¹ Wal nahay nahay əbu eslini, əbesey do agray vi kru mahar azlalahkə. Seteni nahay agudara nahay a, əheəkia aləj a, nahkay wal ni əsliki micikabana koksah.

¹² Yezu əra əpia nahay a ti əzalay nahay, mək wal nakəj ərəkiuru. Öru ənjəa ti Yezu əhi ahkado : « Wal hini, nəhəngaraba kur a arməwər gayak ni ba, »

¹³ mək əbəki *ahar. Nahkay wal nakəj əcikaba jik hūya, tata ənjəki ka mazləbay Melefit.

¹⁴ Gədəkani ga ahay ga mahəngalavü Melefit ni əra əpia ga Yezu ya ti əhəngaraba wal na a vad məpəsabana ba ni ti əzumkia bəruv a. Nahkay əhi ma ana mis ya təbu eslini ni, ədəm ahkado : « Kəsəruma vad əbu muku ga magray təwi gekuli. Nahkay dəguma ti təhəngaraba kuli a vad nday nana ba. Kədəguma a vad məpəsabana ba ba. »

¹⁵ Bay geli əhəngrifəj, əhi ahkado : « Lekulum ti ndam jireni do. Way e kidin gekuli bu a vad məpəsabana ba ti əpiceheya

sla gayay a ahkay do ni azonju gayay a dəksla ba, əzoru əvibiyyu yam do ni way ?

¹⁶ Ay wal hini ti nahay wur huđ ga Abraham, *Seteni əwəlkabə nahay a vi kru mahar azlalahkə əmbrəj nahay ndo. Nahkay ti təciceheba nahay a vad məpəsabana ba ba waw ? »

¹⁷ Yezu əra ədəma pakama na nahkay ti mimili ədəgakia ka ndam ezir gayay na dek. Ay mis dal-dalani ya təbu eslini ni dek təbu təmərvu azuhva zlam gayay ya agray ni dek, adəba zlam gani nani ti mis ti pi day-day ndo.

Hilfi ga zlam gəziteni akaba miwisin (Meciyyə 13.31-33 ; Mark 4.30-32)

¹⁸ Yezu ədəm keti : « Məgur ge Melefit ti əzavu akaba mam ? Nəgurfəj ti kə mam ?

¹⁹ Əzavu akaba hilfi ga zlam gəziteni ya mis azay, ezligi e dini gayay bu ni. Əfətaya ti adək gədəkani akada ga məj ga zlam ni : edidinj tagraviyyu lala gatay a ahar gani vu. »

²⁰ Yezu ədəm pakama nahay keti, ədəm : « Nəgurfəj *Məgur ge Melefit ti kə mam ?

²¹ Əzavu akaba *miwisin : wal azay, abəkivu ka humbu kay, akudətat əna nahay ni. Nahkay miwisin ni ewisinja humbu na dek. »

Mahay misliceni

(Meciyyə 7.13-14, 21-23)

²² Yezu nahay əbu akoru a Zerəzalem. Ka ya ti ənjəa a kəsa gədəkani va ahkay do ni a kəsa ciə-ciebi va ni ti acahi zlam ana mis.

²³ Eslini maslaņa nahay əhindifiņa ma, əhi ahkado : « Bay goro, mis ya ti Melefit amahəngay tay ni ti nday kay do ededinj aw ? » Nahkay Yezu əhi ma ana mis ya təbu eslini ni, ədəm ahkado :

²⁴ « Zum njədə, kadumvu ga məhuriyani gwar a mahay misliceni ni. Nəhi ana kuli nahkay nahəma, adəba mis kay atədəm təhuriyyu, ay ti etisliki do.

²⁵ « A vad nahay bay ahay emicikaba, aməzləkvü mahay gayay. Ka gani nani ti lekulum akələbum e mite bu. Akazalum bay ahay ni, akəhumi : « Bay geli ! Zləkiaba mahay ana leli a ti. » Ay ti aməhəngrifəj ana kuli : « Lekulum ndamam ? Nəsər kuli do. »

²⁶ Eslini akəhumi ahkado : « Leli ya məzumkabu zlam akaba misikabu zlam akaba nak ni. Nak ya kəahi zlam ana mis a kəsa geli bu ni timey. »

²⁷ Ay aməhəngrifəj ana kuli keti : « Lekulum ndamam ? Nəsər kuli do. Sləkumfua, lekulum dek ndam ya ti kəgrum zlam ge jiri do ni ! »

²⁸ Eslini ekirəm Abraham, Izak, Zəkər akaba ndam mahəngaray *pakama ge Melefit ni dek a *Məgur ge Melefit bu, lekulum ti ni atəməbrəj kuli e mite bu. Eslini ti ekitəwəm, akacakum daliya dal-dal.

²⁹ Mis atara kwa kè sliri ga melañ a gwar eley gwar eley do dek, atazum zlam ga wuməri a Məğur ge Melefıt bu.

³⁰ Nahkay ti nday gəđákani ya kama ge mis ni ti mis ndahañ e kidiñ gatay bu atanğoru kələñ ge mis. Nday ya təbu kələñ ge mis ni ti ni, mis ndahañ e kidiñ gatay bu etigi gəđákani kama ge mis. »

Yezu adəmki ma ka ndam Zeruzalem (Meciyu 23.37-39)

³¹ Ka sarta gani nani ndam *Feriziyen ndahañ tərəkia ka Yezu a, tēhi ahkado : « Sləkaba ahalay a, ru ka melañ nahañ, adaba Erot awayay akad kur. »

³² Yezu àhi ana tay ahkado : « Maslaña nani ti ànjəha akada ge eyer na. Dəgum kəhumi ahkado : “Kani nəbu nagariaba seteni ana mis a akaba nahañgaraba mis ya tēbesey do na. Hajəñ day anagrañ nahkay. A vad ya mahkər zla nahəma, enindeveriy təwi goro.” »

³³ Yezu àdəm keti : « Kani, hajəñ akaba hajəñ nahañ ti ahər àdəm nəsawadoru nakoru a Zeruzalem. Adaba mam, ndam mahəñgaray *pakama ge Melefıt nahəma, tabazl tay ti a Zeruzalem kwa. »

³⁴ Ndam Zeruzalem, ndam Zeruzalem, kəbum kabazlum ndam mahəñgaray pakama ge Melefıt, kəbum kabazlum ndam ya ti Melefıt asləribyu tay ana kəli ni àna mizligi tay àna akur daya. Sak ehimeya nəwaya macakalakabá kəli a akada ga məñ ge mickər ya acakalakabu bəza gayan, abəki kəpasla gayan ka tay ni. Ay ti lekələm kəcuhwum ndo.

³⁵ Nahkay ti Melefıt aməmbrəñ ahay gekəli ni. Nəhi ana kəli nahəma, ekipəm nu e eri vu va do. Ekipəm nu wudaka ti si kədəmuma : “Bay Melefıt məgri sulum gayan ana maslaña ya ti amara àna slimi gayan a ni” * day kwa. »

14

Yezu ahəñgaraba mis kà fat məpəsabana

¹ A vad *məpəsabana nahañ ba nahəma, gəđákani ga ndam *Feriziyen nahañ əzalabiyu Yezu a magam afa gani ga məzum zlam. Yezu àra àhuriya a ahay va ti ndam ya təbu eslini ni təbu tēbi slimi lala, tēhi ana ahər bi agudar arañ ti təgəski nañ aw.

² Eslini zal nahañ nañ àbu èbesey do àrəkia ka Yezu a. Maslaña nani asak akaba ahar dek məğəslfəñana.

³ Yezu àhi ana ndam *məsər Wakita ge Melefıt akaba ndam Feriziyen ni ahkado : « E *Divi ge Melefıt ni bu ni ti tava divi ga mahəñgaraba mis a vad məpəsabana ba tək, təvay ndo waw ? »

⁴ Eslini nday te-te, təhəñgrifəñ ndo. Nahkay Yezu àgəs ahar ga maslaña ya èbesey do ni, àhəñgaraba nañ a, mək àhi : « Slaka. »

⁵ Yezu àhi ana mis ye eslini ni ahkado : « Way e kidiñ gekəli bu, bi wur gayan bi sla gayan àdiya a suwa va ti ku a vad məpəsabana ba azaya weceweci huya do ni way ? »

⁶ Yezu àra àhia ma nana ana tay a nahkay ti nday nakəñ tislili məhəñgrifəñani koksah.

Maslaña ya ti àdəm nañ gəđákani ni ti atahəñgororu nañ a had

⁷ Yezu àra èpia ndam ya təzalay tay ga məzum zlam na, təbu tədəkiba melañ manjəhadani ga gəđákana nahəma, àhi ma nahañ ana tay àna ma *gozogul, àdəm ahkado :

⁸ « Tamal ti maslaña àgra wuməri ga maday wal a, əzala kur ga məzum zlam a nahəma, kədəkiba melañ manjəhadani ga gəđákana ba. Adaba mam, bi əzala maslaña nahañ gəđákana àtama kur a.

⁹ Eslini maslaña ya ti əzalabiyu kəli ni ara ahuk ahkado : “Sləkiba ana nañ hina.” Nahkay mimili amadəgakuk, ekicikiaba, akoru kanjəhad ka melañ ge mis ya kələñ ni.

¹⁰ Tamal təzala kur ga məzum zlam a nahəma, ru kanjəhad ka melañ ge mis ya kələñ ni. Eslini day kwa ti maslaña ya əzalay kur ni ara ahuk ahkado : “Zləba goro ni, ra kanjəhad ka melañ ga gəđákana.” Nahkay mis ya təbu eslini ni dek atədəm nak gəđákani.

¹¹ Nahkay maslaña ya ti awayay gəđákani ni lu, Melefıt amafəkad nañ kələñ ge mis dek. Ay maslaña ya ti àdəm nañ kələñ ge mis dek ni day, Melefıt aməvi melañ ga gəđákani. »

Zalum ndam talaga

¹² Yezu àhi ma ana zal *Feriziyen ya əzalabiyu nañ ni. Àhi ahkado : « Tamal kazalay mis ga məzum zlam ga məlafat ahkay do ni ga məlakarawa nahəma, kəzalay zləbəba gayak ba. Ku bəza ga muk, ku ata muk ata buk, ku ndam mahay gayak ya təbu àna elimeni ni kəzalay tay ba. Adaba tamal kəzala nday nana ti nday day atəzalavü kur, atəpalukvü zlam gayak ya kəvi ana tay ni.

¹³ Ay tamal kagrañ wuməri nahəma, zalay ndam talaga, ndam dəra, ndam jigwer akaba ndam wuluf.

¹⁴ Tamal kəgra nahkay ti akəmərnu, adaba nday gani tislili məhəñgrukvni koksah. Ka fat ya ti Melefıt amahəñgaraba ndam jireni e kisim ba ni ti Melefıt Melefıteni aməhəñgruk zlam gayak zlam gayak. »

Ma gozogul àki ka wuməri gəđákani (Meciyu 22.1-10)

¹⁵ Maslaŋa nahaŋ e kidiŋ ga ndam ya tɔzumkabu zlam akaba Yezu ni bu ni àra ècia pakama ga Yezu ya àdɛm na ti àhi : « Maslaŋa ya ti amazum zlam a *Məgur ge Melefít bu ni ti māmərɔv. »

¹⁶ Eslini Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Zal nahaŋ àgray wuməri gəɖakani, àzalay mis dal-dal ti tōru afa gani ga məzum zlam.

¹⁷ Ka sarta ga məzum zlam ni ti àslərkiuru bay məgri tɔwi ka ndam ya ti àzalay tay ni ga məhiani ana tay : “Zlam èdiva àndava. Dəguma zla aw.”

¹⁸ Tàra ticia zalay na ti nday dɛk ku way wal a tɔdɛm : “Kam-kam, nu eninjoru do.” Maslaŋa nahaŋ ni àhi : “Nəsəkuma vɔdaŋ goro a ti nakoru namənjakibiɔy kwa. Kam-kam, bəsua.”

¹⁹ Maslaŋa nahaŋ day àhi : “Nəsəkuma slasla ga məwəs vɔdaŋ a kru ti nakoru natakar tay. Kam-kam, bəsua.”

²⁰ Maslaŋa nahaŋ keti day àhi : “Nəɖəbiya wal a ti nahkay nisliki maroni do.”

²¹ Bay məgri tɔwi ni àra àsləkabiya ti àŋgəhadí ma ni dɛk ana bay ga ahay ni. Naŋ nakəŋ àra ècia ma na nahkay ti àzuma bəruv a, àhi ana bay məgri tɔwi ni ahkado : “Ru piŋ a kəsə vu, kəhəbiya ndam ya kədi ahàr ana tay e mite bu na dɛk. Ku ndam talaga, ku ndam dərə, ku ndam wuluf akaba ndam jigwer dɛk, haliyu tay a ahay goro vu.”

²² Bay məgri tɔwi nakəŋ àra àgra tɔwi nana ti àra àhi ana bay məgur naŋ ni ahkado : “Bay goro, tɔwi gayak ni àgrava, ay ti mələŋ manjəhadani àgəjənia kekiləŋa.”

²³ Eslini bay nakəŋ àhi ana bay məgri tɔwi ni ahkado : “Ru a huɖ gili vu akaba a vɔdaŋ vu. Ndam ya ti akədi ahàr ana tay ni ti garubiya tay a, nahkay day kwa ti ahay goro ni amara mərəhv. »

²⁴ Nəhi ana kəli nahəma, ndam ya ti nəzalay tay, tàcuɔhway marana ndo ni ti ku bəlaŋ gatay tekeɖi amacakay zlam ga wuməri goro ni do simiteni.” »

Kəgray mam day kwa ti kigi bay maɖəbay Yezu ni mam ?

(Meciɔy 10.37-38)

²⁵ Yezu àra àsləka eslina ti mis dal-dal tàɖəbɔru naŋ e divi vu. Nahkay naŋ nakəŋ àmbatkibiɔy ma ka tay, àhi ana tay ahkado :

²⁶ « Tamal ti maslaŋa ara, awayay maɖəbay nu nahəma, maslaŋa nani si awayay nu kay àtama bəŋjana ata məŋjana kwa. Si maslaŋa nani awayay nu kay àtama wal gayan a, àtama bəza gayan akaba bəza ga məŋjani z-walani akaba walani daya kwa. Si maslaŋa gani nani awayay nu kay àtama ahàr gayan gayanana daya kwa. Tamal àgray nahkay ndo nahəma, èsliki maɖəbay nu koksah.

²⁷ Maslaŋa ya ti àgəskabu daliya do ni ti èsliki maɖəbay nu do. Ku tamal tawayay *madarəŋ naŋ kà təndal nəŋgu ni, ahàr

àdɛm mādəbay nu. Tamal àgray nahkay do ni ti èsliki maɖəbay nu koksah.

²⁸ « Bi maslaŋa e kidiŋ gekəli bu awayay aləm ahay zabalani. Maslaŋa nani anjəhad digus aslaslay ahàr, asərkaɔa siŋgu ya àfəŋ ga mendeveŋjaba tɔwi ga ahay gayan na day. Agray nahkay day tək, àgray do aw ?

²⁹ Tamal àslaslay ahàr gayan day ndo ni ti bi afəkaɖ asak ga ahay ni ciliŋ, èsliki mendeveŋjə tɔwi gayan ni koksah. Mis etipia èndeveŋjə ahay ni ndo ni ti atəbi seki,

³⁰ atəɖəm ahkado : “Aw ! Maslaŋa hini afəkada asak ga ahay gayan a, èsliki məlumabana ndo timey !”

³¹ « Nahkay day, bi bay ga kəsə nahaŋ awayay akoru akadɔvafəŋja kà bay ga kəsə nahaŋ a. Bay nani anjəhad digus ga məgri sawari ana ahàr gayan day, ahi ana ahàr : “Mis goro dəbu kru, bay nahaŋ ni ndam gayan dəbu kru kru cə ni ti nisliki moru makadɔvani ata naŋ tata aw ?” Ahi ana ahàr nahkay day tək, àdɛm do aw ?

³² Tamal ti àsəra emisliki do nahəma, aslərkiuru mis ka bay nahaŋ ni ka ya ti naŋ àbu driŋ mba ni, ge mihindifinja ere ya naŋ awayay ti tɔŋgalabu na.

³³ « Nahkay zla nahəma, tamal maslaŋa e kidiŋ gekəli bu awayay aɖəbay nu ti si ambrəŋ zlam gayan dɛk day kwa, do ni ti èsliki maɖəbay nu koksah. »

Estena ya àgray tɔwi va do ni

(Meciɔy 5.13 ; Mark 9.50)

³⁴ Yezu àhi ana tay keti : « Estena ti zlam sulumani. Ay tamal àcər va do ni ti təgri mam ti məcər keti ni mam ? Àbi.

³⁵ Nahkay egi àbəlɔy va do. Ku ga magray argwa ga məbəkiani ka vɔdaŋ day àbəlɔy va do. Mis taboru ke jiguri ciliŋ. Tamal maslaŋa slimi àfəŋ ge mici zlam nahəma, mici lala. »

15

Ma gozogl àki ka təmbak mijijeni

(Meciɔy 18.12-14)

¹ Ndam *məhəl hadam akaba ndam magudar zlam ndahaŋ tərəkia ka Yezu a ga məbi slimi ana pakama gayan ya àhi ana mis na.

² Ndam *Feriziyəŋ akaba ndam *məsər Wakita ge Melefít tàra tipia tay a nahəma, təŋguzay ma e kidiŋ gatay bu, tɔdɛm : « Naŋ hini ti agaskabu ndam magudar zlam, tɔzumkabu zlam ka ahər bəlaŋ akaba tay timey ! »

³ Eslini Yezu àhi ma ana tay àna ma *gozogl, àhi ana tay ahkado :

⁴ « Bi maslaŋa e kidiŋ gekəli bu təmbəmbak gayan təbu diŋ mək bəlaŋ gani èjia. Àra èpia ti bəlaŋ gani àkibu ka ndahaŋ ni bi nahəma, ambərɔbu kru kru ambəlmɔbu mahar ambəlmɔbani ni a huɖ gili bu. Akoru

adaboru bəlanjani ni, àdia ahàr a day kwa ti ambrənj madəbani. Way àgray nahkay do ni way ?

⁵ Ka ya ti àdia ahàr a nahəma, amərnu, azakababiyu ke mejeŋgel.

⁶ Àra ènjia a magam a ti azalakabu zləbəba gayənj akaba ndam mahay gayənj. Tàra tinjia ti ahi ana tay ahkado : “Nədia ahàr ana təmbak goro ya ti èji na, nihi ti məmərnu, do ni ti ahəmamam.”

⁷ Nəhi ana kəli nahəma, nahkay day ku bay magudar zlam naŋ bəlanj tamal àmbatkaba majalay ahàr gayənj a ti Melefit akaba məslər gayənj atəmərnu e melefit bu. Atəmərnu àna naŋ kay àtama məmərnu ya təmərnu àna ndam jireni kru kru ambəlməbu mahar ambəlməbani ya wudara gatay àbi ga mambatkaba majalay ahàr gatay a bi ni. »

Ma gozogul àki ka sinju ya èji ni

⁸ Yezu àhi ana tay keti : « Nahkay day, bi wal nahənj naŋ àbu àna grusu kru, èjifinja bəlanj. Àra èpia ti sinju ni èjia nahəma, àdəki aku ke ceŋgel, àsləd ahay gayənj dək. Adəbay sinju ni lala, àdia ahàr a day kwa ti ambrənj madəbani.

⁹ Àra àdia ahàr a ti azalakabu zləbəba gayənj akaba wəl mahay gayənj. Tàra tinjia ti ahi ana tay ahkado : “Nədia ahàr ana grusu goro ya èji na, nihi ti məmərnu, do ni ti ahəmamam.”

¹⁰ Nəhi ana kəli nahəma, nahkay day ku bay magudar zlam bəlanj tamal àmbatkaba majalay ahàr gayənj a ti *məslər ge Melefit atəmərnu. »

Ma gozogul àki ka wur ya èji ni

¹¹ Yezu àhi ana tay keti : « Zal nahənj àbu, bəza gayənj zawalani bebem cu.

¹² A vad nahənj zla nahəma, naŋ gəziteni ni àhi ana bənjani ahkado : “Bəba, dikaba elimeni gayak na ana leli a ti nəhəl ere gani goro.” Nahkay bənj gatay ni èdikaba elimeni gayənj na ana tay a.

¹³ Àra àgra vad a bal ka ahàr gana zla ti naŋ gəziteni nakənj àhəl ere ga zlam gayənj ni, àsəkmoru dək, àsləka àna sinju gana, òru ka had driŋeni zlam gayənj. Òru ènjua ka had nana ti ègwejelekaba sinju gayənj na dək a magray paraw ba.

¹⁴ « Sinju ni àra àndavfənja dək nahəma, ləwir ti ni àdaya ka had nana kay. Ləwir ni àra àdaya ti naŋ nakənj àŋgət zlam va do.

¹⁵ Nahkay òru ga məgri təwi ana mis ka had nani. Maslanja nani àhi mòru mājəgi mədrəs e gili.

¹⁶ Awayay məzum zlam məzumani ga mədrəs ni ti mərəh àna naŋ, ay ti maslanja àbi avi bi.

¹⁷ Eslini naŋ nakənj àjalaki ahàr ka manjəhad gayənj, àhi ana ahàr : “Mis ya təbu təgri təwi ana baba goro ni dək təbu təzum

zlam pazaza, àgəjəni fənja kà tay a. Nu zla ti nəmət ahalay àna ləwir ti ahəmamam.

¹⁸ Nihi ti nasləka naŋgoru a magam afa ga baba goro. Eninju a ti anəhi ahkado : Bəba goro ni, nəgudaria zlam ana Melefit a, nak day nəgudaruka zlam a.

¹⁹ Àgəski ti kəzalay nu wur gayak va ba, mənjalu akada nu bay məgruk təwi cilinj.”

²⁰ Nahkay àsləka, naŋ àbu aŋgoru a magam afa ga bənjani nakənj.

« Naŋ àbu ara e divi ba driŋ mba nahəma, bənjani àsəraya naŋ a, àsia cicichi a dal-dal. Bənjani ni àcuhwakioru, àgəskabu naŋ gum, àgri sa àna məmərani.

²¹ Wur ni àhi ahkado : “Bəba goro ni, nəgudaria zlam ana Melefit a, nak day nəgudaruka zlam a. Àgəski ti kəzalay nu wur gayak va ba.”

²² Eslini bənjani àhi ana ndam məgri təwi ni ahkado : “Dəgum piŋ kəzumbiya azana sulumani ya àtam ndahaŋ na ni, ti kəfumki. Fumiviyu mili a ahar vu, kəbumiviyu ki-maka a asak vu daya.

²³ Dəgum kəpicəhumbiya wur sla magalani na, ti kislinjəmi. Məgrum wuməri, məzum zlam àna məmərani, do ni ti ahəmamam.

²⁴ Adaba wur goro hini ti àməta, ay ti àŋgaba ; èjija, ay ti nədia ahàr a.” Bənjani ni àra adəma nahkay ti tənjkəki ka magray wuməri àna məmərani.

²⁵ « Nday təbu tagray wuməri nahkay ti wur gədakani ni naŋ àbiyu e gili. Naŋ àbu asləkabiya ènjia cifa a magam a nahəma, èci zlam ya mis tivì ni akaba həbəy gatay ya tahəbay ni.

²⁶ Naŋ nakənj àzalay maslanja nahənj naŋ àbu agra təwi ana bənjani, èhindifinja ma, àhi ahkado : “Mam àgravu a magam mam ?”

²⁷ Maslanja nani àhəŋgrifənj, àhi ahkado : “Wur ga muk ni àsləkabiya, mək buk èslinja wur sla ya məgal na, adəba àdia ahàr ana wur na naŋ àbu nənjalənj.”

²⁸ Wur gədakani ni àra ècia ma na nahkay ti àzuma bəruv a, àcuhway məhuriyani a ahay vu do. Bənjani àra ècia wur gayənj ni àcuhway məhuriyani a ahay vu do nahəma, àhərkiaya e mite va adabakay naŋ ti məhuriyu a ahay ni vu.

²⁹ Nahkay wur ni àhəŋgrifənj ana bənjani ni, àhi ahkado : “Ci day ! Agray vi ehimeya nu nəbu nəgruk təwi, day-day nədukia asak ka ma gayak a ndo. Akaba nani dək day-day kəvu ku wur ga awak ga magray wuməri akaba zləbəba goro ndo.

³⁰ Ay nihi ti wur gayak ni ègwejelekababiya elimeni gayak na a wəl ba. Akaba nani dək ti kislinja wur sla ya məgal na !”

³¹ Ay bənjani àhi ahkado : “Wur goro, leli makakabu kəlavəd ata nak timey. Elimeni goro ni dək ti gayak, do ni ti ga way ?

³² Ay ahàr àdám magray wumèri àna màmèrani, adàba wur ga muk ti àmèta, ay ti àngaba ; èjija, ay ti mèdeia ahàr a.” »

16

Ma gozogul àki ka bay manğah sinğu

¹ A vad nahanj Yezu àhi ana ndam madàbay nanj ni ahkado : « Zal nahanj àbu nahàma, nanj bay ge elimeni. Nanj àbu àna bay mægri tawi ; tawi gayan ti ga manğahi sinğu. A vad nahanj maslanja nahanj àrèkia ka bay ge elimeni na, àhi ahkado : “Bay manğahuk sinğu ni ti nanj àbu ejin elimeni gayak ni.”

² Bay ge elimeni ni àra ècia nahkay ti àzalay bay mægri tawi ni, àhi ahkado : “Pakama ya nici, mis tàdàmku ni ti àsu bi. Nihi ti slaslukabu sinğu goro ni ka wakita ti kòvu wakita gani, adàba nara nizligaba kur e tawi ni ba.”

³ Bay magray tawi nakənj àra ècia tàhia ma na nahkay ti àdám : “Bay ya nagri tawi ni ara ezligaba nu e tawi ni ba ni ti anagrah ahàmamam ? Njəda goro day àbi ga məwəs vədanj bi, mahəngəlay zlam day mimili awərki nu ni.

⁴ Ere ye ti nagray ni ti nihi : wudaka tara tizligaba nu e tawi ni ba nahàma, nagray zlam ti mis atəgəskabu nu afa gatay ka ya ti tizligaba nu e tawi ba ni.”

⁵ Nahkay nanj nakənj àzalabiyu ndam ya ti àkəli duwa ana tay ni dek bəlanj àna bəlanj. Duwa nani ya àkəli ana tay ni ti ga bay ge elimeni ni. Tàra tinjikaba ti àhi ana maslanja nahanj e kidin gatay bu ahkado : “Duwa ga bay ya nægri tawi ni, àfuk ti ehimey ?”

⁶ Nanj nani àhəngrifənj, àhi : “Àfu amal gurda dinj.” Eslini bay magray tawi ni àhi : “Zay wakita ga duwa gayak ni, njəhada digəs bəki weceweci gurda kru kru zlam.”

⁷ Mək àhi ana maslanja nahanj keti : “Nak ti àfuk ehimey ?” Maslanja nani àhəngrifənj, àhi : “Buhu ga *alkama àfu dinj.” Àhi : “Zay wakita gayak, bəki kru kru azlaləhkər.”

⁸ Bay ge elimeni ni àra ècia ti bay mægri tawi ni àgosa nanj a nahàma, àzləbay nanj, adàba ànjəhkia ka vu gayan. Nədəm nahàma, mis ga duniya ti tənja e kidin gatay ba tətama ga ndam ge Melefit na.

⁹ « Nu ti ere ye ti nahì ana kəli nahàma nihi : Sinğu ti agosay mis. Lekələm ti vumi ana mis ndahanj ti tigi zləbəba gekəli. Tamal kəgruma nahkay nahàma, ka ya ti sinğu ni amandavfənja kə kəli a ti atəgəskabu kəli a ahay bu ; ahay gani nani ti àmbəd day-day do.

¹⁰ Tamal ti mis agray tawi ku guziteni àna jiri nahàma, agray tawi gədakani àna jiri daya. Tamal agosay mis e tawi ku guziteni bu nahàma, agosay mis e tawi gədakani bu daya.

¹¹ Sinğu ti agosay mis. Nahkay tamal ti lekələm kəgrum tawi ge jiri àna nanj ndo nahàma, Melefit aməvi zlam ya sulumani edədini ni ana kəli aw ? Aha, amavay do !

¹² Nahkay day, tamal kəgrum tawi ge jiri àna zlam ge mis ndahanj ndo nahàma, Melefit aməvi zlam gekəli gekəleni ana kəli aw ? Aha, amavay do !

¹³ « Maslanja àbi esliki mægri tawi ana bay ahay cu bi. Emizirey bəlanj gani, amawayay nanj nahanj ni, ahkay do ni aməgəsiki ma ana nahanj ni do, ana nanj nahanj ni ti ni aməgəsiki ma. Lekələm day tamal kədəbum sinğu hi hi ti kisləmki mægri tawi ana Melefit koksah. »

Zlapay ga Yezu gərgərani ndahanj

(Meciyu 11.12-13 ; 5.31-32 ; Mark 10.11-12)

¹⁴ Ndam *Feriziyen ndahanj tàra ticia ma ga Yezu ya àdám na dek ti tàyəfinj, adàba nday tawayay sinğu gədak.

¹⁵ Eslini Yezu àhi ana tay ahkado : « Lekələm nahàma, kə eri ge mis ti kədəbum lekələm ndam jireni. Ay ti Melefit àsəra ere ye ti a hud gekəli bu na. Zlam ya ti mis tàdám zlam gədakani ni, kə eri ge Melefit ti zlam nani zlam magədavani àbəlay do simiteni. »

¹⁶ Yezu àdám keti : « *Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki ni akaba pakama gədam ndahanj ya tənəngəray *pakama Melefit ni ti mis təbu tagray tawi àna nanj duk àbivə ana sarta ge Zənj bay məbaray mis ni. Kwa ka sarta gani nani təbu təhi *Ma Məwəni Sulumani àki ka *Məgur ge Melefit ana mis. Məgur ge Melefit ti ku way way do day akadvu àna njəda gayan dek ga məhuriyani.

¹⁷ Ku tamal nahkay nənğu ni, hud melefit akaba had ni dek atəndav, ay asak ma ge Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki ni ku guziteni nənğu ni mandav gani zləzlada.

¹⁸ « Ku way way do àgara wal gayan a, mək àda wal nahanj a nahàma, maslanja nani àgra hala. Tamal maslanja nahanj àza wal ya ti zal gani àgara nanj na ti maslanja nani day àgra hala. »

Ma gozogul àki ka bay ge elimeni nday ata Lazar

¹⁹ Yezu àdám keti : « Zal nahanj àbu nanj bay ge elimeni. Abakabu azana sulumani ga sinğu kayani, kəlavəd agray wuməri àna zlam məzumani məcarani kayani ni.

²⁰ Zal nahanj àbu, slimi gani Lazar. Nanj zal talaga, andəhad kəlavəd kə mahay ga bay ge elimeni ni. Vu gayan ni dek ambələk.

²¹ Awayay ti azum zlam ya adəgaya adəgafənja kə məlanj məzumki zlam ga bay ge elimeni na, ay ti təvi do. Kərá tara tindigid ambələk gayan ni sawan.

²² A vad nahanj zal talaga nakənj àmèta. Àra àmèta zla nahàma, *məslər ge Melefit

tàzoru nan afa ge Melefit ti tânjihadkabu akaba Abraham. Bay ge elimeni nakəŋ àmèta daya, nahkay tileba nan a.

²³ Tàra tileba nan a ti òru a mələŋ ge *kisim vu, eslini nan àbu acakay daliya dal-dal. Nan àbu eslini ti àmənǝru agavala, èpioru Abraham nday ata Lazar manǝhadkabani.

²⁴ Àra èpia tay a ti àzlah, àhi ana Abraham ahkado: “Abraham baba goro ni, nəsuk cicihi ti! Kam-kam slərbiyu Lazar ti mətəlviyu weleher gayan a yam vu ti məfuki ka arəd ga məvu liŋ-liŋeni, adaba nu nəbu ahalay a aku bu, nagrai daliya dal-dal.”

²⁵ Ay Abraham àhəŋgrifəŋoru, àhi: “Wur goro ni, sərki ti a manǝhad gayak bu ka dala ahaslani ti kəŋgəta zlam sulumana dal-dal, ay Lazar ti ni àgra daliya dal-dal. Nihi nahəma, nan àbu aŋgət zlam sulumani ga məhəŋgrivu bəruv, nak ti ni kacakay daliya.

²⁶ Akaba nani dek nəŋgu ni, *evid gəđakani àbu e kidiŋ geli bu akaba kəli. Nahkay maslaŋa ya ti ecik ahalay akoru afa gekəli ni ti èsliki do. Maslaŋa yak ti ecikbiyu afa gekəli ara afa geli a ni day èsliki do.”

²⁷ Bay ge elimeni nakəŋ àhəŋgrifəŋ, àhi ahkado: “Tamal nahkay ti nahəŋgalay kur kam-kam baba goro ni, sləroru Lazar a magam afa ga bəŋ goro,

²⁸ adaba bəza ga mmawa təbiyu eslini nday zlam. Hi ana Lazar ti mōru məhivu ana tay ti tàra ka mələŋ ga daliya hini va ba daya.”

²⁹ Abraham àhi ahkado: “Nday təbu àna wakita ge Məwiz akaba wakita ga ndam ndahaŋ ya təhəŋgaray *pakama ge Melefit ni. Ahàr àđəm təbi slimi ana pakama ya a wakita nday nani bu ni lala.”

³⁰ Bay ge elimeni nakəŋ àhəŋgrifəŋ, àhi: “Aha, Abraham baba goro ni, nahkay do. Ay tamal maslaŋa àŋgaba e kisim ba, arəkioru ka tay, ahivü ma gani ana tay nahəma, atambatkaba majalay ahàr gatay na.”

³¹ Ay Abraham àhi ahkado: “Tamal təbi slimi ana pakama ge Məwiz akaba ga ndam ndahaŋ ya təhəŋgaray pakama ge Melefit ni do nahəma, ku tamal maslaŋa məŋgaba e kisim ba, məhi pakama ana tay nəŋgu ni, tiici do simiteni.” »

17

Magudar zlam akaba məmbərfəŋana (Meciyu 18.6-7, 21-22; Mark 9.42)

¹ Yezu àhi ma ana ndam mađəbay nan ni keti, àhi ana tay ahkado: « Zlam ya ejiŋkia mis ke divi a ni ti təbu. Nğay təbi ti àđəmvu koksah. Ay tamal maslaŋa agray zlam ya ti ejiŋkia mis ke divi a nahəma, maslaŋa nani cicihi amələki,

² hojo təwəlviyu avar gəđakani a dəŋgu vu dondul mək tizligiyu nan a *dəluv gəđakani vu dəzləz. Ndam ya təfəku ahàr, mis təđəm

tisli araŋa do akada ga bəza ci6-cibeni ni ti, tamal ti maslaŋa agray ti ku way way do e kidiŋ gatay bu mǝjikia ke divi a nahəma, hojo təgri nahkay.

³ Nahkay ti bumi slimi ana ahàr gekəli!

« Tamal wur ga muk àgudaruka zlam a ti hiki lala. Tamal àsərkiə ka zlam magudarani gayan na, àđəm “Nəgray va do” nahəma, məbərfaŋa.

⁴ Ku tamal àgudaruka zlam a sak adəskəla a vad ba mək ara afa gayak a sak adəskəla ahuk: “Nəsərkiə ka zlam ya nəgudaruk na, nəgray va do” nahəma, məbərfaŋa. »

Məfəki ahàr ke Melefit

⁵ Ndam *asak ga Bay geli Yezu təhi ana Yezu ahkado: « Mawayay kəgray ti məfəki ahàr ke Melefit àkivu ti. »

⁶ Bay geli àhəŋgrifəŋ ana tay, àđəm ahkado: « Ku tamal məfəki ahàr gekəli ke Melefit kay do, àbu gəzit akada hilfi ga zlam gəziteni ciliŋ nəŋgu ni, kisləmki məhiani ana məŋ ga zlam hini: “Radvaba, kəru kənjahad a *dəluv gəđakani vu” nəŋgu ni, amagravu. »

Manǝhad ga ndam məgri təwi ana Melefit

⁷ Yezu àđəm keti: « Bi mis e kidiŋ gekəli bu bay məgri təwi gayan nan àbu awəs vədaŋ ahkay do ni ahətay zlam. Tamal àsləkabiya e gili na ti bay ahay ni ahi ahkado: “Ra kənjahada weceweci, kəzum zlam” aw? »

⁸ Aha! Ahi ahkado: “Dəaya zlam məzumana. Kidia ti kəmbatkaba azana, kəhəlubiya zlam məzumani na. Kəhəlubiya ti cika kə gəvay goro a ga məhəlubiya zlam ndahaŋ ya nawayay na. Ka ya ti anəzuma akaba enisia goro a nahəma, nak akəzum akaba ekisi gayak.” Bay ahay ni aməhi nahkay sawan do aw? »

⁹ Bay magray təwi ni tamal àgra təwi ya təhi na ti bay ahay ni agri səsü aw? Àgri do.

¹⁰ Nahkay lekələm day tamal kəgruma təwi ya Melefit àhi ana kəli grum na ti đəmum: “Leli ndam məgri təwi ana Melefit ciliŋ. Ere ye ti àhi ana leli grum ni, məgra àndava.” »

Yezu ahəŋgaraba ndam ambələk a kru

¹¹ Ka ya ti Yezu akoru a Zerəzalem nahəma, asləkaba gwar ke ekwi ga had *Samari nday ata had *Gelili a.

¹² Nan àbu ahuriyu a kəsa nahaŋ vu ni ti ndam ambələk kru təsərkiə, ticik cak.

¹³ Təzlah, təđəm: « Yezu gəđakani geli, məsuk cicihi ti. »

¹⁴ Yezu nakəŋ àra èpia tay a ti àhi ana tay ahkado: « Dəgum afa ga ndam *manǝgalabakabu mis akaba Melefit ni, ti tamənjaki ke kəli. »

Ka ya ti nday təbu nahəma, təŋgaba, tiğia mis njəlatana.

¹⁵ Bəlan gataj əra əpia əngaba ti əngəkibiyyu ka Yezu, əzləbabiyu Melefit əna zlahay.

¹⁶ Əra ənjikia ka Yezu a ti əbəhaədi mirdim, meleher ndiə ana haə, əgri səsə dal-dal. Zal nani ti zal Samari.

¹⁷ Yezu ədəm : « Mis tiği nəlata ti nday kru do aw ? Ay nday ambəlməbani ni nday eley ?

¹⁸ E kiəin gataj ambəlməbani ni bu ni ti mis əbi aŋga əgri səsə ana Melefit bi aw ? Si zal məduurlan hini cilin ni ! »

¹⁹ Eslini Yezu əhi ana maslanja ya əngəkia ni : « Cikaba, ru a magam. Melefit əhəŋga kur a ədaba kəfəkua ahər a palam. »

Məgur ge Melefit akaba manja ga Wur ge Mis a

(Meciyy 24.23-28, 37-41)

²⁰ Ndam *Feriziyyeŋ ndahaŋ tərəkia ka Yezu a, təhi ahkado : « *Məgur ge Melefit ti amənjəki ananaw ? » Yezu əhəŋgrifəŋ ana tay, əhi ana tay ahkado : « Məgur ge Melefit anjəki nahəma, əpivü do.

²¹ Nahkay atədəm : “Naŋ hi !” ahkay do ni : “Naŋ tegi !” do. Nədəm nahəma, Məgur ge Melefit ti anjəkia e kiəin gəküli ba əndava. »

²² Yezu əhi ana ndam mədəbay naŋ ni ahkado : « Sarta nahaŋ amara ti akawayum mipi nu *Wur ge Mis ku vaə bəlan, ay ti ekipəm nu do.

²³ Ka sarta gani nani atəhi ana küli : “Naŋ tegi !” ahkay do ni “Naŋ hi !” Ay tamal təhia ana küli a nahkay ti kədəgum ba, kədəbum tay ba.

²⁴ Ədəba mam, ka fat ya ti nu Wur ge Mis anəŋga nahəma, mis etipi ni akada ga avər ya abay aku, asladay huə melefit dək ni.

²⁵ Ay wudaka anəŋga ti ahər ədəm mis ye e hini vu ni təgəskabu nu do, təgru daliya dal-dal day kwa.

²⁶ Ere ye ti əgravu ke zemeni ge Nəwi ni aməgravu ka fat ya ti nu Wur ge Mis anəŋga ni.

²⁷ Ke zemeni gani nani ti mis təbu təzum zlam, tisi zlam, taday wəl, wəl day taday zawal. Nday təbu tagray zlam nday nani nahkay duk əbiviyyu ana vaə ya ti Nəwi əhuriyu a *slalah ga yam gədəkani vu ni. A vaə gani nani ti yam ərhəvü məlan dək, əziŋeba mis na dək kədəp.

²⁸ Aməgravu akada ya əgravu ke zemeni ga *Lot ni daya. Ke zemeni gani nani ti mis təbu təzum zlam, tisi zlam, təsəkum zlam, təsəkumoru zlam, tajav zlam, tələm ahay.

²⁹ Ay ka fat ya ti Lot əsləka a *Sodom a ni ti aku akaba zlam nahaŋ ya aku əgəs akada ga asas ya aku əgəs ni dal-dal ədəgakia ka ndam ga kəsə nana kwa e melefit ba akada ga avər ya atədə na, əviyekaba tay a dək.

³⁰ Nahkay ka fat ya ti Melefit aməŋgazli nu Wur ge Mis ana mis dək nahəma, zlam gani aməgravu ka məsərki gataj do.

³¹ « Ka fat gani nani ti tamal mis nahaŋ naŋ əbu ka *dalahaŋ ga ahay gayan, zlam gayan təvu a ahay bu nahəma, əhəraya, əhuriyu a ahay vu ga məhəlaya zlam gayan a day ba. Nahkay day maslanja ya ti naŋ e gili ni əŋga a magam a ba, məcuħway huya.

³² Nədəm nahəma, ere ye ti əgrakivü ka wal ga Lot ni ti əgəjazlki ahər ke küli ba !

³³ Maslanja ya ti awayay əjəgur sifa gayan ti əmət ba ni ti emiijn, ay maslanja ya ti emiijn sifa gayan nahəma aməjəgur sawan, aməmət day-day do.

³⁴ Nəhi ana küli nahəma, ka ya ti anəŋga ni ti ku tamal mis cə nday ka slalah bəlan ga məlavəə nəŋgu ni atazay bəlan gani, atəmbərbu nahaŋ ni ti aməgravu tata.

³⁵ Ku tamal wəl cə tihikabu humbu ka ahar bəlan nəŋgu ni, atazay bəlan gani, atəmbərbu nahaŋ ni ti aməgravu tata. [

³⁶ Ku tamal zawal təbu e gili ka ahar bəlan nəŋgu ni, atazay bəlan gani, atəmbərbu nahaŋ ni ti aməgravu tata.] »

³⁷ Yezu əra ədəma pakama nana ti ndam mədəbay naŋ ni təhi ahkado : « Bay geli, ere gani nani aməgravu ti eley ? » Yezu nakəŋ əhəŋgrifəŋ ana tay, əhi ana tay ahkado : « Nəhi ana küli nahəma, ka məlan ya zlam məmətəni əvu ni ti məmbə təcəkalavu eslini. »

18

Ma gozogul əki ka wal madakway akaba bay magray seriya

¹ Yezu əhi ma *gozogul ana ndam mədəbay naŋ ni, ti təhəŋgalay Melefit a sarta bu dək kələvaə, təmbrəŋ ba simiteni.

² Ədəm ahkado : « Bay magray seriya nahaŋ əbu a kəsə nahaŋ bu. Bay gani nani ti ədi slimi ana mis do ; ku Melefit day əŋgwaz əwərfəŋa naŋ a do.

³ A kəsə gani nani bu nahəma, wal madakway nahaŋ əbu. Wal nani əra sak ehimeya afa ga bay magray seriya na, əhi ahkado : “Maslanja nahaŋ əgudaruə zlam a, ay ti nawayay ti kəgru seriya gani.”

⁴ Naŋ gani sak ehimeya əcuħway məgri seriya ni ndo. Ay a vaə nahaŋ zla nahəma, bay magray seriya nakəŋ ədəm ahkado : “Ku tamal nəgrəfəŋa əŋgwaz kə Melefit a do, nədi slimi ana mis do nəŋgu ni,

⁵ wal madakway hini ti ahəlu muru, hojo məgri seriya gayan ni. Do ni ti wal ni naŋ əbu ara nahkay ti anəŋgətfəŋa ahər a do.” »

⁶ Eslini Bay geli ədəm ahkado : « Bay magray seriya nani ti mis jireni do. Ay cəm pakama gayan ya ədəm ni !

⁷ Naŋ tekeədi əgray nahkay ti Melefit naŋ jireni ni ti aməgri jiri gayan ana ndam ya ədəba tay a ni do aw ? Aməgri ana tay, ədəba təbu təhəŋgalay naŋ mələfat akaba məlavəə

gani do dek. Amamənjələŋ ana tay àna eri ahkay cilij aw ? Aha !

⁸ Nəhi ana kəli nahəma, aməgri jiri gayan ana tay ke weceweceni həya. Ay ka ya ti nu *Wur ge Mis ananğa a məlan va ni ti anədi ahər ana mis ya təfəki ahər ke Melefit ni aw ? »

Ma gozogul àki ka zal Feriziyey nday ata bay məhəl hadam

⁹ Yezu àdəm ma *gozogul nahan keti. Àhi ana ndam ya ti tədəm nday ndam jireni, tamənjələŋ kə mis ndahan akadā təsər zlam do ni. Àdəm ahkado :

¹⁰ « A vad nahan ndam ndahan nday cə təhuriyu a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni vu ga mahəŋgalay Melefit. Bəlan gani zal *Feriziyey, nan nahan ni ti ni bay *məhəl hadam.

¹¹ Eslini ti zal Feriziyey ni ècik jik, àhəŋgalay Melefit a məbərurv gayan bu, àdəm ahkado : “Bay Melefit goro ni, nəgruk səsi adaba nu ti akadā ge mis ndahan ni do. Mis ndahan ni ti ndam akal, ndam jireni do, ndam magray hala. Nday ti akadā ga bay məhəl hadam nini.

¹² Nu zla nahəma nəgəs ndəra sak cə a hud ga gosku bu ; a hud ga zlam goro kurani ya nəŋgət ni bu lu, nəzaba bəlan, nəvuk.”

¹³ Bay məhəl hadam ni ti ni ècik cak, eri tekeđi àwayay mazoroni e melefit vu ndo, àbaki ahar duc ka məbərurv, àdəm ahkado : “Bay Melefit goro ni, nu bay magudar zlam, nəsuk cicili ti.”* »

¹⁴ Eslini Yezu àhi ana tay : « Nəhi ana kəli nahəma, ka ya ti təhəraya, təbu takoru a magam ni ti maslaŋa ya Melefit àmbərfəŋa zlam magudarani gayan na àndava ni ti nani bay məhəl hadam ni. Zal Feriziyey ni ti Melefit àmbərfəŋa zlam magudarani gayan na ndo. Adaba mam, maslaŋa ya ti àdəm nan gəđakani ni ti Melefit aməhi : “Nak gəziteni” sawan. Ay maslaŋa ya ti àdəm nan gəziteni nahəma, Melefit aməhi : “Nak gəđakani” sək sawan. »

Yezu agri sulum ge Melefit ana bəza ci6-cifeni

(Meciyu 19.13-15 ; Mark 10.13-16)

¹⁵ Mis ndahan təhəlibiyu bəza ci6-cifeni ana Yezu ti məgri *sulum ge Melefit ana tay àna məbəki *ahar gayan ka tay. Ndam madəbay nan ni tipia tay a ti tələgi ana tay.

¹⁶ Yezu àra ècia ndam madəbay nan ni təbu tələgi ana mis ni ti àzalay tay, àhi ana tay ahkado : « Mbrəŋum bəza təra afa goro a, kəcumfəŋa tay a ba. Adaba mam, *Məgur ge Melefit ti ga ndam ya təbu akadā ga bəza ni.

¹⁷ Nəhi ana kəli nahəma, ahər àdəm ku way way do məgəskabu Məgur ge Melefit akadā ga wur gəziteni ya eciiki slimi ana bəjani ni. Tamal àgəskabu nahkay do nahəma, èsliki məhuriyani a *Məgur ge Melefit vu koksah. »

Bay ge elimeni

(Meciyu 19.16-30 ; Mark 10.17-31)

¹⁸ Bay ga ndam *Zəde nahan àrəkia ka Yezu a, àhi : « Məsi sulumani, ti nəŋgət *sifa ya àndav day-day do ni ti nəgray ahəmamam ? »

¹⁹ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi ahkado : « Kazalay nu mis sulumani ti kamam ? Mis sulumani ti àbi, si Melefit cilij.

²⁰ Ere ye ti kihindi ni ti, *Divi ge Melefit ya àvi ana mis ni ti kəsəra tay a do aw ? Kəgray hala ba ; kəkəđ mis ba ; kigi akal ba ; kəgray sedi ti kəsəkəđ malfəda ba ; həŋgioru ahər a had ana ata buk ata muk. † »

²¹ Eslini zal nakan àhəŋgrifəŋ, àhi ahkado : « Divi nani ti nəgəskabā dek kwa nu a wur wurani. »

²² Yezu àra ècia pakama gayan na ti àhi ahkado : « Kekileŋa zlam àhəcukivu bəlan. Səkumoru zlam gayak dek ti kidi siŋgu gani ana ndam talaga. Nahkay ti akəŋgət elimeni e melefit bu. Akagra zlam nana dek nahəma, kəra, kəđəbay nu. »

²³ Nan nakəŋ àra ècia ma ga Yezu ya àhi na ti ma gani àhalia ahər a, adaba elimeni gayan àbu dal-dal.

²⁴ Yezu àra èpia nan a, ahər àbu ahəli ti àdəm ahkado : « Ndam ge elimeni təhuriyu a Məgur ge Melefit vu ni ti zləzladā dal-dal.

²⁵ Ezligwemi ahuriyu e evid ge lipri vu kwalac ti agravu aw ? Ay ti bay ge elimeni məhuriyu a Məgur ge Melefit vu ni ti zləzladā dal-dal, àtama ge ezligwemi ya ahuriyu e evid ge lipri vu na. »

²⁶ Ndam ya ti tici ma gayan ya àdəm ni tədəm : « Ay tamal nahkay ti way ti Melefit amahəŋgay nan way ? »

²⁷ Ay Yezu àhəŋgrifəŋ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Ere ye ti mis təgray koksah ni, Melefit agray tata. »

²⁸ Piyer àra ècia ma ga Yezu na ti àhi ahkado : « Iy zla, leli məmbrəŋa zlam geli a, madəbay kur ti ahəmamam ? »

²⁹ Yezu àhi ana tay : « Nəhi ana kəli nahəma, tamal mis àmbərba zlam gayan azuhva Məgur ge Melefit a, bi àmbərba ahay gayan, wal gayan, bəza ga məjani, ata bəjani ahkay do ni bəza gayan nahəma,

³⁰ aməŋgətvu zlam nday nani kay nihi ka sarta hini. Ka məlan məweni ya Melefit amagraya ni day aməŋgət sifa ya àndav day-day do ni. »

* **18:13** Ka sarta gani nani ti maslaŋa ya ti abəki ahar duc ka məbərurv ni ti adafaki tuway, akadā geli ya məbəki ahar duc ka ahər ni. † **18:20** Məjay Mahəra 20.12-16 ; Mimbiki 5.16-20.

Yezu adəm keti aməmat mək amanğaba e kisim ba

(Meciyyə 20.17-19 ; Mark 10.32-34)

³¹ Yezu əzalakabu ndam *asak gayan kru mahar cəeni ni, əhi ana tay ahkado : « Cəm day, nihi ti leli məbu məcəloru a Zeruzalem, adaba zlam ya ti ndam mahəngaray *pakama ge Melefit tədəmku ka nu, nu *Wur ge Mis ni dek amagravu ti eslini.

³² Mis atəgəsi nu ana ndam ya təkəki ahər ke Melefit do ni. Nday gani nani eteyefu, etindivi nu, etitəviyu esliə e eri vu,

³³ atəzləb nu əna kurupu, atakad nu, mək a vad ya mahkər ti ananğaba. »

³⁴ Yezu əra adəma ma nahkay ti ndam asak gayan ni ticiaba ndo. Ma gani nani manğahkiani ka tay, ma ga Yezu ya awayay adəm ni ti təsərəba ndo.

Yezu ahəngaraba zal wulufa

(Meciyyə 20.29-34 ; Mark 10.46-52)

³⁵ Yezu nday akaba mis kay təbu takoru a Zeriko, tınjua wudak. Eslini ti zal wuluf nahəy nəy əbu manjəhadani digəsa kə gəvay ge divi, ahəngalay zlam.

³⁶ Zal wuluf ni əra ecia dađay ge mis kayani ya ti təsləkafəyja ni ti adəm ahkado : « Mam agravu mam ? »

³⁷ Təhəngrifəy, təhi : « Yezu zal Nazaret nəy əbu akoru əna divi hini, do ni ti ahəmamam. »

³⁸ Nəy nakəy əra ecia ti adə ana zlahay, adəm : « Yezu *Wur ge Devit, nəsuk cicihə ti ! »

³⁹ Nday ya ti təbu takoru kama ga Yezu ni tələgi ana zal wuluf ni, ti məlakakaba. Nəy nakəy əzlahkivu kay sawan, adəm : « Wur ge Devit, nəsuk cicihə ti ! »

⁴⁰ Yezu əra ecia zlahay na ti ecik, adəm təzibiyi nəy a. Zal wuluf ni əra enjia ti Yezu ehindifəyja ma, əhi ahkado :

⁴¹ « Kawaway ti nəgruk mam ? » Zal wuluf ni ahəngrifəy, əhi ahkado : « Bay goro, nawayay ti nipi divi akada ge mis ni bilegeni ti. »

⁴² Yezu əhi : « Pi divi akada ge mis ni. Melefit ahəngə kur a adaba kəfəkuə ahər a palam. »

⁴³ Ka ma geli hini epə divi huya. Nəy əbu epə divi nahkay ti adəboru Yezu əna mazləbay Melefit. Mis ya təbu eslini ni dek təra tıpiə nəy a ti nday day təzləbay Melefit.

19

Yezu nday ata Zese

¹ Yezu enjua a Zeriko a. Nəy əbu asawađay a huđ ga kəsa bu.

² A kəsa gani nani bu ni ti zal nahəy əbu, slimi gayan Zese, nəy gəđakani ga ndam *məhəl hadam, elimeni gayan əbu dal-dal.

³ Əra ecia ti Yezu nəy əbu ara nahəma, awayay ti mipi nəy. Ay ti esliki mipi nəy do, adaba ahəca əna zəbal a, mis dal-dal tımbiva e eri va.

⁴ Nahkay nəy nakəy acuhworu gwar kama ka mələy ga Yezu ya akoru ni, acəliyu a məy ga akram vu ti mipi Yezu.

⁵ Yezu əra enjia ka mələy nana ti amənjoru agavəla, əhi ana Zese nakəy ahkado : « Zese, haraya weceweci, adaba kani ti si nakoru nənjəhad afa gayak kwa. »

⁶ Nahkay Zese nakəy ahəraya weceweci, tōru a magam afa gayan. Tōru tınjua ti əgəskabu Yezu əna məmarani.

⁷ Mis təra tıpiə Yezu adoru afa ge Zese ti tənguzay ma, tədəm ahkado : « Masləyja ya ti adoru anjəhad afa gani ni ti bay magudar zlam timey ! »

⁸ Ay Zese nakəy ecik jik, əhi ana Bay geli ahkado : « Ci day Bay goro, nihi ti nidi telma ga zlam goro ana ndam talaga. Tamal nəhəlfəyja siygu kə masləyja, atəmkia ka ya akal apəl na ti anəpəlivü huđ fađ. »

⁹ Yezu əra ecia pakama nana ti əhi ana Zese ahkado : « Kani ti nəra a huđ ahay gayak va ti ga mahəngay mis. Adaba mam, nak day wur huđ ga Abraham :

¹⁰ nu *Wur ge Mis nəra ti ga mədəbay ndam ya təsər Melefit do ni, ti nəhəngay tay. »

Ma gozogul əki ka bay ya edə siygu ana ndam məgri təwi ni

(Meciyyə 25.14-30)

¹¹ Ka ya ti mis təbu təbi slimi ana ma ga Yezu ya adəm ni ti əhi ma nahəy ana tay əna ma *gozogul. Əhi ma gani nani ana tay ti adaba enjua a Zeruzalem a wudak, mis day təhi ana ahər hi ti Melefit ara anjəki ka Məgur gayan huya.

¹² Əhi ana tay nahəma : « Mis nahəy əbu gəđakani a kəsa nahəy bu. Awayay akoru ka huđ drinəni ti təvibiyu bay ga mara məgur kəsa gayan. »

¹³ Ara əsləka wudak nahəma, əzalakabu mis kru e kidin ga ndam məgri təwi gayan ni bu, edeki siygu ga gru bələy bələy ka tay, əhi ana tay ahkado : “Nu nəbi ti mbatumvu əna nəy hayəy.” Mək nəy nakəy əsləka, öru e mirkwı gayan ni.

¹⁴ Zal nani ti ndam ga kəsa gayan təwayay nəy do. Nəy nakəy əra əsləka ti təsləröru mis ndahəy kələy gayan ga məhi ana masləyja ya akoru afiyu nəy a bay vu ni ahkado : “Nəy hini egi bay geli ti leli məwayay do.”

«

¹⁵ Akaba nani dek təfiya nəy a bay ni va sawan. Kələy gani əsləkəbiya. Əra enjia ti əzalakabu ndam məgri təwi gayan ya edə siygu ana tay ni keti. Awayay əsərkəba təmbatva əna siygu na akada gayan ya əhi ana tay na waw.

¹⁶ Nahkay maslaṅa ya ti enjenjeni ni àrækia àhi ahkado : “Bay goro, àna sinḡu ya kòvu bəlanḡani ni ti nàmbatva àna naṅ a, nəṅgətkia ndahaṅ a kru.”

¹⁷ Eslini bay ni àhi : “Àbəlay, nak bay magray təwi sulumani. Nihi ti nəfiyu kur a bay vu, kəgur kəsa kru, adaba kəgrua təwi sulumana àna zlam gəziteni hini ya nəvuk na.”

¹⁸ Naṅ ye cə ni day àrækia àhi ahkado : “Bay goro, àna sinḡu ya kòvu bəlanḡani ni ti nàmbatva àna naṅ a, nəṅgətkia ndahaṅ a zlam.”

¹⁹ Nahkay bay ni àhi ahkado : “Nak ti ni kəgur kəsa zlam.”

²⁰ Mək bay məgri təwi nahaṅ àrækia, àhi ahkado : “Bay goro, sinḡu ya kòvu ni ti nihi. Nəwəlki ke kece-kece, nəṅgəhukkaba.

²¹ Nəgray nahkay ti adaba nəgrafuka aṅgwaz a. Nəsəra manḡəhad gayak a, nak mis zləzladani, kəmbərəṅ mis do. Zlam ya ti nak kəfəkəf ndo ni day kazay, zlam ya ti kizligi ndo ni day kabaz.”

²² Eslini bay ni àhi ahkado : “Nak ti kəgray təwi sulumani do. Nihi ti nagrafuka seriya akada ga pakama gayak ya kədamaya na. Kəsəra manḡəhad goro a, nu mis zləzladani, nəmbərəṅ mis do, zlam ya ti nəfəkəf ndo ni day nazay, zlam ya ti nizligi ndo ni day nabaz zla do aw ?

²³ Tamal kəsəra nahkay ti kəvi sinḡu goro ni ana ndam macakalani ndo ni ti kamam ? Nihi nəsləkabiya ti amal nədia ahàr a əwika.”

²⁴ Mək àhi ana nday ye eslini ni ahkado : “Zumfəṅa sinḡu na, kəvumikivu ana maslaṅa ya ti gayan kruani ni.”

²⁵ Nday nakəṅ təhəṅgrifəṅ, təhi ahkado : “Sinḡu təfəṅ kru àndava timey, bay geli !”

²⁶ Eslini àhi ana tay : “Nəhi ana kəli nahəma, maslaṅa ya ti zlam gayan əbu ni ti atəvikivu. Ay maslaṅa ya ti zlam gayan əbi ni ti ku ere ye ti àfəṅ ni day atəzafəṅa.

²⁷ Yaw ndam ya tizirey nu, tawayay ti nəgur tay do ni ti gəsumubiya tay a, sliṅəm tay kə eri goro pat pat.”

²⁸ Yezu àra àdəm ma *gozogul na nahkay ti òru kama, təcəloru a Zerəzalem akaba mis ya ti tadəbay naṅ ni.

Yezu enjiyu a Zerəzalem wudək

(Meciyə 21.1-11; Mark 11.1-11; Zəṅ 12.12-19)

²⁹ Ka ya ti tòru tinḡa a kəsa Betfazi ata Betani a gwar ka həma *Oliviye ni va wudək nahəma, Yezu əslər ndam madəbay naṅ ni cə,

³⁰ àhi ana tay ahkado : « Dəgum a kəsa tegəni ya kama gekəli ni vu. Ekinḡumiya nahəma, akədumi ahàr ana wur ga azonḡu məwəlani. Wur ga azonḡu nani ti maslaṅa

àcəlkiyu day-day faṅ ndo. Picehəmbiya, zumubiya.

³¹ Ay tamal maslaṅa èhindifinḡa ma kə kəli a, àhi ana kəli : “Kepicehəm ti kamam ?” ti humi ahkado : “Bay geli awayay.”

³² Nahkay nday ya ti Yezu əslər tay ni təsləka, tòru. Tòru tinḡa ti tədi ahàr ana zlam ni dek akada ga pakama gayan ya àhi ana tay ni.

³³ Ka ya ti nday təbu tepiceh wur ga azonḡu ni ti ndam ga azonḡu ni təhi ana tay : « Kepicehəm wur ga azonḡu ni ti kamam ? »

³⁴ Eslini təhi ana tay ahkado : « Bay geli awayay. »

³⁵ Nahkay təzibiyu wur ga azonḡu ni ana Yezu, təbəkə azana ti Yezu məcəlkiyu, mək àcəlkiyu.

³⁶ Ka ya ti Yezu naṅ əbu akoru ni ti mis təpaḡivoru azana gatay e divi vu.

³⁷ Tòru tinḡa ka məlanḡ ya təndəkia ahàr ka həma Oliviye ga moroni a Zerəzalem a nahəma, mis ya ti tadəboru naṅ ni dek tədəgiki ka mazləbay Melefit àna məmərani azuhva zlam ya nday tipi, mis ndahaṅ tipi day-day ndo ni. Təzlah,

³⁸ tədəm : « Bay Melefit məgri sulum gayan ana *bay gədakani ya ara àna slimi gayan a ni ! * Melefit naṅ agavəla àvia manḡəhad sulumana ana mis a. Təzləbay naṅ a huđ melefit bu ! »

³⁹ Ndam *Feriziyəṅ ndahaṅ təbu eslini e kidinḡ ge mis dal-dalani ni bu. Təhi ana Yezu ahkado : « Məsi, hi ma ana ndam madəbay kur ni ti təlakakaba, təzlah ba. »

⁴⁰ Yezu àra əcia pakama gatay na ti àhi ana tay ahkado : « Nəhi ana kəli nahəma, tamal nday təlakakabá ti akur atəzlah. »

Yezu etəwi ndam Zerəzalem

⁴¹ Ka ya ti Yezu èṅḡa a Zerəzalem a wudək, əpia kəsa na ti ètəwi ndam ga kəsa nani.

⁴² Àdəm ahkado : « Tamal ti lekələm day kəsəruma ahəmamam kəṅgətum manḡəhad sulumani akaba Melefit kana nahəma, akal kəṅgətuma àndava. Ay nihi ti manḡahkiani ke kəli, kipurəm do.

⁴³ Nahkay nihi ti vad gani amara, ndam ezir gekəli atara tevelinḡ kəsa gekəli ni tekesl, atəbivu zlam ana kəli e divi bu dek ga macafəṅa kəli ga mahərana, atəhurkiyu ke kəli àna silik.

⁴⁴ Atabazl kəli dek, etembədkaba ahay gekəli a dek besək-besək, atəmbərki akur ka ahàr ga akur nahaṅ do. Adaba mam, kəsərum sarta ya Melefit àra àmənḡaya kəli a ni ndo. »

Yezu a ahay gədakani ge Melefit ni bu

(Meciyə 21.12-17; Mark 11.15-19; Zəṅ 2.13-22)

⁴⁵ Tòru tijnjua a Zeruzalem a ti Yezu àhuriyu a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni vu. Eslini àdi ahàr ana ndam məsəkumoru zlam, mək ànjəki ka magaraya tay e mite va.

⁴⁶ Àhi ana tay ahkado : « Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu, Melefit àđəm : “Ahay goro nahəma, emigi ahay ga *mahəngalavú Melefit.” Ay lekulum ti kəmbatunkaba, əgia ahuzl ga ndam akal a.† »

⁴⁷ Kələŋ gani naŋ àbu a dalaka ga ahay ge Melefit ni bu, acahi zlam ana mis kəlavad. Eslini gəđakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam *məsər Wakita ge Melefit ni təcəbafəŋ divi ge mijin naŋ. Gəđakani ga ndam *Zude ni day tawayay mijin naŋ.

⁴⁸ Ay ti təŋgəfəŋa divi gana ndo, adaba ndam Zude dek tawayay ma ga Yezu, təbu təbi slimi ana ma gayay ya adəm ni lala.

20

Təwi ga Yezu ya àgray ni ti way àvi divi gani way ?

(Meciyu 21.23-27 ; Mark 11.27-33)

¹ Yezu naŋ àbu eslini a Zeruzalem ti a vad nahaŋ àhuriyu a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni vu. Naŋ àbu acahi zlam ana mis, ahi *Ma Məweni Sulumani ana tay nahəma, gəđakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit akaba ndam *məsər Wakita ge Melefit akaba gəđakani ndahaŋ tərəkia,

² təhi : « Hi ana leli, kagraj təwi hini nahkay ti kəŋgət divi gani ti eley ? Way àvuk divi gani way ? »

³ Yezu àhəŋgrifəŋ ana tay, àđəm : « Nu day nihindifinja zlam bəlaŋ kə kuli a. Həŋgrumufəŋ :

⁴ *baray ge Zeŋ ya àbaray mis ni ti njəda gani Melefit àvi tək, tək day ti mis təvi aw ? »

⁵ Təra ticia ma na nahkay ti təgray gejewi e kidin gatay bu, təcəm : « Tamal məhi : “Melefit àslərbiyu naŋ” hi nahəma, ara ahi ana leli : “Kəgəsunkabu pakama gayay ni ndo ni ti kamam ?”

⁶ Ay tamal məđəm : “Mis təvi njəda gani” ti ndam geli ni dek etizligi leli àna akur, adaba təcəm Zeŋ ti bay mahəŋgaray *pakama ge Melefit. »

⁷ Nahkay təhəŋgrifəŋ, təhi : « Maslaŋa ya ti àvi divi gani ni ti leli məsər do. »

⁸ Eslini Yezu àhi ana tay : « Nu day nəđəfi bay ya ti àvu divi ge təwi ya ti nagray ni ana kuli do bilegeni. »

Ma gozogul àki ka ndam məwəs vədaŋ
(Meciyu 21.33-46 ; Mark 12.1-12)

⁹ Eslini Yezu àhi ma *gozogul hini ana mis ni. Àđəm ahkado : « Zal nahaŋ àbu

nahəma, àjavu məŋ ga zlam * a vədaŋ gayay vu. Kələŋ gani àfivú vədaŋ ni a ahar ni ana mis ti təwəs, mək àsləka, òru e mirkwi ga məpasiyani zlam gayay. ¹⁰ Sarta ga məpalay bəza ga zlam ni àra ènjia ti bay ga vədaŋ ni àslərbiyu bay məgri təwi afa ga ndam məwəs vədaŋ ni ti təhələkaboru ja gani gayay. Ay bay məgri təwi ni àra ènjia ti ndam məwəs vədaŋ ni təcəs naŋ, təzləb, mək təgaray naŋ, arəŋa day àzay a ahar vu ndo.

¹¹ Eslini bay ga vədaŋ ni àslərbiyu bay məgri təwi nahaŋ keti. Àra ènjia ti ndam məwəs vədaŋ ni tindiivi naŋ cəđ cəđ, təzləb naŋ, mək təgaray naŋ, arəŋa day àzay a ahar vu ndo daya.

¹² Bay ga vədaŋ ni àslərbiyu bay məgri təwi nahaŋ keti. Àra ènjia ti ndam məwəs vədaŋ ni təsi ambələk mək təzaba naŋ a vədaŋ ni ba, tətəloru.

¹³ Bay ga vədaŋ ni àra ecia ere ye ti àgravu na ti àhi ana ahàr : “Nihi ti nagray ni mam ? Nihi nahəma wur goro àbu, nawayay naŋ dal-dal, nəsləroru naŋ afa gatay. Eminjua ti atəgəsiki ma.” Nahkay àslərbiyu naŋ.

¹⁴ Ay ndam məwəs vədaŋ ni təra tipia wur na naŋ àbu ara ti təzlapay e kidin gatay bu, təcəm ahkado : “Naŋ tegani ti mekeji gayay. Makadum naŋ ; nahkay ti vədaŋ ni emigi geli.”

¹⁵ Àra ènjikia ka tay a ti təcəs naŋ yaw, təzaba naŋ a vədaŋ ni ba, tòru təkəđ. »

Eslini Yezu èhindifinja ma kə tay a, àhi ana tay ahkado : « Bay ga vədaŋ ni amasləkabiya ti aməgri mam ana ndam məwəs vədaŋ ni mam ?

¹⁶ Amara məbazl ndam məwəs vədaŋ ni, mək aməvi vədaŋ ni ana mis ndahaŋ. » Mis ya təbu eslini ni təra ticia ma gayay ya àđəm na ti təcəm : « Ere nani ti àgravu day-day ba ! »

¹⁷ Eslini Yezu amənjalaŋ ana tay lala, àhi ana tay ahkado : « A Wakita ge Melefit bu ni ti àbu məbəkiani :

“Akur nahaŋ àbu ti ndam mələm ahay tawayay magray təwi àna naŋ ndo. Ay ti akur gani nani əgia akur ya akay ahay na dek sawaŋ.” †

« Ma gani nani ti lekulum kəđəmum awayay ađəmvaba ti ahəmamam ? »

¹⁸ Àhi ana tay keti : « Akur gani nani nahəma, tamal maslaŋa àdəkkiya ti maslaŋa nani aməhuđkaba ŋguc ŋguc. Ay tamal akur ni àdəkia ti ni aməŋgaladkaba naŋ a. »

¹⁹ Ndam *məsər Wakita ge Melefit akaba gəđakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni təsəra Yezu àđəmki ma gozogul ni ti ka tay. Təra təsəra ti təcəbay divi ga məgəs naŋ ke weceweceni həya. Ay ti tisliki məgəs naŋ ndo, adaba aŋgwaz àwərfəŋa tay kə mis ya təbu eslini dal-dalani na.

† 19:46 Mənjay Izayi 56.7 ; Zereimi 7.11.

*

20:9 Məŋ ga zlam nani ti *vin.

†

20:17 Limis 118.22.

Hadam ya tapali ana bay ga ndam Rom ni (Meciꝋu 22.15-22 ; Mark 12.13-17)

²⁰ Eslini gəḏákani nday nani təbu təbi slimu ana Yezu, təslərkibiyu ndam gatay nda-haŋ : ndam nday nani tawayay ti Yezu māməŋjaləŋ kà tay akada nday ndam jireni, tawayay ti mādəm ma magadavani ti təgəski naŋ. Gəḏákani nday nani təgray nahkay ti adaba tawayay təgəsi naŋ ana bay ga ndam *Rom ya agur haḏ *Zude ni, ti māgrafəŋa seriya.

²¹ Nday nakəŋ təra tɪŋjikia ti təhi ahkado : « Məsi, məsəra nak ti ere ye ti kədəm akaba ya kacahi ana mis ni ti dek jiri. Nak ti kicirkaba mis a do, kaməŋjaləŋ ana tay kala-kala, kacahi zlam ya ti Melefit awayay ni ana tay əna jiri gani cilin.

²² Nahkay ti Melefit əvia divi ana leli a ga mabəhadı hadam ana *bay gəḏákani ga ndam Rom a tək, əvi ana leli ndo waw ? »

²³ Yezu əra əsərikia zuh ana tay a nahəma, əhi ana tay :

²⁴ « Ɔga ngazlumubiya siŋgu akur-akurana nimi. » Təra təngazlia ti əhi ana tay ahkado : « Əki ka siŋgu hini ti mazavu ga ahər ga way ? Slimi məbəkiani ni ti ga way ? » Təhəŋgrifəŋ, təhi : « Ga bay *Sezar.† »

²⁵ Eslini naŋ nakəŋ əhi ana tay ahkado : « Tamal nahkay ti həŋgrumi zlam ga bay Sezar zlam gayəŋ, ge Melefit ti ni həŋgrumi ana Melefit zlam gayəŋ. »

²⁶ Nahkay ti sliki məgəski Yezu ka ma magudarana kə meleher ge mis ni ndo. Ma gayəŋ ya əhi ana tay ni əgria ejep ana tay a, nahkay təlakakabá te-te.

Mis əməta ti aŋgaba e kisim ba edəŋiŋ a waw ?

(Meciꝋu 22.23-33 ; Mark 12.18-27)

²⁷ Ndam *Sedəseyeŋ ndahaŋ tərəkia ka Yezu a. Ndam Sedəseyeŋ ti tədəm mis əməta ti aŋgaba e kisim ba koksah. Nahkay nday nakəŋ ti hindifiŋa ma,

²⁸ təhi : « Məsi, Məwiz əbiki ana leli a wakita gayəŋ ni bu, ədəm ahkado : “Tamal mis nday kà məŋ gatay, bəlaŋ gani əda wal a, mək əməta, wal gayəŋ ni ewii wur ndo nahəma, ahər ədəm wur ga məŋani azay wal ni, ti tiwia mekeji ana wur ga məŋani ya əmət na.” §

²⁹ Yaw mis ndahaŋ təbu adəskəla kà məŋ gatay. Gəḏákani gatay ni əda wal a, ewifiŋa wur a ndo, mək əmətkia.

³⁰⁻³¹ Əra əməta ti mimbiki gayəŋ ni əzay wal ni əmətkia, naŋ ya mahkər ni day əgray nahkay. Nday adəskəlani ni dek təza wal na, tiwifiŋa wur a ndo mək təməta.

³² Kələŋ gani wal ni day əməta.

³³ Ay ka fat ya ti mis atəŋgaba e kisim ba nahəma, wal ni ti way e kidiŋ gatay bu amazay way ? Nday adəskəlani ni dek təza naŋ a ni. »

³⁴ Yezu nakəŋ əhəŋgrifəŋ ana tay, ədəm ahkado : « Ka sarta hini ti zawal akaba wál təhəlvu.

³⁵ Ay nday ya ti Melefit əgəskabá tay a, atəməta mək atəŋgaba e kisim ba, atəŋjəhad ka mələŋ maweni ya Melefit amagraya ni ti zawal ataday wál va do, wəwal day ataday zawal va do.

³⁶ Nday gani təmət day-day va do, tigi akada ga *məslar ge Melefit ni. Nday bəza ge Melefit, adaba təŋgaba e kisim ba.

³⁷ Ge mis ya atəŋgaba e kisim ba ni ti Məwiz day əbəkia ma gana a wakita gayəŋ ni ba lala. Ka sarta ya əpi məŋgəhaf ya aku əgəs ni ti ədəm Bay geli ti naŋ Melefit ga Abraham, Melefit ga Izak, Melefit ge Zekər. *

³⁸ Melefit ti naŋ Melefit ga ndam ya əna sifa ni, do ni ti ga nday ya təməta ni do. Adaba kə eri ge Melefit ti nday dek təbu əna sifa. »

³⁹ Yezu əra ədəma ma na nahkay ti ndam ndahaŋ ya *təsəra Wakita ge Melefit a ni təhi : « Məsi, pakama gayak ya kədəm ni ti əbəlay. »

⁴⁰ Tədəm nahkay ti adaba aŋgawz əwərfəŋa tay ge mihindifiŋa ma ndahaŋ a.

Bay gəḏákani ya amara ni ti naŋ way ? (Meciꝋu 22.41-46 ; Mark 12.35-37)

⁴¹ Yezu əhi ma ana tay keti. Ədəm ahkado : « Mis tədəm *Krist *Bay gəḏákani ya amara ni naŋ *Wur ge Devit ti ahəmamam ?

⁴² Adaba Devit əna ahər gayəŋ ədəm a wakita ge Limis bu :

“Bay Melefit əhi ana bay goro : Njəhada gwar kà ahar ga dəf goro a, a mələŋ ga gəḏákani va.

⁴³ Ndam ezir gayak ti anabəhad tay kə meleher gayak

akada ga zlam ga bay ya abəki asak ni, ti kəcəlki ka tay.” † »

⁴⁴ « Nədəm nahəma, Krist nani ti Devit azalay naŋ bay gayəŋ ti, təzalay naŋ wur ge Devit keti ti kamam ? »

Ndam məsər Wakita ge Melefit ni (Meciꝋu 23.1-36 ; Mark 12.38-40)

⁴⁵ Ka ya ti mis dek təbu təbi slimu ana Yezu nahəma, Yezu nakəŋ əhi ana ndam madəbay naŋ ni ahkado :

⁴⁶ « Bumvu slimu, do ni ti ndam *məsər Wakita ge Melefit ni atagosay kəli. Nday ti tawayay məbakabu məgudi, təsawaday əna naŋ riya ; tawayay ti mis təgri sa ana tay kə meleher ge mis dek ; tawayay

‡ 20:24 Ka siŋgu gatay lu ti ndam Rom tagrakiaya mazavu ga bay gəḏákani gatay a, təbəkli slimu gayəŋ daya. § 20:28 Məŋjay Mimbiki 25.5-6. * 20:37 Məŋjay Mahərana 3.2, 6. † 20:43 Limis 110.1.

manjəhadvani e kərsi ga gəđákani vu a ahay ga *mahəngalavú Melefit bu akaba ka mələn məzum zlam ga wuməri.

⁴⁷ Nday gani nani ti təzum ahay ga wál madakway mək təpəski ka mahəngalay Melefit, tawayay ti mis tədəm nday ndam jireni. Tagray nahkay ti Melefit amagrafəña seriya kà tay a, amatraḅ tay átama ga ndam magudar zlam ndahan ja. »

21

Sədaga ga wal madakway ya aranja gayan əbi ni

(Mark 12.41-44)

¹ Yezu əhəliŋ eri, əpi ndam ge elimeni təbu təbiyu siŋgu a mələn məbiyu siŋgu ga sədaga ni vu. Nan əbu amənjələŋ ana tay nahkay ti

² əpi wal madakway nahən aranja gayan əbi, əbiyu siŋgu akur-akurani ciḅ-ciḅeni cə.

³ Yezu nakəŋ əra əpia ti ədəm ahkado : « Nəhi ana kəli nahəma, wal madakway hini ti aranja gayan əbi, ay siŋgu ni təbiyu ni átama ge mis ndahan ja təbiyu na dek.

⁴ Adaba mis ndahan ni dek tagray sədaga nahəma, təbiyu siŋgu ya təgəjənifəŋ kà tay, təsar ere ye ti tagray əna nan ni va do ni, wal hini ti ni aranja gayan əbi, ay ti əbiya siŋgu ya əfəŋ na dek. Siŋgu gayan nahən ga məsəkum zlam məzumani əgəjənifəŋ ndo. »

Yezu adəm etembedkaba ahay gəđákani ge Melefit na

(Meciyyə 24.1-2 ; Mark 13.1-2)

⁵ Mis ndahan təbu təzlapaki ka *ahay gəđákani ge Melefit ni. Tədəmki ma ka akur gəđákani ya tədezd ahay ni əna nan ni akaba zlam məbəlanı ya təhəlibiyyu ana Melefit a ahay ni bu ni. Yezu əra əcia ma gatay na ti ədəm :

⁶ « Zlam hini ya kəmənjumləŋ ni dek ti, vad nahən amara nahəma, etembedkaba ahay na besək-besək, ku akur bəlan day amanjəhadki ka akur nahən va do. »

Yezu azlapaki ka sarta ya amara ni

(Meciyyə 24.3-14 ; Mark 13.3-13)

⁷ Təra ticia ma ga Yezu na ti təhi : « Məsi, ere gani amagravu ti ananaw ? Aməsərkaba sarta ya ere nani amagravu wudək na ti ahəmamam ? »

⁸ Yezu əhəŋgrifəŋ ana tay, ədəm ahkado : « Bumvu slimı, maslanja əgosay kəli ba. Adaba mis kay atara, ku way way do amədəm nan ti nu, amədəm nan ti *Bay gəđákani ya amara ni ; amədəm sarta gayan ənjia. Ku tədəm nahkay nəŋgu ni, kədəbum tay ba.

⁹ Mis atagray silik, atakadfəŋva kə ŋumna daya, ekicəm ma gani. Kicəma ti kəgrum aŋgwaz ba. Ahər ədəm zlam nday nani təgravu kwa. Ku tamal təgrava nahkay nəŋgu ni, mandav ga duniya həya do. »

¹⁰ Yezu əhi ana tay keti : « Ndam ga had ndahan atakadvu akaba ndam ga had ndahan, bəbay ndahan akaba bəbay ndahan.

¹¹ Had amadadəy dal-dal a kəsa ndahan bu, a kəsa ndahan bu ləwir amagray, a kəsa ndahan bu ni ti ni arməwər aməgəs mis kay. Zlam ndahan ja tasay aŋgwaz dal-dal ni atagravu ka had akaba a huđ melefit bu, nahkay mis atəsər aranja ara agravu wudək.

¹² « Ay wudəka zlam gani nday nani dek atagravu nahəma, mis atəgəs kəli, atəgri daliya ana kəli, atəhəloru kəli a ahay ga *mahəngalavú Melefit vu ga magrafəña seriya kə kəli a, atəbiyu kəli a danjay vu. Atəhəloru kəli kə meleher ga bəbay, kə meleher ga gəđákani ga ŋumna daya, adəba lekələm ndam goro :

¹³ nahkay akəŋgətum divi ti etici ma gekəli ya akazlapumku ni.

¹⁴ Ay ere ye ti amagravu ni ti əhəli ahər ana kəli ba simiteni : ka ya ti atəhəloru kəli kə meleher gatay ga magrafəña seriya kə kəli a, tihindifəŋ ma kə kəli a nahəma, ma ya ti akəhumi ana tay ni ti aŋgwaz aməwərki kəli do.

¹⁵ Adəba ere ye ti akədəmum ni akaba məsər zlam gani dek ti nu nuani anadəfiki ana kəli. Nahkay ti maslanja amələbi e kidifŋ ga ndam ezir gekəli ni bu aməwəlki kəli ka pakama bi.

¹⁶ Ka sarta gani nani ndam ya atəgəs kəli ti təgrafəña seriya kə kəli a ti ata bəŋ gekəli, ata məŋ gekəli, bəza ga məŋ gekəli, ndam gekəli akaba zləbəba gekəli. Atabazl mis ndahan e kidifŋ gekəli bu ni ti azuhva tay.

¹⁷ Mis dek etizirey kəli adəba lekələm ndam goro.

¹⁸ Ku tamal nahkay nəŋgu ni, ku məhər ga ahər gekəli bəlan tekeđ amadoru a had do.

¹⁹ Tamal a huđ ga daliya nani bu kəmbərəŋum nu do nahəma, akəŋgətum sifa ya ti Melefit aməvi ana kəli ni. »

Yezu adəm etembed Zeruzalem

(Meciyyə 24.15-21 ; Mark 13.14-19)

²⁰ Yezu ədəm keti : « Ka ya ti ekipəma ndam silik təvelinjia ahər ana Zeruzalem a tekesl nahəma, sərumki sarta ənjia, atəzum kəsa ni, etembedkaba ahay a dek.

²¹ Ka sarta gani nani ti ndam ya ka had *Zədə ni ahər ədəm təcuhworu a həma vu ; ndam ya ti a Zeruzalem ni ahər ədəm təhəraya təsləka ; ndam ya ti a kəsa ciḅ-ciḅeni bu ni ti ni tōru təhuriyu a Zeruzalem ba.

²² Adəba a vad nday nani bu ni ti Melefit amatraḅvú ndam ga kəsa nani ; ere ye ti ədəm a Wakita gayan bu ni dek amagravu.

²³ Ka sarta gani nani ti wál a huđ akaba nday ya ti bəza təfəŋ ka tay ka ahar ni atasay cicihi ! Ndam ga had nani atəcakay daliya

dal-dal, adaba Melefít aməzumki bəruv ka tay.

²⁴ Atara tabazl mis ndahañ e kidin gatay bu kay ana maslalam, ndahañ ni ti ni atəgəs tay, atəhəloru tay ka had gərgərani dek, tigi evdi. Eslini ndam ya ti təkəki ahər ke Melefít do ni atəzum Zeruzalem ga njəda. Atəguroru duk abivoru ana mandav ga sarta ya Melefít əvi ana tay ga məgurani ni. »

Mara ga Wur ge Mis a
(Meciyu 24.29-31 ; Mark 13.24-27)

²⁵ Yezu ədəm keti : « Zlam ndahañ amagrakivu ka fat, ke kiyi akaba ka ata bonjur. Mis etipia ti atəsər arañ əbu ara agravu. Zlam ndahañ amagravu ka had : aməd amadađay *dəluv gəđakani, dəluv ni amahənday. Zlam nday nani atəsi anğwaz ana mis ga məlan ni dek : bəruv amətikaba ana tay a.

²⁶ Ka sarta gani nani ti zlam ya ti amagravu ka had ni aməhəli ahər ana mis, atədəd əna anğwaz tazlazl-zlazl, adaba zlam njəda-njəđani a hud melefít bu atədəđay a məlan gatay bu.

²⁷ Ka sarta gani nani ti mis etipi nu *Wur ge Mis anara a makdəbasl ba əna njəda kay akaba masləđay goro a. *

²⁸ Ay lekələm ti ka ya ti zlam nday nani təbu tagravu nahəma, cikəma lala, zum njəda ti kəmənjumoru kama, adaba sarta ge Melefít ya ahəngay kuli ni ənjia wudak. »

Yezu azay mazavu ga mən ga wəruv
(Meciyu 24.32-35 ; Mark 13.28-31)

²⁹ Yezu əhi ma ana tay əna ma *gozogul, ədəm ahkado : « Mənjumki mən ga *wəruv akaba mən ga zlam ndahañ ni.

³⁰ Kipəm ti nday təbu tidī nahəma, kəsəruma mədərdər ənjia wudak.

³¹ Nahkay day tamal kipəma zlam ya nəhi ana kuli ni nañ əbu agravu nahəma, sərunki *Məgur ge Melefít ənjia wudak.

³² Nəhi ana kuli nahəma, wudaka mis ya təbu ka dala nihi ni təmət dek ti zlam nday nani dek amagrava day kwa.

³³ Məlan ya agavəla akaba məlan ya a ga had ni amandav, ay ti ma goro ya nədəm ni amandav đay-đay do. »

Bumi slimi ana ahər gekəli

³⁴ Yezu ədəm keti : « Bumi slimi ana ahər gekəli, kəvumi vu gekəli ana zum ga makad kuli ba. Zlam ga duniya əgi eri ana kuli ba daya, do ni ti vad gani nani amərəkia ke kuli a ka məsərki gekəli do.

³⁵ Vad gani nani amərəkia ke kuli a akada ga kəmbazl ya agəs zlam ndacani ni. Adaba vad gani nani eminjikia ti ka ndam ga duniya dek, maslañ bəlan tekeđi amatam do.

³⁶ Nahkay njəhadum eri, həngalum Melefít a sarta bu dek ti məvi njəda ana kuli ga matamfəjana kə zlam ya ti ara agravu na dek, ti anğwaz əwər kuli ge micikeni kə meleher ga *Wur ge Mis ba. »

³⁷ Kələvad Yezu acahi zlam ana mis a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefít ni bu ga məlafat ; ga məlavad ti ni ahəraya, akoru andəhad a həma ya təzalay *Oliviyə ni bu.

³⁸ Kəla miledu də mis dek takoru a dalaka ga ahay gəđakani ge Melefít ni vu ga məbi slimi ana pakama gayan ya adəm ni.

22

Gəđakani ga ndam Zude tawayay tijñ
Yezu

(Meciyu 26.1-5, 14-16 ; Mark 14.1-2, 10-11)

¹ Wuməri ga ndam *Zude ya təzumvü dipen *miwisinjeni do ni ənjia wudak : təzalay wuməri gani nani *Pak.

² Ka sarta gani nani ti gəđakani ga ndam *mangalabakabu mis akaba Melefít ni akaba ndam *məsər Wakita ge Melefít ni tagray sawari ge mijin Yezu akal-akal. Tagray akal-akal ti adaba anğwaz əwərfəña tay kə mis dal-dalani na.

³ Eslini *Seteni əhuriviyu ana Zudas. Zudas gani, slimi gayan nahən ni Iskariyot, nañ bəlan ga ndam *asak ga Yezu kru mahar cueni ni.

⁴ Seteni ni əra əhuriviya ti Zudas nakəñ ərəkioru ka gəđakani ga ndam mangalabakabu mis akaba Melefít ni akaba ka bəbay ga ndam slewja ya təjəgay *ahay gəđakani ge Melefít ni. Öru ti ga magray sawari akaba tay ga mədəfiki Yezu ana tay ti təgəsa nañ a.

⁵ Nday nakəñ təra ticia ma gayan na ti təmərə dal-dal, təhi : « Məvuk sinğu. »

⁶ Zudas nakəñ əgəskabə ma gatay na. Nahkay ədəbay divi ahəmamam ti ara ədəfiki Yezu ana tay ti təgəs nañ ka məsər ge mis do ni.

Təslamalikabu məlan ga wuməri ga Pak
ana Yezu

(Meciyu 26.17-25 ; Mark 14.12-21 ; Zey 13.21-30)

⁷ Vad ga wuməri ge dipen *miwisinjeni do ni ənjia. A vad ga wuməri ga *Pak nani ti tislinji bəza təmbak ana Melefít.

⁸ Nahkay Yezu əslər ata Piyer nday ata Zey, əhi ana tay ahkado : « Dəgum kəslamalumikabu zlam məzumani ga Pak ana leli. »

⁹ Nday nakəñ tihindifinja ma, təhi ahkado : « Kawayay ti mörü məslamalakabu eley ? »

¹⁰ Əhi ana tay : « Ekinjumiya a kəsa gəđakani va nahəma, akəbumkabu ahər

akaba zal nahaj àcabbia yam a mandaray va. Ekipama nan a ti dëbumiyu nan a ahay ya nan ahuriyu ni vu.

¹¹ Akahurumiya ti humi ana bay ahay ni ahkado : “Musi geli àdëm : Ahay goro ya ti anara nazumviyu zlam ga wumari ga Pak ni akaba ndam madabay nu ni ti neley ?”

¹² Eslini bay ahay ni amədəfiki ahay nahaj gədakani ka ahər ga ahay nahaj ana kuli, zlam dek àvu àndava. Slamatumkabu zlam məzumani ni ti eslini. »

¹³ Nahkay nday nakəŋ təsləka, tōru tēdi ahər ana zlam ni dek akada ga pakama ga Yezu ya àhi ana tay ni, mək təslamalakabu zlam ga wumari ga Pak ni.

Yezu avi daf ge Melefīt ana ndam madabay nan ni

(Meciyu 26.26-30 ; Mark 14.22-26 ; 1 Korin 11.23-25)

¹⁴ Sarta ga zlam məzumani àra ènjia ti Yezu akaba ndam *asak gayan ni tōru tənjuhəd ka mələŋ ga məzum zlam ni.

¹⁵ Eslini Yezu àhi ana tay : « Sarta goro ga macakay daliya ènjia wudak. Wudaka nəcakay daliya ni ti nàwaya məzum zlam ga wumari ga *Pak hini akaba kuli a dal-dal.

¹⁶ Nəhi ana kuli nahəma, anəzumkivu zlam ga wumari ga Pak ni va do, si ka ya ti Melefīt emendeveŋəba təwi gana a Məgur gayan ba ni kwa. »

¹⁷ Àra àdëm ma nahkay ti àzay hijiyem akaba zum, àgri səsi ana Melefīt, àhi ana tay : « Zuma, səm lekulum dəkeni.

¹⁸ Nəhi ana kuli nahəma, kwa kani nizi zum ga wur ge *viŋ va do, si a vad ya *Məgur ge Melefīt eminjia ni day kwa ti enisi. »

¹⁹ Kələŋ gani àzay *dipeŋ, àgri səsi ana Melefīt, èsekaba, àvi ana tay, àhi ana tay : « Hini hi ti aslu ga vu goro : navay ti ga mahəŋgay kuli. Grumoru nahkay, ti kàjalumku ahər. »

²⁰ Kələŋ ga məzum zlam ni ti àzay hijiyem akaba zum ni keti, àvi ana tay akada ya àvi dipen ana tay ni, àhi ana tay : « Àna zum ge hijiyem hini ti Melefīt awəlkabu pakama gayan akaba ge mis ; məwəlvani nani ti maweni. Awəlkabu ti àna mimiz ga vu goro ; mimiz goro ni aməŋgəzaya a vu goro ba ti ga mahəŋgay kuli. »

²¹ Àhi ana tay keti : « Nədəm nahəma, maslaŋa ya ti aməsəkumoru nu ni ti nan əbu məzumkabu zlam.

²² Nu *Wur ge Mis nara nəmət akada ge Melefīt ya àdëm ni, ay maslaŋa ya ti asəkumoru nu ni ti amasay cicihi ! »

²³ Ndam asak gayan ni təra ticia ma gayan na ti tihindivu, tədəm way e kidin gatay bu amagra yere gani nani way.

²⁴ Ndam *asak ga Yezu ni tàgray gejewi e kidin gatay bu, tədəm : « Way gədakani e kidin geli bu àtam leli ndahan ni way ? »

²⁵ Yezu àhi ana tay : « Bəbay ga həd ndahan təgur həd gatay : gədəkani ndahan e kidin gatay bu tawayay ti mis təzalay tay ndam məgri zlam sulumani ana mis.

²⁶ Lekulum zla nahəma, àgravu akada nani e kidin gekuli bu ba simiteni. Ay e kidin gekuli bu ti maslaŋa ya ti nan gədakani àtama kuli ndahan na ti mənjuhəd akada ga wur gəziteni kwa sawan. Nahkay day maslaŋa ya agur kuli ni mənjuhəd akada ga bay məgri təwi ana mis ni.

²⁷ Nədəm nahəma, e kidin ga bay ya təzibiyu zlam məzumani nday ata maslaŋa ya azibiyu ni bu ni ti way gədakani ni way ? Gədakani ti bay ya təzibiyu zlam ni do aw ? Ay nu nəŋgu ni nəbu e kidin gekuli bu akada ga maslaŋa ya ti azibiyu zlam məzumani ana mis ni.

²⁸ Lekulum ti kəbum akaba nu ; ku ka ya ti mis təwayay nu ndo nəŋgu ni kəmbərəŋum nu ndo.

²⁹ Nahkay nu ti nagray ahəmamam ? Baba àvu bay a, nu day navi bay ana kuli bilegeni a Məgur goro bu akada gayan ya àvu ni.

³⁰ Nahkay zla ti akəzumum zlam akaba ekisum zlam akaba nu a Məgur goro bu. Akanjuhəduŋviyu e kərsi vu ga magrafəŋa seriya kə dini kru mahar cəeni ge Izireyel na daya. »

Yezu adəm : « Piyer amədəm àsər nu do »

(Meciyu 26.31-35 ; Mark 14.27-31 ; Zəŋ 13.36-38)

³¹ Yezu àhi ma ana Piyer, àdëm : « Simu, Simu, ci day : lekulum ti *Seteni èhindifinə kuli kə Melefīt a, awayay agri ana kuli akada ge mis ya ti ataəalakia hilfi ga zlam gayan a ni.

³² Ay nu zla ti nəhəŋgala Melefīt a ti kəmbərəŋ məfəku ahər ba. Ekijikia ke divi a, ay ti akəŋgəkiya. Akəŋgəkiya ti vi njədə ana bəza ga muk ni. »

³³ Piyer àhəŋgrifəŋ, àhi : « Bay goro, nəgəskabu ga morakabani ata nak a danğay vu, ku ga məmətkabani ata nak day nəgəskabu. »

³⁴ Ay ti Yezu àhi ahkado : « Piyer, nəhuk nahəma, kani kani a a huđ ga məlavad bu, wudəka agwazl azlah ti akədəm sak mahkər kəsər nu do timey. »

Mbici, mbolu akaba maslalam

³⁵ Yezu àhi ana tay ahkado : « Ka sarta ya ti nəslər kuli, ku mbici, ku mbolu, ku kimaka day kəhəlum ndo ni ti, mam àhacikiva ana kuli a mam ? » Təhəŋgrifəŋ, təhi : « Àbi. »

³⁶ Àhi ana tay : « Ay nihi ti maslaŋa ya ti siŋgu àvu e mbici gayan bu nahəma, maza,

Gədakani ya àtam mis ndahan ni ti way ?

ku zlam gayan a mbolu bu day mâza akaba nan a. Maslaŋa ya ti maslalam gayan àhi ni day mäsəkumoru azana gayan ti mäsəkum maslalam àna sinju gani.

³⁷ Nəhi ana kəli nahəma, maslaŋa ya ti Melefit àdəm a Wakita gayan ni bu : “Ata-calkivu nan àkivu ka ndam magudar zlam” * ni ti, maslaŋa gani nani ti nu. Pakama gani nani si agrakuvu kwa. »

³⁸ Eslini təhi ahkado : « Bay geli, maslalam nday hi cə. » Nan nakəŋ àhi ana tay : « Èslia ahkay. »

Yezu ahəŋgalay Melefit ka həma Oliviyə (Meciyu 26.36-46 ; Mark 14.32-42)

³⁹ Yezu àhəraya, òru ka həma *Oliviyə akada gayan ya agray kəlavad ni. Àra àhəraya ti ndam madəbay nan ni tədəboru nan kəlan.

⁴⁰ Tòru tinjua eslina ti Yezu àhi ana ndam madəbay nan ni ahkado : « Həŋgalum Melefit ti kjuŋkia ke divi a ka ya ti *Seteni esipet kəli ni ba. »

⁴¹ Eslini Yezu nakəŋ àsləkafəŋa kə tay a, òru cak. Òru ènjua nahəma, àbəhad mirdim grik, àhəŋgalay Melefit,

⁴² àdəm ahkado : « Bəba, tamal kawayay ti hədəkfua daliya hina, nəcakay ba ti. † Ku nədəm nahkay nanju ni, kəgray ere ya nu nawayay ni ba, gray ere ye ti nak kawayay ni sawan. » [

⁴³ Eslini *məslər ge Melefit àhərkiaya e melefit ba, àvi njəda.

⁴⁴ Bəruv àtikaba dal-dal, nahkay nan nakəŋ àkadvu àna mahəŋgalakivu Melefit ; endif gayan àndalaya akada ge mimiz na ndal ndal a ga had a.]

⁴⁵ Àra àhəŋgala Melefit a nahkay ti ècikaba cakwad, àŋgəkia ka ndam madəbay nan na. Àdi ahər ana tay nday e dəwir bu, adaba təmətađkaba àna majalay ahər a.

⁴⁶ Nan nakəŋ àhi ana tay : « Kjuŋm dəwir ti kamam ? Cikumaba, həŋgalum Melefit ti kjuŋkia ke divi a ka ya ti Seteni esipet kəli ni ba. »

Təgəs Yezu

(Meciyu 26.47-56 ; Mark 14.43-50 ; Zə 18.3-11)

⁴⁷ Ka ya ti Yezu nan àbu azlapay nahkay ni ti mis kay təbu tərəkia. Nan ya təzalay nan Zədas, nan bilin ga ndam *asak ga Yezu kru mahar cəni ni, àdibiyu kama ana tay. Tàra tinjia ti Zədas nakəŋ àrəkia ndorəŋa ka Yezu a ga məgri sa àna məfəki ma ka tuwər a. ‡

⁴⁸ Eslini Yezu àhi : « Zədas, kəsəkumoru nu *Wur ge Mis ti àna məgru sa nahkay hi zla do aw ? »

⁴⁹ Nday ya təbu akaba Yezu ni tàra tipia ere ye ti àgravu na ti təhi ana Yezu : « Bay geli, məkadvu akaba tay àna maslalam geli ni aw ? »

⁵⁰ Eslini mis bilin e kidin gatay bu àsi maslalam ana bay məgri təwi ana gəđakani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni, àsifəŋa slimi ga ahar ga daf a handad.

⁵¹ Ay Yezu àdəm : « Mbrəŋum, èslia nahkay. » Mək ènjifin kə məlan ge slimi ga maslaŋa nani, àhəŋgaraba nan a.

⁵² Kəlan gani Yezu àhi ma ana gəđakani ya tàra ga məgəs nan a ni. Nday nani ti gəđakani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit akaba gəđakani ga ndam majəgay *ahay gəđakani ge Melefit akaba gəđakani ndahan. Àhi ana tay ahkado : « Kəđəgumkua àna maslalam akaba aday a, kəgəsum nu akada nu zal akal,

⁵³ ambatakani do nəbu akaba kəli a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni bu kəlavad. Ay ti kjuŋmfu ndo timey ! Ay nihi ti sarta ge təwi gekəli akaba ge *Seteni bay məgur məlan zin-zijeni ni ènjia. »

Piyer adəm nan əsər Yezu do

(Meciyu 26.57-58, 69-75 ; Mark 14.53-54, 66-72 ; Zə 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Eslini mis ni təgəs Yezu. Tàra təgəsa nan a ti təzoru nan, təfiyu nan a ahay ga gəđakani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni vu. Piyer ti ni nan drin àdəbabiyu Yezu.

⁵⁵ Tòru tinjua ti mis təbefta aku a dalaka ba, nday təbu tənəfəŋ. Piyer day ànjəhadkivu ka tay.

⁵⁶ Nday təbu tənəfəŋ kə aku ni nahkay ti wal nahan àbu, agray təwi eslini. Àra èpia Piyer a manjəhadani kə eri ga aku na ti àmənjaləŋ lala, àdəm : « Maslaŋa hini day mis ga Yezu. »

⁵⁷ Eslini Piyer àhi : « Aha, nəsər nan do timey, wal hini. »

⁵⁸ Àra àpəsa bal ti zal nahan èpia Piyer a keti, àhi : « Nak day ndam gatay gani. » Piyer nakəŋ àhi : « Nu mis gatay do timey, maslaŋa goro. »

⁵⁹ Àra àpəsa keti ka ahər gana agray njemdi bəlan nahəma, maslaŋa nahan àmbrəŋ ma gani ndo, àdəm : « Edeđin nan mis ga Yezu, adaba nan zal Gelili. »

⁶⁰ Piyer àhi : « Maslaŋa goro ni, nəsər ere ye ti kəđəmku ni do. » Piyer nan àbu azlapay nahkay ti agwazl àzlah həya.

⁶¹ Eslini Bay geli àmbatkiyuy ma ke Piyer, àmənjaləŋbiy ndekwa. Nahkay Piyer nakəŋ ma ga Bay geli ya àhi : « Kani kani a wudaka agwazl àzlah ti akəđəm sak mahkər kəsər nu do timey » ni àŋgiaya a ahər ba.

* 22:37 Izayi 53.12. † 22:42 Ahalay ti ma ga Yezu ya àdəm ni ti nahkay hi : « Hədəkfua hijiyem hina. » A Wakita ge Melefit ya ahaslani ni bu ni ti tədəm məzum bəruv ge Melefit ti akada zum e hijiyem bu, mis tisi ti akad tay. ‡ 22:47 Ka sarta nani ti kalavad mis təgri sa ana mis ya ti tawayay tay dal-dal ni àna məfəki ma kə tay kə tuwər.

⁶² Eslini àhàraya e mite va, ètəwi dal-dal.

Teyefiŋ kà Yezu

(*Meciŋ 26.67-68 ; Mark 14.65*)

⁶³ Nday ya tàjəgay Yezu ni tēyefiŋ, tēzləb nanj.

⁶⁴ Təkambahi eri, tihindifiŋa ma, tēhi : « Tamal nak bay mahəŋgaray *pakama ge Melefit ti sərkaaba, way əzləb kur ni way ? »

⁶⁵ Tindivkivu nanj àna ndivey ndahaŋ kay.

Tagrafəŋa seriya kà Yezu a kè meleher ga gəđákani ga ndam Zude a

(*Meciŋ 26.59-66 ; Mark 14.55-64 ; Zey 18.19-24*)

⁶⁶ Məlanj àra əsla nahəma, gəđákani ga ndam *Zude, gəđákani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit akaba ndam *məsər Wakita ge Melefit ni tənqasvu. Nahkay tēzəbiyu Yezu kè meleher gatay ga magrafəŋa seriya.

⁶⁷ Tihindifiŋa ma, tēhi : « Tamal nak *Krist *Bay gəđákani ya amara ni ti hi ana leli. » Nanj nakəŋ àhəŋgrifəŋ ana tay, əđəm : « Tamal nəhia ana kuli nihi day nəsəra akəgəsumukabu do.

⁶⁸ Tamal nihindifiŋa ma kè kuli a day akəhəŋgrumufəŋ do.

⁶⁹ Ay nəhi ana kuli nahəma, ku kani səruma nu *Wur ge Mis ananjəhad a məlanj ga gəđákani bu kà ahar ga dəf ge Melefit Bay njəda-njədani ni. »

⁷⁰ Tàra ticia ma ya əđəm na ti nday dək tēhi : « Nahkay ti nak Wur ge Melefit aw ? » Yezu àhəŋgrifəŋ ana tay : « Nu gani : kəđəmum ti lekələm lekələmeni àna ahər gekuli. »

⁷¹ Eslini nday nakəŋ təđəm : « Madəbay ndam sedi ndahaŋ kamam mba mam ? Leli leleni àna ahər geli micifiŋa a ma gayan ba ni. »

23

Təzoru Yezu kè meleher ga bay Pilet

(*Meciŋ 27.1-2, 11-14 ; Mark 15.1-5 ; Zey 18.28-38*)

¹ Mis ni dək ticikaba hurum, təzoru Yezu kè meleher ga bay *Pilet.

² Tòru tijnja ti nday nakəŋ təcalki nanj ka zlam magudarani, tēhi ana bay ni ahkado : « Mədi ahər ana maslanja hini nanj əbu ewisiŋkəbu ndam ga had geli. Ədəm tēpəli hadam ana *Səzar ba, əđəm nanj *Krist, nanj bay. »

³ Pilet nakəŋ àra əcia ma na ti èhindifiŋa ma kà Yezu a, àhi : « Nak ti bay ga ndam *Zude eđeđiŋ aw ? » Àhəŋgrifəŋ, àhi : « Nak kəđəm. »

⁴ Eslini Pilet àhi ana gəđákani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba mis macakalavani ni ahkado : « Maslanja

hini ti nədi ahər ana zlam magudarani gayan ga məwal nanj àna seriya ndo timey. »

⁵ Ay nday nani təmbrəŋ ma gani ndo, təđəm : « Ədəm mis təgəsiki ma ana ŋgumna ba, àcahia ma gana ana mis ga had *Zude na dək. Ànjəkibiya kwa e Gelili bəđak, àbaya ahalay a. »

Təzoru Yezu kè meleher ga bay Erot

⁶ Pilet àra əcia ma nana ti əđəm : « Nanj hini ti zal Gelili aw ? »

⁷ Tàra tēhia Yezu nanj ga had ga Erot ya agur na ti Pilet nakəŋ əđəm tòru àna nanj afa ga Erot, adaba ka sarta gani nani ti Erot nanj əbu a Zeruzalem daya.

⁸ Erot àra əpia tijnja àna Yezu a ti àmərvə dal-dal, adaba əcia pakama ya tēzlapaki na. Àpəsa àwaya ti mīpi Yezu ; awayay ti Yezu māgraya ere ye ti mis tipi day-day ndo na.

⁹ Nahkay èhindifiŋa ma kà Yezu a gərgəri kay, ay ti Yezu àhəŋgrifəŋ ndo.

¹⁰ Gəđákani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam *məsər Wakita ge Melefit ni day təbu eslini, tacalki Yezu ka zlam magudarani kay dal-dal.

¹¹ Kələŋ gani Erot akaba ndam slewja gayan tēyefiŋ kà Yezu, tāmənjaləŋ akada əsli mis e eri gatay bu ndo. Təfəki mugadi sulumani ge meyefiŋeni ; tàra tēyefiŋa ti Erot nakəŋ əđəm təhəŋgororu Yezu afa ge Pilet, mək təhəŋgoru nanj.

¹² Ahaslani nahəma Erot nday ata Pilet ti nday ke ezir, ay kà fat nani ti tigi ka zləba huya.

Pilet avi divi ana mis ga makad Yezu

(*Meciŋ 27.15-26 ; Mark 15.6-15 ; Zey 18.39-19.16*)

¹³ Tàra tijnja àna Yezu a ti Pilet əzalakabu gəđákani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni, gəđákani ndahaŋ akaba ndam *Zude ndahaŋ ni.

¹⁴ Àhi ana tay ahkado : « Kəzumubiyu maslanja hini, kəhəmu ewisiŋ ndam ga had *Zude. Nahkay nihindifiŋa ma kè meleher gekuli a, ay ti zlam ya kàcalumki nanj, kəđəmum əgudara ni ti nu nədi ahər ku bəlanj ndo.

¹⁵ Erot day ədi ahər ana magudar gayan ndo, nahkay àhəŋgribiyu nanj ana leli ni. Nihi ti maslanja hini magudar gayan əbi ga makadki nanj di bi.

¹⁶ Nihi nahəma nəhi ana ndam slewja goro ni tēzləb nanj, kələŋ gani anafəkad nanj. » [

¹⁷ Kəla wuməri ga *Pak lu, Pilet si əfiaya zal dangay a bəlanj ana ndam Zude a kwa.]

¹⁸ Pilet àra əđəm ma nahkay ti nday ye eslini ni dək tēzlah, təđəm : « Jijnja maslanja hina, fiaya Barabas ana leli a. »

¹⁹ Barabas ti tǝfiyu naŋ a daŋgay vu adaba naŋ e kiđiŋ ge mis ya tǝkadvu akaba ŋgumna a Zeruzalem ni bu, azuhva gayanŋ ya ǝkad mis ni daya.

²⁰ Pilet ǝwayay mafǝkad Yezu, nahkay ǝhǝŋgri zuh ana ma gayanŋ ya ǝhi ana tay ni.

²¹ Ay nday nakǝŋ tǝzlah, tǝdǝm : « *Darfaŋ naŋ kǝ tǝndal ! Darfaŋ naŋ kǝ tǝndal ! »

²² Pilet ǝhǝŋgri zuh ana ma ni ya mahkǝr, ǝhi ana tay ahkado : « Ay ti ǝgudar mam ? Magudar gayanŋ ya tǝkadki naŋ ti nǝdi ahǝr ndo. Nahkay nǝhi ana ndam slewja goro ni tǝzle6 naŋ, kǝlǝŋ gani anafǝkad naŋ. »

²³ Ay nday nakǝŋ tǝzlah kay kay, tǝdǝm : « Darfaŋ naŋ kǝ tǝndal ! » Tǝzlahkivu kay kay.

²⁴ Tǝra tǝzlahǝ nahkay ti Pilet nakǝŋ ǝgǝskabu ga mǝgri ere ye ti tǝhindiŋiŋa ni ana tay.

²⁵ Ǟfiaya maslaŋa ya ti tǝhindiŋiŋa ni ana tay a. Naŋ ti maslaŋa ya ti tǝfiyu a daŋgay vu adaba tǝkadva akaba ŋgumna, ǝkada mis a ni. Yezu ti ni, Pilet ǝhi ana ndam slewja gayanŋ ni tǝgri ere ye ti ndam Zude tawayay ni.

Tadarfaŋ Yezu kǝ tǝndal

(Meciyu 27.32-44 ; Mark 15.21-32 ; Zeŋ 19.17-27)

²⁶ Ka ya ti ndam slewja ni tǝzoru Yezu ga makad naŋ nahǝma, tǝdi ahǝr ana zal Sireŋ nahaŋ, slimu gayanŋ Simu, naŋ ǝbu aslakabiya e gili a. Eslini nday nakǝŋ tǝfǝki ŋgasa ga mazay tǝndal ga *madarfaŋ Yezu ni ti mǝdǝboru Yezu ǝna naŋ kǝlǝŋ.

²⁷ Ndam *Zude dal-dal tǝbu taǝboru Yezu, wǝl day tǝkibu ka tay titawioru naŋ, tagroru delǝlu.

²⁸ Eslini Yezu nakǝŋ ǝmbatkibiyu ma ka wǝl ni, ǝhi ana tay ahkado : « Wǝl Zeruzalem, kitawum nu ba. Tawum ti vu gekuli, tawum bǝza gekuli daya.

²⁹ Adaba sarta amara, mis atǝcakay daliya dal-dal. Ka sarta gani nani ti atǝdǝm : “Wǝl dǝgǝl tǝmǝrvu, wǝl ya tiwi bǝza ndo, bǝza tiŋi duwa gatay ndo ni, tǝmǝrvu.”

³⁰ Mis atǝnjǝki ka mǝdǝmani hǝma gǝdǝkani tǝmbǝdkiaya ka tay a, bǝza hǝma tǝŋgaha tay a. *

³¹ Nu nǝcakay daliya nihi ti agravu akada ga aku ya azum biyem miǝeni ni, lekulum ti ni akacakum daliya ti amagravu akada ga aku ya azum biyem mikuleni ni. »

³² Ndam magudar zlam ndahaŋ tǝbu nday cu ; ndam slewja ni tǝhǝloru tay akaba Yezu ga moru *madarfaŋ tay kǝ tǝndal.

³³ Tǝru ka mǝlaŋ nahaŋ ; mǝlaŋ gani nani ti tǝzalay « Aslat ga Ahǝr. » Tǝru tǝŋjǝa eslina ti tǝdarfaŋ Yezu kǝ tǝndal ; tǝdarfaŋ ndam magudar zlam cueni ni kǝ tǝndal ndahaŋ

daya, bǝlaŋ gani ka ahar ga daf ga Yezu, naŋ nahaŋ ni ka ahar ga gǝjar gayanŋ.

³⁴ Eslini Yezu ǝdǝm : « Bǝba goro ni, tǝsǝr ere ya tagray ni do, nahkay mbǝrfǝŋa kǝ tay a. » Ndam slewja ni tǝra tǝdarfaŋa naŋ kǝ tǝndal na nahkay ti tǝgraki ca-ca ǝki ka azana gayanŋ ni bǝlaŋ ǝna bǝlaŋ ti tǝsǝr way azum way.

³⁵ Mis dal-dalani ya tǝdǝboru naŋ ni tǝbu tamǝnjǝloru. Eslini gǝdǝkani gatay ni tǝyefiŋ kǝ Yezu, tǝdǝm : « Ǟhǝŋga mis ndahaŋ a. Tamal ti naŋ *Bay gǝdǝkani ya ti Melefit ǝdaba, ǝslǝrbiyu ni nahǝma, mǝhǝŋgay ahǝr gayanŋ gayanŋani zla aw. »

³⁶ Ndam slewja ni day tǝyefiŋ, tǝhǝdǝkfǝŋoru ga mǝvi zum cecawekeni.

³⁷ Tǝhi : « Tamal nak bay ga ndam Zude eǝdǝŋ ti hǝŋgay ahǝr gayak gayakani zla aw. »

³⁸ Ǟbu mǝbǝkiani ka tǝndal ni, agavǝla ga ahǝr ga Yezu ni : « Hini ti bay ga ndam Zude. »

³⁹ Eslini bǝlaŋ ga ndam magudar zlam cueni ya tǝdarfaŋ tay kǝ tǝndal ni ǝndivi Yezu, ǝhi ahkado : « Nak ti Bay gǝdǝkani ya tǝdǝm amara ni do aw ? Tamal nak gani ti hǝŋgay ahǝr gayak gayakani ti kǝhǝŋgay leli bilegeni zla aw. »

⁴⁰ Ay maslaŋa nahaŋ ni ǝra ǝcia ma gayanŋ na ti ǝlǝgi, ǝhi : « Nak ti kǝgrafǝŋa aŋgwaz kǝ Melefit a do ni ti kamam ? Tǝbu tabazl leli akada ya takad naŋ ni,

⁴¹ ay tabazl leli ti kigeni, adaba mǝgudara zlam ya ǝgǝski tabazlki leli na. Naŋ ti ǝgudar arǝŋa ndo simiteni. »

⁴² Mǝk ǝhi ana Yezu : « Yezu, ka ya ti akara kǝzum bay gayak nahǝma, jalaku ahǝr, nǝgǝjǝzlkuk ahǝr ba ti. »

⁴³ Yezu ǝhǝŋgrifǝŋ, ǝhi : « Nǝhuk nahǝma, kani kani a akara kanjǝhad akaba nu a mǝlaŋ sulumani ge Melefit bu.† »

Yezu amat

(Meciyu 27.45-56 ; Mark 15.33-41 ; Zeŋ 19.28-30)

⁴⁴⁻⁴⁵ Ka gani nani, fat ǝra ǝcika tirkeǝkeǝ ka ahǝr melefit a ti ǝmbrǝŋ masladani, ǝsladay ya do. Nahkay mǝlaŋ dǝk ǝgia zinj-zinjena duk ǝbivoru ǝna njemdi mahkǝr ya ga mǝlakarawa. Eslini azana ga mahay gǝdǝkani ga mǝlaŋ *njǝlatani ya ti a hud ga *ahay gǝdǝkani ge Melefit bu ni ǝgǝzlehvu kwar kala-kala.

⁴⁶ Ka sarta gani nani ti Yezu ǝzlah kay kay, ǝdǝm : « Bǝba goro ni, nǝfukvǝ sifa goro ni a ahar vu.‡ » Ǟra ǝdǝma nahkay ti ǝmǝt hǝya.

⁴⁷ Bay ga ndam slewja ni ǝra ǝpia ere ye ti ǝgravu na ti ǝzǝbǝy Melefit, ǝdǝm : « Maslaŋa hini ti mis jireni eǝdǝŋ. »

* **23:30** Mǝnjay Oze 10.8. † **23:43** Mǝlaŋ sulumani ge Melefit ti awayay adǝmvaba dini sulumani (mǝnjay Mǝŋgahani 2.7). ‡ **23:46** Limis 31.6.

⁴⁸ Mis kay tàbu eslini : tàra ga mamənjələn ka zlam ya təgri ana Yezu na. Ay tàra tipia ere ye ti àgravu na ti àhəlia ahàr ana tay a, tàsləka àna tuway a.

⁴⁹ Ndam ga Yezu dek akaba wál ya tàdəbabiyyu naŋ kwa e Gelili ni tǝbu cak tamənjoru, tipia ere ye ti àgravu na daya.

Tǝfiyyu kisim ga Yezu e mindiviŋ vu

(*Meciyu 27.57-61 ; Mark 15.42-47 ; Zeŋ 19.38-42*)

⁵⁰⁻⁵¹ Zal nahan àbu, slimi gayan Zəzef, naŋ ga kəsa Erimete, ka had *Zude. Maslaŋa nani ti mis sulumani, jireni daya ; naŋ àbu ajəgay *Məgur ge Melefīt. Naŋ biliŋ ga gəđákani ge *seriya ga ndam *Zude, naŋ gani àgəsiki zlam ya nday tǝgray ni ana tay ndo.

⁵² Naŋ nakəŋ ərə afa ge Pilet, əhindi kisim ga Yezu ni.

⁵³ Pilet àra àvia divi gana ti Zəzef ərə àzaya kisim na kà təndal na, àkambah, mək əfiyyu e mindiviŋ vu. Mindiviŋ nani ti miliyeni a palad vu : tǝfiyyu kisim ga maslaŋa nahan day-day ndo.

⁵⁴ Fat nani ti fat ga zləma ; vad *məpəsabana anjəki wudaf.

⁵⁵ Wál ya tàdəbabiyyu Yezu kwa e Gelili ni tàdəboru Zəzef ke mindiviŋ ni, tipi ahamamam tǝfiyyu kisim ni.

⁵⁶ Tàra tipia ti tàsləkabiya ga maslamalakabu tersel akaba zlam ndahaŋ ya tizi àbəlay ni. A vad məpəsabana ba nahəma tǝpəsaba tǝgray tǝwi ndo, akada ge *Divi ge Melefīt ya àvay ni.

24

Yezu anŋaba e kisim ba

(*Meciyu 28.1-10 ; Mark 16.1-8 ; Zeŋ 20.1-10*)

¹ A vad ye enjenjeni ga gosku nahama, wál ni tǝru də ge miledə ke mindiviŋ ni. Tǝru ti àna tersel gərgəri ya ti tàslamalakabu ni.

² Tǝru tinjua ti tipi belim ge mindiviŋ ni məbəladdiana.

³ Nahkay tǝhuriyyu e mindiviŋ ni vu. Tàra tǝhuriyyu nahəma, tǝdi ahàr ana kisim ga Bay geli Yezu ni ndo.

⁴ Eslini tǝsər ere ye ti tagray ni do. Nday tǝbu nahkay ti mis cə tǝngazlivu ana tay, məbakabu azana masladani.

⁵ Wál ni tàra tipia tay a ti tǝgra anŋwaz a, tǝhəŋgaroruri ere gatay a had. Eslini mis cəeni ni tǝhi ana wál ni : « Kəđəbum mis ya naŋ eri ni e kidiŋ ga nday məmətani ni bu ni ti kamam ? »

⁶ Anŋaba e kisim ba, naŋ əbi ahalay va bi. Ləkələm kəsərəmki ka pakama ya əhi ana kuli ka ya ti naŋ e Gelili ni do aw ?

⁷ Eslini əhi ana kuli ahkado : “Ahàr àdəm nu *Wur ge Mis ti tǝgəsi nu ana ndam magudar zlam, ti tǝkad nu kà təndal, ti nǝngaba a vad ya mahkər a.” »

⁸ Wál ni tàra ticia nahkay ti tǝsərki ka ma ga Yezu ya əhi ana tay ni.

⁹ Wál ni tàra tàsləkabiya ke mindiviŋ na ti tǝngəhadı ma gani dek ana ndam *asak kru mahar bəlaŋani ni akaba ana ndam *madəbay Yezu ndahaŋ ni dek.

¹⁰ Wál ya tǝngəhadı ma ni ti ata Mari ga kəsa Magədala ni, Zeni, Mari məŋ ge Zek akaba wál ndahaŋ. Ndam asak ni tàra tici ma na ti

¹¹ tǝjalay a ahàr gatay bu ma ga wál ni ma masakani, nahkay tǝgəsiki ma gatay ni ana tay ndo.

¹² Ay zla ti Piyyer əsləka, əcuhworu ke mindiviŋ ni. ərə enjua ti àndəhad ahàr, àmənjiiyyu e mindiviŋ ni vu, ərə gabaga duca ciliŋ. Eslini ti əsləkabiya, àra a magam a. Ere ye ti ərəpiyyu ni àgria eje p a dal-dal.

Yezu anŋazlivu ana ndam madəbay naŋ cə
(*Mark 16.12-13*)

¹³ Ka fat gani nani ndam *madəbay Yezu ndahaŋ cə tǝbu takoru a kəsa nahan vu, slimi ga kəsa gani Emeyəs. Kəsa gani driŋ akaba Zeruzalem, mis asawaday njemdi cə e divi bu day kwa ti enjiyyu.

¹⁴ Nday nakəŋ tǝbu tǝzlapakioru e kidiŋ gatay bu əki ka zlam ya àgravu ni dek.

¹⁵ Nday tǝbu tǝzlapay e kidiŋ gatay bu, tagray gejewi nahkay ti Yezu nakəŋ əcay tay e divi bu mək tǝrakaboru ka ahar bəlaŋ.

¹⁶ Ay ti tǝsərka ba naŋ a ndo, adəba akada arəŋa əsikia ke eri ana tay a.

¹⁷ Eslini Yezu əhi ana tay ahkado : « Kazlapumkibiyyu ka mam e divi bu ni mam ? » Tàra ticia ma gayan na ti nday nakəŋ tici ka, ahàr àbu ahəli ana tay.

¹⁸ Eslini biliŋ gatay, slimi gayan Kleyupəs, əhəŋgrifəŋ, əhi ahkado : « Nak ti nak zal mirkwi aw ? Ere ye ti àgravu a Zeruzalem a vad nday ndani bu ni ti nak ciliŋ kici ndo zla do aw ? »

¹⁹ Yezu nakəŋ əhi ana tay : « Mam àgravu mam ? » Tǝhi : « Ere ye ti àgrakivu ka Yezu zal Nazaret ni. Naŋ gani nani ti bay mahəŋgaray *pakama ge Melefīt ; pakama gayan ya adəm ni dek akaba tǝwi gayan ya àgray ni dek ti àgray àna njəda ge Melefīt. Nahkay əbəlafəŋa kə Melefīt a, əbəlafəŋa kə mis a dek daya.

²⁰ Ay ti ndam geli gəđákani ya tǝŋgalabakabu mis akaba Melefīt ni akaba gəđákani geli ndahaŋ ni tǝgəsi naŋ ana ndam *Rom ti tǝgrafəŋa seriya ge kisim a, mək *tǝdarfəŋ naŋ kà təndal.

²¹ Leli ti ni mədəm amal naŋ əhəŋgay ndam *Izireyev. Akaba nani dek, nihi tegi vad mahkər kani, zlam gani àgravu ni.

²² Ay ti wál ya tǝbu akaba leli ni ndahaŋ tǝhia pakama ga məgri eje p ana leli a. Tǝru kə mindiviŋ də ge miledə ti

²³ tãdiviyu ahàr ana kisim ga Yezu ni ndo, mæk tàslàkabiya, tãhi ana leli tipibiya *màslàr ge Melefít a. Màslàr ge Melefít ni tãhibiyu ana tay Yezu nañ àbu àna sifa gayañ.

²⁴ Nahkay ndam geli ndahanj day tòra ke mindiviñ na. Tinjua ti tãdi ahàr ana mindiviñ ni akada ga wál ya tãngəhadí ana leli ni. Ay ti tipibiya Yezu ndo. »

²⁵ Yezu àra ècia pakama gatay na ti àhi ana tay ahkado : « Lekulàm ti endisl àniviya ana kuli bi aw ? Kicámaba ma ga ndam mahəngaray *pakama ge Melefít àna we-ceweci do ni ti kamam ?

²⁶ Ngay ahàr àdàm si *Bay gəðakani ya amara ni àcaka daliya nahkay day kwa, mæk kwa ti Melefít amazləbay nañ ti miği gəðakani kè eri ge mis dek ti kicám do waw ? »

²⁷ Eslini Yezu nakəñ àdəfiaba pakama ge Melefít ya àdəmki ka nañ a Wakita ge Melefít bu na dek ana tay a. Ànjiki ana tay ka ge Məwiz ni, àdəfaba ga ndam ndahanj ya tãhəngaray pakama ge Melefít na dek daya.

²⁸ Tòru tinjua a kəsa ya takoru ni wa wudak nahama, Yezu akoru zlam gayañ akada asafəña divi kà kəsa na.

²⁹ Eslini nday nani tãhi : « Bəsa day, kòru ba, njəhadà akaba leli a, adaba tegi fat àdiya, mələñ nañ àbu edizi timey. » Nahkay tãhuriyu tãnjəhad a kəsa ni vu akaba tay.

³⁰ Tàra tãhaliya zlam məzumani ana tay a ti Yezu àzay *dipen ni, àgri susi ana Melefít, èsekaba, àvi ana tay.

³¹ Nday nakəñ tãra tipia gayañ ya àgray nahkay na ti eri gatay ni ègia kwelenj-kwelenj, təsər nañ. Ay tãra təsəra nañ a ti tipí nañ wa do, nañ àbi.

³² Eslini tãdəm e kidiñ gatay bu ahkado : « Zlam ya ti àhi ana leli e divi bu, àdəmki ka Wakita ge Melefít ni ti miçiaba ni ti àməriya məbərur ana leli a do waw ? »

³³ Nday nakəñ ticikaba huya, tãngoru a Zeruzalem. Tòru tinjua ti tãdi ahàr ana ndam asak ga Yezu kru mahar bəlanjani ni macalavani akaba mis ndahanj.

³⁴ Eslini nday ndahanj ni tãhi ana mis cœeni nakəñ ahkado : « Bay geli àngaba e kisim ba edediñ edediñena ! Simu èpi nañ a. »

³⁵ Nday cœeni ni day tãngəhad ere ya àgrakivu ka tay e divi bu ka ya ti takoru e Emeyus ni akaba gatay ya təsər Yezu ka ya ti esekaba dipen j a ni.

Yezu àngazlivu ana ndam madəbay nañ ni (Meciyu 28.16-20 ; Mark 16.14-18 ; Zen 20.19-23 ; Təwi 1.6-8)

³⁶ Nday cœeni ni tãbu təzlapay nahkay ti mis ni dek tipí Yezu nakəñ nañ jika e kidiñ gatay bu. Àhi ana tay ahkado : « Melefít mǎgri sulum gayañ ana kuli. »

³⁷ Nday dek məbərur àtikaba ana tay a, àngwaz àwəra tay a dal-dal, adaba tãdəm maslarja àmbavakiva ka tay a.

³⁸ Eslini Yezu àhi ana tay ahkado : « Kəgrum àngwaz ti kamam ? Nğay hini nu ti kəgəsumkabu do ni ti kamam ?

³⁹ Mənjumki ahar goro ni akaba asak goro ni. Hini nu timey ! Njamfu, mənjumlu lala. Kipəma nu nəbu àna aslu akaba aslat ga vu goro. Mis məmbavani ti nahkay hi do. »

⁴⁰ Ka ya ti nañ àbu ahi ma ana tay nahkay ni ti àngazli ahar gayañ ni akaba asak gayañ ni ana tay.

⁴¹ Tàra ticia ma gayañ na ti àgria ejep ana tay a, tàmərva àsabay, ay kekilenja təgaskabu nğay nañ edediñ fanj ndo. Nahkay Yezu nakəñ àhi ana tay : « Zlam məzumani àfəñ kè kuli ahalay bi aw ? »

⁴² Nday nakəñ tãziaya telma ge kilif matusana,

⁴³ mæk àzay, àzum kè eri gatay.

⁴⁴ Eslini Yezu àhi ana tay ahkado : « Ere ye ti àgrakuvu ni ti nəhia ana kuli a ahaslana ka ya ti nu nəbu akaba kuli na. Nəhi ana kuli ahkado tãdəmku pakama, tãbəkia ma gana e *Divi ge Melefít ya àdəfikí ana Məwiz ni ba akaba a wakita ga ndam mahəngaray *pakama ge Melefít ba akaba a wakita ge Limis ba. Pakama nani ya tãdəmku ni dek ti si agravu kwa. »

⁴⁵ Eslini nañ nakəñ àvi məsər zlam ana tay ga miçiaba zlam ya a Wakita ge Melefít bu na.

⁴⁶ Àhi ana tay ahkado : « Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefít bu nahkay hi : “*Bay gəðakani ya amara ni ti si àcaka daliya kwa, tãkada nañ a, mæk a vad ya mahkər angaba e kisim ba kwa.”

⁴⁷ Kələñ gani zla nahəma, atəhi ma ana mis ga had ga mələñ ni dek àna slimi gayañ, si tãmbatbaka majalay ahàr gatay a, day kwa ti Melefít ambərəfəña zlam magudarani gatay ni kà tay a. Atənjəki ka mədəm ma gani a Zeruzalem.

⁴⁸ Pakama gani nani tãdəmki ti ka nu. Ndam sedi gani ti lekulàm.

⁴⁹ Nu ti ànəslərribiyu Məsuf ya ti Baba goro àdəm aməvibiya ana kuli ni ana kuli. Ay lekulàm ti ni njəhaduma a Zeruzalem a duk abivoru ana vad ya ti Məsuf gani nani aməəkia ke kuli a, aməvi njədə ge Melefít dek ana kuli ni. »

Melefít azoru Yezu e melefít vu (Mark 16.19-20 ; Təwi 1.9-11)

⁵⁰ Yezu àra àhia pakama nana ana tay a ti òru àna tay gwar a Betani. Òru ènjua eslina ti àhalkioru ahar ka tay agavala, àgri *sulum ge Melefít ana tay.

⁵¹ Ka ya ti nañ àbu agri sulum ge Melefít ana tay ni ti àsləkafəña kà tay a, Melefít àzoru nañ agavala a hud melefít vu.

⁵² Naŋ àbu aslækafəŋa kà tay a ti nday nakəŋ təhəŋgrioru ahàr a had, meleher ndi6a ndi6a ana had. Kələŋ gani tənŋa a Zeruzalem àna màmərana dal-dal.

⁵³ Kəlavad təhuriyu a dalaka ga *ahay gədakani ge Melefit ni vu, tanjəhad eslini ruk, tazləbay Melefit.

Ma Maweni Sulumani ya Zeq àbaki ni Ere ye ti mädämki ka Ma Maweni Sulumani ya Zeq àbaki ni

Maslaña ya ti àbaki wakita ge Zeq ni àdafay slimi gayan a wakita ni bu ndo. Ku tamal nahkay nängu ni, kwa ka mənjàki gani ndam ga Yezu dek täsära àbaki ti Zeq zal asak gayan ni. A wakita ni bu àbaki slimi ga ndam asak ga Yezu ndahan ni, ay àbaki slimi gayan gayanani ndo ; àbaki « nan ya ti Yezu awayay nan kayani ni » ciliñ (13.23 ; 19.26 ; 20.2 ; 21.7, 20).

Zeq àsära majalay ahàr ga ndam Zude ya tajəgay Krist Bay gəđakana ya amara na (1.20-21 ; 7.40-42). Àsära manjàhad ga ndam Zude a : gatay ya tizirey ndam Samari na (4.9), ya tekeli kudi ana wur ka vad azlalahkər, ku tamal vad gani vad məpəsabana na (7.22). Àsära had Zude a (11.18). Gayan ya àngəhad pakama ni nahkay ni ti adafaki epia zlam gana àna eri gayan gayanana (12.3 ; 20.7). Zlam gani nani dek ti adafiki ana leli bay ya àbaki wakita ni ti tənjàhadkabá akaba Yezu a.

Zeq àngəhad ere ye ti Yezu àgray akaba àdäm ni akada ge Meciyu, Mark akaba Luk ya tənjàhad ni ndo. Nday mahkərani ni tənjàhad ga Yezu ya ànjaki ke tawi gayan ka had Gelili, òru gwar a Zeruzalem ni. Ay Zeq ti ni àngəhad sawaday ga Yezu ndahan ya ti nday ndahan ni tənjàhad ndo na : òru a Zeruzalem sak kay (2.13 ; 5.1 ; 7.10 ; 12.12). Meciyu, Mark akaba Luk tənjàhad zlam ga Yezu ya àgray na àtam ge Zeq ya àngəhad ni, ay Zeq àngəhad pakama ga Yezu a kay ya nday ndahan ni tənjàhad ndo na, mazavu gani 3.1-21 ; 4.1-42 ; 6.25-70 ; 7.14-39 ; 8.12-58 ; 10.1-21 ; 13.1-17.26.

A pakama nday nani bu ni ti Yezu àdafay ahàr gayan, àdäm nan ti nan way. Nan dipen ya àvi sifa ana mis ni (6.35, 41, 48, 51) ; nan bay ya asladí məlan ana mis ni (8.12 ; 9.5) ; nan mahay ga gargara ga tambəmbak (10.7, 9) ; nan bay ya ti ajəgay zlam lala ni (10.11, 14) ; mis tanğaba e kisim ba, təbu ana sifa ti azuhva nan adaba nan àbu (11.25) ; nan divi, nan jiri, nan sifa (14.6) ; nan mən ga zlam ya abi bəza sulumani ni (15.1, 5). A pakama nday nani bu dek ti Yezu àzay pakama ge Melefit ya àhi ana Məwiz ka ya ti àngazlivu ni : « Nu nəbu. » (Maharana 3.14 ; Zeq 8.58). Nahkay Zeq àngəhad ga Yezu ya àdäm vay-vay « Nu Melefit » ni.

* 1:1 Pakama ge Melefit ti Yezu.

Zlam ga Yezu ya àgray, àgri ejep ana mis ni ti adafaki nan gəđakani (2.11), ti mis täsər nan Melefit. Zeq àbaki zlam nday nani dek ti awayay ti « kəgəsumkabu Yezu ti nan Krist, nan Wur ge Melefit, ti kəngətum sifa ya àndav day-day do ni » (20.31).

Pakama ge Melefit asladí məlan ana mis

¹ Wudaka Melefit ànjaki ka magraya zlam a dek ti Bay nahan àbu àndava. Bay gani nani ti Pakama ge Melefit. * Ka gani nani ti nan àbu akaba Melefit ka ahar bəlan àndava. Nan gani ti Melefit daya.

² Wudaka Melefit ànjaki ka magraya zlam a dek ti Pakama nani nan àbu akaba Melefit ka ahar bəlan àndava.

³ Melefit àgraya zlam a dek ti àna nan. Zlam ya ti Melefit àgraya àna nan do ni ti àbi.

⁴ Zlam ya ti Melefit àgraya tay a ni dek ti Pakama nani àvi sifa gani ana tay. Sifa gani nani ti asladí məlan ana mis.

⁵ Masladani gani nani asladay a məlan zinj-zijeni bu, ay ti nday ya a məlan zinj-zijeni bu ni təgəskabu nan ndo.

⁶ Zal nahan àra, slimi gayan Zeq, Melefit àslərbiyu nan ga məhi pakama gayan ana mis.

⁷ Nan zal sedi : àra ti ga magrakia sedi a ka masladani na, ti mis dek táfəki ahàr ka Bay ya ti avay sifa ni.

⁸ Asladay ti nan nanani do : àra ti ga magrakia sedi ka masladani na ciliñ.

⁹ Bay ya ti asladay ge jiri ni ti, Pakama ge Melefit ni. Àra a duniya va, nan àbu asladí məlan ana mis dek.

¹⁰ Nahkay Bay nani ti nan àbu a duniya bu. Melefit àgraya duniya ti àna nan : ay ti ndam ga *duniya ni təsərkaba nan a ndo.

¹¹ Àra ka had gayan a, ay ti ndam gayan təgəskabu nan ndo.

¹² Ku tamal nahkay nängu ni mis ndahan təgəskabá nan a, təfəkia ahàr a. Nday ya ti təfəkia ahàr a ni ti, àvi divi ana tay ti tigi bəza ge Melefit.

¹³ Tigia bəza ge Melefit a ti akada ge mis ya ti tiwi bəza ni do. Tigi nahkay ti akada ga zal ya awayay azi hud ana wal ni do. Tigi nahkay ti Melefit àvi sifa maweni ana tay tigi bəza gayan.

¹⁴ Nahkay Pakama ge Melefit ni ègia mis a, ànjəhad e kidin geli ba. Ere ye ti àgray ni dek ti àgray àna *sulum ge Melefit, àna jiri daya. Leli mərə mīpia nan a ti mäsəra nan gəđakani, nan Wur bəlan bəlanani ge Melefit.

¹⁵ Zeq àgrakia sedi a, àdäm kay kay : « Nädəm : “Nu ti nàra enji gayan a, ay nan gəđakani àtam nu, adaba wudaka tiwi nu ti nan àbu àndava.” Pakama gani nani nädəmki ti ka nan. »

16 Nanj ti zlam sulumani dek afa gayan : nahkay agri sulum gayan ana leli sak ehimeya.

17 Melefifit avi *Divi gayan ana leli ti ana wakita ge Mawiz ya abaki ni. Ay agri sulum gayan akaba jiri gayan ana leli ti Yezu *Krist.

18 Maslanja ya epia Melefifit a ti abi. Ay Wur gayan belan belanani nanj Melefifit, anjahad afa ga Banani ni, nanj day kwa ti adafiki Melefifit ana leli ti masar nanj.

Sedi ge Zej bay mabaray mis ni

(Meciyu 3.1-12 ; Mark 1.1-8 ; Luk 3.1-18)

19 Nahkay Zej nakon agray sedi gayan. A vad nahan gadakani ga ndam *Zude ya a Zeruzalem ni talsarbiyu mis ge mihindifinja ma ke Zej a. Talsarbiyu ti mis ndahan e kidin ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefifit ni bu akaba ndam *Levi ndahan. Mis ni tara tinja ti tahi : « Nak ti way ? »

20 Tara tihindifinja ma na nahkay ti, Zej nakon embirfin ndo, adam vay-vay ke meleher ge mis dek : « Nu ti Krist *Bay gadakani ya amara ni do. »

21 Eslini tihindifinja ma keti, tahi : « Tamal nahkay ti, nak way ? Nak Eli aw ? » Zej nakon ahengrifon ana tay, adam : « Aha, nu Eli do. » Tahi keti : « Ay nak ti bay mahangaray pakama ge Melefifit ya Mawiz adam amara ni aw ? » Adam : « Aha, nu do. »

22 Eslini tahi : « Tamal nahkay ti, nak way zla aw ? Ahar adam mahengrikaboru ma gani ana ndam ya talsarbiyu leli ni kwa. Kadamki mam ka ahara gayak mam ? »

23 Zej ahengrifon ana tay, adam : « Ahaslani Izayi bay mahangaray pakama ge Melefifit adam :

“Maslanja azlah a hud gili bu, dangu gayan ahendabiyu. Adam :

Slamatumikabu divi ana Bay gadakani, ahara adam divi gayan mala ndalaba.” †

« Maslanja ya ti dangu gayan ahendabiyu ni ti nu. »

24 E kidin ga ndam ya ti talsarbiyu tay a Zeruzalem ni bu ni ti ndam *Feriziyen ndahan takibu ka tay.

25 Nday nakon tihindifinja ma nahan a keti, tahi ahkado : « Tamal nak Bay gadakani ya amara ni do, nak Eli do, nak bay mahangaray pakama ge Melefifit ya amara ni do nahama, *kabaray mis ti kamam ? »

26 Zej nakon ahengrifon ana tay, adam : « Nu ti nabaray kuli ana yam ; ay maslanja nahan nanj abu e kidin gekuli bu, kasarum nanj do.

27 Nu ti nara enji gayan a : ay nu ti way ga mepichehiaba ezewed ga kimaka gayan a di way ? »

28 Zlam nday nani dek tagravu ti a Betani ke ledi ga zalaka *Zarden, ka malan ya ti Zej abaray mis ni.

Yezu ti nanj Wur Tambak ge Melefifit

29 Hajon gani ti Zej nakon epi Yezu nanj abu arakia. Ara epia nanj a ti adam ahkado : « Maslanja hini ti *Wur Tambak ge Melefifit : agray ti zlam magudarani ge mis ga duniya ni dek malabi va bi ti nanj.

30 Nadam : “Nu ti nara enji gayan a, ay nanj gadakani adam nu, adaba wudaka tiwi nu ti nanj abu adava.” Pakama gani nani nadamki ti ka nanj.

31 Ngay nanj gani ti nasarkaba ndo. Ay nu nara *nabaray mis ana yam ti ga madafiki nanj ana ndam jiba ge Izireyel. »

32 Zej nakon adam keti : « Nipi *Masuf ge Melefifit aharkiaya kwa a hud melefit ba akada ga kurkoduk ya ahar na, arakia anjahadki.

33 Ngay nanj gani ti nasarkaba ndo, ay ka ya ti Melefifit aslarbiyu nu ga mabaray mis ana yam ni ti ahuhkado : “Maslanja ya ekipi Masuf goro amaharkiaya amanjahadki ni ti, nanj gani Bay ya ti amabaray mis ana *Masuf Njelatani ni.”

34 Zlam gani nani agrava ke eri goro a. Nagrakia sedi a : nanj ti Wur ge Melefifit. »

Ndam madabay Yezu ye enjenjeni ni

35 Hajon nahan gani keti Zej nanj abu eslini akaba ndam madabay nanj ca.

36 Nday tabu eslini nahkay ti Zej nakon epi Yezu nanj abu asawaday. Ara epia nanj a nahama, adam : « Maslanja hini ti *Wur Tambak ge Melefifit. »

37 Ndam madabay nanj ceni ni tara ticia ma gayan na ti tadaboru Yezu e metelin vu.

38 Yezu ambatbiyu ma kalon, epi ti nday tabu tadaboru nanj, mak ahi ana tay : « Kadabum mam ? » Nday nakon tahi ahkado : « Rabi, kanjahad ti eley ? » (Rabi ti awayay adamvaba « Mesi »).

39 Nanj nakon ahi ana tay ahkado : « Dagma, akara kipum. » Nahkay toru akaba nanj, toru tiri malan gayan ya anjahad ni. Ka sarta gani nani agray njemdi fad ya ga malakarawa : tapas akaba Yezu nakon eslini, fat adakiviya a ahay vu ka tay.

40 E kidin ge mis ceni ya tici ma ge Zej, tadabay Yezu ni bu ni ti, belan gani slimi gayan Andre nanj wur ga manj ga Simu Piyer.

41 Andre nakon adaboru wur ga manjani Simu huya. Ara adia ahara a ti ahi : « Madia ahara ana Misi a. » (Misi ti awayay adamvaba « *Krist *Bay gadakani ya amara ni »).

42 Andre ara ahia ma ana Simu a nahkay ti azoru nanj suwwa afa ga Yezu. Yezu ara epia nanj a ti ahi : « Nak Simu wur ge Zej : kama

kama ti atəzalay kur ti Sifas. » (Sifas ahkay do ni Piyer ti awayay adəmvaba « akur. »)

⁴³ Həjəŋ tegəni gani ti Yezu àdəm asləka akoru ka həd *Gelili. Naŋ əbu akoru ti àdi ahər ana Filip mək əhi : « Dəbabiyyu nu. »

⁴⁴ Filip ti kəsa gayəŋ Beceyda. Kəsa nani ti kəsa ga ata Andre nday ata Piyer daya.

⁴⁵ Filip day ərə ədi ahər ana Natanayel mək əhi : « Mədia ahər a ana Bay ya ti Məwiz àdəmki ma e *Divi ge Melefit bu akaba ndam mahəŋgaray *pakama ge Melefit tədəmki ma na. Bay gani nani ti Yezu, naŋ wur ge Zəzef, kəsa gayəŋ Nazaret. »

⁴⁶ Eslini ti Natanayel àhəŋgrifəŋ, əhi : « A Nazaret ti zlam sulumani aŋgətəvə nahkay aw ? » Filip àhəŋgrifəŋ, əhi : « Ra kipi əna eri gayak. »

⁴⁷ Natanayel nakəŋ naŋ əbu arəkia ka Yezu a, Yezu əra əpia naŋ a nahəma, àdəm : « Naŋ hini ti zal *Izireyel ededīŋ : əgosay mis do ferera. »

⁴⁸ Natanayel əra əcia ma gayəŋ na ti əhi : « Kəsər nu ti ahəmamam ? » Yezu àhəŋgrifəŋ, əhi : « Wudəka Filip əzalabiyu kur ti, nipiya kur a ka ya ti nak kəbu e zəhwəri ga *wəruv bu na. » ⁴⁹ Eslini Natanayel əhi : « Məsi, nak ti Wur ge Melefit, nak Bay ga ndam Izireyel ! »

⁵⁰ Yezu əhi ahkado : « Kafəku ahər ti adəba nəhuk “Nipiya kur a nak kəbu e zəhwəri ga wəruv bu” ni aw ? Ekipi zlam gədəkani ndahəŋ tətəm hini mba. »

⁵¹ Àdəm keti : « Nəhi ana kəli nahəma, ekipəm həd melefit məzləkəvbana, akaba *məslər ge Melefit təcəloru e melefit vu mək təŋgəkua ka nu, nu *Wur ge Mis a. »

2

Wuməri ga maday wal a Kana

¹ A vad ya mahkər ti təgray wuməri ga maday wal a Kana ka həd *Gelili. Məŋ ga Yezu day naŋ əbu eslini.

² Təzaloya Yezu akaba ndam mədəbəy naŋ na ka mələŋ ga wuməri na daya.

³ Nday təbu tagray wuməri nahkay ti zum əra àndavkia ka tay a. Eslini məŋ ga Yezu əhi ana Yezu ahkado : « Zum ni əbi va bi, àndava. »

⁴ Ay Yezu àhəŋgrifəŋ, əhi : « Mma, nak kədəfuki təwi goro aw ? Sarta gani goro əŋjia faŋ ndo. »

⁵ Eslini məŋ ga Yezu əhi ana nday ya ti tagray təwi ni ahkado : « Grum ere ye ti aməhi ana kəli kəgrum ni dək. »

⁶ Wərzla ga akur gədəkani muku təbu eslini. Wərzla nday nani ti ndam *Zədə təcahviyyu yam a tay vu, *tabaray əna naŋ ka ya ti tawayay tigi *njalatani akada ge divi gatay ya tədəbəy ni. Wərzla ni bələŋ gani azum mandaray fad.

⁷ Eslini Yezu əhi ana ndam ya tagray təwi ni ahkado : « Cəhumviyyu yam a wərzla nday hini vu, ti tərəhvə. » Nahkay nday nakəŋ təcahviyyu yam a wərzla ni vu berera berera.

⁸ Təra təgra nahkay ti, Yezu əhi ana tay : « Cəhumaya kəzumikaboru ana gədəkani ga wuməri ni. » Mək təgray ere ye ti əhi ana tay ni.

⁹ Gədəkani ga wuməri ni əra əcaka ti yam ni əgia zum a àndava. Naŋ əsər mələŋ ya təcahbiyyu zum ni do, ay ndam magray təwi ni təsəra təcahbiyyu yam ga wərzla ni. Əra əcaka zum na ti, əzalay bay ya aday wal ni,

¹⁰ mək əhi : « Ku way way do ka ya ti agray wuməri ti acəhibiyu zum məcərani ana mis enji. Mis ni etisikabə day kwa ti acəhibiyu ya əcər lala do ni ana tay. Ay nak ti kəgray nahkay ndo, kəvi zum ya acər lala ni ana mis nihi dəma mba. »

¹¹ Zlam ga Yezu ya əgray enjenjeni agri ejej ana mis, adəfiki zlam ana tay ni ti əgray a Kana ka həd Gelili ti nahkay. Gayəŋ ya əgray nahkay ni ti adəfaki naŋ gədəkani : ndam mədəbəy naŋ ni təra təsəra naŋ gədəkani ti təfəki ahər həya.

¹² Kələŋ gani Yezu akaba məŋjani, bəza ga məŋjani akaba ndam mədəbəy naŋ ni təsləka tōru a Kafarnahum. Tōru tīŋjə eslina ti tənjuhəd vad bəl cilīŋ.

Yezu a ahay gədəkani ge Melefit ni bu
(Meciyə 21.12-13 ; Mark 11.15-17 ; Lək 19.45-46)

¹³ Wuməri ga ndam *Zədə ya təzalay *Pak ni əra əŋjia wudək ti, Yezu akaba ndam mədəbəy naŋ ni tōru a Zerəzalem.

¹⁴ Tōru tīŋjə ti Yezu əhuriyyu a dalaka ga *ahay gədəkani ge Melefit ni vu. Eslini ədi ahər ana ndam məsəkumoru slasla, təmbəmbak, kurkodük, akaba ndam mədəbəy siŋgu manjuhədani.

¹⁵ Əra ədia ahər ana tay a nahkay ti əzay ezewed, əslapaya kurupu gana, əgaraya tay a dalaka ga ahay ni ba dək : əgaraya təmbəmbak akaba slasla gatay na daya. Əboru siŋgu ga ndam mədəbəy siŋgu ni ka həd, əhəmbahadəba tabəl gana daya.

¹⁶ Mək əhi ana ndam məsəkumoru kurkodük ni ahkado : « Hələmaba zlam ndana ahalay a ! Kəgrum ti ahay ga Bəŋ goro ni egi gosku ba. »

¹⁷ Ndam *mədəbəy Yezu ni təra tīpia ere ye ti əgray na ti, təsərki ka pakama ge Melefit ya əbu məbəkiani a Wakita gayəŋ ni bu ni. Pakama gani nihi : « Bay Melefit goro, nawayay ahay gayak dal-dal. Nawayay kwa, do ni nənjəhad koksah. »

¹⁸ Eslini gədəkani ga ndam Zədə tihindifŋa ma kə Yezu a, təhi ahkado : « Kisliki magray mam tata mam ? Graya zlam magray ejej a

ti mäsär Melefit àvuka divi ga magray ere ye ti kàgray ahalay na. »

¹⁹ Yezu àhi ana tay ahkado : « Mbedümkaaba ahay gəđakani ge Melefit hina. Kèmbedümkaaba nahəma, a huđ ga vad mahkərani ni bu ni ti nələmaba. »

²⁰ Nday nakəŋ təhəŋgrifəŋ, təhi : « Wudaka tindeveriŋ məlam ahay hini ti, təzumkia vi a kru kru fađ mahar muku a. Nak ti kəđəm kələmaba a huđ ga vad mahkərani ba ti ahəmamam ? »

²¹ Ay ahay gəđakani ya Yezu àđəmki ma ni ti, àđəmki ka vu gayəŋ gayəŋani.

²² Yezu àra àməta mək àngaba e kisim ba ni ti ndam mađəbay naŋ ni təsərki ka ma nani ya àđəm ni. Nahkay nday nakəŋ təgaskabu pakama ya àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu ni akaba ma ga Yezu ya àđəmbiyu ni.

Yezu àsəra majalay ahàr ge mis a dek

²³ Ka ya ti Yezu naŋ àbu a Zeruzalem a wuməri ga *Pak bu ni ti àgra zlam ya agri ejep ana mis na dal-dal. Mis tàra tipia ti mis kay e kidiŋ gatay bu təfəkia ahàr ka Yezu a, təđəm naŋ gəđakani.

²⁴ Ay Yezu ti ni àfəki ahàr ka tay ndo, adaba àsəra tay a dek lala.

²⁵ Awayay ti mis təhiki ma àki ka ku way way do do, adaba naŋ àsəra majalay ahàr ge mis a dek.

3

Ata Yezu nday ata Nikodem

¹ Zal nahaŋ àbu slimu gani Nikodem ; naŋ zal Feriziyeŋ, naŋ gəđakani ga ndam *Zude daya.

² Ga məlavaf a vad nahaŋ nahəma àrəkia ka Yezu a, àhi ahkado : « Məsi, məsəra Melefit àslərbiyu kur ga macahi zlam ana leli, adaba maslaŋa àbi agray zlam magray ejep akada gayak ni bi, si tamal ti Melefit àvia njəda gana ana maslaŋa gana kwa. »

³ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Nəhuk nahəma, maslaŋa àbi epi *Məgur ge Melefit bi, si tamal tiweya naŋ nahaŋ a keti kwa. »

⁴ Nikodem nakəŋ èhindifitja ma, àhi : « Mis gəđakani àndava ti tiweya naŋ nahaŋ a keti ti agravu waw ? Esliki mənguyani a huđ ga məŋani vu mək tiweya naŋ nahaŋ a keti aw ? »

⁵ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi keti : « Nəhuk nahəma, maslaŋa àbi ahuriyu a Məgur ge Melefit vu bi, si tamal tiweya naŋ àna yam a akaba Məsuf Njəlatana kwa. »

⁶ Maslaŋa ya ti mis hihiriki ewi ni ti naŋ mis ciliŋ. Maslaŋa ya *Məsuf Njəlatani ewi ni ti naŋ àbu àna Məsuf Njəlatani.

⁷ Ma goro ya nəhuk : “Ahàr àđəm lekələm dek si tiweya kuli nahaŋ a keti kwa” ni ti àgruk ejep ba.

⁸ Ere ye ti nəhukki ma ni ti akada ga aməd ya akəzlay ka məlaŋ ya naŋ awayay ni. Kici mahənday gani ciliŋ ; kəsər məlaŋ ya ècikiyiu ni do, kəsər məlaŋ ya akoru ni do daya. Ku way way do *Məsuf ge Melefit èwia naŋ a ti naŋ day nahkay. »

⁹ Eslini Nikodem nakəŋ àhi : « Ere gani nani agravu ti ahəmamam ? »

¹⁰ Yezu àhi keti : « Nak bay macahi zlam ana ndam *Izireyel ti kəsər zlam nday nani do aw ? »

¹¹ Nəhuk nahəma, ere ye ti leli məđəmki ma ni ti leli məsəra àndava. Ere ye ti leli magrakia sedi a ni ti, leli mipia àndava. Ay lekələm ti ni kəgəsumkabu ma geli ya məhi ana kuli ni do.

¹² Tamal lekələm kəgəsumkabu ma goro ya nəhi ana kuli àki ka zlam ya agravu ka huđ ni do ni ti, akəgəsumkabu ma goro ya anəhi ana kuli àki ka zlam ya agravu e melefit bu ni ti ahəmamam ?

¹³ Maslaŋa ya ti àcəloya e melefit va ti àbi, si nu *Wur ge Mis, adaba nəsləkabiya eslina.

¹⁴ Ahaslani a huđ gili bu ni ti Məwiz àvədaya gavaŋ ga evirzegenə, àfəki ka ahàr ga təndal, àzoru agavəla. * Nu Wur ge Mis day si təzoru nu agavəla nahkay kwa. ¹⁵ Nahkay ti ku way way do àfəkua ahàr a ti Melefit avi *sifa ya àndav day-day do ni.

¹⁶ Nəđəm nahkay ti adaba Melefit àwaya mis ga duniya dal-dal. Nahkay àslərbiyu Wur gayəŋ bəlaŋ bəlaŋani ni, àvi ana tay, ti ku way way do tamal àfəkia ahàr ka Wur na ti èji do, àŋgət sifa ya àndav day-day do ni sawaŋ.

¹⁷ Melefit àslərbiyu Wur gayəŋ a duniya vu ti ga məgas mis ga duniya ni àna seriya do : àslərbiyu naŋ ti ga mahəŋgay mis ga duniya àna naŋ sawaŋ.

¹⁸ Maslaŋa ya ti afəki ahàr ka Wur ge Melefit ni ti, Melefit àgəs naŋ àna seriya do. Ay maslaŋa ya afəki ahàr do ni ti, Melefit àgəsə naŋ àna seriya àndava, adaba afəki ahàr ka Wur ge Melefit bəlaŋ bəlaŋani ni ndo.

¹⁹ « Seriya ya Melefit agəs mis àna naŋ ni ti nihi : àslərbiyu Wur gayəŋ a duniya vu ga masladi məlaŋ ana mis, ay mis təwayay məlaŋ masladani ni ndo, təwayay manjəhadani a məlaŋ ziŋ-ziŋeni bu sawaŋ. Tagray nahkay ti adaba təbu tagudar zlam.

²⁰ Ku way way do tamal agudar zlam ti àwayay məlaŋ masladani do ; àwayay məhuriyani a huđ gani vu do daya, adaba awayay ti zlam magadavani gayəŋ ni àŋgazlavu ba.

²¹ Ay maslaŋa ya ti agray jiri ni awayay məhuriyani a məlaŋ masladani ni vu, adaba àgray təwi gayəŋ àna njəda ge Melefit, nahkay awayay ti təwi ni məŋgazlavu. »

Yezu nday ata Zeŋ bay məbaray mis ni

* 3:14 Mənjay Macalani 21.9.

²² Yezu akaba ndam ya taɗɗabay nañ ni tãslãka, tãru ka mɛlanj nahanj ka had *Zude. Tãru ñnjua eslina ti Yezu ñnjahad akaba tay, nañ ãbu *abaray mis.

²³ Ka sarta gani nani ti Zej day nañ ãbu abaray mis a Enoñ kã gɔvay ga kãsa Selim. Zej abaray mis eslini ti adãba yam ãbu dal-dal. Nahkay mis dal-dal tãbu tãrakia mæk abaray tay.

²⁴ Ka gayanj nani abaray mis ni ti, tãfiyu nañ a ðanjay vu fañ ndo.

²⁵ Eslini mis ya taɗɗabay Zej ni ndahanj e kidin gatay bu tãbu tagray gejewi akaba zal Zude nahanj ãki ke divi ga ndam *Zude ya taɗɗabay ti tigi *ñjalatani ni.

²⁶ Nahkay nday nakøj tãrakioru ke Zej, tãhi ahkado : « Masi, bay ya a vad nahanj ãbu lekulum ata nañ ke ledi ge Zurdøj kãgrakia sedia ni ti, nihi ti nañ ãbu abaray mis, mis dek tãbu tãrakioru. »

²⁷ Eslini Zej nakøj ãhi ana tay ahkado : « Maslanja ya ti esliki magray tãwi ãna njeda gayanj gayanani ti ãbi, si tamal Melefit ãvia njeda gana kwa.

²⁸ Lekulum lekulumeni day kãgrumkua sedi a tata, nãdãm : "Nu *Krist *Bay gãdãkani ya amara ni do ; Melefit ãslãrbiyu nu enji gayanj cilinj."

²⁹ Nãdãm nahãma, nu ti akada zãba ga bay ya aday wal ni. Maslanja ya ti azay wal ni ti wal ni gayanj. Ay zãba gayanj ni kã gɔvay gayanj, eci ma gayanj ; eci ðanjgu ga bay ya aday wal na ti amãr dal-dal. Nu day nãmør ti nahkay, mãmãrani gani eslãva a vu va.

³⁰ Ahãr ãdãm njeda gayanj mãsagakivu, goro ni ni mãgoloru.

³¹ « Bay ya ti ãslãkabiya agavãla nahãma, agur mis dek. Maslanja ya ãslãkabiya agavãla do ni ti nañ ka had, azlapaki day ka zlam ya ka had ni. Bay ya ti ãslãkabiya a hud melefit ba ni ti [agur mis dek],

³² agray sedi ga zlam ya epi akaba eci ni, ay maslanja ãbi agãskabu pakama gayanj ni bi.

³³ Ay maslanja ya ti agãskabã pakama gayanj a ti adãm pakama ge Melefit ti jiri ededinj.

³⁴ Bay ya ti Melefit ãslãrbiyu nañ ni ti adãm pakama ge Melefit, adãba Melefit ãvia njeda ga Mãsuf gayanj a dek.

³⁵ Bøj ga Wur ni awayay Wur gayanj ni, ãbi zlam dek a ahar vu ti mãgur.

³⁶ Maslanja ya ti afãki ahãr ka Wur ni ti Melefit ãvia *sifa ya ãndav ðay-day do na ãndava. Maslanja ya ti afãki ahãr ka Wur ni do ni ti amãngat sifa gani do ; Melefit nañ ãbu azumki bãruv kekileña. »

4

Zlapay ga ata Yezu nday ata wal Samari

¹ Eslini mis tãbu tãdãm Yezu agray ti mis tãdãbay nañ akaba *abaray mis dal-dal

ãtama ge Zej na. Yezu ãsãra ndam *Feriziyøj day ticia ma gana.

² Ge jiri ti abaray mis ti Yezu Yezuani do ; tabaray mis ti ndam ya taɗɗabay nañ ni.

³ Yezu ãra ãsãra ndam Feriziyøj ni ticia ma gana nahkaj ti, ãslãka ka had *Zude a, òru gwar ka had *Gelili.

⁴ Wudaka enjiyu e Gelili ti, si aslãkaba gwar ka had *Samari a kwa.

⁵ Nañ ãbu akoru ka had Samari ti enjua a kãsa nahanj va, tãzalay kãsa nani Sikar. Kãsa gani nani ti kã gɔvay ga vãdanj ge Zekup ya ãvi ana wur gani Zãzef ni.

⁶ A vãdanj nani bu ni ti suwa ge Zekup ãvu mileni. Yezu ãra ãmãtafãkaba ãna sawaday ge divi na, òru enjua ti ãnjahad digus kã suwa ni. Ka sarta gani nani ti fat wis.

⁷ Eslini wal Samari nahanj ara acah yam ti ãdi ahãr ana Yezu nakøj. Nañ ãbu acahaya yam na ti Yezu ãhi : « Vu nãsi ti ! »

⁸ Ka sarta nani ti Yezu nañ bõlanj, adãba ndam ya taɗɗabay nañ ni tãdãgoru a kãsa vu ga mãsøkumbiyu zlam mãzumani.

⁹ Yezu ãra ãhia ma ana wal na nahkaj ti, wal ni ãhi ahkado : « Nak zal *Zude kihindifua yam a kã nu wal Samari a ti ahãmamam ? » Wal ni ãdãm nahkaj ti adãba ma ga ndam Zude ãrakaboru akaba ndam Samari do.

¹⁰ Yezu ãhi : « Tamal ti kãsãra ere ye ti Melefit avi ana mis na akaba maslanja ya ehindifuka yam na ti, akal kihindifinã yam kã nañ a sawanj. Tamal kihindia ti akal ãvuka yam ya avay sifa na. »

¹¹ Wal ni ahãnjgrifãnj, ãhi ahkado : « Maslanja goro ni, zlam macahaya yam a ãfuk bi, suwa ni day zilenj ti, kacahaya yam ya avay sifa na ti eley ?

¹² Bøj ga bøj geli Zekup ãmribu suwa hini ana leli. Nañ nanjani esia yam ga suwa hina, bõza gayanj akaba zlam ga gãnaw gayanj day tisã. Nahkaj ti kãhi ana ahãr kãtama Zekup ãna gãdãkana waw ? »

¹³ Yezu ahãnjgrifãnj, ãhi : « Ku way way do esi yam hini ti, yam amakad nañ kekileña.

¹⁴ Ay maslanja ya ti esi yam goro ya anøvi ni ti yam amakad nañ ðay-ðay va do. Yam ya ti nu nøvi ni emigi akada gãzøj ga yam a vu gayanj bu. Gãzøj ga yam nani ti amøvi *sifa ya ãndav ðay-ðay do ni. »

¹⁵ Nahkaj wal nakøj ãhi ahkado : « Maslanja goro ni, vu yam gani nani, ti yam ãkad nu va ba, nãra ahalay a ga macah yam va ba daya. »

¹⁶ Yezu ãhi : « Ru kãzalabiya zal gayak a, nak day kãnjga. »

¹⁷ Wal ni ãhi : « Zal goro ãbi. » Yezu ãhi : « Ma gayak ya kãdãm zal gayak ãbi ni ti, ma ge jiri ededinj.

¹⁸ Adãba kãda zawal a zlam, ay zal ya nak kãbu afa gani ni ti zal gayak do. Ma gayak ya kãdãm ni jiri ededinj. »

19 Wal ni àhi : « Maslaŋa goro ni, nihi ti nàsara nak bay mahəŋgaray *pakama ge Melefit.

20 Ata bəŋ geli ndam Samari təzləbay Melefit ka həma hini. Ay lekələm ndam Zude kədəmum təzləbay Melefit ti si a Zeruzalem kwa. »

21 Yezu àhi : « Wal ni, gəskabá ma goro ya nəhuk na : sarta amara ti, akəzləbum Melefit ti ka həma hini do, a Zeruzalem do daya.

22 Lekələm ndam Samari kəzləbum Melefit, ay ti kəsərum naŋ ededīŋ ededīŋeni do. Leli ndam Zude ti ni mazləbay Melefit, məsəra naŋ a, adaba Melefit àŋgəzliwu ana leli ga mahəŋgay mis dek àna təwi ya àgri ana leli ni.

23 Ay sarta àbu ara : nihi ti sarta gani nani ènjia àndava. Ka gani nani ti ndam ya ti təzləbay Melefit ededīŋ ededīŋeni ni ti atəzləbay naŋ àna njəda ga Məsuf gayəŋ, àna jiri gayəŋ daya. Adaba Baba awayay ti mis təzləbay naŋ ti nahkay.

24 Melefit ti naŋ Məsuf : nahkay ahàr àdəm ndam ya təzləbay naŋ ni ti təzləbay naŋ àna njəda ga Məsuf gayəŋ akaba àna jiri gayəŋ. »

25 Wal nakəŋ àhi : « Nàsara *Bay gədakani amara, naŋ ya ti təzalay naŋ *Krist ni. Em-injia ti, amədəfiaba zlam ana leli a dek. »

26 Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Nu ya ti nəhuk ma nihi ti, nu Krist gani. »

27 Ka ya ti Yezu àra àdəma ma nana ti, nday ya ti tadəbay naŋ ni təsləkabiya a kəsa ni ba. Nday nakəŋ tارا tipia Yezu a nday təbu təzlapay nday ata wal ni ti àgri ejep ana tay a. Ay maslaŋa ya àhi ana Yezu « Kihin-difija mam ? » ahkay do ni « Kazlapumki ka mam ? » ni ti àbi.

28 Eslini wal ni àmbərbu mandaray gayəŋ ni, àsləka òru a kəsa vu. Òru ènjua ti àhi ana mis ahkado :

29 « Nədia ahàr ana maslaŋa nahaŋ a, àhuaya ere ya nàgrabiya na dek. Bi naŋ Krist Bay gədakani ya amara ni. Dəguma makoru ti kípumbiyu naŋ a. »

30 Mis ga kəsa ni tارا ticia ma ga wal na ti, ticikbiyu tərəkia ka Yezu a.

31 Ka sarta ya ti wal ni àdoru a kəsa vu ni ti, ndam ya tadəbay Yezu ni təbu təhi ana Yezu : « Məsi, caka zlam a day. »

32 Ay Yezu àhi ana tay ahkado : « Nu nəbu àna zlam məzumani ya lekələm kəsərum do ni. »

33 Ndam ya tadəbay naŋ ni tارا ticia ma gayəŋ na ti təzlapay e kidīŋ gatay bu tədəm ahkado : « Bi maslaŋa àzibiya zlam məzumana zla tək ? »

34 Eslini Yezu àhi ana tay : « Zlam məzumani goro ni ti, magray ere ye ti Bay ya àslərbiyu nu awayay ni akaba mendeveerīŋ təwi gayəŋ ya ti àvu ni.

35 Lekələm kədəmum : “Àvu kiya fađ day kwa ti atabaz zlam.” Ay nu ti nəhi ana kəli : Mənjumoru zlam ya a vədaŋ bu ni lala. Zlam ni təndəhkabá, èslia mabazana.

36 Maslaŋa ya abaz zlam ni təvia endif gayəŋ a àndava, naŋ àbu acakalakabu zlam ga vədaŋ ni. Zlam nday nani ti mis ya ti atəŋgət sifa ya àndav day-day do ni. Nahkay ti bay ya ezligi zlam ni nday ata bay ya ti abaz ni təmərvo ka ahar bəlaŋ.

37 Ma *gozogul ge mis ya tədəm : “Maslaŋa nahaŋ ezligi, maslaŋa nahaŋ ara abaz” ni ti jiri ededīŋ.

38 Nu ti nəsləroru kəli ga mabaz zlam a vədaŋ bu. Vədaŋ gani nani ti lekələm kəgrum təwi gani ndo. Lekələm kabazum cilīŋ, mis ndahaŋ tàmətafkiaya ke kəli a. »

39 Ndam Samari tارا ticia ma ga wal ya àhi ana tay : « Àhuaya ere ye ti nàgrabiya na dek » na ti, mis dal-dal e kidīŋ gatay bu təfəki ahàr ka Yezu.

40 Ndam Samari ni tارا tīnjikia ka Yezu a ti təhəŋgalay naŋ, təhi : « Kam-kam njəhadá afa geli a ti ! » Nahkay Yezu ànjəhad afa gatay vad cu.

41 Eslini tارا ticia ma ga Yezu Yezuani ya àhi ana tay na ti, mis dal-dal təfəki ahàr àkivu, tətama nday ya ti təfəki ahàr ye enjenjeni na àna kayana.

42 Mək təhi ana wal ni ahkado : « Məfəki ahàr hi ti, azuhva pakama gayak ya kəhi ana leli ni cilīŋ do. Məfəki ahàr ti adaba leli leleni micia pakama gayəŋ ya àdəm na àna slimi geli gəlena. Məsəra naŋ Bay ya ti ahəŋgay ndam ga *duniya dek ededīŋ ni. »

Yezu ahəŋgaraba wur ga bay məgri təwi ana bay ga had Gelili a

43 Yezu àra àpəsa vad cu eslina ti, àsləka òru e Gelili ;

44 àdəm : « Bay mahəŋgaray *pakama ge Melefit ti, mis ga had gayəŋ gayəŋani təhəŋgrioru ahàr a had do. »

45 Ay òru ènjua e Gelili a ti, ndam Gelili təgəskabá naŋ a, adaba nday day tارا ka wuməri a Zeruzalem a, tipibiya təwi ga Yezu ya àgrabiya eslini na dek palam.

46 Ka ya ti Yezu àbu eslini e Gelili ni ti àŋgoru a Kana. Kana ti kəsa ya ti Yezu àmbatkaba yam a àmbavu zum ni. Eslini maslaŋa nahaŋ àbu, maslaŋa nani ti kəsa gayəŋ Kafarnahum, agri təwi ana bay ga had Gelili. Wur gayəŋ àbiyu a magam, èbesey do.

47 Àra ècia Yezu àsləkabiya e Zude a, naŋ àbu e Gelili ti, àrəkia àhi : « Wur goro èbesey do, awayay amət ; kam-kam tokumkaboru, kòru kàhəŋgaraba naŋ a ti ! »

48 Yezu àhi : « Tamal lekələm kípum zlam njəda-njədani ya təgri ejep ana mis ni ndo ni ti, kəfumku ahàr do simiteni. »

⁴⁹ Eslini bay mægri tawi ana bay ni àhi ana Yezu ahkado : « Bay goro, tamal kòru kàhəŋgaraba wur goro na do ni ti, aməmət. »

⁵⁰ Yezu àhi : « Slàka, wur gayak nanj àbu lala, àmət do. » Bəŋ ga wur ni àgəskabá pakama ga Yezu na, mək àslàka.

⁵¹ Nanj àbu e divi bu angoru a magam nahama, tàbakabu ahàr akaba ndam ya tàgri tawi ni, tahi : « Wur gayak àngaba, nanj àbu lala. »

⁵² Èhindifiŋa kà tay a, àhi ana tay ahkado : « Àgri ngulumani ti àna njemdi ehimey ? » Təhəŋgrifəŋ, tahi : « Aku àhəlki ewena àna njemdi biliŋ ya ga məlakarawa. »

⁵³ Àra ècia ma gatay na ti àsər wur ni àngaba ti ka sarta ya Yezu àhi « Wur gayak ni àngaba, nanj àbu lala » ni. Eslini nanj nakəŋ àfəki ahàr ka Yezu ; ndam ga huđ ahay gayan ni tàra ticia ma gana ti nday day táfəki ahàr ka Yezu.

⁵⁴ Hini ti zlam magray ejep ga Yezu ya àgray ye cu ka had Gəlili ka ya ti àsləkabiya ka had *Zude a ni.

5

Yezu ahəŋgaraba zal dərə a Zeruzalem a

¹ Àgra vad a 6al ti ndam *Zude tàgray wuməri nahanj a Zeruzalem, nahkay Yezu òru.

² Eslini a Zeruzalem ti məlanj nahanj àvu, yam àvu dizliwa. Məlanj nani ti slimi gani Bècata àna ma *Hebri ; kà gəvay ga mahay ya tazalay ga təmbəmbak ni, tàgrafəŋaya ahay a zlam ga məvi zəhweri ana mis ye eslini na.

³ A huđ ga ahay nday nani bu ni ti ndam ga arməwər təvu kay mandəhadani : ndam wuluf, ndam jigwer akaba ndam dərə. [Tajəgay ti yam ni mādaday,

⁴ adaba ka sarta ndahanj ti *məslər ge Melefit ahuriyu a huđ ga yam ni vu adaday yam ni. Eslini maslaŋa ya ahuriyu a yam ni vu enji ni ti ku mam awər nanj mam nəŋgu ni àngaba.]

⁵ Maslaŋa nahanj àbu eslini èbesey do vi kru kru mahkər mahar azlalahkər.

⁶ Yezu epia nanj a nanj àbu mandəhadani, àra àsəra arməwər gayan ni àpəskia ti, àhi : « Kawayay ti kəŋgaba waw ? »

⁷ Maslaŋa ya ti èbesey do ni àhəŋgrifəŋ, àhi : « Bay goro, maslaŋa goro àbi ga məfiyu nu a yam ni vu ke weceweceni ka ya ti adaday ni bi. Ka ga yam ya adaday ni wudaka nəhuriyu ti maslaŋa nahanj embukia. »

⁸ Ay Yezu àhi : « Cikaba, za hətav gayak na, sawaday. »

⁹ Eslini nanj nakəŋ àngaba huya, àzay hətav gayan ni, mək asawaday. Zlam nani àgravu ti ka fat məpəsabana.

¹⁰ Nahkay gəđakani ga ndam Zude tahi ana zal ya ti àngaba ni ahkado : « Kani vad

*məpəsabana ti, kisliki mazay hətav gayak ni do. »

¹¹ Nanj nakəŋ àhi ana tay ahkado : « Maslaŋa ya ti àhəŋgaraba nu a ni àhu : “Zay hətav gayak ni, sawaday.” »

¹² Nday nakəŋ tihindifiŋa, tahi : « Maslaŋa ya àhuk : “Zay hətav gayak ni, sawaday” ni ti way ? »

¹³ Ay maslaŋa ya ti àngaba ni àsər way ti àhəŋgaraba nanj a ni way do, adaba Yezu àsləkaba e kidiŋ ge mis dal-dalani ni ba.

¹⁴ Kələŋ gani Yezu òru àdi ahàr ana maslaŋa ya ti àngaba ni a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni bu, mək àhi : « Nihì kəŋgaba nahəma, kəgudar zlam va ba. Nahkay do ni ti, arəŋa nahanj amagrakukvu àtam nahanj ni. »

¹⁵ Eslini maslaŋa nakəŋ àslàka, àrəkiuru ka gəđakani ga ndam Zude ni, àhi ana tay : « Maslaŋa ya ti àhəŋgaraba nu a ni ti Yezu. »

¹⁶ Nahkay gəđakani ga ndam Zude ni tàdəbafəŋa ma kà Yezu a adaba àgray tawi nani ti a vad məpəsabana ba.

¹⁷ Ay ti Yezu àhi ana tay : « Bəŋ goro àpəsaba do, nanj àbu agray tawi kəlavad ; nu day nəpəsaba do nəbu nagray tawi kəlavad. »

¹⁸ Nanj nakəŋ àra àdəma nahkay ti, gəđakani ga ndam Zude ni àwərikiva bəruv ana tay a dal-dal, tawayay takad nanj. Tawayay takad nanj ti adaba nanj àbu agray zlam ya təcəfəŋa mis ga magrana a vad məpəsabana ba na cilin do, nanj àbu adəm Melefit nanj bəŋjani daya. Adəm nahkay ti, àzay ahàr gayanj nday kala-kala ata Melefit.

Tawi ga Wur ge Melefit ya Melefit àvi ni

¹⁹ Yezu àhi ana tay keti : « Nəhi ana kuli nahəma, Wur èsliki magray tawi ga ahàr gayanj gayanani do. Agray ti si tawi ya ti epia Bəŋjani nanj àbu agray ni kwa. Tawi ga Bəŋ ga Wur ya agray ni dek ti Wur gayanj ni day agray.

²⁰ Adaba Bəŋ ga Wur ni ti awayay Wur gayanj, adəfiki tawi ya ti agray ni dek. Amədəfiki tawi ndahanj gəđakani tətam nday ndani, ti mægri ejep ana kuli.

²¹ Bəŋ ga Wur ni nanj àbu ahəŋgaraba mis ya təməta ni e kisim ba, avi sifa ana tay : Wur gayanj ni day avi sifa ana mis akada gayanj ya awayay ni.

²² Nahkay day Bəŋ ga Wur ni àgrafəŋa seriya kə mis a do : àvi njəda gani ana Wur gayanj ni ti mągrafəŋa seriya kə mis a.

²³ Àgray nahkay ti adaba awayay ti mis dek təhəŋgriuru ahàr a had ana Wur gayanj ni akada ya ti təhəŋgriuru ahàr ana had ana Bəŋ ga Wur ni. Maslaŋa ya ti àhəŋgriuru ahàr a had ana Wur ni do ni ti àhəŋgriuru ahàr a had ana Bəŋ ga Wur ni do daya, adaba Wur ni ti Bəŋjani àslərbiyu nanj.

²⁴ « Nəhi ana kəli nahəma, maslaŋa ya ti aɣaskabu pakama goro, afəki ahār ka Bay ya ti əslərbiyu nu ni, naŋ əbu əna *sifa ya əndav day-day do ni. Melefit aməgas naŋ əna seriya do : kisim aməgri araŋa va do adaba naŋ əbu əna sifa ya əndav day-day do ni əndava.

²⁵ Nəhi ana kəli nahama, sarta nahəŋ əbu ara wudak, ay nihi ti ənjia əndava. Ka gani nani ti ndam ya nday məmətani ni etici dəŋgu ga Wur ge Melefit. Nday ya ti ticia dəŋgu gayan na ti atəŋgət sifa ya əndav day-day do ni.

²⁶ Adaba mam, Bəŋ ga Wur ni avi sifa gayan ana mis ; nahkay əvia njeɗa ana Wur gayan na ga məvi sifa gayan ana mis a daya.

²⁷ Əvia njeɗa ana Wur gayan ga magrafəŋa seriya kə mis a, adaba Wur gayan ni ti naŋ *Wur ge Mis daya.

²⁸ Ma hini ya nədəm ni ti əgri ejep ana kəli ba, adaba sarta əbu ara, sarta gani nani eminjia ti mis ya ti təməta, təvu e evid bu ni dek etici dəŋgu ga Wur ni.

²⁹ Eticia dəŋgu gayan na ti, atahəraya e evid ni ba. Nday ya ti təgra zlam sulumana ni atəŋgaya ga mənɣət sifa ya əndav day-day do na, ay nday ya ti təgudara zlam a ni atəŋgaya ti təgas tay əna seriya.

³⁰ Nu ti niqliki məgri zlam əna ahār goro goroani koksah. Nagrafəŋa seriya kə mis a ti akada ge Melefit ya ahu ni. Seriya goro ya ngray ni seriya ge jiri, adaba nəwayay magray ere ye ti ahār goro awayay ni do. Ngray ti ere ye ti Bay ya ti əslərbiyu nu ni awayay ni sawaŋ. »

Sedi ya tagrakia ka Yezu a ni

³¹ Yezu əhi ana tay keti : « Tamal nu nuani nagrakia sedi ka ahār goro a ti, akal jiri do.

³² Ay agrakua sedi a ti maslaŋa nahəŋ : nəsəra sedi gayan ya agrakua ni ti ge jiri.

³³ Lekulum kəslərunkioya mis ke Zerj a ; tōru tinjikiya ka naŋ a ti agrakua sedi a. Sedi gayan ya agrakua ni ti ge jiri.

³⁴ Nu ti sedi ge mis ya tagrakua ni ti araŋa gani goro do. Nəhi ma ge Zerj ana kəli ti adaba nəwayay kəgəsumkabu. Kəgəsumkabá ti Melefit ahəŋgay kəli.

³⁵ Zerj ti akada ge cəŋgel ya təbefta, asladı məlaŋ ana mis ni. Ka sarta nahəŋ bal ti kəmərumva əna masladani gayan na.

³⁶ Ay nu ti təwi goro ya ngray ni agrakua sedi a. Sedi gani nani ti atam ge Zerj ya agrakua ni. Təwi gani nani ti Bəŋ goro əvu ti nəgray ; agrakua sedi a, adafaki ti Bəŋ goro əslərbiyu nu edeɗiŋ ni ti zlam gani nani.

³⁷ Bəŋ goro əslərbiyu nu, naŋ nahəni əna ahār gayan day agrakua sedi a. Aylekulum ti kicum dəŋgu gayan day-day ndo, kipum naŋ e eri vu day-day ndo daya.

³⁸ Kəwayum məgəskabu pakama gayan ti mənɣəhadıvu ana kəli a ahār bu do, adaba

kəfumki ahār ka Bay ya ti Bəŋani əslərbiyu naŋ ni do.

³⁹ Lekulum kəməbrəŋum mejeŋgey Wakita ge Melefit do, adaba kəhumi ana ahār akəŋgətum *sifa ya əndav day-day do ni ti əna naŋ. Ma ga wakita gani nani ti adəmku ka nu,

⁴⁰ ay kəwayum marana afa goro a ti nəvi sifa gani nani ana kəli do.

⁴¹ « Nəwayay ti mis hihiirikeni əzləbay nu do.

⁴² Ay nəsəra kəli a : nəsəra lekulum ti kəwayum Melefit əna huɗ bəlaŋ do.

⁴³ Nu nəra ti Bəŋ goro əslərbiyu nu, ay lekulum kəwayum məgəskabu nu do. Tamal maslaŋa nahəŋ ara ga ahār gayan gayanana ti, kəgəsumkabu naŋ.

⁴⁴ Lekulum kəzləbumvu e kidiŋ gekəli bu, ay Melefit naŋ bəlaŋ məzləbay kəli ti kəwayum do. Nahkay ti kisləmki məfəku ahār ti ahəmamam ?

⁴⁵ « Ŋgay nu anacalki kəli ka zlam magudarani kə meleher ga Bəŋ goro ti kəhumi ana ahār ba. Lekulum kəgəsumkabu pakama ge Məwiz ya əbəki ni, ay amacalki kəli ka zlam magudarani ni ti naŋ gani.

⁴⁶ Tamal kəgəsumkabá pakama ge Məwiz na edeɗiŋ a ti akal kəfumku ahār, adaba ma ge Məwiz ya əbəki a wakita gayan ni bu ni ti adəmku ka nu.

⁴⁷ Ay tamal kəgəsumkabu ma ge Məwiz ya əbəki ni do ni ti, akəgəsumkabu pakama goro ya ti nəhi ana kəli ni ti ahəmamam ? »

6

Yezu avi zlam məzumani ana mis dəbu zlam

(Meciya 14.13-21 ; Mark 6.30-44 ; Lək 9.10-17)

¹ A vad nahəŋ Yezu òru ke ledi ga dəluv Gelili. Təzalay dəluv gani nani dəluv Tiberiyat daya.

² Ka ya ti naŋ əbu akoru ni ti mis dal-dal tadəboru naŋ kəlaŋ, adaba tipia gayan ya əhəŋgaraba mis ya təfəsəy do na ti əgri ejep ana tay dal-dal.

³ Eslini Yezu akaba ndam maɗəbay naŋ ni təcəliyu a həma vu, tənjəhad.

⁴ Ka sarta gani nani wuməri ga ndam *Zude ya təzalay *Pak ni ənjia wudak.

⁵ Nday təbu ka ahār ga həma nahkay ti Yezu əmənjoru mis dal-dal təbu tərəkia. Ara əpia tay a ti əhi ana Filip ahkado : « Məwayay məvi zlam məzumani ana mis nday hini ti, makoru məsəkumibiyyu *dipeŋ ana tay nihi ti eley ? »

⁶ Yezu əhi nahkay ti, awayay ahəlfəŋa eyu a, adaba naŋ əsəra ere ye ti ara agray na palam.

⁷ Filip əhəŋgrifəŋ, əhi : « Ku tamal məsəkumibiyyu dipəŋ ana tay ge jik diŋ diŋ

cü, misi ana tay güzit güzit nənğu ni əsliki ka tay do timey ! »

⁸ Bay mədəbəy nañ nahanə slimi gani Andre, wur ga mənə ga Simu Piyer, əhi :

⁹ « Wur nahanə nihi dipenə ga manjağara təfənə zlam akaba kilif cü, ay ti təvi ana way bəlanəni way ? »

¹⁰ Eslini Yezu əhi ana ndam mədəbəy nañ ni ahkado : « Humi ana mis ni tənəhadə digəs-gəs. » Kuzir əbu eslini dal-dal, nahkay mis ni tənəhadəki. Mis zawalani ye eslini ni agray dəbu zlam.

¹¹ Yezu nakənə əhəl dipenə ni, əğri səsi ana Melefit, əsekaba, mək tidi ana mis ni. Əra əhəla kilif na day əgray nahkay : mis ni dek təzuma zlam na, tərəha.

¹² Mis nakənə tərəkəba nahkay ti, Yezu əhi ana ndam mədəbəy nañ ni ahkado : « Həlum məğəjəni gani, kəmbərənjumbu arənə gani güzit ba. »

¹³ Nahkay təhələba məğəjəni ge dipenə zlamani ya mis təzum na, tərəhvü hətək kru mahar cü əna nañ.

¹⁴ Mis ni tərə tipia zlam ga Yezu ya əgray na ti əğria ejep ana tay a, tədəm : « Maslaña hini ti bay mahəngaray *pakama ge Melefit ya tədəm amara a duniya va na ededən. » *

¹⁵ Eslini Yezu əsərə tara təgəs nañ ga njədə ti miği bay gatay. Əra əsərə nahkay ti əsləkafənə kə tay a, əcəloru gwar ka məlanə nahanə nañ bəlanə.

*Yezu asawadəki ka ahər ga dəluv
(Mecyü 14.22-33 ; Mark 6.45-52)*

¹⁶ Mələkarawa əra əğia, ndam *mədəbəy Yezu ni təhərəya kə gəvay ga dəluv ka sagdala.

¹⁷ Eslini təcəliyu a *slalah ga yam vu, tawayay takoru ke ledi ga dəluv ni a Kafarnahum. Ka sarta gani nani məlanə ədiza, Yezu ədi ahər ana tay fañ ndo. Nday nakənə mək təsləka.

¹⁸ Nday təbu takoru nahkay ni ti aməd əkəzlabiyu ga njədə, ədaday dəluv ni.

¹⁹ Təgaroru slalah ga yam gatay ni ezewəd kru kru zlam ahkay do ni agray kru kru muku. Eslini tipioru Yezu nañ əbu asawadəkibiyu ka ahər ga dəluv ni, ahədəkfənəbiyu kə gəvay ga slalah ga yam gatay ni. Tərə tipia nañ a ti təgra anğwaz a dal-dal.

²⁰ Ay Yezu əhi ana tay : « Anğwaz əwər kəli ba, nu timey. »

²¹ Yezu nakənə əra əhia ana tay a nahkay ti, təhi məcələya a slalah ga yam ni va, ay təsərki ti slalah ga yam gatay ni ənəua ka məlanə ya tawayay takoru na.

Yezu ti nañ dəfay avay sifa ni

²² Həjənə gani mis dal-dalani ya ndam *mədəbəy Yezu təmbərbu tay ke ledi ga

dəluv ni təsərki ti *slalah ga yam ya ndam mədəbəy Yezu təsləka əna nañ a ni ti bəlanə, ndahanə təbi. Mis ni təsərə Yezu əcəliyu a slalah ga yam nani vu akaba ndam mədəbəy nañ ni ndo ; təsərə ndam mədəbəy Yezu ni təsləka ka ahər gatay a cilin.

²³ Eslini slalah ga yam ndahanə təsləkəbiya a Tiberiyat a, tərü ka məlanə ya ti Bay geli əğri səsi ana Melefit, mis təzum *dipenə ni.

²⁴ Mis ni tərə təsərə Yezu nañ əbi eslini bi, ndam mədəbəy nañ ni day təsləka nahəma, təcəliyu a slalah ga yam ya ti təsləkəbiya a Tiberiyat a ni vu, mək tərü a Kafarnahum, tədəbörə Yezu.

²⁵ Tərü tənəua ke ledi ga dəluv na ti, tədi ahər ana Yezu nakənə mək təhi : « Məsi, kərə ahalay hi a ti ananaw ? »

²⁶ Yezu əhəngarfənə, əhi ana tay ahkado : « Nəhi ana kəli nahəma, kipiəma təwi goro ya nagray, əğri ejep ana mis na, ay ti kədəbum nu ti adəba nani do ; kədəbum nu ti adəba nəvia dipenə ana kəli a, kərəhuma əna nañ a palam.

²⁷ Kəgrum təwi ga mənğət zlam məzumani ya ti ezi ni ba, grum təwi ti ga mənğət zlam məzumani ya avi sifa ana mis, əndav day-day do ni sawən. Zlam məzumani gani nani ti, anəvi ana kəli ti nu *Wur ge Mis cilin, adəba Bənə goro Melefit əvua divi gana, adəfaki bay ya ti esliki magrani ti nu gani. »

²⁸ Tərə ticia ma gayənə na ti təhindifinə, təhi : « Ti məgray təwi ge Melefit ya awayay ni ti magray mam ? »

²⁹ Yezu əhi ana tay ahkado : « Təwi ya ti Melefit awayay kəgrumi ni ti, awayay kəfumki ahər ka Bay ya ti əslərbiyu ni. »

³⁰ Nday nakənə təhi : « Tamal kawayay ti məfəkuk ahər ti, griaya zlam magray ejep ana leli a, ti miği. Kəgriaya mam ana leli a nihi a mam ?

³¹ Ata bənə ga bənə geli təzumbiya *man a huđ ge gili ba, akada ya ti əbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu ni : “Əvi dipenə ya ti əsləkəbiya a huđ melefit ba ni ana tay, təzuma.” † »

³² Yezu əhi ana tay : « Nəhi ana kəli nahəma, bay ya ti əvi dipenə ya əsləkəbiya a huđ melefit ba ana kəli ni ti Məwiz do. Avi dipenə ededən ededənəni ya əsləkəbiya e melefit ba ana kəli ti Baba.

³³ Adəba dipenə ya Melefit avay nahəma, Bay ya əsləkəbiya a huđ melefit ba, avi sifa ana mis ga duniya ni. »

³⁴ Tərə ticia ma gayənə na ti təhi : « Məsi, vi dipenə gani nani ana leli kələvad ti ! »

³⁵ Yezu əhi ana tay : « Dipenə ya ti avi sifa ana mis ni ti nu. Maslaña ya ti ara afa goro a ni ti ləwir aməwər nañ day-day do. Maslaña ya ti əfəku ahər ni ti yam amakad nañ day-day do.

* 6:14 Mənəy Mimbiki 18.15. † 6:31 Mənəy Məhərana 16.4, 15 ; Limis 78.24.

³⁶ Ay nàhia ana kuli a àndava : Kipuma nu a mak káfumku ahàr do.

³⁷ Ndam ya ti Baba abu tay ni dek atara afa goro a. Maslaṅa ya ti ara afa goro a nahama, anagarakaba nanj a day-day do.

³⁸ Adaba nàslakabiya e melefit ba ti ga magray ere ye ti nu nawayay ni do. Nàslakabiya ti ga magray ere ye ti Bay ya ti àslərbiyu nu ni awayay ni.

³⁹ Ere ye ti Bay ya ti àslərbiyu nu ni awayay ni ti nihi : awayay ti ndam ya ti nanj àbuvu tay a ahar vu ni ku bəlanj gatay èjifua ba. Awayay ti ka mandav ga duniya ti nàhəṅgaraba tay e kisim ba.

⁴⁰ Iy nahkay, ere ye ti Baba awayay ni ti nihi : awayay ti ku way way do èpia Wur ge Melefit a, afəki ahàr ti mənḡət *sifa ya àndav day-day do ni. Ku tamal maslaṅa gani àməta nənḡu ni, Baba awayay ti ka mandav ga duniya ti nàhəṅgaraba maslaṅa gani nana e kisim ba. »

⁴¹ Yezu àra àdama ma na nahkay ti, ndam *Zude təzlapaki e kidinj gatay bu adaba àdəm nanj dipen ya ti àsləkabiya a huɗ melefit ba ni.

⁴² Tədəm ahkado : « Nanj Yezu wur ge Zəzef ni do waw ? Məsəra ata bəḡana ata mənḡana ti, àdəm àsləkabiya a huɗ melefit ba ti ahəmamam ? »

⁴³ Eslini Yezu àhi ana tay : « Kàzlapumku e kidinj gekuli bu va ba.

⁴⁴ Maslaṅa àbi esliki marana afa goro a bi, si tamal Baba nanj ya àslərbiyu nu ni àzəbiya nanj a kwa. Nahkay ti ka mandav ga duniya ti anahəṅgaraba maslaṅa gani nana e kisim ba.

⁴⁵ Ndam mahəṅgaray *pakama ge Melefit təkəki a wakita gatay bu nahkay hi : “Mis dek Melefit amacahi zlam ana tay.” † Nahkay ku way way do ècikia ma ga Baba na, àḡəskabá zlam ya ti àcahi na ti, ara afa goro a.

⁴⁶ Ku nàdama nahkay nənḡu ni, maslaṅa ya ti èpia Baba ni ti àbi. Maslaṅa ya èpia Baba Melefit a ni ti si Bay ya ti àsləkabiya afa gana ni kwa.

⁴⁷ « Nəhi ana kuli nahama, maslaṅa ya ti afəkua ahàr a ni ti nanj àbu àna sifa ya àndav day-day do ni.

⁴⁸ Dipen ya ti avi sifa ana mis ni ti nu.

⁴⁹ Ata bəḡ ga bəḡ gekuli təzuma *man a huɗ gili ba, nihi ti tàmət ndo waw ?

⁵⁰ Ay dipen ya àsləkabiya a huɗ melefit ba ni ti maslaṅa ya ti àzuma nahama àmət day-day do.

⁵¹ Dipen ya àsləkabiya a huɗ melefit ba, nanj àbu àna sifa ni ti nu. Maslaṅa ya ti àzuma dipen nana ti àmət day-day do. Dipen ya ti anəvi ni ti aslu ga vu goro. Anavay ti mis ga duniya dek tənḡət sifa àna nanj. »

⁵² Ndam Zude ni tàra ticia ma ga Yezu na ti tàlagavakivu, tədəm : « Maslaṅa hini àdəm avi aslu ga vu gayan ana leli mahəpəd ti ahəmamam ? »

⁵³ Yezu àhi ana tay ahkado : « Nəhi ana kuli nahama, tamal kàhəpədum aslu ga vu ga Wur ge Mis akaba kəsəm mimiz ga vu gayan ndo ni ti, sifa aməniviyyu ana kuli bi.

⁵⁴ Maslaṅa ya ti ahəpəd aslu ga vu goro akaba esi mimiz ga vu goro ni ti, nanj àbu àna sifa ya àndav day-day do ni ; ka mandav ga duniya anəhəṅgaraba nanj e kisim ba.

⁵⁵ Adaba zlam məzumani ededineni ti aslu ga vu goro, zlam miseni ededineni ti mimiz ga vu goro.

⁵⁶ Maslaṅa ya ti ahəpəd aslu ga vu goro akaba esi mimiz ga vu goro nahama, anjəhad akaba nu akada mis bəlanj, nu day nanjəhad akaba nanj akada mis bəlanj.

⁵⁷ Baba àslərbiya nu a ; nanj ti nanj àbu àna sifa. Nu day nəbu àna sifa azuhva nanj. Nahkay maslaṅa ya ti ahəpəd nu ni ti nanj àbu àna sifa azuhva nu.

⁵⁸ Dipen ya ti àsləkabiya a huɗ melefit ba ni ti nu gani. Dipen gani nani ti akada ga ata bəḡ ga bəḡ gekuli ya təzum mək tàmət ni do. Dipen gani nani ti maslaṅa ya ti àzuma ni ti, nanj àbu àna sifa ga kanḡay-kanḡayani. »

⁵⁹ Yezu àdəm ma hini ti ka ya ti nanj a Kafarnahum, acahi zlam ana mis a ahay ga *mahəṅgalavù Melefit bu ni.

Məmbəṅəm məfəki ahàr geli ka Yezu ba

⁶⁰ Ndam ya tadəbay Yezu ni tàra ticia ma gayan na ti, mis kay e kidinj gatay bu tədəm ahkado : « Ma hini zləzlada àsabay ; way esliki məḡəskabani way ? »

⁶¹ Yezu àra àsəra ndam ya tadəbay nanj ni təbu təzlapaki nahkay ti, àhi ana tay ahkado : « Ma goro ya nədəm ni awəri bəruv ana kuli aw ?

⁶² Ay tamal ekipəm nu *Wur ge Mis nəbu nəcəloru ka məlan ya ti nu nəbiyu ahaslani ni ti akədəmum mam ?

⁶³ Avi sifa ana mis ti *Məsuf ge Melefit. Aslu ga vu ge mis ni ti ni zlam masakani. Ma goro ya nəhi ana kuli dek ni ti Məsuf ge Melefit avi sifa ana kuli àna nanj.

⁶⁴ Ay mis ndahanj təbu e kidinj gekuli bu təkəki ahàr do. » Yezu àdəm nahkay ti adaba kwa ka mənḡəki ge təwi gayan àsəra ndam ya təkəki ahàr do akaba maslaṅa ya ti aməsəkumoru nanj na àndava.

⁶⁵ Àhi ana tay keti : « Nəhi ana kuli, maslaṅa àbi esliki marana afa goro a bi, si Baba àvia njəda gana kwa ti, nahkay. »

⁶⁶ Kwa ka sarta gani nani ndam ya tadəbay Yezu ni dal-dal təsəkafəṅa, təmbəṅ madəbay nanj.

67 Nahkay Yezu àhi ana ndam madəbay naŋ kru mahar cəeni ni ahkado : « Lekələm day kawayum məsləkumfuana waw ? »

68 Simu Piyer àhəŋgrifəŋ, àhi : « Bay geli, məsləkafuka ti makoru afa ga way, way geli nahaŋ àbu way ? Pakama gayak ya kədəm ni avi sifa ya àndav day-day do ni ana mis.

69 Məbu məfəkuk ahər, məsəra nak ti Bay *nəjəlatani ya Melefīt àslərbiyu ni. »

70 Yezu àhi ana tay ahkado : « Lekələm kru mahar cəeni ni ti, nu nədaba kəli a do waw ? Ay bəlaŋ gekəli ti arəŋa jəbədani. »

71 Àdəm nahkay ti, àdəmki ka Zədəs wur ga Simu Iskariyot, naŋ bəlaŋ e kidiŋ gatay nday kru mahar cəeni ni bu ; aməsəkumoru naŋ ti naŋ.

7

Bəza ga məŋ ga Yezu təfəki ahər ka Yezu do

1 Yezu àra àdəma nahkay ti àsawaday a kəsa ndahaŋ bu ka hađ *Gelili. Awayay moroni ka hađ *Zədə do, adəba gədəkani ga ndam *Zədə tawayay makad naŋ.

2 Ka sarta gani nani wuməri ge mivicey ahay ga ndam Zədə ni ènjia wudak. *

3 Nahkay bəza ga məŋ ga Yezu təhi ana Yezu ahkado : « Sləka ahalay a, ru ka hađ Zədə, ti ku eslini day ndam ya tadəbay kur ni tōru tīpi təwi gayak ya kagraŋ ni.

4 Adəba tamal mis awayay mis təsər naŋ ti, àgray zlam akal-akal do. Tamal kagraŋ təwi ni nahkay ti, ŋgazlaya ahər gayak kə meleher ge mis a dek, ti tīpi kur. »

5 Bəza ga məŋani təhi nahkay ti adəba nday day təfəki ahər ndo.

6 Yezu àhi ana tay ahkado : « Sarta gani goro ènjia faŋ ndo. Lekələm ti sarta gani gekəli àbi ; ku ananaw kədəgum tata.

7 Lekələm ti mis ga duniya tizirey kəli koksah ; nu ti tizirey nu adəba nəbu nəhi ana tay zlam ya ti tagray ni ti zlam magədavani.

8 Lekələm ti dəgum ka wuməri ni. Nu ti niŋjiuru ka wuməri gani nani do, adəba sarta gani goro ènjia faŋ ndo. »

9 Yezu nakəŋ àra àhia ma nana ana tay a nahkay ti, ànjəhad ka hađ Gelili zlam gayan.

Pakama ga Yezu ya àdəm ka sarta ga wuməri ge mivicey ahay ni

10 Bəza ga məŋani təra tədəgoru ka wuməri ni ti Yezu nakəŋ day ōru. Ōru ti àŋgazlivu ana mis ndo, awayay ti tīpi naŋ ba.

11 Mis təcəkalava ga magray wuməri na ti, gədəkani ga ndam *Zədə ni tədəbay Yezu, tədəm : « Naŋ neley ? »

12 Mis dal-dalani ni təbu təzlapaki dal-dal ; mis ndahaŋ tədəm : « Naŋ mis sulumani. » Mis ndahaŋ ti ni tədəm : « Aha, naŋ mis sulumani do, agosay mis sawaŋ. »

13 Ay maslaŋa àbi azlapaki vay-vay bi, adəba tagrafəŋa aŋgwaz kə gədəkani ga ndam Zədə a.

14 Təra təcekaba vad ga wuməri na kala-kala ti, Yezu àhuriyu a dalaka ga *ahay gədəkani ge Melefīt ni vu mək ànjəki ka mac-ahi zlam ana mis.

15 Pakama gayan ya àdəm ni àgri ejep ana ndam Zədə, tədəm : « Naŋ hini èjəŋgey ndo ni ti, əsəra zlam a ti ahəmamam ? »

16 Eslini Yezu àhi ana tay : « Zlam goro ya ti nəcəhi ana kəli ni ti goro goroani do ; ga Bay ya ti àslərbiyu nu ni.

17 Pakama goro ya ti nədəm ni ge Melefīt tək goro goroani aw ti, tamal maslaŋa awayay agray ere ye ti Melefīt awayay ni ti aməsərkaba.

18 Maslaŋa ya ti ahi ma gayan gayanani ana mis nahəma, awayay ti mis təzəlbəy naŋ. Ay maslaŋa ya ti agray təwi ti mis təzəlbəy Bay ya ti àslərbiyu naŋ ni ti adəm ma ge jiri, əsəkad malfada do simiteni.

19 Məwiz adəfiki *Divi ge Melefīt ana kəli ndo waw ? Ay e kidiŋ gekəli bu maslaŋa bəlaŋ àbi agəskabu ma gani bi timey ! Kawayum miŋiŋ nu ti, nəgudar mam ? »

20 Mis dal-dalani ni təhi ahkado : « Araŋa agray kur aw ? Way awayay miŋiŋ kur way ? »

21 Eslini Yezu àhi ana tay : « Nəgra təwi a bəlaŋ mək àgria ejep ana kəli a dek.

22 Ku ka fat məpəsabana *kikeləmi kədi ana bəza, adəba Məwiz àhi ana kəli kikeləlm. Ay ànjəki ke mekeli kədi ana bəza ti Məwiz do ; tənəki enji ti ata bəŋ ga bəŋ gekəli.

23 Kikeləmi kədi ana bəza ka fat məpəsabana, kədəmum àgudar Divi ge Melefīt ya ti Məwiz àvi ana kəli ni do. Nahkay ti nu nəhəŋgaraba mis a jigəriŋa ka fat məpəsabana ti, kəzumumku bəruv ti kamam ?

24 Kəcalumki nu ka zlam magudarani ti mənjəd majalaki ahər. Kəgrum nahkay va ba ; wudaka kədəmum ma nahəma, jalumkia ahər a lala day. »

Yezu ti naŋ Bay gədəkani ya amara ni aw ?

25 Ndam Zerəzalem ndahaŋ tədəm ahkado : « Hini hi maslaŋa ya ti tadəbay naŋ, tawayay takad naŋ ni do aw ?

26 Mənjumki : naŋ àbu azlapay vay-vay kə meleher ge mis dek, day təhi ma ga arəŋa do ni. Gədəkani geli təsəra naŋ *Krist *Bay gədəkani ya amara ni edədiŋ a waw ?

27 Ay Bay gədəkani ya amara ni eminjia ti mis atəsər məlaŋ gayan ya ti àsləkəbiya ni do. Maslaŋa hini ti leli məsəra məlaŋ gayan ya ti àsləkəbiya na. »

* 7:2 Wuməri ge mivicey ahay : məŋay Levi 23.34-36 ; Mimbiki 16.23.

²⁸ Yezu nanj àbu acahi zlam ana mis a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni bu, àhi ana tay kay kay, àđəm : « Kəsəruma nu a waw ? Kəsəruma mələj ya ti nàsləkabiya na eđeđin a waw ? Nu nuani nàra àna ahàr goro goroana do. Ay Bay ya ti àslərbiyu nu ni ti nanj jireni. Lekuləm ti kəsərum nanj do.

²⁹ Nu ti nəsara nanj a, adaba nàsləkabiya afa gana ; àslərbiyu nu ti nanj. »

³⁰ Yezu àra àđəma ma nahkay ti nday nakəj tawayay təgəs nanj. Ay ti maslaŋa əsliki minjifinjeni do, adaba sarta gani gayan enjia faŋ ndo.

³¹ E kidin ge mis dal-dalani ni bu mis kay təvu, təfəkia ahàr a, təđəm ahkado : « Ka ya ti Krist Bay gəđakani ya amara ni eminjia ni ti, amagray zlam məgri ejep ana mis amatam ga maslaŋa hini ya ti agray ni aw ? »

³² Ndam *Feriziyen tàra ticia ma ge mis dal-dalani ya təđəmki ka Yezu e kidin gatay bu na ti, təhi ma gani ana gəđakani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni, mək nday nakəj təslərbiyu ndam slewja ga məgəs Yezu.

³³ Eslini Yezu àđəm ahkado : « Ananjəhad akaba kuli vad kay do ; kələj gani ananjəgoru afa ga Bay ya ti àslərbiyu nu ni.

³⁴ Akəđəbum nu, ay ti akədumu ahàr do, adaba ekisləmki moroni ka mələj goro ya ti anoru ni do. »

³⁵ Ndam *Zəde təzlapay e kidin gatay bu, təđəm ahkado : « Àđəm amədi ahàr do ni ti, amoru ti eley ? Bi amoru afa gəndam geli ya tanjəhadkabu akaba ndam ya ti nday ndam Zəde do ni, bi amacahi zlam ana ndam ya ti nday ndam Zəde do ni tək ?

³⁶ Ma gayan ya àđəm : « Akəđəbum nu, ay ti akədumu ahàr do, adaba ekisləmki moroni ka mələj goro ya ti anoru ni do » ni ti, awayay adəm mam ? »

Yam ya avay sifa ni

³⁷ Ka fat ya ti tindeverin wuməri ni tagray wuməri àtam ga vad nday ndahanj ni. Ka fat nani Yezu ecik jik, àhi ana mis ni kay kay, àđəm : « Tamal maslaŋa yam akada nanj a ti, m̀ara afa goro a, m̀isi.

³⁸ Maslaŋa ya ti afəku ahàr ni ti, Melefit àđəm a Wakita gayan ni bu : « Yam ya avay sifa ni aməngəzaya a vu ga maslaŋa gani nani ba akada ga yam ya ti akoru a zalaka vu ni. » † »

³⁹ Yezu àđəm nahkay ti àđəmki ma ka *Masuf ge Melefit, adaba amara məvi ana ndam ya ti təfəki ahàr ni. Ka sarta gani nani ti àvi ana tay faŋ ndo, adaba anjəgoru a mələj maslađani ge Melefit ni vu faŋ ndo.

Mis ndahanj təgəskabu Yezu do

⁴⁰ Mis dal-dalani ni tàra ticia ma ga Yezu ya àđəm na ti, mis ndahanj e kidin gatay bu təđəm : « Maslaŋa hini ti bay mahəngaray *pakama ge Melefit ya ti Məwiz àđəm amara ni eđeđin. ‡ »

⁴¹ Mis ndahanj təđəm : « Nanj *Krist *Bay gəđakani ya amara ni. » Mis ndahanj ti ni təđəm : « Ay Krist Bay gəđakani ya amara ni nanj mis ga had *Gelili aw ?

⁴² Adaba Melefit àđəm a Wakita gayan ni bu Bay gəđakani ya amara ni ti nanj wur huf ge Devit. Nanj ti zal Betlehem, nanj ga kəsə ge Devit. § »

⁴³ Nahkay mis dal-dalani ni ticirvu azuhva Yezu.

⁴⁴ Eslini mis ndahanj e kidin gatay bu təđəm si tēgəs nanj kwa. Ay ti maslaŋa àbi enjifin bi.

⁴⁵ Ndam slewja ni tàra təsləkabiya ti, gəđakani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam *Feriziyen ni təhi ana tay ahkado : « Kəgasumbiyu nanj ndo ni ti kamam ? »

⁴⁶ Ndam slewja ni təhəngrifəj ana tay, təhi ana tay ahkado : « Maslaŋa đay-đay àbi adəm ma akada gayan ni bi. »

⁴⁷ Ndam Feriziyen ni təhi ana tay ahkado : « Lekuləm day əgosa kuli a zla do waw ?

⁴⁸ E kidin ga gəđakani geli bu ahkay do ni e kidin ga ndam Feriziyen bu ni ti, maslaŋa àbu àfəkia ahàr ka maslaŋa nana waw ?

⁴⁹ Ndam ya ti təfəki ahàr ka maslaŋa nani ti, nday ya ti təsər *Divi ge Melefit ya ti Məwiz àbaki ni do ni. Ay nday nani ti Melefit etikwesla tay a. »

⁵⁰ Ay Nikodem nanj ya ti àrəkiuru ka Yezu ga mələvad a vad nahəj ni, nanj àkibu ka tay eslini, àhi ana tay ahkado :

⁵¹ « E Divi ge Melefit ya Məwiz àbiki ana leli ni bu ni ti, misliki magrafəja seriya kə mis a do, si tamal micifinja ma akaba məsəra ere ye ti agray na kwa. »

⁵² Nday nakəj təhi ahkado : « Nak day, nak zal Gelili zla tək ? Jəngəy Wakita ge Melefit ni nahəma, akəsər zal Gelili àbi ahəngaray pakama ge Melefit bi. » [

⁵³ Kələj gani ti, mis ya ti eslini ni ku way way do gatay àsləka, òru a magam gayan, *

8

¹ Yezu ti ni àcəloru ka həma *Oliiviye ni.

Wal hala

² Hajəj gani ge dʰeni nahama, Yezu nakəj anjəgoru a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni vu. Òru enjəma ti mis ya ti eslini ni dek

† 7:38 Mənjay Ezekiyel 47.1 ; Zakari 14.8. ‡ 7:40 Mənjay Mimbiki 18.15. § 7:42 Mənjay 2 Semiyel 7.12 ; Mise 5.1.

* 7:53 Zej 7.53-8.11 ti àbi a wakita ge Zej ya təbəki enji ni bu bi. A wakita ndahanj bu ni ti àbu məbəkiani ka mələj nahəj. Nahkay ti məsəra pakama hini ti Zej àbəki ka mələj hini do. Ku tamal nahkay nənju ni ndam məsər zlam təđəm pakama hini ti àgrava eđeđin a.

tàrækia. Nahkay nanj nakəŋ ànjəhad digus, acahi zlam ana tay.

³ Nanj àbu acahi zlam ni ana tay nahkay ti, ndam *məsər Wakita ge Melefiti akaba ndam *Feriziyen təzəbiyu wal nahanj, táfakad nanj kə meleher ge mis ni dek. Wal nani ti tədi ahàr nanj àbu agray hala.

⁴ Tàra táfakada nanj a ti tahi ana Yezu ahkado : « Məsi, wal hini ti təcəkia nanj ka magray hala.

⁵ Məwiz àbəkì ma gani e *Divi ge Melefiti bu, àhi ana leli mizligi wal hala akada hini àna akur, màkad. Ay nak ti, kədam mam ? »

⁶ Tahi nahkay ti tawayay təhəfəŋa eyu a, ti təcalki nanj ka zlam magudarani. Ay Yezu nanj àzəgad ahàr jer mək àbəkì zlam ka had àna weleher.

⁷ Nday nakəŋ təmbrəŋ mihindifinja ma na kà Yezu a ndo, nahkay Yezu èzefteba ahàr a mək àhi ana tay ahkado : « Maslaŋa ya ti e kidinj gekuli bu àgudar zlam day-day ndo ni ti mizligi wal ni enji. »

⁸ Àra àhia ma ana tay a nahkay ti, àzəgad ahàr mək àbəkì zlam ka had keti.

⁹ Tàra ticia ma ga Yezu ya àhi ana tay na ti təsləka bəlanj àna bəlanj. Medewél təsləka enji a. Nahkay wal ni àgəjəni nanj bəlanj kə meleher ga Yezu cilij.

¹⁰ Yezu àra èzefteba ahàr a ti àhi ana wal ni ahkado : « Mis nakəŋ nday eley ? Maslaŋa ya ti àdam təkad kur ni ti àbu waw ? »

¹¹ Wal ni àhəŋgrifəŋ, àhi ahkado : « Maslaŋa àbi, Bay goro ni. » Mək Yezu àhi : « Nu day ŋgay təkad kur ti nədəm do. Sləka, ay ti kəgudar zlam day-day va ba. »]

Yezu nanj Bay ya ti asladì məlanj ana mis ni

¹² Yezu àhi ana mis ni keti : « Nu ti bay ya ti asladì məlanj ana mis ni. Maslaŋa ya ti adəbay nu nahəma, anəsładi məlanj, nahkay Melefiti aməvi sifa. Ay maslaŋa ya ti adəbay nu do ni ti amanjəhad a məlanj zin-zijeni bu. »

¹³ Eslini ndam *Feriziyen ndahanj tahi ahkado : « Kagrakia sedi a ka ahàr gayak gayakana ti, ma gayak ni ma masakani. »

¹⁴ Yezu àhi ana tay ahkado : « Ku nəbu nagrakia sedi a ka ahàr goro goroana nənju ni, ma goro ya nədəm ni ma ge jiri, ma masakani do. Adaba nəsəra məlanj ya nəsləkabiya na akaba məlanj ya nakoru na. Ay lekulum ti kəsərum məlanj ya nəsləkabiya na akaba məlanj ya nakoru ni do.

¹⁵ Lekulum kədamum mis àgudara zlam a ti kajalum ahàr akada ge mis hihiriken ni. Ay nu nədəm mis àgudara zlam a ti nəjalay nahkay do.

¹⁶ Ku tamal nagrafəŋa seriya kə mis a nənju ni seriya goro ni ge jiri, adaba nagraj

ti nu bəlanj do ; Baba goro nanj ya àslərbiyu nu ni nanj àbu akaba nu.

¹⁷ Àbu məbəkiani e *Divi ge Melefiti ya Məwiz àbiki ana kuli ni bu nahkay hi : « Tamal mis cə tagray sedi, tədəm ere gani jiri ti, ma gatay ni jiri ededinj. » *

¹⁸ Nu nagrakia sedi a ka ahàr goro goroana. Baba nanj ya àslərbiyu nu ni day agrakua sedi a. »

¹⁹ Eslini tahi ana Yezu ahkado : « Buk gani nanj eley ? » Yezu nakəŋ àhəŋgrifəŋ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Nu tekeđi kəsərum nu nu way do ni ti, kəsərum Baba do daya. Tamal kəsəruma nu a ti amal kəsəruma Baba daya. »

²⁰ Yezu àdam ma hini ti ka ya ti nanj àbu acahi zlam ana mis a dalaka ga *ahay gədakani ge Melefiti ni bu ni, nanj kà gəvay ga zlam ya təbiviyu sədaga ana Melefiti ni. Ay ti maslaŋa əsliki məgəs nanj ndo adaba sarta gayanj ènjijyu fanj ndo.

« Kisləmki mədagumani ka məlanj ya nakoru ni koksah »

²¹ Yezu àhi ana tay keti : « Nu ti nasləka. Lekulum akədəbum nu, ay ti akəmbrəŋum zlam magudarani gekuli ni do, nahkay akəmətum zlam gekuli. Adaba kisləmki mədagumani ka məlanj ya nakoru ni koksah. »

²² Eslini ndam *Zude tədəm e kidinj gatay bu ahkado : « Adəm “Kisləmki mədagumani ka məlanj ya nakoru ni koksah” ni ti, awayay akad ahàr gayanj gayanjanj zla tək ? »

²³ Eslini Yezu nakəŋ àhi ana tay ahkado : « Lekulum ti mis ya ka had, nu ti mis ya àsləkabiya agavəla ni. Lekulum ti ndam ga *duniya, nu ti nu mis ga duniya do.

²⁴ Nəhi ana kuli akəmbrəŋum zlam magudarani gekuli do, akəmətum ti azuhva nani. Nahkay ti ahàr àdam kəfumku ahàr, kəsərum nu gani, nu nəbu. Do ni ti akəmbrəŋum zlam magudarani gekuli ni do, akəmətum ededinj. »

²⁵ Nahkay nday nakəŋ tahi : « Nak way ? » Yezu àhəŋgrifəŋ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Kwa ka mənjkəki ga zlapay goro ni nəhia ana kuli a, nədəm nu gani.

²⁶ Nu nəbu àna zlam kay ga mədamkiani ke kuli ga məgəs kuli àna seriya. Ay ma goro ya nəhi ana ndam ga duniya ni ti, ma ga Bay ya àslərbiyu nu àhu ni cilij. Nanj ti nanj jireni. »

²⁷ Yezu àra àhia ma na ana tay a nahkay ti ŋgay àdamki ma ka Bənanj ti, nday təsər ndo.

²⁸ Nahkay Yezu àhi ana tay ahkado : « Ka fat ya ti akəzumoya *Wur ge Mis agavəla ti, † akəsərum nu ti nu gani, nu nəbu. Eslini akəsərum zlam ya ti nagraj ni dek ti nu

* 8:17 Mənjay Mimbiki 17.6 ; 19.15. † 8:28 Yezu àdam : « Akəzumoya Wur ge Mis agavəla » ti adəmki ma ka madarfəŋ nanj kà təndal.

nuani nagray ga ahàr goro do. Ma ya ti nàdàm ni ti ma ga Baba ya àchahu ni cilin.

²⁹ Bay ya ti àslàrbiyu nu ni nanj àbu akaba nu, àmbrànj nu ga ahàr goro ndo ; adàba nu nàbu nagray zlam ya ti àbàlafànj ni kalavàd. »

³⁰ Ka ya ti Yezu nanj àbu adàm ma ni nahkay ti, mis dal-dal táfàki ahàr.

Maslaŋa ya ti agudar zlam ti nanj evidi ga zlam magudarani

³¹ Eslini Yezu àhi ana ndam *Zude ya táfàkia ahàr a ni ahkado : « Tamal kàgəsùm kabá ma goro ya nàhi ana kuli na lala, kàmbrànjum do ni ti, kigama ndam madàbay nu ededinj ededinjena.

³² Akəsərum jiri, nahkay ti ekigum lekulum evidi va do. »

³³ Nday nakənj təhənjgrifənj, təhi : « Leli bəza huɗ ga Abraham. Day-day leli miɗi evidi ga maslaŋa ndo ni ti, kədəm mara miɗi leli evidi va do ni ti ahəmamam ? »

³⁴ Yezu àhi ana tay ahkado : « Nəhi ana kuli nahəma, maslaŋa ya ti agudar zlam ti nanj evidi ga zlam magudarani.

³⁵ Nədəm nahəma, evidi ti day-day tacalkivu nanj ke mis ga huɗ ahay do. Ay wur ga bay ahay ti ku ananaw nanj wur ga huɗ ahay zlam gayan.

³⁶ Tamal Wur ge Melefit àmbaya kuli e evidi ba ti, kigum lekulum evidi va do ededinj.

³⁷ Nəsəra lekulum ti bəza huɗ ga Abraham. Ay ti kawayum kəkadum nu, adaba kawayum məgəsùm kabu pakama goro do.

³⁸ Nu ti nədəm ere ye ti Baba àdəfuki ni ; lekuli ti ni kəgrum ere ye ti bənj gekuli àhi ana kuli ni. »

³⁹ Nday nakənj təhənjgrifənj, təhi : « Bənj geli ti Abraham timey. » Eslini Yezu àhi ana tay ahkado : « Tamal lekulum bəza ga Abraham ti akal kəgrum təwi akada ga Abraham ya àgray ni.

⁴⁰ Nu nàbu nəhi ma ge jiri ya Melefit àhu ni ana kuli, ay nihi ti kawayum kəkadum nu sawan. Abraham àgray nahkay ndo timey !

⁴¹ Lekulum ti kəgrum təwi akada ga bənj gekuli ya agray ni. » Nday nakənj təhi : « Leli ti leli bəza məva do. Melefit nanj bəlan nanj Bənj geli. Bənj geli nahanj àbi. »

⁴² Yezu àhi ana tay ahkado : « Tamal ti Melefit nanj bənj gekuli ededinj ti amal kawayum nu, adaba nàsləkabiya afa gana nàra afa gekuli a. Nu nàra ti àna ahàr goro goroani do ; nanj àslàrbiyu nu.

⁴³ Kicum ma goro ya nəhi ana kuli ni do ni ti kamam ? Kicum do ni ti adaba kisləmki məbi slimi ana ma goro ya nəhi ana kuli ni do.

⁴⁴ Lekulum bənj gekuli ti *Seteni. Kawayum kəgrum ti təwi ga bənj gekuli gani ya awayay ni. Kwa ahaslani nanj àbu abazl mis zlam gayan, day-day àdəm ma ge jiri ndo, adaba jiri gayan àbi. Masəkad malfada

ti təwi gayan, adaba nanj bay masəkad malfada, nanj bənj gani daya.

⁴⁵ Ay nu ti nədəm ma ge jiri, nahkay ti kawayum məgəsùm kabu ma goro ya nəhi ana kuli ni do.

⁴⁶ Way esliki madafaya zlam a ti, adəm nu nagudar ni way ? Ay tamal ma goro ya nədəm ni dek jiri ti, kawayum məgəsùm kabani do ni ti kamam ?

⁴⁷ Mis ge Melefit ti abi slimi ana ma ge Melefit, ay lekulum ti lekuli ndam ge Melefit do. Kawayum məbumi slimi ana ma gayan do ni ti azuhva nani. »

Kwa ka ya tiwi Abraham faŋ ndo ni, Yezu nanj àbu àndava

⁴⁸ Ndam *Zude ni təhi ana Yezu ahkado : « Mədəm nak zal Samari, seteni ànukviyu a ahàr vu ti, ma geli ni jiri ededinj. »

⁴⁹ Yezu àhi ana tay : « Seteni ànuviyu bi. Zlam goro ya nagray ni ti ga mazləbay Baba goro sawan. Lekulum ti ni kanjakum nu, kəbumku mimili.

⁵⁰ Nu ti njay mis tàzləbay nu kwa ti nədəm do. Ay Maslaŋa àbu bəlan awayay ti tàzləbay nu, nanj gani agray seriya ge jiri daya.

⁵¹ Nəhi ana kuli nahəma, maslaŋa ya ti àgəskabá ma goro na ti àməmət day-day do. »

⁵² Nahkay ndam Zude nakənj təhi ahkado : « Nihi ti məsəra seteni ànukviyu a ahàr bu ededinj zla ! Abraham àməta, ndam məhənjgri *pakama ge Melefit ana mis day təməta, ay nak kədəm tamal maslaŋa àgəskabá ma gayak na ti àmət day-day do ni ti ahəmamam ?

⁵³ Bənj geli Abraham tekeɗi àməta ti, nak kàtam nanj aw ? Ndam məhənjgri pakama ge Melefit ana mis ni day təməta, ay nak ti kədəm nak way ? »

⁵⁴ Yezu àhənjgrifənj ana tay, àhi ana tay ahkado : « Tamal nu nuani nazləbay ahàr goro ti, mazləbavani nani egi zlam masakani. Bay ya ti azləbay nu ni ti Baba nanj ya ti kədəmum nanj Melefit gekuli ni.

⁵⁵ Lekulum kəsərum nanj do, ay nu ti nəsəra nanj a. Tamal nədəm nəsər nanj do ni ti, nasəkad malfada akada gekuli ni. Nu nəsəra nanj a, nàbu nəgəskabu ma gayanj daya.

⁵⁶ Bənj gekuli Abraham àmərva adaba àsəra emipi sarta ga marana goro a. Èpia, mək àmərva àna nanj a àkiva. »

⁵⁷ Eslini ndam Zude ni təhi ahkado : « Nak kəzum vi kru kru zlam ndo ni ti, kədəm kipiya Abraham a ti ahəmamam ? »

⁵⁸ Yezu àhi ana tay ahkado : « Nəhi ana kuli nahəma, kwa ka ya ti tiwi Abraham faŋ ndo nənjgu ni, nu gani, nu nàbu àndava. »

⁵⁹ Yezu àra àdəma nahkay ti nday nakənj təhəl akur ge mizligi nanj àna nanj. Ay ti Yezu àbu e kidinj ge mis bu mək àsləka a məlanj ga

*ahay gəđakani ge Melefıt ni ba, àharaya e mite va.

9

Yezu ahəŋgaraba zal wuluf nahaŋ a

¹ Ka ya ti Yezu naŋ àbu akoru e divi bu akaba ndam madəbay naŋ ni ti èpi zal wuluf nahaŋ. Maslaŋa gani nani ti tiweya naŋ wulufana.

² Eslini ndam madəbay naŋ ni təhi ahkado : « Məsi, maslaŋa hini tiweya naŋ wulufana ti, way àgudar zlam way ? Àgudar zlam ti naŋ tək, day ti ata bəbəŋani tågudar aw ? »

³ Yezu àhəŋgrifəŋ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Tiweya naŋ wulufana ti azuhva àgudara zlam a ahkay do ni ata bəŋani tågudara zlam a palam do. Tiwi naŋ nahkay ti, Melefıt awayay ti mis tıpi njeđa gayan àna maslaŋa hini.

⁴ Nihı mələŋ maslani ti ahàr àdəm məgrum təwi ga Bay ya àslərbiyu nu ni. Mələvad egi wudək, nahkay ti maslaŋa emisliki magray təwi ni koksah.

⁵ Ka ya ti nu nàbu a duniya bu mba ni ti nəsładı mələŋ ana mis. »

⁶ Àra àdəma nahkay ti ètiferu esliə a had, àgraya eliəisl àna esliə gayan na mək àgriki ke eri ana zal wuluf ni.

⁷ Àhi ana zal wuluf ni ahkado : « Ru kàbaray eri a dəluv Siləwe ni bu. » Siləwe ti awayay adəmvaba « Məsłərani. » Zal wuluf nakəŋ öru àbaray eri ni. Àra àbara eri na ti epi divi, mək àsləka, öru a magam.

⁸ Ndam mahay gayan akaba ndam ya təbu tıpi naŋ ahaslani naŋ àbu ahəŋgalay zlam ni tədəm ahkado : « Maslaŋa hini ti naŋ ya ti kəlavad anjəhad digəsa, ahəŋgalay zlam ni do aw ? »

⁹ Mis ndahaŋ tədəm : « Naŋ. » Mis ndahaŋ ti ni tədəm : « Naŋ do, təzavu cilin. » Mək naŋ nakəŋ àdəm : « Nu gani timey ! »

¹⁰ Eslini nday nakəŋ təhi ahkado : « Kipi divi nahkay ti, mam àgrakukvu mam ? »

¹¹ Naŋ nakəŋ àhəŋgrifəŋ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Maslaŋa ya ti təzalay naŋ Yezu ni àgraya eliəisl a, àgriki ke eri mək àhu ahkado : “Ru kàbaray eri a dəluv Siləwe ni bu.” Nu nakəŋ mək nòru. Nòru nàbara ti nıpi divi huya. »

¹² Nday nakəŋ təhi : « Maslaŋa gani nani naŋ eley ? » Àhi ana tay : « Nəsər do. »

Ndam Feriziyeŋ tihindifiŋa ma kà zal wulufna

¹³ Təzoru maslaŋa ya ti ahaslani naŋ wulufani ni afa ga ndam *Feriziyeŋ.

¹⁴ Yezu àgraya eliəisl a, àgriki ana zal wuluf ni mək àhəlikaba eri na ti ka fat məpəsabana.

¹⁵ Tòru tınjua àna naŋ a ti, ndam Feriziyeŋ ni day tihindifiŋa, təhi : « Nihı kipi

divi ti, mam àgrakukvu mam ? » Naŋ nakəŋ àhi ana tay ahkado : « Maslaŋa gani nani àgriki eliəisl ke eri, nàbaray eri mək nıpi divi huya. »

¹⁶ E kidin ga ndam Feriziyeŋ ni bu mis ndahaŋ tədəm : « Ku way mągray ere hini way nəngu ni, maslaŋa gani àsləkabiya afa Melefıt a do, adaba àgra zlam ya ti àbəlay magrani do na a vad *məpəsabana ba. » Mis ndahaŋ ti ni tədəm : « Tamal naŋ bay magudar zlam ti, esliki magray zlam ya ti agri ejej ana mis akada hini ni aw ? » Nahkay ticirva e kidin gatay ba.

¹⁷ Eslini ndam Feriziyeŋ nakəŋ tihindifiŋa ma kà zal wuluf ya àŋgaba na keti, təhi ahkado : « Nak ti maslaŋa ya ti àhəlukaba eri a ni ti kədəm naŋ way ? » Naŋ nakəŋ àhi ana tay ahkado : « Naŋ bay *mahəŋgaray pakama ge Melefıt. »

¹⁸ Ay ti gəđakani ga ndam *Zude ni ti ŋgay ahaslani naŋ wulufani day ti nihı epi divi ti təwayay məgəskabani ndo. Nahkay təzalabiyu ata bəŋani

¹⁹ ge mihindifiŋa ma kà tay a. Tàra tınjia ti təhi ana tay ahkado : « Wur gekəli ya kədəmmum kiwəmaya naŋ a wulufana ti naŋ hini eđedif aw ? Ay ti mam àgravu nihı ti epi divi ni mam ? »

²⁰ Nday nakəŋ təhəŋgrifəŋ ana tay, təhi ana tay ahkado : « Məsəra hini ti wur geli, ka ya ti miweya ti naŋ wulufani eđedif. »

²¹ Ay ere ye ti àgravu, epi divi hi ti, məsər do. Maslaŋa ya ti àhəlikaba eri a ni day məsər do. Naŋ wur va do, hindamfiŋa kà naŋ naŋana ; esliki məhəŋgrifəŋani ana kulı. »

²² Tədəm nahkay ti adaba aŋgwaz àwərfəŋa tay kà gəđakani ga ndam Zude na. Adaba ndam Zude ni dek təzlapakabá, tədəm maslaŋa ya adəm Yezu naŋ *Krist ti təcafəŋa naŋ kà mahəŋgalay Melefıt akaba tay a ahay ga *mahəŋgalavú Melefıt ni ba.

²³ Ata bəŋani tədəm naŋ wur va do, tihindifiŋa kà naŋ naŋana ti azuhva nani.

²⁴ Ndam Feriziyeŋ ni təzalay maslaŋa ya ti ahaslani naŋ wulufani ni keti. Àra ènjia ti təhi : « Dum ma ge jiri kə meleher ge Melefıt. Leli ti məsəra maslaŋa ya ti kədəm àhəlukaba eri a ni ti naŋ bay magudar zlam. »

²⁵ Naŋ nakəŋ àhəŋgrifəŋ ana tay, àhi ana tay ahkado : « ŋgay naŋ bay magudar zlam ahkay do ni àgudar zlam do ni ti nəsər do. Ere ye ti nəsər ni ti zlam bəlan : ahaslani ni nu wulufani, ay nihı ti nıpi divi. »

²⁶ Nday nakəŋ tihindifiŋa, təhi : « Àgriki ti mam ? Àhəlukaba eri a ti ahəmamam ? »

²⁷ Naŋ nakəŋ àhi ana tay ahkado : « Nəhia ana kulı a àndava, kicəmuki ndo timey. Ay kawayum nəhi ana kulı kicəm keti ti ka-

mam ? Tək lekuləm day kawayum migi ndam madəbay nañ aw ? »

²⁸ Āra ədəmə nahkay ti, nday nakəñ tındivi nañ, tədəm : « Adəbay maslaña nani ti nak kwa. Leli ti leli ndam madəbay Məwiz.

²⁹ Leli ndam madəbay Məwiz adəba məsəra Məwiz ti Melefıt əhia ma gayan ana nañ a. Ay maslaña nani ti məsər məlan gayan ya əsləkabiya na do simiteni. »

³⁰ Nañ nakəñ əhi ana tay nahkay hi : « Lekuləm kəsərum məlan gayan ya əsləkabiya na do ni ti ahəmamam ? Ay əhəlukaba eri a timey !

³¹ Məsəra tamal bay magudar zlam ahəngaləñ zlam kə Melefıt ti Melefıt eciiki do. Ay ku way way do tamal ahəngalay Melefıt əna mahəngaroru ahər a həd akaba agray ere ye ti əhi mığray ni ti, Melefıt eciiki.

³² Day-day maslaña eci ti maslaña nahəñ əhələkaba eri ana mis tiweya nañ a wulufana ndo.

³³ Tamal ti maslaña nani əsləkabiya afa ge Melefıt a do ni ti, amal əsliki magray arəñ koksah. »

³⁴ Nday nakəñ təhəngrifəñ, təhi : « Kwa tiweya kur a nak bay magudar zlam ti kacahi zlam ana leli aw ! » Nahkay təgaraya nañ e mite va.

Way nañ wulufani ededñ way ?

³⁵ Yezu əra eciə ndam Feriziyen ni təgaraya zal ya ahaslani wulufani na e mite va ti ədəbay nañ. Āra ədia ahar a ti əhi ahkado : « Kəfəki ahər ka *Wur ge Mis aw ? »

³⁶ Əhəngrifəñ, əhi : « Nañ way, Bay goro ni, ti nəfəki ahər ni ? »

³⁷ Yezu əhi : « Bay ya ti kəbu kaməñjaləñ, nañ əbu ahuk ma ni ti nañ gani. »

³⁸ Nañ nakəñ əhi : « Nəfukuka ahər a, Bay goro ni. » Mək əbəhədi mirdim grik.

³⁹ Eslini Yezu ədəm : « Nəra a duniya va ti ga magrafəñ seriya kə mis a ; ti ndam wuluf ti pi divi, nday ya tədəm ti pi divi a ni təwuluf. »

⁴⁰ Ndam *Feriziyen ya təbu akaba nañ eslini ni təra ticia ma gayan na ti təhi : « Leli day leli ndam wuluf aw ? »

⁴¹ Eslini Yezu əhi ana tay ahkado : « Tamal ti kəñjum lekuli ndam wuluf ti, amal zlam magudarani gekuli əbi. Ay nihi ti kədəmum kəbum kipəm divi ti zlam magudarani gekuli əbu. »

10

Bay majəgay təmbəmbak

¹ Yezu ədəm keti : « Nəhi ana kuli nahəma, maslaña ya ti ahuriyu a gargara ga təmbəmbak vu gwar a mahay do, ahuriyu əna məlan nahəñ ti, nañ zal akal, nañ zal abra.

² Ay maslaña ya ti ahuriyu gwar a mahay ga gargara ni ti nañ bay majəgay təmbəmbak.

³ Bay majəgay gargara ni azləkiaba mahay ana bay majəgay təmbəmbak na. Əzləkiaba ti bay majəgay təmbəmbak ni azalay təmbəmbak gayan dek bəlan bəlan əna slimi gatay. Təmbəmbak ni ticia dənggu gayan a ti təsəra, abaya tay e mite va.

⁴ Ka ya ti əbaya tay a nahəma, adi kama ana tay, mək təmbəmbak ni tədəboru nañ kəlan, adəba təsəra dənggu gayan a.

⁵ Ay ti atadəboru maslaña ya ti təsər nañ do ni do ; atacuhwafəñ, adəba təsər dənggu ge mis ndahəñ do. »

⁶ Yezu əhi ma *gozogul hini ana tay, ay ti ticia ere ye ti awayay ahiki ana tay na ndo.

Yezu nañ bay ya ti ajəgay zlam lala ni

⁷ Yezu əhi ana tay keti : « Nəhi ana kuli nahəma, mahay ga gargara ga təmbəmbak ni ti nu.

⁸ Mis ndahəñ ya təra, tədəm təjəgay təmbəmbak ni ti, nday dek ndam akal, ndam abra ; ay təmbəmbak ni ticiki ma ana tay ndo.

⁹ Mahay ti nu, maslaña ya ti ahuriyu gwar a nu bu ni ti arəñ amacay nañ do, Melefıt amahəngay nañ. Nahkay emisliki məhuriyu a gargara vu, mahərana e mite va akaba aməngət zlam məzum gayan.

¹⁰ Zal akal ara ti ga məhəl zlam əna akal, ga mabazl zlam akaba ge mijin zlam. Ay nu nəra ti, nawayay ti mis təngət sifa ya ti əndav day-day do ni. Sifa gani nani ti nəvi ana tay ətam ya ti tiwi mis əna nañ ni.

¹¹ « Bay ya ti ajəgay zlam lala ni ti nu. Bay ya ti ajəgay zlam lala ni ti, ku takadki nañ ka təmbəmbak gayan ya ti ajəgay tay ni nənggu ni agəskabu, əmbrəñ tay do.

¹² Ay ti maslaña ya ajəgi zlam ana mis ti təpəl nañ ni ti ajəgay zlam lala do, adəba tamal epiə kəra gili nañ əbu ara ti acuhway, əmbrəbu təmbəmbak ni. Aməmbərba tay a ti, kəra gili ni amabazl ndahəñ, emidikaba ahər a ana məgəjni gana.

¹³ Maslaña ya ti acuhway, əmbrəbu təmbəmbak ni ti təmbəmbak ni təhəli ahər do, adəba nañ agray ni təwi ga siñgu cilin.

¹⁴ Bay ya ti ajəgay zlam lala ni ti nu. Nu nəsəra təmbəmbak goro a, təmbəmbak goro day təsəra nu a

¹⁵ akada ga Baba ya əsəra nu a, nu day nəsəra Baba ni. Nahkay ti nəgəskabu ti təkadki nu ka təmbəmbak goro ya najəgay ni.

¹⁶ Təmbəmbak goro ndahəñ təbu, ay ti təkibu ka ndahəñ ya a gargara hini bu ni bi. Nday gani nani ti ahər ədəm nəhəbiyu tay daya. Etici dənggu goro, etigi ka ahar bəlan akaba ndahəñ ni, bay majəgay tay day bəlan.

17 Baba awayay nu adaba nægəskabu ti nəmət ka mawayay goro, do ni ti maslaŋa əsliki makad nu do. Nəmətə nəŋgu ni, nisliki maŋgabana tata.

18 Maslaŋa ya ti esliki makad nu ni ti əbi, nægəskabu namət ti ka mawayay goro. Nisliki məmətani ka mawayay goro ; nisliki maŋgabana daya. Bəŋ goro əhu gray ti nahkay. »

19 Ndam *Zude ni tərə ticia ma ga Yezu ya adəm na ti ticirvu e kidin gatay bu keti.

20 Mis ndahaŋ kay e kidin gatay bu təbu tədəm : « Seteni əniviyyi a ahər vu, naŋ zal seteni ti kəbumi slimi ana ma gayan ni ti kamam ? »

21 Mis ndahaŋ ni ti ni tədəm : « Zal seteni adəm ma gayan hini ya adəm ni do. Zal seteni ti esliki məzləkikaba eri ana ndam wuluf a waw ? »

Ndam Zude təwayay mægəskabu ma ga Yezu do

22 Sarta ga wuməri ga məzləkaba *Ahay gədəkani ge Melefit na ənjuə, təgray a Zeruzalem, sarta gani nani ti ahar kusi.

23 Nahkay Yezu asawađay a dalaka ga *ahay gədəkani ge Melefit ni bu, ka mələŋ ya təzalay Dalahay ga Salomon ni.

24 Ndam *Zude ni təcakalakivu ka Yezu, təveliŋi ahər, təhi ahkado : « Tamal nak *Krist ededin ti, hi ana leli vay-vay kimbirfəŋ ba, nahkay ti ahər aməhəli ana leli va do. »

25 Eslini Yezu əhəŋgrifəŋ ana tay, əhi ana tay ahkado : « Nəhia ana kəli a əndava, ay ti kəwayum mægəsumkabu ma gani ndo timey. Təwi ya nagray ni ti nagray əna njeđa ga Baba, nahkay təwi gani nani adəfilki ana kəli nu ti nu way.

26 Ay ti kekileŋa lekələm kəwayum məfumku ahər do, adaba lekələm kəkumkibu ka təmbəmbak goro bi.

27 Təmbəmbak goro ti tici dəŋgu goro, nu day nəsərə tay a, nday day tadəbay nu.

28 Nəvi *sifa ya əndav dəy-dəy do ni ana tay, atəmət do, maslaŋa day emisliki məhəlfua tay a do.

29 Baba Melefit naŋ ya əbu təmbəmbak ni ti naŋ gədəkani atam mis dek, atam zlam dek. Maslaŋa əbi esliki məhəlfəŋa tay kə Baba bi.

30 Leli ata Baba ti leli bələŋani. »

31 Yezu əra adəma nahkay ti ndam Zude ni təhəl akur keti, təwayay mizligi naŋ əna naŋ.

32 Yezu əhi ana tay ahkado : « Nəgra təwi sulumana sulumana kay e kidin gekəli ba əna njeđa ga Baba. Ay kəwayum kizligəm nu əna akur, kəkadum nu ti əki ke təwi weley gani weley ? »

33 Eslini ndam Zude ni təhəŋgrifəŋ, təhi ahkado : « Mawayay mizligi kur əna akur, mawayay makad kur ti, əki ke təwi sulumani do. Mizligi kur ti adaba kindivia

Melefit a palam ; nak mis, ay ti kəwayay kazay ahər gayak akada nak Melefit. »

34 Yezu əhəŋgrifəŋ ana tay, əhi ana tay ahkado : « Əbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu, Melefit adəm nahkay hi : “Lekələm ti meleffit.” * Əbi məbəkiani nahkay hi bi aw ?

35 Maslaŋa əbi esliki məbəkia zlam ya əbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu na bi. Nahkay nday ya ti Melefit əhi ma gayan ana tay ni ti əzalay tay meleffit ededin.

36 Ay nu ti Baba adaba nu a, əslərbiyu na a duniya vu. Goro ya nədəm “Nu Wur ge Melefit” ni ti, ahəmamam kisləmki mədəmani nindivi naŋ ni mam ?

37 Tamal nagray təwi ni ga Baba do ni ti kəfumku ahər ba.

38 Ku nagray təwi ga Baba, kəfumku ahər do nəŋgu ni, gəsumkabə təwi goro ya nagray na digepa. Nahkay ti akəsər um lala, nu nəbu əna njeđa ga Baba, naŋ day naŋ əbu əna njeđa goro, nahkay leli ata Baba ti bələŋani. »

39 Yezu əra adəma ma na nahkay ti, təwayay mægəs naŋ keti, ay ti atəmfəŋa kə tay a.

40 Kələŋ gani Yezu əsləka, əŋgoru ke ledi ge Zarden, ka mələŋ ge Zeŋ ya *əbaray mis ahaslani ni. Naŋ nakəŋ ənjəhad eslini gosku 6al.

41 Ka ya ti naŋ əbu eslini ni ti mis kay tərəkia, təbu tədəm : « Zeŋ ti əgray zlam magray ejep ndo ; ay ma gayan ya adəmki ka maslaŋa hini ni dek ti jiri ededin. »

42 Eslini mis kay təfəkia ahər ka Yezu a.

11

Lazar əməta, mək Yezu ahəŋgaraba naŋ e kisim ba

1 Zal nahaŋ əbu, slimi gani Lazar, arməwər əzəgədiya naŋ a. Kəsə gayan Betani, nday akaba bəza ga məŋani walani ata Mari nday ata Marta.

2 Mari ti nani, Mari ya ti əbəkə tersel ka asak ga Bay geli mək atəmadkia əna məhər gayan a ni. Lazar naŋ ya ti əbesey do ni ti wur ga məŋani.

3 Nahkay bəza ga məŋ ga Lazar nakəŋ təslərkiuru mis ka Yezu ti məhi : « Bay geli, zləba gayak Lazar əbesey do. »

4 Yezu əra əcia ma na nahkay ti adəm : « Arməwər ga Lazar ni ti akad naŋ do. Ay ti mis atasər njeđa ge Melefit əna naŋ sawan. Nahkay atəzləbay Melefit, atəzləbay nu Wur ge Melefit daya. »

5 Lazar akaba bəza ga məŋani ata Mari nday ata Marta ti Yezu awayay tay ;

6 ay əra əcia ga Lazar ya əbesey do na ti ərə weceweci ndo, əpəskivu ka ahər gani vadca.

⁷ Kələŋ gani àhi ana ndam madəbay naŋ ni ahkado : « Nihi ti sarta ènjua ga maŋgona e Zude a. »

⁸ Ndam madəbay naŋ ni təhi ahkado : « Məsi, nihi guhwa həya ndam *Zude ni tawayay tizligi kur àna akur; tawayay takad kur ti, kəŋgoru eslini keti aw ? »

⁹ Yezu àhi ana tay : « Mələfat ti njemdi kru mahar cə do aw ? Tamal mis asawadəy ga mələfat ti èji asak do, adaba naŋ a mələŋ maslədani bu, epi divi lala. »

¹⁰ Ay tamal mis asawadəy ga mələvad ti eji asak, adaba naŋ àbi a mələŋ maslədani bu bi, èpi divi lala do. »

¹¹ Yezu àra àhia ma ana tay a nahkay ti àhi ana tay : « Zləba geli Lazar àdiya e dəwir va, ay nakoru nepidekababiyi naŋ a. »

¹² Eslini ndam madəbay naŋ ni təhi ahkado : « Bay geli, tamal àdiya e dəwir va ti, amanğaba a arməwər gayan ni ba do waw ? »

¹³ Ga Yezu va àhi ana tay nahkay ti awayay ahi ana tay Lazar àməta. Ay ndam *madəbay Yezu ni təhi ana ahàr hi ti Yezu àdəmki ma ti ke dəwir dəwiredi ededifj.

¹⁴ Nahkay Yezu àhi ana tay vay-vay : « Lazar àməta. »

¹⁵ Nu nəbi ka mələŋ gani bi ti nəbu nəmərvu azuhva kəli, adaba akəfumku ahàr àkivu. Ay nihi ti takomum mədəgumkiuru. »

¹⁶ Eslini Tumas naŋ va təzalay naŋ Didim ni àhi ana ndam madəbay Yezu ndahan ni ahkado : « Leli day takomum mədəboru naŋ, ti tōru tábazla leli akaba naŋ a. »

¹⁷ Yezu akaba ndam madəbay naŋ ni tijnua a Betani a wudak ti, təhi ana tay Lazar àgra vad a fad e mindiviŋ ba. »

¹⁸ Betani ti driŋ driŋ akaba Zeruzalem kay do, èsli ezewed kru kru mahkər do. »

¹⁹ Nahkay ndam Zude kay tōra eslina ga məgrikabiyu ezekw ana Marta nday ata Mari ga wur ga mənŋ gatay va àməta na. »

²⁰ Marta àra ècia Yezu naŋ àbu ènjia wudak ti àŋgwivoru a ma vu. Mari ti ni naŋ a magam manjəhadani digusa. »

²¹ Ata Marta tōra tábakabá ahàr ata Yezu a ti Marta nakəŋ àhi ahkado : « Tamal nak kələbu ahalay ti, akal wur ga mma ni àmət ndo. »

²² Ay nəšəra ku nihi day ere ye ti kihindi-fiŋa kə Melefít a dek day Melefít aməvuk. »

²³ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi ahkado : « Wur ga muk ni amanğaba e kisim ba. »

²⁴ Marta àhi : « Iy, nəšəra ka fat ga mandav ga duniya mis atanğaba e kisim ba ni ti, naŋ day amanğaba. »

²⁵ Yezu àhi keti : « Mis tanğaba e kisim ba, təbu àna sifa ti azuhva nu, adaba nu nəbu palam. Maslaŋa ya ti àfəkuva ahàr a ti ku tamal àməta naŋgu ni amələbu àna sifa. »

²⁶ Maslaŋa ya ti naŋ àbu àna sifa, àfəkuva ahàr a ti, amanjəhad ga kanğay-kanğayani,

àmət do. Kəhi ana ahàr ma goro hini ya nəhuk ni ma ge jiri do waw ? »

²⁷ Eslini Marta nakəŋ àhi ahkado : « Ma ge jiri, Bay goro ni ; nəšəra nak *Krist *Bay gədakani ya Melefít àslərbiyu a duniya vu ni, nak Wur ge Melefít. »

²⁸ Marta àra àhia ma na nahkay ti àsləka, àŋgoru a magam, mək àzalay wur ga mənani Mari, àhi ma akal-akal, àhi ahkado : « Məsi geli àra, naŋ àbu ehindi kur. »

²⁹ Mari àra ècia ma ga wur ga mənani ya àhi na ti ècikaba cəkwađ, àrəkioru ka Yezu. »

³⁰ Ka sarta nani ti Yezu àhuriyu a kəsa ni vu faŋ ndo, kekileŋa naŋ àbu ka mələŋ ya tábakabu ahàr nday ata Marta ni mba. »

³¹ Ndam Zude ya təvu a ahay bu, tōru eslini ga məgri ezekw ana tay ni tōra tipia Mari nakəŋ ècikaba cəkwađ àhəraya e mite va ti tədəbabiyu naŋ. Tədəboru naŋ ti, təhi ana ahàr bi akoru kə mindiviŋ, akoru etəwibiyu eslini. »

³² Mari òru ènjua ka mələŋ ga Yezu na, èpia naŋ a ti àbəhadí mirdim, àhi ahkado : « Bay goro ni, tamal nak kələbu ahalay ti, akal wur ga mma ni àmət ndo. »

³³ Yezu àra èpia Mari a naŋ àbu etəwi, ndam Zude ya tədəbabiyu Mari ni day təbu titəwi ti, àhəlia ahàr a dal-dal, bəruv àwəra naŋ a. »

³⁴ Mək àhi ana tay ahkado : « Kəfumiyu naŋ e mindiviŋ vu eley ? » Nday nakəŋ təhəŋgrifəŋ, təhi : « Bay geli, ra kara kipibiya mələŋ gana. »

³⁵ Eslini Yezu etəwi. »

³⁶ Ndam Zude ni tōra tipia naŋ a naŋ àbu etəwi ti tədəm : « Mənjumki day ti, àwaya naŋ a dal-dal ni. »

³⁷ Ay mis ndahan e kidifj gatay bu tədəm ahkado : « Àhəlikaba eri ana zal wuluf a ti, ti Lazar àmət ba ti èsliki magrani koksah aw ? »

³⁸ Eslini bəruv àwəra Yezu a keti, mək òru ke mindiviŋ ni. Mindiviŋ nani ti ahuzl, təzləkləŋ ma gani àna belim gədakani. »

³⁹ Tōru tijnua ti Yezu nakəŋ àhi ana tay ahkado : « Zumləŋa belim na kə ma ge mindiviŋ na. » Eslini Marta wur ga mənŋ ga maslaŋa ya ti àmət ni àhi ahkado : « Bay goro, àgra vad a fad nihi e mindiviŋ ni ba ni ti èzia àndava timey. »

⁴⁰ Yezu àhi ahkado : « Nəhuka àndava : tamal kəfəkuva ahàr a nahama ekipi zlam, akəsər Melefít ti naŋ njəda-njəđani, akazləbay naŋ ti, kici ndo waw ? »

⁴¹ Nahkay mis ni təzaləŋa belim na kə ma ge mindiviŋ na. Eslini Yezu nakəŋ àmənəjoru agavəla, àdəm : « Səsi gayak Bəba goro ni, adaba kəgrua ere ye ti nihindilək na. »

⁴² Nu ti nəšəra nak kəbu kəgru ere ye ti nihindilək ni dek kələvad. Ay nədəm ma hini ti, tawayay ti mis ya təbu ahalay teveliŋ nu ni tici, ti təšər nak kəslərbiyu nu ededifj. »

⁴³ Yezu àra àdèma ma na nahkay ti àzlah kay kay, àdèm : « Lazar, hərəya e mindiviñ ni ba. »

⁴⁴ Nahkay maslaña ya ti àmèt ni àharaya, asak mitəwideni, ahar day mitəwideni àna gabaga, ahàr gayan makambahani àna azana. Eslini Yezu nakəñ àhi ana mis ni ahkado : « Picehəməba nañ a, ti māsawadāy. »

Gədəkani ga ndam Zude tagray sawari ge mijin Yezu

(Meciya 26.1-5 ; Mark 14.1-2 ; Luk 22.1-2)

⁴⁵ Ndam *Zude ya tãra afa ga Mari a, tipi ere ye ti Yezu àgray ni ti, mis ndahan kay e kidin gatay bu tafəkia ahàr ka Yezu a.

⁴⁶ Ay mis ndahan e kidin gatay bu tãrəkiuru ka ndam *Feriziyen, tãngəhadì ere ye ti Yezu àgray ni ana tay.

⁴⁷ Gədəkani ga ndam *mañgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam Feriziyen ni tãra ticia ma na ti, tãzalakabu gədəkani ga ndam Zude ni dek, tãdèm : « Nih maslaña hini agray zlam magray ejep dal-dal ti, mægum ahəməmam ? »

⁴⁸ Tamal məmbrəña nañ a, nañ àbu agroru zlam gayan ni nahkay ti, mis dek atəfəki ahàr. Nahkay ndam *Rom atəmbrəñ leli do : etembedkaba *ahay gədəkani *njəlatani geli na, etijin jiba geli dek. »

⁴⁹ Zal nahan àbu, nañ gədəkani ga ndam *mañgalabakabu mis akaba Melefit ke vi nani, slimi gayan Kayif. Nañ nakəñ àhi ana tay ahkado : « Lekələm ti kəsərum aranja do simiteni.

⁵⁰ Ahàr àdèm mis bəlan amət azuhva ndam jiba geli dek, ti ndam jiba geli ni tãmət ba. Amət nahkay ti anjivu ana kulì ti kəsərum do waw ? »

⁵¹ Àdèm nahkay ti pakama gayan gayanani do ; àhəngaraya pakama ge Melefit a, adaba Kayif ti gədəkani ga ndam mañgalabakabu mis akaba Melefit ke vi nani palam. Pakama ge Melefit ya àhəngaraya ni ti nihi : ahàr àdèm Yezu amət azuhva ndam jiba gayan kwa.

⁵² Yezu amət ti azuhva ndam jiba gayan cilin do, amət ti ga mangasikabu ahàr ana bəza ge Melefit ya medeveni ka had gərgərani ni dek.

⁵³ Kwa ka fat nani nday nakəñ tawayay makad nañ.

⁵⁴ Yezu àra ècia ma gana ti, àmbrəñ masawadani e kidin ga ndam Zude bu huya, àsləka òru a kəsa nahan vu. Kəsa nani ti tızalay Efreyim, kà gəvay ge gili. Àra enjua ti ànjəhad eslini akaba ndam madəbay nañ ni.

⁵⁵ Ka sarta gani nani ti *Pak, wuməri gədəkani ga ndam Zude ni, ènjia wudak. Nahkay ndam Zude kay ya a kəsa ndahan bu

ni tãsləka, tòru a Zeruzalem ga məbarani ti tigi njəlatani day kwa ti tãgray wuməri ni.

⁵⁶ Mis ni tòru tinjua a Zeruzalem a ti tehelin eri ga Yezu, ay ti tãdi ahàr ndo. Ka ya ti nday təbu a dalaka ga *ahay gədəkani ge Melefit ni bu nahəma, tızlapay e kidin gatay bu, tãdèm : « Kəhumi ana ahàr mam ? Kəhumi ana ahàr ti amara ga magray wuməri na waw ? »

⁵⁷ Gədəkani ga ndam mañgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam Feriziyen ni tawayay tãgas nañ, nahkay tãhi ana mis ahkado : « Ku way way do tamal àsəra məlanj ga Yezu ya nañ àbu na ti mēhi ana leli. »

12

Mari abəki tersel ka asak ga Yezu

(Meciya 26.6-13 ; Mark 14.3-9)

¹ Vad àvu muku tara tagray wuməri ga *Pak ni ti Yezu òru a Betani a kəsa ga Lazar bu. Lazar ti nañ ya ti àmèt, mək Yezu àhəngaraba nañ e kisim ba ni.

² Eslini tızalaki Yezu nakəñ ka zlam məzumani. Òru ènjua ti Marta ahalibiyu zlam məzumani ana tay, Lazar ti ni nañ àbu azum zlam akaba mis ya tızalay tay ni.

³ Ka ya ti təbu təzum zlam ni ti Mari òru àna tersel ya tızalay nardu ni, njəlatani ge sinju kayani, telma ge litir. Àra ènjia àna nañ a ti abəki tersel ni ka asak ga Yezu cəeni mək atəmadkia àna məhər ga ahàr gayan a. Nahkay ahay ni dek ezi tersel tersel a.

⁴ Eslini Zudas Iskariyot bəlanj ga ndam *madəbay Yezu, nañ ya aməsəkumoru Yezu ni, àdèm ahkado :

⁵ « Sinju ge tersel ni jik dinj dinj mahkər ti tãskumoru, tidi sinju gani ana ndam talaga ndo ni ti kamam ? »

⁶ Zudas àdèm nahkay ti adaba awayay ndam talaga palam do, àdèm nahkay ti adaba nañ zal akal. Nañ bay mangah sinju, ay ti nañ àbu adafəña sinju na akal-akal a.

⁷ Ay Yezu àra ècia ma ga Zudas na ti àhi : « Mbrəñ wal hini, kəhəli muru ba. Àgray nahkay ti adaba nañ àbu ajalakiuru ahàr ka vad ya ti anəməta, atəfiyu nu e evid vu ni.

⁸ Ndam talaga zla nahəma, nday təbu akaba kulì kəlavad. Ay nu zla ti ananjəhad akaba kulì kəlavad do. »

⁹ Ndam *Zude kay tãra ticia Yezu nañ a Betani ti tòru eslini. Tòru ti azuhva Yezu cilin do ; tòru ti ga moru mipi Lazar nañ ya ti Yezu àhəngaraba nañ e kisim ba ni daya.

¹⁰ Nahkay gədəkani ga ndam *mañgalabakabu mis akaba Melefit ni tızlapakabá, tãdèm : « Si mijin Lazar daya kwa. »

¹¹ Tãdèm nahkay ti adaba ndam Zude kay təmbrəña tay a, tégəskabu ma gatay ni va do, təbu tafəki ahàr ka Yezu azuhva gayan ya àhəngaraba Lazar a ni.

Yezu ahuriyu a Zeruzalem

(*Meciyu 21.1-11; Mark 11.1-11; Luk 19.28-40*)

¹² Hajəŋ gani mis kayani ya tōru a Zeruzalem ga magray wuməri ga *Pak ni ticia Yezu ɛnjia a Zeruzalem a wudak.

¹³ Nahkay nday nakəŋ təkawahakabaya ahar ga təba a ahar va, mək təhəraya a kəsa ni ba təŋgwivoru a ma vu. Nday təbu takoru ti təgray salalay, təzləbay Yezu, tədəm : « *Hozana ! Bay Melefıt məgri sulum gayan ana maslaŋa ya ti ara ɛna slimi gayan a, nan bay ga ndam *Izireyel ni !* »

¹⁴ Eslini Yezu ɛdi ahər ana azoŋgu, mək ɛcalkiyu katapla. Ere gani ɛgravu ti akada ya ti ɛbu məbəkiani a Wakita ge Melefıt bu nahkay hi ni :

¹⁵ « Ndam *Siyon, kəgrum aŋgawaz ba. Mənjumoru, bay gekuli nan tegi ara, ɛcalkivabiya ka wur ga azoŋgu a.† »

¹⁶ Ka sarta gani nani ti ndam *madəbay Yezu ni təsarkaba ere ya ɛgravu na ndo. Ka sarta ya ti Melefıt ɛzoɣa Yezu a mələŋ masladani gayan va day kwa ti ma ya ti Melefıt ɛdəmki a Wakita gayan bu ni aŋgiaya a ahər ba ana tay a. Nahkay təsər zlam gani nani ɛgrakiva ka Yezu a akada ya ɛbu məbəkiani na.

¹⁷ Ka fat ya ti Yezu ɛzalay Lazar, ɛhi « Həraya e mindiviŋ ba, » ɛhəŋgaraba nan e kisim ba ni ti, mis ya tōru eslini ni dek tipia ; nday nakəŋ təŋgəhadı ma gani ana mis ndahaŋ ni.

¹⁸ Mis kay təŋgwivoru a ma vu ana Yezu ti azuhva ticia gayan ya ɛgray zlam magray ejep nani na.

¹⁹ Eslini ndam *Feriziyen ni təzlapay e kidiŋ gatay bu, tədəm : « Kisləmki ka araja do ni ti kipəm do waw ? Nihı mis ni dek təbu tadəbay nan ci ni. »

Yezu ɛdəmki ma ka masladani gayan akaba ka mamət gayan

²⁰ E kidiŋ ge mis ya tōru ga mazləbay Melefıt ka sarta ga wuməri ni bu ni ti ndam *Gres ndahaŋ day təkibu ka tay.

²¹ Nday nakəŋ tərəkioru ke Filip nan ga kəsa Beceyda ka həd *Gelili ni. Təhi : « Bay geli, leli mawayay məbəkabu ahər akaba Yezu. »

²² Filip ɛra ɛcia ma gatay na ti ɛrəkioru ka Andre, mək nday cəeni tərəkioru ka Yezu, təhi ma gani.

²³ Yezu ɛra ɛcia ma gana ti ɛhi ana tay ahkado : « Nihı sarta ya Melefıt azoru nu *Wur ge Mis a mələŋ masladani gayan bu ni ɛnjia.

²⁴ Nəhi ana kuli nahəma, hilfi ga hay tamal ɛdiyu a həd vu ndo, ɛzi ndo ni ti, nan ɛbu nahkay zlam gayan. Ay tamal ɛzia day kwa

ti eri gani afətaya, adək, abay ahər, ewi bəza kay.

²⁵ Maslaŋa ya ti awayay ajəgur sifa gayan ti ɛmət ba ni ti emijiŋ ; ay maslaŋa ya ti awayay sifa gayan a duniya hini bu do ni ti aməjəgur, amələbu ɛna *sifa ya ɛndav day-day do ni sawan.

²⁶ Tamal mis awayay məgru təwi nahəma, mədəbay nu. Ka mələŋ ya nu nəvu ni ti bay məgru təwi ni day amələbu eslini. Tamal mis ɛgia bay məgru təwi a ti, Baba amazləbay nan. »

²⁷ Yezu ɛdəm keti : « Nihı ti məbərur ɛbu atukaba. Nədəm hi ti mam ? Nədəm : “Bəba, nəcakay daliya a sarta hini bu ba” zla tək ? Nədəm nahkay do, adaba nəra ti ga macakay daliya a sarta hini bu.

²⁸ Bəba, gray zlam ti mis təzləbay kur. » Eslini dəŋgu ɛhəndabiyu a huđ melefıt bu nahkay hi : « Nəgra zlam ya ti mis təzləbaki nu na ɛndava, anagra y zlam nahaŋ keti ti mis təzləbaki nu. »

²⁹ Mis ye eslini ni tərara ticia dəŋgu ya ɛhəndabiyu na ti mis ndahaŋ e kidiŋ gatay bu tədəm : « Avər ɛdi aday. » Mis ndahaŋ ti ni tədəm : « *Məslər ge Melefıt ɛhibiyu ma. »

³⁰ Ay Yezu ɛhi ana tay ahkado : « Dəŋgu hini ya ɛhəndabiyu ni ti, ɛhənday ti azuhva nu do, ɛhənday ti azuhva kuli sawan.

³¹ Nihı ti sarta ga magrafəŋa seriya kə mis ga duniya ɛnjia, nihı ti tara tagaray bay magədavani ya agur duniya ni.

³² Ay nu ti ka fat ya ti atəzoru nu agavəla nahəma, anazalakaboru mis dek afa goro. »

³³ Yezu ɛdəm nahkay ti awayay adafaki ɛhəmamam amara məmət ni.

³⁴ Eslini mis dal-dalani ni təhəŋgrifəŋ, təhi : « Leli məjəŋga a Wakita ge Melefıt ni bu ni ti, *Krist *Bay gədakani ya amara ni ti amələbu ga kaŋgay-kaŋgayani. Ay nak kədəm ahər ɛdəm təzoru Wur ge Mis agavəla ti kamam ? Wur ge Mis nani ti way ? »

³⁵ Yezu ɛhəŋgrifəŋ ana tay, ɛhi ana tay ahkado : « Masladani ɛbu asladı ana kuli ga hayaŋani. Ka ya ti masladani ɛbu ti sawadumoru ; do ni ziŋ-ziŋeni ara ɛdi ahər ana kuli. Adaba maslaŋa ya ti asawaday e ziŋ-ziŋeni bu ni ti ɛsər mələŋ ya akoru ni do.

³⁶ Ka ya ti masladani ɛbu e kidiŋ gekuli bu ni ti, fumki ahər ka Bay ya ti avi masladani ana kuli ni. Tamal kəgrum nahkay ti kiğum ndam masladani. »

Yezu ɛra ɛdəma ma nana ti, ɛsləka, ɛbufəŋa kə tay a.

Ndam Zude təwayay məgəskabu ma ga Yezu do

³⁷ Ku tamal Yezu ɛgra zlam magray ejep a dal-dal kə meleher ge mis dal-dalani na nanju ni, mis ni təwayay məfəki ahər ndo.

³⁸ Nahkay pakama ge Melefít ya Izayi àhànjri ana mis ni àgrava àndava. Pakama gani nani ti nahkay hi :

« Bay goro, ma geli ya ti màdàm ni ti, way àgèskabá way ?

Bay geli àdàfiaba njéda gayan a ti ana way ?
‡»

³⁹ Ndam nday nani táfèki ahàr ka Yezu do ni ti, Izayi àdèmkia ma ka tay a daya. Adàm ahkado :

⁴⁰ « Melefít àwulufa tay a, àgray ti tàjalay ahàr sulumani ba.

Àgray nahkay ti, awayay ti tipi divi ba, tàsèr zlam ba,

awayay ti tàmbatkaba majalay ahàr gatay a ba daya.

Nahkay Melefít àdàm : “Tamal tàmbatkaba ti, akal nàhànga tay a.” § »

⁴¹ Izayi àdàm nahkay ti adaba èpia Yezu nanj àbu a masladani ge Melefít ba àndava. Àra èpia nanj a nahkay ti àdàmki ma.

⁴² Ku tamal nahkay nàngü ni mis ndahanj e kidinj ga gèdákani ga ndam *Zude bu kay táfèkia ahàr ka Yezu a. Ay ti tèhi ma gani ana mis vay-vay ndo, adaba anjwaz àwèrfèja tay kà ndam *Feriziyen a, tédàm bi atèhi ana tay tàhuriyu a ahay ga *mahàngalavù Melefít vu va ba.

⁴³ Nahkay nday gani tawayay magray zlam ya ti àbèlafèj kè mis ni àtama ya ti àbèlafèj kè Melefít na sawanj.

Yezu agrafèja seriya kè mis àna pakama gayan ya àdàm na

⁴⁴ Yezu àdàm ma kay kay, àdàm : « Maslanja ya ti afèku ahar nahama, afèki ahàr ti ka nu do ; afèki ahàr ka Bay ya ti àslèrbiyu nu ni.

⁴⁵ Maslanja ya ti nanj àbu epi nu ni ti, nanj àbu epi Bay ya ti àslèrbiyu nu ni.

⁴⁶ Nu nàra a duniya va ti ga masladì mèlanj ana mis. Nahkay ku way way do afèku ahàr ti ànjèhad e zinj-zinjen bu va do.

⁴⁷ Tamal mis ècia ma goro na mæk àgèskabu do nahama, bay ya agrafèja seriya ni ti nu do. Adaba nu nàra a duniya va ti ga mahàngay mis, do ni ti ga magrafèja seriya kà tay a do.

⁴⁸ Maslanja ya ti àwayay nu do, àgèskabu pakama goro do ni ti, seriya amègès nanj : ka mandav ga duniya atagès nanj àna seriya ti àna pakama goro ya nédàm ni dèk.

⁴⁹ Ay ma goro ya nédàm dèk ni ti nu nédàm àna ahàr goro goroani do. Pakama goro ya nèhi ana mis akaba ya nècahi ana mis ni ti Baba goro àslèrbiyu nu ga mèhiani ana tay.

⁵⁰ Iy nèsèra, pakama ga Baba goro ya àhi ana mis ni ti, tamal tégèskabá ti nday tàbu àna *sifa ya àndav day-day do ni àndava. Pakama goro ya nédàm ni, nédàm ti akada ga Baba ya àhu nèhi ana mis ni. »

13

Yezu abari asak ana ndam madèbay nanj ni

¹ Àgèjèni vad bèlanj ga mara magray wumèri ga *Pak ti, Yezu àsèra sarta gayan ga maslèkana a duniya ba ga moroni afa ga Bèjani ènjia. Yezu àwaya ndam gayan ya tadèbay nanj a duniya bu na dal-dal, nahkay ku ka ya ti ara amèt ni àmbrèj mawayay tay do.

² Yezu akaba ndam madèbay nanj ni tàbu tèzum zlam ga mèlakarawa. Ka sarta gani nani *Seteni àvia majalay ahàr ana Zèdas wur ga Simu Iskariyot ga mèsèkumoru Yezu a àndava.

³ Yezu ti àsèra Melefít àvia njéda ga mægur zlam a dèk. Àsèra nanj àslèkabiya afa ge Melefít a, amàngoru afa gani daya.

⁴ Àsèra nahkay ti ècikfinja kà zlam mèzumani na cèkwad, àzakaba mugudi gayan na mæk àzay azana nahanj, àwèlvu àna nanj dèrkad.

⁵ Eslini àcahvuyi yam e hijid vu, ànjèki ka mèbari asak ana ndam madèbay nanj ni mæk atèmadkia yam na ka asak gatay na àna azana ya àwèlvu àna nanj na.

⁶ Àra ènjikia ka Simu Piyer a ga mèbari asak na ti, Simu Piyer nakèj àhi ahkado : « Nak ti kabaru asak aw, Bay goro ! »

⁷ Eslini Yezu àhàngrifèj, àhi : « Nihì ti ere ye ti nu nagray ni kèsèrkaba fanj do, akèsèrkaba ti kama kwa. »

⁸ Piyer àhi : « Day-day nàwayay ti nak kàbaru asak do. » Yezu àhi : « Tamal nàbaruk ndo ni ti nak mis goro do. »

⁹ Simu Piyer nakèj àhi : « Tamal nahkay ti kàbaru asak cilinj ba : baru ahar akaba ahàr daya, Bay goro ni. »

¹⁰ Yezu àhi : « Maslanja ya àbara ni ti [abaray asak cilinj do ni ti] àbaray vu gayan va do, adaba vu gayan ni dèk ègia njèlatana. Lekulam ti kiguma njèlatana, ay ti lekulam dèkeni do. »

¹¹ Yezu àhi ana tay « Lekulam dèk njèlata do » ni ti adaba àsèra maslanja ya ti ara asèkumoru nanj na àndava.

¹² Yezu nakèj àra èndeverinja mèbari asak ana tay a ti, àzay mugudi gayan ni, àfakabu mæk ànga ka mèlanj ga zlam mèzumani na. Eslini àhi ana tay ahkado : « Ere ye ti nègri ana kèli ni ti kèsèrkama waw ? »

¹³ Lekulam kèbum kazalum nu “Musi, Bay geli” ti, nani ti jiri gekuli, adaba nu Musi gekuli, nu Bay gekuli edèdinj.

¹⁴ Ay nu Musi gekuli, Bay gekuli ni tekefi nàbaria asak ana kèli a ti, ahàr àdàm e kidinj gekuli bu ni ti maslanja nahanj mèbari asak ana maslanja nahanj. Njanjki kwa kani, kègrumoru kama kama.

¹⁵ Ere ye ti nàgri ana kuli kani ni ti nàdɛfiki divi ana kuli : grumi ana mis akada goro ya nàgri ana kuli ni.

¹⁶ Nahi ana kuli nahama, maslaŋa ya agri tawi ana mis ni ti àtam bay ya ti naŋ agri tawi ni do. Maslaŋa ya tɛslər naŋ ni ti àtam bay ya ti àslər naŋ ni do.

¹⁷ Nihì kàsəruma nahkay nahama, grum tawi akada ya nàdɛfiki ana kuli kani ni. Tamal kəgrum nahkay ti akəmərumvu. »

¹⁸ Yezu àhi ana tay keti : « Ma goro ya nàdəm ni ti nàdəmki ke kuli, lekulum dɛkeni do, adaba nəsəra ndam goro ya nàdaba tay a na. Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu nahkay hi : “Maslaŋa ya ti məbu məzumkabu zlam kəlavadani ni àmbatuva ahər va.” * Ahər àdəm pakama nani agravu kwa.

¹⁹ Wudaka ere gani ara agravu ti nəhivù ana kuli. Nəhiva ana kuli a ti, ka ya ti ere gani amagravu ni ti akəsərunki nu gani, nu nəbu.

²⁰ Nəhi ana kuli nahama, maslaŋa ya ti àgəskabá maslaŋa ya ti nəslər naŋ na ti àgəskabá nu nuana daya. Maslaŋa ya ti àgəskabá nu a ni ti àgəskabá Bay ya ti àslərbəyü nu na daya. »

Yezu adəmki ma ka maslaŋa ya ti ara asəkumoru naŋ ni

(Meciyyə 26.20-25 ; Mark 14.17-21 ; Lük 22.21-23)

²¹ Yezu àra àdəma ma nahkay ti bəruv àtikaba. Àdəm : « Nəhi ana kuli nahama, bilin gekuli aməsəkumoru nu. »

²² Ndam madəbay naŋ ni tàra ticia ma gayan na ti tàmənjavu e eri vu e eri vu, tādəm : « Àdəmki ma hini ti àki ka way ? »

²³ Eslini bəlan e kidin ga ndam *madəbay Yezu ni bu, naŋ ya ti Yezu awayay naŋ kayani ni, naŋ àbu prid kə gəvay ga Yezu.

²⁴ Nahkay Simu Piyer àdadi ahər, awayay ti mihindifinja slimi ga maslaŋa nana kə Yezu a.

²⁵ Naŋ ya ti Yezu awayay naŋ kayani ni àra àsəra ere ye ti Piyer awayay ahi na ti, àzoru ahər gayan gwar ka məbərur ga Yezu mək əhindifinja kə Yezu a, àhi : « Maslaŋa gani nani ti way, Bay goro ? »

²⁶ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Maslaŋa ya ti anasaya vanŋwala, anahəndakiaya eli a, anəvi ni ti, nani naŋ gani. » Àra àdəma nahkay ti àhəndakiaya eli a ka vanŋwala na mək àvi ana Zudas wur ga Simu Iskariyot.

²⁷ Zudas nakəŋ àra àza vanŋwala na ti *Seteni àhuriviyu həya. Nahkay Yezu àhi : « Tawi gayak ya kara kagraŋ ni ti gray wecewi. »

²⁸ E kidin gatay ya təzum zlam ni bu ni maslaŋa ya ti àsər Yezu àhi ma gani ana

Zudas kamam ni ti àbi, si Zudas Zudasani cilin.

²⁹ Zudas ti naŋ bay məgəsi sirŋu ana tay, nahkay ti mis ndahan e kidin ga ndam madəbay Yezu ni bu tahi ana ahər bi Yezu àhi ana Zudas mōru məsəkumbiya zlam ga magray wuməri a, ahkay do ni bi àhi mōru məvi zlam ana ndam talaga.

³⁰ Ay Zudas àra àza vanŋwala na ti àhəraya e mite va həya. Sarta gani nani ti məlavad.

Divi məweni ga Yezu ya adəfiki ana ndam gayan ni

³¹ Zudas nakəŋ àra àsləka ti Yezu àhi ana nday ndahan ni ahkado : « Nu *Wur ge Mis nahama, nihì ti sarta goro ənjia, mis atəsər nu gədakani, atazləbay nu. Nahkay azuhva nu ti mis atəsər Melefit day naŋ gədakani, atazləbay naŋ.

³² [Mis atəsər Melefit naŋ gədakani atazləbay naŋ] nahkay ti, Melefit Melefiteni àna ahər gayan day ara agray ti mis təsər nu Wur ge Mis ti nu gədakani, ara agray ti təzələbay nu. Ara agray nahkay wudak.

³³ « Bəza goro ni, nara nəmbərbu kuli wudak, sarta goro àvu kay va bi. Anaslaka ti, akədəbum məlan goro. Ay ma goro ya nəhi ana ndam *Zude ni ti nəhi ana kuli daya : Məlan goro ya anoru ni ti lekulum ekinjəmiyu koksah.

³⁴ Nihì nahama nàdɛfiki divi məweni ana kuli, ahər àdəm kəgrum kwa. Divi gani nihì : wayumvu. Nawayay kuli, nahkay ahər àdəm lekulum day wayumvu akada goro ya nəwayay kuli ni.

³⁵ Tamal kawayumvu nahkay ti, mis dek atəsər lekulum ndam madəbay nu. »

Yezu àhi ana Piyer : « Akədəm kəsər nu do »

(Meciyyə 26.31-35 ; Mark 14.27-31 ; Lük 22.31-34)

³⁶ Eslini Simu Piyer àhi ahkado : « Kara kakoru eley, Bay goro ? » Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Məlan goro ya nara nakoru ni ti, kisliki madəboru nu nihì koksah. Ay kama kama ti akadəboru nu. »

³⁷ Piyer àhi : « Bay goro, ku takad nu azuhva nak nəŋu ni nəgəskabu. Nahkay ti nisliki madəboru kur nihì koksah ti kamam ? »

³⁸ Yezu àhi : « Kədəm ku takad kur azuhva nu nəŋu ni kəgəskabu ti ededin aw ? Nəhuk nahama : wudaka agwazl azlah ti akadəm sak mahkər kəsər nu do timey ! »

14

Yezu ti naŋ divi ga moroni afa ge Melefit

¹ Yezu àhi ma ana ndam madəbay naŋ ni keti, àhi ana tay ahkado : « Aranə àhəli ahər

ana kuli ba. Fumki ahàr ke Melefít ; fumku ahàr daya.

² Afa ga Baba goro ti mëlaj àbiyu kay. Nèhia ana kuli a nakoru nêslamativù mëlaj ana kuli. Tamal mëlaj ni alàbiyu bi ti, akal nèhi ana kuli ndo waw ?

³ Ka ya ti anêslamativabiya mëlaj na ana kuli a ni ti ananğa afa gekuli a, anêhëloru kuli afa goro, ti lekulàm kânjêhadum ka mëlaj goro ya nanjêhad ni bilegeni.

⁴ Mëlaj goro ya nakoru ni ti, lekulàm kêsëruma divi gana àndava. »

⁵ Tumas àhi : « Bay goro, mëlaj ya kakoru ni tekedí mäsë do ni ti, mäsë divi gani ti ahëmamam ? »

⁶ Yezu àhi ahkado : « Divi, jiri, sifa ti nu gani. Maslaña àbi akoru afa ga Baba àna divi nahan bi, si àna nu kwa.

⁷ Tamal kêsëruma nu a ti akal kësërum Baba daya. Ay nihi nanğu kêsëruma nan a, kípuma nan a àndava. »

⁸ Eslini Filip àhi : « Bay goro, dëfiki Bëbuk ana leli ti, nahkay èsliã geli a hëya. »

⁹ Yezu àhi : « Nihi nãpësa akaba kuli a ti, kêsë nu do kekileña waw, Filip ? Maslaña ya èpia nu a ti èpia Baba. Kêhu nãdëfiki Baba ana kuli ti kamam ?

¹⁰ Nu nèbu akaba Baba akadã mis bëlan, Baba day nan àbu akaba nu akadã mis bëlan ti kègëskabu do aw ? Ma goro ya nèhi ana kuli ni ti nèhi ana kuli àna ahàr goro goroani do. Agray tãwi ti Baba nan ya àbu akaba nu akadã mis bëlanani ni sawan. Nan àbu agray tãwi ti akadã gayan ya awayay ni.

¹¹ Gësumuki ma goro ya nèhi ana kuli : “Nu nèbu akaba Baba akadã mis bëlan, Baba day nan àbu akaba nu akadã mis bëlan” ni. Ay ku tamal kègësumkaba ma hini ya nèhi ana kuli ni do nanğu ni, gësumkabã ma gana azuhva tãwi ya nèbu nagray na.

¹² « Nèhi ana kuli nahëma, maslaña ya ti àfëkua ahàr a ti amagray tãwi akadã goro ya nèbu nagray ni. Maslaña gani nani amagray tãwi amatam goro ya nèbu nagray ni, adaba nèbu naslëka nakoru afa ga Baba.

¹³ Tamal kêsëruma lekulàm ndam goro mæk kihindëm zlam azuhva nani nahëma, anagray. Anagray nahkay ti adaba nawayay ti mis dëk tàzlëbay Baba àna tãwi goro ya nagray ni.

¹⁴ Nahkay tamal kihindëmfua zlam a adaba lekulàm ndam goro ti anagray. »

Yezu adëm amësleribiyu Mësuf Njêlatani ana ndam gayan

¹⁵ « Tamal kawayum nu ti akëgrum ere ye ti nèhi ana kuli grum ni.

¹⁶ Nahkay ti nu anahëngalay Baba mæk amësleribiyu Maslaña nahan ana kuli ga mäjënakì kuli, ti mánjêhad akaba kuli ga kanğay-kanğayani.

¹⁷ Nan ti Mësuf Jireni. Ndam ga *duniya tislíkì mægëskabu nan koksah, adaba tipì nan do, tësë nan do daya. Ay lekulàm ti kêsëruma nan a àndava, adaba nan àbu akaba kuli, amêhuriviyu ana kuli a vu vu.

¹⁸ Anambrëñ kuli ti kígum bëza kudã do : ananğëkia ke kuli a.

¹⁹ Sarta àvu gëzit ti ndam ga *duniya etipì nu va do, lekulàm ti ekipëm nu adaba nu nèbu àna sifa, lekulàm day akëlumbu àna sifa.

²⁰ Ka fat nani ti akësërum nu nèbu akaba Baba akadã mis bëlan, lekulàm akaba nu, nu day akaba kuli akadã mis bëlan.

²¹ Maslaña ya ti ècia ere ye ti nèhi ana kuli grum na, àmbrëñ do agray ni ti, maslaña nani ti awayay nu ededíñ. Tamal mis awayay nu ti, Baba goro amawayay nan, nu day anawayay nan, ananğazlivu amësë nu. »

²² Eslini Zëd èhindifinã ma. (Zëd ti nan nani Zëdas Iskariyot do.) Àhi : « Bay goro, kädëm akanğazlivu ana leli cilin, kânğazlivu ana ndam ga duniya do ni ti ahëmamam ? »

²³ Yezu àhanğrifëñ, àhi : « Tamal mis awayay nu nahëma, amægëskabu ere ye ti nèhi ana mis tãgray ni. Nahkay ti Baba goro amawayay nan, mæk leli ata Baba amara afa ga maslaña gani nana, amanjêhadkaba akaba nan.

²⁴ Ay maslaña ya ti àwayay nu do ni ti àgëskabu ere ye ti nèhi ana mis tãgray ni do. Ma ya ti nèhi ana kuli, kèbum kicëm ni ti ma ga ahàr goro goroani do : ma ga Baba, Bay ya àslërbiyu nu ni.

²⁵ Ma hini ti nèhia ana kuli a ka ya ti nu nèbu akaba kuli na.

²⁶ Ay Maslaña ya ti Baba amësleribiyu ana kuli ga mäjënakì kuli ni ti, amësleribiyu nan ti azuhva nu. Maslaña nani ti *Mësuf Njêlatani : nan gani amacahi zlam dëk ana kuli, mæk amagray ti kêsërumki ka zlam ya nèhi ana kuli ni dëk.

²⁷ « Ere ye ti nëmbrìbu ana kuli ni ti manjêhad sulumani. Anagray ti kânjêhadëm àna sulumani goro ya nëgrì ana kuli ni. Nëgrì sulum gani nani ana kuli ti akadã ga ndam ga duniya ya tagray sulum ni do. Anğwaz àwër kuli ba, arana àhëli ahàr ana kuli ba.

²⁸ Kicëma, nèhi ana kuli ahkado : “Naslëka, këlëñ gani ananğa afa gekuli a.” Tamal kawayum nu ti, naslëka ti akal këmërumvu, adaba nakoru afa ga Baba. Baba ti àtam nu.

²⁹ Zlam gani ti àgravu fan ndo, ay nèhi ma gani ana kuli kwa nihi ti, adaba nawayay ti ka ya ti amagravu ni ti kèfumku ahàr.

³⁰ Nihi ti nindeverinğ ma goro ya nèhi ana kuli ni wudæk, adaba bay magädavani ya

agur duniya ni nanj àbu ara. Maslaŋa gani nani ti èslikà do,

³¹ ay nanj àbu ara ti, ti ndam ga duniya tâsar nu nawaway Baba akaba tâsar nagray ere ye ti Baba àhu nâgray ni. Cikumaba, mæslækuma ahalay a. »

15

Yezu azay mazavu ga mæŋ ga zlam akaba ahar gani mæbalani ni

¹ « Mæŋ ga zlam ededîneni ti nu gani. * Bay ya àjav ni ti Baba.

² Ndam goro ti akada ahar ga mæŋ ga zlam ni. Tamal ahar gani bêlaŋ ewi bæza do ni ti Baba ekelfiŋa. Ay tamal ahar gani ewi bæza ti Baba aslamalay àna mæbafæŋana, awayay ti mîwikivu bæza.

³ Ma goro ya nèhi ana kuli ni ti àslamala kuli a, kiguma njelatana.

⁴ Lekulàm akaba nu ti miguma akada mis bêlaŋ a ; nahkay njehaduma akaba nu a akada goro ya nanjehad akaba kuli na. Ahar ga mæŋgæhaf ti tamal àfæŋ kà mæŋgæhaf ni bi nahæma, ahar gani nani ewi bæza koksah. Lekulàm day tamal kèfùm kà nu bi nahæma, akægumu tæwi koksah.

⁵ « Mæŋgæhaf ti nu ; lekulàm ti ahar gani. Maslaŋa ya ti nanj àbu akaba nu, nu day nu nèbu akaba nanj nahæma, maslaŋa gani nani agru tæwi sulumani, nanj akada ga ahar ga mæŋgæhaf ya àfæŋ kà mæŋ gani, ewi bæza kay ni. Nædam nahkay ti adaba tamal nu nèkibu ke kuli bi ti kislumki magray tæwi koksah.

⁶ Tamal mis nanj àbi akaba nu va bi ti, nanj akada ahar ga mæŋgæhaf ya tèkelfiŋa tizligoya, ekuli ni. Ahar ga mæŋgæhaf nday nani ti tanjaskabu tæbiyu a aku vu, aku azumaba ni.

⁷ Tamal lekulàm kèbum akaba nu, kèbum kægæsumkabu ma goro nahæma, hindam ere ye ti kawayum ni, nahkay Melefet amævi ana kuli.

⁸ Ere ye ti agray ti mis tâzlæbaki Baba goro ni ti nihi : grum tæwi kay akada ga ahar ga mæŋgæhaf ya ewi bæza kayani ni, nahkay mis tâsar lekulàm ndam madæbay nu ededîŋ.

⁹ Baba awayay nu, nu day nawaway kuli akada gayan ya awayay nu ni. Nawaway kuli nahkay ti, njehaduma akaba nu a.

¹⁰ Nu ti nèbu nagray ere ye ti Baba àhu gray ni ; nahkay awayay nu, nu nanjehad akaba nanj. Nahkay day tamal lekulàm kægum ere ye ti nèhi ana kuli grum ni ti nawaway kuli, kanjehadum akaba nu.

¹¹ « Nèhi ana kuli nahkay ti, nawaway ti kàmærumvu akada goro ya næmærvu ni. Nawaway ti kàmærumvu dal-dal, ti mæmærani gani mîsliva ana kuli a vu va.

¹² Ere ye ti nèhi ana kuli grum ni ti nihi : Wayumvu akada goro ya nawaway kuli ni.

¹³ Tamal mis awayay zlæbæba gayan, àgæskabá ti tâkad nanj azuhva tay a nahæma, maslaŋa nani ti maslaŋa àbi awayay mis àtam gayan ni bi.

¹⁴ Tamal lekulàm kægum ere ye ti nèhi ana kuli grum ni ti, lekulàm zlæbæba goro.

¹⁵ Næzalay kuli ndam mæguru tæwi va do, adaba bay magray tæwi ti àsar ere ye ti bay ya nanj agri tæwi agray ni do. Næzalay kuli ti zlæbæba goro, adaba nèhia ere ye ti Baba goro àhu na dæk ana kuli a.

¹⁶ Ngay lekulàm kèdumaba nu a ti kèhumi ana ahâr ba. Nu nèdaba kuli a sawan. Nèdaba kuli a ti ga mægumu tæwi nday hini : mara mæguru zlam sulumani akada ga ahar ga mæŋgæhaf ya ewi bæza sulumani ni. Zlam gani nday nani sulumani ni ti nawaway tji ba. Nahkay tamal kèsuruma lekulàm ndam goro mæk kihindamfiŋa zlam kà Baba azuhva nani nahæma, Baba amægri ana kuli.

¹⁷ Ere ye ti nèhi ana kuli grum ni ti nihi : Wayumvu. »

Ndam ga duniya tizirey Yezu akaba ndam madæbay nanj ni

¹⁸ « Tamal ndam ga *duniya tæbu tizirey kuli ti, særuma tizirey nu enji gekuli.

¹⁹ Tamal lekulàm ndam ga duniya ti akal ndam ga duniya tawayay kuli, adaba tawayay ndam gatay. Ay lekulàm ti ndam ga duniya do. Nu nèdaba kuli a ti nèdekaba kuli akaba ndam ga duniya ; nday gani tizirey kuli ti azuhva nani.

²⁰ Særumki ka ma goro ya nèhi ana kuli : “Maslaŋa ya agri tæwi ana mis ni ti àtam bay ya ti nanj agri tæwi ni do” ni. Tamal tægrua daliya ti atagri daliya ana kuli daya. Tamal tægæsukia ma ti atægæsiki ma ana kuli daya.

²¹ Atægri zlam nday nani dæk ana kuli ti azuhva lekulàm ndam goro, adaba tâsar Bay ya ti àslærbiyu nu ni do.

²² Tamal nàra ndo, nèhi ma ana tay ndo nahæma, akal nday ndam magudar zlam do. Ay ti nàra, nèhia ma ana tay a, nahkay nday ndam magudar zlam, atætamfæŋa kà seriya koksah.

²³ « Maslaŋa ya ti ezirey nu ni ti maslaŋa gani nani ezirey Baba daya.

²⁴ Tamal nâgray zlam ya mis tâgray day-day do ni e kidîŋ gatay bu ndo ni ti, akal nday ndam magudar zlam do. Nihi ti tipia tæwi goro ya nâgray na. Ay ku tipia næŋgu ni tæbu tizirey nu, tæbu tizirey Baba daya.

²⁵ Ay agravu nahkay ti, ti pakama ya àbu mæbækiani e *Divi gatay bu ni mæguru. Pakama gani nani ti nihi : “Tizirey nu masakani, day nègri aranja ana tay ndo.” †

²⁶ « Ay Mæfuf ge jiri nanj ya anaslæribiyu ana kuli kwa afa ga Baba ni, amara ga

* 15:1 Mæŋ ga zlam ya Yezu àdæmki ma ni ti *viŋ. † 15:25 Limis 35.19 ; 69.5.

məjənaki kəli a. Amasləkabiya kwa afa ga Baba eminjikia ke kəli a ti amagrakua sedi a.

²⁷ Ləkələm day akəgrumkua sedi a, adaba kwa ka mənəjəki ge təwi goro lekələm kəbum akaba nu. »

16

¹ « Nəhi ma gani ana kəli ti adaba nawayay ti kəfumku ahər, kəmbərəjum ba.

² Atagaraya kəli a ahay ga *mahəngalavù Melefit ba. Ay atəgri ana kəli nahkay cilin do : sarta nahan amara ; ka sarta gani nani ti maslaŋa ya ti amabazl kəli ni ti aməhi ana ahər agray ere ye ti Melefit awayay ni.

³ Atagray nahkay ti adaba təsər Baba do, təsər nu do daya.

⁴ Ay nəhi ma gani ana kəli ti, adaba sarta gani eminjia ti akəsərunki ka ma gani, nəhia ana kəli a əndava. Ma gani hini nəhi ana kəli ka mənəjəki ge təwi geli ndo, adaba nu nəbu akaba kəli mba. »

Təwi ga Məsuf Njəlatani ya agray ni

⁵ Yezu ədəm keti : « Nihi ti nasləka, nakoru afa ga Bay ya ti əslərbiyu nu ni. Ay “Kəkoru eley” ti maslaŋa əbi ehindifua e kidin gekəli ba bi.

⁶ Ma hini ya nəhi ana kəli ni ti əhəlia ahər ana kəli a.

⁷ Ay ma hini ya nəhi ana kəli ni ti ma ge jiri : hojo nasləka, adaba tamal nasləka ndo ni ti, maslaŋa ya ti nədəm anəslərbiyu ana kəli ga məjənaki kəli ni ti amara do. Nahkay anasləka ti akəngətum zlam sulumani, adaba tamal nasləka ti anəslərbiyu nan ana kəli.

⁸ Ka ya ti eminjia ni ti amədəfiaba zlam ana ndam ga *duniya ; zlam gani nani ti ndam ga duniya təsərkaba lala do. Ere ye ti amədəfiaba ana tay a, awayay ti təsərkaba lala ni ti nihi : zlam magudarani ge mis, jiri ge Melefit, seriya ge Melefit.

⁹ Əki ka zlam magudarani ti amədəfiaba ana tay a nday təbu tagudar zlam, təsər do. Zlam gatay ya tagudar ni ti nihi : təfəku ahər do.

¹⁰ Əki ke jiri ge Melefit ti amədəfiaba ana tay a təsər ma gani do. Ere ye ti adafiki Melefit nan jireni ni ti nihi : nasləka nakoru afa ga Baba, ekipəm nu e eri vu va do.

¹¹ Əki ka seriya ge Melefit ti amədəfiaba ana tay a təsər ma gani do. Ere ye ti adəfiki seriya ge Melefit ana tay ni ti nihi : bay magədavani ya agur duniya ni ti Melefit əgasa nan əna seriya əndava.

¹² « Zlam əbu kay nawayay nəhikivu ana kəli, ay ti nəhi ana kəli do, adaba kisləmki məgəskabani faŋ do.

¹³ Məsuf ge jiri ni eminjia ti amədəfiki divi ge jiri ana kəli, aməhiaba ma gana dek ana kəli a. Ma ya ti aməhi ana kəli ni ti ma ga

ahər gayan gayanani do ; aməhi ana kəli ti ma ya ti nan əci ni cilin. Aməhi ere ye ti amagravu ni dek ana kəli daya.

¹⁴ Amadəfiki ahəmamam nu gədəkani ni, adaba emici ma goro mək aməhi ma gani ana kəli.

¹⁵ Zlam ga Baba dek ti goro. Nədəm Məsuf ge jiri ni emici ma goro, aməhi ana kəli ni ti azuhva nani. »

Ndam ga Yezu atəjalay ahər, kələŋ gani atəmərnu

¹⁶ Yezu əhi ana tay keti : « Kama gəziti ti ekipəm nu do, ay kama gani gəziti ti ekipəm nu keti. »

¹⁷ Ndam mədəbay nan ni təra ticia ma gayan na ti ndahan e kidin gatay bu tədəm : « Adəm : “Kama gəziti ti ekipəm nu do, ay kama gani gəziti ti ekipəm nu keti” akaba ədəm : “Nasləka nakoru afa ga Baba” ti, ədəm nahkay ti ahəmamam ? »

¹⁸ Tədəm : « Ma gayan ya ədəm “Kama gəziti” ni ti awayay adəmvaba mam ? Leli miciba ma gana do. »

¹⁹ Yezu əra əsəra tawayay tihindifina ma na ti əhi ana tay ahkado : « Ma goro ya nəhi ana kəli : “Kama gəziti ti ekipəm nu do, ay kama gani gəziti ti ekipəm nu keti” ni ti, kəbum kazlapumki e kidin gekəli bu.

²⁰ Nəhi ana kəli nahəma, lekələm ti ekitəwəm, akandavum kudə, ay ndam ga *duniya ti ni atəmərnu. Akəgrum daliya, ay daliya gekəli ni amandav, mək akəmərnumvu.

²¹ « Nazay mazavu gani : akəgrum daliya akada ga wal a huđ awayay ewi wur ni. Wal ni agray daliya adaba sarta gayan enjia. Emiweya wur na ti əjalaki ahər ka daliya gayan ya əgray ni va do ; amərnu adaba əweya mis a duniya va.

²² Nihi ti lekələm day kəbum kəgrum daliya nahkay. Ay enipi kəli keti : ka sarta gani nani ti akəmərnumvu ; maslaŋa əbi amacafəŋa kəli kə məmərvani nana bi.

²³ « Ka fat gani nani ti pakama əbi ekihindəmfua bi. Nəhi ana kəli nahəma, tamal kəsəruma lekələm ndam goro a mək kihindəmfina zlam kə Baba azuhva nani nahəma, Baba aməvi ana kəli.

²⁴ Kekileŋa ka ya ti kihindəmfina zlam kə Baba ni ti ŋgay lekələm ndam goro ti kəhumi faŋ ndo. Hindəmfina ; tamal kihindəmfina nahkay ti akəngətum mək akəmərnumvu daldal, arəŋa amacafəŋa kəli kə məmərvana do. »

Yezu əyefina kə duniya əndava

²⁵ « Nəhi ma gani dek ana kəli ti əna ma *gozogul. Ay sarta əbu ara ti anəhi ma ana kəli nahkay va do. Ka sarta gani nani ti anədəmki ma ka Baba vay-vay.

²⁶ Ka fat nani ti ekihindumfiŋa zlam kà Baba adaba lekulum ndam goro. Ngay anahəŋgali naŋ ana kuli ti nədəm do,

²⁷ adaba naŋ naŋani ana ahər gayan awayay kuli. Awayay kuli ti adaba lekulum kəbum kawayayum nu, kəgasumkabá nəsləkabiya afa gayan a.

²⁸ Edeđiŋ nəsləkabiya afa ga Baba, nara a duniya va, ay nihi ti nasləka a duniya ba, naŋgoru afa ga Baba. »

²⁹ Esline ndam madəbay naŋ ni təhi ahkado : « Nihi kəbu kazlapi ana leli vay-vay, kəhi ma gozogul ana leli va do.

³⁰ Nihi ti məsəra nak kəsəra zlam a dek, nahkay ahər adəm mihindifuka ma do, adaba kəsəra ere ye ti mawayay məhuk na əndava. Əgia nahkay ti leli məfəkuk ahər, məgəskabá kəsləkabiya afa ge Melefit a. »

³¹ Yezu əhi ana tay : « Nihi ti kəfumku ahər edeđiŋ aw ?

³² Sarta amara, nihi ti ənjia əndava : ka sarta gani nani ti ekidəmvu kway-kwayay, ku way way do amasləka zlam gayan a ; lekulum dek akəmbrumbu nu, nu bəlan ka ahər goro. Ay ti nu bəlan ka ahər goro do, adaba Baba naŋ əbu akaba nu.

³³ Nəhi ma gani hini ana kuli ti, nawayay ti arana əhəli ahər ana kuli ba, adaba lekulum kəbum akaba nu akada mis bəlan. Nihi a duniya bu ni ti atəgri daliya ana kuli, ay zum nəjada, adaba nu ti nəyefiŋa kà duniya əndava. »

17

Yezu ahəŋgali Melefit ana ndam madəbay naŋ ni

¹ Yezu əra adəma ma nana nahkay ti əmənəjoru e melefit vu, adəm : « Bəba goro ni, sarta ənjia. Gray ti mis dek təsər Wur gayak ti naŋ gədakani ; nahkay ti atəsər nak gədakani azuhva Wur gayak ni.

² Kəvia nəjada ana Wur gayak ga məgər mis a dek, ti məvi *sifa ya əndav day-day do ni ana nday ya ti kəbi tay a ahar vu ni dek.

³ Sifa ya əndav day-day do ni ti nihi : təsər kur, nak bəlan, nak Melefit edeđiŋ edeđiŋeni, təsər Yezu *Krist naŋ ya kəslərbiyu ni daya.

⁴ Nəgra təwi ya kəhu nəgray ka had na dek əndava ; təwi goro gani nani adəfikia ana mis a nak gədakana.

⁵ Ahaslani wudaka kəgraya məlan a nahəma, nu nəbu akaba kur a məlan gədakani masladani bu : nihi day həŋguriyu nu a məlan gani nani vu keti ti.

⁶ Kədaba mis a duniya ba, kəbua tay a ahər va. Nihi ti nədəfikia kur ana tay a, təsəra kur a əndava. Ahaslani ti nday a ahar bu afa gayak, ay nihi ti kəbua tay a ahar va, mək təgəsukkia ma.

⁷ Nihi ti təsəra zlam ya nu nəbu ana naŋ ni dek ti nak kəbu tay a ahar vu edeđiŋ,

⁸ adaba nəhia pakama gayak ya kəhu nəhi ana tay na dek ana tay a. Pakama gayak gani nani ti təgəskabá : təsəra nəsləkabiya ti afa gayak, əslərbiyu nu ti nak edeđiŋ.

⁹ « Nahəŋgali kur ana tay. Nahəŋgali kur ana mis ga *duniya do, nahəŋgali kur ana ndam ya ti kəbu tay a ahar vu ni cilin, adaba nday ti ndam gayak.

¹⁰ Zlam goro dek ti gayak, zlam gayak dek day goro ; nahkay mis təsəra nu gədakani azuhva nday ya ti kəbu tay a ahar vu na.

¹¹ Kama kama ti nu anələbi a duniya bu bi, anasləka anoru afa gayak, ay nday ti atanəhad a duniya ni bu. Bəba goro ni, nak nələta ; fi ahər ana tay ana nəjada gayak. Nəjada gani nani ti nak kəvu. Fi ahər ana tay ti tiği akada mis bəlan akada geli ata nak leli məbu bəlanani ni.

¹² Kəvua nəjada gayak a ; nahkay ka ya ti nəbu akaba tay ni ti, nəfia ahər ana tay ana nəjada gani nana. Nəbia slimli ana tay a, ku mis bəlan gatay əji ndo, si maslaŋa ya ti ahər adəm əjiji ni kwa. Gayan ya əjiji ni ti, ti pakama ya əbu məbəkiani a Wakita gayak ni bu ni məgravu.

¹³ « Nihi ti nasləka nakoru afa gayak. Nu nəbu nəhuk ma hini a duniya bu ni ti, nawayay ti nday təmərnu dal-dal azuhva nu, ti məmərani gani mīsliva ana tay a vu va.

¹⁴ Nəhia pakama gayak a dek ana tay a mək təgəskabá. Nahkay ndam ga duniya təbu tizirey tay adaba nday ndam ga duniya do, akada goro ya nu mis ga duniya do ni.

¹⁵ Nahəŋgalay kur ti ga məhəlabə tay a duniya ba do. Nahəŋgalay kur ti, ti kəhəŋgafəŋa tay kə *Seteni a.

¹⁶ Nday ti ndam ga duniya do, akada goro ya nu mis ga duniya do ni.

¹⁷ Gray ti tiği ndam gayak *nələtani ana jiri gayak. Jiri gayak ti ma ge jiri ya nəhi ana tay ni.

¹⁸ Nak kəslərbiyu nu a duniya vu, nahkay nu day nəsləruru tay a duniya vu.

¹⁹ Nu mis gayak nələtani, nahkay nday day etigi ndam gayak nələtani. Tiği ndam gayak nələtani ti ana pakama gayak jireni ya nəhi ana tay ni.

²⁰ « Nahəŋgali kur ana tay cilin do ; nahəŋgali kur ana nday ya ti atəgəskabu pakama gatay ya atəhi ana tay ni, mək atəfəku ahər ni daya.

²¹ Bəba goro ni, nawayay ti mis ya təfəku ahər ni dek tiği akada mis bəlan, akada nak kəbu akaba nu, nu day nəbu akaba kur akada mis bəlan ni. Nawayay ti nday day tiği akaba leli akada mis bəlan ; nahkay ti ndam ga duniya atəsər nak kəslərbiyu nu.

²² Nak kəgray ti mis dek təsər nu gədakani ; nahkay nu day nəgray ti mis təsər ndam ya tadəbay nu ni nday gədakani akada goro ni. Nəgray nahkay ti, nawayay ti tiği akada mis bəlan akada geli ya leli məbu bəlanani ni.

²³ Nu ti nàbu akaba tay akada mis bəlanj ; nak day kəbu akaba nu akada mis bəlanj. Azuhva nani nday day etigi bəlanjani akada geli ni. Etigia bəlanjana ti ndam ga duniya atəsər nak kəslərbiyu nu, kawayay tay akada gayak ya ti kawayay nu ni.

²⁴ « Bəba goro ni, nawayay ti ndam ya kəbu tay a ahar vu ni ti nday day tōru ka məlanj goro ya nəbiyu ni. Nawayay ti tīpi nu, nu gədəkani azuhva njəda gayak ya kəvu ni. Kəvu njəda gani nani ti adaba kwa kəgraya məlanj a fañ ndo kəwaya nu a.

²⁵ Bəba goro ni, nak jireni. Ku tamal ndam ga duniya təsər kur do nəngu ni, nu nəsəra kur a ; ndam goro day təsəra nak kəslərbiyu nu.

²⁶ Nədəfikia njəda gayak ana tay a, anədəfikioru ana tay anəmbrənj do. Nawayay ti tawayavu akada gayak ya kawayay nu ni ; nahkay ananjəhad akaba tay akada mis bəlanj. »

18

Gədəkani ga ndam Zude təgəs Yezu
(*Meciyu* 26.47-56 ; *Mark* 14.43-50 ; *Luk* 22.47-53)

¹ Yezu àra adəma ma na nahkay ti təsləka, tōru akaba ndam madəbay nañ ni ke ledi ga zalaka ya təzalay Sedronj ni. Eslini ti dini nahanj əbu, təhuriyu.

² Ay ti Zədas nañ ya ti ara asəkumoru nañ ni əsəra məlanj gani nana, adaba kəlavad ata Yezu təbu təcakalavu akaba ndam madəbay nañ ni eslini.

³ Zədas nakənj ədi kama ana ndam slewja akaba ana nday ya ti tajəgay *ahay gədəkani ge Melefit ni. Ndam slewja gani nani ti gədəkani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni təcakalavu akaba ndam *Feriziyenj mək təsləroru tay. Tōru ti àna zlam ahar gatay, təhəla ceñgel akaba vala-vala a ahar va daya.

⁴ Yezu əsəra ere ye ti amagrakivu na, nahkay nday nakənj tōru tinjəa wudak ti, əngwivabiyu ana tay a ma vu mək əhi ana tay ahkado : « Kədəbum way ? »

⁵ Təhi ahkado : « Madəbay Yezu zal Nazaret ni. » Nañ nakənj əhi ana tay : « Nu gani, nu hi. » Zədas nañ ya ara asəkumoru Yezu ni nañ əkibu ka tay.

⁶ Yezu àra adəma « Nu gani, nu hi » ti tənqoru alənj-alənj, tədəd ka had.

⁷ Yezu əhi ana tay keti : « Kədəbum way ? » Təhi ahkado : « Madəbay Yezu zal Nazaret ni. »

⁸ Eslini Yezu əhi ana tay : « Nəhia ana kəli a “Nu gani, nu hi” a timey ! Tamal kədəbum ti nu nahəma, mbrənjum ndam goro hini təsləka. »

⁹ Adəm nahkay ti, ti ma ya ti əhi ana Bəjani : « Bəba, ndam ya ti kəbu tay a ahar

vu ni ku mis bəlanj gatay əjifua ndo » ni məgravu.

¹⁰ Maslalam əfənj ka Simu Piyer ; Simu Piyer nakənj aradəya fətah mək əsi ana bay məgri təwi ana gədəkani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni, əsifənjə slimi ga ahar ga dəf a həndəf. Bay magray təwi nani ti slimi gani Malkus.

¹¹ Ay ti Yezu əhi ana Piyer : « Hənguriyu maslalam gayak ni a ahay gani vu. Baba adəm anəcakay daliya, ay ti kəhi ana ahər nəcakay ba waw ? »

Gədəkani ga ndam Zude takoru àna Yezu kə meleher ga Anna

¹² Eslini ndam slewja akaba gədəkani gatay ni akaba ndam *Zude ya tajəgay *ahay gədəkani ge Melefit ni təgəs Yezu, təwəlikabu ahar.

¹³ Təra təwəlikabə ahar na ti təzoru nañ afa ga Anna. Anna ti medim ga Kayif. Ka sarta gani nani ti Kayif gədəkani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit.

¹⁴ Maslanja ya əhi ana ndam Zude : « Hojo mis bəlanj məmət azuhva mis dek » ni ti, Kayif gani nani.

Piyer adəm nañ əsər Yezu do
(*Meciyu* 26.69-70 ; *Mark* 14.66-68 ; *Luk* 22.55-57)

¹⁵ Simu Piyer nday ata maslanja nahanj ya nañ day adəbay Yezu ni tədəboru Yezu. Bay madəbay Yezu nani ti gədəkani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni əsəra nañ a lala. Nahkay təhuriyu ka ahar bəlanj akaba Yezu a dalaka ga ahay ga gədəkani ga ndam manjalabakabu mis akaba Melefit ni vu.

¹⁶ Ay ti Piyer əhuriyu ndo, əcik kə mahay. Eslini bay madəbay Yezu ya ti gədəkani ga ndam manjalabakabu mis akaba Melefit əsəra nañ a lala ni əhərkiaya ka wal ya ajəgay mahay na, əhi ma mək əziyu Piyer a dalaka ga ahay ni vu.

¹⁷ Wal ya ti ajəgay mahay ni əhi ana Piyer ahkado : « Nak day bəlanj ga ndam madəbay maslanja nani ni do waw ? » Eslini Piyer əhi : « Aha, nu bay madəbay nañ do. »

¹⁸ Ndam ya tagray təwi eslini ni akaba nday ya ti tajəgay *ahay gədəkani ge Melefit ni aməd awər tay, təbefta aku a təbu tənəfənj. Piyer day arəkivoru ka tay ənjafənj bilegeni.

Anna ehindifnə ma kə Yezu a
(*Meciyu* 26.59-66 ; *Mark* 14.55-64 ; *Luk* 22.66-71)

¹⁹ Eslini gədəkani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni ehindifnə ma kə Yezu a, əhi ahkado : « Ndam madəbay kur ti ndamam ? Kacəhi mam ana mis ni mam ? »

²⁰ Yezu əhəngrifənj, əhi : « Nəhia ma ana mis a dek vay-vay. Kəlavad nəbu nəcahi

zlam ana tay a ahay ga *mahəŋgalavù Mel-efit bu akaba a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni bu, ka məlan ja ndam *Zude dek təkakalavu ni. Ma ya ti nəđəm akal-akal ni ti əbi.

²¹ Kihindifua ma ti kamam ? Hindi ma goro ti afa ga ndam ya ti nəhi ma ana tay ni. Nday ti təsəra ere ye ti nəđəm na. »

²² Yezu əra ədəma nahkay ti bəlan ga ndam ya tajəgay ahay gəđakani ge Melefit ni ədi barva kəba mək əhi : « Təhəŋgrifəŋ kə ma ana gəđakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ti nahkay aw ? »

²³ Yezu əhəŋgrifəŋ, əhi : « Tamal nəgudara ma ti dəfaya ma ya ti nəgudar na. Ay tamal ma goro ya nəđəm ni ma ge jiri ti kədu barva ti kamam ? »

²⁴ Kaləŋ gani Anna ədəm təzoru naŋ afa ga Kayif gəđakani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni. Nahkay təzoru naŋ ahar məwəlikabani afa ga Kayif nakəŋ.

Piyer adəm keti naŋ əsər Yezu do
(Meciy^u 26.71-75 ; Mark 14.69-72 ; L^uk 22.58-62)

²⁵ Ka ya ti Simu Piyer naŋ əbu anjafəŋ ka aku ni kekileŋa ni ti təhi ahkado : « Nak day bəlan ga ndam mədəbay maslaŋa hini do waw ? » Ay ti Piyer ədəm : « Aha, nəbi nədəbay naŋ bi. »

²⁶ Zal nahaŋ naŋ əbu eslini, naŋ bay məgri təwi ana gəđakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni. Maslaŋa gani nani ti Piyer əsifəŋa slimi a ti ana mis ge dini gayəŋ. Maslaŋa nani əhi ana Piyer ahkado : « Nipi kur kwa enekwiŋ e dini bu ata naŋ ti nak timey. »

²⁷ Ay ti Piyer ədəm keti : « Aha, nu do. » Eslini agwazl əzlah huya.

Yezu naŋ əbu kə meleher ge Pilet bay ga ndam Rom ni

(Meciy^u 27.1-2, 11-14 ; Mark 15.1-5 ; L^uk 23.1-5)

²⁸ D^u əna zəwəeni nahəma, ndam *Zude təzay Yezu afa ga Kayif, tōru əna naŋ afa ge Pilet bay ga ndam *Rom ya agur had *Zude ni. Ay tōru tinjəa əna naŋ a ti ndam Zude təwayay məhuriyani a ahay vu afa ga bay ni ndo. Adaba tamal təhuriya ti tigi nday njalata do, təsliki məzum zlam ga wuməri ga *Pak ni do.

²⁹ Nahkay bay *Pilet nakəŋ əhərkiaya ka tay e mite va, əhi ana tay ahkado : « Kəbəhadumki mirdim ka maslaŋa hini ti əgudar mam ? »

³⁰ Təhəŋgrifəŋ, təhi : « Tamal ti əgudar zlam ndo ni ti akal məzəbiyu naŋ afa gayak ndo. »

³¹ Nday nakəŋ təra tədəma nahkay ti Pilet əhi ana tay ahkado : « Zuma naŋ a, lekələm lekələmeni grumfəŋa seriya, akada ge seriya gekəli ya kəgrum na. » Ndam Zude ni təhəŋgrifəŋ, təhi : « Leli nahəma, seriya

ga makad mis ti təvi divi gani ana leli ga magrani ndo. »

³² Tədəm nahkay ti, ti ma ga Yezu ya ədəm amara məmət nahkay ni ti məgravu.

³³ Eslini Pilet əŋgoru a ahay vu, əzalay Yezu, əhindifəŋa ma, əhi : « Nak ti bay ga ndam Zude ededəŋ aw ? »

³⁴ Yezu əhəŋgrifəŋ, əhi : « Nak nakani kəjalay tək, day ti mis təhuk aw ? »

³⁵ Pilet əhi : « Nu zal Zude aw ? Təzəbiyu kur afa goro ti ndam jiba gayak gayakani akaba gəđakani gekəli ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni do waw ? Kəgudar mam ? »

³⁶ Yezu əhəŋgrifəŋ, əhi : « Nu bay, ay bay goro ti ga duniya hini do. Tamal bay goro ni ga duniya hini ti, akal ndam goro təkadva akaba ndam ya təgəsi nu ana ndam Zude na. Ay ti təgray nahkay ndo, adaba bay goro ni ga duniya hini do. »

³⁷ Pilet əhəŋgrifəŋ, əhi : « Kədəm nahkay ti nak bay ededəŋ aw ? » Yezu əhəŋgrifəŋ, əhi : « Nak kədəm. Nu ti nəra a duniya va, təwi nu ti, ti nəhi ma ge jiri ana mis. Ku way way do naŋ mis ge jiri ti əbi slimi ana ma goro ya nəđəm ni. »

³⁸ Eslini Pilet əhi ahkado : « Jiri ti məŋ ga mam jikeŋ mam ? »

Tədəm seriya əgəsa Yezu a, si takad naŋ kwa

(Meciy^u 27.15-31 ; Mark 15.6-20 ; L^uk 23.13-25)

Pilet nakəŋ əra əhia ma ana Yezu a nahkay ti əhərkiaya ka ndam Zude na e mite va keti. Əhi ana tay ahkado : « Nu ti nədi ahər ana zlam magudarani gayəŋ ndo simiteni.

³⁹ Ay kəsəruma kilevi a wuməri ga *Pak bu ni ti nəbu nəfiaya zal dəŋgay ana kəli a bəlan. Nihə ti kawayum nəfiaya bay ga ndam *Zude na ana kəli a waw ? »

⁴⁰ Nday nakəŋ təra ticia ma ge Pilet na ti təzlah kay kay, tədəm : « Kəfaya maslaŋa nana ba, faya Barabas a sawaŋ ! » Barabas gani nani ti zal abra, əbazla mis a.

19

¹ Eslini Pilet əhi ana ndam slewja gayəŋ təzay Yezu, təzləb naŋ əna kurupu.

² Təra təzləba naŋ a ti ndam slewja ni təslapaya adak a hindigil-hindigil mək təfiviya a ahər vu akada ga jaku ni. Təfikabu mugudi ndizeni ga bay daya.

³ Təra təbəkia zlam nday nana nahkay ti təhəđakfəŋbiyu, təhi ahkado : « Məgruk sa, bay ga ndam *Zude ! » Nday nakəŋ təra təhia ma nahkay ti təsi barva kəba kəba.

⁴ Eslini Pilet əhərkiaya ka ndam Zude na e mite va keti, əhi ana tay : « Nihə nahəma, nara nəzibiya naŋ ana kəli e mite vu, ti kəsərurum nəŋgət zlam magudarani gayəŋ ga məwəlki naŋ di ndo. »

⁵ Mæk Yezu nakəŋ àhəraya e mite va àna adak ya ka ahàr na akaba àna mugudi ndizeni ya táfikabu na. Yezu àra àhəraya ti Pilet àhi ana tay : « Maslaŋa nakəŋ nanj hi. »

⁶ Gədəkani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam gatay ni tàra tipia Yezu a ti tēzlah kay kay, tēdəm : « *Darfəŋ nanj kà tēndal ! Darfəŋ nanj kà tēndal ! » Pilet àhi ana tay ahkado : « Lekuləm lekuləmeni zuma nanj a ti kàdarumfəŋ ka tēndal gani. Nu ti nənget zlam magudarani gayan ga məwəlki nanj di ndo. »

⁷ Ndam Zude ni tēhəŋgrifəŋ, tēhi : « Melefit àvia divi ana leli ndam Zude a, ahàr àdəm tākaf nanj, adaba azay ahàr gayan àdəm nanj Wur ge Melefit. »

⁸ Pilet àra ècia ma gatay na ti àgra anjwaz a dal-dal,

⁹ àŋgwiyu a ahay vu keti, àhi ana Yezu : « Nak kàsləkabiya ti eley ? » Ay ti Yezu nanj te-te, àhəŋgrifəŋ ndo.

¹⁰ Pilet àhi : « Kàhu ma do ? Nisliki məmbrəŋ kur, nisliki *madarfəŋ kur kà tēndal ti kàsar do waw ? »

¹¹ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Kisliki məgru arəŋa do, si tamal Melefit àvuka divi gana kwa. Nahkay ti maslaŋa ya ti àgəsukbiyu nu ni àgudara zlam a àtama gayak na. »

¹² Yezu àra àdəma nahkay ti Pilet nakəŋ àdabay divi ga məmbrəŋ nanj. Ay ndam Zude ni tēzlah, tēhi : « Tamal kəmbrəŋa maslaŋa hina ti kàdafakia kəwayay *Sezar do, adaba ku way way do azay ahàr gayan àdəm nanj bay ti maslaŋa gani nani ezirey Sezar. »

¹³ Pilet nakəŋ àra ècia ma ge mis na ti àzəbiyu Yezu e mite vu mæk ànjəhad ka mələŋ magray seriya ni. Mələŋ gani nani ti maslamalani lala àna akur, tēzalay àna ma *Hebri ti « Gabata. »

¹⁴ Vad gani nani ti vad ga maslamalakabu zlam ga wuməri ga *Pak ; fat agray wis wudak. Pilet nakəŋ àhi ana ndam Zude ni ahkado : « Bay gekəli nihi. »

¹⁵ Nday nakəŋ tàra ticia nahkay ti tēzlah, tēdəm : « Kada, kada, darfəŋ nanj kà tēndal ! » Eslini Pilet àhi ana tay ahkado : « Nàdarfəŋ bay gekəli ni kà tēndal aw ? » Gədəkani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni tēhəŋgrifəŋ, tēhi : « Bay geli nahanj àbi, si Sezar kwa. »

¹⁶ Pilet àra ècia ma na nahkay ti àvi divi ana ndam slewja gayan ga madarfəŋ Yezu kà tēndal. Nahkay nday nakəŋ tázay Yezu, tāsəka àna nanj a.

Tadarfəŋ Yezu kà tēndal

(Meciyu 27.32-44 ; Mark 15.21-32 ; Luk 23.26-43)

¹⁷ Ka ya ti tēbu takoru ni ti Yezu azay tēndal ya ti takoru *tadarfəŋ nanj ni àna ahar gayan gayani. Tàhəraya a kəsa ni ba, tòru

ka mələŋ nahanj ; mələŋ gani nani ti tēzalay « Mələŋ ga Aslat ga Ahàr » ; àna ma *Hebri ti tēzalay « Golgota. »

¹⁸ Tòru tinjua eslina ti *tadarfəŋ nanj kà tēndal ni. Tadarfəŋa mis ndahanj a cə kà tēndal ndahanj a daya : Yezu ti nanj e kidiŋ gatay bu.

¹⁹ Pilet àdəm tēbəkəi ma ka pələŋgaf, tadarfəŋiyu kà tēndal ga Yezu ni ti mis tijeŋgey, tāsər. Ma gani ya ti tēbəkəi ni nahkay hi : « Yezu, zal Nazaret, Bay ga ndam *Zude. »

²⁰ Ma gani nani ti tēbəkəi àna ma Hebri, àna ma Rom akaba àna ma Gres. Ndam Zude kay tijeŋga ma gana, adaba mələŋ ya ti tadarfəŋ Yezu kà tēndal ni cifa akaba kəsa.

²¹ Gədəkani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni tàra ticia ma gani ti tēhi ana Pilet ahkado : « “Nanj Bay ga ndam Zude” ti kəbəkəi ba. Ngulum bəkəi : “Maslaŋa hini àdəm nanj Bay ga ndam Zude” sawan. »

²² Ay Pilet nakəŋ àhi ana tay ahkado : « Ere ye ti nəbəkəi ni ti mənjàhad nahkay. »

²³ Ndam slewja ni tàra tadarfəŋa Yezu kà tēndal na ti, tēhəl azana gayan ni, tēdekaba mələŋ fad, ku way way do e kidiŋ gatay bu ànjəta bələŋ. Tàza endəwi gayan a daya ; endəwi gani nani ti mədəməkəni àfəŋ bi, tələmaya zəbalana.

²⁴ Nahkay ndam slewja ni tēzlapay e kidiŋ gatay bu, tēdəm : « Məguzleh endəwi hini ba ; ngulum məgrumki ca-ca ti māsər way azum way. » Ndam slewja ni təgray nahkay ti, zlam ya àbu məkəiani a Wakita ge Melefit ni bu ni àgravu. Pakama gani nani ti nihi : « Tēdekaba azana goro na e kidiŋ gatay ba, mæk təgrakia ca-ca ke endəwi goro a.* »

Ndam slewja ni təgray akada nani gani egediŋ.

²⁵ Kà gəvay ga tēndal ya ti tadarfəŋ Yezu ni ti wəl ndahanj tēbu micikeni. Wəl nday nani ti nday hi : mən ga Yezu, wur ga mən ga mənani, Mari wal ga Kəlopas akaba Mari ga kəsa Magədala.

²⁶ Bay madəbay Yezu ya Yezu awayay nanj kayani ni nanj àbu kà gəvay ga mən ga Yezu daya. Yezu àra èpia tay a ti àhi ana mənani ni ahkado : « Mma, wur gayak ti nanj hini. »

²⁷ Àra àhia ma ana mənana nahkay ti àhi ana bay madəbay nanj ni ahkado : « Muk ti nanj hini. » Kwa ka fat nani bay madəbay Yezu ni àzoru mən ga Yezu ni afa gayan ti mənjàhada afa gayan a.

Yezu amət

(Meciyu 27.45-56 ; Mark 15.33-41 ; Luk 23.44-49)

²⁸ Yezu àsəra àgra təwi gayan na dek àndava. Àra àsəra nahkay ti àdəm ahkado : « Yam àkada nu a. » Àdəm nahkay ti, ti zlam

* 19:24 Limis 22.19. † 19:28 Mənjay Limis 69.22.

ya àbu mabəkiani a Wakita ge Melefit bu ni mǎgravu. †

²⁹ Mandaray nahan àbu eslini mafəkadani akaba zum cecūwekeni. Tàra tici ma ga Yezu na ti tàzay zlam ya esikabu yam akada ga matala ni, tətaliyu a zum ni vu, tǎfahki ka aday mǎk tətəlikabiyu kà pakama ana Yezu.

³⁰ Yezu àra àcaka zum cecūwekeni na ti àdǎm ahkado : « Tǎwi goro ðek àgrava àndava. » Àra àdǎma nahkay ti àzǎgad ahàr gǎzak mǎk àmǎt.

Zal slewja nahan àtǎhad Yezu àna awasl

³¹ Vad gani nani ti hajǎn gani vad mǎpǎsabana, nahkay mis tǎbu tǎslamalavu. Vad mǎpǎsabana gani nani ti àtama vad mǎpǎsabana ndahan na, nahkay ndam *Zude tawayay ti kisim ge mis ya ti *tǎdarfǎn tay kà tǎndal ni tǎnjǎhadfǎnnyu kà tǎndal ni a vad mǎpǎsabana ba ba. Nahkay tǎru afa ge Pilet, tǎhi ahàr àdǎm tǎhebi asak ana tay ti tǎmǎt weceweci, tǎhǎlfǎnǎ tay kà tǎndal na.

³² Nahkay Pilet àslǎroru ndam slewja gayan. Tàra tǎnjǎa ti tǎhebi asak ni ana mis balan gani ya tǎdarfǎn nan kà tǎndal akaba Yezu ni, mǎk tǎhebi ana nan ye cǎ ni.

³³ Tàra tǎrakia ka Yezu a, tawayay tǎhebi asak ti tǎdi ahàr nan mǎmǎtani àndava, nahkay ti tǎhebi asak ni ndo.

³⁴ Ay balan e kidǎn ga ndam slewja ni bu àtǎhad Yezu àna awasl a jamanǎgay vu gǎk. Àra àtǎhadǎ nan a ti mimiz àngǎzaya hǎya, yam day àngǎzaya.

³⁵ Àgrakia sedi ka zlam gani nana ti, maslanǎ ya èpia ni. Àgrakia sedi a, pakama gayan ya ti àdǎm ni ti jiri ededǎn. Nan day àsǎra pakama gayan ya àdǎm ni jiri ededǎn. Àdǎm nahkay ti awayay ti lekǎlǎm day kǎgǎsumkabu pakama gani, kǎfumki ahàr ka Yezu.

³⁶ Zlam gani nani àgravu ti, ti zlam ya àbu mabəkiani a Wakita ge Melefit ni bu ni mǎgravu. Pakama gani nani ti nihi : « Ku aslat ga vu gayan tekeǎi etehebǎ do. ‡ »

³⁷ Àbu mabəkiani a Wakita ge Melefit ni bu nahkay hi keti : « Ndam ya ti tǎtǎhad mis ni atamǎnjǎlanǎ ka maslanǎ ya ti nday tǎtǎhad ni. § » Pakama gani nani day àgrava.

Tǎfiyu kisim ga Yezu e mindiviñ vu

(Meciñy 27.57-61 ; Mark 15.42-47 ; Lǎk 23.50-56)

³⁸ Zal nahan àbu slimu gani Zǎzef, nan ga kǎsa Erimete. Nan ti bay madǎbay Yezu, ay adǎbay nan akal-akal adaba àngwaz awǎrfǎnǎ nan kà ndam *Zude a. Yezu àra àmǎta ti Zǎzef nakǎn òru afa ge Pilet, èhindifiñǎ divi ga mazay kisim ga Yezu na, mǎk Pilet àvi divi gani. Nahkay òru àzay kisim ga Yezu ni.

³⁹ Nikodem day òra ka mǎlanǎ gana. Nikodem ti nan ya ti a vad nahanǎ àrǎkioru ka Yezu ga mǎlavad ni. Òru ti, àzay haf mebedeni gǎrgǎri cǎ, balanǎ gani tǎzalay mir, nahanǎ ti ni elǎwes, àgray kilǎ kru kru mahkǎr. Haf gani nani ti mizi gani àbǎlay.

⁴⁰ Tàra tǎzaya kisim na ti ata Zǎzef nday ata Nikodem nakǎn tǎtǎdey àna gabaga ; ka ya ti tǎbu tǎtǎdey nahǎma, tǎbǎki haf ni ke kisim ni hi hi. Wudaka ndam Zude tili mis ti tagray nahkay day.

⁴¹ Kà gǎvay ga mǎlanǎ ya *tǎdarfǎn Yezu kà tǎndal ni ti dini nahanǎ àbu eslini. E dini gani nani bu ni ti mindiviñ nahanǎ ànu, tili nihi guhwa tǎfiyu kisim ga maslanǎ nan do.

⁴² Ka fat nani ti ndam Zude tǎbu tǎslamalavu ga vad *mǎpǎsabana, nahkay ata Zǎzef nday ata Nikodem nakǎn tǎfiyu Yezu e mindiviñ nani vu, adaba mindiviñ ni driñ do.

20

Ndam madǎbay Yezu takoru kè mindiviñ

(Meciñy 28.1-8 ; Mark 16.1-8 ; Lǎk 24.1-12)

¹ Du ge mǎledǎ àna zǎzǎeni a vad ye enjenjeni ga gosku nahǎma, Mari ga kǎsa Magadala òru ke mindiviñ ni. Òru ènjǎa ti àdi ahàr ana mindiviñ ni bǎnǎ, èpi belim ni àlǎn ana mindiviñ ni bi.

² Nan nakǎn àra èpia belim ni àlǎn bi nahkay ti àcuhwakibiyu ka Simu Piyer nday ata bay madǎbay Yezu ya Yezu awayay nan kay ni, àhi ana tay ahkado : « Ndamanǎ tǎzaba Bay geli na e mindiviñ ni ba, mǎsǎr mǎlanǎ ya tǎfǎkad ni do. »

³ Ata Piyer nday ata bay madǎbay Yezu nahanǎ ni tǎra tǎcia nahkay nahǎma, tǎslǎka tǎzay divi ga moroni ke mindiviñ ni.

⁴ Nday cǎeni tacuhworu, ay bay madǎbay Yezu nahanǎ ni àcuhway àtam Piyer, ènjǎy ke mindiviñ ni enji gayan.

⁵ Òru ènjǎa ti àndǎhad ahàr, àmǎnjǎy e mindiviñ ni vu, èpi gabaga ni mabǎhadani cilǎn, ay ti àhuriyu ndo.

⁶ Kǎlǎn gani Simu Piyer ti ni òru ènjǎa ke mindiviñ na ti àhuriyu hǎya, èpi gabaga ni mabǎhadani duca,

⁷ azana ya ti tǎtǎdi ahàr ana Yezu àna nan ni day mǎfedekabani ka mǎlanǎ nahanǎ, mabǎhadani akaba gabaga ni do.

⁸ Eslini bay madǎbay Yezu nahanǎ ya ènjǎy ke mindiviñ enji ge Piyer ni àhuriyu bilegeni. Àra àhuriya ti èpi zlam ya ti àgravu ni, àsǎra Yezu àngaba e kisim ba.

⁹ Àbu mabəkiani a Wakita ge Melefit bu, ahàr àdǎm Yezu amǎt mǎk àngaba e kisim ba, ay kekilenǎ nday gani tǎciaba pakama gana fan do.

‡ 19:36 Mǎnjay Maharana 12.46 ; Macalani 9.12 ; Limis 34.21.

§ 19:37 Zakari 12.10.

¹⁰ Kələŋ gani ndam *madəbay Yezu nakəŋ təsləka, tōru a magam.

Yezu aŋgazlivu ana Mari ga kəsa Magədala

(*Meciyu 28.9-10 ; Mark 16.9-11*)

¹¹ Ka sarta gani nani Mari naŋ əbu kə gəvay ge mindiviŋ ni, etəwi. Naŋ əbu etəwi ti əndəhad ahər, əmənjiyu e mindiviŋ ni vu,

¹² əpi *məslər ge Melefit cə məbakabu azana bəd-bədani. Nday manjəhadani digus-gus ka mələj ya təfəkad kisim ga Yezu ni ; bələj manjəhadani gwar ka mələj ga ahər, bələj gani ti ni gwar ka mələj ga asak.

¹³ Eslini məslər ni tihindifiŋa ma, təhi ahkado : « Wal hini, kitəwi mam ? » Wal ni əhəŋgrifəŋ ana tay, əhi ana tay ahkado : « Ndamaŋa təzaba Bay goro e mindiviŋ ba, nəsər mələj ya təfəkad ni do. »

¹⁴ Əra ədəma nahkay ti əmbatbiyu ma kələŋ, əpi Yezu naŋ jilka, ay ti ŋgay Yezu ti əsər do.

¹⁵ Eslini Yezu əhi : « Wal ni, kitəwi mam ? Kadəbay way ? » Wal ni əhi ana ahər maslaŋa ya əhi ma ni ti bay ya agray təwi e dini bu ni. Nahkay əhi : « Maslaŋa goro, tamal nak kəzaba naŋ a ti dəfuki mələj gani, nakoru nazay. »

¹⁶ Yezu əhi : « Mari. » Eslini Mari nakəŋ əmbatkioru ma, əhi əna ma *Hebri : « Rabuni. » Awayay adəm vaba : « Məsi. »

¹⁷ Yezu əhi : « Kəcafəŋa nu kə masləkana ba, adaba nəcəloru afa ga Baba faŋ ndo. Nihi ti ru afa ga bəza ga mımawa ni, hi ana tay ahkado : “Nəcəloru afa ga Baba, naŋ Bəŋ gekəli daya. Naŋ gani ti Melefit goro, Melefit gekəli daya.” »

¹⁸ Mari ga kəsa Magədala nakəŋ əra əcia ma ga Yezu na ti ərəkioru ka ndam madəbay Yezu ni, əhi ana tay ahkado : « Nəpia Bay geli na. » Mək əŋgəhadı ma ga Yezu ya əhi ni ana tay.

Yezu aŋgazlivu ana ndam madəbay naŋ ni
(*Meciyu 28.16-20 ; Mark 16.14-18 ; Luk 24.36-49*)

¹⁹ Ka fat ga ladi gani nani ga məlakarawa ti ndam *madəbay Yezu ni təŋgasva a ahay ba mək təzləkkabá mahay a, adaba aŋgwaz awərfəŋa tay kə ndam *Zude ndahaŋ na. Nday təbu maŋgasvani nahkay ti Yezu əhurkiyivı ka tay, əcik jik e kidiŋ gatay bu, əhi ana tay : « Melefit mągray ti arəŋa əhəli ahər ana kəli ba. »

²⁰ Əra əhia ma ana tay a nahkay ti əŋgazli ahər gayəŋ ni akaba jamaŋgay gayəŋ ni ana tay. Nday nakəŋ təra tipia Bay geli na ti təmərvə dal-dal.

²¹ Eslini Yezu əhi ana tay : « Melefit mągray ti arəŋa əhəli ahər ana kəli ba » keti. Mək əhi ana tay : « Melefit əslərbiyu nu, nahkay nu day nəslər kəli akada gayəŋ ya əslərbiyu nu ni. »

²² Əra ədəma nahkay ti əviteki aməd gayəŋ ka tay mək əhi ana tay : « Nəvia Məsuf Njələtatana ana kəli a : gəsümkabá naŋ a.

²³ Ndam ya ti akəmbərəŋumfəŋa zlam magudarani gatay na kə tay a ni ti, Melefit day aməmbərfəŋa kə tay a. Ay ndam ya ti akəmbərəŋumfəŋa zlam magudarani gatay na kə tay a do ni ti, Melefit day aməmbərfəŋa kə tay a do. »

Yezu aŋgazlivu ana Tumas

²⁴ Tumas ti naŋ bələj ga ndam *madəbay Yezu kru mahar cəeni ni, təzalay naŋ Didim daya. Ka fat gani nani ya ti Yezu aŋgazlivu ana ndam madəbay naŋ ndahaŋ ni ti Tumas naŋ əkibu ka tay bi.

²⁵ Ndam madəbay Yezu ndahaŋ ni təhi ahkado : « Mipia Bay geli na. » Əra əcia ma gatay na ti əhi ana tay ahkado : « Nawayay nipi mələj ga ahər ya tədar əna masəŋəŋ ni, nawayay nətəliyu weleher ka mələj gani vu. Nawayay nətəliyu ahər a mələj ga jamaŋgay ya tətəhad əna awaslı ni vu. Tamal nəgray nahkay ndo ni ti nəgəskabu ma gekəli ni do. »

²⁶ Gosku sekw ka ahər gani ndam madəbay Yezu ni təbu maŋgasvani a ahay bu keti, mahay məzləkkabani, Tumas day naŋ əkibu ka tay. Yezu ərekiə ka tay a, əcik jik e kidiŋ gatay bu, əhi ana tay ahkado : « Melefit mągray ti arəŋa əhəli ahər ana kəli ba. »

²⁷ Eslini əhi ana Tumas nakəŋ : « Mənjəki ka ahər goro ni, ti kətəliyu weleher gayək ni. Təliyu ahər gayək a jamaŋgay goro ni vu. Mbrəŋ gejewi, fəku ahər, gəskabá nəŋgaba e kisim ba e dedefiŋ a. »

²⁸ Eslini Tumas nakəŋ əhi : « Nak Bay goro, nak Melefit goro. »

²⁹ Yezu əhi : « Nak ti kipia nu a day kwa ti kəgəskabu nu nəŋgaba e kisim ni ba. Ndam ya ti tagəskabu nəŋgaba e kisim ba, tipi nu ndo ni ti təmərvu. »

Ere ye ti əzəkiyu Zej ga məbəki wakita hini ni

³⁰ Yezu ti əgra zlam magray epej ndahaŋ a gərgəri kay kə meleher ga ndam madəbay naŋ na. Ay ti təbi məbəkiəni a wakita hini bu bi.

³¹ Zlam ya ti nəbəki ni ti, nawayay ti kəgəsümkabu Yezu ti naŋ *Krist, naŋ Wur ge Melefit. Tamal kəgəsümkabá ti Melefit aməvi *sifa ya əndav day-day do ni ana kəli adaba kəbum kəfumki ahər ka Yezu palam.

21

Yezu aŋgazlivu ana ndam madəbay naŋ ni e Gelili

¹ Əra əgra vad a 6al ka ahər gana ti Yezu aŋgazlivu ana ndam madəbay naŋ ni keti. Aŋgazlivu ana tay ti kə gəvay ga dəluv Tiberiyat. Zlam gani əgravu ti nahkay hi :

² ka sarta gani nani ndam *madabay Yezu ata Simu Piyer, Tumas nan ya tazalay nan Didim ni, Natanayel ga kasa Kana ga had *Gelili ni, baza ge Zebede akaba ndam madabay Yezu ndahan cu tabu ka ahar belan eslini.

³ Nday tabu eslini ti Simu Piyer ahi ana nday ndahan ni : « Nakoru negasbiyu kilif. » Nday nakon tahi : « Leli day makoru. »

Nahkay toru tcaliyu a *slalah ga yam vu, tadaboru kilif. Tandahadki hundum ga magasani, ay ku kilif belan teke di tagas ndo.

⁴ Malan ara asla ti ndam madabay Yezu nakon tipi Yezu nan abu jika ka dan-dan, ay ngay nan ti tasar ndo.

⁵ Eslini Yezu ahi ana tay ahkado : « Ndam goro ni, zlam mazumani afen ke kuli guzit aw ? » Tahi : « Abi. »

⁶ Mak Yezu nakon ahi ana tay : « Talumiyu zava gekuli ni gwar ka ahar ga daf. Nahkay ti akagasumaya kilif a. » Nday nakon tara tetaliya ti zava ni agasa kilif a dal-dal. Tawayay tagajahaya a slalah ga yam ni va, ay ti tislaki ndo.

⁷ Eslini bay madabay Yezu ya ti Yezu awayay nan kay ni ahi ana Piyer : « Hini ti Bay geli ci ni. »

Simu Piyer ara ecia ya tahi « Hini Bay geli » ni ti afakabiyu endawi gayan ya azakaba ni, mak adiyu a yam ni vu cizliv.

⁸ Malan ya tagasaya kilif a ni ti drin drin akaba dan-dan ni do, agray ezewed belan cilin, nahkay ndam madabay Yezu ndahan ni tara ana slalah ga yam na gwar ka dan-dan na, tagajahiyu zava gatay ya akaba kilif dal-dalani ni.

⁹ Nday nakon tara tinja ka dan-dan na, taharaya a slalah ga yam ni ba ni ti, tipi aku ngulusa, kilif aki baca akaba *diperj.

¹⁰ Eslini Yezu ahi ana tay : « Døguma ana kilif ya kagasumaya na. »

¹¹ Nahkay Simu Piyer acaliyu a slalah ga yam ni vu keti, agajahaya zava na ka dan-dan a. Tara tagajahaya ti tediviyu ahara ana kilif gadakani din ana kru kru zlam mahar mahkar. Akaba nani dek zava ni atadkaba ndo.

¹² Yezu ahi ana tay : « Døguma kazumum zlam. » Ku maslanja belan e kidin ga ndam madabay nan ni bu ngay « Nak way ? » ti tislaki mahiani ndo, adaba tasera nan Bay geli.

¹³ Eslini Yezu ara azay dipen ni, avi ana tay, mak avikivu kilif ni ana tay.

¹⁴ Kwa ga Yezu ya angaba e kisim ba ni ti angazlivu ana ndam madabay nan ni sak mahkar ana hini.

Pakama ga Yezu ya ahi ana Piyer ni

¹⁵ Tara tazuma zlam a ti Yezu ahi ana Simu Piyer ahkado : « Simu wur ge Zej, kawayay nu katama nday hina waw ? » Piyer nakon

ahi : « Iy Bay goro, kasera nawayay kur. » Mak Yezu ahi : « Jegay baza tambak goro ni. »

¹⁶ Yezu ahi ye cu : « Simu wur ge Zej, kawayay nu aw ? » Piyer ahi : « Iy Bay goro, kasera nawayay kur. » Mak Yezu ahi : « Hatay tambambak goro ni. »

¹⁷ Yezu ahi ya mahkar : « Simu wur ge Zej, kawayay nu aw ? » Pakama ga Yezu ya ahi ana Piyer « Kawayay nu aw ? » ya mahkar ni ti aharia ahara ana Piyer a, nahkay ahi ana Yezu : « Bay goro ni, kasera zlam a dek ; kasera nabu nawayay kur. » Eslini Yezu ahi : « Jegay tambambak goro ni. »

¹⁸ Nahuk nahama, ka ya ti nak wur dagwa ni ti, nak nakani kawelvu ana maslpara, kora ka malan ya ti kawayay na dek. Ay ka ya ti ekigia medewel a ni ti akaheloru ahar agavala, maslanja nahar amawalukvu maslpara gayak ni, mak amazoru kur ka malan ya nak akawayay moroni do ni. »

¹⁹ Yezu adam nahkay ti, awayay adafaki ahmamam Piyer amara mamat, mis atazlabay Melefiti azuhva mamet gayan ni. Yezu ara ahia ma nahkay ti ahi : « Debabiyu nu. »

Pakama ga Yezu ya adamki ka bay ya Yezu awayay nan kayani ni

²⁰ Eslini Piyer amanjabiyu gwar kalon, mak epi bay madabay Yezu ya ti Yezu awayay nan kay ni. Nan ti nan ya ti a vad ya ti tazum zlam akaba Yezu ni ti azoru ahara gayan gwar ka mabaruv ga Yezu, ahi : « Bay geli, maslanja ya ara asakumoru kur ni ti way ? » ni.

²¹ Piyer ara epia nan a nahkay ti ahi ana Yezu ahkado : « Ay nan hini timey, Bay geli ? »

²² Yezu ahi : « Tamal nawayay ti manjahad duk abivoru ana vad goro ya ananga ni ti, ma gani gayak mam ? Nak ti debabiyu nu cilin. »

²³ Baza ga man geli ndahan tara ticia ma ga Yezu ya adam na ti, tabu tadam e kidin gatay bu bay madabay Yezu nani ti amamat do. Ay ngay amamat do ni ti Yezu adam ndo. Ma gayan ya adam ni ti nahkay hi : « Tamal nawayay ti manjahad duk abivoru ana vad goro ya ananga ni ti, ma gani gayak mam ? Nak ti debabiyu nu cilin. »

²⁴ Abeki zlam nday hini ka wakita ti bay madabay Yezu nani ; nan abu agray sedi gani daya. Leli day masera sedi gayan ya agray ni ti sedi ge jiri.

²⁵ Yezu agra zlam ndahan a kay daya. Tamal tabeki ma gani belan ana belan ka wakita ti, amal wakita gani dal-dal asabay. Netamahay malan ga duniya ni dek ahaca ga mabahadvana.

Tawi ga ndam asak ga Yezu Ere ye ti mādāmki ke Tawi ga ndam asak ga Yezu ni

Masara ya ti àbèki Tawi ga ndam asak ga Yezu ni ti àdáfay slimi gayan a wakita ni bu ndo. Ku tamal nahkay nənɔɔ ni, kwa ka mənɔɔki gani ndam ga Yezu dek tāsara àbèki ti Lək bay ya tǎgrakabu tawi akaba Pol ni (2 Timote 4.11). Māsara, bay ya ti àbèki Tawi ga ndam asak ga Yezu ni ti àbèki Ma Mūweni Sulumani ge Lək ni day nan (Lək 1.1-4 ; Tawi 1.1).

A wakita ge tawi ga ndam asak ni bu ni ti Lək àngəhad zlam ya àgravu ka sarta ya Melefit àzoya Yezu e melefit va àndava ni. Àngəhad manjəhad ga ndam ga Yezu ye enjenjeni ni : manjəhad gani nani ti adəfiki manjəhad sulumani ana leli (mazavu gani 2.42-47 ; 4.32-36). Àngəhad ere ye ti Pol zal asak ga Yezu àgray ni ; nahkay ka ya ti mejengey wakita ga Pol ni ti māsara məlan ya tādāmki ma na. Wakita ge tawi ga ndam asak ga Yezu ni awəlkabu Ma Mūweni Sulumani ni akaba wakita ga ndam asak ga Yezu ya tǎbikioru ana mis ni, ti Wakita Mūweni ge Melefit dek mīgi wakita bəlan.

Ka 1.8 ti Yezu àhi ana ndam gayan ni : « Akəgrumkua sedi a Zeruzalem, ka had Zude, ka had Samari, ku kə sliri ga məlan a dek. » Ma hini adəfiki ana leli ahəmamam Lək əslamalakabu wakita ni : ka mənɔɔki gani àngəhad zlam ya àgravu a Zeruzalem ni (1-7), mək àngəhad zlam ya àgravu ka had Zude akaba ka had Samari ni (8-12) ; kəlan gani àngəhad zlam ya àgravu ka had drin-drinjeni ni (13-28).

Lək àngəhad pakama ndahan ya ndam asak ga Yezu tahi ana mis ni (mazavu gani 2.14-36 ; 10.34-43) ; nahkay adəfay ahəmamam mahi Ma Mūweni Sulumani ana mis ni. Lək àngəhad ma ga vu ga ndam asak ga Yezu ya tādām kə meleher ga ndam ge seriya ni (mazavu gani 4.8-12 ; 7.2-53). Azuhva pakama gani nani ti māsara zlam ya ti ndam ga Yezu tǎgəskabu na lala.

A wakita ni bu dek Lək awayay àngəhad zlam kal-kal akaba ere ye ti àgravu ni. Àdáfay slimi ga məlan ndahan ya ndam asak ga Yezu tōru ni, akaba slimi ga ndam ga nɔɔmna ya tǎdi ahār ana tay eslini ni. Ku ka ya ti ndam ga Yezu ticivu ndo nənɔɔ ni àngəhad ma gani kal-kal akaba ere ye ti àgravu ni (15.1-2).

Lək adəm mǎgosay Məsuf Njəlatani koksah (5.1-11 ; 8.9-25). Adəfay daliya ya ndam ga Yezu tǎcakay ni (mazavu gani 5.40 ; 7.54-60). Ay adəfay njədə ga Yezu ya àniviyu ana ndam ga Yezu ni daya. Àngəhad tawi ga ndam

asak ga Yezu ya tǎgray àna njədə ga Məsuf Njəlatani ni (mazavu gani 2.1-12 ; 3.1-10). Nahkay māsara, Yezu ti nan əbu àna njədə dal-dal, avi njədə ana leli daya.

Yezu adəm Melefit aməvi Məsuf Njəlatani ana ndam asak gayan

¹ Teyfil goro ni, nəbukki wakita nahan keti. A wakita goro ya ti nəbukki enjenjeni ni bu ni ti, nǎngəhaduka tawi ga Yezu ya àgray na akaba zlam ya àcahi ana mis na dek. Nǎngəhadukaba dek kwa ka mənɔɔki ge tawi gayan

² duk əbivu ana vad ya ti Melefit àzoru nan agavəla na. Wudaka Yezu àceloru agavəla nahəma, àhia ma ana ndam ya àdaba tay a, tigia ndam *asak gayan a ni. Àhi ana tay ere ye ti nan əwayay tǎgray ni, àhi ana tay àna njədə ga *Məsuf Njəlatani.

³ Àra àcaka daliya, aməta ti àngazlivu ana tay, àgra zlam a gərgəri ti tāsər nan àna sifa ededən. A hud ga vad kru fadani bu àrəkia ka tay a sak kay, àhi ma ana tay àki ka *Məgur ge Melefit.

⁴ A vad nahan Yezu nan əbu àzum zlam akaba tay nahəma, àhi ana tay ahkado : « Nəhia ana kuli a, Baba goro aməvi zlam ana kuli. Nahkay zla nahəma, kəsləkumaba a Zeruzalem a ba, jəgum zlam gani ya ti aməvi ana kuli ni.

⁵ Zəj ti àbara mis àna yam a. Lekuləm ti ni vad bal kama Melefit *aməbaray kuli àna Məsuf Njəlatani. »

Melefit azoru Yezu e melefit vu

⁶ A vad nahan nday təbu akaba Yezu ti tihindifina ma, tahi ahkado : « Bay geli, kara kagray ti ndam *Izireyel tǎgur məlan zlam gatay keti ti nihi huya aw ? »

⁷ Àhəngarfən, àhi ana tay ahkado : « Bay ya ti àfəkad vad gani akaba sarta gani ti Baba goro. Lekuləm zla ti Melefit əvi divi ana kuli ga māsərani ndo.

⁸ Ay zla ti Melefit aməbəkiaya Məsuf gayan ke kuli a, nahkay akəgrumkua sedi àna njədə gayan a. Akəgrumkua a Zeruzalem, ka had *Zude, ka had *Samari, ku kə sliri ga məlan a dek. »

⁹ Yezu àra àhia ma nana ana tay a nahkay ti, nday təbu tamənjalən ti, Melefit àzoru nan agavəla a hud melefit vu, mək mǎgudunɔɔdun əngah nan, tipi nan ya do.

¹⁰ Yezu àra əsləka ti nday təbu tamənɔɔru agavəla kekilenə. Eslini mis cə məbakabu azana bəd-bədani tǎrhərkiya ka tay a,

¹¹ tahi ana tay ahkado : « Ndam Gelili, kəmənɔɔmuru agavəla ti kamam ? Yezu gani kípuma nan a àdoru e melefit vu ti, amənga day akada gayan ya ti kípum nan ɔru e melefit vu ni. »

Ndam asak ga Yezu tədaba mis ga mənguyu a məlanə ga Zədas va

¹² Ka sarta gani nani ti nday ka həma ya təzalay *Oliviye ni. Həma gani nani drin drin kay akaba Zeruzalem do, əgray ezewed kru. Nahkay nday nakəñ təsləka eslina, tənğa a Zeruzalem a.

¹³ Töru tınjəa ti təcəloru a ahay gatay ya tanjəhadviyu ni vu. Ahay gani nani ti ka ahər ga ahay nahanə. Nday gani ti ata : Piyer, Zən, Zek, Andre, Filip, Tumas, Bartelemi, Meciyə, Zek wur ga Alfe, Simu nəñ bəlanə ga ndam ya takadvakivu ka həd gatay ni, nahanə ni ti ni Zəd wur ge Zek.

¹⁴ Nday dek təbu təcəkalavu kəlavad akaba wəl ndahanə, akaba Mari mənə ga Yezu akaba bəza ga məñ ga Yezu. Təcəkalavu ti ga məhəngalay Melefit.

¹⁵ Əra əğra vad a 6al ti bəza ga məñ geli təcəkalava, təgray nday diñ əna kru kru cə. Eslini Piyer əcəkaba e kidinə gatay ba, əhi ana tay ahkado :

¹⁶⁻¹⁷ « Bəza ga mmawa, ahaslani Zədas nəñ bəlanə geli Melefit ədaba nəñ a ga ma-grakabu təwi akaba leli a, ay ti nəñ gani ədəfikia divi a ana ndam ya təgəs Yezu na. Əgray nahkay nahəma, kwa ahaslani Devit ədəmkia ma ka nəñ a. Ma gani nani ti ədəm əna njəda ga *Məsuf Njəlatani, əbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu. Nahkay ahər ədəm ma gani nani si məğravu kwa. »

¹⁸ Ga Zədas ya ədəfiki divi ana mis ni ti əğudara zlam a. Təvi singu azuhva nani, mək ərə əsəkum vədanə əna nani. Eslini nəñ nakəñ ədad a ma ma, həd gayanə ni ətəzkaba tuh, dindəy gayanə dek əhərəya a dala va.

¹⁹ Ndam Zeruzalem dek təra ticia zlam gana ya əğravu na ti, təzalay vədanə nani Hakeldama, awayay adəmvaba əna ma gatay a ti dala ge mimiz.

²⁰ Nahkay Piyer əhi ana tay: « Əbu məbəkiani a wakita ge Limis bu :

“Ti təmbrənə ahay gayanə, ti maslanə ənjəhadvü va ba.” *

« Əbu məbəkiani keti :

“Ti maslanə nahanə məzay məlanə gayanə ni, məgray təwi gayanə ni.” †

²¹ « Nihə nahəma, ahər ədəm mədumaba maslanə nahanə a. Maslanə nani ti ahər ədəm si nəñ e kidinə ga ndam geli ya tədəbay Bay geli Yezu ka ya ti leli məbu masawadəy akaba nəñ ni,

²² ənjəki ka fat ya ti Zənə *əbaray Yezu ni duk ənivoru ana vad ya ti Melefit əzaba Yezu e kidinə geli ba, əzoru nəñ əgavəla ni. Leli ti ma-grakia sedi ka məngaba ga Yezu a, nahkay ahər ədəm bəlanə gatayani məhərkiyəva ke leli a. »

²³ Piyer əra ədəma ma nana ti təhəl mis cə, bəlanə gani slimi gayanə Zəzef, mis təzalay nəñ Barsabas, slimi gayanə nahanə Zəstəs ; maslanə nahanə ni ti ni slimi gayanə Matiyas.

²⁴ Eslini nday dek təhəngalay Melefit, tədəm : « Bay geli, nak kəsəra ere ye ti əniviyu ana mis a məbəröv bu na dek. Nahkay dəfiki maslanə ya kədəba nəñ e kidinə gatay cəni hini ba ni ana leli.

²⁵ Maslanə ya nak akadaba nəñ a ni ti, emigi zal asak a məlanə ga Zədas ni vu ga magray təwi gayanə. Zədas ti əsləkaba, ədoru ka məlanə gayanə nahanə zlam gayanə. »

²⁶ Təra təhəngala Melefit a nahkay ti təğraki ca-ca ka tay ti təsərkaba maslanə ya ti Melefit ədəkiba ni, mək ədadki ka Matiyas. Nahkay Matiyas nakəñ ahurkiviyu ka ndam *asak kru mahar bəlanəni ni.

2

Melefit əslərəbiyu Məsuf Njəlatani ana ndam gayanə

¹ Ka fat ga wuməri ge *Pentikwet ti ndam ya təfəki ahər ka Yezu ni təngasvu dek ka məlanə bəlanəni.

² Eslini həya ticə daday ga zlam əhəndabiyu gwar e melefit bu akada ga aməd ya ti akəzlay kay kay ni. Mək daday ni əhəndiyu a ahay ya ti nday təvu mənjəhadani ni vu dek.

³ Nday nakəñ tipə zlam ndahanə, zlam gani nday nani tamənjavu akada arəd ga aku ni, tədevu, tənjəhadki bəlanə bəlanə ka tay dek.

⁴ *Məsuf Njəlatani əsliva a vu vu ana tay a dek. Eslini tənjəki ka mazlapani əna ma həma ndahanə gərgərani, ku way way do azlapay əna pakama ya ti Məsuf Njəlatani ədəfiki ni.

⁵ Ka sarta gani nani ndam *Zəde ndahanə təbu a Zeruzalem, tawayay magray ere ye ti əbələfənə kə Melefit ni. Nday nani təsləkabiya a kəsə gərgərani ba ka həd ga məlanə na dek.

⁶ Təra ticia daday na ti təngasvu ka ahər bəlanə. Eslini ku way way do e kidinə gatay bu əci zlapay əna ma həma gayanə, maslanə nahanə e kidinə ga ndam ga Yezu ni bu azlapay əna nəñ ni. Ere ye ti əğravu ni ti əğria epej ana tay a dal-dal.

⁷ Tədəm ahkado : « Ere ye ti mici ni əğravu əhəmamam ? Nday hini ya ti təzlapay ni nday dek ndam Gəllili do aw !

⁸ Ay ti ku way way do e kidinə geli bu nəñ əbu eci nday təbu təzlapay əna ma həma gayanə ni ti əğravu əhəmamam ?

⁹ E kidinə geli bu əhalay ti mis təsləkabiya a kəsə gərgərani ba kay : mis ndahanə təsləkabiya a Part a, ndahanə e Medi, ndahanə e Elam, ndahanə keti a Mezopotami, ka həd *Zəde, a Kapados, a Poñ, a Azi,

¹⁰ e Firizi, e Pemfili, e Ezip a, mis ndahan ti ni tàslakabiya ka had Libi gwar e Siren, akaba a Rom a.

¹¹ Mis ndahan e kidin geli bu ndam Zude, ndahan ti ni tigi ndam Zude migeni. Ndam Kret akaba ndam Arabi tãbu e kidin geli bu daya. Ay ti ku way way do e kidin geli bu eci ere ye ti ndam nday nani tazlapay ni àna ma hãma gayan. Nday tãbu tãdamki ma ka zlam sulumani ya Melefit àgray ni. »

¹² Nahkay zlam gani àhaliaba ahàr ana tay a, tãsar ere ye ti tagray ni do. Nahkay tãdam e kidin gatay bu ahkado : « Ere hini ya agravu ni ti awayay adãmvaba mam ? »

¹³ Mis ndahan ti ni tãyefin kã ma gani, tãdam : « Nday ya ti tazlapay nahkay ni ti zum àkadkaba tay a. »

Pakama ge Piyer ya ahi ana mis ni

¹⁴ Eslini Piyer ecikaba akaba ndam *asak ndahan kru mahar balañani na, àhi ma ana mis ya ti tãbu eslini ni. Azlapay kay kay, àdam : « Lekulum ndam *Zude akaba lekulum ya ti kanjhadum a Zerazalem ni dek, bumi slimi ana ma goro ya nãhi ana kulì ni : ahàr àdam kicãm ere ye ti agravu ni lala.

¹⁵ Lekulum kãdamum bi zum àbu akad nday ndani zla tak, aha ! Nahkay do ; njemdi ambalmbu ya ge miledã mba tãmey !

¹⁶ Nihi ti pakama ga bay mahangaray pakama ge Melefit Zãwel ya àdam ahaslani ni àbu agravu sawan. Àdam ahkado :

¹⁷ «Melefit àdam : Ka sarta ga mandav ga molañ wudak nahãma,

anãbãkiaya Məsuf goro àki ke mis a dek.

Nahkay bəza gekulì zawalani akaba walani atãhãngri ma goro ana mis ;

dagwã gekulì etipi zlam ya ti mis tipi day-day ndo ni ;

medewél gekulì day kisim emizidekivu ka tay kay.

¹⁸ Iy nahkay, ka sarta gani nani anãbãkiaya Məsuf goro

ka ndam mægru tãwi zawalani akaba walana dek,

mæk atãhãngri pakama goro ana mis.

¹⁹ Eslini anagray zlam ya ti mis tipi day-day ndo ni kay agavala akaba ka had :

mis etipi mimiz, aku akaba azak dũl-dũl.

²⁰ Fat amasladay va do, emigi lãvãñ ;

kiyi day emigi ndizeni akada mimiz.

Zlam gani nani amagrava nahãma,

vad ga Bay geli ara wudak.

²¹ Eslini ti ku way way do àzala slimi ga Bay geli a ti

Melefit amahãnggay nañ. » *

²² Piyer àhi ana tay keti, àdam : « Ndam *Izireyel, bumi slimi ana ma goro ya ti nãhi ana kulì ni. Lekulum dek kãsaruma, Yezu zal Nazaret ni ti Melefit àdãfiki ana kulì ti àzaba

nañ ga mægri tãwi gayan a. Àdãfaki ti àna magray tãwi gægãrani kay ya mis tipi day-day ndo, àvi ana Yezu ni.

²³ Maslaña gani nani ti zlam àgrakiva akada ge Melefit ya ti àdam ahaslani na, adaba Melefit ti àsãra zlam ya amagravu na dek. Lekulum kijnũma nañ a àna mægasi nañ ana ndam ya tãgaskabu ma ge Melefit do na, ti tãkadfãñ nañ kã tãndal.

²⁴ Ay Yezu àra àmãta nahkay ti Melefit àhãngaraba nañ a, àzaba nañ a daliya ge kisim ni ba. Melefit àgray nahkay ti mäsãra njãda ge kisim ni àhãca ga mægãs Yezu a.

²⁵ Nahkay Devit àdãmkia ma a wakita ba, àdam ahkado :

«Nipia Bay Melefit goro kãlavad ka ma goro a,

nañ àbu ka ahar ga daf kã gøvay goro ti nãgögãr ba.

²⁶ Nahkay mãdãruv goro amãr dal-dal,

nidi limis àna mãmãrani daya.

A vu goro bu dek nãsãra Melefit amara mægri sulum gayan.

²⁷ Bay goro Melefit, nãsãra akãmbrãñ nu e kisim bu do ;

ti mis gayak *njelatani ezi ti, akavay divi gani do.

²⁸ Kãdãfukia divi ya ti nãngãt sifa àna nañ na ; anãmãruv dal-dal adãba nak kãbu akaba nu.» †

²⁹ Piyer nañ àbu adãmoru ma gayan ni nahkay ti àhi ana tay ahkado : « Bəza ga mmawa, ahàr àdam nãhi ma gani ana kulì vay-vay : bãñ ga bãñ geli Devit ti àmãta, tãleba nañ a àndava. Ku kani nãngũ ni mindivinñ gayan àbu a kãsa geli bu.

³⁰ Ay Devit ti nañ bay mãhãngri *pakama ge Melefit ana mis. Àsãra Melefit àmbadã, àhi ahkado : «Bilin e kidin ga bəza huf gayak bu amãzum bay gayak.» ‡

³¹ Nahkay wudaka ere gani agravu ti àsãra : àsãra *Krist *Bay gødakani ya amara ni amãmãt mæk amãngaba e kisim ba. Àra àsãra ti àdãmkia ma ke Krist, àdam :

«Melefit àmbrãñ nañ e kisim bu ndo, vu gayan èzi ndo daya.» §

³² « Yaw Yezu gani ya ti nãzlapiki ana kulì ni ti Melefit àhãngaraba nañ e kisim ba. Leli ndahan ni dek magray sedi gani tata.

³³ Bãñani Melefit àzoru nañ agavala, àfãkad nañ kã ahar ga daf gayan, mæk àvi Məsuf gayan Njelatani akada gayan ya ti àhi ahaslani ni. *Məsuf Njelatani gani nani ti Yezu àbãkia ke leli a. Nahkay ere ye ti kipurãm akaba kicãm ni ti tãwi gayan.

³⁴ Devit ti Melefit àzoru nañ e melefit vu ndo. Nañ nañani àna ahàr gayan àdam :

* 2:21 Zãwel 3.1-5. † 2:28 Mãnjay Limis 16.8-11. ‡ 2:30 Mãnjay Limis 132.11 ; 2 Semiyel 7.12-13. § 2:31 Limis 16.10.

“Bay geli Melefít àhi ana bay goro : Njèhadá gwar kà ahar ga ðaf goro a, a melañ ga gəðakani va.

³⁵ Ndam ezir gayak ti anabəhad tay kè meleher gayak

akada ga zlam ga bay ya abəki asak ni, ti kəcəlki ka tay.”*

³⁶ « Nahkay ahàr àdəm lekulum ndam Izireyel dek kəsərum lala zlam gani ge jiri : Yezu gani ya kəkadum nañ àna *madarfəñ nañ kà təndal nahəma, nañ Bay gəðakani ya Melefít əslərbiyu ni, Melefít àdaba nañ a, əgia Krist a. »

³⁷ Nday nakəñ tàra ticia ma ge Piyer na ti bəruv àtikaba ana tay a. Eslini tihindifinja kè Piyer a akaba ndam asak ndahañ na, tàdəm : « Bəza ga mmawa, nihi ti magray ahəmamam ? »

³⁸ Piyer àhəngarfəñ, àhi ana tay ahkado : « Mbatumkaba majalay ahàr gekuli a, ku way way do *təbaray nañ àna *slimi ga Yezu Krist. Nahkay ti Melefít ambərfəña zlam magudarani gekuli ni kè kulì a. Aməvi Məsuf Njəlatani gayan ana kulì daya.

³⁹ Ere gani nani ti Melefít àdəm aməvi ana kulì akaba ana bəza gekuli. Aməvi ana ndam ya təbiyu drin ni daya. Bay Melefít geli aməvi ana mis ya ti amazalakabu tay ni dek. »

⁴⁰ Eslini Piyer àhi ma ndahañ gəgərani ana tay kay, awayay ti təgəsiki. Àhi ana tay : « Gəsumkabá ti Melefít mähəngay kulì, slakumkiba ka ndam magudar zlam ye e hini vu na ! »

⁴¹ Eslini mis ndahañ kay e kidin gatay bu təgəskabá ma ge Piyer na. Tàra təgəskabá ma gayan na ti ndam asak ni təbaray tay. Ka fat gani nani mis agray dəbu mahkər təhurkiviya àkiva ka ndam məfəki ahàr ka Yezu na.

Manjəhad ga ndam məfəki ahàr ka Yezu

⁴² Ndam məfəki ahàr ka Yezu ni dek təbu tici ere ye ti ndam *asak təcahi ana tay ni kəlavad ; təbu təcakalavu ka ahar bəlan, təbu təzumkabu zlam ka ahar bəlan, təbu təhəngalay Melefít ka ahar bəlan daya.

⁴³ Ndam asak ni təbu tagray zlam gərgəri kay ya mis tipi day-day ndo ni àna njədə ge Melefít. Nahkay mis ni dek angwaz awə tay.

⁴⁴ Ndam məfəki ahàr ka Yezu ni dek tanjəhad ka ahar bəlan, zlam gatay day dek mebedəkabani ka ahar bəlan.

⁴⁵ Təsəkumoru vədan gatay akaba zlam gatay ndahañ gəgərani ; tedevu sinu gani, ku way way do tədi ka wudəra gayan.

⁴⁶ Kəlavad nday təbu təcakalavu a dalaka ga *ahay gəðakani ge Melefít ni bu ka ahar bəlan. A magam day təbu təzumkabu zlam ka ahar bəlan. Nday təbu təzumkabu zlam nahkay ti àna hud bəlan àna məmərani.

⁴⁷ Təbu təzəbay Melefít kəlavad daya. Nahkay ere ye ti tagray ni dek àbəlafəñ kè mis dek. Eslini Bay geli ahəngakivu mis ndahañ kəlavad, abəkiviya tay ka ndam məfəki ahàr ndahañ ni.

3

Piyer ahəngaraba zal dəra

¹ Ga məlafat a vad nahañ àna njemdi mahkər nahəma, ata Piyer nday ata Zəñ təbu takoru a *ahay gəðakani ge Melefít ni vu ga mahəngalay Melefít, adaba sarta gani ənjia.

² Zal nahañ àbu manjəhadani kà gəvay ga ahay gəðakani ge Melefít ni, kà mahay ya ti təzalay Mahay Məbəlani ni. Zal nani ti tiwəya nañ dərana, əsawaday koksah. Kəlavad mis təzoru nañ, tafəkad nañ eslini ga mahəngalafəña zlam kè mis ya təhuriyu a ahay gəðakani ge Melefít ni vu na.

³ Nañ nakəñ àra əpia ata Piyer nday ata Zəñ a tawayay təhuriyu a ahay gəðakani ni vu ti, àhəngalafəña zlam kà tay a.

⁴ Ata Piyer nday ata Zəñ tàra ticia ma gayan na ti təbəki eri ndekwa ndekwa, mək Piyer àhi ahkado : « Mənjələñ kè leli ! »

⁵ Nahkay zal nakəñ àmənjaləñ kà tay lala, adaba àhi ana ahàr ara anğətfəña zlam kà tay a.

⁶ Ay ti Piyer àhi ahkado : « Sinu əfu bi, gru day əfu bi, ay ere ye ti əfu ni ti nəvuk : àna *slimi ga Yezu *Krist zal Nazaret ni ti cikaba, kəsawaday ! »

⁷ Àra àhia ma na nahkay ti àgəs ahar ga ðaf ga zal dəra ni ga mezeftəba nañ a. Piyer àra àgəs ahar gayan na ti asak ga zal dəra ni tigia njan-njanana huya.

⁸ Nahkay zal dəra ni ècikaba cəkwað mək əsawaday. Eslini nañ nakəñ àhuriyu a dalaka ga ahay gəðakani ge Melefít ni vu nday akaba ata Piyer nday ata Zəñ. Ka ya ti àhuriyu a dalaka ni vu ni ti ahəroru agavəla, azləboru Melefít hihi.

⁹ Ka ya ti nañ àbu əsawaday, azləbay Melefít nahkay ni ti mis ye eslini ni dek tipia nañ a.

¹⁰ Tàra tipia nañ a ti təsəra nañ a lala : nañ zal ya ti ànjəhad kà gəvay ga ahay gəðakani ge Melefít ni kà mahay ya təzalay Mahay Məbəlani ni, nañ ya àhəngalafəña zlam kè mis a ni. Tàra təsəra nañ a, tipia ere ye ti àgrakivu na ti, àgria ejep ana tay a, àsia anğwaz ana tay a dal-dal daya.

Piyer ahi ma ana mis a dalaka ga ahay gəðakani ge Melefít ni bu

¹¹ Eslini zal nakəñ əsləkafəña kà ata Piyer nday ata Zəñ a do. Nahkay mis ni dek təcuhwakioru ka tay, təvelin tay adaba ere ya tipi ni àgria ejep ana tay a dal-dal. Nday a

* 2:35 Limis 110.1.

dalahay ya tɔzalay Dalahay ga Salomonɔŋ ni bu.

¹² Piyer àra èpia mis na nahkay ti àhi ma ana tay, àdám ahkado : « Ndam *Izireyel, ere ye ti àgravu ni ti kəgrum ejep gani ti kamam ? Kəmənjumlən ana leli nahkay ti kamam ? Kəhumi ana ahàr leli màhəŋgaraba zal hina ti àna njəda geli geleni aw ? Tək day ti kəhumi ana ahàr Melefít àhəŋgaraba naŋ a ti adaba leli màbəlafəŋ kà naŋ palam aw ?

¹³ Melefít ti naŋ Melefít ga Abraham, Melefít ga Izak, Melefít ge Zekup, Melefít ga ata bəŋ geli dek. * Naŋ gani àgray ti zal hini màŋgaba adaba awayay ti mis tázləbay Yezu bay məgri tawi ni. Ay lekulum ti kəgəsumi naŋ ana ndam ga ŋguma, mək ka ya ti Pilet awayay afəkad naŋ ni ti kəhumi àfəkad naŋ ba.

¹⁴ Lekulum kawayum ti táfəkadi Bay *njəlatani jireni ni ana kuli ndo ; kawayuma ti táfəkadi maslaŋa ya ti àbazi mis ni ana kuli sawaŋ.

¹⁵ Yezu ti naŋ Bay məvi sifa ana mis ni, ay təkad naŋ ti ka mawayay gekuli. Tàra təkada naŋ a ti Melefít àhəŋgaraba naŋ e kisim ba. Àhəŋgaraba naŋ a ti leli mīpia, magray sedi gani.

¹⁶ Leli ti məfəki ahàr ka Yezu, magray tawi àna slimī gayan, adaba naŋ ti njəda àfəŋ. Yezu awayay ti mis tázləbay naŋ, nahkay àhəŋgaraba zal hina. Lekulum dek kəsəruma zal hina, kīpama ere ye ti àgrakivu na. Iy, zal hini ègi njalaŋ-njalaŋani kə meleher gekuli ti adaba leli məfəkia ahàr ka Yezu a.

¹⁷ « Bəza ga mmawa, nəsəra ere ye ti kəgrumi ana Yezu lekulum akaba gəđákani gekuli na kəgrum ti adaba kəsərurum Yezu naŋ way ndo palam.

¹⁸ Ay kwa ahaslani Melefít àhibiya ana ndam màhəŋgaray *pakama gayan na dek, ahàr àdám *Krist acakay daliya kwa, mək nday day təhi pakama gani ana mis. Pakama ge Melefít nani ya àdəmki ke Krist ni àgrava ededīŋ a.

¹⁹ Ègia nahkay ti mbatumkaba majalay ahàr gekuli a, dəguma afa ge Melefít a. Nahkay ti ambərfəŋa zlam magudarani gekuli ni kə kuli a.

²⁰ Bay geli aməvi sarta ga məpəsabana ana kuli, aməsəribiyu Yezu *Bay gəđákani ya amara ni ana kuli. Yezu ti Melefít àdiaba naŋ ana kuli a kwa ahaslana.

²¹ Ahàr àdám mànjəhad a hud melefít bu hayaŋ duk abivoru ana sarta ya ti Melefít amagraza zlam a dek məwena ni kwa. Kwa ahaslani Melefít àhibiya pakama gana ana ndam njəlatani ya təhəŋgaray pakama gayan na, nday day təhi pakama gani ana mis.

²² Nahkay kwa ahaslani Məwiz àhi ana ndam Izireyel ahkado : “Bay Melefít aməsəribiyu bay màhəŋgaray *pakama gayan nahəŋ ana kuli akada nu. Bay nani ti amələbu bəlan e kidīŋ ga bəza ga məŋ gekuli bu. Pakama gayan ya aməhi ana kuli ni dek ti akəbumi slimī lala.

²³ Maslaŋa ya ti aməbi slimī do ni ti ahàr àdám təgaraba naŋ e kidīŋ ga ndam ge Melefít ba, təkad naŋ.” †

²⁴ Ndam màhəŋgaray pakama ge Melefít ni dek tədəmkibiyu ma ka zlam ya àgravu ka sarta geli na. Ànjəki kwa ke Semiyel, àbivoru ana nday ndahaŋ ya təhəŋgaray pakama ge Melefít ni dek.

²⁵ Pakama ge Melefít ya ndam màhəŋgaray pakama gayan tədəmbyia, Melefít àdám anagraz zlam ni ti, àgria zlam gana ana kuli ededīŋ a. Lekulum day ja gekuli àkibu ka pakama ya ti Melefít *awəlkabu akaba ga ata bəŋ ga bəŋ gekuli ni. Melefít àhi ana Abraham ahkado : “Anəgri sulum goro ana jiba gərgərani ga had ni dek. Anəgri ana tay ti àna bəza hud gayak.” ‡

²⁶ Bay məgri tawi ana Melefít ya Məwiz àdəmki biyu ma ni ti, Melefít àŋgazliaya naŋ ana kuli a enjia. Àsləribiyu naŋ ana kuli ti məgri sulum gayan ana kuli akaba ti məmbatikaba majalay ahàr magədavani na ana kuli a dek. »

4

Gəđákani ga ndam Zude tagrafəŋa seriya kà ata Piyer nday ata Zəŋ a

¹ Ka ya ti ata Piyer ata Zəŋ təbu təzlapɔ ana mis nahkay ni ti ndam *mənjalabakabu mis akaba Melefít ni akaba bay ga ndam məjəgay *ahay gəđákani ge Melefít ni akaba ndam *Sedəseyen ni tərəkia ka tay a.

² Nday nakaŋ təzumkia bəruv ka ndam *asak ga Yezu cəni na adaba nday təbu təcəhi zlam ana mis, təhi ana tay Yezu àŋgaba e kisim ba, mis tanğaba e kisim ba tata daya.

³ Eslini tədəm təgəs ndam asak cəni ni, təbiyu tay a dangay vu, adaba məlakarawa ègia, sarta àbi ga magrafəŋa seriya kà tay a bi. Nahkay təgəs tay, təbiyu tay a dangay ni vu, təndəhadviyu hundum.

⁴ Ay ti mis dal-dal e kidīŋ ge mis ya tici pakama ga ndam asak ni bu təfəkia ahàr ka Yezu a. Nahkay ndam məfəki ahàr ka Yezu ni təsagakivu, nday dekeni təgray mis dəbu zlam.

⁵ Həjəŋ gani zla nahəma, bəbay ga ndam *Zude akaba gəđákani gatay akaba ndam *məsər Wakita ge Melefít ni təcakalavu a Zeruzalem.

* 3:13 Mənjay Mahərana 3.6, 15. † 3:23 Mənjay Mimbiki 18.15, 18, 19. ‡ 3:25 Mənjəkiani 22.18 ; 26.4.

⁶ E kidin gatay nani bu nahama, Anna nan gadakani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni, Kayif, Zej, Eleksender, akaba ndam ga hud ahay ga ndam gadakani ga ndam manjalabakabu mis akaba Melefit ni dek.

⁷ Nday nakon tara tacakalava nahkay nahama, tahelbiyu ata Piyer ata Zej ke meleher gatay. Tara tinjia ana tay a ti nday nakon tihindifina ma ka tay a, tahi ana tay ahkado : « Kahangarumaba mis a ti ana njeda ga way ? Way avi divi gani ana kuli way ? »

⁸ Eslini njeda ga *Məsuf Njəlatani əsliva a vu vu ana Piyer a, mak ahəngrifəŋ ana tay, ədəm : « Lekuləm bəbay akaba lekuləm gadakani ni,

⁹ kihindumfina ma ke leli a iki ka zlam sulumani ya məgri ana zal dara ni, kədəmum ahəmamam mahanjaraba nan a ni mam ?

¹⁰ Tamal kihindumfina ke leli a nahkay nahama, lekuləm dek akaba ndam *Izireyel dek sarumki : maslanja ya əngaba, nan hi ke meleher gekuli ni ti, mahanjaraba nan a ti ana *slimi ga Yezu *Krist zal Nazaret, adaba nan ti njeda əfəŋ. Nan gani ti lekuləm kədarumfina ka təndal a əməta, ay ti Melefit ahəngaraba nan e kisim ba.

¹¹ Yezu ti Melefit ədəmkia ma a Wakita gayan ni ba. Ma ge Melefit ya ədəmki ni ti nihi :

“Akur nahan abu ti lekuləm ndam mələm ahay

kawayum magray təwi ana nan ndo.

Ay ti akur gani nani əgia akur ya akay ahay na dek sawan.” *

¹² « Melefit ahəngay mis ti si ana nan kwa ; do ni ti adaba maslanja nahan a duniya ba ga mahanjay mis ana nan a ndo. »

¹³ Ndam magray seriya ni tara ticia pakama ga ata Piyer ata Zej na ti, əgria ejep ana tay a, adaba tipi ti nday mis nahkay, təcahay zlam ndo daya. Təsəra tay a nday ndam ya tədəbay Yezu ni.

¹⁴ Ay ti tipi maslanja ya əngaba ni nan jika ka gavay gatay nahama, tənget ma ga mahanjarifanani ana tay ndo.

¹⁵ Təsər ere ye ti təhəngrifəŋ ana tay ni va do ni ti, tədəm təhəliyu tay e mite vu. Tara təhəlaya tay a ti ndam magray seriya ni təzlapay e kidin gatay bu,

¹⁶ tədəm ahkado : « Məgri mam ana tay mam ? Ndam Zerəzalem dek təsəra nday təgra ere ya mis tipi day-day ndo ni ke eri ge mis a dek. Nahkay ngay təgray ndo ni ti mədəm koksah.

¹⁷ Mawayay ti pakama gani oru kama va ba nahama, məcumfina tay ka macali slimi ana maslanja nana. Ku way way do tahi ma gani ba ; tamal təhia ana maslanja ti amatra6 tay. »

¹⁸ Tara tindeverina zlapay gatay na ti təzlay ata Piyer nday ata Zej, tələgi ana tay, tahi ana tay ahkado : « Kacalumi slimi ana Yezu ba, kacalumi zlam ana mis ana *slimi ga Yezu ba daya. »

¹⁹ Eslini ata Piyer ata Zej təhəngrifəŋ ana tay, tədəm : « Zlam jireni ke meleher ge Melefit ti, məgəsiki ma ana Melefit tak məgəsiki ma ana kuli sawan aw ? Lekuləm lekuləmeni dəmkaba ma gana.

²⁰ Leli ti misliki məmbrəŋ məhi ere ye ti mipi akaba mici ni ana mis koksah. »

²¹ Ndam magray seriya nakon tələgi ana tay keti, mək təmbrəŋ tay. Nday gani tənget divi ga matra6 tay ndo, adaba ndam ga kesa ni dek təbu təzəbay Melefit azuhva ere ye ti əgravu ni.

²² Maslanja ya ti təhəngaraba nan a, əgri ejep ana mis ni ti vi gayan atama vi kru kru fadana.

Ndam məfəki ahər ka Yezu təhəngalay Melefit

²³ Gədakani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni akaba gədakani ndahan ni tara təmbrəŋa ata Piyer ata Zej a ti, ata Piyer ata Zej nakon tərəkioru ka ndam gatay, mək təngəhadı ma ga ndam ge seriya ya tahi ana tay ni dek ana tay.

²⁴ Tara ticia ma gatay na ti ndam məfəki ahər ka Yezu ni dek ma gatay bəlan, təhəngalay Melefit, tədəm ahkado : « Bay geli, bay ya ti əgraya hud melefit a, had a, dəluv gədakana akaba zlam gatayana dek ni ti nak.

²⁵ Nak kəgray ti bəŋ geli Devit bay məgruk təwi ni məzlapay ana njeda ga *Məsuf Njəlatani ni. Devit ədəm :

“Ndam ga had gəgaranı tagray zlabay ti kamam ?

Jiba gəgaranı tədəgəzłki ahər ka zlam masakani ti kamam ?

²⁶ Bəbay gədakani ga had ni təwəlvə ga makadvana,

bəbay ndahan ni day tacakalava ka ahər bəlan,

nday dekeni tawayay takadfanja ka Bay geli akaba *Krist Bay gayan ya adaba ni.” †

²⁷ « Nahkay bay *Erot akaba Pons Pilet tacakalava ededın a kesa hini ba akaba ndam ga had ndahan akaba ndam jiba Izireyel a. Tacakalavu ti akivu ka Yezu Bay njəlatani ya agruk təwi ni, nan Krist Bay ya kadaba ni.

²⁸ Təgray nahkay ti təgra ere ye ti nak kawayay na dek. Kwa ahaslani kədəmbiyu ana njeda gayak amagravu.

²⁹ Nihi ti tədəm atatra6 leli nahama, nak Bay geli bi slimi ana pakama gatay ni lala. Vi njeda ana leli ndam məgruk təwi ni ga məhi pakama gayak ana mis, əngwaz əwər leli ba.

* 4:11 Limis 118.22. † 4:26 Limis 2.1-2.

³⁰ Nğazli njêda gayak ana mis, hɛngaraba mis a, gray zlam gɛrgɛrani ya mis tipi day-day ndo ni àna slimi ga Yezu Bay njêlatani ya aɗruk tawi ni ti. »

³¹ Tàra tindeveriŋa mahɛngalay Melefit a ti mɛlaŋ gatay ya tɛcikalavu eslini ni àdaday, Məsuf Njêlatani àvikivu njêda ana tay dal-dal, mæk nday nakɛŋ tɛdamoru ma ge Melefit vay-vay, aŋgwaz àwɛr tay ndo.

Ndam mɛfɛki ahàr ka Yezu tebedekabu zlam gatay ka ahar bɛlaŋ

³² Ndam mɛfɛki ahàr ka Yezu ni nday dɛk akada mis bɛlaŋ, majalay ahàr gatay bɛlaŋ, mɛbɛruv gatay day bɛlaŋ. Nahkay maslaŋa ya ti adam zlam gayan ni gayan gayanani ti àbi. Zlam gatay ni dɛk tebedekabu ka ahar bɛlaŋ sawan.

³³ Melefit àvi njêda dal-dal ana ndam *asak ga Yezu ga mɛdamoru pakama àki ka Bay geli Yezu, gayan ya àmɛt mæk àŋgaba e kisim ba ni. Melefit àgri sulum gayan dal-dal ana tay daya.

³⁴ E kidin ga ndam mɛfɛki ahàr ka Yezu ni bu ni, maslaŋa ya ti arana àhɛci nanj ti àbi. Adaba ndam ya ti vɛdan gatay tɛbu ahkay do ni ahay gatay tɛbu ni tɛsɛkumoru tay, mæk tɛhɛlbiyu sinju gani,

³⁵ Tàbɛhad afa ga ndam asak ga Yezu ni. Tàbɛhad ti ku way way do ere ye ti àhɛci nanj ni ti tɛdi ga wudɛra gayan.

³⁶ Zal nahan àbu, slimi gani Zazef, zal *Levi, tiwi nanj e Sipir. Ndam asak ga Yezu tazalay nanj Barnabas, awayay adɛmvaba « Maslaŋa ya avi njêda ana mis ni. »

³⁷ Zal nani àsɛkumoru vɛdan gayan, mæk àhɛlbiyu sinju gani, àbɛhad afa ga ndam asak ga Yezu ni.

5

Ata Ananiyas nday ata Safira

¹ Zal nahan àbu slimi gani Ananiyas, slimi ga wal gani ti ni Safira. Àsɛkumoru vɛdan gayan, wal gani ni day àwayikia.

² Àra àsɛkumoya ti àdafɛna sinju gana wal gayan ni day àgɛsikia, mæk àhɛlbiyu mɛgɛjɛni gani, àbɛhad afa ga ndam *asak ga Yezu ni.

³ Àra àbɛhad sinju na ti Piyer àhi : « Ananiyas, *Seteni àhurukviyu a mɛbɛruv vu ti kamam ? Kàsɛkadia malfada ana Məsuf Njêlatana, kadafɛna sinju ga vɛdan ya kàsɛkumoru na.

⁴ Vɛdan ya kàsɛkumoru ni ti gayak, sinju ya kɛŋgɛt àna nanj ni gayak daya do aw ? Kàjalaki ahàr ka magray zlam nahkay hi ti kamam ? Malfada ya kàsɛkad ni ti kàsɛkad ana mis hihirikeni do, kàsɛkad ti ana Melefit. »

⁵ Ananiyas nakɛŋ àra ècia ma ge Piyer na ti àzum mɛdadani mɛmɛtani kwiyah-kwiyah.

Mis dɛk ya ticia ere ye ti àgrakivu na ti aŋgwaz àwara tay a dal-dal.

⁶ Eslini bɛza dagwa tàzay kisim gani, tákambah, mæk tòru tili.

⁷ Agray njemdi mahkɛr kɛlaŋ gani nahama, wal gani àra. Wal ni àsɛr ere ye ti àgrakivu ka zal gayan ni do.

⁸ Piyer àhi ahkado : « Sinju ya kɛŋgɛtum àna vɛdan ni ti nahkay hi ededɛŋ aw ? » Wal ni àhɛŋgrifan, àhi : « Iy nahkay gani ededɛŋ. »

⁹ Piyer àhi : « Kɛdamum kɛgosum Məsuf ga Bay geli ti ahmamam ? Bay slimi, ndam ya ti tili kisim ga zal gayak ni nday tɛbu a mahay bu taharaya. Tara tazay kisim gayak, takoru tili daya. »

¹⁰ Piyer àra àhia ma nahkay ti wal ni àzum mɛdadani mɛmɛtani kwiyah-kwiyah kɛ meleher ge Piyer huya. Eslini bɛza dagwa ni tãharaya, tɛdi ahàr ana kisim gani mæk tàzay, tòru tilifinju kà gɛvay ga zal gani ni.

¹¹ Ndam mɛfɛki ahàr ka Yezu ni akaba mis ndahan ya ticia ere ya àgravu na ti nday dɛk tàgra aŋgwaz a dal-dal.

Ndam asak ga Yezu tagray zlam ya mis tipi day-day ndo ni

¹² Ka sarta nani ti ndam *asak ga Yezu ni tàgray zlam ya ti mis tipi day-day ndo ni kay kɛ meleher ge mis. Zlam nday nani àdɛfiki njêda ge Melefit ana mis. Ndam mɛfɛki ahàr ka Yezu ni dɛk tɛbu tɛcikalavu ka ahar bɛlaŋ a dalaka ga *ahay gɛdakanani ge Melefit ni bu kɛlavad. Tɛcikalavu ti a dalahay ya tazalay Dalahay ga Salomon ni bu ni.

¹³ Mis ndahan ya tãfɛki ahàr ka Yezu ndo ni tagray aŋgwaz ga mɛhurkiviyanani ka tay. Akaba nani dɛk mis tɛbu tacafan kà ndam mɛfɛki ahàr ka Yezu ni, tɛdam nday ndam sulumani.

¹⁴ Kɛlavad mis ndahan tɛsagakivu dal-dal, zawal akaba wál, tãfɛki ahàr ka Bay geli Yezu, tɛhurkiviyanani ka ndam mɛfɛki ahàr ndahan ni.

¹⁵ Nahkay mis tɛhɛlbiyu ndam gatay ya tɛbesey do ni e mite vu, tãbɛhad ndahan ka slalah, ndahan ka hɛtav. Tɛdam bi ka ya ti Piyer akoru gwar eslini ni ti diksi gayan ni aslɛkakia ka ndam gatay ndahan ya tɛbesey do na ga mahɛngaraba tay a.

¹⁶ Mis dal-dal ga kɛsa ndahan ya kà gɛvay ga Zeruzalem ni day tɛhɛlbiyu ndam gatay ya tɛbesey do ni akaba ya ti seteni tãniviyanani ana tay a ahàr vu, tàgri daliya ana tay ni. Ndam ya tɛhɛlbiyu tay ni dɛk tãngaba.

Ndam asak ga Yezu kɛ meleher ga gɛdakanani ga ndam Zude

¹⁷ Nahkay gɛdakanani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam gayan ndahan ndam *Seduseyɛn ni tizirey ndam *asak ga Yezu ni, tãzumkia bɛruv ka tay a dal-dal, tɛdam si tàgri zlam ana tay kwa.

¹⁸ Eslini tægəs ndam asak ga Yezu ni mək tæbiyu tay a dangay vu kè eri ge mis dek.

¹⁹ Mələvad ərə ègikia ka tay a ahay ga dangay ni ba ti, *məslər ge Melefit àzləkaba mahay ga dangay na dek, àbaya ndam asak ga Yezu na, mək àhi ana tay :

²⁰ « Dəgum a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni vu, kəhumi pakama ga sifa məweni ni dek ana mis. »

²¹ Nday nakəŋ tægəsikia ma gayan ya àhi ana tay na. Də ge miledə tōru a dalaka ga ahay gəđakani ni vu, tənəkəi ka macahi zlam ana mis.

Nday təbu təcəhi zlam ana mis ti gəđakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni tınjia ka mələŋ magray seriya na akaba ndam gayan a. Tərə tınjia ti təzalakabu gəđakani ga ndam *Izireyel ga magray seriya. Nahkay təsləroru mis ga moru məhəlbiyu ndam asak ga Yezu ya təbiyu tay a dangay vu ni.

²² Nday nakəŋ tōru tınjəa a ahay ga dangay ni va ti tədviyu ahār ana tay ndo. Nahkay təsləkəbiya, tənğəhadı ma gani ana ndam ge seriya ni.

²³ Təhi ana tay ahkado : « Mōru mınjəa ti mədi ahār ana mahay ga dangay ni dek məzləkəvani lala, ndam məjəgay mahay ni dek nday jika jika kə mahay ni. Ay ka ya ti mərə məzləkəba mahay na ti mədiviyu ahār ana maslanə ndo. »

²⁴ Bay ga ndam məjəgay ahay gəđakani ge Melefit ni akaba gəđakani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni tərə ticia ma na nahkay ti təsər ere ye ti tagray ni do. Təđəm ahkado : « Nihi ti mənğ ga mam əgravu ni mam ? »

²⁵ Nday təbu təzlapay nahkay ti maslanə nahən ènjiki tay, àhi ana tay ahkado : « Cəm day ! Ndam ya ti kəbumiyu tay a dangay vu ni təbiyu təcəhi zlam ana mis a dalaka ga ahay gəđakani ge Melefit ni bu. »

²⁶ Bay ga ndam məjəgay ahay ge Melefit ni ərə ecia ma na nahkay ti təsləka akaba ndam gayan a ga məgəsbiyu ndam asak ni. Tōru tægəs tay ti àna njəda do, adaba anğwaz əwərənə tay kè mis na ; təđəm : « Bi mis ni etizligi leli àna akur. »

²⁷ Tərə tægəsbiya tay a ti təbəhad tay kè meleher ga ndam magray seriya ni, mək gəđakani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni ələgi ana tay,

²⁸ àhi ana tay ahkado : « Məhia ana kəli a kəcəhumi zlam ana mis àna slimi ga zal nani ba simiteni ti, ay nihi ti lekələm kəcəhumi ma na ana ndam Zerəzalem a dek. Nahkay ti kawayum mis təđəm məkad nanğ ti leli zla do aw ! »

²⁹ Eslini Piyer akaba ndam asak ndahanğ ni tənğarənğ, təđəm : « Ahār əđəm ticiiki ma ana Melefit mətama ya ticiiki ma ana mis na.

³⁰ Melefit ga ata bənğ ga bənğ geli ni àhənğaraba Yezu e kisim ba, nanğ ya ti lekələm kəkəđum nanğ àna *madarənğ nanğ kə təndal ni.

³¹ Àra àhənğaraba nanğ a ti əzoru nanğ agavəla, əfəkəđ nanğ kə ahar ga daf gayanğ ka mələŋ ga gəđakani ni. Melefit əgray ti Yezu nakəŋ mīgi Bay ge mis dek akaba Bay mahənğay mis dek. Awayay ti ndam Izireyel təmbatkəba majalay ahār gatay a ti məmbərənə zlam magudarani gatay na kə tay azuhva Yezu a.

³² Leli məsəra zlam gani nday nani əgrava eđeđinğ a, magray sedi gani tata. *Məsuf Njələtani agray sedi gani daya, Melefit əvia Məsuf gani nana ana ndam ya tægəsiki ma na. »

³³ Ndam magray seriya ni tərə ticia ma ga ndam asak ga Yezu na ti, təzumkia bəruv ka tay a dal-dal, tawayay mabaz tay.

³⁴ Ay ti zal Feriziyenğ nahənğ əvu e kidinğ gatay bu slimi gani Gemeliyel, nanğ bay məsər Wakita ge Melefit. Mis dek tægəs ma gayanğ. Eslini nanğ nakəŋ ecikəba jik e kidinğ ga ndam magray seriya ni ba, əđəm təhəliyu ndam asak ni e mite vu day.

³⁵ Tərə təhəliya tay a ti nanğ nakəŋ àhi ana ndam magray seriya ni ahkado : « Ndam Izireyel, dəğəzlumki ahār lala ka zlam ya ti mara məgrumi ana ndam nday nani ni.

³⁶ Nəđəm nahkay ti adəba əpəsa vi a bəl Tewdas əhərəya əđəm nanğ gəđakani. Nahkay mis əgray dinğ dinğ fad təcəba nanğ a. Ay tərə təkəda nanğ a ti ndam gayanğ ya təcəbay nanğ ni dek təcəva, pakama gani əndav nahkay.

³⁷ Kələŋ gayanğ ka sarta ga macal mis nahəma, Zədəs zal Gelili ni əhərəya, əhəla mis a dal-dal təcəba nanğ a. Nanğ day tərə təkəđ nanğ a ti ndam ya təcəbay nanğ ni dek təcəva.

³⁸ Nihi ti nəhi ana kəli nahəma, kidəmi slimi ana ndam nday nani va ba, mbrənğum tay təsləka. Tigi ti ere ye ti tawayay ni akaba tagray ni tawi ge mis hihirikeni nahəma, emebesvu ka ahər gayanğ.

³⁹ Ay tigi ti tawi ni tawi ge Melefit nahəma, ekisləmki mebeskabana koksah. Kətəkərum mebeskabana ba, do ni ti bi akəkəđumfənəva ti kè Melefit. »

Àra àhia ana tay a nahkay ti nday nakəŋ tægəskəbá pakama gayanğ na.

⁴⁰ Nahkay təzaliyu ndam asak ni a ahay vu keti, təzleğ tay mək tələgi ana tay, təhi ana tay ahkado : « Kəcəlumi slimi ana Yezu va ba. » Kələŋ gani təmbərənğ tay, ti təsləka.

⁴¹ Nahkay ndam asak nakəŋ təsləka àna məmərana. Təđəm Melefit əvi divi gani ana tay ti təcəkay daliya azuhva slimi ga Yezu ti adafaki ti nday təcələfənə kè Melefit a.

⁴² Nahkay kəlavad nday nakəŋ təbu təcəhi zlam ana mis a dalaka ga ahay gəɖakani ge Melefit ni bu akaba a ahay ge mis bu. Təhi *Ma Məweni Sulumani ana mis, tədəm Krist *Bay gəɖakani ya amara ni ti Yezu.

6

Tədaba mis adəskəla ga məjənaki ndam asak ga Yezu a

¹ Nahkay ndam madəbay divi ga Yezu təsagakivu. Ka sarta gani nani ti nday ya ti tədəm ma Gres ni ticivu akaba nday ya ti tədəm ma *Hebri ni do. Ndam ya tədəm ma Gres ni tədəm ka ya ti kəlavad tidi zlam ana wəl madakway ni ti tāmənjaləŋ ka wəl madakway gatay do.

² Ndam *asak ga Yezu kru mahar cəni ni tارا ticia ma gatay na ti təzalakabu ndam madəbay divi ga Yezu ni dek, mək təhi ana tay ahkado : « Tamal leli ndam asak ni məmbrəŋa mədəm ma ge Melefit a, midi zlam ana mis ti, əbələy do.

³ Nihi nahəma, bəza ga mənə geli ni, dumaba zawal adəskəla e kidiŋ gekuli ba. Ahər ədəm nday nani ti mis təsəra tay a nday mis sulumani, *Məsuf ge Melefit əniviyu ana tay dal-dal, təsəra majalay ahər sulumana. Akədumaba tay a nahama, aməvi təwi ge midi zlam ana mis ana tay.

⁴ Nahkay leli ti ni amazay sarta geli dek ga mahəŋgalay Melefit akaba ga məhi ma gayan ana mis. »

⁵ Ndam məfəki ahər ka Yezu ni tارا ticia ma gatay na ti təgəskabá. Nahkay tədaba Etiyeŋ a ; naŋ əfəkia ahər ka Yezu a dal-dal akaba *Məsuf Njələtani əniviyu dal-dal daya. Tədaba Filip, Prokwar, Nikanor, Timon, Parmenas akaba Nikolas a. Nikolas ti tiwi naŋ a Antiyos ; əgi zal Zude migeni.

⁶ Tədaba tay a nahəma, təhəlbiyu tay afa ga ndam asak ni. Ndam asak ni təhəŋgali Melefit ana tay, mək təbəki *ahar ka tay ti Melefit mǎgri sulum gayan ana tay.

⁷ Ka sarta nani mis kay təgəskabá pakama ge Melefit ya ədəmki ka Yezu na, nahkay ndam Zeruzalem ya tadəbay divi ga Yezu ni təsagakiva dal-dal. Ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni dal-dal təgəskabá ga məfəki ahər ka Yezu a daya.

Gəɖakani ga ndam Zude təgəs Etiyeŋ

⁸ Etiyeŋ ti Melefit əgria sulum gayan a, əvia njədə dal-dal. Nahkay agray ere ye ti mis tipi day-day ndo ni əna njədə dal-dal, agri ejep ana mis.

⁹ Etiyeŋ naŋ əbu agray nahkay ti mis ndahaŋ təcələŋ ma. Nday gani nani ti ndam ga ahay ga *mahəŋgalavú Melefit ya təzalay « Ahay ga ndam ya təhələyay tay e evidi ba ni. » Nday gani ndam ga kəsa Sireŋ akaba

ga kəsa Eleksendri akaba ndam ga haɖ Silisi akaba ga haɖ Azi ; təbu tagray gejewi akaba Etiyeŋ.

¹⁰ Təbu tagray gejewi ti Etiyeŋ əwəlkiya tay ka ma adaba ətama tay əna majalay ahər sulumani ya *Məsuf Njələtani əvi na.

¹¹ Əra əwəlkiya tay ka ma ti nday nakəŋ təsəkum mis ndahaŋ ti tədəm : « Leli micifinja naŋ əbu endivi Məwiz akaba endivi Melefit. »

¹² Nahkay ndam ezir ge Etiyeŋ nakəŋ təbikivu estena ana ndam Zeruzalem akaba gəɖakani gatay akaba ndam *məsar Wakita ge Melefit ni mək tədəgaki ke Etiyeŋ nakəŋ cip, təzoru naŋ kə meleher ga gəɖakani ya tagray seriya ni.

¹³ Təhəl ndam ndahaŋ ga məsəkadki malfada daya. Ndam malfada ni tədəm ahkado : « Maslaŋa hini ti naŋ əbu adəmki ma magədavani ka *ahay njələtani ge Melefit ni akaba ke *Divi gayan ya Məwiz əbəkə ni, əmbrəŋ do.

¹⁴ Leli micifinja ədəm ahkado Yezu zal Nazaret ni ara embedkaba ahay gəɖakani ge Melefit na, ara ambatkaba Divi ya Məwiz əɖəfiki ana leli na daya. »

¹⁵ Eslini ndam ya təvu manjəhadani a ahay ge seriya ni bu ni dek tamənjaləŋ ke Etiyeŋ nakəŋ ndekwa ndekwa. Tipi ti meleher gayan ni əgia akada meleher ga *məslər ge Melefit a.

7

Pakama ge Etiyeŋ ya ədəm kə meleher ga ndam magraŋəŋa seriya ni

¹ Eslini gəɖakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni əhindifiŋa ma kə Etiyeŋ a, əhi ahkado : « Ma ya ti mis tədəmkuk ni ti jiri eɖeɖiŋ aw ? »

² Etiyeŋ nakəŋ əhəŋgarfəŋ, ədəm : « Ata baba akaba bəza ga mmawa goro ni, bumu slimi day. Melefit naŋ ya ti leli dek məbu mazləbay ni əŋgazlivu ana bəŋ ga bəŋ geli Abraham. Əŋgazlivu ti ka ya ti naŋ ka haɖ Mezopotami, ərə ənjəhad ka haɖ Haran fan ndo ni.

³ Əhi : “Mərbu haɖ gayak akaba ndam gayak, ru ka haɖ ya ti anəɖəfukki ni.” *

⁴ Nahkay Abraham nakəŋ əsləka ka haɖ ga ndam Selde a, ərə ənjəhad ka haɖ Haran. Bəŋ ga Abraham əmət eslini. Bəŋani əra əməta ti Melefit əhi ana Abraham məsləka a Haran a, məra mənəhad ka haɖ hini ya lekələm kəkumki ni.

⁵ Abraham əra ənjia ka haɖ hina ti Melefit əsi haɖ ndo. Ku məlanə gəzət ga micikiani tekeɖi əsi ndo. Ku nahkay nəŋgu ni, əhi : “Anəvuk haɖ ni dek, kəməta day haɖ ni emigi ga bəza had gayak.” † Ay ka ya ti Melefit əhi

* 7:3 Mənjəkiani 12.1. † 7:5 Mənjəkiani 17.8 ; 48.4.

ma nani ana Abraham ni ti, Abraham ewi wur fañ ndo.

⁶ Pakama ge Melefiti ya àhi ni nan hi, àhi : “Bəza huđ gayak atoru tanjəhad ka huđ ge mis ndahan; etinjəa eslina ti etigi evidi, atəgri daliya ana tay vi diñ diñ fad.

⁷ Ay ti anatra⁶ ndam ya ti bəza huđ gayak atəgri evidi ana tay ni. Kələŋ gani bəza huđ gayak ni atasləka ka huđ nana, mək atazləbay nu ka mələŋ hini.” †

⁸ Melefiti àra àhia pakama na ana Abraham a nahkay nahəma, àwəlaku bu pakama gayan akaba ga Abraham àna *mekeley kuđi. Abraham àra ewia Izak a, wur ni àgra vad a azlalahkər nahəma èkeli kuđi. Nahkay day Izak àra eweya Zekup a ti èkeli kuđi. Zekup day àra eweya ata bəŋ ga jiba geli kru mahar cœni na ti èkeli kuđi ana tay.

⁹ « Kələŋ gani ata bəŋ ga jiba geli ni tağrafəŋa solu kà wur ga mən gatay Zuzef a. Nahkay təsəkumiuru nan ana ndam ndahan, mək ndam nday nani tōru àna nan ka huđ Ezip. Ay ti Melefiti nan àbu akaba nan ;

¹⁰ àzaba nan a huđ ga daliya gayan ya àgray ni ba dek. Melefiti àvia majalay ahər sulumana daya, nahkay ti ègia awələwa ga *Faron bay ge Ezip na. Nahkay bay Faron nakəŋ àfiyu nan bay məgur huđ gayan ni dek akaba huđ ahay gayan ni dek.

¹¹ Eslini ləwir àdaya ka huđ Ezip a dek akaba ka huđ Kanaŋ a. Ləwir àra àdaya nahkay ti, mis tağra daliya dal-dal ; ata bəŋ ga jiba geli ya ka huđ Kanaŋ ni tənget zlam məzumani va do.

¹² Zekup àra ècia *alkama àbu ka huđ Ezip nahəma, àsləroru bəza gayan ata bəŋ ga bəŋ geli ga məsəkumbiyu alkama.

¹³ Ka ya ti àsləroru tay ye cə nahəma, Zuzef àdafi vu gayan ana bəza ga mənani ni. Nahkay Faron àra àsəra jiba ge Zuzef a.

¹⁴ Eslini Zuzef àsləroru mis ti təzibiyə bəŋani Zekup akaba ndam gayan a. Nday dekeni kru kru adəskəla mahar zlam.

¹⁵ Nahkay Zekup nakəŋ ōru ka huđ Ezip mək àmət eslini. Ata bəŋ ga jiba geli day tāmət eslini.

¹⁶ Tàra tāməta ti təhəlbiyu kisim gatay e Sihem mək təbiyu e mindivin ga Abraham ni vu. Mindivin nani ti Abraham asəkumfəŋa kà baza ga Hamor e Sihem àna gru a.

¹⁷ « Yaw sarta ya Melefiti agray ere ye ti àhi ana Abraham amagray ni enjia wudak nahəma, ndam *Izireyel ni tāsagakiva, tigia nday kay ka huđ Ezip a.

¹⁸ Ka sarta gani nani ti təfiya bay nahan ka huđ Ezip a. Bay nani ti àsər Zuzef ndo. §

¹⁹ Nahkay nan nakəŋ àgosay ata bəŋ ga bəŋ geli, àgria daliya ana tay a, àhi ana tay si

tāboru bəza gatay ya ka ahar ni tāmət.

²⁰ Ka sarta gani nani tiweya Məwiz a, nan ti Melefiti àwaya nan a dal-dal. Ànjəhad kiya mahkər a magam afa ga ata bəŋani.

²¹ Kələŋ gani tizligoru nan. Tàra tizligoya nan a ti wur dahalay wur ga Faron bay ga huđ Ezip àdi ahər mək àzay nan, àgal nan akada wur ga huđ gayan.

²² Nahkay ti təcəhi məsər zlam ga ndam Ezip ni dek. Pakama gayan ya adəm ni dek mis təgəskabu, tawi gayan ya agray ni day àbəlafəŋ kə mis.

²³ « Àra àgra vi a kru kru fad nahəma, adəm : “Nakoru namənjiyu bəza ga mmawa goro ndam Izireyel kwa.”

²⁴ Àra enjia ti èpi zal Ezip nahan agri daliya àna zal Izireyel. Eslini nan nakəŋ èmbikivu ka maslaŋa ya ti tağri daliya ni mək àkad zal Ezip ni ka duwa gani.

²⁵ Àgray nahkay ti awayay ti adəfiki ana bəza ga mənani ni ti təsər Melefiti amahəŋgay tay ti àna nan, ay ti nday gani təsər iki ndo.

²⁶ Həŋ gani nahəma, Məwiz nakəŋ àdi ahər ana ndam Izireyel ndahan cə, təbu takadvu ; nan nakəŋ awayay aŋgalabakabu tay. Àhi ana tay : “Ndam goro ni, lekələm kà mən gekuli ti, kihirəmvi ti kamam ?”

²⁷ Ay nan ya ti agri daliya ana nan nahan ni àhi ana Məwiz ahkado : “Way àfiyu kur bay magrafəŋa seriya kə leli a way ?

²⁸ Kawayay kəkad nu akada ya kəkad zal Ezip nahan eweni ni aw ?” *

²⁹ Məwiz àra ècia ma nana nahəma, àcuħway ka huđ Ezip, ōru ka huđ Madiyan, ànjəhad eslini. Nan àbu eslini, àra àda wal a ti, ewifiŋa baza zawalana cə.

³⁰ « Àra àgra vi kru kru fad ka ahər gana nahəma, ōru a huđ gili vu kà həma *Sinayi. Eslini ti *məslər ge Melefiti àŋgəzliwu a huđ ga aku ya agəs mənəghaf ni bu. †

³¹ Məwiz nakəŋ àra èpia ti àgria ejep a, nahkay awayay ahədəkfəŋoru ti mipi lala. Nan àbu ahədəkfəŋoru ti èci dəŋgu ga Bay geli, ahi ahkado

³² “Nu ti Melefiti ga ata buk Abraham, Izak akaba Zekup.” ‡ Məwiz àra ècia ma na ti aŋgwaz àwəra nan a dal-dal, àgəgəra, mamənjaləŋani nakəŋ tekeđi èsliki ndo huya.

³³ Eslini Bay geli àhi ma keti, àhi ahkado : “Hələba kimaka gayak a asak ba, adəba mələŋ ya kicikvū ni ti mələŋ *njəlatani.

³⁴ Nipia lala ahəmamam tağri daliya ana ndam goro ka huđ Ezip na, nica tuway gatay a : nahkay nàra ti ga mahəŋgaya tay a. Nihini nak ti ru, nəsləroru kur ka huđ Ezip.” §

³⁵ « Məwiz ti nan ya ti ndam Izireyel tawayay nan ndo, təhi ahkado : “Way àfiyu

‡ 7:7 Mənjay Mənjəkiani 15.13-14 ; Mahərana 3.12. § 7:18 Mənjay Mahərana 1.8. * 7:28 Mahərana 2.14. † 7:30 Mənjay Mahərana 3.2. ‡ 7:32 Mahərana 3.6. § 7:34 Mahərana 3.5, 7, 8, 10. * 7:35 Mahərana 2.14.

kur bay magrafəŋa seriya kè leli a way ?” * ni. Ay naŋ ti Melefīt àslərrikaboru naŋ ana tay ti mīgi bay gatay, mīgi bay məhələba tay e evidi ba daya. Melefīt àslərrikaboru Məwiz ana tay nahkay ti, àhi ma gani ti məslər ge Melefīt ya àŋgazlivu a huđ ga məŋgəhaf ni bu ni.

³⁶ Bay ya ti àhələba ndam Izireyel ka huđ Ezip a ni ti nani Məwiz. Àhələba tay a ti àna magray zlam magray ejep ya mis tipī day-day ndo ni kay : àgray ka huđ Ezip, kà Dəluv Ndizeni, akaba ka ya ti nday a huđ gili bu vi kru kru fadani ni.

³⁷ Bay ya ti àhi ana ndam Izireyel : “Melefīt aməslərribiyu wur ga məŋ gekūli nahəŋ ana kuli ga mahəŋgaray pakama ge Melefīt akada goro ni” † ti Məwiz gani.

³⁸ Ka ya ti ndam Izireyel təcakalavu a huđ gili bu ni ti, bay ya ti èci ma ga məslər ge Melefīt kà həma Sinayi mək àhəŋgri ana ata bəŋ geli ni ti Məwiz gani. Bay ya ti Melefīt àhi pakama ya avi sifa ana mis ga məhəŋgriani ana leli ni ti naŋ gani.

³⁹ Ay ti ata bəŋ geli ni ticiiki ma ndo, tawayay madəbay naŋ ndo. A majalay ahər gatay bu ni ti tawayay maŋgona e Ezip a.

⁴⁰ Təhi ana *Aron ahkado : “Griaya melefīt ndahaŋ ana leli ga mədi kama ana leli a, adaba Məwiz naŋ ya àhələbabiyi leli ka huđ Ezip a ni ti, məsər ere ye ti àgrakivu ni do.” ‡

⁴¹ Nahkay nday nakəŋ təvədaya wur sla mək tislīŋi zlam ana wur sla ni, ègia pəra gatay a. Təgri wuməri àna məmərani ana zlam ya nday ndayani təvədaya àna ahar gatay a ni.

⁴² Təgra nahkay ti Melefīt day àmbrəŋ tay ti təgri pəra ana zlam ya ti a huđ melefīt bu ni. Ma gani hini àbu məbəkiani a wakita ga ndam mahəŋgaray *pakama ge Melefīt bu nahkay hi :

“Ndam Izireyel, ka ya ti lekūlum kəbum a huđ gili bu vi kru kru fad ni ti,

kislīŋəmi zlam akaba kəgrumi sədaga ti, ana nu aw ?

⁴³ Aha, ana nu do ! Ahay miviceni ya kəsawadum àna naŋ ni ti

ahay ga Molok, § do ni ti goro do.

Kəsawaduma àna pəra gekūli Refeŋ * ya təzavu ata bonŋur na daya.

Pəra nday nani ti kəgrumaya ga məhəŋgriuru ahər ana had ana tay a.

Gekūli ya kəgrum nahkay ni ti anagaroru kuli drīŋ kama ga Babilōŋ.” †

⁴⁴ « Ka ya ti ata bəŋ ga bəŋ geli təbu a huđ gili bu ni ti təsawada àna zlam ge mivicey ahay ge Melefīt àna naŋ a. Mazavu ga ahay

gani nani ti Melefīt àdəfikia ana Məwiz a mək àhi mągraya akada gayan ya èpi na.

⁴⁵ Ahay gani nani ti ata bəŋ ga bəŋ geli təmbribu ana bəza gatay ; bəza gatay ni day təra àna naŋ ka huđ hina, Zəzawi àdi kama ana tay. Təra tūŋia ti Melefīt àgariaba ndam ga huđ hina ana tay a, mək nday nakəŋ təŋhəhad. Nahkay nday təbu àna ahay ge Melefīt *miviceni ni duk àbivoru ana sarta ge Devit.

⁴⁶ Devit ti Melefīt àwaya naŋ a dal-dal, nahkay èhindifīŋa divi kè Melefīt ga maslamali məlan *nəjlatani ana bəza huđ ge Zəkup a.

⁴⁷ Ay maslaŋa ya ti àra àləm ahay ge Melefīt ni ti Salomōŋ.

⁴⁸ Ku tamal àləma nahkay nəŋgu ni, Bay Melefīt agavəla drīŋ, àŋhəhadvū a ahay ya mis tələmi ni bu do. Nahkay zla nahəma maslaŋa nahəŋ àbu, àhəŋgaray pakama ge Melefīt, àdəm :

⁴⁹ “Bay Melefīt àdəm : Məlan manjəhad goro ti huđ melefīt,

məlan məbəkī asak goro ti ni had.

Ahay weley lekūlum kisləmkī mələmuana ana nu a ni weley ?

Məlan goro ya anəŋhəhad, nəpəsaba ni ti weley ?

⁵⁰ Bay ya àgraya zlam nana dek ni ti nu nuani àna ahar goro do aw ?” ‡ »

⁵¹ Etiyeŋ àhi ana tay keti : « Lekūlum ti kicūm slimi do ededīŋ ! Lekūlum ti məbərur gekūli magədavani, slimi gekūli məzləkvanī ; lekūlum akada ndam ya təkeli kədi ana tay ndo ni ! Lekūlum akada ga ata bəŋ ga bəŋ gekūli ni, kekiləŋa kəgəsūmkabu pakama ga *Məsuf Njəlatani ni do !

⁵² Bay mahəŋgaray *pakama ge Melefīt ya ti ata bəŋ ga bəŋ gekūli təgri daliya ndo ni ti weley ? Nday gani təbazla ndam mahəŋgaray pakama ge Melefīt ya tədəm Bay ge Jiri amara ni. Bay ge Jiri nakəŋ àra èŋjia ti kəsəkumoya naŋ a mək kəkāduma naŋ a.

⁵³ Lekūlum ti məslər ge Melefīt tədəfikia *Divi ge Melefīt na ana kuli a, ay ti kəbumi slimi ana Divi gani do. »

Takad Etiyeŋ àna mizligi naŋ àna akur

⁵⁴ Ndam magray seriya ni təra ticia ma ge Etiyeŋ na ti təzūmkī bərur dal-dal, təhəpəd ahar tasl tasl.

⁵⁵ Ay Etiyeŋ ti *Məsuf Njəlatani èsliva a vu va dal-dal, àmənŋoru e melefīt vu, èpi məlan masladani ge Melefīt akaba Yezu naŋ jika kà ahar ga daf ge Melefīt.

⁵⁶ Àra èpia ti àdəm ahkado : « Cūm day, nəbu nipi huđ melefīt məzləkvbana, nipi *Wur ge Mis naŋ jika kà ahar ga daf ge Melefīt daya. »

† 7:37 Mimbiki 18.15. ‡ 7:40 Mahərana 32.1, 23. § 7:43 Molok ti melefīt ga ndam Kanaŋ ya ndam Izireyel təhəŋgriuru ahər a huđ ahaslani ni. * 7:43 Refeŋ ti melefīt ga ndam Siri ya ndam Izireyel təhəŋgriuru ahər a huđ ahaslani ni. † 7:43 Amos 5.25-27. ‡ 7:50 Izayi 66.1-2.

⁵⁷ Ge Etiyen ja nanj àbu azlapay nahkay ni ti nday nakəŋ təzlah kay kay, təbəviyu ahar e slimu vu der der, mək nday dek tədəgaki ka ahar bəlanj,

⁵⁸ təgəs nanj, təzaba nanj a kəsa ba cak. Tàra təsəkafəŋa àna nanj kà kəsa na nahkay ti tawayay tizligi nanj àna akur ga makad nanj. Ndam sedi ya tici pakama gayan ni təhəlkaba məgudi gatay na, təbəhadfəŋ kà wur dagwa nahanj slimu gani Sol ti mājəgaki. Mək tizligi Etiyen nakəŋ.

⁵⁹ Ka ya ti tizligi Etiyen ni ti Etiyen àhəŋgalay Yezu, àdəm : « Bay goro Yezu, za sifa goro a. »

⁶⁰ Kələŋ gani àbəhad mirdim grik, àzlah kay kay, àdəm : « Bay goro, kəwəl tay àna seriya àki ka zlam magudarani hini ya təgru ni ba. » Àra àdəma ma na nahkay ti àmət həya.

8

¹ Təkad Etiyen ti, Sol àwaya daya.

Təgri daliya ana ndam məfəki ahàr ka Yezu

Ka fat gani nani ti tənəkəki ka məgri daliya dal-dal ana ndam məfəki ahàr ka Yezu ya a Zeruzalem ni həya. Ndam məfəki ahàr ka Yezu ni dek tèdevu tòru a kəsa ci6-ci6eni vu ka had *Zude akaba ka had Samari. Nday ya təsəkə ndo ni ti si ndam *asak ga Yezu cilinj.

² Ndam ndahanj ya ti təhəŋgriuru ahàr a had ana Melefit ni tili Etiyen, tətəwi nanj dal-dal.

³ Sol ti àgria daliya dal-dal ana ndam məfəki ahàr ka Yezu a ; àsawaday kà mahay kà mahay, àgəs zawal akaba wál, àbiyu tay a dangay vu.

⁴ Nday ya ti tèdevu ni tədəmoru *Ma Məweni Sulumani kà kəsa kà kəsa.

Təwi ge Filip ya àgray a Samari ni

⁵ Ka sarta gani nani Filip òru a kəsa gədəkani vu ka had Samari, àhioru ma ge *Krist ana mis ye eslini ni.

⁶ Nday nani dek ma gatay bəlanj, təbi slimu lala ana ma ge Filip ya àhi ana tay ni, adaba ticia pakama gayan a, ticipa zlam ya ti àgray, mis ticipa day-day ndo na daya.

⁷ Àna zlam nday nani ya àgray ni ti seteni təsəkəkiaba ana mis a dal-dal, təzlah kay kay. Ndam dərə akaba ndam jəgwer tigia səndu6-səndu6ana daya.

⁸ Eslini ndam ga kəsa nani təmərva dal-dal.

⁹ Maslanja nahanj àbu a kəsa nani bu, slimu gayan Simu, nanj zal maharam, agri ejep ana ndam ga had *Samari dek. Àzay ahàr gayan awayay mis dek tədəm nanj gədəkani.

¹⁰ Mis ni dek, ku bəza, ku mis gədəkani ticiiki ma. Tədəm : « Maslanja hini ti njədə

ge Melefit àfəŋ. Njədə gani nani ti tədəm “Gədəkani.” »

¹¹ Mis ni ticiiki ma dal-dal, adaba àpəsa nanj àbu agri ejep ana tay àna maharam gayan ni.

¹² Ay ka ya ti Filip àhia *Ma Məweni Sulumani àki ka *Məgur ge Melefit akaba ka Yezu Krist ana tay a nahəma, zawal akaba wál ni təgəskabá ma ge Filip na, mək *təbaray tay.

¹³ Simu nakəŋ tekeđi àgəskabá ma gana, təbara nanj a. Kələŋ gani ànjəhad akaba Filip. Eslini Filip nanj àbu agray zlam gədəkani gədəkani ya mis ticipa day-day ndo ni. Simu nakəŋ àra èpia ti àgria ejep a dal-dal.

¹⁴ Ndam asak ga Yezu ya a Zeruzalem ni tàra ticia ndam *Samari təgəskabá ma ge Melefit a ti, təsəribiyu ata Piyer nday ata Zəŋ ana ndam Samari ni.

¹⁵ Ata Piyer nday ata Zəŋ tàra tinjia ti təhəŋgalay Melefit ti məwi *Məsuf Njəlatani ana ndam Samari ya təgəskabá pakama ge Melefit a ni.

¹⁶ Təgray nahkay ti adaba ku mis bəlanj e kidin gatay bu Məsuf Njəlatani àhərkiaya àhuriviyu faŋ ndo. *Təbaray tay ti àna slimu ga Bay geli Yezu cilinj.

¹⁷ Nahkay ata Piyer nday ata Zəŋ təbəkə *ahar ka tay, mək Məsuf Njəlatani àhuriviyu ana tay.

¹⁸ Simu nakəŋ àra èpia Məsuf Njəlatani àhuriviyu ana ndam məfəki ahàr ka Yezu ka ya ti ndam asak ga Yezu təbəkə ahar ka tay ni ti, awayay avi sinju ana ata Piyer nday ata Zəŋ.

¹⁹ Àhi ana tay ahkado : « Vumu njədə ti ka ya ti nəbəkə *ahar ke mis ni ti Məsuf Njəlatani mähuriviyu ana tay. »

²⁰ Ay ti Piyer àhi ahkado : « Ahàr àdəm sinju gayak ni mɔjijia, nak nakani day kɔjijia, adaba kəhi ana ahàr ere ye ti Melefit avi ana mis ni ti mis asəkum tata. »

²¹ Nak kəkibu ke təwi geli ya magray ni bi, ma gayak àkibu bi, adaba majalay ahàr gayak magədavani kə eri ge Melefit.

²² Mbatkaba majalay ahàr gayak magədavani na, həŋgalay Bay geli. Nahkay ti bi Melefit aməmbərfuka zlam ya kəgudar a majalay ahàr gayak bu na.

²³ Nəsəra nihi ti məbərur gayak magədavani kə eri ge Melefit, nahkay kigia evidi ga zlam magudarana. »

²⁴ Eslini Simu nakəŋ àhəŋgrifəŋ, àhi ana tay ahkado : « Lekuləm lekuləmeni həŋgalumu Bay geli ti ere ye ti kəhumu ni àgrakuvu ba simitini ti ! »

²⁵ Ata Piyer ata Zəŋ tàra təgrakia sedi ka Yezu a akaba təhia pakama ga Bay geli ana mis a nahəma, təŋgoru a Zeruzalem. Ka ya ti nday təbu takoru e divi bu ni ti təhia Ma

Mūweni Sulumana ana mis a kəsa ndahan ba kay ka had *Samari a.

Ata Filip nday ata zal Etiyupi nahaj

²⁶ Məsər ga Bay geli ɔngazlivu ana Filip, àhi ahkado : « Ru gwar ka Mboku, ke divi ya ti asləkabiya a Zeruzalem a, andoru ahàr a Gaza, mis təkì təsawadaki bi ni. »

²⁷⁻²⁸ Filip nakəj ècik, àsləka hūya. Nañ ka ahàr divi nahəma, èpi zal nahaj manjəhadani digusa e seret bu, ejengey wakita ge Izayi bay mahəngaray *pakama ge Melefit ni. Nañ gani òru a Zeruzalem ga mazləbay Melefit, nihi nañ àbu asləkabiya ara a magam a. Zal nani ti zal Etiyupi, nañ madaslani, nañ mis gəđakani agri tawi ana Kandas bay walani ge Etiyupi : nañ gəđakani ga ndam manğah elimeni ga bay ni.

²⁹ *Məsuf Njəlatani àhi ana Filip ahkado : « Ru kahəđakfənjyu ke seret ni lala. »

³⁰ Eslini Filip nakəj àcuhworu. Òru ènjua nahəma, èci zal Etiyupi ni nañ àbu ejengey wakita ge Izayi bay mahəngaray pakama ge Melefit ni. Àhi ahkado : « Ere ye ti kejengey ni ti nak kəbu kiciaba ma gana waw ? »

³¹ Nañ nakəj àhəngrifəj, àhi ahkado : « Tamal maslaña àđəfuaba ndo ni ti niciaba ahəmamam ? » Mək àhi : « Cəlkuvaya ga manjəhadfu kə gəvay a. »

³² Ka mələj ya ejengey ni Izayi àđəm nahkay hi :

« Nañ ti àhəlkaba ma ndo, akada ga tambak ya təzoru ka mələj mislin zlam ni, akada ga wur tambak ya tekəlkia engac a ti ètəwi do ni. »

³³ Nañ gani təhəngoraya nañ a had a, təgri seriya ge jiri ndo simiteni.

Way amacali slimi mba way ?

Adaba təkada nañ a, nañ àbi ka had va bi ni. * »

³⁴ Gəđakani nakəj àhi ana Filip ahkado : « Nahəngalay kur kam-kam, hu : bay mahəngaray pakama ge Melefit azlapaki ahalay ti ka way nani way ? Azlapaki ti àki ka nañ nañani tak, ka maslaña nahaj aw ? »

³⁵ Eslini Filip àhi ma, àđəfiaba *Ma Mūweni Sulumani àki ka Yezu a, ànjiki ka pakama ya nañ àbu ejengey ni. ³⁶ Nday təbu takoru nahkay ti tədi ahàr ana yam gwengur a. Eslini nañ gəđakani nakəj àhi ana Filip ahkado : « Yam nihi. Mam acafəña nu ga *məbaray nu a mam ? » [

³⁷ Filip àhi ahkado : « Tamal kəfəkia ahàr gayak dek ka Yezu a ti tabaray kur tata. » Nañ nakəj àhəngrifəj, àhi : « Nəfəkia ahàr ka Yezu *Krist a, nañ Wur ge Melefit. »]

³⁸ Àhi ana bay ya agaray seret ni mīcika. Àra ècika àna seret na ti ata Filip nday ata

nañ gəđakani nakəj təhəraya təhuriyu a yam ni vu, mək Filip àbaray nañ.

³⁹ Tàra təhəraya a yam ni ba nahəma, Məsuf ga Bay geli àzafəña Filip a. Nahkay nañ gəđakani ni èpi nañ va do, àsləka zlam gayaj àna məmarana.

⁴⁰ Filip àsərki ti nañ a Azot. Àru a Sezare ; nañ àbu akoru ti àhioru Ma Mūweni Sulumani ni ana mis kə kəsa kə kəsa dek duk a Sezare.

9

Sol ambatkaba majalay ahàr a, afəki ahàr ka Yezu

(Tawi 22.6-16 ; 26.12-18)

¹ Ka sarta gani nani nahəma, Sol nañ àbu awayay agri daliya ana ndam madəbay divi ga Bay geli, awayay əbazl tay. Nahkay òru afa ga gəđakani ga ndam *manğalabakabu mis akaba Melefit ni,

² èhindifiña wakita ga medekiani ka gəđakani ga ahaj gərgarani a Damas ya tahəngalavū Melefit ni. Wakita nday nani ti tavia divi ga məgas ndam madəbay divi ga Bay geli a. Ku adi ahàr ana zawal ahkay do ni ana wəl, ba agəs tay, awəl tay, ahəbiyu tay a Zeruzalem.

³ Nañ nakəj àra ɔngəta wakita nday nana ti àđəvu e divi vu.

Nañ àbu enjiyu a Damas wudak nahəma, eslini masladani asləkabiya e melefit ba, àhərkiaya hūya, àsləday mələj gayaj nani.

⁴ Eslini nañ nakəj àđəd a ga had pəda mək èci dəngu ga maslaña nahaj àzalay nañ, àhi : « Sol, Sol kəgru daliya ti kamam ? »

⁵ Nañ nakəj àhi : « Nak way, Bay goro ? » Mək àhəngrifəj, àhi : « Nu Yezu, nu ya kəgru daliya ni. »

⁶ Ay ti cicikaba, huriyu a kəsa vu. Ekinjua eslina ti atəhuk ere ye ti ahàr àđəm kəgray kwa ni. »

⁷ Ndam ya tarakaboru akaba nañ ni ticik, ma tekeđi tisliki mədəmani koksah. Tici dəngu cilin, ay ti tipi maslaña gani do.

⁸ Sol nakəj ècikaba, àhəlkaba eri a, ay ti èpi divi do. Ndam ya tarakaboru akaba nañ ni tədafəña ahàr a, təzoru nañ a Damas.

⁹ Eslini àgray vad mahkər, divi day èpi ndo, zlam day əzum ndo, yam day èsi ndo.

¹⁰ A Damas eslini ti zal nahaj àbu slimi gani Ananiyas, nañ bay madəbay divi ga Yezu. Eslini Bay geli àzalay nañ e kisim mizidəni bu : « Ananiyas ! » Ananiyas nakəj àhəngrifəj, àhi : « Awi ! Nu hi, Bay goro ni. »

¹¹ Bay geli àhi ahkado : « Ru weceweci ke divi ya təzalay divi Ndələbani ni, ru afa ga Zədas. Kinjua ti kihindi zal Tars ya təzalay nañ Sol ni. Nihi ti nañ àbiyu ahəngalay Melefit. »

¹² Maslanja gani nani ti nêdêfikia maslanja nahañ a, slimi gani Ananiyas, ara afa gana mæk abêki *ahar ti mîpi divi akada ya ahaslani ni. »

¹³ Ananiyas àhêngrifên, àhi : « Bay goro ni, nicia mis kay tãbu tazlapaki àki ka maslanja nani akaba ka zlam gayan magêdavani ya àgri ana ndam gayak *njêlatani ya tãbu a Zeruzalem na.

¹⁴ Àra ahalay a ti gêdákani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni tãvibiya divi ga mægàs ndam ya ti tazlêbay kur na dek. »

¹⁵ Ay ti Bay geli Yezu àhêngrifên, àhi ahkado : « Nak ru, adaba nêzaba maslanja gana nana, ti mæguru tawi : mähioru slimi goro ana mis ga had ndahan akaba bêbay gatayani ni, mähioru ana ndam *Izireyel daya.

¹⁶ Amacakay daliya kay azuhva slimi goro ; nu nuani anêdêfikia daliya ya ara agray ni dek. »

¹⁷ Nahkay Ananiyas nakên òru. Òru ênjua ti àhuriyu a ahay ni vu, àbêki ahar ka Sol nakên mæk àhi ahkado : « Sol wur ga mmawa, Bay geli Yezu, nanj ya àngazlukvu ka ahâr divi ka sarta ya kara ni, àslêrbiyu nu. Awayay ti kîpi divi akada ya ahaslani ni, awayay ti *Mêsuf Njêlatani mîslêkvu a vu vu daya. »

¹⁸ Nanj àbu azlapi nahkay ti zlam ndahan akada alên ge kilif tàslêkikia ke eri ana Sol nakên a. Eslini èpi divi akada ya ahaslani ni keti. Nahkay êcikaba, mæk *tâbaray nanj àna *slimi ga Yezu.

¹⁹ Kêlên gani àzum zlam, mæk njêda gayan àngiva.

Sol àhi ma ga Yezu ana mis

Sol ànjêhadiyu vad 6al a Damas afa ga ndam ya tadêbay divi ga Yezu ni.

²⁰ Ka ya ti nanj àbu eslini ni ti ànjêki ke tawi huya, àhuriya a ahay gêrgêrani ga ndam *Zude ya *tahênjalavù Melefit ni va, àhi ana mis Yezu ti nanj Wur ge Melefit.

²¹ Ma gayan ya àdêm ni àgria ejep ana mis ya tãbi slimi na dek. Têdêm ahkado : « Nanj hini ti nanj ya ti àgri daliya dal-dal ana ndam ya tazlêbay Yezu a Zeruzalem ni do aw ? Mara gayan ahalay a Damas a ti ga mægàs ndam ya tazlêbay Yezu ni akaba ga mähêloru tay afa ga gêdákani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni do aw ? »

²² Ay ti njêda ga Sol àsagakivoru, àhi ana ndam Zude ya a Damas ni Yezu ti nanj *Krist *Bay gêdákani ya amara ni. Eslini nday nakên tàsêr ere ye ti tãhêngrifên ni do.

²³ Àra àgra vad a 6al ti ndam Zude nakên tàgray sawari gatay, tãdêm si tijin nanj kwa.

²⁴ Nahkay nday nakên tãjêgay nanj mëlafat akaba mëlavad kã magudu ga kesa ni dek,

tawayay makad nanj. Ay ti Sol êcia sawari gatay ya tàgraki na.

²⁵ Ga mëlavad nahêma, ndam madêbay nanj ni tãzoru nanj ka ahâr ga gudu ya evelin kesa ni. Tòru tinjua ti tãfyu nanj a alongu vu mæk tàfaya nanj àna ezewed gwar ka dala. Nahkay àslêka, òru a Zeruzalem.

Ere ye ti agrakivu ka Sol a Zeruzalem ni

²⁶ Òru ênjua a Zeruzalem a ti awayay ahurkiviyu ka ndam madêbay divi ga Yezu ni, ay ti nday dek tàgrafênja àngwaz a, tãhi ana ahâr nanj bay madêbay divi ga Yezu ededîn do.

²⁷ Eslini Barnabas àzoru nanj afa ga ndam *asak ga Yezu ni. Tòru tinjua ti Barnabas nakên àngêhadî ana tay ahêmamam Sol èpi Bay geli ka ahâr divi ka ya ti òru a Damas ni, ahêmamam Bay geli àhi ma ni daya. Àngêhadî ana tay keti ahêmamam Sol àhi ma ana mis vay-vay àna *slimi ga Yezu a Damas ni.

²⁸ Kwa ka sarta gani nani Sol nakên nanj àbu akaba tay, asawaday akaba tay a Zeruzalem, àhi ma ge Melefit ana mis vay-vay àna slimi ga Bay geli.

²⁹ Àhi ma gani ana ndam *Zude ya tãdêm ma Gres ni daya, tãbu tagravu gejewi akaba tay. Nahkay ti nday nani tãdêbay divi ge mijin nanj.

³⁰ Ndam ya tàfêki ahâr ka Yezu ni tàra ticia ma na ti tãzoru nanj a Sezare ga moroni a Tars, mæk tàslêroru nanj eslini.

Piyer ahênjaraba Ene a

³¹ Ka sarta gani nani ndam mäfêki ahâr ka Yezu ya ka had *Zude, ka had *Gelili akaba ka had *Samari ni dek ti mis tãbi tàgri daliya ana tay va bi. Njêda gatay asagakivu, tãbu tadêboru divi ga Bay geli lala. Nahkay mis ndahan tãbu tãhurkiviyu ka tay àna njêda ga *Mêsuf Njêlatani.

³² Piyer àsawadoru ka had nday nani dek. Ka ya ti nanj àbu asawadoru nahêma, òru e Lide afa ga ndam njêlatani ga Yezu ni.

³³ Òru ênjua eslina ti àdi ahâr ana zal dera nahañ slimi gani Ene, nanj mandêhadani ka slalah, vi azlalahkêr êcik koksah.

³⁴ Piyer nakên àzalay nanj, àhi : « Ene, Yezu *Krist ahênjaraba kur a ; cikaba, slamalak-abu slalah gayak ni. » Eslini nanj nakên êcikaba cêkwad huya.

³⁵ Ndam ya e Lide ni dek akaba nday ya ka sagdala Saronj ni dek tîpi nanj a ti, tãmbatkaba majalay ahâr gatay a tàfêki ahâr ka Bay geli Yezu.

Tabita àmêta, mæk Piyer ahênjaraba nanj e kisim ba

³⁶ Wal nahañ àbu e Zupe, adêbay divi ga Yezu, slimi gani Tabita, àna ma Gres ti « Dorkas, » awayay adêmvaba « miyek. » Wal

nani ti agray tawi sulumani dal-dal, ajənaki ndam talaga dal-dal daya.

³⁷ Ka ya ti Piyer e Lide nahəma, wal ni arməwər əra əgəsa, mək əməta əna naŋ a. Əra əməta ti təbaray naŋ mək təfiyu naŋ a ahay vu ka ahər ga ahay nahaŋ.

³⁸ Zəpe ti driŋ driŋ akaba Lide do, nahkay ndam madəbay divi ga Yezu ya e Zəpe ni tərə ticia Piyer naŋ əbu e Lide nahəma, təslərkiuru mis cə, təhi ana tay : « Dəgum kəhumi ahkado kam-kam mərə afa geli a, əpəsiyu ba. »

³⁹ Tərə təhəŋgria ma na ana Piyer a nahkay ti Piyer nakəŋ ədəbabiyu tay huya. Tərə tɨŋjia ti təziyu Piyer a ahay ya ka ahər ga ahay nahaŋ ni vu. Eslini wəl madakway dək tərəfəŋa kə gəvay ge Piyer a titəwi, tədəfiki endəwi akaba azana ga Dorkas ya ələmi ana tay ka sarta ya əmət faŋ ndo ni.

⁴⁰ Eslini Piyer nakəŋ əgaraya mis na dək e mite va, mək əbəhad mirdim, əhəŋgalay Melefit. Əra əhəŋgala Melefit a nahəma, əmbatkiyu ma ke kisim ni, əzalay naŋ əhi : « Tabita, cicikaba. » Nahkay Tabita nakəŋ əhalkaba eri a. Əra əpia Piyer a ti ənjəhad digəs.

⁴¹ Eslini Piyer ədəfəŋa ahar a, wal ni əcikaba. Wal ni əra əcikaba nahəma, Piyer nakəŋ əzalay wəl madakway ni akaba ndam ga Yezu ndahaŋ ni. Tərə tɨŋjia ti ədəfiki wal ni ana tay naŋ əna sifa.

⁴² Ere ye ti əgravu ni ti, ndam ga kəsə Zəpe dək ticia, nahkay mis kay e kidɨŋ gatay bu təfəkia ahər ka Bay geli a.

⁴³ Piyer nakəŋ ənjəhadɨyu, əpəsiyu e Zəpe afa ga bay məwəs ambəl nahaŋ, slimi gani Simu.

10

Piyer akoru afa ga Korney

¹ Zal nahaŋ əbu a Sezare, slimi gani Korney, naŋ zal Rom agur ndam slewja kay, slimi gatay « Slewja Itali. »

² Korney gani naŋ əbu ahəŋgriuru ahər a had ana Melefit, nday akaba ndam ga huđ ahay gayan dək tazləbay Melefit. Naŋ əbu avi zlam kay ana ndam *Zəde ya talagani ni, ahəŋgalay Melefit kələvad.

³ A vad nahaŋ agray njeɨmi mahkər ya ga mələkarawa nahəma, *məslər ge Melefit əhurkiyiviyu, əŋgazlivu. Əzalay naŋ, əhi : « Korney ! »

⁴ Korney əra əpia naŋ a ti əgra aŋgwaz a, əhəŋgrifəŋ, əhi ahkado : « Kəhu mam, bay goro ni ? » Məslər ni əhi ahkado : « Melefit əcia ere ye ti kəhəŋgalaləŋ na, əpia ere ye ti kəvi ana ndam talaga na ; nahkay ti kəgəjzalki ahər ndo.

⁵ Nihi nahəma, sləroru mis e Zəpe ga mazalabiyu Simu, naŋ ya təzalay naŋ Piyer ni.

⁶ Naŋ əbu anjəhad afa ga Simu bay məwəs ambəl, ahay gani kə gəvay ga *dəluv gədəkani ni. »

⁷ Məslər ge Melefit ya əhi ma ni əra əsləka ti Korney nakəŋ əzalay ndam məgri təwi cə akaba zal slewja gayan nahaŋ : zal slewja nani ahəŋgriuru ahər a had ana Melefit.

⁸ Nday nakəŋ tərə tɨŋjia ti əhi ma ga məslər ya əhi ni dək ana tay mək əsləroru tay e Zəpe.

⁹ Həjəŋ gani təbu takoru, tɨŋjiyu e Zəpe wudək nahəma, Piyer ti ni əcaliyu ka *dalahar ga ahay ni ga mahəŋgalay Melefit. Ka sarta gani nani ti fad tirkeđ-keđ,

¹⁰ ləwir əwərkaba naŋ a, əhindi zlam məzumani. Ka ya ti təbu tidii zlam nahəma, Melefit əŋgazli zlam nahaŋ.

¹¹ Əpi ti huđ melefit məzləkvabana, arəŋa nahaŋ əsləkabiya, ara ka had a. Ere gani nani ti akada azana gədəkani, akada mis təgəsa ma gani fadana.

¹² A huđ ga azana gani nani gədəkani ni bu nahəma, zlam gərgərani kay təvu : zlam asak fadani dək, zlam a had dək, akaba edidɨŋ dək təvu.

¹³ Eslini dəŋgu ga maslaŋa əhəndabiyu, əhi : « Piyer, cikaba, bazl tay ti kəhəpəd tay. »

¹⁴ Piyer əhəŋgarfəŋ, ədəm : « Aha ! Nəgray nahkay do, Bay goro ni. Zlam ya ti Melefit əcafəŋa leli kə mahəpədəna ni akaba zlam ya ti *nɨlətatani do ni ti day-day nəhəpəd ndo. »

¹⁵ Dəŋgu ga maslaŋa nani əhəndabiyu keti, əhi : « Ere ye ti Melefit ədəm ere gani nɨlətatani nahəma, nak ti ŋgay ere gani nani nɨlətatani do ni ti kədəm ba. »

¹⁶ Ere gani nani əgravu sak mahkər, mək kələŋ gani azana ni əsləka, ərə e melefit vu.

¹⁷ Eslini Piyer naŋ əbu əjalay ahər, əsər ere ye ti Melefit awayay əhi əna zlam ya əŋgazlivu ni do. Naŋ əbu əjalay ahər nahkay ti ndam ya ti Korney əslərbiyu tay ti tihindi ahay ga Simu ni, nihi ti tɨŋjia kə mahay a.

¹⁸ Təzalay kay kay, tihindi, tədəm : « Simu ya təzalay naŋ Piyer ni ti anjəhad ahalay aw ? »

¹⁹ Piyer ti ni naŋ əbu əjalay ahər zlam gayan, mək *Məsuf Nɨlətatani əhi ahkado : « Ci day, mis təvu mahkər e mite bu, tihindi kur.

²⁰ Cikaba, huriyu a ga had ti kəsləkuma akaba tay a. Arəŋa əhəluk ahər ba, adaba əslərbiyu tay ti nu nuani. »

²¹ Nahkay Piyer nakəŋ əhərkiaya ka tay a, əhi ana tay ahkado : « Maslaŋa ya ti ki-hindəm ni ti nu. Kədəguma ti kamam ? »

²² Nday nakəŋ təhəŋgrifəŋ, təhi ahkado : « Korney gədəkani ga ndam slewja ni əslərkiyiviyu leli. Naŋ ti mis jireni, ahəŋgriuru ahər a had ana Melefit ; ndam Zəde dək tədəm naŋ mis sulumani. Məslər ge Melefit əhi ahkado məzalabiyu kur afa gani ti miçi pakama gayak ya akəhi ni. »

²³ Eslini Piyer àhəliyu tay a ahay vu mək tãndahad hundum.

Hajəŋ gani ti Piyer nakəŋ təsləka e Zəpe akaba tay a. Ndam məfəki ahār ka Yezu ndahaŋ təsləka akaba tay a daya.

²⁴ Hajəŋ nahəŋ gani ti tinjua a Sezare a. Korney ti ni naŋ əbu əjəgay tay, əzalakababiya ndam gayəŋ akaba zləbəba gayəŋ zaduk-zadəkana.

²⁵ Piyer naŋ əbu ahuriyu a ahay vu afa ga Korney wudak nahəma, Korney nakəŋ àhəraya e mite va, àŋgwivoru a ma vu. Àra ənjikiya ti àbəhadı mirdim grik meleher ndib ana had.

²⁶ Eslini ti Piyer àhi : « Cikaba, nu day mis hihirikenı akada nak. » Nahkay əzefteba naŋ a.

²⁷ Nday təbu takoru a ahay vu təzlaporu hi hi. Töru tinjua a ahay ni va nahəma, tinjiki mis dal-dal macakalavani.

²⁸ Mək Piyer àhi ana mis ni ahkado : « Kəsəruma, leli ndam Zude ti təcafəŋa leli kà mahədadkəŋjani kà ndam ya nday ndam Zude do na, ku a ahay gatay vu day məhuriyu do. Ku tamal nahkay nəŋgu ni, nihi ti Melefıt ədəfuki ku mis weley weley do ni ti naŋ njələta, naŋ ədəlay. Mis ti ŋgay naŋ njələta do ahkay do ni naŋ ədəlay do ni ti, nisliki mədəmani do simitenı.

²⁹ Melefıt àra àhua ma na nahkay ti, ka ya ti kəzalay nu ni ti nəjalay ahār nahəŋ ndo, nicikbiyu nàra huya. Ay nihi ti nawayay kəhu ere ye ti kəzalakibiyyu nu ni. »

³⁰ Eslini Korney nakəŋ àhəŋgrifəŋ, àhi ahkado : « Agray vad məhkər nihi, nəbu nahəŋgalay Melefıt a ahay goro bu. Sarta gani day akada hini, njemdi məhkər ya ga məlakarawa. Ka sarta gani nani ti maslaŋa nahəŋ àŋgazluru. Maslaŋa gani ti azana gani pərzləŋ-pərzləŋ, ahələba eri a vərut.

³¹ Əzalay nu : “Korney, Melefıt əcia mahəŋgalay gayak ya kàhəŋgalay naŋ na : zlam ya kəvi ana ndam talaga ni day əgəjazlki ahār ndo.

³² Nahkay ti sləroru mis e Zəpe ga mazalabiyyu Simu ya təzalay naŋ Piyer ni ; naŋ əbu anjəhad afa ga Simu bay məwəs əmbəl, ahay gani kà gəvay ga dəluv gədəkani ni.”

³³ Àra àhua nahkay ti nəslərkukoru mis ke weceweceni ti kàra. Səsi gayak, nak day kəpəsbiyyu ndo, kàra huya. Ay nihi ti leli dek məcakalava kə meleher ge Melefıt a, mawayay mici ere ye ti Bay Melefıt àhuk ti kəhi ana leli ni. »

Pakama ge Piyer ya adəm afa ga Korney ni

³⁴ Nahkay Piyer ànjəki ka mazlapani, ədəm : « Nihi ti nəsəra Melefıt ədekaba mis a gərgəri do ededın.

³⁵ Nahkay zla nahəma, ku mis ga had weley weley do dek, tamal ti ahəŋgriuru ahār a

had ana Melefıt akaba agray zlam ge jiri ti, Melefıt agəskabu naŋ.

³⁶ Melefıt àhibiya pakama gayəŋ ana ndam *Izireyel a. Pakama gayəŋ nani ti *Ma Məweni Sulumani, adafaki ti mis tisliki manjəhadkəbu akaba Melefıt əna sulumani azuhva Yezu *Krist. Yezu Krist ti naŋ Bay ge mis dek.

³⁷ Kəsəruma ere ye ti àgravu kələŋ ge Zəŋ ya àhi ma ana mis, àhi ana tay si təbaray kwa na. Ere gani nani ti ànjəki e Gelili, mək àgravu ka had *Zude ni dek daya.

³⁸ Kəsəruma ge Melefıt ya əvi njəda ga *Məsuf Njələtani kay ana Yezu zal Nazaret na. Kəsəruma ga Yezu ya əsawadəy a mələŋ bu dek na : ka ya ti naŋ əbu əsawadəy ni ti àgria zlam sulumani ana mis a akaba àhəŋgaraba mis ya ti seteni àgri daliya ana tay na. Agray təwi nday nani dek ti adaba Melefıt naŋ əbu akaba naŋ palam.

³⁹ Leli ndahaŋ ni ti magray sedi ga zlam gayəŋ ya agray ka had gərgərani ya ti ndam *Zude tanjəhad ni akaba a Zərəzalem ni dek. Kələŋ ga zlam gayəŋ ya agray ni ti ndam Zude *tədarəŋ naŋ kà təndal, mək əmət.

⁴⁰ Àra əməta ti a vad ya məhkər Melefıt àhəŋgriviyyu sifa, àhəŋgaraba naŋ e kisim ba. Àra àhəŋgaraba naŋ a ti əvi njəda ti m àŋgazlivu ana mis.

⁴¹ Àŋgazlivu ti ana mis dek do ; àŋgazlivu ti ana leli ya Melefıt ədaba leli a kwa əhaslana ti miği ndam sedi gayəŋ ni cilin. Melefıt àra àhəŋgriviya sifa ana Yezu a, àhəŋgaraba naŋ e kisim ba ni ti, leli məzuma zlam akaba misia zlam akaba Yezu a.

⁴² Eslini Yezu gani àhi ana leli ahkado : “Humi ma goro ana ndam Zude, humi ana tay Melefıt əfəkad nu ga magrafəŋa seriya kə mis a dek, ku nday ya təbu àna sifa ni, ku nday ya təməta ni.”

⁴³ Ndam məhəŋgri *pakama ge Melefıt ana mis ni dek təgrakia sedi a, tədəm ahkado ku way way do tamal əfəkia ahār ka Yezu a ti Melefıt aməbərəŋa zlam magudarani ga maslaŋa nana azuhva slimi ga Yezu a. »

Melefıt avi Məsuf Njələtani ana ndam ya nday ndam Zude do ni

⁴⁴ Ka ya ti Piyer naŋ əbu əzlapi ana tay nahkay ni ti *Məsuf Njələtani àhərkiaya ka ndam ya təbu təbi slimi na dek.

⁴⁵ Ndam *Zude ya təfəki ahār ka Yezu, tàra akaba Piyer a ni, tàra təsəra Melefıt avi Məsuf Njələtani ana ku nday ya ti nday ndam Zude do ni ti, àgria ejep ana tay a dal-dal.

⁴⁶ Àgri ejep ana tay ti əzlapy ga ndam ya nday ndam Zude do təzlapay àna ma hama ya nday ndayani təsər do ni, akaba məzləbay Melefıt gatay ya təzləbay, tədəm naŋ gədəkani ni. Piyer ədəm :

47 « Nihi ndam nday hini Melefit àvia Məsuf Njəlatani ana tay akada ya àvi ana leli na ti, way esliki macafəna tay kà *məbaray tay àna yam a way ? Àbi ! »

48 Piyer àra àdəma ma nana ti, àdəm : « Məbaray tay àna *slimi ga Yezu *Krist. » Tàra tàbara tay a ti nday nakəñ təhi ana Piyer mənəhadə akaba tay a vad 6al.

11

Piyer aŋgəhad ere ye ti àgravu e Zupe ni

1 Nahkay mis təbu tədəm ku ndam ya nday ndam *Zude do ni təgəskabə ma ge Melefit ya təhi ana tay na. Ndam *asak akaba ndam ndahañ ya təfəki ahər ka Yezu ya ka had *Zude ni ticia ma gana.

2 Ka ya ti Piyer aŋga a Zeruzalem a ni ti ndam Zude ya təfəki ahər ka Yezu ni tələgi,

3 təhi ahkado : « Nak kòru kəhuriyu a ahay vu afa ga ndam ya nday ndam Zude do ni, kòru kəzumumkabu zlam akaba tay ti kamam ? »

4 Eslini Piyer aŋgəhadəba ere ye ti àgravu na dek ana tay a.

5 Àhi ana tay ahkado : « Ka ya ti nu e Zupe, nəbu nahəŋgalay Melefit nahəma, nipi zlam ya Melefit àdəfuki ni àna njədə ga *Məsuf Njəlatani. Nipi ti arañ nahəñ əsləkabiya a huđ melefit ba, àrəkua : ere gani nani ti akada azana gədəkani, akada mis təgəsa ma gani fadana.

6 Nəmənjiyu a huđ gani vu lala, nipi zlam gərgərani ya asak fađ ni, zlam ge gili gərgərani, zlam a had gərgərani akaba eđiñ gərgərani.

7 Nu nəbu nəmənjiyu zlam nday nani nahkay ti nici dəŋgu ga maslaña àhubiyu ma a huđ melefit bu, àhu ahkado : “Piyer cikaba, bazl tay ti kəhəpəd tay.”

8 Ay ti nu nakəñ nəhəŋgrifəñ, nəhi : “Aha ! Nəgray nahkay do, Bay goro ni. Zlam ya ti Melefit àcafəna leli kə mahəpədana ni akaba zlam ya ti njəlatani do ni ti nətəliyu a ma goro vu dəy-dəy ndo.”

9 Eslini nici dəŋgu gayan keti, àhu : “Ere ye ti Melefit àdəm ere gani njəlatani nahəma, nak ti ŋgay ere gani nani njəlatani do ni ti kədəm ba.”

10 Ere gani nani àgrakuvu sak mahkər, kələñ gani ere gani nani dek əsləka, òru e melefit vu.

11 « Ere gani nani àra əsləka ti mis ndahañ mahkər tàra həya, nday təbu kə mahay ga ahay ya leli məvu ka sarta nani ni. Ndam nday nani təsləkubiyu tay kwa a Sezare.

12 Nday təbu kə mahay nahkay ti Məsuf Njəlatani àhu ahkado : “Dəboru tay, arañ nahəñ àhəluk ahər ba.” Nahkay məsləka akaba bəza ga məñ geli nday hini mukuani na, mòru a magam afa ga maslaña ya ti əzalay nu ni.

13 Mòru mənəja ti maslaña gani nani aŋgəhadə ma ana leli, àdəm ahkado : “*Məslər ge Melefit aŋgazluyu a ahay bu, àhu ahkado : Sləroru mis e Zupe ga mazalabiyu Simu ya təzalay Piyer ni.

14 Eminjiya ti aməhuk pakama. Pakama gani nani ti Melefit amahəŋgay kur akaba ndam ga huđ ahay gayak dek àna nañ.”

15 Maslaña nani àra aŋgəhadəma ma na nahkay ti nənjəki ka məhi ma ge Melefit ana tay. Ka ya ti nəbu nəhi ma ana tay nahkay ni ti Məsuf Njəlatani àhərkiaya ka tay akada ya àhərkiaya ke leli ahaslani na.

16 Eslini ti pakama ga Bay geli ya àdəm ahaslani “Zəñ *əbaray mis ti àna yam, lekələm ti ni atabaray kulə àna Məsuf Njəlatani” ni aŋguaya a ahər ba.

17 Tamal Melefit àvia zlam ana tay a kala-kala akada ya àvi ana leli ka ya ti məfəki ahər ka Bay geli Yezu *Krist na ti, nu nisliki məhiani ana Melefit “Kəgray nahkay ba” tata waw ? »

18 Ndam məfəki ahər ka Yezu ya a Zeruzalem ni tàra ticia ma ge Piyer ya àhi ana tay na ti təmbrəñ məzum bəruv gatay ni, təzləbay Melefit, tədəm : « Nahkay eđeñ, Melefit àvia divi ana ndam ya nday ndam Zude do na daya ga mambatkaba majalay ahər gatay a ti təŋgət *sifa ya àndav dəy-dəy do ni. »

Ndam məfəki ahər ka Yezu ya a Antiyos ni

19 Ka ya ti təkad Etiyən, təgri daliya ana ndam ya təfəki ahər ka Yezu ni ti, ndam ya təfəki ahər ka Yezu ni tədevoru a kəsa ndahañ vu. Mis ndahañ e kidiñ gatay bu tòru bədək e Fenisi, mis ndahañ tòru e Sipir, mis ndahañ ti ni tòru a Antiyos. Ay nday gani nani təhi ma ge Melefit ana ndam *Zude ciliñ.

20 Ku tamal nahkay nəŋgu ni, ndam Zude ndahañ ya ga had Sipir akaba ga had Sireñ ni tòru a Antiyos. Tòru tinəja eslina ti təhi *Ma Məweni Sulumani àki ka Bay geli Yezu ana ndam ya nday ndam Zude do ni daya.

21 Eslini Bay geli àvia njədə gayan ana tay a, nahkay mis kay təgəskabə ma gatay na, mək təfəki ahər ka Bay geli.

22 Ndam ga Yezu ya a Zeruzalem ni tàra ticia ma gana ti təsləroru Barnabas a Antiyos.

23 Òru ènjua, èpia *sulum ge Melefit ya agray eslina na ti, aməria məbəruv a. Àvi njədə ana tay, àhi ana tay tədəboru divi ga Bay geli àna huđ bələñ, təmbrəñ ba.

24 Barnabas ti bay magray sulum, *Məsuf Njəlatani àniviyu dal-dal, àfəkia ahər ka Yezu a dal-dal daya. Nahkay ti mis ndahañ kay təfəki ahər ka Bay geli Yezu, təhurkiviyu ka ndam gayan ni àkivu.

25 Kələñ gani Barnabas nakəñ əsləka, òru a Tars ga mazalabiyu Sol.

²⁶ Àra àdia ahàr a ti àzəbiyu nanj a Antiyos. Tàra tinjia ti tivi dəz afa ga ndam ga Yezu ye eslini ni. Mis dal-dal təbu eslini, nahkay nday nakənj təcəhi zlam ana tay. Mis təzalay ndam madəbay divi ga Yezu ni « ndam ge *Křist » enjenjeni ti a Antiyos.

²⁷ Ka sarta gani nani ti mis ndahanj təsləka a Zeruzalem a, tōru a Antiyos. Nday gani nani ti ndam mahəngaray *pakama ge Melefit.

²⁸ Zal nahanj əbu e kidinj gatay bu, slimi gani Agabus. Eslini Məsuf Njəlatani əvi njədə, Agabus nakənj əhi ana mis ahkado ləwir gədəkani amadaya ka had a dek. Ləwir gani nani àdaya ti ka sarta ga Kəlot *bay gədəkani ga ndam Rom ededinj.

²⁹ Ndam madəbay divi ga Yezu ya a Antiyos ni tàra ticia ma ga Agabus na ti tədəm ku way way do máfəkad sinju ya ahar gayanj əngəť ni. Təbhəda nahkay ti atəslərikaboru ana ndam məfəki ahàr ka Yezu ya ka had *Zude ni ga məjanaki tay.

³⁰ Nday nakənj tàra təbhəda sinju na ti təbi a ahar vu ana ata Barnabas nday ata Sol, ti təhəlikaboru ana gədəkani ga ndam məfəki ahàr ka Yezu ya ka had Zude ni.

12

Məslər ge Melefit azaya Piyer a ahay ga dangay ba

¹ Ka sarta gani nani ti bay *Erot ənjəkia ka məgri daliya ana mis ndahanj e kidinj ga ndam məfəki ahàr ka Yezu ni ba.

² Eslini àdəm təkad Zek wur ga mən ge Zeñ àna maslalam, mək təkad.

³ Erot nakənj àra əsəra ere ye ti àgray ni àbəlafaña kà ndam *Zude a nahəma, àdəm təgəsia Piyer a. Àdəm nahkay ti ka sarta ga wuməri ge *dipenj ya zlam *miwisinjeni àkibu bi ni.

⁴ Tàra təgəsia nanj a ti təfiyu a ahay ga dangay vu. Eslini Erot nakənj əhi ana ndam slewja gayanj tēdevu fad fad məlanj fad təjəgay Piyer. Àgray nahkay ti, awayay ti agrafəña seriya kalənj ga wuməri ga *Pak na kə meleher ga ndam Zude a.

⁵ Ka ya ti Piyer nanj əvu a ahay ga dangay ni bu ni ti ndam məfəki ahàr ka Yezu ni təmbrənj mahəngali Melefit ndo.

⁶ Ga malavad məlanj gani ara aslay, Erot ara agrafəña seriya ti, Piyer nakənj nanj əvu e dəwir bu. Nanj əvu e dəwir bu nahkay ti ndam slewja bebem cə təfəvü nanj e kidinj vu, təjəgay nanj. Nanj məwəlani àna jejrői cə. Ndam slewja ndahanj təjəgay mahay ga ahay ga dangay ni.

⁷ Eslini məslər ga Bay geli əngəzlavu həya, nahkay məlanj ya təfiyu Piyer ni əsladay dal-dal. Məslər nakənj ənjinjinj kà jaməngay ge Piyer, epidekaba nanj a. Àra epidekaba nanj a ti əhi ahkado : « Cikaba weceweci. » Àra əhi

nahkay ti jejrői ni təsləkiaba a ahar ba ana Piyer a.

⁸ Mək məslər ni əhi ana Piyer keti : « Wəlvu àna maslpara gayak, bəvu kimaka gayak. » Eslini Piyer nakənj àgray akada ga məslər ya əhi ni. Əhi keti : « Fakaba məgudi gayak, dəbabiyu nu. »

⁹ Nahkay Piyer àdəbabiyu məslər ni, təhəraya a məlanj ya təfiyu Piyer ni ba. Nğay ere ye ti məslər àgray ni jiri ti Piyer əsərkaba do. Əhi ana ahàr bi Melefit əngəzli zlam akada e kisim mizideni bu cilinj.

¹⁰ Nday nakənj təsləkafəña kà ndam slewja ye enjenjeni ya ti təjəgay ahay na, mək təsləkafəña kà nday ye cə ya təjəgay ahay na, kələnj gani tōru tinjua kà mahay ge mite gədəkani ga ara na ti, mahay ni əzləkvaba ka ahàr gayanj a. Nday nakənj təhəraya e mite va, təbu takoru e divi bu ni ti məslər ni əsləkafəña həya.

¹¹ Eslini Piyer əsərki ke ere ye ti àgravu ni dəma mba. Nahkay àdəm : « Nihiti ni nəsəra Bay geli əslərkubiya məslər gayanj ededinj. Melefit əhəngəfəña nu kà Erot akaba kə ere ye ti ndam Zude amal tara tagru na. »

¹² Àra əjalakia ahàr ke ere ye ti àgrakivu na ti, ōru a magam afa ga Mari mən ge Zeñ ya təzalay Mark ni. Eslini afa ga Mari ti mis təvu dal-dal macakalavani, təhəngalay Melefit.

¹³ Piyer nakənj ōru ənjinua ti əsi ahar ana mahay. Wur dahalay nahanj slimi gani Ruda, agri təwi ana Mari, àra ecia ge Piyer ya əsi ahar ana mahay na ti àra ga mabay slimi a ti məsar bay ya ti asi ahar ana mahay ni.

¹⁴ Àra əsəra dəngu ge Piyer a ti àdiki ana məmərani, əzləkiaba mahay a ndo, əculhwakivoru ke mis ndahanj ni. Àra ənjinjiva ka tay a ti əhi ana tay Piyer nanj əbu kà mahay e mite bu.

¹⁵ Nday nakənj təhəngərifənj təhi : « Nak ti aranj agray kur aw ? » Ruda nakənj àdəm : « Piyer Piyereni ededinj. » Nday nakənj təhi : « Tamal nahkay ti bi *məslər ge Melefit ya əvi ga məjəgay nanj ni. »

¹⁶ Nday təbu tagray gejewi nahkay ti Piyer nanj əbu asi ahar ana mahay kekilenj. Kələnj gani təzləkiaaba mahay na ; təra tipia nanj a ti əgria ejep ana tay a dal-dal.

¹⁷ Nday təbu təzləpaki ti Piyer nakənj əgri ahar ana tay ti təlakakabə, mək əngəhadı ere ye ti àgrakivu ni ana tay, ahəmamam Bay geli əzaya nanj a ahay ga dangay ni ba ni. Kələnj gani əhi ana tay : « Iğəhadumi ma gani ana ata Zek akaba bəza ga mən geli ndahanj ni. » Àra əhia ma na ana tay a nahkay ti əhəraya, əsləka ōru ka məlanj nahanj.

¹⁸ Məlanj àra əsla ti ndam slewja ya təjəgay ahay ga dangay ni tēdi ahàr ana Piyer ndo ni ti, bəruv atikaba ana tay a kwir kwir. Tədəm ahkado : « Əmbava àdoru eley ? »

¹⁹ Bay Erot àra ècia ma gana ti àdám tādabay nanj. Tàra tādaba nanj a, tēdi ahàr ndo ni ti, Bay Erot nakəŋ èhindifiŋa ma gana kà ndam slewja ya tajəgay ahay ga dangay na. Nday tāsər ere ye ti àgrakivu ka tay ni do ni ti, Erot nakəŋ àdám tábazla tay a. Kələŋ gani Erot àsləka ka had' *Zude a, òru ànjəhad a Sezare.

Məmət ga bay Erot

²⁰ Ka sarta gani nani bay *Erot àzumkia bəruv ka ndam Tir akaba ndam Sidonj a. Nahkay ti ndam ga kəsa nday nani təzlapakabá ga məslərbiyu mis afa ga bay ni ti təgri kam-kam, adaba təbu tənget zlam məzumani gatay ka had' gayan. Tàra tɪnjia a Sezare a ti tēvi zlam ana Blastus gəđakani ga ndam məgri tawi ana bay ni ti mējənaki tay ga manjalabakabu tay akaba bay ni. Nahkay àfəkad' vad' gani.

²¹ Vad' gani àra ènjia nday təbu eslini ti, Erot nakəŋ àbakabu azana ga bay gayan mək ànjəhad e kərsi ga bay gayan bu. Nanj àbu manjəhadani gappa nahkay ti àhi ma ana tay kə eri ge mis dek.

²² Mis ni tàra ticia ma gayan na ti təzlah, tədəm ahkado : « Bay hini ya azlapay ni ti melefit, do ni ti mis hihiriken do ! »

²³ Mis təbu təzlah nahkay ti *məslər ge Melefit àra àfəki arməwər ka Erot nakəŋ, adaba àgəskabá ma ge mis ya təhi na, àza ahàr gayan akadà ge Melefit na. Nahkay ti mekcehad təzumaba nanj a, mək àmət.

²⁴ Kəlavad' mis ndahanj ya təfəki ahàr ka Yezu fanj ndo ni təbu tici ma ge Melefit, mək təfəki ahàr ka Yezu.

²⁵ Ata Barnabas nday ata Sol tàra tɪndeveriŋa tawi gatay a Zeruzalem a ti təsləka, tənqoru ka mələŋ gatay ya təsləkabiya ni. Ka ya ti təsləka ni ti təzəkiva Zeŋ ya təzalay Mark na ju.

13

Təsləròru ata Barnabas nday ata Sol enjeneni ka had' ndahanj

¹ A Antiyos ti mis ndahanj təbu tənəgri pakama ge Melefit ana ndam məfəki ahàr ka Yezu, mis ndahanj təbu təcəhi pakama ge Melefit ana tay. Nday gani nani ti ata : Barnabas, Simeyən slimi gayan nahanj Nizer, Lisiyəs zal Sireŋ, Manayanj ya təđakkabu akaba bay *Erot ni, akaba Sol.

² A vad' nahanj nday təbu təgəs ndəra, tazləbay Bay geli ti, *Məsuf Njəlatani àhi ma ana tay. Àdəm : « Dəmuaba ata Barnabas nday ata Sol a, adaba nəhələba tay ga məgru tawi nahanj a. »

³ Tàra ticia ma na ti təgəs ndəra keti, tənəgalay Melefit mək təbəkì *ahar ka tay ga məgri *sulum ge Melefit ana tay. Tàra təgria ana tay a nahkay ti tēvi divi ana tay ga moroni ka had' ndahanj.

⁴ Məsuf Njəlatani àra àsləra ata Barnabas nday ata Sol nakəŋ a ti tòru e Selewsi. Tòru tɪnjəa ti təcəliyu a *slalah ga yam vu, tòru ka had' Sipir.

Ata Barnabas nday ata Sol tagray tawi e Sipir

⁵ Tòru tɪnjəa a Salamɪŋ a ti tēdi ahàr ana ahay gərgərani ga *mahəŋgalavù Melefit ga ndam *Zude, mək təhuriyu, təhi ma ge Melefit ana tay. Eslini ti Zeŋ Mark nanj àbu akaba tay, àjenaki tay.

⁶ Tàra təsawadaba kəsa Sipir na bəđak a Pafos a ti, tēdi ahàr ana zal Zude nahəŋ, slimi gani Bar-Yezu, nanj zal maharam. Àdəm nanj bay mahəŋgaray pakama ge Melefit, ay ti àsəkad' malfada.

⁷ Nanj gani anjəhad' afa ga zal Rom ya ti agur had' Sipir ni. Slimi ga bay ni Serjəs Polus, àsəra zlam a. Awayay mici ma ge Melefit dal-dal, nahkay àzəloru ata Barnabas nday ata Sol afa gani.

⁸ Ay zal maharam ni ezirey tay, awayay ti zal Rom ni àfəki ahàr ka Yezu ba. Zal maharam nani təzalay nanj àna ma Gres ti Elimes.

⁹ Eslini *Məsuf Njəlatani àhuriviyu ana Sol dal-dal. (Sol ti təzalay nanj Pol daya). Məsuf Njəlatani ni àra àhuriviyu ti Pol nakəŋ àmənjaləŋ ka zal maharam ni,

¹⁰ mək àhi ahkado : « Nak ti wur ge *Seteni, nak zal cuday, nak bay magosay mis, zlam sulumani dek kəwayay do. Nak ti aməbrəŋ magudar divi ga Bay geli ti ananaw ? »

¹¹ Nihi nahəma, ci ma goro ya nəhuk ni lala : Melefit ara atrađ kur àna ahay gayan, kara kəwuluf. Ekipi fat va do duk abivoru ana vad' ya ti Melefit aməbrəŋ matrađ kur ni. » Pol àra àhia ma na nahkay ti zal maharam ni àwuluf həya tatuf, ègia akadà maslaŋa ya ti nanj a ləvəŋ bu na. Nahkay ambatvu, adəbay mis ga madafəŋa ahar a.

¹² Bay məgur had' ni àra èpia ere ye ti àgravu na ti àfəki ahàr ka Yezu, adaba ma ga Pol ya àđəmki ka Bay geli Yezu ni àbəlafəŋa dal-dal.

Ata Pol nday ata Barnabas tagray tawi a Antiyos ka had' Pisidi

¹³ Pol akaba ndam ya ti tagrakabu tawi ni təcəliyu a *slalah ga yam vu, təsləka a Pafos a, tòru e Perzi ka had' Pemfili. Eslini ti Zeŋ Mark àsləkafəŋa kà tay a, àŋqoru a Zeruzalem.

¹⁴ Nday nakəŋ təsləka e Perzi a, tòru a Antiyos ka had' Pisidi. Vad' *məpəsabana àra ènjia ti təhuriyu a ahay ga *mahəŋgalavù Melefit vu, tənəhad' digus-gus.

¹⁵ Eslini gəđakani ga ahay ga mahəŋgalavù Melefit ni tɪjəŋgey ma ya e *Divi ge Melefit ya Məwiz àbəkì ni bu ni akaba ma ga ndam ndahanj ya tənəgaray *pakama ge Melefit ni. Tàra tɪjəŋga ti təslərkiyu mis ka ata Pol ge məhiani ana tay ahkado : « Bəza ga mən gelì

ni, tamal pakama gekuli àbu ga mähiani ana mis mangasvani ni ga mævi njêda ana tay ti, dæmum. »

¹⁶ Nahkay Pol êcikaba, àdaday ahar mæk àdäm : « Lekulüm ndam *Izireyel ni akaba lekulüm ndahan ya ti kəzləbum Melefiti ni, bumu slimi.

¹⁷ Melefiti ga ndam jiba geli Izireyel ni àdaba ata bəŋ ga bəŋ geli a. Ka ya ti ndam jiba geli nday ka had' Ezip ni ti Melefiti àgray ti tawuday, nahkay tawuda. Kələn gani àdafaki njêda gayan, àhəlabə tay ka had' nana àna ahar gayan a.

¹⁸ Kələn gani ka ya ti nday təbu a huf' gili bu agray vi kru kru fad' ni ti èsəsia ana tay a.

¹⁹ Töru tinjəa ka had' Kanan a nahəma, Melefiti àbazliaba jiba adəskəla ya ka had' nani na ana tay a, mæk àvi had' gani ana tay.

²⁰ Zlam nday nani dek təgravu ti agray vi diŋ diŋ fad' àna kru kru zlam. Kələn gani àdiaba ndam magray seriya ana tay a duk àbivoru ana sarta ge Semiyel bay mahəŋgaray *pakama ge Melefiti ni.

²¹ Kələn gani tihindifina bay kə Melefiti a, mæk Melefiti àdiaba Seyəl ana tay a. Seyəl ti nan wuŋ ge Kis, ge dini ge Benjemen. Nan gani àgur tay vi kru kru fad'.

²² Ay ka ya ti Melefiti àwayay nan va do ni ti Melefiti àdiaba Devit ana tay a ti miŋi bay gatay. Devit nakəŋ Melefiti àgrakia sedi a, àdäm : “Nəŋgəta Devit wuŋ ge Zese a. Bay ya ti nədabay ni ti nan ; amagray ere ye ti nu nawayay ni dek.” *

²³ Nihi ti Melefiti àdaba mis nahan e kidin ga bəza huf' ge Devit ba, àfəkad nan Bay mahəŋgay ndam Izireyel, àgray akada ga pakama gayan ya àdäm ahaslani ni. Maslanə gani nani ti Yezu.

²⁴ Wudaka Yezu àra ànjəki ke tawi gayan nahəma, Zeŋ àhi ana ndam Izireyel dek ahər àdäm tàmbatkaba majalay ahər gatay a ti *təbaray kwa.

²⁵ Zeŋ àra èndeverinaba tawi gayan a wudak ti àhi ana mis : “Lekulüm kəhumi ana ahər ti nu way ? Bay ya ti lekulüm kəbum kəjəgum ni ti nu do. Nədam nahəma, ka ya ti enindeverinaba tawi goro na ti bay gani amara. Nan ti nisli ga mepicchiaba ezewed ga kimaka gayan a do.”

²⁶ « Bəza ga mmawa, lekulüm bəza huf' ga Abraham akaba lekulüm ndahan ya kəzləbum Melefiti ni, pakama hini ya kicəm ni ti Melefiti ahəŋgay mis àna nan. Melefiti àhi pakama hini ti ana leli.

²⁷ Ndam Zeruzalem akaba gəđakani gatay təsər Yezu ti nan *Bay gəđakani ya amara ni ndo, tici ma ga ndam mahəŋgaray pakama ge Melefiti ya tijəŋgey kəla vad' məpəsabana ni ndo daya. Nahkay tədäm təkad' Yezu

kwa. Təgray nahkay ti, təgra ere ye ti ndam mahəŋgaray pakama ge Melefiti tədäm amagray na.

²⁸ Ku tamal ndam Zeruzalem ni tənŋətfəŋə zlam magudarani ga makadki nan di ndo nəŋgu ni, təhi ana Pilet təkad' nan.

²⁹ Təgria zlam na dek akada ga pakama ya àbu məbəkiani a Wakita ge Melefiti bu na. Yezu àra àməta ti təzaya kisim gana kə təndal na, təfiyu e mindivin vu.

³⁰ Ay ti Melefiti àhəŋgaraba nan e kisim ba, àhəŋgriviya sifa.

³¹ Kələn gani Yezu nakəŋ àŋgəzlivu ana ndam ya təslaka akaba nan e Gelili a, tōru akaba nan a Zeruzalem ni vad' ehimeya. Nihi ti nday gani nani tagrakia sedi kə meleher ga ndam *Zude a.

³² Leli gani hini day məhi *Ma Məweni Sulumani gani ana kuli. Ere gani nani ti Melefiti àhibiya pakama gana ana ata bəŋ geli a kwa ahaslana,

³³ ay nihi ti àgria ere ye ti àhibiyu ana ata bəŋ geli na ana leli bəza gatay na. Àgray ti àna mahəŋgaraba Yezu e kisim ba, akada ya àbu məbəkiani a wakita ge Limis bu ni. A limis ye cə ni bu Melefiti àdäm : “Nak ti wuŋ goro ; kani ti nawayay ti mis təsər nu buk.” †

³⁴ « Melefiti àdəmbiya amahəŋgaraba nan e kisim ba ti èzi ba. Àdəmki ma nahkay hi : “Anəgri sulum goro ana kuli akada ya nədəm anəgri ana Devit ni.

Zlam gani nani ti *njəlatani, amandav day-day do.” ‡

³⁵ « Nahkay a mələŋ nahan bu a Wakita ge Melefiti bu keti Devit àdäm :

“Akavay divi ti bay njəlatani gayak ni èzi e mindivin vu ba.” §

³⁶ « Devit ka sarta gayan ti àgria tawi ana Melefiti akada ge Melefiti ya àwayay na. Kələn gani Devit nakəŋ àməta, ènjikibiya ata bəŋana, kisim gayan day èzia.

³⁷ Ay Bay ya ti Melefiti àhəŋgaraba nan e kisim ba ni ti, kisim gayan ni èzi ndo.

³⁸ Bəza ga mmawa, sərum lala : leli məhi ana kuli Melefiti aməbərəfəŋə zlam magudarani gekuli ni kə kuli a ti azuhva Yezu. Melefiti àmbərəfəŋə zlam magudarani gekuli kə kuli àna *Divi gayan ya àbu məbəkiani a wakita ge Məwiz ni bu na koksah.

³⁹ Ay azuhva tawi ge *Krist ya àgray ni ti Melefiti ambərəfəŋə zlam magudarani kə ndam ya təfəki ahər kə Krist na dek.

⁴⁰ Nahkay ti bumvu slimi, do ni ti zlam ya ti ndam mahəŋgaray pakama ge Melefiti tədəmkibiyu ma ni ara agrakivu ke kuli. Ma gatay ya tədəmbiyu ni ti nihi :

⁴¹ “Lekulüm ndam ya kədämum pakama ge Melefiti zlam masakani ni ti

* 13:22 1 Semiyel 13:14 ; mənəjay Limis 89.21. † 13:33 Limis 2.7. ‡ 13:34 Izayi 55.3. § 13:35 Limis 16.10.

mənjunmki ere ye ti nara nagray ni.
Ere gani nani mægri ejep ana kuli ti kjiijuma !
Anagray ti ka ya ti lekulum kəbum əna sifa
mba ni.

Ere gani nani ti ku tamal maslanja əngəhadia
ma gana ana kuli a nəngu ni,
kəgəsumkabu do.” * »

⁴² Pol əra əhia ma gana ana tay a, ka ya ti
nday ata Barnabas təhəraya a ahay ni ba ni
ti, mis ya təbu eslini ni təhi ana tay : « A vad
məpəsabana nahan ya amara ni ti nguma ga
məhikivu pakama əki ka ma hini ana leli
keti. »

⁴³ Mis təbu tedevu ti mis ndahan kay
tədəboru ata Pol nday ata Barnabas. Nday
nani ti ndam Zəde akaba mis ndahan ya
tədəbay divi ga ndam Zəde ga mazləbay Mel-
efit ni. Nahkay ata Pol nday ata Barnabas
nakəñ təzləpi ana tay, təvi njadə ana tay ti
təgəskabu *sulum ge Melefit ya əgri ana tay
ni, təmbrəñ ba.

⁴⁴ Vad məpəsabana əra ənjia nahəma, mis
ga kəsa ni ahar gədəkani təra dek ga məbi
slimi ana ma ya tədəmki ka Bay geli ni.

⁴⁵ Ndam Zəde ni təra tipia ndam ga kəsa na
dek macakalavani ti təzumki bəruv ka tay,
tənjəki ke mindivi Pol akaba ka məhiani ana
mis pakama gayəñ ni ti ma ga malfadə.

⁴⁶ Ata Pol nday ata Barnabas təra ticia
pakama ga ndam Zəde na ti angwaz əwər tay
ndo, təhi ana tay vay-vay ahkado : « Ahər
ədəm məhia ma ge Melefit na ana kuli ndam
Zəde na enjia day. Ay nihi ti lekulum
kəgəsumkabu pakama gani do ni ti, lekulum
lekulumeni kədəfumkia kislum ga mənğət
*sifa ya əndav day-day do ni do. Əgia nahkay
ti leli məhi ma gani ana ndam ya ti nday
ndam Zəde do ni.

⁴⁷ Məhi ana tay nahkay ti adəba Bay geli
əhi ana leli nahkay hi :

“Nəfəkədkur ti akada ge cengel ni ga masladı
məlan ana ndam ga jiba gərgərani
dek.

Nawayay ti kəhioru pakama əku ka nu ya
nahəngay mis ni ana mis dek,
duk kə sliri ga məlan.” † »

⁴⁸ Mis ya ti nday ndam Zəde do ni təra
ticia ma ga ata Pol nday ata Barnabas na
ti təmərvu, təzləbay Melefit azuhva pakama
gayəñ ni. Eslini nday ya ti Melefit adəba tay
ga mənğət sifa ya əndav day-day do ni na,
nday dek təfəki ahər ka Yezu.

⁴⁹ Kələñ gani mis tədəmkioru pakama əki
ka Bay geli, nahkay mis ga həd ni dek ticia
ma gana.

⁵⁰ Ay ndam Zəde ni tədəmki ma
magədavani ka ata Pol nday ata Barnabas,
ti wəl ya elimeni gatay əbu, təzləbay Melefit
ni akaba gədəkani ga kəsa ni tizirey ata Pol
nday ata Barnabas. Nahkay ndam ga kəsa

ni tənjəki ka mægri daliya ana ata Pol nakəñ,
mək təgaraba tay ka həd gatay na.

⁵¹ Ka ya ti ata Pol nday ata Barnabas
tawayay tasləka ni ti tətukaba həd ga kəsa
na ka asak gatay a ga mədəfiki ana tay
arəña gani gatay va do. Mək təsləka, tōru a
Ikoniyum.

⁵² Ndam Antiyos ya tədəbay divi ga Yezu
ni təbu təmərvu, *Məsuf Njələtani əsliva a vu
vu ana tay a.

14

*Ata Pol nday ata Barnabas tagray tawi a
Ikoniyum*

¹ Ata Pol nday ata Barnabas tōru tınjua
a Ikoniyum a ti, təhuriyu a ahay ya ndam
*Zəde *tahəngalavü Melefit ni vu keti. Eslini
təhi ma ge Melefit ana tay : azuhva ma gatay
ni mis kay təfəkia ahər ka Yezu a, ku ndam
Zəde ku ndam ya nday ndam Zəde do ni
daya.

² Ay ndam Zəde ya təwəway məfəki ahər ka
Yezu do ni təhi ma magədavani ana ndam ya
nday ndam Zəde do ni ti tizirey bəza ga mənğ
geli ye eslini ni.

³ Ku tamal nahkay nəngu ni, ata Pol nday
ata Barnabas təpəsa kay a Ikoniyum a. Ka
ya ti nday təbu eslini ni ti nday təbu təfəki
ahər ka Bay geli lala, nahkay təhi ma ge
Melefit ana mis vay-vay, angwaz əwərki tay
do. Nahkay Bay geli əvi njadə ana tay ga
magray zlam gərgəri kay ya ti mis tipi day-
day ndo ni. Bay geli əgray nahkay ti, ədəfaki
ti pakama gatay ya təhi ana mis əki ka sulum
gayəñ ni ti jiri ededəñ.

⁴ Nahkay ndam ga kəsa nani tədevu məlan
cu : mis ndahan ga ndam Zəde ni, mis nda-
han ti ni ga ndam *asak ga Yezu ni.

⁵ Eslini ti ndam Zəde akaba nday ya ndam
Zəde do ni akaba gədəkani gatay tawayay
təgri daliya ana ata Pol nday ata Barnabas,
tawayay tabazl tay əna akur.

⁶ Ndam asak nakəñ təra ticia ma gana
ti təcuhway, tōru gwar a kəsa vu ka həd
Likawuni. Kəsa nday nani ti Listir, Derbi
akaba kəsa ndahan ciḅ-ciḅeni ni.

⁷ Nday nakəñ tōru tınjua eslina ti təhi *Ma
Müweni Sulumani ana mis.

*Ata Pol nday ata Barnabas tagray tawi e
Listir*

⁸ Zal dəra nahan əbu e Listir, nəñ
manjəhadani adəba ecikaba koksah,
əsawaday day-day ndo kwa ke miwivu gayəñ.

⁹ A vad nahan nəñ əbu abi slimi ana ma
ga Pol ya adəm ni ti, Pol nakəñ əmənjələñ,
əpi ti zal dəra ni əfəkia ahər ka Yezu a, Yezu
ahəngaraba nəñ a tata.

¹⁰ Nahkay Pol ədəm kay kay, əhi ahkado :
« Cikaba, kicik jik əna asak gayak ! » Zal dəra

* 13:41 Habakuk 1.5. † 13:47 Izayi 49.6.

ni àra ècia ma ga Pol na ti ècikaba carakum, asawaday.

¹¹ Mis dal-dalani ga kèsa ni tàra tipia ere ya Pol àgray na ti tàzlah àna ma hàma ga had Likawuni, tàdàm ahkado : « Melefifit geli tàsləkabiya e melefit ba, tàmbavu mis, tàhərkiaya ke leli a ! »

¹² Nahkay tàzalay Barnabas Zəs, Pol ti ni tàzalay nanj Hermes, adaba nanj bay mēhi ma ana mis.*

¹³ Ahay gədakani ge Zəs ni ti ka ma ga kèsa. Bay misliŋi zlam ana Zəs ni ènguledbiyu kokur àna vay-vay ga zlam, àhalbiyu àbəhad tay kà mahay ga ahay ni ge misliŋieni ana ata Pol nday ata Barnabas nakəŋ. Mis macakalavani ni day tawayay ti màgray nahkay.

¹⁴ Ndam *asak ni tàra ticia ere ye ti ndam ga kèsa ni tawayay təgri ana tay na ti téguzlehkaba azana ka vu gatay a kwar kwar ga mədəfikani ana mis macakalavani ti tàwayay ere ye ti atəgri ana tay ni do, mək tàcuhwakivoru ka tay àna zlahay.

¹⁵ Təhi ana tay ahkado : « Ndam geli, kəgrum nahkay ti kamam ? Leli ti mis hihirikeni akada kuli ni timey ! Màra afa gekuli a ti ga mēhi *Ma Maweni Sulumani ana kuli ti kəmbərəŋum təwi gekuli masakani akada ya kəgrum nihi ni. Mawayay ti kəhəŋgrumioru ahàr a had ana Melefifit Bay ge sifa ni. Nanj ti àgraya məlanj ya agavəla, had, dəluv gədakana akaba zlam ya təvu a hud gatay vu ni dek.

¹⁶ Ahaslani ti àmbrəŋ mis ga had gərgərani dek ti təgray ere ye ti tàwayay ni zlam gatay.

¹⁷ Ku tamal nahkay nəŋgu ni, aŋgazlivu ana tay àna zlam sulumani ya agra ana tay ni : asləribiyu avər ana mis e melefit bu ni ti təŋgətiki zlam ka vədanj àna sarta gani. Avi zlam məzumani ana tay ti tàmərvu. »

¹⁸ Ku tamal ndam asak ni təhia ma ana tay a nahkay nəŋgu ni, wudaka tàcafəŋa mis dal-dalani na kə misliŋi zlam ana tay a ti, tàgraviya daliya dal-dal.

¹⁹ Kəlanj gani ndam *Zəde ya a Antiyos ya ka had Pisidi ni akaba nday ya a Ikoniyum ni tàra e Listir a. Tàra tɪnjia ti tàdàmki ma magədavani àki ka ndam asak ni, mək mis dal-dalani ni tégəskabá ma gatay na. Eslini mis nakəŋ tizligi Pol àna akur ga makađ nanj. Tàra tizligia nanj a nahkay ti tàdàm àmata, mək tégəjahaba nanj a kèsa ni ba, tàmbərbu nanj bəlah.

²⁰ Ay ka ya ti ndam madəbay divi ga Yezu ni tàcakalakiva nahəma, Pol nakəŋ ècikaba, mək aŋgoru a kèsa ni vu. Hajəŋ gani tàsləka nday ata Barnabas a, tōru e Derbi.

Ata Pol nday ata Barnabas tanjoru a Antiyos ka had Siri

²¹ Tōru tɪnjua e Derbi a ti təhi Ma Maweni Sulumani ana mis, nahkay mis kay tàdəbay divi ga Yezu. Kəlanj gani tàsləka, təŋga e Listir a. Tàsləka eslina ti təŋga a Ikoniyum a, mək tàsləka a Ikoniyum a ti təŋga a Antiyos ya ka had Pisidi na.

²² A kèsa nday nani bu ni ti təvia njadə ana ndam madəbay divi ga Yezu a. Təhi ana tay ahkado : « Fumki ahàr ka Yezu lala, kəmbərəŋum ba. » Təhi ana tay keti : « Tamal mawayay məhuriyani a *Məgur ge Melefifit vu ti ahàr àdəm məcaka daliya dal-dal day kwa. »

²³ Tədaba gədakani e kidɪŋ ga ndam ya təfəki ahàr ka Yezu ni ba ka kèsa ka kèsa, mək ndam *asak nakəŋ tégəs ndara akaba təhəŋgali Melefifit ana tay. Eslini təmbrivù tay a ahàr vu ana Bay geli, adaba nday nani təfəkia ahàr a palam.

²⁴ Kəlanj gani tàsləkaba ka had Pisidi a, tōru ka had Pemfili.

²⁵ Tōru tɪnjua e Perzi a ti təhi ma ge Melefifit ana mis, mək tàsləka, tōru a Atali.

²⁶ Eslini ti təcəliyu a *slalah ga yam vu, təŋga a Antiyos a. A kèsa nani bu ka ya ti tənjàki ke təwi gatay ni ti, təbivù tay a ahàr vu ana Melefifit ga magray təwi àna sulum gayəŋ. Təwi nani ti tɪndeveriŋababiya.

²⁷ Tàra tɪnjia nahkay ti tàzalakabu ndam məfəki ahàr ka Yezu ni dek, təŋgəhadı ere ye ti təgray àna njadə ge Melefifit ni dek ana tay, təŋgəhadı ana tay ahəmamam Melefifit əvi divi ana ndam ya ti nday ndam *Zəde do ni ga məfəki ahàr ka Yezu ni daya.

²⁸ Eslini tənjàhad akaba ndam məfəki ahàr ka Yezu ni agray kiya bal.

15

Mekeli kədi ana ndam ya nday ndam Zəde do ni

¹ Mis ndahanj tàsləka ka had *Zəde a, tàra a Antiyos a. Tàra tɪnjia ti təcəhi zlam ana ndam məfəki ahàr ka Yezu ye eslini ni, təhi ana tay ahkado : « Ahàr àdəm *təkeli kədi ana kuli akada ge Məwiz ya àdəm a wakita gayəŋ ni bu ni kwa. Tamal kəgrum akada gayəŋ ya àdəm ni do ni ti, Melefifit àhəŋgay kuli do simiteni. »

²⁻³ Tàra tàdəma pakama na nahkay ti ata Pol nday ata Barnabas tégəskabu pakama gani nani ndo simiteni. Nahkay gejevi gədakani àhəraya e kidɪŋ gatay akaba ndam ya tàsləkabiya ka had Zəde ni ba. Eslini ndam məfəki ahàr ka Yezu ya a Antiyos ni təvi siŋgu ge divi ana ata Pol nday ata Barnabas akaba mis gatay ndahanj mək tàsləroru tay a Zeruzalem ga mihindifiŋbiya ma gana kə ndam *asak akaba gədakana ye eslini na. Nahkay tàsləka. Ka ya ti təbu takoru ni ti

* 14:12 Zəs ti nanj bay ge melefit ga ndam Gres. Hermes ti melefit ya ti ahəŋgri pakama ga Zəs ana mis ni.

tàsləkaba ka haď Fenisi akaba haď *Samari a, tãngahadi zlam ya àgravu ni ana ndam ga Yezu ya nday tãbu ka haď nday nani ni; tãhi ana tay ahəmamam ndam ya nday ndam *Zude do ni tãfaki ahàr ka Yezu ni. Nday nakəŋ tãra ticia ma ga ata Pol nday ata Barnabas na ti tãmərɔvu dal-dal.

⁴ Ata Pol nakəŋ tōru tɔnjua a Zeruzalem a ti, ndam asak ga Yezu akaba ndam ga Yezu ndahan ni dek akaba gəďakani gatay ni tãgəskabu tay. Eslini ata Pol nakəŋ tãngəhadı ere ye ti tãgray àna njəďa ge Melefit ni dek ana tay.

⁵ Ay ndam *Feriziyeŋ ndahan ya tãfaki ahàr ka Yezu ni tãbu eslini. Tãra ticia ma ga ata Pol na ti tıćikaba, tãďəm ahkado : « Ahàr àďam tēkeli kəďi ana ndam ya nday ndam Zude do, tãfaki ahàr ka Yezu ni kwa. Ahàr àďam nday gani tãgəskabu *Divi ya tãbu məbəkiani a wakita ge Məwiz ni bu ni daya kwa. »

⁶ Nahkay ndam asak ni akaba gəďakani ni tãngasvu ga mazlapakiani ka ma gani nani.

⁷ Eslini gejewi àharaya e kidiŋ gatay ba dal-dal. Nahkay Piyer ěćikaba, àhi ana mis ni ahkado : « Bəza ga mmawa, kəsəruma kwa ahaslani Melefit àdaba nu e kidiŋ gekuli ba ti nãhi *Ma Məweni Sulumani ana nday ya nday ndam Zude do ni, ti tãfaki ahàr ka Yezu.

⁸ Melefit ti àsara ere ye ti àniviyu ana mis a məsaruv vu na. Àvi *Məsuf Njəlatani àna tay akada ya àvi ana leli ni ga madafakiani àgaskabá tay a.

⁹ ěćirkaba leli ndam Zude ni akaba tay a ndo simiteni. Àbarafəŋa zlam magudarani kà tay a, tıgia njəlatana adaba tãfakia ahàr ka Yezu a.

¹⁰ *Divi ge Melefit ya tãbu məbəkiani a wakita ge Məwiz ni bu ni ti zlam zləzladani. Ku ata bəŋ geli, ku leli leleni tekeďi mēbesebiyu zlah-zlah. Nihi ti kəfumki ŋgasa ka tay ya ti nday ndam Zude do ni tãďəbay divi gani kwa ti kamam ? Tamal kəgrum nahkay ti kahəŋgalum ma ge Melefit timey !

¹¹ Leli məsəra Melefit ahəŋgay leli ti adaba mēkela kəďi a palam do. Ahəŋgay leli ti azuhva tawi ga Bay geli Yezu ya àgri ana leli àna sulum gayan ni. Ahəŋgay leli ti akada ya ahəŋgay tay ni daya. »

¹² Eslini mis macakalavani ni dek te-te, tãbi slimi ana ma ga ata Barnabas nday ata Pol ni. Ata Barnabas nakəŋ tãngəhadı tawi gatay ya tãgray e kidiŋ ga ndam ya nday ndam Zude do ni bu ni ana tay. A pakama gatay ni bu nahama, tãďəm Melefit àvia njəďa ana tay ga magray zlam gərgərani ya mis tıpi day-day ndo na dal-dal.

¹³ Ka ya ti ata Barnabas nakəŋ tãmbrəŋa zlapay na ti Zek ěćikaba, àďəm ahkado :

« Bəza ga mmawa, bumi slimi ana pakama goro ni.

¹⁴ Simu àŋgəhadı ana leli a ahəmamam kwa ahaslani Melefit àmənjaləŋ ana ndam ya nday ndam Zude do ni ga madaba ndam gayan e kidiŋ gatay ba daya.

¹⁵ Pakama ga Simu ya àďəm ni bəlanjani akaba ga ndam mahəŋgaray *pakama ge Melefit ni, adaba a wakita gatay ni bu Melefit àďəm :

¹⁶ “Kələŋ gani ti ananğa, anələmaba ahay ge Devit ya àmbəd na.

Anəhəlaba akur ga ahay ya àmbəd na, enəďezlvaya nahan àna tay ka mələŋ gana.

¹⁷ Nahkay mis dek atadəbay nu Bay Melefit ; nday ya nday ndam Zude do, nəzalay tay ge miği ndam goro ni dek atadəbay nu. Nu Bay Melefit nəďəm nahkay,

nu ya ti nagray ere ye ti nəďəm anagray ni dek ni.

¹⁸ Zlam gani nani ti wudaka nəgraya mələŋ a ti nəsəra kwa ahaslana anagray.” * »

¹⁹ Zek àhi ana tay keti : « ěgia Melefit àďama nahkay zla nahəma, nu nəďəm məfumki ŋgasa ga magray zlam zləzladani ka ndam ya nday ndam Zude do, tawayay madəbay divi ge Melefit ni ba.

²⁰ Ere ye ti magray ni ti, hojo məbumiki wakita ana tay, məhumi ana tay ahkado : “Kàhəpəďum aslu ga pəra ba, adaba àbəlafəŋ kə Melefit do ; kəgrum mesəwehvu ba ; kàhəpəďum aslu ga zlam ya tãmarday məmərdani ni ba, kəzumum mimiz ba daya.”

²¹ Divi ge Melefit ya Məwiz àbəkı ni ti, kwa ahaslani tãbu tãďəfiki ana mis a kəsə gərgərani bu dek, tijeŋgey ma gani a ahay gərgərani ga *mahəŋgalavı Melefit bu kəla vad *məpəsabana lu daya. »

Təslərikaboru wakita ana ndam ga Yezu ya nday ndam Zude do ni

²² Zek àra àďəma ma nahkay nahəma, ndam *asak ni, gəďakani akaba ndam ga Yezu ndahan ye eslini ni dek tãďəm atəďaba mis e kidiŋ gatay ba, atəsləriuru tay ana ndam Antiyos ni akaba ata Pol nday ata Barnabas. Nahkay tãdaba Zud ya təzalay nan Barsabas na akaba Silas a, adaba nday cəeni ndam ga Yezu dek ticiiki ma ana tay.

²³ Təvi wakita ana tay ga məzikabani ana ndam Antiyos ni, tēbəkı ka wakita ni nahkay hi :

« Leli bəza ga məŋ gekuli, leli ndam asak ga Yezu akaba gəďakani ni məgri sa ana kuli, lekulum bəza ga məŋ geli, lekulum ya ti ndam *Zude do, kanjəhadum a Antiyos, ka haď Siri akaba ka haď Silisi ni.

²⁴ Micia mis ndahan tıćik afa geli, tōru afa gekuli. Tōru tɔnjua ti tiwisirikaba ahàr ana kuli

a, tævi majalay ahàr ana kuli àna pakama gatay ya tæhi ana kuli ni. Tàgray nahkay ti, leli mèvi divi gani ana tay ndo simiteni.

²⁵ Nahkay zla nahàma leli dèk ka ahar bəlan mādaba mis a ga məsələrani afa gekəli a. Nday gani atorukaboru akaba ata Barnabas nday ata Pol. Ata Barnabas nday ata Pol ti mawayay tay dal-dal,

²⁶ tægri tæwi ana Bay geli Yezu *Krist ; ku tamal tabazl tay azuhva tæwi gatay ya tagray ni nəngü ni, anğwaz àwərki tay do.

²⁷ Ndam ya ti mādaba tay a ni ti ata Zəđ nday ata Silas. Nday gani atangəhadıaba ere ye ti məbiki ana kuli ka wakita na daya.

²⁸ Pakama gani nani ti nihi: *Məsuf Njəlatani akaba leli mədəm məfəki ngasa ga magray tæwi zləzladani ndahan ke kuli do, si kəgrum zlam ya ti ahàr àdəm leli dèk magray ni kwa. Zlam gani nday hi :

²⁹ Kəhəpədum aslu ga pəra ba ; kəzumum mimiz ba ; kəhəpədum aslu ga zlam ya təmərday məmərdani ni ba ; kəgrum mesəwehvu ba daya. Tamal zlam nday nani dèk kəgrum do nahəma, akanjəhadum àna sulumani. Məmbərki pakama geli nahkay. »

³⁰ Nahkay təsləruru nday ya ti tādaba tay a ni. Nday nakəŋ təsləka, tōru a Antiyos akaba ata Pol nday ata Barnabas. Tōru tinjua ti təzalakabu ndam ga Yezu ye eslini ni, tævi wakita ni ana tay.

³¹ Təra tijeŋga wakita na ti àmərıa məbərıv ana tay a dal-dal, adaba àvikıva njədə ana tay a.

³² Ata Zəđ nday ata Silas ti nday ndam mahəŋgaray *pakama ge Melefıt. Nahkay təhia pakama gərgərana kay ana ndam ga Yezu ye eslini na, tævi njədə ana tay ti anğwaz àwər tay ba.

³³ Nday nakəŋ təpəsiyu eslini gosku 6al. Kələŋ gani ndam ga Yezu ni tævi divi ana tay ga mənğukıani ka ndam ya təslərbiyu tay ni, təhi ana tay təsləka àna sulumana. [

³⁴ Ay Silas àdəm àsləka do, anjəhad a Antiyos hıya.]

³⁵ Ata Pol nday ata Barnabas day tənjəhad a Antiyos. Eslini nday akaba mis ndahan kay təhi *Ma Məweni Sulumani ana mis, təcahi pakama ga Bay geli ana tay daya.

Ata Pol nday ata Silas takoru ka had ndahan

³⁶ Təra təgra gosku 6al a Antiyos a ti Pol àhi ana Barnabas : « Manğoru a kəsa ya ti məhibiyu pakama ga Bay geli ana mis ye eslini ni bu ni dèk, ti məmənjıyu bəza ga məŋ geli ye eslini ni akaba ti məsər manjəhad gatayani. »

³⁷ Barnabas nakəŋ àgəskabá ma ga Pol na, ay ti àdəm azəkıvu Zəŋ ya təzalay Mark ni ju.

³⁸ Pol àra ècia ma na ti àhəŋgrıfəŋ, àhi : « Məzəkıvu naŋ ba, adaba ka ya ti leli ka had Pemfıli ni ti àsləkafəŋa kè leli a, àwayay magrakabu tæwi akaba leli ndo. »

³⁹ Ata Pol nday ata Barnabas tıciyu àki ka ma ga mazay Mark ni ndo, nahkay nday nakəŋ tèdevu. Barnabas àzay Mark, təcəliyü a *slalah ga yam vu, tōru e Sipir.

⁴⁰ Pol ti ni àzay Silas ; ndam ga Yezu ye eslini ni təhəŋgalay Bay geli ti məgri sulum gayəŋ ana tay, mək ata Pol nday ata Silas təsləka

⁴¹ ka had Siri a, tōru gwar ka had Silisi. A kasa ya tinjua ni vu lu, Pol àvikıvu njədə ana ndam ga Yezu ya *təcakalavu eslini ni.

16

¹ Nahkay ata Pol nakəŋ təsləka ka had Silisi a, tōru e Derbi akaba e Listir. E Listir ti wur dagwa nahan əbu, slimi gayəŋ Timote. Məŋani wur Zəde, adəbay divi ga Yezu ; bəŋani zal Gres.

² Ndam ga Yezu ya e Listir akaba a İkoniyum ni dèk tədəm Timote ti mis sulumani.

³ Eslini Pol awayay azay naŋ ti məsawadoru akaba tay, nahkay àzay naŋ, *əkeli kəđi. Pol àgri ana Timote nahkay ti azuhva ndam *Zəde ye eslini ni, adaba nday dèk təsəra bəŋ ga Timote ti zal Gres.

⁴ Kələŋ gani ata Pol nakəŋ təsləka, tōru kama. A kasa ya tinjua ni vu lu təŋgəhadı ma ga ndam *asak akaba ga gəđəkani ya a Zərızalem ya tədəm ni ana ndam ga Yezu ye eslini ni. Təra təŋgəhadı ana tay a nahkay ti təhi ana tay təgəskabá ma gana.

⁵ Nahkay ndam ya təfəki ahàr ka Yezu a kasa nday nani bu ni dèk təŋgətkıvu njədə, kəlavad mis ndahan day təfəki ahàr ka Yezu.

Melefıt àhi ana Pol mōru e Mesədəwəŋ

⁶ Ata Pol nakəŋ təbu takoru gwar ka had Azi ti, *Məsuf Njəlatani àcafəŋa tay ga moru məhi ma ge Melefıt ana mis ye eslini na. Nahkay təsləka, tōru gwar ka had Firizi akaba ka had Galasi.

⁷ Tōru tinjua ka had Misi a wudak ti tawayay təhuriyu ka had Bitini, ay Məsuf ga Yezu àcafəŋa tay a.

⁸ Nahkay təsləkaba ka had Misi a, tōru kə gəvay ga dəluv a Truwas.

⁹ Nday təbu eslini ga məlavad ti kisim əzıdəkıvu ka Pol, əpi zal Mesədəwəŋ micikeni jıka, àhəŋgalay naŋ, àhi : « Ru afa geli e Mesədəwəŋ, kəjənaki leli ti ! »

¹⁰ Kələŋ ge kisim mızıdani ga Pol ni ti məwaya morana e Mesədəwəŋ a, adaba məsəra Melefıt əzala leli ga məhi *Ma Məweni Sulumani ana ndam ga had nana.

¹¹ Nahkay məcəliyü a *slalah ga yam vu a Truwas, məsləka mōru suwwa a Samotras. *

* 16:11 Samotras ti had e kidıŋ ga yam bu.

Hajəŋ gani mōru a Neyapolis ; mōru mīnjua ti mähəraya a slalah ga yam ni ba,

¹² mōru e Filip. Kəsa gani nani ti kəsa gədakani ga həd Mesedəwəŋ. Ndam *Rom kay tənjuhədə eslina. Mōru mīnjua ti mənjuhəd vəd 6al.

Ere ye ti ata Pol nday ata Silas təgray e Filip ni

¹³ A vəd *məpəsabana ba ti mähəraya a kəsa ni ba, mōru gwar a zalaka bu, mədəm mədi ahər ana mələŋ ga mähəŋgalavū Melefit eslini. Mōru mīnjua ti mədi ahər ana wəl macakalavani mək mənjuhəd məzləpi ana tay.

¹⁴ Wal nahan əbu e kiđiŋ gatay bu slimi gani Lidi. Naŋ wur Tiyatir, təwi gayan məsəkomoru azana ndize-ndizeni ga siŋgu kayani, naŋ əbu azləbay Melefit daya. Ka ya ti naŋ əbu abi slimi ana ma ga Pol ya ədəm ni ti Bay geli əgray ti wal ni mīci ma gani ti mähəskabu lala.

¹⁵ Kələŋ gani *təbaray naŋ akaba ndam ga həd ahay gayan dek. Təra təbara tay a ti wal ni əzəloru leli afa gani, əhi ana leli ahkado : « Tamal kəsəruma nu nəbu nəfəki ahər ka Bay geli edeđiŋ ti dəguma, kənjuhədəuma afa goro a. » Nahkay əfəki ŋgasa ke leli, mōru.

¹⁶ A vəd nahan məbu makoru ka mələŋ ga mähəŋgalavū Melefit ni ti, məbakabu ahər akaba wal nahan. Wal nani ti evidi ge mis ndahan. Seteni əniviyu a ahər bu, ədəfiki ere ye ti amara magravu ni. Nahkay ndam ya ti wal ni evidi gatay ni tənget siŋgu kay əna pakama gayan ya ti əhia ana mis a, ere gani əgravu edeđiŋ ni.

¹⁷ Eslini wal nakəŋ ənjəki ka mədəboru leli akaba Pol e meteliŋ vu. Azlah, ədəm : « Ndam nday hini ti təgri təwi ana Melefit naŋ agavəla driŋ ! Tədəfiki ana kəli divi ya akəngetum sifa əna naŋ ni ! »

¹⁸ Azlah, ədəm ma ni nahkay vəd ehimeya. Kələŋ gani əwərikabə bəruv ana Pol a, nahkay Pol nakəŋ əmbatki biyu ma ka wal ni mək əhi ana seteni ya əniviyu ni ahkado : « Nəhuk əna *slimi ga Yezu *Krist, həraya a wal hini ba ! » Eslini seteni ni əsləkiaba ana wal na həya.

¹⁹ Seteni ni əra əsləkiaba ana wal na ti, ndam ya ti wal ni evidi gatay ni təsəra wal ni aməŋgəti siŋgu ana tay va do. Nahkay təgəs ata Pol nday ata Silas, təgəjəhoru tay ka mələŋ ya mis təcakalavu ga magray seriya ni.

²⁰ Tōru tīnjua əna tay eslina ti təhi ana ndam magray seriya ni ahkado : « Ndam nday hini təbu tagudar kəsa geli. Nday ti ndam *Zude,

²¹ təcəhi zlam ana mis, ay ere ye ti təcəhi ana tay ni ti leli ndam *Rom əgəski məgəskabu do, məgray do simiteni. »

²² Mis dal-dalani ni təra ticia ma na ti nday day təzumkia bəruv ka ata Pol nday ata Silas a. Eslini ndam magray seriya ni təhi ana ndam slewja gatay ti təcakwakia zlam ka ata Pol nday ata Silas a, mək təzlə6 tay əna aday.

²³ Təra təzlə6a tay a dal-dal ti təbiyu tay a ahay ga daŋgay vu, mək təhi ana bay məjəgay ahay ga daŋgay ni ti məbi slimi ana tay lala.

²⁴ Bay məjəgay ahay ni əra əcia ma gatay na ti, əhəl ata Pol nday ata Silas nakəŋ, əbiyu tay a mələŋ nahan vu ca-ca a həd ga ahay ga daŋgay ni vu. Eslini naŋ nakəŋ əwəlfəŋ asak gatay dwa dwa kə damkoluk.

²⁵ A həd ya vəd nahəma, ata Pol nday ata Silas nakəŋ təhəŋgalay Melefit, tidii limis ; ndam daŋgay ndahan ni təbu təbi slimi ana zlam gatay ya tagray ni.

²⁶ Nday dek təbu tagray nahkay ti həd ədəday dal-dal, asak ga ahay ga daŋgay ni ədəday daya. Eslini ti mahay ga ahay ni dek təzləkvaba bəŋa bəŋa, zlam ya təwəl ndam daŋgay əna naŋ ni dek təpicəhva wir wir.

²⁷ Bay məjəgay ahay ga daŋgay ni əra əpicəkvə, əpi ti mahay ga ahay ga daŋgay ni bəŋa bəŋa nahəma, ədəday maslalam gayan a, awayay akad ahər gayan əna naŋ. Əgray nahkay ti adaba əhi ana ahər ndam daŋgay ni təcuhwa.

²⁸ Ay Pol əzlah, əhi ahkado : « Kəgri arəŋa ana ahər gayak ba, leli dek məbu ahalay. »

²⁹ Naŋ nakəŋ əra əcia ma ga Pol na ti ədəm təzi biya cengel a. Təra təzi biya cengel na ti əcuhwiyu ka mələŋ ya əbiyu ata Pol nday ata Silas ni. Ōru ənjua eslina ti agəgər slə6-slə6, əbəhadı mirdim ana tay meleher ndi6 ana həd.

³⁰ Kələŋ gani əhəlaya tay a dala va, mək əhi ana tay ahkado : « Bəbay goro ni, nəgray mam ti Melefit ahəŋgay nu ni mam ? »

³¹ Nday nakəŋ təhəŋgrifəŋ, təhi : « Fəki ahər gayak ka Bay geli Yezu. Nahkay Melefit amahəŋgay kur akaba ndam ga həd ahay gayak. »

³² Mək təhi ma ga Bay geli ana tay akaba ndam ga həd ahay gayan ni dek.

³³ A həd ga məlavəd gani nani bu bay məjəgay ahay ga daŋgay ni əhəl ata Pol nday ata Silas, əra əbarikia əmbələk gatay ni ana tay a. Nday day təbaray naŋ akaba ndam ga həd ahay gayan ni dek əna slimi ga Yezu həya.

³⁴ Kələŋ gani bay məjəgay ahay ga daŋgay nakəŋ əhəliyu tay a ahay vu ga məzum zlam. Nday təbu təzum zlam ti naŋ nakəŋ əmərvə dal-dal akaba ndam ga həd ahay gayan na dek, adaba təfəkia ahər ke Melefit a.

³⁵ Mələŋ əra əsla ti ndam magray seriya ni təslərbiyu mis afa ga bay məjəgay ahay ga daŋgay ni ga məhiani : « Baya mis cəeni na. »

³⁶ Bay majəgay ahay ga dangay ni àra écia ma na ti, àhəngri ma gani ana Pol, àhi ahkado : « Ndam magray seriya ni tàslərbiya mis a, tàdəm nábaya kəli a. Nihi ti hərumiyyu e mite vu, sləkuma àna sulumana. »

³⁷ Eslini Pol àhi ana ndam ya tàslərbiyyu tay ni ahkado : « Leli ndam Rom ti tàgəs leli, tàgrafəña seriya kè leli àna divi gana ndo, tàzlə6 leli kè meleher ge mis macakalavani, tàbaya leli a dangay ba, nihi ti tàdəm malsəka akal-akal a nahkay ti, məgəskabu aw ? Aha, məgəskabu do. Tamal tawayay nahkay ti nday ndayani àna ahàr gatay tàra tàbaya leli a. »

³⁸ Nahkay mis ya ti tàsləruru tay ni tòru tàngahadi ma ni ana ndam magray seriya ni. Nday nakəñ tàra ticia ata Pol nday ata Silas nday ndam Rom ti tàgra aŋgəwaz a dal-dal.

³⁹ Nahkay nday nakəñ tərəkia ka ata Pol a, tàgri kam-kam ana tay, tàbaya tay a ahay ga dangay ni ba, mək tàhəŋgalay tay ti tàsləkaba a kəsa ni ba.

⁴⁰ Ata Pol nday ata Silas tàra tàhəraya a ahay ga dangay ni ba ni ti tòru afa ge Lidi. Eslini tàbakabu ahàr akaba ndam məfəki ahàr ka Yezu, tàvi njəda ana tay, mək tàsləkaba a kəsa ni ba.

17

Ata Pol nday ata Silas tagray tawi e Tesalonik

¹ Ata Pol nakəñ tòru a Amfipolis, tàsləka eslina tòru a Apoloni, tàra tàsləka eslina keti tòru a Tesalonik. A Tesalonik ti ahay ga ndam *Zude ya tahəŋgalavù Melefit ni àbu.

² Eslini Pol àhuriya a ahay ni vu akada gayan ya agray kəla vad *məpəsabana ni. Vad məpəsabana mahkar ka mahar ka mahar àhuriya a ahay ni va, tàzlapakia ka pakama ya àbu məkəkiani a Wakita ge Melefit ni ba akaba nday ye eslini na.

³ Nahkay àdəfiki ma ge Melefit ana tay, àdəm ahàr àdəm *Krist *Bay gədakani ya amara ni məcakay daliya, məmət, mək mənəgaba e kisim ba kwa. Àhi ana tay ahkado : « Krist Bay gədakani ya amara ni ti nani Yezu ya nəhi ma gani ana kəli ni. »

⁴ Eslini ndam Zude 6al gani tàgəskabá ma ga Pol na, tigia ndam ga ata Pol nday ata Silas a. Ndam *Gres ya tàzlabay Melefit ni kay akaba wál kay 6al ya ti zlam gatay tàbu ni tigia ndam ga ata Pol a daya.

⁵ Ay ndam Zude ndahan ya tàgəskabu ma ga Pol ndo ni tàgrafəña solu kà ata Pol a. Nahkay tàzalakabu ndam ya tàgray tawi do, tasawaday kwanə kwanə a kəsa bu ni, mək nday gani tàhəŋgalafəña ma kè mis ga kəsa na. Nahkay nday dek akaba mis ni tàcakalavu, tàzumki 6aruv ka ndam ga ata Pol ni, tàgudari ma ana tay, tàzlahki ka tay. Kələn gani tàdəboru ata Pol nday ata Silas a

magam afa ga Zason, adaba tawayay təgəs tay ga magrafəña seriya kà tay a kè meleher ge mis macakalavani na.

⁶ Ay ti tàdi ahàr ana tay eslini ndo. Nahkay təgəs Zason akaba ndam məfəki ahàr ka Yezu ndahan, mək tàhaloru tay kè meleher ga ndam magray seriya ni. Tòru tinjua àna tay a ti tàzlah, tàdəm : « Ndam ndani ti tiwisirikaba ahàr ana mis ga duniya na dek. Nihi ti nday tàbu ahalay,

⁷ Zason day àgəskabá tay a magam afa gana. Nday gani dek tàgəskabu pakama ga *bay gədakani ga ndam Rom ya àdəm ni do, tàdəm bay nahan àbu, slimì gani Yezu. »

⁸ Ma gatay ya tàdəmki ka ndam *madəbay Yezu ni ti àhaliaba ahàr ana mis macakalavani na akaba ndam magray seriya na.

⁹ Nahkay tahi ana ata Zason akaba nday ndahan ni : « Bəhadum sinju hayən ti kəsləkuma. Amamənjay ma gani kama keti kwa ; tamal ma nahan àbi ti akəhəŋgarum sinju gekəli zlam gekəli. »

Ata Pol nday ata Silas tagray tawi e Bery

¹⁰ Məlavad àra egia ti ndam məfəki ahàr ka Yezu ni tahi ana ata Pol nday ata Silas : « Dəgum e Bery. » Mək ata Pol nakəñ tàsləka, tòru eslini. Tòru tinjua eslina ti tahiriyu a ahay ga ndam *Zude ya tahəŋgalavù Melefit ni vu.

¹¹ Ndam Zude ya e Bery ni tətama nday ya a Tesalonik na àna sulumana : tàgəskabá ma ge Melefit ya ata Pol tahi ana tay na àna hud bəlan. Kəlavad tamənjaki ka Wakita ge Melefit, tawayay ti tàsər ma ga ata Pol ya tahi ana tay ni ti ma ge jiri edəfin aw.

¹² Nahkay mis kay e kidin gatay bu tàfəkia ahàr ka Yezu a. E kidin ga ndam ya ti nday ndam Zude do ni bu ni ti mis kay 6al tàfəkia ahàr ka Yezu a daya. Nday ya ti tàfəki ahàr ni ti wál ya ti zlam gatay tàbu ni akaba zawal ndahan.

¹³ Ay ndam Zude ya a Tesalonik ni tàra ticia Pol nan àbu ahi ma ge Melefit ana ndam Bery nahəma, tàra. Tàra tinjia ti tàdəmki ma magədavani àki ka ata Pol nakəñ, tiwisinjabu mis ga kəsa ni.

¹⁴ Eslini huəya ndam ga Yezu ni tahi ana Pol : « Sləka, ndam geli təzoru kur e divi vu gwar ka daluv ni. » Mək tàsləka təzoru nan, ay ti ata Silas nday ata Timote tənəjad, tàsləka ndo.

¹⁵ Nday ya ti təzoru Pol ni tòru akaba nan a Aten. Tòru tinjua eslina ti Pol àhi ana tay : « Kəsləkuma nihi nahəma, kara kəhumi ana ata Silas nday ata Timote tənənjiki nu ahalay ke weceweceni. » Mək nday nakəñ tənə e Bery a.

Ma ga Pol ya àhi ana ndam Aten ni

¹⁶ Ka ya ti Pol nan àbu a Aten, ajəgay ata Silas nday ata Timote ni ti, àsawaday a kəsa ni bu. Nan àbu asawaday ti èpi ti zlam ga

pəra kay təbu a kəsa ni bu. Ere ye ti èpi ni àzumia bəruv a dal-dal.

¹⁷ Nahkay àhuriyu a ahay ga *mahəngalavù Melefit vu, àhi ma ana ndam *Zəde akaba mis ndahan̄ ya təzləbay Melefit ni. Kəlavad̄ ahi ma ana mis ya adi ahàr ana tay a dala bu ni daya.

¹⁸ Ndam ya təsəra zlam a kay ni təzləpa akaba Pol a daya. Mis nday nani ti ndahan̄ ndam Epikiriyej, * ndahan̄ ti ni ndam Sitəwisiyej. † Ka ya ti Pol àdəmki ma àki ka ga Yezu ya àmət mək àngəba e kisim ba ni ti mis ndahan̄ e kidiñ gatay bu tədəm ahkado : « Maslaña hini azlapay asak ma ahàr gani day àbi ti, àdəm ti mam ? » Mis ndahan̄ ti ni tədəm : « Àzlapaki ke melefit ndahan̄ ya leli məsar tay do ni. »

¹⁹ Nahkay təzaloru nañ kè meleher ga gəđakani ge seriya gatay ; məlan̄ ge seriya nani ti təzalay Eriyupəz. ‡

Töru tinjəa eslina ti təhi : « Mawayay məsar ma məwəni ya kacahi ana mis ni.

²⁰ Pakama gayak ya kədəm ni ti leli miçi day-day ndo, nahkay mawayay məsərkaba ere ye ti kədəmki ma na lala. »

²¹ Tədəm nahkay ti adaba ndam Ateñ akaba ndam mirkwi ya tanjəhad̄ eslini ni dek təbu təzlapaki ka pakama ya tiçi day-day ndo ni akaba təbi slimi ana ma gani kəlavad̄, təwi tekeđi təngətfəñ ahar ga magrani do.

²² Nahkay Pol nañ jilka e kidiñ gatay bu ka məlan̄ ge Eriyupəz ni, àhi ana tay ahkado : « Lekələm ndam Ateñ, nəsəra a zlam ya ti kəgrum ni bu dek kəbum kəzləbum melefit gərgərani kay.

²³ Ka ya ti nəbu nəsawad̄ay a kəsa gekəli bu nahəma, nipia zlam gərgərani ya kədezləmiaya ana melefit nday nani na. E kidiñ ga zlam nday nani ya kədezləm ni bu dek ti nədi ahàr ana məlan̄ *meviyekiki zlam ana melefit nahan̄. Àki məbəkiani nahkay hi : “Medezliaya ana melefit ya məsar do na.” Ay Melefit ya ti kəsərum nañ do, kəzləbum ni ti nədəfiki nañ ana kul.

²⁴ Melefit gani nani ti àgraya məlan̄ akaba zlam ya a huđ gani bu na dek ; nañ Bay gəđakani, agur huđ melefit akaba had̄ dek ; nañ ànjəhad̄viyu a ahay ya mis tedezi ni vu do.

²⁵ Zlam ya ti àhəci nañ ti mis təvi ni àbi, adəba Bay ya ti àvi sifa ana mis ti təsuf, àvi zlam dek ana tay ni nañ.

²⁶ Melefit àgraya enjenjena ti mis bəlan̄. Mək àgray ti bəza huđ ga maslaña nani tədevu jiba gərgərani ga məlan̄ ni dek akaba àgray ti tanjəhad̄ ka had̄ ya àdəm tanjəhad̄ki ni. Àfəkədvù ekwi e kidiñ gatay vu, àvi milmili akaba milevi ana tay daya.

²⁷ Melefit àgray nahkay ti, awayay ti mis tədəbay nañ, bi atədia ahàr a waw akada ge mis ya ti atam ahar, adəbay zlam a məlan̄ ziñ-ziñeni bu ni. Tədəbay nañ nahkay, ay ti Melefit nañ driñ driñ akaba mis do, ku way way do Melefit nañ àbu kə gəvay gayan.

²⁸ Nahkay zla nahəma,

“Leli məbu akaba nañ akada mis bəlan̄ : leli məbu, leli àna sifa akaba məbu magray təwi ti azuhva nañ.”

« Ku ndam midì limis gekəli ndahan̄ day tədəm nahkay, tədəm ahkado :

“Nahkay zla ti leli day bəza huđ gayan.”

²⁹ « Leli bəza huđ ge Melefit nahkay ti, məhi ana ahàr Melefit ti təzavu akaba zlam ga pəra ya təgraya tay àna gru, àna evirzegenə ahkay do ni àna akur ni ba, adəba zlam nday nani ti mis təgraya tay àna egizli gatay a ti təzavu akaba zlam ya təjalaki ahàr ga magrani ni.

³⁰ Sarta ge mis ya ti təsərkaba Melefit a ndo ni ti Melefit àjalaki ahàr do. Ayni hi ti ahi ana mis dek ku eley eley do dek təmbatkaba majalay ahàr gatay na.

³¹ Adəba àfəkada vad̄ ga magrafəña seriya àna jiri kè mis ga duniya na dek. Amagray seriya nani ti Bay ya ti Melefit adəba ni. Melefit àdəfiki ana mis dek Bay nani amagray seriya edediñ ti, àna gayan̄ ya ti àhəngaraba nañ e kisim ba ni. »

³² Mis ye eslini ni təra tiçi ma ga Pol ya àdəm mis təmət mək tanjəba e kisim ba ni ti mis ndahan̄ e kidiñ gatay bu təyefiñ, mis ndahan̄ ti ni təhi : « Əsliə, aməbi slimi a vad̄ nahan̄ keti kwa. »

³³ Eslini Pol əsləkafəña kà tay a.

³⁴ Ku tamal mis ahar gəđakani təwayay məbi slimi ana ma ga Pol va do nəngü ni, mis ndahan̄ təgəskabá ma gayan̄ ya àdəm na, təfəkia ahàr ka Yezu a. Denis bəlan̄ ga ndam ge seriya ge Eriyupəz ni nañ àkibu ka tay, wal nahan̄ slimi gani Demeris day nañ àkibu ka tay. Ndam ndahan̄ day təkibu ka tay.

* **17:18** Ndam Epikiriyej ti ndam Gres ya təgəskabu ma ga maslaña nahan̄ təzalay nañ Epikir ni. Epikir ti tiwi nañ vi 341 ka sarta ya ahaslani ni ; àdəm zlam dek tagravu kwaña kwaña àna zlam ciə-ciəni, Melefit àfi ahàr ana mis do ; àdəm tamal mis təwayay zlam kay do, təwayay mis kay do ni ti tanjəhad̄ lala tata. † **17:18** Ndam Sitəwisiyej ti ndam Gres ya təgəskabu zlam ya təcahi ana mis a Ateñ gwar ke vi 300 ga sarta ya ahaslani ni. Təcahay ma nani ti a ahay bu ; slimi ga ahay ni Sitəwi Peykili. Tədəm ahàr àdəm mis təgəskabu ere ye ti Melefit awayay ni ; ku tamal təcakay daliya dal-dal àna nañ nəngu ni si təgəskabu kwa. ‡ **17:19** Eriyupəz ti həma a Ateñ ; awayay adəmvaba « Həma ge Eres » (Eres ti melefit ga ndam Gres). Ahaslani ti gəđakani ge seriya ga Ateñ təcakalavu ka həma nani, ay ka sarta ga Pol təcakalavu ti a ahay bu. Ku tamal nahkay nəngu ni təzalay məlan̄ ge seriya nani Eriyupəz. Ahar gəđakani tagray seriya àki ka pakama ge melefit gatay.

18

Pol agray tawi a Korej

¹ Kələŋ gani Pol əsləka a Ateŋ a, ərə u a Korej.

² ərə eŋjua eslina ti ədi ahər ana zal Zude nahaŋ, tiwibiyu naŋ ka hađ Poŋ, slimi gani Ekiles. Təsləkabiya nihi guhwa ka hađ Itali a nday ata wal gayan Prisił a, ađaba bay Kəlot əhi ana ndam *Zude dek təsləkaba a Rom a.

³ Təwi gataŋ ti magray ahay ga ambəl. Nahkay Pol ənjəhađ afa gataŋ ga magrakabu təwi ka ahar bəlaŋ akaba tay, ađaba naŋ day təwi gayan akada gataŋ ni.

⁴ Kəla vad *məpəsabana Pol ahuriyu a ahay ga *mahəŋgalavù Melefit vu, əhi ma ana mis ye eslini ni, awayay ti ndam Zude akaba nday ya ndam Zude do ni təgəskabu ma gayan ni.

⁵ Ka ya ti ata Silas nday ata Timote təsləkabiya e Mesedəweŋ a, tıŋkiva ka Pol a nahəma, Pol nakəŋ əmbrəŋ təwi nahaŋ ni, ənjəki ka məhi ma ge Melefit ana mis kəlavəđ. Əhi ana ndam Zude ahkado Yezu ti naŋ *Krist *Bay gəđakani ya amara ni.

⁶ Nday nakəŋ təra ticia ma nana ti təgəskabu ndo, tındivi naŋ. Eslini ti Pol əgavfəŋa hađ kə azana gayan a ga mədəfikiani ana tay əmbrəŋa tay a. Əhi ana tay ahkado : « Melefit aməgas kəli əna seriya ti məsər gekəli ! Ahar goro amələkibu bi. Nihi ti nakoru nəhi ma ni ana nday ya ndam Zude do ni. »

⁷ Əra əhia ma ana tay a nahkay ti əsləka eslina, ərə afa ga maslaŋa nahaŋ : maslaŋa gani nani azləbay Melefit, slimi gayan Tisus Zəstəs, ahay gayan kə gəvay ga ahay ga mahəŋgalavù Melefit ga ndam Zude ni.

⁸ Ay Krispus gəđakani ga ahay ga mahəŋgalavù Melefit ni təfəki ahər ka Bay geli Yezu akaba ndam ga huđ ahay gayan dek. Ndam Korej ndahaŋ kay day təra ticia ma ga Pol na ti təfəkia ahər ka Yezu a, nahkay *təbaray tay dek.

⁹ A vad nahaŋ ga məlavəđ Bay geli Yezu əŋgazlıv ana Pol, əhi ahkado : « Kəgray əŋgwaz ba, hiuru ma goro ana mis, kəmbrəŋ ba,

¹⁰ ađaba nu nəbu akaba kur. Maslaŋa əbi emisliki məgruk daliya bi, nahkay gray təwi, ađaba ndam goro təbu kay a kəsa hini bu, təfəku ahər faŋ ndo. »

¹¹ Nahkay Pol ənjəhađ a Korej dəz əna kiya muku, əcahi ma ge Melefit ana mis ye eslini ni dek.

¹² Ka sarta ya ti bay Galiyoŋ əgur hađ Eseyi ni ti, ndam Zude dek təbedekivu ka Pol nakəŋ, təzoru naŋ kə meleher ga Galiyoŋ ka məlaŋ magray seriya.

¹³ Töru tıŋjua əna naŋ a ti təhi ana Galiyoŋ ahkado : « Maslaŋa hini acahi ana mis ti təzləbay Melefit gərgəri akaba ga ŋgumna ya ədəm ni. »

¹⁴ Təra tədəma nahkay ti Pol awayay ahəŋgrifəŋ ana tay, ay ti Galiyoŋ əhi ana tay ahkado : « Tamal lekələm ndam Zude kədəmum maslaŋa hini əgra zlam ya əbəlay do simiteni na ahkay do ni əğudara zlam nahaŋ a dal-dal ti, akal nəbi slimi ana ma gani, akada goro ya nagray kəlavəđ ni.

¹⁵ Ay nihi ti pakama ya kəlagumkivu ni ti ka zlam gekəli ya kacahum ni, əkivu ke slimi ge mis akaba ke divi gekəli ya kədəbum ni. Nahkay ti nəwayay magray seriya ga zlam nday nani do. »

¹⁶ Əhi ana tay təsləka ka məlaŋ magray seriya na.

¹⁷ Ay ndam Zude ni dek təgəs Sostəŋ gəđakani ga ahay ga mahəŋgalavù Melefit ni, təzləb naŋ kə məlaŋ magray seriya ni. Galiyoŋ nakəŋ əra əpia ere ye ti tagray na ti əhəŋgarfəŋ ndo.

Pol aŋgoru a Antiyos

¹⁸ Pol əpəs vad kay 6al a Korej. Kələŋ gani əhi ana ndam məfəki ahar ka Yezu ye eslini ni « Nasləka, nəwayay nakoru ka hađ Siri. » Eslini ərə e Seŋkrey. ərə eŋjua ti əwəskaba ahər a, ađaba əhia ana Melefit a : « Tamal kəgrua zlam ya nihindilək na ti anagray nahkay. » * Kələŋ gani təcaliyu a *slalah ga yam vu nday akaba Prisił nday ata Ekiles, tōru e Efez.

¹⁹ Töru tıŋjua e Efez a ti Pol əsləkafəŋa kə ata Prisił nday ata Ekiles a, əhuriyu a ahay ga *mahəŋgalavù Melefit vu, təzlapay akaba ndam *Zude ye eslini ni.

²⁰ Təhi mənəhađa akaba tay vad 6al əkiva, ay Pol əwayay ndo.

²¹ Əhi ana tay : « Tamal Melefit əvua divi a ti anaŋa afa gekəli a. »

Eslini naŋ nakəŋ əsləkafəŋa kə tay a, əcaliyu a slalah ga yam vu, əsləka e Efez a, ərə a Sezare.

²² ərə eŋjua a Sezare a ti əcaloru a Zeruzalem, əgri sa ana ndam məfəki ahər ka Yezu ye eslini ni, mək əsləka, ərə a Antiyos.

²³ ərə eŋjua a Antiyos a ti ənjəhađ gosku 6al. Kələŋ gani əsləka ərə ka hađ Galasi akaba ka hađ Firizi, əvi nədə ana ndam mədəbay divi ga Yezu ya ka hađ nday nani ni dek.

Apolos agray tawi e Efez akaba a Korej

²⁴ Ka sarta gani nani zal Zude nahaŋ ərə e Efez. Slimi gayan Apolos, tiwi naŋ e Elek-sendri. Naŋ ti əsara zlapay a əsađay, əsara pakama ya əbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu na dal-dal daya.

* 18:18 Mənjay Macalani 6.1-18.

²⁵ Tàcahia divi ga Bay geli Yezu a, awayay divi gani nani dal-dal. Nahkay nanj àbu àhi ma àki ka Yezu ana mis, acahi ana tay lala. Ay àsàra ge Zeñ ya *àbaray mis na cilij, do ni ti àsar baray nahanj do.

²⁶ Ànjàki ka macahi zlam ana mis a ahay ga *mahəŋgalavù Melefit ni bu, day anɔwaz àwərki nanj ka ma gani do simiteni. Ata Prisil nday ata Ekiles tàra ticia ma gayan na ti tàzay nanj, tādàfikia divi ge Melefit àkiva lala.

²⁷ Kələŋ gani Apolos nakəŋ awayay moroni ka had Eseyi. Ndam ga Yezu ya e Efez ni tégaskabá ma gana, tādəm àbəlay, mək tábikioru wakita ana ndam ga Yezu ya ka had Eseyi ni, təhi ana tay tégaskabá nanj a lala. Nahkay Apolos nakəŋ àslàka, òru eslini. Òru ènjua ti àjənaki ndam ye eslini táfəki ahàr ka Yezu ni, àgray tɔwi àna njədə ge Melefit ya àvi ni.

²⁸ Àzlapay akaba ndam *Zude kè meleher ge mis dek, àwəlki tay ka pakama. Àdàfiki ana tay vay-vay àna pakama ya a Wakita ge Melefit bu ni *Krist *Bay gədakani ya amara ni ti Yezu.

19

Pol agray tɔwi e Efez

¹ Ka ya ti Apolos nanj a Koreŋ ni ti Pol àsləkaba gwar ka həma ya ka had Azi na, òru e Efez. Òru ènjua ti àdi ahàr ana mis ndahanj ya tadəbay divi ga Yezu ni,

² àhi ana tay ahkado : « Ka ya ti kəfumki ahàr ka Yezu ni ti Melefit àvia Məsuf Njəlatana ana kuli a waw ? » Nday nakəŋ təhəŋgrifəŋ, təhi ahkado : « *Məsuf Njəlatani ti day-day mici təcalfəŋ ndo. »

³ Eslini Pol àhi ana tay : « Ay nahkay ti *baray ya tàbaray kuli ni ti baray weley ? » Təhi : « Tàbaray leli ti akada ge Zeñ ya abaray mis ahaslani ni. »

⁴ Pol àhi ana tay : « Zeñ àbaray ti mis ya tégaskabá məmbatkaba majalay ahàr gatay a ni. Àhi ana ndam *Izireyel : “Maslaŋa nahanj àbu amara, ahàr àdəm kəfumki ahàr.” Maslaŋa nani ya Zeñ àdəmki ma ni ti nanj Yezu. »

⁵ Nday nakəŋ tàra ticia ma ga Pol na ti tégaskabá, mək tàbaray tay àna *slimi ga Yezu.

⁶ Eslini Pol àbəki *ahar ka tay. Àra àbəkia ahar ka tay a ti Melefit àvi Məsuf Njəlatani ana tay : nahkay təzlapay àna ma həma ya nday ndayani tāsər do ni, təhəŋgri ma ge Melefit ana mis daya.

⁷ Mis ya tàbaray tay ni dekeni tagray kru mahar cə.

⁸ Ka sarta nani agray kiyi mahkər Pol àhuriyu kəlavəd a ahay ga *mahəŋgalavù Melefit vu. Eslini àhi ma ana mis, àgrayi

anɔwaz do. Àdəmki ma ka *Məgur ge Melefit àna njədə, awayay ti mis tégaskabu.

⁹ Ay ti mis ndahanj kay e kidij gatay bu tawayay mici ma ni do simiteni, táfəki ahàr ka Yezu ndo, tādəmki ma magədavani àki ke divi gayan kè meleher ge mis macakalavani daya. Nahkay Pol àsləkafəŋa kà tay a, àhəlkiba ndam madəbay divi ga Yezu na àkiba ka tay a. Ahay ge lekwele ga zal nahanj àbu, slimi gayan Tirenəs : eslini ndam ga Yezu nakəŋ təhuriyu kəlavəd a ahay ni vu, Pol àcahi zlam ana tay.

¹⁰ Àcahi zlam ana mis eslini vi cə, nahkay mis ga had Azi ni dek, ndam *Zude akaba nday ya ndam Zude do ni, ticia ma ga Bay geli Yezu a.

Bəza ga Seva akaba ndam maharam ndahanj

¹¹ Eslini Pol àgray zlam gərgəri kay àna njədə ge Melefit, ku ndam ga Yezu tekedí tipi day-day ndo.

¹² Nahkay mis təhəl endəwi akaba azana ndahanj ya Pol ènjifija ni, tòru táfəki ka ndam ga arməwər. Ndam ya ti tinjifija àna zlam nday nani ka tay a ni təŋgaba, ndahanj seteni təsləkiaba ana tay a.

¹³ Ndam *Zude ndahanj təbu təsawadəy ka kəsa ka kəsa, tagariaba seteni ana mis a. Nday day tawayay tagariaba seteni ana mis àna slimi ga Bay geli Yezu a, nahkay ku way way do àhi ana ata seteni ni ahkado : « Nəhi ana kuli, sləkumiaba ana maslaŋa hini àna *slimi ga Yezu ya Pol adəmki ma na. »

¹⁴ Ndam Zude ndahanj təbu nday adəskəla, slimi ga bəŋ gatay Seva, nanj gədakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit. Nday day təbu təhi ma ana seteni nahkay.

¹⁵ A vad nahanj tawayay tagariaba seteni ana mis a. Tàra təhia ma na ana seteni na ti seteni ni àhəŋgrifəŋ ana tay, àdəm ahkado : « Yezu ti nəsəra nanj a ; Pol ti nicia slimi gayan a ; ay lekəlum ti ndamam ? »

¹⁶ Seteni ni àra àdəma ma na nahkay ti maslaŋa nani ya seteni àniviyyu ni àkadvu akaba tay, àtama tay a dek àna njədə. Nday nakəŋ dek təharaya a ahay ba, təcuhway, vu gatay dek ambələk, azana day àki ka tay ka vu bi.

¹⁷ Ndam Efez dek, ndam Zude akaba ndam ya ti nday ndam Zude do ni, ticia ere ye ti àgravu na. Təgra anɔwaz a dal-dal ; təzəbay Bay geli Yezu, tādəm nanj gədakani.

¹⁸ Mis ya táfəkia ahàr ka Yezu a ni ti tàra kay, tādəfaya zlam ya tğudaru na vay-vay.

¹⁹ Ndam ya tğray maharam ahaslani ni təhəlbiyyu wakita ga maharam gatay ni, təviyekaba kè meleher ge mis a dek. Təcəl sinju ga wakita nday nani grusu dəbu kru kru zlam.

²⁰ Nahkay Bay geli ádafaki njéda gayan ; pakama gayan akoru kama kama, kélavad mis ndahan tégaskabu.

²¹ Kələŋ ga zlam nday nani ti Pol ádam : « Nakoru ka had Mesedəweŋ akaba ka had Eseyi, anasləka eslina ti nakoru a Zerəzalem. Anasləka a Zerəzalem a ti ahər əhu nāru a Róm. »

²² Əra ádəma nahkay ti əsləroru ndam gayan cə, ata Timote nday ata Erest, ka had Mesedəweŋ. Nan nanani ti ni ənjəhadkivu gosku 6al ka had Azi.

Ndam Efez təzumki bəruv ka ndam ga Yezu

²³ Ka sarta gani nani ti zlam magədavani zləzlədani əgrava e Efez azuhva divi ga Yezu a.

²⁴ Zal nahan əbu, slimi gani Demetriyəs, tewi gayan ga magray zlam sulumani əna gru. Ahar gədəkani agraya mazavu ga ahay gədəkani ge Ertemis * na ci6-ci6ena. Ndam ya təgri tewi ni təngət singu kay əna nan.

²⁵ Demetriyəs nakəŋ əcəkalakabu tay akaba ndam ya tagray tewi akada gayan ni, mək əhi ana tay ahkado : « Zləbaba goro ni, kəsəruma mənğətum zlam ti əna tewi geli hini ya magray ni.

²⁶ Ay nihi ti kipurəma akaba kicuma ere ye ti Pol əgray na. Əhi ana mis ahkado zlam geli ya magraya tay əna ahar geli gelena ni ti melefıt do. Ma gayan ya ti ádam ni ti mis kay tégəskabá. Tégəskabu ma gayan ni ti mis ya ahalay e Efez ni cilin do, mis ya ka had Azi ni ndahan day tégəskabá.

²⁷ Mis təbu tici ma gayan ni ti atədəm tewi geli ya magray ni əbələy do. Atədəm ahay gədəkani ge melefıt geli Ertemis gədəkani ni day zlam masakani. Ertemis melefıt geli gani ti ndam ga had Azi akaba mis ga duniya dek təhəŋgrioru ahər a had, ay nihi ti atədəm nan day zlam masakani. »

²⁸ Demetriyəs nakəŋ əra ádəma ma na nahkay ti mis ya təbi slimi ni təzuma bəruv a dal-dal, təzlah, tədəm : « Ertemis melefıt ga ndam Efez ni ti nan gədəkani. »

²⁹ Mis ga kəsa ni dek tərə ticia ma na ti təgray tuwər. Nahkay tōru tégəs ata Gayus nday ata Aristark, nday ndam Mesedəweŋ, adəba nday gani təsawadəkabu akaba Pol. Tərə tégəsə tay a ti təhəloru tay ke we-weweceni ka mələŋ gatay ya təcakalavu tamənjaləŋ kə givi ni. †

³⁰ Eslini Pol awayay ahurkiviyu ke mis macakalavani ni, ay ti ndam mədəbay divi ga Yezu ni təcafəŋa nan a.

³¹ Zləbaba gayan ndahan təbu, nday ndam ga ŋgumna ga had Azi. Nday day təslərkiuru

mis ti təhi ahkado kam-kam ōru ka mələŋ ge givi ni ba.

³² Mis ni tərə təcakalava nahəma, ma gatay ərakaboru ndo ; ku way way do azlah, ádam ma gayan tera. Nahkay mis kay e kidin gatay bu ŋgay təcakalakivu kamam ti təsər do simiteni.

³³ Eslini zal nahan əvu, slimi gani Eleksender. Ndam *Zədə ndahan e kidin ge mis macakalavani ni bu təhiaba ma gana, təhi mōru mədəmaya ma na kə meleher ge mis na dek. Eleksender nakəŋ əra əcika kə meleher ge mis na ti ádadı ahar ana tay, awayay azlapay.

³⁴ Ay tərə təsərə nan zal Zədə nahəma təzlah, təpəski ka zlahay ni agray njemdi cə, tədəm ahkado : « Ertemis melefıt ga ndam Efez ni ti nan gədəkani ! Ertemis melefıt ga ndam Efez ni ti nan gədəkani ! »

³⁵ Kələŋ gani bay məhəŋgri pakama ga ŋgumna ana ndam ga kəsa ni əhi ana mis macakalavani ni təlakakaba, mək mis nakəŋ təlakakabá ededin a. Tərə təlakakabá ti əhi ana tay ahkado : « Lekulum ndam Efez ni, mis ga duniya ni dek təsərə Efez ti mələŋ *njələtani ga ahay ge Ertemis melefıt geli gədəkani ni. Mazavu ge Ertemis nakəŋ ya əsləkabiya e melefıt ba ni ti mis dek təsərə nan day a had ga ahay gani bu.

³⁶ Masləŋa ya ádam ma gani nani ma ga malfada ni ti way ? Nahkay ti jalum ahər lala, lakumkaba, kəgudarum ma ba.

³⁷ Mis nday ndani ya kəhələmbiyu tay ahalay ni ti təhələbabiya zlam akal a ahay ge melefıt geli ni ba ndo. Tindivi melefıt geli gani ndo daya.

³⁸ Ay tamal ti ata Demetriyəs akaba ndam ya tagrakabu tewi ni tawayay məbəhadki mirdim ka masləŋa nahəma, mələŋ ge seriya əbu : tōru təbəhadki ka tay eslini afa ga ndam magray seriya ni.

³⁹ Ay tamal ti zlam nahan əbu kawayum kihindəm nahəma, ka fat ya ti gədəkani atəcakalava ni ti akədəgum əna ma gani afa gatay kwa.

⁴⁰ Geli ya ti məcakalavu kani ni ti ndam *Rom atəhi ana leli kəcakalumvu ti kawayum kakadumfəŋya kə ŋgumna tək, kəcakalumvu ti əki ka mam ? Ay ti amənğət ma ga məhəŋgrifəŋani ana tay ti tégəsiki ana leli do. »

⁴¹ Bay məhəŋgri pakama ga ŋgumna ana mis nakəŋ əra ádəma ma na nahkay ti, əhi ana mis macakalavani ni ku way way do məsləka, mōru a magam.

20

* 19:24 Ertemis ti melefıt walani ga ndam Gres ; tədəm nan melefıt ge kiya akaba ga waray. Ahay gayan gədəkani ti e Efez ; ahay nani ti gədəkani, sulumani dal-dal ; mis tədəm ahay nani bilin ga zlam adəskəlani ya təgri ejeŋ ana mis a duniya bu dek ni. † 19:29 Mələŋ ga mamənjaləŋ ke givi e Efez ti gədəkani. Azum mis agray 26.000.

Pol akoru e Mesedawen akaba e Gres

¹ Ndam ga kɛsa ni tɔra tɛmbrɛna magray tuwar a nahɛma, Pol ɔzalakabu ndam madɛbay divi ga Yezu ni, ɔhi ana tay tɔza njɛda. ɔra ɔhia ma ana tay a nahkay ti ɔgri sa ana tay mɛk ɔslɛka, ɔru e Mesedawen.

² ɔru ɛnjɛa eslina ti ɔsawaday ɔvi njɛda ana ndam mɛfɛki ahɔr ka Yezu ni ɔna ma gɛrgɛrani kay ya ɔhi ana tay ni. Kɛlɛn gani ɔslɛka, ɔru e Gres,

³ ɔnjɛhad kiyi mahkɛr. Ka ya ti awayay acɛliyu a *slalah ga yam vu akoru ka had Siri ni ti, ɛcia ndam *Zude tɛzlapakia ga mɛgri zlam magɛdavana. Nahkay nan nakɛn ɔngoru gwar e Mesedawen zlam gayan.

⁴ Ndam ya tɛsawadɛkaboru akaba nan ni ti ata : Sopatros wur ge Pirus ga kasa Berey ; Aristark, Sikɛndus nday ga kɛsa Tesalonik ; Gayus ga kasa Derbi ; Timote ; ata Tisik nday ata Trofim ga kɛsa ya ka had Azi ni.

⁵ Nday nakɛn tɛslɛka tɔru kama, tɔru tɔjɛgay leli a Truwas.

⁶ Leli ti ni kɛlɛn gani wumɛri ya tɛzumvu dipɛn *miwisinjeni do ni mɛslɛka e Filip a, mɔru mɛcɛliyu a slalah ga yam vu ga moru minjiki tay a Truwas. Mɛgray vad zlam ka ahɔr divi, day ti mɔru minjiki tay. Esline magray gosku sekw.

Pol ahi ma ge Melefit ana mis a Truwas

⁷ Mɔra mɛngasva ga mɛzum daf ge Melefit a ka ahɔr bɛlan mɛlakarawa ka fat ga sɛvdi fat ɔdiya a ahay ya nahɛma, Pol ɔhi ma ge Melefit ana mis mɛngasvani ni. Adaba ɔsɛra mɛlan amasla ti ara aslaka nahama, ɔhi ma ni ana mis ni duk ɔbiviyu ana hud mɛlavad.

⁸ Cɛngɛl tɛbu kay a ahay ya ti leli mɛngasva ni vu. Ahɔr gani nani ti ka ahɔr ga ahay ndahan.

⁹ Esline wur dagwa nahan slim gani Ewtis nan ɔbu manjɛhadani digusa a moftotur bu ni ti ɛnjia dɛwir a dan. Ka sarta gani nani ti Pol nan ɔbu azlapay kekileɛna. Wur dagwa nakɛn nan ɔbu enji dɛwir nahkay ti ɔdɛbiyu kwa ka ahɔr ga ahay ya mahkɛr ya leli mɛvu ni bu, ɔdaya ka had a. Nahkay tɔra tizefteba nan a ti nan mɛmɛtani ɔndava.

¹⁰ Ay Pol ɔhɛraya a ga had a, ɔdɛkiyu ka wur dagwa nakɛn mɛk ɔzay nan a ahɔr vu. ɔra ɔza nan a nahɛma ɔhi ana mis ni ahkado : « ɔhɛli ahɔr ana kɛli ba, ɔmɛt ndo. »

¹¹ Kɛlɛn gani Pol nakɛn ɔcɛloru a ahay ni vu zlam gayan. ɔru ɛnjɛa ti ɔzay *dipɛn, ɛsekaba mɛk ɔzum. ɔra ɔzuma dipɛn na nahɛma, ɔchahi zlam ana mis ni keti hundum mɛlan pay. Mɛlan ni ɔra ɔcada ti nan nakɛn ɔslɛka.

¹² Wur dagwa ni ti ni tɛzoru nan a magam, ɔmɛt ndo nan lala zlam gayan. Nahkay mis ni dɛk tɛmɛra dal-dal.

Pol aslɛka a Truwas a, akoru e Milet

¹³ Mɛlan ɔra ɔsla ti leli mɛcɛliyu a *slalah ga yam vu ga moru mɛzɛvu Pol a Asos. Nahkay leli nakɛn mɛslɛka, mɔru minjiyu enji gayan. Nan ti ni ɔzay divi ga asak, ɔdɛm amoru mazay nan esline kwa.

¹⁴ Pol nakɛn ɔru ɛnjikia leli a Asos a nahɛma, mɛzɛvu nan a slalah ga yam ni vu mɛk mɔru e Mitilɛn.

¹⁵ Mɔru minjɛa ti hajɛn gani mɛslɛka, mɔru a Siyu. Hajɛn nahan gani mɛslɛka mɔru a Samos. Hajɛn tegani gani day kwa ti minjiyu e Milet.

¹⁶ Micik e Efez ndo, adaba Pol ɔwayay minji sarta gayan esline ka had Azi do. Nan ɔwacavu ga moroni a Zeruzalem, awayay ti ahɔr ɔdɛm wudaka tagray wumɛri ge *Pɛntikwet ni ti ɛnjɛa.

Ma ga Pol ya ɔhi ana gɛdɛkani ga ndam Efez ni

¹⁷ Nday tɛbu e Milet nahkay ti Pol nakɛn ɔslororu mis e Efez ga mazalabiyu gɛdɛkani ga ndam mɛfɛki ahɔr ka Yezu ye esline ni.

¹⁸ Gɛdɛkani nakɛn tɔra tinjia ti Pol ɔhi ana tay ahkado : « Kwa ka fat goro ya ti nɔra a Azi a ɔbivaya ana vad ya kana ni ti, kɛsɛruma ahama mamɛnjɛhadkabu akaba kɛli na akaba ere ye ti nɔgra na.

¹⁹ Kɛsɛruma tɛwi ya ti nɔgri ana Bay geli na ; a hud ge tɛwi gani nani bu ni ti nɔzay ahɔr goro akada ge mis gɛdɛkani ndo ; ku tamal nahkay nɔngɔ ni mis tɛzumua bɛrurav a akaba tɛgrua daliya adaba ndam *Zude tɔgraku mbada-mbada palam.

²⁰ Kɛsɛruma daya nimbiriɛn zlam ya ti ɔbɛlay ajanaki kɛli ni ana kɛli ndo. Zlam ni dɛk nɛhia ana kɛli a, nɛchahia ana kɛli kɛ meleher ge mis a vay-vay. A magam gekɛli day nɛhia zlam na dɛk ana kɛli a, nɛchahia ana kɛli a daya.

²¹ Ma goro ya nɛdɛm ni ti nɛhi ana ndam Zude akaba ana nday ya ndam Zude do ni ɔna njɛda goro dɛk tɛmbatkaba majalay ahɔr gatay a, tɛgɛskabu ma ge Melefit, tɛfɛki ahɔr ka Bay geli Yezu.

²² « Ay nihi ti nakoru a Zeruzalem akada ga Mɛsuf *Njɛlatani ya ɔhu "Ru" kwa ni. Ere ye ti amagrakuvu esline ni ti nɛsɛr do.

²³ Ay ti ere ye ti nɛsɛr nahɛma nihi : a kɛsa ya nakoru ni vu dɛk ti *Mɛsuf Njɛlatani ɔhu ma, ɔdɛm atɛfiyu nu a danjay vu, atɛgru daliya.

²⁴ Ay a majalay ahɔr goro bu nahɛma, ku tamal nɔbu ɔna sifa, ku nɛmɛt nɔngɔ ni arana gani goro do. Ere ya nawayay ni ti, nawayay nindeveriɛnaba tɛwi ga Bay geli Yezu ya ɔhu gray ni cilin. Tɛwi gayan gani ti ga mɛhi *Ma Mɛweni Sulumani ɔki ka *sulum ge Melefit ana mis.

²⁵ « Nəpəsa e kidīn gekūli ba dek, nəhia ma āki ka *Məğur ge Melefit ana kuli a. Ay nihi nəšəra ekipəmkiwu wur ge eri goro va do.

²⁶ Adaba zlam gani nani nəhi ma ana kuli kani : Tamal maslaŋa e kidīn gekūli bu əjija ti ahar goro ākibu bi.

²⁷ Nədəm nahkay ti adaba nədəfikiaba ere ye ti Melefit awayay agray na dek ana kuli a, day nimbirifin arana ana kuli ndo.

²⁸ Nahkay ti bumi slimi ana ahār gekūli, bumi slimi ahar gədəkani ti ana mis ndahan ya ti Məsuf Njəlatani əbəhadıvu tay ana kuli a ahar vu ni akada ge mis ya təbi slimi ana zlam ga gənwaw ni. Wur ge Melefit əmət ti azuhva mis nday nani. Nahkay ti bumi slimi ana tay lala.

²⁹ Nəšəra ka ya ti anasləka afa gekūli a ni ti mis ndahan atara təhurkiyiyu ke kuli akada ga karā gili ya təhurkiyiyu ka zlam ga gənwaw ni. Nahkay ti nday gani nani ti atəgrikaba ahār ana mis na kway-kwayay.

³⁰ Ku e kidīn gekūli gekuleni bu day mis ndahan atasakad malfada, tawayay ti ndam məfəki ahār ka Yezu ni tədəbay tay.

³¹ Nahkay ti bumvu slimi, dəgəzlumki ahār ka zlam ya nəcahi ana ku way way do gekūli vi mahkər məlafat akaba məlavad ni. Ka ya ti nəcahi zlam nday nani ana kuli ni ti yam tuway goro adəgaya daya.

³² « Ay nihi ti nəmbrivū kuli a ahar vu ana Melefit. Nan gani aməgri sulum gayan ana kuli akada ya adəm aməgri ana kuli ni. Nan ti esliki məvi njada ana kuli ti kəfumki ahār ka Yezu atam ya ti kəfumki ahār nihi ni. Esliki məvi zlam sulumani ana kuli akada ya aməvi ana ndam gayan dek ni.

³³ Nu ti ku sinğu, ku gru, ku azana ga maslaŋa əgə eri ndo :

³⁴ Iekuləm day kəsəruma, nu ti nəgray təwi əna ahar goro goroani day kwa ti nəngəti zlam ana huđ goro akaba ana ndam goro ya masawaday akaba tay ni.

³⁵ Nu nahəma, a huđ ga zlam ya nəgray ni bu dek ti nədəfikiaba ana kuli a, ahār adəm si kəgərum təwi kwa, nahkay ti kəngətum zlam ga məjənaki ndam talaga əna nan. Bay geli Yezu adəm əna ahār gayan ahkado : “Kəvi zlam ana mis ti amar kur atama ya mis avuk na.” Ma hini ya adəm ni ti jalumki ahār lala. »

³⁶ Pol əra adəma ma hina nahkay nahəma, əbəhad mirdim grik akaba tay, ahəngalay Melefit.

³⁷ Eslini nday dek titəwi, tədəgakiyu ka Pol nakəŋ cip cip ga məgri sa.

³⁸ Bəruv awər tay ti ahar gədəkani azuhva əhi ana tay ahkado : « Ekipəmkiwu wur ge eri goro va do » ni palam. Təra təgria sa ti təzoru nan e divi vu bədak ka məlan ga *slalah ga yam ya akoru acəlviyu ni.

21

Pol akoru a Zeruzalem

¹ Ka ya ti məcəliya a *slalah ga yam va, mədeva akaba tay a nahəma, mōru suwwa a Kos. Məra məsləka eslina ti həjəŋ gani mīnjia a Rot a. Kələŋ gani məsləka eslina, mōru a Patara.

² Eslini mədi ahār ana slalah ga yam ga moroni e Fenisi, məcəlviyu mək məsləka.

³ Məra mīnjia e kidīn ga dəluv ni ba nahəma, məcoru Sipir gwar ka ahar ga gəjar geli, mōru suwwa ka had Siri. Məra mīnjia eslina ti micik e Tir ka məlan ga slalah ga yam ya ticik ti mis təhəlaba zlam a ni.

⁴ Eslini mədi ahār ana ndam mədəbay divi ga Yezu ni, mənəhad gosku sekwa akaba tay. Nday nakəŋ *Məsuf Njəlatani adəfikiaba ere ye ti amagrakiviyu ka Pol a Zeruzalem na ana tay a, nahkay təhi ana Pol : « Kōru ba. »

⁵ Məra məzuma gosku sekweni na akaba tay a ti məhi ana tay leli məsləka, nahkay nday dek akaba wāl gatay akaba bəza gatay təzoru leli e divi bu, məsləkaba a kəsa ni ba, məra mīnjia kə gəway ga dəluv a ti məbəhad mirdim, məhəngalay Melefit.

⁶ Mara medevu akaba tay wudək nahəma, məgravu sa akaba tay. Kələŋ gani leli məcəlviyu a slalah ga yam vu, nday ti ni təsləka, təngoru a magam gatay.

⁷ Leli nakəŋ məsləka e Tir a ti mōru a Petlemayus. Eslini mōru mədi ahār ana ndam məfəki ahār ka Yezu, məgri sa ana tay, mənəhad akaba tay ruk mək mənədəhadbu.

⁸ Mələŋ əra əsla ti mōru a Sezare afa ge Filip bay macahi ma ge Melefit ana mis ni, mək mənəhad eslini. Ka ya ti tədaba mis a adəskəlana a Zeruzalem a ni ti nan əkibu ka tay.

⁹ Bəza dahalay gayan təbu fađ, təsər zawal do, təbu təhəngri pakama ge Melefit ya awayay əhi ana mis ni ana mis.

¹⁰ Leli məbu eslini vad ehimeya nahəma, zal nahan slimi gani Agabus əsləkabiya e Zude a, ədi ahār ana leli. Nan gani ti bay mahəngaray *pakama ge Melefit.

¹¹ Əra ənjia ti əzay maslpara ga Pol mək əwəlkabu asak akaba ahar gayan əna nan. Nahkay adəm : « Ere ye ti Məsuf Njəlatani adəm ni nihi : “Bay ga maslpara hini ti ndam *Zude atoru təwəl nan a Zeruzalem akada goro hini ya nəwəlkabu asak akaba ahar ni. Atəgria nahkay ti atəvi nan ana ndam ya ti nday ndam Zude do ni.” »

¹² Leli nakəŋ məra micia ma gayan na nahkay ti, leli akaba bəza ga məŋ geli ya eslini a Sezare ni məhəngalay Pol, məhi : « Kam-kam kōru a Zeruzalem ni ba ti. »

¹³ Ay ti Pol əhi ana leli ahkado : « Kitəwəm ti kamam ? Kawayum kəbumuv əngwaz ti kamam ? Nu ti ku takoru takad nu a Zeruzalem azuhva Bay geli Yezu tekeđi

aranı gani goro do. Tamal ti takoru təwəl nu ciliñ ti ma gani goro mam ; nəgray anğwaz do, nəgəskabu nahkay. »

¹⁴ Misliki mekelikaba ma gayan na ndo ni ti məmbrəñ nan, mədəm ere ye ti Bay geli Yezu awayay ni mığray ciliñ.

¹⁵ Məra məpəsa eslina vad a 6al nahəma, məslamalavu mək möru a Zeruzalem.

¹⁶ Ka ya ti möru ni ti, akaba ndam Sezare ya tadəbay divi ga Yezu ni. Möru mınjua ti təzoru leli afa ga zal Sipir nahəñ slimi gani Mənasəñ ka mələñ ya ti makoru manjəhad ni. Nan gani ti əfəkia ahər ka Yezu a əpəsa.

Pol akoru afa ge Zek

¹⁷ Leli nakəñ möru mınjua a Zeruzalem a ti bəza ga məñ geli ye eslini ni təgəskabu leli əna məmərani.

¹⁸ Həñ gani ti möru akaba Pol afa ge Zek. Möru mınjua ti mədi ahər ana gədəkani ga ndam məfəki ahər ka Yezu ni dek macakalavani eslini.

¹⁹ Pol əgri sa ana tay mək anğəhad təwi gayan, anğəhadı zlam ya ti Melefit əgray e kidıñ ga ndam ya ti nday ndam *Zəde do ni bu ni dek ana tay.

²⁰ Təra ticia ma gayan na ti təzləbay Melefit, mək təhi ahkado : « Kici ndo waw wur ga məñ geli ni ? E kidıñ ga ndam Zəde bu ni ti ndam ya təfəki ahər ka Yezu ni ti tagray dəbu ehimeya. Nday dek təgəskabə *Divi ge Melefit ya əbu məbəkiani a wakita ge Məwiz ni ba lala.

²¹ Ticia nak kəbu kəhi ma ana ndam Zəde ya təbu tanjəhad e kidıñ ga ndam ya nday ndam Zəde do ni bu ni, kəhi ana tay təmbrəñ Divi ge Melefit gani nani, *təkeli kədi ana bəza gatay va ba akaba tədəbay manjəhad ya ahaslani ga ndam Zəde ya tadəbay ni va ba ferera.

²² Ay nihi ti magray ahəmamam ? Tara tici nak kəbu əhalay ni.

²³ Nihi nahəma, gray ere ye ti məhuk ni : mis təbu fad əhalay, təhi ana Melefit : “Tamal kəgria zlam ya mihindilək na ana leli a ti məwəskaba ahər a.” *

²⁴ Ka ya ti takoru tagray zlam ge migi *njalatani ni ti dəgum akaba tay. Siñgu gatay ya ahər ədəm təpəl ni ti pəlkia ka tay a : nahkay ti etisliki məwəskaba ahər a. Kəgra nahkay ti ma ya mis tədəmkuk ni ti, mis dek atəsər ma gatay ni ma ga malfada. Atəsər nak nakani kəmbərəñ Divi ge Melefit ya əbu məbəkiani a wakita ge Məwiz ni bu ni ndo, kəbu kadəbay əna divi gani lala.

²⁵ Ay nday ndahan ya nday ndam Zəde do təfəki ahər ka Yezu ni ti məbikiəya wakita ana tay a əndava. Ere ye ti mazlapaki ni, məhi ana tay ahkado : “Kəhəpədu m aslu ga pəra ba, kəzumum mimiz ba, kəhəpədu m

aslu ga zlam ya təmərdəy məmərdani ni ba, kəgrum məwəwəhu ba daya.” »

²⁶ Nahkay həñ gani Pol nakəñ təsləka akaba mis fədani na, təgray zlam gatay ge migi njalatani. Kələñ gani Pol nakəñ əhuriyu a dalaka ga *ahay gədəkani ge Melefit ni vu. Əhi ana ndam *manğalabakabu mis akaba Melefit ni ahkado : « Amagra vad adəskəla ti migi njalatani, nahkay ti ku way way do geli amənğa ga məvi sədaga ana Melefit a. »

Təgəs Pol

²⁷⁻²⁸ Vad adəskəlani ara andav wudək nahəma, ndam *Zəde ga had Azi ni tipi Pol a dalaka ga *ahay gədəkani ge Melefit ni bu. Təra tipia nan a ti tədəmki ma magədavani, təzlahki, tədəm : « Ndam *Izireyel, dəgumkiva ke leli a. Zal ya ti adəmki ma magədavani ka ndam Izireyel, adəmki ma magədavani ke *Divi ge Melefit ya Məwiz əbəkni ni akaba adəmki ma magədavani ka ahay gədəkani ge Melefit ni nan hi. Nan ti ku eley eley do dek ahi ma gayan ni ana mis dek. Nday ya ti nday ndam Zəde do ni tekefi əvia divi ana tay a, təbu təhuriyu a ahay gədəkani *njalatani ge Melefit ni vu. Nahkay əgudarkabə ahay na ! » Ndam Zəde ga had Azi ni təra tədəma nahkay ti mis kay tərəkiva ka tay a, mək təgəs Pol nakəñ.

²⁹ Tədəm Pol əgudarkabə ahay na ti, adaba tipikaba tay ata Trofim zal Efez na təbu təsawadəkabu a kəsa bu. Nahkay təhi ana ahər ahkado Pol nan əbu afiyu nan a ahay gədəkani ge Melefit ni vu.

³⁰ Mis ga kəsa dek təra ticia ma na ti tərəkia ka Pol nakəñ ke wecewecəna a ahay gədəkani ge Melefit ni va. Təgəsaya nan a yaw, təgəjahaya e mite va mək təzləkvü mahay ga ahay ni dek həya.

³¹ Tawayay takad nan wudək nahəma, ma gani ənjua afa bay ga ndam sləwja ga ndam *Rom a. Təhi ahkado : « Tuwər əgrava əhalay a kəsa Zeruzalem ba dek. »

³² Eslini bay ga ndam sləwja ni əday ndam sləwja akaba gədəkani gatay ndahan ke wecewecəni, təcuhwakioru ke mis dal-dalani ni. Mis ni təbu təzləb Pol, ay təra tipia bay ga ndam sləwja akaba ndam sləwja gayan na ti təmbrəñ məzləb nan həya.

³³ Eslini bay ga ndam sləwja ni əhadəkfənjiyu ka Pol, əgəs nan mək əhi ana ndam sləwja gayan ni təwəla nan əna jejirbi a cə. Əhindifnə ma kə mis na, əhi ana tay ahkado : « Nan way ? Əgudar mam ? »

³⁴ Ay ti mis ya ti eslini ni ku way way do azlah, adəm ma gayan nahəñ. Nday təbu təzlah nahkay ti bay ga ndam sləwja ni ecikaba ere ye ti mis tədəm na do. Eslini

* 21:23 Məñjay Macalani 6.1-18 ; Təwi 18.18.

àhi ana ndam slewja gayan ni tázoru Pol ka malar ga ahay gatay ya tanjəhadvù ni.

³⁵ Tòru tinjua àna nan a, təbu təcəl dava ga ahay ni ti tázay nan mazani kwa, adaba mis ni təmbrənj nan do, tawayay təzlə6 nan keti, ³⁶ nday dek təzlahənjoru, tədam : « Kāduma ! »

Pol adəm ma ga vu gayan kə meleher ga ndam Zude

³⁷ Ka ya ti tawayay təziyu Pol nakənj a dalaka ga ahay ni vu nahəma, àhi ana bay ga ndam slewja ni ahkado : « Nawayay nəhuk ma ti kəvu divi gani aw ? » Bay ga ndam slewja ni àhənjgrifənj, àhi : « Kəsəra ma Gres a waw ? »

³⁸ Tata zal Ezip ya ti àgəskabu ma ga ngumna ndo, àgray ti mis dəbu fad tādəbay nan, tarakaboru akaba tay a huđ gili vu guhwa hini ni ti nak do waw ? »

³⁹ Pol àhənjgrifənj, àhi ahkado : « Nu zal Zude, tiwi nu a Tars ka had Silisi, nu mis ga kəsa gəđakani. Nəgruk kam-kam ; vu divi ga məhi ma ana mis ni ti ! »

⁴⁰ Nahkay bay ga ndam slewja ni àvi divi gani. Pol əcikaba jik ka dava ga dalaka ga ahay na, mək àdadi ahar ana mis ni ti təlakakabá. Mis ni tára təlakakabá ti Pol nakənj àhi ma ana tay àna ma *Hebri. Àhi ana tay ahkado :

22

¹ « Ata bəba akaba bəza ga mmawa goro ni, nəhi ma ga vu goro ana kali, ciməki day. »

² Tára ticia nan əbu àhi ma ana tay àna ma Hebri nahəma, təlakakabu deditik-deditik, nahkay àhi ana tay ahkado :

³ « Nu zal Zude, tiwi nu a Tars ka had Silisi. Ay ti nədək ahalay a Zeruzalem, maslanja ya ti àcahu zlam day Gemeliyel, àdəfukia Divi ge Melefit ya ata bənj geli tādəbay na lala. Ka sarta nani ti nəvia ahàr a dek ana Melefit akada gekali ya kəbum kəvumi na.

⁴ Nəgria daliya dal-dal ana ndam ya ti tādəbay divi ga Yezu na, nəwaya mabazl tay a ; nəgəsa zawal akaba wál a, nəbia tay a danjay va.

⁵ Gəđakani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni akaba gəđakani ndahan təsəra ma goro ya nədəm ni jiri, tagrakua sedi a tata. Təbu wakita, təhu nəhəlikaboru ana bəza ga mən geli ya a Damas ni. Nahkay nu nakənj nədəvu e divi vu ga moru məwəlbiiyu ndam ya təkiki ahàr ka Yezu eslini ni, ga məhəlbiiyu tay ahalay a Zeruzalem ti tára tatra6 tay. »

Pol azlapaki ka mənəki ka məfəki ahàr gayan ke Melefit

(Tawi 9.1-19 ; 26.12-18)

⁶ « Ka ya ti nəbu nakoru a Damas, ninjiyu wudak fat àra əcika tirked-ked nahəma,

masladani dal-dal əsləkabiya e melefit ba, àhərkuaya.

⁷ Eslini nu nakənj nəzum mədəđani mək nici dənju ga maslanja əzalay nu, àhu ahkado : “Sol, Sol kəgru daliya ti kamam ?”

⁸ Àra àhua ma nahkay ti nəhi : “Nak way, bay goro ?” Mək nici dənju ni keti : “Kəgri daliya ti ana nu, nu Yezu zal Nazaret ni.”

⁹ Ndam ya ti leli məbu makoru akaba tay ni tipia masladani na, ay ti tici dənju ga bay ya ti àhu ma ni ndo.

¹⁰ Eslini nəhi : “Nəgray nihi ti mam, bay goro ?” Àhənjgrufənj, àhu : “Cikaba, ru a Damas, ekinjua eslina ti atəhuk ere ye ti Melefit àhuk gray ni dek.”

¹¹ Masladani ni àra àhərkuaya ti əwulufa nu a, nahkay ndam ya ti məbu makoru akaba tay ni tādafua ahar a, tázoru nu a Damas.

¹² « A Damas nahəma zal nahan nan əbu, slimi gayan Ananiyas. Nan gani mis sulumani, àgəskabá Divi ge Melefit ya Məwiz əbəkə na lala. Nahkay ndam *Zude ye eslini ni dek tədam nan mis sulumani ededinj.

¹³ Mòru minjua a Damas a ti nan nakənj àra ədu ahàr, àhu ahkado : “Sol, wur ga mmawa goro ni, pi divi akada ya ahaslani ni.” Eslini nipi divi, nipi nan həya.

¹⁴ Ananiyas nakənj àhu keti : “Melefit ga ata bənj geli ni àdəkiba kur kwa ahaslana, ti kəsər ere ye ti nan awayay ni, ti kəsər Bay Jireni ni, ti kici ma ya ti nan àhuk ni.

¹⁵ Awayay ti kigi zal sedi gayan, kəhi ere ye ti kipi ni akaba ma gayan ya kici ni ana mis dek kwa.

¹⁶ Ay nihi kicia ma nahkay ti, kajəgay mam mba mam ? Cikaba, *təbaray kur, hənjalay Melefit àna *slimi ga Yezu, nahkay ti Melefit ambərfukwa zlam magudarani gayak na.”

¹⁷ « Àra àpəsa bal nahəma, nəngə a Zeruzalem a. A vad nahan nəhuriyu a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni vu, nəbu nahəngalay Melefit nahəma, Melefit àngazlu zlam nahan.

¹⁸ Nipi Bay geli Yezu, àhu ahkado : “Slakaba a Zeruzalem a ke wecewecena, adaba ndam Zeruzalem atəgəskabu ma ya akədəmku ni do.”

¹⁹ Nahkay nu nakənj nəhənjgrifənj, nəhi ahkado : “Bay goro, nday day təsəra, ahaslani nu nəbu nakoru a ahay gərgərani gatay ya *tahəngalavù Melefit ni vu, nəhuriyu nəgəsaya ndam ya təkuk ahàr na, ndahan nəbiyu tay a danjay vu, ndahan ti ni nəzlə6 tay timey.

²⁰ Ka ya ti təbu takad zal sedi gayak Etiyen ni ti nu day nəbu ka malar gani, nəwaya dal-dal, nəjəgakia məgudi ga ndam ya takad nan na daya.”

²¹ Nanj nakəŋ àhu keti : “Nak sləka kōru, adaba nəsłəroru kur driŋ e kidiŋ ga jiba ndahaŋ ya ti nday ndam Zude do ni vu.” »

Pol nanj àbu kè meleher ga gədakani ga ndam slewja

²² Tàra ticia ma ga Pol ya àdəm ahkado : « Yezu àhu : “Sləka kōru, nəsłəroru kur e kidiŋ ga jiba ndahaŋ ya ti nday ndam *Zude do ni” » nahəma, mis ni təzlah, tədəm : « Jijijuma maslaŋa hina, kaduma nanj a ! Ahàr àdəm kəbrəŋjumiviyu sifa ba ! »

²³ Nahkay nday nakəŋ təzlah, təhəlkaba məgudi gatay a taboru, akaba taboru had agavəla.

²⁴ Nday təbu tagray nahkay ti bay ga ndam slewja ga ndam *Rom ni àhi ana ndam slewja gayan ni təziyu Pol ka dalaka ga ahay ni ti təzläb nanj. Awayay təzläb nanj nahkay ti adaba awayay mədəmaya ma ge jiri a ti təsər mis ni təzlahki ti kamam.

²⁵ Ka ya ti təbu təwəl Pol ga məzläb nanj nahəma, Pol nakəŋ àhi ana bay ga ndam slewja ya nanj àbu eslini ni ahkado : « Təvia divi ana kuli a ga məzläb zal Rom mənəjəd magrafəŋa seriya waw ? »

²⁶ Nanj nakəŋ àra ècia ma ga Pol na ti àrakioru ka bay gayan, àhi ahkado : « Kagray hi ti ahəmamam ? Nanj hini zal Rom ci ni ! »

²⁷ Nahkay bay ga ndam slewja nakəŋ àrakia ka Pol a, àhi : « Hu nak ti zal Rom edədin aw ? » Pol àhi : « Iy nu zal Rom ! »

²⁸ Bay ga ndam slewja ni àhi : « Nu nàbhadà siŋgu a dal-dal day ti niŋi zal Rom ! » Pol ti ni àhəŋgrifəŋ, àhi : « Ay nu ti kwa tiweya nu a, nu zal Rom. »

²⁹ Ndam slewja ya təwəl Pol, tawayay təzläb nanj ti mədəmaya ma ge jiri a ni tàra təsəra Pol nanj zal Rom ti təsləka, təmbərbu nanj. Bay ga ndam slewja ni àra àsəra Pol zal Rom, àwəla nanj àna jejirbi a ti, nanj nanjani àna ahàr gayan day aŋgwaz àwəra nanj a.

Pol nanj àbu kè meleher ga ndam magray seriya

³⁰ Bay ga ndam slewja ni awayay asər ere ye ti ndam *Zude təcalki Pol ni lala. Nahkay həjəŋ gani èpicheiaba jejirbi na ana Pol a, àzalakabu gədakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam magray seriya ga ndam Zude ni dek. Tàra təcakalava nahəma, àra àna Pol e kidiŋ gatay va.

33

¹ Eslini Pol nakəŋ àmənjaləŋ ana ndam magray seriya ni lala, àhi ana tay ahkado : « Bəza ga mmawa goro ni, a majalay ahàr goro bu ni ti kwa ka ya ti nənəki məgri təwi ana Melefit ni àbivaya ana kana nu nəbu nəlata kè meleher gayan. »

² Ananiyas gədakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni àra ècia

ma ga Pol na ti àhi ana ndam ya ti kà gəvay ga Pol ni : « Sumikabiyu bəbarva ka pakama gayan ni. »

³ Eslini Pol àhəŋgrifəŋ, àhi ahkado : « Melefit aməsi bəbarva ti ana nak ! Nak ti akada ga gudu awayay ambəf, təgria zlam bəf-bədana ni. Nak kədəm kəbu kagrafua seriya ti akada ge *Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki ni. Ay nihi ti kəgray ere ye ti Melefit àdəm a wakita ge Məwiz ni bu ni do, adaba kəhi ana mis təsə bəbarva. »

⁴ Mis ya təbu eslini ni təhi ana Pol ahkado : « Kindivi gədakani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ya Melefit adaba nanj a ni zla do waw ! »

⁵ Pol àhəŋgrifəŋ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Bəza ga mmawa goro ni, ŋgay nanj gədakani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ti nəsər do. Adaba àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi : “Kindivi gədakani ga ndam jiba gayak ba.” * »

⁶ Pol àra àsəra mis macakalavani ni ndahaŋ ndam *Sedəseyen, ndahaŋ ti ni ndam *Feriziyen nahəma, àzlah kè meleher ga ndam magray seriya ni, àdəm ahkado : « Bəza ga mmawa goro ni, nu zal Feriziyen, baba day zal Feriziyen. Təzəbiyu nu kè meleher gekuli, tagrafua seriya ti adaba nəfəki ahàr ke Melefit, nəsəra mis atəngaba e kisim ba. »

⁷ Pol àra àdəma ma na nahkay ti ndam Feriziyen təgray gejewi akaba ndam Sedəseyen, mək mis macakalavani ni ticirvu.

⁸ Ticirvu nahkay ti adaba ndam Sedəseyen tədəm mis àməta ti àngaba e kisim ba do, tədəm məslər àbi, məsuf day àbi ; ndam Feriziyen ti ni tədəm mis taŋgaba e kisim ba, məslər akaba məsuf day təbu.

⁹ Zlahay ge mis ni àra àsəgakiva ti ndam *məsər Wakita ge Melefit ya təkibu ka ndam Feriziyen ni təzuma bəruv a dal-dal, təpaslakiaba eri ke mis ndahaŋ na, tədəm : « Magudar ga maslaŋa hini ti àbi ; bi məsuf ahkay do ni məslər àhi ma ti məsəruma waw ? »

¹⁰ Nday nakəŋ təbu tagray gejewi kay kay nahkay ti bay ga ndam slewja ni àgra aŋgwaz a, àdəm bi atakwacakaba Pol a. Nahkay àhi ana ndam slewja gayan ni tōru təzababiya Pol e kidiŋ ge mis ni ba, təzoru nanj ka dalaka ga ahay ni.

¹¹ Ga məlavaf gani Bay geli àngazlivu ana Pol nakəŋ, àhi ahkado : « Kəgray aŋgwaz ba, kəgra sedi goro ahalay a Zerəzalem a, nahkay nawayay kōru kəgray akada nani a Rom daya. »

Ndam Zude təzlapaki ka Pol ga məgri zlam magədavani

¹² Ge miledə gani ti ndam *Zude təzlapaki ka Pol ga məgri zlam magədavani.

Tàmbadà dək, tədəm : « Tamal màkad Pol ndo ni ti màzum zlam do, misi arañã do. »

¹³ Nday ya ti tədəmki ma ka Pol ni ti tətama kru kru fadana.

¹⁴ Nahkay tòru afa ga gədəkani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit nday tēbu akaba gədəkani ndahan, tēhi ana tay ahkado : « Leli màmbadã dək, mədəm ahkado : Tamal màkad Pol ndo ni ti màzum zlam do, misi arañã do.

¹⁵ Nihi nahəma lekulum akaba ndam magray seriya ni ti ma gekali mánja bəlan, dəgum kəhumi ana bay ga ndam slewja ni màzibiya Pol ana kəli a. Kəhumi ahkado mawayay mihindifiña zlam gayan ya àgray na lala. Leli ti ni amakad nan e divi bu, etinjikia àna nan ke kəli a do. »

¹⁶ Ka ya ti nday tēbu təzlapay nahkay ni ti wurum ga Pol ècia zlapay gatay na. Nahkay àcuhworu ka məlan ga ahay ga ndam slewja ni. Òru ènjua ti àcaliyu a dalaka ga ahay ni vu mək àhəngri ma gatay ni ana Pol.

¹⁷ Nahkay Pol nakənj àzalabiyu gədəkani ga ndam slewja nahaj bəlan, àhi ahkado : « Zoru dagwa hini afa ga bay gekali ni, adaba ma gayan àbu akoru ahi. »

¹⁸ Eslini gədəkani ga ndam slewja nahaj ni àzoru nan afa ga bay gatay nakənj. Òru ènjua àna nan a ti àhi ahkado : « Pol zal danjay ni àzalay nu, àhu nēzukbiya dagwa hina, ma gayan àbu awayay ahuk. »

¹⁹ Nahkay bay ga ndam slewja ni àgəs ahaj gani, tòru cak mək èhindifiña ma gana, àhi : « Kàra ti àna ma ga mam ? »

²⁰ Nan nakənj àhəngri fənj, àhi ahkado : « Ndam Zude tēzlapakabã, tədəm etihindi kur kàzoru Pol kə meleher ga ndam magray seriya ni hajənj, atəhuk tawayay tihindifiña ma lala.

²¹ Ay ti atəhuka ma gatay na nahkay ti kəgəskabu ba, adaba mis tətam kru kru fad tēbu atabəhadı eri e divi bu. Nday gani tàmbadã dək, tədəm : “Tamal màkad nan ndo ni ti màzum zlam do, misi arañã do.” Nihi ti ma gatay bəlan, tajəgay ma gayak ya akəhi ana tay ni cilin. »

²² Wur dagwa ni àra àhia ma nahkay ti bay ga ndam slewja ni àhi : « Sləka, ay ti ngay kəhua ma hina ti kəhi ana maslanja ba. »

Təzoru Pol a Sezare

²³ Kalənj gani bay ga ndam slewja ni àzalay gədəkani ga ndam slewja ndahan cə, àhi ana tay : « Slamalumvu ga maroni a Sezare ga mələkarawa àna njemdi ambəmbu. Ka ya ti kədəgum nahəma, duma ndam slewja diñ diñ cə, ndam ya takoru àna pilis ni kru kru adaskala, slewja ndahan awasl àfənj kà tay ni day diñ diñ cə ;

²⁴ ngətumiva pilis ndahan ana Pol a, zomorun nan afa ga bay Felis ti arañã ènjifin ka ahaj divi ba. »

²⁵ Nahkay bay ga ndam slewja ni àbikiuru wakita ana bay Felis ni ; àhi nahkay hi :

²⁶ « Nu Kəlot Liziyas nəgruka sa, bay gədəkani Felis.

²⁷ Maslanja hini ya nəslerukaboru ni ti ndam *Zude tēgəs nan, tawayay takad nan. Nàra nicia nan zal Rom ti mòru akaba ndam slewja goro màhəngafənja nan kà tay a.

²⁸ Nawayay ti nəsər ere ye ti tacalki nan ni ti, nəzoru nan kə meleher ga gədəkani ge seriya gatay.

²⁹ Ka ya ti tagrafənja seriya ti nədi ahaj ana zlam magudar gayan ya ti takadki nan di ahkay do ni esli ga məfiyu nan a danjay vu ni ndo. Ay tacalki nan ti àki ke divi gatay ya tadəbay ni.

³⁰ Yaw maslanja nahaj àrəku a àhu ahkado : “Ndam Zude tēzlapakabã ga məgri zlam magədavani ana Pol a.” Nàra nicia ma nana ti nəslerukaboru nan ti nahkay, mək nəhi ana ndam ya tacalki nan ka zlam magudarani ni tábəhadki mirdim afa gayak. »

³¹ Nahkay zla nahəma, ndam slewja ni təgray ere ye ti bay gatay àhi ana tay ni : təzay Pol ga mələvad nani, tòru àna nan a Antipatris.

³² Hajənj gani ndam slewja ya tòru àna asak ni təsəkabiya, təngka ka məlan gatay na, təmbərfənjbiyu Pol kà ndam ya tòru àna pilis ni ti təzoru nan.

³³ Tòru tinjua a Sezare a ti təvi wakita ni ana Felis bay gədəkani nakənj mək tədəfiki Pol.

³⁴ Bay gədəkani ni àra àza wakita na, èjənja ti àhi ana Pol ahkado : « Nak mis ga had weley ? » Pol àra àhia nan mis ga had Silisi ti

³⁵ nan nakənj àhi ahkado : « Ndam ya ti tacalki kur ka zlam magudarani ni etinjia day kwa ti enihindifuka ma. » Nahkay àhi ana ndam slewja gayan təfiyu Pol a ahaj gədəkani ga bay *Erot ni vu, tājəgay nan.

24

Ndam Zude tabəhadki mirdim ka Pol afa ga bay Felis

¹ Vad zlam kəlanj gani ti Ananiyas gədəkani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni ènjia a Sezare a. Tàra ti akaba gədəkani ndahan akaba Tertulus bay məsər seriya ya embikivu ke mis àna seriya ni. Eslini nday nakənj tədəfi vu gatay ana bay gədəkani Felis ga məbəkı mirdim ka Pol.

² Tàra tēzalibiya Pol nakənj ana tay a ti Tertulus àdəmki ma ga macalki nan ka zlam magudarani, àdəm ahkado : « Gədəkani Felis, leli màbu manjəhad àna sulumani ka had geli ti azuhva nak ; had geli àslamalavu ti adaba kəsəra zlam a palam.

³ Zlam nday nani ti gərgəri kay, kəgri ana leli ka həd geli ni dek. Nahkay məgruk səsi dal-dal azuhva zlam ya məngət afa gayak ni dek.

⁴ Ay ti nəwayay niij sarta gayak kay do; nahkay əna sulum gayak kam-kam mahəngalay kur ciiki pakama geli ni ana leli gəzit ti !

⁵ Nañ hini ti məsəra nañ mis magudarkaba həd geli a, nañ əbu ewisinkabu ndam *Zude ga məlan ni dek. Nañ gədakani ga ndam Nazaret ya tədəbay divi magədavani ni.

⁶ Ağudara zlam ndahan a nahkay ti, awayay agudarkaba *ahay gədakani ge Melefit na daya. Məgəs nañ ti azuhva nani. [Leli amal mawayay magrafəña seriya akada ge *Divi ge Melefit geli na.

⁷ Ay ti, Liziyas bay ga ndam slewja ni əra əhəngay nañ a ahar geli bu ga njədə.

⁸ Mək Liziyas əhi ana ndam ya tacalki nañ ka zlam magudarani ni təbəhadki mirdim afa gayak.] Tamal kihindifña ma nəngu ni, akəsər zlam geli ya macalki nañ ni ti jiri ededñ. »

⁹ Tertəlus əra ədəma ma gayan na ti ndam Zude ye eslini ni tədəm Pol ağudara, ma ge Tertəlus ya ədəm ni jiri ededñ.

Pol ədəm ma ga vu gayan kə meleher ge Felis

¹⁰ Kələñ gani bay Felis nakəñ əvi divi ana Pol ga mazlapani. Eslini Pol əhi ahkado : « Nəsəra əgray vi ehimeya nak kəbu kagraj seriya ka həd hini. Nahkay nəmər ga mədəmaya ma ga vu goro kə meleher gayak a.

¹¹ Moru goro a Zerəzalem ga mazləbay Melefit nahama, tamal kihindi ma gani ti ətam vad kru mahar cə do.

¹² Day-đay mis ədu ahər nu nəbu nagray gejewi ata maslaña a *ahay gədakani ge Melefit ni bu ndo; nu niwisinkabu mis a ahay ga *mahəngalavü Melefit ga ndam *Zude gərgərani ni bu ahkay do ni a kəsa bu ndo.

¹³ Ere ye ti ndam nday hini tacalki nu, tədəm nəgudara ni ti əbi, ere gani ya tədəm nəgudara ni ti tədəfukaya koksah.

¹⁴ Ay ti ere ye ti nəsəra, nədəm kə meleher gayak ni ti nihi : Nu nəbu nədəbay divi məweni ya ndam nday nani tədəm magədavani ni. Ay nu nəbu nəgri təwi ana Melefit ga ata bəñ ga bəñ geli ya tədəbay ni, nəbu nəgəskabu *Divi ge Melefit ya Məwiz əbəki ni akaba pakama ya ndam məhəngri *pakama ge Melefit ana mis təbəki ni dek.

¹⁵ Nəbu nəfəki ahər ke Melefit, nəsəra ndam jireni akaba ndam magudar zlam atəngaba e kisim ba. Nday day təbu təfəki ahər, təsəra nahkay.

¹⁶ Azuhva nani ti nazay njədə goro, nawayay ti nənjəhadə kələvad əna sulumana kə meleher ge Melefit akaba kə meleher ge mis a.

¹⁷ « Yaw əgray vi ehimeya nəra a Zerəzalem a ndo, nihi ti nəra ka məjanaki ndam jiba goro əna siñgu akaba ga məvi sədaga ana Melefit a.

¹⁸ Ka ya ti təgəs nu ni ti tədu ahər a ahay gədakani ge Melefit ni bu, ka sarta gani nani ti nəgraba ere ye ti mis tagray ti tigi *njələtani na əndava. Ka gani nani ti mis təfu kə gəvay kay bi, ndam magray tuwər nday təbi.

¹⁹ E kidif ge mis ya təbu eslini ni bu ni ti ndam Zude ndahan təsləkabiya ka həd Azi a. Tamal tədəm nəgudara zlam a ti akal tara kə meleher gayak a ga macalki nu a kwa.

²⁰ Do ni ti, tamal magudar goro əbu ti nday hini tədəmaya ere ye ti təcalki nu ka ya ti təzoru nu kə meleher ga ndam magaray seriya a Zerəzalem na.

²¹ Tamal zlam əbu ya tisliski macalki nu ni ti, pakama hini ya nədəm kay kay ni : « Təzəbiyu nu kani kə meleher geküli, tagrafua seriya ti adaba nəfəki ahər ke Melefit a, nəsəra mis atəngaba e kisim ba ! »

²² Felis bay ni əsəra manjəhad ga ndam məfəki ahər ka Bay geli a, nahkay əhəngaroru seriya ni kama. Əhi ana ndam ya tacalki Pol ka zlam magudarani ni ahkado : « Liziyas bay ga ndam slewja ni eminjia day kwa ti anəgri seriya ana küli. »

²³ Mək əhi ana gədakani ga ndam slewja ni təjəgay Pol lala, ay təgri daliya akada ya təgri ana ndam dangay ndahan ni ba, təvi divi ana ndam gayan təmənjaya nañ a.

Pol nañ əbu a dangay bu

²⁴ Pol əra əgra vad a 6al eslina ti ata Felis nday ata wal gani Dərsil wur Zude təzələbiyu nañ, tawayay tici ma əki ka məfəki ahər ka Yezu *Krist.

²⁵ Pol nakəñ əra əñjia ti ənjəki ka pakama, ədəmki ma ka manjəhad sulumani əna magray jiri, əki ka məbi slimi ana ahər akaba əki ke seriya ya Melefit amagrafəña kə mis a ni. Felis əra əcia ma gayan ya ədəm na ti əgra anğwaz a, mək əhi : « Nihi nahəma sləka ; ka ya ti anəngəta ahar a ni ti anəzalay kur keti kwa. »

²⁶ Ku tamal ədəm nahkay nəngu ni, Felis əhi ana ahər bi Pol aməvi siñgu; nahkay ti azalay Pol ga marana afa gayan a kələvad.

²⁷ Pol əra əzuma vi a cə a dangay ba nahəma, Porkiyus Festəs anğvuyi a bay ge Felis vu. Ka ya ti Felis əsləkaba a bay gayan ni ba ni ti əmbərvü Pol a dangay bu, adaba awayay aməri məbərur ana ndam *Zude.

25

Pol awayay ti bay gədakani ga ndam Rom məgrafəña seriya

¹ Festus àra àzumva vad a mahkær a bay gayan ni ba nahëma, ècika a Sezare, òru a Zeruzalem.

² Òru ènjua eslina ti gëdákani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni akaba gëdákani ga ndam *Zude ni tërëkia ka bay na, tëbëhadki mirdim ka Pol keti. Tàhëngalay nan, tëdëm :

³ « Tamal kègëskabá ma geli na ti hëngaroru Pol a Zeruzalem. » Tëdëm nahkay ti adaba tawayay takoru tëbëhadki eri ana Pol e divi bu ga makad nan.

⁴ Ay ti Festus nakënj àhëngrifënj ana tay, àhi ana tay ahkado : « Pol nan àbiyu a dangay bu a Sezare, nu day nawayay naslëka nan goru eslina. »

⁵ Àhi ana tay keti : « Tamal maslanja gani nani àgudaria zlam ana kulì a ti, dumaba gëdákani gekulì a ti makoru akaba tay a Sezare. Etinjua eslina ti atabëhadki mirdim. »

⁶ Festus àpësiyu a Zeruzalem vad azlalahkær ahkay do ni vad kru day kwa ti ànga a Sezare a. Àra ènjia ti hajënj gani àharaya ànjëhad ka mëlënj magray seriya mæk àdëm tëzëbiya Pol a.

⁷ Pol nakënj àra ènjia ti ndam Zude ya tëslëkabiya a Zeruzalem a ni tëvelinj ahàr mæk tëcalki nan ka zlam gërgëri kay ya ti tëbëlay do simiteni ni. Ay zlam gani dëk ya ti tëcalki nan ni ti tësliki madafana koksah.

⁸ Nahkay Pol àhëngrifënj ana tay, àdëm ahkado : « Ere ye ti nàgudar ni ti àbi, ku àki ke Divi ga ndam Zude ya Mëwiz àbëki ni, ku àki ka *ahay gëdákani ge Melefit, ku àki ka *Sezar bay geli gëdákani nënju ni nàgudar ndo. »

⁹ Festus àra ècia ma ga Pol na ti àhëngrifënj, àhi ahkado : « Mazoru kur a Zeruzalem, nakoru nagrafuka seriya eslina ti kègëskabu aw ? » Àdëm nahkay ti adaba awayay amëri mëbëruv ana ndam Zude.

¹⁰ Eslini Pol nakënj àhëngrifënj, àhi : « Ahalay ti kala-kala nu kè meleher ga Sezar bay geli gëdákani ni. Tagrafua seriya ti si ahalay kwa. Nak day kësara lala, nàgudari zlam ana ndam Zude ndo timey. »

¹¹ Tamal nàgudara zlam a àgëski takadki nu di ti, nègëskabu tëkadà nu a. Ay tamal ma gatay ya tëcalki nu ni ma ga malfadà ti maslanja àbi èsliki mëvi nu ana tay bi. Nakoru àna ma gani kama afa ga Sezar bay geli gëdákani ni. »

¹² Festus nakënj àra ècia ma ga Pol na ti tëzlapaki akaba ndam ya tëvi sawari ni, mæk àhi ana Pol ahkado : « Kèdëm kakoru àna ma gani kè meleher ga Sezar ti, tëzoru kur afa gayan gani. »

¹³ Àra àgra vad a bal ti bay Agripa nday ata wur ga mënani walani Berenis tëra a Sezare a ga mægri sa ana Festus a.

¹⁴ Tàra tëpësa eslina vad bal nahëma, Festus àngëhadì ma àki ka Pol ana bay Agripa. Àhi ahkado : « Zal nahan nan àbu ahalay, Felis àmbërva nan a dangay ba. »

¹⁵ Ka ya ti nòru a Zeruzalem ni ti gëdákani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit akaba gëdákani ga ndam *Zude ndahan ni tëbëhadki mirdim, tëdëm seriya màzëgada nan a.

¹⁶ Nèhi ana tay ahkado : « Leli ndam *Rom ti màgray nahkay do. Wuðaka magrafënj seriya kè mis a ti mazaya nan kè meleher ga ndam ya tëcalki nan ka zlam magudarani na ti maslanja nani mädëmaya ma ga vu gayan day kwa. »

¹⁷ Tàra ticia ma goru na ti màra akaba tay ahalay a Sezare a. Nijijinj sarta ndo, hajënj gani nòru ka mëlënj magray seriya ni, nädëm tëzëbiya zal nana huya.

¹⁸ Ndam ya tëbëhadki mirdim ni tëra, ay ti tëcalki nan ka zlam magudarani ya nëjalaki ahàr ni ndo.

¹⁹ Tàlëgavu àkivu ti, àki ke divi gatay ya tadëbay Melefit gatay àna nan ni cilinj. A hud ga pakama gatay ya tëlëgavu àkivu ni bu ni ti ahar gëdákani àki ka zal nahan slimi gani Yezu. Nan gani nani ti àmëta, ay ti Pol maslanja ya tëcalki nan ka zlam magudarani ni àdëm nan àbu kekulënj àna sifa.

²⁰ Nu ti nësër ahëmamam nagray seriya ga pakama gani hini do. Nahkay nèhi ana Pol : « Kawayay ti nëzoru kur a Zeruzalem, nagrafuka seriya eslina àki ka pakama hina waw ? »

²¹ Ay ti Pol àdëm « Seriya goru ti tòru àna nan kama afa ga *Sezar bay geli gëdákani ni. » Nahkay nädëm mánjehad a ahay bu tëjögay nan, anëngëta ahar day kwa ti anëslëroru nan afa bay geli gëdákani ni. »

²² Agripa àra ècia ma ge Festus ya àhi na ti àdëm : « Nu day nawayay nici ma ga maslanja nani, nawayay ti nan nanjani azlapu àna ma gayan. » Festus àhëngrifënj, àhi : « Hajënj hajënj kara kici ma gayan ya amazlapay ni. »

²³ Hajënj gani mis gëdákani kay tëzoru ata Agripa nday ata Berenis afa ge Festus a ahay gëdákani ya mis tanjasvaviyu ni vu. Bëbay ga ndam slewja akaba gëdákani ga kësà ni dëk tëbu eslina àndava. Ata Agripa nday ata Berenis tòru tinjua ti Festus àdëm tëzëbiya Pol a.

²⁴ Tàra tinjia àna Pol a ti Festus nakënj àdëm ahkado : « Bay Agripa akaba lekulëm ya kèbum ahalay akaba leli ni dëk, nèhi ana kulì nahëma, maslanja hini ya lekulëm këmënjumlënj ni ti ndam Zude dëk tëra afa goru a, tëbëhadkia mirdim a. Kwa ka ya »

ti nu a Zeruzalem ni ti tãbãhadkia mirdim a, tãzlahki, tãdãm tãkadã nañ a, ahalay day tãgray nahkay.

²⁵ Ka nu ti, nipi zlam magudar gayañ ya takadki nañ di ni ndo. Ku tamal nahkay nañgu ni, nañ nañani ãdãm ãna ma gayañ tãzoru ma gani afa ga bay geli gãdakani ni. Nahkay nãgãskabã ma gayañ na, nãdãm tãzikaboru ana nañ.

²⁶ Ay ti ere ye ti nãbikiuru ana bay àki ka nañ ni nãsar fañ do. Nãzalabiyu nañ kã meleher gekãli, ahar gãdakani kã meleher gayak bay Agripa ti nahkay. Emihindifinã ma day kwa ti anãsar ere ye ti anãbikiuru ni.

²⁷ Nãslãroru zal dangay a Rom afa ga bay ti nãbiki ere gani ya tacalki nañ do ni ti, nãtamahay àgravu do. »

26

¹ Eslini Agripa àhi ana Pol ahkado : « Nãvuka divi a, kisliki mazlapaya ma ga vu gayak a. » Nahkay Pol àdaday ahar ti mis tici ma gayañ, mæk ànjãki ka mazlapaya ma ga vu gayañ a. ãdãm ahkado :

² « Bay Agripa, kani nãzlapay ma ga vu goro àki ka zlam ya ndam *Zude tacalki nu ni. Nãzlapay nahkay ti nãmãrvu dal-dal adãba nu nãbu kã meleher gayak.

³ Nãmãrvu ahar gãdakani ti adãba kãsarã manjãhad ga ndam Zude akãba pakama ya tagrakivu gejewi na lala. Nahkay kam-kam biaba slimì ana ma goro ya nãdãm na.

⁴ « Ndam Zude dæk tãsarã manjãhad goro a. Kwa ka ya ti nu wur dagwa nañgu ni tãsarã ahãmamam nãnjãhad e kidin ga ndam jiba goro bu a Zeruzalem na.

⁵ Kwa ahaslani tãsarã nu a, tamal tawayay magrakua sedi a ti tislìki mãdãmãni ahãmamam nãnjãhad akãda zal Feriziyen, nday ya ti tadãbay *Divi ge Melefit lala, tãtam mis ndahan ni dæk ni.

⁶ Nihì ti ndam Zude ni tagrafua seriya ti adãba nãgãskabã pakama ge Melefit ya àhibiyu ana ata bãy geli, ãdãm amãgri zlam sulumani ana tay na.

⁷ Ndam ge dini kru mahar cãeni ga jiba geli ni tãgri tãwi ana Melefit mëlafat akãba mëlavad ãna njãda gatay dæk, adãba tawayay tipi zlam gani nani ya Melefit ãdãm agray ni. Bay Agripa, nu day nawayay nipi zlam gani nani, ay ndam Zude tacalki nu ti ka pakama gani hini !

⁸ Lekulãm ndam Zude ti kãdãmum mis àmãta ti Melefit àhãngarãba nañ e kisim ba koksah ti kamam ?

⁹ Nu day ahaslani nãdãm si ahãr ãdãm nãcafãna mis kã mãfãki ahãr ka Yezu zal Nazaret na ãna njãda goro a dæk kwa.

¹⁰ Nãgray a Zeruzalem ti nahkay. Gãdãkani ga ndam *manjalabakabu mis akãba Melefit tãvua divi a ga mãbiyu ndam ya tãfãki ahãr ka Yezu ni a dangay va, nahkay nãbiya

tay a kay a dangay ni va. Ka ya ti ndam magray seriya tãdãm tãbazl tay ni ti nu day nãgãskabã tãbazla tay a.

¹¹ Sak ehimeya nãsarãdãru a kãsa vu, nãhuriya a ahay ga *mahãngalavũ Melefit ga ndam Zude ni va dæk, nãdãm si tãtraã ndam ya tãfãki ahãr ka Yezu ni, nãfãki njãda ka tay, nawayay ti tãmbrãñ mãfãki ahãr ka Yezu. Nãzumkia ßãruv ka tay a dal-dal, nãwaya mãgri daliya ana nday ya ti a kãsa ndahan bu na daya. »

Pol azlapaki ka manjãki ka mãfãki ahãr gayañ ke Melefit

(Tawi 9.1-19 ; 22.6-10)

¹² « Nahkay ndam manjalabakabu mis akãba Melefit ni tãvu divi gani, tãslãroru nu a Damas ga magray tãwi gani nani ãna slimì gatay.

¹³ Bay Agripa, fat wis wis ka ya ti nu nãbu ka ahãr divi ga moroni nahãma, nipi masladãni àtam masladay ga fat ni àhãrkuaya kwa a hud melefit ba, àsladay leli akãba ndam ya ti masawãdãru akãba tay ni.

¹⁴ Eslini leli dæk mãdãdã ma ma ndec ndec. Nici dãnju ga maslaña azalay nu, àhu ãna ma *Hebri : « Sol, Sol, kãgru daliya ti kamam ? Nak ti kici slimì do ; akãzãkibiyu daliya ka ahãr gayak akãda ga slasla ya tatahad vãdan ãna tay, ticika tãcuhway masawãdãni do, tãsi aday ana tay ni. »

¹⁵ Nu nakãñ nãhi ahkado : « Nak way, Bay goro ? » Bay geli àhãngrufãñ, àhu : « Nu Yezu, nu bay ya ti kãgru daliya ni.

¹⁶ Nihì ti cikaba, cik jik. Nãngazlukvu ti nawayay kigi bay magru tãwi. Nawayay ti kigi zal sedi goro, kãhi ere ye ti kipi kani ni akãba pakama ndahan ya anãdãfukki ni ana mis.

¹⁷ Anãhãngafãña kur kã ndam Zude a, anãslãroru kur afa ga ndam ya ti nday ndam Zude do ni, anãhãngafãña kur kã tay a daya.

¹⁸ Nãslãroru kur afa gatay ga mãziaba azay slimì ana tay a, ti tãmbrãñ zlam magãdãvani, tãgray zlam sulumani, ti *Seteni àgur tay va ba, Melefit mãgur tay sawãñ. Tamal tãfãkua ahãr a ti anãmbrãfãña zlam magudarani gatay ni kã tay a, anagrai ti tigi ndam ge Melefit akãda ndam goro ndahan ni. »

¹⁹ « Bay Agripa, nãgãskabã pakama ga Bay ya ti àngazlukvu a hud melefit bu àhu na, nãmbrãñ ndo.

²⁰ Nahkay nãhi ma ge Melefit enjenjeni ana ndam Damas. Kãlãn gani nãhi ma gani ana ndam Zeruzalem, ana ndam ga had *Zude dæk akãba ana ndam ya nday ndam Zude do ni. Nãhi ana tay tãmbatkãba majalay ahãr gatay a, tãfãki ahãr ke Melefit akãba tãgray tãwi sulumani ti mis tãsar tãmbatkãba majalay ahãr gatay a ededĩñ ededĩñena.

²¹ Ndam Zude tægəs nu a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni bu, tawayay takad nu ti azuhva ma hini ya nāngəhaduk ni.

²² Ay ti Melefit ahəngabiya nu əna njədə gayan duk əbivu ana vad ya kana. Nu nəbu əna sifa kekileŋa ti nagray sedi ga Yezu kə meleher ge mis dek, ku kə meleher ga nday ya ti gəđakani do ni, ku kə meleher ga gəđakani daya. Ere ye ti nəhi ana mis ni ti pakama ge Məwiz akaba ga ndam ndahan ya təhəngaray pakama ge Melefit tədəm amagravu ni cilij, do ni ti nədəm pakama ga arəŋa nahan do.

²³ Pakama gani nani ti nihi : Ahər ədəm *Krist *Bay gəđakani ya amara ni amacaka daliya kwa, aməmət mək aməngaba e kisim ba enji ge mis a dek, aməhi ana ndam geli, aməhi ana ndam jiba ndahan Melefit ahəngay mis. Pakama ge Krist nani ti akada zlam ya asladay ni. »

²⁴ Pol naŋ əbu adəm ma ga vu gayan nahkay ti Festus nakəŋ əzlacaki bəra, əhi ahkado : « Pol, nak ti seteni ara agray kur aw ! Kacaha zlam a əsəbəy. Zlam gani nani ya kacahay ni əvuka seteni na ! »

²⁵ Pol nakəŋ ahəngarifəŋ, əhi ahkado : « Aha, bay goro Festus, arəŋa əbi əgray nu bi. Pakama goro ya nədəm ni ti pakama ge jiri, pakama ga bay məsər zlam daya.

²⁶ Bay Agripa əsəra zlam nday nana. Nahkay nisliki mədəm ma gani vay-vay kə meleher gayan, aŋwaz əwərki nu do. Nəsəra lala, Bay Agripa əsəra ere ye ti əgravu na dek, adaba zlam nday nani təgravu ti akal-akal do.

²⁷ Bay Agripa, kəgəskabá ma ga ndam mahəngaray *pakama ge Melefit na waw ? Ku kəhəngrufəŋ do nəŋgu ni, nəsəra kəgəskabá ! »

²⁸ Agripa əhi ana Pol ahkado : « Kambatuk-aba majalay ahər a ti niği bay məfəki ahər ka Yezu ke weceweceni ti kisliki tata aw ? »

²⁹ Pol nakəŋ ahəngarifəŋ, əhi : « Ku tamal apəs ku tamal ke weceweceni nəŋgu ni, nahəngalay Melefit, nawaway ti kiği akada goro ni. Nawaway kiği akada goro ni ti nak cilij do : nawaway ti lekulum ya kəbumi slimi ana pakama goro kani ni dek kiğum akada goro ni. Nawaway ti təwəl kulı əna jejirbi akada goro ni ba cilij. »

³⁰ Kələŋ ga pakama ga Pol ni ti bay Agripa, bay Festus, Berenis akaba mis ndahan ya təbu akaba tay ni dek ticikaba ga masləkana.

³¹ Ka ya ti nday təbu taslaka ni ti təzlapay e kiđiŋ gatay bu, tədəm : « Maslaŋa hini ti əgudar zlam ya takadki naŋ ahkay do ni təwəlki naŋ di ni ndo. »

³² Bay Agripa əhi ana bay Festus : « Tamal maslaŋa hini adəm azoru ma gani kama afa

ga bay geli gəđakani ni ndo ni ti akal kafaya naŋ a. »

27

Taslaka əna Pol a Sezare a, tawayay takoru əna naŋ a Rom

¹ Kələŋ ga zlam ya əgravu a Sezare ni ti tədəm tōru əna Pol akaba ndam danğay ndahan gwar ka had Itali a *slalah ga yam bu. Nahkay təbi tay a ahar vu ana gəđakani ga ndam slewja nahan, slimi gani Zulyus, təzalay ndam slewja gayan « Ge Egüst. * »

² Nahkay məcəlviyu a slalah ga yam vu, məslaka. Slalah ga yam nani ti əsləkabiya e Edremi a, awayay aŋgoru gwar ka had Azi. A slalah ga yam nani bu ni ti zal nahan əkibu ke leli. Maslaŋa gani nani ti slimi gani Aristark, naŋ zal Mesedəweŋ, kəsa gayan Tesalonik.

³ Həjəŋ gani ti mənjuh a Sidoŋ a. Mōru mənjuh eslina ti Zulyus əvi divi ana Pol ga moru məmənjiyu zləbəba gayan ti təjənaki naŋ. Zulyus əvi divi gani nahkay ti adaba awayay naŋ dal-dal.

⁴ Pol əra əsləkabiya ti məslaka a Sidoŋ a, mōru slap-slap kə gəvay ga had, məcoru Sipir ka ahar ga gəjar. Mōru gwar eslini ti adaba tamal makoru ndələba ti aməd ahəngaroru leli kələŋ kələŋ.

⁵ Mōru slap-slap, məcoru Silisi akaba Pem-fili ka ahar ga dəf, mənjuh a Mira ka had Lisi a.

⁶ Eslini ti gəđakani ga ndam slewja ni ədia ahər ana slalah ga yam nahan, əsləkabiya e Eleksendri a, awayay akoru gwar ka had Itali. Əra ədia ahar a ti əhi ana leli « Cəlumviyu » mək leli nakəŋ məcəlviyu.

⁷ Məra məslaka eslina ti məgray vad ehimeya ka ahər divi, mōru weceweci koksah adaba aməd ni. Mənjiyu kə gəvay ga Kinit zlah-zlah. Eslini aməd ni əcafəŋa leli ga moroni kama ti mawayay makoru slap-slap kə gəvay ge Kret, nahkay mōru gwar ka həma Salmoni ya ka had nani ni.

⁸ Mōru mənjuh eslina pələk pələk nahəma, mōru slap-slap kə gəvay ge Kret, nahkay mənjiyu zlah-zlah ka məlan ya təzalay Dəŋ-dəŋ Sulumani ni. Məlan nani ti kə gəvay ga kəsa Lazi.

⁹ Ka ahər divi ni ti mənjiyiya sarta dal-dal. Vad ga məgəs ndara əsləkaba ti, sarta ga moroni ka ahər ga yam əndava. Nahkay ti tamal mədəm makoru kama ti arəŋa esliki magrakivani ke leli tata. Nahkay Pol əhivə ana ndam ya tagaray slalah ga yam ni, əhi ana tay ahkado :

¹⁰ « Ndam goro ni, nəsəra tamal mədəm makoru əna slalah ga yam geli ni kama ti arəŋa akoru agrakivu ke leli. Emizikiba

* 27:1 Egüst ti slimi ga bay gəđakani ga ndam Rom.

ka slalah ga yam geli na akaba zlam ya a huđ gani bu na, leli leleni day bi emisliki mahəŋgay ahər geli dek do. »

¹¹ Ay bay ga slalah ga yam ni akaba maslaŋa ya agaray ni tədəm makoru kwa; nahkay gədəkani ga ndam slewja ni əgəskabá ma gatay na, əciiki ma ga Pol ni ndo.

¹² Ka məlanj ya leli məvu ni ti sarta ga aməd ya akəzlay ni ticik əna slalah ga yam lala do. Nahkay ndam ya təvu a slalah ga yam ni bu ni ahar gədəkani tədəm maslaka kwa. Tamal agravu tata ti tawayay tinjiyu e Fenis. Fenis day ka had Kret; eslini ti dəluv gwar agavəla ka ahar ga gəjar akaba gwar agavəla ka ahar ga dəf, nahkay ka sarta ga aməd ya akəzlay ni ti tawayay tanjəhad eslini.

Aməd gədəkani akəzlay ka ahər ga dəluv

¹³ Təra tipia aməd əbu ara fer-fer gwar kələŋ gatay a nahəma, təhi ana ahər ere ya tawayay ni tagray tata. Nahkay nday nakəŋ təgəjahaya ara ya ticik *slalah ga yam əna naŋ na a yam ba mak mōru slap-slap kə gəvay ga had Kret ni.

¹⁴ Ay cepepa ti aməd nahaŋ əkəzlabiyu datu-datu gwar ka həma ga had Kret, əhəŋgaroru leli e kidiŋ ga dəluv ni vu. Aməd gani nani ti təzalay əna ma ga ndam *Gres Ewrekilonj.

¹⁵ Aməd ni naŋ əbu ahəŋgaroru leli nahkay ti ndam ya tagaray slalah ga yam ni tisliki moroni əna naŋ kama ndo, təmbrəŋja magarana. Eslini aməd ni əhələru leli e kidiŋ ga dəluv ni vu zlam gayan.

¹⁶ Had gəziteni nahaŋ əvu e kidiŋ ga dəluv ni bu, təzalay Koda. Leli nakəŋ mōru slap-slap kə gəvay ga had ni, nahkay aməd ni əgri daliya ana leli akada ka ya ti leli e kidiŋ ga dəluv ni bu ndo. Slalah ga yam geli gəziteni əbu məwəlfəŋjani kə gədəkani ni; leli nakəŋ məgəjahbiyu kə gəvay ga gədəkani ni zlah-zlah.

¹⁷ Məra məgəjahbiya ti ndam ya tagaray slalah ga yam ni təfaya a huđ ga slalah ga yam geli gədəkani ni va. Mək təwəlkabu slalah ga yam gədəkani ni əna ezewəd ti yam əhuriyu va ba. Wiyəŋ əvu dal-dal a huđ ga dəluv ni bu maŋgakabani gwar ka had Libi: aŋgwaz əwəra tay a, tədəm bi aməd ni amazoru slalah ga yam geli ni gwar eslini, nahkay təwəlfəŋ zlam gwar kələŋ ga slalah ga yam ni ti məcafəŋja naŋ ga moroni ke wecewecena. Eslini təmbrəŋ magaray slalah ga yam ni ti aməd ni azoru zlam gayan.

¹⁸ Aməd ni naŋ əbu adadəy leli dal-dal ti həjəŋ gani tənjəki ka məhələba zlam ya təhəlvabiyu a slalah ga yam ni vu na, təbiyu a dəluv ni vu cizliv cizliv.

¹⁹ Həjəŋ nahaŋ gani təbiyu zlam ya tagray təwi əna tay a slalah ga yam ni bu ni cizliv cizliv a dəluv ni vu əna ahar gatay gatayani.

²⁰ Vad ehimeya aməd ni əmbrəŋ makəzlani do, nahkay misliki mipi fat akaba bəŋgur koksah. Kələŋ gani leli nakəŋ mədəm am-atam do, leli dek emijiji.

²¹ Əgray vad ehimeya leli məzum zlam ndo. Eslini Pol əcikaba jik kə meleher gatay a mək əhi ana tay ahkado: « Ndam goro ni, tamal kicəmkua ma goro na ti amal mənjəhadə e Kret a. Nahkay ti amal zlam geli ni tiŋji ndo akaba məcakay daliya emiteni ndo.

²² Ay nihi ti kam-kam zum njeđə, adaba ku maslaŋa bələŋ e kidiŋ gekəli bu tekeđi emijiji do. Emijiji ti slalah ga yam ni cilij.

²³ Nədəm nahkay ti adaba Melefit goro ya nəgri təwi ni əslərkubiyə məslər gayanj ga məlavad a,

²⁴ əhu ahkado: “Pol, kəgray aŋgwaz ba, adaba kinjiyu kə meleher ga *bay gədəkani ga ndam Rom ni kwa. Nak ti Melefit əgruka sulum gayan a: azuhva nak ti mis ya a slalah ga yam ni bu ni dek etijiji do.”

²⁵ Nahkay ti, ndam goro ni, zum njeđə. Nəfəkia ahər ke Melefit a; nəsəra amagraj ere ya əhu ni edediŋ.

²⁶ Ay ti slalah ga yam geli ni aməd amagəjahoru ka had nahaŋ e kidiŋ ga dəluv bu mək amazlal məlanj ŋguf akaba leli. »

²⁷ Əgra vad a kru mahar fad aməd ni naŋ əbu agəjahoru leli ka ahər ga dəluv Edriyetik. Ga məlavad ga vad ya kru mahar fadani ni ti ndam ya tagaray slalah ga yam ni tədəm bi mədi ahər ana had wudak.

²⁸ Ezewəd nahaŋ əvu ara məwəlkiani, tizligiyu a dəluv ni vu ti təsər zilenj gani. Təra təgura ti tədi ahər ana zilenj gani agray ahar slwa slwa kru mahar azlalahkar. Kama gani 6al ti tizligiyu ezewəd ni keti; tədi ahər ahar slwa slwa kru mahar fad.

²⁹ Eslini nday nakəŋ təgra aŋgwaz a, təhi ana ahər slalah ga yam ni amara mazlala akur a ti, aməhuəkaba. Nahkay təbiyu ara ya ti ticik slalah ga yam əna naŋ ni fad a dəluv ni vu kələŋ geli. Eslini tawayay məlanj məslay weceweci.

³⁰ Ay ndam ya tagaray slalah ga yam ni tawayay tətəm ahər gatay. Nahkay təfiyu slalah ga yam gəziteni ni ka dəluv ni; tagosay leli, tədəm tawayay təwəlfəŋ zlam ya ticik slalah ga yam əna naŋ ni kama ga slalah ga yam gədəkani ni.

³¹ Eslini Pol əhi ana gədəkani ga ndam slewja ni akaba ana ndam slewja ndahaŋ ni ahkado: « Tamal mis nday hini tasləkakiba ke leli a ti ekijijum dek, akatamum koksah. »

³² Ndam slewja ni təra ticia ma ga Pol na ti təkeley ezewəd ya təwəlfəŋ slalah ga yam gəziteni ni kə gədəkani əna naŋ ni. Nahkay aməd əzay slalah ga yam gəziteni ni ka ahər gayanj maslaŋa əvu bi.

³³ Məlanj ara aslay wudak ti Pol əhi ana mis ni təzum zlam. Əhi ana tay ahkado : « Əgra vad a kru mahar fad kani kəbesəmbyia, zlam day kəzumum ndo.

³⁴ Nahəngəlay kəli zumuma zlam a day ; nahkay akəngətəm njeđa ga mahəngəy ahər gekəli əna nanj. Məhar ga ahər gekəli bəlanj tekeđi amadoru a ga had do. »

³⁵ Pol nakənj əra ədəma nahkay ti əzay *dipen, əgri səsı ana Melefit kə meleher ge mis ni dek, mək əsekaba, ənjəkı ka məzumani.

³⁶ Mis ni təra tıpia nanj a nanj əbu azum zlam nahkay ti bəruv əngıva ana tay a dek, nday day təzum zlam.

³⁷ Leli a slalah ga yam ni bu dek ti leli diñ diñ cə əna kru kru adəskəla mahar muku.

³⁸ Leli dek məra məzuma zlam na mərəha ti ndam magaray slalah ga yam ni təhləba *alkama na a slalah ga yam ni ba, təbiyu a dəluv ni vu, ti slalah ga yam ni ədəs va ba.

Slalah ga yam ni azlal wiyanj a dəluv ni bu

³⁹ Məlanj əra əsla ti ndam magaray slalah ga yam ni tıpi had ya mahəđakfənjoru ni, ay leli kə dənj-dənj ga had weley ti təsər do. Eslini tıpi gododuk ga had ya wiyanj əvu ni kə gəvay ga dəluv ni. Tamal tıslıki tata ni, tawayay takoru əna *slalah ga yam ni eslini.

⁴⁰ Nahkay təcıche ezewed ga ara ya ticik slalah ga yam əna nanj ni dek, təmbərviyu tay a dəluv ni bu ; təcıchəya zlam ya tagaray slalah ga yam əna tay na daya. Kələnj gani təwəlfənj azana kə slalah ga yam ni gwar kama ti aməd məgəjahoru slalah ga yam ni kama kama. Nahkay təgaroru slalah ga yam ni suwwa gwar ka məlanj ga wiyanj ni.

⁴¹ Ay leli məbu makoru nahkay ti slalah ga yam geli ni ərə əzəl wiyanj ya a hud ga dəluv ni bu ni. Eslini ma ga slalah ga yam ni ərəvoru a hud ga wiyanj ni vu, nahkay wiyanj ni əgəskabu, ədaday koksah. Yam ya ti adaday dal-dalani ni azlal metelıñ ga slalah ga yam ni ŋuf ŋuf, əbu eheəkaba.

⁴² Nahkay ndam slewja ni tawayay tabazl ndam danjaj ni adaba tədəm bi təsəra yam a, atətamfənjə kə tay a,

⁴³ ay gəđakani gatay ni əcafənjə tay a, adaba awayay ahənjay Pol. Eslini əhi ana ndam ya ti təsəra yam a ni təhuriyu a yam ni vu enji ga moroni ka dənj-dənj, təcəlaba.

⁴⁴ Əhi ana mis ndahanj ya təsər yam do ni təgəskabə təndal ahkay do ni bıyem ndahanj ya təhuəfənjə kə slalah ga yam a ni. Mis ni təra təgra akada gayan ya əhi ana tay na ti leli dek məcəlaba a yam ni ba, aranjə əgri ana leli ndo.

28

Pol ka had Malta

* 28:11 Diyuskər ti slimi gatay ata Kastor nday ata Poluks. Nday melefit ga ndam Gres, tədəm nday kə mənəy gatay, bənəy gatay Zəs. Tədəm təfi ahər ana ndam magaray slalah ga yam.

¹ Leli nakənj məra mətama ti təhi ana leli had hini ti slimi gani Malta.

² Ndam ga had nani təgəskabu leli lala, təgri zlam sulumani ana leli. Avər nanj əbu ekwesey, məlanj day əndıslıñə ti, təbefta aku a gir-gir, təhi ana leli mərə mənəfənj leli dek.

³ Pol əhləba cəcül a, adəm abəkıyu ka aku ni ti zlam a had əvu a hud gani bu ; aku ni əvədıbiya ti əji aslər ana Pol nakənj ka ahər. Nanj əfənj kə ahər ni tandal-ndala, ədafənjə do.

⁴ Ndam ga had ni təra tıpia zlam a had ni nanj əfənj kə ahər tandal-ndala nahəma, təzlapaki e kidıñ gatay bu, tədəm ahkado : « Maslanjə hini ti bay makad mis eđeđıñ. Ku tamal atəmfənjə kə dəluv a nənjə ni, Melefit əmbərənj nanj mənəhad əna sifa do. »

⁵ Ay Pol nakənj atəloru zlam a had ni a aku ni vu, eci məwər gani ndo.

⁶ Mis ye eslini ni tamənjələnj ka Pol, tədəm bi ahər ni ara əgəsl mba ahkay do ni bi ara amət sərdaw mba. Təra təpəsa dal-dal əna məmənjələnjəna ti tıpi ti aranjə əgrakıvu ndo, nahkay təmbat majalay ahər gatay nahanj, tədəm nanj bəlanj e kidıñ ge melefit gatay ndahanj bu.

⁷ Ka məlanj ya leli məbu eslini ni ahay ga zal nahanj əbu cıfa. Slimi ga maslanjə nani ti Pəbliyəs, nanj gəđakani ga had nani. Nanj nakənj əzaloru leli afa gani, əgəskabu leli əna məmərani ; məndəhad afa gani vad mahkər.

⁸ Bənj ge Pəbliyəs əbu, ay ti nanj əvu məndəhadani ebesey do ; ahər egizleki, azay day abafənjə. Pol əra eciə ma gana ti ərə afa gani. Əra ənjıkıa ti əhənjəlay Melefit, əbəkı *ahər ga mahəngəra bənanj a, mək bənj ge Pəbliyəs ni əngaba.

⁹ Ndam ga ərməwər ndahanj ga had ni dek təra tıcia ma gana ti nday day təra, mək Pol əhənjəgaraba tay a.

¹⁰ Nahkay mis təgri zlam sulumani ana leli gərgəri kay. Ka ya ti mawayay maslaka ni ti təvia zlam ya mawayay na ana leli ga moroni əna nanj kama daya.

Pol aslaka a Malta, akoru a Rom

¹¹ Mənəhad eslini kiya mahkər, kələnj gani məcəliyu a *slalah ga yam nahanj vu. Slalah ga yam nani ti eciəkbiyu e Eleksendri, əra a Malta, eci eslini ga məjəy mandav ga sarta ga aməd ni. Slimi ga slalah ga yam ni Diyuskər.*

¹² Məsləka mərə e Sirekəz, eslini məndəhad vad mahkər.

¹³ Məsləka eslina ti mərə slap-slap kə gəvay ga had, nahkay mınjiyu e Reziyu. Hənjənj gani aməd əkəzlabıyu gwar kələnj, nahkay məsləka, məgray vad cə e divi bu ni ti mınjəa a Puzol a.

¹⁴ Mòru mìnjɔa eslina ti mɛdi ahàr ana ndam mafàki ahàr ka Yezu ndahaŋ. Nday nakəŋ tɔhi ana leli mánjəhaḍ afa gatay gosku sekw. Kələŋ gani məsləka, mòru gwar a Rom.

¹⁵ Ndam mafàki ahàr ka Yezu ya a Rom ni tɔra ticia leli məbu ka ahàr divi ti tɔngwivabiyu ana leli a ma vu. Nahkay məbakabu ahàr akaba mis ndahaŋ a Gosku ge Epiyəs bu, mis ndahaŋ ti ni məbakabu ahàr akaba tay ka mələŋ ya tɔzalay Mələŋ Mandəhaḍani Mahkər ni. Pol àra èpia tay a ti àgri səsɪ ana Melefit, àzay njədə hɔya. Mək məsləka, mòru a Rom.

¹⁶ Mòru mìnjɔa a Rom a ti tɔvi divi ana Pol ga mánjəhaḍani a ahay nahaŋ bu. Tàfəkadfəŋ zal slewja nahaŋ ga majəgay naŋ cilij.

Pol adəmki ma ka Yezu a Rom

¹⁷ Pol àra àgra vad a mahkər ti àzalakabu gɛdákani ga ndam *Zude ya a Rom ni. Nday nakəŋ tɔra tɔngasva ti àhi ana tay ahkado : « Bəza ga mɔmawa, nəgudari zlam ana ndam jiba geli ndo, nəgudar zlam ya ti ata bəŋ geli tɔcafəŋa leli a ni ndo daya. Ku tamal nahkay nəŋgu ni, ndam geli ya a Zeruzalem ni tɔgəsia nu a ana ndam *Rom a.

¹⁸ Ndam Rom ni tihindifua ma, tɔŋgətfu zlam ya nəgudar ti tákadki nu di ni ndo, nahkay tawayay təmbrəŋ nu.

¹⁹ Ay ndam Zude ni tɔdəm təmbrəŋ nu ba ; nahkay nədəm si nàra àna ma gana ahalay afa ga bay gɛdákana kwa. Ay nàra ahalay a ti ga məbəhaḍki mirdim ka ndam jiba goro do.

²⁰ Nəzalakabu kuli nahkay ti, nawayay kícum ma gani bilegeni. Təwəl nu àna jejirbi hini ti azuhva pakama ya ndam *Izireyel təgəskabu, tɔdəm Melefit aməgri ana leli ni. »

²¹ Ndam Zude ni tɔra ticia ma gayan na ti tɔhəŋgrifəŋ, tɔhi ahkado : « Ndam ga haḍ *Zude tɔsləribiyu wakita àki ka ma gayak ana leli ndo. Wur ga məŋ geli nahaŋ ya àsləkabiya eslina àra àŋgəhaḍ ma gani ahkay do ni àdəmku ma magədavani ni ti àbi.

²² Ay mawayay mici ere ye ti nak ka-jalaki ahàr ni, adaba məsəra ku eley eley do dek mis tɔdəmki ma magədavani àki ke divi gekuli ya kədəbum ni. »

²³ Eslini tɔfəkaḍ vad ga məbakabu ahàr. Vad gani àra ènjia ti mis kay tɔtam nday ya ti tɔra enjenjeni na tɔra afa ga Pol a. Pol nakəŋ àzlapi ana tay, ànjəki kwa ge miledə àbiviyu ana məlakarawa, àdəmki ma ti ka *Məgur ge Melefit. Awayay təgəskabu pakama gayan ya adəmki ka Yezu ni, nahkay àdəfiaba *Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki a wakita gayan bu na akaba ma ga ndam ndahaŋ ya tɔhəŋgaray pakama ge Melefit na ana tay a.

²⁴ Nday nakəŋ tɔra ticia ma ga Pol na ti, mis ndahaŋ e kidij gatay bu təgəskabá, mis ndahaŋ ni ti ni tawayay məgəskabani do.

²⁵ Nahkay nday nakəŋ ticivu ndo. Ka ya ti tɔbu tasləka ni ti Pol àhikivu ma nahaŋ ana tay bəlaŋ cilij. Àhi ana tay ahkado : « Izay bay mahəŋgaray pakama ge Melefit ni àhibiya ma ana ata bəŋ gekuli àna njədə ga Məsuf Njəlatana ti, ma ge jiri ededij !

²⁶ Àdəm ahkado :

“Melefit àhu : Ru kəhi ma ana nday hini, hi ana tay ahkado : Akəbumi slimi lala ana ma goro, ay ti ekicəm do simiteni.

Akəmanjumləŋ ana ere ye ti anədəfiki ana kuli ni lala, ay ti ekipəm do simiteni.

²⁷ Adaba mam, ahàr ga ndam hini ègia bəŋ-bəŋana ;

ègia bəŋ-bəŋana ti təgəskabu zlam va ba.

Tirikva slimi gatay na der der ti tici zlam va ba.

Tàbakabá eri a tecic-cic ti tiji zlam va ba.

Təgray nahkay ti tanga afa goro a ba, adaba tawayay ti nahəŋgaraba tay a do.” † »

²⁸ Pol àhi ana tay keti : « Ègia nahkay ti, sərunki lala : nihi Melefit asləruru ndam gayan afa ga ndam ya nday ndam Zude do ni ga məhiani ana tay ahəməmam Melefit amahəŋgay tay ni. Nday ti, atəhia ma gana ana tay a ti atəgəskabu ! » [

²⁹ Pol àra àdəma ma nana ti ndam Zude nakəŋ tɔsləka àna ləgayva.]

³⁰ Eslini Pol àgray vi cə bəraŋa a ahay ya ti naŋ àvu àpəl singu gani ni bu. Ka sarta gani nani ti mis dal-dal tɔra tɔmənɔjaya naŋ a, naŋ day àgəskabá tay a dek.

³¹ Nahkay naŋ àbu adəmki ma ka Məgur ge Melefit, acahi zlam àki ka Bay geli Yezu *Krist ana mis. Àgray àŋgwaz àna ma gani ndo, mis day tɔcafəŋa naŋ a ndo.

Wakita ga Pol ya àbikioru ana ndam Rom ni Ere ye ti mǎdǎmki ka wakita ga Pol ya àbikioru ana ndam Rom ni

Maslaɗa ya ti àbaki wakita hini ni ti àdafa slimi gayan a : àbaki ti Pol, zal asak ga Yezu ni (1.1). Àbaki ti ka sarta ya ti awayay akoru a Zeruzalem ga mǎhǎloru sinɗu ga ndam Eseyi akaba ga ndam Meseduwɛn ya tǎjami ana ndam Zeruzalem ni (15.25-26 ; Tǎwi 19.21 ; 20.1-3). Àhi ana ndam Rom tǎgǎskabá Fabe wal ya ti àgray tǎwi akaba ndam Senkre na (16.1) ; nahkay mǎlan ya àbaki wakita ni bi a Sǎnkre, bi a Koreɗ (Senkre ti kǎ gǎvay ga kasa gǎɗakani Koreɗ, ka had Eseyi).

Pol àbikioru wakita hini ana ndam Rom ti adaba awayay akoru eslini ga mǎhi ma ge Melefít ana tay ; awayay ti tǎwi njǎɗa ga moroni gwar ka had Espen daya (1.11-15 ; 15.23-24). Ka ya ti àbikioru wakita ana tay ni ti ɔru eslini ndo, adaba awayay mǎhǎloru sinɗu ga ndam Eseyi ni a Zeruzalem day.

Rom ti kǎsa gǎɗakani ka had Itali : ka sarta ga Pol ti ndam Rom tǎgur had ya kǎ gǎvay ga daluv gǎɗakani ni dek. Ndam ga had gǎrgǎrani kay tǎnjǎhadá a Rom a : ndam Zude kay tǎkibu ka tay (Tǎwi 28.17). Ndam mǎfǎki ahǎr ka Yezu tǎbu eslini kay daya (Tǎwi 28.14-15) ; Pol àbikioru wakita hini ana tay (1.7), àdǎm tǎgri sa gayan ana mis ndahaɗ e kidin gatay bu (16.3-16).

A wakita ni bu ni ti Pol àdǎmkia Ma Mǎweni Sulumani àki ka Yezu a (1-8). Ku tamal ndam ga Yezu tǎbu a Rom nǎngu ni, ka sarta nani ti zal asak ga Yezu ɔru eslini faɗ ndo : Pol awayay ti tǎsǎr lala mis dek tǎgudara zlam kǎ eri ge Melefít a, tamal tawayay ti Melefít mǎgǎskabu tay ti tǎsǎr divi nahaɗ àbi, si àna tǎwi ga Yezu kwa. Pol àdǎm mǎlan ga ndam Zude àbu a Mǎgur ge Melefít bu daya (9-11) : bi ndam ga Yezu ya nday ndam Zude do ni tǎdǎm ndam Zude ti tǎsli arana do ti ni (14.3), ay Pol àdǎm tamal ndam Zude tǎlǎbi ti, akal maslaɗa ya Melefít àgǎskabu ni àbi simiteni (11.17-18)

A wakita gayan ni bu dek Pol àchahi ma ge Melefít ana ndam ga Yezu, kǎlan gani àhi ana tay ègia nahkay ti ahǎr àdǎm tǎnjǎhad akada ge Melefít ya awayay ni. Pol àsar ndam Rom lala ndo, nahkay ma gayan ya àhi ana tay àki ka mǎnjǎhad gatay ni ti kay do (12-14) ; pakama ya àbaki enjenjeni ni ti ma ya ndam ga Yezu dek ahǎr àdǎm tǎsǎr ni (1-11).

A wakita gayan ya àbikioru ana ndam Rom ni bu ni ti àdǎfaba Ma Mǎweni Sulumani ga Yezu a dek, àtam ya ti àbaki ka wakita gayan ndahaɗ ni ; tǎfǎkad wakita hini ka mǎnjǎki

ga wakita ga Pol ndahaɗ ni a Wakita ge Melefít ni bu ni ti azuhva nani.

Sa ga Pol

¹ Nu Pol nǎbikioru wakita hini ana kǎli. Nu bay mǎgri tǎwi ana Bay geli Yezu *Krist. Melefít àzala nu a, nǎgia zal asak ga Yezu Krist a ; adaba nu ga mǎhi *Ma Mǎweni Sulumani ana mis a.

² Ma Mǎweni Sulumani gani nani ti kwa ahaslani Melefít àhikibiya ana ndam mahǎngaray *pakama gayan a ; àdǎm amahǎngay mis. Ndam mahǎngaray pakama gayan ni tǎbǎkia ma gana a Wakita ge Melefít ba.

³ Ma ge Melefít ya àdǎmbiyu ni ti àdǎmki ka Wur gayan. Wur nani ti tǎwi naɗ akada ge mis hihiriki ni ; naɗ wur huɗ ge Devit.

⁴ Ay ka ya ti Melefít àhǎngaraba naɗ e kisim ba ni ti àdǎfaki naɗ Wur gayan, naɗ njǎɗa-njǎɗani. Melefít àgray nahkay ti àna njǎɗa ga *Mǎsuf Njǎlatani. Wur nani ti Yezu Krist, naɗ Bay geli.

⁵ Àgray ti nu nǎgi zal asak gayan ti ga sulum gayan, adaba awayay ti nǎhioru ma gayan ana mis ga jiba gǎrgǎrani dek ti tǎfǎki ahǎr, tǎgǎsiki ma. Nahkay leli dek amazǎbay naɗ.

⁶ Nǎbikioru ti ana kǎli ndam *Rom. Lekulǎm day kǎkumkibu ka ndam ya ti Melefít àzala tay a ti tǎgi ndam ga Yezu Krist ni.

⁷ Nǎgri sa ana kǎli ; lekulǎm ti Melefít awayay kǎli, àzala kǎli ge mǎgi ndam gayan njǎlatana. Bǎn geli Melefít nday ata Bay geli Yezu Krist tǎgri sulum gatay ana kǎli, tǎgray ti *kǎnjǎhadumkabu àna sulumani ti.

Pol awayay moru mǎmǎnɗiyu ndam Rom

⁸ Enjenjeni ti nǎgri sǎsi ana Bay Melefít goro azuhva kǎli dek akaba azuhva zlam ga Yezu *Krist ya àgri ana kǎli ni, adaba mis dek tǎcia kǎbum kǎfumki ahǎr, tǎbu tǎzlapaki ka ma gani.

⁹ Ka ya ti nahǎngalay Melefít ni ti Melefít day àsara nǎbu nacali slimi ana kǎli, nǎmbrǎn macali slimi ana kǎli do. Melefít ti nǎbu nǎgri tǎwi àna njǎɗa goro dek, nǎbu nǎhi *Ma Mǎweni Sulumani àki ka Wur gayan ni ana mis.

¹⁰ Nǎbu nahǎngalay naɗ, nǎhi kǎlavǎd tamal àwaya ti mǎvu divi ga moru mǎmǎnɗiyu kǎli. Nǎpǎskia ka mahǎngalay naɗ a,

¹¹ adaba nawayay dal-dal ga moru mǎmǎnɗiyu kǎli ; nawayay ti ere ye ti *Mǎsuf Njǎlatani àvu ni nǎvi ana kǎli bilegeni. Nahkay ti akǎngǎtum njǎɗa e divi ge Melefít bu.

¹² Ere ye ti nǎdǎm ni ti, nawayay ti leli dek mǎngǎtum njǎɗa e kidin geli bu. Gekǎli ya kǎfumki ahǎr ka Yezu Krist ni ti amǎvu

njêda ; goro ya nafêki ahâr ka Yezu Krist ni day amêvi njêda ana kâli bilegeni.

¹³ Bêza ga mmawa goro ni, sêruma sak ehimeya nâwaya ga moru mêmânjiyu kâli a, ay ti kekilerja nânghat ahar fanj ndo. Nawayay moroni ti nawayay nêjênaki kâli ti mis tâdêbay divi ga Yezu âtam ya kani ni. Nahkay ti nawayay nagray akada goro ya nagray e kidînj ga ndam ga had ndahanj bu ni.

¹⁴ Têwi nani ti Melefit âvu. Awayay ti nêhioru Ma Mûweni Sulumani ana mis dek : ana ndam ya tanjêhad a kesa gêdakani bu ni akaba ana ndam ya tanjêhad a hama bu ni, ana ndam ya tijenja ni akaba ana ndam ya tijengey ndo ni.

¹⁵ Nahkay ti nawayay ti nakoru afa gekêli, nêhi Ma Mûweni Sulumani ana kâli ndam *Rom daya.

Ma Mûweni Sulumani ti njêda ge Melefit

¹⁶ Nâgray mimili ga mêhi *Ma Mûweni Sulumani gani nani ana mis do, adaba Ma Mûweni nani ti njêda ge Melefit ; adafaki ti ku way way do tamal âfêkia ahâr ka Yezu *Krist a ti Melefit ahênggay nanj. Melefit ahênggay enji ti ndam *Zûde, day kwa ti mis ga jiba gêrgêrani ndahanj ni.

¹⁷ Ma Mûweni Sulumani ni ti adafaki ahêmamam Melefit agray ti mis tigi ndam jireni kè eri gayanj ni. Ahâr âdêm si mis tâfêki ahâr ka Yezu Krist cilinj ; divi nahanj âbi, si tâfêki ahâr ti ka nanj kwa. Âbu mêbêkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi : « Maslanja ya ti Melefit âdêm nanj jireni kè eri gayanj adaba âfêkia ahâr a ti, maslanja gani nani ti Melefit amêvi sifa. »

Mis dek ndam magudar zlam

¹⁸ Nêdêm nahêma, Melefit nanj agavêla nanj âbu azum bêruv azuhva ge mis ya tâhêngrioru ahâr a had do ni ; zlam gatay ya tagudari ana mis ndahanj ni day âbu awêri bêruv. Nahkay ti amagrafênja seriya kâ tay a adaba zlam gatay ya tagudar ni acafênja mis ga mêsêr jiri a.

¹⁹ Melefit amagrafênja seriya kâ tay a ti adaba zlam ya ti amal têsêr Melefit âna nanj ni têbu ; Melefit ana ahâr gayanj âdêfiki zlam gani nday nani ana tay, ângah ndo, ay ti tâgêskabu ndo.

²⁰ Ngyay Melefit nanj ahêmamam ti mis têsêr do, adaba mis tipi nanj day-day ndo. Ay ti kwa ka ya ti âgraya mêlanj a ni âbivaya nihi a ti zlam ya âgraya gêrgêrana ni dek âdêfiki ana mis Melefit ti nanj njêda-njêdani, nanj Melefit nanj bêlanj, amanjêhad ga kanjay-kanjayani. Nahkay ti mis ni ngyay tagudar zlam ndo ni ti atadêm kôksah.

²¹ Têsêra Melefit nanj âbu ca, ay ti tâhêngrioru ahâr a had do, têgri sêsi akada

ya ti âgêski têgri ana Melefit ni do daya. Têjalaki ahâr ka zlam masakani sawanj, têsêr magray zlam sulumani va do, nday a mêlanj zinj-zinjêni bu, tipi divi ge Melefit va do.

²² Têhi ana ahâr nday ndam mêsêr zlam, ambatakani do tîgia ndam muru a.

²³ Melefit nanj njêda-njêdani, day-day amêt do, giri-giri tâhêngrioru ahâr a had, ay ti tâwayay do, tâhêngrioru ahâr a had ana pêra sawanj : pêra gani nday nani ti ndahanj akada mis hihiriki ni ya amêt ni, ndahanj akada edidînj, ndahanj akada zlam ya ti têsawaday âna asak fad ni, ndahanj ti ni zlam a had.

²⁴ Nahkay Melefit âmbrênja tay a, ti tâgray zlam ya ti mêbêruv gatay awayay ni, ti tâbêki mimili ka ahâr gatay âna zlam magudarani gatay ya tagray ni.

²⁵ Têmbrênja jiri ge Melefit a, tadêbay zlam ga malfada sawanj. Giri-giri ti tâhêngrioru ahâr a had ana Melefit, têgri têwi, adaba nanj ti âgraya zlam a dek ; ay tâhêngrioru ahâr a had, têgri têwi ti ana zlam ya ti Melefit âgraya ni sawanj. Melefit ti mis tâzêbay nanj ga kanjay-kanjayani. Aya nahkay !

²⁶ Tâgray nahkay ti Melefit âmbrênja tay a ti tâbêki mimili ka ahâr gatay âna zlam magudarani ya mêbêruv gatay awayay ni. Nahkay ti wâl gatay ni têmbrênja mandêhadkabana akaba zawal a, tandêhadkabu akaba wâl ndahanj. Zlam gani nani ti Melefit âwayay do : âgraya tay a ti ga magrani nahkay do simiteni.

²⁷ Zawal day tagray nahkay, têmbrênja mandêhadkabana akaba wâl a, tandêhadkabu akaba zawal ndahanj sawanj, tawayay magrani nahkay dal-dal, ay ti Melefit âgraya tay a ti ga magrani nahkay do simiteni. Zawal nday nani tagray zlam ya ti asay mimili ni e kidînj gatay gatayani bu. Azuhva têwi gatay ya tagray ni ti Melefit amatraê tay ; gayanj ya atraê tay ni ti kal-kal akaba zlam gatay ya tagudar ni.

²⁸ Akada gatay ya tâwayay mêsêr Melefit do ni ti, Melefit day âmbrênja tay a ti têtjalaki ahâr ka zlam ya ti mêbêruv gatay magdâvani awayay ni cilinj. Nahkay têbu tagray zlam ya âgêski magrani do ni.

²⁹ Tagray zlam ya âgêski magrani do ni, tagudar zlam dal-dal : tawayay zlam kay, têgri daliya ana mis, zlam ge mis tigi eri ana tay, tabazl mis, talêgavu e kidînj gatay bu, tagosay mis, tagray cuday, têsivu ana mis,

³⁰ têbi seki ana mis, tâwayay Melefit do, tâhêngalay ma ge mis, tiji zlabay, tâzêbay ahâr gatay, tadêbay divi ga mêgri cuday ana mis, ticiiki ma ana ata bênj gatay do.

³¹ Têsêr ahâr va do, tâgray ere ye ti têdêm atagray ni do, tâwayay mis do, mis day têsî

cicihi ana tay do.

³² Ma ge Melefit ya àdám ndam ya tagudar zlam akada nani ni ahàr àdám tâbazla tay a ni ti, tàsëra ma gani nana lala. Ku tamal tàsëra lala nənġu ni nday tãbu tagudar zlam zlam gatay. Tãgray nahkay ciliġ do : tazlëbay ndam ya ti tagudar zlam akada gatay ni daya. Gatay ya ti tagray nahkay ni ti àġudarkiva tay a àkiva.

2

Seriya ge Melefit ti seriya ge jiri

¹ Nak ya ti kədəm mis ndahanġ tagudar zlam ciliġ ni ti, ku nak way way do Melefit aməwəl kur àna seriya. Gayak ya ti kədəm mis ndahanġ tãġudara zlam a ni ti, seriya àġësa kur kurana. Adaba nak ya ti kədəm mis ndahanġ tagudar zlam ni ti nak day kãbu kagudar akada gatay ni.

² Məsëra, Melefit amagrafəġa seriya kà ndam ya tagray nahkay na. Seriya gani nani ti seriya ge jiri.

³ Nak ya ti kədəm mis ndahanġ tãġudara zlam a, ambatakani do nak nakani day kãbu kagray akada gatay ni ti, kãhi ana ahàr akatamfəġa kà seriya ge Melefit a waw ?

⁴ Tək day ti *sulum ge Melefit ya agruk dal-dalani ni akaba gayanġ ya ti ebesuk, àtraḅ kur weceweci do ni ti, kãhi ana ahàr zlam masakani aw ? Agruk sulum nahkay ni ti, awayay ti kãmbatkaba majalay ahàr gayak a ti kəsər do waw ?

⁵ Nak kici slimi do, kawayay mambatkaba majalay ahàr gayak a do ni ti, nak nakani àna ahàr gayak kagray ti Melefit mãtraḅ kur dal-dal. Ka fat ya ti Melefit aməzuma bəruv a ni ti aməġəs kur àna seriya. Ka fat gani nani ti amagrafəġa seriya kə mis a ; seriya gayanġ ya agray ni ti ge jiri.

⁶ Ku way way do, Melefit aməvi zlam ke tawi ga maslaġa gani ya àgray ni :

⁷ nday ya ti tagray zlam sulumani kəlavad ni ti Melefit aməvi *sifa ya àndav day-day do ni ana tay. Nday gani tawayay ti Melefit mãzləbay tay, mãdəmki ma sulumani ka tay, akaba tawayay tanġhad akaba Melefit ga kanġay-kanġayani.

⁸ Ay nday ya ti ticiiki ma do, tawayay jiri do, tawayay magudar zlam ni ti Melefit aməzumki bəruv ka tay, amatraḅ tay dal-dal.

⁹ Ndam ya ti tagudar zlam ni dek atəcakay daliya dal-dal, bəruv amatikaba ana tay a. Atəcakay daliya gani nani enji ti ndam *Zude, mək nday ya ti nday ndam Zude do ni.

¹⁰ Ay nday ya ti tagray zlam sulumani ni ti ni Melefit amazləbay tay, amədəm nday sulumani, aməvi manġhad sulumani ana tay. Aməvi ana ndam Zude enji, mək ana nday ya ti nday ndam Zude do ni.

¹¹ Adaba Melefit agray seriya ti èmbikivu ka maslaġa nahanġ do.

¹² Tamal mis təsər *Divi ge Melefit ya àdəfiki ana Məwiz ni do mək tagudar zlam nahkay ti, etijji dek. Ay etijji ti akada ga pakama ya àbu məbəkiani a wakita ge Məwiz ni bu ni do. Nday ya ti təsëra divi ge Melefit ya àvi ana Məwiz na mək tagudar zlam ni ti, Melefit aməġəs tay àna seriya akada ga pakama ya àbu məbəkiani a wakita gani nani bu ni.

¹³ Ndam ya ti tãbu tici pakama ge Melefit ya àhi ana Məwiz ni àna slimi ciliġ ni ti Melefit amədəm nday ndam jireni do ; amədəm ndam jireni ti nday ya ti təġskabu, tagray tawi àna pakama gani nani ni.

¹⁴ Nday ya ti ndam Zude do ni təsər Divi ge Melefit ya àdəfiki ana Məwiz ni do. Ay tamal tagray zlam akada ge Divi ge Melefit ya àdəfiki ana Məwiz ni ka məsər gatay do nahəma, zlam gatay ya tagray ni adafaki Divi ya Melefit àvi ana Məwiz ni àniviyu ana tay a məbərur bu. Ku tamal təsər Divi gani nani do nənġu ni, Divi gani àniviyu ana tay a məbərur bu.

¹⁵ Nahkay tədəfaki tãbu tagray tawi ti àna Divi ge Melefit ya àvi ana tay a məbərur gatay bu ni. Təsərkaba zlam sulumana akaba magədavana a məbərur gatay ba ; sarta nahanġ təsëra tãġra zlam sulumana, sarta nahanġ ti ni tàsëra tãġudara zlam a.

¹⁶ Zlam ya ti nəzlapaki nihi ni ti amənġazlavu vay-vay ka fat ya ti Yezu *Krist amagrafəġa seriya kə mis àna nġədə ge Melefit a ni. Amagrafəġa seriya kà tay a ti àki ka zlam ya ti àniviyu ana tay a məbərur bu manġahani ni. A *Ma Məweni Sulumani ya nəhi ana kəli ni bu ni day nədəm nahkay.

Ndam Zude tãġskabu Divi ge Melefit ya àdəfiki ana Məwiz ni do

¹⁷ Nak zal Zude ya kazləbay ahàr gayak adaba nak zal Zude ni ti, nak kãbu kagray ahəmamam ? Kədəm kəsëra Melefit akaba Divi gayanġ ya àdəfiki ana Məwiz na ;

¹⁸ kədəm kəsëra ere ye ti Melefit awayay na ; *Divi ge Melefit ya àdəfiki ana Məwiz ni ti àdəfukkia zlam a ; kəsëra medekaba zlam sulumana akaba magədavana ;

¹⁹ kədəm kipi divi a, kadafəġa ahar kà ndam wuluf a ; kədəm nak bay masladı mələġ ana ndam ya ti nday a ləvəġ bu ni ti tıpi divi lala ni ;

²⁰ kədəm kəsëra zlam a, kədəfiki zlam ana ndam ya ti təsər zlam do ni ; kədəm nak bay məsər zlam, kacahi zlam ana ndam ya ti təsər Divi ge Melefit do ni. Kagray nahkay ti kãhi ana ahàr Divi ge Melefit ya àdəfiki ana Məwiz ni ti àdəfukaba zlam jirena dek.

²¹ Ay nak ya ti kacahi zlam ana mis ni ti, kacahi zlam ana ahàr gayak gayakani do ni

ti kamam ? Nak ya ti kəhi ana mis « Kìgum akal ba » ni ti, nak nakani kigi ni ti kamam ?

²² Nak ya ti kəhi ana mis « Kəgrum hala ba » ni ti, nak nakani kagray ni ti kamam ? Nak ya ti kəhi ana mis « Kəgrum pəra ba » ni ti, nak nakani kəhuriyu a maləŋ ga pəra vu ga məhəl zlam ya təbəhadı ana pəra ni akal ni ti kamam ?

²³ Nak ya ti kədəm Divi ge Melefit àbəlay ni ti kagray ere ye ti Melefit àdəm kəgray ba e Divi gayəŋ bu ni, kəbəkı mimili ke Melefit nahkay ni ti kamam ?

²⁴ Adaba àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi : « Nday ya ti nday ndam *Zude do ni təbu tindivi Melefit azuhva təwi gekəli ya kəgrum ni. * »

²⁵ Tamal kəgəskabá Divi ge Melefit ya àdəfiki ana Məwiz na ti, gayak ya *kəkeley kədi ga madafaki nak ge Melefit ni ti àbəlay. Ay tamal kəgəskabu Divi ge Melefit gani do ni ti, ěgia akada kəkeley kədi ndo.

²⁶ Tamal mis àgəskabá Divi ge Melefit ya àdəfiki ana Məwiz na ti, ku tamal ěkeley kədi ndo nəngu ni, kə eri ge Melefit ti ěgia akada ěkela kədi a.

²⁷ Tamal mis ěkeley kədi ndo, mək àgəskabá Divi ge Melefit ya àdəfiki ana Məwiz na ti, maslaŋa gani nani amədəm nak ya ti kíkela kədi a, kəsəra Divi ge Melefit a mək kəgəskabu do ni ti kəgudara zlam a.

²⁸ Zal Zude ededıŋ ededıŋeni ti way ? Zal Zude kə eri ge Melefit ti naŋ ya ti agray zlam ya ti mis tipi ni do. Mekeley kədi ededıŋ ededıŋeni ti mam ? Mekeley kədi kə eri ge Melefit ti ya təkəkia ambəl gana ni do.

²⁹ Zal Zude ededıŋ ededıŋeni ti àsərvu do ; zal Zude kə eri ge Melefit ti maslaŋa ya ti Melefit àmbatikaba majalay ahər a ni. Mekeley kədi ededıŋ ededıŋeni day ere ye ti *Məsuf ge Melefit agra a məsərvu bu ni. Ere gani nani ti Divi ge Melefit ya àdəfiki ana Məwiz ni àgray do. Maslaŋa gani nani ti mis təzləbay naŋ do ; azləbay naŋ ti Melefit.

3

Maslaŋa ya ti àgudari zlam ana Melefit do ni ti àbi

¹ Tamal nahkay ti, ndam *Zude tətəm mis ndahaŋ ni ti àna mam ? *Mekeley kədi gatay ya tekeley ni ti asagikivu mam ana tay mam ?

² Zlam gani nday nani ti a zlam bu dek təbəlay dal-dal. Adaba Melefit àgri sulum akaba àhi ma gayəŋ enji ni ti ana ndam Zude.

³ Mis ndahaŋ e kidıŋ gatay bu təmbrəŋa ma ge Melefit a ; ay ku tamal təmbrəŋa

nəngu ni, gatay ya ti təgray nahkay ni ti Melefit day aməmbraŋ magray ere ye ti àdəm amagraŋ ni azuhva nani aw ?

⁴ Aha, nahkay do simiteni ! Ku tamal mis dek tasəkad malfada nəngu ni, day-day Melefit àmbrəŋ ere ye ti àdəm amagraŋ ni do. Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi :

« Ka ya ti kədəm ma ni ti, mis atəsər ma gayak ya kədəm ni ti ma ge jiri.

Ku tamal tacalki kur ka zlam magudarani nəngu ni, ekeyefıŋ kà tay, atəsər kəgudar arəŋa ndo simiteni. * »

⁵ Ay bi maslaŋa nahaŋ adəm məsər Melefit naŋ jiri ti àna zlam ge mis ya tagudar ni. Tamal adəm nahkay ti amədəmum mam ? Ka ya ti Melefit aməzuma bərvu a, amatra6 mis ni ti, amədəmum Melefit agra cuday ana tay aw ? Ma goro hini ya nədəm nihi ni ti ma goro gorəni do ; nədəm ti akada ge mis ndahaŋ ya təbu tədəm ni.

⁶ Nahkay Melefit agra cuday ana mis aw ? Aha ! Melefit ti naŋ cudayani do simiteni. Tamal ti naŋ cudayani ti, amagrafəŋa seriya kə mis ga duniya ti ahəmamam ?

⁷ Ay bi maslaŋa nahaŋ adəm tamal nasəkad malfada ti, mis atəsər Melefit naŋ jiri àna malfada goro ya nəsəkad ni, mək atazləbay Melefit azuhva jiri gayəŋ ni. Tamal nahkay ti Melefit aməgəs nu àna seriya, amədəm nu bay magudar zlam ti kamam ?

⁸ Tamal pakama gani nani pakama ge jiri ti, hojo mədəmum : « Magudarum zlam, ti zlam sulumani mągravu. » Nu ti nədəm nahkay do simiteni, ay mis ndahaŋ təbu tasəkadku malfada, tədəm nu nəbu nədəm nahkay. Melefit amatra6 tay àki ka ma gatay ya tagudar ni ; amatra6 tay ti ge jiri.

⁹ Nihi ti nədəm mam ? Leli ndam Zude ti mətəm mis ndahaŋ aw ? Aha ! Nədəma : nədəm ahkado leli ndam Zude akaba mis ga jiba ndahaŋ ni dek ti miğia evidi ga zlam magudarana.

¹⁰ Ma goro nani ti akada ma ya ti àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu ni. Ma gani nani ti nahkay hi :

« Maslaŋa àbi jireni bi, ku mis bəlaŋ day àbi.

¹¹ Maslaŋa ya ti àsəra jiri a ni àbi,

maslaŋa ya ti adəbay Melefit ni day àbi.

¹² Mis dek tija, nday dek ka ahar bəlaŋ təmbatia aləŋ ana Melefit a ;

maslaŋa ya ti agray zlam sulumani ni ku bəlaŋ tekeđi àbi. †

¹³ Ma gatay ya tədəm ni ti àbəlay do, ezi akada mindivıŋ məzləkləŋana. ‡

Arəđ gatay àbəlay do, tagosay mis àna naŋ.

* 2:24 Izayı 52.5. * 3:4 Limis 51.6. † 3:12 Limis 14.1-3 ; 53.2-4. ‡ 3:13 Limis 5.10. § 3:13 Limis 140.4. * 3:14 Limis 10.7.

Pakama gatay ya tæðem ni ti akada mæwær ga gavan, §

¹⁴ Pakama gatay ni dek ti pakama ga cuday, tetikwesl mis àna nan cilij.*

¹⁵ Asak gatay ni azavu kaf-kaf ga moru mabazl mis.

¹⁶ Ka mælanj ya ti tòra ni dek ti tagudar zlam, tægri daliya ana mis.

¹⁷ Tæsær manjèhadkabani akaba mis àna sulumani do. †

¹⁸ Tàgrafænja angwaz kè Melefit a do simiteni.‡ »

¹⁹ Mæsæra Divi ge Melefit ya àbu mæbækiani a wakita ge Mæwiz ni bu ni dek ti Melefit àhi ana ndam ya ti tægskabá ma gana ni. Àðem ma gani ti, awayay adáfaki ku way way do àgudara zlam a ; ñgay tàgudar zlam ndo ni ti mis atæhi koksah. Nahkay mis dek tæsæra akal Melefit amæwæl tay àna seriya.

²⁰ Maslaña ya ti Melefit amæðem nanj jireni adaba àgèskabá Divi ge Melefit ya àbu mæbækiani a wakita ge Mæwiz ni bu na dek ti àbi. Wakita ge Melefit ya Mæwiz àbæki ni ti mis tæsær zlam magudarani gatay àna nanj cilij.

Mis tigi ndam jireni kè meleher ge Melefit ti ahamamam ?

²¹ Ay nihi ti Melefit adéfikia divi ana mis a ti tigi ndam jireni kè eri gayan. Divi gani nani ti gærgæri akaba *Divi ya Mæwiz àbæki a wakita gayan ni bu ni. Ku tamal nahkay nænju ni, Mæwiz akaba ndam ndahanj ya tæhænjaray *pakama ge Melefit ni tæðemkibiya ma.

²² Mis tigi ndam jireni kè eri ge Melefit nahæma, adaba tæbu tæfæki ahàr ka Yezu *Krist palam. Melefit àvi divi gani nani ana nday ya ti tæfæki ahàr ka Yezu Krist ni dek. Adaba Melefit ti ècirkaba mis a do :

²³ mis dek tàgudara zlam a ; nahkay nday driñ driñ akaba Melefit Bay njæda-njædani ni, tòru afa gani koksah.

²⁴ Ay ti Melefit àgri sulum gayan ana tay, àðem nday ndam jireni kè eri gayan ni ti ga sulum gayan. Àgri ana tay nahkay ti àna tæwi ga Yezu Krist ya àgray ni. Yezu Krist ti àhænngaya tay a zlam magudarani gatay ni ba.

²⁵ Nanj ti Melefit àslærbiyu nanj ti mæmæt azuhva mis. Àgray nahkay ti, ti mimiz ga Yezu ya àðagaya ni, mæðarafænja zlam magudarana kè mis a. Nahkay tamal mæfækia ahàr ka Yezu Krist a ti, Melefit ambærfænja zlam magudarani geli ni kè leli a. Melefit àgray nahkay ti, mæðarafækia Melefit ti nanj jireni : ahaslani ti Melefit àtraðki mis ka zlam magudarani gatay ni ndo,

²⁶ èbesia ana tay a. Ay nihi ti Melefit adáfakia nanj jirena. Àgray nahkay ti, awayay agray zlam ge jiri akaba awayay ti

ndam ya ti tæfæki ahàr ka Yezu ni tigi ndam jireni daya.

²⁷ Tamal nahkay ti zlam nahanj àbu ti miji zlabay àna nanj aw ? Aha ! Àbi. Tamal maslaña esliki magray zlam ya ti Melefit àðem a Wakita gayan ni bu grum ni dek ti, amal esliki miji zlabay, ay maslaña ya ti esliki ni ti àbi simiteni. Nahkay Melefit adéfikia divi nahanj ana leli a, ay ti miji zlabay àna nanj koksah. Divi gani ya adáfaki ni ti mæfæki ahàr ka Yezu Krist.

²⁸ Nahkay zla nahæma, mæsæra Melefit àðem mis jireni kè eri gayan ni ti azuhva maslaña gani nanj àbu afæki ahàr ka Yezu Krist. Ku tamal maslaña gani adæbay Divi ya ti Mæwiz àbæki a wakita gayan ni bu ni dek nænju ni, Melefit adám maslaña gani nani mis jireni ti azuhva tæwi gani nani do.

²⁹ Melefit ti nanj Melefit ga ndam *Zude cilij aw ? Aha ! Nanj ti Melefit ga nday ya ti nday ndam Zude do ni daya do waw ? Iy, nanj Melefit ga ndam ya ti nday ndam Zude do ni daya.

³⁰ Adaba Melefit ti nanj bælanj, nahanj àbi. Tamal ndam Zude tæfæki ahàr ka Yezu Krist ti Melefit amæðem nday ndam jireni kè eri gayan. Mis ndahanj ni day tamal tæfæki ahàr ka Yezu Krist ti Melefit amæðem nday ndam jireni kè eri gayan daya.

³¹ Geli ya ti mæðem Melefit agray ti mis tigi ndam jireni kè eri gayan adaba tæfækia ahàr ka Yezu Krist a ni ti, awayay adæmvaba Divi ge Melefit ya adéfiki ana Mæwiz ni ti zlam masakani aw ? Aha, nahkay do ! Mæbu madáfaki pakama ge Melefit ya àðem a wakita gani nani bu ni ti pakama ge Melefit ededñj ededñjeni sawan.

4

Melefit àðem Abraham ti nanj mis jireni kè eri gayan

¹ Majalumki ahàr ka Abraham bænj ga bænj geli ni. Mæðemki ti mam ? Nanj ti mam àgrakivu a manjèhad gayan ni bu mam ?

² Tamal Melefit àðem Abraham ti nanj mis jireni kè eri gayan azuhva àgray tæwi sulumani ti, akal Abraham eji zlabay tata. Ay ti kè meleher ge Melefit ti èji zlabay koksah,

³ adaba àbu mæbækiani a Wakita ge Melefit ni bu nahkay hi : « Abraham àfækia ahàr ke Melefit a, nahkay ti Melefit àðem nanj mis jireni kè eri gayan.* »

⁴ Særuma lala : maslaña ya ti agray tæwi ni ti tævi endif gayan. Ere ye ti tævi ni ti ga sulum do.

⁵ Ay tamal mis àfækia ahàr ke Melefit a, Melefit àðem maslaña gani nani ti mis jireni kè eri gayan. Ku tamal maslaña gani àgri

† 3:17 Izayi 59.7-8. ‡ 3:18 Limis 36.2. * 4:3 Manjækiani 15.6.

tawi ana Melefit ndo nɛngu ni, àsɛra Melefit agray ti ndam magudar zlam tigi ndam jireni kè eri gayan ti ga sulum gayan.

⁶ Ahaslani Devit day àdámkia ma ka ndam ya ti Melefit agray ti tigi ndam jireni kè eri gayan na ; ku tamal ndam nday nani tãgri tawi ndo nɛngu ni Melefit àdám nday ndam jireni kè eri gayan. Devit àdám ndam nday nani ti tãbu ana mòmèrani.

⁷ Àdám ahkado :

« Ndam ya ti Melefit àmbɛrfɛnɔ zlam magudarani gatay na kà tay a, àwayay mamɛnjalɛnani kà zlam gatay ya tãgudar ni va do ni ti tãmèrvu.

⁸ Maslanɔ ya ti Bay Melefit àcalfɛn kà zlam gayan ya àgudar ni do simiteni ni ti mãmèrvu.† »

⁹ Devit awayay àdám ndam ya tãmèrvu ni ti ndam ya nday *tékela kúdi a ni cilin aw ? Aha ; ndam ya tẽkeley kúdi ndo ni day tãmèrvu. Mèdám Melefit àdám Abraham nan mis jireni kè eri gayan ni ti, adaba àfækia ahàr a palam do aw ? ‡

¹⁰ Melefit àdám Abraham nan mis jireni kè eri gayan ni ti, ka sarta gani nani ti Abraham èkela kúdi a tak, èkeley fan ndo waw ? Ka sarta gani nani ti èkel kúdi fan ndo.

¹¹ Nahkay Abraham àfækia ahàr ke Melefit, mæk Melefit àdám nan zal jiri kè eri gayan nahama, ka sarta gani nani èkeley kúdi fan ndo. Ara àfækia ahàr ke Melefit a ti Melefit àhi mèkeley kúdi ti ga madafaki nan ègia mis jirena kè eri ge Melefit a. Nahkay Abraham ti nan bɛn ga ndam ya ti tẽkeley kúdi ndo, tãfækia ahàr ke Melefit a ni. Melefit àdám nday day ndam jireni kè eri gayan akada ya àhi ana Abraham ni.

¹² Abraham ti nan bɛn ga ndam ya ti tẽkela kúdi a ni daya, ay ti si ahàr àdám tẽkeley kúdi cilin do ; tãfækia ahàr ke Melefit akada ga bɛn gatay Abraham ya agray ka ya ti èkeley kúdi fan ndo ni daya kwa.

Melefit amœvi sulum gayan ti ana ndam ya ti tãfækia ahàr ka Yezu ni

¹³ Kwa ahaslani Melefit àdám Abraham ahkay do ni bɛza hud gayan atanjèhad ka had dek. § Àdám nahkay ti adaba Abraham àdaba *Divi ge Melefit na palam do ; Melefit àdám nahkay ti adaba Abraham àfækia ahàr a palam. Abraham àra àfækia ahàr ke Melefit a nahkay ti Melefit àdám nan ti mis jireni kè eri gayan.

¹⁴ Tamal mis tadɛbay Divi ge Melefit ni mæk Melefit àdám nday ndam jireni kè eri gayan azuhva tawi gani nani ti, akal mæfækia ahàr geli ke Melefit ni egi zlam masakani. Tamal nahkay ti, akal ge Melefit ya ti àdám

amœvi zlam ana mis ga sulum ni day egi ma masakani.

¹⁵ Nahkay tamal mis tãsɛra Divi ge Mœwiz ya Melefit àvi ana tay na, mæk tãgray zlam ya ti Mœwiz àdám grum ni do ni ti, Melefit azumki bœruv ka tay adaba tawayay mægaskabu ma gani do. Adaba tamal Divi ge Melefit àlɛbi ti, akal magudar zlam day àbi simiteni.

¹⁶ Nahkay zlam ya ti Melefit àdám amœgri ana mis ni ti, amœgri ti ana ndam ya ti tãfækia ahàr ni. Àgray nahkay ti ga sulum gayan. Awayay agri ana bɛza hud ga Abraham dek. Melefit agri zlam ya ti àdám amœgri ana mis ni ti, àgri ana nday ya ti tægaskabu Divi ge Melefit ya Mœwiz àbaki a wakita gayan ni bu ni cilin do. Amœgri ti ana mis ndahan ya ti tãfækia ahàr akada ga Abraham ya àfækia ahàr ni dek daya. Adaba Abraham ti nan bɛn geli dek.

¹⁷ Àbu mæbækiani a Wakita ge Melefit bu, Melefit àhi ana Abraham nahkay ni : « Nàgray ti kigi bɛn ga jiba gærgæri kay.* » Nahkay Abraham ègia bɛn geli kè meleher ge Melefit a, adaba àfækia ahàr ti ke Melefit. Melefit ti ahɛngaraba mis e kisim ba, zlam ya ti tãbi ahaslani bi ni day agray tay àna pakama ya adamaya ni.

¹⁸ Abraham ti àmbɛrɛn mæfækia ahàr ke Melefit ndo. Ku tamal ere ye ti Melefit àdám amœgri ni mis tãdám àgravu koksah nɛngu ni, Abraham àmbɛrɛn mæfækia ahàr ke Melefit ndo. Nahkay Abraham ègia bɛn ga jiba gærgæri a kay akada ge Melefit ya àhi ahkado : « Bɛza hud gayak atala dal-dal nahkay† ni. »

¹⁹ Ka ya ti Melefit àhi ma gani ana Abraham ni ti vi ga Abraham agray vi din. Àsɛra ègia medewel a kwete-kwete, wal gayan Sara day dægèlani, ay àmbɛrɛn mæfækia ahàr ke Melefit ndo.

²⁰ Àjalay ahàr cu cu do, àsɛra amœngat ere ye ti Melefit àdám amœvi ni ; àngæta njæda adaba àfækia ahàr ke Melefit a. Nahkay àzlabay Melefit.

²¹ Àsɛra lala, Melefit nan àbu àna njæda ga mœgri ere ye ti àdám amœgri ni.

²² Melefit àdám nan mis jireni kè eri gayan ni ti azuhva nani.

²³ Mæfækia ahàr ya ti àbu mæbækiani : « Melefit àdám nan mis jireni kè eri gayan‡ » ni ti àdámki ka Abraham cilin do,

²⁴ àdámki ti ke leli daya. Leli mæfækia ahàr ke Melefit a ; nan ti àhɛngaraba Bay geli Yezu e kisim ba. Mæfækia ahàr nahkay ti, Melefit amœdám leli day ndam jireni kè eri gayan.

²⁵ Yezu ti Melefit àmbɛrɛn nan ti mãmæt ti azuhva zlam geli ya magudar ni. Melefit

† 4:8 Limis 32.1-2. ‡ 4:9 Mænjay Mænjàkiani 15.6. § 4:13 Mænjay Mænjàkiani 12.2-3 ; 17.4-6 ; 22.15-18. * 4:17 Mænjàkiani 17.5. † 4:18 Mænjàkiani 15.5. ‡ 4:23 Mænjàkiani 15.5.

àhəŋgaraba naŋ e kisim ba ni ti, ti leli mîgi ndam jireni kè eri gayan.

5

Leli manjəhad akaba Melefit àna sulumani

¹ Nihî ti Melefit àdəm leli ndam jireni kè eri gayan ni ti adaba məfəkia ahàr a. Nahkay ti leli məbu manjəhad akaba Melefit àna sulumani azuhva zlam ga Bay geli Yezu *Krist ya àgray ni.

² Bay ya ti àvi divi ana leli ti mənğət *sulum ge Melefit ni ti Yezu Krist. Leli məfəkia ahàr a, nahkay məki nihî ti ka sulum gani nani. Məmərɔvɔ adaba məsəra Melefit amagray ti mənğəhad akaba naŋ a mələŋ masladani gayan ni bu.

³ Məmərɔvɔ ti azuhva nani cilin do, ku leli a daliya bu day məmərɔvɔ. Adaba məsəra ka ya ti məbu macakay daliya ni ti macahay mebesey zlam.

⁴ Ka ya ti mebesey zlam ni ti mənğət njədə, məmbrəŋ məfəki ahàr ka Yezu do. Ka ya ti mənğəta njədə nana ni ti məsəra Melefit aməgri ere ye ti àdəm aməgri ana leli ni ana leli ededɪŋ.

⁵ Leli məsər nahkay ti masakani do, adaba məsəra Melefit awayay leli dal-dal. Məsər ti àna njədə ga *Məsuf Njəlatani, adaba Melefit àvia Məsuf gani nana ana leli a, àniviyu ana leli.

⁶ Ahaslani ti njədə àfəŋ kè leli ga məmbrəŋ magudar zlam bi. Ay Krist àməta a kəla ga ndam magudar zlam va. Àmət ti ka fat ya ti Melefit adaba ni.

⁷ Ku tamal mis naŋ jireni nənɔu ni, mis nahan agəskabu ti məmət a kəla gayan vu ti zləzladə. Tamal mis sulumani ti, bi maslaŋa agəskabu ti məmət a kəla gayan vu.

⁸ Ay ti Melefit awayay leli dal-dal. Ere ye ti adafaki awayay leli dal-dal ni ti nihî : ka sarta gani nani leli məbu magudar zlam kekileŋa, ay àslərbiyu Krist ti məmət a kəla geli vu.

⁹ Krist àra àməta a kəla geli va, mimiz gayan àra àdəgaya nahkay nahəma, Melefit àdəm leli ndam jireni kè eri gayan. Ègia nahkay ti məsəra ka fat ya ti Melefit amagrafaŋa seriya kè mis a ni ti Krist amahəŋgay leli ti Melefit àzumki bəruv ke leli ba.

¹⁰ Ahaslani ti leli ndam ezir ge Melefit. Ay nihî ti Wur gayan àməta, nahkay àŋgalabakabá leli akaba Melefit a. Ègia nahkay ti məsəra lala Melefit amahəŋgay leli ga kaŋgay-kaŋgayani adaba Wur gayan ni àŋgaba e kisim ba, naŋ àbu àna sifa.

¹¹ Ay nahkay cilin do ; məmərɔvɔ àna ere ye ti Melefit əgri ana leli ni. Ere ye ti àgray ni ti azuhva Bay geli Yezu Krist. Àŋgalabakabu leli akaba Melefit ni ti naŋ.

Ata Adam nday ata Krist

¹² Ere ye ti nawayay nədəm ni ti nihî : mis bəlan ànjəki ka magudar zlam, mək magudar zlam gayan ni àzəkibiya kisim ke mis a dek. Nahkay mis ni dek təmət, adaba nday dek təgudara zlam a.

¹³ Wudaka Melefit àdəfiki *Divi gayan ana Məwiz nahəma, zlam magudarani àbu a duniya bu àndava. Ay ka sarta gani nani ti Melefit àcalki mis ka zlam magudarani gatay ni ndo, adaba àdəfiki Divi gayan ni ana Məwiz faŋ ndo.

¹⁴ Ay ti kwa ka sarta ga Adam àbivaya ana Məwiz a ti kisim àbu zlam gayan. Ku tamal mis təgudari zlam ana Melefit akada ga Adam ni ndo nənɔu ni, təbu təmət. Adam ti akada maslaŋa ya ti amara ni.

¹⁵ Ay ti təwi gatay ni gərgəri. Zlam magudarani ga Adam ni ti gərgəri akaba zlam ya ti Melefit avi ana mis ga sulum ni. Iy, ededɪŋ mis bəlan əgudar zlam, mək magudar zlam gayan ni àzəkibiya kisim ke mis a dek.

Ay *sulum ge Melefit ya əgri ana mis ni ti nahkay do, àtam təwi ga Adam ni àna njədə dal-dal. Adaba məsəra Melefit amahəŋgay mis dal-dal ga sulum azuhva təwi ge mis bəlan. Maslaŋa nani ti Yezu *Krist.

¹⁶ Nahkay sulum ya ti Melefit əgri ana mis ni ti gərgəri akaba zlam magudarani ya mis bəlan əgudar ni. Zlam magudarani ya mis bəlan əgudar ni ti Melefit àwəlkia mis àna naŋ ka seriya. Ay sulum ge Melefit ya əgri ana mis ni ti nahkay do. Mis ni təgudara zlam a dal-dal, ay ku tamal nahkay nənɔu ni Melefit əgria sulum ana tay a. Sulum gayan ya əgri ana tay ni ti, əgray ti tigi mis jireni kè eri gayan.

¹⁷ Iy, ededɪŋ mis bəlan əgudar zlam, mək zlam magudarani ge mis bəlanani ni àzəkibiya kisim ke mis a dek. Ay maslaŋa nahan bəlan əgra təwi nahan a, təwi gayan ni àtama nahan na àna njədə dal-dal ; maslaŋa gani nani bəlanani ni ti Yezu Krist. Melefit əgri sulum ana mis ti azuhva naŋ. Àna sulum gani nani ti mis etigi jireni kè eri gayan. Nahkay ti nday ya ti tigia mis jirena kè eri gayan a ni atənğət *sifa ya àndav day-day do ni, ti tənğəhadkabu akaba naŋ a bay gayan bu.

¹⁸ Nahkay zla nahəma, məsəra mis bəlan əgudar zlam, mək zlam magudarani gayan ni àzəkibiya kisim ke mis a dek, adaba Melefit àwəla tay àna seriya. Nahkay day mis nahan bəlan əgray zlam sulumani, àmbaya mis a dek a seriya ba, àvia sifa ya àndav day-day do na ana tay a.

¹⁹ Məsəra mis bəlan əgəsiki ma ana Melefit ndo, əgudar zlam ; nahkay ti mis kay tigi ndam magudar zlam. Nahkay day mis bəlan əgray zlam sulumani, əgəsiki ma ana

Melefit a ; azuhva zlam gayan̄ ya àgray ni ti Melefit àdám mis kay etigi ndam jireni.

²⁰ Melefit éferkivu Divi gayan̄, àdáfiki ana Múwiz ni ti, ti mis tásərki nday tǎbu tagudar zlam kay. Ay ka ya ti mis tagudar zlam gərgəri kay ni ti Melefit day agri sulum gayan̄ ana tay kay, àtam zlam gatay ya tagudar ni àna njəda ferek-ferek.

²¹ Məsəra tamal mis agudar zlam ti amət, adaba magudar zlam gayan̄ ni nan̄ àbu àna njəda ga makad nan̄. Nahkay day sulum ge Melefit ya agri ana mis ni ti nan̄ àbu àna njəda ga mahəngay mis : azuhva sulum gani nani ti mis ni tigi jireni kə eri ge Melefit, nahkay Melefit avi sifa, àndav day-day do ni ana tay azuhva tawi ga Bay geli Yezu Krist ya àgray ni.

6

Leli mǎbu àna sifa azuhva Yezu Krist

¹ Tamal nahkay ti, mǎdám nihi ti mam ? Mǎdám magudarumkivu zlam kǎlavad̄, ti Melefit mǎgri sulum gayan̄ ana leli àkivu aw ?

² Aha, mǎgrum nahkay ba. Məsəra ahaslani ti leli ndam magudar zlam, ay nihi ti kala mǎmǎta, leli evidi ga zlam magudarani va do. Tamal leli evidi ga zlam magudarani va do ni ti, kekilen̄a mawayay magudar zlam ti kamam ?

³ Ka ya ti *tǎbaray leli dək àna *slimi ga Yezu *Krist ni ti, ngay miǵia akada mis bəlan̄ akaba nan̄ a, kala leli dək mǎmǎta akaba nan̄ a ti kǎsərurum do aw ?

⁴ Ka ya ti tǎbaray leli àna slimi ge Krist ni ti kala mǎmǎta ka ahar bəlan̄ akaba nan̄ a, tilia leli ka ahar bəlan̄ akaba nan̄ a daya. Ay Bənj geli Melefit ti njəda àfan̄ dal-dal, àhəngaraba Yezu Krist e kisim ba àna njəda gani nana ; nahkay awayay ti leli day manjəhad̄ geli mǎmbatvu, miǵi mis mǎwēni.

⁵ Leli miǵia akada mis bəlan̄ akaba Yezu Krist a, nahkay kala leli mǎmǎta akaba nan̄ a. Tamal nahkay ti leli day aməngaba e kisim ba akada gayan̄ ya ti àngaba e kisim ba ni.

⁶ Məsəra ka ya ti *tǎdarfənj Yezu kǎ tǎndal ni ti, kala tǎdarfənjiya manjəhad̄ geli magədavani ya ahaslani na daya. Nahkay ti manjəhad̄ geli nani ti àbi va bi, kala àmǎta. Ègia nahkay ti leli evidi ga zlam magudarani va do.

⁷ Adaba maslan̄a ya ti àmǎta àndava ni ti tǎsliki macalki nan̄ ka zlam magudarani va do.

⁸ Leli miǵia akada mis bəlan̄ akaba Krist a. Nahkay ka ya ti tǎkad̄ nan̄ ni ti leli day kala mǎmǎta. Tamal nahkay ti mǎsəra leli aməngaba e kisim ba, amanjəhad̄ akaba nan̄ daya.

⁹ Məsəra Krist àngaba e kisim ba. Àngaba ti amǎmǎt day-day va do. Kisim èsliki mǎgri aran̄a va do.

¹⁰ Gayan̄ ya ti àmǎt ni ti, àmǎt ti sak bəlan̄ hǎya àndava, ga mǎhǎlfənjə zlam magudarani geli ni kə leli a. Nihi ti àngaba e kisim ba, nan̄ àbu àna sifa. Nan̄ àbu àna sifa ti ga mazləbay Melefit.

¹¹ Nahkay ahàr àdám kǎsərurum lekuləm day kala akada kǎmǎtuma, nahkay ti lekuləm evidi ga zlam magudarani va do. Ahàr àdám kǎsərurum lekuləm kǎbum àna sifa ti ga mazləbay Melefit, adaba kiǵuma akada mis bəlan̄ akaba Yezu Krist a.

¹² Ègia nahkay ti kiǵum evidi ga zlam magudarani va ba. Kǎgrum zlam magədavani ya ti kawayum ahaslani ni va ba. Zlam nday nani ti mis tǎgri ana vu gatay, ay vu ge mis ti amanjəhad̄ ga kan̄gay-kan̄gayani do.

¹³ Kǎvumi vu gekuli ana zlam magudarani ge miǵi evidi gani ba. Vumi vu gekuli dək ana Melefit sawan̄. Lekuləm ti akada ge mis ya ti tǎmǎta mak tǎngaba e kisim ba ni. Nahkay ti vumi vu gekuli dək ana Melefit ti kiǵum evidi gayan̄, kǎgrum jiri akada gayan̄ ya awayay ni.

¹⁴ Nahkay ti ekigum evidi ga zlam magudarani va do, adaba kǎbumi kǎdǎbum *Divi ge Melefit ya àdáfiki ana Múwiz ni va bi ; kǎbum kǎdǎbum ti divi ge Melefit ya àvi ana kuli ga sulum gayan̄ ni.

Leli ti evidi ga way ?

¹⁵ Tamal nahkay ti mǎdám nihi ti mam ? Leli ti mǎbi mǎdǎbum *Divi ge Melefit ya àdáfiki ana Múwiz ni va bi, mǎbu mǎdǎbum ti divi ge Melefit ya àvi ana leli ga sulum gayan̄ ni. Ay ègia nahkay ti magudarumkivu zlam kǎlavad̄ aw ? Aha, mǎgadarum zlam ba !

¹⁶ Tamal ti kǎvumia ahàr gekuli ana maslan̄a, kǎbum kǎgəsümüki ma gayan̄ ni ti, kiǵuma evidi gayan̄ a ti kǎsərurum do aw ? Tamal kiǵuma evidi ga zlam magudarana ti akamǎtum. Ay tamal kǎgəsümükia pakama ana Melefit a, kiǵuma evidi gayan̄ a ti, amǎdám lekuləm ndam jireni kə eri gayan̄.

¹⁷ Ahaslani ti lekuləm evidi ga zlam magudarani, ay nihi ti kǎmbatumkaba majalay ahàr gekuli a, kǎgəsümükia pakama ana Melefit àna mǎbəruruv bəlan̄ a. Kǎgəsümükabá ma ge jiri ya ti tǎcahi ana kuli na. Mǎgrumi sǎsi ana Melefit azuhva nani !

¹⁸ Melefit àhəngafənjə kuli kǎ zlam magudarana, kiǵuma evidi gayan̄ a. Nahkay ti kiǵuma ndam jirena.

¹⁹ Nəhi ma ana kuli nahkay, nazay mazavu ge evidi ti, ti kǎcəm ere ye ti nəhi ana kuli ni, adaba kǎcəm zlam weceweci do. Ahaslani ti kǎvumia ahàr gekuli ana magudar zlam ge miǵi evidi gana, kǎlavad̄

kàbum kagudarumi zlam ana Melefit àkivu. Ay nihi ti vumi ahàr gekùli ana Melefit, kígum evidi gayan ti kàgrum jiri. Nahkay ti akanjèhadum njèlata.

²⁰ Ka ya ti lekulum evidi ga zlam magudarani ni ti, kàjalumki ahàr ka magray jiri do simiteni, adaba lekulum evidi gani do.

²¹ Ka ya ti kàbum kagudarum zlam nday nani ti kèngètum mam àna nan mam ? Nihi ti kàmènjumlàj kà zlam gani nday nani zlam ge mimili : tijiñ kuli, kàmètum àna nan.

²² Ay nihi ti Melefit àhèngafèña kuli kà zlam magudarana, kíguma evidi gayan a. Nahkay ere ye ti kèngètum àna nan ni ti nihi : kíguma njèlatana, nahkay ti Melefit amèvi sifa ya àndav day-day do ni ana kuli.

²³ Tamal mis agudar zlam ti amèngèt zlam ka duwa gani ; ere ya amèngèt ni ti kisim. Amèmèt azuhva zlam magudarani gayan ni. Ay zlam ya ti Melefit avi ana mis ni ti avi ana tay ga sulum : avi ana tay ti *sifa ya àndav day-day do ni ; avi ti ana nday ya ti gigia akada mis bèlan akaba Bay geli Yezu *Krist a ni.

7

Tèfèki ngasa ke leli ga magray zlam ya ti Mùwiz àdàm grum ni va do

¹ Bèza ga mmawa, nèhiki ma ana kuli àki ke *Divi ge Melefit ya Mùwiz àbèki a wakita gayan bu ni. Ngay Mùwiz àfèki ngasa ke mis ka ya ti maslanja nani nan àbu àna sifa ni cilinj ti kèsèruma do waw ?

² Nèdàm nahèma, ka ya ti zal ga wal nan àbu àna sifa àmèt ndo ni ti Mùwiz a wakita gayan ni bu àvi divi ana wal ni ge medeveni do. Ay tamal zal ni àmèta ti Mùwiz àcafèña wal gayan na ga maday zal nahan a do.

³ Nahkay mèsèra, tamal zal ni àmèt ndo, wal ni àda zal nahan a ti wal ni àgra hala. Ay tamal zal ni àmèta day ti Mùwiz àdàm wal ni esliki maslèkana : tamal àza zal nahan a ti àgray mesèwehvu ndo.

⁴ Bèza ga mmawa, lekulum day nahkay. Kíguma akaba Yezu *Krist a akada mis bèlan ; nahkay ka ya ti Krist àmèt ni ti kala lekulum day kàmètuma akaba nan a. Kàmètuma nahkay ti Mùwiz àna Divi ya àbu mabèkiani a wakita gayan ni bu ni àfèki ngasa ke kuli va do : kíguma ndam ga maslanja nahan a. Maslanja gani nani ti àngaba e kisim ba, nan Krist. Kíguma ndam gayan a nahkay ti akègrumi tawi sulumani ana Melefit.

⁵ Ka ya ti mægèskabu Yezu fan ndo ni ti leli mabu magray ere ye ti mabèruv geli awayay ni. Zlam gani nani ti Mùwiz àna Divi ya àbu mabèkiani a wakita gayan ni bu ni àcafèña mis ga magrana, ay ka ya ti mèsèra zlam nday nani zlam magudarani nahèma,

màwayay magray zlam nday nani sawan ; nahkay Divi ya àbu mabèkiani a wakita ge Mùwiz ni bu ni èzligiyu leli a magudar zlam vu. Zlam gani nani ya mægry ni ti agudar leli, azoru leli e kisim vu.

⁶ Ka sarta gani nani ti ahàr àdàm mèdebum Divi ge Melefit ya Mùwiz àbèki ni, nigia akada evidi gana. Ay nihi ti Melefit àhènga leli a, leli evidi gani va do, adaba leli akada mèmètani, Mùwiz àna Divi nani àfèki ngasa ke leli va do. Nahkay ti leli mægry tawi àna Divi ge Melefit ya àdèfiki ana Mùwiz ahaslani ni va do ; magray tawi ge Melefit ti akada ga Mèsuf gayan ya awayay ni.

Divi ge Melefit ya Mùwiz àbèki ni ti tawi gani mam ?

⁷ Nahkay ti, leli mèdebam mam ? *Divi ge Melefit ya tibu mabèkiani a wakita ge Mùwiz ni bu ni ti zlam magudarani aw ? Aha ! Zlam magudarani do. Ay tamal Divi gani tèlèbi ti, akal nèsèr zlam magudarani do. Àbu mabèkiani e Divi gani bu nahkay hi : « Zlam ge mis èguk eri ba. » Ay tamal tèbèki nahkay ndo ni ti, ngay zlam ge mis ègi eri ti akal nèsèr do.

⁸ Ay àbu mabèkiani a wakita ge Mùwiz ni bu nahkay hi : « Zlam ge mis èguk eri ba. » Tèdàm nahkay ti nèngèta evidi ga magudar zlam àna nan a, nahkay nigia evidi ga zlam magudarana ; zlam ge mis gèrgèri kay ègua eri a. Ay tamal Divi nani àlèbi ti akal nàgudar zlam ndo daya.

⁹ Ahaslani ka ya ti nèsèr Divi ya Mùwiz àbèki ni fan ndo ni ti nu nèbu àna sifa zlam goro. Ay ka ya ti nèsèra Divi gana ni ti nènjàki ka magudar zlam huya, nigè evidi gani.

¹⁰ Nahkay nigia akada mèmètani kè eri ge Melefit a ; Divi ya àbu mabèkiani a wakita ge Mùwiz ni bu ni ti, Melefit àwayay ti nèngèt sifa àna nan, ay ti nèngèt kisim àna nan sawan.

¹¹ Nahkay nàra nèsèra Divi ya Mùwiz àbèki na ti nènjàki ka magudar zlam, nigia evidi gana, nàgosa ahàr goro a. Ègia akada nàkàda ahàr goro àna Divi gani nana.

¹² Nahkay ti pakama ge Melefit ya Mùwiz àbèki ni ti zlam *njèlatani, Divi ya a huð gani bu ni day njèlata, sulumani, divi ge jiri.

¹³ Ègia nahkay ti zlam sulumani ni agray ti nu mèmètani kè eri ge Melefit aw ? Aha ! Nahkay do. Nu mèmètani kè eri ge Melefit ti azuhva zlam magudarani. Nàza zlam sulumani na, nàgudara zlam àna nan a ; nigia evidi gana, nahkay nèmèta àna nan a. Zlam gani àgravu ti mis tèsèr zlam magudarani ti zlam magudarani ededín, adaba nàzay Divi ge Melefit mæk nàgudar zlam ya Melefit àdàm

* 7:7 Mahàrana 20.17 ; Mimbiki 5.21.

e Divi gayan ni bu tàgudar ba ni : nahkay magudar zlam gani àbèlay do simiteni.

Mis ti ègia evidi ga zlam magudarana

¹⁴ Məsəra *Divi ge Melefit ni ti Məwiz àbəki àna njəda ga *Məsuf ge Melefit. Ay nu ti mis hihiriken, njəda àfu bi : nahkay nigia evidi ga zlam magudarana.

¹⁵ Ere ye ti nagray ni ti nəsər do. Ere ye ti nawayay magrani ni ti nàgray do. Ay nagray ti ere ye ti nawayay do simiteni ni sawaŋ.

¹⁶ Ay tamal nagray ere ye ti nawayay do ni ti, nəsəra Divi ge Melefit ni zlam sulumani, nàgəskabá.

¹⁷ Nahkay nagudar zlam ti àna majalay ahàr goro do. Nagudar zlam ti adaba nigia evidi ga zlam magudarana, nisliki makadəŋvana do.

¹⁸ Nəsəra àna vu goro gedebeni ni ti nisliki magray zlam sulumani koksah. Nahkay nisliki mawayay magray zlam sulumani tata, ay ti nisliki magrani koksah.

¹⁹ Zlam sulumani ya nawayay nagray ni ti nàgray do. Ere ye ti nagray ni ti zlam magədavani ya ti nawayay do ni sawaŋ.

²⁰ Ere ye ti nagray ni ti ere ye ti nawayay do ni. Tamal nahkay ti nəsəra nagudar zlam ti àna majalay ahàr goro do. Nagudar zlam ti adaba vu goro gedebeni, nigia evidi ga zlam magudarana palam.

²¹ Nəsəra ere ye ti agravu ni nahkay hi : nawayay nagray zlam sulumani, ay ere ye ti nisliki magrani ni ti zlam magədavani cilij.

²² A majalay ahàr goro bu ni ti Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki ni ti zlam sulumani, àbəlafu.

²³ Ay nəsəra vu goro gedebeni ; àrakaboru akaba majalay ahàr goro sulumani ni do. Nahkay ti nisliki magray ere ye ti nədəm sulumani, àbəlafu ni koksah. Vu goro ni gedebeni nahkay ti nigia evidi ga zlam magudarana.

²⁴ Nasay cicihi timey ! Ere ye ti vu goro gedebeni ni awayay ni ti amazoru nu e kisim vu timey. Way esliki mahəŋgay nu way ?

²⁵ Ahəŋgay nu ti Melefit. Ahəŋgay nu ti àna təwi ga Bay geli Yezu *Krist ! Nəgri səsi dal-dal !

Nahkay nu ti, a majalay ahàr goro bu ni ti Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki ni zlam sulumani, nàgəskabá. Ay àna vu goro gedebeni ni ti nagudar zlam cilij, nigia evidi gana.

8

Melefit avi sifa ana leli àna Məsuf gayan

¹ Nahkay zla nahəma, ndam ya ti nday akaba Yezu *Krist akada mis bəlan ni ti Melefit aməgəs tay àna seriya day-day va do simiteni.

² *Məsuf ge Melefit ti naŋ njəda-njədani, avu sifa adaba nu akaba Yezu Krist akada

mis bəlan. Azuhva njəda ga Məsuf nani ti nu evidi ga zlam magudarani va do, anəmət va do daya.

³ *Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki a wakita gayan ni bu ni àbi àna njəda ga magray zlam gani nani bi, adaba vu ge mis ti gedebeni əsaəay, nahkay misliki magray zlam ya ti Məwiz àdəm grum ni do. Ay Melefit əslərbiyu Wur gayan gayanani azuhva zlam magudarani geli : leli mis hihiriken ti gedebeni, magudar zlam, ay vu ga Wur ni gedebeni akada ge mis ni, nahkay Melefit əwəl naŋ àna seriya a kəla ge mis vu azuhva zlam magudarani gatay ni.

⁴ Melefit àgray nahkay ti, awayay ti miği ndam jireni kə eri gayan, ere ya magudar ni mələbi simiteni, akada ya àdəm e Divi gayan ya Məwiz àbəki ni bu ni. Ay miği nahkay ti àna vu geli gedebeni ni do ; miği ti àna njəda ga *Məsuf Njəlatani.

⁵ Ndam ya ti tagray zlam ya ti vu gatay gedebeni awayay ni ti təjalaki ahàr ka zlam ya ti məbərur gatay awayay ni. Ay ndam ya ti tagray zlam ga Məsuf Njəlatani ya awayay ni ti təjalaki ahàr ka zlam ya ti Məsuf awayay ni.

⁶ Tamal mis ajalaki ahàr ka zlam ya ti məbərur gayan awayay ni ti aməmət. Ay tamal mis ajalaki ahàr ka zlam ya ti Məsuf Njəlatani awayay ni ti Melefit aməvi *sifa ya àndav day-day do ni, amagray ti arana əhəli ahàr va do daya.

⁷ Ndam ya ti təjalaki ahàr ka zlam ya ti məbərur gatay awayay ni ti nday ndam ezir ge Melefit, adaba təgəskabu Divi ge Melefit do. Ku tədəm təgəskabu nəŋgu ni tisliki məgəskabani do simiteni.

⁸ Ndam ya ti tagray ere ye ti məbərur gatay awayay ni ti tisliki magray zlam ya ti Melefit awayay ni do simiteni.

⁹ Ay lekələm ti kəgrum nahkay do : kəgrum ere ye ti məbərur gekəli awayay ni do. Kəgrum ti ere ye ti Məsuf Njəlatani awayay ni sawaŋ. Kəgrum nahkay ti adaba Məsuf ge Melefit àniviyu ana kəli. Maslanja ya ti Məsuf ge Krist àniviyu bi ni ti naŋ mis ge Krist do.

¹⁰ Ku tamal vu gekəli gedebeni ni aməmət adaba zlam magudarani nəŋgu ni, tamal Krist naŋ əbu akaba kəli ti Məsuf gayan ya àniviyu ana kəli ni aməvi sifa ana kəli. Aməvi ana kəli ti adaba kiguma ndam jireni kə eri ge Melefit a.

¹¹ Ka ya ti Yezu Krist amət ni ti Bay Melefit àhəŋgaraba naŋ e kisim ba. Nahkay tamal Məsuf gayan àniviyu ana kəli ededij ti, məsəra amahəŋgaraba kəli e kisim ba biləgena. Amahəŋgaraba kəli e kisim ba ti àna njəda ga Məsuf gayan ya ti àniviyu ana kəli ni.

¹² Nahkay zla nahəma, bəza ga mmawa, ahàr àdəm məgrum ere ye ti Melefit awayay

ni, mægum ere ye ti mæþaruv geli awayay ni ba.

¹³ Adaba tamal kægum ere ye ti mæþaruv gekuli awayay ni ti akamatum edediñ edediñjani. Ay tamal ana njæda ga Məsuf ge Melefit kəmbrəñuma zlam ya ti mæþaruv gekuli awayay na ferera ti sifa gekuli amandav day-day do.

¹⁴ Ndam ya ti tæbu tadəbay divi ga Məsuf ge Melefit ya adəfiki ana tay ni ti nday dek bəza ge Melefit.

¹⁵ Melefit əvia Məsuf gayan ana kuli a əndava. Məsuf gani nani ti, əgray ti aŋgwaz əwər kuli va do, adaba lekulum evidi va do. Məsuf gani nani ti agray ti kigum bəza ge Melefit. Ana Məsuf gani nani ti mazalay Melefit : « Baba, nak Bəñ geli. »

¹⁶ Ana njæda ga Məsuf gani nani ti leli mæsəra a majalay ahər geli ba, leli bəza ge Melefit edediñ edediñjani.

¹⁷ Tamal leli bəza ge Melefit ti mæsəra Melefit aməgri zlam sulumani ya ti ədəm aməgri ana bəza gayan ni ana leli. Aməgri ana Krist, nahkay aməgri ana leli daya. Aməgri ana leli ti adaba leli məbu macakakabu daliya akaba Krist. Krist əcaka daliya ti əgia gəđakana : nahkay Melefit awayay ti leli day miği gəđakani akada ge Krist ya acakay daliya, əgi gəđakani ni.

Bəza ge Melefit etigi gəđakani akada ge Krist ni

¹⁸ Nəsəra daliya geli ya ti macakay nihi ni ti əsli arəñ do, adaba Melefit aməđəfiki zlam sulumani ana leli. Zlam sulumani nani ti ətam zlam sulumani ndahan ni dek, nahkay amajalaki ahər ka daliya hini day-day va do.

¹⁹ Zlam ya ti Melefit əgraya ni dek tæbu tahətay, tawayay dal-dal ti Melefit mənğazli bəza gayan ana tay, ti tıpi.

²⁰ Melefit əgray ti zlam ya əgraya ni dek tiği zlam masakani hayan. Zlam nday nani tiği nahkay ti ana ahər gatay gatayani do. Melefit əgray nahkay ti, əsəra aməbrəñ zlam ya ti əgraya ni nahkay do.

²¹ Nihi ti zlam ya ti Melefit əgraya ni dek si tizi kwa. Ay a vad nahar Melefit amagray ti tizi va do. Ka fat gani nani ti zlam nday nani dek etigi zlam gəđakani akada ga bəza ge Melefit etigi gəđakani ni.

²² Məsəra ku kani zlam ya ti Melefit əgraya tay a ni dek tæbu tahətay, tinjidey, təcakay daliya akada ga wal ya ti awayay ewi wur ni.

²³ Tinjidey ti zlam ndahan ya ti Melefit əgraya tay a ni cilin do, leli day məbu minjidey. Melefit əvia Məsuf gayan ana leli a, nahkay məsəra nan amədəm leli bəza gayan. Minjidey ti adaba məbu mahətay vad gani nani. Ka fat gani nani ti Melefit aməvi njæda ana vu geli gedebeni ni.

²⁴ Melefit ahəngə leli a, ay nihi ti miği fan do. Nahkay məbu mahətay vad gani nani. Tamal miği ere ye ti mahətay na ti mahətay va do. Maslanə ya ti əpia zlam a mək ahətay keti ni ti way ?

²⁵ Əgia miği ere ye ti mahətay ni fan ndo ni ti mebesey, mahətay.

²⁶ Nahkay *Məsuf ge Melefit day ajənaki leli, adaba njæda geli əbi. Mahəngalay Melefit ahəmamam ti məsər do. Ay Məsuf ge Melefit ahəngali Melefit ana leli a kəla geli vu. Ahəngalay Melefit ana njidey ; pakama gayan ya adəmaya ni ti mis hihirikeni əsliki mədəmani do.

²⁷ Ay Melefit ti əsəra ere ye ti əniviyu ana leli a mæþaruv bu na, əsəra ere ye ti Məsuf gayan ədəm na daya. Adaba Məsuf ni ahəngali Melefit ana ndam gayan akada ge Melefit ya ti awayay ni.

²⁸ Məsəra Melefit ti aslamalikabu zlam dek ana ndam gayan ya tawayay nan ni ga məgri zlam sulumani ana tay. Nday gani ti əzalay tay akada gayan ya awayay ni.

²⁹ Nahkay ndam ya ti Melefit adaba tay ahaslana ni ti ədəm amagray ti tiği akada ga Wur gayan ni. Adaba awayay ti Wur gayan ni miği gəđakani ge mis ndahan dal-dalani ya ti tiği bəza ga mənəna ni.

³⁰ Ndam ya ti ədəmki ma ka tay nahkay ni ti əzala tay a daya. Ndam ya ti əzala tay a ni ti ədəm nday ndam jireni kə eri gayan. Nday ya ti ədəm nday ndam jireni ni ti ədəm atəhuriyu a məlanə gayan masladani vu daya.

Melefit awayay leli ga kanğay-kanğayani

³¹ Əgia nahkay ti leli mədəm nihi ti mam ? Tamal Melefit nan əbu akaba leli ti, way esliki ke leli way ?

³² Melefit ahəngay wur ga huđ gayan ndo, əslərbiyu nan ti təkad nan a kəla geli vu dek. Əgra nahkay ti aməgrikuvu zlam dek ana leli ga sulum do waw ?

³³ Melefit adaba leli a nahkay ti way esliki macalki leli ka zlam magudarani way ? Bay ya ti ədəm leli ndam jireni ni ti Melefit.

³⁴ Əgia nahkay ti way esliki məgəs leli əna seriya way ? Yezu *Krist ti əmət azuhva leli. Ay ti əmət cilin do, əngəba e kisim ba daya, nan əbiyu mənəhadani kə ahar ga dəf ge Melefit ka məlanə ga gəđakani, ahəngali Melefit ana leli.

³⁵ Krist ti awayay leli dal-dal. Nahkay ti way esliki macafəna nan ga mawayay leli a way ? Ku tamal macakay daliya, aŋgwaz awər leli dal-dal, mis təgri daliya ana leli adaba leli ndam ge Krist, zlam məzumani əfəñ kə leli bi, leli əna mahayma, zlam zləladani əca leli a, ahkay do ni təkad leli nəngu ni Krist ambrəñ mawayay leli aw ?

³⁶ Zlam nday nani dek ti akada ma ya ti àbu mabəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi ni :

« Bay Melefit, kəlavad tawayay mabazl leli azuhva nak ; tamənjələŋ ana leli akada ga zlam ga gəŋaw ya ti tabazl tay ni.* »

³⁷ Ay ku tamal nahkay nəŋgu ni, mēyefiŋa kà tay àna njəda ge Krist, naŋ ya ti awayay leli na ; leli məbu àna məmərani dal-dal.

³⁸ Nəsəra ededifŋ ededifŋena, ere ye ti əcafəŋa Melefit ga mawayay leli a ti àbi : ku kisim, ku sifa, ku *məslər ge Melefit, ku gədəkani weley weley do dek, ku zlam ya təbu nihi ni, ku zlam ya təbiyu kama mba ni, ku gədəkani ya təgur mələŋ ya agavəla ni,

³⁹ ku zlam njəda-njədani ya ti təbiyu agavəla driŋ ni, ku zlam njəda-njədani ya ti təbiyu driŋ a had bu ni, ku mam mam do ya ti Melefit əgraya ni əcafəŋa Melefit ga mawayay leli a do. Məsəra Melefit awayay leli ti àna təwi ga Bay geli Yezu Krist ya ti əgri ana leli ni.

9

Ndam Izireyel

¹ Nu mis ge *Krist, nəəkəf malfada do. Ma goro ya nawayay nədəm ni ti ma ge jiri : nəsəra a məbəruruv goro ba, *Məsuf Njəlatani day əsəra ma goro ya nawayay nədəm ni ti ma ge jiri.

² Ma gani nani ti nihi : nəbu nəjalay ahər dal-dal, bəruruv day awər nu kəlavad,

³ adaba nawayay ndam jiba goro dal-dal ; nday ti bəza ga məmawa, adaba bəŋ ga bəŋ geli bələŋani akaba tay. Tamal ti Melefit etikwesl nu, edekaba nu ata Krist a ti nday təŋgət sifa ti, akal nawayay tamal agravu tata ni.

⁴ Nday ti bəza huđ ge Izireyel. Melefit adaba tay a ti tigi bəza gayəŋ. Melefit ədəfiki ana tay naŋ ti naŋ gədəkani. Melefit *əwəlkabu ma gayəŋ akaba tay, ədəfiki *Divi gayəŋ ana tay. Ədəfiki ana tay ahəməmam təhəŋgalay naŋ ni akaba àhi ana tay ahkado : « Aməvi zlam sulumani ana kəli. »

⁵ Nday ti bəza huđ ga Abraham. Ka ya ti tiwi Krist ni ti tiwi naŋ a jiba gatay bu. Krist ti naŋ gədəkani àtam zlam dek, naŋ Melefit, məzləbum naŋ ga kaŋgay-kaŋgayani. Aya nahkay.

⁶ Ngay zlam ya ti Melefit ədəm amagraŋ ni əgravu do ni ti nədəm ndo. Adaba bəza huđ ge Izireyel dek ti nday ndam *Izireyel ya ti Melefit adaba ni do.

⁷ Bəza huđ ga Abraham dek ti bəza ge Melefit ya adaba tay a ni do. Adaba àbu mabəkiani a Wakita ge Melefit ni bu, Melefit

àhi ana Abraham : « Akəŋgət bəza huđ gayak ti àna Izak.* »

⁸ Melefit ədəm nahkay ti adaba bəza ya tiwi tay dek ti bəza ge Melefit do. Bəza ge Melefit ti nday ya ti Melefit ədəm etigi bəza gayəŋ ni cilifŋ.

⁹ Zlam ya ti Melefit àhi ana Abraham anəgruk ni ti nihi : « Sarta ya ti nədəm ni eminjia ti anəŋga. Ka sarta gani nani ti Sara emiwi wur zalani.† »

¹⁰ Agravu ti nani cilifŋ do. Rebeka ti wal ga bəŋ ga bəŋ geli Izak. A vad nahəŋ əzay huđ ga bəza mara.

¹¹ Ka sarta ya ti tiweya tay a faŋ ndo ni ti təgudar arəŋa ndo, təgray zlam sulumani ndo daya. Ay ku tamal nahkay nəŋgu ni, Melefit adaba bilifŋ e kidifŋ gatay ba əndava akada gayəŋ ya ti awayay na.

¹² Wur ya ti Melefit ədəkiba naŋ a ni ti, adaba təwi ga wur ya əgray ni do ; Melefit adaba naŋ a nahkay. Melefit àhi ana Rebeka ahkado : « Wur ya ti amadəya enjia ni ti aməgri təwi ana naŋ ya ti amadəya kələŋ a ni.‡ »

¹³ Àbu mabəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi :

« Zəkup ti, nəwəya naŋ a ; Eseyu ti, nəwəya naŋ ndo.§ »

¹⁴ Əgia nahkay ti leli mədəm mam ? Zlam ge Melefit ya əgray ni ti zlam magədavani aw ? Aha, zlam magədavani do !

¹⁵ A vad nahəŋ Melefit àhi ana Məwiz nahkay hi : « Nəgri sulum ti ana masləŋa ya ti nawayay ni cilifŋ ; asu cicihi ti masləŋa ya ti nawayay ni cilifŋ.* »

¹⁶ Nahkay tamal Melefit adaba mis a ti adaba zlam gayəŋ a ; do ni ti adaba masləŋa gani nani awayay ti Melefit mədaba naŋ a do, ahkay do ni azuhva təwi ga masləŋa nani ya əgray ni do. Melefit adaba mis a ti adaba masləŋa gani nani asi cicihi palam.

¹⁷ Àbu mabəkiani a Wakita ge Melefit ni bu, Melefit àhi ana bay *Faroŋ nahkay hi : « Nədəba kur a, nak bay ti nawayay nədəfiki njəda goro ana mis àna nak, ti mis ga duniya dek təsər nu Melefit.† »

¹⁸ Nahkay ti tamal Melefit ədəm : « Masləŋa hini məsu cicihi » ti, masləŋa gani asi cicihi ededifŋ. Ay tamal Melefit ədəm : « Masləŋa hini əcaki slimi ba » ti, masləŋa gani nani əciiki slimi do ededifŋ.

Melefit ti agray zlam akada gayəŋ ya awayay ni

¹⁹ Əgia nahkay ti akəhu ahkado : « Tamal nahkay ti Melefit ədəm mis tagudar zlam ti kamam ? Masləŋa ya ti əgray ere ye ti Melefit awayay ni do ni ti way ? »

* 8:36 Limis 44.23. * 9:7 Mənjəkiani 21.12. † 9:9 Mənjəkiani 18.10. ‡ 9:12 Mənjəkiani 25.23. § 9:13 Malasi

1.2-3. * 9:15 Məhərana 33.19. † 9:17 Məhərana 9.16.

²⁰ Zlæba goro ni, kægnumkabá gejewi akaba Melefit a ti nak way? Tamal mis àlémaya zlam a ti zlam nani esliki mæhiani « Kàlémaya nu a nahkay hi a kamam? » tata aw?

²¹ Maslaña ya além zlam ni àsëra ere ye ti agray àna eliðisil gayan na. Àna eliðisil gani nani ti esliki mælémaya mandaray gærgæri a cu, bëlanj sulumani àtam nahaj ni.

²² Tamal Melefit agray akada ga maslaña ya ti além zlam ni ti mam gani acay kur mam? Nanj ti awayay mis tæsër njëda gayan akaba ahámamam azum bërur ni; ku tamal nahkay nængu ni mis ya ti akal azumki bërur ka tay, a vad nahaj etizi ni ti nanj àbu efesi ana tay dal-dal.

²³ Melefit agray nahkay ti, awayay ti mis tæsër nanj Bay njëda-njëdani dal-dal, agri sulum ana mis. Nahkay mis ndahanj tæsi cicihi, àdëm amagray ti tånjehad akaba nanj a mælanj gayan sulumani bu.

²⁴ Leli day mækibu ka tay: Melefit àdaba leli e kidin ga ndam *Zude ba, àdaba leli e kidin ga nday ya ti nday ndam Zude do ni ba daya.

²⁵ Nahkay bay mahængaray *pakama ge Melefit Oze àdëm ahaslani nahkay hi:

« Melefit àdëm: “Nday ya ti nday ndam goro do ni ti anødaba tay a, anødëm nday ndam goro.

Ndam ya ti ahaslani nawayay tay do ni ti anawayay tay.” ‡

²⁶ Ahaslani ti Melefit àhi ana tay: “Lekulàm ndam goro do.”

Ay a vad nahaj ti atæhi ana tay:

“Lekulàm bæza ge Melefit Bay ga sifa ni.” § »

²⁷ Izayi bay mahængaray pakama ge Melefit ni day àdëmki ma ka ndam *Izireyel a. Àzlah, àdëm: « Melefit àdëm: “Ku tamal ndam Izireyel tàwuda, nday dal-dal akada wiyaj ga zalaka nængu ni, anahængay mis bal e kidin gatay bu cilinj.

²⁸ Bay Melefit amagray ere ye ti àdëm amagray ka had ni dek. Amapæs do, ara agray weceweci.” * »

²⁹ Izayi àdëm keti:

« Bay Melefit Njëda-njëdani àvia bæza huf ana leli a.

Tamal àvi bæza huf ana leli ndo ni ti akal migia ahàr akada ga ndam *Sodom ya Melefit èzinj tay dek na, akal migia ahàr akada ga ndam *Gomor na daya. † »

Ndam mæfæki ahàr ka Yezu Krist ti nday ndam jireni kè eri ge Melefit

³⁰ Egja nahkay ti leli mædëm mam? Nday ya ti nday ndam *Zude do ni tàdabay divi ge migi ndam jireni kè eri ge Melefit ndo. Ay ku

tamal nahkay nængu ni tàfækia ahàr ke Yezu a, nahkay Melefit àdëm nday ndam jireni kè eri gayan.

³¹ Ay ndam *Izireyel ti ni tawayay tigi ndam jireni kè eri ge Melefit àna madabay *Divi ya ti àbu mæbækiani a wakita ge Mæwiz bu ni. Ay nahkay ti tislili migi ndam jireni kè eri ge Melefit ndo.

³² Tislili ndo ni ti kamam? Adaba tàwayay migi ndam jireni ti àna mæfæki ahàr ke Melefit do. Tawayay migi ndam jireni ti àna tæwi gatay ya tagray ni. Gatay ya tàgray nahkay ni ti tija asak àna akur ya azægad mis na:

³³ akur gani nani ti *Krist. Melefit àdëmki ma a Wakita gayan ba nahkay hi a: « Cùm day! Nafækad akur ga mazægad mis a kasa *Siyon bu.

Akur gani nani ti mis etiji asak àna nanj.

Maslaña ya àfækia ahàr a ni ti atæbæki mimili day-day do. ‡ »

10

¹ Bæza ga mmawa, nahængalay Melefit dal-dal, nawayay ti ndam *Zude tàra afa ge Melefit a ti mähængay tay. Nawayay dal-dal ti ere gani màgravu.

² Njëra nday ti tawayay madabay Melefit àna njëda gatay dek, ay ti tæsër divi gani do.

³ Mis tigi ndam jireni kè eri ge Melefit ahámamam ti tæsër do. Nahkay tadabay divi gatay nahaj. Tagray nahkay ti, tàmbraña Divi ge Melefit ya àvi ana mis ti tigi ndam jireni àna nanj na.

⁴ Ere ye ti Melefit àwayay magrani àna Divi gayan ya Mæwiz àbæki ni ti *Krist àgra àndava. Ndam ya ti tigi ndam jireni kè eri ge Melefit ni ti, nday ya ti tàfæki ahàr ke Krist ni. Nday dek etigi ndam jireni.

Melefit ti Bay mahængay mis dek

⁵ Ahaslani ti Mæwiz àdëmki ma àki ke *Divi ya tàbu mæbækiani a wakita gayan bu na. Ere ye ti àdëm ni ti adáfæki ahámamam mis tigi ndam jireni kè eri ge Melefit àna Divi gani nani mam: « Maslaña ya ti àgækabá ere ye ti àbu mæbækiani a wakita himi bu na mæk agray zlam gani nani dek nahëma, Melefit amævi sifa azuhva nani.* »

⁶ Ay àki ke migi mis jireni kè eri ge Melefit àna mæfæki ahàr ti tàdëm nahkay hi: « Ìgay way amæcøloru e melefit vu way ti kèhi ana ahàr ba. † » Tamal kèhi ana ahàr nahkay ti kawayay ti Krist màslækabiya e melefit ba, ay ti àslækabiya àndava.

⁷ Tàdëm keti: « Ìgay way amoru afa ga ndam evid way ti kèhi ana ahàr ba. » Tamal kèhi ana ahàr nahkay ti kawayay ti Krist màngaya e evid ba, ay ti àngaya àndava.

‡ 9:25 Oze 2.25. § 9:26 Oze 2.1. * 9:28 Izayi 10.22-23. † 9:29 Izayi 1.9; Mænækiani 19.23-28. ‡ 9:33 Izayi 8.14; 28.16. * 10:5 Levi 18.5. † 10:6 Mænjay Mimbiki 30.12-14.

⁸ Ay ere ye ti tãdãm ni ti mam ? Tãdãm nahkay hi : « Pakama ge Melefit ti drin drin akaba nak do. Nan a ma gayak bu, nan a mabêruv gayak bu daya. » Pakama gani nani ti pakama ga mafeki ahâr ke Krist ya ti leli mädãmoru ni.

⁹ Pakama gani nahkay hi : Tamal nak nakani kãdãm ãna ma gayak kã eri ge mis Yezu ti nan Bay gãdãkani, tamal kãgãskabã a mabêruv gayak ba Melefit ahãngaraba nan e kisim ba ti, Melefit amahãngay kur.

¹⁰ Tamal mis afãki ahâr ke Krist ãna mabêruv balañ ti, Melefit adãm maslaña gani nani mis jireni kã eri gayan. Tamal mis adãm ãna ma gayan kã eri ge mis Yezu ti nan Bay gãdãkani ti, Melefit amahãngay maslaña nani.

¹¹ Äbu mabãkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi : « Ku way way do afãkia ahâr a ti atãbãki mimili day-day do. † »

¹² Nahkay ndam *Zude ti nday gãrgãri akaba ndam ya ti nday ndam Zude do ni do. Nday dek Bay gatay balañ, avi zlam sulumani kay ana ndam ya ti tahãngalay nan ni dek.

¹³ Adaba äbu mabãkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi : « Ku way way do ahãngalay Bay geli ãna mabêruv balañ ti Melefit amahãngay nan. § »

¹⁴ Ay tamal tãfãki ahâr ndo ni ti tahãngalay nan ahãmamam ? Tamal tici ma gayan ndo ni ti tãfãki ahâr ahãmamam ? Tamal mis tãhi ma gani ana tay ndo ni ti tici ahãmamam ?

¹⁵ Tamal Melefit äslãr ndam mãhi ma gani ana mis ndo ni ti ndamam tãdãm ma gani mam ? Nahkay äbu mabãkiani a Wakita ge Melefit bu : « Maslaña ya ti ara afa ge mis ga mãhi Ma Mũweni Sulumani ana tay a ni ti tãgãskabu nan ãna mãmãrani dal-dal. * »

¹⁶ Ay Ma Mũweni Sulumani gani ti, tãgãskabu ti mis dek do. Izayi bay mahãngaray *pakama ge Melefit ni adãm : « Bay Melefit goro, ma geli ya ti mädãm ni ti way ägãskabã way ? » †

¹⁷ Nahkay tamal maslaña afãkia ahâr ka Yezu a ti, adaba eãia ma palam. Ma ya ti eãi ni ti ma äki ke Krist.

¹⁸ Ay eãia nahkay ti nãdãm : Ndam *Izireyel tãbi slimi ana ma hini ndo aw ? Iy, tãbia slimi a, adaba äbu mabãkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi :

« Ma gatay ya tãdãm ni ti tãdãmoru a mãlan vu dek.

Mis ga duniya dek tãbia slimi ana ma gana. ‡ »

¹⁹ Nahkay ti nãdãm keti : Ndam Izireyel ticia ma ya tãbi slimi na waw ? Tãwayay miceni ndo. Adãfaki enjenjeni ti ma ge

Mũwiz ya ähi ana tay ni. Ähi ana tay ahkado :

« Melefit adãm :

“Anãgri zlam sulumani ana ndam ya ti tãslã arãña do, tãsar arãña do ni, ti lekulam kãgrumlañ solu ana tay, ti kãzumumki bãruv ka tay.” § »

²⁰ Kalañ gani Izayi adãm vay-vay :

« Melefit adãm : “Nãgray ti ndam ya ti tãdãbay nu do ni tãdu ahâr,

nahkay ti tãdua ahâr a.

Nãngazliva ana ndam ya ti tãjalaku ahâr do na.” * »

²¹ Ay äki ka ndam Izireyel ni ti ni Izayi adãm ma hini :

« Melefit adãm : “Kãlavãd nãhãlkaba ahãr a, nawayay ti ndam goro tãnga afa goro a.

Ay ti tãwayay mici pakama goro do, tãdãbay divi gatay nahañ zlam gatay.” † »

11

Melefit ämbrãñ ndam Izireyel ndo

¹ Eãia nahkay ti Melefit ämbrãña ndam *Izireyel, ndam gayan na waw ? Aha, ämbrãñ tay ndo ! Adaba nu day zal Izireyel, nu wur huã ga Abraham, ge dini ge Benjemen.

² Melefit ämbrãñ ndam gayan ya adaba tay kwa ahaslani na ndo. Kãsãrum ma ya ti äbu mabãkiani a Wakita ge Melefit bu äki ka Eli ni do waw ? Ka ya ti adãfaya ere ye ti ndam Izireyel tãgray na ti ähi ana Melefit nahkay hi :

³ « Bay goro ni, tãbazla ndam mahãngaray *pakama gayak a, tãmbedkaba mãlan meviyekukki zlam na dek, ägãjãni nu balañ, tawayay takãd nu daya. * »

⁴ Ay Melefit ahãngarifãñ ti ahãmamam ? Ähi nahkay hi : « Nãdaba mis zawalana dãbu adãskala, nday ndam goro. Nday nani ti tãbãhadã mirdim ana Bal † day-day ndo. »

⁵ Ka sarta geli hini day Melefit äbu agray nahkay. Adaba mis a bal e kidin ge mis ndahañ ba. Adaba tay a ti adaba awayay agri zlam sulumani ana tay zlam gayan.

⁶ Adaba tay ga sulum gayan a ti adãfaki adaba tay a ti azuhva tãwi gatay ya tãgray ni do. Tamal ti adaba tay azuhva tãwi gatay ya tãgray na ti, akal ere ye ti Melefit ägray ga sulum ni ti ägray ti ga sulum ya do.

⁷ Nahkay ti ere ye ti ndam Izireyel tãdãbay ni ti tãngãt ndo : mis ndahañ ya ti Melefit adaba tay a ni tãngãt. Nday ndahañ ya tãngãt ndo ni ti Melefit ägray ti ticiãki slimi ba.

⁸ Äbu mabãkiani a Wakita ge Melefit ni bu nahkay hi :

‡ 10:11 Izayi 28.16. § 10:13 Zãwel 3.5. * 10:15 Izayi 52.7. † 10:16 Izayi 53.1. ‡ 10:18 Limis 19.5. § 10:19 Mimbiki 32.21. * 10:20 Izayi 65.1. † 10:21 Izayi 65.2. * 11:3 1 Bãbay 19.10, 14. † 11:4 Bal ti slimi ge melefit ga ndam Kanañ.

« Melefit àgray ti tislíki majalay ahàr ba, nday akada ndam ya ti tidíngzeyey àna dūwir ni.

Àgray ti eri gatay ni èpi divi va ba, slimí gatay ni day èci zlam va ba.

Ku kani day nday nahkay.† »

⁹ Devit day àdámkia ma ka tay a, àdám nahkay hi :

« Wumèri gatay ya tagray ni ti mágèsa tay akada ga kàmbazl na ahkay do ni akada ga zəva na, mázəgəd tay, Melefit mātəaḅ tay azuhva wumèri gani nani.

¹⁰ Eri gatay ni məwəluf ti típi divi àna nan va ba.

Melefit máfəki zlam mədəsani ka tay, mēhəbkiya aləŋ ka tay a kəlavad.Š »

¹¹ Ègia ndam *Zude tíjia asak a, tədəd ni ti tanjəhadkiviyyu kanğay-kanğay huya waw ? Aha, tanjəhadkiviyyu do. Nday gani tğudara zlam a nahkay ti, Melefit awayay ahəŋgay mis ndahaŋ ya nday ndam Zude do ni, ti ndam Zude típi, tawayay ti Melefit mähəŋgay tay daya.

¹² Ga ndam Zude ya tğudar zlam ni ti Melefit àgria zlam sulumana ana ndam ga *duniya dal-dal àna nan a. Ga ndam Zude ya ti tíjikia ke divi a ni ti Melefit àgria zlam sulumana dal-dal ana nday ya ti nday ndam Zude do na àna nan a. Ay tamal ndam Zude ni dek təŋgakia ke divi ge Melefit a ti Melefit aməgray zlam sulumani dal-dal àtam ya ti àgray ni do waw ?

Ahamamam Melefit ahəŋgay ndam ya ti nday ndam Zude do ni

¹³ Ay nihi nəhi ma ti ana kəli dek do ; nəhi ma ti ana kəli ya ti lekələm ndam *Zude do ni cilin. Nu zal asak ge Melefit ; Melefit àslər nu ga məhi ma gayəŋ ana mis ti àsləribiyu nu ti ana kəli. Nahkay nədəm təwi goro ya nagray ni ti təwi gədəkani,

¹⁴ adaba nawayay tamal agravu tata ti ndam jiba goro day tawayay zlam ya ti Melefit àgri ana mis ndahaŋ ni. Nahkay ti bi azuhva təwi goro ni ndam goro ndahaŋ atara afa ge Melefit a ti mähəŋgay tay aw.

¹⁵ Ka ya ti Melefit àmbrəŋ ndam Zude hayaŋ ni ti, àgray ti mis ndahaŋ ya təbu a duniya bu ni tislíki marana afa gana ti mähəŋgay tay. Ègia nahkay ti tamal ndam Zude dek təŋga afa gana ti mähəŋgay tay ti mədəm ahamamam ? Kala akada təməta mək təŋgaba !

¹⁶ Tamal ma ga zlam ya ti təvi ana Melefit ni ge Melefit ti, zlam ni dek gayəŋ daya do waw ? Nahkay keti, tamal sliri ga mən ga zlam ge Melefit ti, ahar gani day dek gayəŋ do waw ?

¹⁷ Ndam Zude ti akada mən ga zlam ya ti Melefit àjav ni ; nak ti ni akada ahar ga mən ga zlam ya ti afət kwanja e gili ni. Melefit èkelkia ahar ga mən ga zlam gayəŋ ndahaŋ a, àzay kur mək àfəkiyyu kur e kidin ga ahar gani ndahaŋ ni bu, ti yam ga mən ga zlam ni mərukvoru bilegeni.

¹⁸ Ègia nahkay ti kèyefin kà ahar ga mən ga zlam ya ti Melefit èkelkia tay a ni ba. Keyefin kà tay ti kamam ? Nak ya ti ahar ga zlam ya ti Melefit àfəkiyyu kur ni ti, kəvi njəda ana sliri ga mən ga zlam ni ti nak do : sliri ga mən ga zlam ni avuk njəda ana nak sawəŋ.

¹⁹ Bi nak kədəm ahkado Melefit èkelkia ahar ga mən ga zlam na ga məfəkiyyu kur do waw ?

²⁰ Iy nahkay ededin. Melefit èkelkia tay a ti adaba təgəsiki ma gayəŋ do. Nak ti ni àfəkiyyu kur adaba kəfəkia ahàr a palam. Nahkay ti kiji zlabay àna zlam gani nani ba, anğwaz məwər kur sawəŋ.

²¹ Ahar ga mən ga zlam ya ti tábalkiaya ka mən gana ni təsi cicihi ana Melefit ndo. Nahkay day tamal nak kəmbərəŋa məfəki ahàr ke Melefit a ti nak day akəsi cicihi do.

²² Ahàr àdám kəsər Melefit ti agri sulum ana mis, atraḅ mis daya. Ndam ya ti tğudara zlam a ni ti atraḅ tay ; nak ti ni àgruka sulum gayəŋ a. Ay ahàr àdám kəsər kəlavad nan əbu agruk zlam ga sulum gayəŋ. Tamal kənjəhad nahkay do ni ti emekelkia kur a daya.

²³ Nday ndahaŋ ya ti Melefit èkelkia tay a ni ti, tamal təmbatkaba majalay ahàr gatay a, təgəsikia ma ti amahəŋgarkiyu tay ka mən gani. Adaba Melefit ti njəda-njədani, esliki magrani nahkay tata.

²⁴ Nak ti kəbalkiaya ka mən ga zlam ya ti afətaya e gili a ni, ay Melefit àzay kur mək àfəkiyyu kur dəgar ka mən ga zlam ya ti kəbalkiaya ndo ni. Àgra nahkay ti esliki mazay ahar ga zlam ya ti èkelkia ka mən gana ni mək ahəŋgarkiyu koksah aw ? Esliki mahəŋgarkiyani !

Melefit amahəŋgay jiba ga ndam Zude

²⁵ Bəza ga mawawa, ma nahaŋ əbu Melefit àŋgaha : nihi ti nawayay ti kəsərəm ma gani nani, adaba nawayay ti kəhumi ana ahàr lekələm ndam məsər zlam ba. Ma gani nihi : mis ndahaŋ e kidin ga ndam *Izireyel bu atəgəskabu ma ge Melefit fan do, si ka sarta ya ti nday ya ti nday ndam *Zude do, Melefit adaba tay a ni atəfəkia ahàr ke Melefit a dek kwa.

²⁶ Nahkay day kwa ti Melefit amahəŋgay jiba ge Izireyel dek. Nədəm nahkay ti adaba əbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi, Melefit àdám :

« Bay mahəŋgay mis emicikbiyyu ti a *Siyon ;

aməmbərfəŋa zlam magudarana ga bəza
hud ge Zekəp na kà tay a.

27 Pakama goro ya ti anawəlkabu akaba
gatay ni ti nahkay :

ka sarta gani nani ti anəmbərfəŋa zlam
magudarana gatay na kà tay a.* »

28 Ndam Izireyel təgəskabu *Ma Məweni
Sulumani ndo, nahkay ti tigia ndam ezir ge
Melefit a. Tigi ndam ezir ge Melefit ti azuhva
kəli, adaba kəŋgətuma zlam sulumana àna
naŋ a. Ay ahaslani ti Melefit àdaba ndam
Izireyel a, nahkay ti awayay tay azuhva ata
bəŋ gatay.

29 Məsəra, tamal Melefit àzala mis a, àvia
zlam sulumana ti àmbat ahàr day-day do.

30 Ahaslani ti lekulum kəgəsumkabu ma
ge Melefit ndo, ay nihi ti kəsumi cicihi
a. Kəsumi cicihi ti adaba ndam Izireyel
təmbəŋəŋa məgəskabu ma gayan a.

31 Ndam Izireyel day nahkay : təmbəŋəŋa
məgəskabu ma ge Melefit a, mək lekulum
kəsumi cicihi. Melefit àgray nahkay ti,
awayay ti nday day təsi cicihi.

32 Nahkay ti mis dek təmbəŋəŋa məgəsiki
ma ana Melefit a, mək Melefit àgray ti
tənjəhad nahkay, adaba awayay ti mis dek
təsi cicihi.

Məzlabum Melefit !

33 *Sulum ge Melefit ya agri ana mis ni ti
àndav day-day do. Majalay ahàr gayan akaba
məsər zlam gayan àndav day-day do daya.
Way àsəra ere ye ti àdəm agray na way ?
Way esliki moroni àna divi gayan ya ti akoru
àna naŋ ni way ?

34 Majalay ahàr ga Bay Melefit ti way àsəra
way ?

Way àvia sawari a ana Melefit a day-day
way ? †

35 Way duwa gayan àfəŋ kə Melefit, awayay
ti Melefit məpəli way ? ‡

36 Maslaŋa gani àbi, adaba àgraya zlam a
dek ti Melefit, zlam ya àgraya ni dek təbu
ti azuhva naŋ, àgriaya ti ana ahàr gayan
gayanani. Mis dek təzlabay naŋ ga kaŋgay-
kaŋgayani ti. Aya nahkay !

12

Manjəhad məweni ga ndam ge Melefit

1 Bəza ga mmawa, leli məsia cicihi ana
Melefit a, mək àgria sulum gayan ana leli
a ti, nəhia ma gana ana kəli a àndava.
Ègia nahkay ti nahəŋgalay kəli, nawayay ti
kəvumi ahàr gekəli dek ana Melefit, akada
ya ti təvi zlam ana Melefit ahaslani mək tis-
liŋi ni. Ay lekulum ti tisiŋ kəli do : lekulum
kəbum àna sifa, lekulum ndam *nəlatani
ge Melefit, lekulum kəbəlumfəŋ kə Melefit.
Tamal kəvumi ahàr gekəli dek ana Melefit ti,
kəbum kəzlabum Melefit àna divi gani.

2 Nawayay ti kədəbum divi ga ndam
ga *duniya ba. Mbrəŋum ti Melefit
məmbatikaba majalay ahàr ana kəli a, məvi
majalay ahàr nahəŋ ana kəli. Nahkay ti
akəsərum zlam ya ti Melefit awayay ni :
zlam sulumani, zlam məbəlani, zlam lalani,
araŋa àhəcakivu do.

3 Melefit àgrua sulum gayan a, àgray ti
nigi zal asak ga Yezu. Nahkay ti nəhi ana
ku way way do e kidiŋ gekəli bu èji zlabay
ba, àhi ana ahàr manjəhad gayan gəfakani
àtam ya Melefit àvi ni ba. Ay ti ahàr àdəm
məjalay ahàr sulumani àki ka manjəhad
gayan sawan, akada ya Melefit àvi manjəhad
gərgəri ana ndam ya təfəki ahàr ni.

4 Məsəra mis lu vu bəlan, ay ti zlam nda-
haŋ kay təfəŋ kə vu ni. Zlam nday nani ya
təfəŋ kə vu ni ti ku weley weley do naŋ àbu
àna təwi gayan tusa.

5 Leli day nahkay : leli kay, ay leli dek
məfəki ahàr ke *Krist ti, nigia vu a bəlan. Ku
way way do àfəŋ kə vu ni, ay ti vu ni gayan
ciliŋ do, geli dek.

6 Melefit àvia njəda ga magray təwi
gərgərana ana leli àna sulum gayan a ;
nahkay ti ahàr àdəm ku way way do məgray
təwi ni akada ga *sulum ge Melefit ya àgri
ni. Tamal Melefit àvia njəda gayan ana mis
ga məhəŋgri ma gayan ana mis a nahəma,
maslaŋa gani məhəŋgaraya akada ge Melefit
ya àvi njəda gani na.

7 Maslaŋa ya ti Melefit àvia njəda ga
məjənaki mis a ni ti, maslaŋa gani nani
məjənaki mis. Maslaŋa ya ti Melefit àvia
njəda ga macahi zlam ana mis a ni ti,
maslaŋa gani nani məcəhi zlam ana mis.

8 Maslaŋa ya ti Melefit àvia njəda ga məvi
njəda ana mis a ni ti, maslaŋa gani nani məvi
njəda ana mis. Maslaŋa ya ti Melefit àvia
njəda ge midi zlam gayan ana mis a ni ti,
mədey àna hud bəlan. Maslaŋa ya ti Melefit
àvia njəda ga mədi kama ana mis a ni ti,
maslaŋa gani nani məgray təwi gani, àmbəŋ
ba. Maslaŋa ya ti Melefit àvia njəda ga məgri
sulum ana ndam ya tasay cicihi na ti, məgri
ana tay àna məmərani.

9 Ahàr àdəm kəwayumvu ge jiri ge jireni
kwa. Cuhwumfəŋa kə zlam magudarana.
Grum təwi sulumani kəlavad.

10 Wayum ndam ge Krist ndahaŋ ni lala,
wayum tay adaba lekulum kə məŋ gekəli.
Ku way way do məhəŋgriuru ahàr a had ana
maslaŋa nahəŋ, məzay njəda gayan mətam
maslaŋa nahəŋ ni àna məhəŋgriuru ahàr a
had.

11 Grum təwi àna njəda gekəli dek, kəgrum
masəfa ba. Grumi təwi ana Bay geli àna hud
bəlan, kəmbəŋum ba.

12 Kəsəruma Melefit aməvi ere ye ti àdəm
aməvi ana kəli ni, nahkay ti mərumvu.

* 11:27 Izayi 59.20-21 ; 27.9. † 11:34 Manjay Izayi 40.13.

‡ 11:35 Manjay Zəwop 41.3.

Tamal kacakum daliya ti zum njêda gekuli, besum. Həngalum Melefit kələvad, kəmbərənjum ba.

¹³ Tamal zlam ahəci ndam njələtani ge Melefit ti jənumki tay. Zum njêda gekuli ga məgaskabu ndam ya tara afa gekuli a ni.

¹⁴ Tamal mis təgri daliya ana kuli ti həngalum Melefit ti mǎgri sulum gayənj ana tay. Kətikwesləm tay ba, həngalum Melefit ti mǎgri sulum gayənj ana tay sawənj.

¹⁵ Mərumvu akaba ndam ya ti təmərvu ni, təwəm akaba ndam ya ti titəwi ni.

¹⁶ Ma gekuli mǎrakaboru. Kəzum ahər gekuli akada lekulum gədəkani ba. Ku tamal təvi təwi gəziteni ana kuli nənju ni, grum. Nğay lekulum ndam məsər zlam ti kəhumi ana ahər ba.

¹⁷ Ku way way do tamal əğudaria zlam ana kuli a ti kəhəngrumivu ba : jalumki ahər ka magray zlam sulumani kə meleher ge mis dək sawənj.

¹⁸ Lekulum ti, tamal agravu ti, njəhadum akaba ku way way do əna sulumani.

¹⁹ Baza ga mmawa, nawayay kuli : tamal mis əğudaria zlam ana kuli a ti lekulum lekulumeni kəhəngrumivu ba. Mbrənjum Melefit mǎzumki bəruv, mǎtraḅ nañ zlam gayənj. Kəsəruma əbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi : « Bay Melefit ədəm : « Bay magray seriya ti nu ; Bay məhəngrivu zlam magudarani ana mis ti nu. »* »

²⁰ Ay ti əbu məbəkiani nahkay hi keti : « Tamal ləwir awər zal ezir gayak nahama, vi zlam məzumani. Tamal yam akada nañ a ti cəhiaya. Tamal kəgri nahkay ti, kala akada kəbəkuyi azay ga aku ka dalahar.† »

²¹ Kigəm evidi ga zlam magudarani ba. Grum zlam sulumani ti zlam magudarani mǎləbi va bi.

13

Məgəsiki ma ana ndam ya təgur mis ni

¹ Ku way way do məgəsiki ma ana ndam ya təgur mis ni. Ndam məgur mis ni dək ti Melefit ədiyu tay ; bay məgur mis ya ti Melefit ədiyu nañ ndo ni ti əbi.

² Nahkay maslaña ya ti məgəsiki ma ana ndam ya təgur mis ni do ni ti əgəskabu ere ye ti Melefit awayay ni do. Ndam ya tagray nahkay ni ti tagray ti Melefit məwəl tay əna seriya.

³ Tamal mis agray zlam sulumani ti ndam magray seriya təsi aŋgwaz do. Təsi aŋgwaz ti ana ndam ya ti tagudar zlam ni ciliñ. Nahkay tamal kawayay ti ndam magray seriya təsuk aŋgwaz ba nahəma, gray zlam sulumani. Tamal kagray nahkay ti atazləbay kur sawənj.

⁴ Adaba ndam ya təgur mis ni təgri təwi ti ana Melefit. Melefit ədiyu tay ti, ti kənjəhad əna sulumani. Ay tamal kagudar zlam ti təsuk aŋgwaz, adaba tislili matraḅ mis ; Melefit əvi njêda gani ana tay ti masakani do. Təgri təwi ana Melefit, tatraḅi ndam ya ti tagudar zlam, azumki bəruv ka tay ni.

⁵ Nahkay ti ahər ədəm məgəsümüki ma ana tay. Məgəsümüki ma ana tay ti azuhva tislili matraḅ leli ciliñ do : azuhva məsəra Melefit awayay ti mǎgray nahkay palam.

⁶ Kəbəhadum hadam ti azuhva nani daya, adaba ndam ga nğumna ti Melefit ədiyu tay ti təgray təwi gani nani lala.

⁷ Nahkay zla nahəma, ahər ədəm kəpəlumi ana ku way way do ere ye ti əgəski kəpəlumi ni : ana bay məhəl hadam ti pəlumi hadam ; ana bay məhəl jaŋgal ti pəlumi jaŋgal ; ana bay magray seriya ti grumfəña aŋgwaz a ; ana bay məgur mis ti ni həngrumioru ahər a had.

Wayumvu

⁸ Ahər ədəm maslaña ədəbay kuli əna duwa ba, pəlumkaba dək. Ay duwa əbu bəlañ ti kəpəlumkaba koksah : duwa nani ti mawayay mis. Ku way way do məwayay maslaña nahan, adaba tamal nañ əbu agray nahkay ti əgra ere ye ti Melefit ədəm təgray e Divi gayənj bu na dək.

⁹ Məsəra *Divi ge Melefit a. Melefit ədəm : « Kəgray hala ba, kəkəḅ mis ba, kiği akal ba, arəña ga maslaña əguk eri ba.* » Ay Divi nahan əbu ti, Divi nday nani dək akaba Divi ndahan ni dək təvu a huḅ gani bu. Divi gani nani nihi : Melefit ədəm : « Wayay ndam ya ti nak kəbu akaba tay ni akada ya ti kawayay ahər gayak gayakani ni.† »

¹⁰ Tamal kawayay maslaña ya nak kəbu akaba nañ ni ti kəgri zlam məgədavani do. Nahkay tamal kawayay mis ti, kəgra ere ye ti Melefit ədəm təgray na dək.

Maslamalavani

¹¹ Kəsəruma sarta ya ti leli məvu nihi na daya. Sarta gekuli ga mepidəkvabana e dəwir ba ənjia. Adaba nihi ti sarta ge Melefit ya ara ahəngay leli ni ənjikia ke leli a cifa, ətam ya ka ya ti mənəjəki ka məfəki ahər ka Yezu ni.

¹² Nihi ti ləvəñ əbu ara andav, məlañ ara aslay wuḅak. Əgia nahkay ti məmbatumi aləñ ana zlam ge mis ya tagray a məlañ ziñ-ziñeni bu ni. Məhələm zlam ahar ya makadvu əna nañ a məlañ masladani bu ni.

¹³ Mənjəhadum lala, akada ge mis ya tanjəhad a məlañ masladani bu ni. Məvumi vu geli ana zlam məzumani ahkay do ni ana zum ba ; məgrum hala ahkay do ni

* 12:19 Mimbiki 32.35. † 12:20 Gozogul 25.21-22. Azay ga aku : mis ndahan tədəm adafaki daliya, Melefit amatraḅ maslaña gani dal-dal, ay mis ndahan ti ni tədəm adafaki mimili ti maslaña gani məmbatkaba majalay ahər a. * 13:9 Mənjay Maharana 20.13-17 ; Mimbiki 5.17-21 ; Levi 19.18. † 13:9 Levi 19.18.

mesawehvu ba ; mäləgumvu ahkay do ni məğrum solu ba daya.

¹⁴Zum Bay geli Yezu *Krist akada ga ndam slewja ya təhal zlam ahar gatay ni. Kigum evidi ga zlam ga duniya va ba, kəjalumki ahər ka tay va ba.

14

Ngay majalay ahər ga maslaņa nahan əbəlay do ni ti kədamum ba

¹Maslaņa ya ti əfəkia ahər ka Yezu a, əsər njadə ge Melefit lala fañ do ni ti, gəsumkabá nañ a lala. Ngay majalay ahər gayan əbəlay do ni ti kədamum ba.

²Maslaņa nahan əhi ana ahər esliki məzum zlam dek : maslaņa nahan ti ni əhi ana ahər azum eli slimberi ciliñ. Adəm nahkay ti adaba əsər njadə ge Melefit lala fañ do.

³Maslaņa ya ti azum zlam dek ni ngay maslaņa ya ti azum zlam dek do ni əsli arañja do ni ti adəm ba. Maslaņa ya ti azum zlam dek do ni ti ni ngay maslaņa ya azum zlam dek ni əgudara zlam a ti adəm ba daya. Adaba maslaņa gani nani ti Melefit əgəskabá nañ a.

⁴Nak ya ti kədam bay magray təwi ga maslaņa nahan əgudara zlam a ti nak way ? Tamal nañ əki ke divi ahkay do ni əjikia ke divi a ti, ma gani gayak mam ? Ma ti ga bay gayan ciliñ. Ay ti maslaņa gani nani emijikia ke divi a do, adaba Bay geli esliki magrani ti əjikia ke divi a ba.

⁵Maslaņa nahan əhi ana ahər kə eri ge Melefit ti vad nahan atam vad nahan. Maslaņa nahan ti ni əhi ana ahər vad ni dek kala-kala. Ku way way do əsəra majalay ahər gayan a, mənjadə əna nañ.

⁶Maslaņa ya ti əhi ana ahər vad nahan atam vad nahan ni ti, agray ti azuhva nañ ka ahar ga Bay geli. Maslaņa ya ti azum zlam dek ni day azum ti azuhva nañ ka ahar ga Bay geli, adaba agra səsə ana Melefit. Maslaņa ya ti azum zlam dek do ni day azum do ni ti azuhva nañ ka ahar ga Bay geli ; nañ day agra səsə ana Melefit.

⁷Tamal mis e kidin geli bu nañ əna sifa ti, sifa gayan a ahar gayan gayanani bu do. Tamal amət nəngü ni, sarta ga məmət gayan a ahar gayan gayanani bu do daya.

⁸Ka ya ti leli məbu əna sifa ni ti, məbu əna sifa ti ka ahar ga Bay geli. Ka ya ti məmət nəngü ni, məmət ti ka ahar ga Bay geli. Nahkay ti ku leli əna sifa, ku məmət nəngü ni, leli ka ahar ga Bay geli.

⁹Adaba *Krist amət, nihi ti nañ əbu əna sifa ti, ti miği Bay ga ndam ya ti nday əna sifa ni akaba ga nday ya ti təməta ni.

¹⁰Nak ti kədam wur ga muk əgudar zlam ti kamam ? Nak nahan ni ti ni kədam wur ga muk əsli arañja do ni ti kamam ? Mədamum

nahkay ba, adaba leli dek amoru kə meleher ge Melefit, amagrafəņa seriya kə leli a.

¹¹Adaba əbu məbəkiani nahkay hi :

« Nu Bay Melefit, nu Bay ga sifa. Bumi slimmi ana ma goro.

Nədəm nahəma : mis dek atabəhad mirdim kə meleher goro ;

ku way way do amazəbay nu, amədəm nu Melefit.* »

¹²Nahkay ti ku way way do geli Melefit amagrafəņa seriya ; ku way way do geli amanjəhadaya ere ye ti əgray na dek əna ma gayan kə meleher ge Melefit a.

Mijinķia bəza ga mən geli ke divi a ba

¹³Nahkay ti ngay mis ndahan təgudara zlam a ti mədamum va ba. Ere ye ti əgəski mədam ni ti nihi : Məğrum ere ye ti ejinķia bəza ga mən geli ke divi a ahkay do ni abiyu tay a zlam magudarani bu ni ba.

¹⁴Nu ti nəsəra ere ye ti Bay geli Yezu awayay na lala : nahkay əki ka zlam məzumani weley weley do ni ti nəsəra kə eri ge Melefit ti ere ye ti awəsli ana mis ni ti əbi. Ay ku tamal nahkay nəngü ni, tamal maslaņa nahan adəm zlam hini njələta do ni ti, ka nañ ti njələta do ededin.

¹⁵Nahkay tamal kəzum zlam ti, zlam gani nani ya kəzum ni ahəli ahər ana wur ga muk nahəma, ere ye ti kəgray ni ti adafaki kəwayay wur ga muk ni do. Kijin wur ga muk əki ka zlam məzumani ba, adaba *Krist amət ti azuhva nañ.

¹⁶Zlam ya ti nak kədam njələta ni ti njələta ededin ; ay tamal mis ndahan tədam kəzuma ti kəgudara zlam a ti mbrəñ, kəzum ba.

¹⁷Ndam ya ti nday a *Məğur ge Melefit bu ni ti təjalaki ahər ka zlam məzumani ahkay do ni ka zlam miseni do. Tawayay magray jiri, tawayay manjadəani akaba mis əna sulumani, tawayay məmərvani daya. Zlam nday nani dek ti təwi ga *Məsuf Njələtani.

¹⁸Maslaņa ya ti agra təwi ana Krist nahkay ti əbəlafəñ kə Melefit, mis day tədam təwi gayan ni əbəlay.

¹⁹Əgia nahkay ti zlam ya ti ahər adəm madəbay ni ti nihi : mis tənjadəkəbu əna sulumani, ku way way do e kidin geli bu məvikivu njədə ana maslaņa nahan ga məfəki ahər ke Krist lala.

²⁰Ere ye ti Melefit əgray ni ti kəgudar əna zlam gayak ya kəzum ni ba. Zlam məzumani ti dek njələta ededin. Ay ku tamal nahkay nəngü ni, tamal zlam ya məzumum ni ejinķia maslaņa nahan ke divi a ti, zlam məzumani nani əgia zlam magədavana.

²¹Ere ye ti ahər adəm kəgray ni ti nihi : ku aslu kəhəpəd do, ku zum kisi do, ku zlam weley weley do ya ti ejinķia wur ga muk ke divi a ni day kəgray do.

²² Nak ti majalay ahàr gayak àki ka zlam mæzumani ti kèhi ana maslaña nahañ ba, si ana Melefit ciliñ. Maslaña ya ti àhi ana ahàr zlam ya agray ni sulumani, ajalay ahàr cù cù do ni ti mæmærvu.

²³ Ay maslaña ya ti azum zlam, ajalaki ahàr cù cù ni ti, Melefit àgæsa nañ àna seriya àndava, adaba ñgay ere ye ti agray ni sulumani ahkay do ni sulumani do ni ti àsar-kaba do. Zlam ya ti magray ni dèk, mæsær ñgay sulumani do ni ti tamal màgra ti màgudara zlam a.

15

Møjnumvu

¹ Leli ya ti mæsæra njədə ge Melefit a lala ni ti ahàr àdàm møjənaki ndam ya ti tæsær njədə gayañ fañ do ni. Ahàr àdàm màgray ere ye ti mæbærvu geli awayay ni ciliñ ba.

² Ahàr àdàm ku way way do màgray ere ye ti àbælafañ kà maslaña ya ti kà gəway gayañ ni ga møjənaki nañ ti môru kama kama e divi ga Yezu vu.

³ Adaba *Krist day àgray ere ye ti mæbærvu gayañ awayay ni ciliñ ndo. Àbu mæbækiani nahkay hi : « Bay Melefit goro, tündivia kur a, ay gatay ya ti tündivi kur ni tündivi ti nu. * »

⁴ Ma ge Melefit ya tæbækibiyu ni dèk ti ga mædæfiki zlam ana leli. Tæbæki ti, ti mæmbrəñ mæfæki ahàr geli ke Melefit ba, màzay njədə geli ti mæsær ere ye ti Melefit àdæmbiyu am-agray ni ti amagraj ededñ.

⁵ Melefit ti avi njədə ana leli ti mæmbrəñ mæfæki ahàr geli ka Yezu ba. Nahkay màgray ti *kânjəhadumkabu àna sulumani, ma gekuli mårakaboru, akada ga Yezu Krist ya awayay ni.

⁶ Tamal kəgrum nahkay ti akəzləbum Melefit Bəñ ga Bay geli Yezu Krist ka ahar bəlan, àna mæbærvu bəlan.

⁷ Nahkay ti ahàr àdàm ku way way do e kidñ gekuli bu màgəskabu maslaña nahañ akada ge Krist ya ti àgəskabu kuli ni. Tamal kəgrum nahkay ti mis atəzləbay Melefit.

⁸ Nədəm nahəma, Krist ègi bay mægrì tæwi ana ndam *Zude ; àgray nahkay ti adaba awayay ti tæsær ma ge Melefit ti ma ge jiri. Nahkay àra ti ga magray ere ye ti Melefit àhi ana ata bəñ ga bəñ gatay amagravu ni.

⁹ Nahkay day àra ti, ti ndam ya nday ndam Zude do ni tæzləbay Melefit adaba tæsia cicihi a, àgria sulum gayañ ana tay a. Àbu mæbækiani nahkay hi :

« Nahkay ti anəzləbay kur àna limis kè meleher ga ndam ya ti nday ndam Zude do ni,
anədəm nak Melefit. † »

¹⁰ Àbu mæbækiani keti :
« Lekuləm ndam Zude do ni,

mærumvu akaba ndam ge Melefit ni. ‡ »

¹¹ Ka məlan nahañ day àbu mæbækiani nahkay hi :

« Lekuləm ndam Zude do ni dèk zləbum Bay Melefit.

Ahàr àdàm jiba gərgərani ni dèk tæzləbay nañ. § »

¹² Izayi day àbæki a wakita gayañ ni bu nahkay hi :

« Maslaña nahañ amara, maslaña gani nani wur huđ ge Zese,

aməgur ndam ya ti nday ndam Zude do ni, mək nday atədəm wur ni aməgrì sulum gayañ ana tay. * »

¹³ Melefit màgray ti kàmærumvu dal-dal akaba kânjəhadumkabu àna sulumani adaba kəbum kəfumki ahàr ; mæsæra ara agri ere ye ti àdàm ni ana leli. Nahkay akəsærum aməgrì sulum gayañ ana kuli, akəmærumvu àna nañ dal-dal. Zlam gani nani dèk amagravu ti àna njədə ga *Məsuf Njəlatani.

Təwi ga Polya agri ana Melefit ni

¹⁴ Bəza ga mæmawa, nu ti nəsæra lekuləm ti ndam sulumani dal-dal, kəsærumkaba ma ge Melefit a lala, kəsæruma macahi zlam ana mis ndahañ e kidñ gekuli ba daya.

¹⁵ Ay a wakita goro ni bu ka məlan ndahañ nəbiki ma ana kuli ga mələgiani ana kuli ti, adaba nawayay ti kəsærumki ka ma gani lala. Nəgray nahkay ti adaba Melefit àgrua sulum gayañ a

¹⁶ ga mægrì tæwi ana Yezu *Krist azuhva nday ya nday ndam *Zude do ni. Nədəm nəgrì tæwi ana Melefit ciliñ, nəhi *Ma Məweni Sulumani gayañ ana mis, ti ndam ya ti nday ndam Zude do tafæki ahàr ka Yezu ni tigi akada ga sədaga ya tævi ana Melefit, àbælafañ ni. Nday gani nani ti tigia njəlatana àna njədə ga Məsuf Njəlatana.

¹⁷ Təwi gani nani ti nəgrì ana Melefit àna njədə ga Yezu Krist, nahkay nazləbavu àna nañ kè meleher ge Melefit.

¹⁸ Pakama goro ya nawayay nədəm ni ti àbi, nədəm ti pakama ge tæwi goro ya nəgray àna njədə ge Krist, ti ndam ya ti nday ndam Zude do ni tægəsiki ma ni ciliñ. Təwi gani nani àgravu ti àna pakama ya nəhi ana mis ni, àna zlam ya nəgray ni,

¹⁹ akaba àna zlam njədə-njədani gərgəri ya àgrì ejep ana mis ni. A tæwi gani nani bu dèk ti *Məsuf Njəlatani àdæfiki njədə gayañ ana mis. Nahkay nəhia Ma Məweni Sulumani àki ke Krist ana mis ga kəsə dèk ; nənjàki a Zeruəzalem, nòru àna nañ bəđak ka had lliri.

²⁰ Nəhi ana ahàr si nakoru nəhi Ma Məweni Sulumani ana mis ka məlan ya tici ma ge Krist day-day ndo ni kwa. Nəgray

* 15:3 Limis 69.10. † 15:9 Limis 18.50 ; 2 Semiyl 22.50. Izayi 11.10.

‡ 15:10 Mimbiki 32.43. § 15:11 Limis 117.1. * 15:12

nahkay ti, nawayay magray tawi ka melaŋ ya ti mis ndahaŋ tənǰakia ni do.

²¹ Nədəm si nagray tawi akada ya àbu mabəkiani a Wakita ge Melefit bu ni :

« Ndam ya tǎhiki ma ana tay day-day ndo ni etipi naŋ ;

ndam ya tici ma gayan day-day ndo ni atəsər naŋ.† »

Pol awayay akoru a Rom

²² Sak ehimeya nawayaya marona afa gekuli a, ay nəŋgət ahar ga moroni ndo ni ti azuhva tawi nani.

²³ Vi ehimeya nawayaya məmənǰiyu kuli a, ay tawi àcafaŋa nu a. Ay nihi ti tawi goro àbi ka had nday ndani va bi.

²⁴ Nahkay nawayay nakoru ka had Espenǰ ti nədəm nakoru nəhuriyu gwar afa gekuli day. Tamal niŋjua ti ananǰhad afa gekuli gosku bal, anəmərɔvɔ akaba kuli. Kələŋ gani akəǰənɔmki nu ga moroni e mirkwi goro ni.

²⁵ Ay nihi ti nakoru a Zerəzalem ga məǰənaki ndam *nǰelatani ge Melefit ya tǎbu eslini ni.

²⁶ Adaba ndam geli ya ka had Mesedawen akaba ya ka had Eseyi ni tawayaya majama zlam ga məǰənaki ndam talaga e kidinǰ ga ndam nǰelatani ge Melefit ya tǎbu a Zerəzalem ni ba.

²⁷ Nday ndayani àna ahàr gatay tǎjalay mək tǎgray nahkay. Nday ya ti nday ndam *Zude do ni ti tǎjami zlam ana ndam Zerəzalem ti kigeni, adaba ndam Zerəzalem ni tǎǰənakia tay ga mənǰət zlam sulumani ge Melefit a ; nihi ti ahàr àdəm nday day tǎǰənaki ndam Zerəzalem ni, tǎvi zlam ya àhacikivɔ ana tay ni.

²⁸ Ka ya ti eninǰua àna zlam na dek, anəvia ana tay a ni ti, anoru ka had Espenǰ ; ka ya ti nakoru nahama anəhuriyu afa gekuli.

²⁹ Nəsəra, eninǰua afa gekuli a ti *Krist aməǰri sulum gayan dek ana leli.

³⁰ Bəza ga mmawa, leli dek ndam ga Bay geli Yezu Krist ; avi nǰədə ana leli ga mawayavani ti Məsuf gayan. Nahkay ni-hindi kuli, nawayay ti kəzum nǰədə gekuli dek ga mahəŋgalumu Melefit.

³¹ Həŋgalum Melefit ti ndam ga had *Zude ya tǎfəki ahàr ka Yezu do ni tǎgru daliya ba, ti ndam ge Melefit ya a Zerəzalem ni tǎgəskabá zlam ya anəzikaboru ana tay na lala.

³² Nahkay ti tamal Melefit àvua divi gana ti eninǰiyu afa gekuli àna məmərani, anəpəs akaba kuli gəzit.

³³ Melefit ti avi manǰhad sulumani ana mis ; nawayay ti mǎləbu akaba kuli, mǎvi manǰhad sulumani gani nani ana kuli dek. Aya nahkay !

16

Pol agri sa ana mis

¹ Nawayay ti kəgəsumkabá wur ga mənǰ geli walani Fube a lala. Naŋ ti naŋ àbu aǰənaki ndam ga Yezu ya *təcakalavu e Senǰkrey ni.

² Naŋ mis ga Bay geli Yezu, nahkay ti nawayay kəgəsumkabá naŋ a akada ga ndam ge Melefit ya tǎgəskabu ndam gatay ni. Tamal zlam àhəci naŋ nahəma, nawayay ti kəǰənɔmki naŋ, adaba ahaslani ti àǰənakia mis a kay, nu day àǰənakia nu a.

³ Grumi sa goro ana Prisil nday ata Ekiles. Nday ti leli mǎbu magrakabu tawi ga Yezu *Krist ka ahar bəlaŋ akaba tay.

⁴ Ka ya ti akal mis takad nu ni ti nday gani tǎhəŋga nu a ; ku tamal tǎbازل tay azuhva nu day akal tǎgəskabá. Nəǰria səsɔ ana tay a. Àgri səsɔ ana tay ti nu cilinǰ do : ndam ga Yezu ya ti nday ndam *Zude do, təcakalavu a kəsa gəǰerani bu ni dek day tǎǰria səsɔ ana tay a.

⁵ Grumi sa goro ana ndam ga Yezu ya tǎbu təcakalavu a ahay gatay bu ni daya. Grumi sa goro ana Epenet : naŋ ti nawayay naŋ dal-dal ; maslaŋa ya ti àfəki ahàr enǰi ke Krist ka had Azi ni ti naŋ.

⁶ Grumi sa goro ana Mari ; naŋ day àgra tawi a dal-dal azuhva kuli a.

⁷ Grumi sa goro ana Andronikos nday ata Zəniyas. Nday ti ndam ge dini goro, məzumkabá danǰay akaba tay a. E kidinǰ ga ndam *asak ga Yezu ni bu ni ti mis tǎbu tazləbay tay ; nday ti tǎfəki ahàr ke Krist enǰi goro.

⁸ Grumi sa goro ana Ampliyatus, naŋ ti nawayay naŋ dal-dal, naŋ day mis ga Bay geli.

⁹ Grumi sa goro ana Yurbəŋ ; naŋ ti mǎbu magrakabu tawi ge Krist ka ahar bəlaŋ. Grumi sa goro ana Istesis ; naŋ day nawayay naŋ dal-dal.

¹⁰ Grumi sa goro ana Epeles ; naŋ ti àcaka daliya kay, ay ti àmbəŋ məfəki ahàr ke Krist ndo. Grumi sa goro ana ndam ga huđ ahay ge Eretebəl daya.

¹¹ Grumi sa goro ana Erodiyonǰ ; naŋ ti mis ge dini goro. Grumi sa goro ana ndam ga Bay geli ya tǎbu a huđ ahay ge Nersis bu ni.

¹² Grumi sa goro ana ata Trifinǰ nday ata Trifus. Wál nday nani cəni ti tǎza nǰədə gatay a, tǎǰria tawi ana Bay geli a dal-dal. Grumi sa goro ana Persis ; wal nani ti mis tawayay naŋ dal-dal, adaba naŋ day àza nǰədə gayan a, àǰria tawi ana Bay geli a dal-dal.

¹³ Grumi sa goro ana Rufus ; naŋ ti àǰria tawi sulumana ana Bay geli a àtama ge mis ndahaŋ a. Grumi sa goro ana mənǰani ; naŋ ti èǰia mmawa.

† 15:21 Izayi 52.15.

¹⁴ Grumi sa goro ana ata Ešenkrit, Filigon, Hermes, Patrobas, Hermas akaba bəza ga mənɟ geli ya təbu akaba tay ni.

¹⁵ Grumi sa goro ana ata Filolog nday ata Zəli, ana ata Neri nday ata wur ga mənɟani walani ni, ana Olimpas akaba ndam ge Melefit ya təbu akaba tay ni dek.

¹⁶ Grumvu sa e kidin gekuli bu lala, akada ga ndam *njəlatani ge Melefit ya tagravu sa ni. Ndam ge Krist ya təcakalavu a kəsa gərgərani bu ni dek təgria sa ana kuli a.

Pol avi sawari ana mis ka mandav ga wakita gayan ni

¹⁷ Bəza ga mmawa, nahəngalay kuli, nawayay ti kəbumvu slimi ana ndam ya ti təwayay məgəskabu ma ya məcahi ana kuli do ni. Nday ti tagray ti mis tēdevu, ma gatay ərakaboru ba. Nday gani tagray ti mis tɟjikia ke divi a daya. Nahəngalay kuli, kam-kam kədəbum divi gatay ba.

¹⁸ Adaba nday gani nani ti, təgri təwi ti ana *Krist Bay geli ni do; təgri təwi ti ana huɟ gatay gatayani cilin. Təzlapay ma sulumani sulumani ge mesipet mis əna nan; nahkay ti tagosay ndam ya ti təsərkaba zlam magədavana do ni ti tɟjikia ke divi a.

¹⁹ Lekulum ti mis dek təsəra kəbum kəgəsumiki ma ana Bay geli; nahkay nəbu nəmərnu azuhva kuli, ay nawayay ti kəsərum magray təwi sulumani lala, ti kəbedumkabu zlam magədavani akaba sulumani ba.

²⁰ Melefit ti avi manjəhad sulumani ana mis; nahkay amazəgad *Seteni ti kəcəlumki dap dap əna asak. Ere gani nani ti Melefit ara agray ke weceweceni.

Bay geli Yezu məgri sulum gayan ana kuli ti.

²¹ Timote nan ya ti magrakabu təwi ni əgria sa ana kuli a. Ndam ge dini goro ata Lisiyus, Zason akaba Sosipatros təgria sa ana kuli a daya.

²² Nu Tertiyus, nu ya nəbəki ma ga Pol ni, nəgria sa ana kuli a, adaba leli dek, leli ndam ga Bay geli Yezu.

²³ Gayus əgria sa ana kuli a. Nu Pol nanjəhad ti afa gani. Ndam ga Yezu ya ti ahalay ni dek day təcakalavu ti afa gani. Erest bay mangah sinɟu ga kəsa ni əgria sa ana kuli a. Wur ga mənɟ geli Kartus day əgria sa ana kuli a. [

²⁴ Bay geli Yezu Krist məgri sulum gayan ana kuli dek ti. Aya nahkay.]

Məzləbum Melefit keti !

²⁵ Məzləbum Melefit, mədəmum nan gədakani ! Nan ti njədə-njədani, nahkay avi njədə ana kuli ga məfəki ahər ka Yezu *Krist, akada ya nədəm ka ya ti nəhi *Ma Məweni Sulumani ana mis ni. Ma Məweni Sulumani nani ti Melefit əngah; kwa ka mənɟəki ga məlan mis tici ndo.

²⁶ Ay nihi ti Melefit əngazlaya ma gani nana əna pakama ga ndam mahəngaray *pakama gayan ya təbəki a wakita bu na. Melefit ti nan əbu ga kanɟay-kanɟayani, adəm zlam gani məgravu nahkay ti nan. Awayay ti mis ga jiba gərgərani ya ka had ni dek tici ma gani, ti təfəki ahər ka Yezu, təgəsiki ma.

²⁷ Melefit ti nan balan, majalay ahər gayan dek sulumani. Nan gədakani ga kanɟay-kanɟayani. Məzləbum nan azuhva ere ye ti əgri ana leli əna Yezu Krist ni. Aya nahkay.

**Wakita ga Pol ya àbikioru
ana ndam Korej enjenjeni
ni
Ere ye ti mædæmki ka
wakita ga Pol ya àbikioru
ana ndam Korej enjenjeni
ni**

Maslaŋa ya ti àbæki wakita hini ni ti àdafa slimi gayan a : àbæki ti Pol, zal asak ga Yezu ni (1.1 ; 16.21). Àbæki ti ka sarta ya ti nanj e Efez, awayay akoru a Korej gwar e Mesedæweŋ ni (16.5-9 ; Tawi 20.1-3).

Maslaŋa ya àhi ma ge Melefit ana ndam Korej enji ni ti Pol (Tawi 18.1-17) : àsæra ndam Korej a lala. Korej ti kæsa gædækani ka hað Eseyi (Gres) ; gosku gædækani àbu eslini, ndam ga cakala gærgæri kay tæbu takoru a gosku ni vu eslini ; ndam ga kæsa nani ti tagray mesæwehvu dal-dal daya. Wakita hini ti wakita ya Pol àbikioru ana ndam Korej ya mædi ahàr a Wakita ge Melefit bu enjenjeni ni, ay ka sarta ya ti àbæki wakita hini ni ti àbikioya wakita nahanj ana tay a àndava ; a wakita nani bu ni ti àhi ana tay tånjahaðkabu akaba ndam magray mesæwehvu ka ahar bælanj ba (5.9). Ndam ga Yezu a Korej day tæbikioya wakita ana Pol ge mihindifiŋa ma ; a wakita hini bu ni ti Pol àhanjgriføn ana tay kà pakama gatay ni bælanj àna bælanj (7.1 ; 8.1 ; 12.1 ; 16.1).

Ndam ga Yezu ya a Korej ni ti tæsæra zlam a ; tæbu àna njæda gærgæri kay ga Mæsof ge Melefit ya àvi ana tay ni (1.4-7). Ku tamal nahkay nanjgu ni majalay ahàr gatay ni ti majalay ahàr ga ndam ga duniya : tæjalay ahàr akada ga ndam ga Yezu ni di faŋndo (3.1-3). Nahkay a wakita hini bu ni ti Pol àlægi ana tay : àhi ana tay si tæciwu, tæmbrøn majalay ahàr ga duniya ni kwa (3-4), tånjahaðkabu akaba ndam mesæwehvu ka ahar bælanj ba (5), tæbæhadki mirðim ke mis ndahanj e kidin gatay bu ba (6). Zlam nday nani deðk ti tæwi ga ndam ya tæsæra Yezu lala do ni.

Pol àhanjgriføn kà pakama ga ndam Korej ya tihindifiŋa ni daya : àcahia zlam ana tay àki ka maday wal a (7), àcahia zlam ana tay àki ka aslu ga pæra (8-10 : ndam Korej tædæm tamal mis àsæra Yezu a ti esliki ka magray ere ye ti awayay ni deðk, ay Pol àdæm si mæjanaki mis ndahanj day kwa). Àdæfikia divi sulumani ga mazlæbay Melefit ana tay a (11), àhi ana tay si tægray tæwi àna njæda ya Mæsof Njælåtani àvi ana tay ni akada ge Melefit ya awayay ni kwa (12-14) ; ahar gædækani si tawayavu kwa (13). Ndam Korej ndahanj tædæm mis atanjaba e kisim ba do

(15.12) ; nahkay Pol àcahia zlam ana tay àki ka pakama nana daya (15). Kæløn gani Pol àhi ana tay ahæmamam tæjanj sinjgu ni (16).

Ma ga Pol ya àhi ana ndam Korej ni æjanaki ndam ga Yezu deðk ga mæmbrøn majalay ahàr ga duniya, ti tånjahað akada ge Melefit ya awayay ni.

Sa ga Pol

¹ Nu Pol Melefit àzala nu a ti niği zal asak ga Yezu *Krist. Àzalay nu nahæma ka mawayay gayan palam. Næbiki wakita hini ana kuli ti nu gani. Mæbiki ana kuli ti leli ata wur ga manj geli Sostej.

² Mæbikioru ana kuli, lekælum ndam ge Melefit ya *kacakalumvu a Korej ni. Kiguma ndam gayan njælåtana azuhva tæwi ga Yezu Krist ya àgray na. Melefit àwayay ti kigum njælata, àzalay kuli ti nahkay ; àzala ndam ndahanj ya tahnjgalay Bay geli Yezu Krist na deðk, nday ya a kæsa gærgærani bu ni daya. Yezu Krist ti nanj Bay gatay deðk, Bay geli deðk daya.

³ Bæn geli Melefit nday ata Bay geli Yezu Krist tægri sulum gatay ana kuli, tægray ti kånjahaðmukabu àna sulumani ti.

Zlam sulumani ya ti Yezu àvi ana ndam gayan a Korej ni

⁴ Nægri sæsi ana Bay Melefit goro a sarta bu deðk azuhva kuli, adaba àgria zlam sulumana ana kuli a, kiguma ndam ga Yezu *Krist a.

⁵ Edeðin lekælum kiguma akaba Yezu Krist a akada mis bælanj, nahkay ti Melefit àgria sulum gayan ana kuli a kay. Iynihi ti kæsæruma jiri a, kæsæruma mædæm ma ge jiri a.

⁶ Nædæm nahkay nahama, adaba ka ya ti mæhi ma ge Krist ana kuli ni ti kægæsumkabá ma gana lala a mææruv gekuli ba.

⁷ Azuhva nani lekælum kængetuma zlam sulumani ya ti Melefit agri ana ndam gayan na deðk. Nahkay ka ya ti kæbum kænægum sarta ga manja ga Bay geli Yezu Krist a ni ti ere ya àhæciviv ana kuli ni ti àbi.

⁸ Nanj gani amævi njæda ana kuli duk abivoru ana mandav ga duniya. Agray nahkay ti adaba awayay ti seriya àgas kuli ka fat ya ti nanj amænja ni ba.

⁹ Melefit àna ahàr gayan àzalay kuli ti, ti kigum akaba wur gayan Yezu Krist akada mis bælanj. Yezu Krist ti nanj Bay geli. Melefit ti ere ye ti àdæm agray ni ti agray edeðin, àdækia asak a do ferera.

Kicirumvu e kidin gekuli bu ba

¹⁰ Bæza ga mmawa goro ni, nahænjalay kuli àna slimi ga Bay geli Yezu *Krist : kicirumvu e kidin gekuli bu ba. Nawayay nahama, ma gekuli mæarakaboru ka ahar bælanj. Cæmvu ma, majalay ahàr gekuli deðk niği bælanj.

¹¹ Bæza ga mmawa goro ni, nædæm nahkay ti adaba ndam ga ahay ga Kuluwe tæra tæhu

ahkado lekulam kəbum kələgumvu e kidin gekuli bu.

¹² Ere ye ti nawayay nahiki ma ana kuli ni ti nihi : maslanja nahaj adəm nanj ga Pol ; maslanja nahaj adəm nanj ga Apolos, maslanja nahaj keti adəm nanj ga Sifas * ; maslanja nahaj ti ni adəm nanj ge Krist ni.

¹³ Lekulam kədəmum nahkay ti Krist gani nanj medeveni aw ? Bay ya *tadarfənj kə təndal, amət azuhva kuli ni ti Pol aw ? Tək *təbaray kuli ti ana slimi ga Pol aw ?

¹⁴ Nəgri sasi ana Melefit adaba maslanja ya ti nəbaray nanj e kidin gekuli bu ni ti əbi, si Krispus nday ata Gayus.

¹⁵ Nahkay ti maslanja ya ti esliki mədəmani nu nəbaray kuli ana slimi goro ti əbi.

¹⁶ Edefin əgəzlkua ahər a, nəbara Iste-fanas akaba ndam ga huđ ahay gayan a daya. Ay tamal nəsrkia lala ti nəbarakivu maslanja nahaj keti ndo.

¹⁷ Krist əslər nu ti ga moru məbaray mis do. Əslər nu ti ga moru məhi *Ma Məweni Sulumani ana mis sawan. Əslər nu ti ga məhi ma ni ana mis ana məsər zlam ge mis ni do. Nagray nahkay ti, ti məmət gayan ya ti amətfənj kə təndal ni ti əgi zlam masakani ba.

Yezu adafaki məsər zlam ge Melefit

¹⁸ Ga Yezu ya *tadarfənj nanj kə təndal amət ni ti, tamal təhi ma gani ana mis ya təbu tijiji ni ti tazay ma gani ka zlam masakani. Ay leli ya ti Melefit nanj əbu ahəngay leli ni ti, məsərə tədəm ma gani nani ti ana njədə ge Melefit.

¹⁹ Məsərə ma gani nani nahkay ti adaba Melefit adəm a Wakita gayan bu ahkado : « Enijnjki məsər zlam ga ndam ya təsərə zlam a ni ka tay.

Anagray ti məsər zlam gatay ni miği zlam masakani.† »

²⁰ Nihi Melefit adəma ma na nahkay ti, ndam məsər zlam a duniya bu ni, ndam *məsər Wakita ge Melefit ni akaba ndam ya təsərə zlapay a ka sarta hina ni ti məsər zlam gatay ni enjua eley ? Melefit adafaki məsər zlam ge mis ga duniya ni, nani zlam masakani do waw ?

²¹ Nahkay ndam ga *duniya ana məsər zlam gatay ni tipia ere ye ti Melefit əgray ana məsər zlam gayan na, ay ti nday gani təsər nanj ndo. Azuhva nani nanj əbu agray təwi ti ana ma geli ya məhi ana mis ni. Mis ni ti ni tədəm ma nani ti ma ga muru. Ay ti Melefit awayay mahəngay ndam ya təfəki ahər ka nanj ni ti ana ma gani nani.

²² Ndam *Zude tawayay təgriaya zlam ge ejej ana tay a day kwa ti təgaskabu ma geli ni ti ma ge jiri. Ndam *Gres ti ni tawayay

təhi ma ana tay ana məsər zlam akada gatay ni.

²³ Leli zla nahəma, mədəm *Krist ti tadarfənj nanj kə təndal a. Ma geli nani ya məhi ana mis ni ti azumi bəruv ana ndam Zude : təhi ana leli « Kindivəm Melefit. » Mis ndahanj ya ti nday ndam Zude do ni ti ni tədəm ma gani nani ma ga muru.

²⁴ Ay ti nday ya ti Melefit əzala tay a ni, ku ndam Zude, ku ndam Gres nəngu ni, təsərə Krist ti adəfiki njədə ge Melefit ana leli, adəfiki məsər zlam ge Melefit ana leli daya.

²⁵ Mis ndahanj tədəm ere ye ti Melefit əgray ni ti zlam ga muru ; ay təwi ge Melefit ya mis tədəm zlam ga muru nahama, atama məsər zlam ge mis a. Tədəm ere ye ti Melefit əgray ni ti zlam ga ndam gedebi ; ay təwi ge Melefit ya mis tədəm zlam ga ndam gedebi ni ti atama njədə ge mis a.

²⁶ Bəza ga mmawa goro ni, lekulam ya Melefit əzalay kuli ni, mənjumki : lekulam ndamam ? Kə eri ge mis ga duniya nahəma, ndam məsər zlam təbi e kidin gekuli bu kay bi ; ndam ya njədə əfənj kə tay ni akaba ya ti mis təhəngriuru ahər ana tay a huđ ni təbi e kidin gekuli bu kay bi daya.

²⁷ Ay ti Melefit adaba mis ya ndam ga duniya tədəm nday ndam masakani na ga məbiki mimili ka ndam ya tədəm təsərə zlam a ni. Nahkay day Melefit adaba mis ya ndam ga duniya tədəm njədə əfənj kə tay bi na ga məbiki mimili ka ndam ya njədə əfənj kə tay ni.

²⁸ Adaba mis masakana ya mis təmənjələn ana tay do na, mədəmani nday ya ti tədəm tislə aranj ndo na, ge miğin ndam ya tədəm nday gədəkani na.

²⁹ Melefit adaba nday nana nahkay, awayay ti ku maslanja bəlanj eji zlabay kə meleher gayan ba.

³⁰ Lekulam kigum bəlanjani akaba Yezu Krist ti Melefit əgray. Nahkay ti Bay ya ti acahi məsər zlam ge Melefit ana leli ni ti Yezu Krist ; nanj əmbay leli ti miği ndam jireni kə eri ge Melefit, ti miği ndam gayan daya.

³¹ Melefit əgray nahkay ti, awayay ti pakama ya a Wakita gayan bu ni mağravu. Pakama gani nahkay hi : « Tamal maslanja awayay eji zlabay nahəma, miği zlabay ti ana təwi ga Bay geli ya əgray ni.‡ »

2

Pol ahi ana mis Yezu amətfənj kə təndal

¹ Bəza ga mmawa goro ni, ka ya ti nōru afa gekuli enjenjeni, nəhi ma *məngəhani ge Melefit ana kuli ni ti, nəhi ana kuli ana ma zləzlədani ndo ahkay do ni ana məsər zlam ga ndam ga *duniya ni ndo.

* 1:12 Sifas ti slimi ge Piyer. † 1:19 Izayi 29.14. ‡ 1:31 Zere mi 9.23.

² Ka sarta gani nani nahəma, nəza njəda, nədəm ma ya ti anəzlapiki ana kuli ni ti ma àki ka Yezu *Krist ciliŋ, nəzlapay ma naharj do. Ma àki ka Yezu ya ti nədəm anəzlapiki ni ti gayarj ya ti *tədarfəŋ kə təndal, àmət ni.

³ Ka goro ya nu eslini akaba kuli ni ti njədə goro àbi, aŋgwaz awər nu, nəgəgər.

⁴ Ka ya ti nəhi ma ana kuli akaba nəcahi zlam ana kuli ni ti, nəhi ma ana kuli àna məsar zlam ga ndam ga duniya ndo ; nəhi ana kuli àna ma ga magosay mis ndo daya. Ay ti ma goro ya nəhi ana kuli ni ti ma ge jiri, adəfiki ana kuli ni ti *Məsuf ge Melefif. Məsuf gani nani ti narj àbu àna njədə dal-dal.

⁵ Lekuləm kəfumki ahər ka Yezu ti adaba kipurama ere ye ti Melefif àgray àna njədə gayarj na àna eri gekuli a. Ere gani nani ti məsar zlam ge mis ya təsar ni àgray do.

Melefif avi məsar zlam gayarj ana mis

⁶ Ka ya ti leli məhi ma ana ndam ya təndəhva a ma ge Melefif ba ni ti, macahi ana tay ti məsar zlam, ay ti məsar zlam gani nani ti ga ndam ga *duniya ahkay do ni ga bəbay ga duniya hini do, adaba ndam ga duniya ni etijiji.

⁷ Məsər zlam ya ti leli macalfəŋ ni ti, nani məsar zlam ge Melefif. Zlam nani ti maŋgahani : Melefif aŋgahfəŋa kə mis a kwa ahaslana. Ka sarta ya Melefif àgraya duniya farj ndo nahəma, àjuhivu ana leli ga mahəŋgay leli àna narj, ti məhuriyu a məlan masladani gayarj ni vu.

⁸ Bəbay ga duniya ni təsar məsar zlam gani hini ndo. Tamal təsəra ti, akal *tədarfəŋ Bay geli ni kə təndal ndo. Ay Bay ya ti tədarfəŋ narj kə təndal ni ti narj gədakani, mis dek atazləbay narj.

⁹ Ay ti ere ye ti Melefif àgray ni ti àgray akada ya àbu məbəkiani a Wakita gayarj bu ni :

« Melefif àjuhi zlam ana ndam ya təgəskabá ma gayarj a, tawayay narj ni :

ere ye ti àjuhi ana tay ni ti eri èpi ndo, slimì èci ndo ;

ere gani nani àniviyu ana mis a məbərur bu bi daya.* »

¹⁰ Ay Melefif adəfaki zlam gani nani ti àna njədə ga Məsuf gayarj ; adəfiki ti ana leli. Məsuf gayarj ni ti àsəra huf ga zlam a dek, ku ere ye ti àniviyu ana Melefif a məbərur bu ni day àsəra.

¹¹ E kidiŋ geli leli mis bu ni ti way àsəra ere ye àniviyu a məbərur bu ana maslaŋa naharj a ni way ? Si tigi narj narjani àna ahər gayarj kwa do ni, maslaŋa naharj àbi asər bi. Melefif day nahkay : ere ye ti àniviyu a məbərur bu ni maslaŋa àbi asər bi, si tigi Məsuf gayarj gayarjani kwa.

¹² Leli zla nahəma, Məsuf ya ti àniviyu ana leli ni ti nani məsuf ga ndam ga duniya do.

Ay leli ti Məsuf ya àniviyu ana leli ni ti Melefif àvi ana leli. Àvi ana leli ti, awayay ti məsar sulum gayarj ya àgri ana leli ni àna narj.

¹³ Ka ya ti leli məbu məhi ma gani ana mis nahəma, mədəm àna məsar zlam ga ndam ga duniya do, mədəm ti àna njədə ga *Məsuf ge Melefif ya avi ana leli ni. Nahkay ere ye ti leli macahi ana mis ni ti Məsuf ge Melefif adəfiki ana leli, leli day macahi ana ndam ya ti Məsuf ge Melefif àniviyu ana tay a məbərur bu ni bilegeni.

¹⁴ Nahkay maslaŋa ya ti Məsuf ge Melefif ni àniviyu a məbərur bu bi ni ti àgəskabu pakama ga Məsuf ge Melefif ni do, aməŋjaləŋ akada zlam masakani e eri gayarj bu. Àsar do simiteni, adaba ere gani àsarvu nahkay koksah, maslaŋa gani àsar ti si Məsuf ge Melefif àjanakia narj a kwa.

¹⁵ Maslaŋa ya Məsuf ge Melefif àniviyu a məbərur bu ni ti àsərkaba zlam a dek, ay narj ti nday ya ti Məsuf ge Melefif àniviyu ana tay bi ni ti təsar majalay ahər gayarj do.

¹⁶ Nahkay àbu məbəkiani a Wakita ge Melefif bu :

« Majalay ahər ga Bay Melefif ti way àsəra way ?

Way esliki mədəfiki ma way ?† »

Ay leli ya Məsuf ge Melefif àniviyu ana leli ni ti mədəgəzl ahər akada ge *Krist ya adəgəzl ni.

3

Ndam məgri təwi ana Melefif

¹ Bəza ga mmawa goro ni, ka sarta ya ti nu nəbu afa gekuli ni ti nisliki məhi ma ana kuli akada ya təhi ma ana ndam ya *Məsuf ge Melefif àniviyu ana tay ni ndo. Nəhi ma ana kuli ti akada ya təhi ana ndam ya ti təjalaki ahər ka zlam ga duniya ni, adaba lekuləm akada bəza, kəfumki ahər ke *Krist lala farj ndo.

² Ere ye ti nəcahi ana kuli ni ti kala nəvi đwa ana kuli, do ni ti nəvi đaf ana kuli ndo. Nəgray nahkay ti adaba ka sarta gani nani kisləmki məzumumani ndo. Nihi day kekileŋa tamal nəhi ma ana kuli a akada ya təhi ana ndam ya təfakia ahər ke Krist a lala ni ti kisləmki do.

³ Adaba nihi kekileŋa day lekuləm kəbum kajalumki ahər ka zlam ga duniya. Lekuləm kəbum kəgrum solu, kəbum kəlagumvu. Kəbum kəgrum nahkay ti kekileŋa lekuləm akada ga ndam ga *duniya ni do aw ? Iy ededfiŋ lekuləm ti kəbum akada gatay ni.

⁴ Maslaŋa naharj e kidiŋ gekuli bu adəm « Nu ga Pol, » maslaŋa naharj ti ni « Nu ga Apolos. » Lekuləm kəbum kəgrum nahkay ti, lekuləm akada ga ndam ga duniya ni ededfiŋ do aw ?

* 2:9 Izayi 64.3 ; 52.15. † 2:16 Izayi 40.13.

⁵ Apolos ti nanj way ? Nu Pol day nu way ? Leli cœni ti leli ndam mægri tæwi ana Melefit ciliñ. Azuhva tæwi geli ni ti káfumki ahàr ka Yezu. Ku way way do geli àgray tæwi ya ti Bay geli Yezu àhi mâgray ni.

⁶ Magray tæwi geli ti akada ge mis ya tagray tæwi e dini bu ni : nu nàjav zlam, Apolos ti ni àcæhi yam. Ay ti àdæk zlam gani nani ti Melefit.

⁷ Nahkay maslaña ya ti ajav nday ata maslaña ya ti acæhi yam ni tisli arañja do. Si Melefit nanj bəlanj nanj ya ti adæk zlam tata ni kwa.

⁸ Maslaña ya ti ajav zlam nday ata maslaña ya acæhi yam ni nday bəlanjani. Ku way way gatay do Melefit aməvi endif gayanj akada ge tæwi gayanj ya àgray ni.

⁹ Leli ti magray tæwi ge Melefit ka ahar bəlanj, lekələm ti ni kiguma akada lekələm vədanj ge Melefit ya təwəs na.

Lekələm kiguma akada lekələm ahay ge Melefit ya tələm ni daya.

¹⁰ Melefit àvu divi ka mawayay gayanj ga mənjàki ke tæwi afa gekuli ti, nu akada maslaña ya ti àsəra mələmaya ahay a, àsəra mafəkad asak gana lala ni. Nu nàfəkada asak ga ahay a lala, mək maslaña nahanj àra àləmkuyu. Ahàr àdəm ndam ya tara tələmkuyu ni ti way way do gatay mabay slim, mələm ahay ni lala.

¹¹ Asak ga ahay ni ti mafəkadani àndava, nani Yezu Krist ; maslaña èsliki mafəkad nahanj va do.

¹² Mis ndahanj tələmkuyu gru ka asak ga ahay gani nani, mis ndahanj ara, mis ndahanj ti ni akur sulumani. Mis ndahanj keti nahəma, tələmkuyu biyem, mis ndahanj kəzir, mis ndahanj ti ni fifij.

¹³ Ka fat ya ti Melefit amagrafəña seriya kè mis a nahəma, way way do mis dek etipi tæwi gayanj ya àgray ni. Adaba ka fat nani ti aku aməgəs tæwi ga way ga way do dek : ndahanj aməzum, ndahanj ti ni aməzum do. Nahkay ti way way do mis dek etipi tæwi gayanj ya àgray ni àbəlay tək àbəlay do aw.

¹⁴ Maslaña ya ti aku aməzum tæwi gayanj do ni ti Melefit aməvi endif gayanj.

¹⁵ Ay maslaña ya ti aku àzuma tæwi gayanj a ni ti Melefit amahəngay nanj ciliñ, aməvi arañja do. Maslaña nani ti akada ge mis ya ti àtamaba a aku ba pircək-pircək ni.

¹⁶ Nğay lekələm ti kiguma ahay ge Melefit a, Məşuf gayanj nanj àniviyu ana kuli a məbərur bu ni ti kəsərum do waw ?

¹⁷ Tamal ti maslaña agudarkaba ahay ge Melefit a nahəma, Melefit day amagudar nanj, adaba ahay ge Melefit ti njələta. Ahay gayanj gani nani ti lekələm.

¹⁸ Nahkay ti maslaña əgəsay ahàr gayanj ba. Tamal maslaña e kidinj gekuli bu àhi

ana ahàr nanj àsəra zlam akada ga ndam ga duniya na ti, màmbrənj məsar zlam gayanj nani, mənjàhad akada ga maslaña ya ti àsə arañja do ni. Tamal àgra nahkay ti aməngət məsar zlam sulumani.

¹⁹ Nədəm nahkay ti adaba məsar zlam ga ndam ga duniya ya təsər ni ti ègia zlam masakana kè eri ge Melefit a. Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi : « Mis ya tagray wir-wir ni ti Melefit agəski tay akada ga kəmbazl ya agəs zlam ni. »*

²⁰ Àbu məbəkiani keti : « Melefit àsəra məsar zlam ga ndam məsar zlam ni ti zlam masakani.† »

²¹ Nahkay ti maslaña èji zlabay àna maslaña nahanj, àdəm nadəbay nanj ba. Sərumki zlam ni dek ti gekuli sawanj.

²² Nu Pol, Apolos akaba Piyer ti leli gekuli. Duniya, sifa, kisim, zlam ya agravu nihi ni akaba zlam ya amagravu ni dek day gekuli.

²³ Lekələm nahəma ge Krist, Krist ti ni ge Melefit.

4

Kijum zlabay ba

¹ Nawayay ti mis təsər, leli ndam *asak ge *Krist ti leli ndam mægri tæwi. Melefit àfiva zlam ana leli a ahar va : ahaslani zlam nani manjahani, ay nihi ti awayay ti leli mədəfiki ana mis.

² Kəsəruma, maslaña ya ti təfiva zlam a ahar va ti māgray tæwi àna nanj nahəma, si ahàr àdəm maslaña gani nani mis jireni kwa.

³ Ka majalay ahàr goro nahəma, ma ya ti lekələm kazlapumku ni àhalu ahàr kay do. Ku mis ndahanj tagrafua seriya nəngü ni, àhalu ahàr kay do. Ku nu nuani àna ahàr goro day nàgrafəña seriya ka ahàr goro a do.

⁴ Nu nuani nəsəra àna ahàr goro a nàgudar zlam ndo. Ay akaba nani dek nğay nu jireni ti nədəm nahkay ndo daya. Bay ya ti agrafua seriya ni ti si Bay geli àna ahàr gayanj gayanjani kwa.

⁵ Adaba nani zla nahəma, kəgrumfəña seriya kè mis a ba. Besəma, jəgum vad ge Melefit ya àfəkad ni. A vad gani nani ti Bay geli anga, nanj ti amangazlaya zlam ge mis ya a mələnj ziñ-ziñeni bu na, zlam ge mis ya təjalay a ahàr gatay bu ni day amangazlaya. Ka sarta gani nani ti ku way way do Melefit amazləbay nanj àki ke tæwi ya àgray ni.

⁶ Bəza ga mmawa goro ni, nədəmki ma ka ahàr goro akaba ka Apolos akada ma *gozogul ti ga məjənaki kuli. Nawayay ti kəsərumaba zlam a huđ gani ba : ahàr àdəm kədəbum divi sulumani ya ti àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu ni akada geli ya madəbay ni ; kəgrumkivu zlam ndahanj ya təbi məbəkiani bi ni ba. Nahkay zla

* 3:19 Mənjay Zəwop 5.13. † 3:20 Limis 94.11.

nahama, kijumki zlabay ke mis ndahan ba ; kəmənjumlən ana mis ndahan akada tēsər aranja do ba daya.

⁷ Way ahuk ahkado nak kätam mis ndahan ni way ? Zlam ya ti äfuk ni ti, ävuk ti Melefit do waw ? Käsara tamal ti Melefit ävuk nahama, kiji zlabay äna nan akada nak nakani këngət äna njäda gayak ti kamam ?

⁸ Ay nihi zla ti lekulum këdämum ahkado kërehuma, lekulum këbum äna elimeni, lekulum këzumuma bay a, leli ti bëbay do. Këzumuma bay na efeediña ti akal äbälai. Nahkay akal leli day məzum bay ni akaba küli ka ahar bëlanj.

⁹ Leli ti ndam asak ga Yezu Krist, ay ti nəjalay a ahär goro bu nahama akada Melefit äbähad leli këlanj ge mis ndahan ni dek. Leli ti miğia akada ndam ya ti seriya äğesa tay a mək takoru tabazl tay kë meleher ge mis ni. Miğia akada leli zlam ga sewiya kë eri ge mis ga *duniya akaba kë eri ga *məslər ge Melefit a.

¹⁰ Leli məbu məhi ma ge Krist ana mis ti seteni äcaliva ana leli a ahär va zla do aw ? Lekuli ti ni käsəruma zlam a adaba lekuli ka ahar bëlanj akaba Krist aw ! Leli ti ndam gedebeni, lekuli ti ni njäda gekuli äbu zla do aw ? Leli ti tamənjalən ana leli akada zlam masakani, ay lekuli zla nahama təhəngrioru ahär ana had ana küli. Nahkay zla do aw ?

¹¹ Nihi kekilenja ləwir äbu awər leli, yam äbu akad leli, azana äki ke leli ka vu bi, mis təbu təzləb leli, masawaday satat, ahay geli äbi,

¹² məgra təwi a dal-dal day kwa ti məzummi zlam ana huđ geli. Ka ya ti mis təbu tindivi leli ni ti leli mahəngalay Melefit ti məgri sulum gayan ana tay. Ka ya ti təbu təgri daliya ana leli ni ti leli mebesey.

¹³ Ka ya ti mis tagudari ma ana leli ni ti leli məngwiviyu ana tay. Ke eri ge mis ga duniya nahama, leli miğia akada zlam ya taboru ke jigari na. Nihi kekilenja təhi ana ahär leli miğia zlam masakana a duniya ba dek.

¹⁴ Nəbiki zlam nday hini ana küli ti ga məbəki mimili ke küli do. Ay nəbiki ana küli ti, nawayay nəcahi zlam ana küli, adaba kiguma bëza goro ya nawayay na palam.

¹⁵ Ku tamal mis ndahanj ehimeya təbu təcahi zlam ana küli äki ke Krist nəngu ni, bënj gekuli ti bëlanj həya. Bənj gekuli ti nu gani. Kiguma bëza goro a adaba ähi *Ma Məweni Sulumani ga Yezu Krist ana küli enjenjeni mək këfumki ahär ka nanj ti nu.

¹⁶ Nihi əgia nu bënj gekuli a nahama, grum zlam hwək-hwək akada goro ya nagray ni.

¹⁷ Nawayay ti kəgrum nahkay. Nahkay ti nəsləroya Timote a, ädoru afa gekuli. Nanj ti əgia wur goro a, nawayay nanj, adəbay divi ga Bay geli ge jiri ge jireni. Eminjua nahama, aməziaba azay slimu ana küli äki ka

manjəhad goro akaba Yezu Krist na. Amacəhi zlam ana küli akada goro ya nəbu nacəhi ana ndam ga Yezu ya *təcakalavu ku eley eley do ni, ti manjəhad gatay mänja akada goro na.

¹⁸ Mis ndahanj e kidinj gekuli bu təbu tiji zlabay, adaba təhi ana ahär nu anəngoru afa gekuli va do.

¹⁹ Ay tigi ti Melefit ävua divi gana ti nəbu nakoru afa gekuli wudak. Eninjua nahama, enipi zlam ga ndam zlabay nday nani ya tagray ni. Nahkay anəsər nday tədəm ma masakani cilinj tək day ti təgray təwi äna njäda ge Melefit aw ?

²⁰ Nədəm nahama *Məgur ge Melefit ti mam ? Ndam ya ti təbu a Məgur ge Melefit ni bu ni ti təzlapay ma masakani do : tagray təwi äna njäda ge Melefit.

²¹ Nihi ti dəmukiba ere ye ti lekulum kawayum na. Ka ya ti anəngoru afa gekuli ni ti nəza malawad a ahar va ga matraḅ küli äna nanj a waw ? Tək day ti kawayum ti nəwayay küli, nəru äna məbərur bëlanj aw ?

5

Zlam ya ti abəki mimili ke mis ni

¹ Nihi nəcia mis təbu tədəm ahkado mis ndahanj e kidinj gekuli bu təbu tagudar zlam, tagray zlam məwəslani ya ti ku ndam ya təfəki ahär ke Melefit do tekeđi təgray do ni. Təhu maslanja gekuli nahanj äbu andəhadfənj kə wal ga bëjani.

² Lekulum zla ti këbum kijum zlabay, giri-giri ti amal kitəwum sawanj. Maslanja ya ti ägray ere məwəslani nani ni ti kəgarumaba nanj e kidinj gekuli ba do ni ti kamam ?

³ Ni ti ku nu nəbi akaba küli eslini bi nəngu ni, nəbu nədəgəzlkioru ahär ke küli dal-dal. Maslanja ya ti ägudar zlam ni ti nəkelkaba seriya gayanj a ändava sək akada nu nəbu akaba küli eslini.

⁴ Nəgray seriya gani hini ti äna slimu ga Bay geli Yezu. Lekulum day cakalumvu ; eslini majalay ahär goro amələbu akaba küli, njäda ga Bay geli Yezu day amələbu akaba küli.

⁵ Akacakalumva ti vumi maslanja gani nani a ahar vu ana *Seteni ti məgri daliya həyanj. Nahkay ti maslanja gani aməmbəranj majalay ahär magədavani ni, mək Melefit amahəngay sifa gayanj ni ka fat ya ti Bay geli amagrafənja seriya kë mis a ni.

⁶ Kijum zlabay ti kamam ? Äbälai do timey ! *Miwisinj guziti təbəkiviya ka humbu ga makala masafarana, ewisinjaba zlam na dek ti käsərum do aw ?

⁷ Ahär ädəm si kəzumaba miwisinj gani nana e kidinj gekuli ba kwa. Tamal kəgruma nahkay ti kigum *njələtani akada ga humbu ga makala masəfarani ya təbəkiviya miwisinj ndo ni. Ay nəsəra kiguma njələtana

akada ga humbu nana ededijena, adaba *Krist amət azuhva leli. Krist ti nanj Wur tɛmbak ya ti tislɛji ana leli a wuməri ga *Pak bu ni.

⁸ Nihɛ nahəma məgrum wuməri ga Pak geli! Ay mambɛrəjum zlam magudarani akaba cuday ya mągrabiyyu ni dek, məbumkiviyyu miwisin nani va ba. Mədəbum divi ge Melefɛt əna məbərɛv bəlan akaba əna jiri sawan.

⁹ A wakita nahən ya nəbiki ana kəli ni bu ni ti nəhi ana kəli ahkado kənjuhədəmkabu akaba ndam magray mesəwehvu ka ahar bəlan ba.

¹⁰ Nəhi ana kəli nahkay ti nədəmki ma ti ka ndam ga *duniya ya ti tagray mesəwehvu ni do. Nday ya ti eri gatay əki ka zlam ge mis ni, nday ya ti tigi akal ni, nday ya ti tagray pəra ni day nədəmki ma ka tay ndo. Tamal mis əwayay manjuhədani akaba tay do nahəma, si maslanja gani aslakaba a duniya ba.

¹¹ Ere ye ti nədəm ni ti nədəmki ti ka ndam məfəki ahər ke Krist ni. Tamal mis ədəm ahkado nanj mis ga Yezu mək agray mesəwehvu, bi eri gayan əki ka zlam ge mis, bi agray pəra, bi asivü ana mis, bi avi vu gayan ana zum, ahkay do ni bi egi akal nahəma, ku məzum zlam akaba nanj ka ahar bəlan kəzumum ba.

¹² Maslanja ya ti agrafənja seriya kə ndam ya kəbumi akaba tay bi ni ti nu do. Lekuləm day grumfənja seriya kə ndam ya kəbum akaba tay ka ahar bəlan na cilij.

¹³ Nday ya ti kəbumi akaba tay bi ni ti Melefɛt amagrafənja seriya kə tay a. Əbu məbəkiani a Wakita gayan bu : « Garumaba mis cudayana e kidin gekuli ba. * »

6

Ndam ga Yezu təbəhadki mirdim ka bəza ga mən gatay ba

¹ Nədəm nahəma, mis tələgava ata wur ga mənana mək akoru abəhadkibiyyu mirdim afa ga ndam ya tədəbay *Krist do ni ti əbəlaj aw ? Giri-giri ti akoru əna ma gani ti afa ndam ge Melefɛt sawan do waw ?

² Nğay ndam ge Melefɛt atagrafənja seriya kə ndam ga *duniya na dek ti kəsərum do waw ? Tamal akəgrumfənja seriya kə ndam ga duniya dek ti, kəgrum seriya ga zlam nday hini ci6-ci6eni ni koksah ti kamam ?

³ Nğay *məslər ge Melefɛt tekeđi leli amagrafənja seriya kə tay a ti kəsərum do aw ? Iy zla aw kəsəruma nahkay ti, misliki magray seriya ga zlam ga duniya do ni ti kamam ?

⁴ Nədəm nahkay ti adaba tamal ti mis tələgava ata wur ga mənana e kidin gatay ba ti, kəcuhwumoru əna ma gani afa ga ndam ga dala ti əbəlaj aw ? Ka ya ti ndam ga

Yezu təcakalavu nahəma, ndam nday nani ti lamba gatay əbi akaba tay bi.

⁵ Nədəm nahəma, kəgrum nahkay ti mimi do aw ? Bay məsər zlam bəlan ti əbi e kidin gekuli bu ga mekelikaba seriya gana ana bəza ga mənana əbi ededij aw wahay ?

⁶ Ku tamal əbi nənğu ni, mis abəhadki mirdim ka wur ga mənani ti əbəlaj do. Ay lekuləm ti kabəhadumki mirdim ka bəza ga mən gekuli afa ga ndam ya təfəki ahər ke Krist do ni ti ahəmamam !

⁷ Nədəm nahəma, ku tamal kabəhadumki mirdim ka ndam gekuli nənğu ni kijəmki ke divi ge Melefɛt a əndava. Lekuləm ti tamal maslanja nahən əğudaria zlam ana kəli a nahəma, hojo bəsəmia. Tamal əzafənja zlam kə kəli əna akal a nahəma, hojo bəsəmia daya.

⁸ Ay lekuləm ti kəbəsəm do. Kagudarumi zlam ana mis ndahan, kigəmfiya akal kə tay a sawan ; tata nday gani bəza ga mən gekuli keti ni !

⁹ Nğay ndam ya ti tagudar zlam ni atəhuriyu a *Məğur ge Melefɛt vu do ni ti kəsərum do aw ? Kəgosum ahər gekuli ba, sərurum : ndam magray hala, ndam ga pəra, ndam mesəwehvu, ndam ya ti təhəlvu ata zal ata zal ti tandəhadkubu ni,

¹⁰ ndam akal, ndam ya zlam ge mis egi eri ana tay ni, ndam ya ti təvi vu gatay ana zum ni, ndam mbađambada akaba ndam ya ti təhəlfənja zlam kə mis a ga njədə ni, nday nani dek ti atəhuriyu a Məğur ge Melefɛt vu do.

¹¹ Ahaslani mis ndahan e kidin gekuli bu day təgrabiya nahkay. Ay nihɛ nahəma, Melefɛt geli əbara kəli əna njədə ga Məsuf gayan a, nahkay ti kigəma njəlatana, kigəma ndam jirena daya. Zlam gani nani dek ti əğray əna slimi ga Bay geli Yezu Krist.

Kəgrum mesəwehvu ba

¹² Mis ndahan e kidin gekuli bu təhi əna ahər ahkado ndam ge *Krist ti təvia divi ana tay ga magray zlam a dek. Təvia divi ana tay ga magray zlam a dek ededij, ay ti zlam dek əğri sulumani ana mis do. Nu day nəhi ana ahər nahkay : təvua divi ga magray zlam a dek, ay ti nigı evidi ga zlam nday nani ti nəwayay do.

¹³ Nahkay day kədəmum Melefɛt əğriya zlam məzumanı ana huđ a, huđ ti ni ga məzumıyü zlam. Iy nahkay ededij, ay ti Melefɛt emijin huđ ata zlam məzumanı ni cecəeni. Vu guli ti Melefɛt əğria ana leli a ti mągray mesəwehvu əna nanj do. Əğria ana leli a ti awayay ti mąğri təwi ana Bay geli əna nanj sawan. Bay geli ti ni afi ahər ana vu geli.

¹⁴ Bay geli aməta ti Melefɛt əhəngaraba nanj e kisim ba, əvia sifa məwena : leli day amara

* 5:13 Mimbiki 17.7.

mahəngaraba leli a aməvi sifa maweni ana leli əna njeđa gayan.

¹⁵ Nğay leli dek ka ahar bəlan mığia vu ge Krist a, nahkay lekələm day palahar ga vu gayan ti kəsərum do aw ? Nahkay ti nazay palahar ga vu ge Krist ti egi vu bəlan akaba vu ga wal hala ti ahəmamam ? Əgravu do simiteni !

¹⁶ Mis tamal ti tandəhadkəbu ata wal hala ti, vu gayat cəni egi vu ge mis bilin ti kəsərum do aw ? Adaba Melefit ədəm a Wakita gayan bu : « Nday cəni ti vu gayat emigi bəlan. »*

¹⁷ Ay ti maslanə ya ti tanjəhadkəbu ata Bay geli ni ti əgia Məsuf ga Yezu əniviyu, majalay ahər gatay dek bəlanəni.

¹⁸ Cuhwumfəna kə ndam mesəwehva. Zlam magudarani ndahanə ya ti mis tagray ni dek ti tijifin kə vu gayat do. Ay maslanə ya agray mesəwehvu ni ti agudar ahər gayanəni.

¹⁹ Vu gekəli ni ti əgia ahay njełatani ge Melefit a, *Məsuf Njełatani anjəhadviyu ti kəsərum do aw ? Məsuf Njełatani nani ti Melefit əvi ana kəli, nan əvu a məbəruv gekəli bu. Vu gekəli ti ge Melefit, do ni ti gekəli gekələni do.

²⁰ Melefit əpəla zlam gədəkana ga mam-bay kəli əna nan a. Nahkay ere ye ti kəgrum əna vu gekəli ni dek ti zləbum Melefit əna nan.

7

Məhəlvani ata zal ata wal

¹ Nihi nahəma nəngəkia əki ka ma ya kəbumukibiyu a wakita gekəli bu na. Ka nu ti zal əday wal do simiteni ti ədəlay.

² Ay ku tamal nahkay nəngu ni, bi maslanə amagray mesəwehvu ti hojo zal maday wal gayan, wal day maday zal gayan.

³ Nahkay ahər ədəm zal əmbati alənj ana wal gani ba, wal day əmbati alənj ana zal gani ba.

⁴ Adaba mam, wal ti vu gayan ti gayan gayanəni do : ga zal gani sawan. Zal day nahkay ; vu gayan ti gayan gayanəni do : ga wal gani sawan.

⁵ Nahəma, wal əkeli vu gayan ana zal gayan ba, zal day əkeli vu gayan ana wal gayan ba. Si bi ticiva e kidin gatay ba, təpəsaba ga sarta bal ga mahəngalay Melefit a. Ay zla nahəma kəpəsumaba kay ba, do ni ti *Seteni aməngət divi ga magosay kəli, adaba bi ekisləmki məpəsumabana ga sarta kay koksah ti ni.

⁶ Nğay grum nahkay ti nəhi ana kəli ga njeđa do. Nədəm tamal kəgrum nahkay ti ədəlay sawan.

⁷ Ka nu ti nawayay ti mis dek tanjəhad akada goro ni, təday wəl ba. Ay ti Melefit

əvia njeđa ana mis a gərgəri. Maslanə nahən Melefit avi njeđa ga maday wal ahkay do ni ga maday zal, ana maslanə nahən ti ni avi njeđa ga manjəhadəni nan bəlan.

⁸ Nihi nahəma nəhi ma ana wəl madak-way akaba ndam ya wəl təfən kə tay bi ni. Nəhi ana tay nahəma, tamal tanjəhad ka ahər gatay akada goro ni ti ədəlay.

⁹ Ay ti maslanə ya ti əsliki məbeseni do ni ti maday wal, wal ti ni maday zal. Hojo kəhələmvu zlam gekəli, ere gani arəh ga wal ahkay do ni ga zal amakad kəli ti ni.

¹⁰ Nihi ti nəhi ma ana ndam ya təhəlvə ni. Ma hini ya nədəm ni ti ma goro do, ma ga Bay geli. Ədəm ahkado : Wal tədevu ata zal gayan ba.

¹¹ Ay tamal ti tədevə nəngu ni, mənəhadə nahkay, əday zal ba. Tamal əbesey manjəhadəni koksah nahəma, tənğaləbu ata zal gayan. Zal day əgaray wal gayan ba.

¹² Nihi ti nəhi ma ana lekələm ndahanə ni. Nədəm ma hini ti nu, do ni ti Bay geli Yezu do. Nədəm nahəma : Tamal maslanə əfəkia ahər ka Yezu a, wal gayan ni əfəki ahər ka Yezu ndo mək wal ni awayay manjəhadəni ata nan ti, əgaray nan ba.

¹³ Wal day nahkay, tamal əfəkia ahər ka Yezu a, zal gayan ni əfəki ahər ka Yezu ndo mək zal ni awayay manjəhadəni ata nan ti, əsləka ba.

¹⁴ Nədəm nahkay ti adaba zal ya əfəki ahər ka Yezu ndo ni ti nan mis ge Melefit azuhva wal gayanəni ya əfəkia ahər ka Yezu a ni. Nahkay day wal ya əfəki ahər ka Yezu ndo ni ti nan mis ge Melefit azuhva zal gayanəni ya əfəkia ahər ka Yezu a ni. Əgia nahkay ti bəza gatay ni Melefit adaba tay a, tığia ndam gayan a. Tamal nahkay do ni ti bəza gatay ni tigi ndam ge Melefit ndo.

¹⁵ Ay tamal maslanə ya ti əfəki ahər ka Yezu ndo ni awayay medeveni ata wal gayan ahkay do ni ata zal gayan nahəma, tədevu. Nan ya ti əfəkia ahər ka Yezu a təmbrən nan ni ti ku zal, ku wal nəngu ni təfəki nğasa ga manjəhadkəbani akaba maslanə nahən ni do. Adaba Melefit əzalay kəli ti, awayay kənəhadəm əna sulumani.

¹⁶ Nədəm nahəma, nak wal ya ti kəfəkia ahər ka Yezu a ni ti bi Melefit amahəngay zal gayak azuhva nak ti kəsəra waw ? Nak zal ya ti kəfəkia ahər ka Yezu a ni ti bi Melefit amahəngay wal gayak azuhva nak ti kəsəra waw ?

Ku way way do mənəhad akada gayanəni Melefit əzalay nan ni

¹⁷ Giri-giri nahəma, ahər ədəm ku way way do manjəhad gayan mənəja akada ga Bay geli Yezu ya əvi ka sarta ya Melefit əzalay nan ni. Ere ya nəhi ana ndam ga Yezu

* 6:16 Manjəkiani 2.24.

ya *təcakalavu a kəsa gərgərani bu ni ti nahkay.

¹⁸ Tamal bi maslaŋa Melefīt āzalay naŋ kədī gayan *mekeleni ti mājəhad nahkay, ahəŋgarkiyu ba. Tamal bi maslaŋa Melefīt āzalay naŋ kədī gayan mekeleni do ni ti mājəhad nahkay, əkeley ba.

¹⁹ Mekeley kədī ahkay do ni mekeley kədī do ni ti āzaya arana do. Zlam maḅəlani ti magray ere ye ti Melefīt ādəm ndam gayan tāgray ni cilin.

²⁰ Ahār ādəm nahəma, ku way way do mājəhad akada gayan ya Melefīt āzalay naŋ ni.

²¹ Tamal bi nak evidī ka sarta ya Melefīt āzalay kur ni ti ahəluk ahār ba. Ay ti bi kəŋgəta divi ga mambay ahār gayak a ti mbay.

²² Nədəm nahkay ti adaba maslaŋa ya ti naŋ evidī mək Bay geli āzala naŋ a nahəma, naŋ akada evidī va do, adaba əgia mis ga Bay geli a. Nahkay day, maslaŋa ya ti naŋ evidī do mək *Krist āzala naŋ a nahəma, əgia evidī ge Krist a.

²³ Lekələm dək Melefīt əmba kuli āna zlam gədəkana. Nahkay ti kədəbum mis akada lekələm evidī gatay va ba.

²⁴ Baza ga mmawa goro ni, nəhi ana kuli nahəma, ahār ādəm ku way way do mājəhad kə eri ge Melefīt akada gayan ya ti Melefīt āzalay naŋ ni. Tājəhad nday ata Melefīt ti nahkay.

Wəwal ya təsar zawal day-day do ni

²⁵ Nihi ti nəzlapaki ka ma ga wəwal ya təsar zawal do ni. Ma ya anədəm ni ti Bay geli əhu ndo, nani majalay ahār goro goroani. Ay nu ti, Bay geli əgrua sulum gayan a, nahkay mis tislīki məgəskabu ma goro ya nədəm ni.

²⁶ Ka majalay ahār goro nahəma, hojo ku way way do mājəhad akada gayan ya anjəhad ni. Nədəm nahkay ti azuhva daliya ge mis ya təcakay ka sarta hini ni.

²⁷ Tamal nak kəbu āna wal gayak nahəma, kīdəmvu ba. Tamal nak wal gayak əbi ti ni, kəday wal ba.

²⁸ Ay tamal kaday wal nahəma, zlam magudarani do. Nahkay day tamal wal ya əsar zal day-day do ni akoru ka zal day, zlam magudarani do. Ay ti sərūmki lala, wəwal akaba zawal gatay atəcakay daliya dal-dal a duniya bu. Nəhi ana kuli kədəm wāl ba akaba kədəgum ka zawal ba ti, adaba nawayay ti kəkakum daliya nani ba.

²⁹ Baza ga mmawa goro ni, ere ye ti nədəm ni ti nədəm adaba sarta əbiyu kay va bi. Kwa nihi, maslaŋa ya ti wal gayan əbu ni ti mājalay ahār akada ga maslaŋa ya wal gayan əbi ajalay ahār ni.

³⁰ Maslaŋa ya ti etəwi ni ti mājəhad akada naŋ əbi etəwi bi. Maslaŋa ya ti amərūvū ni ti mājəhad akada naŋ əbi amərūvū bi. Maslaŋa ya ti asəkum zlam ni ti mājəhad akada naŋ əbi asəkum zlam bi.

³¹ Maslaŋa ya ti agray təwi āna zlam ga duniya ni day mājəhad akada naŋ əbi əgray təwi āna zlam ga duniya bi. Nədəm nahkay ti adaba manjəhad ga duniya hini ara andav wudak.

³² Nawayay ti arana ahəli ahār ana kuli ba simiteni. Maslaŋa ya ti wal gayan əbi ni ti ajalaki ahār ke təwi ga Bay geli Yezu cilin. Awayay agray zlam ya ti əḅələfəŋ kə Bay geli Yezu ni.

³³ Ay maslaŋa ya ti wal gayan əbu ni ti ajalaki ahār ka zlam ga duniya. Awayay agray zlam ya ti əḅələfəŋ kə wal gayan ni.

³⁴ Majalay ahār gayan cū cū, adaba awayay ti ere ye ti agray ni māḅələfəŋ kə wal gayan awayay ti māḅələfəŋ kə Bay geli daya. Nahkay day, wəwal ya ti təbi ka zawal bi ni akaba baza dahalay ni tajalaki ahār ke təwi ga Bay geli cilin. Tawayay ti vu gatay akaba majalay ahār gatay dək mānja ga Bay geli. Ay wəwal ya ti təbu ka zawal ni ti tajalaki ahār ka zlam ga duniya. Tawayay tagray zlam ya ti əḅələfəŋ kə zawal gatay ni.

³⁵ Ma goro hini ya nəhi ana kuli ni ti ga məjənaki kuli, do ni ti ga macafəŋja kuli ga magray ere ye ti lekələm kawayum na do. Ay ti nawayay ti kəgrum zlam āna divi gani, nawayay ti kədəbum Bay geli āna huḅ bəlan, ti kəjalum ahār cū cū ba.

³⁶ Nihi nahəma, bi wur dagwa nahan naŋ əbu āna məva gayan, nday təbu nahkay, təhəlūvū faŋ ndo. Mək wur dagwa ni adəm : « Tamal nəzay naŋ ndo ni ti əḅələy do, adaba məḅərūvū goro ədəvia a naŋ va, nahkay nawayay ti məhəlūvū. » Tamal naŋ əbu adəgəzəl nahkay ti māgray akada ga məḅərūvū gayan awayay ni, mązay naŋ : nani ti zlam magudarani do. *

³⁷ Ay bi wur dagwa ni awayay mazay məva gayan ni do, əsəra a məḅərūvū gayan ba, maslaŋa nahan əcafəŋja naŋ a ndo, esliki manjəhadani nahkay ka ahār gayan tata nahəma, tamal āzay naŋ ndo ni ti əgra zlam maḅəlana.

³⁸ Ma gani ti nahkay hi : Maslaŋa ya ti əza məva gayan na ti əgra zlam sulumana. Ay maslaŋa ya ti āzay məva gayan ni ndo ni ti əgra zlam sulumana ətama ga maslaŋa ya ti āzay na.

³⁹ Ay wal ya ti zal gayan naŋ əbu āna sifa mba ni ti āday zal nahan ba simiteni. Ay tamal zal gayan ni aməta nahəma, esliki maday zal nahan ya ahār gayan awayay ni

* 7:36 Mis ndahan tədəm Pol ādəmki pakama hini ti ka wur dagwa nday ata məva gayan do ; tədəm Pol ādəmki ti ka bəŋ ga wur nday ata wur gayan dahalayani, bəŋ ga wur ni awayay adi zal.

tata. Ay zla ti aday ti zal ya ti nanj abu afaki ahâr ka Bay geli ni.

⁴⁰ A majalay ahâr goro bu ni ti tamal anjêhadâ zlam gayan a nahama, azum gêda âtama ga wal ya âday zal naharj na. Nêdêm nahkay ti nu day *Mêusuf ge Melefîti nanj abu akaba nu.

8

Aslu ga përa

¹ Nihi ti nêzlapaki ka ma ga aslu ga përa. Ma gekûli ya kêdênum leli dêk mêsëra zlam a ni ti ma gekûli ni jiri ededîn. Ay mêsar zlam ti avi zlabay ana mis ; ere ye ti azoru mis kama ni ti mawayavani.

² Tamal mis âdêm nanj âsëra zlam a ti, âsar zlam lala fanj ndo.

³ Ay tamal mis awayay Melefîti nahama, Melefîti âsëra nanj gayan a ândava.

⁴ Kêhumu ndam ya tefaki ahâr ka Yezu ni ti tavia divi ana tay a ga mêzum aslu ga përa aw ? Ma gekûli ya kêdênum ni ti jiri : përa ti zlam masakani ededîn. Naharj ni kêdênum ahkado Melefîti ti bëlaj, naharj âbi : nani day jiri ededîn.

⁵ Zlam tâbu kay a huđ melefîti bu akaba ka huđ, mis tîpia ti têdâm zlam nday nani melefîti. Nahkay ti melefîti akaba bôbay tâbu kay.

⁶ Ku tamal nahkay nêngu ni, geli ti Melefîti nanj bëlaj, nanj Bêj ga Yezu. Nanj ti âgraya zlam a dêk. Leli day nanj âgraya leli a ti mîgi ndam gayan. Nahkay Bay geli ti nanj bëlaj, nanj Yezu Krist. Zlam ge Melefîti ya âgraya ni dêk ti, âna nanj. Leli day mêbum âna sifa ti azuhva nanj.

⁷ Ay ku tamal leli ndahanj ni mêsëra zlam nday nana nêngu ni, mis ndahanj tâbu e kidînj geli bu tâsar do. Nday nani ti ahaslani tâgrabîya përa, anjwaz gani âslêkiaba ana tay ndo kekîlêja. Nahkay tamal tâcaka aslu ga përa ti têdâm tâgudara, adaba nday gani tâsêrkaba divi ge Melefîti a lala fanj ndo.

⁸ Ere ye ti azoru leli afa ge Melefîti ni ti zlam mêzumani do. Tamal mêzum ti âjônaki leli ga moroni kama do. Tamal mêzum do day âgûloru leli do.

⁹ Kêseruma kislâmki mêzum zlam dêk. Ay ti bumvu slimi lala, do ni ti maslanja ya ti âsêrkaba divi ge Melefîti a lala fanj ndo ni emijikia ke divi a azuhva zlam gekûli ya kêzumum na.

¹⁰ Adaba tamal ti maslanja nani êpia kur a, nak ya ti kêsëra zlam a ni, nak kêbu kêzum zlam a ahay ga përa bu nahama, nanj ya ti âsêrkaba divi ge Melefîti a lala fanj ndo ni nanj day ara azay nêda gayan ga mêzumani.

¹¹ Nahkay ti mêsar zlam gayak ni ejînj maslanja ya ti âsêrkaba divi ge Melefîti a lala

fanj ndo ni. Maslanja nani ti wur ga mênj geli, Krist âmêti ti ga mahêngay nanj.

¹² Tamal kêgrum nahkay ti kagudarumi zlam ana bôza ga mênj geli, kævumi majalay ahâr ana tay adaba tâsêrkaba divi ge Melefîti a lala fanj ndo. Kagudarumi zlam ana tay ti, kagudarumi zlam ana *Krist.

¹³ Nahkay ere ye ti nêdêm ni ti nihi : tamal zlam mêzumani goro ni ejînjia wur ga mênj goro ke divi a nahama, anahêpêđ aslu day-day va do. Adaba mam, nawayay ti wur ga mênj goro êjikia ke divi a ba.

9

Pol adafiki manjêhad gayan ana mis

¹ Nu ti nêsëra nisliki magray ere ye ti nawayay ni dêk. Ngay nîpia Bay geli Yezu âna eri goro a, nu zal asak gayan daya ti kêsarum do aw ? Lekûlum kêfumki ahâr ka Bay geli ti azuhva tawi goro ya nâgri ni do aw ?

² Ku tamal mis ndahanj tâsar nu zal asak ga Yezu do nêngu ni, lekûlum ti kêsaruma nu zal asak gayan. Kêfumkia ahâr ka Bay geli Yezu azuhva tawi goro ya nâgray e kidînj gekûli bu na ti, nani adafaki nu zal asak gayan.

³ Ka ya ti mis tâbu tahêngalafia ma ni ti nahêngarfêj, nêdêm nahkay nihi :

⁴ Leli ndam *asak ga Yezu ti misliki mêzum zlam akaba misi zlam azuhva tawi geli ya magray ni do aw ?

⁵ Misliki moroni afa gekûli âna wal ya âfêki ahâr ke Yezu ni do waw ? Ndam asak ndahanj ni akaba bôza ga mênj ga Bay geli Yezu ni akaba Piyer tâbi tagray nahkay bi aw ?

⁶ Ahâr âdêm magray tawi ga mêzumi zlam ana huđ geli ti leli ata Barnabas cecû cû a cilînj aw ?

⁷ Ndam slewja tagray tawi ga slewja gatay ti, têpêl tay do aw ? Maslanja ya ti âjava zlam a ni ti azum bôza gani do aw ? Têk day ti maslanja ya ti ajêgay zlam ga gënan ni ti aducaya duwa gana esi do aw ?

⁸ Ma ya nêdêm ni ti, nani majalay ahâr geli mis cilînj do, e *Divi ge Melefîti ya Mawiz âbêki ni bu day nahkay.

⁹ Âbu mêbêkiani e Divi gani nani bu nahkay hi : « Ka ya ti kêzlêbum hay âna sla nahama, kêwêlumikabu pakama ga macafêja nanj kê mêzum zlam a ba.* » Melefîti âdêm nahkay ti, kêhumu ana ahâr âdêmkî ma ti ka slasla cilînj aw ?

¹⁰ Melefîti âdêm nahkay ti, âdêmkî ti ke leli ndam mægri tawi ni do aw ? Iy, âdêmkî ti ke leli ededîn. Leli ti magray tawi akada ga ndam ya ti tawês vëdanj ahkay do ni akada ndam ya ti tâzlêb hay ni. Nday nani tagray tawi ti tâsëra atênjêđ zlam.

* 9:9 Mênjay Mimbiki 25.4. Ka sarta gani nani ti tâzlêb zlam ti âna aday do : slasla tescalî.

¹¹ Leli ti akada ndam mizligi hay : hay gani nani ti pakama ge Melefit ya m̄hi ana kuli ni. Nihi ti lekulum k̄bum ana zlam sulumani ge Melefit ya leli m̄gri ana kuli ni, ay leli m̄nḡɔf̄ɔna zlam sulumana k̄ kuli a ti k̄wayum do waw ? M̄nḡɔt zlam sulumani nani ti mabaz hay ya ti mizligi ni do waw ?

¹² Mis ndahan ni tekeɗi t̄nḡɔf̄ɔna zlam k̄ kuli a, sakomba leli aw !

Ay ku tamal misliki m̄nḡɔf̄ɔna zlam k̄ kuli a tata n̄nḡu ni, m̄hindif̄ina k̄ kuli a ndo. Miɓesey zlam ni d̄ek, adaba mawayay ti m̄acaf̄ana mis ga m̄ḡɔskabu *Ma M̄weni Sulumani ge Krist na ba.

¹³ A *ahay ḡɔɗakani ge Melefit bu ni ti nḡay ndam m̄gri t̄awi ana Melefit ni t̄nḡɔt mahar gatay, ndam meviyeki aslu ni day t̄nḡɔt mahar gatay ti k̄s̄arum do aw ?

¹⁴ Nahkay day, Bay geli ad̄ɓm ndam ya ti t̄ahi Ma M̄weni Sulumani ana mis ni t̄nḡɔt zlam m̄zumani ana Ma M̄weni Sulumani ya t̄ahi ana mis ni.

¹⁵ Ku tamal nahkay n̄nḡu ni, nu ti naGRAY nahkay do : ku k̄vumu zlam day n̄wayaf̄ana k̄ kuli a do. Ere ye ti n̄b̄eki ni ti, ge m̄hindif̄ina zlam k̄ kuli ana nan̄ a do. Tamal nagray nahkay ti hojo n̄m̄eta ! N̄nḡɔf̄ɔna zlam k̄ kuli a do ni ti avu m̄m̄erani. Maslan̄a ɓi esliki macaf̄ana nu k̄ m̄m̄erani gani nana bi.

¹⁶ Nu n̄bu n̄hi Ma M̄weni Sulumani ana mis k̄lav̄aɗ. Ay t̄awi gani nani avu m̄iji zlabay do, adaba mam, Melefit af̄aku nj̄ɔɗa ga magrani. Tamal n̄hi Ma M̄weni Sulumani ana mis do nah̄ama, Melefit m̄traɓ nu !

¹⁷ Tamal t̄awi gani nani nagray ka mawayay goro ti si akal tapell̄an nu. Ay ɛgia naGRAY ka mawayay goro do, nagray ti adaba Melefit af̄uva a ahar va palam.

¹⁸ Tamal ti ɛgia nahkay ti n̄nḡɔtl̄ɛn mam ? Ere ye ti n̄nḡɔtl̄ɛn ni ti nihi : n̄hi Ma M̄weni Sulumani ana kuli ga sulum. Ku tamal ah̄ar ad̄ɓm lekulum k̄vumul̄ɛn zlam n̄nḡu ni, nihindil̄ɛn zlam k̄ kuli ndo.

¹⁹ Nu evidi ga maslan̄a do, nu nḡaur ah̄ar goro. Ay ti n̄aza ah̄ar goro a, niɓia evidi ge mis a d̄ek, ti n̄h̄alibiyu mis ana Krist a kay dal-dal, ti t̄f̄eki ah̄ar lala.

²⁰ Ka ya ti nu n̄bu e kid̄ɛn ga ndam *Z̄ude bu nah̄ama, nanj̄had̄ akada nu zal Z̄ude, adaba nawayay ti n̄h̄alibiyu tay ana Krist ti t̄f̄eki ah̄ar lala. Ka ya ti nu e kid̄ɛn ga ndam ya tad̄ɓay Divi ge Melefit ya M̄wiz ɓ̄eki ni bu nah̄ama, nanj̄had̄ akada ga maslan̄a ya ad̄ɓay Divi ge Melefit gani nani ni, ay M̄wiz ana Divi gani nani af̄aku nḡasa va do. Nagray nahkay ti n̄h̄alibiyu tay ana Krist, ti t̄f̄eki ah̄ar lala.

²¹ Ka ya ti nu e kid̄ɛn ga ndam ya t̄s̄ar Divi ge Melefit do ni bu ni ti nanj̄had̄ akada ga maslan̄a ya ti ɓ̄sar Divi ge Melefit do ni, ti

n̄h̄alibiyu tay ana Krist, t̄f̄eki ah̄ar lala. Ay ti nu maslan̄a ya ti ɓ̄sar ma ge Melefit do ni do, adaba n̄s̄ara n̄ḡɔskab̄a ma ge Krist a.

²² Ka ya ti nu e kid̄ɛn ga ndam ya ti t̄s̄arkaba divi ge Melefit a lala faɗ ndo ni ti nanj̄had̄ akada ga maslan̄a ya ti ɓ̄sarkaba divi ge Melefit a lala faɗ ndo ni, ti n̄h̄alibiyu tay ana Krist, ti t̄f̄eki ah̄ar lala. Nahkay ka ya ti nu e kid̄ɛn ge mis weley weley bu do ni d̄ek ti nazay manj̄had̄ ga ndam nani, adaba nawayay ti ku ɓ̄bi ɓ̄bi n̄nḡu ni n̄h̄alibiyu mis ndahan ana Krist ti m̄ah̄nḡay tay.

²³ Ere gani nani ya nagray ni d̄ek ti, ti Ma M̄weni Sulumani m̄oru kama kama, ti Melefit m̄agru sulum gayan̄ akada ya agri ana ndam gayan̄ ndahan ni.

²⁴ K̄s̄aruma, ka ya ti mis tacuhwakaboru ti t̄s̄ar way em̄inj̄iyu enji way nah̄ama, tacuhwakaboru ti nday d̄ek ka ahar b̄alan̄. Ay ti mis bil̄ɛn gatay enjiyu enji : ɓ̄ra ɛnj̄iyu ti t̄avi zlam ka duwa gani. Nahkay ti lekulum day si k̄zum nj̄ɔɗa gekuli akada ga ndam ya ti tacuhwakaboru ni, ti k̄nḡɔtum zlam bilegeni.

²⁵ Ndam ga hwa d̄ek t̄cahavu ana hwa ga nj̄ɔɗa, ti vu gatay m̄s̄arvu ana nan̄. Ere ye ti tagray ni d̄ek, tawayay ti t̄nḡɔt zlam ka duwa gani ; zlam gani ti ɓ̄p̄s̄f̄ɛn k̄a tay do, aḡɔdav̄u. Ay leli ti zlam ya ti Melefit avi ana leli azuhva t̄awi geli ni ti aḡɔdav̄u do, am̄el̄ebu ga kanj̄ay-kanj̄ayani.

²⁶ Nahkay zla nah̄ama, nu day n̄bu nagray t̄awi lala akada ga maslan̄a ya ti acuhworu nd̄al̄aba ni, ahkay do ni akada ga maslan̄a ya ti asi m̄ɔduk̄ɔk̄ ana mis, ahar gayan̄ ɗoru a had̄ do ni.

²⁷ Nagri daliya ana vu goro, nagri ere ye ti nu nawayay ni, do ni ti bi nu ya ti n̄hi ma ge Melefit ana mis ndahan ni an̄nḡɔt zlam azuhva nani akada gatay ni do.

10

K̄h̄nḡrumioru ah̄ar a had̄ ana p̄ara ba

¹ B̄eza ga m̄mawa goro ni, zlam ya ti ɗrakivu ka ata b̄ɛn geli ka sarta ge M̄wiz ni ti ɗḡɔj̄azliki ah̄ar ke kuli ba. Ka sarta gani nani ti Melefit af̄akiaya maklaɓas̄l ka tay a d̄ek ga majagay tay ana nan̄ a. Nday d̄ek t̄atuwad̄aba D̄aluv Ndizeni na daya.

² Gatay ya ti maklaɓas̄l ɗh̄ark̄iaya ka tay a akaba ya t̄atuwad̄aba d̄aluv ni ba ni ti, kala Melefit ɓ̄ara tay a d̄ek. Melefit ɗgray nahkay ti, ɗwayay ti nday d̄ek t̄igi akaba M̄wiz akada mis b̄alan̄.

³ Nday d̄ek t̄azuma zlam m̄zumani ya Melefit ɓ̄i ana tay na.

⁴ Nday d̄ek t̄isia yam ya Melefit ɓ̄i ana tay na. Yam gani nani ti ɗnḡazaya a p̄lad̄ ba. P̄lad̄ gani nani ti Melefit ɓ̄i ana tay, nani ti *Krist, asawadoru akaba tay.

⁵ Ku àgrava nahkay nənğu ni, mis ahar gəđakani e kidiŋ gatay bu tğri zlam sulumani ana Melefit ndo. Nahkay təmət, hudgili dek kisim gatay.

⁶ Zlam gani nday nani tğrakivu ka tay ti adaba taway magudar zlam a. Awayay adəfiki zlam ana leli, ti magudar zlam akada gatay ya taway magudarani ni ba.

⁷ Mis ndahan e kidiŋ gatay bu tənjkia ka məhəŋgrioru ahàr a had ana pəra. Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi : « Mis tənjuhada, təzuma zlam a akaba tisia zlam a, mək ticikaba ga məhəbiani ana pəra.* » Lekuləm zla nahəma kəŋgumkivu ka məhəŋgrioru ahàr a had ana pəra akada gatay ni ba.

⁸ Mis ndahan e kidiŋ gatay bu tğra hala, nahkay Melefit àbazl tay dəbu kru kru cə mahar mahkar ka fat bəlan. Lekuləm zla nahəma kəgrum hala akada gatay ni ba.

⁹ Mis ndahan e kidiŋ gatay bu təhəlfəŋa eyu kə Melefit a. Nahkay Melefit àslərkibiyu zlam a had kay ka tay, àbazla tay a. Lekuləm zla nahəma, kəhəlumfəŋa eyu kə Krist akada gatay ya təhəlfəŋa kə Melefit a ni ba.

¹⁰ Mis ndahan e kidiŋ gatay bu təzərdia ma ana Melefit a. Nahkay àslərkibiyu məslər gayəŋ ka tay, àbazla tay a. Lekuləm zla nahəma kəzərdum ma akada gatay ni ba.

¹¹ Melefit àgri zlam nday nani ana tay nahkay ti, awayay ti adəfiki zlam ana mis. Nahkay təbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu, ga məziaba azay slimani ana leli a, adaba leli məbu ka mandav ga duniya wudak.

¹² Nahkay zla ti maslaŋa ya ti àhi ana ahàr naŋ àbu àna njəda ni ti məbavu slimani. Tamal àbavu slimani do ni ti ara ejikia ke divi a.

¹³ Zlam ya ti ejijikia kuli ke divi a ni ti ejijikia mis a dek. Ay Melefit ti ara ajənaki kuli akada gayəŋ ya adəm ni : zlam ya ti akal etijijikia kuli a atətam njəda gekuli ni ti Melefit amacafəŋa zlam nday nani ge mijijikia kuli ke divi a. Ka ya ti zlam nday nani tawayay tijijikia kuli a nahəma, Melefit aməvi njəda ana kuli ge miəseni, ti kata-mumaba.

¹⁴ Ndam goro ni, nawayay kuli. Tamal kicəma pakama goro ya nəhi ana kuli na ti, kəhəđakumfəŋiyu kə pəra ba.

¹⁵ Lekuləm ya nəhi pakama hini ana kuli ni ti kəsəruma zlam a. Jalumki ahàr lala, pakama gani jiri do aw ?

¹⁶ Ka sarta ya ti məzumumkabu daf ge Melefit nahəma, mazay hijiyem akaba zum ni, məgri susi ana Melefit mək leli dek misi. Leli dek misi zum ni ka ahar bəlan ti, adafaki ti leli miğia akada mis bəlan akaba Krist a adaba mimiz gayəŋ àŋgəziaya ana leli a. Nahkay day mazay *dipeŋ, mesekeba,

məzumum. Magray nahkay ti, adafaki ti vu geli əgia akada vu bəlan akaba Krist a.

¹⁷ Dipeŋ ya mesekeba, məzumum ni ti dipeŋ bəlan. Nahkay leli dek miğia akada vu a bəlan, adaba dipeŋ ya məzumum ka ahar bəlan ni ti dipeŋ bəlan.

¹⁸ Nahkay ndam *Izireyel day ka ya ti təbu təzum aslu ga zlam ya ti tisiŋi ana Melefit ni ti tigi bəlan akaba Melefit do aw ?

¹⁹ Pakama hini ya nəhi ana kuli ni ti adəm vaba ahəmamam ? Adəm vaba ti aslu ga pəra akaba pəra pərani ti təbu àna njəda edediŋ aw ?

²⁰ Aha, təbi àna njəda bi. Ay ka ya ti ndam ga pəra tagray pəra gatay, tisiŋi zlam ni ti, tisiŋi ana Melefit do, ana seteni sawəŋ. Nahkay zla nahəma, nawayay ti kiğum bəlan akaba seteni ba.

²¹ Kisum zum ga Bay geli mək kisumkivu ge seteni keti ni ti àgravu do. Nahkay day kəzumum zlam ga Bay geli mək kəzumumkivu ge seteni keti ni ti àgravu do.

²² Magray nahkay ti, mawayay ti Bay geli məzumki bəruv ke leli aw ? Lekuləm kəhumi ana ahàr njəda geli àtam gayəŋ aw ?

Grum zlam ya ti ajənaki mis ndahan ni

²³ Kəđəməm ahkado zlam ni dek kisləmki magrani. Iy, zlam ni dek kisləmki magrani edediŋ, ay ti zlam dek ti ndahan təjənaki mis do. Zlam ni dek kisləmki magrani edediŋ, ay ti zlam dek ti ndahan təzoru mis kama e divi ga Yezu bu do.

²⁴ Ku way way do adəbay zlam ga məjənaki ahàr gayəŋ ciliŋ ba, məđəbay zlam ga məjənaki mis ndahan kwa sawəŋ.

²⁵ Nahkay zlam ya ti təsəkumoru a gosku bu ni dek kisləmki məzumumani. Araŋa àhəli ahàr ana kuli ba : kihindum day ba.

²⁶ Adaba mam, duniya akaba zlam gani dek ti ga Bay geli. †

²⁷ Tamal maslaŋa ya ti àfəki ahàr ka Yezu do ni àzala kuli a ga məzum zlam akaba naŋ a mək kəđəguma nahəma, zumum ere ya avi ana kuli ni dek. Araŋa àhəli ahàr ana kuli ba : kihindum day ba.

²⁸ Ay tamal bi maslaŋa nahəŋ ahi ana kuli ahkado : « Hini aslu ga pəra » nahəma, kəzumum ba. Kəzumum do ni ti azuhva maslaŋa nani ya àhi ana kuli ni, ti ahàr àhəli ba.

²⁹ Nəđəm nahkay ti, nəđəmki ti ka majalay ahàr ga maslaŋa ya ti awayay azum ni do ; nəđəmki ti ka majalay ahàr ga maslaŋa ya ti àhi ma gani ni.

Tamal àhuva ma gana mək nəđəm nəgur ahàr goro, nəzum zlam ni kekileŋa nahəma, maslaŋa gani nani ya àhu ma ni ara adəm nu nəgudara zlam a. Ay tamal àđəmkua nahkay ti àbəlay do.

* 10:7 Maharana 32.6. † 10:26 Mənjay Limis 24.1.

³⁰ Tamal nəgri səsı ana Melefıt ga zlam ya nəzum ni mək maslaŋa nahəŋ ađəmku ma, ađəm ahkado nəgudara zlam a nahəma, əbəlay do, ađaba nəgria səsı ana Melefıt a əndava.

³¹ Nahkay tamal bi kəzumum zlam, bi kisəm zlam ahkay do ni bi kəgrum zlam weley weley do dek nahəma, grum ti mis təzləbay Melefıt əna naŋ.

³² Kəgrum zlam ya ti ejŋkia mis ke divi a ni ba, ku ndam *Zude, ku nday ya ndam Zude do ni, ku ndam ge Melefıt ya *təcakalavu ku eley eley do dek ni, kəgrum zlam ya ti ejŋkia tay ke divi a ni ba.

³³ Nu nəbu nagraj ti nahkay : zlam ya nagraj ni dek, nawayay ti məələfəŋ kə mis ndahaŋ ni dek. Nəjalaki ahər ke ere ya əjənaki nu ni do ; nəjalaki ahər ti ke ere ye ti əjənaki mis ndahaŋ ni dek sawaŋ. Nagraj nahkay ti, nawayay ti Melefıt məhəŋgay tay.

11

¹ Nahkay grum zlam dek akada goro ya nagraj ni ; nu day nəbu nagraj zlam dek akada ge *Krist ya agray ni.

Məfakabu zlam ka ahər

² Nəgri səsı ana kuli ađaba kəbum kəjalumku ahər a zlam bu dek, kəgəsumkabə pakama ya təhu mək nəcahi ana kuli na.

³ Ay ti ere ye ti nawayay ti kicəm lala ni ti nihi : agur zawal dek ti *Krist ; agur wal ti zal ; agur Krist ti Melefıt.

⁴ Tamal ti zal ahəŋgalay Melefıt ahkay do ni ahəŋgri pakama ge Melefıt ana mis, naŋ əbu əna azana ka ahər nahəma, anjak Bay ya agur naŋ ni.

⁵ Ay tamal ti wal ahəŋgalay Melefıt ahkay do ni ahəŋgri pakama ge Melefıt ana mis, naŋ əbi əna azana ka ahər bi nahəma, anjak bay ya agur naŋ ni. Egi zlam ge mimili, akada ga wal ya əwəskaba ahər a ndələb ni.

⁶ Nahkay tamal wal əwayay məfakabu azana ka ahər do nahəma, hojo məwəskaba, nani dek zlam bəlaŋ. Ay kəsəruma wal ya ti əwəskaba ahər a ahkay do ni ekelkia məhər a asay mimili ti ahər ədəm məfakabu azana ka ahər.

⁷ Zal zla nahəma, ahər ədəm əfakabu azana ka ahər ba, ađaba Melefıt əgraya naŋ ka mazavu gayaŋ ga mədəfaki njədə gayaŋ a. Wal ti ni Melefıt əgraya naŋ ga mədəfaki njədə ga zal a.

⁸ Melefıt əgraya zal a ti əna jamaŋgay ge mis walana do, əgraya wal əna jamaŋgay ge mis zalana sawaŋ.

⁹ Melefıt əgraya zal a ti azuhva wal do. Əgraya wal azuhva zal a sawaŋ.

¹⁰ Nahkay ti ahər ədəm wal məfakabu azana ka ahər, ga mədəfakiani maslaŋa əbu agur naŋ. Agray nahkay ti azuhva *məslər ge Melefıt.

¹¹ Ku tamal nahkay nəŋgu ni, afa geli ndam ga Bay geli ni ti wal anjəhadıvu a ahar vu ana zal, zal day anjəhadıvu a ahar vu ana wal.

¹² Wal ti Melefıt əgraya naŋ əna jamaŋgay ge mis zalana, zal ti ni wal ewi naŋ. Ay mis dek ti Melefıt əgraya tay a.

¹³ Jalum a ahər gekuli bu lala day nimi : tamal wal ahəŋgalay Melefıt məfakabu azana ka ahər do ni ti əbəlay aw ?

¹⁴ Mis dek təsəra, tamal zal agalkabu ahər ti nani zlam ge mimili do aw ?

¹⁵ Ay wal ti ni tamal agalkabu ahər nahəma, nani zlam məələni dal-dal do waw ? Melefıt əgray məhər ga wal mədək zilip ti ga maŋgah ahər gayaŋ a kəla ga azana ya amal afakabu, angah ahər gayaŋ əna naŋ ni.

¹⁶ Maslaŋa ya ti əgəskabu pakama hini ya nədəm ni do ni ti si mici lala : leli magray ti nahkay, ndam ga Yezu ya *təcakalavu a kəsa gərgərani bu ni dek tagray nahkay, tədəbay divi nahəŋ do.

Məzum dəfge Melefıt

¹⁷ Pakama nahəŋ əbu nəhi ana kuli, a huf ga pakama nani bu nahəma nəgri səsı ana kuli do simiteni. Ađaba ere ye ti kəgrum ni əzoru kuli kama do, ahəŋgaroru kuli kələŋ sawaŋ.

¹⁸ Ma ya nəhi ana kuli enjenjeni nahəma, nihi : Nici, təhu ahkado ka ya ti kacakalumvu ni ti kəbum kicirəmvu. Tədəm nahkay ti nətamahay ma gatay ni ahar gədəkani jiri eədəŋ.

¹⁹ Ləkələm kicirəmvu nahkay ti əgəski, ađaba Melefıt əwayay ədəfaki nday ya təfəki ahər ka Yezu lala ni, ti mis dek təsər tay.

²⁰ Nahkay ka ya ti ləkələm kəbum kacakalumvu kəzumum ni ti dəf ga Bay geli do.

²¹ Ađaba kəkakalumva nahkay ti, ku way way do azum zlam zlam gayaŋ ; mis ndahaŋ ləwir awər tay, mis ndahaŋ ti ni zum abazl tay.

²² Tamal kawayum məzumum zlam akaba misəm zlam nahəma, kəzumumbiyu a magam, kisəmbiyu a magam gekuli do aw ? Nahkay ti kəməŋjumləŋ kə ndam ge Melefıt ni ti akada nday zlam masakani zla do aw ? Kawayum kəbumki mimili ka ndam ya ti zlam gatay əbi ni zla do aw ? Nihi nahəma, nəhi mam ana kuli mam ? Nəgri səsı ana kuli zla tək ? Aha, nəgri səsı ana kuli do simiteni.

²³ Pakama ya nəhi ana kuli ni ti, nani ma ga Bay geli Yezu. Pakama gani nihi : A huf ga məlavad ya tara təgəsi Bay geli Yezu ana ndam məgur ndam *Zude ni bu ni ti, Yezu əzay *dipeŋ,

²⁴ əgri səsı ana Melefıt, əsekaba, ədəm : « Hini hi ti aslu ga vu goro, navay ti ga məhəŋgay kuli. Grumoru nahkay, ti kəjalumku ahər. »

²⁵ Nahkay day ka ya ti tüzuma zlam na ändava nahëma, äzay hijiyem akaba zum, ädäm : « Äna zum ge hijiyem hini ti Melefit awëlkabu pakama gayan akaba ge mis ; mawëlvani nani ti mawëni. Awëlkabu ti äna mimiz ga vu goro. Grumoru nahkay. Ka ya ti ekisum akada hini lu ni ti käjalumku ahär ka ahar bëlanj. »

²⁶ Bay geli ädäm nahkay ti, awayay adafaki ti ka ya ti kəzumum dipen akada hini akaba kisum zum akada hini nahëma, kädëfumiki ana mis ti täsär Bay geli ämëta. Akädëfumikioru ana tay duk abivoru ana manja gayan a.

²⁷ Nahkay ti maslanja ya ti azum dipen ahkay do ni esi zum ge hijiyem ga Bay geli, äjalaki ahär do ni ti, ägudara zlam a, adaba ämənjalənj ka vu ga Bay geli akaba mimiz gayan ni akada zlam masakani.

²⁸ Nahkay zla nahëma, ahär ädäm ku way way do mäsärkaba majalay ahär gayan a lala day kwa ti mähzum, mïsi.

²⁹ Adäba maslanja ya ti azum, esi, äsärkaba vu ga Bay geli a do ni ti, nanj nanjani agray ti Melefit mätraë nanj.

³⁰ Mis kay e kidinj geküli bu tēbesey do, ndahan njäda äfanj kà tay bi, ndahanj ti ni tāmət ti, azuhva zlam gani nani.

³¹ Tamal ti mäsärkaba majalay ahär geli a lala ti, amal Melefit ätraë leli ndo.

³² Bay geli atraë leli ti, acahi zlam ana leli, adäba awayay ti ka ya ti amawäl ndam ga *duniya äna seriya ni ti äwäl leli akaba tay ba.

³³ Nahkay bëza ga mmawa goro ni, ka ya ti kacakalumvu ga məzum daf ge Melefit nahëma, jəgum mis dek tinjikaba day.

³⁴ Tamal maslanja gani ləwir awər nanj nahëma, mähzumbiya zlam a magam a day. Do ni ti, ka ya ti käcalumva ni ti, akəgrum ti Melefit mähwäl küli äna seriya.

Ma ndahanj ni ti, nu eninjua day kwa ti anəslamalakabu tay.

12

Njäda ga magray tawi gərgərani ya Məsuf Njəlatani avi ana mis ni

¹ Bəza ga mmawa goro ni, nihi ti nəzlapaki ka njäda ga magray tawi gərgərani ya *Məsuf Njəlatani avi ana mis ni. Nawayay ti kicüm ma gani lala.

² Serumki ka ya ti lekələm kəbum kəgrum pəra nahëma, kiguma evidi ga pəra nday nana. Pəra nday nani ku tamal təzlapay koksah nəngu ni, təbia küli a zlam magudarani va.

³ Nahkay zla nahëma, nəhi ana küli vay-vay : Maslanja ya ti njäda ga *Məsuf ge Melefit äniyivi ni ti ngay Melefit mëtikwesla Yezu a ti ädäm do. Ay maslanja ya ti ädäm : « Yezu

Bay geli » ni ti, maslanja nani ädäm nahkay ni ti äna njäda ga Məsuf Njəlatani ededinj.

⁴ Njäda ga magray tawi ya Məsuf Njəlatani avi ana mis ni ti təbu gərgəri kay, ay Məsuf Njəlatani gani ti bëlanj.

⁵ Tawi ya ti Bay geli avi ana mis ga magrani ni ti təbu gərgəri kay, ay Bay geli gani ti bëlanj.

⁶ Divi ya Melefit avi ana mis ga magray tawi ni ti təbu gərgəri kay, ay Melefit gani ti bëlanj : agray ti mis dek tägray tawi gani nani dek ti nanj.

⁷ Nahkay Melefit adafaki njäda ga Məsuf Njəlatani gayan a manjəhad ga ku way way do geli bu dek. Agray nahkay ti ga məjənavani äna nanj e kidinj geli bu.

⁸ Ana mis ndahanj nahëma, Məsuf Njəlatani avi njäda ana tay ti täsär majalay ahär sulumani ge Melefit ti təhəngri ana mis, təjənaki tay äna nanj. Ana mis ndahanj ti Məsuf gani bëlanjani ni avi njäda ana tay ti täsär ere ye ti Melefit awayay ni ti təhəngri ana mis.

⁹ Ana mis ndahanj ti Məsuf gani bëlanjani ni avi njäda ana tay ti täfäki ahär ke Melefit tətam mis ndahanj. Ana mis ndahanj ti Məsuf gani bëlanjani ni avi njäda ana tay ti təhəngaraba mis a armawər ba.

¹⁰ Ana mis ndahanj ti avi njäda ana tay ti tägray zlam ya mis tipi day-day ndo ni. Ana mis ndahanj ti avi njäda ana tay ti təzlapay pakama ge Melefit ana mis. Ana mis ndahanj ti avi njäda ana tay ti täsärkaba Məsuf ge Melefit a nday ata məsuf magədavana. Ana mis ndahanj ti avi njäda ana tay ti təzlapay ma həma gərgərani ya nday ndayani täsär do ni. Ana mis ndahanj ti ni avi njäda ana tay ti təhəngaraba ma həma gərgərani ya nday ndayani täsär do na ni.

¹¹ Tawi gani nani gərgərani ni dek ti Məsuf bëlanjani gani nani agray. Avi njäda gərgərani ana ku way way do akada gayan ya awayay ni.

Leli dek migia akada vu a bëlanj

¹² Məzum mazavu ga vu ge mis. Vu ge mis ti bëlanj, ay ti zlam gərgəri kay täfənj. Ku zlam gərgəri kay täfənj nəngu ni, vu ni ti bëlanj. *Krist day nanj nahkay.

¹³ Nädäm nahkay ti adäba leli dek ku ndam *Zude, ku nday ya ndam Zude do ni, ku evidi, ku nday ya ti evidi do ni, leli dek Melefit äbara leli äna Məsuf bëlanjana, migia akada vu a bëlanj. Avia Məsuf gayanj bëlanjani na ana leli a : Məsuf gani nani ti akada ga yam ya təcahiaya ana mis a ti esi gira ni.

¹⁴ Nahkay zla ti zlam ya täfənj kà vu ge mis ni ti bëlanj do ; nday kay.

¹⁵ Bi asak adäm : « Nu ahar do, nahkay nu nəfənj kà vu bi. » Ku tamal ädäma nahkay nəngu ni, nanj äfənj kà vu ni va bi aw ?

¹⁶ Ahkay do ni bi slimi adəm : « Nu eri do, nahkay nu nəfəŋ kà vu bi. » Ku tamal adəma nahkay nəŋgu ni, nanj àfəŋ kà vu ni va bi aw ?

¹⁷ Tamal mis vu gayanj ni dek eri, zlam ndahanj təfəŋ bi ti, eci slimi ti àna mam ? Ahkay do ni bi tamal vu gayanj ni dek slimi ti, ezə zlam ti àna mam ?

¹⁸ Ay ti Melefit àgraya vu ge mis a nahkay ndo. Àgraya mis a ti, zlam təfəŋ gərgəri kay, abafəŋ tay kà vu ni bəlanj àna bəlanj ka mawayay gayanj.

¹⁹ Tamal zlam ya təfəŋ kà vu ni dek zlam bəlanj, nday gərgəri do nahəma, vu ni àbu mba waw ?

²⁰ Ay ti Melefit àgraya mis a nahkay ndo. Àgraya vu na ti zlam təfəŋ gərgəri kay, vu ni bəlanj.

²¹ Bi eri ahi ana ahar : « Nəwayay kur do » ni ti, esliki məhiani tata waw ? Ahər day bi ahi ana asak : « Nəwayay kur do » ni ti, esliki məhiani tata waw ? Aha ! Tisliki mədəmani do ;

²² zlam təfəŋ kà vu ya mis tədəm njədə təfəŋ kà tay bi ni, ay zlam nday nani ti tagray təwi dal-dal. Tamal təhəlfəŋa tay kà vu na ti vu ni àgray təwi do.

²³ Ay zlam ndahanj təfəŋ kà vu ya mədəm tislari aranjə ndo ni, zlam nday nani ti məfi ahər ana tay tətama zlam ndahanj na. Zlam ndahanj təfəŋ kà vu ya mədəm mis tiji ba asay mimili ni, manjah tay àna zlam sulumani.

²⁴ Zlam ndahanj təfəŋ kà vu ya mədəm mis tiji ni ; məbəki zlam sulumani ka tay do. Nahkay Melefit àgraya vu ge mis a nahəma, awayay ahi ahər ana zlam ya mədəm tislari aranjə ndo ni àtama zlam ndahanj na.

²⁵ Àgra nahkay ti, awayay ti vu ge mis èsevu ba, awayay ti zlam ya təfəŋ kà vu ni dek tığray təwi ka ahar bəlanj, təjənavu e kidij gataj bu.

²⁶ Nahkay tamal zlam bəlanj ya àfəŋ kà vu ni acakay daliya ti zlam ndahanj ni dek təcakay daliya daya. Tamal tazləbay zlam bəlanj ya àfəŋ kà vu ni ti zlam ndahanj ni dek təmərnu daya.

²⁷ Lekələm zla ti, lekələm dek vu ge Krist. Nahkay ku way way do gekəli dek àfəŋ kə Krist akada ga zlam ya təfəŋ kà vu ge mis ni.

²⁸ Nahkay e kidij ga ndam ge Krist ya *təcakalavu ni bu nahəma, Melefit àbəhad enjenjeni ti ndam *asak. Ye cə ti ndam ya təhəŋgri pakama ge Melefit ana mis ni, ya mahkar gani ndam ya ti təcəhi zlam ana mis ni. Mək àbəhad ndam ya tagray zlam ya mis tiji day-day ndo ni, ndam ya ti təhəŋgaraba mis a arməwər ba ni, ndam ya ti təjənav mis ni, ndam ya ti tədəfiki divi ana mis ni akaba ndam ya ti təzlapay ma həma gərgərani ya ti nday ndayani təsər do ni.

²⁹ Melefit àbəhad mis ni dek ti ndam asak aw ? Mis ni dek ti nday ndam ya ti təhəŋgri pakama ge Melefit ana mis ni aw ? Mis ni dek ti nday ndam macəhi zlam ana mis aw ? Mis ni dek ti nday ndam ya ti tagray zlam ya ti mis tiji day-day ndo ni aw ?

³⁰ Mis ni dek ti nday ndam mahəŋgaraba mis a arməwər ba waw ? Mis ni dek ti nday ndam ya ti təzlapay ma həma gərgərani ya nday ndayani təsər do ni aw ? Mis ni dek ti nday ndam mahəŋgaraba ma həma gərgərani ya nday ndayani təsər do na ni aw ? Aha, nahkay do !

³¹ Ay ti njədə ga *Məsuf Njələtani ya avi ana mis ni ti ndahanj gədəkani tətam ndahanj. Nahkay ti hindəm nday nani kay.

Nihi nahəma, nədəfiki divi nahaj ana kəli. Divi nani ti sulumani dal-dal, àtam ndahanj ni dek.

13

Mawayavani ti àtam zlam ndahanj dek

¹ Ku nəzlapay ma həma gərgərani ya nəsər do ni, ku ma həma ge mis ku ma ga *məslar ge Melefit nəŋgu ni, tamal nəwayay mis do nahəma, nahənday akada ga ara ahkay do ni akada ga çonjonu ya təsi aday ana tay, təhənday ni cilij.

² Ku nəhəŋgri ma ge Melefit ana mis, ku nəsəra zlam a dek, ku nəsəra zlam manjahani ge Melefit na dek, ku nəfəkia ahər ke Melefit a dal-dal àtama mis ndahanj a, nahkay nisliki məhiani ana həma təsləkaba a məlanj gataj ni ba mək təsləkaba ededij a nəŋgu ni, tamal ti nəwayay mis do nahəma, nisli aranjə do.

³ Ku nidiaba zlam goro a dek ana ndam talaga, ku nəgəskabu ti mis tēviyek nu adəba nəfəkia ahər ka Yezu a nəŋgu ni, tamal nəwayay mis do nahəma, nəŋgətiki aranjə do.

⁴ Maslanja ya ti awayay mis ni ti anjəhad ahəmamam ? Maslanja gani nani ti ebesi ana mis, agri sulum ana mis, àgraləŋ solu kə mis do, eji zlabay do, àzay ahər gayanj nanj gədəkani do.

⁵ Àgray zlam ge mimili do, àwayi zlam ana hud gayanj cilij do, àzum bəruv weceweci do, àgəs zlam ya mis tagudari ni a bəruv vu do.

⁶ Maslanja gani nani ti zlam ge mis ya tığudar ni əsi bi ; amərnu àna zlam jireni ge mis ya tagray ni,

⁷ ambərfəŋa zlam ya mis təgri na dek kà tay a, agəskabu pakama ge mis, awayay ti zlam ge mis ya tagray ni dek mālā kigeni, àmbrəŋ mawayay mis day-day do.

⁸ Maslanja ya awayay mis nahəma, mawayay mis gayanj ni àndav day-day do. Pakama ge Melefit ya tədəm àna njədə ga Məsuf gayanj ni ti, a vad nahaj atəmbrəŋ, atəhəŋgri ana mis va do. Ma həma gərgərani ya mis təzlapay tay àna njədə ga *Məsuf

Njêlatani, têsar tay do ni ti, a vad nahan atambran tay, atazlapay tay va do. Mêsar zlam ge mis ya têsar âna njêda ga Mêsuf Njêlatani ni ti, a vad nahan Mêsuf Njêlatani amêvi njêda gani ana tay va do.

⁹ Zlam nday nani atagravu nahkay ti, adaba nihi ti ere ya mêsar ni ti mêsaraba dek fan ndo, ahêcivku ana leli ; pakama ge Melefit ya mähəngri ana mis âna njêda ga Mêsuf gayan ni ti mädəməba dek fan ndo, ahêcivku ana leli.

¹⁰ Ay ka ya ti Melefit emendeveŕiŕa tawi gayan a ni ti, ere ye ti ahêci leli ni ti amələbi va bi.

¹¹ Nädəm nahəma, ka ya ti nu a wur bu ni ti nêzlapay akada ga baza ni, nêjalay ahär akada ga bəza ni, nädəgəzl zlam akada ga bəza ni. Ay ka ya ti nigia gädakana ni ti, nəmbrəŕa zlam ga bəza ya tagray na, nàgray va do.

¹² Nahkay day, nihi ti mipi Melefit lala do, akada geli ya mipi vu geli a kutrum magədavani bu mipi lala do ni : ka fat gani nani ti emipivu akaba Melefit e eri vu e eri vu lala. Nihi ti nəsər Melefit lala fan do, ay ka fat nani ti anəsər nan lala akada gayan ya əsəra nu a ni.

¹³ Nihi ti zlam mahkər təbu kanğaya : mäfəki ahär geli ya mäfəki ke Melefit ni, məsər zlam geli ya məsər Melefit amagray zlam dek sulumani ni, akaba mawayavani geli ya mawayumvu ni. Ay e kidin ga zlam mahkərani nday nani bu ni ti, ere ye ti ətam ndahan ni ti mawayavani geli ya mawayumvu ni.

14

Njêda ga Mêsuf Njêlatani ya avi ana mis ni

¹ Nahkay zla nahəma, zum njêda gekuli ti kawayum mis. Hindəm njêda ga *Mêsuf Njêlatani ya avi ana mis ni kay. Ahar gädakani hindəm njêda ga mähəngri ma ge Melefit ana mis.

² Adaba mam, maslaŕa ya ti azlapay ma həma gərgərani ya nan nanani day əsər do ni ti, əzlapi ana mis do, azlapi ti ana Melefit cilin. Nahkay ti maslaŕa ye eci ma gayan ni əbi ; maslaŕa nani adəm pakama *manğahani ge Melefit âna njêda ga Mêsuf Njêlatani cilin.

³ Ay maslaŕa ya ti ahəngri ma ge Melefit ana mis ni ti əhi ana Melefit do, əhi ana mis âna ma həma gatay. Nahkay ma ya əhi ana tay ni avi njêda ana tay, əjənaki tay, azoru tay kama e divi ge Melefit vu.

⁴ Maslaŕa ya ti azlapay ma həma gərgərani ya nan nanani day əsər do ni ti azoru ahär gayan kama e divi ge Melefit vu cilin. Ay maslaŕa ya ahəngri ma ge Melefit ana ndam ga Yezu âna ma həma gatay ni

ti ma gayan azoru tay dek kama e divi ge Melefit vu.

⁵ Nu nawayay ti lekulum dek kəzlapum ma həma gərgərani ya ti lekulum lekulumeni day kəsərüm do ni, ay ti nawayay ahar gädakani ti kähəngri ma ge Melefit ana mis. Maslaŕa ya ti ahəngri ma ge Melefit ana mis ni ti ətama maslaŕa ya ti azlapay ma həma gərgərani ya nan nanani day əsər do na, ahkay do ni si ahəngriaba ma həma ya azlapay ni ana tay a kwa. Tamal ahəngriaba ana tay a nahəma, ma gayan ni azoru ndam ga Yezu kama kama e divi ga Yezu vu.

⁶ Nihi nahəma, bəza ga mmawa goro ni, bi nakoru afa gekuli, nəhi ma ana kuli âna ma həma gərgərani ya leli dek məsər do ni ti, ma goro gani əjənaki kuli ti ahəmamam ? Ahär adəm nakoru afa gekuli ti nanğahadi pakama manğahani ge Melefit ana kuli, nädəfiki məsər zlam ana kuli, nəhəngri ma ge Melefit ana kuli, ahkay do ni nəcahi zlam ana kuli. Tamal nàgra nahkay day kwa ti nəjənaki kuli a do aw ?

⁷ Məzum mazavu ga zlam ge mereki, bi slelim, bi tində. Zlam nday nani ti tähənday ka ahär gatay do. Nahkay tamal kəsər miveni lala do ni ti, ku kivi slelim, ku tində nəngu ni mis təsərka ba ge mereki weley do.

⁸ Nahkay day tamal kəsər mivi slimi cicek do ni ti, mis atlaslamalavu, atədəm hini cicek ga kadvu ti ahəmamam ?

⁹ Lekulum day nahkay : ka ya ti kazlapum ma həma ya lekulum lekulumeni kəsərüm do, mis ndahan day təsər do ni ti mis etici ma gekuli ya kədəmmum ni ti ahəmamam ? Ma gekuli ni ma masakani.

¹⁰ Ma həma təbu kay a duniya bu, ku ma həma weley weley do dek ndam ga həma gani tici.

¹¹ Ay tamal nəsər ma həma ga maslaŕa ya ti azlapay ni do ni ti nu nigia zal zuh molaran gayan a, nan day əgia zal zuh molaran gə a.

¹² Nəhi ana kuli nahəma, əgia kihindəm njêda ga Mêsuf Njêlatani ya avi ana mis ni kay ti, hindəm ahar gädakani ti njêda gani ya təzoru ndam ga Yezu kama e divi gayan vu ni.

¹³ Nahkay maslaŕa ya ti azlapay ma həma ya nan nanani day əsər do ni ti mähəngalay Melefit ti məvi njêda ga mähəngriaba ma gayan ya adəmaya ni ana mis a.

¹⁴ Tamal nahəngalay Melefit âna ma həma ya nu nuani day nəsər do ni ti məbərüv goro amər âna zlam ya nahəngalay ni, ay ka ya ti nahəngalay nahkay ni ti zlam goro ya nêjalay ni əbi.

¹⁵ Nahkay nàgray ahəmamam ? Anahəngalay nan ti âna ma həma ya nu nuani day nəsər do, Mêsuf Njêlatani avu njêda gani ni, ay anagray nahkay cilin do : anahəngalay nan âna ma həma goro, anəjalaki ahär daya. Nahkay day enidi

limis ti àna ma hëma ya nu nuani day nësër do, Mësuf Njêlatani avu njêda gani ni, ay anagray nahkay ciliŋ do : enidi limis àna ma hëma goro, anajalaki ahâr daya.

¹⁶ Nêdëm nahkay ti kamam ? Nêdëm nahkay ti, tamal kagri sùsi ana Melefít àna ma hëma ya nak nakani day kësër do, Mësuf Njêlatani avuk njêda gani ni, mæk bi maslaŋa naharj àhurkiviya ke kuli ge mici ere ye ti kêdëmum na ti, maslaŋa gani nani esliki mêdëmani « Aya nahkay » aw ? Èsliki mêdëmani do, adaba èci pakama gayak ya kêdëm ni ndo.

¹⁷ Nak nakani ti kèbu kagri sùsi ana Melefít lala, ay maslaŋa nani ti ma gayak ya kêdëm ni àzoru narj kama e divi ge Melefít vu do.

¹⁸ Nu ti nêgri sùsi ana Melefít dal-dal, adaba nêzlapay ma hëma gërgërani ya nu nuani day nësër do ni nêtama kuli a dëk.

¹⁹ Ay ka ya ti ndam ga Yezu tækakalava nahëma, hojo nêdëmaya ma zlam àna ma hëma goro ya nêjalaki ahâr na ga macahi zlam ana mis ndahanj, ere gani nêdëmaya ma dëbu ehimeya àna ma hëma ya nu nuani day nësër do ni.

²⁰ Bëza ga mmawa goro ni, nawaway ti kâjalumki ahâr ka zlam nday ndani akada ge mis gëdákani ni. Àki ka zlam magëdavani ti nawaway ti kâjalumki ahâr akada ga bëza ci6-ciëni ya têsër magudar zlam do ni. Ay àki ka zlam ndahanj nahëma, nawaway ti kâjalumki ahâr akada ge mis gëdákani ni.

²¹ Àbu mëbëkiani a Wakita ge Melefít bu nahkay hi :

« Bay Melefít àdëm : “Anëhi ma ana nday hini.

Ma gani nani ti ndam mirkwi atëhi ana tay àna ma hëma naharj.

Ay ku tamal nagray nahkay nêngu ni atëgaskabu ma goro ni do.” * »

²² Nahkay ti ma hëma ya mis têsër do ni adëfiki zlam ti ana ndam ya tëfëki ahâr ke Melefít ni do, adëfiki ti ana ndam ya tëfëki ahâr ke Melefít do ni sawarj. Ma ge Melefít ya tãhëngri ana mis ni ajënaki ndam ya tëfëki ahâr ke Melefít do ni do, ajënaki ti ndam ya tëfëki ahâr ke Melefít ni sawarj.

²³ Nahkay ka ya ti lekulëm ndam ga Yezu kækakalumva dëk ka mëlaj bëlajana nahëma, bi lekulëm dëk kazlapum ma hëma gërgërani ya lekulëm lekulëmani day kësërum do ni, mæk ndam ndahanj tãhërkivaya ke kuli a. Ndam nday nani ti bi tawayay tici ere ye ti kêdëmum ni ahkay do ni bi tëfëki ahâr ke Melefít ndo. Ma gekuli ya kêdëmum ni ti etici aw ? Etici do ! Nahkay atëhi ana kuli lekulëm ndam seteni do aw ?

²⁴ Ay bi lekulëm dëk kèbum kãhëngrumi ma ge Melefít ana mis ti, mæk maslaŋa naharj àhurkiviya ke kuli a. Maslaŋa gani nani ti bi àfëki ahâr ke Melefít do ahkay do ni bi awayay eci ere ye ti kêdëmum ni. Emicia ma gekuli ya kêdëmum na dëk ti, amasër narj bay magudar zlam, Melefít amägës narj àna seriya.

²⁵ Eslini ere ya a mëbëruv gayarj bu ni dëk amangazlavaya ka dala. Nahkay ti amazlëbay Melefít, amëhëngrioru ahâr a had meleher ndifëni a had, amëhi ana kuli Melefít narj àbu e kidiŋ gekuli bu edëdiŋ.

Ka ya ti kacakalumvu ni ti grum zlam kigeni

²⁶ Bëza ga mmawa goro ni, nëhi mam ana kuli mam ? Ka ya ti kacakalumvu ni ti ku way way do *Mësuf Njêlatani avi njêda ga magray zlam : maslaŋa naharj bi edi limis, maslaŋa naharj bi acahi zlam ana mis, maslaŋa naharj bi azlapi pakama *mangahani ge Melefít àna mis, maslaŋa naharj bi azlapay ma hëma ya narj narjani day àsër do ni, maslaŋa naharj bi ahëngaraba ma hëma ya narj narjani day àsër do ni. Ay ere ye ti këgrum ni dëk ti ahâr àdëm azoru mis kama e divi ge Melefít vu kwa.

²⁷ Tamal mis tãzlapay ma hëma gërgërani ya nday ndayani day têsër do ni ti tãzlapay bëlaj àna bëlaj. Mis cù, mahkër tãzlapay ciliŋ, àtamkia ba. Ahâr àdëm mis naharj day ahëngaraba pakama gana kwa.

²⁸ Ay tamal maslaŋa àbi ga mahëngarabana bi ti, ahâr àdëm maslaŋa ya ti awayay azlapay ni àzlapay e kidiŋ ge mis macakalavani ni bu ba. Ahâr àdëm mëlzlapay ana ahâr gayarj gayarjani akaba ana Melefít ciliŋ.

²⁹ Ndam ya ti Mësuf Njêlatani avi njêda ana tay ga mëhëngri pakama ge Melefít ana mis nahëma, mis cù, mahkër tãzlapay ciliŋ : mis ndahanj ni ti tãbi slimi, ma gatay ni kigeni tæk kigeni do waw.

³⁰ Tamal mis àbu ahëngri ma ge Melefít ana mis, mæk Melefít àvia ma naharj a ana mis naharj ya narj àbu manjehadëni digusa na ti, ahâr àdëm maslaŋa ya ti narj àbu azlapay ni mëlakakaba day.

³¹ Lekulëm dëk kãhëngrumi ma ge Melefít ana mis tata, ay ti kêdëmum bëlaj àna bëlaj kwa. Ahâr àdëm pakama gekuli ya kêdëmum ni ti mis dëk têsër zlam àna narj, mis dëk tãngët njêda àna narj.

³² Njêda ya Mësuf Njêlatani avi ana mis ga mëhëngri pakama ge Melefít ana mis ni ti, mis ya tëbu àna njêda gani nani ti tisliki mazlapani àna narj ka mawayay gatay tata.

³³ Adaba mam, Melefít awayay ti mis tãgray zlam kwanja kwanja ba. Narj awayay ti mis tãgray zlam kigeni, ti tãnjehadëkabu àna sulumani.

Nawayay ti kôgrum akada ga ndam ga Yezu ya *tacakalavu a kesa ndahanj bu dek ni.

³⁴ Nahkay ka ya ti kacakalumvu nahama, ahâr âdâm wâl tázlapay ba. Têvi divi ana tay ga mazlapani ba. Ahâr âdâm tãhãngriuru ahâr a had ana zawal, akada ge Melefit ya âdam a Wakita gayanj bu ni.

³⁵ Tamal tawayay têsar zlam ti, tôru tihindifnja kâ zawal gatay a magam a. Adaba wal azlapay e kidinj ge mis macakalavani bu ni ti âbelay do timey.

³⁶ Nêdâm nahama, pakama ge Melefit ânjaki enji ti afa gekuli aw? Ahkay do ni Melefit âhi pakama gayanj ti ana kuli cilinj aw?

³⁷ Mis ndahanj e kidinj gekuli bu têdâm nday tâbu âna njêda ga Mêsuf Njêlatani, têdâm tislîki mähãngri pakama ge Melefit ana mis. Tamal mis âdâm nahkay ti ahâr âdâm agêskabu pakama goro ya nêbiki ana kuli ni ti divi ga Bay geli ya âvi ana kuli ni.

³⁸ Maslaja ya ti agêskabu pakama hini do ni ti Melefit day agêskabu nanj do bilegeni.

³⁹ Nahkay zla nahama, bêza ga mmawa goro ni, hindâm njêda ga Mêsuf Njêlatani ga mähãngri pakama ge Melefit ana mis. Hindâm njêda gani nani kay. Kêcumfênja mis ga mazlapay ma hema gergêrani ya nday ndayani day têsar do na ba.

⁴⁰ Ay zlam ya kôgrum ni dek ti kôgrum kwanja kwanja ba, grum ti âna divi gani.

15

Yezu Krist âmeta mak ângaba e kisim ba ededinj a

¹ Bêza ga mmawa goro ni, nawayay nêhãngri eri ana *Ma Mûweni Sulumani ya nêhi ana kuli ahaslani ni. Lekulâm kêgêsumkabâ ma na, kâbum kôgrum tawi âna nanj, kêmbrênjum do.

² Ma Mûweni Sulumani ya nêhi ana kuli ni ti Melefit ahãngay kuli âna nanj. Ay tamal kêmbrênjuma pakama ya nêhi ana kuli na ti, mæfaki ahâr gekuli ka Yezu ni êgia zlam masakana.

³ Pakama ya tâhu enjenjeni, nu day nêhi ana kuli ni ti nahkay hi: *Krist ti âmet azuhva zlam magudarani geli. Ere gani âgravu ti akada ya âbu mæbækiani kwa ahaslani a Wakita ge Melefit bu ni.

⁴ Âra âmeta ti tili, mak a vad ya mahkêr gani ti ângaba e kisim ba. Ere gani âgravu akada ya âbu mæbækiani kwa ahaslani a Wakita ge Melefit bu ni.

⁵ Âra ângaba ti ângazlivu ana Piyer, mak ângazlivu ana ndam *asak gayanj kru mahar cœni ni.

⁶ Âra ângazliva ana tay a ti ângazlivu ana bêza ga møj geli ndahanj macakalavani têtam diñ diñ zlam. Kwa kani mis ndahanj

e kidinj gatay bu ahâr gædakani tâbu âna sifa, mis ndahanj ti ni têtamata.

⁷ Kêløj gani ângazlivu ana Zek, ângazlivu ana ndam asak gayanj dek daya.

⁸ Kêløj ge mis nday nani dek ti ângazlivu ana nu, nu ya ti akada ga wur ya ti tiwi kiyi gani ênjiju ndo ni.

⁹ Nêdâm nahkay ti adaba ndam asak ndahanj ni dek têtam nu. Nu ti giri-giri agaski tázalay nu zal asak ga Yezu do, adaba ahaslani nêgria daliya ana ndam ge Melefit a.

¹⁰ Ku tamal nahkay nêngu ni Melefit âgrua sulum gayanj a, nigia akada ya ti kêsarum nu kani na. Melefit âgru sulum gayanj ti masakani do, adaba nêgra tawi a âtama ga ndam asak ndahanj na dek. Ay nêgray tawi ti âna njêda goro goroani do, nêgray ti âna *sulum ge Melefit ya âgru ni.

¹¹ Ku nu nêhioru Ma Mûweni Sulumani ana mis ahkay do ni ndam asak ndahanj ni têdamoru nêngu ni, ma geli ni dek ma bêtanjani. Pakama gani akada ya nêhi ana kuli, lekulâm day kêgêsumkabu ni.

Mis âmeta ti amãngaba e kisim ba ededinj a

¹² Nahkay ti leli mæbu mæhi ana mis *Krist âmeta mak ângaba e kisim ba. Leli mædâm nahkay ti, mis ndahanj e kidinj gekuli bu têdâm mis atãngaba e kisim ba do ni ti ahãmamam?

¹³ Tamal mis atãngaba e kisim ba do ededinj ti, akal Krist day ângaba e kisim ba ndo kwa.

¹⁴ Tamal Krist ângaba e kisim ba ndo ededinj a ti, akal *Ma Mûweni Sulumani ya mæhi ana mis ni ma masakani, lekulâm day káfumki ahâr ka Yezu ti masakani.

¹⁵ Tamal nahkay ededinj ti, mæsækadia malfada ana kuli âna slimi ge Melefit a, adaba mædâm Yezu Krist âmeta mak Melefit ahãngaraba nanj a. Ay tamal mis tãngaba e kisim ba do ni ti, akal Yezu day Melefit ahãngaraba nanj a ndo kwa.

¹⁶ Nêdâm nahkay ti, tamal mis tãngaba e kisim ba do ededinj a ti, akal Krist day ângaba ndo kwa.

¹⁷ Tamal Krist ângaba e kisim ba ndo ededinj a ti, akal mæfaki ahâr gekuli ka nanj ni masakani kwa. Tamal nahkay ti, akal lekulâm kâbum âna zlam magudarani gekuli kekileña, Melefit âmbêrfênja kè kuli a ndo.

¹⁸ Nahkay ti ndam ya tæfaki ahâr ke Krist, têtam ni ti tija gweha.

¹⁹ Leli mæfaki ahâr ke Krist ti mâhãngay leli, ay tamal ahãngay leli ka ya ti leli mæbu âna sifa ka dala ni cilinj ti, akal mäsay cicihî matam mis ndahanj ni dek.

²⁰ Ay ti Krist ângaba e kisim ba ededinj a. Ângaba enji ge mis a dek akada ga zlam ya aňgazlay eri ni. Ângaba nahkay ti, adafaki ti mis dek atãngaba e kisim ba daya.

²¹ Àgray ti mis dek tàmət ti mis bəlan, nahkay day àgray ti mis atəngaba e kisim ba ni ti mis bəlan.

²² Nədəm nahəma, leli dek ti bəza ga Adam, nahkay məmət akada gayan ni. Nahkay day leli dek aməngaba e kisim ba, aməngət sifa ti azuhva Krist.

²³ Ay ti mis ni dek atəngaba e kisim ni ba ni ti àna sarta gatay. Àngaba enjenjeni akada ga zlam ya aŋgazlay eri na ti Krist, mək ka ya ti aməngaba ni ti amahəngaraba ndam ya təfəkia ahàr a ni ka ahar bəlan.

²⁴ Kələŋ gani ti Krist emeyefiŋ kə seteni akaba kà bəbay gatayani akaba kà nday ya ti tagur mələŋ ya agavəla ni dek, aməhəlfəŋa nǰədə kà tay a. Amagray nahkay ti egi mandav ga duniya. Eslini ti aməhəngri bay ga Bəŋani Melefit zlam gayan.

²⁵ Nahkay ahàr àdəm Krist agur zlam dek ga hayaŋani, duk abivoru ana sarta ya ti Melefit aməvi nǰədə ge meyeŋeni kà ndam ezir gayan ni dek.

²⁶ Zal ezir ya Melefit emendeveriŋ mijin naŋ kələŋ ga nday ndahaŋ ni dek ti kisim.

²⁷ Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi : « Melefit àvia nǰədə ge meyeŋeni kà zlam a dek.* » Ku tamal pakama gani nahkay nəŋgu ni, Melefit ya àvi nǰədə ge meyeŋeni kà zlam ni dek ni ti àkibu bi, adaba Krist agur naŋ do.

²⁸ Melefit àvia nǰədə ge meyeŋi kà zlam na dek ana Wur gayan Krist a ti, Wur ni day aməhəngrioru ahàr a had ana Bəŋani Melefit, naŋ ya àvi nǰədə ge meyeŋi kà zlam dek ni. Nahkay ti Melefit aməgur zlam dek akaba mis dek, zlam ya agur do ni ti amələbi.

²⁹ Kəsərum ti mis ndahaŋ təbu *tabaray tay a kəla ga ndam ya təmət ni vu. Mis nday nani ti tabaray tay ti kamam ? Tamal mis təmətə ti təngaba e kisim ba do edediŋ a ti, tabaray mis ndahaŋ a kəla gatay ya təmət ni vu ti kamam ?

³⁰ Tamal mis təngaba e kisim ba do edediŋ a ti, leli ndam *asak ni məgəskabu ti mis təgri daliya ana leli ahəcakiyu ŋgir-ŋgir ka məmətani kəlavad ti kamam ?

³¹ Bəza ga mmawa goro ni, kəlavad nagray daliya, nahəcakiyu ŋgir-ŋgir ka məmətani. Ere ya nəhi ana kuli ni ti jiri edediŋ : adafaki ti, nəbu nəmərnu azuhva kuli adaba kiguma akaba Bay geli Yezu Krist a akada mis bəlanəna ni.

³² E Efez ti nəkadva akada ge mis ya ti akadvu akaba zlam ge gili ya tagray cuday na ni. Nəkadkivu ka zlam ga duniya ndo ; tamal nəkadkivu ka zlam ga duniya ti akal azuaya mam ? Tamal mis təmətə ti təngaba e kisim ba do edediŋ a ti, akal hojo məzumum zlam zlam geli akaba misəm zlam zlam geli, adaba kama kama ti aməmətum. †

³³ Bəza ga mmawa goro ni, kəgosum ahàr gekuli ba : tamal lekulum mis sulumani mək kasawadumkabu kəlavad akaba ndam cuday ti, lekulum day kigum cudayani akada gatay ni.

³⁴ Jalum ahàr lala, kəgudarum zlam akada ga ndam seteni ni ba. Nəhi ana kuli nahəma, mis ndahaŋ təbu e kidiŋ gekuli bu təsər Melefit do. Nəhi ana kuli nahkay ti nawayay ti nəbəkimi mimili ke kuli.

Ka ya ti aməngaba e kisim ba ni ti vu geli ni aməngaba ahəmamam ?

³⁵ Bi maslaŋa adəm ahkado : « Mis àmətə ti aməngaba e kisim ba ti ahəmamam ? Ka ya ti atəngaba ti vu gatay ni atanja ahəmamam ? »

³⁶ Nak gani ya kihindi nahkay ni ti nak moru do aw ? Kizligia hilfi ga zlam gayak a ti vu gani ezi day kwa ti eri gani ni afətaya do aw ?

³⁷ Hilfi ga zlam ya kizligi nani ti aday gani ya adək ni do. Kizligi ti wur gani ciliŋ ; bi kizligi bəza ga *alkama ahkay do ni bəza ga zlam ndahaŋ ni.

³⁸ Kizligia nahkay ti Melefit afətaya naŋ a, adək aday gani. Nahkay aday nani amənjəhad akada ge Melefit ya awayay ni. Wur ga zlam weley weley do dek Melefit afətaya ti, aday gani gərgəri akaba aday ga zlam ndahaŋ ya tafətaya ni dek.

³⁹ Zlam ndahaŋ ya àna sifa ni day nahkay : ku zlam àna sifa weley weley do dek ti, vu gani gərgəri akaba vu ga zlam àna sifa ndahaŋ ni dek. Nahkay ti mis hihiriken, zlam ya àna asak fədani ni, edidiŋ akaba kilif ti vu gatayani dek gərgəri.

⁴⁰ Zlam təbu a huđ melefit bu akada ya təbu ka had ni. Ay mazavu ga zlam ya a huđ melefit bu ni gərgəri akaba mazavu ga zlam ya ka had ni, mazavu ga zlam ya ka had ni day gərgəri akaba mazavu ga zlam ya a huđ melefit bu ni.

⁴¹ Nahkay day fat, kiyi akaba boŋgur təsladay gərgəri. Ku boŋgur e kidiŋ gatayani bu day təsladay gərgəri.

⁴² Ka ya ti mis atəngaba e kisim ba ni day amagravu nahkay. Nədəm nahəma, tilia mis a ti emiziviyu e evid vu, ay ka ya ti aməngaba e kisim ba ni ti, àna vu məweni ya èzi do ni.

⁴³ Tili mis ti vu gayan ni zlam masakani, ay ka ya ti aməngaba e kisim ba nahəma, vu gayan ni àbəlay, egi eri. Tili mis ti vu gayan ni nǰədə àfəŋ bi, ay ka ya ti aməngaba e kisim ba nahəma, vu gayan ni nǰədə àfəŋ dal-dal.

⁴⁴ Tili mis ti vu gayan ni zlam ga duniya, ay ka ya ti aməngaba e kisim ba ni ti vu gayan ni *Məsuf Njələtani aməvi. Vu təbu gərgəri cə : məsəra vu ga duniya àbu ; nahkay ahàr àdəm məsər vu ya Məsuf Njələtani avi ana mis ni day àbu.

* 15:27 Limis 8.7. † 15:32 Mənjay Izayi 22.13.

⁴⁵ Àbu mæbækiani a Wakita ge Melefít bu : « Adam mis ye enjenjeni ni ti vu gayan ni ga duniya, Melefít àvia sifa. † » Adam ya àra kæləŋ a ni ti naŋ *Krist ; avi sifa maweni ana mis àna njəda ga Məsuf gayan.

⁴⁶ Nahkay vu ge mis ye enji ni ti nani ya Məsuf Njəlatani avi ni do, nani vu ga duniya. Vu ya ti Məsuf Njəlatani avi ni ti ara kæləŋ ga vu ga duniya na.

⁴⁷ Mis ye enjenjeni ni ti ga duniya, Melefít àgraya naŋ àna hađ a. Mis ya kæləŋ ni ti àsləkabiya e melefít ba.

⁴⁸ Nahkay zla nahəma, ndam ga *duniya ti nday akada ga bay ya ti Melefít àgraya naŋ àna hađ ga duniya ni. Nday ya ti a huđ melefít bu ni ti ni nday akada Bay ya àsləkabiya a huđ Melefít ba ni.

⁴⁹ Nahkay day, nihi ti leli dek akada bay ya Melefít àgraya naŋ àna hađ ga duniya ni. Ay kama ti leli dek amanja akada ga Bay ya àsləkabiya a huđ melefít ba ni.

⁵⁰ Bəza ga mmawa goro ni, nəhi ana kuli nahəma, mis əsliki məhuriyani a *Məgur ge Melefít vu àna aslu ga vu ga duniya ni do, adaba zlam ya ezi ni tənjuhədkabu akaba zlam ya əzi day-day do ni koksah.

⁵¹ Cəm day, nawayay nəhi ma mangahani ya Melefít àhu ni ana kuli : mis ndahaŋ e kiđiŋ geli bu atamət do, ay leli ya məbu àna sifa ni akaba ndam geli ya təməta ni, leli dek Melefít aməmbat vu geli ni nahəŋ.

⁵² Ka sarta gani nani ti etivi mezlelim, kæləŋ gani etivi va do, mək Melefít aməmbat leli dek. Aməmbat leli ti ke weceweceni aməpaski do, akada ge mis ya ekiđicey eri kiđic ni. Ka ya ti tivia mezlelim na ti nday ya təmət ni atanğaba e kisim ba àna vu ya əzi day-day va do na ; leli ya məbu àna sifa ni day Melefít aməmbat vu geli ni emizi day-day do.

⁵³ Nahkay ti ahər àdəm vu ya ezi ni egi vu ya ti əzi day-day do ni, mis ya amət ni egi mis vu ya ti amət day-day do ni kwa.

⁵⁴ Ka ya ti vu ya ezi ni əgia vu ya ti əzi day-day do na, mis ya amət ni əgia mis ya ti amət day-day do na ti, pakama ya àbu mæbækiani a Wakita ge Melefít bu ni amagravu. Pakama gani nani nahkay hi :

« Kisim àbi va bi, Melefít èjiŋa naŋ a. §

⁵⁵ Kisim nak hi ti njəda gayak àbi ga mabazli mis va bi zla,

zlam ahar gayak ya kəgri daliya ana mis àna naŋ ti təmət ni ti àbi va bi zla.* »

⁵⁶ Zlam ahar ge kisim ya abazli mis àna naŋ ni ti zlam magudarani gatay. Zlam ya avi njəda ana zlam magudarani ge mis ti təmət àna naŋ ni ti, Melefít àna *Divi gayan ya Məwiz àbəkni ni àdəm maslaŋa ya agudar zlam ni si amət kwa ni.

⁵⁷ Ay leli ti mèyefiŋa kè kisim azuhva təwi ga Bay geli Yezu Krist ya àgray na. Məgrumi sasi ana Melefít dal-dal azuhva nani !

⁵⁸ Bəza ga mmawa goro ni, nawayay kuli. Nəhi ana kuli nahəma, zum njəda, kəmatađum ba, grumoru təwi ga Bay geli kəlavəđ, kəmbərəŋum ba. Grum nahkay adaba kəsəruma ere ye ti kəgrumi ana Bay geli ni ti masakani do, akəŋgətum zlam azuhva nani palam.

16

Sinğu ya tajamkabu ga məjənaki ndam ge Melefít ya a Zeruzalem ni

¹ Nihi ti nəhi ma ana kuli àki ka sinğu ya kajamumi ana ndam ge Melefít ya a kəsa ndahaŋ bu ni. Nədəm nahəma, ahər àdəm kəgrum akada ya nəhi ana ndam ga Yezu ya *təcakalavu ka hađ Galasi təgray ni.

² Nahkay kala vađ ga ladi ti ahər àdəm ku way way do sinğu ya aŋgət ni mədafəŋa ; ədafəŋa ti məfakəđ sinğu gani a magam afa gani tera. Tamal kəgruma nahkay ti, ka ya ti eninjua ni ti anəhi ana kuli jamum va do, anədi ahər ana sinğu majamvni àndava.

³ Dumaba mis ga məhəloru sinğu gani a Zeruzalem a daya. Eninjua afa gekuli a ti anəbiki wakita ana ndam Zeruzalem ga mədəfiki ndam gekuli ya kədumaba ni ana tay, mək anəsəloru nday gani nani, atəhəloru sinğu ni akaba wakita ni eslini.

⁴ Tamal ti ağəski nu nuani day nakoru a Zeruzalem ti amorukaboru akaba tay ka ahar bəlaŋ.

Sawaday ga Polya amasawadoru ni

⁵ Anoru afa gekuli, ay wudaka nakoru nahəma, nawayay nəmənjiyu ndam geli ya təbu ka hađ Mesedəweŋ ni day. Ka ya ti anasləka e Mesedəweŋ a ni ti

⁶ anoru afa gekuli cə nəpəsiyu guzit, cə anəzumiyu ahar kusi afa gekuli ti nəsərkaba faŋ do. Tamal nōru nəpəsa afa gekuli a nahkay ti, ka ya ti anasləka ni ti akəjənumki nu àna zlam ga moroni àna naŋ kama.

⁷ Eninjua afa gekuli a sak bəlaŋ ti nəwayay moru masləkana həya do. Tamal Melefít àvua divi a ti anəpəsiyu dal-dal.

⁸ Ay ku tamal anoru nəŋgu ni, nihi ni ti nawayay manjəhadani ahalay e Efez duk abivoru ana vađ ga wuməri ge *Pəŋtikwet,

⁹ adaba ahalay ti Melefít àvua divi sulumana ga magray təwi gəđakana ; ndam ezir goro təbu kay daya.

¹⁰ Tamal Timote enjua afa gekuli a nahəma, gəsumkabá naŋ a lala, ti ahər àhəli ba. Naŋ day naŋ àbu agra təwi ana Bay geli akada goro ni,

¹¹ nahkay ti maslaŋa ànjak naŋ ba. Jənumki naŋ ti mīcikiyiyu afa gekuli, mərəfa

goro àna sulumana, adaba nu nàbu najəgay nanj, najəgay bəza ga mən geli ndahanj ni daya.

¹² Nihi ti nəzlapaki ka Apolos wur ga mən geli ni. Sak ehimeya nəhia ma ga moroni afa gekuli a akaba bəza ga mən geli ndahanj na, ay nihi ti àcuhway moroni fanj do ferera. Apolos aməngəta ahar a day kwa ti amoru.

Pol endeveerij pakama gayanj

¹³ Nədəm nahəma, njəhadum eri, fumki ahər ka Yezu lala, kəmbərunum ba, angwaz àwər kuli ba, kumva njanj-njanj.

¹⁴ Ere ye ti kəgrum ni dek ti grum àna mawayavani.

¹⁵ Kəsəruma Istepanas akaba ndam ga ahay gayanj a ; təkəki ahər ka Yezu enjenjeni ka had Eseyi ni ti nday. Nday gani tagray təwi ga mənənaki ndam ge Melefit kalavad. Nahkay zla nahəma, bəza ga mmawa goro ni, nahəngalay kuli

¹⁶ ti kicəmiki ma ana mis akada nday nani. Cəmiki ma ana ndam ya təbu tagrakabu təwi akaba tay, təmbərunj do ni dek daya.

¹⁷ Nu nəbu nəmərnu dal-dal, adaba Istepanas, Fertinetəs akaba Eseyikəs tərə, nday təbu akaba nu. Nday təbu akaba nu ti kala lekulum dek kəbum akaba nu.

¹⁸ Nday gani təhəngruva məbərnuv a, təhəngriva ana kuli a daya. Nahkay ti səruma mis akada nday hini ti tislia mis a, zləbum tay.

¹⁹ Ndam ga Yezu ya *təkakalavu a kəsə gərgərani bu ya ka had Azi ni təgria sa ana kuli a. Ata Ekiles nday ata Prisil akaba ndam ge Krist ya *təkakalavu a ahay bu afa gatay ni təgria sa ana kuli a dal-dal àna slimi ga Bay geli a.

²⁰ Bəza ga mən geli ya ahalay ni dek təgria sa ana kuli a.

Grumvu sa e kidinj gekuli bu lala, akada ga ndam ge Melefit ya tagravu sa ni.

²¹ Nu Pol nəgri sa ana kuli bilegeni, nu nuani nəbəkəki ma hini àna ahar goro.

²² Maslanja ya àwayay Bay geli do ni ti, Melefit mətikwesla nanj a. Maranata ! *

²³ Bay geli Yezu mægri sulum gayanj ana kuli ti.

²⁴ Lekulum dek nawayay kuli, adaba leli məbu akaba Yezu Krist akada mis bəlanj.

* 16:22 « Maranata » ti awayay adəmvaba « Bay geli, ra ! »

Wakita ga Pol ya àbikioru ana ndam Korej ye cɛ ni Ere ye ti mɛdɛmki ka wakita ga Pol ya àbikioru ana ndam Korej ye cɛ ni

Maslanja ya ti àbɛki wakita hini ni ti àdafa slimɛ gayan a : àbɛki ti Pol, zal asak ga Yezu ni (1.1 ; 10.1). Àbɛki ti ka sarta ya ti nanɛ e Meseduwɛn, awayay akoru ka had Eseyi ni (2.13 ; 7.5 ; Tɔwi 20.1-3). Àbiki ti ana ndam ga Yezu ya a Korej ni cilin do, àbiki ti ana ndam ga Yezu ya ka had Eseyi ni dek daya (1.1 ; Korej ti kɛsa gɛdakani ga had Eseyi).

Àbɛki ti adaba ndam Eseyi ndahan tɛdɛm Pol àgosa tay a : àdɛm awayay moroni afa gatay sak cɛ, mɛk àmbatkaba majalay ahàr gayan a (1.15-16). A wakita hini bu ni ti Pol àhɛngrifɛn kà ma gatay ni ana tay : àdɛm nanɛ zal asak ga Yezu, nahkay ti agray tɔwi akada ge Melefit ya awayay ni, do ni ti akada ga ndam ga duniya ya tawayay ni do (1-7). Ndam ga Yezu ya tagray ere ye ti Melefit awayay ni ti tɛbesey macakay daliya tata ; kɛ eri ge mis ga duniya ti tɛsli arana do, ay ku tamal nahkay nanɛgu ni maslanja ya ti agray ere ye ti Melefit awayay ni ti amɛrvu dal-dal àna njɛda ge Melefit ya àvi ni.

Pol àhi ana ndam Eseyi tɛslamalavu lala ti tindiverin majam singu ga mɛjɛnay ndam ga Yezu ya a Zeruzalem ni, (8-9). Èndeverin wakita gayan, àdɛm amoru afa gatay edɛdin, àdɛm si tɛmbatkaba majalay ahàr gatay na, tɛslamalavu kwa : tamal tɛslamalavu do ni ti amatraɓ tay, adaba nanɛ zal asak ga Yezu edɛdin. Adafaki nanɛ zal asak ga Yezu edɛdin ti macakay daliya gayan ya àcakay ni (10-12).

A wakita hini bu dek Pol àdɛm tamal ndam ga Yezu tɛbi àna njɛda bi ti tɛmɛrvu, adaba gedebi gatay gatayani ni avi divi ana Yezu ga mɛvi njɛda gayan ana tay (12.10). Yezu àhi ana ku way way do : « Sulum goro ya nɛgruk ni ti eslɛk, adaba ka ya ti mis nanɛ àbu gedebeni ni ti, ere ye ti agray ni dek agray ti àna njɛda goro cilin » (12.9).

Sa ga Pol

¹ Nu Pol Melefit àdaba nu a, nu zal asak ga Yezu *Krist. Leli ata wur ga mɛnɛ geli Timote mɛbiki wakita hini ana ndam ge Melefit ya *tɛcikalavu a Korej ni, akaba ana ndam ge Melefit dek, nday ya ti tɛbu a kɛsa gɛrgɛrani bu ka had Eseyi ni.

² Bɛn geli Melefit nday ata Bay geli Yezu Krist tɛgri sulum gatay ana kɛli, tɛgray ti *kɛnjahadumkaba àna sulumani ti.

Melefit nanɛ àbu avi njɛda ana ndam ya ti tɛbu tagray daliya ni

³ Mɛzlɛbum Melefit Bɛn ga Bay geli Yezu *Krist ; kalavad mɛsi cicihi adaba nanɛ Bɛn geli, njɛda day avi ana leli kɛlavad adaba nanɛ Melefit geli.

⁴ Ka sarta ya ti mɛbu magray daliya lu ni ti avi njɛda ana leli. Agray nahkay ti, ti leli day mɛvi njɛda ana mis ndahanɛ ya tagray daliya gɛrgɛrani ni dek bilegeni. Njɛda gani nani ya ti mɛvi ana tay ni ti njɛda ge Melefit ya àvi ana leli ni.

⁵ Nɛdɛm nahɛma, Krist àgra daliya dal-dal, leli day magray daliya ti adaba leli ndam gayan. Ay ku tamal magray daliya nahkay nanɛgu ni, Melefit avi njɛda ana leli dal-dal adaba leli ndam ge Krist.

⁶ Ka ya ti tagri daliya ana leli nahɛma, mawayay ti kɛngɛtum njɛda àna nanɛ, ti Melefit mɛhɛngay kɛli. Ka ya ti Melefit avi njɛda ana leli nahɛma, mawayay ti lekɛlum day kɛngɛtum njɛda gani ; nahkay ekɛslɛmki mɛbesey daliya akada geli ya ti mɛbesey ni.

⁷ Mɛsɛra Melefit àmbrɛn mɛgri sulum gayan ana kɛli do ; nahkay mɛsɛra ku tamal kɛgrum daliya akada geli ni nanɛgu ni, amɛvi njɛda ana kɛli akada ya ti avi ana leli ni daya.

⁸ Bɛza ga mmawa, mawayay ti kɛsɛrumki lala : ndam ga had Azi tɛgria daliya ana leli a dal-dal àsabay. Daliya gani ya mɛgray ni àtam njɛda geli, mɛdɛm amatamaba àna sifa do.

⁹ Nahkay mɛhi ana ahàr atara tabazl leli. Zlam nday nani àgrakivu ke leli ti, ti mɛfɛki ahàr ka njɛda geli geleni ba, mɛfɛki ahàr ti ka njɛda ge Melefit, adaba Melefit ti ahɛngaraba mis e kisim ba.

¹⁰ Àhɛngafɛnɛ leli kɛ kisim gani nana ti nanɛ. Amɛhɛlaba leli e kisim ba keti. Mɛfɛki ahàr geli ka nanɛ, mɛsɛra amɛhɛlaba leli a daliya ndahanɛ ba keti.

¹¹ Lekɛlum day akɛjɛnumki leli àna mahɛngali Melefit ana leli. Mis kay atahɛngala nanɛ a ti emiciiki ana tay, amɛgri sulum gayan ana leli. Nahkay ti mis kay atɛgri susi daya.

Pol àmbata ahàr a

¹² Zlam geli ya mɛmɛrvu àna nanɛ ni ti nihi : mɛsɛra a mɛɛaruv geli ba, manjɛhad geli akaba mis ti manjɛhad ge jiri àna huɔ bɛlanɛ. Manjɛhad akaba mis dek ti nahkay, ay akaba kɛli ti manjɛhad geli ni àtam geli ya manjɛhad akaba mis ndahanɛ ni. Mɛgray nahkay ti, Melefit àwayay : mɛgray ti àna sulum gayan cilin, do ni ti àna mɛsɛr zlam ge mis do.

¹³ Nahkay mɛbiki ana kɛli a wakita geli ni bu ni ti ere ye ti kɛbum kejenɛm, kɛbum kicɛm ni cilin, do ni ti ma ndahanɛ do. Ma hini ya ti nɛhi ana kɛli ni ti nawayay ti kicɛmaba lala.

¹⁴ Nihi ti kicuma bal, ay ti ekicumaba lala : kislumki mamərvani azuhva leli akada geli ya aməmərnuv azuhva kuli ka fat ya ti Bay geli Yezu eminjia ni.

¹⁵⁻¹⁶ Adaba nəsəra zlam nana nahkay ti, akal wudaka nakoru e Mesedəwen nahəma, nəwaya morona afa gekuli a day, mək anasləkabiya eslina ti nəwaya maŋgana afa gekuli a. Nahkay ti akal nəjənakiya kuli a sak cə, lekulum day akal kəjənunkia nu a, kəvumua zlam ga moroni ka had *Zəde a.

¹⁷ Ka ya ti nəhi ana kuli anoru ni ti, nədəm ma masakani aw ? Zlam ya ti nədəm nagray ni ti nəjalaki ahər akada ge mis ya təfəki ahər ke Melefit do ni aw ? Afa gatay ti « Iy » ahkay do ni « Aha » ti zlam bəlanjani.

¹⁸ Melefit ti naŋ jireni. Ere ye ti nəhi ana kuli kə meleher gayan ni jiri daya. Tamal nədəma « Iy » ti, ba iy gani. Tamal nədəma « Aha » day, ba aha gani.

¹⁹ Nədəm nahkay ti adaba Bay ya ti nu, Silas akaba Timote mədəmki ma, məhi ana kuli ni ti naŋ Wur ge Melefit, Yezu *Krist. Naŋ ti adəma « Iy » ti adəma « Aha » va do. Kwa ka mənəkə gani naŋ « Iy, »

²⁰ Adaba ere ye ti Melefit adəm amagray ni dek ti adəm « Iy, » əgra əndava ti azuhva Yezu Krist. Nahkay azuhva naŋ day leli mazləbay Melefit, mədəm : « Iy, Melefit naŋ jireni. »

²¹ Bay ya ti avi njədə ana leli ti məmbrəŋ divi ge Krist ba ni ti Melefit. Avi njədə ana kuli ti kəmbərəŋum divi ge Krist ba ni ti Melefit gani. Bay ya ti adaba leli ga məgri təwi a ni ti naŋ gani bəlanjani ni.

²² Əvi Məsuf gayan ana leli, əniviyu a məbərnuv bu ana leli ni ti naŋ ; nahkay məsəra leli ndam gayan eədəŋ ; ere ye ti əgray ni adafaki ti aməvi zlam ya ti adəm aməvi ana leli ni dek daya.

²³ Nu nəŋgoru afa gekuli a Koren do ni ti adaba nəwayay məgrikuvi daliya ana kuli do. Tamal ma goro hini ya nədəm ni jiri do ni ti Melefit məkada nu a !

²⁴ Nədəm nahkay ti məwayay məgurki kuli ka məfəki ahər gekuli ka Yezu do. Lekulum kəbum kəfumki ahər lala, kəmbərəŋum do. Leli magrakabu təwi akaba kuli ti, mawayay ti kəmərnuv sawan.

2

¹ Nahkay nəwayay maŋgoni afa gekuli do ni ti, adaba nəwayay ti nəhikivu zlam ana kuli ga məhəli ahər ana kuli va do.

² Tamal nəhia ma ya ti ahəli ahər ana kuli na ti way aməmərnuv məbərnuv way ? Maslaŋa əbi, adaba lekulum ya ti akal kəmərnuv məbərnuv ni pakama goro ahəli ahər ana kuli.

³ Nəbiki wakita gani nani ana kuli, nəŋgoru afa gekuli ndo ni ti azuhva nani. Adaba tamal nəŋgoya afa gekuli a, enipia kuli a ahər naŋ əbu ahəli ana kuli ti nu day ahər aməhəlu. Ay ndam ya ti akal təməru

məbərnuv ni ti lekulum sawan do aw ? Nəsəra lekulum ti, tamal nəbu nəmərnuv ti lekulum day kəmərnuv.

⁴ Ka ya ti nəbiki wakita ana kuli ni ti ma gani ahəluva ahər a dal-dal, yam tuway goro tekeđi adəgaya. Nəbiki pakama gani ana kuli ti ga məhəli ahər ana kuli do, nəwayay ti kəsərnuv nu ti nəbu nəwayay kuli dal-dal.

Maslaŋa nahəŋ əgudar zlam a, Pol adəm təmbərəfəŋa

⁵ Maslaŋa nahəŋ əgudara zlam a. Zlam gayan ya ti əgudar ni ahəli ahər ana mis ; ay nu ti əhəlu ahər do, ahəli ahər ti ana kuli dek sawan. Tamal nədəm lekulum dek ti bi nədəma əsabay, hojo nədəm əhalia ahər ana mis a dal-dal e kidin gekuli ba.

⁶ Mis kay e kidin gekuli bu tətrafa maslaŋa gani nana, ay ti əslia nahkay.

⁷ Nihi ti ahər adəm kəmbərəŋumfəŋa zlam gayan ya əgudar na, kəvumi njədə sawan. Tamal kəgrumi nahkay do ni ti zlam ya kəgrumi ni aməhəlikivu ahər, emiŋ naŋ.

⁸ Nahkay nahəŋgalay kuli, grumi zlam ya ti adəfiki ti kəbum kawayum naŋ ni.

⁹ Nəbiki ma gani ana kuli ni ti adaba nəwayay nəsər akəgəsümüki ma goro ni dek tək akəgəsümüki do waw.

¹⁰ Tamal lekulum kəbum kəmbərəŋumfəŋa zlam magudarani kə mis a ti nu day nəmbərəfəŋa zlam magudarani ga maslaŋa gani nana. Nahkay tamal maslaŋa gani əgudaru zlam a nəŋgu ni nəmbərəfəŋa əndava. Nəmbərəfəŋa ti azuhva kuli, adaba leli dek kə meleher ge *Krist.

¹¹ Nəgray nahkay ti, nəwayay ti *Seteni əgosay leli ba. Adaba ere ye ti awayay agri ana leli ni ti məsəra lala.

Meyefin kə ndam ezir geli azuhva Krist

¹² Nicik, nōru a Truwas ga məhi *Ma Məweni Sulumani əki ke *Krist ana mis eslina. Nōru nənəu ti Bay geli əvuva divi ga məhi ma gana ana tay a lala.

¹³ Ay ti ahər əhəluva adaba nədi ahər ana wur ga məŋ geli Tit ndo, nahkay nəsləka eslina, nōru e Mesedəwen.

¹⁴ Ay si mazləbum Melefit kwa adaba əgray ti leli ana məmərani akada ndam ya təyefin kə ndam ezir gatay a, təsləkabiya tara a magam a ni. Agray nahkay kəlavad adaba leli məbu akaba Krist akada mis bəlan. Leli mədəfiki Krist ana mis ku eley eley do dek ; pakama geli ya mədəmki ke Krist ni akada ga zlam ya ti tazəbay, azək gani ezi əcər ni.

¹⁵ Zlam gani ye ezi əcər, əbəlafəŋ kə Melefit ni ti leli, leli ya ti məbu akaba Krist akada mis bəlan ni. Mizifin kə ndam ya ti Melefit naŋ əbu ahəŋgay tay ni akaba kə ndam ya ti tijji ni.

¹⁶ Mis ndahan ti mizifin kə tay əcər dal-dal, təŋgət *sifa ya əndav day-day do ni əna

nañ. Mis ndahañ ni ti ni mizifinjà kà tay kisik-kisik, tàmət àna nañ. Ay tawi gani nani dek ti way esliki magrani tata way ?

¹⁷ Ku tamal nahkay nañgu ni, leli mabu magri tawi ana Melefit. Mis ndahañ tahi ma ge Melefit ana mis ti tãngat sinngu àna nañ, ay leli ti magray akada gatay ni do. Leli mahi ma ge Melefit ana mis ti, Melefit aslar leli, mahi ana tay kè meleher gayañ àna hud balañ, adaba leli mabu akaba Krist akada mis balañ.

3

Mawəlvani maweni

¹ Nədam nahkay ti, kahumi ana ahər leli magray zlabay keti aw ? Kawayum ti mis tãbiki wakita ana kuli ti kəsərüm leli ndam *asak ga Yezu ededifin ededifini aw ? Tak day ti kawayum mihindifinja wakita kè kuli ga mangazliani ana mis ndahañ a waw ? Ku tamal mis ndahañ tabu tagray nahkay nañgu ni, leli ti mawayay magrani nahkay do.

² Lekulum ti kala wakita geli; kala mabəkiani a mabərurv geli bu, adaba mabu majalaki ahər ke kuli kəlavad. Mis dek təsəra lekulum kəgasumkabu *Krist ti azuhva leli.

³ Nahkay mis dek təsəra lekulum kala wakita ge Krist ya abəki ti maziaboru ana mis ndahañ ni. Wakita gani nani mabəkiani àna zlam do, mabəkiani ti àna *Məsuf ge Melefit Bay ga sifa ni. Wakita gani nani mabəkiani ka akur magaslani do, kala mabəkiani a mabərurv ge mis bu.

⁴ Mədam nahkay ti adaba məsəra Melefit aslar leli ededifin; məsər nahkay ti adaba mafəkia ahər ke Melefit azuhva Krist a.

⁵ Ay məsəra misliki magray tawi gani nani àna njəda geli geleni do; magray ti si àna njəda ge Melefit kwa.

⁶ Avi njəda ana leli ga mahi ma àki ka mawəlvani maweni ana mis ni ti nañ. Mawəlvani maweni nani ti təkiki mabəkiani do, nani tawi ga Məsuf ge Melefit. Ndam ya ti təgəskabu mawəlvani ya ahaslani mabəkiani ni ti atəmət, ay ndam ya ti təgəskabu mawəlvani ga Məsuf ge Melefit ni ti atəngət *sifa ya əndav day-day do ni.

⁷ Ahaslani ti Melefit abəkia ma gayañ ka akur magaslana. Ka ya ti abəki ni ti mis tipia masladani gayañ a; ku eri ge Məwiz day əslada. Masladani nani əpəs ndo, ay ndam *Izireyel tislili mamənjələnani ana eri gayañ ni ndo simiteni. Nahkay mawəlvani ya ahaslani ni ti ku tamal mis təmət àna nañ nañgu ni, nani zlam gədakani, əsladay.

⁸ Tamal nahkay ti mawəlvani maweni ya Məsuf ge Melefit agray tawi àna nañ ni ti zlam gədakani əsladay dal-dal atam mawəlvani ya ahaslani ni simiteni do aw ?

⁹ Mawəlvani ya ahaslani ni ti zlam gədakani əsladay, Melefit əgəs mis àna nañ àna seriya; tamal nahkay ti mawəlvani maweni ya ti Melefit avi jiri ana mis àna nañ ni ti zlam gədakani əsladay dal-dal atam nani simiteni do aw ?

¹⁰ Nahkay mawəlvani ya ti əsladay ahaslani ni ti kala əsladay va do, adaba masladani ga mawəlvani maweni ni əsladay dal-dal atam nani simiteni.

¹¹ Mawəlvani ya ti əpəs do ni ti zlam gədakani, əsladay; tamal nahkay ti mawəlvani ya ti abu kanğay-kanğayani ni ti zlam gədakani əsladay dal-dal atam nani simiteni do aw ?

¹² Əgia məsəra zlam nday nana ti mazlapay vay-vay kè meleher ge mis dek.

¹³ Ahaslani Məwiz ahəmbava azana e eri va. Agray nahkay ti adaba eri gayañ əsladay; ay masladani gani əpəs do ni ti awayay ti ndam Izireyel tipi ba. * Leli ti magray akada gayañ ni do.

¹⁴ Ndam Izireyel ku kani ka ya ti təbu tijengey ma ya ti a wakita ga mawəlvani ya ahaslani ni bu ni ti tici do, kala azana aniviyu ana tay e eri bu, təzaba ndo. Aziaba azana nana ana mis e eri ba ni ti si Krist kwa.

¹⁵ Nahkay ku kani ka ya ti tijengey wakita ge Məwiz ni ti tici do, kala ahər gatay ni makambahani àna azana.

¹⁶ Ka ya ti mis əmbatkaba majalay ahər gayañ a, adəbay Bay geli nahəma, azana aniviyu e eri vu va bi.

¹⁷ Bay geli nani ti avi Məsuf gayañ ana leli. Nahkay maslanja ya ti Məsuf ga Bay geli aniviyu ni ti esliki mambəron zlam magudarani, zlam magudarani təgur nañ va do.

¹⁸ Leli ya ti mafəki ahər ka Bay geli ni dek ti ku way way do geli eri gayañ makambahani àna azana do. Nahkay Bay geli əsladi eri ana leli, mis ndahañ tipi masladani gani e eri geli bu. Migi akada nañ, masladani geli asagakivu kəlavad. Tawi gani nani ti ga Bay geli, agray ti àna Məsuf gayañ ya avi ana leli ni.

4

Njəda əfəñ kə leli bi, si kə Melefit

¹ Əgia nahkay ti ahar adəgafəña kə leli a do, adaba məsəra Melefit avi tawi gani nani ana leli àna sulum gayañ.

² Zlam ge mimili ti leli magray do, magray tawi geli akal-akal do. Məgosay mis do, məmbatkaba ma ge Melefit a do; mahi ma ge jiri ana mis. Magray nahkay ti, mawayay ti mis dek təsər magray tawi geli kè meleher ge Melefit àna jiri.

³ Mis ndahañ tici *Ma Maweni Sulumani ya mahi ana tay ni do, kala ahər gatay

makambahani àna azana. Mis nday nani tici do ni ti adaba nday tàbu tiji palam.

⁴ Nday ti tàfaki ahàr ka Yezu ndo, nahkay bay magədavani ya agur duniya ni èwisirikaba ahàr ana tay a, awayay ti tipi masladani ya ti asladi ana tay ni ba. Masladani gani nani ti ga Ma Məweni Sulumani ; Ma Məweni Sulumani nani ti adəfiki ana leli *Krist ti nanj gəfadakani. Mis èpia nanj a ti èpia Melefit a.

⁵ Mədəmki ma ti ka ahàr geli geleni do : mədəmki ti ka Yezu Krist nanj Bay geli gəfadakani ni. Leli ti məhi ana kəli leli ndam məgri təwi ana kəli azuhva Yezu.

⁶ Kwa ahaslani Melefit adəmbiya, adəm : « Masladani məsladəy a məlanj zinj-zijeni bu. » * Ay kani ti nanj àbu asladi məbərur ana leli : asladi məbərur ana leli ti àna Krist ; Krist ti eri gayan masladani, məsər njədə ge Melefit dek ti azuhva nanj.

⁷ Masladani nani ti zlam sulumani dal-dal. Leli ti ni akada zlam mələmani àna eliəisl ; masladani ge Melefit àniviyu ana leli akada ya təbəviyu zlam a zlam ge eliəisl vu ni. Zlam gani nani ti Melefit àgray ti àna njədə gayan. Njədə gayan ni ti àtam ga zlam ndahan dek ; àgray nahkay ti, awayay ti mis təsar njədə gani ti gayan, do ni ti geli do.

⁸ Mis təmbrənj məgri daliya gəgəri kay ana leli do, ay ti daliya nani àbi àtam njədə geli bi. Leli məbu majalay ahàr dal-dal, ay ti ahar adəgafəna kə leli a do.

⁹ Mis tawayay məgəs leli, ay ti Melefit nanj àbu akaba leli, àvi divi gani ana tay do. Təbu tazəgad leli, ay ti takadkiviyu leli koksah.

¹⁰ Kəlavad, ku eley eley do, matamfəna kə kسيم a pəlok-pəlok ; tawayay mabazl leli akada gatay ya takadfan Yezu kə təndal ni. Nahkay mis dek tipi leli məbu àna sifa ti adaba Yezu day nanj àbu àna sifa.

¹¹ Ku tamal leli məbu àna sifa nənju ni, kəlavad mis tawayay mabazl leli adaba leli ndam ga Yezu. Njədə afənj kə leli bi, ay təgri ana leli nahkay ti, Melefit awayay ti sifa ga Yezu ya àniviyu ana leli ni mənəazlavaya.

¹² Nahkay leli ti kəlavad matamfəna ke kسيم a pəlok-pəlok ; ay lekələm ti ni kəbum àna sifa azuhva nani.

¹³ Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi : « Nəfakia ahàr ke Melefit a, nahkay nədəma ma.† » Leli day məfəkia ahàr ke Melefit a, mədəma ma na akada ga maslanja ya ti àbək ma hini na,

¹⁴ adaba məsəra Melefit àhəngaraba Bay geli Yezu a, nahkay amahəngaraba leli a daya, adaba leli məbu akaba Yezu akada mis bəlan. Amahəngaraba leli a ti, ti mənəjad kə gəvay ga Yezu ka məlanj ya ti Melefit aslamali ana leli akaba kəli ni.

¹⁵ Zlam gani nday nani dek tagravu ti ga məjanaki kəli. Nahkay Melefit amahəngakivu mis ndahan àna sulum gayan, mək mis atasagakivu ga məgri səs, ga mazləbay nanj.

Leli majəgay zlam ya ti mipi fanj ndo, Melefit aməvi ana leli ni

¹⁶ Ègia nahkay ti ahar adəgafəna kə leli a do. Məsəra ku tamal njədə ga vu geli nanj àbu aguloru kəlavad nənju ni, Melefit nanj àbu avi njədə ga Məsuf gayan ana leli kəlavad a məbərur bu àkivu.

¹⁷ Èdēfīn nihi ti leli macakay daliya, ay daliya gani nani ti mamənjalənj akada zlam masakani, èsli arəna do, adaba məsəra Melefit aməvi masladani dal-dalani ana leli azuhva daliya nday nani ya macakay ni. Masladani ya Melefit aməvi ana leli ni ti àtam zlam dek, amandav day-day do.

¹⁸ Mamənjalənj ka zlam ya ti mis tipi ni do, mamənjalənj ti ka zlam ya ti mis tipi do ni sawan. Adaba zlam ya ti mis tipi ni apəs do, zlam ya ti mis tipi do ni apəs, andav day-day do.

5

¹ Vu geli mis ka dala ti akada ahay miviceni, apəs do. Ay tamal vu geli gani èzia ti, məsəra leli məbu àna vu nahənj sulumani a hud melefit bu, Melefit aməvi ana leli. Vu gani nani ti akada ahay mələmani sulumani, Melefit àgraya àna ahar gayan a, do ni ti mis do ; anjəhad kanəy-kanəy.

² Nihi ti məbu mītəwi adaba mawayay ti Melefit məvi vu məweni nani ana leli ; vu məweni gani nani aslakabiya e melefit ba, vu nani ti akada azana məweni ya ti təbək ke mis ni.

³ Nahkay leli amələbu àna azana, amənəjad àna mahayma do.

⁴ Nihi ti vu geli ya leli məbu àna nanj ni ti akada ahay miviceni, nahkay leli məbu macakay daliya àna nanj, mītəwi àna nanj. Ere ye ti mawayay nahəma, mawayay ti Melefit ejiñ vu geli ya ti leli məbu àna nanj ni do : mawayay ti Melefit məbək ke mis ni sawan. Vu geli ni ti ara eji ; vu məweni ya Melefit avi ana leli ni amələbu ga kanəyani.

⁵ Bay ya ti aslamalivù zlam nday nani ana leli ni ti Melefit àna ahàr gayan. Avia Məsuf gayan ana leli a, nahkay məsəra aməgri zlam nday nani dek ana leli daya.

⁶ Nahkay məbu mazay njədə geli, ahar adəgafəna kə leli a do. Məsəra ka ya ti leli məbu àna vu geli hini ni ti leli drinj drinj akaba məlanj ga Bay geli ya anjəhad ni.

⁷ Manjəhad nahkay ti adaba leli məbu məfəki ahàr ; do ni ti adaba mīpia nanj a do.

* 4:6 Mənjay Mənjəkiani 1.3. † 4:13 Limis 116.10.

⁸ Nahkay ahar àdɛgafɛŋa kè leli a do. Ere gani manjəhad ʔna vu geli hini nahəma, hojo makoru manjəhad afa ga Bay geli.

⁹ Nahkay ku manjəhad a duniya bu, ku makoru afa gani nɛŋgu ni, ere ye ti mawayay magrani dal-dal ni ti ere ye ti àbɛlafɛŋ ni.

¹⁰ Adaba si ahàr àdɛm leli dɛk makoru kè meleher ga Yezu Krist ti màgrafɛŋa seriya kè leli a. Eslini ti ku way way do tamal àgra zlam sulumana ahkay do ni zlam magədavana a duniya ba ti, Krist aməvi zlam ka duwa gani akada ge tɔwi gayan ʔa àgray ni.

Melefit àslərbiyu Krist ga manjalabakabu mis akaba nanj

¹¹ Məsəra ahəmamam təhəngrioru ahàr a had ʔna Bay geli ni, nahkay mawayay ti mis tɔgəsiki ma geli ya mədɛm ni ana leli. Melefit ti əsəra leli a lala ; nətamahay tamal kəjaluma ahàr a lala ti lekulum day kəsəruma leli a.

¹² Nihini ti kəhumi ana ahàr leli məbu magray zlabay kè meleher gekuli keti aw ? Aha, màgray zlabay do : mawayay magray ti kəmərũvu azuhva leli sawan. Nahkay akəsərũm ahəmamam məhənggrifɛŋani ana nday ya ti tɔdɛmki ma magədavani ke leli ni. Nday ti təjalaki ahàr ka zlam ya ti epivu ni cilij, təjalaki ahàr ka zlam ya ti àniviyu ana mis a məbərũv bu ni do.

¹³ Mis nday nani tɔdɛm leli ndam muru. Tamal leli muru ti ga məgri tɔwi ana Melefit. Ay leli muru do ; leli wir-wir sawan. Leli wir-wir ti ga məjanaki kuli.

¹⁴ Magray nahkay ti adaba məsəra *Krist awayay leli dal-dal. Nahkay mawayavani ge Krist ni ti afəki nɔdɛda ke leli ga məgri tɔwi. Məsəra mis bəlan ʔmət ga mahənggaraba mis a dɛk, nahkay məsəra kè eri ge Melefit ti mis dɛk tɛmɛta akaba nanj a.

¹⁵ ʔmət ga mahənggaraba mis a dɛk ti, ti mis ya ti nday tɔbu ʔna sifa ni tɔgray ere ye ti nday ndayani tawayay ni ba, tɔgray ere ye ti nanj awayay ni sawan. Adaba ʔmət ti ga mahənggaraba tay a ; Melefit àhənggaraba nanj e kisim ba ni ti ga mahənggaraba tay a daya.

¹⁶ Ègia nahkay ti màmənjələn kè mis akada ga ndam ga *duniya ya tamənjələn kà tay ni va do. Ku ahaslani màmənjələn kè Krist a nahkay nɛŋgu ni, nihini ti màmənjələn akada nani va do.

¹⁷ Ka ya ti mis ègia ata Krist akada mis bəlanjana ni ti, Melefit àgray ti mīgi mis mʔwəni. Majalay ahàr gayan ya ahaslani ni àbi va bi, ègia mis mʔwəna.

¹⁸ Zlam gani nani dɛk ti Məlefit àgray. Àslərbiyu Krist ga manjalabakabu leli akaba nanj. Nihini ti àvia tɔwi ana leli a : tɔwi

gani nani ti ga məhəloru mis afa ge Krist ti mənjalabakabu tay akaba Melefit.

¹⁹ Nədɛm nahkay ti adaba Krist àngalabakabá mis a dɛk akaba Melefit a ti, nani tɔwi ge Melefit, àgray ʔna ahàr gayan. Nahkay àmənjələn ana zlam magudarani ge mis ga duniya va do. Melefit àvia tɔwi gana ana leli a, awayay ti màmioru ma gani ana mis ti tɔsər : Krist ti àngalabakabá mis akaba Melefit a.

²⁰ Àslər leli ga məhi ma gani ana mis ti Krist. Melefit ʔna ahàr gayan azalay mis ʔna pakama gayan ya ti məhi ana tay ni. Nahkay mahəngalay kuli azuhva tɔwi ge Krist ya ti àgri ana leli ni, nğalumbu akaba Melefit.

²¹ Krist ti àgudar zlam ndo simiteni. Ay ti Melefit àhənggarkiyu zlam magudarani geli ni ka nanj, ti mīgi ndam jireni kè eri ge Melefit, adaba leli məbu akaba Krist akada mis bəlan.

6

Tɔwi ga Pol ya agri ana Melefit ni

¹ Ègia leli məbu magrakabu tɔwi ka ahar bəlan akaba Melefit nahəma, mahəngalay kuli : ti *sulum ge Melefit ya àgri ana kuli ni ègi zlam masakani ba.

² Adaba Melefit àhibiya ana ndam gayan a, àdɛm ahkado :

« Sarta ga məgri sulum goro ana kuli àra ènjia ti, nìciikia pakama gekuli ya kəhəmu na ana kuli a.

Fat goro ya nahəngay kuli ni àra ènjia ti nəjanakia kuli a.* »

Ay sarta ge Melefit ga məgri sulum gayan ana kuli ni ti kani. Fat ge Melefit ga mahəngay kuli ni ti kani.

³ Nahkay mawayay magray zlam ya ti ejinikia mis ke divi ge Melefit a ni do, adaba mawayay ti mis tənjak tɔwi geli ba.

⁴ Ere ye ti mawayay ni ti, mawayay ti a huɛ ge tɔwi geli ya magray ni bu dɛk ti mis tɔsər leli ndam məgri tɔwi ana Melefit ededɛŋ. Ku tamal mis tɔgri daliya gərgərani kay ana leli nɛŋgu ni, məbesey, ahar àdɛgafɛŋa kè leli a do.

⁵ Mis tɔzləb leli, tɔbiyu leli a danjay vu, tɔcakalakivu ke leli. Mamətəb, məcakay dɔwir do, məzũm zlam do.

⁶ Mawayay magudar zlam do ; məsəra ma ge jiri a ; məbesey zlam ; məgri sulum ana mis ; leli məbu ʔna *Məsuf Njəlatani ; mawayay mis ʔna huɛ bəlan ;

⁷ məhi ma ge jiri ana mis ; magray tɔwi ʔna nɔdɛda ge Melefit. Manjəhad geli jireni ni ti ègia zlam ahar geli a. Leli məbu ʔna nanj akada awasl akaba slaku ya məhəl tay a ahar vu, makoru ʔna nanj ka kadvu ni.

* 6:2 Izayi 49.8.

⁸ Mis ndahan tazləbay leli, mis ndahan ti ni tanjak leli; mis ndahan tədəm leli ndam sulumani, mis ndahan ti ni tədəm leli magədavani. Mis ndahan tədəm leli ndam magosay mis, ambatakani do leli ndam jireni sawaŋ.

⁹ Mis ndahan təcalkivu leli ke mis do, ambatakani do mis dek tāsəra leli a. Mis ndahan tamənjələŋ kə leli ti tədəm leli məmətani, ambatakani do leli məbu əna sifa. Təzləb leli, ay ti təbazi leli koksah.

¹⁰ Zlam kay təbu təhali ahər ana leli nəŋgu ni, leli məbu məmərvu. Leli ndam talaga nəŋgu ni, mis kay tənget zlam azuhva leli. Mis tədəm zlam geli əbi, ambatakani do zlam dek Melefıt əbia ana leli a.

¹¹ Lekuləm ndam Korej ni, mawayay kəli əna huđ bəlaŋ, nahkay ma ya ti məhi ana kəli ni ti mədəm vay-vay.

¹² Kəmbərəŋ mawayay leli ti lekuləm, do ni ti leli məməbrəŋ mawayay kəli ndo.

¹³ Nəhi ma ana kəli ti akada lekuləm bəza goro. Grumi zlam ana leli akada ya ti məgri ana kəli ni; wayum leli əna huđ bəlaŋ akada geli ya ti mawayay kəli ni.

Kəgrum zlam akada ga ndam ya təsər Yezu do ni ba

¹⁴ Ndam ya ti təkəki ahər ka Yezu do ni tagray zlam gatay, ay lekuləm ti kəhurumkiviyu ka tay ba; do ni ti kigəm akada tēbedekabə ata sla nday ata azoŋgu ka ahar bəlaŋ ga matəhad vadaŋ əna tay a ni. Nədəm nahəma, ndam jireni akaba ndam magudar zlam tagray zlam ka ahar bəlaŋ ti agravu tata aw? Mələŋ masladani nday ata mələŋ zinj-zijeni ti tebedevu tata aw?

¹⁵ Ata *Krist nday ata *Seteni ti ma gatay arakaboru aw? Maslaŋa ya ti afəki ahər ka Yezu ni nday ata maslaŋa ya ti afəki ahər ka Yezu do ni ti ma gatay arakaboru aw?

¹⁶ A *ahay gədakani ge Melefıt ni bu ni ti tagraviyu pəra tata aw? Adaba Melefıt ti Bay ga sifa; leli ti ni miġia ahay gədakana gayan ya anjəhadviyu na. Nahkay adəma a wakita gayan ba, adəm:

«Ananjəhad akaba ndam goro, amasawadakabu akaba tay.

Enigi Bay Melefıt gatay, nday day etigi ndam goro.† »

¹⁷ Nahkay Melefıt adəm:

«Sləkumaba e kidiŋ ga ndam ya ti təkəki ahər do ni ba,

kənjəhadumkabu akaba tay ba.

Kiŋjəmfiŋ kə zlam ya ti *nələlatani do ni ba; tamal kəgrum akada ya ti nəhi ana kəli ni ti anəgəskabu kəli. ‡

¹⁸ Kama kama ti mis atəsər nu Bəŋ gekəli, lekuləm day baza goro:

zawal akaba wəwal dek ekigəm bəza goro. Bay geli naŋ njədə-njədani adəm nahkay.§ »

7

¹ Zləbəba goro ni, Melefıt əvia zlam ya ti adəm aməvi ana leli na ana leli a əndava. Əgia nahkay ti məgudarum zlam va ba, zlam geli ya magray ni dek ti mıla njələta, məbərurv geli mıla njələta daya. Ahər adəm leli ya ti məhəŋgriuru ahər a had ana Melefıt ni ti manjəhad geli dek mıla lala.

Pol amərvu adaba ndam Korej təmbatkaba məjalay ahər gatay a

² Mawayay ti kəwayum leli əna huđ bəlaŋ. Leli məgudari zlam ana maslaŋa ndo, maslaŋa əjkiə ke divi azuhva leli a ndo, məgosay maslaŋa ga məhəlfəŋa zlam a ndo daya.

³ Nədəm nahkay ti, ŋgay nəbəkəki mimili ke kəli ti kəhumi ana ahər ba. Məhia ana kəli a əndava, mədəm ahkado mawayay kəli dal-dal, leli ka ahar bəlaŋ. Ku tamal məmətəm ahkay do ni leli məbu əna sifa day, leli məbu ka ahar bəlaŋ.

⁴ Nu nəbu nazləbay kəli kə meleher ge mis ndahan, nəbu məmərvu əna kəli, adaba nəsəra akəgrum ere ye ti Melefıt awayay ni. Leli məbu macakay daliya dal-dal; ku tamal nahkay nəŋgu ni, ahar adəgafəŋa kə leli a do, məbu məmərvu dal-dal sawaŋ.

⁵ Nədəm nahkay ti adaba ka ya ti leli akaba ndam goro ni mōru minjəa e Mesedəweŋ a ni ti zlam kay təhəlia ahər ana leli a, zlam zləzladani gərgəri tədia ahər ana leli a daya. Mis təhəŋgalafəŋa ma kə leli a, leli leleni day məjalakia ahər ka zlam a kay.

⁶ Ay ti Melefıt avi njədə ana ndam ya ti njədə afəŋ kə tay bi ni, nahkay əvia njədə ana leli a, əsləribiya Tit ana leli a.

⁷ Məŋgət njədə ti adaba ge Tit ya əra ni ciliŋ do, məŋgət njədə ti adaba lekuləm kəvumia njədə ana naŋ a daya. Tit əngət njədə ti adaba kəhumi kawayum ti kərəma nu a lu, kitəwəma azuhva zlam ya əgravu na, akaba kawayum ma goro ya nəhi ana kəli ni dal-dal. Nəra niəia ma ge Tit ya əhəŋgru na ti nəmərvə əkiva.

⁸ Ka ya ti nəslərikaboru wakita ana kəli ni ti ma goro ya nəbiki ana kəli ni əhəlia ahər ana kəli a; ay nihi ti nəhəŋgarvu maravu do. Ka ya ti nəsəra ma goro ya nəhi ana kəli ni naŋ əbu əhəli ahər ana kəli gəzıt gəzıt nəhəma, akal nəhəŋgarva marava.

⁹ Ay nihi ti nəmərvu sawaŋ. Nəmərvu ti adaba ma goro ya nəhi ana kəli ni əhəli ahər ana kəli a palam do; nəmərvu ti azuhva ahər ya ti əhəli ana kəli ni əmbatikaba məjalay ahər ana kəli a. Ma goro ya nəhi ana kəli əhəli ahər ana kəli ni ti, Melefıt əwaya

† 6:16 Məŋjay Levi 26.12; Ezekiyel 37.27. ‡ 6:17 Məŋjay Izayi 52.11; Ezekiyel 20.34. § 6:18 Məŋjay 2 Semiyel 7.14; Izayi 43.6.

ti mähəli ahàr ana kùli ti mähbatikaba majalay ahàr ana kùli a. Nahkay àna ma goro ya nəhi ana kùli ni ti nàgudari ma ana kùli ndo.

¹⁰ Ahàr ya ahəli ana mis ni ti tàbu slala cə : bəlan gani ti Melefit awayay ; ambatikaba majalay ahàr ana mis a ti tənəgat sifa àna nan, nahkay ti àsi anəwaz ana leli ba. Nahan ni ti ni majalay ahàr ga ndam ga *duniya ; majalay ahàr gani nani ti àvay sifa do, mis təmat àna nan sawan.

¹¹ Ahàr ya àhəli ana kùli ni ti Melefit àwaya, àmbatikaba majalay ahàr ana kùli a nahkay hi : kəgrum zlam hat-hat, kawayum ti mis təsər lekùlum kàgudarum zlam ndo, ere ye ti àgravu ni àwəria bəruv ana kùli a, àsia anəwaz ana kùli a daya. Kawayum ti kípuma nu a lu, kawayum ma goro ya nəhi ana kùli ni dal-dal, kawayuma matraəa maslanja ya ti àgudara zlam a ni. Nahkay ti kədəfumkia lekùli lekùleni kàgudarum zlam ndo.

¹² Nəbikioru wakita ana kùli ti ahar gədakani azuhva maslanja ya ti àgudara zlam a ni do, ahkay do ni azuhva maslanja ya tågudaria zlam a ni do. Nəbiki wakita ni ana kùli ti, nawayay ti kəsərum ahəmamam lekùlum kawayum leli ni, nawayay ti kəsərum ti kə meleher ge Melefit.

¹³ Gekùli ya kəgrum nahkay ni ti àvia njadà ana leli a.

Iy, àvia njadà ana leli a, ay məmərva dal-dal daya : məmərva ti adaba kəgəsumkabá Tit a lala. Tit ti àmərva azuhva nana, nahkay ti leli day məmərva.

¹⁴ Nəzləba kùli kə meleher ge Tit a. Nəzləbay kùli ti kigeni, adaba kələn gani kəbumku mimili ndo : nahkay pakama geli ya nəzləbay kùli àna nan kə meleher ge Tit ni ti ma ge jiri. Pakama gani nani ma ge jiri ; pakama geli ya məhi ana kùli ni dek day ma ge jiri.

¹⁵ Ka ya ti Tit ərü afa gekùli ni ti kəgruma anəwaz a azuhva pakama ya nan aməhi ana kùli na, nahkay lekùlum dek kəgəsumkabá nan a lala, kəgəsumikia pakama gayan na daya. Gekùli ya kəgrum nahkay ni ti Tit àwaya kùli a dal-dal àtama ya àwayay kùli ahaslani na.

¹⁶ Nu day nəbu nəmərva adaba nisliki məfəki ahàr ke kùli, nəsəra kəbumku mimili do simiteni.

8

Jamum sinəu akadà ga ndam Mesedəwenj ya tājəm ni

¹ Bəza ga mmawa, Melefit àvia divi ana ndam gayan ya *təcakalavu e Mesedəwenj na ti təgri təwi sulumani ; mawayay kəsərum àgravu ti ahəmamam.

² Ndam Mesedəwenj ni təcaka daliya dal-dal, ay ti ahar àdəgafəna kà tay a ndo, tàmərva dal-dal sawan. Nday ndam talaga ; ku tamal nday ndam talaga nəngu

ni, məmərvani gatay nani ni àvi njadà ana tay ga majami sinəu ana ndam ge Melefit. Nahkay tigia ndam ge elimeni a àna sinəu ya tājəm ana ndam ge Melefit na.

³ Nəhi ana kùli nahəma, tājama sinəu àki ka njadà gatay a, tājama àtamkia ka njadà gatay a sawan. Nagray sedi gani tata. Təwi gani nani ti təgray ka mawayay gatay.

⁴ Təmbərənj leli ndo, tihindi leli, təhi ana leli si məvi divi ana tay ga majami zlam ana ndam ge Melefit ni akadà ya məvi divi gani ana mis ndahanj ni.

⁵ Leli mədəm atagray zlam sulumani, ay təwi gatay ya təgray ni sulumani àtam geli ya mədəm atagray ni. Enjenjeni təgəskabá ti Bay geli məgur tay a zlam gatay ya tagray ni bu dek, mək təgəskabá ti leli day məgur tay, adaba Melefit awayay nahkay.

⁶ Ndam Mesedəwenj təbu tagray nahkay ti məhi ana Tit mənəgoru afa gekùli, mōru mēndeverinəbiyu təwi ga majam sinəu ni akadà ya ənəjki ni, adaba təwi gani nani ti zlam sulumani.

⁷ Lekùlum ti kəgrum zlam ya Melefit awayay ni kay : kəfumki ahàr ka Yezu lala, kəhumi ma gayan ana mis lala, kəsəruma ma gayan a lala, kəbum kawayum ti təwi gayan mōru kama lala, kəbum kawayum leli lala daya. Nahkay ti mawayay kəgrum təwi ga majam sinəu ni lala daya, adaba təwi gani nani ti təwi sulumani.

⁸ Nəy si kajamum kwa ni ti nəhi ana kùli do. Nəhi ana kùli nahkay ti, nawayay ti kəsərum mis ndahanj tawayay ti təwi gani mōru kama. Lekùlum day kisləmki majam zlam, ti mis ndahanj təsər kawayum ndam ge Melefit ededinj.

⁹ Kəsəruma ahəmamam Bay geli Yezu *Krist àvi zlam sulumani ana ndam gayan na. Ahaslani nan bay ge elimeni, zlam dek ànivü a ahar bu ; ay ti àmbərənj zlam ni dek, ègi zal talaga. Ègi zal talaga nahkay ti azuhva kùli, ti kīgum ndam ge elimeni àna talaga gayan ya ègi ni.

¹⁰ Pakama ya nəhi ana kùli ni ti zlam ya ti nəjalay ni, ay tamal kəgrum ti àbəlaj, adaba alayni lekùlum kəgruma təwi gana. Kəgrum təwi gani cilinj do ; kənjumki ka ma gani enji day lekùlum gani.

¹¹ Nihi ti ahàr àdəm kēndeverinəm təwi gani nani ya kənjumki ni lala. Ka ya ti kədəmum akəgrum ni ti kəmərümva dal-dal ; nihi day grum àna məmərani akadà nani. Ku way way do məfəkad zlam ti àki ka njadà gayan.

¹² Tamal kəvumi zlam ana Melefit àna məbərøv bəlan ti Melefit agəskabu. Ajalaki ahàr ka zlam gayak ya àfuk ni cilinj, əjalaki ahàr ka zlam ya àfuk bi ni do.

¹³ Nəy lekùlum cākum daliya ti mis ndahanj ni tàmərva àna zlam gekùli ni ti nəjalay

nahkay do. Ere ye ti nawayay ni ti ahàr àdàm ndam ge Melefít dek tígi kala-kala.

¹⁴ Nihi ti zlam gekúli àbu kay, nahkay jənumki tay àna nanj. A vad nahanj nday day atənjgəta zlam a kay ti atəjanaki kúli àna nanj bilegeni. Nahkay lekúlum dek ekigum kala-kala.

¹⁵ Akada ya àbu məbəkiani a Wakita ge Melefít bu nahkay hi ni :

« Maslanja ya ti zlam gayan kayani ni ti zlam ni àsaɓaki ndo.

Maslanja ya ti zlam gayan kay do ni ti zlam ni àhəci nanj ndo. * »

Tit akaba ndam ya ti tarakaboru e mirkwi ni

¹⁶ Tit ti awayay məjanaki kúli kay akada geli ya mawayay məjanaki kúli ni. Agray nahkay ti Melefít àna ahàr gayan : məgri sasi ana Melefít, mazləbay nanj azuhva təwi nani.

¹⁷ Geli ya məhi ana Tit mōru afa gekúli ni ti Tit àgəskabá ma gana. Àgəskabu ma geli ya məhi ni ciliŋ do : wudaka leli məhi mōru ni ti nanj nanjani àna ahàr gayan àwaya morona afa gekúli a dal-dal.

¹⁸ Leli məbu məslərənəoru wur ga mən geli nahanj. Wur ga mən geli nani ti ndam ga Yezu ya *təcakalavu a kəsa gərgərani bu ni dek tazləbay nanj azuhva təwi gayan ya agray, ahi *Ma Məweni Sulumani ana mis ni.

¹⁹ Məslərənəoru nanj ti azuhva təwi gayan ya agray ni ciliŋ do : məslərənəoru nanj ti adaba ndam ga Yezu ya təcakalavu a kasa gərgərani bu ni tədaba nanj a ga masawadakabani akaba leli ga magray təwi hini sulumani na. Təwi gani nani ti adafaki ahəmamam leli mawayay məjanaki ndam ge Melefít àna nanj ni mam ni. Nahkay mis atazləbay Bay geli azuhva təwi gani nani daya.

²⁰ Siŋgu ya majam ni ti kay, nahkay ka ya ti magray təwi àna nanj ni mawayay ti mis tədəmki ma magədavani ke leli do.

²¹ Mawayay ti magray təwi sulumani kə eri ga Bay geli ciliŋ do ; mawayay ti magray təwi sulumani kə eri ge mis daya.

²² Məbu məslərənəoru wur ga mən geli nahanj ka tay : nanj ti mīpia nanj a, nanj àbu agray təwi ge Melefít gərgəri kay, awayay ti təwi ni dek mōru kama kama. Nihi ti awayay təwi ni dal-dal àtam ya ahaslani ni, adaba àsəra lekúlum akəgrum ere ye ti kədəmmum kəgrum na.

²³ Tit ti mis goro, leli məbu magrakabu təwi ka ahar bəlanj afa gekúli. Bəza ga mən geli ndahanj ni ti ni ndam ga Yezu ya təcakalavu a kəsa gərgərani bu ni tədaba tay

a, mis dek təbu tazləbay *Krist azuhva təwi gatay ya tagray ni.

²⁴ Nahkay ti grum zlam ti təsər lekúlum kəbum kawayum tay. Məzləba kúli a : ndam ga Yezu ni eticia kəbum kəgrum nahkay ti atəsər pakama geli ya mədəmki ke kúli ni ti ma ge jiri.

9

Pol awayay ti ka ya ti eminjia a Korej a ni ti siŋgu ni àjamva àndava

¹ Àki ke təwi hini sulumani ya məgri ana ndam ge Melefít ni ti akal nəbiki ana kúli do, adaba kəsəruma ma gana àndava.

² Nu nəsəra lekúlum kawayum təwi gani. Nəhia ma gana ana ndam Mesedəweŋ àna məmərvana, nəhi ana tay ahkado : « Ndam ge Melefít ya ka haɗ Eseyi ni ku alayni təsləmalava ga magray təwi gani nana. » Təra ticia lekúlum kawayum təwi gani nani dal-dal ti mis kay e kiɗiŋ gatay bu tədəm nday day tagray bilegeni.

³ Ku tamal nahkay nəŋgu ni nəsləruru bəza ga mən geli ni afa gekúli, nawayay ti wudaka minjiyu eslini ti kəslamalumva, adaba nəhia ana ndam Mesedəweŋ a akəgrum nahkay. Nawayay ti ma goro ya nəhi ana tay ni ègi ma masakani ba.

⁴ Ay tamal ti minjəa akaba ndam Mesedəweŋ a, mədi ahàr ana kúli kəslamalumvu faŋ ndo ni ti, pakama geli ya mədəmki ke kúli ni aməbəki mimili ke leli do aw ? Leli tekeɗi aməbəki mimili ke leli ti, lekúlum ti aməbəki mimili ke kúli àtam geli ni do aw ?

⁵ Nahkay nədəm àgəski nəsləruru bəza ga mən geli ni ka ma goro, ti təjanaki kúli ga maslamalakabu zlam ya ti kədəmmum kajamum ni hayaŋ. Ka ya ti eninjəa tamal kəslamalumkabá àndava ni ti, mis atəsər zlam ya ti kajamum ni, kajamum ti àna məbərur bəlanj, do ni təfəki ŋgasa ke kúli ndo.

⁶ Jalumki ahàr ka ma hini : maslanja ya ti èzligi zlam gəzít ni ti àbáz day gəzít. Maslanja ya ti ezligi zlam kay ni ti abaz day kay.

⁷ Ahàr àdəm ku way way do mafəkad zlam akada gayan ya awayay mafəkadani ni. Kəfəkadum àna majalay ahàr cə cə ba, kəfəkadum akada təfəki ŋgasa ke kúli ba. Adaba Melefít ti awayay maslanja ya ti afəkad zlam àna məmərani ni.

⁸ Esliki məgri zlam sulumani gərgəri kay ana kúli, arəŋa aməhəcikivu ana kúli do. Agray nahkay ti awayay ti kəgrum zlam sulumani kay àna zlam ya àvi ana kúli kayani ni. Awayay ti kəlavad a huɗ ge təwi gekúli ya kəgrum ni bu dek ti kəgrum nahkay.

⁹ Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefít bu nahkay hi :

« Mis sulumani ti avi zlam ana ndam talaga àna mæbæruv bælanj ; zlam sulumani ya agray ni ti day-day àgøjazlki ahàr ke Melefit do. * »

¹⁰ Avay hilfi ga zlam, awayay ti mis tizligi ti Melefit. Avi zlam mæzumani ana mis ti Melefit daya. Zlam gekuli ya kægum tæwi sulumani àna nanj ni akada hilfi ga zlam ya tizligia, àfætaya ti adæk ni. Hilfi ga zlam gani nani ti Melefit àvi ana kuli, àfækia mæsækani gayan a, awayay ti kægum zlam sulumani kay àna nanj.

¹¹ Amægri zlam sulumani ana kuli gærgæri kay, arañja amæhæci kuli do, adaba awayay ti kægumi zlam sulumani kay ana mis ndahanj. Nahkay mis nday nani atægri sasi ana Melefit azuhva zlam gekuli sulumani ya akajamuma, leli amæhælikaboru ana tay ni.

¹² Gekuli ya kajamum sinju ni ti ajænaki ndam ge Melefit. Ay ti ajænaki tay cilinj do ; agray ti mis kay tægri sasi ana Melefit azuhva sinju ya akajamumi ana tay ni.

¹³ Nday atæsæra zlam ya akajamumi ana tay ni kay nahkay ti atazlabay Melefit adaba atæsær kægæsumkabá *Ma Mæweni Sulumani ge *Krist a akaba kægum ere ye ti àgæski ndam ge Krist tægri na. Atazlabay Melefit adaba kægnumkia tay àna zlam gekuli a, kægnumkia mis ndahanj na dæk daya.

¹⁴ Akævumi zlam ana tay azuhva *sulum ge Melefit ya àgri ana kuli ni ; sulum gayan gani nani ti àtam zlam dæk. Nahkay ti mis nday nani atawayay kuli, atahængali Melefit ana kuli.

¹⁵ Mæzlæbum Melefit, mægumi sasi adaba àvia Wur gayan ana leli a. Gayan ya àvi Wur gayan ana mis ni ti àtam zlam ndahanj ya ti avi ana mis ni dæk.

10

Pol àbu àna njæda ga mægur ndam ga Yezu

¹ Næhi ma ana kuli ti nu Pol. Nu ti mis ndahanj tædæmku ma, tædæm ka ya ti nu nèbu akaba kuli ni ti nu kuðufa, ka ya ti nu nèbi akaba kuli bi ni ti nu bilek-bilek. *Krist ti kuðufa, agri sulum ana mis, nahkay

² nahængalay kuli mbatumkaba manjehad gekuli a, ti ka ya ti eninjua afa gekuli a ni ti nigí bilek-bilek ba. Mis ndahanj e kidinj gekuli bu tædæm manjehad geli ti akada ge mis hihirikení ni. Nday ya tædæm nahkay ni ti, eninjua ti anæmbrøn tay do, amamænjavu akaba tay !

³ Edeðinj, leli ti manjehad geli akada ge mis hihirikení ni, ay makadvu ti akada ge mis hihirikení ni do.

⁴ Zlam ahar geli ya makadvu àna nanj ni ti gærgæri akaba ge mis hihirikení ni. Zlam ahar geli ni ti Melefit àvi ana leli, njæda gayan àki. Pakama ge mis ya tædæm ni akada gudu ya mis tædezlivú ana ndam ezir gatay

ni, ay leli mæbedkaba gudu gani nana àna zlam ahar ge Melefit ya àvi ana leli na. Nahkay ti madafaki ma ge mis ya tædæm ni ti ma ga malfada.

⁵ Mæwæli mis ka ma ga zlabay gatay ya tawayay tæcafæña mis ndahanj kà ma ge Melefit a ni dæk ; mæmbatikaba majalay ahàr magædavani na ana mis a dæk ti tægaskabu ma ge Krist.

⁶ Nawayay ti lekulum dæk kægæsumuki ma day, kælj gani ti anatrað maslaña ya ti awayay mægæsuki ma do ni.

⁷ Jalumki ahàr ka zlam ya kægum ni dæk lala. Tamal maslaña àdæm nanj mis ge Krist ti, ahàr àdæm mājalay ahàr lala keti, mæsær leli day ndam ge Krist akada gayan ya àdæm nanj mis ge Krist ni.

⁸ Bay geli àvua njæda ga mægur kuli a ti nænaki kuli àna nanj. Àvu njæda gani nani ti ge mijinj kuli àna nanj do. Bi nælæba ahàr goro a kay àna njæda gani nani ya àvu na nængu ni, mimili àbu awærki nu bi.

⁹ Ngay nawayay nèbivú angwaz ana kuli àna wakita goro ya nèbikioru ana kuli ni cilinj ti kædægazlum ba.

¹⁰ Adaba mis ndahanj tædæm : « Ka ya ti Pol abikibiyu wakita ana leli ni ti ma gayan ya abikibiyu ana leli ni ma ga dagwa gayan gærgæri kay. Ay ka ya ti nanj akaba leli ni ti njæda gayan àbi, àdæm ma ga dagwa gayan ni va do. »

¹¹ Maslaña ya ti àdæm nahkay ni ti mājalay ahàr lala : eminjua ti amagray zlam ti kala-kala akada ya mæbiki ana kuli ka ya ti leli drinj drinj akaba kuli ni.

¹² Mis nday nani ti tæhi ana ahàr nday gæðákani. Leli ti matækar mægurfænvaní kà tay do, mædæm leli kala-kala akaba tay do daya. Nday ti tægurfænju ka ahàr gatay gatayani e kidinj gatay bu ; tædæm mis nanj gæðákani ti si maslaña gani akada gatay ni kwa. Tagray nahkay ti nday muroni, tæsær arañja do simiteni.

¹³ Ay leli ti ni mæzlæbavu ti àna tæwi ya Melefit àguraya, àvi ana leli ni cilinj, do ni ti mæzlæbavu àna tæwi ya àvi ana leli ndo ni do. Tæwi ya ti Melefit àguraya, àvi ana leli ni ti, tæwi ga mæhioru ma gayan ana mis, ge minjiyuaní àna nanj bæðak afa gekuli ni.

¹⁴ Ka ya ti leli mòru afa gekuli, mæhi *Ma Mæweni Sulumani àki ke Krist ana kuli ni ti, mægri tæwi àtamkia ka ge Melefit ya àguraya, àvi ana leli na ndo.

¹⁵ Mæzlæbavu àna tæwi ge mis ndahanj ya Melefit àguraya, àvi ana tay, àhi ana tay tægri ni ndo. Tagray mam mam nængu ni arañja gani geli do. Ere ye ti leli mawayay ni ti, ahàr àdæm mæfæki ahàr gekuli ke Krist ni mæsagakivu kælavad. Mawayay ti tæwi geli ya magray e kidinj gekuli bu ni mæsagakivu

daya ; ku tamal mâsagakivu nənġu ni, âtamkia ke tawi ya Melefît âġuraya, âvi ana leli na ba.

¹⁶ Nahkay ti amoru mâhi Ma Maweni Sulumani ana mis ga hađ ndahanġ ya kama ga hađ gekuli ni. Mawayay makoru eslini ti adaba mawayay mazlabavani âna tawi ge mis ndahanġ ya Melefît âġuraya, âvi ana tay, âhi ana tay tâgray ni do.

¹⁷ « Tamal maslaġa awayay eji zlabay nahama, miġi zlabay ti âna tawi ga Bay geli ya âgray ni.* »

¹⁸ Maslaġa ya ti azlăbay ahâr gayanġ gayanġani ni ti Melefît âġaskabu naġ do, si maslaġa ya ti Bay Melefît Melefiteni ana ahâr gayanġ azlăbay naġ ni kwa.

11

Pol akaba ndam ya ti tăđăm nday ndam asak ga Yezu ni

¹ Nihi ti nawayay năzlapi ana kuli akada ga ndam muru ni. Ay ti besumua ; iy nahăġgalay kuli, besumua.

² Nawayay kuli dal-dal akada ge Melefît ya awayay kuli ni. Năbia kuli ana *Krist a, nawayay ti kġum ndam gayanġ akada ga wur dahalay ya âsar zal faġ do, bəġani avi ana zal ni. Nawayay ti maslaġa nahanġ ahi ma ana kuli va do.

³ Anġwaz âbu awar nu, năđăm bi maslaġa nahanġ amagosay kuli ; nahkay bi ekjămkia ke divi ge Krist a, akăđăbum naġ âna huđ bəlanġ va do. Jalumki ahâr ke Ev ya gavanġ êsipet naġ, âġosay naġ ni ! Tăġosay kuli akada gayanġ ni ba.

⁴ Ka ya ti ku way way do ara afa gekuli a, awayay acahi ma maweni ana kuli ni ti kăbum kebesum. Ku tamal adămki ma ke Krist ya ġəġəri akaba ma geli ya năđămki ni nənġu ni, kebesum. Ku tamal azlapaki ka măsuf nahanġ ġəġəri akaba Măsuf ya âniviyu ana kuli ni, ahkay do ni ahi ma ana kuli, azlapaki ka *Ma Maweni Sulumani nahanġ ġəġəri akaba gekuli ya kġcum ni nənġu ni, kebesum.

⁵ Năsara nday ya tăđăm nday ndam *asak ga Yezu ġăđăkani ni tătăm nu do simiteni.

⁶ Edeđin năsar mazlapani lala akada gatay ni do, ay nu ti năsara zlam a nătăm tay. Kălavăd a huđ ga ma goro ya năhi ana kuli ni bu đek kăsăruma, năsara zlam a.

⁷ Ka ya ti nu năbu afa gekuli ni ti năhia Ma Maweni Sulumani ya Melefît âvi ana kuli na ana kuli ga sulum a. Năhəġgoroya ahâr goro e ġăziteni va, nawayay ti lekulăm kġum ġăđăkani. Goro ya năgray nahkay ni ti năġudara zlam a zla do waw ?

⁸ Ka sarta gani nani ti ndam ga Yezu ya *tăcakalavu a kăsa ndahanġ bu ni tăsărubiya siġu a. Nahkay năhălfəġa siġu kă tay a ti năsliki magray tawi e kidinġ gekuli bu lala.

⁹ Ka ya ti nu năbu afa gekuli nahkay ni ti zlam âhăcukivă, ay năhəġgalaləġ zlam kă kuli a ndo. Tăhălubiyyu zlam ti bəza ga məġ geli ya e Mesedawəġ ni. Năhali muru ana kuli âna măhiani ana kuli vumu zlam ya âhăcukivu ni ku ġăzit ndo. Năgray nahkay ndo, đay-đay anagray nahkay do daya.

¹⁰ Năgray nahkay ti niġi zlabay gani ka hađ Eseyi tata, maslaġa âbi acafəġa nu ge miġi zlabay gana bi. Ma hini ya năđăm ni ti jiri : nu zal asak ge Krist ; Krist ti jireni.

¹¹ Niġi zlabay nahkay ti bi kăđămum năwayay kuli do. Aha, nahkay do : Melefît âsara năbu nawayay kuli.

¹² Nihiđifinġa zlam kă kuli a ndo, kama day enihindifinġa kă kuli a do. Nagray nahkay ti adaba nawayay ti mis ndahanġ tənġət divi ge miġi zlabay ba. Nġay tăbu tagray tawi akada geli ndam asak ga Yezu ni ti nawayay ti tăđăm ba.

¹³ Nday nani ti ndam asak ga Yezu edeđin edeđinġeni do ; tazay mazavu ga ndam asak ge Krist cilinġ. Tawi gatay ya tagray ni ga magosay mis.

¹⁴ Zlam gani nani ti âġri ejep ana kuli ba. *Măslər ge Melefît asladay, ay *Seteni âna ahâr gayanġ esliki mazay vu gayanġ akada ga măslər ge Melefît ni.

¹⁵ Seteni âna ahâr gayanġ agray nahkay ti, tamal ndam măġri tawi ni tazay mazavu ga ndam măġri tawi ge jireni ana Melefît ti âġri ejep ana kuli ba. Ndam măġri tawi ana Seteni ni ti Melefît amăġri daliya ana tay azuhva tawi gatay ya tagray magăđavani ni.

Pol eji zlabay âna daliya gayanġ ya acakay ni

¹⁶ Năhi ana kuli keti : maslaġa âhi ana ahâr nu Pol murani ba. Ay tamal kăđămum nu murani ti mənġumlu ti akada ya kămənġumləġ kă ndam muru ni. Nahkay ti năsliki miġi zlabay ġăzit bilegeni.

¹⁷ Niġi zlabay nahkay ti năzlapy akada ga Bay geli awayay ni do ; năzlapy akada ga zal muru ni, adaba năsara năbu nagray zlam ya năsliki miġiki zlabay ni edeđinġ.

¹⁸ Ay ġġa mis kăj tăbu tiġi zlabay akada ga ndam ga *đuniya ni ti nu day nara niġi zlabay bilegeni.

¹⁹ Lekulăm ndam ya kăsăruma zlam a ni kebesumi ana ndam muru tata.

²⁰ Ka ya ti maslaġa aməġjaləġ ana kuli akada lekulăm evidi ni ti kăbum kebesumi ; ka ya ti maslaġa azumfəġa zlam kă kuli a ni ti kăbum kebesumi ; ka ya ti maslaġa agosay kuli ni ti kăbum kebesumi ; ka ya ti maslaġa aməġjaləġ ana kuli akada kislăm arəġa do ni ti kăbum kebesumi ; ku maslaġa asi barva ana kuli nənġu ni kăbum kebesumi.

* 10:17 Zereimi 9.23.

²¹ Iy nu nàgray nahkay ndo ni ti, nisli arañj e eri gekùli bu ndo. Nàgray nahkay ndo ni ti asu mimili zla do aw ?

Mis ndahanj tazay ahàr gatay akada nday gedàkani ni ti, nu day nagraj akada nani. Ay ma hini ti ma ga ndam muru.

²² Tamal tãdãm nday ndam *Hebri, nu day zal Hebri. Tamal tãdãm nday ndam *Izireyel, nu day zal Izireyel. Tamal tãdãm nday bæza huđ ga Abraham, nu day wur huđ ga Abraham.

²³ Tamal tãdãm nday ndam mægri tãwi ana *Krist, nu bay mægri tãwi ana Krist nètam tay. Ma hini ya nãdãmaya ni ti àhàrkiba ka ma ga muru a. Nàgra daliya nètam tay, tãfiya nu a danjgay va sak kay àtama gatay na, tãzlãba nu a sak kay àtama gatay na, nètamfãja kè kisim a sak kay, akal takad nu.

²⁴ Sak zlam ndam *Zũde tãsua kurupu a kru kru mahkãr mahar ambãlmbu a.

²⁵ Sak mahkãr tãzlãba nu àna aday a, sak bõlanj tizlgia nu àna akur a, sak mahkãr *slalah ga yam àhãmbahadva akaba nu a, ruk hundum nãnjãhadva a huđ ga *dãluv gedàkani ba.

²⁶ Sak kay nõra ka mõlanj ndahanj àna asak a ; sak kay akal yam àslãka àna nu a, sak kay ndam akal tãgrua daliya, sak kay ndam jiba goro tãgrua daliya, sak kay ndam jiba ndahanj day tãgrua daliya, sak kay nãgra daliya a kãsa ba, sak kay nãgra daliya a huđ gili ba, sak kay nãgra daliya ka ahàr ga dãluv a, sak kay nday ya tãdãm nday bæza ga mma ni tãgrua daliya daya.

²⁷ Nãgra tãwi zlzãdãna, nãcaka daliya, sak kay nãcakay dãwir ndo, sak kay nãnjãhada e lãwir a akaba nãcakay yam ndo, sak kay nãngõt zlam mõzumani ndo, sak kay azana àfu bi, amãd àwõra nu a.

²⁸ Nãgra daliya ndahanj a daya, ay ti nãcalaya tay a va do. Ay ti zlam àbu bõlanj nõjalaki ahàr, àhãlu ahàr kãlavãd : nãbu nõjalaki ahàr ka ndam ga Yezu ya *tãcakalavu a kãsa gergarani bu ni dek.

²⁹ Tamal nìpia maslaña nanj gedebeni e divi ge Melefít ba ni ti kala akada nu gedebeni. Tamal maslaña èjikia ke divi a ti awõru bõruv dal-dal.

³⁰ Tamal niji zlabay kwa ti niji zlabay ke gedebi goro.

³¹ Melefít Bãn ga Bay geli Yezu, nanj ya ti mis dèk tazlãbay nanj ga kanjgay-kanjayani ni ti, àsõra ma goro ya nãdãm ni ti ma ge jiri.

³² Ka sarta ya ti nãbu a Damas ni ti maslaña ya Bay Aretas àfiyu nanj ga mægur kãsa nani ni awayay mægõs nu, nahkay àbãhad mis kã magudu ga kãsa ni.

³³ Eslini bæza ga mãn geli ni tãfãviyu nu a alõngu vu, tãfaya nu àna ezewed a dala va

gwar a fãku ga gudu na. Nahkay nètamfãja kã bay mægur kãsa nana.

12

Poleji zlabay àna zlam ya ti Yezu àngazli ni

¹ Ku tamal miji zlabay ti zlam masakani nõngu ni, ahàr àdãm si niji zlabay ni kwa. Nahkay nõzlapaki ka zlam ya ti Bay geli àngazlu, nipi ni.

² Maslaña nahanj àbu, nãsõra nanj a, nanj mis ge *Krist. Maslaña gani nani ti Melefít àzoya nanj agavãla drij afa gana a huđ melefit va. Zlam gani nani àgrakivu ti àgra vi a kru mahar fãd. Cũ Melefít àzoru ni nanj nanjani, cũ àzoru ni nanj nanjani do, àngazli zlam, èpi cilinj ti nãsõr do. Àsõr ti si Melefít kwa.

³⁻⁴ Iy, maslaña gani nani Melefít àzoya nanj a drij agavãla a mãlanj gayanj sulumani va.

* Cũ Melefít àzoru ni nanj nanjani, cũ àzoru ni nanj nanjani do, àngazli zlam, èpi cilinj ti nãsõr do. Àsõr ti si Melefít kwa. Ka mõlanj nani ti maslaña gani tãhia ma ndahanj a. Ma gani nani ya èci ni ti mis hihirikeni èsliki mãdãmãni do, Melefít àcãfãja mis ga mãdãmãna daya.

⁵ Maslaña nani ti niji zlabay àna nanj tata, nu nuani ti niji zlabay àna ahàr goro do. Nijiki zlabay ti ke gedebi goro ni cilinj.

⁶ Ay ku tamal niji zlabay àna ahàr goro nõngu ni, zlabay goro ya niji ni ti zlabay ga muru do, adaba ma goro ya nãdãm ni ti ma ge jiri. Ay ti nãwayay miji zlabay do, adaba nãwayay ti mis tãdãm nu gedàkani àna zlabay goro ya niji ni ba. Nawayay mis tãdãm nu gedàkani ti azuhva tãwi goro ya tãbu tipì nagray ni akaba ma goro ya nãhi ana tay, tici ni sawanj.

⁷ Zlam ge Melefít ya àngazlu sulumani gergãri kayani ni ti akal niji zlabay àna tay tata. Ay ti Melefít àvuã zlam nahanj a, àfũviya a vu va, awayay ti niji zlabay ba. Ere gani nani awõr nu akada adak èjia mis a ti awõr nanj ni. Ere gani nani Melefít àvi divi gani ana *Seteni ti mãfũviyu, ti niji zlabay ba.

⁸ Nahkay sak mahkãr nãhãngala Bay geli a ti mãzuaba ere gani nana ya agru daliya na a vu ba.

⁹ Ay ti àhãnjgrufãj, àhu ahkado : « Sulum goro ya nãgruk ni ti eslũk, adaba ka ya ti mis nanj àbu gedebeni ni ti, ere ye ti agray ni dèk agray ti àna njõda goro cilinj. » Ègia nahkay ti nãmõr àna gedebi goro ni, niji zlabay àna nanj, adaba ere ye ti nagray ni dèk ti nawayay nagraj àna njõda ge Krist cilinj.

¹⁰ Nahkay nu gedebi ti nãmõr sawanj. Ku tamal mis tindivi nu, tãfãku ngasa, tãgru daliya gergãri kay nõngu ni, nãsõra zlam nday nani ya tãgru ni ti azuhva Krist, nahkay nãmõrvu àna nanj. Adaba ka ya ti nu

* 12:3-4 Mõlanj sulumani ge Melefít ti awayay adãmvaãba dini sulumani (mãnjay Mãnghani 2.7 ; Lũk 23.43).

gedebeni ni ti, nêbu àna njêda ge Krist ya àvu ni.

Pol ajalaki ahàr ka ndam ga Yezu ya a Korej ni

¹¹ Ma goro ya nêdêm ni ti ma ga muru. Ay kâfumku njasa ga mazlapay ma ga muru nahkay ti lekulâm gani. Giri-giri àgêski kâzlabum nu ti lekulâm. Nu ti nisli aranja do, ay ndam ya ti kâdêdum nday ndam *asak ga Yezu gâdâkani ni ti ku gâzit day tâtam nu do.

¹² Ka ya ti nu nêbu afa gekuli ni ti nêbesa daliya gergarana kay, Melefit day àvu njêda ga magray zlam magray ejep a gergarana kay. Zlam ya àgravu ni dek ti adafaki nu zal asak ga Yezu ededînj ededîjeni.

¹³ Ere ye ti nêgri ana ndam ga Yezu ya *tacakalavu a kesa ndahan bu ni, nêgri ana kuli ndo ni ti mênj ga mam? Àbi! Zlam àbu bêlan ciliñ nêgri ana kuli ndo. Zlam gani nani ti nihi: nihindifija sinju kè kuli ga mênjani nu a ndo. Tamal goro ya nâgray nahkay ni zlam magudarani ti, mbranjumfua!

¹⁴ Nihi day nêbu nêslamalavu ga manjoni afa gekuli ya mahkêr. Eninjua day enihindifija zlam kè kuli ga mênjani nu a do. Nawayay ti lekulâm lekulâmeni, do ni ti nawayafanja zlam kè kuli a do. Tangahi elimeni ana bêza ti ata bêñ gatayani, do ni ti bêza tangahi elimeni ana ata bêñ gatay do.

¹⁵ Ku nijñkaba zlam goro a dek, ku nijñj ahâr goro goroni ga mênjani kuli nêñju ni àhêlu ahâr do, nêmêrvu àna nan sawan. Nawayay kuli dal-dal emiteni ti, akawayum nu va do azuhva nani aw?

¹⁶ Leli dek mäsëra, nihindifija zlam kè kuli a ndo. Ay ti mis ndahan tãdêm nânjêhkia ke kuli a sawan.

¹⁷ Nânjêhki ke kuli ti ahêmamam? Ndam ya ti nêslaroru tay afa gekuli ni ti, maslanja gatay bêlan ti àgosa kuli a waw?

¹⁸ Nêhi ana Tit môru afa gekuli, nêslarêñjoru wur ga mênj geli ya kêsëruma nan a lala ni. Tit ôru ênjua afa gekuli a ti àgosafanja zlam kè kuli a waw? Ngay leli ata Tit ti tawi geli ya magray ni bêlanjani, majalay ahâr geli day bêlanjani ti kêsërum do waw?

¹⁹ Kêhumi ana ahâr a ma goro ya nêbiki ana kuli ni bu ni dek ti mawayay matamfêja kè kuli a waw? Aha, nahkay do, adaba leli ndam ge *Krist. Zlêbaba goro ni, pakama geli ya mêhi ana kuli ni dek ti mêhi ana kuli ti kè meleher ge Melefit, adaba mawayay ti kânjêtumkivu njêda e divi ge Melefit bu.

²⁰ Nêdêm nahkay ti adaba nakoru afa gekuli wudak. Eninjua, nêdi ahâr ana kuli kâbum kâgrum zlam ya ti nawayay kâgrum do ni ti nawayay do. Tamal nahkay ti zlam ya anêgri ana kuli ni ti lekulâm day akawayum

do. Zlam ya ti nawayay kâgrum ba ni nday hi: kâlêgumvu ba, kizirumvu ba, kâzumum ôaruv ba, kâgrumvu solu ba, kindivumvu ba, kêsëmivu ana mis ba, kijum zlabay ba, akaba kiwisinjumkabu zlam ba.

²¹ Eninjua afa gekuli a ti Bay Melefit goro amêbêku mimili kè meleher gekuli àna tawi gekuli ya kâgrum ni ti nawayay do. Bi eninjua afa gekuli a ti nêdi ahâr ana ndam ya tãbu tagudar zlam kekileña, têmbrêñ magray hala ndo, tagray zlam ge mimili kalavad, tawayay mêmbrêñ magudar zlam gatay ni do ni. Tamal nôru nêdia ahâr ana tay a nahkay ti enitawi azuhva zlam gatay ya tagray ni. Zlam gani nani dek ti nawayay do simiteni.

13

Pol ahivu ma ana ndam Korej

¹ Nihi ti nawayay nanjoru afa gekuli ya mahkêr. Àbu mêbêkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi: « Tawêki mis ka zlam wudaka ti ahâr àdêm mis cê ahkay do ni mis mahkêr tâgray sedi gani. »

² Ka ya ti nôru afa gekuli ye cê ni ti nêhiva ana kuli a àndava. Ay nihi nu nêbiyu eslini bi day nêhikaboru ma gani ana ndam ya tãgudar zlam ni akaba mis ndahan ni dek keti: ka fat ya ti eninjua ni ti anatra6 ndam magudar zlam ni dek, maslanja gatay bêlan amatamfua do.

³ Kawayum kêsërum ma goro ya nêhi ana kuli ni ti ma ge *Krist ya ahi ana kuli ededînj ededîjeni ni aw? Nara nadêfiki ana kuli, kara kêsërum. Tawi ge Krist ya agray e kidîñ gekuli bu ni ti tawi ge mis gedebeni do, adafaki nan àbu ana njêda.

⁴ Ka ya ti *tâdarfêñ Krist kâ tândal ni ti nan gedebeni ededînj, ay nihi ti Melefit àhêngaraba nan a, nan àbu àna sifa. Nahkay ere ye ti agray ni dek ti agray àna njêda ge Melefit. Leli ndam *asak gayan ni mêbu akaba nan akada mis bêlan, leli day ndam gedebi. Ku tamal leli gedebeni nêñju ni, eminjua afa gekuli ka fat gana ti amadêfiki ana kuli leli mêbu àna sifa ge Krist. Nahkay tawi geli ya amagray e kidîñ gekuli bu ni ti amagray ti àna njêda ge Melefit.

⁵ Nêhi ana kuli nahêma, njêhaduma ti kâdêgêzlam ahâr lala day. Lekulâm ti kâbum kâfumki ahâr ke Krist ededînj aw? Ngay Yezu Krist nan bêlanjani akaba kuli ti kêsërum do waw? Do ni ti bi kâdêgêzluma ahâr a, kêsëruma kijumkia ke divi a.

⁶ Leli ndam asak ededînj ti nêsëra, akêsërum. Akêsërum ti àna tawi geli ya magray ni; mijikia ke divi a ndo.

⁷ Ay ti leli mêbu mahêngali Melefit ana kuli ti kâgudarum zlam ba simiteni. Leli mijikia ke divi a ndo, ay njay mis tãdêm

leli mis sulumani ti màwayay do ; mawayay kàgudarum zlam ba ni ti ga nani do. Ere ye ti leli mawayay ni ti, mawayay ti kâgrum zlam sulumani. Ku tamal mis tãdãm mîjikia ke divi a nãngu ni, àgray arañã do.

⁸ Nãdãm nahkay ti adaba leli misliki mãmbrãnj tãwi ge jiri koksah ; magray ti si tãwi ge jiri kwa.

⁹ Kala ka ya ti leli gedebeni, lekulum ti ni njãda-njãdani ni ti mãmãrvu. Leli mahãnjgalay Melefit, mawayay ti mãslamalay manjãhad gekuli ti kãgudarum zlam va ba.

¹⁰ Nãbikioru pakama hini ana kuli ka wakita ka ya ti nu driñ driñ akaba kuli nahkay ni ti, adaba nawayay ti kãmbatunkaba manjãhad gekuli a. Nahkay eninjãa afa gekuli a ti anãlãgi ana kuli do. Tãwi goro ya nagray ni ðek ti nagray àna njãda ga Bay geli ya àvu ni. Ay njãda gani nani ya àvu ni ti ge mijinj kuli do, ga mãvi njãda ana kuli àna nan sawanj.

Polagri sa ana mis

¹¹ Nihi ti bãza ga mmawa goro ni, ma goro àbi kay va bi. Nawayay ti kãmãrumvu, kãslamalum manjãhad gekuli, ku way way do e kidinj gekuli bu mãvi njãda ana maslãnjã nahãnj, ma gekuli mãrakaboru, kãnjãhadũma àna sulumana. Bay Melefit ti awayay mis, avi manjãhad sulumani ana mis daya ; nahkay tamal kãgrum zlam nday nani ðek ti amanjãhad akaba kuli kãlavãd.

¹² Grumvu sa e kidinj gekuli bu lala, akãda ga ndam ge Melefit ya tagravu sa ni. Ndam ge Melefit ya ahalay ni ðek tãgria sa ana kuli a.

¹³ Sulum ga Bay geli Yezu *Krist mãlãbu akaba kuli ðek, Melefit mãgray ti lekulum ðek kãwayumvu akãda gayanj ya awayay mis ni, *Mãsuf Njãlatani mãgray ti lekulum ðek kãnjãhadũmkabu àna sulumani.

Wakita ga Pol ya àbikioru ana ndam Galasi ni Ere ye ti mǎdǎmki ka wakita ga Pol ya àbikioru ana ndam Galasi ni

Maslaŋa ya ti àbèki wakita hini ni ti àdafa slimì gayan a : àbèki ti Pol, zal asak ga Yezu ni (1.1). Leli mǎsǎr sarta ya àbèki wakita ni do, mǎsǎr mǎlan ya àbèki ni do daya. Àbiki ti ana ndam Galasi : Galasi ti kǎsa do ; had kǎ gǎvay ga Azi (a vad ya kani Azi akaba Galasi ti tǎbu ka had Turki). Kǎsa Ikoniyum, Listir akaba Derbi ti ka had Galasi ; ka ya ti Pol òru e mirkwi gayan ye enjenjeni ni ti àhia ma ge Melefit ana ndam ga kǎsa nday nana (Tǎwi 14). Pol àbiki wakita hini ana ndam Galasi ya ti tǎgǎskabá ma ga Yezu ya àhi ana tay na.

Àbèki wakita ti adaba mis ndahan e kidin ga ndam ga Yezu ya ka had Galasi ni bu ni tǎdǎm ahǎr àdǎm ndam ga Yezu tǎgǎskabu Divi ge Melefit ya Mǎwiz àbèki ni dek : ahar gǎdǎkani tǎdǎm si ndam ga Yezu dek tǎleley kǎdi kwa (6.12). Pakama gatay ya tǎdǎm ni àzumia bǎruv ana Pol a dal-dal, nahkay àbiki wakita hini ana ndam Galasi dek ga mǎhiani ana tay tǎfǎki ngasa ke mis ge mekeley kǎdi ba ; tamal maslaŋa awayay egi mis ge Melefit àna mekeley kǎdi ni ti, Krist àjanaki nan ya do (5.2).

Pol ànjèki ka pakama gayan, àdǎm nan zal asak ga Yezu ededin : àfiyu Pol e tǎwi gayan ni vu ti Melefit ; ndam asak ga Yezu ndahan ni tǎgǎskabá Pol a, tǎdǎm ma gayan ya àhi ana mis ni ti ma ge Melefit ededin. Pol àdǎm zlam ya ti àchahi ana mis ni ti Melefit Melefiteni àhi, do ni ti mis àhi do (1-2).

Pol àdǎm ka ya ti ndam Galasi tǎgǎskabu ma ge Melefit enji ni ti tigia bǎza ge Melefit a. Tǎgǎskabu, tigi bǎza ge Melefit ti azuhva tǎwi ga Mǎsuf ge Melefit, do ni ti azuhva Divi ge Melefit ya Mǎwiz àbèki ni do. Àhi ana tay nihi ti kǎmbrǎnum Mǎsuf ge Melefit, kǎgǎsumkabu Divi ge Mǎwiz ni cilin ti kamam ? Nday ya ti tǎgǎskabu Divi gani cilin, tǎmbrǎn Mǎsuf ge Melefit ni ti nday evidi, nday bǎza ge Melefit va do (3-4).

Ke mendeveŋ ga wakita ni àhi ana ndam Galasi si tǎnjǎhad àna njǎda ga Mǎsuf ge Melefit kwa. Tamal maslaŋa àgǎskabu njǎda ga Mǎsuf ge Melefit ya avi ni ti, esliki mǎmbrǎn zlam magudarani dek ; do ni ti Divi ge Mǎwiz cilin ni ti àjanaki nan do. Tamal maslaŋa àgǎskabá Krist a ti, maslaŋa nani ègia mis mǎwena : zlam ndahan ni dek tǎsli arañja do (5-6).

Sa ga Pol

¹ Nǎbèki wakita hini ti nu Pol, nu zal asak ga Yezu. Àsǎrbiyu nu ti mis hihirikenì do. Tǎvu njǎda gani ti mis do ; tǎvu njǎda gani ti ata Yezu *Krist nday ata Bǎn geli Melefit, nan ti àhǎngaraba Yezu e kisim ba.

² Nu Pol nǎgri sa ana kǎli, lekǎlum ya ti kǎfumki ahǎr ka Yezu, kǎbum *kacakalumvu a kasa gǎrgarani bu ka had Galasi ni. Bǎza ga mǎn geli ya mǎbu akaba tay ni tǎgria sa ana kǎli a daya.

³ Bǎn geli Melefit nday ata Bay geli Yezu Krist tǎgri sulum gatay ana kǎli, tǎgray ti *kǎnjǎhadumkabu àna sulumani ti.

⁴ Krist ti àgǎskabá ti tǎkad nan azuhva zlam magudarani geli, ga mǎhǎlaba leli a duniya hini magǎdavani ni ba. Krist àgray nahkay ti ka mawayay ga Bǎn geli Melefit.

⁵ Melefit ti mǎzǎlum nan ga kǎngay-kǎngayani. Aya nahkay !

Ma Mǎweni Sulumani ti bǎlan hǎya, nahǎn àbi

⁶ Ere ye ti kǎgrum ni ti àgrua ejep a dal-dal, adaba nǎhi ana ahǎr kǎgrum zlam akada nani do. Melefit àzala kǎli azuhva sulum ge *Krist ya àgri ana kǎli na. Ay ti lekǎlum kǎmbrǎnuma Melefit ke wecewecena ; kǎbum kǎdǎbum ma mǎweni nahǎn sawan ti ahǎmamam ?

⁷ *Ma Mǎweni Sulumani nahǎn ti àbi, si goro ya nǎhi ana kǎli ni cilin. Ay mis ndahan tǎbu tiwisirikaba ahǎr ana kǎli a, tawayay tambatkaba Ma Mǎweni Sulumani ge Krist na.

⁸ Leli mǎhia Ma Mǎweni Sulumani ana kǎli a ; tamal maslaŋa ahi ma nahǎn ana kǎli gǎrgari akaba ma ya mǎhi ana kǎli ni ti Melefit mǎtikwesla maslaŋa gana. Ku leli leleni, ku *mǎsǎr ge Melefit àslakabiya e melefit ba ahi ma gani ana kǎli nǎngu ni, Melefit mǎtikwesla nan a.

⁹ Leli mǎhia ana kǎli a, nihi day nǎhi ana kǎli keti : Tamal maslaŋa ahi ma mǎweni nahǎn ana kǎli gǎrgari akaba ma ya ti kǎgǎsumkabu ni ti Melefit mǎtikwesla maslaŋa gana.

¹⁰ Nǎhi ana kǎli nahkay ti kǎhumi ana ahǎr nawayay ti mis tǎzǎbay nu waw ? Aha, nahkay do ! Bay ya ti nawayay mǎzǎbay nu ni ti Melefit. Kǎhumi ana ahǎr nawayay ti pakama goro mǎbǎlafǎn kǎ mis aw ? Aha, nahkay do ! Kekileŋa tamal nawayay pakama goro mǎbǎlafǎn kǎ mis keti ti akal nu bay mǎgri tǎwi ana Krist va do.

Pakama ga Pol ya ahǎngri ana mis ni ti Yezu Krist àhi àna ahǎr gayan

¹¹ Bǎza ga mmawa, nǎhi ana kǎli nahǎma, *Ma Mǎweni Sulumani ya nǎbu nǎhi ana kǎli ni ti ma ge mis hihirikenì do.

¹² Mis hihirikenì àhu ma gani do, mis hihirikenì àchahu ma gani do daya. Àdǎfuaba ma gana ti Yezu *Krist àna ahǎr gayan.

¹³ Zlam ya ti nàgray ahaslani ka ya ti nadabay Melefit akada ga ndam *Zude ni ti kicuma àndava. Ka sarta gani nani ti nàgria daliya ana ndam ge Melefit àsabay, nàwaya mijij tay a.

¹⁴ E kidij ga mëndalala goro bu e jiba goro bu ni ti nàdaba divi ga ndam goro ndam Zude na, nàtama nday ndahan na ahar gəđakana. Nàwaya mađabay divi ga ata bəj goro na dal-dal àsabay.

¹⁵ Ay kwa ka ya ti nu a hud ga mmawa bu ni ti Melefit adaba nu a. Àgru sulum gayan, àzalay nu ga magri tawi. Sarta gayan àra ènjia ti

¹⁶ àngazlu Wur gayan ti nəsər Wur ni, ti nēzlapaki ka Wur ni, nāhi ma gani ana mis ya nday ndam Zude do ni. Ka sarta gani nani ti nihindifija ma kè mis hihirikena ndo.

¹⁷ A Zeruzalem day nòru ga məmənjiyu ndam ya ti tigi ndam *asak ga Yezu enji goro ni ndo. Nòru suwwa ka had Arabi sawan. Kələj gani nānga a Damas a.

¹⁸ Vi mahkər kələj gani day kwa ti nòru a Zeruzalem ti nəsər Piyer. Mānjəhadkabu vad kru mahar zlam cilij.

¹⁹ Eslini ti nipi zal asak nahan ndo, nipi ti Zek wur ga mən ga Bay geli ni cilij.

²⁰ Kè meleher ge Melefit, ma goro ya nəbəkini ni ti ma ge jiri, nəsəkəđ malfada do.

²¹ Kələj gani nəsəka, nòru ka had Siri akaba ka had Silisi.

²² Ka sarta gani nani ti ndam ge Krist ya *təcakalavu ka had *Zude ni tipi nu day-day fan ndo.

²³ Ticia ma ge mis ya təđəmku na cilij ; mis ni təđəm : « Maslaŋa ya ti àgri daliya ana leli ahaslani, àcafəŋa leli ga məhi ma ga məfəki ahar ke Krist ana mis a ni, nihi ti ègia nan nanjani àna ahar gayan nan əbu ahi ma gani nani ana mis. »

²⁴ Tàra ticia nahkay ti tazeləbay Melefit azuhva nu.

2

Pol akaba ndam asak ga Yezu ndahan ni

¹ Vi kru mahar fad ka ahar gani nahəma, mòru a Zeruzalem ata Barnabas. Ka ya ti mòru ni ti nàza Tit a ju.

² Nòru eslini ti adaba *Masuf ge Melefit àhu ru. Nòru ninjua ti macakalavu akaba gəđakani gatay ka ahar geli. Māra macakalava ti nāngahadiaba *Ma Məweni Sulumani ya nāhi ana nday ya ndam *Zude do na ana tay a. Nəhi ana ahar bi atəđəm tawi goro ya nàgray ahaslani ni akaba tawi goro ya nəbu nàgray nihi ni zlam masakani.

³ Ay təđəm nahkay ndo. Ku Tit nan zal Gres ni day təfəki ŋgasa ge *mekeley kəđi akada ya əbu məbəkiani a wakita ge Məwiz ni bu ndo.

⁴ Təzlapaki ke mekeley kəđi ti adaba mis ndahan təbu tasəkəđ malfada, təđəm tadəbay Yezu. Nday gani ti təhurkiviyu ke leli akal-akal, tawayay tacalki leli ndam ga Yezu *Krist ni ka zlam magudarani adaba mađabay *Divi ge Melefit ya Məwiz əbaki ni va do. Nday tawayay ti mādəbay Divi gani, migi evidi gani keti.

⁵ Nday gani nani ti məgəsiki pakama gatay ni ana tay ku gəzit ndo simiteni. Adaba Ma Məweni Sulumani ya məhi ana kəli ni ti ma ge jiri ; nahkay mawayay ti təgudarikaba ma gana ana kəli a ba.

⁶ Ay nday ya ti ndam geli a Zeruzalem ni təđəm nday gəđakani ni ticia ma goro na. Ku tamal nday gəđakani, ku tamal nday gəđakani do nanju ni arəŋa gani goro do, adaba Melefit ti amənjələj ke mis akada ge mis hihirikeni ni do. Nday gani tàra ticia ma goro na ti təhu : « Ma Məweni Sulumani ya kəhi ana mis ni ti àdəlay, kəđəmkiviyu ma nahan ba. »

⁷ Təđəm nahkay ti adaba təsəra Melefit adaba nu ga məhi Ma Məweni Sulumani ana ndam ya nday ndam Zude do, təkəley kəđi do na, akada ya adaba Piyer ga məhi Ma Məweni Sulumani ana ndam Zude, nday ya ti təkəley kəđi na.

⁸ Yezu àvia njəda ana Piyer ge migi zal asak gayan e kidij ga ndam Zude ba ; əvu njəda ge migi zal asak gayan e kidij ga ndam ya nday ndam Zude do ni bu ni day nan gani.

⁹ Nahkay ata Zek, Piyer akaba Zeŋ, nday ya ti ndam Zeruzalem təđəm nday akada medikedik gatay ni, təgəskabá ga Yezu ya àgru sulum gayan ga magri tawi na, mak təgəsfəŋa ahar kè leli akaba Barnabas a ga mađafakiani migia leli dekeni ka ahar baləj : leli ti magray tawi e kidij ga ndam ya ti nday ndam Zude do ni bu, nday ti ni tagray tawi e kidij ga ndam Zude bu.

¹⁰ Ay ti təhi ana leli məjənaki ndam gatay ya talagani ni cilij, do ni ti təhikivu ma nahan ana leli ndo. Ma gatay hini ya təhi ana leli ni ti nu day ənuviyu a ahar bu, nàwaya magrana akada nana.

Ata Pol nday ata Piyer tagray gejewi a Antiyos

¹¹ Ay ka ya ti Piyer àra afa goro a Antiyos a ni ti nələgia kè meleher ge mis a, adaba àgudara zlam a :

¹² ka ya ti ènjia afa geli a ni ti nan əbu azum zlam akaba nday ya ti ndam *Zude do ni. Ay kələj gani Zek əslərbiyu ndam Zude ndahan. Nday nakəj tàra tinjia nahəma, Piyer nakəj àgrafəŋa aŋgwaz kà tay a, nahkay əsləkafəŋa kà ndam ya ti nday ndam Zude do, təbu təzum zlam akaba tay na, àwayay ti tipi nan akaba tay do.

¹³ Ndam Zude ndahanj ni day tàgray akada ge Piyer ni, tàbu tajalay ahàr cù cù. Barnabas àra èpia nahkay ti ku nanj day àgray akada ga nday ndahanj ni bilegeni ; àwayay ti ndam Zude ni tàsèr nanj àmbrèña divi gatay na do.

¹⁴ Ka ya ti nipi ti nday nakənj tàdəbay divi ga *Ma Məweni Sulumani àna jiri gani va do ni ti nəhi ma ana Piyer kè meleher ge mis dək. Nəhi ahkado : « Nak zal Zude tekeđi kənjəhad akada ga ndam Zude ni do, kənjəhad akada ga nday ya ti nday ndam Zude do ni. Ay ti kəhi ana ndam ya ti nday ndam Zude do ni, tənjuhəd akada ga ndam Zude ni ti àgravu ahəmamam ? »

Melefit àdəm leli ndam jireni ti azuhva məfəki ahàr geli ka Yezu ni cilinj

¹⁵ Leli ti ndam *Zude edeđinj adaba ata bənj geli ndam Zude ; leli ndam jiba ndahanj ya təzalay tay ndam magudar zlam ni do.

¹⁶ Ku tamal nahkay nəngju ni, leli məsəra təwi ga ndam ya tadəbay *Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki ni ti, maslanja àbi ya ti Melefit àdəm nanj jireni kè eri gayanj azuhva təwi gani nani bi ; Melefit àdəm mis jireni ti si maslanja ya ti àfəkia ahàr ka Yezu *Krist a ni cilinj. Leli ti məfəki ahàr ka Yezu Krist ti mawayay ti Melefit mādəm leli ndam jireni kè eri gayanj azuhva məfəki ahàr geli ni, do ni ti mawayay ti Melefit mādəm leli ndam jireni azuhva geli ya mādəbum Divi ya Məwiz àbəki ni do. Adaba təwi ga ndam ya tadəbay Divi ya Məwiz àbəki ni ti maslanja àbi Melefit àdəm nanj jireni azuhva təwi gani nani bi simiteni.

¹⁷ Leli ndam Zude ti mawayay ti Melefit mādəm leli ndam jireni kè eri gayanj ti adaba leli məbu məfəki ahàr ke Krist palam. Magray nahkay ti ndam Zude ndahanj ni təzalay leli ndam magudar zlam, adaba mągray təwi akada ge Məwiz ya àdəm ni do. Ègia nahkay ti Krist ezligiyu leli a magudar zlam vu waw ? Aha, ezligiyu leli do !

¹⁸ Ay tamal maslanja àmbrèña zlam ya ti Məwiz àdəm tàgray a wakita gayanj ni bu na, kəlanj gani agray keti ti gayanj ya agray keti ni ti àgray ti ègia bay magudar zlam a.

¹⁹ Nu ti ka mādəm ge Melefit ya Məwiz àbəki ni ti akada nu məmətəni. Ègia nəməta nahkay ti nādəbay Divi ya Məwiz àbəki a wakita gayanj bu ni va do. Ere gani àgravu nahkay ti, ti nənjuhəd àna sifa kè eri ge Melefit. Ka ya ti *tədarfənj Krist kà təndal ni ti tādarkabiyu leli ka ahar bəlanj ;

²⁰ nihi ti nu nəbu àna sifa, ay sifa ya ànuviyu ni ti sifa ya ahaslani ni va do : leli məbu ka ahar bəlanj akaba Krist, nahkay sifa ya ànuviyu ni ti sifa ge Krist. Tamal nu nəbu àna sifa nihi a dunिया bu ni ti

azuhva nəfəkia ahàr ke Krist Wur ge Melefit a palam. Nanj ti awayay nu, àgəskabà ti təkad nanj a kəla goro va.

²¹ Zlam gani nani ti Melefit àgru ga sulum gayanj : nahkay ti nəmbrənj do simiteni. Mis ndahanj tādəm Melefit àdəm mis jireni ti azuhva təwi ga maslanja gani nani ya àgray akada ge Məwiz ya àbəki ni. Ay nahkay do : tamal nahkay edeđinj ti Krist àmət ti masakani.

3

Melefit ahəngay mis ti ahəmamam ?

¹ Lekuləm ndam Galasi ti lekuləm ndam muru ! Lekuləm ti aranj agray kulī aw ? *Tədarfənj Yezu *Krist kà təndal ti təhia ma gana ana kulī a, kicəma lala, kala kipurəma àna eri gekulī a.

² Nihi ti nawayay nihindifiña ma kè kulī a bəlanj : Melefit àvi *Məsuf Njəlatani ana kulī ti adaba kədəbum *Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki ni tək, day ti àvi ana kulī ti adaba kəgəsumkabà ma àki ka məfəki ahàr ka Yezu na palam aw ?

³ Lekuləm ndam muru emiteni ti kamam ? Kənjumki ka məfəki ahàr ke Krist ti àna njədə ga Məsuf ge Melefit, nihi ti kəgrum təwi àna njədə ga vu gekulī gekuleni ti kamam ?

⁴ Zlam àgrakiva ke kulī a kay, ay zlam nday nani ti kəhumi ana ahàr zlam masakani aw ? Zlam nday nani ti tigi zlam masakani koksah !

⁵ Melefit nanj àbu avi Məsuf gayanj ana kulī, agray zlam magray ejep e kidinj gekulī bu daya. Agray nahkay ti adaba kədəbum Divi gayanj ya Məwiz àbəki ni tək, day ti agray ti adaba kəgəsumkabà ma àki ka məfəki ahàr ka Yezu na palam aw ?

Ere ye ti àgrakiva ka Abraham ni

⁶ Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi : « Abraham àfəkia ahàr ke Melefit a, nahkay Melefit àdəm nanj mis jireni kè eri gayanj.* »

⁷ Nahkay ti ahàr àdəm kəsərum nday ya ti təfəkia ahàr ke Melefit a ni ti nday bəza huđ ga Abraham.

⁸ Kwa ahaslani Melefit àdəm a Wakita gayanj ni bu nahkay hi : nday ya ti nday ndam *Zude do ni ti a vad nahanj Melefit amədəm nday ndam jireni kè eri gayanj azuhva məfəki ahàr gatay ni. Wudaka zlam nani ara agravu ti Melefit àhiaba ma gana ana Abraham a àndava. Àbu məbəkiani a Wakita gayanj ni bu nahkay hi : àhi « Anəgri sulum goro ana jiba gəgərani dək ti, anagray àna nak.† »

⁹ Abraham àra àfəkia ahàr ke Melefit a ti Melefit àgria sulum gayanj a. Nahkay ku

* 3:6 Mənjəkiani 15.6. † 3:8 Mənjəkiani 12.3.

way way do tamal àfækia ahàr ke Melefit a ti Melefit agri sulum gayan̄ akada ya àgri ana Abraham ni.

¹⁰ Nday ya ti tàdàm tàdabay *Divi ge Melefit ya Mùwiz àbèki ni ti Melefit màdàm nday ndam jireni nahàma, Melefit etikwesl tay, amawəl tay dèk àna seriya sawan̄. Adàba àbu mabəkiani a wakita ge Mùwiz ni bu ni nahkay hi : « Ahàr àdàm ku way way do màgəskabu pakama ya àbu mabəkiani a wakita hini bu ni dèk, màgray tūwī àna nan̄ kəlavad, àmbrəŋ ba, do ni ti Melefit amawəl nan̄ àna seriya. † »

¹¹ Məsəra maslan̄a ya ti Melefit àdàm nan̄ mis jireni kè eri gayan̄ adàba adabay Divi ya ti Mùwiz àbèki a wakita gayan̄ ni bu ni ti àbi. Adàba àbu mabəkiani a Wakita ge Melefit ni bu nahkay hi : « Maslan̄a ya ti Melefit àdàm nan̄ jireni kè eri gayan̄ adàba àfækia ahàr a ni ti, maslan̄a gani nani ti Melefit aməvi sifa. »

¹² Nahkay divi ga wakita ge Mùwiz akaba divi ga məfəki ahàr ke Melefit ti nday gərgəri. Àbu mabəkiani a wakita ge Mùwiz ni bu nahkay hi : « Maslan̄a ya ti àgəskabá ere ye ti àbu mabəkiani a wakita hini bu na mək agray zlam gani nani dèk nahəma, Melefit aməvi sifa azuhva nani. § »

¹³ Ay leli ti màdabay Divi ya ti Mùwiz àbèki ni dèk do, nahkay akal Melefit etikwesl leli, awal leli àna seriya. Ay *Krist àmba leli a ; Melefit àwəl nan̄ àna seriya a kəla geli vu. Məsəra, àbu mabəkiani a wakita ge Mùwiz ni bu nahkay hi : « Maslan̄a ya ti *tàdarfəŋa nan̄ kà təndal a ni ti Melefit etikwesla nan̄ a àndava. * »

¹⁴ Yezu Krist àgray nahkay ti, àwaya ti nday ya ti nday ndam Zude do ni nday day tən̄gət *sulum ge Melefit ya àgri ana Abraham ni ; atən̄gət ti nday ya ti təbu akaba Krist akada mis bəlan̄ ni. Ahaslani ti Melefit àdəmbiya, àdàm aməvi Məsuf gayan̄ ana mis ; àwayay məviani ti ana leli ya məfəki ahàr ke Krist ni.

Melefit àwəlkabu pakama gayan̄ akaba Abraham

¹⁵ Bəza ga mmawa, nazay mazavu ga zlam ya ti mis tagray ni. Tamal mis ti ma gatay dèk bəlan̄ təwəlkabá ma gatay a ti, maslan̄a ya ti adəm ma gani ma masakani ahkay do ni eferkiviyu ma nahān̄ ni ti àbi.

¹⁶ Nahkay day Melefit *àwəlkabu pakama gayan̄ akaba Abraham, àhi : « Anəgruk sulum goro, anəgri ana wur huđ gayak daya. † » Nğay aməgri ana bəza huđ gayan̄ ti àdàm ndo : nahkay àdàm aməgri ana mis kay do, ana mis bəlan̄ cilin̄. Məsəra, àbu mabəkiani a Wakita gayan̄ ni bu nahkay

hi : « Anəgri ana wur huđ gayak. » Wur huđ gayan̄ nani ti *Krist.

¹⁷ Ere ye ti nawayay nədəm ni ti nihi : Melefit àwəlkabá pakama gayan̄ ata Abraham a àndava. Vi diŋ diŋ fad̄ àna kru kru mahkər ka ahàr gani day kwa ti àdáfiki *Divi gayan̄ ana Mùwiz. Ay pakama ya àhi ana Mùwiz ni ti àzay mləŋ ga pakama ya àwəlkabu ata Abraham ni koksah, adàba ere ye ti Melefit àdàm amagray ni ti agray eded̄in̄.

¹⁸ Tamal Melefit avi zlam ana mis ti azuhva tàdabay Divi ya ti Mùwiz àbèki a wakita gayan̄ ni bu ni ti, àvi ana tay akada gayan̄ ya àdəmbiyu aməvi ana tay ga sulum ni do. Ay ti àgravu nahkay do, adàba Melefit àwəlkabá pakama gayan̄ akaba Abraham a, àhi : « Anəvuk zlam ga sulum. »

Melefit àdáfiki Divi gayan̄ ana Mùwiz ni ti kamam ?

¹⁹ Ay tamal nahkay ti kələŋ gani Melefit àdáfiki *Divi gayan̄ ana Mùwiz ni ti kamam ? Àdáfiki ti, ti leli məsər məbu magudar zlam kè eri ge Melefit. Melefit àdáfiki ti ga hayaŋani, duk àbivoru ana mara ga wur huđ ga Abraham ya Melefit àdəmki biyu ma ni. *Divi ge Melefit ya Mùwiz àbèki ni ti *məslər ge Melefit təhi, mək Mùwiz day àhəŋgri ana ata bəŋ geli. ‡

²⁰ Tamal maslan̄a àbu ahəŋgri ma ana mis ndahan̄ ni ti, ma ya ti ahəŋgri ni ti gayan̄ gayan̄ani do. Ay ka ya ti Melefit àhi ma ana Abraham ni ti, nan̄ nan̄ani àhi àna ma gayan̄, do ni ti maslan̄a nahān̄ àhəŋgri ana Abraham do.

²¹ Ègia nahkay ti Divi ge Melefit ya àdáfiki ana Mùwiz ni ti awayay adəm vaba pakama ya àhibiyu ana Abraham ni ti pakama masakani aw ? Aha, nahkay do ! Tamal mis tən̄gət *sifa ya àndav day-day do ni àna Divi ya Mùwiz àbèki ni eded̄in̄ ti, akal Melefit adəm mis jireni ti azuhva pakama gani nani. Ay ti àgravu nahkay do.

²² Ere ye ti pakama ge Melefit àdəm agravu eded̄in̄ ni ti nihi : mis a duniya bu dèk tğudara zlam a, tisliki məmbrəŋani do ; tigia evidi gana, akada nday a dangay bu. Agravu nahkay ti Melefit awayay agri sulum gayan̄ ana ndam ya ti təfəkia ahàr ka Yezu *Krist a ni. Sulum gani nani ti Melefit àdəmki biya ma ahaslana, mis tən̄gət ti azuhva təfəki ahàr ka Yezu Krist, do ni ti tən̄gət do.

²³ Ahaslani ti divi ga məfəki ahàr ke Krist àbi faŋ bi. Ka sarta gani nani ti Melefit àjəgay leli àna Divi ya ti àdáfiki ana Mùwiz ni akada leli a dangay bu. Ahətay sarta ya aməŋgazli divi ga məfəki ahàr ka Yezu Krist ana leli ni.

‡ 3:10 Mimbiki 27.26. § 3:12 Məŋjay Levi 18.5. * 3:13 Mimbiki 21.23. † 3:16 Məŋjay Məŋəkiani 12.7. ‡ 3:19 Ndam Zude tàdàm pakama ge Melefit ya Mùwiz àbèki ni ti məslər ge Melefit təhəŋgri. Ay madi ahàr ana pakama gani a Wakita ge Melefit bu do.

²⁴ Nahkay Divi ya Mawiz àbèki ni ti ègia akada ga maslanja ya abi slimi ana bəza ni. Melefít àvi ana leli ti, ahətay sarta ga Yezu Krist ya amara ni, ti mādəm leli ya ti məfəki ahər ka Yezu Krist ni ti leli ndam jireni.

²⁵ Nihi ti Yezu Krist ènjia, leli mabu məfəki ahər. Nahkay ti təwi ga bay məbi slimi ana leli ni àndava ; Divi ge Melefít ya Mawiz àbèki ni àbi àna njəda ga məgur leli va bi.

²⁶ Lekulum dek kəfumkia ahər ka Yezu Krist a, nahkay ti kiguma bəza ge Melefít a.

²⁷ Lekulum ya *təbaray kuli àna slimi ge Krist ni dek ti kiguma akada mis bəlanj akaba nanj a. Kəmbatunkaba majalay ahər gekuli a, nihi ti kəbum kajalum ahər akada ge Krist ni.

²⁸ Nahkay ku nak zal Zude, ku nak zal Gres, ku nak evidi, ku nak evidi do, ku nak zal, ku nak wal nəngu ni əgray aranj do ; lekulum dek kiguma ka ahar bəlanj akaba Yezu Krist a akada mis bəlanj.

²⁹ Krist ti wur huđ ga Abraham ; lekulum ndam ge Krist, nahkay ti lekulum day kiguma bəza huđ ga Abraham a. Nahkay kəngətuma *sulum ge Melefít ya àhibiyu ana Abraham, àhi « Anəvuk » na.

4

¹ Ma goro ya nawayay nəhi ana kuli ni ti nihi : wur tamal bənjani àdəm ara azum mekeji gayanj, ay nanj wur gəziteni mba ti, ku zlam ni dek gayanj nəngu ni nanj akada evidi.

² Ka sarta nani ti mis təbi slimi, təbi slimi ana zlam gayanj ni daya, duk abivoru ana sarta ya bənjani àdəm aməzum mekeji gayanj ni.

³ Leli day nahkay : ka ya ti leli məfəki ahər ka Yezu fanj ndo ni ti leli akada bəza, leli evidi ga *məsuf magədavani ya təgur duniya ni.

⁴ Ay sarta ya ti Melefít àfəkad ni àra ènjia ti àslərbiyu Wur gayanj. Èwi nanj ti wal ; tiwi nanj ti e kidinj ga ndam ya ti tadəbay Divi ya Mawiz àbèki ni bu.

⁵ Tiwi nanj nahkay ti, ti mambaya ndam ya tadəbay Divi gani nani na, ti leli dek mīgi bəza ge Melefít.

⁶ Ere ye ti adafaki kiguma bəza ge Melefít a ni ti nihi : Melefít àslərivabiya Məsuf ga Wur gayanj ana leli a məbərur va. Məsuf gani nani nanj àbu azlah, adəm : « Aba, Baba. »

⁷ Ègia nahkay ti ku way way do e kidinj gekuli bu nanj evidi va do, ègia wur ge Melefít a. Nahkay ti Melefít aməgri sulum gayanj ya ti àdəm aməgri ana bəza gayanj ni ana kuli bilegeni. Nani dek ti təwi ge Melefít.

Pol awayay ti ndam Galasi tjiikia ke divi a ba

⁸ Ahaslani ti lekulum evidi ga zlam ga duniya ; zlam nday nani ti Melefít do. Ka sarta nani ti Melefít nanj way ti kəsərurum do.

⁹ Ay nihi ti kəsəruruma Melefít a. Nədəm nahkay ti, nawayay nədəm Melefít əsər kuli enji. Ahaslani ti *məsuf magədavani ya təgur duniya ni təcahia zlam ana kuli a, ay kəmbərənuma. Zlam nday nani ti zlam masakani, njəda àfənj kà tay bi : nihi ti kədəbum zlam nday nani keti ti kamam ? Kawayum kigum evidi ga zlam nday nani keti ededinj aw ?

¹⁰ Ere ye ti kajalumki ahər ni ti vad gərgərani, kiya gərgərani, sarta gərgərani akaba vi gərgərani ya ti tagrafənj wuməri ni ni.

¹¹ Ere ye ti kəgrum ni ti ahəlu ahər, nədəm bi təwi goro zləzladani ya nəgray e kidinj gekuli bu ni ti emigi təwi masakani.

¹² Bəza ga mmawa, nahəngalay kuli, nawayay ti kigum akada nu, adaba nu ti nigia akada kuli a. Ere ye ti kəgudarumu ku gəzit ni ti àbi.

¹³ Kəsəruruma nàra afa gekuli a, nəhi *Ma Məweni Sulumani ana kuli ye enjenjeni ni ti nəngət ahar gani ti adaba nəbesey do.

¹⁴ Arməwər goro ni ti ègia zlam zləzladana kè eri gekuli a. Ku tamal nahkay nəngu ni kənjakum nu ndo, kəgəsumkabá nu a. Kəgəsumkabu nu ti akada nu *məslər ge Melefít, akada nu Yezu *Krist simiteni.

¹⁵ Ka sarta gani nani ti kəməruruma daldal, ay nihi ti mam əgrakivu ke kuli mam ? Ma goro ya nədəm ni ti ma ge jiri : kawayuma nu a dal-dal. Tamal əgrayu tata ti ku eri gekuli tekeđi akal kəhəlulumaba kabumua.

¹⁶ Ègia nəbu nəhi ma ge jiri ana kuli ti nigia zal ezir gekuli a zla do aw ?

¹⁷ Mis ya ti təhurkiviyu ke kuli ni ti təza njəda gatay a dek ga magray təwi e kidinj gekuli ba. Ay təgray nahkay ti təwayay məgri zlam sulumani ana kuli do. Tawayay ti tedekaba nu akaba kuli a, ti kəmbərənum nu, kəzum njəda gekuli dek ga madəbay tay.

¹⁸ Mis əzay njəda gayanj dek ga magray zlam ti àbəlaj, ay ti ahər àdəm zlam ya ti əgray ni ti zlam sulumani kwa. Nahkay ahər àdəm ku nu nəbu akaba kuli, ku nu nəbi akaba kuli bi nəngu ni kəzum njəda gekuli dek ga madəbay nu kəlavad.

¹⁹ Lekulum ti akada bəza goro, ay nihi ti akada lekulum a huđ bu keti, niwi kuli ti nəcakay daliya dal-dal. Anəcakay daliya gani ti duk abivoru ana sarta ya ti majalay ahər gekuli dek ègia akada ge Krist a ni.

²⁰ Nawayay ti akal nihi ti nu e kidinj gekuli bu ! Nahkay ti akal nəsar ahəmamam nəhi ma goro ana kuli ni, adaba nihi ti nəsar ere ye ti nahi ana kuli ni va do.

Ata Sara nday ata Agar

* 4:6 Àna ma ga ndam Zude « Aba » ti awayay adəmva « Baba. »

5

²¹ Lekulam ya ti kəɖəmum kawayum madəbay *Divi ge Melefit ya Mɔwiz əbəkɪ ni ti, ma ga wakita gani nani ya ɖɛm ni ti kicɔm ndo waw ? Həŋgrumufəŋ nimi !

²² Əbu məbəkiani a wakita gani nani bu nahkay hi : Bəza ga Abraham təbu cə, bəlanjan ni evidi ewii, nahəŋ ni ti ni wal gayan ye evidi do ni ewii. †

²³ Wur ge evidi ni ti tiwi naŋ akada ge mis ya tiwi bəza ni, ay wur ga naŋ ye evidi do ni ti tiwi naŋ akada nani do ; tiwi naŋ ti azuhva ge Melefit ya əhi ana Abraham « Ekiwi wur » ni.

²⁴ Pakama gani nani awayay adəfiki zlam nahəŋ ana leli. Wəl cəni ni ti akada pakama gərgəri cə ya ti Melefit *əwəlkabu akaba mis ni. Pakama ge Melefit ya əwəlkabu akaba ndam *Izireyel, əhi ana Mɔwiz ka həma *Sinayi ni ti Agar. Ndam ya ti tadəbay pakama gani hini ni ti nday evidi.

²⁵ Agar ti awayay adəmvaba həma Sinayi ya ka had Arabi ni. Awayay adəmvaba Zeruzalem ya kani daya, adaba ndam Zeruzalem ya kani ni ti nday dek evidi.

²⁶ Ay Zeruzalem nahəŋ əbu agavəla ; ndam Zeruzalem gani nani ti evidi do. Leli ti ndam ga kəsa gani nani, tiwi leli ti eslini.

²⁷ Əbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi :

« Nak wal dəgəl, nak ya kiwi wur day-day ndo ni mərvu,

nak ya ti kəcakay daliya ga wur miwəni ndo ni gray salalay.

Adaba nak ya ti zal gayak əmbrəŋa kur a, əndəhadfuk do ni,

ekiwi bəza dal-dal ətama ga wal nahəŋ ya tandəhadkabu ata zal gayan na.‡ »

²⁸ Bəza ga mmawa, lekulam ti bəza ge Melefit ededɪŋ ededɪŋeni ; kigum nahkay ti azuhva pakama ge Melefit ya əhi ana Abraham « Ekiwi wur, » mək ewi Izak ni : nahkay ti lekulam akada Izak, lekulam akada wur ya Abraham ewiŋa kə evidi na do.

²⁹ Ahaslani ti Ismayil wur ya tiwi naŋ akada ge mis ya tiwi ni ti əgria daliya ana Izak wur ya tiwi naŋ əna njədə ga *Məsuf ge Melefit na. Ku kani day əbu agravu nahkay.

³⁰ Ay ti cəm pakama ge Melefit ya əbu məbəkiani a Wakita gayan bu ni. Əbu məbəkiani nahkay hi : « Garay evidi ni nday ata wur ye ewi ni. Adaba wur ge evidi ti əzum mekeji ga bəŋani do simiteni, si wur ya ti məŋani evidi do ni kwa.Š »

³¹ Nahkay zla nahəma bəza ga mmawa, wal ya ti naŋ evidi ni ewi leli do ; ewi leli ti wal ya ti evidi do ni.

Ahər adəm miği evidi ge Divi ya Mɔwiz əbəkɪ ni ba

¹ *Krist əgray ti mətamfəŋa kə *Divi ya Mɔwiz əbəkɪ, ndam *Zude tadəbay na. Agray nahkay ti, ti miği evidi gani va ba. Nahkay ti zum njədə gekuli dek, kəŋgumiyu e evidi ni vu va ba.

² Nu Pol nəhi ana kuli nahəma, tamal kawayum *təkeli kudi ana kuli ti Krist əgia zlam masakana, adaba əŋənaki kuli va do.

³ Nəhi ana kuli keti, maslaŋa ya əkeley kudi ni ti ahər adəm maslaŋa gani nani madəbay Divi ya ti Mɔwiz əbəkɪ a wakita gayan bu ni dek.

⁴ Tamal kawayum Melefit məɖəm lekulam ndam jireni adaba kəɖəbum Divi ya ti Mɔwiz əbəkɪ ni ti, kəmbərəŋuma Krist a, kidəmvaba akaba naŋ a, kisləmki məŋgət *sulum ge Melefit ni va do.

⁵ Leli ti ni məsəra Melefit aməɖəm leli ndam jireni kə eri gayan ti adaba məbu məfəki ahər ke Krist. Leli məbu mahətay zlam ge Melefit gani nani ya ara agray ni ti əna njədə ga Məsuf gayan.

⁶ Tamal kəfəkia ahər ka Yezu Krist a ti ku təkəluka kudi a, ku təkəlak ndo nəŋgu ni, əgray arəŋa do. Ere ye ti əbəlafəŋ kə Melefit ni ti nihi : kəfəki ahar ke Krist, kadafaki məfəki ahər gayak ni əna mawayay mis.

⁷ Ka ya ti kəfumki ahər ke Krist enjenjeni ni ti kəgrum zlam dek kigeni kigeni. Ay nihi ti way əcafaŋa kuli ga madəbay divi ge jiri a ni way ?

⁸ Bay ya ti əgosay kuli nahkay ni ti Melefit do : Melefit əzalay kuli ti ga madəbay divi gayan.

⁹ Ma ge mis ya təɖəm : « *Miwisiŋ guzit əkibu ka zlam ti ewisiŋaba zlam na dek » ni ti jiri ededɪŋ.

¹⁰ Nəsəra lekulam day majalay ahər gekuli dek akada goro ni, adaba leli dek akaba Bay geli akada mis bəlanj. Maslaŋa ya ti ewisirikaba ahər ana kuli a ni ti ku naŋ way nəŋgu ni Melefit amatraə naŋ.

¹¹ Bəza ga mmawa, tamal nəɖəm təkeli kudi ana mis kekileŋa ti, mis təgru daliya kekileŋa ti kamam ? Tamal nəɖəm nahkay ti akal pakama geli ya məɖəm *tədarfəŋ Yezu kə təndal ni əwəri bəruv ana mis va do.

¹² Nday ya ti tiwisiri ahər ana kuli, təɖəm təkeli kudi ana mis ni ti təslafəŋa kudi kə tay a bilegeni !

¹³ Bəza ga mmawa, Melefit əzala kuli a, nahkay ti lekulam evidi va do. Ay lekulam evidi va do ni ti, ŋgay kisləmki magray zlam kwaŋa kwaŋa akada ya kawayum ni ti kəhumi ana ahər ba. Ere ye ti ahər adəm

† 4:22 Məŋjay Məŋjəkiani 16.15 ; 21.2. Evidi ni slimi gani Agar, naŋ ya ti evidi do ni slimi gani Sara. ‡ 4:27 Izayi 54.1.

Š 4:30 Məŋjay Məŋjəkiani 21.10. * 5:14 Levi 19.18.

kægnum ni ti wayumvu, ti ku way way do mægri zlam sulumani ana maslaŋa nahan.

¹⁴ Àbu mæbækiani nahkay hi : « Wayay ndam ya nak kàbu akaba tay ni akada ya ti kawayay ahàr gayak ni.* » Tamal kàbu kagray nahkay ti, kàgra zlam ya ti àbu e Divi ya Mùwiz àbèki ni bu, àdàm tàgray na dèk àndava.

¹⁵ Ay tamal lekulum akada ga zlam ge gili cudayani, tjavu aslèr, tahəpədvu ni ti bumvu slimu, do ni ti ekizijumvu.

Divi ga Məsuf Njəlatani akaba divi ya məbəruf geli awayay ni

¹⁶ Ere ye ti nəhi ana kuli ni ti nihi : grum zlam ya ti *Məsuf Njəlatani ahi ana kuli grum ni. Tamal kægnum nahkay ti akægnum zlam ya məbəruf gekuli awayay ni va do.

¹⁷ Adaba ere ye ti məbəruf gekuli awayay ni ti Məsuf Njəlatani awayay do ; ere ye ti Məsuf Njəlatani awayay ni ti, məbəruf gekuli awayay do : nday cœni tarakaboru do. Ègia nahkay ti kislumki magray ere ye ti kawayum magrani ni do.

¹⁸ Tamal Məsuf Njəlatani agur kuli ti ŋgasa àki ke kuli ga madəbay *Divi ya àbu mæbækiani a wakita ge Mùwiz ni bu ni va bi.

¹⁹ Zlam ya ti məbəruf ge mis awayay magrani ni ti mis dèk təsəra, zlam gani nday hi : magray hala, magray mesəwehvu, magray zlam ya təbèki mimili ke mis ni,

²⁰ magray pəra, matak, mizirey mis, mahəngay ma, magray solu, məzum bəruf dal-dalani, magray eri, medeveni akaba mis, mawayay ma ge mis do,

²¹ mæfəki eri ka zlam ge mis, məvi vu ana zum, magray zlam ga muru ga muru, akaba magray zlam ndahan akada nday nani. Nəhia ana kuli a àndava, nəhi ana kuli keti : ndam ya ti tagray zlam nday nani ti tisliki məhuriyani a *Məgur ge Melefif vu do.

²² Ay təwi ga Məsuf Njəlatani ya agray a məbəruf geli bu ni ti akada bəza ga məngəhaf ya ewi ni : təwi gani nani dèk ti bəlan. Zlam gani nday hi : mawayavani, məmərvani, manjəhad sulumani, mēfēsēni, majalaki ahàr sulumani ke mis, mægri zlam sulumani ana mis, magray jiri,

²³ manjəhadani kudufa, məbi slimu ana ahàr. Zlam nday nani ti *Divi ge Mùwiz ya àbèki a wakita gayan ni bu ni àcafəŋa mis ga magrana do simiteni.

²⁴ Ndam ge *Krist ti təmbrəŋa zlam magədavani ya ti məbəruf gatay awayay magrani na. Ègia akada *tadarfəŋa zlam gani nani kà təndal a.

²⁵ Leli məbu àna sifa ti àna njəda ga Məsuf Njəlatani. Nahkay ti ahàr àdəm Məsuf Njəlatani mægur leli kəlavad.

²⁶ Miji zlabay ba, məzumi bəruf ana mis ba, mægur solu ba.

6

Ku way way do e kidij geli bu mægri sulum ana maslaŋa nahan

¹ Bəza ga mmawa, tamal maslaŋa èjikia ke divi a ti ahàr àdəm lekulum ya ti kədəbum divi ga *Məsuf Njəlatani ni humi ma ti məŋgukiyu ke divi. Humi ti àna cəkədani. Ay ku way way do məbavu slimu, do ni ti bi nanj day emijikia ke divi a.

² Tamal zlam zləzladani àdia ahàr ana kuli a ti jənumvu. Tamal kægnum nahkay ti kədəbuma divi ge *Krist na àndava.

³ Tamal ti maslaŋa azay ahàr gayan adəm nanj gədakani, ambatakani do èsli arəŋa do nahəma, agosay ahàr gayan gayanani.

⁴ Ku way way do ahàr àdəm məmənjaləŋ ka manjəhad gayan cilin. Nahkay tamal àdia ahàr ana zlam ya ti aməri məbəruf na ti məmərnu adaba àgra təwi sulumana, do ni ti àgurfəŋ ahàr gayan kə mis ndahan ba.

⁵ Adaba ahàr àdəm ku way way do mægur təwi ya ti Melefif àhi mægur ni àna ahar gayan gayanani.

⁶ Maslaŋa ya ti təcəhi ma ge Melefif ni ti, a hud ga zlam ya ti àngəta ni bu dèk ti məvi ana maslaŋa ya ti acəhi zlam ni bilegeni.

⁷ Kəgosum ahàr gekuli ba : maslaŋa ya ti azay Melefif akada zlam masakani ni ti Melefif amatraḍ nanj dal-dal. Adaba tamal kizligia zlam a ti kara kabaz day ere gani nani.

⁸ Mis day nahkay : tamal àgra zlam magədavana ya ti məbəruf gayan awayay na ti zlam gayan ya ti àgray ni aməmbivu kisim. Tamal àgra zlam ya ti Məsuf Njəlatani awayay na ti, Məsuf Njəlatani ni aməvi *sifa ya àndav day-day do ni.

⁹ Məgrum zlam sulumani kəlavad, ahar àdəgafəŋa kə leli a ba. Adaba vad ya Melefif àfəkad ni eminjia ti Melefif amægri sulum gayan ana leli adaba məmbrəŋ magray zlam sulumani ndo.

¹⁰ Nahkay ti ka ya ti məngətuma ahar ga magray təwi ya ti ajənaki mis na ti mægriumi ana mis dèk. Ahar gədakani mægriumi ana ndam ya təbu akaba leli, təfəki ahàr ka Yezu ni.

Pol endeveŋij ma gayan àna məziaba azay slimu ana mis a

¹¹ Nihi ti mənjumki, nəbiki ana kuli ana ahar goro goroani, nəbèki ti àna asak ma gədakani gədakani.

¹² Nday ya ti tawayay mæfəki ŋgasa ke kuli ge *mekeli kudə ana kuli ni ti, nday ti tawayay ti mis ga duniya təzlabay tay azuhva təwi gatay ya tagray ni. Tagray nahkay ti adaba tawayay ti mis tægri daliya ana tay ba cilin : təsəra tamal maslaŋa adəm Melefif ahəngay mis azuhva *Krist ya amətfəŋ kà təndal ni cilin ti mis təbu tægri daliya ana maslaŋa gani.

¹³ Nday gani ti tèkelia kúdi ana tay a, ay tãbi tàdãbay *Divi ya Mawiz àbaki a wakita gayan ni bu ni ðek bi. Tãdãm tèkeli kúdi ana kúli ti adaba tawayay tiji zlabay àna kúdi ya tekeli ana kúli ni.

¹⁴ Nu ti niji zlabay do. Ay tamal niji zlabay ti, àki ka Bay geli Yezu Krist ya àmãtfãñ kã tãndal ni ciliñ. Yezu àra àmãta nahkay ti zlam ga duniya tigia zlam masakana kè eri goro a, akada *tãdarfãña tay kã tãndal a. Nu day nigia zlam masakana kè eri ga ndam ga *duniya, akada tãdarfãña nu kã tãndal a.

¹⁵ Nahkay ku tekeli kúdi ana mis, ku tèkeli kúdi ana mis do nãngu ni, àgray arãña do. Pakama ya ti àtam pakama ndahan ni ðek ti nihi : Melefit àgray ti migia mis mawena azuhva tãwi ge Krist a.

¹⁶ Nday ya ti tãgãskabã ma goro hina ni ti, Melefit mãjãnaki tay, mãgray ti tãnjãhadkãbu àna sulumani. Melefit mãgri ana tay nahkay adaba nday ti ndam *Izireyel gayan ededĩñ.

¹⁷ Kwa kani nawayay ti maslanja àhãlu muru va ba, adaba nu nãbu àna mandava kã vu goro : mandava gani nday nani ti tãdafaki nu mis ga Yezu.

¹⁸ Bãza ga mmawa, Bay geli Yezu Krist mãgri sulum gayan ana kúli ðek ; sulum gani nani mãnjãhad a mãbãruv gekúli bu ti. Aya nahkay.

Wakita ga Pol ya àbikioru ana ndam Efez ni Ere ye ti mädämki ka wakita ga Pol ya àbikioru ana ndam Efez ni

Maslaṅa ya ti àbèki wakita hini ni ti àdafa slimi gayan a : àbèki ti Pol, zal asak ga Yezu ni (1.1 ; 3.1). Leli mäsär sarta ya àbèki wakita ni do, mäsär mälän ya àbèki ni do daya. Ma ga Pol hini ya àbu mabækiani a Wakita ge Melefit ni bu ni ti, àbiki ti ana ndam Efez : Efez ti kesa gädakani ka had Azi. Pol ànjèhad eslini vi mahkär (Täwi 20.31), ay a wakita hini bu ni ti àbèki akada ga bay ya ti àhi ma ana ndam ya nan àsära tay a ni do. Àgri sa ana mis do, àlègi ana mis akada gayan ya àgray a wakita ndahan bu ni do. A wakita ndahan ya tëbèki ahaslani ni bu ni ti ma ya ti « kàbum a kesa Efez bu ni » (1.1) àvu bi ; nahkay mis ndahan tëdäm wakita hini ti Pol àslèriuru ana ndam ga kesa gèrgèri kay bälän àna bälän ga mähì ma ana ndam ga Yezu dek. Ay tamal nahkay ti tàzay wakita ya tëslèriuru ana ndam Efez ni cilin, tëfiyu a Wakita ge Melefit vu ; tëmbrèjè wakita ya tëslèriuru ana ndam ga kesa ndahan ni dek.

Nahkay pakama ga Pol ya àdäm a wakita hini bu ni ti kwa ka manjaki gani àhi ana ndam ga Yezu dek. Ànjèki, àdäm àna tëwi ge Krist ti Melefit àgria zlam sulumani ana leli a kay : Melefit àdaba leli a, mìgia bəza gayan a ; àmbərfəṅa zlam magudarani geli ni kè leli a dek ; àgray ti mīci ma gayan mangahani ni. Ahaslani ti leli akada mis mamətani, nihi ti mabu àna sifa ya àndav day-day do ni ; mìgia akada mis a bälän. Nahkay Pol ahəngalay Melefit ti ndam gayan ni dek tici zlam sulumani ya ti Melefit àgri ana tay ni lala : àgri zlam nday nani dek ana tay ti azuhva tëwi ge Krist (1-3).

Leli mìgia bəza ge Melefit a ti, ahàr àdäm mánjèhadum ahammam ? Pol àdäm mīcivü, mawayumvu, ku way way do màgray tëwi àna njəda ge Melefit ya àvi ni ; məmbrəṅum zlam magudarani dek ; ku way way do, ku zal, ku wal, ku wur, ku ata bəṅ ga bəza, ku evidi, ku bay məgur evidi, mánjèhad akada ge Melefit ya awayay ni cilin. Melefit àvia njəda ana leli a dal-dal : njəda gani nani ti akada zlam ahar ga zal slewja, si màgray tëwi àna nan lala. Ahar gädakani màhəngalay Melefit kəlavad, məmbrəṅum ba. Tamal magray nahkay ti Seteni àgosay leli koksah, àgri aranjə ana leli koksah (4-6).

Pakama ga Pol ya àhi ana ndam ga Yezu ahaslani ni ti, ahàr àdäm leli day màgəsumkabu. Si mīci pakama gayan ni, màgray tëwi àna nan kwa.

Sa ga Pol

¹ Nu Pol, Melefit àdaba nu a, nìgia zal asak ga Yezu *Krist a. Nəbikioru wakita hini ana kəli ndam *njəlatani ya kafumki ahàr ka Yezu Krist, kàbum a kesa Efez bu ni.

² Bəṅ geli Melefit nday ata Bay geli Yezu Krist tëgri sulum gayan ana kəli, tëgray ti *kánjèhadumkabu àna sulumani ti.

Melefit àgri zlam sulumani kay ana ndam ga Yezu

³ Ahàr àdäm məzləbum Melefit, Bəṅ ga Bay geli Yezu *Krist, adaba àgria zlam sulumana dek ana leli àna Məsuf gayan a. Zlam sulumani gani nday nani ti a duniya bu do, nday e melefit bu. Àgri tay ana leli ti adaba leli mabu akaba Yezu Krist akada mis bälän palam.

⁴ Wudaka Melefit àgraya mälän a ti àdəkiba leli a, ti mīgi mis *njəlatani ke eri gayan, ti àṅgətfəṅa zlam magədavani kè leli ba. Àdəkiba leli a nahkay ti, ti mīgi akaba Yezu Krist akada mis bälän.

Nan gani àwaya leli a dal-dal,

⁵ nahkay àdəmbya kwa ahaslana emigi bəza gayan àna tëwi ga Yezu Krist. Àgray nahkay ti ka mawayay gayan adaba àbəlafəṅa dal-dal,

⁶ awayay ti mis täsər nan gädakani, tëzləbay nan azuhva sulum gayan ya àgri ana leli ni. Àgri sulum gani nani ana leli ti àna wur gayan bilin bilinjeni ni. Awayay nan dal-dal.

⁷ Leli mìgia akaba Yezu Krist a akada mis bälän, adaba Melefit àmba leli àna mimiz ga Yezu a, àmbərfəṅa zlam magudarani geli ni kè leli a. Àgray nahkay ti, awayay adafaki sulum gayan ti kay dal-dal.

⁸ Sulum gani ya àvi ana leli ni àsabay ; àgray ti leli mäsär zlam akaba mīci ere ye ti awayay ni dek.

⁹ Ere ye ti Melefit awayay amagray kama ni mangahani, ay ti àdəfiaba ana leli a. Ere gani nani ti àbəlafəṅa dal-dal. Àdəmbya kwa ahaslani, amagravu àna tëwi ga Yezu Krist.

¹⁰ Ere gani nani ti amagray ka sarta ya ti amaslmalakabá zlam a dek ni. Ere gani nihi : aməngasikabu ahàr ana zlam dek, zlam ya agavəla dek akaba zlam ya a ga had ni dek, ti bay bälän məgur tay. Bay gani nani ti Krist.

¹¹ Leli ndam *Zude ya mabu akaba Krist akada mis bälän ni day Melefit àvia ja gani geli ana leli a. Melefit àgraya zlam a dek ka mawayay gayan a akada gayan ya àdəmbya ahaslani na, nahkay adababiya leli kwa ahaslana.

¹² Leli ndam ya mäfəki ahàr ke Krist enjenjeni ni Melefit adababiya leli a nahkay ti,

adaba awayay ti mis tazləbay nan dal-dal azuhva zlam ya əgri ana leli ni.

¹³ Lekələm day kəbum akaba Krist akada mis bəlan, adaba kicəma pakama ge jiri a, *Ma Məwəni Sulumani ya Melefit əhəngay kəli əna nan na. Nahkay kəfumkia ahər ke Krist a, nan day əvia Məsuf gayan ana kəli a akada ya ədəmbiyu ahaslani ni. *Məsuf Njəlatani ya əvi ana kəli ni ti akada zlam gayan ya əgrakia ke kəli a, adafaki ti lekələm gayan ni.

¹⁴ Əvi Məsuf Njəlatani nani ana leli ti adafaki amara mahəngay leli edədiñ edədiñeni ka ya ti emendeveerij təwi gayan dəkeni ni. Nahkay ti məzləbum nan dal-dal azuhva təwi gayan ya əgri ana leli ni.

Pol ahəngali Melefit ana ndam ga Yezu

¹⁵ Nahkay zla nahəma, nəgri səsi ana Melefit azuhva ere ye ti kəgrum ni, adaba nəcia lekələm kəfumkia ahər ka Bay geli Yezu a, kawayum ndam ge Melefit dek daya.

¹⁶ Nahkay nəbu nəgri səsi ana Melefit kələvad azuhva ere ye ti kəgrum ni, nəmbrəñ do. Nəbu nahəngali Melefit ana kəli daya.

¹⁷ Melefit ti nan Melefit ga Bay geli Yezu *Krist, nan Bəñ geli gədakani ya mazeləbay ni. Nahəngalay nan ti məvi məsər zlam, mədəfiki ana kəli ahəməmam kəsərunkivu nan ni.

¹⁸ Nahəngalay nan keti ti məfiviyu majalay ahər sulumani ana kəli a ahər vu, ga məsər ere ye ti azalaki kəli ga məviani ana kəli ni, ga məsər sulumani ya ti əgri ana ndam gayan ni. Sulumani gani nani ti kay dal-dal, ətama zlam ndahan na dek.

¹⁹ Nahəngalay Melefit ti kəsərüm njədə gayan gədakani ətama njədə ndahan a dek. Njədə gayan gani nani ti əgri təwi ana leli əna nan, leli ndam ya məbu məfəki ahər ka nan ni. Əna njədə gani nani ti ere ye ti əsliki magrani əna nan do ni ti əbi.

²⁰ Əna njədə gani nani ti əhəngaraba Krist e kisim ba, mək əfəkad nan ka gəvay gayan e melefit bu ka məlan ga gədakani.

²¹ Eslini ti Krist agur *məslər ge Melefit akaba gədakani gatay dek, agur bəbay dek akaba ngumna dek daya. Ku ndam njədə-njədəni weley weley do dek ya mis tacali slimi ana tay ni ti Krist agur tay daya. Agur nday ya təbu ka sarta hini ni cilij do, agur nday ya atələbu ka məlan məwəni ya Melefit amagraja ni daya.

²² Nahkay Melefit əmbriva zlam a dek a ahər va ana Krist a. Əfəki nan gədakani ka ahər ga zlam dek, əfiyu nan bay gədakani ga ndam gayan ya *təcəkalavu ku eley eley do dek ni.

²³ Ndam ya təfəki ahər ke Krist ni dek ti nday dəkeni tigia vu gayan a, adaba njədə gayan dek əvu a tay bu. Krist ti njədə ge

Melefit dek əvu a vu gayan bu daya, njədə ge Melefit ya əhəcikivu ana nan ni ti əbi simiteni.

2

Melefit əhəngala leli əna sulum gayan a

¹ Ahaslani ti lekələm kəbum akada ge kisim ni kə meleher ge Melefit adaba kəgudarumbiya zlam a dek.

² Kəgudarumbiya zlam a kələvad ka sarta gani nana akada ge mis ndahan ya tagudar zlam a duniya bu ni. Lekələm kicəmikia slimi ana bay njədə-njədəni magədavani na. Bay gani nani agur məlan ya a gala-gala ge melefit bu akaba had ni, nani məsuf, əgray təwi ka sarta hini a vu ge mis ya ticiki slimi ana Melefit do ni bu.

³ Leli dek ahaslani day leli məbu akada gatay ni, kələvad məğrabiya zlam magədavani ya məbərur geli əwayay na. Məjalakibiya ahər ka zlam ya təbələfəñbiya kə leli a na cilij. Manjəhad geli ti nahkay. Əna manjəhad geli gani nani ti akal Melefit amatra6 leli akada ya amatra6 nday ndahan ni.

⁴ Ay ti amagraj nahkay va do. Melefit ti əwayay leli dal-dal, masi cichi gədak.

⁵ Ku tamal leli məbu akada ge kisim ni kə eri gayan adaba məğudara zlam a nəngü ni, əvia sifa ana leli a ka ahər bəlan akaba *Krist a. Nan əhəngay kəli ti ga sulum gayan.

⁶ Leli ti migia akada mis bəlan akaba Yezu Krist a. Nahkay Melefit əhəngaraba leli a ka ahər bəlan akaba Krist e kisim ba, əbəhadə leli a digusgus ka ahər bəlan akaba Krist e melefit ba daya.

⁷ Melefit əgri zlam sulumani gani nani ana leli azuhva təwi ga Yezu Krist nahkay ti, adaba əwayay adəfiki ana mis ga sarta ya əbiyu kama ni ahəməmam sulum gayan ti gədakani əsəbay ni.

⁸ Melefit əhəngay kəli ti ga sulum gayan edədiñ : əgri sulum gani nani ana kəli adaba kəfumki ahər ka nan, do ni ti əgri ana kəli ti ka duva ge təwi gekəli ya kəgrumi ni do. Zlam gani nani dek ti Melefit əgri ana kəli ga sulum gayan zlam gayan.

⁹ Nahkay ti əhəngay kəli adaba lekələm kəgruma təwi sulumana palam do, əhəngay kəli ga sulum gayan cilij, ti ku way way do əji zləbay əna təwi gayan gayanani ba.

¹⁰ Bay ya ti əgraya leli a ni ti Melefit. Əgraya leli a ti, leli akaba Yezu Krist akada mis bəlan ga magray zlam sulumani. Zlam sulumani gani nani ti Melefit əslamalivibiya ana leli a kwa ahaslana ti məğray kələvad.

Nday ya ndam Zəde do ni tigia jiba bəlan akaba ndam Zəde a

¹¹ Nahkay zla nahəma, sərunkijiba gekəli ahaslani ti jiba ga ndam *Zəde do. Ndam Zəde tədəm lekələm kədi gekəli *mekeleni

do, gatay ni ti mekeleni. Tədəm nahkay ti, tədəmki ti ka zlam ge mis ya təgri ana vu gatay ni ciliŋ.

¹² Sərumki ahaslani ti lekulum kəsərum *Krist do, lekulum ndam *Izireyel do. Ahaslani Melefit *əwəlkabá məwəlvana akaba ndam gayan a, əhi ana tay aməgri sulum gayan ana tay, ay ti lekulum kəkumkibu bi. Ka sarta gani nani ere ye ti kəfumki ahər ni ti əbi. Kəsərumbiyu Melefit a manjəhad gekəli a duniya bu ndo daya.

¹³ Ahaslani ti nahkay, ay nihi ti akada nani va do. Ahaslani ti lekulum driŋ driŋ akaba Melefit, ay nihi əna təwi ga Yezu Krist nahəma lekulum kəbum kə gəvay ge Melefit. Krist əgray təwi nani ti əna mimiz gayan ya əbaya ni.

¹⁴ Nahkay leli dek manjəhadkəbu əna sulumani ti azuhva Krist. Ahaslani ti ndam Zude akaba ndam ya ti nday ndam Zude do ni jiba gatay gərgəri, ay nihi ti əbedekabá tay a, tiğia jiba bəlan. Ahaslani ezir əbu e kiđiŋ gatay bu, akada gudu ədekəba tay a, nihi ti Krist əməta ti əmbedkəba gudu gani nana.

¹⁵ Məwiz a wakita gayan ni bu adəmki ma ke *Divi akaba ka manjəhad ga ndam Zude, ay azuhva təwi ge Krist ti wakita nani əgray təwi va do. Krist əgray nahkay ti awayay ndam Zude akaba nday ya ndam Zude do ni təbedevu, tiği akada mis bəlan. Jiba gatay gərgəri va do, tiği nday manjəhadkəbani əna sulumani akada mis bəlan.

¹⁶ Gayan ya əmət kə təndal ni ti əzaba ezir ya əvu ahaslani e kiđiŋ gatay bu na. Nahkay tiğia akada mis bəlan adəba əngəlabakabá tay akaba Melefit a.

¹⁷ Nan əna a duniya va ga məhi *Ma Məweni Sulumani ana mis, ədəm si mis tənəhadkəbu akaba Melefit əna sulumani kwa. Əhi ana kəli, lekulum ya kəbum driŋ driŋ akaba Melefit ni, əhi ana nday ya təbu cifa cifa kə gəvay ge Melefit ni daya.

¹⁸ Nahkay əna təwi ge Krist day kwa ti leli dek mənget divi ga mahədakfəŋiyani kə Bəŋ geli Melefit əna njeđa ga Məsuf gayan bilin bilijeni ni.

¹⁹ Nahkay ti lekulum akada ndam mirkwi ahkay do ni akada ndam jiba nahəŋ va do, kiğuma ka ahar bəlan akaba ndam ge Melefit a, kiğuma ndam ga huđ ahay gayan a daya.

²⁰ Nahkay zla ti kiğuma akada ga akur ya tədezl ahay əna tay na. Asak ga ahay ni ti ndam *asak ga Yezu akaba ndam mahəŋgaray *pakama ge Melefit. Akur gəđakani ya akay ahay gani nani ti Yezu Krist nan narjani əna ahər gayan.

²¹ Ahay gani nani dek anjəhad lala, aləmvu lala azuhva Yezu Krist. Nahkay ahay ni egi ahay *njəlatani gəđakani ge Melefit, ti Bay geli manjəhadviyu.

²² Lekulum ya kiğuma bəlanəna akaba Yezu Krist a ni ti Melefit əhəla kəli akaba ndam gayan ndahan na bilegeni akada ga akur na, ga mələm ahay gayan əna nan. A ahay gani nani bu nahəma *Məsuf ge Melefit anjəhadviyu.

3

Təwi ga Pol ya ađri ana ndam ya nday ndam Zude do ni

¹ Nahkay zla nahəma, nu Pol nahəŋgali Melefit ana kəli. Nu a danğay bu azuhva təwi ga Yezu *Krist ya nəgri ana kəli ya lekulum ndam *Zude do ni.

² Təwi ge Melefit ya əvu ga sulum gayan ti nəgri ana kəli ni ti əbi kiğuma lala.

³ Melefit ədəfuaba pakama ya *manğahani ahaslani na. Əki ka pakama gani nani ti nəbikiə ma gana ana kəli a gəzit.

⁴ Pakama manğahani nani ti ədəmki ke Krist. Tamal keŋəŋguma ere ye ti nəbəki na ti kəsərum nu nəsəra pakama nana lala.

⁵ Pakama gani nani nahəma, Melefit ədəfiaba ana mis ya ahaslana vay-vay ndo. Ay nihi ti ədəfiaba ana ndam *asak gayan *njəlatani na akaba ana ndam njəlatani ya tahəŋgaray *pakama gayan na. Adəfiaba ana tay a əna njeđa ga Məsuf Njəlatana.

⁶ Pakama gani nani manğahani ni ti nihi : Ere ye ti Melefit aməgri ana ndam Zude ni ti aməgri ana kəli ya ndam Zude do ni daya. Lekulum ya ndam Zude do ni akaba ndam Zude ni Melefit əbedekabá kəli a, kiğuma jiba bəlan. Nahkay ere ye ti Melefit ədəm aməgri ana ndam Zude adəba nday akaba Yezu Krist akada mis bəlan ni ti aməgri ana kəli ya ndam Zude do ni daya. Adəfiaba ere nani ana leli a ti əna *Ma Məweni Sulumani ya əhi ana leli ni.

⁷ Ma Məweni Sulumani nani ti Melefit əvua təwi gana ga məhiani ana mis a. Əvu ti ga sulum gayan, əna njeđa gayan gəđakani daya.

⁸ Nu ya nišiviyu a ndam ge Melefit ndahan ni vu do ni, Melefit əgrua sulum gayan a, ga məhiani ana ndam ya nday ndam Zude do ni ahəməmam Krist nan əbu ađri lalam sulumani kay ana mis ni. Zlam sulumani nani mis təsərkəba koksah.

⁹ Əgrua sulum gayan a ga mədəfiaba ana mis a ahəməmam Melefit agroru təwi əna pakama gani nani manğahani ni. Melefit əgraya zlam a dek ahaslana ; kwa ka sarta gani nani əngəhfəŋə pakama gani nana kə mis a.

¹⁰ Ay nihi ti Melefit awayay adəfaba pakama manğahani nana əna təwi gayan ya agray e kiđiŋ ga ndam gayan ya *təcalavu ku eley eley do ni bu dek ni. Awayay ti

*məslər akaba gədfəkani gatay ya təbu e melefıt bu ni dek tıci, ti tāsar ahəməmam Melefıt əsərə zlam a dek, agray zlam dek kigeni ni.

¹¹ Kwa ka sarta ya əgraya məlanə a fañ ndo nəngü ni ədəmbiyya, nihi ti əgra əna təwi ga Bay geli Yezu Krist a.

¹² Əna təwi gani nani ti Melefıt əvia divi ana leli a ga mahədfəkəñjiyana, nahkay məgrumfəña anğwaz a va do, adaba leli məbu akaba Yezu Krist akada mis bilin, məbu məfumki ahər daya.

¹³ Nahkay zla nahəma, nəhi ana kuli daliya goro ya nəcakay əna təwi goro ya nagray azuhva kuli ni ti kam-kam əziaba njəda ana kuli a ba ti. Adaba mam, ahər ədəm daliya gani nani məvi məmərani ana kuli sawan.

Yezu awayay leli dal-dal

¹⁴ Nahkay zla nahəma nəbəhadı mirdim ana Bəñ geli Melefıt ga mahəngalay nañ.

¹⁵ Mis tədəm ndam ya agavəla akaba nday ya a ga həd ni ti ata bəñ gatay təbu. Tədəm nahkay tata nahəma, adaba Melefıt nañ Bəñ geli nañ bilin.

¹⁶ Nañ ti gədfəkani ətam zlam dek, agur zlam dek daya. Nahkay ti nahəngalay nañ ti məvi njəda gədfəkani ana kuli a məbərüv vü əna təwi ga Məsuf gayan,

¹⁷ ti *Krist mənəhad a məbərüv geküli bu adaba kəfumki ahər. Nahəngalay nañ ti kəwayumvü dal-dal : nahkay akələbum əna njəda kay akada ga mənə ga zlam ya sliri gani tədəgoru a həd vü drin ni, ahkay do ni akələbum əna njəda akada ga ahay asak gani mafəkadani lala ni.

¹⁸ Nahəngalay Melefıt ti məvi njəda ana kuli ka ahar bəlanə akaba ndam gayan ndahanə ni dek, ti kəsərüm ahəməmam Krist awayay mis dek ku drin eley eley do ni. Nahkay məlanə ya Krist əwayavü mis eslini do ni ti əbi.

¹⁹ Ahəməmam Krist awayay mis ti mis təsərəkaba koksah, ay ti nahəngalay Melefıt ti kəsərümkaba lala. Nahkay ti akələbum əna *sulüm ge Melefıt ni dek, ere ye ti əməhəcikivü ana kuli ti əbi simiteni.

²⁰ Melefıt ti esliki məgri zlam ana leli kay dal-dal ətama geli ya mihindifinə na, ətama geli ya majalaki ahər na daya. Agray nahkay ni ti əna njəda gayanə ya agray təwi a leli bu ni.

²¹ Nahkay zla nahəma məzləbay nañ azuhva təwi gayanə ya agray e kidinə ga ndam gayanə ya *təcakalavü ku eley eley do dek ni bu ni, məzləbay nañ azuhva zlam gayanə ya əgri ana leli azuhva təwi ga Yezu Krist ni daya. Məzləbay nañ ku nihi, məzləbay nañ ka sarta ya amara ni dek, məzləbay nañ kanğay-kanğay. Aya nahkay.

4

Ndam ga Yezu ti nday bilinjeni akada vü bəlanə

¹ Nahkay zla nahəma, nahəngalay kuli ti kanəhadümkabü lala adaba Melefıt əzalay kuli ti, awayay ti kəgrum nahkay. Ahəngalay kuli ti nu Pol ya a danğay bu azuhva təwi goro ya nəgri ana Bay geli ni.

² Nədəm nahəma, hənğrumoru ahər a həd e kidinə geküli bu, njəhadüm kudufa, bəsüm zlam ya təgri ana kuli ni, ndümkabü, wayumvü.

³ Kiguma akada mis bəlanə əna təwi ga *Məsuf ge Melefıt a. Nahkay ti zum njəda ti *kanəhadümkabü əna sulumani gayan.

⁴ Adaba mam, leli ndam ga Yezu miğia akada mis bəlanəna, nahkay vü geli bilin. Məsuf ge Melefıt ti nañ bəlanə. Nahkay ti ere ye ti Melefıt əzalaki leli ga məgriani ana leli ni ti bəlanə daya.

⁵ Bay geli ti nañ bəlanə. Məfəki ahər ti ka nañ nañ bəlanə. *Məbaray əna slimi gayan, baray gani nani ti bəlanə.

⁶ Melefıt ti nañ bəlanə, nañ Bəñ geli dek, agur leli dek, agray təwi e leli bu dek, anəhad a məbərüv geli bu dek daya.

⁷ Ay ti Krist əvia zlam sulumani gərgərana ana ku way way do geli a dek akada gayanə ya awayay na.

⁸ Pakama gani əbu məbəkiani a Wakita ge Melefıt bu nahkay hi :

« Əcəloru agavəla,

əgəs mis ga njəda,

əvia zlam ana mis a daya. * »

⁹ Ay ma ya tədəm « əcəloru agavəla » ni ti awayay adəmvaba mam ? Awayay adəmvaba wudaka Krist əcəloru agavəla nahəma, əsləkəbiyya agavəla, əra ka həd a.

¹⁰ Nahkay bay ya əra ka həd a ni ti əcəloru agavəla ca-ca e melefıt vü day nañ gani bəlanəni ni. Agray nahkay ti məzum bay, məğur zlam eley eley do dek.

¹¹ Nañ gani əvia njəda ana mis ga magray təwi gərgərani əna nañ a : mis ndahanə tiğia ndam *asak a, mis ndahanə ndam mahəngaray *pakama ge Melefıt, mis ndahanə ndam məhiuru *Ma Məweni Sulumani ana mis, mis ndahanə ti ni *ndam məbi slimi ana ndam ge Krist ahkay do ni ndam mac-ahi zlam ana tay.

¹² Krist əgray nahkay ti, ti mis nday nani təjanaki ndam gayanə ga magray təwi ge Melefıt lala. Ndam gayanə ni ti akada vü gayanə, awayay ti tənğət njəda, tənğoru kama kama.

¹³ Leli dek emigi akada mis bəlanə ; nahkay ti aməfumki ahər ka Wur ge Melefıt ka ahar bəlanə, aməsərüm nañ ka ahar bəlanə daya. Emigi akada mis məndəhani. Nahkay emigi

* 4:8 Məñjay Limis 68.19.

akada ge Krist ni, ere ye aməhəcikivu ana leli ni ti əbi.

¹⁴ Ka sarta gani nani ti leli amələbi akada ga bəza ni va bi. Nahkay ndam magosay mis ya təcəhi zlam gatay ana mis ni etisliki mijinjia leli ke divi a va do. Nday gani tawayay tijinjia leli ke divi a ti akada ga aməd akaba yam ya tazoru *slalah ga yam eley eley do dek ni, ay ka sarta nani ti etisliki va do.

¹⁵ Ka gani nani ti amədəmum ma ge jiri, amawayumvu, amoru kama kama əna təwi ya magray ni dek, ti mīgi akada ge Krist, nañ ya ka ahər geli, agur leli ni.

¹⁶ Leli ndam gayan ti akada vu gayan. Tamal vu ge mis majakwakabani lala, zlam ga vu gayan ni dek tagray təwi gatay lala ti vu ni dek adək lala daya. Leli day nahkay : tamal mawayumvu, ku way way do agray təwi ya Melefit əvi ni lala ti amoru kama kama əna sulumani.

Manjəhad geli məweni akaba Krist

¹⁷ Ere ye ti nawayay nəhi ana kəli ni ti nəhiki ana kəli əna slimi ga Bay geli. Ma gani nani ti nihi : Kənjəhadum akada ge ndam ya təkəki ahər ke Melefit do ni va ba. Nday nahəma, majalay ahər gatay ti masakani.

¹⁸ Nday ti akada nday a ləvəñ bu, təsər arəña do ferera. Kə meleher ge Melefit ti nday ndam mirkwı, təñgət sifa gayan ya avi ana mis ni ndo. Nday nahkay ti adəba ahər gatay 6añ-6añ, tici ma do.

¹⁹ Nday gani mimili əki ka tay va bi, təvia ahər gatay ana zlam magudarana dek, nahkay tagray zlam ya ti əbələy do simiteni ni dek kələvad, təsliki məmbrəñani koksah.

²⁰ Lekələm zla nahəma, manjəhadani akada hini ti ərakaboru akaba ma ge *Krist ya təcəhi ana kəli ni do.

²¹ Pakama ya kicəm ni ti tədəmki ka nañ do aw? Ere ye ti təcəhi ana kəli ni ti manjəhad gayan do aw? Zlam nday nani dek tagravu əna jiri ga Yezu ya əhi ana leli ni.

²² Nahkay ti mbatumkaba majalay ahər gekəli a, ti kənjəhadum akada gekəli ya ahaslani ni va ba. Manjəhadani gekəli ya ahaslani ni ti agudar mis, adəba nday ya ti tanjəhad nahkay ni ti tawayay zlam ya tigi eri, tijinj tay ni cilij.

²³ Gəsumkabá ti Melefit məmbatikaba məəruv gekəli ana kəli a, ti kəjalum ahər nahəñ sulumani.

²⁴ Ahər ədəm kigəm mis məweni ya Melefit əgraya tay ka mawayay gayan a ni, ti kənjəhadum əna jiri, kəgrum zlam sulumani adəba lekələm ndam gayan.

²⁵ Nahkay zla nahəma, kəsəkədəm malfada va ba, dəmumvu jiri e kidij gekəli

bu sawan, adəba lekələm dek kigəma vu a bəlañ. †

²⁶ Tamal ti kəzumuma 6əruv a nahəma, kəgudarum zlam əna nañ ba. Wudaka fat ədiy a ahay vu nahəma, kəmbəñjuma məzum 6əruv gekəli na ‡;

²⁷ kəvumi divi ana *Seteni ge mesipet kəli ba.

²⁸ Maslaña ya ti egi akal ahaslani ni ti məmbrəñ akal gayan ni. Məzay njeđa ga magray təwi sulumani əna ahar gayan gayanani ti məñgət zlam ga məjənaki ndam talaga.

²⁹ Kagudarumi ma ana mis ba. Kədəmum ma nahəma, dəmum ma sulumani ya azoru mis kama ni sawan. Dəmum ma ya əgəski mədəmani ni, nahkay ma gani avi njeđa ana ndam ya ti tici ni.

³⁰ Kəgrum zlam ya ti ahəli ahər ana *Məsuf Njələtani ge Melefit ni ba. Məsuf gani nani ti Melefit əgrakia amal gayan ke kəli dek əna nañ a, ga madafakiani kəli ndam gayan kə fat ya ti amara mahəñgay leli dek ni.

³¹ Zumaba ezir e kidij gekəli ba, kəzumumvu 6əruv ba, kələgumvu ba, kəndivumvu ba daya. Kəgrum cuday ba simiteni.

³² Grum zlam sulumani e kidij gekəli bu, wayumvu, mbrəñumfəña zlam ga bəza ga məñ gekəli ya təgudari ana kəli na kə tay a, nday day təmbərfəña kə kəli a, akada ge Melefit ya əmbərfəña kə kəli a ni. Əmbərfəña kə kəli a ti əna təwi ge Krist ya əgray ni.

5

Ndam ge Krist ti ahər ədəm tənəhad ahəmamam

¹ Nihi ti lekələm bəza ge Melefit, awayay kəli. Nahkay ti grum zlam akada gayan ya ti agray ni.

² A huđ ga manjəhad gekəli bu dek ti wayumvu akada ge *Krist ni. Nañ ti adafaki ti awayay leli, əmət ga mahəñgay leli. Sifa gayan ti əvi ana Melefit akada ga sədaga ya təvi ana Melefit ni. Sədaga gayan nani əbələfəñ kə Melefit akada ge tersel ya ti ezi sulumani ni.

³ Lekələm ndam ge Melefit, nahkay əgəski ti kəgrum mesəwehvu ba, kəgrum zlam ge mimili ba simiteni, zlam ge mis ndahəñ egi eri ana kəli ba. Zlam nday nani dek ti maslaña əcaliki kəli ba simiteni.

⁴ Əgəski day kədəmum ma ge mimili ba, kədəmum ma satat ba, kəbumvu seki ba daya. Əgəski ti grumi susi ana Melefit azuhva təwi gayan ya əgri ana kəli ni sək sawan.

⁵ Sərumki lala, maslaña ya agray mesəwehvu ni, maslaña ya ti agray zlam

† 4:25 Məñjay Zakari 8.16.

‡ 4:26 Məñjay Limis 4.5.

ge mimili ni, maslaŋa ya ti zlam ge mis egi eri ni lu, nday nani dek tãhuriyu a Mægur ga ata Krist nday ata Melefit ni vu koksah. Maslaŋa ya ti zlam egi eri ni àwayay Melefit do, azay zlam ga duniya sæk Melefit gayan.

⁶ Ndam ya ti tagray zlam nday nani ti tazumi òaruv ana Melefit. Melefit amatraŋ tay dal-dal, adaba tægəsiki ma gayan ni ndo. Nahkay maslaŋa àgosafanja kuli kà ma hina àna ma kawanani ndahan a ba.

⁷ Nahkay zla ti aranja èbedekabu kuli akaba ndam nday nani ba.

⁸ Ahaslani ti lekulum kævum e ziŋ-zijeni bu, ay nihi ti lekulum kævum a masladani bu adaba lekulum kiguma akada mis bəlanj akaba Bay geli a. Nahkay ahàr àdəm njəhadum akada ga ndam ya təbu a masladani bu ni.

⁹ Masladani ti azəbiyu manjəhadani sulumani e kidiŋ ge mis bu, magray zlam jireni akaba mədəm ma ge jiri.

¹⁰ Zum njədə ga məsər zlam ya ti àðələfəŋ kà Bay geli ni.

¹¹ Kəhərunkiviyu ke tawi ge mis ya ti tagray e ziŋ-zijeni bu ni ba. Zlam nday nani dek ti zlam masakani. Àgəsiki ti kədəmumaya vay-vay, kimbirəmfiŋ ba : zlam nday nani ti zlam magədavani.

¹² Zlam gatay nani ya tagray akal-akal ni ti ku macalfəŋani tekeđi asay mimili.

¹³ Tamal kədəmumaya zlam magədavana vay-vay nahəma, egi akada ga zlam ya ti epivu a masladani bu ni, nahkay mis təsər ti zlam nani magədavani edeđiŋ.

¹⁴ Zlam ya ti epivu lala a masladani bu nahəma, ègia akada ga masladani na. Nahkay tədəm :

« Nak ya ti kinji dəwir ni, pidėkvu.

Cikaba e kidiŋ ga ndam məmətani ni ba, ti Krist məsladəy kur akada ga fat ya asladay məlanj ni. »

¹⁵ Nahkay zla nahəma bumi slimi lala ana manjəhad gekuli. Kənjəhadum akada ga ndam muru ni ba, njəhadum akada ga ndam məsər zlam ni sawan.

¹⁶ Zemeni geli hini ti magədavani. Nahkay ka ya ti kisləmki magray zlam sulumani nahəma, grum.

¹⁷ Kənjəhadum akada ga ndam ya ti təsər zlam do ni ba. Ay ti zum njədə ga məsər ere ye ti Bay geli awayay ti kəgrum ni sawan.

¹⁸ Kævumi vu gekuli ana zum ga makad kuli ba. Tamal kəgrum nahkay ti agudari manjəhad gekuli ana kuli. Ahàr àdəm *Məsuf ge Melefit mīsliviyu a vu vu ana kuli cisl cisl sawan.

¹⁹ Dəm limis gərgərani kay ya Məsuf ge Melefit àvi ana kuli ni. Dəmni ana Melefit e kidiŋ gekuli bu, zləbum Bay geli àna məmərani.

²⁰ Grumi səsı ana Bəŋ geli Melefit àna slimi ga Bay geli Yezu Krist. Grumi səsı kələvad àki ka zlam ya ti àvi ana leli ni dek, kəmbərəjum ba.

Manjəhad ga zal nday ata wal gayan

²¹ Lekulum ya ti kəhəŋgrumioru ahàr a had ana *Krist ni ti ku way way do mīciiki ma ana maslaŋa nahanj e kidiŋ gekuli bu.

²² Lekulum wál cəmiki ma ana zawal gekuli akada ya kicəmiki ma ana Bay geli ni.

²³ Adaba zal nahəma, nanj gədakani àki ka wal gayan akada ge Krist nanj gədakani àki ka ndam gayan ya *təcakalavu ku eley eley do dek ni. Ndam gayan ni ti vu gayan, Bay ya ahəŋgay tay ni ti nanj.

²⁴ Nahkay wál ticiiki ma ana zawal gatay a zlam bu dek, akada ga ndam ge Krist ya ticiiki ma ana Krist ni.

²⁵ Lekulum zawal, ku way way do mawayay wal gayan akada ge Krist ya awayay ndam gayan ni. Krist àdafaki mawayay gayan nani ti àna məvi ahàr gayan ana ndam gayan ni.

²⁶ Àgray nahkay ti, awayay ti tigi *njəlatani kè eri ge Melefit. Nahkay zla nahəma àbara tay a lala àna yam a, tigia njəlatana àna pakama gayan ya tici na.

²⁷ Àgray nahkay ti məmənjələn ka tay tigi eri dal-dal, akada ga wal məbəlani ya təŋgətfəŋa ndivey a do ni. Nahkay awayay ti ndam gayan ni tigi njəlatani, təŋgətfəŋa zlam magudaranı kà tay a ba simiteni.

²⁸ Zal day mawayay wal gayan ti akada ge Krist ya awayay ndam gayan ni. Ahàr àdəm zal ni mawayay wal gayan akada ya ti awayay ahàr gayan gəyanani ni. Nahkay zal ya ti awayay wal gayan ni awayay ahàr gayan gəyanani.

²⁹ Maslaŋa day-day èzirey vu gayan ndo : azumi zlam ana vu gayan, aslamalay daya, akada ge Krist ya aslamalay ndam gayan ni,

³⁰ adaba leli ndam gayan dek ti vu gayan.

³¹ Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu, Melefit àdəm : « Nahkay ti mis zalani amaharaya a ahay ga bəŋani ata məŋani ba, atanjəhadkabu ata wal gayan. Nday cəeni ti vu gatay emigi bəlanj. »

³² A pakama hini bu nahəma, zlam gədakani mangahani àvu. Nu ti nədəm pakama nani azlapaki ke Krist akaba ndam gayan ya *təcakalavu ku eley eley do dek ni.

³³ Ku tamal nahkay nəŋgu ni, ahàr àdəm ku way way do e kidiŋ gekuli bu mawayay wal gayan akada ya awayay ahàr gayan ni, wal day məhəŋgrioru ahàr a had ana zal gayan.

6

Manjəhad ga bəza akaba ata bəŋ gatayani

* 5:31 Manjəkiani 2.24.

¹ Gabæza, àgæski ti cümüki ma ana ata bəŋ geküli, adaba lekulum kiguma akaba Bay geli a akada mis bəlan.

² Melefit adəm e *Divi gayan ya àhi ana leli dəbum ni bu ahkado : « Ŋgwiuru a had ana ata buk ata muk. » Divi hini ti Divi ye enjenjeni ge Melefit adəm aməvələŋ zlam ni.

³ Ere ye ti adəm amavay ni ti nihi : « Nahkay ekeyey, akəpəs a duniya bu vi kay. »

⁴ Lekulum ata bəŋ ga bəza day kəzumumi bəruv ana bəza geküli ba. Dəfumiki zlam ana tay, humiki ma ana tay ka zlam ya təgudar ni akada ga Bay geli ya awayay ni sawan.

Manjəhad ge evidi akaba ndam məgur tay

⁵ Lekulum evidi cümüki ma ana ndam məgur küli ya a duniya bu ni. Ngumioru a had ana tay, grumfəŋa aŋgwaz kə tay a, grumi təwi ana tay àna bəruv bəlan, akada ya kəgrumi təwi ana *Krist ni.

⁶ Kəgrum təwi kə eri gatay ti təzlabay küli ciliŋ ba. Grum ere ye ti abəlafəŋ kə Melefit ni àna bəruv bəlan sawan, adaba lekulum evidi ge Krist.

⁷ Grumi təwi ana tay àna bəruv bəlan akada kəgrumi ana Bay geli, do ni ti ana mis hihiriken do.

⁸ Ku tamal nak evidi, ku tamal nak evidi do nahəma, sərki maslaŋa ya ti agray təwi sulumani ni ti Bay geli aməvələŋ zlam daya.

⁹ Lekulum ya kəbum àna evidi ni day, grumi zlam sulumani ana tay bilegeni. Kəzlacumki ka tay ba. Sərumki lekulum akaba evidi geküli ni ti lekulum dek Bay məgur küli nan bəlan, nan e melefit bu. Nan gani ti ècirkaba mis a do.

Zlam ahar ge Melefit ya abi ana ndam gayan ni

¹⁰ Pakama ya àgəjəni ga məhiani ana küli ni nihi : zum njəda ga Bay geli, adaba lekulum kəbum akaba nan akada mis bəlan. Njəda gayan ni ti àtama njəda ndahan a dek.

¹¹ Bumkabu zlam ga kadvu ya Melefit abi ana küli ni dek. Nahkay ka ya ti *Seteni esipet küli àna wir-wir gayan nahəma, kicikuma gan-gan.

¹² Nədəm nahkay ti adaba leli məbu magray silik. Ay silik gani nani ti akaba mis hihiriken do, magray ti akaba seteni akaba bəbay gatayani akaba gədadani gatayani dek ya təgur duniya hini ziŋ-ziiŋeni ni. Magray silik ni ti akaba seteni cudayani ya nday agavala ni daya.

¹³ Nəhi ana küli həluma zlam ga kadvu ya Melefit avi ana küli na dek ni ti azuhva nani. Nahkay ti ndam ya atərakia ke küli a kə fat ga kadvu gani nana ni ti etisliki ke küli do.

Kələn ga kadvu nahəma, lekulum jika jika micikeni ka malaŋ geküli ni.

¹⁴ Nahkay ti cikuma gan-gan. Jiri ge Melefit ti jalumki ahər ; ègia akada maslpara ga ndam slewja ya təwəlvu àna nan na. Leli ndam jireni azuhva təwi ge Melefit ya àgri ana leli ni. Manjəhad ge jiri gani nani ti jalumki ahər ; ègia akada ge endəwi ga ambəl ga ndam slewja ya ti tafakabu ga manğah gugum gatay àna nan na.

¹⁵ Melefit adafaki leli ndam gayan ge jireni àna *Ma Məweni Sulumani, nahkay arəŋa àhəli ahər ana leli va do. Jalumki ahər ka manjəhad gani nani akada kimaka ga ndam slewja ya ti təbəvu a asak vu ni.

¹⁶ Ku ananaw do dek fumki ahər ke Melefit. Məfəki ahər nani ti akada ga slaku ga ndam slewja ni. *Seteni esipet küli ti mesipet gani nani akada ga kamnjagađ ya tabəl mis àna nan ni. Kamnjagađ nani aku àki ka ma gani ge meviyek mis àna nan. Ay məfəki ahər geküli ni ègia akada ga slaku ya ti acafəŋa kamnjagađ ge minjikiyeni ke küli a ni.

¹⁷ Melefit àhəŋga küli a. Mahəŋgani nani akada ga gadağar ya ndam slewja təbəvu a ahər vu ni. Nahkay jalumki ahər. Jalumki ahər ka ma ge Melefit daya. Ma gani nani ti akada ga maslalam ya ti *Məsuf ge Melefit avi ana küli ga makadvani àna nan ni.

¹⁸ A zlam gani nani bu dek ti həŋgalum Melefit, hindəmfiŋa a sarta ba dek. Hindəmfiŋa àna njəda ga Məsuf gayan a. Həŋgalum Melefit àki ka ndam gayan dek, kəmbərəŋum ba, njəhadum eri.

¹⁹ Həŋgalumu Melefit daya, ti ka sarta ya ti nəhi ma ana mis ni ti pakama ya nəhi ana tay ni goro do, ge Melefit sawan ; ti nəhi Ma Məweni Sulumani ana mis, aŋgwaz əwərki nu ba. Ma Məweni Sulumani nani ti ahaslani manğahani, nihi ti Melefit aŋgazlaya vay-vay.

²⁰ Yezu *Krist əslərbiyu nu ti ga məhi ma gani ana mis. Ku nu məwəlani a danğay bu nəŋgu ni, nəmbərəŋ mədəm ma gani nani do, ègia təwi goro a. Nahkay həŋgalum Melefit ti nədəm ma vay-vay, aŋgwaz əwərki nu ba, adaba Melefit awayay ti nagray nahkay.

Saga Pol

²¹ Nawayay ti lekulum day kəsərum manjəhad goro akaba ere ye ti nagray ni dek ; nəslərkiuru wur ga məŋ geli Tisik ke küli ga məhi ma gani ana küli. Nan ti mawayay nan, agray təwi ga Bay geli lala.

²² Nəslərkiuru nan ke küli ti ge təwi gani nani, ti kəsərum manjəhad geli, ti kəŋgatəm njəda àna pakama gayan ya ti ahi ana küli ni daya.

²³ Bəŋ geli Melefit nday ata Bay geli Yezu *Krist təğray ti bəza ga məŋ geli dek

tânjehadkabu àna sulumani ti. Bəza ga mən
geli ni tâwayavu àkivu, tâfəki ahàr ka Yezu
Krist àkivu ti.

²⁴ Melefit mǎgri sulum gayəŋ ana ndam
ya tawayay Bay geli Yezu Krist ga kaŋgay-
kaŋgayani ni ti.

Wakita ga Pol ya àbikiору ana ndam Filip ni Ere ye ti mǎdǎmki ka wakita ga Pol ya àbikiору ana ndam Filip ni

Maslaŋa ya ti àbǎki wakita hini ni ti àdafa slimni gayan a : àbǎki ti Pol, zal asak ga Yezu ni (1.1). Ka ya ti àbǎki wakita ni ti nan̄ a dangay bu (1.13-14), ay mǎsǎr kǎsa gani do : mis ndahan̄ tǎdǎm dangay gani ti e Efez, ay mǎsǎr sarta ya ti tǎfiyu nan̄ a dangay vu e Efez ni do ; mis ndahan̄ tǎdǎm Pol àbǎki ti bi a Sezare (Tǎwi 22-26), bi a Rom (Tǎwi 28).

Pol àbiki ti ana ndam ga Yezu ya e Filip ni (Filip ti kasa gǎdǎkani ka had̄ Mesedǎwen̄) ; maslaŋa ya àhi ma ga Yezu ana ndam Filip enjenjeni ni ti nan̄ (Tǎwi 16.11-40). Àbiki wakita ni ana tay ti ga mǎvi njǎda ana tay : ku tamal nan̄ a dangay bu nǎngu ni, amǎr adaba ma ga Yezu àbu akoru kama kama (1.12). Àhi ana tay tǎzay ah̄r gatay tǎtam mis ndahan̄ ba, tǎjalay ah̄r akada ga Yezu ya àjalay ni sawan̄ (2.1-18) ; àhi ana tay tǎgǎskabu ata Timote nday ata Epafrodit (2.17-30). Àziaba azay slimni ana tay a, àhi ana tay tǎdǎbay mis ya tǎfǎki ah̄r ka Yezu lala do, tagosay mis ni ba (3.1-4.1). Àvi sawari ndahan̄ ana tay, àgri sǎsi ana tay ga zlam ya ti tǎslǎrikaboru ga mǎjǎnay nan̄ ni (4.2-23).

A pakama gayan̄ ni bu ni dǎk ti Pol nan̄ àbu a mǎmǎrani bu ; ku acakay daliya nǎngu ni amǎr (1.4 ; 1.18 ; 2.15-16 ; 2.17 ; 4.10). Àhi ana ndam Filip ni day tǎmǎr (1.25 ; 2.18 ; 2.28 ; 2.29 ; 3.1 ; 4.4) : leli day ah̄r àdǎm mǎmǎr kǎlavǎd̄ azuhva tǎwi ge Krist ya àgri ana leli ni, akaba ya nan̄ àbu agri ana leli ni daya. Pol àdǎm awayay akoru kama kama àna mǎfǎki ah̄r gayan̄ ka Yezu ni ; àhi ana ndam Filip ni day tǎru kama kama àna mǎfǎki ah̄r gatay, tǎmbrǎj ba (3.7-16). Àna pakama nday nani dǎk ti Pol adǎfiki divi sulumani ga madǎbay Yezu ana leli.

Sa ga Pol

¹ Nu Pol ata Timote leli ndam mǎgri tǎwi ana Yezu *Krist mǎgria sa ana ndam *njǎlatani ga Yezu Krist ya tǎbu e Filip na dǎk. Mǎgria sa ana ndam ya *tǎbi slimni ana kǎli na, akaba nday ya *tǎjǎnaki ndam ge Melefit na daya.

² Bay Melefit Bǎj geli nday ata Bay geli Yezu Krist tǎgri sulum gatay ana kǎli, tǎgray ti *kǎnjǎhadumkabu àna sulumani ti.

Pol agri sǎsi ana Melefit

³ Nǎjalaki ah̄r ke kǎli kǎlavǎd̄. Ka ya ti nǎjalaki ah̄r ke kǎli ni ti nǎgri sǎsi ana Bay Melefit goru.

⁴ Nahkay nahǎngali Melefit ana kǎli dal-dal. Ka ya ti nahǎngali Melefit ana kǎli ni ti nu nǎbu àna mǎmǎrani,

⁵ adaba kwa ka ya ti kǎfumki ah̄r ka Yezu ni àbivaya ana kana, lekǎlum kǎbum kǎgrumkabu tǎwi ga *Ma Mǎweni Sulumani ka ah̄r bǎlan̄ akaba leli.

⁶ Bay Melefit ànjǎkia magray tǎwi sulumana e kidin̄ gekǎli ba. Ànjǎkia nahkay nahǎma, nǎsǎra ti amagroru duk anivoru ana vad̄ ga Yezu *Krist ya amǎnga ni.

⁷ Nǎjalaki ah̄r ke kǎli nahkay ti kigeni, adaba nawayay kǎli àna hud̄ bǎlan̄. Bay Melefit àvia divi sulumana ana kǎli akaba nu ga magray tǎwi gayan̄ ka ah̄r bǎlan̄ a. Nahkay ku nu a dangay bu, ku nǎhǎngriǎj̄ ana ndam ya tǎdǎmki ma magǎdavani ka ma ge Melefit, ku nǎdǎfikiaba Ma Mǎweni Sulumani ana tay nǎngu ni, lekǎlum kǎbum kǎjǎnumki nu.

⁸ Bay Melefit àsǎra, nu nawayay kǎli dǎk àna hud̄ bǎlan̄. Nawayay kǎli nahkay ti azuhva Yezu Krist àvua njǎda ga mawayay kǎli a akada gayan̄ ya awayay mis na.

⁹ Ere ye ti nihindifinā kǎ Melefit ka ya ti nahǎngalay nan̄ na ti mawayavani gekǎli ni mǎsagakivoru e kidin̄ gekǎli bu. Nahkay akǎsǎrum jiri, akǎsǎrumkaba zlam a dǎk lala daya.

¹⁰ Nahǎngalay Melefit nahkay ti adaba nawayay kǎdumkiba zlam sulumani ya tǎtam ndahan̄ na. Tamal kǎgrum nahkay ti akagударum zlam do, mis day atǎngǎtǎŋa ndivey kǎ kǎli a do duk abiviyu ana mǎnga ge Krist a.

¹¹ Nahkay ere ye ti akǎgrum ni dǎk atanja kigeni, adaba akǎgrum àna njǎda ga Yezu Krist. Mis etipia ere nani ya kǎgrum na ti atazlǎbay Melefit, atǎdǎm nan̄ gǎdǎkani.

Yezu Krist ti àtam zlam dǎk

¹² Bǎza ga mǎmawa, nawayay ti kǎsǎrum ere ye ti àgrakuvu ni ti àvia divi ana mis ge mici *Ma Mǎweni Sulumani na àtama ya ahaslana sawan̄.

¹³ Nahkay ti ndam ga hud̄ ahay ga bay gǎdǎkani akaba mis ndahan̄ ni dǎk ticia nu nǎvu a dangay bu adaba nu bay mǎgri tǎwi ana *Krist.

¹⁴ Nahkay day bǎza ga mǎj̄ geli tǎsǎra nu a dangay bu. Tǎra tǎsǎra nahkay ti mis ah̄r gǎdǎkani e kidin̄ gatay bu tǎngǎta njǎda ga Bay geli a ga mǎhi pakama ge Melefit ana mis a. Tǎdǎmoru pakama nani kama kama, angwaz àwǎr tay do.

¹⁵ Mis ndahan̄ tǎzlapi ana mis àki ke Krist adaba tagralu solu, tawayay ti tǎtam nu. Ku tamal tǎbu tagray nahkay nǎngu ni, mis ndahan̄ ti tǎzlapaki ke Krist àna hud̄ bǎlan̄.

¹⁶Nday ndani ya tɛzlapay ʼana huɗ bɛlaŋ ni ti tawayay nu palam. Təsəra nu nəbu ahalay a daŋgay bu ga mədɛfiki ana mis Ma Mūweni Sulumani ti ma ge jiri.

¹⁷Nday ndahaŋ ya tagralu solu ni ti tɛdɛmki ma ʼaki ke Krist ʼana huɗ bɛlaŋ do. Tagray nahkay ti adaba tawayay tɛtam nu palam. Təhi ana ahàr tɛgrukivu daliya a ahay ga daŋgay ni bu keti.

¹⁸Ay majalay ahàr gatay nani ti àgray araja do. Ma gatay ya təhi ana mis ʼaki ke Krist ni ti zlam məbəlani. Nahkay nu nəbu namər : ku tagray ʼana cudad, ku ʼana huɗ bɛlaŋ nəŋgu ni, nani dek zlam məbəlani. Anəmər ʼakivu

¹⁹adaba nəsəra Melefīt amahəŋgay nu a huɗ ga zlam gani nani bu. Amahəŋgay nu ti adaba kahəŋgalumu naŋ, Məsuf ga Yezu Krist day amazlakaki nu.

²⁰Ere ya nawayay kay akaba najəgay nahama, ti nəgray ere ye ti aməbaku mimili ni ba. Nawayay nanjəhad ʼana njəda gaŋ-gaŋ sawan, nawayay ti mis tɛzlabay Krist nihi, ku ananaw azuhva nu. Nawayay ti ku nu nəbu ʼana sifa, ku tamal anəmətə nəŋgu ni, mis tɛzlabay Krist azuhva nu.

²¹Ka nu nahəma, tamal nu nəbu ʼana sifa ti zlam gəɗakani gani a sifa goro bu ni ti Krist. Ay tamal ti nəmət nəŋgu ni, ʼəbɛlafu kay atam ya nu nəbu ʼana sifa ni.

²²Ku tamal nahkay nəŋgu ni, nu nəbu ʼana sifa ti nagraj təwi sulumani ya əjənaki mis ni. Nahkay e kidiŋ ga ata kisim nday ata sifa bu ni ti nədəkiba weley ? Nəsərkaba do.

²³Zlam hini cœni ni ti nəjalakia ahàr ka tay a dal-dal. Ere ye ti nu nawayay ni ti, nawayay ti nəsləkaba a duniya ba, ti nàru nànjəhad afa ge Krist. Hojo nahkay, àtam.

²⁴Akaba nani dek, ahàr ʼəɗəm si nànjəhad a duniya bu ʼana sifa kwa. Nawayay nahkay ni ti azuhva kuli, ti nəjənaki kuli.

²⁵Zlam hini ti nəsərkia lala. Nahkay nəsəra ti nu ananjəhad ʼana sifa e kidiŋ gekuli bu dek, ti nəjənaki kuli kəŋgumoru kama kama e divi ge Krist bu ʼana məmərani adaba kəfumkia ahàr a.

²⁶Nahkay anoru afa gekuli. Eninjəa ti akəzlabum Yezu Krist, akəmərumbu ʼakivu adaba nu nəbu e kidiŋ gekuli bu.

Kadumvu, kəmbərəŋum məfəki ahàr ka Yezu ba

²⁷Ere ye ti ahàr ʼəɗəm kəgrum ni ti, si kanjəhadum lala. Tamal kanjəhadum nahkay ti mis atəsər lekuləm kəbum kəɗəbum *Ma Mūweni Sulumani ge *Krist. Nu day ku tamal anoru nəmənjiyu kuli, ku tamal nòru afa gekuli do nəŋgu ni, enici ma gekuli. Nahkay anəsər lekuləm dek majalay ahàr gekuli ka ahàr bəlaŋ, akaba kəkadumvu ʼana təwi ka ahàr bəlaŋ, ti mis

təfəki ahàr ka Yezu Krist adaba ticia Ma Mūweni Sulumana.

²⁸Nahkay ti aŋgwaz ʼəwərfəŋja kuli kà ndam ezir gekuli a ba ferera. Tamal aŋgwaz ʼəwərfəŋja kuli kà tay a do nahəma, atəsərki etigi ahàr. Atəsərki ti Melefīt amahəŋgay kuli daya. Zlam gani nani dek ti Melefīt agray.

²⁹Melefīt agray nahkay ti àgria sulum ana kuli ga məfəki ahàr ke Krist a. Ay sulum gani nani ti ga məfəki ahàr ke Krist ciliŋ do : ga macakay daliya azuhva naŋ daya.

³⁰Ahaslani kipurəma nu a nəkadva, nihi day kəsəruma, kekileŋa nu nəbu nakaɗvu. Ay nihi ti lekuləm day kəbum kəkadumfəŋva kà ndam ezir geli a akada goro na.

2

Grum təwi akada ga Yezu ya àgray ni

¹Lekuləm kəbum ka ahàr bəlaŋ akaba *Krist. Nahkay ti avi njəda ana kuli do aw ? Kəzum njəda ʼana mawayavani gayan do aw ? Lekuləm kəbum ka ahàr bəlaŋ akaba Məsuf gayan *Njəlatani do aw ? Kəbum kipurə mawayavani gayan e kidiŋ gekuli bu do aw ?

²Tamal nahkay zla nahəma, nawayay ti kəmərumbu məbəruru dal-dal ʼana magray zlam ya ti nara nəhi ana kuli ni. Zlam gani nday hi : wayumvu, njəhadum ka ahàr bəlaŋ ; cəmvu ma e kidiŋ gekuli bu ; jalum ahàr ka ahàr bəlaŋ ;

³kəzum ahàr gekuli kətamum mis ndahaŋ ba, kəwayum ti mis tazləbay kuli ba. Hojo ŋgumioru a had ana tay, dāmum tətama kuli a sawaŋ.

⁴Way way do ʼəɗəbi zlam ana huɗ gayan ciliŋ ba, hojo məɗəbay zlam ya ti əjənaki mis dekeni ni.

⁵Lekuləm dek jalum ahàr akada ga Yezu Krist ya əjalay ni. Majalay ahàr gayan ni ti nahkay hi :

⁶Naŋ ti Melefīt ededəŋ. Naŋ Melefīt ededəŋ ti, ʼawayay manjəhadani kala-kala ata naŋ ndo.

⁷Ay ti gəɗakani gayan ni dek əmbrəŋbiya, əgia mis a, əgia evidi ededəŋ a.

Àra əgia mis a ti,

⁸əŋgwioru a had ana mis, əgəsikia ma ana Melefīt a, əgəskabá ti mis təkad naŋ, təkadfəŋ naŋ kà təndal.

⁹Adaba əgəskabá zlam nday nana dek ti, Bay Melefīt ʼazoru naŋ driŋ agavəla, əzalay naŋ gəɗakani àtam gəɗakani ndahaŋ ni dek.

¹⁰Awayay ti mis dek

ku a huɗ melefīt bu, ku ka dala, ku e evid bu tábəhadı mirdim ana Yezu ka ya ti ticia slimi gayan a ni.

¹¹Awayay ti ku way way do məɗəm vay-vay : « Yezu Krist ti naŋ Bay gəɗakani ! »

Azuhva zlam nani dek mis atazləbay Bənjani Melefit.

Ndam ga Yezu ti akada ceŋgel ya asladay mələŋ ni

¹² Bəza ga mmawa, nawayay kuli dal-dal. Ahər ədəm kəgəsümüki ma ana Melefit akada ga Yezu ya əgəsiki ma ni. Ahaslani, ka ya ti nu nəbu akaba kuli ni ti kəgəsümüki ma ; nihi nu nəbi akaba kuli va bi ti ahər ədəm kəgəsümüki ma mātama ya ahaslani na. Kəgəsümüki ma gani ti ahəmamam ? Nawayay nədəm, Melefit ahəŋga kuli a. Ahəŋga kuli a nahəma, ahər ədəm lekələm day kəgrum təwi kwa. Kəgrum təwi nani ti, si ɔŋwaz awəfəŋa kuli kə Melefit a,

¹³ adaba Bay ya ti agray təwi a məbərüv gekuli bu ni ti Melefit. Agray nahkay nahəma, ti kəwayum akaba kəgrum zlam ya əbələfəŋ ni.

¹⁴ Ere ye ti kəgrum ni dek, kəŋguzumki ma ba, kələgumvu əkivu ba daya.

¹⁵⁻¹⁶ Tamal kəgrum nahkay nahəma, mis etindivi kuli do, akagudarum zlam do, akələmbu bəza ge Melefit *nələlatani. Lekələm kəbum e kidin ga ndam cudad akaba ndam magosay mis bu : ka ya ti kəhumi ma ge Melefit ya avay sifa ni ana tay nahəma, etipi kuli akada ya tipi bəŋgur təsladay ga məlavad a huđ melefit bu ni. Nahkay a vad ya *Krist aməŋga ni ti anəmərüv əna kuli. Eslini anəsər ti nəgray təwi zləzladani masakani ndo.

¹⁷ Məfəki ahər gekuli ka Yezu ti akada ga sədaga ya ti kəvumi ana Melefit ni. Ku tamal takad nu nəŋgu ni, mimiz goro amasagakivu sədaga gekuli, akada ga zum ya təbəhad ni. Nahkay ti nu nəbu əna məmərani, məmərüv akaba kuli dek daya.

¹⁸ Tamal nahkay ti ahər ədəm lekələm day kəbum əna məmərani, kəmərumvu akaba nu daya.

Ata Timote nday ata Epafrodit

¹⁹ Əna njədə ga Bay geli Yezu, nawayay nəslərəkaboru Timote ana kuli wudak. Əminjua afa gekuli a ti aməsər ere ye ti agravü afa gekuli ni. Amasləkabiya ti aməŋgəhadu ma gani. Nahkay ti aməŋgət njədə əna naŋ.

²⁰ Maslaŋa əfu əhalay əjalay ahər akada goro ni bi, si naŋ ; naŋ əbu əjalaki ahər ke kuli akada goro ni daya.

²¹ Mis ndahaŋ ni dek tədəbi zlam ana huđ gatay ciliŋ, tədəbay zlam ya ti Yezu *Krist awayay ni do.

²² Timote nahəma, kəsərüma ədəfakia naŋ mis sulumana. Əgra təwi ga Ma Məweni Sulumana akaba nu akada ga wur ya tagrakabu təwi akaba bənjani na.

²³ Nahkay ka ya ti anəsəra ere ye ti aməgrakuvu na ti anəsəröru naŋ hüya.

²⁴ Ay ti əna njədə ga Bay geli, nəsəra nu day anoru afa gekuli wudak.

²⁵ Ka nu ti əbələfu nəsləröru wur ga məŋ geli Epafrodit ana kuli. Naŋ ti lekələm kəslərümubiyu ga məjənaki nu əna zlam ya ahəcükivü ni : əra ənjia ti əgrükia təwi a, məkadvu ka ahar bəlaŋ ga mazoru *Ma Məweni Sulumani kama. Ay nəslərəkaboru naŋ ana kuli ti

²⁶ adaba awayay dal-dal ti mipi kuli dek. Əcia ti kicüma ga arməwər ya əwər naŋ na, əhəlia ahər a dal-dal.

²⁷ Edeđin ti arməwər əwəra naŋ a, amal əmət. Ay ti əsia cicihi ana Melefit a, əhəŋgaraba naŋ a. Nu day nəsia cicihi ana Melefit a, adaba əwayay ti nəcakay daliya ka ahər ga daliya ndahaŋ ba.

²⁸ Nahkay nawayay ti nəslərəkaboru naŋ ana kuli ke weceweceni, ti kay ya kipurəma naŋ a ni ti kəmərumvu, nu day nəjalay ahər kay ba.

²⁹ Eminjua ti gəsümkabá naŋ əna məmərana, adaba lekələm dek ti Bay gekuli bəlaŋ. Zləbum naŋ, zləbum mis ya tanjəhad akada gayay ni dek.

³⁰ Zləbum naŋ adaba naŋ e təwi ge Krist bu ni ti atəməŋa kə kisiim a pələk-pələk. Ku amal əmət nəŋgu ni əra afa goro ga məjənaki nu a, adaba lekələm kəbum drin akaba nu, kisləmki məjənaki nu do.

3

Leli miği ndam jireni kə eri ge Melefit ti, si azuhva Krist

¹ Bəza ga mmawa, ere ye ti nawayay nəhikivü ana kuli ni ti nihi : mərumvu adaba leli dek miği akada mis bəlaŋ akaba Bay geli a. Ere ye ti nəhi ana kuli nihi ni ti nəbikia ana kuli a əndava, ay ti tamal nəhikivü ana kuli nəŋgu ni əgray arəŋa do, avikivü njədə ana kuli daya.

² Bumvu slimi ana ndam ya tədəm si *kekeləm küdi kwa ni. Ndam nday nani kərə, təgray zlam sulumani do.

³ Tədəm tamal kawayum kiğum ndam ge Melefit ti si kikələm küdi kwa. Ay ti ndam ge Melefit edeđin edeđinəni ti leli. Ndam ya ti tazləbay Melefit əna njədə ga Məsuf gayay *Nələlatani ni ti leli. Ndam ya ti tədəm Yezu *Krist naŋ gədəkani ni ti leli. Ere ye ti mis təfəki ahər ni akaba tagray əna ahar gatay ni, leli ti məfəki ahər do.

⁴ Ku tamal nahkay nəŋgu ni, nu day nisliki məfəki ahər ka zlam nday nani. Ku way way do ədəm esliki məfəki ahər ka zlam nday nani nahəma, nu nisliki nətam naŋ.

⁵ Zlam ya ti nəfəki ahər goro ka tay tata ni ti nday hi : nu zal Izireyel, jiba goro ti ge Benjemen, ata ba ata mma ti nday dek ndam *Hebri : təra təweya nu a ti təkelua küdi a vad ya azlalahkər a. Tamal mis tədəmki ma ke *Divi ya Məwiz əbəki a wakita gayay ni

bu ni ti, nu zal Feriziyeñ, nêgaskabá nêtam ndam Zude ndahan.

⁶ Ahaslani ti nêhi ana ahâr nêgri tawi ana Melefit âna nêdâ kay, nahkay ti nêgria daliya ana ndam mæfæki ahâr ka Yezu a. Nêgaskabá Divi ya Mawiz âbæki a wakita gayan ni bu na, nêgudar zlam ndo simiteni.

⁷ Ahaslani ti nêdæm zlam nday nani dæk ti tæzoru nu kama, ay nihi ti nêdæm tæcafæña nu kâ mæsær Krist a sawan.

⁸ Namænjalæn kâ zlam dæk masakani, adaba næsæra Yezu Krist Bay goro a : zlam gani nani âtam zlam ndahan dæk. Ka ya ti næsæra nañ a ni ti næmbrænja zlam ndahan na dæk, namænjalæn kâ zlam ndahan ni dæk akadâ ga dandas ni, adaba nawayay manjêhadani akaba Krist akadâ mis bælæn,

⁹ nawayay ti a vad ya ti amænğa ni mædæm nu mis gayan. Ku nadæbay Divi ya Mawiz âbæki a wakita gayan ni bu nænğu ni, nawayay ti mis tædæm nu zal jiri azuhva nani va ba. Ere ye ti nawayay ni ti, Bay Melefit mæmænjalnu nu zal jireni adaba nêfækia ahâr ke Krist a. Jiri nani ti tawi ge Melefit. Melefit agru tawi nani ti adaba nêfækia ahâr ke Krist a palam.

¹⁰ Nawayay næsær Krist : nawayay næsær nêdâ ya Melefit ahænğaraba nañ âna nañ a ni. Ku âcaka daliya nænğu ni, daliya gayan ya âcakay ni nu day nawayay macakani. Nawayay næmæt akadâ gayan ya âmæt ni,

¹¹ ti ku ahæmamam nu day Melefit mâhænğaraba nu e kisim ba.

¹² Ay ku nadæbay zlam nday nani dæk nænğu ni, nğay nænğeta, ninjikiya ka tay a ti nêdæm do. Nahkay nadæboru tay kama kama, adaba nawayay ti nêgæs tay a ahâr vu akadâ ga Yezu Krist ya âgæs nu a ahâr gayan vu ni.

¹³ Bæza ga mmawa, nğay nêgæsa zlam nday nana ti nêdæm fañ ndo. Nu næbu akadâ ge mis ya tacuhwakabu ni ; nawayay magray zlam biliñ ciliñ : næmbræn zlam ya kælæn ni, nakadvu ti nadæbay ere ya kama goro ni.

¹⁴ Nacuhworu ke ekwi gani duk, nawayay nænğæt ere ye ti tævi ana bay ya ti enjiyu enjenjeni ni. Bay Melefit azalay leli ti mæcæluru a huð melefit vu ga mævi ere nani ana leli adaba leli ndam ga Yezu Krist.

¹⁵ Leli dæk mændæhani : nahkay ahâr âdæm mânjêhad akadâ ya nêhi ana kuli ni. Ay tamal ti kajalum ahâr nahæn nænğu ni, Melefit amædæfiki jiri gani ana kuli.

¹⁶ Zlam maðælani nahæma, ahâr âdæm mahædakumoru kama âna divi ya mæbu madæbay ni.

¹⁷ Bæza ga mmawa, grum akadâ goro ya nagray ni. Lekulum kipuma manjêhad geli na : si kæmanjumlæn ana mis ya tanjêhad akadâ geli ya manjêhad ni, ti kænğæhadum nahkay biligeni.

¹⁸ Mis tæbu kay, manjêhad gatay âbælal do, tizirey Krist nañ ya âmætæn kâ tandal ni. Ahaslani nêhikia pakama gani ana kuli a sak kay, nihi keti nêhikivu ana kuli, nitawi âna ma gani.

¹⁹ Ndam nday nani ti Melefit emijin tay ka mandav ga sifa gatay. Ere ye ti tawayay ni ti ègia melefit kè eri gatay a. Nday tæbu tæmærvu âna zlam ya tæbæki mimili ka tay ni sæk sawan. Tæjalaki ahâr ka zlam ge Melefit do, si ka zlam ga duniya ni ciliñ.

²⁰ Leli zla nahæma, majalay ahâr geli nahkay do. Kæsa geli ti a huð melefit bu. Bay mahænğay leli, Bay geli Yezu Krist, amaslækabiya eslina, leli mæbu majægay nañ.

²¹ Eminjia ti amæmbatkaba vu geli gedebeni na, ti vu geli miği masladani akadâ gayan ni. Ara agray nahkay ti âna nêdâ gayan ya agur zlam dæk âna nañ ni.

4

Sawari ga Pol gærgærani

¹ Bæza ga mmawa, nawayay kuli dal-dal : ahâr âdæm kanjêhadum njan-njan akadâ goro ya nêhi ana kuli ni, adaba lekulum a ahâr ga Bay geli bu. Nawayay kuli dal-dal, nahkay nawayay nakoru næmænjiyu kuli. Ka ya ti nêjalaki ahâr ke kuli ni ti nu næbu âna mæmærani kay. Bay Melefit day amægaskabu nu âna mæmærani azuhva kuli.

² Evodi akaba Sintis, nahænğalay kuli, nêhi ana kuli ti kicæmvu, adaba Yezu nañ Bay geli dæk.

³ Nak ya magrakabu tawi ka ahâr bælæn, kæmbræn ndo ni day, nihindi kur ti kænaki wâl nday hini ti ticivu, adaba takadva akaba nu ga mazoru *Ma Maweni Sulumani kama. Takadvu âna tawi nani ti nday akaba Kleman akaba mis ndahan ya magrakabu tawi akaba tay ni. Nahkay Bay Melefit âbækia slimi gatay a Wakita gayan ba akaba slimi ge mis ya avi sifa ana tay ni dæk.

⁴ Nêhi ana kuli : Ku ananaw ananaw do mærumvu adaba leli dæk Bay geli bælæn ! Nêhi ana kuli keti : Mærumvu !

⁵ Si kanjêhadum ti mis dæk tæsær lekulum kæzumum ðæruv weceweci do, kebesam sawan. Bay geli ènja wudak, nañ drin do.

⁶ Ku arænja kwec ahæli ahâr ana kuli ba. Tamal arænja âhæcikivu ana kuli ti humi ma gani ana Melefit sawan. Ku arænja âdækiva ke kuli a nænğu nahæma, hindæmfina kè Melefit a, hæñgalum, grumi sæsi daya.

⁷ Tamal kægrum nahkay ti Melefit amæfi ahâr ana kuli ti ere ye ti kajalumki ahâr ni dæk kælalumki ka mawayay ga Yezu *Krist ; nahkay arænja amæhæli ahâr ana kuli do, adaba Bay geli ti nañ. Melefit amæfi ahâr ana kuli ahæmamam ti mis hihirikeni æsær do.

⁸ Bəza ga mmawa, ere ye ti nəhi ana kəli ke mendeveəriŋ gani ni ti, si kajalumki ahàr ka zlam nday hini kwa : zlam ya ge jiri ni, zlam ya àbəlay ni, zlam ya magadavani do ni, zlam ya *nəjəlatani ni, zlam ya mis tawayay ni akaba zlam ya mis tazləbay ni. Nahkay si kajalumki ahàr ka zlam məbəlani dek akaba zlam ya leli mədəm sulumani ni dek kwa.

⁹ Nəcahia zlam ana kəli a kay, kəgəsumkabá. Lekələm kicəma pakama goro a akaba kípəma zlam ya nəgray na. Si ahàr àdəm kəgrum zlam nday nani dek. Tamal kəgrum nahkay ti Melefit naŋ əbu akaba kəli, arəŋa aməhəli ahàr ana kəli va do.

Pol agri səsı ana ndam Filip

¹⁰ Ka ya ti kəslərumubiyu zlam ni ti nəmərvə dal-dal, nəgria səsı ana Bay geli a. Ere ye ti kəgrumu ni ti àdəfaki kəfumu ahàr. Lekələm kəbum kəfumu ahàr kəlavəd, ay ti kəŋgətum ahar ga məslərubiyu zlam ke weceweceni ndo palam.

¹¹ Nəhi pakama hini ana kəli ti, nədəm ti nawayay zlam do. Nahkay ku nu nəbu a gəda bu ahkay do ni a daliya bu nəŋgu ni, nəcaha manjəhadana əna məmərana.

¹² Ku mam mədəkuvu mam nəŋgu ni, nəsəra nanjəhad tata : ku nu talagani, ku elimeni goro əbu ; ku huđ goro mərəhani, ku ləwir awər nu ; ku zlam goro əbu kay, ku zlam goro əhəca nəŋgu ni, nəsəra nanjəhad tata.

¹³ Nisliki məbesey zlam dek adaba Bay goro avu nəjəda gani.

¹⁴ Ku tamal nahkay nəŋgu ni kəgrumua zlam sulumana, adaba kəjənumkia nu a daliya goro ba.

¹⁵ Bəza ga mmawa goro ya e Filip ni, jalumki ahàr ka sarta ya nəhi *Ma Məwəni Sulumani ana kəli mək lekələm kəgəsumkabu ni. Kəsəruma ka sarta nani ti nawayay nasləka ka had gekəli e Mesedəweŋ ə, ay ndam məfəki ahàr ka Yezu ga kəsa ndahan təvu zlam ndo, si lekələm cilin. Nahkay nəjənakia kəli a ti lekələm day kəjənumkia nu a.

¹⁶ Kwa ka ya nu nəbu a Tesalonik ni ti kəslərumukabaya zlam ga məjənaki nu a àtam sak cə.

¹⁷ Ere ye ti nawayay ni ti kəvumu zlam do ; nawayay ti Melefit məvikivu məsəkani ana kəli azuhva təwi gekəli ya kəgrumu ni sawaŋ.

¹⁸ Ere ya əhəcukivu ni dek ti kəvumua àtamkia sawaŋ. Nihi ti Epafrodit əvua zlam ya kəslərumubiya na, nahkay zlam əhəcukivu va do. Ay ti kəvumu ti ana nu do, kəvumi ti ana Melefit sawaŋ. Əbəlafəŋ dal-dal akada ga sədaga ya kəvumi, ezi akada ge tersel sulumani ni.

¹⁹ Bay Melefit goro ni ti arəŋa əhəci naŋ do simiteni, naŋ əbu əna zlam dek. Nahkay ara avikivu zlam ana kəli ti arəŋa əhəcikivu ana kəli ba bilegeni, adaba lekələm day ndam ga Yezu *Krist.

²⁰ Mis təzləbay Bay Melefit Bəŋ geli ga kaŋgay-kaŋgayani ti ! Aya nahkay.

Sa ga Pol

²¹ Grumi sa ana ndam məfəki ahàr ka Yezu *Krist ye eslini ni bilin əna bilin. Bəza ga mmawa ya tagray təwi akaba nu ni təgria sa ana kəli a daya,

²² akaba ndam ga Yezu ya təbu ahalay ni dek, ahar gədakani ndam ya tagray təwi a ahay ga *bay gədakani ga ndam Rom bu ni.

²³ Bay geli Yezu Krist məgri sulum gayan ana kəli dek ti.

**Wakita ga Pol ya àbikioru
ana ndam Kolos ni
Ere ye ti mǎdǎmki ka
wakita ga Pol ya àbikioru
ana ndam Kolos ni**

Maslaɗa ya ti àbàki wakita hini ni ti àdafa slimi gayan a : àbàki ti Pol, zal asak ga Yezu ni (1.1 ; 4.18). Ka ya ti àbàki wakita ni ti nan a dangay bu (4.18), ay mǎsar kǎsa gani do : mis ndahan tǎdǎm dangay gani ti e Efez, ay mǎsar sarta ya ti tǎfiyu nan a dangay vu e Efez ni do ; mis ndahan tǎdǎm Pol àbàki ti bi a Sezare (Tǎwi 22-26), bi a Rom (Tǎwi 28).

Pol àbiki wakita ni ana ndam ga Yezu ya a Kolos ni ; awayay ti tǎslarikaboru ana ndam Lewǎdisi daya (4.16). Lewǎdisi ti kǎ gǎvay ga Kolos ; kǎsa nday nani cǎeni ni ti ka had Azi, drin gani kilǎmetir 100 gwar egezi ge Efez). Maslaɗa ya àhi ma ga Yezu ana ndam Filip enjenjeni ni ti Epafras (1.6-7) ; Epafras ti bi èci ma gani e Efez ka ya ti Pol àhi ma ana mis eslini ni (Tǎwi 19.10). Pol ti òru a Kolos akaba e Lewǎdisi ndo (2.1).

Pol àbiki wakita ana ndam Kolos ni adaba mis ndahan tǎhi ma ndahan ana tay, tagosay tay, tǎdǎm Krist cilin ti èsli do, si mis tǎgǎskabu pakama nahar manɗahani ni kwa (2.3-4, 2.8). Tǎdǎm si tǎzum zlam ndahan ba, si tǎgray wumǎri ndahan, si tǎzlabay mǎslar ge Melefit kwa (2.16-18). Pol àdǎm zlam nday nani dǎk ti zlam masakani : si mis tǎmbrǎn zlam ga duniya, tǎdǎbay Krist cilin (2.20-23). Krist ti Melefit : tamal mis èpia Krist a ti èpia Melefit a àndava (1.15) ; Melefit àgraya mǎlan a ti àna Krist (1.16) ; zlam dǎk tǎbu azuhva Krist (1.17) ; Krist ti gǎdakani ga zlam weley weley do dǎk (1.18). Melefit àgray ti zlam ni dǎk tǎnjǎhadkabu ana sulumani ti si azuhva Krist (1.20). Tamal mǎgǎskabǎ Krist a, mǎsǎra nan a ti, aranɗa nahar ya àhaci ana leli ni ti àbi.

Pol èndeverin wakita ni akada gayan ya agray a wakita gayan ndahan ni bu dǎk ni : acahi zlam ana mis, àdǎm ahǎmamam ndam ge Krist tǎnjǎhad a duniya bu ni (3). Àhi ana tay tǎhǎngalay Melefit kǎlavad, àgrioru sa ge mis ndahan ana tay daya (4).

Ay ahar gǎdakani a wakita hini bu ni ti Pol àhi ana leli Yezu Krist gǎdakani geli ni ti esli ana leli ; si mǎmbrǎn divi ndahan, mǎdǎbay Krist cilin kwa.

Sa ga Pol

¹ Nu Pol, Melefit adaba nu a, nigia zal asak ga Yezu *Krist a. Leli ata wur ga mǎn geli Timote mǎbikioru wakita hini ana kuli,

² lekulum ndam *njǎlatani ge Melefit ya kanjǎhadum a Kolos ni. Kǎgma bǎza ga

mǎn geli a, adaba kǎfumki ahǎr ke Krist, kǎmbrǎnjam divi gayan do. Bǎn geli Melefit mǎgri sulum gayan ana kuli, mǎgray ti *kǎnjǎhadumkabu àna sulumani ti.

Pol ahǎngali Melefit ana ndam Kolos ya tǎfaki ahǎr ke Krist ni

³ Mǎbu mahǎngali Melefit Bǎn ga Bay geli Yezu *Krist ana kuli kǎlavad. Ka ya ti mahǎngalay nan ni ti mǎgri sasi

⁴ adaba micia kǎbum kǎfumki ahǎr ka Yezu Krist lala, kǎbum kawayum ndam ge Melefit dek daya.

⁵ Kǎgrum nahkay ti adaba kǎsǎruma Melefit àngahia zlam sulumani ana kuli a hud melefit ba. Ma gani ya kicǎm ni ti ma ge jiri. Kicǎm ma gani nani ti ka ya ti tǎhi *Ma Mǎweni Sulumani

⁶ ana kuli ni. Ma Mǎweni Sulumani gani nani ti mis tǎbu tǎhioru ana ndam ga duniya dǎk, kǎlavad mis ndahan tǎbu tǎgǎskabu, tambatkaba majalay ahǎr gatay a, mǎk tǎbu tagray tǎwi sulumani azuhva nani. Lekulum day kǎbum kǎgrum nahkay, kwa ka fat ya ti kicǎm ma gani ni, kǎsǎruma Melefit ti agri sulum ana mis ededin.

⁷ Àhi ma gani nani ana kuli ti Epafras. Epafras ti leli ata Timote mǎbu magrakabu tǎwi akaba nan ka ahar bǎlan, mawayay nan dal-dal. Agray tǎwi ge Krist e kidin gekuli bu lala, àmbrǎn do.

⁸ Nan ti àhi ana leli ahǎmamam *Mǎsuf ge Melefit àvia njǎda ana kuli a, kǎbum kawayum ndam ge Krist ni.

⁹ Nahkay zla nahǎma, kwa ka fat ya ti micia ma ga Epafras ni ti mǎbu mahǎngali Melefit ana kuli kǎlavad, mǎmbrǎn do. Mahǎngalay Melefit ti kǎsǎrum ere ye ti nan awayay ni lala ; mawayay ti kicǎm lala àna njǎda ga Mǎsuf gayan, ti kǎjalum ahǎr sulumani.

¹⁰ Mawayay ti kǎnjǎhadum akada ga ndam ga Bay geli ya ahǎr àdǎm tanjǎhad ni. Mawayay ti tǎwi gekuli ya kǎgrum ni dǎk mǎbǎlafǎn, kǎgrumikivu zlam sulumani ndahan. Nahkay ti akǎsǎrum Melefit àtam ya ti kǎsǎrum nan nihi ni.

¹¹ Melefit ti nan a mǎlan *njǎlatani gayan bu, njǎda gayan àtam zlam dǎk ; mahǎngalay nan ti mǎvi njǎda gani nani ana kuli a manjǎhad gekuli bu dǎk. Mawayay ti ku tamal kǎgrum daliya nǎngu ni besuma, kǎmbrǎnjam mǎfaki ahǎr ke Melefit ba ; mawayay ti kǎmǎrumvu sawan.

¹² Grumi sasi ana Melefit adaba àvia njǎda ana kuli a ga mǎhurkiviyani ka ndam gayan njǎlatana a mǎlan gayan masladani va.

¹³ Àhǎlaba leli a nju nju a mǎlan zin-zinjeni ge *Seteni ba, òru àbiyu leli a Mǎgur ga Wur gayan vu. Wur nani ti Bǎnani ni awayay nan dal-dal.

¹⁴ Æna tæwi ga Wur ni Melefít àmba leli a, àmbærfæŋa zlam magudarani geli na kè leli a daya.

Krist ti way ? Tæwi gayan ti mam ?

¹⁵ Melefít ti mis tìpi nanj ðay-ðay ndo ; ay tamal mis èpia Wur gayan na ti èpia Melefít a àndava. Wudaka Melefít àgraya zlam a ðek ti Wur gayan ni nanj àbu àndava. Melefít àvia njeða ga mægur zlam a ðek

¹⁶ aðaba ka ya ti àgraya zlam a ðek ni ti, àgraya ti àna nanj. Nahkay ku zlam ya agavæla akaba zlam ya a ga hað ni ðek, ku zlam ya tìpivu ni akaba zlam ya tìpivu do ni ðek, ku bæbay gæðákani ya tægur mælan ya agavæla weley weley do ðek nængu ni, Wur ge Melefít agur tay. Iy, Melefít àgraya zlam a ðek ti àna nanj ; zlam ni ðek ti àgraya ana nanj a.

¹⁷ Wudaka Melefít àgraya zlam a ðek ti Wur gayan ni nanj àbu àndava ; zlam ni ðek tæbu nihi ti azuhva nanj.

¹⁸ Ndam gayan ya *tæcakalavu ku eley eley do ðek ni ti akada vu ge mis ; nanj ti ni ahàr gani. Zlam ya ti agravu ðek ni ti anjèki àna nanj. Àngaya enjia e kiðin ga ndam evid ba ti nanj. Melefít àgray nahkay, àwaya ti Wur ni mìgi gæðákani ga zlam weley weley do ðek.

¹⁹ Melefít àgray ti zlam ya ti nanj àbu àna nanj ni ðek ni ti, Wur gayan ni day mælèbu àna nanj bilegeni. Ge Melefít ya àgray nahkay ni ti àbælafæŋa kà nanj nanjana dal-dal.

²⁰ Melefít àwayay ti zlam ya àgraya ni ðek, ku zlam ya a ga hað, ku zlam ya agavæla, mængalabavu akaba tay, tånjèhadkabu akaba tay àna sulumani. Melefít àgray ti zlam gani nani mæguru ti àna mimiz ga Yezu ya àðegaya ka ya ti *tædarfæŋ nanj kà tøndal ni.

²¹ Lekulum ahaslani ti driŋ driŋ akaba Melefít, lekulum ndam ezir gayan daya, aðaba ka sarta gani nani ti majalay ahàr gekuli akaba zlam gekuli ya kægurum ni magædavani.

²² Ay nihi ti Wur ge Melefít ègia mis a, àmæt a kæla gekuli vu : Melefít àgray ti kængalumvu akaba nanj ti nahkay. Awayay ti kígum ndam gayan *njèlatani, nahkay amæhæluru kuli kè meleher gayan. Ka sarta gani nani ti zlam magudarani gekuli ni atælèbi va bi, maslaŋa amacalki kuli ka zlam magudarani do simiteni.

²³ Ay tamal kawayum kígum nahkay ti, ahàr àðém kæmbræŋum mæfæki ahàr ke *Krist ba. Ahàr àðém kånjèhadum njæn-njan akada ya ti tæfiyu asak ga ahay lala ni. *Ma Mæweni Sulumani ya kíçum ni ti akængætum zlam sulumani dal-dal àna nanj ; ahàr àðém kævumi divi ana mis ga magosafæŋa kuli a ba. Ma Mæweni Sulumani nani ti tæhia ana mis ga duniya na ðek ; nu Pol ti ni nìgia bay mægri

tæwi ana Melefít ga mæhi ma gani nani ana mis a daya.

Tæwi ga Pol ya agri ana ndam ge Krist ni

²⁴ Nihi ti nèbu nècakay daliya àna tæwi ya nagray azuhva kuli ni, ay ti nèbu næmærvu àna daliya nani. *Krist àcaka daliya azuhva ndam gayan a, nahkay ahàr àðém nu day nècakay daliya ti tæwi gayan mândav lala. Nècakay daliya nani ti azuhva ndam ge Krist, nahkay Krist day nanj àbu acakay, aðaba ndam gayan ya *tæcakalavu ku eley eley do ðek ni ti vu gayan.

²⁵ Ndam ge Krist ni ti, nìgia bay mægri tæwi ana tay a ; àvu tæwi gani ti Melefít. Melefít awayay ti nèhiaba ma gayan a ðek ana kuli a.

²⁶ Ma gani nani ti kwa ahaslani mængahani. Melefít àðæfiaba ana ata bæŋ ga bæŋ geli a ndo, ay nihi ti àðæfiaba ana leli a, leli ndam gayan *njèlatani na.

²⁷ Melefít awayay ti leli mæsær ma mængahani nani. Ma gani nani ti sulumani àtama ma ndahan a ðek, aðafaki ahæmamam Melefít ahængay ndam ya ti nday ndam *Zude do ni. Ma mængahani nani ti nihi : Krist ti nanj àbu akaba kuli akada mis bælan ; nahkay kæsæruma akæhurumiyu a mælan masladani ge Melefít ni vu.

²⁸ Mazlapaki ti ke Krist gani. Mæhiuru ma gani ana mis ðek ; mæziaba azay slimani ana tay a, macahi zlam ana tay ðek. Magray tæwi sulumani àna mæsær zlam ge Melefít ya avi ana leli ni ; mawayay ti mis ðek tigi akaba Krist akada mis bælan, arana àhæcikiyu ana tay ba.

²⁹ Nèbu nagroru tæwi gani nani, nakadvoru àna nanj àna njæða ge Krist ya àvu ni. Njæða gani nani ànuviyu dal-dal ga magray tæwi àna nanj.

2

¹ Nawayay ti kæsærum nèbu nakadvu dal-dal azuhva kuli, azuhva ndam Lewædisi akaba mis ndahan ya ti tìpi nu e eri vu ðay-ðay ndo ni ðek.

² Nawayay ti tængæt njæða, tåwayavu, tånjèhad akada mis bælan. Nawayay ti tæsærkaba ma ge Melefít a lala, tængæt sulum gayan àna nanj dal-dal. Nahkay ti atæsær ma *mængahani ge Melefít : ma mængahani nani ti *Krist.

³ Krist ti agray ti ndam gayan tøjalay ahàr sulumani akaba tæsær zlam ðek lala. Zlam nday nani ti akada ge elimeni mængahani ni.

⁴ Nèhi ma gani nani ana kuli ti aðaba nawayay ti maslaŋa àgosay kuli àna pakama ge mesipet mis ba.

⁵ Ku tamal nu driŋ akaba kuli nængu ni, nèbu nèjalaki ahàr ke kuli dal-dal kala nu nèbu akaba kuli. Næsæra kæbum kæfumki

ahàr ke Krist lala, kàmbrənjum do. Nahkay nəbu nəmərvu.

Məngət sifa jireni ti si tamal leli məbu ka ahar bəlan akaba Krist

⁶ Lekulum ti kəgəsumkabá Yezu *Krist a, əgia Bay gekuli a. Nahkay ti njəhaduma akaba nanj a, kidumvu ba.

⁷ Njəhadum akaba nanj ti akada ga məngəhaf ya abiyu sliri a had vu lala ni, akada ga ahay ya təfiya asak gana lala ni. Fumki ahàr ke Krist àna njəda gekuli dek, akada ya təcahi ana kuli ni. Grumi sasi ana Melefit kəlavad.

⁸ Bumvu slimu ti maslanja əgosay kuli akada ya təgəs zlam àna kəmbazl ni ba, adaba ndam ya təsər Krist do ni ti məsər zlam gatay ni dek magədavani; zlam ya ti təgəskabu ni ti məsuf magədavani ya təgur duniya ni təcahi ana tay; zlam nday nani ti ge Krist do.

⁹ Nədəm nahkay ti adaba ere ye ti Melefit nanj əbu àna nanj ni dek ti Krist day nanj əbu àna nanj, aranja gani əbi ahəci nanj bi. Krist ti nanj mis, ay nanj Melefit ededij ededijeni daya.

¹⁰ Lekulum kəbum akaba Krist akada mis bəlan, nahkay ti əvia sulum gayan a dek ana kuli a, aranja əbi ahəci kuli va bi. Krist ti Bay ga bəbay ya təgur məlanj ya agavəla ni dek.

¹¹ Lekulum kəbum akaba nanj akada mis bəlanj ti kala *təkəlia kədi ana kuli a. Ay zlam gani nani ti gərgəri akaba ge mis ya tekeley kədi ni; nani təwi ge Krist. Təwi gayan gani nani ti agray ti miği evidi ga zlam magudarani geli ya mągrabiyu kəlanj ni va ba.

¹² Gekuli ya *təbaray kuli ni ti kala tilia kuli ka ahar bəlanj akaba Krist a. Kəfumki ahàr ke Melefit, kəsəruma àhəngaraba Krist e kidij ga ndam evid ba; nahkay ti lekulum day Melefit àhəngaraba kuli e kisim ba àndava.

¹³ Ahaslani ti lekulum məmətəni adaba kəbum kəgudarum zlam, lekulum ndam ge Melefit do, kəkəlum kədi ndo. Ku tamal nahkay nənju ni, nihi ti Melefit əvia sifa ana kuli a, àhəngaraba kuli e kisim ba ka ahar bəlanj akaba Krist a. Gayanj ya ti əgray nahkay ni ti àmbərfənja zlam magudarani geli na dek ga sulum a.

¹⁴ Akal Melefit awəl leli àna seriya azuhva zlam magudarani geli nday nani; seriya gani nani ti kala Melefit əbəkia zlam magudarani geli na ka wakita ga madafakiani ahəməmam mįjikia ke divi gayan a ni. Ay nihi ti kala Melefit əzaba wakita gani nana, àdarfənj kə təndal ka ya ti *tədarfənj Krist ni.

¹⁵ Gayanj ya əgray nahkay ni ti əhəlfənja njəda kə bəbay ya təgur məlanj ya agavəla na dek, əyefiņa kə tay a. Ka ya ti əyefiņj kə tay ni ti əbəki mimili ka tay kə eri ge mis dek daya.

¹⁶ Nahkay zla nahəma, ɲgay kəgudaruma zlam a ni ti maslanja əhi ana kuli ba. Ku

əki ka zlam məzumani, ku əki ka zlam miseni, ku əki ka wuməri, ku əki ka vad ge kiyi ya azlərəv ni ahkay do ni əki ka vad *məpəsabana nənju ni təhi ana kuli ba.

¹⁷ Zlam gani nday nani ti adafaki zlam sulumani ya ti amara magravu ni cilij. Ay zlam sulumani gani nani ti Krist.

¹⁸ Nahkay maslanja əgray ti kįjəmki ke divi ge Melefit a ba. Mis ndəhanj tədəm mis ti əsli aranja kə eri ge Melefit do, tədəm təzəbəy *məslər ge Melefit; təbu təjalaki ahàr ka zlam ya tədəm Melefit əngazli ana tay ni kəlavad; tiji zləbay àna zlam gatay ya təjalaki ahàr ni cilij. Zlam gani nani dek ti zlam masakani.

¹⁹ Nday gani nani ti təsləkəfənja kə Krist a, nday ndam gayan va do. Ay ndam ge Krist ti vu gayan, nanj nanjani ti ahàr gani. Vu gani nani ti njalanj-njalanj, majakwakabani dek lala; Melefit agray ti mədək àna njəda ge Krist, adaba Krist ti nanj ahàr gani.

Ndam ge Krist ti, təgray zlam ga ndam ga duniya va do

²⁰ Lekulum ti kəbum akaba *Krist akada mis bəlanj, kala kəmətuma akaba nanj a, lekulum evidi ga *məsuf magədavani ya təgur *duniya ni va do. Əgia nahkay ti kəgəsumkabu zlam ya ti ndam ga duniya təcahi ana mis, tədəm si təgray kwa ni ti kamam ?

²¹ Tədəm ahkado: « Kəzay ere hini ba, kəkəkay ere hini ba, kįnjifij kə ere hini ba. »

²² Zlam nday nani dek ti tamal mis əzuma ahkay do ni əgra təwi àna tay a ti təndav. Nahkay ma gani nani ya təhi ana mis akaba ya təcahi ana mis ni ti ma ge mis hihirikeni cilij.

²³ Ma gani ya təhi ana mis ni ti mis tici ti akada ma sulumani, adaba tədəmki ma ke təwi gatay gatayani ya tədəm təgri ana Melefit ni, tədəm təsli aranja kə eri ge Melefit ndo, nahkay təgri daliya ana vu gatay. Ay zlam nday nani ti zlam masakani, əjənaki leli ga məmbərənj zlam magudarani ga məbərurv geli ya awayay ni do.

3

¹ Ay lekulum ti kəngumaba e kisim ba akaba *Krist a. Nahkay ti kəbum zlam ya ti agavəla ni, adaba Krist ti nanj eslini agavəla, manjəhadani ka ahar ga daf ge Melefit a məlanj ga gadakani bu.

² Jalumki ahàr ti ka zlam ya agavəla ni, kəjalumki ahàr ka zlam ya a ga had ni ba.

³ Adaba lekulum ti kəmətuma; sifa gekuli manjəhani afa ge Melefit, ka məlanj ya Krist nanj əbiyu ni.

⁴ Sifa gekuli ti Krist. Nahkay ka ya ti Krist aməngazlavu ni ti lekulum day etipi kuli akaba nanj a məlanj gayan masladani ni bu.

Leli mǎbu akaba Krist akada mis bǎlanj ti mǎnjǎhad ahamamam ?

⁵ Nahkay zla nahǎma, zlam ga duniya ya ahaslani lekulum evidi gani ni ti tigi eri ana kuli va ba ; jijnǎmaba tay a sawanj. Kǎgrum mesawehvu ba, kǎgrum zlam ya ǎbǎlay magrani do ni ba, kǎgrum zlam kwanǎ kwanǎ ba, kǎwayum zlam magudarani ba, kǎfumki eri ka zlam ge mis ba. Adaba tamal kǎfǎki eri ka zlam ge mis ti zlam ya kǎfǎki eri ni kala ǎgia melefit gayak a.

⁶ Azuhva zlam nday hini dek ti Melefit nanj ǎbu azum ǎaruv. [Azumki ǎaruv ti ka ndam ya tǎgaskabu pakama gayanj do ni].

⁷ Ahaslani ka sarta ya ti kagударum zlam kalavad ni ti lekulum day kǎnjǎhadum ti nahkay.

⁸ Ay nihi ti ahǎr ǎdǎm kǎmbrǎjum zlam nday nani dek : kǎzumumki ǎaruv ke mis ba, kizirum mis ba, kǎgrumi cuday ana mis ba, kǎndivum mis ba, kǎdǎmum ma ya ǎbǎlay madǎmani do ni ba.

⁹ Kǎsǎkadum malfada ba, adaba kǎmbrǎjuma mǎnjǎhad gekuli ya ahaslani na akaba zlam ya kǎgrum ahaslani na.

¹⁰ Nihi ti kiguma mis mǎwena. Nani ti tǎwi ge Melefit : agray ti kigum mǎwena kǎlavad, kigum akada nanj ti kǎsǎrum nanj lala.

¹¹ Nahkay ti ku tamal nak zal Zude do, ku tamal nak zal Zude ; ku tamal *kikela kudi a, ku tamal kǎkeley kudi ndo ; ku tamal nak zal mirkwi, ku tamal nak kǎnjǎhad akada ga zlam ge gili ni ; ku tamal nak evidi, ku tamal nak evidi do nanju ni, ǎgray aranj do. Ay ere ye ti ahǎr ǎdǎm kǎsǎrum ni ti *Krist cilinj ; ku mam mam do dek ti ge Krist, adaba sifa gayanj ǎniviyu ana ndam gayanj dek.

¹² Melefit adaba kuli a, awayay kuli, kiguma ndam gayanj *njǎlatana. Nahkay zla nahama, ahǎr ǎdǎm kǎnjǎhadum nahkay hi : mis tǎsi cicihi ana kuli, grumi sulum ana mis, kǎzum ahǎr gekuli akada lekulum gedǎkani ba, njǎhadum kudufa, ǎsǎm zlam.

¹³ Besumvu zlam e kidinj gekuli bu ; tamal maslanǎ nahanǎ ǎgudaria zlam ana maslanǎ nahanǎ a ti tǎngalabavu, maslanǎ ya ti tǎgudari zlam ni mǎmbǎrfǎnja kǎ maslanǎ nahanǎ na, akada ga Bay geli ya ǎmbǎrfǎnja zlam magudarani gekuli na kǎ kuli a ni.

¹⁴ Ay ere ye ti ǎtam zlam nday nani dek ti mawayavani. Wayumvu, adaba tamal kawayumvu ti lekulum dek kǎnjǎhadum akada mis bǎlanj, aranj ǎbi edekaba kuli a bi.

¹⁵ Kiguma ndam ge Krist a ti kǎbum kǎnjǎhadumkabu ǎna sulumani. Nahkay ere ye ti kajalum ni dek ti, jalum ti *kǎnjǎhadumkabu ǎna sulumani gani nani ya Krist ǎgri ana kuli ni. Adaba Melefit ǎzalakabu kuli ti, ti kigum mis bǎlanj. Nahkay grumi sasi ana Melefit.

¹⁶ Jalumki ahǎr kǎlavad ka pakama ge Krist ya ǎdǎm ni akaba ya tǎdǎmki ni dek ;

pakama gani nani mǎvivikivu njǎda ana kuli. Cahum zlam e kidinj gekuli bu, zumiaba azay slimi ana mis e kidinj gekuli ba ; grum zlam nday nani ǎna majalay ahǎr sulumani ya Krist ǎvi ana kuli ni. Grumi sasi ana Melefit ǎna njǎda gekuli dek ǎna midii limis gǎrgǎri kay : dǎmi limis ge Devit, limis ga mazlǎbay nanj akaba limis ya *Mǎsuf Njǎlatani adǎfiki ana kuli ni.

¹⁷ Nahkay ere ye ti kǎgrum ni akaba ere ye ti kǎdǎmum ni dek ti grum akada ga ndam ga Bay geli Yezu ya ahǎr ǎdǎm tǎgray ni. Grumi sasi ana Bǎnj geli Melefit ǎna njǎda ga Yezu ya ǎvi ana kuli ni.

Ndam ge Krist tǎnjǎhad a hudǎhay gatay bu ni ti ahamamam

¹⁸ Lekulum wǎl nahǎma, ku way way do mǎgǎsiki ma ana zal gayanj, adaba ǎgǎski wal ya afǎki ahǎr ka Bay geli ni ti agray nahkay kwa.

¹⁹ Lekulum zawal day, ku way way do mǎwayay wal gayanj, ǎgri daliya ba.

²⁰ Lekulum bǎza day, ku way way do mǎgǎsiki ma ana ata bǎnjani ata mǎnjani, mǎgray ere ye ti tǎhi mǎgray ni dek. Adaba wur agray nahkay ti ǎbǎlafanj ka Bay geli.

²¹ Lekulum ata bǎnj ga bǎza ni, ku way way do ǎzumi ǎaruv ana wur gayanj ba, do ni ti ahǎr amadǎgǎfǎnja kǎ wur na.

²² Lekulum evidi ni, ku way way do mǎgǎsiki ma ana maslanǎ ya agur nanj ahǎlay a duniya bu ni, mǎgray ere ye ti tǎhi mǎgray ni dek. ǎgray tǎwi gani nani kǎ eri ga maslanǎ ya agur nanj ni cilinj ba, adaba evidi ya agray nahkay ni ti awayay ti mis tǎzlabay nanj cilinj ; ahǎr ǎdǎm ku way way do gekuli mǎgray tǎwi ti ǎna hudǎbǎlanj, adaba ahǎnjgriuru ahǎr a hadǎ ana Bay geli.

²³ Tǎwi ya kǎgrum ni lu ti grum ǎna hudǎbǎlanj akada kǎgrumi ana Bay geli, do ni ti akada kǎgrumi ana mis cilinj do.

²⁴ Adaba kǎsǎruma Bay geli amǎvi zlam sulumani ya ǎngahi ana ndam gayanj ni ana kuli. Bay ya ti kǎgrumi tǎwi ededinj ededinjeni ni ti *Krist.

²⁵ Maslanǎ ya ti agudar zlam ni ti, Melefit amatraǎ nanj kala-kala akada ga zlam gayanj ya ǎgudar ni. Adaba Melefit ti agrafǎnja seriya kǎ mis a dek, ǎmbrǎnj maslanǎ nahanǎ do.

4

¹ Lekulum ya ti kǎbum ǎna evidi ni, ku way way do mǎgri jiri akada ya tǎgri ana mis ndahanǎ ya ti nday evidi do ni. Sǎruma lekulum day Bay mǎgur kuli ǎbu, nanj ǎbiyu a hudǎ melefit bu.

Sawari ndahanǎ ya Pol avi ana ndam ge Krist ni

² Hǎngalum Melefit kǎlavad, kǎmbrǎjum ba. Ka ya ti kahǎngalum Melefit ni ti aranj

nahan ägëjazlki ahâr ke kûli ba, grumi sæsi daya.

³ Hëngalumi Melefit ana leli daya, ti mâvi divi ana leli ga mâhiaba ma manjahani ya äki ke *Krist na ana mis a. Nu nëvu a danjay bu ahalay ti azuhva ma gani nani.

⁴ Hëngalum Melefit ti nëdfafaya ma nana lala, akada gayan ya awayay na.

⁵ Jalum ahâr lala ahämamam kanjêhadum e kidîj ga ndam ya tëfäki ahâr ke Krist bu do ni. Tamal kislëmki mëgri zlam sulumani ana tay tata ti grum, këmbërëjum ba.

⁶ Ahâr ädam këhumi ma ana mis ti äna ma sulumani ; ma gekûli ni mëcær akada ga zlam ya estena afëj ni. Ahâr ädam kësërum mëhëgrifëjani kâ pakama ana ku way way do lala.

Pol endeveriñ zlapay gayan

⁷ Nu nëbu nanjêhad ahämamam ti wur ga mëj geli Tisik kwa ti amanjêhadî ma gani dek ana kûli. Nan ti nawayay nan dal-dal ; leli mëbu magrakabu tawi ga Bay geli ata nan. Nan äbu agray tawi lala, ämbrëj do.

⁸ Nësleroru nan afa gekûli ti nahkay, nawayay ti kësërum manjêhad geli, akaba nawayay ti mëvikivu njëda ana kûli.

⁹ Nësleroru nan ti nday ata wur ga mëj geli Onezim. Onezim ti nawayay nan dal-dal, nan day agray tawi lala, ämbrëj do ; nan mis ga kësä gekûli. Nday gani atanjêhadî ere ye ti agravu ahalay ni dek ana kûli.

¹⁰ Aristark ägria sa ana kûli a ; nan äbu a danjay bu ahalay akaba nu. Mark wur ga wur ga mëj ga bëj ga Barnabas day ägria sa ana kûli a. Mark ti mëdëmkiä ma, mëbëkia ma gani ka wakita, mëslërikaboya ana kûli a. Tamal ënjëa afa gekûli a ti këgësumkabä nan a lala.

¹¹ Yezu nan ya ti tëzalay Züstus ni day ägria sa ana kûli a. Nday gani mahkërani ya tëgri sa ana kûli ni ti nday ndam *Zude ya magrakabu tawi ga *Mëgur ge Melefit akaba tay ni, do ni ti ndam Zude ndahan tëkibu ke leli bi. Nday gani tëvua njëda dal-dal.

¹² Epafra mis ga kësä gekûli day ägria sa ana kûli a. Nan äbu ägri tawi ana Yezu *Krist, nan äbu akadvu äna mahëngali Melefit ana kûli kälavad. Awayay ti këzum njëda gekûli dek, aranja ähëcikivu ana kûli ba, kësërum ere ye ti Melefit awayay ni dek lala mëk këgrum.

¹³ Nagrakia sedi a : nan äbu agray tawi kay azuhva kûli, azuhva ndam Lewädisi, azuhva ndam Hiyeropolis daya. *

¹⁴ Lük zal doktor ni ägria sa ana kûli a daya ; nan ti mawayay nan dal-dal. Demas day ägria sa ana kûli a.

¹⁵ Grumi sa geli ana bëza ga mëj geli ya ti e Lewädisi ni, grumi sa ana Nimfa akaba ana ndam ga Yezu ya ti *tëcakalavu afa gani ni daya.

¹⁶ Ka ya ti etijëngia wakita hini ana kûli a ni ti slërumikaboru ana ndam ga Yezu ya tëcakalavu e Lewädisi ni ti tôru tëjëngi ana tay bilegeni. Lekülëm day këjëngum wakita ya ti tëslërikaboru ana ndam Lewädisi ni.

¹⁷ Humi ana Ersip : « Bi slimi ana tawi ya tëvuk ga mëgriani ana Bay geli ni, graba tawi na dek lala. »

¹⁸ Nu Pol nëgri sa ana kûli ; sa hini ti nu nuani nëbäki äna ahar goro. Sërumki nu nëbu a danjay bu. Melefit mëgri sulum gayan ana kûli ti.

* 4:13 Kolos, Lewädisi akaba Hiyeropolis ti kësä mahkë cifa cifa.

**Wakita ga Pol ya àbikioru
ana ndam Tesalonik
enjenjeni ni
Ere ye ti mædæmki ka
wakita ga Pol ya àbikioru
ana ndam Tesalonik
enjenjeni ni**

Maslaŋa ya ti àbæki wakita hini ni ti àdafa slimi gayan a : nani Pol, zal asak ga Yezu ni (1.1 ; 2.18). Ka ya ti àbæki wakita ni ti nanŋ a Koreŋ ; àslæroru Timote a Tesalonik ; Timote àra àslækabiya ti àhi ma ana Pol àki ka ndam Tesalonik, mæk Pol àbikioru wakita ni ana tay (3.1-6 ; Tæwi 18.5).

Bay ya ti àhi ma ga Yezu ana ndam Tesalonik enjenjeni ni ti Pol (Tæwi 17.1-10). Pol àpæs afa ga ndam Tesalonik kay ndo, adaba ndam Zæde tawayay tægæs nanŋ (Tæwi 17.5, 10) ; ere ye ti àgravu ni àhæli ahàr, awayay epi tay ga mævi njæda ana tay, ay àngæt ahar gani ndo. Nahkay ti àbikioru wakita hini ana tay ga mævi njæda ana tay akaba ga macahi zlam ana tay.

Ka palahar ye enjenjeni ga pakama gayan ni (1-3) Pol avi njæda ana ndam Tesalonik ya tæfæki ahàr ka Yezu ni. Àhi ana tay Melefit àdaba tay ededĩŋ ededĩŋena : àdafaki Melefit àdaba tay a ti njæda ga Mæsuf Njælatani ya àgray tæwi e kidĩŋ gatay bu ni (1.4, 6). Ku tamal mis ndahanŋ tægri daliya ana tay nænŋu ni, Mæsuf Njælatani àbu agray tæwi e kidĩŋ gatay bu dal-dal (1.6). Pol àhi ana tay ahæmamam nanŋ nanjani àgray tæwi a Tesalonik ni : àgæski gædækani ga ndam ga Yezu weley weley do dæk màgray tæwi akada ga Pol ya àgray ni (2.1-12). Àhi ana tay awayay tay dal-dal, awayay mici ma gatay ni (2.17-3.10).

Pol àhi ana ndam Tesalonik tånjæhad akada ge Melefit ya awayay ni : leli day ahàr àdæm mænjàhad nahkay (4.1-12 ; 5.12-22). Àchahi zlam nahanŋ ana tay, àhi ana tay ku tamal mis ndahanŋ tømæta nænŋu ni, atanŋaba e kisim ba ka fat ya ti Yezu amanŋa ni ; ku tamal mæsær vad gani do nænŋu ni atanŋaba ededĩŋ ededĩŋena (4.13-5.11). Nahkay ku tamal ndam ga Yezu tømæt nænŋu ni àhæli ahàr ana leli ba. A wakita hini bu dæk Pol àhi ma ga vad ga Yezu ya amanŋa ni ana ndam Tesalonik ni sak kay (1.10 ; 2.19 ; 3.13 ; 4.16 ; 5.23). Pol àdæm Melefit amajægay ndam gayanŋ ni, arañja emijnjkia tay ke divi a do, duk abivoru ana vad ga Yezu ya amanŋa ni. A vad gani nani ti leli dæk amæmærvu dal-dal, amægri sasi ana Melefit ana zlam gayanŋ ya àgri ana leli ni dæk.

Sa ga Pol

¹ Mæbæki wakita hini ti nu Pol leli akaba Silas ata Timote. Mæbikioru ti ana kæli ndam ga Yezu ya *kacakalumvu a Tesalonik ni. Lekalum ti kæbum akada mis bəlanŋ akaba Bəŋ geli Melefit nday ata Bay geli Yezu *Krist. Nday gani tægri sulum gatay ana kæli, tægri ti *kånjæhadumkabu àna sulumani ti.

Manjàhad ga ndam Tesalonik ya tæfæki ahàr ka Yezu ni

² Leli mæbu mægri sasi ana Melefit azuhva kæli dæk kəlavad ; ka ya ti mahəŋgalay nanŋ ni ti mæbu macali slimi ana kæli. Mæmbrəŋ

³ majalaki ahàr ke kæli kè meleher ga Bəŋ geli Melefit do. Mæbu majalaki ahàr ti ka zlam gekæli ya kægri ni : kæbum kəfumki ahàr ka Bay geli Yezu *Krist, nahkay kægri tæwi ; kæbum kawayum nanŋ, nahkay kacakum daliya azuhva nanŋ ; kəsəruma amægri zlam sulumani ana kæli daya, nahkay kæbum kebesəm.

⁴ Bəza ga mmawa, leli mæsəra Melefit awayay kæli, àdaba kæli a,

⁵ adaba ka ya ti mōru afa gekæli, mæhi *Ma Məweni Sulumani ana kæli ni ti, mædæm ti àna ma cilinŋ do : màgray tæwi ti àna njæda ge Melefit ya *Məsuf Njælatani àvi ana leli ni daya ; àna njæda gani nani ti mæsəra ma geli ya mæhi ana kæli ni ti ma ge jiri ededĩŋ. Kəsəruma ahæmamam leli mænjàhad e kidĩŋ gekæli bu, màgray tæwi azuhva kæli ni.

⁶ Lekalum day kəmbatunkaba manjàhad gekæli a, ègia kægri zlam akada geli ni, kægri zlam akada ga Bay geli ni daya. Ka ya ti kəgasumkabu ma ge Melefit ni ti lekalum kæbum kacakum daliya dal-dal ; ku tamal nahkay nænŋu ni kəgasumkabá àna mæmærana. Àvi mæmærani gani nani ana kæli ti Məsuf Njælatani.

⁷ Ndam mæfæki ahàr ka Yezu ka had Mesedəweŋ akaba ka had Eseyi ni dæk tæra ticia ere gekæli ya kægri nahkay na ti nday day tawayay tagray akada nani.

⁸ Azuhva tæwi gekæli ya kægri ni ti ndam Mesedəweŋ akaba ndam Eseyi ticia ma ga Bay geli a. Ay ticia ti nday cilinŋ do : ku eley eley do dæk mis ticia gekæli ya kəfumki ahàr ke Melefit na. Nahkay ti ku mædæmki ma ndo nænŋu ni ticia ma gana àndava.

⁹ Mis tæbu tæzlapaki ke leli, tædæm lekalum kəgasumkabá leli a lala. Tædæm kəmbəŋuma pəra, kəmbatunkaba majalay ahàr gekæli a, kiguma ndam magri tæwi ana Melefit a daya. Kəsəruma Melefit ti nanŋ àbu àna sifa, nanŋ Melefit ededĩŋ ededĩŋeni.

¹⁰ Nahkay kæbum kəjægum sarta ga Wur gayanŋ ya amaslækabiya e melefit ba ni. Wur gayanŋ nani ti Yezu ; àmæta mæk àngaba e kisim ba, amahəŋgay leli. Nahkay ka fat ya ti Melefit aməzumki bərvu ke mis ni ti Melefit aməzumki ke leli do.

2

Tawi ga Pol ya agray a Tesalonik ni

¹ Bəza ga mmawa, lekulum lekulumeni kəsəruma, ka ya ti mōru afa gekuli ni ti, mōru ti ga magray zlam masarani do.

² Kəsəruma daya, wudaka mōru afa gekuli ni ti tēgribiya daliya ana leli a, tūdivbiya leli e Filip a. Afa gekuli day mis kay tāwayay mēgəskabu leli ndo. Ku tamal nahkay nēngū ni, Melefit geli əvia njəda ana leli ga məhi *Ma Mūweni Sulumani gayan ana kuli a.

³ Ka ya ti məhi ma gani nani ana mis ni ti məsakad malfada do, mədəbi zlam ana hud geli əna nan do, mēgosay mis do.

⁴ Melefit əsəra leli a, nahkay adaba leli ga məhi Ma Mūweni Sulumani ana mis a. Ka ya ti məhi ma gani ana mis ni ti māwayay ti mis tēzləbay leli do ; mawayay ti Melefit mēzləbay leli sawan. Adaba Melefit ti əsəra majalay ahər ge mis a.

⁵ Kəsəruma day-day leli məhi ma ana kuli ga magosay kuli ndo, day-day mədəbəfəna zlam kē kuli a ndo daya. Melefit esliki magray sedi gani.

⁶ Ngay mis tēzləbay leli kwa ti mədəm ndo ; ku lekulum, ku mis ndahan nēngū ni mədəm ndo.

⁷ Ku tamal nahkay nēngū ni leli ndam *asak ge *Krist ti akal misliki məfəki ngasa ke kuli tata, ay ti māgray nahkay ndo. Leli mənəhad e kidin gekuli bu ni ti kudufa akada ga mənə ga bəza ya ti abi slimi ana bəza gayan ni.

⁸ Leli mawayay kuli dal-dal ; nahkay ka ya ti leli afa gekuli ni ti māwayay məhi Ma Mūweni Sulumani ge Melefit ana kuli cilin ndo ; ku tamal tēbazi leli azuhva kuli nēngū ni akal mēgəskabu daya. Leli māwayay kuli ti nahkay.

⁹ Bəza ga mmawa, sərūmki ka ya ti məhi Ma Mūweni Sulumani ge Melefit ana kuli ni ti māgra təwi nahan a, mələfat akaba mələvad gani do dek māgra təwi gana, əmətəbəkaba leli a dal-dal. Māgray nahkay ti adaba mawayay ti kəkakum daliya ga məvi zlam ana leli ba.

¹⁰ Ka ya ti leli məbu e kidin gekuli ndam məfəki ahər ka Yezu ni bu ni ti mənəhadə njəlata, māgra zlam ge jiri a, maslanə əcali leli ka zlam magudarani ndo. Kislumki magrakia sedi gana ke leli a tata ; Melefit day agrakia ke leli a tata.

¹¹ Kəsəruma, mənəhad akaba ku way way do gekuli ti akada ga bənə ga bəza ya anəhad akaba bəza gayan, afa ahər ana tay ni.

¹² Sak kay mədəfikia divi ana kuli a, məvia njəda ana kuli a, məhi ana kuli ahər ədəm kəgrum ere ye ti Melefit awayay ni kwa. Adaba Melefit azalay kuli, awayay ti kəhərūmiyu a Məgur gayan vu, a mələn masladani gayan vu.

¹³ Məmbərən mēgri səsi ana Melefit do, adaba ka ya ti məhi ma ge Melefit ana kuli ni ti kəgəsumkabə. Kəgəsumkabu ti akada pakama ge mis hihiriki do ; kəgəsumkabu ti akada pakama ge Melefit. Nani pakama ge Melefit ededin, nan əbu avi njəda ana kuli, lekulum ya ti kəfūmki ahər ka Yezu ni.

¹⁴ Bəza ga mmawa, ere ye ti əgrakivu ka ndam ge Melefit ya təfəki ahər ka Yezu Krist, təcakalavu ka had *Zude ni ti əgrakiva ke kuli a daya. Ndam ga had gekuli tēgria daliya ana kuli a akada ga ndam *Zude ya tēgri ana ndam gatay ya təfəki ahər ka Yezu na.

¹⁵ Təkad Bay geli Yezu, tēbazl ndam mahəngaray *pakama ge Melefit ya ahaslani ni akaba tēgri daliya ana leli ni ti ndam Zude. Gatay ya tēgray nahkay ni ti əbələfən kē Melefit do ; tigia ndam ezir ge mis a dek daya.

¹⁶ Leli məbu məhi ma ana ndam ya ti nday ndam Zude do ni, ti Melefit mənəngay tay, ay ndam Zude ni tawayay təcəfəna leli a. Nahkay ti tagudarkivu zlam əkivu ka zlam magudarani gatay ya tēgudar a sarta bu dek ni. Ay nihi ti Melefit əzumkia bərūv ka tay a.

Pol awayay akoru amənjiyu ndam Tesalonik

¹⁷ Bəza ga mmawa, leli ti əpəsa bal mīpivu akaba kuli ndo. Ay ku tamal mīpi kuli ndo nēngū ni, leli məbu majalaki ahər ke kuli. Nahkay ti leli məbu makadvu dal-dal ga moru məmənjiyu kuli.

¹⁸ Māwaya mənəngona afa gekuli a. Nu Pol nətəkara sak cə ga moroni afa gekuli a, ay *Seteni əcəfəna nu a.

¹⁹ Azuhva kuli ti leli məsəra Melefit aməgray zlam sulumani ya ədəm aməgray ni. Nahkay leli məbu məmərūv azuhva kuli. Ngay məbu məmərūv azuhva kuli daya ti kəsərūm ndo waw ? Məsəra ka ya ti Bay geli Yezu amənə ni ti amazləbay leli azuhva təwi geli ya māgray e kidin gekuli bu ni ; nahkay məmərūv akada ga maslanə ya ti ətama mis ndahan əna hwa, mək təvi zlam sulumani ka duwa gani ni.

²⁰ Nahkay məmərūv ti azuhva kuli ; mēzləbay Bay geli Yezu ti azuhva kuli daya.

3

¹ Nahkay zla nahəma, leli misliki mēbeseni va do ; mədəm ahər ədəm leli ndahan ni manəhad a Atey hayan,

² məslərōru Timote afa gekuli. Nan ti wur ga mənə geli, mēgri təwi ana Melefit ka ahar bəlan, məhioru *Ma Mūweni Sulumani ge *Krist ana mis. Məslərōru nan afa gekuli ti ga məvi njəda ana kuli, ti kəmbərən mēfəki ahər gekuli ka Yezu ba.

³ Māgray nahkay ti, māwayay ti a hud ga daliya ya kakakum ni bu ni ti maslanə əjikia

ke divi a ba. Daliya gani nani ti kəsəruma lala : ahàr àdəm màcàkum kwa.

⁴ Ka ya ti leli màbu e kidin̄ gekuli bu ni ti màhiwa ana kuli a, màdəm ahàr àdəm màcàkum daliya ni kwa. Kəsəruma, ere ye ti màdəm ni àgrava eded̄in̄ a.

⁵ Ègia nahkay ti nisliki mefeseni va do, nəsłəroru Timote afa gekuli ga məsər ahəmamam kəfumki ahàr ka Yezu ni, adàba nədəm bi *Seteni amagosay kuli. Mawayay ti tawi geli ya màgray e kidin̄ gekuli bu ni ègi zlam masakani ba.

⁶ Ay nihi ti Timote àsləkabiya afa gekuli a, ènjia afa geli a. Ma gayan̄ ya àhi ana leli ni ti àməri èaruv ana leli dal-dal : àdəm lekuləm kəbum kəfumki ahàr ka Yezu lala, kəbum kawayumvu daya. Ka ya ti kajalumki ahàr ke leli ni ti kəmərūmvu àna nan̄. Nahkay kawayum mipi leli akada geli ya mawayay mipi kuli ni.

⁷ Bəza ga mmawa, leli màbu macakay daliya dal-dal, ay ma ga Timote ya àhi ana leli àki ka məfəki ahàr gekuli ka Yezu ni àvia njəda ana leli a.

⁸ Nahkay ma gayan̄ ya àdəm lekuləm kəmbrənum məfəki ahàr gekuli ka Bay geli Yezu ndo ni ti, kala akada àvia sifa mawena ana leli a.

⁹ Leli màbu məmərnu dal-dal kè meleher ge Melefit geli azuhva kuli ; nahkay ku məgri səsì ana Melefit ahəmamam ahəmamam azuhva kuli nan̄gu ni, səsì gani àhəca.

¹⁰ Mələfat akaba məlavəf gani do dek mahəngalay Melefit, məmbrənj do ; mawayay mipi kuli àna eri geli, mawayay məvi njəda ana kuli ti məfəki ahàr gekuli ka Yezu ni màsagakivu, mōru kama kama.

¹¹ Bənj geli Melefit nday ata Bay geli Yezu àna ahàr gatay gatayani təvi divi ana leli ga moroni afa gekuli ti.

¹² Lekuləm kəbum kawayumvu, kəbum kawayum mis ndahan̄ dek daya : Bay geli məvikivu njəda ana kuli ti mawayavani gekuli màsagakivu, mōru kama kama, akada geli ya ti mawayay kuli ni.

¹³ Məvikivu majalay ahàr sulumani ana kuli, ti lekuləm akələbum ndam *njəlātani kè meleher ga Bənj geli Melefit. Nahkay ka fat ya ti Bay geli Yezu amən̄ga akaba ndam gayan̄ njəlātani na dek ni ti atəngətfən̄ga zlam magudarani kè kuli a do. [Aya nahkay !]

4

Manjəhad̄ ga ndam njəlātani ge Melefit

¹ Bəza ga mmawa, ahəmamam ndam ge Melefit tanjəhad̄ ti tábəlafən̄ ni ti màhiaba ana kuli àndava ; lekuləm kəbum kanjəhad̄um nahkay. Ay nihi ti ere ye ti àgəjəni ga məhiyani ana kuli ni ti nihi : mahəngalay kuli, məhi ana kuli àna slim̄i ga

Bay geli Yezu : kəmbrənum ba, grumkivoru kama kama.

² Ma ga Bay geli Yezu ya məhi ana kuli ahəmamam kanjəhad̄um ni ti kəsəruma àndava.

³ Ere ye ti Melefit awayay ni ti nihi : njəhad̄um akada ga ndam gayan̄ *njəlātani ya tanjəhad̄ ni ; kəgrum mesəwehvu ba.

⁴ Ti ku way way do e kidin̄ gekuli bu məsər ahəmamam tanjəhad̄ ata wal gayan̄ ni : tən̄jəhad̄ njəlata, ti mis ndahan̄ tətəzəbay tay.

⁵ Kigum evidi ga madəbay wál akada ga ndam ya ti təfəki ahàr ke Melefit do ni ba.

⁶ Àki ka ma hini ti maslan̄ga àgudari zlam ana wur ga mən̄jani ba, àgosay nan̄ ba daya. Məhia ana kuli a àndava, məhikivu ana kuli keti : Bay geli amatrab̄ ndam ya ti tagray zlam nday nani ni.

⁷ Adàba Melefit àzalay leli ti ga magray mesəwehvu do ; àzalay leli ti ga manjəhad̄ani njəlata sawan̄.

⁸ Nahkay ti tamal maslan̄ga àgəskabu pakama hini do ni ti, àgəskabu do ni ti pakama ge mis do ; àgəskabu do ni ti pakama ge Melefit nan̄ ya ti avi Məsuf gayan̄ njəlātani ana kuli ni sawan̄.

⁹ Àki ka mawayavani e kidin̄ gekuli ya kəfumki ahàr ka Yezu ni bu ni ti màbiki ma gani ka wakita ana kuli va do, adàba Melefit àcahia zlam gana ana kuli a àndava, nahkay kəbum kawayumvu lala,

¹⁰ kəbum kawayum ndam geli ya ka had̄ Mesedəweñ ni dek daya. Ay nihi ti bəza ga mmawa, məhi ana kuli ahàr àdəm mawayavani gekuli ni mōru kama kama.

¹¹ Məhi ana kuli keti : zum njəda gekuli ga manjəhad̄kabani àna sulumani ; ti ku way way do màbi slim̄i ana tawi gayan̄ cilin̄, ti mən̄gəti zlam ana huđ gayan̄ àna tawi ga ahar gayan̄ gayan̄ani. Ma gani nani ti màhia ana kuli a ahaslana àndava.

¹² Tamal kəgrum nahkay ti manjəhad̄ gekuli amabəlafən̄ kà ndam ya ti təfəki ahàr ka Yezu ndo ni. Ekihindəmfina zlam kè mis ndahan̄ a do daya.

Manjəbana e kisim ba akaba man̄ga ga Yezu a

¹³ Bəza ga mmawa, àki ka bəza ga mən̄ geli ya təmət ni ti, mawayay ti kəsərūm ma gani lala, ti àhəli ahàr ana kuli akada ya ti àhəli ahàr ana mis ndahan̄ ya ti təsər ma gani do ni ba.

¹⁴ Məsəra Yezu àməta mək àngaba e kisim ba. Nahkay ti məsəra ndam ya təfəki ahàr ka Yezu, təmət ni ti Melefit aməmbrənj tay do. Amahəngaraba tay e kisim ba, atanjəhad̄ akaba Yezu.

¹⁵ Pakama geli ya məhi ana kuli ni ti pakama geli geleni do, ga Bay geli. Pakama gani nahkay hi : ka fat ya ti Bay geli amən̄ga

nahəma, leli ya məbu əna sifa, məmət ndo ni, amoru afa gayan enji ga ndam ya təməta əndava ni do simiteni.

¹⁶ Adaba ka fat gani nani ti Melefit amədəm sarta ənjia, mək gədəkani ga *məslər ge Melefit aməzlah, mezlelim ge Melefit amahənday; eslini Bay geli amasləkabiya e melefit ba. Ka sarta gani nani ndam ge *Krist ya təmət ni ti atəngəba,

¹⁷ kələj gani leli ya məbu əna sifa ni, Melefit aməhəloru leli akaba tay a makləbasl vu; leli dək aməbakabu ahər akaba Bay geli agavəla, leli dək amanjəhad akaba Bay geli ga kəngay-kəngayani.

¹⁸ Nahkay ti zum njeđə əna ma hini ya nəhi ana kuli ni, lekulum day humi ana ndam gekuli ndahanj ti təzay njeđə bilegeni.

5

¹ Bəza ga mmawa, əki ka sarta ya ti zlam nday nani atəgravu ni ti məbiki ma gani ana kuli va do, adaba

² kəsəruma pakama gana əndava : vad ya ti Bay geli aməngə ni ti mis təsər do. Aməngə ti akada ga zal akal ya ara ga məlavad a ni.

³ Nahkay ka ya ti mis atədəm : « Leli məbu a barbaray bu, arənjə əbi agrakivu ke leli bi » ni ti Melefit emizijəba tay a həya. Zlam gani nani amədəkiaya ka tay a ti akada ga wal a hud, wur əjibiyu aslr ni. Ka fat gani nani ti nday gani atətəmfənjə kə daliya na do.

⁴ Ay lekulum nahəma bəza ga mmawa, manjəhad gekuli ti akada ga ndam ya tanjəhad a mələj zinj-zinjəni bu ni do. Nahkay vad gani nani amədi ahər ana kuli akada ga zal akal ni do,

⁵ adaba lekulum dək kəbum kəgrum təwi a mələj maslədani bu, ga məlafat. Leli ti ndam ya tagray təwi a mələj zinj-zinjəni bu ga məlavad ni do.

⁶ Nahkay minjəm dəwir akada ga nday ndahanj ni ba; manjəhadum eri, məbumi slimi ana ahər geli ti məgudarum zlam ba.

⁷ Adaba nday ya ti tinji dəwir ni ti tinji ti ga məlavad; nday ya ti tisi zum akad tay ni ti tisi, akad tay ti ga məlavad.

⁸ Ay leli ti magray təwi ga məlafat; nahkay məbumi slimi ana ahər geli ti məgudarum zlam ba. Leli məfəki ahər ka Yezu, mawayavu daya : zlam nday nani ti tigia akada ge endəwi ga ambəl ga ndam slewja ya ti tabakabu, tanğah guğum gatay əna nan na. Məsəra Melefit amahəngay leli : geli ya məsəra amahəngay leli ni ti əgia akada gadagar ga ndam slewja ya təbəvu a ahər vu, təhəngay ahər gatay əna nan na.

⁹ Adaba Melefit əzalay leli ti ga məzumki bərvu ke leli do; əzalay leli ti ga mahəngay leli azuhva təwi ga Bay geli Yezu *Krist ya əgri ana leli ni.

¹⁰ Krist ti əmət azuhva leli. Nahkay ku leli məbu əna sifa, ku məməta nəngə ni, awayay

məvi sifa gayan əna leli ti mənjəhad ka ahər bəlan akaba nanj.

¹¹ Nahkay zla nahəma, ku way way do e kidinj gekuli bu məvi njeđə ana maslənjə nahənj, ti məfəki ahər gekuli ka Yezu ni mōru kama kama. Lekulum kəbum kəgrum əndava, ay ti kəmbərənjum ba.

Ma ga Pol gərgərani akaba sa gayan

¹² Bəza ga mmawa, mawayay ti kəgəsumiki ma ana ndam ya ti tagray təwi ga Bay geli e kidinj gekuli bu ni. Nday ti Bay geli ədiyu tay ga mədi kama ana kuli akaba ga məziaba azay slimi ana kuli a.

¹³ Həngrumioru ahər a had ana tay, wayum tay dal-dal azuhva təwi gatay ya tagray ni. Njəhadum əna sulumani e kidinj gekuli bu.

¹⁴ Bəza ga mmawa, ere ye ti məhi ana kuli ni ti nihi : Tamal mis agray masəfa ti humiki; tamal mis agray aņgəwəz ti vumi njeđə ti əgray aņgəwəz ba; tamal mis əsliki məfəki ahər ka Yezu va do ni ti jənumki nanj; ku way way do dək, bəsəmi.

¹⁵ Bumvu slimi : tamal maslənjə əgudaria zlam ana maslənjə nahənj a ti, maslənjə gani əhəngərvu ba. Ahər ədəm ku way way do məwayay məgri sulum ana maslənjə nahənj e kidinj gekuli bu akaba ana mis ga dala dək kwa.

¹⁶ Mərumvu kəlavad;

¹⁷ kəmbərənjum mahəngəgalay Melefit ba;

¹⁸ ku mam agravu mam nəngə ni grumi səsi ana Melefit. Zlam gani nani dək ti Melefit awayay kəgrum, adaba lekulum kəbum akaba Yezu *Krist akada mis bəlanj.

¹⁹ Kəcumfənjə *Masuf Njələtani ga magray təwi e kidinj gekuli ba ba.

²⁰ Tamal maslənjə əhəngəraya pakama ge Melefit e kidinj gekuli ba nahəma, kəzum pakama gani akada ma masakani ba.

²¹ Ku maslənjə gani ədəm mam mam do nəngə ni mənjumkia lala day. Tamal ere gani əbəlay ti gəsumkabá.

²² Jəgum ahər gekuli ti kəgudarum zlam ba; ku mam mam day kəgudarum ba.

²³ Melefit nanj ya ti agray ti arənjə əhəli ahər ana leli do ni, əna ahər gayan gayanəni məgray ti lekulum kigum ndam gayan njələtani, arənjə əhəcikivu ana kuli ba ti. Məjəgay kuli lala; məjəgay vu gekuli, sifa gekuli akaba majalay ahər gekuli dək ti. Nahkay ka fat ya ti Bay geli Yezu Krist amara ni ti atəngətfənjə zlam magudarani kə kuli ga macalki kuli a do.

²⁴ Bay ya ti azalay kuli ni ti Bay Melefit gani, agray ere ye ti ədəm amagray ni dək. Nahkay amagray zlam gani nani daya.

²⁵ Bəza ga mmawa, həngəgalumi Melefit ana leli.

²⁶ Grumi sa geli ana bəza ga məj geli ni dək akada ga ndam njələtani ge Melefit ya tagravu sa ni.

²⁷ Nəhi ana kəli àna slimi ga Bay geli : kam-
kam jəŋgəmi wakita hini ana bəza ga məŋ
gekəli dek.

²⁸ Bay geli Yezu Krist məgri sulum gayan
ana kəli ti.

**Wakita ga Pol ya àbikioru
ana ndam Tesalonik ye cù
ni
Ere ye ti mǎdǎmki ka
wakita ga Pol ya àbikioru
ana ndam Tesalonik ye cù
ni**

Maslanja ya ti àbèki wakita hini ni ti àdafa slimi gayan a : nani Pol, zal asak ga Yezu ni (1.1; 3.17). Ka ya ti àbèki wakita ni ti bi nan a Koren akada gayan ya àbikioru wakita ana ndam Tesalonik enjenjeni ni ; ahar gǎdàkani ma ga wakita nday cœni ni ti ma bɛlan.

A wakita hini bu Pol àvi njɛda ana ndam ga Yezu ya a Tesalonik ni keti : àhi ana tay ku tamal mis ndahan tǎgri daliya ana tay nɛngu ni tǎmɛrvu, adaba daliya gani nani adafaki Melefit àgaskabá tay a (1.5). Àdǎm keti : Yezu amaslakabiya e melefit ba, amagrafɛna seriya kè mis a dɛk, amahɛl ndam gayan (1.5-10). Ay a Tesalonik ti mis ndahan tǎdǎm Yezu ànɔa àndava : Pol àdǎm ma gani nani ti ma ga malfada ; si mis cudayani amanɔazlava day kwa (2.1-11). Nahkay zla nahama ndam Tesalonik ni tǎmbrɛn mǎfèki ahàr gatay ka Yezu ba (2.13-15).

A wakita gayan ya àbikioru ana tay enjenjeni ni bu ni ti Pol àdǎm ku way way do mǎngɛti zlam ana huɔ gayan àna tǎwi ga ahar gayan gayanani (1 Tesalonik 4.11). Ahalay day àhi ana tay tǎhǎdǎkɛnɔa kà ndam ya tagray masafa na, adaba ndam nday nani tiwisiri ahàr ana mis (3.6-15).

Sa ga Pol

¹ Mǎbèki wakita hini ti nu Pol leli akaba Silas ata Timote. Mǎbikioru ti ana kùli ndam ga Yezu ya *kacakalumvu a Tesalonik ni. Lekulum ti kǎbum akada mis bɛlan akaba Bɛn geli Melefit nday ata Bay geli Yezu *Krist.

² Bɛn geli Melefit nday ata Bay geli Yezu Krist tǎgri sulum gatay ana kùli, tǎgray ti *kǎnjhǎdumkabu àna sulumani ti.

Melefit amagrafɛna seriya kè mis a

³ Bɛza ga mmawa, ahàr àdǎm mǎgri sùsi ana Melefit kǎlavaf azuhva kùli. Geli ya mǎgri sùsi ni ti àbɛlay, adaba mǎfèki ahàr gekùli ka Yezu àbu asagakivu. Mawayavani e kidin gekùli bu day àbu asagakivu dal-dal ; ku way way do e kidin gekùli bu awayay bɛza ga mǎnani dal-dal.

⁴ Ka ya ti leli mǎbu e kidin ga ndam ga Yezu ya *tǎcakalavu a kasa gǎrgarani bu ni ti leli mǎbu mazlɛbavu ana kùli, adaba mis tǎgri daliya ana kùli gǎrgari kay day kebesum,

kǎmbrɛnɔm mǎfèki ahàr gekùli ka Yezu do daya.

⁵ Lekulum kǎbum kacakum daliya nahkay ti, adafaki Melefit amagrafɛna seriya kè mis a ti àna jiri. Kacakum daliya gani nani ti adaba agur kùli ti Melefit, nahkay daliya gekùli ya kebesum ni adafaki lekulum a Mǎgur gayan bu ededin.

⁶ Iy, Melefit amagrafɛna seriya ti ge jiri : amǎgri daliya ana ndam ya tǎgri daliya ana kùli ni.

⁷ Lekulum ya kacakum daliya ni Melefit amagrafɛna ti akǎpɛsumaba àna sulumana ; leli day amǎpɛsaba akaba kùli a ka ahar bɛlan. Zlam gani nani amagravu ti ka sarta ya ti Bay geli Yezu amanɔazlava a huɔ melefit bu ni. Amanɔazlava ti amanɔa akaba ndam mǎslɛr gayan njɛda-njɛdana.

⁸ Ka ya ti amara ni ti amara àna aku mibeffeni ga mǎgri daliya ana ndam ya tǎsɛr Melefit do ni akaba ana ndam ya tǎgaskabu *Ma Mǎweni Sulumani àki ka Bay geli Yezu do ni.

⁹ Nday gani atɛcakay daliya, Melefit amagrafɛna tay ga kanɔay-kanɔayani. Amagrafɛna ti tǎnjhǎd dɛn dɛn akaba Bay geli. Bay geli ni ti njɛda-njɛdani, anjɛhad a mǎlan masladani gayan bu, ay ndam nday nani etipi nan do simiteni.

¹⁰ Zlam gani amagravu ti ka sarta ya ti amanɔa ni. Zlam gani amagravu ti, ti ndam gayan tǎzɛlɛbay nan ; ndam ya tǎfèki ahàr ni dɛk atǎmɛrvu àna nan. Ka fat gani nani lekulum day akalumkibu ka tay, adaba kǎgɛsumkabá pakama ya ti mǎhi ana kùli na.

¹¹ Nahkay mǎbu mahɛngali Melefit ana kùli kǎlavaf, mawayay ti mǎgray ti kigum njɛlata, ti kǎngɛtum sifa ya ti àzalakibiyu kùli ni. Mawayay ti mǎjɛnaki kùli àna njɛda gayan ge mendeveɛn zlam sulumani ya ti kawayum kǎgrum ni dɛk akaba tǎwi ya kǎgrum adaba kǎfumkia ahàr a ni.

¹² Tamal zlam nday nani àgrava ti mis atazlɛbay Bay geli Yezu azuhva kùli, atazlɛbay kùli azuhva nan daya. Zlam nday nani ti Melefit geli nday ata Bay geli Yezu Krist atagray àna sulum gatay.

2

Wudaka Yezu amara ti mis cudayani amara day

¹ Bɛza ga mmawa, mǎhi ma ana kùli àki ka vad ga Bay geli Yezu *Krist ya amanɔa, leli day amacakalavu ka ahar bɛlan akaba nan ni. Mahɛngalay kùli,

² mǎhi ana kùli nahama, tamal tǎhi ana kùli vad ga Bay geli enjia ti kǎgrum anɔgaw ba ; ahàr àhali ana kùli weceweci ba ; dǎgɛzluma ahàr a lala day. Ku tamal maslanja àdǎm ahɛngriaba ma *manɔghani ge

Melefit ana kuli a, ku maslanja adam ahengri ma ge Melefit ana kuli ahkay do ni ahi ana kuli leli mabeki ma gani ka wakita nenggu ni, kagesumkabu ba.

³ Nadam nahoma, ku ahemamam ahemamam nenggu ni maslanja agosay kuli ana ma nahkay ba. Adaba wudaka vad gani nani eminjia ti, mis dal-dal atagaskabu ma ge Melefit va do, mis cudayani day amangzlava kwa. Mis cudayani nani ti Melefit emijin nanj,

⁴ ay wudaka emijin nanj ti mis cudayani nani acafenja mis ga mahengrioru ahara had ana Melefit a. Acafenja mis ga mahengrioru ahara had ana zlam ya ti tazalay tay melefit na dek daya, amadam nanj atama tay a dek. Nanj gani ku a *ahay gadakani ge Melefit ni vu amanjhadviyu, amadam nanj Melefit.

⁵ Ka ya ti nu nabu akaba kuli ni ti nabu nahi ma gani ana kuli, nihi ti keserumki va do waw ?

⁶ Ay nihi ti zlam nahar acafenja nanj ga mangzlavana, zlam gani nani ti keseruma lala. Ay sarta gayar eminjua day kwa ti amangzlavu.

⁷ Ku kani day cuday abu a duniya bu, ay asarvu lala fanj do. Ay a vad nahar Melefit amazaba maslanja ya ti acafenja mis cudayani na ga mangzlavani na e divi ba,

⁸ nahkay mis cudayani ni amangzlavu. Ay ka manja ga Bay geli Yezu a ti Yezu emiviti amad vit ti emijin nanj. Yezu amanga ti ana njada dal-dal, nahkay amangladkaba nanj a.

⁹ Mis cudayani ni amara ti ana njada ge *Seteni. Amagray zlam ya ti mis tipi day-day ndo ni, amagray zlam magray ejep gergari kay ga magosay mis.

¹⁰ Amagray zlam magudarani ku weley weley do dek ga magosay ndam ya ti etijji ni, adaba nday gani tawayay jiri ndo ; tamal tawayay ti akal Melefit ahengay tay.

¹¹ Nahkay Melefit ana njada gayar agray ti taser zlam ba, tagaskabu ma ga malfada.

¹² Melefit agray nahkay ti ga mawal ndam ya ti tagaskabu jiri ndo, tawayay magudara zlam a ni dek ana seriya.

Melefit adaba kuli a

¹³ Lekulum nahoma baza ga mmawa, lekulum ya ti Bay geli awayay kuli ni, ahara adam leli magari susi ana Melefit azuhva kuli kalavad, mambrerj do, adaba kwa ka manjeki gani adaba kuli a andava. Adaba kuli a ti ga mahengay kuli ana njada ga *Masuf Njelatani. Agray ti kigum ndam ge Melefit ti Masuf Njelatani gani. Melefit ahengay kuli ti adaba kagesumkabaji jiri a daya.

¹⁴ Nahkay ka ya ti mahi *Ma Maweni Sulumani ana kuli ni ti Melefit azalay kuli ti ana ma gani nani. Agray nahkay ti awayay

ti lekulum day kahnjadum akaba Bay geli Yezu *Krist, kipum masladani gayarj ni.

¹⁵ Baza ga mmawa, egia nahkay ti kambrerjum mafeki ahara gekuli ka Yezu ba, gsumkabaji zlam ya macahi ana kuli na ; ku tamal mahi ana kuli ana pakama ahkay do ni mabiki ana kuli ka wakita nenggu ni gsumkabaji.

¹⁶ Nahengalay Bay geli Yezu Krist nday ata Banj geli Melefit. Banj geli Melefit ti awayay leli, agri sulum gayarj ana leli ; nahkay avi njada ana leli, amambrerj maviani ana leli day-day do, agray ti maser amavi zlam sulumani ana leli.

¹⁷ Nahengalay tay ti tahengrivu beruv ana kuli, tavi njada ana kuli ga magray zlam sulumani akaba ga mazlapay ma sulumani dek.

3

Hengalumi Melefit ana leli

¹ Baza ga mmawa, zlam ya agajeni, mawayay mahi ana kuli ni ti nihi : hengalumi Melefit ana leli ti mis ndaharj kay tici ma ga Bay geli, tagaskabu lala akada gekuli ni.

² Hengalumi Melefit ana leli, ti ndam cuday akaba ndam magudar zlam tisliki magari aranja ana leli ba, adaba mis dek tawayay magaskabu pakama ga Yezu do.

³ Bay geli ti tamal adam agray ere gani ti agray ededin, nahkay ti amavinjada ana kuli, amahi slimni ana kuli ti *Seteni esliki magari aranja ana kuli ba.

⁴ Leli day Bay geli nanj abu avi njada ana leli ; ana njada gani nani ti masera kabum kagrurj ere ye ti mahi ana kuli grum ni, kama kama day akagrurj, kambrerjum do. Nahkay ti manjhad gekuli ahali ahara ana leli do simiteni.

⁵ Bay geli mahi njada ana kuli ti kawayum Melefit, keserum daliya kalavad akada ge *Krist ni daya ti.

Ku way do magray tawi

⁶ Baza ga mmawa, mahi ma hini ana kuli ti adaba leli ndam ga Bay geli Yezu *Krist. Mahi ana kuli nahoma, kahadakumferoru ka baza ga manj gekuli ya tagray masafa, tagaskabu zlam ya ti leli macahi ana kuli ni do ni ba.

⁷ Lekulum ti keseruma lala, ka ya ti leli afa gekuli ni ti magray masafa ndo. Nahkay zla nahoma, lekulum day grum akada geli ni.

⁸ Mazum daf afa ga maslanja ga sulum ndo, malafat akaba malavad gani maga tawi a, mamatafa, macaka daliya day ti mangat daf. Magray nahkay ti adaba mawayay ti maslanja e kidinj gekuli bu akakay daliya ga magal leli ba.

⁹ Leli ti misliki mihindilin zlam ke kuli azuhva tawi geli ya magray ni tata. Ay magray nahkay ndo ni ti adaba mawayay

məðəfiki divi sulumani àtam nahəŋ ni ana kəli, ti kəgrum akada geli ni.

¹⁰ Ka ya ti leli afa gekəli ni ti məhiva ana kəli a, məhi ana kəli ahkado : « Tamal mis àwayay magray təwi do ni ti àzum zlam ba daya. »

¹¹ Təhi ana leli ahkado mis ndahaŋ e kidiŋ gekəli bu təbu tagray masəfa, təgray təwi do simiteni, ma ya àcay tay ndo day kwa ti təhurviyu.

¹² Məziaba azay slimi a ana nday nana, məhi ana tay àna njəda ga Bay geli Yezu Krist ahkado : ahàr àdəm təgray təwi lala, ti tənğət zlam məzumani àna ahar gatay gatayani.

¹³ Bəza ga mmawa, lekələm zla nahəma grum təwi sulumani kəlavad, kəmbərəŋum ba.

¹⁴ Tamal mis àwayay məgəskabu ma hini ya məbiki ana kəli ka wakita ni do ni ti zlapumki, kəgrum təwi ka ahar bəlaŋ ba, ti mimili məgray naŋ.

¹⁵ Ay ti kəmənjumlahəŋ akada naŋ zal ezir gekəli ba ; zlapumi sawaŋ, adaba kekileŋa naŋ wur ga məŋ gekəli.

Pol ahəŋgalay Melefit akaba agray sa

¹⁶ Bay geli àna ahàr gayaŋ məgray ti *kənjəhadumkabu àna sulumani kəlavad ti. Ku ahəmamam ahəmamam do nəŋgu ni məgray nahkay, adaba bay ya ti avi manjəhad sulumani ana mis ni ti naŋ. Bay geli mələbu akaba kəli dek ti.

¹⁷ Abiki ma ga sa hini ana kəli ti nu Pol, nu nuani àna ahàr goro. Ke mendeveřiŋ ga wakita goro dek, nagraŋ sa ti nu nuani àna ahar goro, nəbəki nahkay.

¹⁸ Bay geli Yezu *Krist məgri sulum gayaŋ ana kəli dek ti.

Wakita ga Pol ya àbikioru ana Timote enjenjeni ni Ere ye ti mädəmki ka wakita ga Pol ya àbikioru ana Timote enjenjeni ni

Maslaŋa ya ti àbèki wakita hini ni ti àdafa slimni gayan a : nani Pol, zal asak ga Yezu ni (1.1). Àbikioru ti ana Timote : Timote ti wur dagwa ya tàgrakabu tawi akaba Pol ni (Tawi 16.1 ; 17.14 ; 18.5 ; 19.22 ; 20.4). Ka ya ti tàfaya Pol a dangay ba ni ti Pol òru e Efez, àmbərbu Timote eslini ga mabi slimni ana ndam ga Yezu ya t̄bu eslini ni, mak Pol òru ka haɗ Mesedawen (1.3). Kələn gani àdām bi amanɔoru e Efez ke weceweceni do, nahkay àbikioru wakita hini ana Timote ga mahi ere ye ti ahār àdām agray e Efez ni (3.14-15).

Ahar gəɗakani pakama ya Pol awayay ahi ana Timote ni ti nday cū : ahi ahəmamam m̄gur ndam ga Yezu, akaba ahi m̄bavu slimni akaba mis ya t̄cahi zlam magəɗavani ana ndam ga Yezu ni. Enjenjeni ti àhi ana Timote ahəmamam mis t̄zlabay Melefit ni (2), ahəmamam t̄diyu gəɗakani gatay ni (3). Ahi ana Timote ahəmamam m̄gur mis ndahan e kidin ga ndam ga Yezu ni bu (medewél, baza dagwa, akaba mis ndahan ni) (5 ; 6.1-2). A pakama hini bu dek ti leli day misliki m̄sər manjəhad sulumani ga ndam ga Yezu.

Pol àdəmki ma ka ndam ya t̄cahi zlam magəɗavani ana mis ni. Àdām mis ndahan t̄dām si mis t̄gəskabu Divi ge Melefit ya M̄wiz àbèki ni kwa, ay Pol àdām divi ga Yezu ti divi ga m̄faki ahār ke Melefit (1.3-11). Àdām zlam ya ti Melefit àgraya ni dek ti zlam sulumani : mis ndahan t̄dām si mis t̄mbrən maday wal ahkay do ni t̄mbrən m̄zum zlam ndahan kwa, ay ndam nday nani ti tagudar pakama ; Pol àdām si Timote m̄cahi zlam sulumani ana mis kwa (4). Àdām nday ya ti t̄cahay zlam magəɗavani ni tawayay gejewi, tadəbay siŋu, ay maslaŋa ya ti awayay siŋu ni adəbay zlam ya ejiŋkia mis ke divi a ni ; Timote àgray nahkay ba, m̄dəbay Yezu sawan (6.3-21).

Maslaŋa ya ti agray akada ga Pol ya àhi ana Timote m̄gray ni ti amanjəhad àna sulumani ge Melefit.

Ƨa ga Pol

¹ Abèki wakita hini ti nu Pol, nu zal asak ga Yezu *Krist. Niŋi zal asak ti àna njada ge Melefit Bay mahəngay leli ni nday ata

Yezu Krist. Yezu Krist ti m̄səra aməgri zlam sulumani ya àdām aməgri ana leli ni ana leli.

² Nəbukki wakita hini ti ana nak Timote, nak ti kigia akada wur ga huɗ goro ededɪn ededɪnena adaba k̄bu k̄faki ahār ka Yezu. Bən geli Melefit nday ata Bay geli Yezu Krist t̄gruk sulum gatay, t̄janaki kur, t̄gray ti k̄anjəhadumkabu akaba mis àna sulumani ti.

Bavu slimni akaba ndam ya ti t̄cahi zlam magəɗavani ana mis ni

³ Nawayay ti kanjəhad e Efez akada goro ya n̄huk ka ya ti nakoru e Mesedawen ni. Kanjəhad eslini ti ga macafəna ndam ya t̄cahi ma ga malfada ana mis na ti t̄cahi ana tay va ba.

⁴ Hi ana tay nahama, t̄mbrən m̄hasl gatay ni akaba magray gejewi àki ka macalaya slimni ga ata bən ga bən gatay na. Zlam gani nani ti zlam masakani, azaya gejewi a cilin, do ni ti àjanaki mis ga m̄ngət ere ye ti Melefit awayay ni do. Leli m̄sər ere ye ti Melefit awayay ni ti adaba m̄bu m̄faki ahār palam.

⁵ Kəhi ana tay nahkay ti, ti t̄awayay mis àna m̄bərur bəlan, àna majalay ahār sulumani akaba àna m̄faki ahār ka Yezu ge jiri ge jireni.

⁶ Mis ndahan t̄mbrən zlam sulumani nday nana, t̄jikia ke divi a, t̄bu t̄zlapaki ka zlam ya àbəlay do ni cilin.

⁷ Nday gani t̄hi ana ahār t̄səra Wakita ge Melefit a, nday ndam macahi *Divi ge Melefit ana mis, ambatahani do nday ndayani t̄sər ere ye ti t̄dām ni do ; t̄sərkaba ere ye ti t̄cahi ana mis, t̄dām àbəlay dal-dal na do daya.

⁸ M̄səra Divi ge Melefit ya àbu m̄bəkiani a wakita ge M̄wiz bu ni ti àbəlay, ay ahār àdām m̄gəsumkabu lala.

⁹ Ahār àdām majalay ahār lala day : Melefit àvi Divi gayan ni ti ana ndam jireni do, àvi ti ana ndam ya t̄awayay m̄gəskabu ma gayan do ni, ana ndam ya t̄ciiki slimni do ni, ana ndam cuday, ana ndam magudar zlam, ana ndam ya t̄həngrioru ahār a haɗ do akaba t̄sər zlam *njəlatani do ni, ana ndam ya tabazl ata bən gatay ahkay do ni ata m̄n gatay ni akaba ana ndam mabazl mis,

¹⁰ ana ndam mesəwehvu, ana zawal ya tandəhadkabu akaba zawal ndahan ni, ana ndam ya ti t̄cakalay ana evidi, t̄səkumoru tay ni, ana ndam masəkad malfada, ana ndam ya tambaday ga malfada ni akaba ana ndam ya t̄cahi zlam ana mis gərgəri akaba zlam sulumani ya macahi ana mis ni. Melefit àvi Divi gayan ni ti ana tay.

¹¹ Ere ye ti n̄dām ni ti kal-kal akaba ga *Ma M̄weni Sulumani ya Melefit àdəfuki, àhu n̄hioru ana mis ni. Ma gani nani

adafaki Melefit ti nanj njêda-njêdani, agri zlam sulumani ana mis.

Pol agri sasi ana Melefit azuhva zlam sulumani ya agri ni

¹² Nəgri sasi ana Bay geli Yezu *Krist adaba àvua njêda ga magray tawi gayan a. Nəgri sasi adaba àdəm nu mis jireni, nahkay àzay nu ga məgri tawi.

¹³ Ahaslani ti nədəmki ma magədavana, nəgria daliya ana ndam ya táfəki ahàr na, nindivia nanj a daya, ay ti nəsia cicihi a adaba nəsar ere ye ti nəgray ni do, adaba nəfəki ahàr ndo.

¹⁴ Bay geli àgrua sulum gayan a dal-dal. Migia leli ka ahar bəlan akada mis bəlan; nəfəki ahàr, nawayay nanj kəlavad.

¹⁵ Ma goro ya nara nədəm ni ti ma ge jiri, ahàr àdəm ku way way do mągəskabá àna məbəruv a bəlan. Ma gani ya nawayay nədəm ni ti nihi : Yezu Krist àra a duniya va ti ga mahəngay ndam magudar zlam. Nu ti nətam mis ndahanj ni dek àna magudar zlam.

¹⁶ Ay ku tamal nahkay nəngju ni nəsia cicihi ana Yezu Krist a. Àgru sulum gayan ana nu enji adaba awayay adafiki ana mis ndahanj nanj ti ebesey zlam. Ebesey ti azuhva mis a ti atafəki ahàr ni; awayay adafiki Melefit aməvi *sifa ya àndav day-day do ni ana tay.

¹⁷ Ègia nahkay ti ahàr àdəm mis tázlabay Melefit; nanj ti nanj Bay ga kanğay-kanğayani, àmət day-day do, mis tiji nanj do, nanj Melefit nanj bəlan. Ahàr àdəm mis tázlabay nanj, tádəm nanj gəđakani ga kanğay-kanğayani. Aya nahkay.

Pol avi njêda ana Timote

¹⁸ Timote wur goro ni, nəhuk ma : jalaki ahàr ka ma ya ti ndam mahəngaray *pakama ge Melefit tədəmku ahaslani ni. Akada ga pakama gatay ya tədəm ni ti kadvu àna tawi gayak ya kagray ni lala.

¹⁹ Kəmbərənj məfəki ahàr ka Yezu ba, jalay ahàr sulumani daya. Mis ndahanj təjalay ahàr sulumani ndo, nahkay ti tujikia ke divi a, táfəki ahàr ka Yezu va do.

²⁰ E kidin gatay gani nani bu ni ti ata Himeni nday ata Eleksender təkibu ka tay. Nday ti nəbiva tay a ahar va ana *Seteni a ti mātəbə tay, ti tindivi Melefit va ba.

2

Mahəngali Melefit ana mis

¹ Nədəm nahəma, zlam ye enjenjeni ni ti ahàr àdəm mis tihindifinja zlam kə Melefit a, təhəngalay nanj, təhəngali nanj ana mis dek, təgri sasi azuhva zlam sulumani ya ti àgri ana mis dek ni.

² Təhəngali nanj ana bəbay akaba ana nday gəđakani ya təgur kəsa gərgərani

ni, ti mənəhadkabu àna sulumani akaba mis ndahanj, aranj ahəli ahàr ana leli ba, ti mənəngrioru ahàr a had ana Melefit, manjəhad geli mənja lala kə eri gayan.

³ Zlam nday hini ti sulumani dal-dal, təbəlafənj kə Melefit Bay mahəngay leli ni.

⁴ Melefit ti awayay ahəngay mis dek, awayay ti təsər ma ge jiri.

⁵ Adaba Melefit ti nanj bəlan, maslanja ya ti anğalabakabu mis akaba Melefit ni day bəlan. Nanj nani ti mis hihiriken : Yezu *Krist.

⁶ Àra a duniya va, àmət ga mambay mis dek. Gayan ya àgray nahkay ni ti àgray ka sarta ge Melefit ya àwayay ni; adafaki Melefit ti awayay ahəngay mis dek.

⁷ Melefit àzay nu, nigì zal asak gayan ti, ti nəhi ma gani nani ana mis. Nədəm ti ma ge jiri, nəsəkad malfada do. Melefit àhu nəhi ma ge jiri gayan àki ka Yezu ana ndam ya ti nday ndam *Zude do ni, ti təgəskabá.

Manjəhad ga zawal akaba wál ka məlan macakalavani

⁸ Nawayay ti ku eley eley do zawal təhəloru ahar a gavala, təhəngalay Melefit. Təhəngalay nanj ti àna bərur bəlan, təzumki bərur ka maslanja ba, təlagavu ba daya.

⁹ Wál ti ni nawayay ti təbakabu azana akada ya ti àgəski təbakabu ni, təbakabu azana ge sinju kayani ba, tənəhad kudufa, təgrafənja mimili kə mis a. Tələm ahàr ge sinju kay ge migi eri ana mis ba. Təbakabu zlam ga gru ba, təbakabu ebirsli ba.

¹⁰ Ay àgəski ti təgray zlam sulumani, adaba wál ya tawayay mənəngrioru ahàr a had ana Melefit ni ti ahàr àdəm tagray nahkay.

¹¹ Ka ya ti ndam ge Melefit təkəlavu ga macahay zlam ni ti ahàr àdəm wál tənəhad te-te, təgəskabu ma ya təhi ana tay ni lala.

¹² Nəvi divi ana wál ga macahi zlam ana mis do, nəwayay ti təgur zawal do. Ay nawayay ti tənəhad te-te.

¹³ Adaba Melefit àgraya enjia ti Adam, day kwa ti àgraya Ev a.

¹⁴ *Seteni àgosay ti Adam do, àgosay ti wal ni. Ga wal ya àgray nahkay ni ti àgəskabu ma ge Melefit ndo.

¹⁵ Ku tamal nahkay nəngju ni wal ti Melefit amahəngay nanj azuhva gayan ya ewi bəza ni. Ay ti ahàr àdəm wál dek təmbərənj məfəki ahàr ke Melefit ba, təwayay mis, təgray ere ye ti Melefit awayay ndam gayan *njəlatani təgray ni, tənəhad àna sulumani kwa.

3

Ndam məbi slimi ana ndam ga Yezu

¹ Ma goro ya nara nədəm ni ti ma ge jiri : tamal maslanja awayay migi bay *məbi slimi ana ndam ga Yezu ti àdəkiba tawi sulumana dal-dal.

² Ahàr àdəm bay məbi slimi ana ndam ga Yezu ti mālā maslanja ya tənəgəfənja zlam

magudarana do ni, wal gayan bəlan, àgray zlam kwanə kwanə do, məbi slimi ana ahàr gayan, mājəlay ahàr sulumani, mägəskabu mīrkwi, mīsliki macahi zlam ana mis,

³ àvi vu gayan ana zum ba, àgray terenɡiz ba; m̄ala kudufa, t̄aləgavu akaba mis ba, àdəbay elimeni ba daya.

⁴ Ahàr àdəm m̄əsər m̄əgəs huđ ahay gayan lala, m̄acahi zlam ana bəza gayan ti t̄əgəsiki ma, t̄əhəngriuru ahàr ana had.

⁵ N̄ədəm nahəma, tamal mis èsliki məbi slimi ana huđ ahay gayan koksah ti esliki məbi slimi ana ndam ge Melefit ni tata waw ?

⁶ Tamal kəfumiyyu bay məbi slimi ana ndam ge Melefit ti ahàr àdəm kəzum maslanə ya ti àpəskia ka m̄əfəki ahàr ka Yezu a ni. Adaba tamal k̄əzuma maslanə ya ti àpəski ndo na ti emiji zlabay mək Melefit am̄əgəs nan əna seriya akada ya əgəs *Seteni ni.

⁷ Maslanə ya ti awayay məbi slimi ana ndam ge Melefit ni ti ahàr àdəm manjəhad gayan m̄ala sulumani, ti ku ndam ya t̄əfəki ahàr ka Yezu ndo ni day t̄ədəm nan mis sulumani; do ni ti etindivi nan, am̄ədiviyyu ana Seteni a ahər vu.

Ndam ya t̄əjənaki ndam ga Yezu ni

⁸ Ndam ya *t̄əjənaki ndam ge Yezu ni day manjəhad gatay m̄ala sulumani: t̄əgosay mis ba, t̄əvi vu gatay ana zum ba, t̄ədəbay elimeni əna magray zlam magədavani ba.

⁹ T̄əmbərəj m̄əfəki ahàr ka Yezu ba, t̄əjalay ahàr sulumani, k̄əlavad t̄əgəskabu ma ge jiri ya Melefit àdəfiaba ana leli a ni əna m̄əbərurv bəlan.

¹⁰ Nahkay ka ya ti kədumiyyu ndam ya t̄əjənaki ndam ge Yezu ni ti ahàr àdəm k̄əsərum manjəhad gatay. Tamal manjəhad gatay sulumani, mis t̄əngət̄ənjə zlam magudarani k̄ə tay ga macalki tay a di do ni ti, dumiyu tay e t̄əwi gani vu.

¹¹ Wál ya t̄əjənaki ndam ge Yezu ni day ahàr àdəm manjəhad gatay m̄ala sulumani, t̄ədəmki ma magədavani ke mis ba, t̄əvi vu gatay ana zum ba, t̄əgray t̄əwi gatay əna jiri k̄əlavad.

¹² Bay m̄əjənaki ndam ge Yezu ti ahàr àdəm wal gayan bəlan, m̄acahi zlam ana bəza gayan akaba m̄əsər m̄əgəs huđ ahay gayan lala.

¹³ Adaba ndam ya t̄əjənaki ndam ge Yezu ni tamal tagray t̄əwi gatay lala ti mis dek tazləbay tay. Nahkay nday gani anɡwaz am̄əwar tay do simiteni, adaba t̄əbu t̄əfəki ahàr ka Yezu *Krist, t̄əsəra nan a lala.

Zlam manjəhani ya Melefit àdəfiaba ana leli a ni

¹⁴ Nəbukkiuru wakita hini, ay nawayay nakoru nəmənjiyyu kur wudak.

¹⁵ Ay tamal n̄injiyyu weceweci ndo nahəma, əna ma goro ya nəbukki ni ti akəsər ahəmamam ahàr àdəm t̄ənjəhad a huđ ahay ge Melefit bu ni. Bay ga sifa ti Melefit ciliŋ; huđ ahay gayan ni ti ndam gayan ya *t̄əcakalavu ni. Melefit àdəkiba tay ga m̄ədəm ma ge jiri a; mis t̄əsər jiri ge Melefit ti azuhva tay. Nahkay jiri ge Melefit ti akada ahay; ndam ge Melefit ti ni akada medikedik ya akay ahay ni.

¹⁶ Ma manjəhani ya Melefit àdəfiaba ana leli a àki ka m̄əfəki ahàr geli ka Yezu ni ti, m̄əsəra ma gani nani ti ma ge jiri, àbəlay dal-dal edēŋ. Ma gani nani ti nihi:

Bay geli ègi mis hihirikeni,

*Masuf Njəlatani àdəm nan jireni,

*məslər ge Melefit t̄əpia nan a,

mis t̄əhia ma gana ana nday ya ti nday ndam *Z̄əde do na,

mis ku eley eley do ka duniya t̄əfəkia ahàr a, Melefit àzay nan, àfəkad nan ka m̄əlan masladani gayan.

4

Ndam masəkad malfada

¹ *Məsuf ge Melefit àdəm vay-vay, àdəm ka ya ti duniya ara andav nahəma, mis ndahan atəmbərəj m̄əfəki ahàr ka Yezu *Krist, atəgəskabu macahay zlam ge *Seteni ya adəfiki ana mis ni, atəgəsiki ma ana *məsuf magədavani, ay məsuf nday nani ti tagosay tay.

² Ndam masəkadi malfada ana mis ni atagosay tay daya. Majəlay ahàr ga ndam masəkad malfada gani nani ti dek magədavani, mimili àki ka tay bi simiteni.

³ Nday gani t̄əcahi zlam ana mis, t̄ədəm mis t̄əday wal ba, wal day ōru ka zal ba. T̄ədəm keti, mis t̄əmbərəj m̄əzum zlam ndahan, ay Melefit àgraya zlam nday nana ti, ti ndam ya t̄əfəki ahàr ka Yezu, t̄əsəra jiri a ni t̄əzum. Ay wudaka t̄əzum ti ahàr àdəm t̄əgri s̄əsi ana Melefit day.

⁴ Adaba zlam ya ti Melefit àgraya ni dek ti àbəlay. Tamal m̄əgri s̄əsi ana Melefit azuhva zlam ya ti Melefit avi ana leli ni ti m̄əgəsunkabu, m̄əmbərəj zlam ndahan ba.

⁵ Nahkay zlam ni dek t̄əgia njəlatana k̄ə eri ge Melefit a azuhva ma gayan ya àdəmki ni, akaba geli ya m̄əgriki s̄əsi ni.

Mis sulumani ya agri t̄əwi ana Yezu ni

⁶ Ahàr àdəm cahi zlam nday nani ana bəza ga m̄əj geli. Tamal kagray nahkay ti ekigi mis sulumani ya agri t̄əwi ana Yezu *Krist ni. Akəŋgət njəda e divi ge Melefit bu əna pakama ge Melefit ya m̄əbu m̄əgəskabu ni akaba əna zlam sulumani ya t̄əchuk, k̄əbu kagray ni.

⁷ Pakama ge mis ya t̄ədəm ma masakani akada ga m̄əhasl ga wál medewel ya tanjəhad ni ti k̄əbi slimi ba. Ma gatay

ni ti àbɛlafəŋ kè Melefit do. Ahàr àdəm kagray ere ye ti Melefit awayay ni kəlavad, ti kəŋgətktivu njədə.

⁸ Ge mis ya ti tisirvu kəlavad ga məŋgətktivu njədə ni ti àbɛlay, avi njədə ana tay ga magray zlam ɛal, ay magray ere ye ti Melefit awayay ni kəlavad ti àbɛlay dal-dal, avi njədə ana mis ga magray zlam dek. Tamal magray nahkay nahəma Melefit avi sifa ana leli nihi, amələbu àna naŋ ga kaŋgay-kaŋgayani.

⁹ Ma hini ya nəhuk ni ti ma ge jiri, ahàr àdəm ku way way do mǎgəskabá àna mǎɛaruv bəlan, àjalaki ahàr cə cə ba.

¹⁰ Leli magray təwi, mǎbu makadvu àna naŋ ti adaba mǎsəra Melefit ti naŋ Bay ga sifa, nahkay mǎfəkia ahàr a. Naŋ ti ahəŋgay mis dek, ahəŋgay ahar gəɖakani ti ndam ya tafəki ahàr ke Krist ni.

¹¹ Zlam hini ya nəhukki ma ni ti cahi ana mis, hi ana tay təgray.

¹² Nak wur mba, ay ti maslanja àfəkuk aksongu adaba nak wur ba. Ahàr àdəm kəɖəfiki zlam ana ndam mǎfəki ahàr ka Yezu ni, ti təgray akada gayak ni. Ahàr àdəm kəɖəm ma sulumani, kǎnjəhad lala, kəwayay mis, kǎfəki ahàr ke Melefit lala akaba kǎnjəhad njələta ; tamal kagray nahkay ti nday day atagray akada gayak ya kəgray ni.

¹³ Jəŋgi Wakita ge Melefit ana tay kəlavad, vi njədə ana tay kəlavad, cahi zlam ana tay kəlavad duk abivoru ana moru goro.

¹⁴ Njədə ya ti *Məsuf Njələtani àvuk ga magray təwi ni ti kǎmənjaləŋ akada zlam masakani ba. Kəsəra, njədə gani nani ti ndam mahəŋgaray *pakama ge Melefit tǎdəmki ma, mək gəɖakani ga ndam mǎfəki ahàr ke Melefit tǎbəkuk ahar ga mǎvuk njədə gani.

¹⁵ Gəskabá zlam gana lala, gray təwi ni àna mǎɛaruv bəlan. Tamal kagray nahkay ti mis dek atəsər nak kǎbu kəkoru kama kama e divi ge Melefit vu.

¹⁶ Bi slimi ana ahàr gayak, bi slimi ana zlam ya ti kacahi ana mis ni daya, kǎmbrəŋ ba. Tamal kagray nahkay ti akahəŋgay ahàr gayak gayakani, akahəŋgay nday ya ti təbi slimi ana ma gayak ni daya.

5

Manjəhad ga ndam mǎfəki ahàr ka Yezu

¹ Kǎvalahaki ka zal medewel ba, hi ma àna həŋkali akada ya ti kəhi ma ana buk ni. Bəza dagwa day hi ma ana tay akada ya ti kəhi ma ana bəza ga muk ni.

² Hi ma ana wál medewel akada ya ti kəhi ma ana muk ni, bəza wal day hi ma ana tay akada ya ti kəhi ma ana bəza ga muk ni. Bay slimi ti ma gayak ya kəhi ana tay ni dek mǎbɛlafəŋ kè Melefit.

³ Fi ahàr ana wál madakway ya ti ndam gatay təbi ededīŋ ededīŋeni ni, kəzumi ɛaruv ana tay ba.

⁴ Ay tamal wal madakway naŋ àbu àna bəza gayan ahkay do ni àna bəza huɖ gayan nahəma, ahàr àdəm tǎcahay mǎhəŋgriuru ahàr a had ana ndam ga huɖ ahay gatay day. Ahàr àdəm təfi ahàr ana məŋ gatay ahkay do ni ana dedi gatay, adaba bəza dek ti təfi ahàr ana ata bəŋ gatay bilegeni kwa. Zlam nday hini ti sulumani dal-dal, tǎbɛlafəŋ kè Melefit.

⁵ Wal madakway ya ti maslanja gayan àbi, maslanja ya ti àfi ahàr ni day àbi ededīŋ ededīŋeni ni ti ajalaki ahàr ke Melefit, ahəŋgalay naŋ mǎlafat akaba mǎlavad gani do dek, awayay ti Melefit mǎjənaki naŋ.

⁶ Ay wal madakway ya ti agray zlam ya ti ahàr gayan awayay ni ti ku naŋ àna sifa nəŋgu ni kala naŋ məmətani.

⁷ Hi ma gani nani ana tay lala, ti maslanja àŋgətfəŋa zlam magudarani kǎ tay a ba simiteni.

⁸ Tamal mis àfi ahàr ana ndam gayan do ni ti àmbrəŋa Melefit a, ŋgulum maslanja ya ti àfəki ahàr ke Melefit do ni. Nəɖəmki ma hini ti ahar gəɖakani ka ndam ya təfi ahàr ana ndam ga huɖ ahay gatay gatayani do ni.

⁹ Tamal kəbəki slimi ga wal madakway ka wakita ti tǎjənaki naŋ ti, ahàr àdəm àbi àbi ti vi gayan mǎla kru kru muku, àday zal bəlan cilin.

¹⁰ Tamal kawayay mǎbəki slimi ga wal madakway ti ahàr àdəm àgra təwi sulumana, mis tǎzləbaki naŋ : ahàr àdəm àfia ahàr ana bəza gayan a lala, àgəskabá mis afa gayan a, àbaria asak ana ndam ge Melefit a, àjənakia ndam ya ti tǎcakay daliya na, zlam gayan ya àgray ni dek sulumani day kwa ti tǎbəki slimi gayan.

¹¹ Wál madakway ya ti nday bəza mba ni ti kəbəki slimi gatay ka wakita ya tǎbəki slimi ga wál madakway ni ba. Adaba tamal zawal tigia eri ana tay a ti tijikia ke divi ge *Krist a, takoru ka zawal.

¹² Nahkay ti Melefit aməgəs tay àna seriya adaba ka ya ti tǎday zawal ni ti tǎmbrəŋa ma gatay ya ti tǎdəm atəgri təwi ana ndam ge Melefit na.

¹³ Nahan ni ti, tamal tǎbəkia slimi gatay a ti təgray təwi do, tǎnjəki ka masawadani ka mahay ka mahay. Nday ndam masəfa cilin do ; tagray mbada-mbada, tǎdəgiyu a ma ge mis vu, tǎdəm ere ye ti àgəski mǎɖəmani do ni daya.

¹⁴ Nahkay zla nahəma, nawayay ti bəza wál ya ti zawal gatay tǎməta ni ti tǎru ka zawal, tǎwi bəza, tǎbi slimi ana ndam ga huɖ ahay gatay. Tamal tagray nahkay ti ndam ezir geli etisliki mǎɖəmki ma magədavani ke leli koksah.

¹⁵ Nədəm nahkay ti adaba bəza wál ndahan e kidin̄ gayay bu tujikia ke divi a ändava, təbu tadəbay divi ge *Seteni.

¹⁶ Nahkay tamal wal ya afəki ahār ka Yezu ni wál madakway təbu afa gayan̄ nahəma, ahār ədəm məfi ahār ana tay, ti ndam ga Yezu ya *təcakalavu a kəsa gani bu ni təfi ahār ana tay ba. Nahkay ndam ge Melefit ni tisliki məfi ahār ana wál madakway ya ti ndam gayay təbi ni cilin̄.

¹⁷ Nihi ti nədəmki ma ka gəđakani ga ndam ge Melefit. Nday ya ti tagray təwi lala ni ti ahār ədəm təzləbay tay mātəm ge mis ndahan̄ ni, ahar gəđakani təzləbay nday ya ti tazay njəda gayay ga məhi ma ge Melefit ana mis akaba ga macahi zlam ana mis ni.

¹⁸ Adaba əbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi : « Ka ya ti kəzləbum hay əna sla nahəma, kəwəlumikabu pakama ga macafəna nan̄ kə məzum zlam a ba. » Əbu məbəkiani nahkay hi keti : « Bay magray təwi ti ahār ədəm təvi endif gayan̄ kwa. »

¹⁹ Tamal mis bəlan̄ ədəmki ma magədavani ka gəđakani ga ndam ge Melefit ti kəgəskabu ba ; kəgəskabu ti si tamal mis cə mahkər tagray sedi gani tata kwa.

²⁰ Nday ya ti təgudara zlam a ni ti, hiki ma ana tay kə meleher ge mis dek. Tamal kagray nahkay ti nday ndahan̄ ni atagray an̄gwaz, atagudar zlam do.

²¹ Ma ya nəhuk nihi ni ti nəhuk kə meleher ge Melefit, kə meleher ga Yezu Krist, akaba kə meleher ga *məslar ge Melefit ya Melefit adaba tay a ni : nəhuk nahəma, gray zlam ya ti nəhuk ni, gri zlam ana mis dek kala-kala, kicirkaba mis a ba.

²² Tamal kawayay məfiyu mis ga magray təwi e kidin̄ ga ndam ge Melefit bu ni ti, kəgray weceweci ba. Səra man̄jəhad gayan̄ a day ; tamal sulumani ti kəbəkə *ahar gayak ka ahār gayan̄ ga məvi njəda ge Melefit. Tamal mis ndahan̄ təbu tagudar zlam ti kəhurkiyiyu ka tay ba. Bi slimi ana ahār gayak, ti kənjəhad njələta.

²³ Kisi yam yam cilin̄ ya ba ; cakay zum gəzit azuhva arməwər ga huđ gayak ni, adaba kəlavad kəbesey do.

²⁴ Magudar zlam ge mis ndahan̄ ti mis dek tipi ; ku tamal təgrafəna seriya kə tay a fan̄ ndo nəngu ni mis dek təsəra. Ay ge mis ndahan̄ ni ti ni tipivu do, si kələn̄ ga magrafəna seriya kə tay a day kwa ti mis atəsər.

²⁵ Nahkay day, zlam sulumani ge mis ya tagray ni ti mis dek tipi ; ku tamal mis tagray zlam sulumani ya mis ndahan̄ tipi do nəngu ni mis etipi, adaba zlam sulumani ti an̄gahvu koksah.

6

¹ Nday ya ti nday evidi ni dek ti ahār ədəm tawayay mahəngrioru ahār a had ana ndam ya təgur tay ni. Tamal tagray nahkay ti mis etindivi Melefit azuhva tay do, atədəm ma ge Melefit ya macahi ana mis ni zlam masakani do daya.

² Tamal ndam ya təgur tay ni nday day təfəki ahār ka Yezu ti, ahār ədəm evidi ni təgri təwi sulumani ana tay ətam ya ti akal təgri ana ndam ya təgur tay, təfəki ahār ka Yezu do ni. Ahār ədəm təgri təwi sulumani ana tay nahkay ti adaba tawayay tay azuhva məfəki ahār gayay ni. Ngay ndam ya ti təgur tay ni bəza ga mən̄ gayay, nahkay tisliki magudari təwi ana tay ti təhi ana ahār ba.

Mis ya təcahi zlam magədavani ana mis ni

Zlam nday nani ti ahār ədəm kəcahi ana mis, kəhi ana tay ti təgray.

³ Pakama ga Bay geli Yezu *Krist ti pakama ge jiri ; mis ya təfəki ahār ni dek təcahi divi gani ana mis akada ga pakama gayan̄ ya ədəm ni. Ay tamal maslan̄ nahan̄ acahi zlam ndahan̄ gərgəri akaba pakama gani nani ana mis, əgəskabu pakama ge Melefit jireni ni do nahəma,

⁴ maslan̄ gani nani akada əpi divi lala do. Azay ahār gayan̄ akada mis gəđakani, əsar zlam do simiteni, tamal əgray gejewi akaba mis do ni ti əbesey koksah ; taləgavu akaba mis əki ka pakama masakani. Tamal agray nahkay ti mis tagray solu, taləgavu, tindivi Melefit, təhənday ma ge mis,

⁵ təmbrən̄ ləgayvu gani day-day do. Ndam ya ti tagray nahkay ni ti majalay ahər gayay magədavani, təsar divi ge jiri va do. Təhi ana ahār məfəki ahār ka Yezu ti divi ga mən̄gət elimeni.

⁶ Tamal mis ədəm zlam ya ti nan̄ əbu əna nan̄ ni əslia gayan̄ a, amərvu əna nan̄ nahəma, məfəki ahār ka Yezu ni avi zlam sulumani dal-dal ededin̄.

⁷ Adaba tiweya leli a duniya va ti leli məbi əna zlam bi ; ka ya ti aməmət, amasləka a duniya ni day aməhəl zlam koksah.

⁸ Əgia nahkay ti tamal leli məbu əna zlam məzumani akaba zlam məbakabani nahəma, ahār ədəm mədəm zlam nday nani əslia geli a, məmərvu əna nan̄.

⁹ Ay nday ya ti tawayay mən̄gət elimeni nahəma, *Seteni esipet tay, aki kəmbazl ana tay ga məgəs tay, agray ti təwayay zlam əsəbay, ay zlam ya ni tawayay ni ti zlam masakani, əjənaki mis do : agudar mis, ejin̄ nan̄ simiteni sawan̄.

¹⁰ Mawayay sin̄gu ti dəgus ga zlam magədavani a duniya bu dek. Mis ndahan̄

* 5:18 Mənjay Mimbiki 25.4 akaba 1 Koren̄ 9.9 ; Meciyu 10.10 ; Lək 10.7. Ka sarta gani nani ti tabəhad hay, slasla təcəlki, hay ni azləvuvu. Melefit ədəm təcafəna slasla na ga məzum hay na ba.

tadəbay əsəbay ; nday gani tujikia ke divi ga məfəki ahər ka Yezu a, təgri daliya dal-dal ana ahər gatay, əgia akada tətəhad vu gatay əna münjic.

Sawari gərgərani ka mandav ga pakama

¹¹ Ay nak ti nak mis ge Melefit. Cuh-wafəna kə zlam nday nana. Ere ye ti ahər ədəm kadəbay ni ti nihi ; jiri, məhəngrioru ahər a had ana Melefit, məfəki ahər ka Yezu lala, mawayavani, mebeseni, manjəhadani kuđufa.

¹² Zay njəda gayak, kadvu əna məfəki ahər gayak ka Yezu, adaba kadvu gani nani ti əbəlay dal-dal. Melefit əzalay kur ga məvuk *sifa ya əndav day-day do ni ; nahkay ti bi slimi ana sifa gani lala. Kəgra sedi gana kə meleher ge mis a kay, kədəm nak mis ga Yezu ; gayak ya ti kəgray nahkay ni ti əbəlay dal-dal.

¹³ Nəhuk ma hini ti kə meleher ge Melefit, nañ ti avi sifa ana zlam dek. Nəhuk ti kə meleher ga Yezu *Krist daya, nañ ti əgra sedi a kə meleher ga Pons Pilet a ; gayan ya əgray nahkay ni ti əbəlay dal-dal. Nəhuk nahəma,

¹⁴ zlam ya ti Melefit əhuk gray ni ti gəskabə lala, ku zlam gəziteni gani day kəgudar ba, gray ti mis tənğətfuka zlam magudarana ba simiteni, duk anivoru ana vad ga Bay geli Yezu Krist ya amara ni.

¹⁵ Vad gani nani ti Melefit əfəkad, amədəfiki ana leli ka sarta ya awayay ni. Melefit ti nañ bəlan, agur zlam dek ti nañ cilin, avi məmərani ana mis ti nañ ; nañ Bay agur bəbay ndahan ni dek, nañ gədəkani agur gədəkani ndahan ni dek ;

¹⁶ anjəhad ga kanğay-kanğayani ti nañ cilin ; anjəhad a masladani bu, mis təhədəkfənjyu koksah ; maslaña ya ti əpia nañ a ni ti əbi, maslaña ya ti esliki mipi nañ ni day əbi. Mis dek təzləbay nañ, nañ əbu əna njəda ga kanğay-kanğayani. Aya nahkay !

¹⁷ Nday ya ti təbu əna elimeni a duniya bu ni ti, hi ana tay tji zlabay ba, təfəki ahər ke elimeni gatay ni ba, adaba elimeni ti amandav. Təfəki ahər ti ke Melefit, adaba Melefit ti avi zlam sulumani ana leli dal-dal, zlam sulumani ya əvi ana leli do ni ti əbi ; awayay ti məmərvi əna nañ.

¹⁸ Hi ana tay təgri zlam sulumani ana mis, zlam sulumani ya təgray ni ti mği elimeni gatay. Təvay zlam əna məbərvi bəlan, təhi ana ahər zlam gatay ni gatay gatayani cilin ba.

¹⁹ Tamal tagray nahkay ti tanğah zlam sulumani ya əndav day-day do ni, kama kama ti atəmərvi əna nañ. Zlam sulumani ya atəmərvi əna nañ ni ti sifa ya əndav day-day do ni. Sifa gani nani ti sifa ededinj ededinjəni.

²⁰ Timote wur goro ni, zlam ya ti Melefit əfukvə a ahar vu ni ti bi slimi lala. Tamal

mis taləgavu əki ka pakama masakani, tujikia ke divi ge Melefit əna nañ a ti kəgray akada gatay ni ba. Tamal mis tədəm ma magədavani, təhi ana ahər təsəra zlam a, ay təsər zlam ededinj ededinjəni do ni ti kəgray akada gatay ni ba daya.

²¹ Mis ndahan tədəm təsəra zlam a ; gatay ya tədəm nahkay ni ti tujikia ke divi ga məfəki ahər ka Yezu a əndava.

Melefit məgri sulum gayan əna kəli ti.

Wakita ga Pol ya àbikioru ana Timote ye cù ni Ere ye ti mädämki ka wakita ga Pol ya àbikioru ana Timote ye cù ni

Maslaɗa ya ti àbëki wakita hini ni ti àdafa slimi gayan a : nani Pol, zal asak ga Yezu ni (1.1). Ka sarta ya ti Pol àbëki wakita hini ni ti tàfiya nan a danɗay va keti (2.9) ; ku ndam gayan nɗngu ni tàdëba nan a dal-dal day kwa ti tàdi ahàr (1.16-17). Pol àsëra, sarta gayan enjia wudak, èndeverinaba tawi gayan a (4.6-7).

Pol àbikioru wakita hini ana Timote ti ga mævi njëda, ga mähiani àmbrəɗ tawi ya àvi ni ba, ku tamal mis ndahan tægri daliya nɗngu ni àmbrəɗ ba (2.1-13 ; 3.10-17 ; 4.1-5). Akada ga pakama gayan ya àdäm a wakita ya àbikioru ana Timote enjenjeni ni bu ni ti àdäm si Timote àhurkiviyu ka nday ya ti tagray gejewi, təcəhi zlam magədavanani ana mis kwa ni ba (2.14-26). Àdäm ka sarta ya ti duniya ara andav wudak ni ti mis atagu-darkivu zlam dal-dal, ay Timote àhurkiviyu ka tay ba (3.1-9). Awayay ti Timote acahi ma ge Melefit ana mis, àmbrəɗ ba (1.14 ; 3.14 ; 4.2).

Pol àdäm mis ndahan tàmbrəɗa nan a (1.15 ; 4.10, 14, 16). Àdäm sak cù awayay ti Timote màra afa gayan a (4.9, 21), adaba Timote ti ègia akada wur ga huɗ gayan a (1.2 ; Filip 2.22).

Ay ku tamal Pol àsëra sarta gayan enjia wudak, ku tamal mis ndahan tàmbrəɗa nan a, ku tamal nan àbu acakay daliya nɗngu ni, àmbrəɗ mäfëki ahàr gayan ka Yezu ndo ; àsëra, Yezu amahəɗgay nan ti mähuriyu a Məgur gayan vu a huɗ melefit bu (4.18). Azləbay Yezu, àmbrəɗ do.

Saga Pol

¹ Abëki wakita hini ti nu Pol, nu zal asak ga Yezu *Krist. Nigi zal asak ti ka mawayay ge Melefit, ti nahi pakama gayan ana mis. Pakama gayan ni ti nihi : Tamal tigia akada mis bəlan akaba Yezu Krist a ti amævi sifa ana tay.

² Nəbukki ti ana nak Timote. Nak ti kigia wur goro a, nawayay kur dal-dal. Bəɗ geli Melefit nday ata Bay geli Yezu Krist tægruk sulum gatay, tējənaki kur, tægroy ti kənjəhadumkabu akaba mis àna sulumani ti.

* 1:12 Ere ye ti àfuvu a ahar vu ni : mis ndahan tädäm Pol awayay adäm Ma Məweni Sulumani. Mis ndahan tädäm Pol adäm ere ye ti àfuvu a ahar vu ana Yezu ni : tamal nahkay ti Pol awayay adäm sifa gayan ahkay do ni tawi gayan ya agri ana Melefit ni.

Pol agri sasi ana Melefit, avi njëda ana Timote daya

³ Nəgri sasi ana Melefit. Melefit ti nəgri tawi àna huɗ bəlan, akada ga ata baba ya tægroy ni. Nahəɗgalay nan kəlavad, məlavad akaba məlafat gani do dek ; kəla ya ti nahəɗgalay nan nahəma nahəɗgaluk nan daya.

⁴ Ka ya ti mèdevu ni ti kitəwa, kawayay ti mèdevu do ; nahkay ti ka ya ti nahəɗgalay Melefit ni ti nəjalakuk ahàr, nawayay mipi kur. Tamal nipi kur a ti anəmərɗu dal-dal.

⁵ Nəgri sasi ana Melefit adaba nəsarıkia ahəmamam kafëki ahàr ka Yezu àna huɗ bəlan ni. Dedi gayak Ləwis akaba muk Ewnis täfëkia ahàr enji gayak a ; nəsəra, nak day kəbu kafëki ahàr akada gatay ni.

⁶ Nahkay zla nahəma, nəhuk kadvu ga magray tawi àna njëda ge Melefit ya àvuk ni. Kəsəra àvuk njëda gani nani ti ka ya ti nəbəkuk ahar ni.

⁷ Kəgray aɗɗwaz ba, adaba Melefit àvia Məsuf gayan ana leli a ; Məsuf gani nani agray ti məgray aɗɗwaz ba. Məsuf gani nani ti avi njëda ana leli dal-dal sawan. Avi njëda ana leli ti mawayavu, mabi slimi ana ahàr geli lala daya.

⁸ Ègia nahkay ti kəgray mimili ba, hi ma ga Bay geli ana mis àna njëda gayak dek. Goro ya tàfiyu nu a danɗay vu azuhva Yezu ni ti kəgray mimili àna nan ba daya. Tamal mis tægruk daliya azuhva *Ma Məweni Sulumani ga Yezu ni akada goro ya təgru ni ti gəskabu, adaba Melefit avi njëda ana leli ge məbeseni.

⁹ Melefit ti àhəɗga leli a, àzala leli a ge migi ndam gayan njəlatana. Àgray nahkay ti azuhva tawi geli ya mægri ni do ; àgray ti ka mawayay gayan, àgri sulum gayan ana leli azuhva tawi ga Yezu *Krist ya àgri ana leli ni. Kwa ka sarta ya Melefit àgraya malan a fan ndo ni Melefit àdäm aməgri ana leli nahkay.

¹⁰ Ere ye ti Melefit àdəmbiyu ahaslani amagray ni ti, nihi ti àgra. Àgray ti àna məslərbiyu Yezu Krist Bay mahəɗgay leli ni. Krist ti àgray ti kisim migi zlam masakani, àhi Ma Məweni Sulumani ana leli ti mənəgət sifa àna nan, məmət day-day ba.

¹¹ Ma Məweni Sulumani gani nani ti Mel-efit àzalay nu ti nəhioru ana mis ; nigia zal asak gayan a ga macahi ma gani ana mis a.

¹² Təgru daliya hini ti adaba nəgra tawi gana lala, ay nəgray mimili àna nan do, adaba nəfëkia ahàr ka Yezu a, nəsəra nan a lala. Nəsəra esliki məjəgay ere ye ti àfuvu a ahar vu ni duk abivoru ana vad ga manɗa gayan a. *

¹³ Kəsəra pakama ge jiri goro ya nəhuk na. Gray ere ye ti nəhuk ni : fəki ahər ka Yezu Krist lala, wayay ndam ge Krist lala daya, adaba nak kəbu akaba nañ akada mis bəlanj.

¹⁴ Melefit əvuka zlam sulumana ; bi slimi lala. *Məsuf Njəlatani əniviyu ana leli a məbərur bu ; aməvuk njədə gani.

¹⁵ Kəsəra, ndam geli ya nday ga həd Azi ni dek təmbrəna nu a. Fizel nday ata Her-mozenj day təmbrəna nu a akaba nday nda-nañ na.

¹⁶ Ay Onesifor əvua njədə sak kay, goro ya təfiyu nu a danğay vu ni ti əsi mimili ndo. Nahkay nawayay ti Bay geli məgri sulum gayanj dal-dal ; nawayay ti məgri ana ndam ga həd ahay gayanj daya.

¹⁷ Ka ya ti Onesifor əra a Rom a nahəma, əzay njədə gayanj dek ga mədəbay nu, mək ədua ahər a.

¹⁸ Nawayay ti Bay geli məgray ti Melefit məgri sulum gayanj a vad ya ti Yezu amara ni. Təwi ga Onesifor ya əgri ana leli e Efez ni dek ti kəsəra lala.

2

Za njədə gayak dek ga mədəbay Yezu

¹ Wur goro ni, nak ti zay njədə gayak dek ga mədəbay Yezu *Krist ; agrid sulum gayanj ga məjənaki kur ti Yezu Krist gani.

² A haslani ti kicia ma goro ya nəhuk na ; ma gani nani ti mis kay ticia, tagray sedi gani tata. Nahkay ti daba ndam jireni ndahanj a, cahi zlam gani ana tay ti nday day tislaki macahiani ana mis ndahanj bilegeni.

³ Tamal mis ndahanj təgruk daliya ti gəskabá akada geli na. Gri təwi ana Yezu Krist lala, gray təwi akada ga zal slewja sulumani ya ebeseş daliya ni.

⁴ Maslanja ya ti awayay magray təwi ga slewja ni ti awayay magray ere ye ti əbəlafənj kə gədəkani gayanj ni. Zal slewja əhurkiviyu ke təwi ga nday ya ti nday ndam slewja do ni koksah.

⁵ Məsəra, tamal maslanja awayay macuh-wakabani akaba mis ndahanj ti ahər ədəm məcuhway əna divi gani. Do ni ti ku tamal ənjia enji a nəngu ni atəvi zlam ka duwa gani do.

⁶ Məsəra daya, ka ya ti bay ga vədanj edi zlam ana ndam məwəsi vədanj nahəma, maslanja ya ti təvi zlam enji ni ti nañ ya ti əza njədə gayanj a dek, əwəsa vədanj a lala ni.

⁷ Ere ye ti nəhuk nihi ni ti ahər ədəm kici lala. Bay geli aməvuk njədə gayanj ti kəsər ma gani dek.

⁸ Sərki ka Yezu Krist. Nañ ti wur həd ge Devit ; əməta, mək əngəba e kisim ba. *Ma Məweni Sulumani ya nəhioru ana mis ni ti nahkay.

⁹ Təgru daliya ti azuhva Ma Məweni Sulumani gani nani ; ku məfiyu nu a danğay vu day təfiya nu a akada nəgudara zlam a. Ay pakama ge Melefit ti təfiyu a danğay vu ndo.

¹⁰ Əgia nahkay ti nefeseş daliya ya təgru ni dek azuhva ndam ge Melefit ya adaba tay a ni. Nawayay ti nday day Melefit məhəngay tay əna təwi ga Yezu Krist, nawayay ti təhəriyu a məlanj masladani ge Melefit vu, tənjəhad ga kanğay-kanğayani eslini.

¹¹ Ma ge jiri, ahər ədəm mis təgəskabu ni ti nihi :

Tamal məmət ka ahar bəlanj akaba Yezu ti amələbu əna *sifa ya əndav day-day do ni ka ahar bəlanj akaba nañ daya* ;

¹² tamal məfeseş daliya ka ahar bəlanj akaba nañ ti

aməhuriyu akaba nañ a bay gayanj vu daya ; tamal mədəm məsər nañ do ni ti

nañ day amədəm əsər leli do ;

¹³ ay ku tamal məgray ere ye ti məhibiyu amagray ni va do nəngu ni,

nañ ti amagray ere ye ti ədəmbiyu amagray ni, əmbrənj magrani do,

adaba ere ye ti ədəmbiya amagray ni ti si agray kwa ;

divi gayanj nahanj əbi simiteni.

Bay slimi ti təwi gayak ya kəgri ana Yezu ni ti mələ təwi ge jiri

¹⁴ Ma goro hini ya nədəm ni dek ti həngri ana mis lala. Hi ana tay tələgavakivu ka pakama gərgərani ba ; hi ma hini ana tay əna slimi ge Melefit. Maləgavani əkivu ka pakama gərgərani ti zlam masakani əbəlay do simiteni, ejiñ ndam ya təbi slimi ni.

¹⁵ Zay njədə gayak dek ti zlam ya kagray ni dek məbəlafənj kə Melefit. Ahər ədəm təwi gayak ya kagray ni əsuk mimili ba ; hi ma ge jiri ge Melefit ana mis əna divi gani.

¹⁶ Tamal ndam ya təsər Melefit do ni tagray gejewi ti kəhurkiviyu ba. Gatay ya tagray nahkay ni ti kəlavad tagudarkivu zlam əkivu ;

¹⁷ pakama gatay ya tədəm ni ti ejiñ mis, egi akada ambələk ya ezi, asagakivu ni. Ata Himeni nday ata Filet day təkibu ka tay :

¹⁸ nday ti tədəm mis təngəba e kisim ba əndava ; gatay ya tədəm nahkay ni ti tjişkia ke divi ge jiri a, tagray ti mis ndahanj təmbrənj məfəki ahər gatay ka Yezu.

¹⁹ Ay jiri ge Melefit ti anjəhad kanğay-kanğay ; nañ akada asak ga ahay ya təfəkada lala, adaday do ni. Zlam əbu məbəkiani ka asak ga ahay gani nani nahkay hi : « Bay Melefit əsəra ndam gayanj a.† » Əbu məbəkiani keti : « Maslanja ya ti ədəm nañ mis ga Bay Melefit lu nahəma, məmbrənj magudar zlam simiteni. »

* 2:11 Məmətani akaba Yezu ti awayay ədəmvaba məmbrənj manjəhad geli magədavani ya ahaslani ni dek. † 2:19

²⁰ A ahay ge mis gəḏakani bu ni ti zlam təbu kay ga məbəviyu zlam. Nday dek ti ga gru ahkay do ni ga evirzegena cilin do ; ndahan ge biyem ahkay do ni ge elifisl. Nday ya ti sulumani ni ti tagray təwi əna tay ga vad ga wuməri ; nday ndahan ni ti ni tagray təwi əna tay kəlavad.

²¹ Nahkay tamal maslaṇa əmbrəna zlam magədavani ya nəḏəmki ma na dek ti ěgia akada zlam məbəviyu zlam sulumani. Bay ahay ni azay, abarafəna ti miḡi *njəlatani, agray təwi əna naṇ nata. Aslamalay lala ga magray təwi əna naṇ, awayay magray təwi sulumani əna naṇ dek.

²² Zlam magədavani ya bəza dagwa tawayay magrani dal-dal ni ti kəhurkiviyyu ba. Zlam ya ti ahər əḏəm kadəbay ni ti nday hi : jiri, məfəki ahər ka Yezu lala, mawayavani, manjəhad sulumani akaba ndam ya ti tahəngalay Bay geli Yezu əna məbərurv bəlan ni.

²³ Tamal ndam muru tagray gejewi əki ka pakama masakani ti kəhurkiviyyu ba. Səra, zlam nday nani ti egi ləgayvu.

²⁴ Ay maslaṇa ya agri təwi ana Bay geli ni tələgavu ata mis ba. Ahər əḏəm manjəhad gayan məla sulumani kə meleher ge mis dek ; misliki macahi zlam ana mis ; tamal mis təbi seki ti məbesey.

²⁵ Tamal mis ndahan təḏəm ma gayan ya əḏəm ni ma ge jiri do nahəma, ahər əḏəm ac-ahi zlam ana tay əna kuḏufani. Tamal agray nahkay ti bi Melefit amagraj ti təmbatkaba majalay ahər gatay a, ni təsər divi ge jiri.

²⁶ Ndam nday nani ti *Seteni əḡasa tay əna kəmbazl gayan a, awayay ti təgray ere ye ti awayay ni. Ay tamal təmbatkaba majalay ahər gatay na, ěgia sulumana ti, atətamfəna kə kəmbazl ge Seteni na.

3

Ere ye ti amagravu ka mandav ga duniya ni

¹ Səra lala : ka ya ti duniya amandav wudək nahəma, sarta gani emiḡi zlazlada.

² Ka sarta gani nani ti mis etigi ndam eri, atawayay sinḡu, etiji zlabay, atəhi ana ahər zlam gatay ya tagray ni dek ti zlam sulumani, etindivi Melefit, atəḡəsiki ma ana ata bənj gatay do, atəgri səsı ana mis do, atəmənjalənj ka zlam *njəlatani akada zlam masakani,

³ ku ndam ga huḏ ahay gatay day atawayay do, atəmbrənj mizirey mis do, atəḏəmki ma magədavani ke mis, atagray zlam ya ti məbərurv gatay awayay ni dek atəmbrənj do, atəgri daliya ana mis kəlavad, atawayay jiri do,

⁴ atəsəkumoru mis, atəjalaki ahər ka zlam ya tagray ni do, atəhi ana ahər tətam mis ndahan dek ; atawayay zlam ya məbərurv gatay awayay ni cilin, atawayay Melefit do simiteni.

⁵ Ndam nday nani ti atəḏəm nday ndam ya təzləbay Melefit ni, ay nḡay Melefit naṇ əbu əna njəda ga məmbatikaba majalay ahər ana mis a ti atəḡəskabu va do. Ndam nday nani ti kəhurkiviyyu ka tay ba.

⁶ Mis ndahan e kidin gatay bu təbu tagosay mis, təhuriyu a ahay vu afa ge mis, tesipet wál ya təsər zlam do ni ; ěgia akada təki kəmbazl ana tay. Wál nday nani ti təbu tagudar zlam dal-dal, təjalaki ahər ka zlam gərgərani ya məbərurv gatay awayay ni cilin ;

⁷ təbu təcahay zlam kəlavad, ay təsliki məsər jiri ge Melefit koksah.

⁸ A haslani ti ata Zenes nday ata Zembres * təwaya macafəna Məwiz ga magray təwi ge Melefit a : nahkay day mis nday nani tawayay macafəna leli ga magray təwi ge jiri a ; majalay ahər gatay dek magədavani, məfəki ahər gatay ke Melefit ni ěgia zlam masakana.

⁹ Ay zlam gatay ya tagudar ni amazoru tay kama do, adaba mis dek atəsər nday ndam muru, akada ga ata Zenes nday ata Zembres ya mis təsəra nday ndam muru ni.

Kəmbərəj ere ye ti kəcahay ni ba

¹⁰ Ay nak ti kəsəra zlam ya nəcahuk na dek lala ; kəsəra manjəhad goro a, kəsəra zlam ya nawayay nagraj na, kəsəra ahəmamam nəfəki ahər ka Yezu na, kəsəra ahəmamam nəbesey zlam na, kəsəra ahəmamam nawayay mis na, kəsəra nəmbrənj təwi goro do.

¹¹ Kəsəra daliya goro ya mis təgru na akaba daliya ndahan ya nəcakay na. Daliya gani nani ti nəcakay a Antiyos, a Ikoniyum akaba e Listir ; daliya weley ya nəcakay ndo ni weley, ku nəcaka daliya emitena nəḡu ni Bay goro əhəngə nu a.

¹² Səra, ku way way do awayay manjəhadani akaba Yezu Krist akada mis bəlan, azləbay naṇ lala ti, mis atəgri daliya.

¹³ Ay ndam cuḏay akaba nday ya ti tagosay mis ni kəlavad atəgudarkivu zlam ; etijinjia mis ndahan ke divi a, nday day etijikia ke divi a.

¹⁴ Nak ti kəmbərənj zlam ya ti kəcaha, kəḡəskabá əna huḏ bəlan ni ba. Kəsəra nday ya ti təcahuk zlam na ; nahkay kəsəra zlam gani nani ti zlam ge jiri.

¹⁵ Kwa nak a wur bu ni ti kəsəra Wakita *njəlatani ge Melefit a ; wakita gani nani ti aḏəfukki divi ga majalay ahər sulumani, nahkay Melefit amahəngay kur adaba kəfəki ahər ka Yezu *Krist.

* 3:8 Ata Zenes nday ata Zembres ti, ndam Zude təḏəm nday ndam məsər zlam ga had Ezip ka sarta ge Məwiz ni (mənjay Maharana 7.11, 22).

¹⁶ Pakama ya mædi ahâr a Wakita ge Melefit ni bu ni dek ti Melefit ævi majalay ahâr gani ana mis ga mæbækiani ; pakama ge Melefit ti ajênaki leli ga mæðafiki zlam sulumani ana mis, ga madáfaki zlam magædavani ti magædavani ededîj, ga mambatikaba majalay ahâr ana mis a, akaba ga macahi divi ge jiri ana mis.

¹⁷ Melefit ævi pakama gayan ana mis ti mis gayan lu mâslamalavu lala, misliki magray tæwi sulumani weley weley do dek.

4

Hioru ma ge Melefit ana mis

¹ Ere ye ti næhuk nihi ni ti næhuk kè meleher ge Melefit ; næhuk kè meleher ga Yezu *Krist daya, nan ya ti amara magrafæja seriya kà ndam ya nday tæbu àna sifa na akaba kà ndam ya tæmata na. Næhuk ti adaba amangazlivu ana leli, amægur mis dek. Ere ye ti næhuk ni ti nihi :

² hioru ma ge Melefit ana mis. Ku mis tawayay miceni, ku tawayay do nængu ni, hi ana tay, kæmbræn ba. Hiiki ma ana tay ka zlam gatay ya tagudar ni, lægi ana tay, vi njæda ana tay. Ku tamal ticiaba zlam ya ti kacahi ana tay na dek ndo nængu ni, kèzumki bæruv ka tay ba, besa.

³ Adaba sarta nahan amara ; ka sarta gani nani ti mis ndahan atawayay ma ge jiri ya macahi ana tay ni va do. Atadabay ere ye ti mæbæruv gatay awayay ni cilij, atæzalakabu mæsis ndahan kay ga macahi ma ya tawayay miceni ni ana tay.

⁴ Atæbi slimi ana ma ge jiri va do ; atæbi slimi ana ma masakani sawan.

⁵ Ay nak ti njæhad njan-njan ; ka ya ti mis tagruk daliya ni ti besa ; hi *Ma Mæweni Sulumani ana mis kælavad. Tamal kagray nahkay ti, kægri tæwi ana Melefit akada ya adaba kur a awayay ti kægri ni.

Pol adæm ara amat wudak

⁶ Nu ti sarta goro enjia wudak. Nara nævi ahâr goro ana Melefit akada ga zum ya tabæhadî ni.

⁷ Nækadva àna tæwi goro ya någray na lala. Nèndeverinjaba tæwi ya Melefit àhu någray na dek akada ge mis ya acuhway, enjua ka mælan mædukana ni. Næmbræn mæfæki ahâr goro ka Yezu ndo simiteni.

⁸ Ku nihi Melefit àslamatuva zlam a, Bay geli amævu azuhva tæwi goro ya nègri ni ; amævu ti àna jiri gayan. Adaba Bay geli Yezu ti agrafæja seriya kè mis àna jiri a : amævu zlam ti ana nu cilij do ; amævi ti ana ndam ya tajgay mara gayan àna mæmærani ni dek daya.

Pakama ga Pol ka mandav ga wakita gayan

⁹ Zay njæda gayak dek ga marana afa goro ke wecewecena,

¹⁰ adaba Demas ti awayay zlam ga duniya, æmbræn nu a, àslaka àdoru a Tesalonik. Kreskens day àdoru ka had Galasi, Tit ti ni àdoru ka had Dalmasi.

¹¹ Maslanja ya ti nan æbu akaba nu ni ti Læk cilij. Nahkay kara nahæma zubiya Mark a ju, adaba Mark ti esliki mæjænaki nu ke tæwi ge Melefit tata.

¹² Tisik ti næslaroya nan e Efez a.

¹³ Ka ya ti næslækabiya a Truwæs afa ga Karpus a ni ti næmbræbiya mugudi goro a ; zubiya ji. Hælubiya wakita goro a daya ; wakita ya ti ga ambæl ni tagæjazzlukkubiya ahâr ba.

¹⁴ Eleksender zal gæzan ni àgrua cuday a dal-dal ; ere ye ti àgru ni ti Bay geli amatrað nan bilegeni.

¹⁵ Eleksender ti àgray ti mis tagæskabu ma geli ya mæhi ana tay ni ba simiteni ; nahkay nak day bavu slimi àna nan.

¹⁶ Ka ya ti tàgrafua seriya enjenjena, nèhængrifæn ana ndam ge seriya ni ti, maslanja ya ajênaki nu ka ma gani ni ti æbi ; mis dek tæmbræn nu a. Melefit mæmbærfænja zlam gatay ya tagray na kà tay a !

¹⁷ Ay Bay geli ajænakia nu a, àvua njæda ; nahkay nèhia ma gayan ana mis a àndava, ndam ya tæfæki ahâr do ni dek ticia. Seriya àgæs nu ndo ; àhængafænja nu kà mazlahku a.

¹⁸ Bay geli amahængafænja nu kè mis ya tagru cuday na dek ; amahængay nu ti nèhuriyu a Mægur gayan ya e melefit bu ni vu. Nan ti mis dek tæzlæbay nan ga kanggay-kanggayani ! Aya nahkay.

¹⁹ Gri sa goro ana ata Prisil nday ata Ekiles. Gri sa goro ana ndam ga hud ahay ga Onesifor daya.

²⁰ Erest ti ànjæhadia ya Korej a. Trofim ti èbesey do, næmbræbiya nan e Milet a.

²¹ Wudaka ahar kusi ti zay njæda gayak dek ga marana afa goro a.

Ata Ewbaul, Pæden, Linj, Klodiya akaba bæza ga mæn geli ndahan ni dek tægrika sa.

²² Bay geli mælæbu akaba kur, mægri sulum gayan ana kulî dek ti.

* **4:17** Ka sarta gani nani ti ndam ga Yezu ya tæwal tay àna seriya ni ti tæbi tay ana mazlahku ti tæhæpæd tay. Nahkay bi Pol awayay adæm tækad nan ndo ; ay bi awayay adæm Yezu àhængafænja nan kè Setena ahkay do ni kà ndam ezir gayan na cilij.

Wakita ga Pol ya àbikioru ana Tit ni Ere ye ti mǎdǎmki ka wakita ga Pol ya àbikioru ana Tit ni

Maslaŋa ya ti àbǎki wakita hini ni ti àdafa slimi gayan a : nani Pol, zal asak ga Yezu ni (1.1). Àbikioru ti ana Tit : Tit ti tàgrakabá tǎwi akaba Pol a (2 Koreŋ 8.16-24). Pol àwayay Tit dal-dal (2 Koreŋ 2.13 ; 7.6) ; ka sarta ya ti tàfaya Pol a danŋay ba ni ti Pol àmbǎrbu Tit ka hađ Kret ga mǎgur ndam ga Yezu ya tǎbu eslini ni (1.5). Kret ti hađ gǎđakani a huđ ga yam bu, gwar ka hađ Gres ; ka sarta ga Pol mis ndahan tǎđǎm ndam Kret ti ndam magudar zlam, nday ndam malfada daya ; ku zal Kret nahaj day àđǎm nahkay (1.12).

Pol àbikioru wakita hini ana Tit, awayay ti tǎbakabu ahàr a Nikopolis (3.12) ; àbikioru ti ga mǎđǎfiki ahǎmamam mǎgray tǎwi ya àvi ni. Pol àđǎm ku tamal ndam Kret tǎgǎskabu ma gayan do nǎŋu ni, si Tit acahi manjǎhad sulumani ana tay, alǎgi ana tay, àmbǎrǎŋ ba kwa. Pol awayay ti ndam Kret ya tǎgǎskabu Yezu ni tǎnjǎhadkabu àna sulumani (1.6-9 ; 2), tǎgǎskabu ma magǎdavani ba (1.9-16 ; 3.9-11), tǎhǎŋgriuru ahàr a hađ ana ndam ga ŋumna (3.1-2).

Ndam Kret ti tǎđǎba divi magǎdavani ya ti mǎǎruv gatay awayay na tǎtam mis ndahan ni, ay ku tamal nahkay nǎŋu ni Pol àđǎm ahaslani ti leli đek ndam magudar zlam akada gatay ni ; Melefit àhǎŋgay leli ti adaba mǎsia cicihi a cilij, do ni ti azuhva tǎwi geli ya mǎgray ni do (3.3-7).

Sa ga Pol

¹ Abǎki wakita hini ti nu Pol, nu bay mǎgri tǎwi ana Melefit, nu zal asak ga Yezu *Krist. Àslǎrbiyu nu ti nǎjǎnaki ndam ya ti Bay Melefit adaba tay a ni, ti tǎfǎki ahàr, ti tǎsǎr jiri gayan ni. Tǎsǎra ti atanjǎhad akada ge Melefit ya awayay ni,

² atasǎr atanjǎhad kanŋay-kanŋay akaba Melefit ededij. Melefit àđǎm kwa ahaslani, wudaka mǎlanj ànjǎki ni : « Anǎvi sifa ya àndav day-day do ni ana tay. » Nanj ti àsǎkad malfada day-day do.

³ Sarta gayan ya ti àfǎkad ni ènjia ti àđǎfiaba ma ga sifa gani nana ana mis a, ti tǎđǎmoru, tǎhi ana mis ndahan. Nanj Melefit Bay mahǎŋgay leli àhuva pakama nana ana nu a daya, ti nǎhiuru ana mis.

⁴ Nǎbukki, Tit. Nak ti kǎgia akada wur ga huđ goro a adaba leli cǎcǎeni mǎfǎki ahàr ka Yezu Krist. Melefit Bǎŋ geli nday ata Yezu Krist Bay mahǎŋgay leli tǎgruk sulum

gatay, tǎgray ti kǎnjǎhadumkabu akaba mis àna sulumani daya ti.

Manjǎhad ga gǎđákani ga ndam ga Yezu

⁵ Nǎmǎrbu kur e Kret ti ga maslamalakabu zlam ya ti tǎgǎjǎni ni, akaba ga madaba mis a ti tǎgi gǎđákani ga ndam ge *Krist a kasa ga hađ Kret ni bu đek, akada ya ti nǎhuk ni.

⁶ Maslaŋa ya ti egi gǎđakani ga ndam ga Yezu nahǎma, ahàr àđǎm nanj àbu maslaŋa ya tǎŋgǎtfǎŋa zlam magudarana do ni : wal gayanj bǎlan, bǎza gayanj day tǎfǎki ahàr ka Yezu. Manjǎhad ga bǎza ni day mǎla sulumani, ti mis tǎsǎr tǎbi tǎgudar zlam bi, ticiiki ma ana ata ban gatay daya.

⁷ Bay *mǎbi slimi ana ndam ga Yezu nahǎma, mǎla maslaŋa ya tǎŋgǎtfǎŋa zlam magudarana do ni, adaba tǎwi ya agray ni ti ge Melefit. Nanj nani ti àgray zlabay ba, àzum ǎruv weceweci ba, àvi vu gayan ana zum ba, àgray tereŋgiz ba, àđǎbay elimeni àna magray zlam magǎdavani ba daya.

⁸ Àgǎski nahǎma, maslaŋa gani nani mǎgǎskabu mirkwi, mǎwayay magray sulum, mǎjalay ahàr sulumani, mǎla jireni, mǎla mis ge Melefit *njǎlatani, mǎbi slimi ana ahàr gayan daya kwa.

⁹ Ahàr àđǎm mǎgǎskabá pakama jireni kala-kala akada ya ti mǎcahumi ana mis ni, àmbǎrǎŋ ba. Nahkay ti emisliki mǎvi njǎda ana mis ndahanj àna pakama sulumani nani ya acahi ana tay ni. Tamal mis tǎgǎskabu pakama sulumani hini do nahǎma, nanj gani emisliki mǎđǎfiaba ere ye ti tǎgudar na ana tay a daya.

Ndam magosay mis

¹⁰ Kadaba gǎđákani ga ndam ge *Krist nana nahkay ti adaba mis tǎbu kay tici slimi do. Tagosay mis àna pakama gatay ya tǎđǎm kwanja ni. Ndam magosay mis nani ti ahar gǎđakani ndam *Zude ya tǎđǎm ahàr àđǎm mis *tǎkeley kudǎ kwa ni.

¹¹ Ahàr àđǎm kacafǎŋa tay ga macahi zlam magudarani nani ana mis a, adaba tagudarikaba huđ ahay ana mis a. Tagray nahkay ni ti ga mǎŋgǎti zlam ana huđ gatay gatayani cilij, mimili àki ka tay bi.

¹² Zal Kret nahaj tekeđi àsǎraba ere ye ti amara magravu na ti, àđǎm : « Ndam Kret tasakad malfada kelavaf, nday akada ga zlam ge gili ndahanj ya tagray cuday ni, nday ndam masǎfa, tǎnjǎlanj ana zlam mǎzumani cilij. »

¹³ Pakama gayan ya àđǎm ni ti jiri ededij. Nahkay ti lǎgi ana tay kay kay, ti tǎfǎki ahàr ka Yezu ge jiri,

¹⁴ ti ticiiki mǎhasl ga ndam Zude ya ti tanǎhadǎ ana tay ni va ba, ti tǎbi slimi ana pakama ge mis ya tǎwayay jiri do ni va ba.

¹⁵ Tamal mis mǎǎruv gatay njǎlata kǎ meleher ge Melefit nahǎma, ere ye ti tagray ni day đek njǎlata. Ay nday ya ti mǎǎruv

gatay njalata kè meleher ge Melefit do, táfaki ahàr do ni, ere ye ti tagray ni dèk magədavani. Nahkay ere ye ti tjalaki ahàr ni dèk magədavani daya : ku ka ya ti tagudar zlam nəngu ni tğray mimili do.

¹⁶ Tədəm ahkado təsəra Melefit a, ambatakani do zlam magudarani gatay ni adafaki tay, nday tāsər Melefit do. Tagray ere ye ti Melefit àwayo do simiteni ni, ticiiki slimi ana Melefit do. Nahkay ti tisliki ka magray zlam sulumani koksah.

2

Manjəhad sulumani ga ndam ga Yezu

¹ Tit nak zla nahəma, cahi divi ge Melefit ededīn ededīneni ni ana mis.

² Hi ana zawal ya tigia medewel a ni ti tēbi slimi ana ahàr gatay, tğray zlam àna divi gani, nahkay mis atazləbay tay. Hi ana tay tādəgəzl ahàr lala ; táfaki ahàr ka Yezu àna divi gani, təmbrəŋ ba ; tawayay mis àna hud bəlan ; tēbesey daliya daya.

³ Wál medewel day, hi ana tay tğray zlam ya ti àbəlafəŋ kè Melefit ni. Təsivu ana mis ba, təvi vu gatay ana zum ba, tādəfiki magray zlam sulumani ana mis sawan.

⁴ Tamal nday təbu tagray nahkay ti atəcahi ana bəza wál ti tawayay zawal gatay akaba bəza gatay,

⁵ tēbi slimi ana ahàr gatay, tğray hala ba, tğray təwi lala a hud ahay bu, tğray zlam sulumani, ticiiki slimi ana zawal gatay. Tamal tagray nahkay ni ti maslaŋa àdəmki ma magədavani ka pakama ge Melefit koksah.

⁶ Bəza dagwa day, hi ana tay tēbi slimi ana ahàr gatay

⁷ a zlam bu dèk. Nak nakani day gray zlam sulumani, ti dagwa ndahan ni tīpi : etipia ti atagray akada gayak ni. Ka ya ti kacahi zlam ana tay nahəma, dəfiki ana tay àna məbərur bəlan, ti tğəsukki ma.

⁸ Hi pakama jireni ana tay ti tisliki minjiəsleni ba. Tamal kagray nahkay ti kəbəkimi mimili àki ka ndam ezir geli adaba təŋgət pakama magədavani ga mədəmkiani ke leli do.

⁹ Evidi day, hi ana tay ticiiki slimi ana ndam məgur tay a zlam ya tagray ni bu dèk, tğray ere ye ti àbəlafəŋ kà ndam məgur tay ni, təkeli gejewi ana tay ba.

¹⁰ Tīgifiŋa akal kà tay a ba daya. Àgəski ti tagray təwi sulumani, ti ndam məgur tay ni tēhəl tay ka ndam jireni sawan. Tamal tagray nahkay a zlam ya tagray ni bu dèk ti mis atəgəskabu pakama geli ya macahi ana tay àki ke Melefit Bay mahəŋgay leli ni àna məmərani.

Melefit àŋgazliaya sulum gayan ana mis a

¹¹ Ahàr àdəm ndam məfəki ahàr ka Yezu tğray ere ya nəhi ana tay ni, adaba Melefit

àŋgazliaya sulum gayan ana mis a, awayay ahəŋgay mis dèk.

¹² Ge Melefit ya àgri ana leli nahkay ni ti leli məsəra ahàr àdəm mğudar zlam va ba, ti zlam ga duniya ya mis tawayay ni day əgi eri ana leli va ba. A manjəhad geli a duniya bu ni ti ahàr àdəm məbumi slimi ana ahàr geli, mğrum jiri akaba zlam ya ti àbəlafəŋ kè Melefit ni kwa.

¹³ Majəgay manja ga Yezu *Krist Bay mahəŋgay leli ni, məsəruma ara anja, məfumki ahàr àna məmərani. Nan Melefit geli gədəkani, amara mangazli njəda gayan ana mis.

¹⁴ Yezu àmət a kəla geli vu ka mawayay gayan. Àgray nahkay ti, ti məhəlabə leli a zlam magudarani ba dèk, ti mīgi njəlata kè eri gayan, ti mīgi ndam gayan, ti mawayum magray zlam sulumani kəlavad daya.

¹⁵ Zlam ya ti akacahi ana mis ni ti nahkay kwa. Vi njəda ana tay ; ndam ya ti tici slimi do ni ti hivu ana tay. Hi ana tay àna njəda ge Melefit ya àvuk ni. Ku maslaŋa gatay bəlan nəngu ni àcəlkuikiyu a ahàr vu ba.

3

Məmbərəŋ manjəhad geli ya ahaslani ni

¹ Tit, ziaba azay slimi ana ndam gayak a, ti tēhəŋgioru ahàr a had ana gədəkani ga ŋgumna dèk, ticiiki ma ana tay, tələbu ndam maslamalavani ga magray təwi sulumani dèk.

² Hi ana tay təsivu ana mis ba, tələgavu akaba mis ba daya, tənja kuđufa sawan, ti mis təsər nday ndam məgri zlam sulumani ana mis dèk kəlavad.

³ Hi ana tay nahkay, adaba ahaslani leli day endisl àniviyu ana leli bi, miciiki slimi ana mis ndo, mįjikia ke divi sulumana. Zlam ya mawayay, àbəlafəŋ kè leli ni dèk ti mįgibiya akada evidi gana. Mənjəhadbiya àna cuday a, mawayabiya zlam ge mis ya əgi eri ana leli na, mis tizirabiya leli àki ka manjəhad geli magədavani na, leli day miziravabiya e kidin geli ba.

⁴ Ku tamal mğudarbiya zlam a nahkay nəngu ni, Melefit Bay mahəŋgay leli ni àŋgazliaya sulumana gayan ana mis a ti tāsər nan əbu awayay tay.

⁵ Àŋgazlay sulumani gayan ti ahəmamam ? Àhəŋga leli a. Àhəŋgay leli ti adaba leli mğribiya zlam sulumana aw ? Aha, nahkay do. Àhəŋga leli ga sulum a, adaba məsibiya cicihi a palam. Àhəŋga leli a ti, àbarafəŋa zlam magudarana kè leli a. Àgray nani àna njəda ga Məsuf gayan, nahkay miwiva mawena, mənğətuma sifa mawena daya.

⁶ Məsuf nani ti Melefit àvia ana leli a àna huđ bəlan azuhva tawi ga Yezu *Krist Bay mahəngay leli ya àgray ni.

⁷ Melefit àgray nahkay ti mənğatəm sifa ya àndav day-day do ni ; məsəra ara avi ana leli ededīn, adaba àgria sulum gayan ana leli a, nahkay mīgria ndam jireni kə eri gayan a.

⁸ Pakama hini ya nədəm ni ti jiri ededīn. Nawayay ti kəhəngri zuh, ti ndam ya ti təfəki ahər ke Melefit ni təkədvu àna magray zlam sulumani kəlavəđ. Pakama nani ti àbəlay, ajənaki mis daya.

⁹ Ma ge gejewi masakani nahəma, kəhurviyu ba. Tamal tagraki gejewi ka ndam geli ya ti ahaslani ni ti kəhurkiviyu ba. Kələgumvu ba, kihirumkivu àki ka pakama ge Melefit ya Məwiz àbəki ni ba daya. Zlam nday nani təzaya arana do, təjənaki mis do daya.

¹⁰ Maslanja ya ti agray ti ndam məfəki ahər ka Yezu ticirvu ni ti, hivu sak bəlan əngəkivu ba. Tamal əmbrən ndo nahəma, hikivu sak bəlan keti. Ay tamal ecuki va do ni ti, kawayay ma akaba nan va ba.

¹¹ Kəsəra mis tamal àgra nahkay ti èjikia ke divi ge Melefit a àndava, nan bay magudar zlam. Magudar zlam gayan ni aŋgazlavu vay-vay kə meleher ge mis, nahkay maslanja nani awəl ahər gayan gayanani.

Saga Pol

¹² Nihi nahəma nəbu nəsləroru Artemas ahkay do ni Tisik afa gayak. Ka ya ti bəlan gatayani eminjua nahəma, zəbiya njədə gayak a ga marana ti məbakabu ahər a Nikopolis. Ka nu nahəma, ahar kusi ti nawayay manjəhadbiyani eslini.

¹³ Ka ya ti ata Zenas bay ge seriya ni nday ata Apolos ataslaka afa gayak a atəsawəđoru nahəma, jənaki tay lala, ti arana əhəci tay ba.

¹⁴ Ndam geli ya təfəki ahər ka Yezu ni ahər adəm nday day təcəhay magray zlam sulumani kəlavəđ, ti təjənaki ndam ya ti zlam əhəci tay ni. Tamal tagray nahkay ti atanjəhad masakani do.

¹⁵ Ndam ya ti məbu akaba tay ni dek təgruka sa. Gri sa geli ana ndam ya təfəki ahər ka Yezu, tawayay leli ni dek. Melefit məgri sulum gayan ana kəli dek.

**Wakita ga Pol ya àbikioru
ana Filemonj ni
Ere ye ti mädämki ka
wakita ga Pol ya àbikioru
ana Filemonj ni**

Maslaṅa ya ti àbäki wakita hini ni ti àdafa slimi gayan a : nani Pol, zal asak ga Yezu ni (1, 9). Àbikioru ti ana Filemonj : Filemonj ti zal Kolos, naṅ mis gädakani ; naṅ àbu àna evidi kani. Biliṅ e kidiṅ ge evidi gayan ni bu, slimi gani Onezim, àzafəṅa zlam kà Filemonj àna akal a, mæk àcuhway, öru ka məlan ga Pol ya naṅ àbiyu ni. Eslini ti Onezim àgəskabá ma ga Yezu a, naṅ àbu agri təwi sulumani ana Pol (11 ; Onezim ana ma Gres ti awayay adəmvaba « Bay ya ti agri təwi sulumani ana mis ni. »)

Ay Onezim ti evidi ga Filemonj. Filemonj day àgəskabá Yezu a, nahkay Pol zal asak ga Yezu ni esliki məhiani ana Filemonj : « Vu evidi gayak ni. » Ay àgray nahkay ndo : àsləröru Onezim ana Filemonj (12-13). Àsləröru tay akaba Tisik bay ya ti àzoru wakita hini ni akaba wakita ya Pol àbikioru ana ndam Kolos ni (Kolos 4.7-9). Pol awayay ti Filemonj mavi Onezim ga sulum, àwayay mazafəṅana ga njəda do.

Pol ti zal asak ga Yezu, naṅ gädakani ga ndam ga Yezu. Tamal gädakani ga ndam ga Yezu awayay ehindifiṅa zlam kà maslaṅa nahaṅ a ti, Pol àdəfikia divi gani ana leli a wakita hini ba lala.

Sa ga Pol

¹ Nu Pol nu nəbu a ahay ga danṅay bu azuhva təwi ga Yezu *Krist ya nagray ni. Leli ata wur ga mən geli Timote məbukkiöru wakita hini ana nak Filemonj, nak zəba geli ya ti magray təwi bəlanjani ni.

² Məbiki ana ndam ga Yezu ya *təcakalavu a ahay bu afa gayak ni daya, ana wur ga mən geli Apliya akaba Ersip. Ersip ti naṅ akada zal slewja e təwi ge Melefit ya magrakabu ni bu.

³ Bəṅ geli Melefit nday ata Bay geli Yezu Krist təgri sulum gatay ana küli, təgray ti *kənjəhadumkabu àna sulumani ti.

⁴ Kəlavad nahəṅgalay Melefit ; nəgri səsi ti nacaluk slimi,

⁵ adaba nícia tədəm ahkado kawayay ndam ga Yezu kay, kəfəki ahàr ka Bay geli Yezu lala daya.

⁶ Leli məfəki ahàr ka Yezu ka ahar bəlanj, nahkay nahəṅgalay Melefit ti kòru àna naṅ kama kama. Ahàr àdəm kəsərkiöru zlam sulumani ya Melefit àvi ana leli ni dək. Àvi

ana leli ti adaba leli məbu ka ahar bəlanj akaba Krist.

⁷ Filemonj wur ga mmawa goro ni, təwi gayak ya kagray ni àmərua məbəröv a, adaba kawayay ndam ga Yezu dal-dal, kəvia njəda ana tay a. Kəgray nahkay ti avukivu njəda dal-dal daya.

Pol ahəṅgalay Filemonj ti mägəskabu Onezim

⁸ Nahkay zla nahəma, nawayay nahəṅgalay kur ti kəgray ere ya nəhuk ni. Nu zal asak ga Yezu *Krist, nisliki məhukani gray zlam ya àgəski ni tata,

⁹ ay ti nədəgəzl nahkay ndo, nawayay nahəṅgalay kur hojo adaba nawayay kur. Nu Pol zal medewel nəhuk ma hini ni, nihi ti nu a ahay ga danṅay bu azuhva təwi ga Yezu Krist ya nagray ni.

¹⁰ Nahəṅgalay kur, nəgruk kam-kam àki ka Onezim. Naṅ ti naṅ àbu afəki ahàr ka Yezu azuhva ma goro ya nəhi ni, nahkay əgia akada wur goro a ahalay a ahay ga danṅay ni ba.

¹¹ Ahaslani ka ya ti naṅ afa gayak ni ti àgruk təwi ga arəṅa sulumani ndo, nihi ni ti əgia agru təwi sulumani, aməgruk ana nak daya.

¹² Nawayay naṅ dal-dal, kala əgia wur ga hud'goro a. Nahkay nəslərüköru naṅ ti awər nu dal-dal.

¹³ Nihi nu nəbu a ahay ga danṅay bu azuhva goro ya nəhi *Ma Məweni Sulumani ana mis ni. Nahkay nəwaya ti mənəhadə akaba nu ga məjənəki nu a kəla gayak va.

¹⁴ Ay ti nəgəskabu naṅ nahkay do, si ka mawayay gayak kwa. Nəwayay məfəkkuk njəda ga məgru sulum do, nawayay ti kəjənəki nu ka mawayay gayak.

¹⁵ Bi Melefit àwayay ti Onezim mənəhadə a məlan nahaṅ bu guzit day kwa ti aməṅguköru, kənjəhadum ka ahar bəlanj ga kanṅay-kanṅayani.

¹⁶ Nihi ti naṅ evidi ciliṅ do, àtama evidi a, naṅ wur ga mən geli ya ti mawayay naṅ dal-dal ni. Nu Pol nawayay naṅ kay, nak Filemonj ti ni akawayay naṅ kay àtam goro ni. Akawayay naṅ ti adaba naṅ mis gayak ciliṅ do, akawayay naṅ adaba naṅ wur ga muk, àfəkia ahàr ka Yezu a akada gayak na daya.

¹⁷ Kəsəra leli ata nak ti magray təwi bəlanjani do aw ? Nahkay gəskabá naṅ a akada ya kəgəskabu nu ni.

¹⁸ Tamal ti àgudaruka zlam a ahkay do ni àzafuka zlam a nahəma, hu ti nəpəlükvü.

¹⁹ Nu Pol nəbukki pakama hini àna ahar goro : anəpəlükvü. Ay sərkia nu day nəgruka zlam sulumana, kəṅgəta *sifa ya ti àndav day-day do na azuhva nu a.

²⁰ Nahkay wur ga mmawa goro ni, kam-kam gray ere ye ti nəhuk ni àna slimi ga Bay

geli. Ndisliḡa mæbæruv ti adaba leli cecæeni
ata nak miḡia akada mis balaj akaba Krist a.

²¹ Ka ya ti næbukki wakita hini ni ti næsæra
kicuki palam. Næsæra akagraj zlam ya ti am-
atamkia ka zlam ya ti nihindifuka na daya.

²² Ka sarta ya ti Onezim amæduka ahàr a
nahæma, kaslamatuva ahay a daya, adaba
a majalay ahàr goro bu ni ti Melefit emici-
iki gekali ya kàhəḡalum nanj ni ana kàli,
nahkay amævu divi ga maḡgoni afa gekali.

Sa ga Pol

²³ Epafras nanj ya ti mæbu ata nanj a ahay
ga dangay bu azuhva ma ga Yezu *Krist ni
agruk sa.

²⁴ Mark, Aristark, Demas akaba Luk nday
ya ti magrakabu tawi ge Melefit akaba tay ni
tagruk sa daya.

²⁵ Bay geli Yezu Krist mægri sulum gayan
ana kàli ti.

Wakita ya tɔ̀bikioru ana ndam Hebri ni Ere ye ti mɔ̀dɔ̀mki ka wakita ya tɔ̀bikioru ana ndam Hebri ni

Maslaɗa ya ti àbaki wakita hini ni àdɔ̀fay slimi gayan ndo. Mis ndahaɗ tɔ̀dɔ̀m bi Pol, ay àbaki ma akada ga Pol ya àbaki ni ndo. Ku tamal nahkay nɔ̀ngu ni nday ya ti àslɔ̀rikaboru wakita ana tay ni tɔ̀sɔ̀ra nan a (13.18), nan day àsɔ̀ra Timote bay ya ti tɔ̀grakabu tɔ̀wi akaba Pol na (13.23).

Wakita hini ànjaki akada wakita ya tɔ̀slɔ̀rikaboru ana mis ni do : anjaki ti akada ga zlam ya tɔ̀cahi ana mis ni. Si gwar ka mandav gani day kwa ti mɔ̀di ahàr ana pakama ya tɔ̀baki akada ga wakita ya tɔ̀slɔ̀rikaboru ana mis ni (13). Bi tɔ̀cahi zlam ana mis, mak tɔ̀baki ka wakita ga mɔ̀slɔ̀rikaborani ana mis ndahaɗ.

Tɔ̀slɔ̀rikaboru ti ana ndam Hebri ndahaɗ, ndam Zude ya tɔ̀gɔ̀skabá Yezu a ni. Tawayay tɔ̀dɔ̀fiki ana tay Yezu ti gɔ̀dɔ̀kani àtam mɔ̀slɔ̀r ge Melefit (1), àtam Mɔ̀wiz (3 ; 4.1-13), àtam ndam maɗgalabakabu mis akaba Melefit ni dek (4.14-16 ; 5 ; 6 ; 7). Yezu day àɗgalabakabá leli akaba Melefit a, ay tɔ̀wi gayan ya àgray ni àtam tɔ̀wi ga nday ndahaɗ ni simiteni : nday ti ahàr àdɔ̀m tɔ̀haɗgri eri kɔ̀lavad, ay Yezu ti àgray sak balaɗ, èslia huya (8 ; 9 ; 10). Ka sarta ya ti tɔ̀baki wakita hini ni ti ndam maɗgalabakabu mis akaba Melefit ni tɔ̀bu tislɔ̀ji zlam ana Melefit a Zeruzalem, tɔ̀mbrɔ̀n ndo (10.11) ; tɔ̀mbrɔ̀n ti ka ya ti ndam Rom tɔ̀mbedkaba ahay gɔ̀dɔ̀kani ge Melefit a, ke vi 70 ga sarta geli ni.

Gwar ka mandav ga wakita gayan ni maslaɗa ya àbaki ni àvi njɔ̀da ana mis, àhi ana tay ku tamal tɔ̀cakay daliya nɔ̀ngu ni tɔ̀mbrɔ̀n mɔ̀faki ahàr gatay ka Yezu ba. Àzay mazavu ga ndam ge Melefit ya tɔ̀dɔ̀mki ma a Wakita ge Melefit ya ahaslani ni bu ni, àdɔ̀m tɔ̀mbrɔ̀n mɔ̀faki ahàr gatay ke Melefit ndo (11) ; àdɔ̀m ge Melefit ya atraɔ̀ ndam gayan ni àdɔ̀faki awayay tay (12.1-12). Ay sak kay a huɗ ga wakita gayan ni bu maslaɗa gani àziaba azay slimi ana mis a, àhi ana tay si tici lala, tɔ̀gɔ̀skabu ma ge Melefit kwa ; do ni ti bi atɔ̀ɗgɔ̀t sulum ge Melefit ya awayay agri ana tay ni do (2.1-4 ; 3.7-19 ; 5.11-6.12 ; 10.19-39).

Ahàr àdɔ̀m mɔ̀faki ahàr ka Yezu, mɔ̀mbrɔ̀n zlam ndahaɗ dek. Adaba Yezu ti àtam zlam ndahaɗ dek : maslaɗa ya èpia Yezu a ni ti, èpia Melefit a àndava (1.1-4).

Wur ge Melefit ti nan gɔ̀dɔ̀kani

¹ Ahaslani ti Melefit àhia ma ana ata baɗ geli a sak kay, tɔ̀haɗgri ma gani ana mis ti ndam mahɔ̀ngaray *pakama gayan ni. Tɔ̀haɗgri ma ana tay ti àna divi gɔ̀gari kay.

² Ay nihi ka sarta ga mandav ga mɔ̀lan ti Melefit àhia ma ana leli a, àhaɗgri ana leli ti Wur gayan. Ka ya ti Melefit àgraya zlam a dek ni ti, àgraya ti àna njɔ̀da ga Wur gayan ni. Melefit àfiyu nan a bay vu, nahkay amɔ̀gur zlam dek daya.

³ Melefit ti nan gɔ̀dɔ̀kani dal-dal, asladay mɔ̀lan akada ga fat ni : tamal kipia Wur gayan na ti kipia masladani ge Melefit na ; ere ye ti Melefit nan àbu àna nan ni dek ti Wur ni day nan àbu àna nan. Pakama ga Wur ya àdɔ̀m ni dek ti àna njɔ̀da dal-dal, akay mɔ̀lan dek àna njɔ̀da gani nani akada ge medikedik ya akay ahay ni. Àslamali divi ana Melefit ga mɔ̀mbrɔ̀nna zlam magu-darani ge mis a dek. Àra àslamala ti òru ànjɔ̀had a huɗ melefit bu kà ahàr ga daf ge Melefit Bay ya agur zlam dek ni, a mɔ̀lan ga gɔ̀dɔ̀kani bu.

Wur ge Melefit ti nan gɔ̀dɔ̀kani àtam mɔ̀slɔ̀r ge Melefit

⁴ Melefit àzalay nan Wur gayan ni ti, àwayay àdɔ̀fiki ana leli Wur gayan ni gɔ̀dɔ̀kani dal-dal, àtam *mɔ̀slɔ̀r ge Melefit ni. Wur ga bay ti nan gɔ̀dɔ̀kani àtam mɔ̀slɔ̀r gayan do waw ?

⁵ Melefit àhi ana Wur gayan nahkay hi :
« Nak ti wur goro, kani ti nawayay ti mis tɔ̀sɔ̀r nu buk.* »

Ma gani nani ti Melefit àhi ana way e kidin ga *mɔ̀slɔ̀r gayan ni bu nahkay way ? Àbi ! Àdɔ̀m keti :

« Kama kama ti mis atɔ̀sɔ̀r nu bɔ̀nani, nan day wur goro.† »

Ma gani nani ti àdɔ̀mki ka mɔ̀slɔ̀r gayan weley ? Àbi !

⁶ Nahkay day, ka ya ti Melefit àslɔ̀rbiyu Wur gayan balaɗ balaɗani ni a duniya vu nahama, àdɔ̀m :

« Mɔ̀slɔ̀r goro dek tɔ̀bɔ̀hadì mirdim, meleher ndiɔ̀a ndiɔ̀a ana had.‡ »

⁷ Àki ka mɔ̀slɔ̀r ge Melefit ni ti àbu mɔ̀bɔ̀kiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi :

« Mɔ̀slɔ̀r ge Melefit ti ndam mɔ̀gri tɔ̀wi ; aslɔ̀r tay, takoru akada ga amɔ̀d ya akazlay ni, ahkay do ni akada ga arɔ̀d ga aku ni.§ »

⁸ Ay àki ka Wur gayan ni ti àbu mɔ̀bɔ̀kiani nahkay hi :

« Nak ti Melefit ; kigia Bay ga kanɗay-kanɗayana.

Nak kàbu manjɔ̀hadani e kɔ̀rsi gayak bu ; kagur mɔ̀lan ge jiri gani.

* 1:5 Limis 2.7. † 1:5 2 Semiyel 7.14. ‡ 1:6 Limis 97.7 ; Mimbiki 32.43. § 1:7 Limis 104.4.

⁹ Kawayay magray jiri dal-dal; magudar zlam ti kawayay do simiteni.

Nahkay ti Melefit, Bay Melefit gayak, ahândakuka amal a ga madafakiani adaba kur e kidin ge mis ndahan ba,

awayay ti kâmervu dal-dal.* »

¹⁰ Abu mabekiani keti :
« Nak ti Bay gadakani, ka mənəki ga zlam dek ti kàgraya had a ;

kàgraya hud melefit àna ahar gayak a daya.

¹¹ Zlam gani nday nani etiji, ay nak ti akaləbu ga kanğay-kanğayani.

Zlam nday nani ti atagadavu akada ga azana midigweni ni.

¹² Ekelepekabu tay akada ya telepekabu azana ya agray tawi va do ni, adaba etigi midigweni akada ga azana ni.

Ay nak ti akambatvu do ; akaləbu ga kanğay-kanğayani.† »

¹³ Melefit àhi keti :
« Njəhadə gwar kà ahar ga daf goro a, a mələnj ga gadakani ba.

Ndam ezir gayak ti anabəhad tay kè meleher gayak

akada ga zlam ga bay ya abəki asak ni, ti kəcalki ka tay.‡ »

Ma gani nani ti Melefit àhi ana way e kidin ga məslər gayan ni bu nahkay way ? Àbi !

¹⁴ Məslər ge Melefit ti nday dek məsuf ya təgri tawi ana Melefit ni do waw ? Aslər tay ga məjenaki ndam ya ti adəm awayay mahəngay tay ni do waw ?

2

Ere ye ti Yezu àhi ana leli ni ti ahər adəm məmbrənj ba

¹ Nahkay zla nahəma, ahər adəm məjalaki ahər lala àki ka pakama ya təhi ana leli ni, məjalaki ahər mātama ya ahaslani na. Tamal məjalaki ahər nahkay do ni ti emijikia ke divi a.

² Məsəra pakama ge Melefit ya məslər gayan təhəngri ana Məwiz ni ti ma gani adəs, ma masakani do. * Ku way way do əgəskabu ma gani ndo, əciiki ma ana Melefit ndo ni ti Melefit atraə nanj ge jiri do waw ?

³ Ay leli ti təhia pakama mədəsana ana leli a atama nahən na. A pakama gani nani bu ni ti məsər ahəmamam Melefit ahəngay leli ni. Nahkay tamal məgəskabu pakama nani do ni ti Melefit amatraə leli dal-dal do waw ? Adaba pakama gani nani ti àhi ana mis enjenjeni ti Bay geli ; ndam *asak gayan ticia ma gana, mək təhəngri ana leli ti mici lala.

⁴ Melefit day adafaki ma gani nani ma ge jiri ti àna zlam magray ejep gərgəri kay ya agray ni. *Məsuf Njəlatani day əvi njədə ga magray tawi gərgarani ana mis ndahan, əvay ti ka mawayay gayan : nani day adafaki pakama ge Melefit ti ma ge jiri.

Wur ge Melefit ti wur ga mənə geli

⁵ Leli mazlapaki ka mələnj məwəni ya Melefit amagraya ni, ay Melefit afəkad ti way ga məgur mələnj gani nani way ? Afəkad ti məslər gayan aw ? Aha ! Afəkad ti mis hihirikeni.

⁶ Məsər ti adaba a Wakita ge Melefit bu ka mələnj nahən tədəm nahkay hi :

« Bay Melefit goro, mis hihirikeni ti nanj way ti kajalaki ahər di way ?

Nanj way ti kəfi ahər kwa dəni way ?

⁷ Kəfiyu nanj a mələnj ya ti əsli ga məslər gayak do ni ga balani ;

kàgra ti mīgi bay, tázləbay nanj, təhəngriuru ahər a had ;

⁸ kəfiyu nanj a bay vu ga məgur zlam dek.† »

Melefit àra əfiya nanj a bay va ga məgur zlam a dek ni ti, ere ye ti nanj əgur do ni ti àbi. Ay nihi ti nanj əbu əgur zlam dek ti leli məsəra ba fan do.

⁹ Ay məsər ti Yezu, nanj ya ti Melefit əfiyu nanj a mələnj ya ti əsli ga məslər gayan do ni ga balani ni. Melefit əgra ti mīgi bay, tázləbay nanj, təhəngriuru ahər a had ti azuhva gayan ya ti acakay daliya, əmət ni. Əmət ti a kəla ge mis vu dek ; Melefit àna sulum gayan əwayay nahkay.

¹⁰ Melefit ti əgraya zlam a dek àna ahar gayan a ; əgriaya zlam na dek ti ana ahər gayan a. Awayay ahəliyu mis kay a mələnj masladani gayan vu ti tigi bəza gayan. Bay ya ti əvi divi əna tay ti Melefit məhəngay tay ni ti Yezu, nahkay əgəski ti Melefit əgray ti Yezu mēndeverin tawi gayan lala àna daliya gayan ya acakay ni.

¹¹ Nahkay ti Yezu agray ti mis ni tigi ndam *njəlatani ge Melefit. Bay ya agray tawi gani ni akaba nday ya agri ana tay ni ti nday dek bəlanəni, Bənj gatay bəlanj. Əgia nahkay ti azalay tay bəza ga mənəni, əsi mimili do simiteni.

¹² Àhi ana Melefit :

« Anədəfiki kur ana baza ga mmawa ; anazləbay kur e kidin ge mis macakalavani bu.‡ »

¹³ Adəm :

« Nu ti anəfəki ahər ke Melefit.§ »

Adəm keti :

« Nu hi, leli akaba bəza ge Melefit ya əbu tay ni.* »

* 1:9 Limis 45.7-8. † 1:12 Limis 102.26-28. ‡ 1:13 Limis 110.1. * 2:2 Ndam Zude tədəm pakama ge Melefit ya Məwiz abəki ni ti məslər ge Melefit təhəngri. Ay mədi ahər ana pakama gani a Wakita ge Melefit bu do. † 2:8 Limis 8.5-7. ‡ 2:12 Limis 22.23. § 2:13 Izayi 8.17. * 2:13 Izayi 8.18.

¹⁴ Bəza ge Melefit ya əbi ana Yezu ni ti nday dek mis hihirikenı ; nahkay ti Yezu day əgia mis hihirikenı. Əgi mis hihirikenı ti, ti məmət ; əmət ti ga mazafəŋa njədə kə *Seteni a, adaba mis təmət ti azuhva təwi ge Seteni.

¹⁵ Mis təbu tagrafəŋa aŋgwaz kə məmətana, tagray aŋgwaz kəlavad akada ge evidi ya ti agrafəŋa aŋgwaz kə bay gayan a kəlavad ni. Ay Yezu ti əhalaba tay e evidi gani ba, ti təgrafəŋa aŋgwaz kə məmətana day-day va ba.

¹⁶ Yezu əra ti ga məjənaki *məslər ge Melefit aw ? Aha, əra ti ga məjənaki tay do. Əra ti ga məjənaki bəza huđ ga Abraham.

¹⁷ Nahkay ti ahər əđəm Yezu miđi bəlanjani akaba bəza ga mənjani, miđi akada gatay ni a zlam bu dek, adaba awayay ti miđi bay gəđakani ya aŋgalabakabu mis akaba Melefit ni ; mis təbu təsi cicihı, agray ere ye ti Melefit awayay ni dek daya. Nahkay ti əcaka daliya a kəla ge mis va, ti Melefit məmberfəŋa zlam magudarani gatay ni kə tay a ; əgi akada təgudar zlam day-day ndo.

¹⁸ Nanj ti ka ya ti təgri daliya ni ti əjikia ke divi a ndo. Nahkay ti esliki məjənaki ndam ya ti təbu tacakay daliya ni, ti tıjikia ke divi a ba.

3

Yezu ti gəđakani ətam Məwiz

¹ Bəza ga mmawa, Melefit əzala kuli a dek ge miđi ndam gayan njəlatana. Nahkay jalumki ahər ka Yezu. Nanj ti Bay ya ti Melefit əslərıbiyu ana leli, nanj zal asak gayan, nanj bay gəđakani ya aŋgalabakabu leli akaba Melefit ni. Leli məfəki ahər, məhi ana mis vay-vay nanj Bay geli.

² Melefit əra əslərıbiya Yezu ga magray təwi gani nana ti, Yezu nakanj əgray ere ye ti Melefit awayay ni dek. Əgray ti akada ge Məwiz ya əgray təwi lala e kidıŋ ga ndam ge Melefit bu dek ni.

³ Ndam ge Melefit ya Məwiz əgray təwi e kidıŋ gatay bu ni ti nday akada ahay ge Melefit ; Məwiz day nanj əkibu. Ələm ahay nani ti Yezu. Nahkay Yezu ti nanj gəđakani ətam Məwiz, adaba ahay ti mis təzləbay koksah ; təzləbay ti bay ya ələm ahay ni sawanj.

⁴ Ahay weley weley do dek ti mis ələm ; ahay ya mis ələm do ni ti əbu aw ? Ay Bay ya ti ələm zlam dek ni ti Melefit.

⁵ Məwiz ti bay məgri təwi ana Melefit e kidıŋ ga ndam ge Melefit bu, əgray ere ye ti Melefit awayay ni dek. Təwi gayan ni ti ga magrakia sedi a ka zlam ya ti Melefit amara məđəm na.

⁶ Yezu *Krist day əgray ere ye ti Melefit awayay ni dek. Ay Krist gani ti nanj Wur ga Bay ahay ni, agur ndam ga huđ ahay ni dek. Ndam ga huđ ahay gayan ni ti leli. Ay ahər

əđəm məfəki ahər lala, məmbrəŋ ba ; ahər əđəm məsər ere ye ti əđəm aməgri ana leli ni ti amagray eđeđıŋ. Tamal məgray nahkay do ni ti leli ndam ga huđ ahay gayan do.

Ahər əđəm məfəki ahər ka Yezu lala

⁷ Nahkay zla nahəma, ahər əđəm məbumi slimi ana pakama ga *Məsuf Njəlatani ya əđəm ni. Əđəm ti nahkay hi :

« Kani tamal kicəma dəŋgu ge Melefit a ti, bumi slimi lala.

Ahər gekuli əgi 6aŋ-6aŋ akada ga ata bəŋ gekuli ni ba :

ahaslani nday ti təgəsiki ma ana Melefit ndo ;

ka sarta gani nani ti təhəlfəŋa eyu kə Melefit a huđ gili ba.

⁹ Nahkay Melefit əđəm : “Ata bəŋ gekuli təhəlfua eyu a, təhəŋgalafua ma ;

ku tamal tıpia ere ye ti nəgri ana tay na

¹⁰ vi kru kru fad nəŋgu ni təgray nahkay.

Eslini nəzumkia 6ərıv ka ndam nday nana ;

nəđəm : Mis nday nani ti kəlavad majalay ahər gatay ni magədavani ;

təsər divi goro do simiteni.

¹¹ Nəzumkia 6ərıv ka tay a, nahkay ti nəmbada,

nəđəm : Enipi tay, atəhuriyu a məlanj məpəsabana goro ni vu day zla aw !”

* »

¹² Nahkay ti bumvu slimi, bəza ga mmawa ; ku way way do e kidıŋ gekuli bu əjalay ahər magədavani ba. Nday ya ti majalay ahər gatay magədavani ni ti ticiiki ma ana Melefit do, təmbrəŋ divi gayan ; lekələm ti əgravu e kidıŋ gekuli bu nahkay ba ! Kəsərıma, Melefit ti nanj Bay ga sifa !

¹³ « Kani » gani nani ti tədəm kəlavad do waw ? Nahkay grum ere ye ti təhi ana leli « Grum kani » ni kəlavad : kəlavad ku way way do e kidıŋ gekuli bu məvi njədə ana maslaŋa nahanj, do ni ti zlam ya ti egi eri ana kuli ni amagosay kuli, aməbiyu kuli a zlam magudarani vu mək ahər gekuli emiđi 6aŋ-6aŋ.

¹⁴ Leli dek ti ndam ge *Krist. Ay ahər əđəm mənıjəhad akada ya ka mənıjəki ka məfəki ahər geli ka nanj ni, məmbrəŋjum majalay ahər geli sulumani ni ba, do ni ti leli ndam gayan do.

¹⁵ Məsəra əbu məbəkiani ti nahkay hi :

« Kani tamal kicəma dəŋgu ge Melefit a ti, bumi slimi lala.

Ahər gekuli əgi 6aŋ-6aŋ akada ga ata bəŋ gekuli ni ba :

ahaslani nday ti təgəsiki ma ana Melefit ndo.† »

¹⁶ Nday ya ti ticia ma ge Melefit a, ay təgəsiki do ni ti ndamam ? Təgəsiki ma do ni

* 3:11 Limis 95.7-11. † 3:15 Limis 95.7-8.

ti nday ya ti tàdabay Mawiz, tàhəraya ka had Ezip akaba Mawiz a ni dek do waw ?

¹⁷ Nday ya ti Melefit àzumki ɓəruv ka tay vi kru kru faɗ ni ti ndamam ? Àzumki ɓəruv ti ka nday ya ti tàgudar zlam, tàmət kwanja a huɗ gili bu ni do waw ?

¹⁸ Melefit àmbaday, àɗəm atəhuriyu a mələŋ məpəsabana gayan ni vu day-day do ni àɗəmki ti ka ndamam ? Àɗəmki ti ka nday ya ti tàgəsiki ma ndo ni do waw ?

¹⁹ Nahkay məsəra tislīki məhuriyani a mələŋ məpəsabana ni vu ndo ni ti adaba tàfəki ahər ke Melefit ndo, tàmbərəŋa divi gayan na palam.

4

¹ Nahkay ti məbumvu slimi lala. Melefit àɗəm misliki məhuriyani a mələŋ məpəsabana gayan ni ba kekileŋa, ay məbumvu slimi : ahər àɗəm ku way way do e kiɗiŋ gekəli bu məhuriyu, ti maslaŋa àgəjəni ba.

² Leli ti təhia *Ma Məweni Sulumana ana leli a ; ana ata bəŋ geli ahaslani day təhia ana tay a, ay ma ya təhi ana tay ni ti àjanaki tay ndo, adaba tàgəskabu ndo, tàfəki ahər ke Melefit ndo.

³ Ay ndam ya ti təbu təhuriyu a mələŋ məpəsabana ni vu ni ti, leli ndam məfəki ahər ka Yezu ni. Àki ka ata bəŋ geli ni ti ni Melefit àɗəm ahkado :

« Nəzumkia ɓəruv ka tay a, nahkay ti nàmbada, nədəm : “Enipi tay, atəhuriyu a mələŋ məpəsabana goro ni vu day zla aw !” * »

Ay məsəra mələŋ məpəsabana ti àbu, adaba kwa ka sarta ya Melefit àgraya duniya ni ti èndeveriŋa təwi gayan a dek.

⁴ A mələŋ nahan a Wakita ge Melefit ni bu tàdəmki ma ka vad ya adaskala na, tàdəm nahkay hi : « Melefit àra èndeveriŋa təwi gayan a dek ni ti a vad adəskəla gani àpəsaba.† »

⁵ Məsəra àbu məbəkiani ka mələŋ nahan keti, Melefit àɗəm nahkay hi : « Enipia tay a, atəhuriyu a mələŋ məpəsabana goro ni vu day zla aw !‡ »

⁶ Nahkay nday ya ti Melefit àhi Ma Məweni Sulumani gani ana tay enji ni ti təhuriyu a mələŋ məpəsabana gayan ni vu ndo, adaba tàgəskabu ma gani ndo. Ègia nahkay ti məsəra mis ndahan tislīki məhuriyani tata.

⁷ Nahkay ti Melefit adaba vad nahan a, vad gani ti kani. Məsəra nahkay ti adaba sarta nahan àbu ti Devit àɗəm nahkay hi :

« Kani tamal kicuma dəŋgu ge Melefit a ti, bumi slimi lala ;

ahər gekəli ègi ɓəŋ-ɓəŋ ba.§ »

⁸ Tamal mələŋ ya ti ata bəŋ geli təhuriyu akaba Zəzəwi ni mələŋ məpəsabana edediŋena ti, akal Melefit àɗəmki ma ka vad nahan keti do.

⁹ Nahkay ti mələŋ məpəsabana nahan àbu ; mələŋ gani nani ti akada ga vad *məpəsabana ni ; mələŋ məpəsabana gani nani ti ga ndam ge Melefit.

¹⁰ Maslaŋa ya ahuriyu a mələŋ məpəsabana ge Melefit ni vu ni ti èndeveriŋa təwi gayan a dek, apəsaba akada ge Melefit ya èndeveriŋ təwi gayan dek àpəsaba ni.

¹¹ Nahkay ti ahər àɗəm məzum njəɗa geli dek ga məhuriyani a mələŋ məpəsabana ni vu ; ku way way do e kiɗiŋ geli bu èjikia ke divi a akada gatay ya tàgəsiki ma ana Melefit ndo ni ba.

¹² Pakama ge Melefit ti agray təwi àna njəɗa kay. Adafaki majalay ahər manŋgahani ge mis akaba zlam ya tàcalfəŋ do ni. Àzum àtam maslalam ya ma gani cəeni məzumani ni ; edekaba zlam ya a huɗ ge mis bu na akada ga maslalam ya tətəhad mis àna nan, ekelkaba avana akaba mələŋ majakwakabani ga vu a ni.

¹³ Ere ye ti manŋgahani, Melefit èpi do ni ti àbi ; zlam ya ti Melefit àgraya ni dek ti Melefit èpi, àsəra daya. Ere ye ti mągray ni dek ti mągray kamam ti aməhi ana Melefit.

Krist ti Bay ya ti anŋalabakabu leli akaba Melefit edediŋ edediŋeni ni

¹⁴ Leli məbu àna bay gəɗakani ya anŋalabakabu leli akaba Melefit ni, nan ti àcəloya afa ge Melefit a huɗ melefit va : bay gani nani ti Yezu Wur ge Melefit. Ègia nahkay ti ahər àɗəm məfəki ahər lala, məhi ana mis vay-vay nan Bay geli, məmbərəŋ ba.

¹⁵ Bay geli gəɗakani ya anŋalabakabu leli akaba Melefit ni ti àsəra lala ahəmamam njəɗa geli àhəca ni, adaba nan day àcaka daliya a zlam ba dek akada geli na, ay ku tamal àcaka daliya nəŋgu ni àgudar zlam ndo simiteni.

¹⁶ Nahkay zla nahəma mahəɗəkfəŋiyu kə Melefit, mągrafəŋa anŋwaz a ba adaba nan ti agri sulum gayan ana leli kəlavaf. Məsəra amasi cicihi, amagri sulum ana leli, aməjənaki leli ka ya ti macakay daliya ni.

5

Krist àsəra leli ndam gedebi

¹ Gəɗakani ya *tanŋalabakabu mis akaba Melefit ni dek ti Melefit adaba tay e kiɗiŋ ge mis ba, abiyu tay ga manŋalabakabu mis akaba nan àna məvi sədaga akaba mislinji zlam azuhva zlam magudarani ge mis ni.

² Nahkay bay gəɗakani ya anŋalabakabu mis akaba Melefit ni lu ti àsəra majalay ahər

* 4:3 Limis 95.11. † 4:4 Mənjəkiani 2.2. ‡ 4:5 Limis 95.11. § 4:7 Limis 95.7-8.

ga nday ya ti tāsər zlam do ahkay do ni tijikia ke divi a ni, adāba nañ day njəda gayan àhəca a zlam ba dək.

³ Njəda gayan àhəca ti, ahār àdām esliñj zlam ana Melefit azuhva zlam magudarani gayan gayanani day, èsliñj zlam azuhva zlam magudarani ge mis ndahanj ciliñj do.

⁴ Maslaña ya ti azay ahār gayan ti miği gəđakani ga mañgalabakabu mis akaba Melefit ni ti àbi; afiyu mis a məlanj gani nani gəđakani ni vu ti si Melefit kwa. Agray ti akada gayan ya afiyu *Aronj ahaslani ni.

⁵ Nahkay day *Krist azay ahār gayan ge miği gəđakani ga mañgalabakabu mis akaba Melefit ndo. Afiyu nañ a məlanj gani nani gəđakani ni vu ni ti Melefit. Àhi :

« Nak ti wur goro, kani ti nawayay ti mis tāsər nu buk. * »

⁶ A Wakita ge Melefit bu ka məlanj nahanj mədi ahār ana pakama ge Melefit ya àhi ni keti. Pakama gani nihi :

« Nak ti bay mañgalabakabu leli akaba mis ga kanjgay-kanjgayani akada ge Melkisedek ya àgray ahaslani ni.† »

⁷ Ka ya ti Krist nañ àbu a duniya bu ni ti àhəngala Melefit a dal-dal, àzlaha kay, ètəwīa, adāba àsəra Melefit ti esliki mahəngarabana nañ e kisim ba. Àra àhəngala Melefit a nahkay ti Melefit àgri ere ye ti àhəngalafəña ni, adāba àgəskabá ere ye ti Melefit awayay na dək.

⁸ Krist ti Wur ge Melefit, ay ku tamal nahkay nəngu ni àcaha məgəsi ki ma ana Melefit àna daliya gayan ya àcakay na.

⁹ Melefit àgray ti Krist èndeveriñjaba təwi gayan a lala. Krist àra èndeveriñjaba ni ti nañ àbu àna njəda ga mahəngay nday ya ti təgəsi ki ma ni dek; avi *sifa ya àndav day-day do ni ana tay.

¹⁰ Nahkay ti Melefit àdām Krist ti bay gəđakani ya aṅgalabakabu nañ akaba mis ni akada ge Melkisedek ya àgray ahaslani ni.

Məsərūmkivu zlam àki ka məfəki ahār geli ke Krist ni

¹¹ Àki ka pakama hini ti mawayay mazlapaki dal-dal, ay ma gani zləzladá ga madafabana, adāba lekuləm ti kicəm zlam weceweci do.

¹² Kəpəsumva a macahay zlam ba, giri-giri ti akal kacahumi zlam ana mis ndahanj, ay kekileña kisləmki do. Ahār àdām təcəhi pakama ge Melefit ya təcəhi ana mis enji ni ana kuli keti sawan ti ahəmamam ! Kəsərūm zlam weceweci do ni ti, lekuləm akada bəza ciḷ-ciḷeni, kawayum si təvi dūwa ana kuli kwa, kisləmki məzum dəf koksah ti ahəmamam !

¹³ Maslaña ya ti esi dūwa ni ti wur ndondu : maslaña gani nani ti àsərkaba pakama àki ke jiri ge Melefit a koksah.

¹⁴ Ay mis gəđakani ti ni èsi dūwa va do, azum dəf tata. Maslaña gani nani ti àsərkaba zlam sulumana akaba zlam magədavana lala, adāba àsərva àna nañ a.

6

¹ Ègia nahkay ti ahār àdām macahakivu zlam, makoru kama kama akada ge mis gəđakani ni. Ahār àdām məmbrəñjəm məhəngri zuh ana zlam ya təcəhi ana mis àki ke *Krist enji ni. Zlam nday hini ti akada asak ga ahay ya tafəkad ni; məfəkad nahanj va ba. Zlam ya təcəhi ana mis enji ni ti nday hi : pakama àki ka məmbrəñj təwi magədavani, adāba azoru mis e kisim vu; pakama àki ka məfəki ahār ke Melefit ;

² pakama àki ke divi gərgəri ga *məbaray mis ; pakama àki ka məbəki *ahar ke mis ; pakama àki ka mañgabana e kisim ba ; pakama àki ka seriya ge Melefit ya amagrafəña kè mis a, amagrafəña nahanj kà tay a va do ni.

³ Tamal Melefit avi divi gani ana leli ti aməbrəñj məhəngri zuh ana pakama nday nani ededīñj.

⁴ Aməbrəñj ti adāba tamal mis àsəra zlam nday nana mək èjikia ke divi a ti àṅgukiya ke divi koksah. Maslaña gani nani àsəra jiri ge Melefit a lala, Melefit àgria sulum gayan a, *Məsuf Njəlatani àniviyu a məbərur bu,

⁵ àsəra pakama ge Melefit ti sulumani dal-dal, àsəra njəda ya tagray təwi àna nañ ka məlanj məweni ya Melefit amagraya na.

⁶ Maslaña gani àsəra zlam nday nana dək, kəlanj gani èjikia ke divi a ti èsliki məmbatkaba majalay ahār gayan a va do simiteni. Adāba maslaña ya ti àsəra zlam nday nana dək mək àgəskabu va do nahəma, *àdarfəña Wur ge Melefit kà təndal a keti, àvia divi ana mis ndahanj ge mindivi nañ a.

⁷ Mazay mazavu gani : vədanj nahanj àbu, avər atəđkiaya dal-dal mək zlam àfətkiaya, àgra zlam a dal-dal àbəlafəñ kà ndam ya təwəs vədanj ni. Vədanj gani nani ti Melefit aməmərvi àna nañ do waw ?

⁸ Ay tamal zlam ya ti àfətkiaya ni ti adak akaba civ-civ ciliñj ti vədanj ni àbəlaj do ; Melefit ara etikwəsl wudək, kəlanj gani atəji aku, həđ gani emigi viti, àgray zlam va do.

⁹ Ndam geli ni, mawayay kuli. Ku tamal məđəma ma nahkay nəngu ni, məsəra lekuləm ti kəbūm kəđəbūm divi sulumani, Melefit ahəngay kuli.

¹⁰ Melefit ti nañ jireni ; àsəra təwi gekuli ya kəgrumi na. Kəjənumkia ndam gayan a, kəbūm kəjənumki tay nihi daya : gekuli

* 5:5 Limis 2.7. † 5:6 Limis 110.4.

ya kəgrum nahkay ni ti adafaki kawayum Melefít.

¹¹ Nihi ti mawayay ku way way do e kidíñ gekáli bu mázay njəda gayan dek, mōru kama kama. Məsəra Melefít awayay məgri sulum gayan ana leli ga kanğay-kanğayani, nahkay mawayay ti ku way way do mādəbay sulum gani nani, əmbrəñ day-đay ba.

¹² Mawayay ti kigum masəfani ba ; ere ye ti mawayay ni ti kənjəhadum akada gatay ya ti táfəki ahər ka Yezu lala, təmbrəñ ndo ni. Nday gani ti Melefít nañ əbu agri sulum ya ədəmbiya, ədəm aməgri ana ndam gayan ni ana tay.

Ere ye ti Melefít ədəm aməgri ana ndam gayan ni ti amagray ededíñ

¹³ Kəsəruma, ahaslani ti Melefít əhibiya ma ana Abraham a, əhi aməgri sulum. Ka ya ti əhi ma gani ni ti əmbada ; əmbaday ti əna ahər gayan gayanani, adaba maslanja əbi gəđakani atam nañ bi.

¹⁴ Əmbada, ədəm : « Nəgruk sulum goro dal-dal, anagray ti kəwuday dal-dal. Zlam gani nani ti amagrav u ededíñ.* »

¹⁵ Abraham əra əcia ma gana nahkay ti əgəskabá, ajəgay ere ye ti Melefít əhi aməgri ni, əmbrəñ ndo. Abraham əra əgəskabá nahkay ti Melefít əgri ere ye ti əhi aməgri ni.

¹⁶ Ka ya ti mis əmbaday ni ti, əmbaday ti əna ere ye ti atam nañ əna gəđakani ni. Əra əmbada nahkay ti ku way way do agəskabu mbaday gayan ni, təcalfəñ kə ma gani va do.

¹⁷ Nahkay day Melefít awayay adafiki ana ndam gayan ere ye ti ədəm aməgri ana tay ni dek ti aməgri ana tay ededíñ ; awayay ti təsər lala aməmbatkaba majalay ahər gayan a day-day do : nahkay ti əmbaday.

¹⁸ Melefít ədəm amagray zlam, mək əmbaday. Pakama nday nani cəeni ti avi njəda ana leli dal-dal, adaba Melefít ti əsəkad malfada do simiteni. Pakama gani əra əvia njəda ana leli a ti, məbu makoru kama kama, adaba məmbrəñja zlam ndahan a dek, məsəra Melefít aməgri ere ye ti ədəm aməgri ana leli ni ana leli.

¹⁹ Zlam gani nani ya məsəra Melefít aməgri ana leli ni ti ndiñ-ndiñ, avi njəda ana leli dal-dal. Makavu əna nañ lala, acafəñja leli ge mijikiana ke divi a. Zlam gani nani aziaba azana ga mahay ga mələñ *njələtani ge Melefít na ana leli a, məsəra leli aməhuriyu eslini. †

²⁰ Əhuriyu a mələñ gani nani vu ti Yezu ; əhuriyu enji geli, əhuriyu ti azuhva leli. Nañ

ti bay gəđakani ya anğalabakabu leli akaba Melefít ni ga kanğay-kanğayani, akada ge Melkisedek ya əgray ahaslani ni.

7

Melkisedek

¹ Melkisedek gani nani ti nañ bay Salem, nañ bay *manğalabakabu mis akaba Melefít nañ ya agavəla driñ ni. Ka fat ya ti Abraham əsləkabiya ke silik ya təgray akaba bəbay ndahan, atambiya tay a əna njəda nahəma, Melkisedek nakəñ ərəkioru, mək əgri *sulum ge Melefít.*

² A huđ ga zlam ya ti Abraham əhəlbiyu e silik ni bu ni dek ti Abraham əziaba zlam a bəlan a kurani ba ana Melkisedek a. † Enjenjeni slimi Melkisedek awayay adəmvaba ti bay jireni ; kələñ gani bay Salem ti ni awayay adəmvaba bay ya agray ti mis tənğəhadkabu əna sulumani ni.

³ Nañ ti təsər bəñani do, təsər mənəni do, ata bəñ ga bəñani day mis təsər tay do. A Wakita ge Melefít bu ni ti tədəmki ma ka vad ge miwi nañ ndo, ka vad ga məmət gayan day tədəmki ma ndo. Nañ ti akada Wur ge Melefít, adaba anğalabakabu mis akaba Melefít ga kanğay-kanğayani akada ga Wur ge Melefít ni.

⁴ Jalumki ahər ke Melkisedek, nañ ya ti Abraham əziaba zlam a bəlan a kurani ba ni. Melkisedek ti nañ gəđakani ! Abraham ti nañ bəñ ga ata bəñ geli dek, ay əhəliaba ana Melkisedek ti zlam sulumani ya tətama zlam ndahan a ni.

⁵ Ndam *manğalabakabu mis akaba Melefít kani ti nday bəza huđ ge *Levi ; e Divi ge Melefít ya Məwiz əbəki ni bu ni ti Melefít ədəm ndam *Izireyl ndahan ni təziaba zlam a bəlan a kurani ba ana tay a. Nday ya ti təhəl zlam akaba nday ya ti təziaba ni ti nday dek kə mənəñ gatay, nday ndam Izireyl ; ku tamal nday dek bəza huđ ga Abraham nəñgu ni təbu tagray nahkay.

⁶ Ay Melkisedek ti nañ wur huđ ge Levi do ; ku tamal nañ wur huđ ge Levi do nəñgu ni Abraham əziaba zlam a bəlan a kurani ba. Melefít əhibiya ana Abraham a, əhi : « Anəgruk zlam sulumani, » nahkay Abraham ti nañ gəđakani ; ay əgri sulum ge Melefít ana Abraham ti Melkisedek.

⁷ Məsəra, bay ya ti agri sulum ge Melefít ana maslanja nahəñ nahəma, bay gani nani ti nañ gəđakani atam maslanja nahəñ ni.

⁸ Kani ti nday ya ti təhəl zlam bəlan a kurani bu ni ti nday mis hihirikeni, təmət.

* 6:14 Mənjəkiani 22.16-17. † 6:19 Ahalay ti bay ya ti əbəki wakita hini ni əzay mazavu ga zlam, ədəm zlam ya ti məsəra Melefít aməgri ana leli ni ti ndiñ-ndiñ akada ga ara gəđakani, təwəlfəñ ezewəd, ma ge ezewəd nahəñ ni təwəlfəñ kə slalah ga yam, təfiyu a yam vu ga macafəñja slalah ga yam na ga masləkana ni. Məñjay Təwi 27.29. * 7:1 Salem ti slimi ge Zeruzəlem ahaslani. Ana ma *Hebri ti slimi gani təzavu ata « Shalom. » « Shalom » ti awayay adəmvaba manğəhadkabanani sulumani. † 7:2 Məñjay Mənjəkiani 14.17-20.

Ay a Wakita ge Melefif bu tãdãm bay ya ti àhàl zlam bəlan̄ a kurani bu ya Abraham àbi ni ti àmèt do.

⁹ Misliki mädəmani nahkay hi : ka ya ti tãvi zlam bəlan̄ a huđ ga kurani bu ana bəza huđ ge Levi ni ti kala tãvi ti ana Levi Leveni. Ay Levi day kala àvia zlam bəlan̄ a huđ ga kurani ba ana Melkisedek a, adaba Abraham ti nan̄ bənj ge Levi ;

¹⁰ ka ya ti Abraham àbi zlam ana Melkisedek ni ti Levi wur huđ gayan̄ ni nan̄ àvu a vu ga bənjani Abraham bu.

Krist ti anjalabakabu mis akaba Melefif akada ge Melkisedek ni

¹¹ Tãwi ga bəza huđ ge Levi ya tagray ga *manjalabakabu mis akaba Melefif ni ti Melefif àdãm tãgri ana ndam *Izireyel, àbu mabəkiani e *Divi gayan̄ ya àdãfiki ana Məwiz ni bu ni. Ku tamal nahkay nən̄gu ni, tãwi gatay ni èndeverin̄ ere ye ti Melefif awayay magrani ni lala do. Tamal endeverin̄ lala ti bay nahan̄ ya anjalabakabu mis akaba Melefif ni àra ti kamam ? Maslan̄a gani nani ti anjalabakabu mis akaba Melefif akada ga *Arənj ni do ; nan̄ ti anjalabakabu mis akaba Melefif akada ge Melkisedek ni.

¹² Tamal Melefif àmbatkaba divi ga manjalabakabu mis akaba nan̄ na ti, mäsəra àmbatkaba Divi gayan̄ ya àbu mabəkiani a Wakita gayan̄ ni bu ni daya.

¹³ Ay nihi ti Bay ya tãdãmki ma a Wakita ge Melefif bu ni ti Bay geli. Nan̄ ti ge dini ge Levi do ; maslan̄a ge dini gayan̄ day-day àgray tãwi ga manjalabakabu mis akaba Melefif ndo.

¹⁴ Mäsəra Bay geli ti ge dini ga Zuda. Ndam ge dini ga Zuda ti n̄gay tãgray tãwi ga manjalabakabu mis akaba Melefif ti Məwiz àdãm ndo simiteni.

¹⁵ Ere ye ti adafiki zlam gani nani eded̄in̄eni ni ti nihi : bay nahan̄ àra ga manjalabakabu mis akaba Melefif a, ay anjalabakabu mis akaba Melefif ti akada ge Melkisedek ni.

¹⁶ Maslan̄a gani nani ti tãfiyu àna Divi ya àbu mabəkiani a wakita ge Məwiz bu ni ndo : Divi gani nani ti tãbiki ana mis hihirikeni. Tãfiyu maslan̄a gani nani ti adaba nan̄ àbu àna njədə dal-dal, àmèt day-day do.

¹⁷ Àbu mabəkiani a Wakita ge Melefif bu nahkay hi : Melefif àdãm :

« Nak ti bay manjalabakabu leli akaba mis ga kan̄gay-kan̄gayani akada ge Melkisedek ya àgray ahaslani ni. † »

¹⁸ Nahkay ti Melefif àmbrəna Divi gayan̄ nahan̄ ya àdãfiki ana Məwiz ahaslani na, adaba Divi gani nani ti njədə gani àhəca ga magray ere ye ti Melefif àwayay magrani na.

¹⁹ Divi ge Melefif ya àbu mabəkiani a wakita ge Məwiz ni bu ni ti èndeverin̄ ere

ye ti Melefif awayay ni lala do. Ègia nahkay ti Melefif àvia divi nahan̄ ana leli ga mahədakfənjana àtam ya ahaslani na. Divi gani nani ti mäsəra ajənaki leli eded̄in̄.

²⁰ Mäsəra ajənaki leli eded̄in̄ ti adaba ka ya ti Melefif àfiyu Wur gayan̄ ga manjalabakabu mis akaba nan̄ ni ti àmbada. Ay nday ndahan̄ ni ti ni, àbiyu tay ti àmbaday ndo.

²¹ Ka ya ti Melefif àfiyu Wur gayan̄ ni ti àmbaday ; àbu mabəkiani a Wakita ge Melefif ni bu nahkay hi :

« Bay Melefif àmbada, àdãm :

“Nak ti bay manjalabakabu leli akaba mis ga kan̄gay-kan̄gayani.”

Aməmbatkaba majalay ahàr gayan̄ gani nana day-day do. † »

²² Melefif àra àmbada nahkay ti àwəlkabá pakama gayan̄ akaba geli a keti. Gayan̄ ya àgray nahkay ni ti àtam ya àwəlkabu pakama gayan̄ akaba ge mis ahaslani ni. Mäsəra àtam ya ahaslani ni ti adaba bay ya ti adãfiki ana leli Melefif amagray ere ye ti àdãm amagray ni eded̄in̄ ni ti Yezu.

²³ Nahkay day, nday ndahan̄ ya tanjalabakabu mis akaba Melefif ni ti nday kay, adaba nday ti tãpəs do, tãmət.

²⁴ Ay Yezu ti apəs, nan̄ àbu àna sifa, àmèt day-day do ; amanjalabakabu mis akaba Melefif ga kan̄gay-kan̄gayani.

²⁵ Nahkay ti nday ya ti tahədakfənjiyu kè Melefif azuhva ga Yezu ya anjalabakabu tay akaba nan̄ ni ti, Yezu esliki mahəngay tay. Àmbrənj mahəngay tay day-day do, adaba nan̄ àbu àna sifa ga kan̄gay-kan̄gayani, nan̄ àbu ahəngali Melefif ana tay kəlavad.

²⁶ Bay gədakani ya àgəsiki ga manjalabakabu leli akaba Melefif ni ti Yezu. Nan̄ ti njələta, àgudar zlam do simiteni, nan̄ mis sulumani, àgray zlam akada ga ndam magudar zlam ni do, Melefif àzoru nan̄ drin̄ agavəla.

²⁷ Nday gədakani ndahan̄ ya tanjalabakabu mis akaba Melefif ni ti, ahàr àdãm kəlavad t̄islin̄i zlam ana Melefif azuhva zlam magudarani gatay ni day kwa ti t̄islin̄i zlam azuhva zlam magudarani ge mis ndahan̄ ni. Ay Yezu ti ni anjalabakabu leli akaba Melefif ti nahkay do. Nan̄ ti àvi ahàr gayan̄ ana Melefif, àgəskabu ti tãkadfənj nan̄ kà təndal. Àgray nahkay ti sak bəlan̄, amagrakivu va do.

²⁸ E Divi ge Melefif ya Məwiz àbəkini bu ni ni ti Melefif àdãm mis hihirikeni tanjalabakabu mis akaba nan̄, ay nday gani nani ti njədə gatay àhəca ga magray ere ye ti Melefif àwayay na. Nahkay kələnj gani Melefif àdãm pakama nahan̄, àmbaday. Àna mbaday gani nani ti àfiyu Wur gayan̄ ga manjalabakabu mis akaba nan̄ ; Wur gayan̄ gani nani ti nan̄

àbu ga kanḡay-kanḡayani, èndeverin̄aba ere ye ti Melefit awayay na àndava.

8

Melefit àwàlkabá pakama gayan̄ akaba geli àna Krist a

¹ Ere ye ti ahàr àdàm māsər lala ni ti nihi : Bay gəḡakani ya *anḡalabakabu leli akaba Melefit ni ti àbu. Nan̄ ti òru ànjəhad̄ a huḡ melefit bu, kà gəvay ge kərsi ge Melefit. Ànjəhad̄ ti kà ahar ga ḡaf ge Melefit, a məlan̄ ga gəḡakani bu.

² Agray təwi ga manḡalabakabu mis akaba Melefit ti a məlan̄ *njəlatani ge Melefit bu. Məlan̄ *njəlatani gani nani ti ahay *miviveni ya mis hihirikeni tivicey ka sarta ge Məwiz ni do : àləm ti Bay Melefit Melefiteni ; məlan̄ gani nani ti məlan̄ njəlatani ge Melefit edefin̄.

³ Gəḡakani ga ndam manḡalabakabu mis akaba Melefit ni lu ti təfiyu nan̄ ga məvi sədaga ana Melefit akaba mislin̄i zlam azuhva zlam magudarani ge mis. Ègia nahkay ti bay gəḡakani ya anḡalabakabu leli akaba Melefit ni ahàr àdàm nan̄ day məvi sədaga ana Melefit.

⁴ Tamal nan̄ àləbu a duniya bu ni ti akal nan̄ ègi bay manḡalabakabu mis akaba Melefit do, adaba ndam manḡalabakabu mis akaba Melefit təbu, təbiyu tay àna *Divi ge Melefit ya àbu məbəkiani a wakita ge Məwiz ni bu ni.

⁵ Ay ndam manḡalabakabu mis akaba Melefit nday nani ti, məlan̄ njəlatani ya tagraviyu təwi gatay ni ti e melefit bu do. Məlan̄ gatay ni ti tələm ka mazavu ga məlan̄ njəlatani ya a huḡ melefit bu ni cilin̄. Nahkay ka ya ti Məwiz àwayay evicey ahay njəlatani ni ti Melefit àhi ahkado : « Ci day, ahàr àdàm kəgray dek akada ahay ya ti nədəfukki ka ya ti nak ka ahàr ga həma ni.* »

⁶ Ay nihi ti təwi ga Yezu ti gərgəri akaba gatay ndahan̄ ni simiteni. Melefit awəlkabu pakama gayan̄ məweni akaba geli, awəlkabu ti àna təwi ga Yezu ; pakama ya *awəlkabu nihi ni ti àtam ya ahaslani ni, adaba ere gani ya ti Melefit àdàm aməgri ana leli ni ti àtam ere ye ti àdəm ahaslani amagray ni simiteni.

⁷ Nahkay ti pakama ge Melefit ya awəlkabu akaba geli ahaslani ni ti àrakaboru ndo. Do ni ti, akal Melefit awəlkabu pakama nahaj akaba geli do.

⁸ Ay àwəlkabá pakama nahaj na akaba geli edefin̄ a. Àlègi ana ndam gayan̄, àdəm nahkay hi :

« Cəm day, nu Bay Melefit nəhi ma ana kəli.

Sarta nahaj àbu ara ; ka sarta gani nani ti anəwəlkabu pakama məweni akaba ga ndam goro, ndam *Izireyel akaba ndam *Zəde ni dek.

⁹ Pakama ya anəwəlkabu akaba gatay ni ti gərgəri akaba pakama ya nəwəlkabu akaba ga ata baj gatay ahaslani ka ya ti nədəfəḡa ahar ka tay a, nəhəlaya tay ka had̄ Ezip a ni.

Anəwəlkabu pakama nahaj akaba gatay ti adaba nday ndayani àna ahàr gatay təmbərəḡ pakama goro

ya nəwəlkabu akaba gatay ahaslani ni, nahkay ti nu day nəmbrəḡ tay.

Nəhi ma hini ana kəli ti nu Bay Melefit.

¹⁰ Pakama məweni ya anəwəlkabu akaba ga ndam Izireyel

ka sarta gani nani ya amara ni ti nahkay hi : Anagray ti təjalaki ahàr ke Divi goro kəlavad̄, kala àbu məbəkiani a məbərurv gatay bu.

Enigi Bay Melefit gatay, nday day etigi ndam goro.

Nəhi ma hini ana kəli ni ti nu Bay Melefit.

¹¹ “Sər Bay Melefit” ti maslan̄a aməhi ana maslan̄a nahaj e kidin̄ gatay bu do simiteni.

Ku ana ndam ga kəsa gatay, ku ana bəza ga mən̄ gatay nənḡu ni atəhi ana tay do.

Adaba ku way way do e kidin̄ gatay bu aməsər nu,

ku wur gəziteni, ku mis gəḡakani aməsər nu.

¹² Anəmbarfəḡa zlam magudarani gatay na kà tay a ;

zlam gatay ya ti təgray, àḡəlafu do ni ti anəjalaki ahàr va do simiteni.† »

¹³ Ma ge Melefit hini ya àdəm ni ti àdəmki ka məwəlkabu pakama məweni. Gayan̄ ya àdəm nahkay ni ti adafaki məwəlkabu pakama ya ahaslani ni ti midigweni. Ay zlam ya ègia midigwena, àgray təwi va do ni ti atəmbərəḡ, amələbi va bi.

9

Təwi ga manḡalabakabu mis akaba Melefit ya təgray ahaslani ni

¹ Ka ya ti Melefit *awəlkabu pakama gayan̄ akaba ga ndam *Izireyel ahaslani ni ti àdəfiki divi gayan̄ ana tay ga *manḡalabakabu mis akaba nan̄ a ahay gayan̄ bu. Ahay gani nani ti ka had̄.*

² Ahay gani nani ti huḡ gani mekelkabana àna azana. Məlan̄ ye enjenjeni nahəma, təzalay məlan̄ *njəlatani ; eslini ti təbəhad̄ məlan̄ məbəhad̄ki *cəḡel akaba tabel ga məbəhad̄iki *dipeḡ ana Melefit. †

* 8:5 Mahərana 25.40. † 8:12 Zeremi 31.31-34. * 9:1 Tədəmki ma hini ti ka ahay ge Melefit ya təgray a huḡ gili bu ka sarta ge Məwiz, təsawad̄ay àna nan̄ ni. Manḡay Mahərana 26.1-30. † 9:2 Mənḡay Mahərana 25.23-40. ‡ 9:4 Mənḡay

Mahərana 30.1-6. § 9:4 Manḡay Mahərana 25.10-16.

³ Məlanj ye cə kama ga azana ni ti təzalay məlanj nǝlətani àtam ndahanj ni dək. Kələnj ga azana nahəma,

⁴ táfəkad zlam ga gru ya tazəbaki haf ya ezi àcar ni, † táfəkad *sahar daya. § Sahar gani nani ti məbəki gru dək ; a huđ gani bu ni ti zlam təvu mahkər : halaf ga gru akaba *man a huđ gani bu ; aday ga *Aronj ya àbay vay-vay ni, * akaba akur cə. Akur nday nani ti ma ge Melefit àki məbəkiani. Nahkay sahar gani nani ti təzalay *sahar ge Melefit ya adafaki àwəlkabu pakama gayanj akaba ge mis ni.

⁵ Ke erma ga sahar ni təbəki mimiz ti Melefit məmbərfənjə zlam ge mis ya təgudar ka məsar gatay do na ; ka ahər ga sahar ni təgraya mazavu ge Serəbej † a cə ; tǝpađki kǝpasla gatay ke erma ni. Serəbej nday nani ti tədafaki Melefit nañ àbu a məlanj gani nani bu àna njəđa gayanj dək. Ay ti nəhiaba ma gana dək ana kəli a nihi fañ do.

⁶ Təra təslamala zlam na dək nahkay ti ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni təhuriyu a məlanj ye enjenjeni ni vu kəlavad ga magray təwi gatay.

⁷ Ay a məlanj ye cə ni vu ni ti bay gəđakani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ahuriyu ciliñ. Ahuriyu ti sak bəlanj a dəzani bu ; àhuriya ti ahər àdəm abiaya mimiz ana Melefit a azuhva zlam gayanj ya àgudar ka məsar gayanj do ni akaba azuhva zlam ge mis ndahanj ya təgudar ka məsar gatay do ni.

⁸ Àna zlam nday nani ti *Məsuf Nǝlətani adafaki ka ya ti məlanj ye enjenjeni àbu mba ni ti divi ga məhuriyani a məlanj *nǝlətani ge Melefit ni vu àbi fañ bi.

⁹ Zlam gani nday nani təzavu akaba ga sarta hini : mis takoru afa ge Melefit, təgri sədaga, təvi zlam ana ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni ti tǝliñji azuhva zlam magudarani gatay ni, ay ku tamal nahkay nəŋju ni majalay ahər gatay dək nǝlətata do, nahkay zlam gatay ya tagray ni èsliki mendeveerij ere ye ti Melefit awayay ni do.

¹⁰ Zlam gani nani dək ya tagray ni ti ma àki ka zlam məzumani, ka zlam miseni akaba ka baray gərgərani. Nani ti təwi ge mis hihirikeni ya tagray ni ciliñ ; Melefit agəskabu hayanj, duk abivoru ana vad ya aməmbatkaba ni.

Àna mimiz ge Krist ti Melefit àwəlkabu pakama məweni akaba ge mis

¹¹ Ay nihi ti *Krist àra. Nañ ti Bay gəđakani ya aŋgalabakabu mis akaba Melefit ni, ku nihi nañ àbu agri zlam sulumani ge Melefit ana

leli. Àhuriya a ahay ge Melefit va ; ay ahay gani nani ti gəđakani àtam ya ka had ni, aranjə magədəvani àki bi. Ahay nani ti mis hihirikeni àləm do ; nahkay ahay gani nani ti a duniya bu do.

¹² Àra àhuriya a ahay gani nani va ti àhuriyu a məlanj *nǝlətani ge Melefit ni vu. Àhuriyu ti àna mimiz ga vugul akaba ga bəza sla ya tǝliñji ana Melefit ni do ; àhuriyu ti àna mimiz gayanj ya àŋgəzaya ka ya ti àmət kə təndal ni. Àmət nahkay ti, àhəŋga leli a ga kaŋgay-kaŋgayana àndava, àhuriyu a məlanj *nǝlətani ge Melefit ni vu sak bəlanj ti èslija.

¹³ Ka ya ti mis àgudara zlam a, ègia nañ nǝlətata kə eri ge Melefit do nahəma, ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni tiguceki mimiz ga vugul akaba ga kokur, təbəki viti ga sla walani daya. Nahkay vu gayanj egi nǝlətata kə eri ge Melefit.

¹⁴ Mimiz ge Krist ti àtam mimiz ga zlam ga ganaw sak kay do waw ? Krist ti àgudar zlam do simiteni, ay àvi ahər gayanj ana Melefit ti tǝkad nañ ; àgray nahkay ti àna njəđa ga *Məsuf ge Melefit ; Məsuf gani nani ti nañ àbu ga kaŋgay-kaŋgayani. Krist àvia ahər gayanj ana Melefit a nahkay ti, àgray ti ku majalay ahər geli day miği nǝlətani ; nahkay ti məgray zlam ya azoru leli e kisim vu ni va ba ; məgri təwi ti ana Melefit. Melefit ti nañ Bay ga sifa !

¹⁵ Ègia nahkay ti Melefit *àwəlkabu pakama gayanj məweni akaba ge mis ; àwəlkabu ti àna təwi ge Krist. Àwəlkabu ti ndam ya ti azalay tay ni tǝŋgət zlam sulumani ya àdəm aməgri ana tay ni ; zlam nday nani ti atələbu ga kaŋgay-kaŋgayani. Melefit aməgri ana tay nahkay ti azuhva kisim ge Krist, adaba àna kisim gayanj ni ti àpəla zlam ge mis ya təgudar ka sarta ya Melefit àwəlkabu pakama məweni akaba gatay fañ ndo ni.

¹⁶ Nahkay day, bi mis nahanj wuđaka amət ti àdəm ahəmamam ndam gayanj tədevu zlam gayanj ni. † Ay tamal maslanjə gani àmət fañ ndo ni ti ndam gani tǝsliki medevu zlam gayanj ni do.

¹⁷ Nahkay tamal àmət fañ ndo ni ti ma gayanj ya àdəm ni masakani hayanj. Ka ya ti maslanjə gani nañ àbu àna sifa mba ni ti mis tədey zlam gayanj ni fañ do.

¹⁸ Pakama ge Melefit ya awəlkabu akaba ge mis ni day nahkay. Ka ya ti àwəlkabu pakama gayanj enjenjeni akaba ge mis ni ti tǝkad zlam, tigucey mimiz gani.

* 9:4 Mənjay Macalani 17.23. † 9:5 Serəbej ti zlam àna sifa ya təjəgay məlanj nǝlətani ni, kǝpasla tǝfañ kə tay. Nday *məslər ge Melefit do. Mənjay Məhərana 25.18-20. ‡ 9:16 Àna ma Gres ya təbəki ahalay ni ti tǝdəm « diateke. » Ma gani nani ti awayay adəmvaba məwəlkabu pakama, awayay adəmvaba pakama ge mis ya àdəm ahəmamam tədey zlam gayanj ka ya ti àmət ni daya ; ma gani bəlanj. Nahkay təgurbabu zlam nday nani cəeni, tǝdəm tamal zlam ahkay do ni mis àmət fañ ndo ni ti tədi slimi ana pakama gani do.

¹⁹ Ka ya ti Mawiz èjenggey *Divi ge Melefit dek kè meleher ge mis nahama, àgray akada ge Melefit ya àhi ni : àzay mimiz ga vugul akaba ga bəza sla, àcakhiviyu yam, àzay engac ga zlam ga gənanw ndizeni, àwəlki ka aday, àtəliyē e mimiz ni vu juḅ mək ègucēki ka Wakita ge Melefit ni ; ègucēki ke mis ni dek daya.

²⁰ Àdəm : « Mimiz hini ti Melefit awəlka bu pakama gayan akaba gekuli àna nanj ; àdəm gəsumkabu pakama gayan ni dek kwa. § »

²¹ Ègucēki mimiz ni ka ahay ge Melefit akaba ka zlam ya təvu a ahay ni bu, tagray təwi àna tay ni dek daya.

²² Nahkay ti Melefit àdəm e Divi gayan ni bu, ku mam day mam tīgucēki mimiz day ti egi njələta. Ere ye ti tīgucēki mimiz do ni ti àbi kay bi. Tamal tábaya mimiz a ndo ni ti Melefit àmbərfəña zlam magudarani ge mis ni kà tay a do simiteni.

Krist ti àvi ahàr gayan ana Melefit azuhva zlam magudarani ge mis

²³ Nahkay zla nahəma, zlam nday nani ya ka had ni ti mazavu ga zlam ya a hud melefit bu ni cilinj, ay ku tamal nahkay nəngu ni ahàr àdəm tigi njələta àna mimiz ya tīgucēki ka tay ni. Nahkay day, tamal leli mawayay mahədakfəñjiyu kà zlam zlamani ya e melefit bu ni ti ahàr àdəm tábaya mimiz sulumana àtama ga zlam ga gənanw na.

²⁴ Ahay ge Melefit ya *Krist àhuriyu ni ti mis tələm do. Ahay ge Melefit ya mis tələm ni ti mazavu ga mələnj *njələtani ya a hud melefit bu ni cilinj, Krist àhuriyu ti a hud melefit vu ; ku nihi nanj àbu eslini kè meleher ge Melefit ga məjənaki leli.

²⁵ Gədəkani ga ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ti ahuriyu a mələnj *njələtani ge Melefit ya mis tələm ni vu sak bəlanj a dəzani bu ; ahuriyu ti àna mimiz gayan gayanani do. Ay Krist ti àgray nahkay ndo ; àvi ahàr gayan ana Melefit sak kay ndo.

²⁶ Nahkay do ni ti kwa ka mənəjki ga duniya akal Krist acakay daliya sak kay, ay àgray nahkay ndo. Acakay daliya ti sak bəlanj, kələnj gani amacakay va do ; acakay ti ga madafakiani duniya ara andav wudak. Àra ti ga məvi ahàr gayan ana Melefit ti magudar zlam ge mis ni mələbi va bi.

²⁷ Mis hihirikeni lu amət sak bəlanj cilinj, kələnj gani Melefit amagrafəña seriya.

²⁸ Nahkay day Krist àvi ahàr gayan ana Melefit ti sak bəlanj ; àgray nahkay ti, ti Melefit àmbərfəña zlam magudarani ge mis a kay. Ay a vad nahanj ti Krist amanja. Amanja ti azuhva zlam magudarani va do ; amanja ti ga mahəngay ndam gayan ya tajgay nanj ni.

10

¹ *Divi ge Melefit ya Mawiz àbaki ka wakita gayan ni ti mazavu ga zlam sulumani ya Melefit amagri ana leli ni ; Divi gani àdəfiki zlam sulumani ge Melefit ni ana leli lala do. Adaba mam, kilevi təbu takoru kè meleher ge Melefit, tislīnj zlam kilevi, təmbəranj day-day do ; ay zlam nday nani ya tagray ni ti èndeverinj ere ye ti Melefit awayay ni dek do.

² Tamal ti endeveinj ere ye ti Melefit awayay ni ti, akal təmbəranj mislinj zlam ana Melefit, adaba giri-giri ti ndam ya ti Melefit àmbərfəña zlam magudarani gatay ni kà tay a ni ti akal təsər tīgja njələtana kè eri ge Melefit a àndava, zlam magudarani gatay àbi va bi. Ay təgray nahkay do ; təbu tislīnj zlam kekilenja.

³ Təbu tislīnj zlam ana Melefit kilevi ti, agray ti təjalaki ahàr kilevi ka magudar zlam gatay, təsəra nday ndam magudar zlam kekilenja.

⁴ Nahkay ti məsəra mimiz ga kokur akaba ga vugul ti àgray ti Melefit məmbərfəña zlam magudarani ge mis na kà tay a koksah.

⁵ Nahkay zla nahama, ka ya ti *Krist àra a duniya va ni ti àhi ana Melefit ahkado : « Zlam ge mis ya tislīnjək ni akaba sədaga gatay ya təgruk ni ti kəwayay do, kəgra ti tiwi nu sawanj.

⁶ Zlam ge mis ya tislīnjək ahkay do ni ya teviyekək azuhva zlam magudarani gatay ni ti àbəlafuk do.

⁷ Nahkay nədəm : Bay Melefit goro, nu hi, nu ka ahàr divi, nakoru ti ga magray ere ye ti kawayay ni. Bay ya ti tədəmkī ma a hud ga wakita gayak ni bu ni ti nu.* »

⁸ Ka mənəjki ga pakama hini ti àdəm : « Zlam ge mis ya tislīnjək ni, sədaga gatay ya təgruk ni, ahkay do ni zlam gatay ya teviyek azuhva zlam magudarani gatay ni ti kəwayay do ; zlam nday nani ti təbəlafuk do. » Ay məsəra zlam nday nani dek ti tagray akada ge Melefit ya àhi ana tay grum e Divi gayan bu ni.

⁹ Àdəm keti : « Nu hi, nu ka ahàr divi, nakoru ti ga magray ere ye ti kawayay ni. » Àdəm nahkay ti, adafiki zlam ya ti təgri ana Melefit ahaslani ni ti ègia zlam masakana ; nihi ti ahàr àdəm təgri zlam maweni sawanj.

¹⁰ Nahkay ere ye ti Melefit awayay ni ti Yezu Krist àgra : àvi ahàr gayan ana Melefit sak bəlanj həya. Àra àvia ahàr gayan a nahkay ni ti leli mīgja ndam njələtana ge Melefit a.

¹¹ Bay manjalabakabu mis akaba Melefit lu nanj àbu ecik kələvad, eslinj zlam sak kay ana Melefit, eslinj kələvad nahkay. Ay zlam ya ti eslinj ana Melefit ni esliki magrani ti Melefit

mâmbærfəŋa zlam magudarani ge mis ni kà tay a do simiteni.

¹² Ay Krist ti àgray akada gatay ni ndo : nanj ti àvay ahàr gayan sak bəlanj ti Melefit mêmberfəŋa zlam magudarani ge mis ni kà tay a ; àra àva ti ànjəhad digas kà ahar ga daf ge Melefit a məlanj ga gədakani bu ga kanğay-kanğayani.

¹³ Melefit àhi : « Ndam ezir gayak ti anabəhad tay kə meleher gayak akada ga zlam ga bay ya abəki asak ni, ti kəcalki ka tay.† » Nihi ti nanj àbu ajəgay sarta gani nani.

¹⁴ Àva ahàr gayan a sak bəlanj ti, àgray ti nday ya ti ahəngay tay ni ti tigi ndam *njəlatani ge Melefit ga kanğay-kanğayani. Nahkay ti èndeveriŋa tūwi ge Melefit ya awayay na dek.

¹⁵ *Məsuf Njəlatani day adəfiki ana leli zlam nday nani jiri ededij. Ere ye ti àdəm enjenjeni ni ti nihi :

¹⁶ « Bay Melefit àdəm :

“Pakama məweni ya anəwəlkabu akaba gatay

ka sarta gani nani ya amara ni ti nahkay hi : anagray ti təjalaki ahàr ke Divi goro kəlavad, amanjəhadiviyu ana tay a məbərur bu. »

¹⁷ Àdəm keti :

« Zlam magudarani gatay ahkay do ni zlam gatay ya ti təgray àbəlafu do ni ti anəjalaki ahàr do simiteni.‡ »

¹⁸ Nahkay ti Melefit àmbærfəŋa zlam magudarani ge mis ni kà tay a. Ègia nahkay ti ahàr àdəm təgri sadaga ana Melefit ti mêmberfəŋa zlam magudarani nday nani kà tay a va do.

Məfəki ahàr ke Melefit, mahədakfəŋiyu

¹⁹ Bəza ga mmawa, nahkay ti mäsəra Melefit àvia divi ana leli ga mahədakfəŋiyana kà gəvay a məlanj gayan *njəlatani ni va. Divi gani nani ti àvia ana leli a azuhva mimiz ga Yezu ya àngəzaya ka ya ti *tadərfəŋ nanj kà tandal ni.

²⁰ Divi gani nani ti divi məweni, nday ya ti e divi gani nani bu ni ti təngət sifa. Divi gani nani ti Yezu àzləkiaba ana leli a. Ka ya ti àmətfəŋ kà tandal ni ti azana ga mahay ga məlanj *njəlatani ge Melefit ni ègəzlehva : azana gani nani ti kala vu ga Yezu. Yezu àmət ti mis tãhədakfəŋiyu kə Melefit : àmət nahkay ti ègəzlehkaba azana ya àcafəŋa mis ga mahədakfəŋiyani kə Melefit a ni.

²¹ Nanj ti Bay gədakani ya anğalabakabu ndam ge Melefit akaba Melefit ni.

²² Ègia nahkay ti mahədakumfəŋiyu. Mahədakumfəŋiyu ti àna huđ bəlanj, məfumki ahàr geli dek. Adaba Yezu àgray ti migia njəlatana, mājəlay ahàr magədavani va do ; àbara leli àna yam njəlatana daya.

²³ Mäsəra Melefit aməgri zlam sulumani ana leli ; məhumioru ma gani ana mis vay-vay, mêmbrəŋ ba, adaba Bay ya ti àdəm aməgri zlam nday nani ana leli ni ti Melefit ; nanj ti àmbat ahàr day-day do.

²⁴ Ahàr àdəm ku way way do e kidij geli bu məfi ahàr ana maslaŋa nahanj, māvī njəda ana mis e kidij geli bu ga mawayay mis ndahanj akaba ga məgri zlam sulumani ana mis.

²⁵ Mêmbrəŋum macakalavani ba. Mis ndahanj ti tàmbrəŋa, ay leli ti məgrum akada gatay ni ba. Kəsəruma vad ga Bay geli ya amara ni ènjia wudak, nahkay zla nahəma mêmbrəŋum macakalavani ba ; ahàr àdəm ku way way do e kidij geli bu māvī njəda ana maslaŋa nahanj.

²⁶ Leli ti mäsəra jiri ge Melefit ya àgri ana leli na. Nahkay tamal magudar zlam zakw nahəma, misliki məgri sadaga ana Melefit ti mêmberfəŋa zlam magudarani geli ni kə leli a va do.

²⁷ Tamal mis àgudara zlam a nahkay ti maslaŋa gani mągray anğwaz dal-dal, adaba Melefit amagrafəŋa seriya, aku gədakani aməzum tay akaba ndam ya təgəskabu ma ge Melefit va do ni dek.

²⁸ Kəsəruma, tamal mis àgra zlam ya ti Melefit àcafəŋa mis ga magrana e *Divi gayan ya Məwiz àbəki ni bu na, mək mis cə mahkar təgrakia sedı a ti takad nanj huya, àsi cicihi ana mis do.

²⁹ Nahkay ti tamal mis àcəlkia ka Wur ge Melefit a, àzay nanj akada zlam masakani ni ti Melefit amatrađ nanj do waw ? Amatrađ nanj ti dal-dal àtam ya atrađ maslaŋa ya ti àgəskabu Divi gayan do ni, adaba maslaŋa gani nani ti ègia mis njəlatani ge Melefit azuhva mimiz ga Yezu a, ay amənjəlanj ke mimiz gani nani akada zlam masakani sawan. Àna mimiz gani nani ti Melefit àwəlkabá pakama gayan akaba geli a, àdəm amahəngay leli àna nanj. *Məsuf Njəlatani àgria *sulum ge Melefit ana maslaŋa gani nana, ay maslaŋa gani èndivia Məsuf Njəlatani na sawan.

³⁰ Mäsəra, Melefit àdəm : « Bay ya ti atrađvū mis, ahəngrivū zlam magudarani ana tay ni ti nu. » Àbu məbəkiani keti : « Bay Melefit amagrafəŋa seriya kà ndam gayan a. § »

³¹ Melefit ti nanj Bay ga sifa : njəda gayan àtam ga zlam ni dek. Tamal àgəsa mis a awayay matrađ nanj ti maslaŋa gani amacakay daliya dal-dal, daliya nahanj àbi àtam daliya gani nani bi.

³² Sərumki ka sarta ya ti kicəm pakama ge Melefit enji, kəgəsumkabu ni. Ka sarta gani

† 10:13 Mənjay Limis 110.1. ‡ 10:17 Zeremi 31.33-34.

§ 10:30 Mimbiki 32.35-36.

nani ti mis tægria daliya gərgəri kay ana kəli a, ay ti kəbesuma.

³³ Sarta ndahan tındivia kəli a, tægria daliya ana kəli kə eri ge mis a dek ; sarta ndahan kəvumia nǝdā ana mis ndahan ya ti tacakay daliya akada nani na.

³⁴ Ndam ya təbiyu tay a danğay vu ni ti təsia cicihı ana kəli a, kəjənumkia tay a. Ka ya ti mis təhəlfəna zlam gekəli kə kəli a ni ti kəgəsumkabá ana məmərana, adaba kəsəruma, lekələm kəbum ana zlam sulumani atam ya ti təhəlfəna kə kəli a ni. Zlam sulumani nday nani ti tanjəhad ga kanğay-kanğayani.

³⁵ Nahkay zla nahəma, kəmbərənum məfumki ahər ke Melefit ba, adaba tamal kəmbərənum məfəki ahər do ni ti aməgri zlam sulumani kay ana kəli azuhva nani.

³⁶ Ere ye ti ahər adəm kəgrum ni ti nahkay hi : zum nǝdā gekəli dek ga moroni kama kama. Tamal kəgrum nahkay ti akəgrum ere ye ti Melefit awayay ni, nahkay ti akəngətum ere ye ti Melefit adəm aməvi ana kəli ni.

³⁷ Melefit adəm :

« Kama gəzıt ti Bay ya ti ara ni amara, ənija wudək.

Sarta gani əbi kay va bi.

³⁸ Maslaņa ya ti nədam nañ jireni, afəku ahər ni ti anəvi sifa.

Ay tamal maslaņa gani əmbrəna nu a ti anəgəskabu nañ va do. »

³⁹ Ay leli ti leli ndam ya ti təmbrəñ Melefit, tijiji ni do. Leli ti ndam ya ti təfəki ahər ke Melefit ni, nahkay Melefit amahəngay leli, aməvi *sifa ya əndav day-day do ni ana leli.

11

Məfəki ahər ke Melefit

¹ Məfəki ahər ke Melefit ti awayay adəmvaba mam ? Tamal məfəki ahər ke Melefit ti məsəra leli məbu ana zlam ya ti Melefit adəm aməvi ana leli ni əndava. Ku tamal mipi zlam nday nani fañ do nəngu ni, məsəra təbu ededij ededijeni.

² Ndam ge Melefit ya ahaslani ni təfəki ahər a nahkay, mək Melefit əzləbay tay azuhva məfəki ahər gatay ni.

³ Leli day məfəki ahər ke Melefit. Məsəra Melefit əgraya məlan na dek ana ma gayan ya adəm na. Nahkay məsəra zlam ya ti mipi ni ti Melefit əgraya ana zlam ya mipi do na.

⁴ Abel day əfəki ahər ke Melefit a. Nahkay ti əgri sədaga ana Melefit atam ga *Kayiñ ya əgri ni əna sulumani. Abel əra əgra nahkay ti Melefit əzləbay nañ azuhva sədaga gayan ni, adəm nañ ti mis jireni. Ku tamal Abel aməta nəngu ni, ku kani day nañ əbu adəfiki məfəki ahər ke Melefit ana leli.

⁵ *Enok day əfəki ahər ke Melefit a. Nahkay ti Melefit əzaba nañ a duniya ba, amət ndo. Nañ əbi ka duniya va bi, adaba Melefit əzoya nañ a gavəla. Ay ku ka ya ti Melefit əzoru nañ fañ ndo nəngu ni, Melefit əzləba nañ a, adəm nañ mis sulumani. *

⁶ Tamal mis əfəki ahər ke Melefit do ni ti Melefit əzləbay nañ do, adəm nañ mis sulumani koksah. Adaba ku way way do awayay ahədəkfəñiyu kə Melefit nahəma, ahər adəm maslaņa gani məfəki ahər, məgəskabu Melefit nañ əbu, məsər Melefit əgri zlam sulumani ana nday ya ti tadəbay nañ ni.

⁷ Nəwi day əfəki ahər ke Melefit a, nahkay ti əgəsikia ma. Ka ya ti Melefit adəfiki zlam ya ti əgravu fañ ndo ni ti Nəwi əgraya *slalah ga yam a, təhuriyu akaba ndam ga huđ ahay gayan, mək Melefit əhəngay tay. Nəwi əra əfəki ahər ke Melefit a nahkay ti, Melefit adəm nañ mis jireni ; nahkay ere ye ti Nəwi əgray ni ti adafaki ndam ga *duniya ti nday ndam jireni do.

⁸ Abraham day əfəki ahər ke Melefit a. Nahkay ti ka ya ti Melefit əzalay nañ ni ti Abraham əgəsikia ma. Əsləka ka huđ gayan a, əru ka huđ ya ti Melefit adəm aməvi ni. Əsər məlan ya ti akoru ni do, ay ku tamal nahkay nəngu ni əra.

⁹ Azuhva məfəki ahər gayan ni ti ənjəhad ka huđ ya ti Melefit adəm aməvi ni, ay ənjəhad ti akada nañ zal mirkwi : ənjəhad a ahay miviceni bu. Wur gayan Izak, kələñ gani wur huđ gayan Zəkəp day tanjəhad a ahay miviceni bu akada gayan ni : nday day Melefit əhi ana tay aməvi huđ ya ti adəm aməvi ana Abraham ni ana tay.

¹⁰ Abraham ənjəhad a ahay miviceni bu ni ti adaba ahətay sarta ya ti atafəkad kəsa nahan ni ; kəsa gani nani ti asak ga ahay gani məfəkadani lala. Əsər ahəməmam tələm ahay ga kəsa gani nani ti Melefit, amələmaya ahay nday nana ti nañ gani daya.

¹¹ Sara day əfəki ahər ke Melefit a. Nahkay ti Melefit əgray ti miwi wur. Nañ ti dəgəlani, medeweleni daya, ay ku tamal nahkay nəngu ni Melefit əgray ti miwi wur ; əgray ti adaba Sara əgəskabə ere ye ti adəm aməgri na aməgray ededij.

¹² Nahkay ti ku tamal Abraham nañ bəlan, nañ medeweleni herem-herem nəngu ni, bəza huđ gayan tigi kay. Nday kay akada bəngur ya a huđ melefit bu ni, ahkay do ni akada wiyan ga zalaka, təcal koksah.

¹³ Mis nday nani dek ti təfəki ahər ke Melefit, duk əbivoru ana kisim gatay təmbrəñ məfəki ahər gatay ni ndo. Ka ya ti təmət ni ti təngət zlam ge Melefit ya ti adəm aməvi

ana tay ni fañ ndo ; tæsëra zlam nday nani atalëbu akada zlam ya ti tipioru drin ni cilin, mæk tàmërvu àna nanj. Tëdëm nday ndam mirkwi, kesa gatay àbi a duniya bu bi.

¹⁴ Gatay ya ti tädëm nahkay ni ti adafaki nday tëbu tajëgay had gatay gayayani.

¹⁵ Tamal tälakia ahàr ka had gatay ya tàmberbiya na ti akal tislakia manjona eslina.

¹⁶ Ay nihi ti tawayay had sulumani ya àtam ndahan ni ; had sulumani nani ti e melefít bu. Nahkay ti Melefít awayay ti tälalay nanj Bay Melefít gatay, tälalay nanj nahkay ti àbälafëñ dal-dal. Àslamalia kesa sulumani ana tay a edëdëñ a.

¹⁷ Abraham àfëkia ahàr ke Melefít a. Nahkay ti àgëskabu mislinji wur gayan Izak. Melefít àhi màgray nahkay ti àhàlfëña eyu a, awayay ti Abraham màdafaki ahëmamam afaki ahàr ni. Izak ti wur ga Abraham nanj bëlan, nahaj àbi, Melefít àhi ana Abraham amëvi bëza huf kay ti àna nanj,

¹⁸ àdëm : « Akëngët bëza huf gayak ti àna Izak.† » Ku tamal nahkay nëngu ni, Abraham àgësikia ma ana Melefít a,

¹⁹ adaba àhi ana ahàr Melefít ti esliki mahëngaraba mis e kisim ba tata. Abraham àra àfëkia ahàr a nahkay ti Melefít àhëngri wur gayan ni. Ge Melefít ya àhëngri wur ga Abraham ni ti adafaki ere ye ti amagravu kama kama ni.

²⁰ Izak day àfëkia ahàr ke Melefít a. Nahkay ti àgri *sulum ge Melefít ana ata Zekup nday ata Eseyu : àdëmki ma ka zlam ya amagrakivu ka tay ni.

²¹ Zekup day àfëkia ahàr ke Melefít a. Nahkay ti àgri sulum ge Melefít ana bëza ge Züzeñ cüeni. Àgri ana tay ti ka ya ti awayay endevervu ni ; àra àgria sulum ge Melefít ana tay a ti àjakvu àna aday, àhëngriuru ahàr a had ana Melefít. ‡

²² Züzeñ day àfëkia ahàr ke Melefít a. Nahkay ti àdëm ndam *Izireyél ataslëka ka had Ezip a. Àdëm ma gani nani ti ka sarta ya ti awayay endevervu ni ; àdëm ka ya ti ataslëka ni ti tãhàla aslat gayan.

²³ Ata bëñ ge Mëwiz day tãfëkia ahàr ke Melefít a. Nahkay ti tãngah nanj kiya mahkë. Tãngah ti adaba wur ni àbälaj ; *Faronj bay mëgur had ni àdëm tãbazl bëza ga ndam Izireyél, ay ti tãgrafëña anjwaz kà ma gana ndo.

²⁴ Mëwiz day àfëkia ahàr ke Melefít a. Nahkay ka ya ti ègia gëdakana ni ti àwayay ti tädëm nanj wur ga wur ga Faronj ni va ba.

²⁵ Àwayay ti hojo tãgri daliya akada ya tãgri ana ndam Izireyél ndahan ni ere gani ti amërvu àna zlam magudarani ni, adaba zlam magudarani ti avay mëmërani gëzit cilin.

²⁶ Àhi ana ahàr hojo tãgri daliya akada ya ti tãgri ana *Krist ni ere gani ti anjët elimeni ga had Ezip ni dek ni. Àjalaki ahàr ti ka zlam sulumani ge Melefít ya amëgri azuhva mëfëki ahàr gayan ni.

²⁷ Mëwiz àfëkia ahàr ke Melefít a. Nahkay ti àslëka ka had Ezip a. Ku tamal bay ga had ni àzumkia bëruv a nëngu ni, àgrafëña anjwaz a ndo. Mëwiz àmbrëñ mëfëki ahàr gayan ni ndo, ègia akada èpia Bay Melefít, nanj ya ti èpivu do na.

²⁸ Mëwiz àra àfëkia ahàr ke Melefít nahkay ni ti àgray ti ndam Izireyél tãgray *Pak ye enjenjeni ni : tãbëki mimiz kà mahay gatay. Tãgray nahkay ti, ti *mëslër ge Melefít ya àslërbiyu ga mabazl bëza mëykweya ni enjifin kà bëza gatay ni ba.

²⁹ Ndam Izireyél tãfëkia ahàr ke Melefít a. Nahkay ti tãslëkaba a Dëluv Ndizeni ni ba ; tãslëkaba ti akada ka had mikuleni, yam àbi ka mälaj gani bi. Ay ka ya ti ndam Ezip tawayay maslëkabana ni ti yam ni àndaba tay a dek, tãmëta.

³⁰ Azuhva mëfëki ahàr ga ndam Izireyél ni ti gudu ga kesa Zeriko àmbäd. Àmbäd ti adaba ndam Izireyél ni tãfëkia ahàr ke Melefít a, tëveñja kasa na vad adëskala.

³¹ Rahap wal hala ni day àfëkia ahàr ke Melefít a. Nahkay ti a vad ya ti ndam Izireyél tãbazl ndam ya ti tãgëskabu ma ge Melefít do ni ti tãkad nanj ndo. Tãkad nanj ndo ni ti adaba àfia ahàr ana ndam Izireyél ya tãslëroru tay ga mëmënjyü had na, àdafaki tay ndo.

³² Nihi ti nëdëmkiyu mam ? Sarta àbi ga mazlapakiani bëlan àna bëlan ka ata Zedeyon, Barak, Samson, Zefte, Devit, Semiyel akaba ndam ndahan ya tãhëngaray pakama ge Melefít ni bi.

³³ Nday nani dek ti tãfëkia ahàr ke Melefít a, nahkay ti mis ndahan e kidin gatay bu tëveñja kà ndam ga had ndahan a, mis ndahan tãgrafëña seriya kè mis àna jiri a, mis ndahan tipia zlam sulumani ya Melefít àdëm amëgri ana ndam gayan na, mis ndahan tãkadfëñja kà mazlahku a, tëtama tay àna njëda,

³⁴ mis ndahan tãtamfëña kà aku ya agës zlam gadëk-gadëk na, enjifin kà tay ndo, mis ndahan tãtamfëña kè mis ya ti tawayay tabazl tay àna maslalam a na. Ka ya ti njëda àfëñ kà tay bi ni ti Melefít àvia njëda ana tay a ; ka ya ti tãgray silik ni ti tãgrafëña anjwaz kè mis ndahan a ndo simiteni ; tãgara ndam silik ga had ndahan a kay.

³⁵ Wäl ndahan tipia ndam gatay ya tãmët, tãngaba e kisim ba na.

Ay mis ndahan ti ni ndam ezir gatay tãgria daliya kay ana tay a, tãmëta àna nanj a ; tamal mis nday nani tãmbrëña mëfëki ahàr

gatay ke Melefit a ni ti akal ndam ezir ni tàmbrəŋa tay a, ay tàmbrəŋ məfəki ahàr gatay ni ndo, adaba tawayay sifa məweni ya Melefit aməvi ana tay ni, tədəm sifa gani nani àtam sifa ya a duniya bu ni.

³⁶ Mis ndahaŋ e kidiŋ gatay bu təcaka daliya gərgəri a kay : mis tēyefiŋa kà tay a ; təzləba tay àna kurupu a ; təwəla tay àna jejirbi a ; təbiya tay a danŋay va ;

³⁷ tizligia tay àna akur a, təməta àna naŋ a ; təkəlkaba tay àna si a ; tábazla tay àna maslalam a. Mis ndahaŋ ti ni təsawaday satat, tábakabu ambəl ga təmbak ahkay do ni ga awak. Zlam ahaci tay, mis təgria daliya ana tay a kay, tàməŋjaləŋ kà tay akada nday kəra.

³⁸ Nday ti tēdevu satat a huđ gili bu akaba a həma bu ; tənəhad a ahuzl bu ahkay do ni e evid bu. Nday ti mis sulumani, giri-giri akal tanəhad a mələŋ sulumani ya àtam duniya hini àna sulumani ni bu.

³⁹ Mis nday nani dek ti Melefit àzləba tay a, àdəm nday ndam gayan sulumani adaba təkəria ahàr a. Ay tənəgət zlam sulumani ge Melefit ya àdəm aməvi ana ndam gayan ni ndo.

⁴⁰ Tənəgət ndo ni ti adaba Melefit awayay mendeveŋ təwi gayan ya agri ana mis dek ni ka ahar bəlaŋ. Aslamalia zlam sulumani ana leli a, àtam zlam sulumani ya ti tədəm aməvi ana tay ni ; nahkay awayay ti nday day tənəgət zlam sulumani gani nani ka sarta ya ti leli amənəgət ni.

12

Məmbərəŋ məfəki ahàr ka Yezu ba

¹ Ègia ndam nday nani dek təkəria ahàr ke Melefit a, kala təbu akaba leli, tədəfiki divi ana leli nahama, məmbərəŋ zlam ya ti acafəŋa leli ga moroni kama kama na dek. Məmbərəŋ magudar zlam daya, adaba magudar zlam ti agəs leli akada ga adak ya agəs azana ni. Ahàr àdəm məcuhwaki ke divi ya ti Melefit àdəfiki ana leli ni, məmbərəŋi ba.

² Məməŋjumləŋəru ka Yezu. Àvi divi ana leli ga məfəki ahàr ke Melefit ti naŋ ; Bay ya ti èndeveriŋ təwi ge Melefit ya agri ana leli ni ti naŋ gani daya. Àgəskabá ti *tədarfəŋ naŋ kə təndal, àjalaki ahàr ke mimili gani ndo simiteni ; àjalaki ahàr ti ka məmərani ge Melefit ya aməvi ni. Melefit ti naŋ àbu manəhadani e kərsi gayan bu, agur zlam dek ; nihi ti Yezu naŋ digusa kà ahar ga daf gayan a mələŋ ga gədakani bu.

³ Jalumki ahàr ka Yezu. Naŋ ti ndam magudar zlam təgria daliya kay, ay ti èbesa. Tamal kajalumki ahàr ti ahar amadəgafəŋa kə kəli a do, akamətabum do.

⁴ Lekulum kəbum kəkədufməŋva kà zlam magudarana, ay kekileŋa ku mis bəlaŋ e kidiŋ gekəli bu tekeđi àmət azuhva kadvu nani faŋ ndo timey.

⁵ Jalumki ahàr ka pakama ge Melefit ya àhi ana kəli, avi njəda ana kəli akada ga bəŋ ga bəza ya ahi ma ana bəza gayan ni ; ma gani nani ti nahkay hi ;

« Wur goro, tamal Bay Melefit atrađ kur, awayay ti kəsər zlam ti, gəskabu ; ka ya ti aləguk ni ti ahar àdəgafuka ba.

⁶ Adaba maslaŋa ya ti Bay Melefit awayay naŋ ni ti

atrađ naŋ, awayay ti məsər zlam. Maslaŋa ya ti Bay Melefit agəskabu naŋ, àdəm naŋ wur gayan ni ti azləb naŋ.* »

⁷ Nahkay tamal kacakum daliya ti, sərunki Melefit naŋ àbu atrađ kəli ti kəsər zlam ; ahi ahàr ana kəli akada ga bəŋ ga bəza ya ahi ahàr ana bəza gayan ni. Wur ya ti bəŋani atrađ naŋ do ni ti àbu waw ?

⁸ Bəza ge Melefit dek ti Melefit atrađ tay ; ay tamal Melefit atrađ kəli do ni ti adafaki lekulum bəza gayan do, lekulum bəza məva.

⁹ Nədəm nahama, ata bəŋ geli ya ka had ni tətərađa leli a, leli ti ni məciiika ma ana tay a. Ègia nahkay ti ahàr àdəm məciiiki ma ana bəŋ geli ya a huđ melefit bu ni àtam ya ti məciiiki ma ana ata bəŋ geli ya ka had ni. Adaba tamal magray nahkay ti amənəgət *sifa ya àndav day-day do ni.

¹⁰ Ata bəŋ geli ni tətərađ leli ti ga sarta bal. Təgray nahkay ti təhi ana ahàr tawayay mədəfiki divi sulumani ana leli. Ay Bəŋ geli ya huđ melefit bu ni ti ni atrađ leli ti ga məjənaki leli ededəŋ ededəŋeni, awayay ti miği njələta akada gayan ni.

¹¹ Ku way way do ka sarta ya ti tətərađ naŋ ni ti ahàr ahəli, àmərvu do. Ay kələŋ gani maslaŋa ya ti tətərađa naŋ a, àcaha zlam àna naŋ a ni ti ègi zal jiri, arəŋa ahəli ahàr va do.

Manəhad ga ndam ga Yezu

¹² Nahkay za nahəma, ahar àdəgafəŋa kə kəli a ba, zum njəda gekəli dek ga moroni kama kama.

¹³ Dəgum ndileđa, kəzum divi madəŋwani ba. Tamal kəgrum nahkay ti maslaŋa ya ti asak awər naŋ ejigudəsley ni emiği zal dəra do, aməŋgaba.

¹⁴ Ere ye ti ahàr àdəm kəgrum kəlavad ni ti nihi : Nəhadum àna sulumani akaba mis dek. Zum njəda gekəli dek ti kəŋəhadum kəlavad ndam *njələtani ge Melefit. Maslaŋa ya ti ànjəhad njələta do ni ti emipi Bay geli day-day do.

¹⁵ Bumvu slimi ti maslaŋa àmbərəŋ məgəskabu *sulum ge Melefit ya agri ni ba. Maslaŋa ya ti agudar zlam e kidiŋ gekəli bu nahkay ni ti naŋ akada ga məwəl ya afətaya e dini bu na. Ku way way do ègi nahkay

* 12:6 Gozogul 3.11-12.

ba, adaba tamal ègia nahkay ti emizibi mis ndahan kay, etigi akada gayan ni.

¹⁶ Maslanja àgray hala e kidin gekuli bu ba. Maslanja àmbrənj ere ye ti Melefit awayay ni akada ge Eseyu ya àmbrənj ni ba. Nanj ti meykweya, akal bənjani agri sulum ge Melefit azuhva nani, ay sulum gani nani ti Eseyu àzay akada zlam masakani, àzumfənj zlam afa ga wur ga mənəni sak bəlanj ka duwa gani cilin. †

¹⁷ Kəsəruma, kələn gani àwayay ti bənjani mǎgri sulum gani, ay bənjani àgri ndo. Ku ètəwi mitəweni nəngu ni bənjani àmbatkaba majalay ahàr a ndo, àgri ndo.

¹⁸ Lekuləm kəbum kahədəkumfənjyū kə Melefit ti gargəri akaba ga ndam ya ahaslani kà həma *Siyay ni. Eslini ti tǎhədəkfənjya kà zlam ya tinjifin na, kà aku a, kà mələnj zinj-zinjəna, kà maklaəsal didilinəna, kà bəlgadan a.

¹⁹ Eslini ti ticia mahənday ge mezlelim a, akaba dənğu ge Melefit ya àhənday na. Tǎra ticia dənğu ge Melefit na ti tǎgra aŋgwaz a, tǎdəm àhikivu ma ana tay ku bəlanj va ba.

²⁰ Adaba tǎhi ana tay : « Ku tamal zlam ga gənaw ènjifinja kà həma na nəngu ni, tizligi àna akur, tǎkad. ‡ » Ma gani nani ti àsia aŋgwaz ana tay a dal-dal.

²¹ Ku Məwiz day ere ye ti àgravu eslini ni dek àsia aŋgwaz a dal-dal, àdəm : « Nəgəgət, bəruv atukaba. § »

²² Ay lekuləm kəbum kahədəkumfənjyū kə Melefit ti akada gatay ni do. Kahədəkumfənjyū ti kà həma *Siyon, kà kəsa ge Melefit Bay ga sifa ni, kəsa nani ti Zeruzalem ya e melefit bu ni. Kahədəkumfənjyū ti kà *məslər ge Melefit dal-dalani, tǎcalvu do simiteni, təcakalavu ga magray wuməri ni.

²³ Kahədəkumfənjyū ti kà ndam ge Melefit macakalavani. Nday dek ti Melefit àdəm nday meykweya gayan, slimi gatay àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ya a hud melefit bu ni. Kahədəkumfənjyū ti kà Bay Melefit, nanj ya ti agrafənjə seriya kə mis a dek ni. Kahədəkumfənjyū ti kà ndam gayan ya àdəm nday ndam jireni ni ; mis nday nani ti Melefit èndeverinja təwi gayan ya agri ana tay na dek àndava.

²⁴ Kahədəkumfənjyū ti kà Yezu, nanj ya ti àgray ti Melefit awəlkabu pakama məweni akaba ge mis ni. Kahədəkumfənjyū ti azuhva mimiz gayan ya ègucəki ke kuli ni. Mimiz ga Yezu ti adafaki zlam sulumani, mimiz gani nani ti akada ge Abel ni do.

²⁵ Bumvu slimi, ahàr àdəm ku way way do àmbrənj məbi slimi ana pakama ga Bay ya ti ahi ma ni ba. Ahaslani ti tǎhəngria ma ge Melefit ana mis a ; nday ya ti tǎhəngri ma

gani nani ana mis ni ti nday ka had, ay ti mis ndahanj tǎgəskabu ma gani nani ndo, nahkay ti Melefit àtraəba tay a. Ay nihi ti Bay ya ti ahi ma ana leli ni ti nanj a hud melefit bu. Nahkay tamal leli mǎgəskabu ma gayan ni do ni ti amatrəb leli dal-dal do waw ?

²⁶ Ka ya ti Melefit àzlapay ahaslani ni ti had adaday azuhva dənğu gayan ya àhənday ni. Ay nihi ti àdəm nahkay hi : « Sak bəlanj keti anagray ti had mǎdaday ; ay amadaday ti had cilin do, hud melefit amadaday daya. * »

²⁷ Àdəm « Sak bəlanj keti » nahkay ti, adafaki zlam ya ti Melefit àgraya tay a, tǎdaday ni ti atambatvu, atələbi va bi. Melefit amagray nahkay ti, awayay ti zlam ya ti atəgəjəni ni ti zlam ya ti tǎdaday va do ni cilin.

²⁸ Nahkay mələnj sulumani ya ti Melefit aməvi ana leli ni ti amadaday do. Ègia nahkay ti magrumi səsi dal-dal ! Magrumi səsi ti nahkay hi : məzləbum nanj akada gayan ya awayay ni, məhəngrumioru ahàr a had, mǎgəsumiki ma daya.

²⁹ Adaba Melefit geli ti nanj aku ya azum zlam dek ni.

13

Magray ere ye ti Melefit awayay ni

¹ Ègia lekuləm kà mən gekuli ti kəmbərənjum mawayavani e kidin gekuli bu ba.

² Kəmbərənjum mǎgəskabu ndam mirkwi ba daya ; mis ndahanj ka ya ti tǎgəskabu mirkwi ni ti tǎgəskabə *məslər ge Melefit a, ay tǎgəskabu ti ka məsar gatay do.

³ Jalumki ahàr ka ndam dənğay akada lekuləm day kəbum akaba tay a dənğay bu. Jalumki ahàr ka ndam ya ti mis tǎgri daliya ana tay ni akada tǎgri ti ana kuli, adaba lekuləm day mis.

⁴ Nawayay ti mis dek tǎgəskabu ma ge Melefit ya àdəmki ka məhəlvanı ata wal ata zal ni ; ndam ya ti tǎhəlva àndava ni ti tǎgray mesuwəhvu ba. Adaba Bay Melefit amagrafənjə seriya kà ndam ya ti tagray mesuwəhvu ahkay do ni tagray hala na.

⁵ A manjəhad gekuli bu ni ti ku way way do àjalaki ahàr ka mawayay singu ba ; zlam ya ti nanj àbu àna nanj ni ti məmərvu àna nanj, àdəbay zlam ndahanj ba. Adaba Melefit Melefiteni àdəm àna ma gayan :

« Day-dəy ànəmbərənj kur do, anasləkafuka do. * »

⁶ Nahkay ti ku way way do e kidin geli bu mǎzay njədə, mǎdəm :

« Bay ya ti ajənaki nu ni ti Bay Melefit ; nahkay ere ye ti aməsu aŋgwaz ni ti àbi ; mis hihiriceni esliki məgru mam ?† »

† 12:16 Mənjay Mənjəkiani 25.29-34.

‡ 12:20 Mahərana 19.12-13.

§ 12:21 Mimbiki 9.19.

* 12:26 Aze 2.6.

* 13:5 Mənjay Mimbiki 31.6, 8 ; Zəwəzi 1.5. † 13:6 Limis 118.6.

⁷ Jalumki ahâr ka gëdákani gekûli, nday ya ti tâhi ma ge Melefit ana kûli enjenjeni ni. Jalumki ahâr ka manjêhad gatay, ahamamam tâfêki ahâr ke Melefit duk âbiviyyu ana kisim gatay ni. Lekûlam day fumki ahâr ke Melefit akada gatay ni.

⁸ Yezu *Krist ti âmbatvu do. Kani ti nanj âbu akada ye eweni ni, amalêbu nahkay ga kanjay-kanjayani.

⁹ Mis ndahanj tâbu tæchahi zlam kay ana kûli gërgëri akaba ya kâcahum ni, tawayay ti-jinjia kûli ke divi a, ay ti këgësumiki pakama gatay ni ana tay ba. Tæchahi zlam ndahanj âki ka zlam mæzumani ana mis, ay ti ere ye ti avi njêda ana mis ni ti *sulum ge Melefit ya agri ana tay ni, do ni ti zlam mæzumani do. Zlam gani nani ti âjênaki ndam ya tægëskabâ ma gana ni do.

¹⁰ Ndam ya tægri tæwi ana Melefit a ahay gayan bu ni ti tâbu tahêpêd zlam ndahanj ya tislîji ana Melefit, teviyeki ni. Leli day mâbu ana mëlaj *meviyekiki zlam ana Melefit, ay nday ya ti tislîji zlam ana Melefit akada ya ahaslani ni ti tislîki mæzum zlam ya tâvi ana Melefit ka mëlaj geli ni koksah. †

¹¹ Ti Melefit mêmberfêrja zlam magudarani ge mis ni kâ tay a nahêma, ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit ni tislîji zlam, mak gëdákani gatay ahuriyu âna mimiz gani a mëlaj *njêlatani ni vu. Târa tislîjia zlam na ana Melefit a nahkay ni ti taslêkaba âna kisim gana a kësâ gatay ni ba, takoru âna nanj a dala vu, teviyek.

¹² Âgrakivu ka Yezu day nahkay. Tâslêkaba âna nanj a kësâ ba, tôru tâkad nanj ti a dala bu. Awayay nahkay ti, ti ndam gayan tigi njêlatani azuhva mimiz gayan ya ângëzaya ni.

¹³ Tâkad nanj a dala bu ni ti tâbêkia mimili a; ahâr âdêm mægëskabu ti tâbêki mimili gani nani ke leli daya. Nahkay ti mæslêkumaba a kësâ ni ba, mædagum a dala vu ka mëlaj gayan ya nanj âvu ni.

¹⁴ Adâba ahalay a duniya bu ni ti leli mæbi âna kësâ ya anjêhad ga kanjay-kanjayani ni bi. Nahkay ti madêbay kësâ maweni ya ti Melefit amævi ana leli ni.

¹⁵ Âna njêda ga Yezu ti ahâr âdêm mægriumi sädaga ana Melefit kælavad; sädaga gani nani ti mazlêbani geli ya mazlêbay nanj ni. Ka ya ti mazlêbay Melefit ni ti mædêm nanj gëdákani kè meleher ge mis dëk.

¹⁶ Ahâr âdêm kægriumi zlam sulumani ana mis ndahanj, kævumi zlam gekûli ana tay ga mæjênaki tay : jalumki ahâr, kâmbrænjam ba. Zlam nday nani ti akada ga sädaga ya mægri ana Melefit ni; sädaga gani nani ti âbêlafêj dal-dal.

¹⁷ Gësumiki ma ana gëdákani ya tæchahi ma ge Melefit ana kûli ni, grum ere ye ti tâhi ana kûli grum ni, adâba tâbu tâfi ahâr ana kûli ti kânjêhadum âna sulumani kè eri ge Melefit; Melefit emihindifirja manjêhad gekûli ni kâ tay a. Tamal kægësumikia ma ana tay a ti atëmærvu, nahkay do ni ti manjêhad gekûli ni amæheli ahâr ana tay. Ay tamal âhêlia ahâr ana tay a ti ajênaki kûli aw?

¹⁸ Hængalumi Melefit ana leli kælavad. Mæsêra, mægudar zlam ndo, mawayay magray zlam sulumani kælavad.

¹⁹ Ere ye ti nawayay dal-dal ni ti nihi: hængalumi Melefit ti mâvu divi ga moroni afa gekûli ke weceweceni.

Bay ya ti âbêki pakama ni ahængalay Melefit

²⁰ Melefit ti agray ti mis tânjêhadkabu âna sulumani, âhængaraba Bay geli Yezu e kisim ba. Yezu ti bay mahêtay zlam gëdákani, âmæt azuhva leli, leli tæmbambak gayan; âna mimiz gayan ni ti Melefit *âwêlkabu pakama gayan akaba geli ga kanjay-kanjayani.

²¹ Nahkay ti nahængalay Melefit ti mâvi njêda gayan ana kûli ti tæwi gekûli ya kægriumi ni dëk mânja sulumani, ti kægriumi ere ye ti awayay ni. Nahængalay nanj ti leli dëk mægri ere ye ti âbêlafêj ni âna njêda ga Yezu *Krist. Yezu Krist ti mis dëk tâzlêbay nanj ga kanjay-kanjayani. Aya nahkay.

Mendeverin ga pakama

²² Bêza ga mmawa, nahængalay kûli gësumkabâ ma goro na, adâba nèbiki ana kûli ti ga mævi njêda ana kûli. Ma goro ni ti kay do, gëzit nahkay timey!

²³ Nêhi ana kûli nahêma, tâfaya wur ga møj geli Timote a danjay ba. Tamal âra afa goro a weceweci ti amarakaboru afa gekûli ga mæmanjiyu kûli.

²⁴ Grumi sa geli ana gëdákani gekûli dëk akaba ana ndam ge Melefit ndahanj ni dëk. Bêza ga møj geli ndam Itali ni tægria sa ana kûli a.

²⁵ Melefit mægri sulum gayan ana kûli dëk ti.

† 13:10 Mis ndahanj tâdêm zlam ya tâvi ana Melefit ka mëlaj meviyekiki zlam ana Melefit geli ni ti daf ge Melefit. Mis ndahanj ti ni tâdêm nani ti kisim ga Yezu ya âmêtfêj kâ tandal ni. Ay a hud gani bu ni ti ma cœeni nday nani ti ma balaj.

Wakita ge Zek ya àbèki ni Ere ye ti mädämki ka wakita ge Zek ya àbèki ni

Maslaña ya ti àbèki wakita hini ni ti àdafa slimi gayan a : nani Zek (1.1). Ndam masar zlam tädäm nan ti Zek zal asak ga Yezu, wur ga man ge Zeñ ni do, adaba bay Erot akada nan a (Tawi 12.2) : tädäm bay ya àbèki wakita hini ni ti Zek wur ga man ga Yezu ni (Galasi 1.19). Zek wur ga man ga Yezu ni ti ègia gadakana ga ndam ga Yezu a Zeruzalem a (Tawi 15.13 ; 21.18 ; Galasi 2.9).

Zek àbikiuru wakita gayan ni ana « dini kru mahar cœni medeveni ka had gergarani ni » (1.1). Dini kru mahar cœni ni ti nday ndam Zude, ay Zek àbikiuru ti ana ndam ga Yezu (2.1) : Zek ti zal Zude, ànjahad a Zeruzalem ; bi a majalay ahàr gayan bu ndam ga Yezu ti ahar gadakani ndam Zude. Zek àzlapay ti akada ga zal Zude ni : mazavu gani ka ya ti àdäm Melefit Bay Njèda-njèdani ni ti àzlapay àna ma Hebri « Sabot » (5.4 ; manjumiyu ka TOB).

Zek ti àsara ma ga Yezu ya àcahi ana mis na lala : gurumkabu Zek 2.5 akaba Meciyu 5.3 ; Zek 3.10-12 akaba Meciyu 7.15-20 ; Zek 3.18 akaba Meciyu 5.9 ; Zek 5.2-3 akaba Meciyu 6.19-20 ; Zek 5.12 akaba Meciyu 5.33-37. Zek àhi ana ndam ga Yezu si tãgray tawi sulumani kwa : tamal mäfèkia ahàr ka Yezu a ti àbèlay, ay ahàr àdäm màgray tawi àna mäfèkia ahàr geli ni (2.14-26). Pol àdäm Melefit àdäm leli ndam jireni kè eri gayan ti azuhva tawi geli ya màgray ni do, Melefit àdäm leli ndam jireni kè eri gayan ti azuhva geli ya mäfèkia ahàr ka Yezu a ni cilij (Rom 3.21-31). Pol àdäm Melefit àdäm Abraham ti mis jireni kè eri gayan ti azuhva mäfèkia ahar gayan, do ni ti azuhva tawi gayan ya àgray ni do (Rom 4) : Zek ti ni àdäm Melefit àdäm Abraham mis jireni kè eri gayan ti azuhva zlam ya àgray, àdafaki mäfèkia ahàr gayan ni (2.20-24). Ma ga ata Pol akaba Zek ni ti bèlan, ay Pol àdäm ahəngay leli ti Melefit cilij, do ni ti tawi geli ya magray ni ti ahəngay leli do ; Zek ti ni àdäm ahəngay leli ti Melefit cilij, ay adafaki Melefit ahəngay leli a ti tawi geli ya magray ni. Tamal màgray tawi sulumani àna njèda ga Məsuf ge Melefit do ni ti masar Melefit ahəngay leli a ti ahəmamam ?

Nahkay zla nahama, a wakita gayan ni bu Zek àvi sawari gergari kay ana ndam ga Yezu, àhi ana leli ahəmamam manjəhad àna sulumani ni. Si mēbi slimi ana ma gayan ni lala kwa.

Sa ge Zek

¹ Nu Zek bay mægri tawi ana Melefit nday ata Bay geli Yezu *Krist nægri sa ana kuli dek,

lekulam dini kru mahar cœni medeveni ka had gergarani ni.

Melefit avi majalay ahàr sulumani ana ndam ya táfèki ahàr ni

² Baza ga mmawa, ka ya ti daliya ku weley weley do dek àca kuli a nəngu ni mərumvu dal-dal.

³ Adaba kəsəruma daliya gekuli ya kacakum ni ti adafaki kəbum kəfumki ahàr ke Melefit lala, kəmbərunum do. Nahkay akazumkivu njèda gekuli ge mēbesey daliya ni.

⁴ Kiguma ndam ya tēbesey daliya na nahkay ti, zum njèda gekuli dek ga moroni kama, ti kigum ndam *njəlatani, ere ya ahəcikivu ana kuli ge migi njəlatani ni ti àbi.

⁵ Ay bi mis e kidij gekuli bu àsəra àjalay ahàr sulumani do ni ti, mihindi afa ge Melefit, nahkay Melefit aməvi majalay ahàr sulumani ni. Adaba Melefit ti àgray sidək do, avi zlam ana ku way way do dek, àcafəña mis ge mihindilij zlam a do.

⁶ Ay tamal mis ehindi zlam afa ge Melefit nahəma, mäfèkia ahàr Melefit aməvi ere gani edefij, àjalay ahàr cə cə ba. Adaba maslaña ya ti àjalay ahàr cə cə ni ti nan akada ga yam ya ti amad adaday, angoru àna nan gwar hi gwar hi ni.

⁷ Maslaña gani nani ti ngay Bay geli aməvi zlam ti àhi ana ahàr ba simiteni.

⁸ Adaba maslaña gani nani ti nan àbu àjalay ahàr cə cə, a zlam ya agray ni bu dek ti ambat majalay ahàr gayan cepa cepa.

Ndam ge elimeni akaba ndam talaga

⁹ Tamal maslaña èsli mis kè eri ge mis ndahan do, afəki ahàr ka Yezu ti ahàr àdäm məmərɔvɔ, adaba kè eri ge Melefit ti ègia mis gadakana.

¹⁰ Mis tamal elimeni gayan àbu, afəki ahàr ka Yezu day məmərɔvɔ, adaba Melefit ahəngoraya nan kələn a : məsəra bay ge elimeni ti amamət akada ga vay-vay ga zlam ya tadəgafəña ni.

¹¹ Vay-vay tamal fat àvədià èviyeka ti adəgafəña, àbèlay va do. Nahkay day bay ge elimeni amamət ka ya ti nan àbu agray tawi ga madəbay elimeni gayan ni.

Zlam ya ezligiyu mis a magudar zlam vu ni

¹² Tamal mis acakay daliya, ebesey, àmbəranj mäfèkia ahàr ka Yezu do nahəma, məmərɔvɔ adaba tamal èbesa nahkay ti Melefit aməvi *sifa ya àndav day-day do ni. Sifa gani nani ti Melefit àdəmbiya aməvi ana ndam ya ti tawayay nan ni, aməvi ti akada ya ti tavi zlam ana maslaña ya ti èhita mis ndahan a ni.

¹³ Tamal mis awayay adiyu a magudar zlam vu ti ngay Melefit ezligiyu nan ti àdäm

ba. Adaba Melefit ti tizligiyu nan a magudar zlam vu koksah, èzligiyu mis a magudar zlam vu do daya.

¹⁴ Ezligiyu mis a magudar zlam vu ti majalay ahàr ga maslaña gani nani, adaba majalay ahàr gayan ni magədavani, agosay nan, azoru nan a magudar zlam vu.

¹⁵ Majalay ahàr gayan magədavani ni àra èzligiya nan a zlam magudarani va nahəma, zlam magudarani gayan ni edisl. Emidisla ti amakad maslaña gani.

¹⁶ Bəza ga mmawa goro ni, nawayay kuli ; nəhi ana kuli nahəma, kəgosum ahàr gekuli ba.

¹⁷ Zlam sulumani ya mis tədi ahàr ga sulum ni dek ti asləkabiya agavəla. Aslərbiyu ti Melefit ; nan gani àgraya zlam masladana dek ; àcalaya ahkay do ni àdiyu akada ga fat ni do ; àmbrəj leli a məlanj zij-zijeni bu do.

¹⁸ Awayay ti miği bəza gayan, mək miği àna pakama gayan ge jiri ya àdəm na. Miği bəza gayan a ti, àhəl leli enji akada ga hay ya tacal ni.

Kəbumi slimi ana ma ge Melefit cilij ba ; grum təwi àna nan

¹⁹ Bəza ga mmawa goro ni, nawayay kuli ; nahkay ti nawayay ti kəsərum zlam : ahàr àdəm ku way way do mawayay məbi slimi ana pakama, ay àzlapay ke weceweceni ba, àzum bəruv weceweci ba daya.

²⁰ Adaba tamal mis àzuma bəruv a ti àgray təwi ge jiri kə eri ge Melefit do.

²¹ Nahkay zla nahəma, ahàr àdəm mbrəjum majalay ahàr gekuli magədavani dek akaba təwi ya kəgrum ga cuday ni dek. Gəsumkabá pakama ya kicəm na àna məbərəv bəlanj, adaba pakama gani nani ti njədə fənj ; Melefit ahəngay kuli àna nan, akəngətum *sifa ya àndav dəy-dəy do ni àna nan tata.

²² Ay kəgosum ahàr gekuli ba : kəbumi slimi ana pakama ge Melefit cilij ba ; grum ere ye ti kicəm a huf gani bu ni daya.

²³ Adaba tamal mis abi slimi cilij, àgray ere ye ti èci a huf gani bu ni do ni ti, maslaña gani ti akada mis ya ti àmənjavaiya a kutrum va,

²⁴ àmənjavaiya ti asləka, mək vu gayan ya èpi ni agəjzlkli ahàr həya ni.

²⁵ Ay *Divi ge Melefit ya àdəfiki ana leli ni ti məsəra arəna àhəcakivu do, agray ti miği evidi ga zlam magudarani va ba. Nahkay tamal mis amənjacki ke Divi nani, agəskabu dek mək agray təwi àna nan ti Melefit aməvi məmərani azuhva nani. Ay ahàr àdəm abi slimi, ma gani agəjzlkli ahàr ba ; ahàr àdəm māgroru təwi àna nan.

²⁶ Tamal mis àdəm nan mis ge Melefit mək azlapay kwanja kwanja ti agosay ahàr gayan ;

gayan ya àdəm nan mis ge Melefit ni ti ègia zlam masakana.

²⁷ Maslaña ya ti nan mis ge Melefit ededij ededijeni ni ti anjəhad njələta kə eri ga Bənj geli Melefit, àgudar zlam do simiteni. Ere ye ti agray ni ti nihi : ajənaki bəza kuda akaba wəl madakway ya təcakay daliya ni, acuhwafəna kà zlam magudarana ya ndam ga *duniya tagray na daya.

2

Kicirumkaba mis a ba

¹ Bəza ga mmawa goro ni, lekulum kəbum kafumki ahàr ka Bay geli Yezu *Krist ; nan ti gədakani àtam zlam dek. Kafumki ahàr nahkay ti kicirumkaba mis a ba.

² Mazavu gani, bi lekulum kəcakalumva, mək mis cə təhurkiyiyu ke kuli : bəlanj gani nan əbu àna mili ga gru a ahər bu, məbakabu azana sulumani, nan nahanj ni ti ni zal talaga, azana gayan midigweni ;

³ tamal kəgəsumkabu maslaña ya ti məbakabu azana sulumani ni lala, kəhumi : « Njəhada ahəlay a ka məlanj sulumana, » mək kəhumi ana zal talaga ni : « Cika jik, » ahkay do ni : « Njəhada a ga haf a ka məlanj ya nabəhadki asak na » nahəma,

⁴ kicirumkaba mis a do waw ? Nahkay majalay ahàr gekuli ya kajalumki ke mis ni ti magədavani do waw ?

⁵ Bəza ga mmawa goro ni, nawayay kuli ; nahkay nawayay ti kəbumi slimi ana ma goro ya nəhi ana kuli ni : Melefit àdəm ndam ya tawayay nan ni atəhuriyu a Məgur gayan vu. Ndam ya àdaba tay a ga məhuriyani a Məgur gayan vu ni ti ndam ya ti nday ndam talaga kə eri ga ndam ga *duniya ni do waw ? Adaba ndam nday nani ya tafəki ahàr ka Yezu ni ti məfəki ahàr gatay ni ègia elimeni gatay a.

⁶ Ay lekulum ti kəbumki mimili ka ndam talaga, kəhumi ana ahàr tisl arəna do. Ndam ya təgri daliya ana kuli akaba təhəloru kuli kə meleher ga ndam magray seriya ni ti ndam ge elimeni do waw ?

⁷ Tədəmki ma magədavani ke slimi ga Yezu Krist ni ti nday gani do waw ? Ay slimi gani nani ti slimi sulumani ; Melefit àzalay kuli ti àna nan.

⁸ Melefit ti Bay geli gədakani : *Divi gayan ya təbəki a Wakita gayan ni bu ni ti nahkay hi : « Wayay ndam ya ti nak kəbu akaba tay ni akada ya ti kawayay ahàr gayak gayakani ni. » Tamal kəgrum nahkay ti kəgrum zlam sulumani.

⁹ Ay tamal kicirumkaba mis a ti kagudarum zlam. Nahkay Melefit aməwəl kuli àna seriya adaba kəgəsumkabu Divi gayan ni ndo.

* 2:8 Levi 19.18.

¹⁰ Nêdâm nahkay ti adaba tamal mis âgaskabá Divi ge Melefit a dek, mæk âgudara bəlanj gana ti, kala maslanja gani nani âgudara Divi ge Melefit na dek.

¹¹ Adaba Bay ya ti âdâm : « Kàgray hala ba » ni ti nanj gani âdâm : « Kàkad mis ba† » daya. Nahkay tamal kàgray hala do, ay kàkadá mis a ti, ègia kàgudara Divi ge Melefit ya âdáfiki ana Múwiz na.

¹² Nahkay zla nahəma, a zlam ya ti kəgrum ni bu dek akaba a zlam ya ti kədamum ni bu dek ti, sərunki Melefit amagrafənja seriya kè kuli a, amədam lekulum kəgəsumkabá Divi gayanj a tək, kəgəsumkabu ndo waw. Divi gani nani ti agray ti miği evidi ga zlam magudarani va ba.

¹³ Maslanja ya ti mis ndahanj təsi cicihi do ni ti nanj day aməsi cicihi ana Melefit do ; Melefit aməwəl nanj əna seriya, amatraḅ nanj dal-dal. Ay maslanja ya ti mis ndahanj təsi cicihi ni ti Melefit aməwəl nanj əna seriya do simiteni.

Məfunki ahàr ka Yezu, məgrumkivu təwi daya kwa

¹⁴ Bəza ga mmawa goro ni, tamal mis adəm nanj afəki ahàr ka Yezu ciliŋ, àgrakivu təwi do ni ti, məfəki ahàr gayanj ni aziaya mam ? Gayanj ya afəki ahàr ka Yezu ni ti esliki mahənggay nanj aw ? Aha, əsliki mahənggay nanj do.

¹⁵ Bi wur ga mən geli zalani ahkay do ni walani azana àfəŋ bi, ahkay do ni zlam məzumani kəlavaf àhaci nanj ti,

¹⁶ tamal mis gekuli nahanj ahi ahkado : « Njəhada əna sulumana ; bakabu azana ti aməd àwər kur ba, zum zlam kərəh ! » ti, ay àvi zlam ya àhəci nanj ni do ni ti ahəmamam ? Pakama gayanj ya àhi ni ti aziaya mam ?

¹⁷ Nahkay day tamal kəfəki ahàr ka Yezu, ay kàgray təwi sulumani do ni ti, azaya mam ? Məfəki ahàr gayak ni ègia zlam masakana.

¹⁸ Ay bi maslanja nahanj adəm : « Mis ndahanj təfəki ahàr ke Melefit, mis ndahanj ti ni təgru təwi sulumani. » Tamal adəma nahkay ti akal nəhəngrifəŋ, nəhi : « Tamal kəfəki ahàr ke Melefit, ay kəgru təwi do ni ti, kədəfuki kəfəki ahàr ti ahəmamam ? Ay nu ti ni nədəfukki məfəki ahàr goro əna təwi goro sulumani ya nagray ni. »

¹⁹ Nak ti kəgəskabá Melefit ti nanj bəlanj. Kəgəskabá nahkay ti àbəlay ! Ay ku seteni day təgəskabá Melefit ti nanj bəlanj, tagrafənja ajgwaz a, təgəgrfənja.

²⁰ Nak ti muru ! Tamal mis afəki ahàr ke Melefit, ay àgru təwi do ni ti, məfəki

ahàr gayanj ni zlam masakani ti kawayay ti nədəfukki aw ?

²¹ Bən geli Abraham ti Melefit adəm nanj jireni kè eri gayanj ti kamam ? Adəm nanj jireni ti azuhva təwi gayanj ya àgray ni do waw ? Təwi gayanj ni ti nihi : àfəkadki wur gayanj Izak ka məlanj *meviekiki zlam ana Melefit ni, awayay eslinj nanj ana Melefit.

²² Gayanj ya àgray nahkay ni ti adəfaki təwi gayanj ya àgray ni arakaboru akaba məfəki ahàr gayanj ni. Əna təwi gayanj ya àgru ana Melefit ni ti àfəkia ahàr gayanj a dek, aranj əhəcikivu do.

²³ Nahkay ma ge Melefit ya àbu məbəkiani a Wakita gayanj ni bu ni àgrava. Ma gani nani ti nihi : « Abraham àfəkia ahàr ke Melefit a, nahkay ti Melefit adəm nanj mis jireni kè eri gayanj.‡ » Melefit àzalay nanj zləba gayanj daya.

²⁴ Nahkay ti kəsəra Melefit adəm mis jireni kè eri gayanj ti azuhva àfəkia ahàr a ciliŋ do. Adəm nanj mis jireni ti azuhva təwi ga maslanja gani ya àgru ni daya.

²⁵ Nahkay day wal mesəwehvu Rahap ti àgəskabá ndam ya Zezəwi əsləroru tay ga məmənjiju məlanj Zeriko na, adəfiki divi nahanj ana tay ga masləkana. Wal ni àra àgra nahkay ti Melefit adəm wal ni jireni kè eri gayanj azuhva təwi gayanj ya àgray ni.

²⁶ Tamal mis əsuf va do ni ti maslanja nani məmətani. Nahkay day tamal mis afəki ahàr ke Melefit, ay àgru təwi do ni ti məfəki ahàr gayanj ni zlam masakani, ègia akadá kisim a.

3

Məzlapay kwanja kwanja ba

¹ Bəza ga mmawa goro ni, mis e kidinj gekuli bu ya tawayay macahi zlam ana mis ndahanj ni ti tələbi kay bi. Adaba məsəra leli ya ti macahi zlam ana mis ni ti Melefit amagrafənja seriya kè leli a àtam ya ti amagrafənja kè mis ndahanj a ni.

² Nêdâm nahkay ti adaba leli dek məbu magudaram zlam gərgari kay. Tamal mis èjikia ke divi əna ma gayanj ya adəm na do ni ti, maslanja gani nani ti mis jireni, ajəgur ahàr gayanj, àgudar zlam do simiteni.

³ Nazay mazavu ge pilis. Ka ya ti məfiviya zagum ana pilis a ni ti pilis ni agray ere ye ti mawayay məgray ni dek ; vu gani dek akoru ka məlanj ya leli mawayay moroni ni dek.

⁴ Nahkay day nazay mazavu ga *slah ga yam. Slalah ga yam ti gədakani, aməd gədakani azay, ay ku tamal nahkay nəngu ni zlam ya ti tagaray əna nanj ni ti gəziteni. Əna zlam gani nani ti tisliki mazoru slalah ga yam ni ka məlanj ya tawayay moroni ni dek.

⁵ Arəḏ day azavu nahkay. Arəḏ ti zlam gəziteni a ma geli bu, ay agraki zlabay ka zlam gəḏəkani.

Aku day ku gəzit agəs məlan, azumaba heri gəḏəkana :

⁶ arəḏ day akada aku : zlam magəḏavani dek əvu a huḏ gani bu. Nan̄ a ma geli bu, ay agudar vu geli dek. Arəḏ ti agudar manjəhad ge mis dek akada ga aku ya azumaba heri a ni. Nani dek ti təwi ge *Seteni, emizligiyu mis a *dəluv ga aku vu.

⁷ Zlam ya əbu əna sifa ni dek ni ti mis təbu təgəs tay ga njeḏa. Ku zlam ge gili, ku edidij, ku zlam a had, ku kilif, zlam nday nani dek ti mis tisliki mages tay ga njeḏa.

⁸ Ay arəḏ ti maslaṇa əbi esliki magesani ga njeḏa bi. Arəḏ ti zlam magəḏavani, əmbrəṇ magudar zlam do, nan̄ akada ga məwər ga gavan̄ ya akad mis ni.

⁹ Arəḏ geli ni ti mazləbay Bay Melefit Bəṇ geli əna nan̄, metikwesi mis əna nan̄ daya ; ay mis ti Melefit əgraya tay ka mazavu gayan̄ a.

¹⁰ Əna arəḏ bəlanjani ni ti mazləbay Melefit akaba metikwesi mis. Bəza ga mmawa goro ni, ahər əḏəm zlam gani nani əgravu ba simiteni.

¹¹ Yam sulumani akaba yam ndəndalakani ti təcahaya a suwa bəlanjani ba waw ? Aha, əgravu do.

¹² Bəza ga mmawa goro ni, mən̄ ga wəruv ti ewi bilvi aw ? Mən̄ ga ahwar ti ewi wəruv aw ? Aha, tiwi do. Nahkay day təcahaya yam sulumani a suwa ga yam ndəndalakani ba do.

Majalay ahər sulumani ya Melefit avi ana leli ni

¹³ Maslaṇa əbu e kidij gekəli bu əcaha zlam a, əjalay ahər sulumani aw ? Tamal maslaṇa gani əbu ti, məgray təwi sulumani, məhəṇgrioru ahər a had ana mis ; nahkay ti mis atəsər əjalay ahər sulumani eḏedij.

¹⁴ Ay tamal ti kəgrum solu, kəhumi ana ahər mis ndahan̄ ti mis magəḏavani, kawayum matam mis ndahan̄ ti, ṅgay kajalum ahər sulumani ti kəḏəmum ba ; adaba tamal kijam zlabay nahkay ti kasəkəḏum malfada.

¹⁵ Tamal kajalum ahər nahkay ti majalay ahər gekəli nani ti akada ge Melefit ni do. Melefit avi majalay ahər ana mis ti nahkay do. Majalay ahər gekəli nani ti akada ga ndam ga *duniya ni, njeḏa ga *Məsuf ge Melefit əkibu bi ; majalay ahər nani ti ge seteni sawan̄.

¹⁶ Ndam ya ti tagray solu akaba tawayay matam mis ndahan̄ nahəma, nday gani tagray zlam kwan̄a kwan̄a, tagudar zlam gərgəri kay.

¹⁷ Ay majalay ahər sulumani ya Melefit avi ana mis ni ti nahkay do. Maslaṇa ya ti əjalay ahər akada ge Melefit ni ti nahkay hi : majalay ahər gayan̄ njələta, aṅgalabakabu mis, nan̄ mis kuḏ-kudani, agəsiki ma ana mis, mis ndahan̄ təsi cicihi, kalavad̄ agri zlam sulumani ana mis, əcirkaba mis a do, əgosay mis do daya.

¹⁸ Nday ya ti tanjəhad̄kabu akaba mis əna sulumani nahəma, manjəhad̄ gatay ni dek ge jiri. Nday ti akada ndam ya ti tizligi hilfi ga zlam sulumani, tapalay bəza gani sulumani ni.

4

Zlam ga duniya əgi eri ana kəli ba

¹ Kələgumvu akaba kəkəḏumvu e kidij gekəli bu ni ti kamam ? Kəgrum nahkay ti adaba kawayum zlam gərgəri ya ti tigi eri ana kəli ni dal-dal palam do waw ?

² Kawayum zlam ndahan̄ ay ti kəṅgətum do. Nahkay ti kabazlum mis, zlam ge mis ndahan̄ tigi eri ana kəli. Ku kawayum nahkay nəṅgu ni kəṅgətum do ; nahkay kəbum kələgumvu akaba kəkəḏumvu akaba mis. Kəṅgətum ere ye ti kawayum ni do ni ti adaba kəbum kihindəmfiṇa kə Melefit a bi.

³ Ku tamal kihindəm nəṅgu ni Melefit əvi ere gani ana kəli do, adaba kəsərum mahəṅgalumani əna divi gani do. Kəṅgətum ere ye ti kihindəm ni do ni ti adaba ere ye ti kihindəm ni əbələfəṇ kə kəli cilij, əbələfəṇ kə Melefit do.

⁴ Ləkələm ti kəmbərəṇuma Melefit a. ṅgay maslaṇa ya awayay zlam ga duniya ni ezirey Melefit ti kəsərum do waw ? Maslaṇa ya ti awayay zlam ga duniya ni ti egi zal ezir ge Melefit.

⁵ Əbu məbəkiani nahkay hi : « Melefit əfiviyu sifa ana leli ti, awayay ti leli məwayay nan̄ cilij, do ni ti awayay ti məwayay zlam ndahan̄ ba simiteni. » Kəhumi ana ahər pakama gani nani ti zlam masakani aw ?

⁶ Ay ku tamal Melefit əḏəm nahkay nəṅgu ni, agri sulum gayan̄ ana leli, sulum gani atam zlam ndahan̄ dek. Adaba əbu məbəkiani a Wakita gayan̄ bu nahkay hi : « Melefit əgəskabu ndam ya ti tiji zlabay ni do ; agəskabu ti ndam ya ti kuḏufani ni, agri sulum gayan̄ ana tay. »

⁷ Həṅgrumioru ahər a had ana Melefit. Zum njeḏa gekəli ti kəgrum ere ye ti *Seteni awayay ni ba, nahkay ti amacuhwafəṇa kə kəli a, aməmbərəṇ kəli.

⁸ Həḏəkumfəṇor̄u kə Melefit, nahkay ti nan̄ day amahəḏəkəṇbiyu kə kəli. Ləkələm ya ti kagudarum zlam ni mbrəṇum magudar zlam, kəṅgumkivu va ba ; ləkələm ya ti kajalum ahər cə cə ni mbrəṇum majalay ahər gekəli ni, gum njələta.

⁹ Sərum lekulum ndam magudar zlam, tiwum, grum delulu. Kiyum va ba, grum delulu sawan. Kəmərumbu va ba, jalum ahār sawan.

¹⁰ Həngrumioru ahār a hađ ana Bay geli, humi kislum arañə do; nahkay ti Melefıt amagray ti kigum gəđəkani.

Ngay maslaña nahəñ agudar zlam ti kəđəmum ba

¹¹ Bəza ga mmawa, kəzlapumki ma magədavani ke mis ndahəñ ba. Maslaña ya ti adəmki ma magədavani ka wur ga mənəni, ahi əğudara zlam a ni ti, maslaña gani nani adəmki ma magədavani əki ke *Divi ge Melefıt ya Məwiz əbəki a wakita gayəñ ni bu ni. Tamal kəgray nahkay ti kala kəđəm Divi ge Melefıt ni əbələy do, kala kəgəskabu Divi gani nani do, kala nak bay məđəmki ma magədavani cilin.

¹² Bay ya ti adəfiki Divi gayəñ ni ana mis ni ti Melefıt nañ bələñ. Bay ya ti agrañəña seriya kə mis a ni ti nañ. Bay ya ti ahəngay mis ni ti nañ. Bay ya ti esliki mijin mis ni ti nañ. Nak ya kəđəm wur ga muk əğudara zlam a ni ti, nak ti nak way ?

Kijum zlabay ba

¹³ Nihi ti nəhi ma ana kuli, lekulum ya ti kəđəmum : « Kani ahkay do ni həjəñ ti amoru a kəsa nahəñ vu, emiviyu, amacakalay ti aməngət sinġu dal-dal » ni.

¹⁴ Lekulum kəđəmum nahkay ti kəsərum ere ye ti amagrakivu ke kuli həjəñ ni do ; bi kəmətum timey ! Adaba lekulum ti akada ga azək, mis tipi cepepa ti əbi va bi ni.

¹⁵ Ere ye ti ahār əđəm kəđəmum ni ti nahkay hi : « Tamal Bay Melefıt əwaya nahəma, amələbu əna sifa, amagray zlam hini, hini. »

¹⁶ Ay nihi ti lekulum kəhumi ana ahār lekulum gəđəkani ti kəđəmum ma ga zlabay. Zlabay ge mis ya tiji nahkay ni dek ti əbələy do.

¹⁷ Nahkay sərumki tamal ti mis əsəra magray zlam sulumana mək əwayay ma-grani do nahəma, əğudara zlam a.

5

Ndam ge elimeni atagray daliya dal-dal

¹ Nihi ti nəhi ma ana kuli lekulum ndam ge elimeni ni. Lekulum ti grum delulu azuhva daliya ya amacay kuli ni.

² Adaba elimeni gekuli ni əzia, ganġu əzumkaba azana gekuli na.

³ Gru akaba sinġu gekuli ni təcala mandaza. Nahkay ti Melefıt aməgəs kuli əna seriya azuhva zlam gekuli ya təcala mandaza ni. Mandaza ni aməzumaba kuli akada ga aku ya azum zlam na. Lekulum kəngumkaba elimeni emiteni ti, ngay duniya ara andav wudək ti kəsərum do waw ?

⁴ Nahkay day kəpəlum ndam ya təgri təwi ana kuli a vədəñ bu ni ndo. Nihi ti cəm zlahay gatay ni. Nday gani nani ya ti təbazi zlam ana kuli ni təbu təzlah, Bay Melefıt Njəda-njəđani əcia zlahay gatay na.

⁵ Lekulum ti kəbum kəzumum gəda a duniya bu, kəbum kəgrum ere ye ti kawayum ni dek zlam gekuli ; kəbum kəzumum zlam məcərani, kidisum əna nañ akada zlam ga gənaw ya tagal ge mislinjeni ni.

⁶ Lekulum kəbumiya ndam ya ti təğudar arañə ndo na ndahəñ a dañgay va, ndahəñ ni ti ni kəbazluma tay a. Nday gani təbi əna njəda ga matamfəñana kə kuli a bi.

Besuma, həngalum Melefıt

⁷ Bəza ga mmawa, besum zlam duk abivoru ana vad ga Bay geli va amara ni. Pəm bay məwəs zlam ebesey, əjəgay sarta ya ti ara abaz zlam gayəñ a vədəñ bu məndəhani lala ni. Nañ əbu ebesey, əjəgay avər ge mizligi zlam, kələñ gani əjəgay avər ga məndəh zlam.

⁸ Lekulum day besuma, zum njəda, kəmbərənum mişeseni ba. Adaba vad ga Bay geli ənjiya wudək.

⁹ Bəza ga mmawa, kəzərdumvu ma ba, nahkay ti Melefıt aməgəs kuli əna seriya do. Nəđəm nahəma, Bay ya ti agrañəña seriya kə mis a ni ənjiya wudək, nañ əbu a mahay bu.

¹⁰ Bəza ga mmawa, əki ka macakay daliya akaba mişeseni ti, jalumki ahār ka ndam mahəngaray *pakama ge Melefıt ya ahaslani ni. Nday ti təcaka daliya, ay ti təbesa, nahkay lekulum day grum akada gatay ni.

¹¹ Məđəm nahəma, nday ti Bay Melefıt əgria sulum gayəñ ana tay a adaba təza njəda gatay a, təbesa daliya. Kicuma ma ga daliya ya əgrakivu ka Zəwop na akaba gayəñ ya ti ebesey na. Kəsəruma ere ye ti Bay Melefıt əvi kələñ ga daliya gayəñ ya əgri na daya. Adaba Bay Melefıt ti mis təsi cicihi dal-dal, əgri sulum dal-dal ana mis daya.

¹² Bəza ga mmawa, ma hini ya nara nəhi ana kuli ni ti ma sulumani dal-dal. Ma gani nihi : Kəmbəđum ba, ku əna huđ melefıt, ku əna hađ, ku əna mam do mam kəcalumi slimi kəmbəđum əna nañ ba. Tamal kəđəmum « ly » ti iy huya, « Aha » ti ni aha gani huya. Nahkay ti Melefıt aməwəl kuli əna seriya do.

¹³ Tamal maslaña e kidin gekuli bu nañ əbu acakay daliya ti, məhəngalay Melefıt. Tamal maslaña e kidin gekuli bu nañ əbu a məmərani bu ni ti, midii limis ana Melefıt, məzlabay nañ.

¹⁴ Tamal maslaña əbu e kidin gekuli bu ebesey do nahəma, məzalay gəđəkani ga ndam ga Yezu ya *təcakalavu a kəsa nani bu ni ti təgraki amal əna slimi ga Bay geli, təhəngali Melefıt.

¹⁵ Tamal tahəŋgali Melefit, təsəra Melefit aməvi ere gani ana tay ededīŋ ti, maslaŋa gani nani ti Bay geli amahəŋgay naŋ, aməvi nŋənjalaŋani, emicikaba. Tamal əgudara zlam a day Melefit aməmbərfəŋa.

¹⁶ Nahkay ti dəfumaya ere ye ti kəgudarum na e kidīŋ gekəli ba, ku way way do e kidīŋ gekəli bu mähəŋgali Melefit ana wur ga məŋani daya. Tamal kəgrum nahkay ti Melefit amahəŋgaraba kəli a. Ka ya ti mis jireni ahəŋgalay Melefit ni ti, ma gayan ya ahi ana Melefit ni əbu əna njada dal-dal.

¹⁷ Eli bay mahəŋgaray *pakama ge Melefit ti naŋ mis hihirikeni akada geli ni. Naŋ gani ahəŋgalay Melefit əna huf bəlaŋ, ədəm avər ətəd ba ; nahkay avər ətədəya ka had a ndo vi mahkər əna kiya muku.

¹⁸ Kələŋ gani ahəŋgalay Melefit keti, ədəm avər mətəd. Əra ahəŋgala naŋ a nahkay ti avər ni ətədəya ka had a ; had ni əgray zlam akada ya ahaslani ni.

¹⁹ Bəza ga mmawa, tamal mis nahaŋ e kidīŋ gekəli bu əjikia ke divi jireni ge Melefit na, mək maslaŋa nahaŋ ahəŋgarkibiya naŋ a ti,

²⁰ səruma maslaŋa ya ti ahəŋgarkibiya bay magudar zlam ke divi jirena ti məmbrəŋ magudar zlam ni ti ahəŋgafəŋa maslaŋa gani nana kə kisim a. Ku tamal maslaŋa gani nani əgudara zlam a kay nəŋgu ni Melefit aməmbərfəŋa dək.

Wakita ge Piyer ya àbèki enjenjeni n Ere ye ti mädämki ka wakita ge Piyer ya àbèki enjenjeni ni

Maslaŋa ya ti àbèki wakita hini ni ti àdafa slimu gayan a : nani Piyer zal asak ga Yezu ni (1.1). Àdäm àbèki wakita gayan ni ti a Babilon (5.13) ; a Pakama Manğahani ge Zeri ni bu tazay Rom ti akaba Babilon, nahkay ti bi Piyer àbèki wakita hini a Rom (tädäm tákad Piyer ti a Rom). Àbikiuru wakita ni ti ana ndam ga Yezu ya tãbu ka had Pon, Galasi, Kapados, Azi akaba Bitini ni (1.1) ; kani ti had nday nani dek tãbu ka had Turki.

Piyer àdäm àbèki wakita ni ga mavi njeda ana ndam ga Yezu, ti tãsar sulum ge Melefit ya agri ana tay ni (5.12). Azlabay Melefit azuhva ge Melefit ya àhangeraba mis a ni (1.3-12) ; àdäm Melefit àhangeraba leli a ti ahàr àdäm mánjehad njelata (1.13-2.3). Àdäm leli ndam ge Melefit ti leli akada ahay sulumani ge Melefit, nahkay ahàr àdäm màmbrènjum tawi magədavani dek, mánjehadumkabu akaba mis dek àna sulumani akada ga Yezu ya agray ni. Ku tamal tagri daliya ana leli nongu ni ahàr àdäm mægnum nahkay adaba daliya ya tagri ana leli ni amapæs do, amandav ; kalèŋ gani amanjehad akaba Krist ga kanğay-kanğayani (5.10).

Sa ge Piyer

¹ Nu Piyer zal asak ga Yezu *Krist nábikiuru wakita hini ana kuli, lekulum ya ti Melefit adaba kuli a ni. Nábiki ti ana kuli, lekulum ya ti kèbumi ka had gekuli bi, tédékaba kuli a, kèbum kanjehadum akada ga ndam mirkwi ka had Pon, ka had Galasi, ka had Kapados, ka had Azi akaba ka had Bitini ni.

² Lekulum ti kwa ahaslani Bèŋ geli Melefit àdäm amadaba kuli a, nihi ti kiguma ndam gayan ededinj a. Kigum ndam gayan ti àna tawi ga *Məsuf gayan ; awayay ti kəgəsümüki ma ana Yezu Krist, awayay ti kánjehadum lekulum ndam *njelatani azuhva mimiz ga Yezu Krist ya àngəzaya ni. Bèŋ geli Melefit mægri sulum gayan ana kuli dal-dal, mägry ti *kánjehadumkabu àna sulumani ti.

Məzləbum Melefit azuhva gayan ya ti àhəŋgay leli ni

³ Məzləbum Melefit, Bèŋ ga Bay geli Yezu *Krist, adaba məsia cicihi a dal-dal. Melefit àvi sifa məweni ana leli ti azuhva ga Yezu

Krist ya àngaba e kisim ba ni. Nahkay məsəra aməŋgət sifa ti azuhva Yezu.

⁴ Məsəra aməŋgət zlam sulumani ya Melefit anğahi ana ndam gayan ni. Zlam gani nani ti emizi day-day do, amagədavu do, mabəlay gani amandavfəŋa day-day do daya. Melefit aməvi zlam gani nani ana kuli a hud melefit bu

⁵ adaba lekulum kəbum kəfumki ahàr ke Melefit. Nahkay ti naŋ àbu afi ahàr ana kuli àna njeda gayan. Awayay ti ka mandav ga duniya mis dek tãsar àhəŋga leli a.

⁶ Azuhva zlam nday nani ti lekulum a məmərani bu. Ku tamal kəbum kacakum daliya gərgəri kay ka sarta hini, ahəli ahàr ana kuli nongu ni, sarta gani amapæs kay do, nahkay lekulum a məmərani bu.

⁷ Daliya gani ya kacakum ni ti agray ti mis təsərkaba kəbum kəfumki ahàr ka Yezu ge jiri gani tak day ti kəbumi kəfumki ahàr ge jiri gani bi aw. Sərum ku gru tekefi agədavu, ay ti təfiyu a aku vu ti təsərkaba nani gru ruani ededinj aw ? Məfəki ahàr gekuli ke Melefit ni àtam gru, adaba gru ti agədavu. Melefit agray ti kəkacum daliya ti adaba kalèŋ ga daliya ni awayay azlabay kuli, amagray ti kigum gəđakani. Aməzləbay kuli ti ka fat ya ti Yezu Krist aməŋga ka had kè eri ge mis a dek ni.

⁸ Ku tamal kəbumi kipuram naŋ bi nongu ni, kəbum kawayum naŋ. Ku tamal kəbumi kipuram naŋ nihi bi nongu ni, kəbum kəfumki ahàr. Nahkay kəbum kəmərumvu dal-dal ; məmərvani nani àbəlay dal-dal, mabəlay gani mis tekefi tädəmki ma koksah.

⁹ Kəbum kəmərumvu ti adaba kəsəruma Melefit amahəŋgay kuli. Kəfumki ahàr ni ti azuhva nani.

¹⁰ Ahaslani ti ndam mahəŋgaray *pakama ge Melefit tädəba divi a lala, tawayay təsərkaba ahəməmam Melefit amahəŋgay mis ni ; təsərkaba, tädəmki ma ka *sulum ge Melefit ya aməgri ana kuli na.

¹¹ *Məsuf ge Krist naŋ àbu akaba tay ; Məsuf gani nani àdəfikia ana tay a ahəməmam Krist amacakay daliya, kalèŋ gani Melefit amagray ti miği gəđakani ni. Ndam mahəŋgaray pakama ge Melefit ni tädəba divi ga pakama gana lala, tawayay ti tãsar ere gani amagrakivu ti ananaw, mam amagravu ka sarta gani nani mam.

¹² Melefit àdəfiaba ma gani nana ana tay a, ay pakama gani nani Melefit àdəmki ti ka tay ka tayani do, àdäm ti azuhva kuli. Lekulum kicum pakama gani ti afa ga ndam ya təhi *Ma Məweni Sulumani ana mis ni. Təhi ana kuli ti àna njeda ga Məsuf Njelatani ; Məsuf gani nani ti Melefit àsləribiyu ana tay a hud melefit bu. Ku *məslər ge Melefit tekefi tawayay ti tãsar ere gani ya amagravu ni bilegeni.

Njəhadum akada ge Melefit ya awayay ni

¹³ Azuhva zlam ge Melefit ya àgri ana kuli ni dek ti slamalumu kəlavad ga məgri təwi. Njəhaduma ganj-ganj, jalumki ahər ka *sulum ge Melefit ya aməgri ana kuli ka sarta ya ti Yezu *Krist amənja ni cilinj.

¹⁴ Gəsumiki ma ana Bəj geli Melefit kəlavad. Ahaslani ka ya ti kicəm *Ma Məweni Sulumani fañ ndo ni ti kəbum kawayum magray zlam magədavani, ay nihi ti kəgrum va ba.

¹⁵ Bay ya ti ədaba kuli a ni ti nañ njələta ; nahkay ti lekulum day njəhaduma njələta akada gayan na. Njəhadum njələta a zlam ya kəgrum ni bu dek.

¹⁶ Adaba əbu məbəkiani nahkay hi, Melefit ədəm : « Njəhaduma njələta, adaba nu nəbu njələta. * »

¹⁷ Ka ya ti kahəngalum Melefit ni ti kəbum kəhumi : « Baba. » Tamal kazalum nañ nahkay ti ahər ədəm kəgrumfəna anğwaz a, kənjəhadum əna sulumani ka ya ti kəbum a duniya bu ni. Adaba nañ ti əcirkaba mis a do ; agray seriya ti ke təwi ga maslanja gani ya agray ni.

¹⁸ Kəsəruma Melefit əmbaya kuli a zlam magədavani ya ti ata bəj gekuli təcahi ana kuli ni ba. Əmbaya kuli a ti əna singu ahkay do ni əna gru do, adaba zlam nday nani ti tagədavu.

¹⁹ Melefit əmbaya kuli a ti əna mimiz ga Yezu Krist. Mimiz gani nani ti nañ əbu əna njədə ətam zlam dek. Krist ti nañ akada ga wur təmbak ya tislinj; ana Melefit ni, nañ njələta dal-dal, zlam magədavani əfəñ bi simiteni.

²⁰ Wudaka Melefit agraya mələñ a ti əsəra təwi ge Krist ya ara agray na əndava. Ay nihi mələñ ara əndav wudak ti, əngazliaya ana kuli a vay-vay ti mähəngay kuli.

²¹ Nahkay kəfumki ahər ke Melefit, nañ ya ti ahəngaraba Krist e kisim ba, agray ti mis dek təzləbay Krist ni. Kəfumki ahər ke Melefit ti azuhva Krist gani. Kəbum kəfumki ahər ke Melefit nahkay ti, kəsəruma Melefit aməgri zlam sulumani ana kuli.

²² Kiguma njələtana adaba kəbum kəgəsumkabu ma ge Melefit, kəbum kawayum bəza ga mənj gekuli ededinj ededinjəni daya. Nəhi ana kuli nahəma, wayum tay əna huđ bəlanj, kəmbərənum ba.

²³ Kəsəruma lekulum kəbum əna sifa məweni. Əvi ana kuli ti mis do ; mis ti təmət. Əvi ana kuli ti Melefit ; Melefit ti nañ əbu əna sifa, əmət day-day do. Kigum bəza gayan ti əna njədə ga pakama gayan ya ədəm ni, sifa məweni ya əvi ana kuli ni əndav day-day do.

²⁴ Əbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi :

« Mis dek təmət akada ge kəzir ya ekuli ni. Məbələy ge mis ti akada ga vay-vay ga zlam ni ;

tamal zlam ni əkulia ti vay-vay gani ədəgafəna.

²⁵ Ay ma ga Bay geli ti anjəhad ga kanğay-kanğayani,

əndav day-day do.† »

Ma ge Melefit gani nani ti Ma Məweni Sulumani ya ti kicəm ni.

2*Ndam njələtani ge Melefit*

¹ Əgia Melefit əvia sifa məwena ana kuli a nahkay ti, a zlam ya kəgrum ni bu dek ti mbrənum cuday, mbrənum masəkəđ malfada, grum ere ye ti kədəmumaya ni, kəgrum solu ba, kəsumivu ana mis ba.

² Wayum ma ge Melefit əna jiri, akada ga bəza ci6-ci6eni ya ti tawayay duwa kəlavad ni. Nahkay ti akədəgum kama kama əna ma gani akada ga bəza ya tədək ni, ti Melefit mähəngay kuli.

³ Kəsəruma Bay geli Yezu ti nañ sulumani.

⁴ Hədəkumfəñbiyu kə Yezu, adaba nañ ti avay sifa. Nañ gani ti akada akur ya tələm ahay əna nañ ni ; mis təwayay magray təwi əna nañ ndo, ay akur gani nani ti Melefit ədəkiba, əbələfəñ ətam zlam ndahanj ni dek.

⁵ Ahər ədəm kəvumi ahər gekuli ana Melefit, ti mēdezl ahay gayan əna kuli akada ya tedezl ahay əna akur ni ; ahay gani nani ti Məsuf gayan anjəhadviyu. Nahkay ekigum ndam *njələtani ga *manğalabakabu mis akaba Melefit, ti kəgrumi təwi əna huđ bəlanj. Tamal kəgrum nahkay azuhva Yezu *Krist ti əbələfəñ kə Melefit.

⁶ Adaba əbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi :

« Nədəkiba akur sulumana, əbələfu dal-dal, nəfəkəđ asak ga ahay əna nañ a *Siyon.

Maslanja ya əfəkia ahər a ni ti atəbəkimi mimili day-day do.* »

⁷ Nahkay zla nahəma, lekulum ya kəfumkia ahər ke Krist a ni ti Krist əbəlay ətam zlam ndahanj ni dek kə eri gekuli ; ay mis ndahanj ya təfaki ahər ndo ni ti kə eri gatay ti nahkay do. Adaba əbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi :

« Akur nahanj əbu ti, ndam mələm ahay təwayay magray təwi əna nañ ndo.

Ay ti akur gani nani əgia akur ya akay ahay na dek sawan. † »

⁸ Əgia akur ga mazəgəđ mis a, akur gani nani ti mis etiji asak əna nañ. ‡ »

Azəgəđ tay ti adaba təwayay məgəskabu pakama ge Melefit ndo. Kwa ahaslani Melefit ədəm məgravu nahkay.

* 1:16 Levi 19.2. † 1:25 Izayi 40.6-8. ‡ 2:6 Izayi 28.16. † 2:7 Limis 118.22. ‡ 2:8 Izayi 8.14.

⁹ Ay lekulum ti Melefít àdákiba kuli a, kíguma jiba gayan a. Kíguma ndam manjalabakabu mis akaba Melefít a, kábum kágrumi tawi ana Bay gádakani, lekulum ti jiba gekuli ti ge Melefít, lekulum ti ndam gayan njelatani. Nan adaba kuli a ti ga mæhi zlam gádákani ya ti ágray ni ana mis. Ahalaba kuli a melañ zinziñeni ba ti kanjhadum a melañ masladani gayan bu. Melañ masladani gani nani ti agri ejep ana mis dal-dal. §

¹⁰ Ahaslani ti lekulum ndam ge Melefít do, ay nihi ti kíguma ndam gayan a. Ahaslani ti kásumi cicíhi ana Melefít do, ay nihi ti kábum kásumi cicíhi.

Grumi tawi ana Melefít kalavad

¹¹ Zlábaba goro ni, sáruma lekulum ti ndam mírkwi a duniya bu, kanjhadum ti ga hayañani. Azuhva nani næhi ana kuli nahama, kádábum zlam ga ndam ga *duniya ya tawayay ni va ba. Zlam nday nani ti tijnjka kuli ke divi sulumani ge Melefít a.

¹² Nihi lekulum kábum akaba ndam ya táfaki ahàr ke Melefít do ni ti, bumvu slimi, njhadum lala, kágudarum zlam ba. Nahkay ku tamal tádæmki ma magádavani ke kuli, tádæm lekulum ndam cuday nængu ni, etipi kuli kábum kágrum tawi sulumani. Etiþia ti atazlabay Melefít ka fat ya ti amara ni.

¹³ Egia lekulum kábum kádábum Bay geli ti gæsumiki ma ana ndam ya tægur mis ni dek. Gæsumiki ma ana bay ga ndam *Rom adaba nan gádakani, agur melañ.

¹⁴ Gæsumiki ma ana gádákani ga kæsa ya ti bay ni ádiyu tay ni daya. Bay ni ádiyu tay ti ga matraþ ndam ya tagray cuday ni akaba ga mazlabay ndam ya tagray zlam sulumani ni.

¹⁵ Melefít awayay ti kágrum zlam sulumani. Tamal kágrum nahkay ti ndam muru ya tæsàr araña do, tádæmki ma magádavani ke kuli ni etiþia tawi gekuli sulumani ya kágrum na ti, atádæmki ma magádavani ke kuli va do.

¹⁶ Lekulum ti kábum kágrum ahàr gekuli, ay ti ku kágrum ahàr gekuli nængu ni ngay kislumki magray cuday ti káhumí ana ahàr ba. Njhadum ti akada ga ndam magri tawi ana Melefít ni sawan.

¹⁷ Hængrumioru ahàr a had ana mis dek, wayum bæza ga mæn gekuli, grumfænja angwaz kè Melefít a adaba nan gádakani, hængrumioru ahàr ana bay daya.

Mebesam daliya akada ge Krist ni

¹⁸ Næhi ma ana kuli lekulum ya kágrum tawi afa ge mis ni: hængrumioru ahàr a had ana ndam ya kágrumi tawi ana tay ni dal-dal. Ku tamal tawayay kuli, tægri

zlam magádavani ana kuli do, ku tamal tægri cuday ana kuli nængu ni hængrumioru ahàr a had ana tay.

¹⁹ Maslaña ya tægri daliya day águdar araña ndo ni ti tamal ebesey daliya gani nani adaba àsàra Melefít a nahama, Melefít amazlabay nan.

²⁰ Ay tamal kágudaruma zlam a mæk tægri daliya ana kuli azuhva zlam magudarani gekuli ni, ku tamal kèbesuma nængu ni way amazlabaki kuli way? Ay tamal kágruma zlam sulumana mæk tægri daliya ana kuli azuhva zlam gekuli sulumani ya kágrum ni, tamal kèbesuma ti Melefít amazlabaki kuli.

²¹ Melefít ázalay kuli ti, awayay ti kágrum nahkay, adaba *Krist àna ahàr gayan gayanani day àcaka daliya ga mahængay kuli a. Krist àdæfikia divi ana kuli a nahkay ti, lekulum day grum akada gayan ni.

²² Krist ti águdar zlam ndo, day-day ágosay mis ndo. *

²³ Ka ya ti mis tindivi nan ni ti ahængrivi ana tay ndo. Ka ya ti mis tægri daliya ni day ahængrifæn ana tay ndo, áfivú ma gani ana Melefít, nan ya agray seriya ge jiri ge jireni ni.

²⁴ Yezu Krist àna ahàr gayan ahalkabu zlam magudarani geli ni, ágray daliya àna nan kà tændal. Ágray nahkay ti, ti mígi akada leli mæmætani, magudar zlam va do, manjhad leli ndam jireni. Azuhva ambalæk ya tægri kà tændal ni ahængaraba kuli a.

²⁵ Ahaslani ti lekulum akada ga tæmbæmbak ya tija ni. Ay nihi ti kængumoya afa ga bay mahætay kuli a, nan ya ti abi slimi ana sifa gekuli ni.

3

Manjhad ga wál akaba zawal gatay

¹ Nihi ti næhi ma ana kuli wál daya : ku way way do mæhængrioru ahàr a had ana zal gayan. Tamal kágrum nahkay ti zawal ya táfaki ahàr ke Melefít do ni etipi manjhad gekuli sulumani ni. Etiþia ti atambatkaba majalay ahàr gatay a, atáfaki ahàr ke Melefít,

² adaba atasàr manjhad gekuli ti ábalay, kábum kæhængrumioru ahàr a had ana zawal gekuli.

³ Kænguledumvu ga maþalakivu vu gekuli àna zlam ba : ku mælæm ahàr, ku mæbakabu zlam ga gru ka vu, ku mæbakabu azana ga sinju kayani kágrum ba.

⁴ Ay ti ahàr àdæm kænguledumvu ti àna zlam maþælani ya epivu do ni. Zlam maþælani nani ti ágødavu day-day do. Zlam gani nday hi : manjhad kudufani, mebesey zlam. Kè eri ge Melefít ti zlam ndahan tæbi tætam zlam nday nani va bi.

⁵ Wál ya ahaslani ya tàdabay Melefít, tigi ndam gayan *njelatani ni tênguledvu ti nahkay, tãhəngrioya ahàr a had ana zawal gatay a.

⁶ Ahaslani Sara wal ga Abraham ènguledvu ti nahkay; ahəngrioru ahàr a had ana zal gayan, àzalay nan bay gayan. Lekulum day tamal kəgrum zlam sulumani akada ga Sara ni, anğwaz àwər kuli ndo ni ti, kigum bəza gayan.

⁷ Lekulum zawal day njəhadum àna sulumani akaba wál gekuli, səruma wál ti njəda gatay ahəciyu a gekuli vu. Ngay tisi arana do ni ti kədəmum ba, adaba nday day Melefít avi sifa ana tay ga sulum akada ya avi ana kuli ni. Tamal kəgrum nahkay ti Melefít emici ere ti kahəngalumlan ni.

Macakum daliya àki ke jiri geli

⁸ Nihi ti nindeverin pakama hini, nawayay nəhikivu ana kuli nahəma, lekulum dek ma gekuli mārakaboru, majalay ahàr gekuli day mālā bəlanani. Wayumvu e kidin gekuli bu adaba lekulum kà mən gekuli, mis təsi cicihi ana kuli, kijum zlabay ba daya.

⁹ Tamal maslaña əgudaria zlam ana kuli a ahkay do ni èndivia kuli a ti kàhəngarumvu ba; humi : « Melefít məgruk sulum gayan » sawan. Adaba Melefít àzalay kuli ti, àdəm aməgri sulum gayan ana kuli.

¹⁰ Abu məbəkiani a Wakita ge Melefít bu nahkay hi :

« Maslaña ya ti awayay manjəhad sulumani akaba məzum gəda a duniya bu ni ti si məmbrəñ mədəm ma ga cuday akaba magosay mis,

¹¹ məmbrəñ cuday, məgray zlam sulumani, kəlavad məzay njəda gayan dek ga manjəhadani àna sulumani akaba mis ;

¹² adaba Bay Melefít ti nan əbu abi slimi ana ndam ya tagray jiri ni, nan əbu eci ma gatay ka ya ti tahəngalay nan ni.

Ay ndam ya tagudar zlam ni ti Melefít àwayay maməñjaləñani ana tay do.* »

¹³ Tamal kəgrum zlam sulumani àna məbəruv bəlan ti way aməgri daliya ana kuli way ?

¹⁴ Ay ku tamal kacakum daliya azuhva kəbum kəgrum jiri nəngu ni, mərumvu. Kəgrumfəña anğwaz kə mis ya təgri daliya ana kuli na ba, bəruv àti ana kuli ba.

¹⁵ Zləbum *Krist a məbəruv gekuli bu, adaba nan Bay gekuli ; slamalumvu lala, nahkay tamal maslaña ehindifina ma kə kuli a àki ka Bay ya ti kəfumki ahàr na ti, ek-islamki məhəngrifəñani tata.

¹⁶ Ay ka ya ti kəhəngrumifəñ kà ma ana tay nahəma, humi ma ana tay àna kudufani, kəlagumvu akaba tay ba. Kəlavad bumvu slimi ti kəgudarum zlam ba ; nahkay ti tamal tindivi kuli azuhva zlam gekuli sulumani ya kəgrum adaba lekulum ndam ge Krist ni nəngu ni, atabakabu mimili ka ahàr gatay gatayani.

¹⁷ Ere gani ya kacakum daliya azuhva zlam magudarani gekuli ni ti, tamal Melefít awayay ti hojo kəgrum zlam sulumani mək təgri daliya ana kuli.

¹⁸ Nahkay zla nahəma, Krist àmət ti azuhva zlam magudarani ge mis. Əgray nahkay ti sak bəlan, amagrakivu va do. Nan ti nan jireni, ay ti àmət azuhva ndam magudar zlam. Gayan ya àmət nahkay ni ti ga mahədakfəñbiyu kuli kə Melefít. Mis təkada nan a, ay *Məsuf Njəlatani ahəngrivabiya sifa.

¹⁹ Ana njəda ga Məsuf Njəlatani gani nani nahəma əru əhi ma ge Melefít ana diksi ge mis ya təbu məwəlani ni. †

²⁰ Ahaslani nday gani nani təgəskabu ma ge Melefít ndo ; ka sarta ge Nəwi ka ya ti èzidey *slalah ga yam ni ti Melefít èbesia ana tay a. Ay kəlan gani mis ya təhuriyu a slalah ga yam ni vu ni ti kay do : təhuriyu ti mis azlalahkər cilin, Melefít ahəngaba tay a yam ni ba. ‡

²¹ Yam nani ti əzavu akaba *baray ya tabaray kuli nihi, Melefít ahəngay kuli àna nan ni. Baray gani nani ti gəgəri akaba baray ge mis ya tabarakaba ardə àna nan a ni. Baray geli ni ti mahəngalay Melefít ti məbarifəña məbəruv ana leli a njəlata. Tamal kabarum nahkay ti Melefít ahəngay kuli adaba Yezu Krist anğaba e kisim ba.

²² Nihi ti anğoya a huđ melefít va, nan əbu manjəhadani ka ahar ga daf ge Melefít a məlan ga gədakani bu ; nan əbu agur *məslər ge Melefít akaba bəbəy gədakani ndahan ya təgur məlan ya agavəla ni dek.

4

Manjəhad məwəni

¹ *Krist ti àcaka daliya a duniya ba. Akada ge Krist ya àcakay daliya ni ti lekulum day zum njəda, majalay ahàr gekuli mənja bəlanani akada gayan ni, ti kəbesum macakay daliya. Adaba maslaña ya ti èbesey daliya a duniya bu ni ti àmbrəña magudar zlam a.

² Nihi ti kəgrum ere ye ti məbəruv gekuli awayay ni va ba, duk abivoru ana mandav ga sifa gekuli. Grum ere ti Melefít awayay ni sawan.

* 3:12 Limis 34.13-17. † 3:19 Mis ndahan tədəm Yezu əhi ma ge Melefít ti ana ndam magudar zlam ya təmət ka sarta ge Nəwi ni ; mis ndahan ti ni tədəm Yezu əhi ma ge Melefít ana məslər ge Melefít ya təgəski ma ndo ni. ‡ 3:20 Melefít ahəngaba tay a yam ni ba : ahkay do ni, Melefít ahəngay tay a àna yam ya əzoru slalah ga yam gatay a gavəla ni.

³ Ahaslani ti kəgrumbiya zlam magədavana dal-dal akada ge mis ndahan ya təfəki ahər ke Melefit do na. Nihi ti əslia nahkay; kəgrum va ba. Ka sarta gani nani ti kəbumi slimi ana vu gekəli ndo, kəgruma ere ye ti məbəruv gekəli awayay na, kəvumia vu gekəli ana zum a, kəgruma wuməri a cilin, kənjəhaduma ka ahar bəlan ge misi zum a, kəgrumbiya pəra daya. Pəra ti Melefit əwayay do simiteni.

⁴ Ay nihi ti ka ya ti ndam ya təsər Melefit do ni tagray zlam magədavani ni ti lekələm kəkumkibu ka tay va bi. Nahkay ti əgri ejep ana tay, tindivi kəli.

⁵ Ay a vad nahan ti Melefit amagrafəna seriya kə tay a. Melefit ti ara agrafəna seriya kə mis a wudak, ara agrafəna ti kə ndam ya təbu əna sifa ni, kə ndam ya təmətə ni daya.

⁶ Nahkay zla nahəma, Krist əhi *Ma Məweni Sulumani ana ndam ya təmət ni daya. Ku tamal Melefit agrafəna seriya kə tay a akada ya agrafəna kə mis a dek ni nəngu ni, Krist əhi Ma Məweni Sulumani ana tay ti, ti tənəhad əna sifa akada ge Melefit ni, əna njədə ga *Məsuf Njəlatani.

Manjəhad ga ndam ge Melefit ka ahar bəlan

⁷ Sarta ya ti duniya ara andav ni ənija wudak. Nahkay ti bumi slimi ana vu gekəli, njəhadum eri; tamal kəgrum nahkay ti akahəngalum Melefit tata.

⁸ Ere ye ti ətam zlam ndahan ni dek ti mawayavani, adaba tamal mawayum mis ti ku təgudaria zlam ana leli a kay nəngu ni məmbərfəna kə tay a.

⁹ Gəsumkabá ndam ya tara afa gekəli a ni, kəzardum ma azuhva tay ba.

¹⁰ Melefit əgria zlam sulumana ana kəli a gərgəri kay. Ku way way do Melefit əvia njədə ga magray zlam a gərgəri. Nahkay ti ahər ədəm ku way way do məgray təwi əna njədə ya ti Melefit əvi ni lala ga məjənaki mis ndahan.

¹¹ Maslanja ya ti Melefit əvia njədə ga mazlapana ni ti məzlapay ma ge Melefit. Maslanja ya ti Melefit əvia njədə ga məgri təwi ana mis a ni ti məgray əna njədə ge Melefit ya avi ni. Grum nahkay, ti mis təzəbəy Melefit azuhva Yezu *Krist a zlam bu dek. Melefit ti nanj gədakani, nanj əbu əna njədə ga kanğay-kanğayani. Aya nahkay.

Ndam ge Melefit təcakay daliya azuhva Yezu

¹² Zləbəba goro ni, daliya dal-dalani ya kacakum ni ti Melefit awayay atəkar kəli əna nanj, nahkay ngay daliya nani kigeni do ni ti kəhumi ana ahər ba.

¹³ Daliya gekəli ya kacakum ni ti kacakum ka ahar bəlan akaba *Krist; nahkay ti mərumvu əna nanj. Adaba ka

fat ya ti aməngazlaya njədə gayan a ni ti akəmərumsu dal-dal.

¹⁴ Tamal mis tindivi kəli adaba lekələm ndam ge Krist ti, mərumvu. Adaba ka ya ti tindivi kəli nahkay ni ti *Məsuf ge Melefit nanj əbu akaba kəli. Məsuf gani nani ti nanj əbu əna njədə ətam zlam dek.

¹⁵ Ay tamal mis e kidin gekəli bu acakay daliya adaba əgudara zlam a, bi akada mis a, bi əgia akal a, bi ədiya a ma ge mis va akada ge ezəwi ya adiyu e eli vu na ti, kəmərumvu azuhva daliya nani ba simiteni.

¹⁶ Ay tamal mis acakay daliya adaba nanj mis ge Krist ti mimili əwər nanj ba, məzəbəy Melefit sawan, adaba təzalay nanj mis ge Krist.

¹⁷ Sarta ya ti Melefit ara agrafəna seriya kə mis a ni ənija. Ara agrafəna seriya ənija ti kə ndam gayan. Ay tamal leli ndam gayan ni tekeđ amagrafəna seriya kə leli a ənija ti, ndam ya ti təgəskabu *Ma Məweni Sulumani ni do ni ti aməgri ana tay ti ahəmamam ?

¹⁸ Əbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi :

« Tamal ndam jireni tekeđ atətəmfəna kə seriya ge Melefit a zlah-zlah ti, ndam cuday, nday ya təsər Melefit do ni ti, atagray gatay ti ahəmamam ?* »

¹⁹ Nahkay ti ndam ya təcakay daliya ka mawayay ge Melefit ni ti təwi ahər gatay dek ana Bay ya ti əgraya tay a ni, təmbrənanj magray zlam sulumani ba. Adaba Melefit ti tamal ədəm aməgri zlam sulumani ana mis ti amagrafəna ededin.

5

Manjəhad ga ndam məfəki ahər ke Melefit

¹ Nihi ti nəhi ma ana gəđakani ya təbu e kidin gekəli bu ni. Nu day gəđakani akada gatay ni ; ka ya ti təgri daliya ana *Krist ni ti nipia nanj əna eri goro a. Leli dek akaba kəli emipi njədə ge Melefit ya aməngazliaya ana leli a ni. Nahkay ti nahəngalay kəli gəđakani ni, nəhi ana kəli nahəma,

² bumi slimi ana ndam ge Melefit ya əbivu tay ana kəli a ahar vu ni. Bumi slimi ana tay akada ge mis va ajəgay zlam ga gənwə gayan lala ni, grum təwi gani əna hud bəlan akada ge Melefit ya awayay ni, təfəki ngasa ke kəli ga magrani ba. Grum ti ga məngət zlam əna nanj do, grum ti adaba kawayum təwi gani palam.

³ Kəgurum ndam ya ti Melefit əbi tay ana kəli a ahar vu ni ga njədə ba, grum zlam sulumani ti nday day təgray akada gekəli ya kəgrum ni sawan.

⁴ Tamal kəgrum nahkay ti, ka ya ti Bay ga ndam məjəgay zlam ni eminjia ni ti aməvi zlam ana kəli ka duwa gani. Zlam gani nani

ti gəđakani àtam zlam ndahan dek, amandav day-day do.

⁵ Lekulam bəza dagwa day gəsumiki ma ana gəđakani gekuli.

Lekulam ndam ga Yezu dek ti kəhumi ana ahàr kàtamum mis ndahan e kidin gekuli bu ba, adaba àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi :

« Melefit àgəskabu ndam ya ti tiji zlabay ni do ;

agəskabu ti ndam ya ti kuđufani ni, agri sulum gayan ana tay.* »

⁶ Nahkay ti hənğrumioru ahàr a had ana Melefit. Nan ti nan njəda-njedani, sarta gayan eminjia ti aməvi gəđakani ana kuli.

⁷ Aranə ahəli ahàr ana kuli ba, bumivu zlam dek a ahar vu, adaba nan àbu afi ahàr ana kuli.

⁸ Bumi slimi ana ahàr gekuli, njəhadum eri, adaba zal ezir gekuli *Seteni nan àbu asawaday, awayay agəs mis ge mijin nan akada ga mazlahku ya egi, adəbay zlam, agəs, ahəpəd ni.

⁹ Ku ananaw ananaw do kəvumi divi ba, njəhaduma gan-gan, fumki ahàr ke Melefit. Səruma, bəza ga mən gekuli ndahan dal-dal a duniya bu təbu təcakay daliya akada gekuli ni.

¹⁰ Akacakum daliya ga sarta bal, ay kələn gani Melefit nan ya ti agri sulum ana mis ni àna ahàr gayan aməvi njəda ana kuli keti, amagray ti akanjəhadum gan-gan a zlam bu dek akada ga ahay ya təfəkada asak gana lala ni. Adaba kuli a ti, awayay ti kəhərumiyu a masladani gayan vu, kənjəhadum akaba Krist ga kanğay-kanğayani.

¹¹ Melefit ti nan àbu àna njəda ga kanğay-kanğayani. Aya nahkay !

Piyer endeverin pakama gayan àna magray sa

¹² Silas wur ga mən geli ni àjənakia nu ga məbiki wakita hini gəziteni na ana kuli a. Nəsəra nan ti nan àbu adəbay divi ge *Krist lala. Nəbiki ma hini ana kuli ti, nawayay ti nəvi njəda ana kuli, nawayay ti kəsərum *sulum ya Melefit agri ana kuli ni ti sulum gayan edədin. Kəmbərənum sulum gani nani day-day ba.

¹³ Ndam ya ti təfəki ahàr ke Melefit ahalay a Babilon † ni təgria sa ana kuli a ; Melefit adaba tay akada gekuli na. Wur goro Mark day əgria sa ana kuli a.

¹⁴ Grumvu sa e kidin gekuli bu lala, akada ga ndam ya nday kə mən gatay ni.

Lekulam ya ti kəbum ka ahar bəlan akaba Krist ni dek Melefit māgray ti *kənjəhadumkabu àna sulumani ti.

* 5:5 Gozogul 3.34. † 5:13 Babilon ti tədəm awayay adəmvaba ti Rom.

Wakita ge Piyer ya àbèki ye cɛ ni Ere ye ti mǎdǎmki ka wakita ge Piyer ya àbèki ye cɛ ni

Maslaɲa ya ti àbèki wakita hini ni ti àdafa slimi gayan a : nani Piyer zal asak ga Yezu ni (1.1). Àdǎm èpia vu ga Yezu ya àmbatvu ka hǎma na (1.16-18 ; Meciyu 17.1-7).

Àsǎra, amǎmǎt wudak (1.14) ; nahkay àbèki wakita ni ti ndam ga Yezu tǎzay njǎda gatay dǎk ga moroni kama kama àna manjǎhad sulumani, ti tǎjikia ke divi a day-day ba (1.5-11). Àziaba azay slimi ana mis a, àdǎm mis ndahaɲ atara, atǎcahi zlam magǎdavani ana ndam ga Yezu : ahàr àdǎm ndam ga Yezu tǎgǎskabu ma gatay magǎdavani ni ba (2). Mis ndahaɲ atǎdǎm « Yezu àdǎm amanǎgaba, ay ànggaba ndo timey. » Ay Piyer àdǎm kǎ eri ge Melefit ti vi dǎbu ti akada vad balaɲ ; Melefit èbesi ana mis, awayay ti tǎjiji ba : Yezu amara edǎdǎɲ edǎdǎɲena, amagrafǎɲa seriya kǎ mis a dǎk. Nahkay ahàr àdǎm mǎbumvu slimi ti ndam magudar zlam tǎjɲkia leli ke jiri geli a ba (3).

Sa ge Piyer

¹ Nu Simu Piyer, nǎbu nǎbikioru wakita hini ana kuli, nu bay mǎgri tǎwi ana Yezu *Krist, nu zal asak gayan daya. Nǎbikioru ti ana kuli ya ti kǎfumki ahàr ka Yezu kala-kala akada geli ni. Mǎfǎki ahàr gekuli ni ti ajǎnaki kuli dal-dal akada ya ti ajǎnaki leli dǎk ni. Àgri zlam gani nani ana leli ti Yezu Krist, àgray ti àna jiri gayan ; Yezu Krist ti Melefit geli, naɲ Bay mahǎngay leli daya.

² Melefit mǎgri sulum gayan ana kuli dal-dal akaba mǎgray ti *kǎnjǎhadumkabu àna sulumani mǎtam ya ahaslani ni ti, adaba kǎsǎruma Melefit akaba Bay geli Yezu a lala.

Manjǎhad ga ndam ga Yezu

³ Yezu *Krist àna njǎda ge Melefit àvia zlam a dǎk ana leli a ti mǎfǎki ahàr lala, mǎnjǎhad àna sulumani gayan daya. Àra àvia zlam nday nani ana leli a day kwa ti mǎsǎr naɲ lala : àzala leli a, awayay ti leli dǎk mǎnjǎhad akaba naɲ a mǎlaɲ *njǎlatani gayan ni bu, awayay ti leli mǎgray zlam sulumani akada gayan ni daya.

⁴ Nahkay ti àvia zlam sulumana ana leli a ; zlam gani nday nani tǎbalay dal-dal, tǎtam zlam ndahaɲ dǎk. Kwa ahaslani day Melefit àdǎmbiya, àdǎm amǎvi zlam gani nday nani ana leli. Àgray nahkay ti, awayay ti kǎtamumfǎɲa kǎ zlam magǎdavani ya tǎbu

a duniya bu, tigi eri ana mis na, awayay ti kǎnjǎhadum akada ge Melefit ni daya.

⁵ Azuhva zlam nday nani ya Yezu Krist àgri ana kuli ni ti zum njǎda gekuli dǎk ga manjǎhadani akada ge Melefit ya awayay ni. Kǎbum kǎfumki ahàr ka Yezu ; nahkay ti grum zlam sulumani daya ; kǎbum kǎgrum zlam sulumani ti sǎrum Melefit lala daya ;

⁶ kǎsǎruma Melefit a lala ti bumi slimi ana ahàr gekuli daya ; kǎbum kǎbumi slimi ana ahàr gekuli ti besum zlam daya ; kǎbum kebesum zlam ti grum zlam ya ti Melefit awayay ni daya ;

⁷ kǎbum kǎgrum zlam ya ti Melefit awayay ni ti wayumvu e kidɲ gekuli bu adaba lekulum kǎ mǎɲ gekuli daya ; kǎbum kawayumvu e kidɲ gekuli bu ni ti wayum mis dǎk daya.

⁸ Tamal kǎbum kǎgrum zlam nday hini kǎlavad ti akǎsǎrumkivu Bay geli Yezu Krist lala, tǎwi gekuli ya kǎgrumi ni akǎmbrǎɲum do, amoru kama kama.

⁹ Ay maslaɲa ya ti àgray zlam nday hini do ni ti èpi divi do, atam ahar akada ga zal wuluf ni. Ge Melefit ya àmbrǎɲa zlam magudarani gayan ya àgrabiyu ahaslani na ti àgǎjǎzkia ahàr a.

¹⁰ Nahkay zla nahǎma bǎza ga mmawa goro ni, zum njǎda gekuli àkivu, adaba Melefit àdaba kuli a, àzalay kuli, awayay ti kǎnjǎhadum nahkay. Tamal kǎbum kǎnjǎhadum akada nani ti ekijumkia ke divi ge Melefit a day-day do.

¹¹ Nahkay Melefit amǎvi divi ana kuli ga mǎhuriyani a Mǎgur ga Bay geli Yezu Krist vu, amǎvi ana kuli ti àna huǎ balaɲ. Yezu Krist ti naɲ Bay mahǎngay leli, Mǎgur gayan gani nani ti amanjǎhad ga kǎngay-kǎngayani.

¹² Azuhva zlam nday nani ti kǎlavad nawayay mǎziaba azay slimi ana kuli a kek-ilenja. Ku tamal kǎsǎruma zlam gana àndava, kǎgǎsumkabá jiri na lala nǎngu ni nawayay nǎziaba azay slimi ana kuli a.

¹³ Ka ya ti nu nǎbu àna sifa mba, nǎmberbu kuli faɲ ndo ni ti, nǎdǎm nǎziaba azay slimi ana kuli ka zlam gani nday nana ti àdǎlay, ti kǎnjǎhadum eri.

¹⁴ Nǎsǎra nu ti nara nǎmberbu kuli wudak, akada ga ma ga Bay geli Yezu Krist ya àhu ni.

¹⁵ Nazay njǎda goro dǎk ga mǎziaba azay slimi ana kuli a nahkay ti adaba nawayay ti ku tamal nǎmǎta nǎngu ni, zlam gani nday nani tǎgǎjǎzkia ahàr ke kuli day-day ba.

Krist ti naɲ gǎdakan

¹⁶ Mǎhia ana kuli a ahǎmamam Bay geli Yezu *Krist amara àna njǎda gayan a ni. Ma gani nani ya mǎhi ana kuli ni ti mǎngǎhad mǎhasl ahkay do ni majalay ahàr ge mis ana kuli do : leli leleni mǎpia naɲ àna eri geli a naɲ ti naɲ gǎdakan àtam mis dǎk.

¹⁷ Micia, Bənjani Melefıt əzləbay nañ, əvi gəđakani. Melefıt ti nañ gəđakani ətam zlam dək ; dəngü gayañ əhənday, əđəm ahkado : « Maslaña hini ti wur goro, nawayay nañ dal-dal ; məbərüv goro amərüvü əna nañ dal-dal. »

¹⁸ Dəngü gani nani ti leli leleni micia, əhəndabiyü e melefıt bu ka ya ti leli məbu akaba Yezu ka ahər ga həma *njələtani ni.

¹⁹ Nahkay ti məgəskabu ma ga ndam mahəngaray *pakama ge Melefıt ya tədəm ni lala. Kəbum kəbumi slimi ana ma gatay ya tədəm ni lala ti əbəlay, adaba ma gatay ya tədəm ni ti akada ge cəngel ya asladay a məlañ zıñ-zıñeni bu ni. Gəsunkabá ma gatay na hayañ, duk abivoru ana məlañ maslani. Ka sarta ya bongur ya ge miledü ni aməcəlaya ni ti akəsərüm zlam ni dək lala. †

²⁰ Ay ti sərüma zlam hini ya nəhi ana küli ni lala day : ma ga ndam mahəngaray pakama ge Melefıt ya tədəm ni akaba ya təbəki a Wakita ge Melefıt bu ni ti majalay ahər ge mis hihirikeni do.

²¹ Ndam mahəngaray pakama ge Melefıt təzlapay day-day əna njəda gatay gatayani ndo ; əvi njəda gani ana tay ti təhəngri pakama ge Melefıt ana mis ni ti *Məsuf Njələtani.

2

Bumvu slimi əna ndam ya tasəkadi malfada ana mis ni

¹ Ahaslani e kiđıñ ga ndam *Izireyel bu ni ti ndam malfada təbu, tədəm tahəngaray *pakama ge Melefıt ; ka sarta hini day ndam masakd malfada atalabu e kiđıñ geküli bu. Nday gani nani atəcəhi zlam ya ti ejiñkia mis ke divi a ni ana küli. Atədəm təgəskabu Bay ya ti əhəngay tay ni do. Gatay ya tagray nahkay ni ti azəkibiyü zlam mijeni ka tay, etiji ke weceweceni həya.

² Mis dal-dal atadəbay tay, atagray zlam magədavani akada gatay ni. Mis atanjak divi jireni ge Melefıt ni azuhva təwi gatay magədavani ya tagray ni.

³ Ndam masəkad malfada gani nday nani ti zlam egi eri ana tay dal-dal, nahkay tagosafəña zlam kə küli əna malfada gatay na. Ay kwa ahaslani Melefıt əgəsa tay əna seriya əndava ; nañ ti əñji dəwir do, ara ejiñ tay wudak.

⁴ Melefıt ti ku məslər gayañ ndahan ya təgudar zlam ni tekeđi əngwiviyü ana tay ndo, təsi cicihi ndo. Əgəs tay, əbiyü tay e *evıd gəđakani vu, a məlañ zıñ-zıñeni vu duk abivoru ana vad ya ti amagray seriya ni.

⁵ Ndam ya ahaslani ya təgudar zlam ni day Melefıt əngwiviyü ana tay ndo : əfəkiaya yam ka tay a, əziñeba tay a adaba ticiiki ma

ndo. Ay Nəwi ti əhia ma ge jiri ana mis a, nahkay Melefıt əhəngəna nañ a, əhəngakıva mis a adəskəla əkiva ciliñ.

⁶ Ndam ga kəsa *Sodom akaba *Gomorday Melefıt eviyekaba tay əna aku a, əgəjəni ti nğesis gatayani ciliñ. Melefıt əgray nahkay ti, ti mis təsər amatraə ndam magudar zlam ti nahkay.

⁷ Ka sarta gani nani ti Melefıt əhəngafəña *Lot kə aku na, adaba Lot ti nañ mis jireni, zlam ge mis ya tagray kwanja kwanja ni əsi bi, ahəli ahər dal-dal.

⁸ Lot ti mis jireni, ay nañ əbu akaba tay, nañ əbu epi ere ye ti tagray ni, eci ere ya tədəm ni kəlavad. Zlam gatay ya tagray magədavani, Melefıt əwayay do ni awəri bərüv dal-dal.

⁹ Nahkay zla nahəma, Bay Melefıt ti tamal zlam zləzladani əca ndam gayañ a ti əsəra ere ye ti agray ga mahəngay tay əna nañ na. Nahkay day ka fat ya ti Melefıt amagrafəña seriya kə mis a ni, ndam magudar zlam ti Melefıt əsəra ere ye ti agray ga matraə tay əna nañ na.

¹⁰ Melefıt amatraə enji ti ndam ya ti tagray zlam magədavani ya ti məbərüv gatay awayay ni, adaba tanjak nañ, təgəskabu nğay nañ gəđakani do.

Nday gani ya nəhi ana küli tasəkadi malfada ana küli ni ti təgray añgwaz do simiteni, ti ci slimi do, təhəngrioru ahər a had əna *məslər njəda-njədani ge Melefıt ni do, tindivi tay sawañ.

¹¹ Məslər ge Melefıt ti nday njəda-njədani, tətam ndam masəkad malfada ni əna njəda. Ay ku tamal nahkay nəngü ni, nğay ndam masəkad malfada ni ndam magudar zlam ti məslər ni tədəm do, tindivi tay kə meleher ga Bay Melefıt do.

¹² Mis nday nani tagray zlam ya ti məbərüv gatay awayay ni akada ga zlam ge gili ya təsər ahər do, əgəski təgəs tay, təbazl tay ni. Nday gani nğay tindivi way ti təsər do simiteni. Melefıt amabazl tay ti akada ya tabazl zlam ge gili ni.

¹³ Zlam magədavani ya ti təgri ana mis ni ti nday day Melefıt aməgrıvü ana tay akada nani bilegeni. Adaba nday gani təwayay magray zlam sulumani do, tagray zlam magədavani kə eri ge mis, mimili əwərki tay do. Ka ya ti kəgrüm wuməri, kəzumunkabu zlam akaba tay ni ti zlam gatay magədavani ya tagray ni abəki mimili ke küli. Ay nday ti ka ya ti təgəsakaba küli a nahkay ni ti əbələfəñ kə tay dal-dal.

¹⁴ Nday ti kəlavad təjalaki ahər ka magray hala ciliñ, təmbrəñ magudar zlam do simiteni ; təbiyü ndam ya təfəki ahər ke Melefıt lala ndo ni a zlam magudarani vu.

* 1:17 Məñjay Meciyü 17.1-5 ; Mark 9.2-7 ; Lük 9.28-35. † 1:19 Bongur ya ge miledü ni ti Piyer awayay adəmki ka Yezu.

Tawayi zlam ana ahàr gatay dal-dal. Nday ti Melefit ètikwesla tay a àndava.

¹⁵ Tàmbrəŋa divi sulumana, tija, tèsər divi va do. Tàdabay divi ga *Balam wur ga Bozor ni. Nanj ti àwaya sinġu ya ti tēvi ti mīgudar zlam na.

¹⁶ Ay ti a vad nahanj Melefit àlègi adaba àgəsiki ma ndo. Kàsəruma azonġu ti àzlapay akada ge mis hihirikeni ni do, ay ka fat nani ti azonġu àhia ma. Nahkay àcafəŋa nanj ga magray zlam magədavani ya àdəm akal agray na, ti àgray va ba.

¹⁷ Ndam masəkad malfada nani ti nday akada ga gəzəŋ ga yam ya ti yam àŋgəzkiaya do ni, nday akada ga maklabasl ya aməd apayakaba ni. Nahkay ti Melefit àslamaliva mələŋ zinj-zinjəna ana tay a, nday gani atanjəhad eslini. Mələŋ gani nani ti ləvəŋ àsafay.

¹⁸ Nday gani bəlanjani ni təzlapay ma masakani mək tiji zlabay àna nanj. Tawayay magosay ndam ya ti tāsłəkakiba ka ndam ya tèsər Melefit do nini mba ni, ti təhəŋguriyu tay a magudar zlam vu, ti təgray zlam ya tigi eri ana mis ni akada gatay ni.

¹⁹ Təhi ana tay ahkado : « Tamal kədəbum leli ni ti kəgurum ahàr gekəli, » ambatakani do nday gani ya tādəm nahkay ni nday ndayani evidi ga zlam magudarani. Adaba tamal maslaŋa zlam agur nanj ti maslaŋa gani ègia evidi ga zlam ya agur nanj na.

²⁰ Nahkay tamal mis àsəra Bay geli Yezu *Krist nanj ya ti ahəŋgay leli na ti maslaŋa gani àtamfəŋa kà zlam magədavani ga duniya ya tigi eri na. Ay kələŋ gani tamal àŋgukiaya ka zlam gani nani magədavani na zlam gayan a, təgur nanj keti ti, manjəhad gayan ni emigi magədavani amatam manjəhad gayan ya ahaslani ka ya ti àsər Melefit do ni.

²¹ Tamal nahkay ti hojo amal tèsər divi jireni ni ndo, ere gani tèsəra mək tàmbrəŋ, təgəskabu *Divi ge Melefit ya təcəhi ana tay ni va do ti ni.

²² Zlam gani àgrakivu ka tay ti akada ga ma *gozogul ya mis tādəm : « Kəra àŋgukiaya ka vələhay gayan a, àzumaba » ni. Tādəm keti : « Mədrəs mba tabaray nanj mba ti akoru adədvu a dəndala6 vu. »

3

Yezu Krist aməŋga

¹ Zləbəba goro ni, hini ti wakita ya nəbiki ana kəli ye cə ni. A wakita goro ya nəbiki ana kəli cəeni ni bu ni ti nəziaba azay slimani ana kəli a àki ka zlam ya kàsəruma àndava ni. Nawayay ti kàjalumki ahàr ka zlam gani nday nani lala.

² Nawayay ti kàjalumki ahàr ka pakama ya ndam *njəlatani ya *təhəŋgaray pakama ge

Melefit tādəm ahaslani ni. Jalumki ahàr ke divi ga Bay geli ya àhəŋgay leli ni daya ; divi gani nani ti ndam *asak gayan ya àsləribiyu tay ana kəli ni təhəŋgri pakama gani ana kəli.

³ Nawayay ti kícəm ma hini ya ti nəhi ana kəli ni lala. Saruma day, ka mandav ga duniya nahəma, mis ndahanj atagray zlam magədavani ka mawayay gatay. Nday gani eteyefinj kə kəli,

⁴ atədəm : « Àdəm ahkado aməŋga ti, nihi ti nanj eley ? Kwa ata bəŋ ga bəŋ geli təmət duk àbivaya ana nihi a, zlam ni dek akada ya Melefit àgraya ni zlam gayan, ere ye ti àmbatvu ni day àbi timey ! »

⁵ Nday gani ya təzlapay nahkay ni ti təwayay məsərki ke təwi ge Melefit ya àgray ahaslani ni do zakw. Təwi gani nani ti nihi : Melefit àdəmaya pakama gayan a, àgraya huđ melefit akaba had a nahkay ; èdekəba had akaba yam a, àgraya had na ti àna yam.

⁶ Ahaslani Melefit èziŋəba duniya ti àna yam daya. Ka sarta gani nani ti àfaya yam ka duniya na, yam ni àndaba mələŋ na dek.

⁷ Melefit àdəmaya pakama nahanj a keti, àdəm huđ melefit akaba had atanjəhad duk abivoru ana vad ya ti aku aməzumaba tay a dek ni. Ambrəŋ tay hayan ti adaba ajəgay sarta ya ti amagrafəŋa seriya kə mis a ni. Ka sarta gani nani ti emijin ndam ya ti təgəsiki ma do ni.

⁸ Zləbəba goro ni, zlam nahanj àbu bəlanj ti ahàr àdəm àgəzajłki ahàr ke kəli ba. Ere gani nihi : kə eri ga Bay geli nahəma, vad bəlanj ti akada vi dəbu, vi dəbu day akada vad bəlanj.

⁹ Mis ndahanj təhi ana ahàr Bay geli ti àgray ere ye ti àdəm amagray ni ke weceweceni do. Ay ma gani nahkay do : Melefit ti efəsi ana kəli, awayay ti ku mis bilinj èjiji ba, awayay ti mis dek tàmbatkaba majalay ahàr gatay a sawan.

¹⁰ Nədəm nahəma, vad ya ti Bay geli aməŋga ni ti mis tèsər do. Aməŋga ti akada ga zal akal ni. Ka fat gani nani ti mis etici huđ melefit amahənday, emijiji. Aku aməzumaba zlam ya a huđ melefit bu na ; had akaba zlam ya təkni ni dek day atələbi va bi, etijiji.

¹¹ Kàsəruma zlam ni dek atara tijiji nahkay ti, ahàr àdəm manjəhad gekəli mənja ahəmam ? Ahàr àdəm mənja njələta ; ahàr àdəm kəgəsəumiki ma ana Melefit lala.

¹² Jəgum fat ge Melefit ya amagray seriya ni ; zum njədə gekəli, grum zlam ya ti kislumki magrani ga mahədkbiyu vad gani weceweci ni. Ka fat gani nani ti aku aməzumaba huđ melefit a, zlam ya a huđ gani bu ni day dek aku aməzumaba kirid-kirid.

¹³ Ay Melefit àdɔmbiya kwa ahaslana, àdɔm amagray hud melefit mɔweni akaba had mɔweni. Atanjɔhad eslini ti ndam jireni cilin. Leli majɔgay ti zlam gani nani.

¹⁴ Zlɔbɔba goro ni, kɔbum kɔjɔgum vad gani nani nahkay ti zum njɔda gekɔli dek, ti ka fat gani Melefit mɔdi ahɔr ana kɔli lekɔlɔm kɔbum kanjɔhadum àna sulumani akaba nan, lekɔlɔm njɔlata kɔ eri gayan, tɔngɔfɔnɔ zlam magudarani kɔ kɔli a ba.

¹⁵ Sɔruma Bay geli ebesey ti adaba awayay ti mis tɔmbatkaba majalay ahɔr gatay a, ti mɔhɔngay tay. Wur ga mɔn geli Pol day ahia ma gana ana kɔli a ka ya ti àbiki wakita ana kɔli ni. Pol ti mawayay nan dal-dal; ma gayan ya àbiki ana kɔli ni ti Melefit àvi mɔsɔr zlam gani.

¹⁶ A wakita gayan ya abaki ni bu dek ti nan àbu ahi ma gani ana kɔli nahkay. Zlam ndahan tɔbu a wakita gayan ya àbaki ni bu ni ti mis tɔcikaba weceweci do. Ndam ya ti tɔsɔr zlam do, tɔfaki ahɔr ke Melefit lala do ni tambatkaba ma gana. Tambatkaba ma gana a mɔlan ndahan ba a Wakita ge Melefit ni ba day nahkay. Gatay ya ti tagray nahkay ni ti Melefit amɔgɔs tay àna seriya, emijin tay.

¹⁷ Zlɔbɔba goro ni, lekɔlɔm ti tɔhia ma gana ana kɔli a àndava. Nahkay ti bumvu slimu, ti ndam ya ti tɔgɔskabu ma ge Melefit do ni tɔbiyu kɔli a zlam magudarani vu akada gatay ni ba. Njɔhaduma gan-gan, tɔjinɔkia kɔli ke jiri gekɔli a ba.

¹⁸ Yezu *Krist ti Bay geli, Bay mahɔngay leli daya. Lekɔlɔm ti kɔmbrɔnjum mɔfaki ahɔr ba. Grum ti mɔgrikivu sulum gayan ana kɔli, ti kɔsɔrumkivu nan lala. Mis dek tɔzɔlɔbay nan; tɔzɔlɔbay nan kani, tɔzɔlɔboru nan ga kanɔgay-kanɔgayani ti. Aya nahkay.

Wakita ge Zej ya àbèki enjenjeni ni Ere ye ti mädämki ka wakita ge Zej ya àbèki enjenjeni ni

Maslaŋa ya ti àbèki wakita hini ni ti àdáfay slimí gayan a wakita ni bu ndo. Ay kwa ka mənǰàki gani ndam ga Yezu dèk tàsèra nani Zej zal asak ga Yezu, nan bay ya àbèki Ma Məweni Sulumani ge Zej ni. Ma gayan ya àbèki ni ti akada ga ma ya mædi ahàr a Ma Məweni Sulumani ge Zej ni bu ni ; maslaŋa ya ti àbèki wakita cœni ni ti mis billiŋ (gurumkabu Zej 1. 1, 1.14 akaba 1 Zej 1.1 ; Zej 16.24 akaba 1 Zej 1.4 ; pakama ndahaŋ tæbu kay akada nday nani).

Àbiki ti ana ndam ga Yezu (3.1) ; àzalaya slimí ge mis ahkay do ni ga kəsà ndo, nahkay mädäm tæslerikaboru wakita hini ana ndam ga Yezu ya a kəsà gergèrani bu ni. Zej àdäm abèki wakita ni ti awayay ti mis ndahaŋ tågosaŋ ndam ga Yezu ba (2.26 ; 3.7 ; 4.1), akaba awayay ti tàsèr, nday tæbu àna sifa ya àndav day-day do ni ededíŋ ededíŋeni (5.13).

A wakita ni bu Zej àdäm maslaŋa ya ti àdäm àsèra Yezu a, mæk agudar zlam kəlavad ni ti zal malfada ; bay ya ti àsèra Yezu a ni ti ambrəŋ zlam magudarani gayan ni, àgudar zlam va do. Tamal mägudara zlam a mæk məmbatkaba majalay ahàr a ti Yezu ambərfəŋa zlam geli ya mägudar na kè leli a, ay ahàr àdäm ndam ga Yezu təmbəŋ zlam magudarani dèk, adaba nday bəza ge Melefit ; Melefit ti nǰalata. Melefit awayay leli ; ahàr àdäm leli day mawayum Melefit akaba ndam gayan ni. Tamal mawayay Melefit ti mägudar zlam va do ; nahkay mäsèra, leli ndam gayan ededíŋ ededíŋeni.

Pakama ya avi sifa ana mis ni

¹ Ere ye ti məbiki ana kuli ka wakita ni ti Pakama ya avi sifa ana mis ni. Kwa ka mənǰàki ga mələŋ nan əbu. Pakama gani nani ti ègia mis a. Leli micia pakama gayan ya àdäm na, mipia nan əna eri geli a, māmənǰaləŋa lala, mìnǰifíŋa àna ahar geli a daya.

² Sifa gani nani àŋgazlava. Ka ya ti àŋgazlavu ni ti leli mipia, magray sedi gani, məhi pakama gani ana kuli vay-vay daya. Sifa gani nani ti àndav day-day do, kwa ahaslani nan əbu afa Bəŋ geli Melefit, nihi ti àŋgazliva àna leli a.

³ Ere ye ti leli mipi akaba micì ni ti məhi ana kuli billegeni, ti lekulam day kädəgumkiva ke leli a, mīgum leli dèk akada mis bəlan. Leli ti məbu akada mis bəlan

akaba Bəŋ geli Melefit nday ata Wur gayan Yezu *Krist.

⁴ Məbiki pakama hini ana kuli ti, mawayay ti kicam lala, nahkay leli dèk aməmərɔv ka ahar bəlan lala.

Maslaŋa ya agudar zlam ni àŋǰhad akaba Melefit koksah

⁵ Pakama ya ti micifíŋa, məhi ana kuli ni ti nihi : Melefit nahəma, masladani nǰalata, nan əbi àna mələŋ zìŋ-zìŋeni bi ferera.

⁶ Tamal mädäm leli akaba nan akada mis bəlan, mæk məbu magray zlam e zìŋ-zìŋeni bu nahəma masəkad malfada, ere ya magray ni ti zlam ge jiri do.

⁷ Ay tamal magray zlam a masladani bu akada gayan ya nan əbu a masladani bu ni ti leli məbu dèk ka ahar bəlan akada mis bəlan. Nahkay mimiz ga Wur gayan Yezu abarəfəŋa zlam magudarani geli na kè leli a.

⁸ Tamal mädäm mägudar zlam do ni ti magosaŋ ahàr geli geleni, leli ndam jireni do.

⁹ Ay tamal madafaya zlam magudarani geli na ti Melefit amberfəŋa kè leli a, abarəfəŋa zlam ya àbəlay do na dèk kè leli a. Agray nahkay ti adaba nan jireni ; ere ye ti àdäm amagray ni ti agray ededíŋ.

¹⁰ Tamal mädäm leli mägudar zlam do ni ti kala mädäm Melefit asəkad malfada. Tamal mädəma nahkay ti mægaskabu pakama gayan a məbərɔv geli vu ndo.

2

¹ Gabəza, nəbiki zlam hini ana kuli ti, nawayay ti kəgudarum zlam ba. Ay kwa tamal maslaŋa àgudara zlam a nəŋgu ni, bay ya ti embikivu ke leli, agri kam-kam ana Bəŋ geli Melefit ni nan əbu kè meleher gayan. Bay mimbikivani ke leli ti Yezu *Krist, nan ti mis jireni, àgudar zlam do.

² Àvay vu gayan, tàkad nan ti Melefit məmbərfəŋa magudar zlam geli ni kè leli a. Esliki məmbərfəŋa zlam magudarani geli na ciliŋ do, esliki məmbərfəŋa zlam magudarani ge mis ga duniya na dèk daya.

Tamal mäsèra Melefit a ti magray ere ye ti awayay ni

³ Tamal leli məbu magray zlam ya ti Melefit àhi ana mis e *Divi gayan bu grum ni ti mäsèra leli ti mäsèra Melefit a.

⁴ Ay tamal maslaŋa àdäm àsèra nan a, mæk àgray zlam ya ti Melefit àdäm e Divi gayan bu grum ni do ni ti maslaŋa nani asəkad malfada. Nan nani ti mis jireni do simiteni.

⁵ Maslaŋa ya ti agray zlam ya Melefit àdäm grum ni ti awayay Melefit àna məbərɔv bəlan ededíŋ ededíŋeni. Tamal magray nahkay ti mäsèra leli ndam ge Melefit, leli bilíŋeni akaba nan.

⁶ Tamal maslaña àdəm anjəhadkabu akaba nañ nahəma, ahàr àdəm maslaña nani agray zlam akada ga Yezu ya agray ni kwa.

⁷ Zləbəba goro ni, zlam hini ya nəbiki ana kuli ni ti zlam məweni do. Nani Divi ge Melefít ya ahaslani ni sawaň. Kwa ka ya ti kəfumki ahàr ka Yezu ni ti kəsəruma Divi gani nana. Divi gani ya ahaslani nani ti pakama ya təhi ana kuli ni.

⁸ Ay ti pakama ya nəbiki ana kuli ni ti divi məweni daya. Mis təsər divi gani nani ededín ti àna manjəhad ga Yezu, təsər àna manjəhad gekuli daya. Nahkay məlaň zinj-zijeni naň əbu andav, masladani sulumani ənjəkia ka masladana.

⁹ Tamal maslaña àdəm naň a masladani bu mək ezirey wur ga məňani ti maslaña nani naň e zinj-zijeni bu mba sawaň.

¹⁰ Ay tamal maslaña awayay wur ga məňani ti maslaña nani naň əbu a masladani bu, arañə əbi a məbərur gayan bu ge mijinjka naň ke divi a bi.

¹¹ Ay tamal maslaña ezirey wur ga məňani ti maslaña nani naň e zinj-zijeni bu. Naň əbu asawaday e zinj-zijeni bu daya, əsər məlaň ya akoru ni do ; əpi divi do adaba naň e zinj-zijeni bu.

Kədəbum zlam ga duniya ba

¹² Gabəza, ere ye ti nəbiki ana kuli ni ti nihi : Melefít əmbərfəña magudar zlam gekuli na kə kuli azuhva Yezu a.

¹³ Ata bəň ga bəza, ere ye ti nəbiki ana kuli ni ti nihi : Lekuləm ti kəsəruma bay ya ti naň əbu kwa ka mənjəki ga məlaň na.

Bəza dagwa, ere ye ti nəbiki ana kuli ni ti nihi : Lekuləm ti kiyəmfiña kə *Seteni àna kadvu a.

¹⁴ Gabəza, ere ye ti nəbiki ana kuli ni ti nihi : Lekuləm ti kəsəruma Bəň geli Melefít a.

Ata bəň ga bəza, ere ye ti nəbiki ana kuli ni ti nihi : Lekuləm ti kəsəruma bay ya ti naň əbu kwa ka mənjəki ga məlaň na.

Bəza dagwa, ere ye ti nəbiki ana kuli ni ti nihi : Lekuləm ti kəbum àna njəda, pakama ge Melefít əbu a məbərur gekuli bu, kiyəmfiña kə Seteni àna kadvu a.

¹⁵ Kədəbum divi ya ndam ga *duniya tadəbay ni ba, kəwayum zlam ya tədi ahàr a duniya bu ni ba daya. Tamal maslaña awayay zlam ga duniya nahəma, maslaña nani ti əwayay Bəň geli Melefít koksah.

¹⁶ Zlam ga duniya nday nani ya mis tagray ni ti nday hi : tawayay zlam ya məbərur gatay awayay ni dek, tawayay zlam ya egi eri ni dek, təngəta zlam a ti tagray zlabay àna naň. Zlam nday nani dek ti Bəň geli Melefít adafaki ndo, mis təcahay a duniya bu zlam gatay.

¹⁷ Duniya akaba zlam ya a duniya bu, mis tawayay təngət ni dek naň əbu andav. Ay ti

maslaña ya ti agray ere ye ti Melefít awayay ni ti maslaña nani amanjəhad ga kangay-kangayani.

Ndam ezir ge Krist

¹⁸ Gabəza, duniya andav wudak. Kicəma, təhia ana kuli a zal ezir ge *Krist amara. Ay nihi ti ndam ezir ge Krist təbu kay əndava. Nahkay ti məsəra duniya andav wudak ededín.

¹⁹ Ahaslani ndam ezir ge Krist nday nani ti təkibu ke leli, mək təsləkakiba ke leli a. Tamal ti nday ndam geli ededín ti akal tənəhadə akaba leli a. Ay ti zlam gani agravu nahkay ti, ti leli məsərkaba nday ndam geli ededín do.

²⁰ Lekuləm zla nahəma kəbum àna *Məsuf Njəlatani, Yezu Krist əvi ana kuli. Nahkay ti lekuləm dek kəsəruma jiri a.

²¹ Nəbiki ana kuli ti kamam ? Ga məhiani ana kuli kəsərur jiri do tək ? Aha, ga məhiani ana kuli kəsəruma sawaň. Kəsəruma malfada əbi ahəraya e jiri ba bi daya.

²² Maslaña ya ti əsəkad malfada kay ni ti way ? Maslaña nani ti maslaña ya ti àdəm Yezu ti naň Krist *Bay gədəkani ya amara ni do ni. Maslaña nani ti zal ezir ge Krist : əgəskabu Bəň geli Melefít nday ata Wur gayan ni ndo.

²³ Maslaña ya ti əgəskabu Wur ge Melefít do ni ti əgəskabu Bəňani Melefít ndo daya. Maslaña ya ti əgəskabu Wur ge Melefít ni ti əgəskabə Bəňani Melefít a daya.

²⁴ Lekuləm zla ti ere ye kicəm kwa ka sarta ya kəfumki ahàr ka Yezu Krist ni ti ahàr àdəm ere gani nani mənəhad a məbərur gekuli bu. Tamal ere ye ti kicəm kwa ka sarta ya kəfumki ahàr ka Yezu ni anjəhad a məbərur gekuli bu ni ti lekuləm day akanjəhadum akaba Wur ge Melefít nday ata Bəňani akada mis bəlaň.

²⁵ Ere gani nani dek ti *sifa ya əndav day-day do ni. Sifa gani nani ti Yezu àdəm aməvi ana leli.

²⁶ Zlam gani nday nani dek nəbiki ana kuli ti adaba mis tawayay magosay kuli palam.

²⁷ Lekuləm zla nahəma kəbum àna Məsuf Njəlatani, Yezu Krist əvi ana kuli. Məsuf gani nani ti əbu manjəhadani a məbərur gekuli bu. Nahkay ti wudəra gekuli əbi akaba bay macahi zlam nahəň ana kuli va bi : Məsuf Njəlatani naň əbu acahi zlam dek ana kuli. Naň ti əsəkad malfada do, zlam gani ya acahi ana kuli ni ti ma ge jiri. Ahàr àdəm kənəhadum akaba Yezu Krist akada mis bəlaň ; Məsuf Njəlatani əcahi ana kuli ni ti nahkay.

²⁸ Gabəza, nihi ti ahàr àdəm kənəhadum akaba Yezu akada mis bəlaň. Adaba mam, nawayay ti ka ya ti amanəga ni ti anəgwaz əwər

leli ba. Ka ya ti aməzlərvəyaya ni ti nawayay ti mimili əwərfəña leli ga mahədakfəñiani ba.

²⁹ Kəsəruma Yezu Krist ti nañ jireni. Nahkay ahər ədəm kəsərur maslaña ya ti nañ əbu agray zlam jireni ni ti maslaña gani nani Melefit əgia bəñana daya.

3

Leli bəza ge Melefit

¹ Nğa pəm day, Melefit əwaya leli a dal-dal ni ! Nahkay əzala leli bəza gayan a. Iy, leli bəza gayan ədediñ ! Nğay leli bəza ge Melefit ti ndam ga *duniya təsər do, adaba nday nani təsər Melefit ndo palam.

² Zləbəba goro ni, nihi ti leli bəza ge Melefit əndava. Ay ti emigi mam kama ni mam ti Melefit ədəfiaba ana leli a fañ ndo. Ere ye ti məsəra nahəma, ka ya ti aməzlərvəyaya ni ti emigi akada gayan ni, adaba emipi nañ lala.

³ Maslaña ya ti ajəgay Yezu *Krist, awayay egi akada nañ ni ti, maslaña nani abi slimi ana ahər gayan, əgudar zlam do, akada ga Yezu ya əgudar zlam do ni.

⁴ Maslaña ya ti nañ əbu agudar zlam nahəma, əgəskabu *Divi ge Melefit ya a Wakita gayan ni bu ni ndo. Ndam magudar zlam ti ndamam ? Nday ndam ya təwayay divi ge Melefit do ni.

⁵ Ay ti kəsəruma Yezu Krist əra a məlan ga məhəlfəña zlam magudarani geli kə leli a. Kəsəruma nañ ti əgudar zlam do simiteni.

⁶ Maslaña ya ti nañ əbu anjəhad akaba nañ akada mis bəlan ni ti əgudar zlam va do. Ay ti maslaña ya ti nañ əbu agudar zlam nahəma, əpi Yezu day-day ndo, əsər nañ do daya.

⁷ Gabəza, mis təgosay kəli ba. Maslaña ya ti nañ əbu agray zlam ge jiri ni ti nañ mis jireni akada Yezu Krist nañ jireni ni.

⁸ Maslaña ya ti nañ əbu agudar zlam nahəma, nañ wur ge *Seteni. Adaba mam, kwa ahaslani Seteni nañ əbu agudar zlam zlam gayan, əmbəreñ ndo. Nahkay Wur ge Melefit əra a duniya va : əra ti ga maslmalay zlam ya Seteni agudar ni dək.

⁹ Maslaña ya ti Melefit əgia bəñana ni ti əgudar zlam va do. Adaba mam, Melefit əvia Məsuf Njəlatana, əniviyu a məbərur bu, nañ əbu anjəhad akaba nañ. Nahkay maslaña gani nani əsliki magudar zlam va do, adaba Melefit əgia bəñana.

¹⁰ Məsərkaba way wur ge Melefit ni way ahkay do ni way wur ge Seteni ni way ti nahkay hi : maslaña ya ti əgray zlam ge jiri do ni ti nañ wur ge Melefit do. Maslaña ya ti əwayay wur ga məñani do ni ti nañ day wur ge Melefit do.

Ahər ədəm mawayumvu

¹¹ Nahkay ti mawayumvu e kidiñ geli bu. Hini ti pakama ya kicəm kwa ka sarta ya kəfumki ahər ka Yezu ni.

¹² Məgrum akada ga *Kayiñ ya əgray ni ba. Nañ ti wur ge *Seteni, nahkay akad wur ga məñani ndaf ga njəda. Akad wur ga məñani gani ti kamam jikerə mam ? Akad wur ga məñani ni ti adaba zlam ga wur ga məñani ya əgray ni dək ge jiri, zlam gayan gayanani ya əgray ni dək magədavani palam.

¹³ Bəza ga mmawa, tamal ndam ga *duniya tizirey kəli ti əgri ejev ana kəli ba.

¹⁴ Leli ti məsəruma Melefit əhəngaraba leli e kisim ba, əvia sifa ana leli a əndava. Məsəruma ti adaba mawayum bəza ga məñ geli. Maslaña ya ti əwayay mis do nahəma, Melefit əhəngaraba nañ a ndo, nañ məmətani.

¹⁵ Maslaña ya ezirey wur ga məñani ni ti nañ bay makad mis. Ay kəsəruma bay ya ti akad mis nahəma, *sifa ya əndav day-day do ni ti əniviyu a məbərur bu bi.

¹⁶ Yezu *Krist ti əwaya leli a, əgəskabu ti təkad nañ azuhva leli. Adəfiki mawayavani ana leli ti nahkay. Leli day ahər ədəm məñənaki bəza ga məñ geli, ku tamal tabazl leli azuhva tay nəngu ni məgəskabu.

¹⁷ Tamal ti maslaña zlam gayan əbu, əpi ti zlam əfəñ kə wur ga məñani bi mək əmənjələñ do nahəma, əbəlay do. Maslaña nani ti awayay mis akada ge Melefit ya awayay mis ni tata aw ? Aha, awayay do.

¹⁸ Gabəza, mawayum mis əna pakama ciliñ ba, ahər ədəm mawayum mis ədediñ, məgri zlam sulumani ana tay.

Bəza ge Melefit ti anğwaz əwərfəña tay kə Melefit a do

¹⁹ Tamal magray nahkay ti aməsər leli ti ndam jireni, anğwaz aməwərfəña leli kə Melefit a do daya.

²⁰ Ku tamal məhi ana ahər məğudara zlam a nəngu ni, anğwaz aməwərfəña leli a do, adaba Melefit əsəra ere ye ti a məbərur geli bu na ətama leli leləna ; nañ ti əsəra zlam a dək.

²¹ Zləbəba goro ni, tamal məsəra məğudar zlam ndo nahəma, anğwaz aməwər leli kə meleher ge Melefit do.

²² Nahkay zla nahəma, aməvi ere ye ti mihindifiña ni dək ana leli, adaba leli məbu magray ere ye ti əhi ana leli grum ni akaba ere ye ti əbələfəñ ni.

²³ Ere ye ti əhi ana leli grum ni ti nihi : si məfəki ahər ka Wur gayan Yezu *Krist akaba mawayumvu e kidiñ geli bu kwa. Əhi ana leli grum ti nahkay.

²⁴ Nahkay maslaña ya ti agray ere ye ti Melefit əhi ana leli grum ni ti maslaña nani ti nañ əbu akaba Melefit akada mis bəlan. Məsər ti Melefit nañ əbu akaba leli ti ahəmamam ? Məsər ti adaba əvia *Məsuf gayan ana leli a.

4

Məsər Məsuf ge Melefit ti ahəmamam ?

¹ Zləbəba goro ni, ndam ya tədəm təzlapay əna njədə ga *Məsuf ni dek ti kəgəsümkabu pakama gatay ni ba. Hojo sayumfəna kə tay a day, akal ti nday təbu əna Məsuf ge Melefit aw. Adaba mam, mis dal-dal təbu a duniya bu, tədəm nday ndam mahəngaray *pakama ge Melefit, ambatakani do nday ndam masəkad malfada sawaŋ.

² Akəsərum ti maslaŋa hini azlapay əna njədə ga Məsuf ge Melefit ti nahkay hi : ndam ya ti tədəm vay-vay Yezu *Krist əra a duniya va, əgia mis hihirikena ti, nday dek təzlapay əna njədə ga Məsuf ge Melefit.

³ Ay ti maslaŋa ya ti ədəm Yezu əra a duniya va ndo ni ti, maslaŋa nani ədəm ma ge Melefit do, azlapay əna njədə ga məsuf ga zal ezir ge Krist sawaŋ. Lekələm kicəma məsuf gani nani amara a duniya va : nihi ti enjia əndava.

⁴ Gabəza, lekələm ti bəza ge Melefit. Nahkay kiyumfina kə ndam nday nana ya tasəkad malfada na. Adaba mam, Məsuf ya əniviyu ana kəli ni ətama məsuf ya əniviyu ana ndam ga *duniya na.

⁵ Ndam nday nani ya tasəkad malfada ni ti nday ndam ga duniya. Təzlapaki ti ka zlam ga duniya, nahkay ndam ga duniya təgəsiki ma gatay ni ana tay.

⁶ Leli zla nahəma, leli bəza ge Melefit. Nahkay maslaŋa ya ti əsəra Melefit a ti əgəsiki ma geli ni ana leli. Ay maslaŋa ya ti naŋ wur ge Melefit do ni ti əgəsiki ma geli ni ana leli do. Məsərkaba məsuf ya adəm jiri na nday ata məsuf ya asəkad malfada na ti nahkay.

Melefit ədəfiki ana leli ahəmamam māwayumvu ni

⁷ Zləbəba goro ni, ahər ədəm māwayumvu e kidin geli bu kwa, adaba bay ya ti agray ti mis tāwayavu ni ti Melefit. Nahkay maslaŋa ya ti naŋ əbu awayay mis nahəma, Melefit əgia bəjana. Maslaŋa nani ti əsəra Melefit a.

⁸ Ay maslaŋa ya ti əwayay mis do nahəma, naŋ ti əsər Melefit do, adaba Melefit ti ere ye ti agray ni dek, agray ti adaba awayay mis.

⁹ Melefit ədəfiki ana leli, naŋ awayay leli ti ahəmamam ? Adəfiki ana leli ti nahkay hi : əslərbiyu Wur gayaŋ bilin bilinjeni ni a duniya vu ga məvi sifa gayaŋ ana leli.

¹⁰ Mawayavani ti məŋ ga mam ? Leli māwayay Melefit enji aw ? Aha ! Melefit əwayay leli enji sawaŋ. Nahkay əslərbiyu Wur gayaŋ ti təkad naŋ. Təkada naŋ a ti Melefit esliki məmbərfəna zlam magudarani geli ni kə leli a.

¹¹ Zləbəba goro ni, Melefit əwayay leli ti nahkay. Tamal əwayay leli nahkay ti əgəsiki ti leli day māwayumvu e kidin geli bu bilegeni kwa.

¹² Melefit ti maslaŋa ya ti əpia naŋ a bir ni ti əbi. Ay tamal māwayumvu e kidin geli bu ni ti məsəra Melefit naŋ əbu akaba leli, miġia akada mis bəlaŋ akaba naŋ a. Məsəra leli məbu māwayay mis əna huđ bəlaŋ akada gayaŋ ya awayay mis ni.

¹³ Leli məbu akaba naŋ, naŋ day naŋ əbu akaba leli akada mis bəlaŋ ti məsər ti ahəmamam ? Məsər ti adaba əvia *Məsuf gayaŋ ana leli a palam.

¹⁴ Leli zla ti miġia Wur ge Melefit a, məsəra Bəjani Melefit əslərbiyu naŋ ti miġi Bay mahəngay mis ga duniya. Nahkay məhi ana mis zlam nani ti əgrava ededin a.

¹⁵ Maslaŋa ya ti ədəm vay-vay Yezu naŋ Wur ge Melefit nahəma, maslaŋa nani ti Melefit naŋ əbu akaba naŋ, naŋ day naŋ əbu akaba Melefit akada mis bəlaŋ.

¹⁶ Leli ti məsəra Melefit awayay leli, məgəskabə pakama gani nana.

Melefit ti ere ye ti agray ni dek agray ti adaba awayay mis. Maslaŋa ya awayay mis nahəma, maslaŋa nani ti naŋ əbu akaba Melefit, Melefit day naŋ əbu akaba naŋ, nday cəeni akada mis bəlaŋ.

¹⁷ Məsər ti leli məbu māwayay mis əna huđ bəlaŋ akada ge Melefit ya awayay leli ni ti ahəmamam ? Məsər ti adaba kwa kani, vad ya ti Melefit amagrafəna seriya kə mis a ni ti əsi aŋgwaz ana leli do simiteni. Əsi aŋgwaz ana leli do ni ti adaba zlam ya ti leli məbu magray a duniya bu ni ti akada ga Yezu ni.

¹⁸ Aŋgwaz ti tərakaboru nday ata māwayavani do. Tamal māwayay mis əna huđ bəlaŋ ti məgray aŋgwaz koksah. Adaba mam, tamal aŋgwaz awər mis nahəma, əsəra atatrəb naŋ. Maslaŋa ya ti aŋgwaz awər naŋ nahəma, ŋgay Melefit awayay naŋ əna huđ bəlaŋ ti əsərkaba lala faŋ do.

¹⁹ Leli ti māwayum Melefit, māwayum mis adaba Melefit əwayay leli enji.

²⁰ Tamal mis ədəm : « Nu ti nawayay Melefit » mək ezirey wur ga mənəni nahəma, maslaŋa nani asəkad malfada. Adaba mam, wur ga mənəni ya ti epi ni tekeđi əwayay naŋ do ni ti awayay Melefit ti ahəmamam ? Əpi naŋ do ni !

²¹ Divi ga Yezu ya ədəfiki ana leli ni nihi : ədəm maslaŋa ya ti awayay Melefit ti ahər ədəm māwayay wur ga mənəni daya.

5

Maslaŋa ya ti əfəki ahər ke Melefit ni ti eyefin kə zlam ga duniya

¹ Maslaŋa ya ti əgəskabə, adəm Yezu ti naŋ *Krist *Bay gədakani ya amara ni ti Melefit əgia Bəjana. Tamal maslaŋa awayay bəŋ ga bəza nahəma, awayay bəza ni daya.

² Məsər māwayay bəza ge Melefit ti ahəmamam ? Məsər ti adaba məbu

mawayay Melefit, mabu magray zlam ya ahi ana leli grum ni daya.

³ Mawayay Melefit ti mäsär ahämamam ? Mäsär ti adaba mabu magray zlam ya ti ahi ana leli e Divi gayan bu grum ni kalavad. Divi gayan gani nani ti zlazlada do,

⁴ adaba ku way way do tamal Melefit egiä bəjana nahəma, njəda gayan atama njəda ga zlam ga duniya ; zlam nday nani tēsipet nanj koksah. Njəda ya atam njəda ga zlam ga duniya ni ti mam ? Njəda gani nani ti məfəki ahər geli ka Yezu.

⁵ Njəda ga way atama njəda ga zlam ga duniya ni way ? Si ga maslanja ya ti afəki ahər ka Yezu, adəm Yezu ti nanj Wur ge Melefit ni.

Zlam ya ti adafaki Yezu nanj Wur ge Melefit ni

⁶ Yezu *Krist ti ara a duniya va, ahuriyu a yam vu, *tabaray nanj, kələj gani tabaya mimiz gayan a. Tabaray nanj ana yam ciliñ do, tabaray nanj ana yam, tabaya mimiz gayan a daya. Mäsär ti pakama nani ma ge jiri ti adaba *Məsuf ge Melefit ahiä ana leli a. Məsuf gani nani ti ere ye ti adəm ni dek ma ge jiri.

⁷⁻⁸ Adafaki Yezu Wur ge Melefit ededñ ti Məsuf, yam, mimiz. Nday mahkərani ni ti tadafaki zlam bəlanj.

⁹ Tamal məgəsumkabu pakama ge mis ya tädəm ni ti ahər adəm məgəsumkabu pakama ge Melefit ya adəm ni daya, adaba Melefit ti nanj gədakani, atam mis dek. Pakama ge Melefit ya adəm ni ti adəmki ka Wur gayan Yezu Krist.

¹⁰ Maslanja ya ti afəki ahər ka Wur ge Melefit nahəma, asəra a ahər gayan ba pakama ge Melefit gani nani ti ma ge jiri. Ay maslanja ya ti agəskabu pakama ge Melefit ya ti adəm ni do ni ti maslanja nani adəm Melefit asəkad malfada. Adaba mam, agəskabu pakama ge Melefit ya adəmki ka Wur gayan Yezu Krist ni do.

¹¹ Melefit ahi mam ana leli mam ? Adəm avia *sifa ya andav day-day do ni ana leli a. Sifa gani nani ti mənğət azuhva Wur gayan Yezu Krist.

¹² Maslanja ya ti agəskabá Wur ge Melefit a ni ti anğəta sifa. Maslanja ya ti agəskabu Wur ge Melefit ndo nahəma, anğət sifa ndo.

Sifa ya andav day-day do ni

¹³ Pakama gani nani ti nəbiki ana kəli adaba kəfumkia ahər ka Wur ge Melefit a ; nawayay ti kəsərüm lekəlum kəbum ana *sifa ya andav day-day do ni.

¹⁴ Ka ya ti mahənğalay Melefit ni ti ere ye ti avi njəda ana leli ni ti nihi : mäsəra tamal mihindiliña zlam ya ti abəlafən na ti eciiki ma geli ni ana leli.

¹⁵ Tamal mäsəra nanj abu eciiki zlam ya ti mihindiliñ ni ana leli ti mäsəra mənğəta zlam ya mihindi na andava.

¹⁶ Bi wur ga muk agudar zlam, zlam magudarani nani azoru mis e kisim vu do, tamal kipia nanj a ti hənğali Melefit. Nahkay ti Melefit aməvi sifa ana maslanja ya ti agudar zlam ni, tigi ti zlam magudarani gayan ni azoru mis e kisim vu do ni. Zlam magudarani ya ti azoru mis e kisim vu ni ti abu. Nəhi ana kəli hənğalum Melefit ti azuhva nani do.

¹⁷ Zlam ge mis ya tagray ni dek ti tamal tagray ge jiri do ni ti dek zlam magudarani. Ay ti zlam magudarani ndahanj ya təzoru mis e kisim vu do ni ti təbu.

¹⁸ Mäsəra maslanja ya ti Melefit egiä Bəjana nahəma, agudar zlam va do, Wur ge Melefit ajəgay nanj. Nahkay zla nahəma *Seteni agosay nanj koksah.

¹⁹ Mäsəra Bay ya ti leli ndam gayan ni ti Melefit. Mäsəra ndam ya tadabay zlam ga duniya ni dek ti nday ndam ge Seteni.

²⁰ Mäsəra Wur ge Melefit ara. Ara ti avi njəda ana leli ga mäsär Melefit Melefiteni. Nahkay leli mabu manjəhadani akada mis bəlanj akaba Melefit Melefiteni, ana njəda ga Wur gayan Yezu *Krist. Yezu Krist ti Melefit Melefiteni. Avay sifa ya andav day-day do ni ti nanj gani ciliñ.

²¹ Gabəza, pəra akaba zlam ndahanj ya ti ge Melefit do nahəma, kəgəsumkabu ba.

Wakita ge Zeñ ya àbàki ye cù ni Ere ye ti mǎdǎmki ka wakita ge Zeñ ya àbàki ye cù ni

Maslaña ya ti àbàki wakita hini ni ti àdafay slimì gayan a wakita ni bu ndo. Ay mǎsǎra, bay ya ti àbàki 2 Zeñ ni ti àbàki 1 Zeñ ni day nan gani : gurumkabu 2 Zeñ 5, 1 Zeñ 2.7 akaba Zeñ 13.34-35.

Àbiki ti ana ndam ga Yezu ya tǎcǎkalavu a kǎsa nahǎn bu ni, àhi ana tay tabavu slimì, àdaba ndam magosay mis tǎbu tǎsawadǎy a kǎsa ndahan bu, tǎcahi zlam magǎdavani ana ndam ga Yezu. Awayay ti ndam ga Yezu tǎgǎskabu ndam magosay mis ni ba.

Sa ge Zeñ

¹ Nǎbàki wakita hini ti nu, nu gǎdǎkani ga ndam mǎfǎki ahǎr ka Yezu, nǎbikiuru ana Wal gǎdǎkani * ya Melefit àdaba nan a ni akaba ana kǎli bǎza gayan ni ; nawayay kǎli dal-dal. Awayay kǎli ti nu bǎlan cilin do, mis ya ti tǎsǎra jiri ge Melefit a ni dǎk tawayay kǎli daya.

² Nawayay kǎli ti àdaba kǎgǎsumkabá jiri ge Melefit a ; jiri gani nani ti leli mǎbu àna nan kǎlavǎd, àdaba Melefit àvi ana leli ti ga kǎngay-kǎngayani.

³ Bǎn geli Melefit nday ata Wur gayan Yezu *Krist atǎgri sulum gatay ana leli. Atǎjǎnaki leli, atǎgray ti mǎnjǎhadumkabu àna sulumani. Nahkay ti amǎgrum jiri, amawayumvu e kidin geli bu.

Ahǎr àdǎm mawayay ndam ya ti leli mǎbu akaba tay ni

⁴ Mmawa goro ni, ka ya ti mìci bǎza gayak ndahan tǎbu tǎdǎbay divi ge jiri ni ti nǎmǎrva dal-dal. Tagray zlam ti akada ga Bǎn geli Melefit ya àdǎm mǎgray ni.

⁵ Ere ye ti nawayay nǎhuk ni ti nahkay hi, mmawa goro ni : ahǎr àdǎm mawayumvu e kidin geli bu. Ma hini ya nǎbukki ni ti ma àki ke divi mǎwǎni do : ma gani ti mìcia kwa ahaslana àndava.

⁶ Mawayay Melefit ti ahǎmamam ? Tamal mawayay Melefit ti madǎbay Divi gayan ya àdǎfiki ana leli ni. Divi gayan ya àdǎfiki ana leli, lekǎlum kicǎm kwa ka mǎnjǎki gani ni ti nihi : àdǎm wayumvu e kidin gekǎli bu. Divi gani nani ti ahǎr àdǎm kǎdǎbum kǎlavǎd.

⁷ Nǎhi ana kǎli nahkay ti adaba mis dal-dal tǎbu a kǎsa gǎgǎrani bu a duniya bu, tǎbu tagosay mis : ngay Yezu *Krist àra a

duniya va, tiwi nan miwǎni ni ti tǎgǎskabu do. Maslaña ya ti àdǎm nahkay ni ti nan zal ezir ge Krist, bay magosay mis daya.

⁸ Bumi slimì ana ahǎr gekǎli, ti tǎwi geli ya ti mǎgri ana kǎli ni ègi zlam masakani ba. Bumvu slimì ti kǎngǎtum ere ye ti Melefit àdǎm amǎvi ana kǎli ni dǎk.

⁹ Sǎruma maslaña ya ti àmbrǎna madǎbay divi ya ti Krist àdǎfiki ana leli na, agray ere ye ti nan awayay ni zlam gayan ni ti Melefit nan àbi akaba nan bi. Ay maslaña ya ti agray ere ye ti Krist awayay ni ti Bǎn geli Melefit nday ata Wur gayan ni tǎbu akaba nan.

¹⁰ Tamal mis ara afa gekǎli a, àdǎfiki ere ye ti Krist awayay ni ana kǎli do ni ti kǎgǎsumkabu nan afa gekǎli ba, ku sa day kǎgrumi ba.

¹¹ Adaba maslaña ya ti àgria sa nahǎma àjǎnaki nan ka magudar zlam a.

¹² Ma goro àbu kay nawayay nǎhi ana kǎli, ay ti nawayay mǎbiki ma gani ana kǎli ka wakita do. Nǎdǎm anoru afa gekǎli, nu nu-ani àna ahǎr goro anoru anǎzlapì ana kǎli, ti mǎmǎrvu dal-dal ka ahar bǎlan akaba kǎli.

¹³ Mmawa goro ni, wur ga muk walani ya Melefit àdǎkiba nan a ni bǎza gayan tǎgruka sa daya. †

* 1:1 « Wal gǎdǎkani » ni ti awayay adǎmvaba ndam ga Yezu ya *tǎcǎkalavu a kǎsa nahǎn bu ni ; bǎza gayan ni ti ni day nday gani. † 1:13 « Wur ga muk walani » ti awayay adǎmvaba ndam ga Yezu ya *tǎcǎkalavu a kǎsa ya ti Zeñ nan àvu ni bu ni.

**Wakita ge Zej ya àbèki ya
mahkər ni
Ere ye ti mədəmki ka
wakita ge Zej ya àbèki ya
mahkər ni**

Maslaŋa ya ti àbèki wakita hini ni ti àdáfay slimi gayan a wakita ni bu ndo. Ay mäsəra, bay ya ti àbèki 3 Zej ni ti àbèki 1 Zej akaba 2 Zej ni day nan gani.

Àbiki ti ana Gayus : Gayus ti gəđakani ga ndam ga Yezu ya təcakalavu a kəsa nahan bu ni, ay mäsər kəsa gani nani do. Gayus ti àgəskabá mis ya ti Zej əsləröru tay ga məvi njəda ana ndam ga Yezu na lala ; ay gəđakani nahan əbu, slimi gani Diyətref, àgəskabu tay ndo. Zej àbiki wakita ana Gayus ti ga məvi njəda, ti àgray akada ge Diyətref ni ba.

Sa ge Zej

¹ Nu gəđakani ga ndam məfəki ahər ka Yezu, nəbukkiöru ana nak Gayus, nak zləba goro, nawayay kur dal-dal adaba madəbay divi ge jiri ka ahar bəlan.

² Gayus goro ni, nawayay ti aranja àgrakukvu ba simiteni, Melefit mągray ti kənjəhad njalan-njalan akada ga məbərüv gayak ya əbu sulumani kə meleher gayan ni ti.

Mis tazləbavu ana Gayus

³ Nəbu nəmərüv dal-dal adaba bəza ga məŋ geli ndahan kay təbu tara, təhu ahkado nak kəbu kadəbay divi ge jiri əna məbərüv bəlan. Iy nak kəbu kagray nahkay ededij.

⁴ Tamal nicia ti bəza goro təbu tadəbay divi jireni ni ti nəmərüv dal-dal, atam məmərüvani ndahan ni dek.

⁵ Zləba goro ni, ere ye ti kəgri ana bəza ga məŋ geli ga məjənaki tay ni ti əna məbərüv bəlan. Ku tamal kəsər tay do nəŋgu ni kəbu kəjənaki tay əna məbərüv bəlan.

⁶ Nday gani ya kəjənaki tay ni təbu tara ahalay a, təhi ana ndam ga Yezu *macakalavani ni kəbu kawayay tay dal-dal. Kam-kam zləba goro ni, ka ya ti atoru kama nahəma, jənaki tay keti akada ge Melefit ya awayay ni.

⁷ Nday gani ticik a magam gatay, tōru ti ga məgri təwi ana Yezu *Krist. Ka ya ti takoru ni ti ndam ya təfəki ahər ke Melefit do ni təvi aranja ana tay ndo.

⁸ Mis akada nday nani nahəma, ahər àdəm məjənaki tay kwa, ti leli dek akaba tay mīgi ndam magray təwi ge jiri.

Diyətref nday ata Demetriyəs

⁹ Nəbikiöya wakita ana ndam ga Yezu ya *təcakalavu eslini na, ay ti Diyətref awayay

migi gəđakani gatay dek, nahkay àgəskabu ma gani ndo.

¹⁰ Nahkay zla nahəma, ka fat ya ti eninjəa afa gekəli a ni ti ananjəhad zlam ya agudar ni akaba ma magədavani ya adəmki ke leli ni ana kəli. Agudar ti zlam nday nani cilij do, nan gani əwayay məgəskabu bəza ga məŋ geli ni do. Ku tamal mis ndahan tawayay məgəskabu tay nəŋgu ni, àcafəŋa mis ga məgəskabu tay a. Tamal mis təgəskabá tay a ti agarakiba mis nday nana ka ndam macakalavani ga Yezu na.

¹¹ Zləba goro ni, kəgray zlam akada ge mis magədavani ni ba ; gray zlam akada ge mis sulumani ni. Maslaŋa ya ti agray zlam sulumani ni ti nan mis ge Melefit. Ay maslaŋa ya ti agray zlam magədavani ni ti əsər Melefit do.

¹² Demetriyəs nahəma, mis dek tədəm nan mis sulumani ; jiri gayan ya agray ni day adafaki nan mis sulumani ededij. Leli day magrakia sedı a, nan ti mis sulumani. Nak day kəsəra ma geli ya mədəmki ni ti ma ge jiri.

¹³ Ma goro əbu kay nawayay nəhuk, ay ti nəwayay məbukki ma gani ndahan ni ka wakita do.

¹⁴ Adaba nədəm nu nuani əna ahər goro nara nakoru afa gayak wudak ; eninjəa kwa ti nu nuani əna ahər goro anəzlapuk.

¹⁵ Melefit mągruk sulum gayan ti aranja əhəluk ahər ba ti. Zləbəba geli day təgruka sa. Gri sa ana zləbəba geli ye eslini ni dek bəlan əna bəlan.

Wakita ge Zud ya àbàki ni Ere ye ti mädämki ka wakita ge Zud ya àbàki ni

Maslaŋa ya ti àbàki wakita hini ni ti àdafa slimi gayan a : nani Zud wur ga mən̄ ge Zek ni (1). Zud àdäm ma akada ga zal asak ga Yezu ya akal adäm ni do (17) ; nan̄ wur ga mən̄ ge Zek ya àbàki wakita ge Zek ni : nday cæni ti baza ga mən̄ ga Yezu (Meciyu 13.55).

Àbiki ti ana ndam ga Yezu (1), ay ti àdafay slimi gatay ahkay do ni slimi ga kesa gatay ni ndo. Adäm akal awayay abiki wakita ana tay ti täsär ahämamam Melefit àhəŋga tay a ni, ay abiki ana tay àki ka ndam ya tawayay magosay ndam ga Yezu ni (3-4). Àdäm ma ti akada ge Piyer ya àdäm ni (2 Piyer 2), awayay ti ndam ga Yezu t̄ijikia ke divi a ba.

Ka mandav ga wakita ni Zud àzləbay Melefit (24-25). Ma gayan ya àzləbay Melefit àna nan̄ ni ti ma sulumani, ndam ga Yezu dek t̄isliki magray t̄awi àna nan̄.

Ƨa ge Zud

¹ Nu Zud nəbiki wakita hini ana kuli, nu bay məgri t̄awi ana Yezu *Krist, nu wur ga mən̄ ge Zek. Nəgri sa ana kuli ya ti Bəŋ geli Melefit awayay kuli, àzalay kuli ti k̄igum ndam gayan ni. Abi slimi ana kuli ti k̄ijum ba daya, adaba lekulum ndam ga Yezu Krist.

² Melefit mājənakı kuli, māgray ti *kanjəhadumkabu àna sulumani, mawayavani gayan māləbu a məbərur gekuli bu ti. Zlam nday nani dek t̄əsagakıvu kəlavad ti.

Ndam ya ti t̄əcahi zlam magədavani ana mis ni

³ Zləbəba goro, nəwaya dal-dal ga məbiki wakita ana kuli ti k̄əsərur ahämamam Melefit àhəŋga leli a dek ni. Ku tamal nəwaya nahkay nən̄gu ni, nədäm ahär àdäm si nəbiki ana kuli ga məvi njəda ana kuli ti k̄akadumvu ti mis t̄əmbrəŋ *Ma Məweni Sulumani àki ka Yezu *Krist ba. Ma Məweni Sulumani gani nani ti Melefit àvi ana ndam gayan ga kangayani, àmbatvu day-day do.

⁴ Nədäm nahkay ti adaba ndam ya ti t̄əsər Melefit do ni t̄əhurkivıya ke kuli akal-akal a, t̄agudarkaba *sulum ge Melefit geli ya əgri ana leli na. Tədäm Melefit àvia barbaray ana leli a ga magudar zlam a. Tagray nahkay ti t̄əmbrəŋ Bay geli Yezu Krist Bay məgur leli na. Pakama àki ka nday gani nani àvu məbakiani a Wakita ge Melefit vu hasl-hasl : seriya aməgəs tay.

⁵ Nawayay nəhəŋgri eri ana pakama ya ti k̄əsərura àndava ni. Pakama gani nihi : ahaslani Melefit àhəŋgabiya ndam *Izireyel

a, àhəlababiya tay ka haf Ezip a. Kwa tamal àhəŋga tay a àndava nən̄gu ni, kələn̄ gani àbazla mis ndahan̄ e kid̄iŋ gatay ba, àbazl ti nday ya t̄əfəki ahär ka nan̄ ndo ni.

⁶ Dəgəzlumki ahär ka *məslər ge Melefit day. Ndahan̄ e kid̄iŋ gatay bu nahəma, njəda ya Melefit àvi ana tay ni àhəci tay, t̄əwaya àkiva, nahkay t̄əmbrəŋbiya mələŋ ya ti Melefit àbiyu tay na. Azuhva nani ti Melefit àhəl tay, àwəl tay àna jejirbi, àbiyu tay a mələŋ zinj-zinjəni vu ga kangay-kangayani, eminjivoru ana vad ge Melefit ya ti amagrafəŋa seriya gədakani kə mis a dek ni.

⁷ Dəgəzlumki ahär ka kəsa *Sodom, *Gomor akaba kəsa ndahan̄ ya kə gəvay gatay ni daya. Ndam ga kəsa nday nani t̄agudara zlam a daya : t̄agra mesəwehva ; mandəhadkabani gatay ni ti Melefit àvi divi gani ana mis hihirikenı ndo. Nahkay Melefit àbiya tay a aku va ; aku gani nani ti àmət day-day do. Əgra nahkay ti awayay aziaba azay slimi ana mis a, ti t̄agray ere nani va ba.

⁸ Ay ti ndam ya ti t̄əhurkivıyu ke kuli ni nday day tagray zlam magədavani akada nani. Təjalaki ahär ka zlam magudarani kəlavad : təjalakia ahär a ti tagudar zlam gani àki ka ahär gatay eded̄iŋ. Tamənjələŋ ka njəda ge Melefit ni akada zlam masakani, tindivi məslər gayan njəda-njədani ya ti e melefit bu ni daya.

⁹ Misel ti nan̄ gədakani ga məslər ge Melefit. Ku nan̄ teked̄i əndivi mis ndo. Ka sarta ya ti nday ata *Seteni t̄agrakıvu ke kisim ge Məwiz teked̄i, Misel ti an̄gwaz əwərfəŋa nan̄ ke mindivi Seteni a. Àhi : « Melefit māt̄raḅ kur » cilij.

¹⁰ Ay nday gani nani t̄ədämki ma magədavani ka zlam ya ti t̄əsər ndo ni ni. Tagray zlam akada ga zlam ge gili ni, təjalaki ahär do. Zlam ya ti tagray ni zlam masakani, emijij tay.

¹¹ Nahkay atasay cicihi, adaba t̄əvia vu gatay ana zlam magudarana akada ga *Kayıŋ ya ahaslani na. T̄agra zlam magədavana ti t̄əŋgət siŋgu akada ga *Balam ya əgrabıyu ahaslani na. Ticiiki slimi ana Melefit ndo akada ga Kore † ya ti əgrabıyu ahaslani ni, tiji daya.

¹² Ka ya ti nday t̄əbu akaba kuli, kəzumumkabu daf ni ti zlam magudar gatay ni abəki mimili ke kuli, adaba t̄ənjələŋ ana misi zum, təjalaki ahär ka vu gatay cilij, t̄əsər mimili do. Nday akada ga maklāasl ya àtəd əvər do ni, aməd apayakaba cilij. Nday akada ga mən̄gəhaf ya ti sarta ge miweni ənjia day tiwi baza do ni. Akada nday məmətani àndava, nahkay Melefit àradaba tay a, t̄əmətkıvu.

* 1:9 Pakama hini ti t̄ədämki ma a Wakita ge Melefit bu ndo.

† 1:11 Mənjay Macalani 16.1-35.

¹³ Tànjuhəd ka məlanj bilinjeni do, tasawadəy satat akada ga dəluv ya ti aməf adadəy nañ kwanja ni, nahkay zlam magudarani gatay ni akada ga muhunjuv ga yam ya ti kə gəvay ga dəluv, əbəlay do ni ; abaki mimili ka tay. Nday akada ga bongru ya ti atəf ni, Melefit əslamatia məlanj zinziñeni ana tay a. Atanjəhadviyu eslini ga kanğay-kanğayani huja.

¹⁴*Enok, nañ wur hud ga Adam ya muku, nañ zal ya ti əsəra ere ye ti amagravu kama na, əzlapakibiya ka tay a daya, ədəmbiya : « Nədəm nahəma, Melefit nañ əbu ara akaba məslər gayan njəlatana kay dal-dal, təcalvu do,

¹⁵ ara agrafəña seriya kə mis ga duniya na dək. Aməgəs nday ya ti təwayay ma gayan do ni dək əna seriya, azuhva zlam magudarani gatay ya təgri ni dək, akaba pakama magədavani ya tədəmki ni dək. »

¹⁶ Ma ga Enok ya ədəm ni ədəmki ti ka tay eədəñ. Nday nani ti təzərdəy ma kəlavəd, tədəm ere ye ti Melefit agri ana tay ni əbəlay do ; tagray ere ye ti məbərur gatay awayay ni cilin, tiji zlabay, tesipet mis ga mənğətfəña zlam kə tay a.

Zud avi njədə ana ndam məfəki ahər ka Yezu

¹⁷ Lekələm zləbəba goro, nawayay kuli ; jalumki ahər ka pakama ga ndam *asak ga Bay geli Yezu *Krist ya ti təhivabiyu ana kuli ahaslani, tədəm amagravu ni.

¹⁸ Təhivabiya ana kuli a, tədəm ahkado : « Wudaka duniya ara andav ni ti mis atara təbi seki ana kuli. Mis nday nani təsər Melefit do, tagray ere ye ti məbərur gatay awayay ni cilin. »

¹⁹ Nihi ti mis nday nani təbu ticirkaba ndam məfəki ahər ka Yezu a. Təjalaki ahər ka zlam ga duniya, *Məsuf ge Melefit əniviyu ana tay a məbərur bu bi.

²⁰ Lekələm zləbəba goro, nawayay kuli ; zum njədə gekuli ti kəmələm, ti kənjəhadum kəlavəd əna *Ma Məweni Sulumani ya kəgəsunkabu ni, kənğətumkivu njədə əna nañ ti kīgum njəlata. Hənğalum Melefit əna njədə ga Məsuf gayan kəlavəd daya.

²¹ Melefit awayay kuli dal-dal : nahkay kəmbərənum məfəki ahər ka nañ ba. Jəgum sulum ga Bay geli Yezu Krist ya amara məgri ana leli ni : sulum gani nani ti sifa ya əndav day-day do ni.

²² Ndam ya ti təjalaki ahər cə cə ka ma ge Melefit ni təsi cicihi ana kuli.

²³ Mis ndahan e kidin gatay bu ni ti, tamal təmbat məjalay ahər gatay do ni ti Melefit aməgəs tay əna seriya, aməbiyu tay a aku vu. Nahkay hənğumfəña tay kə aku na. Mis ndahan e kidin gatay bu ni ti ni təsi cicihi ana kuli daya, ay ti bumvu slimu cilin, kəgudarum

zlam akada gatay ni ba. Kəwayum zlam magudarani gatay ni ba. Ku mıla azana ga vu gatay nəngü ni kənjəmfinj ba.

Zud əzləbay Melefit

²⁴ Məgrumi səsi ana Melefit, adaba esliki məjəgay kuli, ti kījəmki ke divi gayan a ba. Aməmbərfəña zlam magudarani gekuli ni kə kuli a, kīgum akada kəgudarum zlam day-day ndo, mək aməhəloru kuli ti kənjəhadum a bay gayan bu, kīgum masladani gayan əna məmərani dal-dal.

²⁵ Məgrumi səsi ana Melefit, nañ bəlan, nañ Bay məhənğay leli, əslərbiyu Yezu *Krist Bay geli ga məhənğay leli. Mis dək təzləbay nañ, tədəm nañ gədəkani, nañ Bay njədə-njədani, agur mis dək ti. Nañ əbu nahkay ka ya ti zlam dək ənjəki ni, nañ əbu nahkay kani, amələbu nahkay ga kanğay-kanğayani.

Aya nahkay.

Pakama manğahani ya Melefit àhiaba ana Zeñ a ni Ere ye ti mädämki ka pakama manğahani ya Melefit àhiaba ana Zeñ a ni

Maslaña ya ti àbäki wakita hini ni ti àdafa slimi gayan a wakita ni ba : nani Zeñ (1.1 ; 1.4 ; 1.9 ; 22.8). Kwa ka mænjàki gani ndam ga Yezu tädäm Zeñ nani ti Zeñ zal asak ga Yezu, bay ya ti àbäki Ma Maweni Sulumani ge Zeñ ni.

Àbikioru wakita ni ti ana ndam ga Yezu ya təcakalavu a kəsa adəskəlani bu ka hađ Azi ni (kani ti, hađ Azi ti ka hađ Túrki). A vad nahan táfıyu Zeñ a danğay vu ka hađ Patmos (Patmos ti hađ gıziteni a huđ ga dıluv bu kə gəvay ga hađ Azi) : ka ya ti nanj àbu eslini ni ti Yezu àhiaba ma, àngazliaya zlam ya ti amagravu na. Kələn gani Zeñ àbäki pakama ya ti èci ni akaba zlam ya èpi ni ka wakita.

Ka mænjàki ga wakita ni ti Zeñ àdäm ahamamam Yezu àngazlıvu ni : Yezu ti Bay gədakani àtam bəbay ndahan dek ; agur zlam dek ; ku kisim ya ti akad mis ni day agur (1). Kələn gani Zeñ ahəngri ma ga Yezu ya àhiaba ni ana ndam gayan ya təcakalavu a kəsa adəskəlani bu ni (2-3). Yezu àvi njəda ana tay, àləgia ana tay a daya : àhi ana tay tıjikia ke divi a ba. Ma gayan ya àhi ana ndam nday nani ni ti, ku kani day ahi ana ndam gayan dek.

Kələn ga pakama nani ti Zeñ àngəhad zlam ya Yezu àngazlıaya ni (4-22). Pakama hini ti akada pakama ndahan ya madi ahàr a Wakita ge Melefit maweni bu ni do : zlam ya ti Zeñ àngəhad ni ti zlam manğahani, àngəhad ti àzay mazavu ga zlam : àdämki ma ka məslər ge Melefit àna mazavu ga bonğur, àdämki ma ka ndam ga Yezu ya təcakalavu a kəsa gərgərani bu ni àna mazavu ge cengel (1.20) ; àdämki ma ka Rom àna mazavu ga Babilon, ahkay do ni ga wal hala (17.3-10) ; àdämki ma ke Seteni àna mazavu ga kurnbu, ahkay do ni ga gavan (20.2) ; àdämki ma ka ndam ga Yezu àna mazavu ga məva ga Yezu, ahkay do ni ga kəsa njəlatani (21.2). Pakama nani ti akada ga pakama ge Deniyel ya àbäki ni (Deniyel 7-12).

Ku tamal pakama nani dek zləzladani nəngu ni, ahar gədakani mici tata : ka mandav ga duniya ti Yezu emihiti ndam ezir gayan dek (19.11-21), mək ndam gayan atanjəhad akaba Melefit a malən sulumani bu ga kanğay-kanğayani (21-22). Ka sarta ge

Zeñ ya àbäki ma hini ni ti tægria daliya ana ndam ga Yezu a dal-dal (2.10 ; 2.13 ; 6.9-11). Ma ge Zeñ ya àbäki ni ti àvia njəda ana ndam ga Yezu a dal-dal, avi njəda ana leli daya.

Mænjàki ga ma ge Zeñ

¹ Wakita hini ti adafaki ere ye ti Yezu *Krist àhiaba ana ndam məgri tawi ana Melefit a ni. Melefit àhi pakama gani ti mähı ana tay, ti təsər ere ye ti amara magravu wudak ni. Nahkay zla ti Yezu Krist àslərbıyu məslər gayan afa ga bay məgri tawi gayan Zeñ ga madafakiaba ere gani nana.

² Zeñ àhi ere ye ti təhi ni dek akaba ere ye ti èpi ni dek ana mis. Àhi ana tay pakama hini ti ma ge Melefit ededın. Adafaki pakama gani ge jiri ti Yezu Krist.

³ Maslaña ya ti ejenji wakita hini ana mis ni ti mämərvu, adaba ahəngri pakama ge Melefit ana tay. Nday ya ti təbi slimi, təgəskabu pakama gani məbəkiani ni day təmərvu. Adaba sarta ga zlam gani ənija wudak.

Zeñ agri sa ana ndam məfəki ahàr ke Melefit a kəsa adəskəlani ni bu

⁴ Nu Zeñ nəgri sa ana kəli ndam ga kəsa adəskəlani ka hađ Azi, lekulum ya kəfumki ahàr ke Melefit, kəbum *kacakalumvu ga mahəngalay nanj ni. Melefit məgri sulum gayan ana kəli, mągray ti *kənjəhadumkabu àna sulumani ti ! Nanj ti nanj àbu kwa ahaslani, nanj àbu nihi, nanj amələbu kama daya. Nanj ti nanj àbu manjəhadani e kərsi gayan bu e melefit bu. Məsuf adəskəlani gayan ni tægri sulum ana kəli, tągray ti kənjəhadumkabu àna sulumani daya. Məsuf nday nani təbu kə meleher gayan.*

⁵ Yezu *Krist məgri sulum gayan ana kəli, mągray ti kənjəhadumkabu àna sulumani ti. Nanj ti ere ye ti adəm ni dek ma ge jiri. Bay ya ti àngaba e kisim ba enjenjena ni ti nanj. Nanj Bay ga bəbay ga duniya ni dek daya.

Yezu Krist ti mis dek təzləbay nanj azuhva gayan ya àmət ni ti adafaki awayay leli. Àmət, mimiz gayan àdəgaya ti ga məhələba leli a zlam magudarani geli ni ba.

⁶ Nanj Bay geli gədakani, àna tawi gayan ni mığia ndam gayan a, agur leli. Àgray ti leli dek mığia ndam *manğalabakabu mis akaba Bənani Melefit a. Nahkay ti mis dek təzləbay nanj, adaba njəda gayan àbu, esliki məgur tay ga kanğay-kanğayani. Aya nahkay !

⁷ Mənjumoru, nanj tegi ara e kidın ga maklaəasl ba, mis dek etipi nanj.

Ku ndam ya tətəhad nanj ni day etipi nanj.† Jiba ya ka məlanj ni dek etitəwı azuhva nanj. Iy, amagravu ti nahkay.

* 1:4 A majalay ahàr ga ndam Zude bu ni ti adəskəla ti lemeru mələlani àtam lemeru ndahan ni dek. Nahkay ti məsuf adəskəlani ni ti adafaki tawi ge Melefit ya àgray a məlanj bu dek ni ti àləlay dal-dal. † 1:7 Manjay Zakari 12.10 ; Zeñ 19.37.

Aya nahkay!

⁸ Bay Melefit àdëm ahkado : « Bay ya ti ànjèki ka magray zlam dèk ni ti nu. Bay ya ti emendeveriñ zlam dèk ni ti nu gani daya. » Nañ ti nañ àbu kwa ahaslani, nañ àbu nihi, amələbu kama daya. Nañ njədə-njədəni, agur zlam dèk.

Yezu àngazlivu ana Zeñ

⁹ Àdëm ma hini ti nu Zeñ wur ga mən gekəli. Leli dèk ti məbu ka ahar bəlanj akaba Yezu *Krist akada mis bəlanj. Nahkay ti leli məbum macakumkabu daliya ka ahar bəlanj, məgrumoru tawi geli ka ahar bəlanj, məmbrəñum do. Leli məbu ka ahar bəlanj a Məgur ga Yezu bu, nañ Bay geli daya. A vad nahanj təgəs nu, törü àna nu ka had Patmos e kidiñ ga yam bu. Təgəs nu ti adaba nəbu nəhi ma ge Melefit ana mis, nagrakia sedi ka Yezu a palam.

¹⁰ Nu nəbu eslini ti kà fat ga Bay geli nahama, *Məsuf ge Melefit àgəs nu. † Eslini niçi dənğu ga maslaña kələñ goro, nañ àbu ahənday kay kay akada ge mezlelim ni.

¹¹ Àhu ahkado : « Ere ye ti kipi ni ti bəki ka wakita, kəslərikaboru ana ndam məfəku ahər ya təbu *təcakalavu a kəsa adəskəlani ni bu : Efez, Simiriñ, Pergam, Tiyatir, Sart, Filadelfi akaba Lewudisi ni. »

¹² Nàra ničia ma na ti nàmbatvu ge mipi maslaña ya ti azlapay ni. Nàra nàmbatva zla ti niçi *ceñgel adəskəla məbəhadkiani ka zlam ga gru agavəla.

¹³ Nəpi maslaña nahanj, àngazlivu akada mis hihirikeni micikeni e kidiñ ga zlam ya təbəki ceñgel ni bu. Maslaña gani nani ti àfakabu azana zəbalani cekw ka alañ ga asak, gugum məwəlani àna maslapra ga gru.

¹⁴ Məhər ga ahər gayan ni bəç-bəç talla, bəç-bəç gani àtama ge sluzi a. Eri gayan ni asladay akada ga aku ni.

¹⁵ Asak gayan ni nduza akada ga ara ya ti tazaya a aku ba ni, dənğu gayan ni ahənday akada ga yam ya ti acuhway kay a zalaka bu ni.

¹⁶ Bonğur təfəñ a ahar ga daf bu adəskəla, maslaləm ahəraya a ma gayan ba, ma ga maslaləm ni cecəni məzumani. Meleher gayan ni asladay akada ga fat wis-wiseni ni.

¹⁷ Nàra ničia nañ a nahkay ti nədəç kà asak gani akada nu məmətani. Nañ ti ni àfəku ahar ga daf gayan, àhu : « Añgawaz àwər kur ba. Wudaka zlam dèk ànjèki ti nu nəbu àndava ; ka mandav ga zlam dèk day nu anələbu.

¹⁸ Bay ya ti nañ àbu àna sifa ni ti nu ; nəməta mək nəngəba, nahkay ananjəhad àna sifa ga kañgay-kañgayani. Nəgur kisim akaba məlanj ge *kisim daya.

¹⁹ Nahkay zla ti zlam ye kipi ni dèk bəki ka wakita : bəki ere ye ti nañ àbu agravu nihi ni akaba ya ti ara agravu wudak ni dèk.

²⁰ Àki ka bonğur adəskəlani ya kipi a ahar ga daf goro bu ni akaba àki ka zlam ga gru adəskəlani ga məbəki ceñgel adəskəlani nahəma, ma manğahani gani ti nihi : bonğur adəskəlani ni ti *məslər ge Melefit, təfi ahər ana ndam goro a kəsa adəskəlani bu ni. Ceñgel adəskəlani ni ti ni ndam goro ya *təcakalavu a kəsa adəskəlani ni bu ni. § »

2

Ma ga Yezu ya àhi ana ndam gayan ya təcakalavu e Efez ni

¹ Àhu keti : « Biki pakama hini ana *məslər ge Melefit ya abi slimi ana ndam goro ya *təcakalavu e Efez ni. Pakama gani nani ti ga Bay ya ti bonğur təfəñ a ahar ga daf bu adəskəlani, asawaday e kidiñ ga zlam ga gru adəskəlani ga məbəki *ceñgel adəskəlani ni bu ni. Pakama gayan ni ti nihi,

² àdəm : Nəsəra təwi gayak ya kagra y na, nak kəbu kagra y təwi àna njədə, kəbu kebesey, kəbi kəvi divi ana ndam cuday ga məhurkiyiviani ke kulı bi daya. Ndam ya tədəm nday ndam *asak goro, ay nday ndam asak goro do ni ti kəmanjaləjaba kà tay a, kəsəra nday ndam masakad malfada masakani.

³ Nak kəbu kebesey, kəkaka daliya azuhva nu a, kəmataə ndo.

⁴ « Ay ti zlam àbu bəlanj kəgudara, nəhukki : Kəwayay nu akada ya kəwayay nu enjenjeni ni va do.

⁵ Jalaki ahər ka manjəhad gayak ye enjenjeni ni, nğa pi kəngəy a kələñ a ni day ti. Mbatkaba majalay ahər gayak a, gray təwi akada ya kəgray enjenjeni ni. Tigi ti kəmbatkaba majalay ahər a do nahəma, anara afa gayak a, nara nəzaba ceñgel gayak na akaba məlanj ya tafakadki na.

⁶ Ay zla nahəma, zlam nahanj àbu bəlanj nazləbaki kur : ere ye ti ndam Nikolas *təcahi ana mis ni ti kəwayay do ferereni akada goro ya nəwayay do ferereni ni.

⁷ « Maslaña ya ti slimi àfəñ ge miçi zlam nahəma, miçi ere ye ti *Məsuf Njəlatani àhi ana ndam goro ya təcakalavu a kəsa gərgərani bu ni.

† 1:10 Fat ga Bay geli ti fat ga ladi, adaba ka fat gani nani ti Yezu àngəba e kisim ba. § 1:20 Məslər ge Melefit ya təfi ahər ana ndam ga Yezu a kəsa adəskəlani bu ni : mis ndahanj tədəm məslər ya ahi ahər ana ndam ga Yezu a kəsa nahanj bu ni ti mis hihirikenı ya təgur mesedi ni dèk ; mis ndahanj ti ni tədəm məslər ti, ndam ge mesedi ni dèk akaba məslər məsləranı ya àhi ahər ana tay ni. Ay pakama ge Zeñ ya abiki ana məslər ya àhi ahar ana ndam ge Melefit a kəsa nahanj bu ni ti, àhi ana ndam ga Yezu ya *təcakalavu a kəsa gani nani bu ni akada nday dèk mis bəlanj. * 2:6 Leli məsər ere ye ti ndam Nikolas tədəm ni do, ay məsəra nday ndam magudar zlam ya tədəbay divi ga Yezu do ni.

« Maslaŋa ya ti èyefiŋa kà zlam magudarana nahama, anəvi divi ga məzum bəza ga mənğəhaf ya əbu a mələŋ sulumani ge Melefit bu ni. Bəza ga mənğəhaf nani ti avi sifa ana mis. »

Ma ga Yezu ya əhi ana ndam gayan̄ ya təcakalavu e Simirin̄ ni

⁸ Əhu keti : « Biki pakama hini ana *məslər ge Melefit ya abi slimi ana ndam goro ya *təcakalavu e Simirin̄ ni. Pakama gani nani ti ga Bay ya ti ənjəki ka magray zlam dek, emendeverin̄ zlam dek, naŋ gani ya əmət mək əngaba e kisim ba ni. Pakama gayan̄ ni ti nihi,

⁹ ədəm : Nəsəra daliya gayak ya ti kacakay na, nəsəra nak talagani. Ay ge jiri nahəma, zlam gayak əbu. Nəsəra ma magədavani ya mis tekəlkəkiyu na daya. Ndam ya tekəlkəkiyu ma ni tədəm nday ndam *Zude, ambatakani do nday ndam Zude do, nday ndam ya təcakalavu ga madəbay *Seteni ni.

¹⁰ Anğwaz əwərfəŋa kur ka daliya ya akacakay ni ba. Sərunki : Seteni aməbiyu ndam gekuli ndahan̄ kay a daŋgay vu, awayay ti ahəlfəŋa eyu kə kuli a. Akəgrum daliya vad kru. Ku takad kur nəŋgu ni, kəmbərəŋ məfəku ahər ba. Kəmbərəŋ məfəku ahər ndo nahkay nahəma, anəvuk sifa ga sulum adaba kəyefiŋa kà zlam magudarana.

¹¹ « Maslaŋa ya ti slimi əfəŋ ge mici zlam nahəma, mici ere ye ti *Məsuf Njəlatani ahi ana ndam goro ya təcakalavu a kəsə gərgərani bu ni.

« Maslaŋa ya ti èyefiŋa kà zlam magudarana nahəma, ku tamal əməta nəŋgu ni amənğaba, aməmət dəy-dəy va do, *kisim ye cə ni amazay naŋ do. »

Ma ga Yezu ya əhi ana ndam gayan̄ ya təcakalvu a Pergam̄ ni

¹² Əhu keti : « Biki pakama hini ana *məslər ge Melefit ya abi slimi ana ndam goro ya *təcakalavu a Pergam ni. Pakama gani nani ti ga Bay ya ti naŋ əbu əna maslalam ma gani cecəni məzumani ni. Pakama gayan̄ ni ti nihi,

¹³ ədəm : Nəsəra mələŋ manjəhad gayak a, nak ka mələŋ ge *Seteni, kərsi gayan̄ əbu eslini. † Takad Antipas ti afa gekuli eslini ka mələŋ ge Seteni ya anjəhad ni. Antipas ti bay magrakua sedi a, əmbərəŋ nu ndo. Ku tamal takada naŋ a nəŋgu ni nak day kəmbərəŋ nu ndo simiteni, kəbu kafaku ahər kekiləŋə.

¹⁴ « Ay ti zlam əbu kəgudara, nəhukki : mis ndahan̄ təbu afa gayak ti təgəskabə ere ya

*Balam ədəfaki na. Əhi ana bay Balak məgosay ndam *Izireyel ti təhəpəd aslu ga para akaba təgray mesəwehvu.

¹⁵ Mis ndahan̄ təbu afa gayak təgəskabə ere ye ti Nikolas ‡ ədəfaki na daya.

¹⁶ Nahkay nəhuk : Mbatkaba majalay ahər gayak a. Tigi ti kəmbatkaba do nahəma, nara afa gayak a wudak, nara nakadəvəfəŋya kà ndam gayak na əna maslalam ya ahəraya a ma goro ba na.

¹⁷ « Maslaŋa ya ti slimi əfəŋ ge mici zlam nahəma, mici ere ye ti *Məsuf Njəlatani ahi ana ndam goro ya təcakalavu a kəsə gərgərani bu ni.

« Maslaŋa ya ti èyefiŋa kà zlam magudarana nahəma, anəvi *man manğahani ni. Anəvi koskosay daya : ka koskosay gani nani ti slimi məweni əki məbakiani. Maslaŋa ya əsəra slimi gani nana ni ti əbi, si asər ti maslaŋa ya ti təvia akur gani nana ni kva. »

Ma ga Yezu ya əhi ana ndam gayan̄ ya təcakalavu a Tiyatir̄ ni

¹⁸ Əhu keti : « Biki pakama hini ana *məslər ge Melefit ya abi slimi ana ndam goro ya *təcakalavu a Tiyatir ni. Pakama gani nani ti ga Wur ge Melefit, naŋ ya ti eri gayan̄ asladay akada ga aku ni, asak gayan̄ ni akada ga ara sulumani ni. Pakama gayan̄ ni ti nihi,

¹⁹ ədəm : Nəsəra təwi gayak ya kəgray na, nəsəra kəbu kawayay mis, kəbu kəfəku ahər, kəbu kebesey zlam dek, kəbu kəfi ahər ana təwi daya. Nəsəra təwi gayak ya kəgray nihi ni ətama ya kəgrabiya enjenjeni na.

²⁰ « Ay ti zlam əbu kəgudara, nəhukki : kəvia divi ana Zezabel, wal ya ədəm naŋ bay mahənğaray *pakama ge Melefit na. § Ambatakani do wal nani ti naŋ əbu adəfiki zlam ana ndam məgru təwi ge mesipet tay əna naŋ. Awayay ti təgray mesəwehvu akaba təhəpəd aslu ga pəra.

²¹ Nəvia sarta ti məmbatkaba majalay ahər gayan̄ a, ay ti kekiləŋə əcuħway do ; agroru mesəwehvu gayan̄ zlam gayan̄.

²² Nihi nahəma, nara nəfəki arməwər, ara acakay daliya ka slalah gayan̄. Ndam ya tagrafəŋa mesəwehva ni tigi ti təmbatkaba majalay ahər gatay a ndo, təmbərəŋ təwi gatay magədavani nani ndo ni ti atəcakay daliya dal-dal daya.

²³ Nara nabazləŋə bəza dek daya, ti ndam ya təfəki ahər ke Melefit, təcakalavu a kəsə gərgərani bu ni dek tara təsər : bay ya ti əsəra majalay ahər ge mis a akaba zlam ya mis

† **2:13** A Pergam ti mələŋ gədakani ge meviyekiki zlam ana Zas melefit gədakani ga ndam Gres ni əbu. Ahay nahan̄ əbu, tazləbavū bay gədakani ga ndam Rom ni akada naŋ melefit eslini. Yezu ədəm kərsi ge Seteni əbu a Pergam ti azuhva zlam nday nani. ‡ **2:15** Mənçiki ke ere ye ti məbakiani ka 2.6 ni. § **2:20** Zezabel ti wal ga bay Akab ga had Izireyel ahaslani (1 Babay 16.31). Zezabel ti wur Izireyel do, ahənğioru ahər a had ana Bal melefit ga ndam Kanaŋ. A Wakita ge Melefit bu ni ti wal ya agosay mis ti tədəbay divi ge Melefit ba ni lu təzalay naŋ Zezabel.

tawayay na ti si nu kwa. Lekuləm dek anəpəl kuli, ku way way do ke tawi gayan̄ ya əgray ni.

²⁴ « Lekuləm ndam Tiyatir ndahan̄ ni kəbum kəfumki ahār ke Melefīt. Lekuləm ti kicūmiki ma ga wal ni ndo, kəcahum ere ye ti mis nday nani tādəm zlam manjahani ge *Seteni ni ndo. Lekuləm nahəma ere ye ti nəhi ana kuli grum ni ti əbi.

²⁵ Ay ti ere ye ti nəhi ana kuli ni ti nihi : Gəsumkabā ma ya nəhi ana kuli na, kəmbərənjum ba duk abivoru ana sarta goro ya anan̄ga ni.

²⁶ « Maslan̄a ya ti èyefiṅa kà zlam magudarana, əgəskabā ere ye ti nawayay na duk abivoru ana vad̄ gayan̄ a nahəma, anəvi n̄jadā ga məgur jiba gərgərani.

²⁷ Maslan̄a nani ti emigi bay b̄ilek-b̄ilekeni, amahətay jiba nday nani əna aday ga ara ; aməgri ana tay ti akada ga maslan̄a ya ti ehəbkaba misek ge eliḫis̄l a təzlu-təzlu ni. *

²⁸ Anəvi n̄jadā ga magray zlam nday nani akada ga Baba ya əvu ni. Maslan̄a nani ti anəvi bamti ya ti acalaya ge daena ni daya. †

²⁹ « Maslan̄a ya ti slimi əfəṅ ge mici zlam nahəma, m̄ici ere ye ti *Məsuf Njəlatani ahi ana ndam goro ya təcakalavu a kəsa gərgərani bu ni. »

3

Ma ga Yezu ya əhi ana ndam gayan̄ ya təcakalavu a Sart ni

¹ Əhu keti : « Biki pakama hini ana *məslər ge Melefīt ya abi slimi ana ndam goro ya *təcakalavu a Sart ni. Pakama gani nani ti ga Bay ya ti məsuf ge Melefīt təfəṅ adəskəla akaba boṅgur təfəṅ adəskəlani ni. Pakama gayan̄ ni ti nihi, ədəm : Nəsəra tawi gayak ya ti kagray na. Mis tādəm nak ti kəṅgəta sifa, ambatakani do nak məmətani sawan̄.

² Nak kəbu kendevervu wudak, ay ti cik-aba. Zlam nahən̄ əgəjənifuka, əmət ndo, ay ahār ədəm zay n̄jadā gayak, do ni ti zlam gani nani day ara amət. Nəmənjalən̄a ana tawi gayak na, ni ti əsli aran̄a kə meleher ge Melefīt goro do.

³ Sərki ka ma ge Melefīt ya ti kici ahaslani ni. Sərki ahəmamam kəgəskabu ma gani ahaslani ni. Kəsərki ti gəskabā, mbatkaba majalay ahār gayak na. Tigi ti kipiḫkvu do nahəma, anara afa gayak a. Anara ti akada ga zal akal ni, akəsər sarta gani do.

⁴ Ay ti ndam gayak ndahan̄ bəl təbu a Sart ti azana gatayani təgəs arda ndo. Nday məbakabu azana bəḫ-bəḫani, amasawad̄ay akaba tay, adaba tisl̄iki tata.

⁵ « Maslan̄a ya ti èyefiṅa kà zlam magudarana nahəma, aməbakabu azana bəḫ-bəḫani, anəbəzkiə slimi gayan̄ ka wakita day-day do. A wakita nani bu ni ti nəbəkia slimi ga ndam ya tən̄gəta sifa ni. Kə meleher ga Baba akaba kə meleher ga məslər gayan̄ nahəma, anədam vay-vay nan̄ ti mis goro.

⁶ « Maslan̄a ya ti slimi əfəṅ ge mici zlam nahəma, m̄ici ere ye ti *Məsuf Njəlatani ahi ana ndam goro ya təcakalavu a kəsa gərgərani bu ni. »

Ma ga Yezu ya əhi ana ndam gayan̄ ya təcakalavu a Filadelfi ni

⁷ Əhu keti : « Biki pakama hini ana *məslər ge Melefīt ya abi slimi ana ndam goro ya *təcakalavu a Filadelfi ni. Pakama gani nani ti ga Bay ya ti nan̄ *n̄jəlatani, nan̄ jireni ni, nan̄ ti lekili ga bay Devit əfəṅ a ahar bu . Tamal əzləkaba mahay a ti maslan̄a nahən̄ əzləkvu koksah, tamal əzləkvā day maslan̄a nahən̄ əzləkaba koksah. Pakama gayan̄ ni ti nihi,

⁸ ədəm : Nəsəra tawi gayak ya kagray na. Nəsəra n̄jadā gayak əhəca, akaba nani dek kəmbərənjum ndo, kəgəskabā pakama goro a. Nihi nahəma, nəzləkukaba mahay a, maslan̄a ya ti esliki məzləkvu mahay nani ti əbi.

⁹ Nəhuk nahəma, ndam ya təcakalavu ga madəbay *Seteni, tādəm nday ndam *Zude ambatakani do tasəkad̄ malfada, nday ndam Zude do ni, ere ye ti anəgri ana tay ni nihi : anəfəki ṅgasa ka tay, ti t̄ara t̄abəhad̄uk mirdim meleher ndiḫa ndiḫa ana had̄. Nahkay ti atəsər nu nəbu nawayay kur.

¹⁰ Nak ti kəgəskabā pakama goro na, kəmbərənjum ndo. Nahkay nu day anahətay kur ka sarta ga daliya ya amərəkia ka ndam ga duniya dek ni, anəmbərənjum kur do. Daliya gani nani ti ecirkaba mis a : mis ndahan̄ goro, mis ndahan̄ ti ni goro do.

¹¹ Nu nəbu nan̄ga wudak. Gəskabā ma ya ti nəhuk na lala, kəmbərənjum ba. Nak kəbu əna sifa ya nəvuk ga sulum adaba kəyefiṅa kà zlam magudarana ni : tigi ti kəmbərənjum ma goro ndo nahəma, maslan̄a əbi amazafuka sifa gani nana bi.

¹² « Maslan̄a ya ti èyefiṅa kà zlam magudarana nahəma, anafəkad̄ nan̄, emigi medikedik ga *ahay gədakani ge Melefīt goro ni, aman̄jəhad̄ a məlan̄ sulumani nani bu ga kan̄gay-kan̄gayani. Anəbəkia slimi ge Melefīt akaba slimi ga kəsa gədakani ga bay Melefīt goro ka nan̄. Kəsa gani nani ti Zeruzalem məweni ya ti Melefīt aməslərbiyu ka had̄ ni. Anəbəkia slimi goro məweni ka maslan̄a nani daya.

¹³ « Maslan̄a ya ti slimi əfəṅ ge mici zlam nahəma, m̄ici ere ye ti Məsuf Njəlatani

* 2:27 Manjay Limis 2.8-9. † 2:28 Bamti ya ti acalaya ge daena ni ti Krist. Mənjay Manjahani 22.16.

ahi ana ndam goro ya təcakalavu a kəsa gargarani bu ni. »

Ma ga Yezu ya àhi ana ndam gayan̄ ya təcakalavu e Lewudisi ni

¹⁴ Àhu keti : « Biki pakama hini ana *məslər ge Melefıt ya abi slimi ana ndam goro ya *təcakalavu e Lewudisi ni. Pakama gani nani ga Bay ya ti təzalay nan̄ “Aya Nahkay !” ni. Nan̄ Bay magray sedi jireni, àsəkad malfadà do, ere ye ti Melefıt àgraya ni dek ti ahar gayan̄ àkibu daya. Pakama gayan̄ ni ti nihi,

¹⁵ àdəm : Nəsəra tawi gayak ya kagra y na : nak liŋ-liŋ do, nak war-war do daya. Hojo nak liŋ-liŋ ahkay do ni nak war-war.

¹⁶ Ay ti nak liŋ-liŋ do, nak war-war do, nak luɓuk-luɓuk, nahkay ti nara nahəŋgaya kur a ma goro ba tuwəd.

¹⁷ Kəbu kədəm elimeni gayak àbu, kəŋgəta zlam a, ere ye ti ahəcukkiyu ni àbi. Ambat-akani do ŋgay nak kəbu kasay cicihi, araja gayak àbi, nak talagani, nak wulufani, nak a mahayma ti kəsər do.

¹⁸ Nihi zla nahəma, nawaway ti ra afa goro a, səkum gru masladani, ègi n̄jalatani a aku bu ni. Nahkay ti ekigi bay ge elimeni eded̄iŋ eded̄iŋeni. Səkum azana bəd-bədani ti kəbakabu, kəŋgah vu gayak nahkay ti ak-agray mimili va do. Səkum haf ge eri daya ti kəgraki ke eri gayak ni, nahkay ti ekipi divi.

¹⁹ Nu ti ndam goro ya nawaway tay ni tamal tågudara zlam a ti nəhiki ana tay, n-traɓki tay. Nahkay ti mbatkaba majalay ahər gayaka, kava njan-njan ga magray tawi a.

²⁰ Ci day, nu hi kà mahay, nəbu nəzalay. Tamal ti maslaŋa ècia dəŋgu goro a, àzləkaba mahay a nahəma, nəhuriyu afa gani. Nəhuriya ti nəzum zlam ata nan̄, nan̄ day azum zlam ata nu.

²¹ « Maslaŋa ya ti èyefiŋa kà zlam magudarana nahəma, anəvi divi ga manjəhadani e kərsi ga bay bu akaba nu a bay goro bu. Amanjəhad̄ ti akada goro ya ti nəyefiŋa kà zlam magudarana, nəra, nu nəbu manjəhadani e kərsi ga bay bu akaba Baba ni.

²² « Maslaŋa ya ti slimi àfəŋ ge mici zlam nahəma, mici ere ye ti *Məsuf Njəlatani ahi ana ndam goro ya təcakalavu a kəsa gargarani bu ni. »

4

Mahay məzləkabana e melefıt ba

¹ Àra àhua ma na nahkay ti nipi mahay məzləkabana e melefıt ba. Eslini dəŋgu ga maslaŋa àhənday akada ga mezlelim ni. Dəŋgu nani ti ga maslaŋa ya ti àhu ma en-jenjeni ni. Àhu ahkado : « Cəlaya ahalay ha. Kəcəlaya ti nədəfukki zlam ya ti amagravu ni. »

² Eslini *Məsuf ge Melefıt àgəs nu həya, mək nipi kərsi ga bay mafəkadani e melefıt bu, maslaŋa àvu manjəhad̄iyani dəgama.

³ Maslaŋa gani nani ti àbəlay kay akada ga akur sulumani ya təzalay zespi ni, akada akur ya təzalay sarduwan̄ ni daya. Kərsi gani nani ti makwal èvelin̄ tekeśl. Makwal ni asladay akada ga akur ya təzalay imarot ni.

⁴ Kərsi ndahan̄ kru kru cə mahar fad̄ təfəŋ kà gəvay ge kərsi nani təvelin̄ carra, mis gədəkani təvu dəgama dəgama manjəhad̄iyani. Nday məbakabu azana bəd-bədani, mēfedey ahər àna elpindin̄ ga gru.

⁵ A kərsi gani nani ye e kidin̄ bu ni ti avər abay aku, dəŋgu tahənday, avər adi aday. Eslini cəŋgel təbu adəskəla təsladay mələŋ kama ge kərsi ga bay ni. Cəŋgel nday nani ti *Məsuf ge Melefıt adəskəlani ni.

⁶ Zlam nahən̄ àvu kama ge kərsi ga bay ni, ere gani akada dəluy, asladay mələŋ akada ga kutrum ni, ahələba eri a varut.

Zlam ndahan̄ təbu fad̄, nday àna sifa, təfəvù kərsi ni e kidin̄ vu kà palahar gani fadani dek. Zlam gani nday nani ti meleher gatay akaba aləŋ gatay ni dek eri trakokwa trakokwa.

⁷ Zlam bəlan̄ gani təzavu ata mazlahku, ye cə ni təzavu ata wur kokur, ya mahkar ni meleher gani təzavu ata ge mis, ya fad̄ ni ti ni təzavu ata məjəvu ka ya ti məjəvu ni ahər ni.

⁸ Zlam nday nani fadani ni kərpasla təfəŋ kà tay muku muku, vu gatay ni dek eri trakokwa, gwar a huɗ bu akaba gwar ka dala dek. Mələfat akaba məlavad̄ gani do dek tidi limis, təmbəŋer̄ do, təbu tədəm :

« Bay geli Melefıt, nak Bay njədə-njədani, nak kəbu njələta, njələta, njələta.

Nak ti kwa ahaslani nak kəbu, nak kəbu nihi, akələbu kama daya. »

⁹ Zlam nday nani fadani təbu tidii limis ana Bay ya ti nan̄ àbu manjəhadani dəgama e kərsi ga bay bu, nan̄ àbu àna sifa, àmət day-day do ni. Kəla ya ti tidii limis ga məzləbay nan̄ akaba təgri səsə nahkay ni ti

¹⁰ nday gədəkani kru kru cə mahar fadani ni tabəhad̄i mirdim ana Bay ya ti nan̄ manjəhadani dəgama e kərsi ga bay bu, àmət day-day do ni. Tabəhad̄i mirdim, tazləbay nan̄. Tabəhad̄ elpindin̄ gatay kə meleher ga Bay manjəhadani e kərsi bu ni, tədəm :

¹¹ « Bay geli Melefıt, nak kəgraya zlam a dek.

Kəgraya zlam a dek, nday təbu nahkay ti ka mawayay gayak.

Nahkay zla nahəma, kisliya ti ku way way do məzləbay kur,

mədəfəm nak gədəkani, mədəfəm nak njədə-njədani. »

5

Wur Təmbak akaba wakita

¹ Eslini nîpîñ wakita mifedekabani kà bay ya ti manjëhadani dægama e kürsi ga bay bu ni a ahar ga daf bu. * Wakita nani ti palahar gani cecweni məbakiani, ma gani mandəbanakabiyani əna zlam məlan adəskəla daya.

² Mək nîpi *məslər ge Melefît njęda-njędani adəm ma kay kay, adəm ahkado : « Way esliki məhəlkia zlam ya ti tändəbanakabiyu wakita ni əna nan na ga mepelkaba wakita na tata ni way ? »

³ Ay ti ku e melefît bu, ku ka had, ku a had bu, maslaña əbi esliki mepelkaba wakita na ga məmənjiyani a hud gani vu bi.

⁴ Eslini nitəwi dal-dal adəba tədi ahər ana maslaña ya ti esliki mepelkaba wakita na ga məmənjiyani a hud gani vu ndo.

⁵ Ay bəlan e kidîñ ga nday gədəkani ni bu əhu : « Kıtəwi ba. Nihi nahəma mazlahku əbu, nan ti ge dini ga Zuda, nan wur hud ge Devit ; eyefiña kə ndam ezir ge Melefît a. Nan ti esliki : ahəlkia zlam adəskəlani ya tändəbanakabiyu wakita ni əna nan na ga mepelkabana tata. »

⁶ Eslini nîpi Wur Təmbak micikeni jika e kidîñ bu kama ge kürsi ni. Zlam ndahən fadani ni akaba nday gədəkani ni tēvelin nan. Wur Təmbak gani nani ti edrem adəskəla. Eri gani day adəskəla ; eri nday nani ti *Məsuf ge Melefît adəskəlani ni, Melefît əslərbiyu tay ka had dek. Wur Təmbak gani nani ti amənjavu akada ga wur təmbak ya tsişiña ni.

⁷ Wakita ni əfən kə Bay ya ti manjëhadani dægama e kürsi bu ni a ahar ga daf bu. Eslini Wur Təmbak nakəñ öru əzay wakita ni.

⁸ Nan nakəñ əra əza wakita na ti zlam fadani ni akaba gədəkani kru kru cə mahar fadani ni təbəhad mirdim grik kə meleher ga Wur Təmbak ni. Nday dekeni əna tində a ahar bu akaba hijiyem ga gru mərəhvani əna tersel pisl pisl. Tersel gani nani ti zlam mahəngalani ga ndam ge Melefît ya tahəngalafəña kə Melefît a ni.

⁹ Nday nakəñ tidi limis məwəni, tədəm : « Nak ti kisliə mazay wakita na, kisliə məhəlkia zlam adəskəlani ya tändəbanakabiyu wakita na əna nan na daya.

Adəba təkada kur a, kəmbiəya mis a dek ana Melefît əna mimiz gayak na :

mis ya təzlapay ma həma ni dek, ge dini dek, ga jiba dek akaba ga had gərgərana dek, kəmbiəya tay a.

¹⁰ Kəgray nahkay ti tigia ndam jiba gayak a, nak kəgur tay,

tigia ndam *manjalabakabu mis akaba Melefît kə meleher ge Melefît geli daya. Nday gani etigi bəbay ka had. »

¹¹ Eslini nîpi məslər ge Melefît miliyem ehimeya, təcalvu do, nîci limis gatay ya tidi ni. Nday nakəñ tēvelin ahər ana kürsi ni, ana zlam fadani ni, akaba ana gədəkani ni.

¹² Nday nakəñ təbu tidi limis kay kay, tədəm :

« Wur Təmbak ya təkad ni əslia ti mis təhəngrioru ahər a had, təzlabay nan akaba tidi limis, adəba nan njęda-njędani, agur zlam dek, nan əbu əna elimeni, əsərə magray zlam a dek. »

¹³ Eslini nîci dəngu ga zlam ya Melefît əgraya tay a ni dek təbu tidi limis. Zlam ya ti agavəla ni, ya ka had ni, ya a had bu ni akaba zlam ya ti a dəluv bu ni tədəm :

« Məzləbum Bay ya ti e kürsi bu ni, məzləbum Wur Təmbak ni daya. Məhəngrioru ahər a had ana tay adəba nday təgur zlam dek.

Mətəkumi ahar ana tay daya. Məgrum zlam nday nani dek ga kəngay-kəngayani. »

¹⁴ Zlam fadani nakəñ tədəm : « Aya nahkay ! » Təra tədəma nahkay nahəma, gədəkani ni təbəhad mirdim meleher ndiəfa ndiəfa ana had ana Bay ya e kürsi bu ni akaba ana Wur Təmbak ni, təhəngrioru ahər a had ana tay.

6

Wur Təmbak ni ezliri ana mepelkaba wakita

¹ Eslini nîpi Wur Təmbak nakəñ əzəkia zlam mandəbanakabiyu wakita na bəlan gana. Əra əzəkia nahəma, nîci zlahay ga zlam bəlan e kidîñ ga zlam fadani ni bu ahənday kay kay akada ga avər ya adi aday ni, adəm : « Ra ! »

² Nîpi ti pilis bəd-bədani, mis əki digəsa manjëhadani, aləka əfən a ahar bu. Təvia elpindin a, adəba esliki meyefiñni kə zlam dek, əsləka öru ga makadvani ti mēyefin ka zlam keti.

³ Eslini Wur Təmbak ni əzəkia zlam mandəbanakabiyu wakita ye cə na. Əra əzəkia ti nîci dəngu ga zlam ye cə e kidîñ ga zlam fadani ni bu ni, adəm : « Ra ! »

⁴ Nîpi pilis nahən ndizeni əharaya, mis əki digəsa. Maslaña gani nani ti təvia maslalam gədəkana, təvikiva njęda ga məzəkibiyu silik ke mis ka had a ti təbazlvu e kidîñ gatay bu.

⁵ Eslini Wur Təmbak ni əzəkia zlam mandəbanakabiyu wakita na ya mahkər na. Əra əzəkia ti nîci dəngu ga zlam ya mahkər e kidîñ ga zlam fadani ni bu ni,

* 5:1 Ka sarta ga Yezu ti wakita dek zabalani, mis tefedekabu ; ga mənət məlan ya tawayay ni si tēpelkaba kwa ; wakita akada ya kani ni ti təbi.

àdám : « Ra ! » Nàmənjoru mək nipi pilis dilin-dilineni àhəranya, maslaña àki digusa, kilu àfənj a ahar bu ga makay zlam.

⁶ Nici dənğu ga maslaña ahəndabiyu e kidin ga zlam fadani ni bu, àdám : « Sinđu ge tawi ga rukani asəkum *alkama agodu bəlan cilin, tamal hay ti ni agodu mahkər cilin. » Àhi ana bay ya ti nan ke pilis ni keti : « Zum nday ata amal nahəma kijifin ba. »

⁷ Eslini Wur Təmbak ni àzəkia zlam mandəbanjakabiyu wakita ya fadani na. Àra àzəkia ti nici dənğu ga zlam ya fadani ni àdám : « Ra ! »

⁸ Nàmənjoru mək nipi pilis àzavu ata azək àhəranya, maslaña àki digusa. Slimi ga bay nani Kisim, məlan ge *kisim adəboru nan kələn. Təvia njəda ana tay ka palahar ga had bəlan a hud ga fadani ba ga mabazl mis àna maslalam a, àna ləwir a, àna arməwər gərgərana. Təvia njəda ana tay ga magray ti zlam ge gili cudayani tábazl mis daya.

⁹ Eslini Wur Təmbak ni àzəkia zlam mandəbanjakabiyu wakita ya zlamani na. Àra àzəkia ti nipi diksi ga ndam ya tábazl tay adaba təgəskabá ma ge Melefit a akaba təgrakia sedi a ni. Nday ti təvu a hud ga məlan *meviyekiki zlam ana Melefit ni bu.

¹⁰ Nday nakən təzlah kay kay, tədám : « Bay geli gəđakani, nak jireni, nak *njəlatani ; akagrafəña seriya kə mis ya təbu ka had, tábazl leli na ti ananaw ? Akatrabuvu tay ti ananaw ? »

¹¹ Təra tədəma ma na nahkay nahəma, təkəki azana bəđ-bəđani ka tay dek, təhi ana tay ahkado : « Bəsəma àkiva gəzit, adaba bəza ga mən gekuli ndahan təbu təgri tawi ana Melefit akada gekuli ni, Melefit əvia divi ana mis a ti tábazlkivu tay ke kuli. Ahər àdám tábazlaba tay a dek day kwa. »

¹² Eslini nipi Wur Təmbak ni, àzəkia zlam mandəbanjakabiyu wakita ya muku na. Àra àzəkia ti had ədaday kay kay. Fat əgi dilin-dilin akada jembey. Kiyi day əgi ndize akada mimiz.

¹³ Bənğur tətədbiyu e melefit bu, tədəgaya ka had a akada ga bəza ga *wəruv manjalakani ya aməd gəđakani abafəña tay kə mən gana ni.

¹⁴ Hud melefit əfədəvu akada ga wakita ya efədəvu ni, əsləkaba eslina. Həma akaba had ya e kidin ga dəluv bu ni dek təsləkaba a məlan gatay ba.

¹⁵ Bəbay ga had ni dek, gəđakani, gəđakani ga ndam slewja, ndam ge elimeni, ndam ya njəda əfənj ka tay ni, mis ndahan ni dek, evidi akaba nday ye evidi do ni təbu a ahuzl bu, təbu e kidin ga hudəkum bu.

¹⁶ Təhi ana həma ni akaba ana hudəkum ni ahkado : « Dəđumkiaya ke leli a, nğahumfəña leli kə bay manjəhadani dəgama e kərsi ga bay bu na ti əpi leli ba ; nğahumfəña

leli kə Wur Təmbak na daya, adaba əzuma bəruv a.

¹⁷ Adaba vad məzum bəruv gatay dal-dalani ənjia. A vad gani nani ti maslaña əbi amatamfəña kə tay a bi. »

7

Ndam ya ti təhəndakia zlam ge Melefit ka tay a ni

¹ Eslini nipi *məslər ge Melefit fad nday jika jika kə sliri ga məlan fadani dek. Nday təbu təcəfəña aməd ga məlan na dek ti ədaday ka had ni ba, ka dəluv ba akaba ka mənğəhaf ku bəlan ba simiteni.

² Melefit ti Bay ga sifa ; nipi məslər gayan nahan keti nan əbu əsləkabiya gwar egezi a, zlam ge Melefit ga mahəndakiani ke mis ni əfənj a ahar bu. Məslər nakən əzlah kay kay, əhi ana məslər ndahan fadani ya Melefit əvi njəda ana tay ga magudar had akaba dəluv ni, əhi ana tay ahkado :

³ « Kəgudarum had, dəluv akaba mənğəhaf fənj ba, si amahəndakia zlam ge Melefit kə meleher ga ndam məgri tawi ana Melefit geli na day kwa. »

⁴ Eslini təcəluaya mis ya ti təhəndakia zlam ge Melefit ka tay na : nday dəbu din əna dəbu kru kru fad mahar fad, nday ge dini gərgərani ge Izireyel ni dek.

⁵ Ge dini ga Zəda mis dəbu kru mahar cə, ge dini ge Ruben mis dəbu kru mahar cə, ge dini ga Gad mis dəbu kru mahar cə,

⁶ ge dini ge Eser mis dəbu kru mahar cə, ge dini ga Naftali mis dəbu kru mahar cə, ge dini ga Manase mis dəbu kru mahar cə,

⁷ ge dini ga Simeyon mis dəbu kru mahar cə, ge dini ge Levi mis dəbu kru mahar cə, ge dini ga Isakar mis dəbu kru mahar cə,

⁸ ge dini ga Zabulon mis dəbu kru mahar cə, ge dini ge Zəzef mis dəbu kru mahar cə, ge dini ge Benjemen mis dəbu kru mahar cə.

Mis macakalavani dal-dal kə meleher ge Melefit

⁹ Eslini nàmənjoru, nipi mis macakalavani dal-dal, maslaña əcal tay koksah. Nday nani ti mis ga had gərgərani dek, ga jiba gərgərani dek, ge dini gərgərani dek akaba ya təzlapay ma həma gərgərani ni dek. Nday təbu micikeni jika jika kama ge kərsi ga Bay ni, kə meleher ga Wur Təmbak ni. Nday dek məbakabu məgudi bəđ-bəđani, ahar ga təfa təfənj kə tay dek a ahar bu, tazləbay Melefit əna nan.

¹⁰ Nday nakən təzlah kay kay, tədám : « Təhəngay leli ti Melefit geli manjəhadani e kərsi bu ni nday ata Wur Təmbak ni. »

¹¹ Eslini nipi *məslər ge Melefit jika jika təcəlinjia ahər ana kərsi ga bay na, ana gəđakani na akaba ana zlam fadani ya əna sifa na. Nday nakən təbəhad mirdim, meleher ndiəa ndiəa ana had, təzləbay Melefit,

¹² tãdãm :

« Aya nahkay !

Melefít geli ni, nak a bay gayak bu, nak kësëra zlam a.

Məgruk süsi, məhəngrukuru ahər a had, adaba kislia ga məğur zlam a dek, nak njədə-njədəni,

nahkay mazləbay kur ga kanğay-kanğayani.

Aya nahkay ! »

¹³ Eslini gədəkani bəlanj e kidinğ ga nday kru kru cə mahar fadani ni bu əhu ahkado : « Mis nday hini məbakabu məgudi bədf-bədəni ni ti ndamam, təsləkabiya eley ? »

¹⁴ Nəhəngrifən, nəhi : « Bay goro, nu nəşər do, nak kësëra sawan timey. » Nanj nakənj əhu nahəma : « Hini ti ndam ya ti tēbesebiya daliya dal-dalana, təmbrənj məfəki ahər ke Melefít ndo ni. Nday gani ti ndam ya təbarafənj məgudi gatay əna mimiz ga Wur Təmbak a ti məgudi gatay ni tiği bədf-bədəni ni.

¹⁵ Azuhya nani ti nday təbu kəlavaf micikeni kə meleher ge Melefít nanj manjəhadani e kürsi gayan bu, tazləbay nanj a ahay gayan bu məlafat akaba məlavaf gani do dek. Bay ya ti nanj manjəhadani dəgama e kürsi bu ni aməfi ahər ana tay.

¹⁶ Ləwir aməwər tay va do, yam day amakaf tay va do. Fat akaba endif day atəgri aranj ana tay do.

¹⁷ Adaba mam, Wur Təmbak micikeni e kidinğ ge kürsi ga bay ni bu ni amajəgay tay, aməhaloru tay ka mələnj ga yam ya ti anğəz, ədal dəy-dəy do, avay sifa ni. Melefít əna ahər gayan aməgriaba yam tuway ana tay e eri ba dek. »

8

Wur Təmbak ni ɛndeveriŋa məzəkia zlam mandəbanjakabiyu wakita na

¹ Eslini Wur Təmbak ni əzəkia zlam mandəbanjakabiyu wakita ya adəskəlani na. Əra əzəkia nahəma, zlam ya a huđ melefít bu ni dek təmbrənj madadani, təwər day əbi dedik-dedik, agray minit kru kru mahkər.

² Eslini niği *məslər ge Melefít adəskəla micikeni kə meleher ge Melefít ; təbi mezlelim adəskəla ana tay.

³ Niği məslər ge Melefít nahənj əna hijiyem ga gru a ahər bu ; hijiyem ni ti teviyekviyu haf ya ezi akada ge tersel ni. Məslər ge Melefít nakənj əra ɛcikfənj kə gəvay ga zlam ga gru ya teviyekiki zlam ana Melefít ni. Təvia haf ya ezi akada tersel na dal-dal ge meviyekieni ana Melefít ti azək gani minjikioru ke Melefít, ti Melefít miçi mahəngalay zlam ga ndam gayan *njələtani ni dek əna azək ga haf ni. Nahkay məslər nakənj ɛviyekki ka zlam ga gru ya teviyekiki zlam ana Melefít ni, kə meleher ge Melefít nanj dəgama e kürsi gayan bu.

⁴ Nanj əbu eviyek haf ya ezi akada tersel ni nahkay ti azək gani əhərəya a ahər gayan ni ba, əcəloru agavəla afa ge Melefít, nahkay Melefít ɛçi mahəngalay zlam ga ndam njələtani gayan ni dek.

⁵ Eslini məslər ge Melefít ni əzay hijiyem ga gru ni, ədaya aku a mələnj ya teviyekiki zlam ana Melefít ni ba, əbiviyu e hijiyem ga gru ni vu pisl. Əra əbəviya nahkay nahəma adəvabiyu ka had. Əra adəvabiya ti avər ədi aday sak kay, huđ melefít əhənday, avər əbay aku asladay mələnj, had adaday dal-dal daya.

Mezlelim adəskəlani ni

⁶ *Məslər ge Melefít adəskəlani ya mezlelim təfənj kə tay adəskəlani ni təslamatavu ge miçi mezlelim gatay ni.

⁷ Məslər ge Melefít ye enjenjeni e kidinğ gatay ya adəskəlani bu ni ɛvi mezlelim gayan ni. Əra ɛvia mezlelim na ti koskosay ga avər, aku akaba mimiz mebedəveni tadəgaya ka had a. Had ni ɛsevü mələnj mahkər, palahar gani bəlanj aku əzumaba. Kəla mənğ ga zlam mahkər lu ti bəlanj e kidinğ gatayani bu aku ɛviyekaba. Kəzir miçeni dek aku ni əzumaba daya.

⁸ Eslini nanj ye cə ni ɛvi mezlelim gayan ni. Əra evia ti zlam nahənj gədəkani akada həma, aku əbu azum, tižligiyu a *dəluv gədəkani vu. Nahkay dəluv ni ɛcekvü mələnj mahkər, palahar gani bəlanj ɛği mimiz.

⁹ Kəla zlam ya a huđ ga yam bu əna sifa ni mahkər lu ti bəlanj e kidinğ gatayani bu əmət. Kəla *slalah ga yam mahkər lu ti bəlanj e kidinğ gatayani bu əhučkaba ŋğuc ŋğuc.

¹⁰ Eslini nanj ya mahkər ni ɛvi mezlelim gayan ni. Əra ɛvia ti bəngur gədəkani atədbiyu e melefít bu. Bəngur gani nani asladay akada aku ga vala-vala ni. Dəluv ya ka had ya ti yam gani acuhway ni dek ti kəla dəluv mahkər lu bəngur ni adəkiaya ka bəlanj gana. Adəkiaya ka mələnj ga yam ya ədal do na daya.

¹¹ Bəngur nani ti slimi gayan Bilek-bilek, eslinğ dənjğ krec. Kəla dəluv mahkər ya yam gani acuhway ni lu ti bəlanj e kidinğ gatayani bu ni ti yam gani ɛği bilek-bilekeni. Mis kay tisya yam na. Təra tisya yam na ti təməta adəba yam ni ɛgia eslinğ dənjğ krec.

¹² Eslini nanj ya fad ni ɛvi mezlelim gayan ni. Əra ɛvia ti fat əsladay lala va do, akada ɛcekvü mahkər, təhəmbakia zlam ka palahar bəlanj gana. Kiği day ɛgia nahkay. Kəla bəngur mahkər lu ti bəlanj e kidinğ gatayani bu əsladay va do. Nahkay ga məlafat mələnj əsladay lala va do akada masladani gani ɛcekvü mələnj mahkər, təhəmbakia zlam ka palahar bəlanj gana. Mələvad gani day nahkay.

¹³ Eslini nəmənjoru keti, niği məjəvu nanj əbu ahər driŋ a huđ melefít bu, etəwi kay

kay, àdám : « Wanua ! Daliya ! Daliya àmàràkia ke mis a duniya ba. Məslər ge Melefít təbu mahkər t̄ivi mezlelim gatay ni fañ ndo. Etivia mezlelim gatay na ti mis atəcakay daliya dal-dal. »

9

¹ Eslini nañ ya zlam ni èvi mezlelim gayan ni. Àra èvia ti nipi boŋgur nahan àtədbiyu e melefít bu, àdaya ka had a. Təvia lekili ge *evíd gəđakani ya a hud ga had bu na.

² Nahkay boŋgur ni àzləkaba evid na. Àra àzləkaba ti azək àhəraya d̄ul-d̄ul, azək gani akada ga aku kayani ni. Azək ni àsəki fat mək mələŋ ègi ziŋ-zin.

³ A hud ga azək ni bu nahəma, eyéw təhəraya ka had na dek sliróíə. Təvia njəda ana eyéw na ga məbal mis akada ga andra na.

⁴ Təhi ana tay ahkado : « Kəgudarum kuzir ba, kəgudarum mənəgəhaf ba, kəgudarum zlam məfətani ndahan ba daya. Grumi daliya ana ndam ya ti təhəndaki zlam ge Melefít ka tay kə meleher ndo ni cilin. »

⁵ Təvi divi ana eyéw ni ga mabazl mis ni ndo, təvi divi ana tay ga məgri daliya ana mis ni kiyi zlam cilin. Eyéw nday nani ti taɓal mis ; məwər gani ti akada ga andra ya àbala mis a ti awər ni.

⁶ A hud ge kiyi zlamani ni bu ni ti mis ni atadəbay kisim àna ahar gatay, ay ti atədi ahər do. Mis ni atawayay məmətani, ay ti atəmət do, kisim ni amacuhwafəŋa kà tay a drij.

⁷ Eyéw nday nani ti təzavu akaba pilis ya takoru àna tay ka kadvu ni. Zlam ndahan tək ka tay ka ahər akada elpindin ga gru. Meleher gatayani day akada ge mis ni.

⁸ Məhər ga ahər gatay day zilip zilip akada ga wál ni. Aslər gatay ni day akada ga mazlahku ni.

⁹ Gugum gatay ni akada məwəlani àna maspara ga ara. Daday ga kərpasla gatay ni ahənday akada ge seret ya ti təwəlfəŋa tay kə pilis a, tacuhworu àna tay ka kadvu ti tahənday ni.

¹⁰ Hutul gatay ni njəda njəda akada ga andra ni. Nahkay kiyi zlam tisliki məgri daliya ana mis àna məbal mis vəzak vəzak àna hutul gatay ni.

¹¹ Eyéw ni ti nday təbu àna bay gatay. Bay gani nani ti agur evid gəđakani ya a hud ga had bu ni. Təzalay nañ àna ma *Hebri Abadon, àna ma Gres ti ni Apolijon. *

¹² Daliya ye enjenjeni ni ti àndava. Nihì nahəma, daliya ndahan təbu kama cə.

¹³ Eslini mēslər ya muku ni èvi mezlelim gayan ni. Àra èvia ti n̄ici dən̄gu ga maslaŋa àhəndabiyu ka gəjək ga mələŋ fadani ga

zlam ga gru ya teviyekiki zlam ana Melefít kə meleher gayan ni.

¹⁴ Maslaŋa nani àhi ana məslər ya muku, èvi mezlelim ni ahkado : « Picehaba məslər fadani məwəlani kà gəvay ga zalaka gəđakani Efret na. »

¹⁵ Nañ nakəŋ àra ècia ma ya təhi na ti èpicehaba məslər fadani na. Məslər nday nani ti Melefít àdaba tay ga moru mabazl mis a : kəla mis mahkər lu takad bəlan gani. Àdaba tay a nahkay ti, ti t̄agray təwi nani ke vi nani, ke kiyi nani, ka fat nani, ana njemdi nani daya.

¹⁶ Məslər nday fadani ni ti ndam slewja gatay təbu dal-dal, nday àna pilis. Eslini təhu nday miliyem din din cə.

¹⁷ Ere ye ti nipi ni ti nihi : pilis mis tək ka tay. Mis ni məwəlvani àna maspara ga kadvu. Maspara gatay ya təwəlvu àna nañ ni ndize-ndize akada aku, cekəleti-cekəleti, azaywur-azaywur. Ahər ge pilis ni akada ga mazlahku ni, aku, azək akaba zlam nahan ya aku agəs akada ga asas ya aku agəs ni təhəraya a ma gatay ni ba.

¹⁸ Zlam nday hini mahkərani ni ti təgri daliya ana mis dal-dal : aku, azək akaba zlam nahan ya aku agəs akada ga asas ya aku agəs ni. Təhəraya a ma ge pilis ni ba, təbazl mis : kəla mis mahkər lu takad bəlan gani.

¹⁹ Nahkay pilis ni tisliki məgri daliya ana mis àna zlam ya àniviyu ana tay a ma bu ni. Hutul ge pilis ni day zlam ga kadvu, təgri daliya ana mis àna nañ. Hutul nday nani akada gavan, ahər tək ka tay ga məgri daliya ana mis àna nañ.

²⁰ Mis ndahan təgəjənia. Nday nani ti zlam mahkərani ya ti təbazl mis ni təgri arəŋa ana tay ndo. Akaba nani dek təmbatkaba majalay ahər gatay na ndo. Nday təbu tagroru təwi gatay ya ahaslani ni zlam gatay : tazləbay seteni, tagray pəra. Pəra nday nani ti tagraya tay ga gru a, ndahan ge virzegeni a, ndahan ga akur, ndahan ti ni ge giyem. Zlam nday nani t̄ipi divi do, t̄ici slimi do, təsawaday koksah daya.

²¹ Mis nday nani ya təgəjəni ni təmbatkaba majalay ahər gatay na ndo : təmbrəŋ matak gatay ni ndo ; təbu təbazl mis, tagray mesəwəhv, tigi akal kekileŋa zlam gatay.

10

Məslər ge Melefít akaba wakita gəziteni

¹ Eslini nipi *məslər ge Melefít nahan njəda-njəđani àhəraya e melefít ba. Məslər gani nani àbakababiyu endəwi ga maklaɓas, ahər gayan ni mefedeni àna makwal, meleher gayan akada fat, asak gayan day təzavu ata arəd ga aku ya agəs zlam gəđak ni.

* 9:11 Abadon, Apolijon : slimi nday nani awayay adəmvaba « Bay magudarkaba zlam a. »

² Wakita gúziteni áfəñ kà məslər ni a ahar bu məzləkabana. Áfəkadki asak ga daf gayan ni ka *dəluv gədəkani, asak ga gəjar gayan ni ti ni ka had.

³ Nan nakəñ əzlah kay kay akada ga mazlahku ya avalahay ni. Ara əzlah nahkay ti nıci avər ahəngriğəñbiyu, ədi aday sak adəskəla.

⁴ Nəra nıcia ga avər ya ədi aday na ti nawayay nəbəki ere ye ti aday ga avər tədəm ni. Ay ti nıci dəngu ga maslañ nahəñ əhəndabiyu e melefıt bu, ədəm : « Ere ye ti aday ga avər tədəm ni ti kəbəki ba, kəhi ma gani ana maslañ ba daya. »

⁵ Eslini məslər ge Melefıt ya ti áfəkadki asak bəlañ ka dəluv gədəkani, asak bəlañ gani ti ni ka had ni atəloru ahar ga daf agavəla,

⁶ Əmbadəy əna slimi ge Melefıt dək adaba Melefıt ti nan əbu ga kañgay-kañgayani, əğraya mələñ ya agavəla na akaba zlam ya ti a huđ gani bu na dek, əğraya had akaba zlam ya ti təki na dek, əğraya yam akaba zlam ya ti a huđ gani bu na dek. Məslər ge Melefıt nakəñ əmbadəy, ədəm : « Ere gani ara agravu nihi həya ededıñ, sarta gani əbi.

⁷ Ay ka fat ya ti məslər ge Melefıt ya ti adəskəlani ni emivia mezlelim gayan na nahəma, Melefıt emendeveriñ zlam gayan manğahani ni. Zlam manğahani nani ti əhia ma gana ahaslana ana ndam məgri təwi ya tahəngaray *pakama gayan na. »

⁸ Eslini maslañ ya ti əhubiyu ma kwa e melefıt bu ni əhu keti : « Ru kaza wakita məzləkabana ya əfəñ a ahar bu kà məslər ge Melefıt micikeni jıka, asak bəlañ ka dəluv gədəkani, asak bəlañ gani ti ni ka had na ni. »

⁹ Nahkay nərakıoru ka məslər nakəñ, nəhi məvu wakita gúziteni ya əfəñ ni. Eslini əhəngriğəñ, əhu : « Za ti kəndavı. A ma gayak bu nahəma, amanja new-new akada amu, eminjəa a huđ va ti emigi bılek-bılek. »

¹⁰ Eslini nəzafəña wakita gúziteni na kà məslər na, nəvi ana ma tiyuk. A ma goro bu nahəma, new-new akada amu, ay nəra nənda ti əgia bılek-bılek a huđ goro ni ba.

¹¹ Təhu keti : « Melefıt ədəmkia ma ka jıba gərgərana, ke mis ga had gərgərana, ke mis ya tədəm ma həma gərgərana, akaba əki ka bəbay gatayana dek. Ahər ədəm kəhəngri ma gayan nani ana tay kwa. »

11

Ndam sedi cə

¹ Eslini təvu fıfıñ ga məgur zlam, təhu : « Cıkaba, kóru kəgur *ahay gədəkani ge Melefıt ni akaba mələñ meviyekiki zlam ana nan ni əna nan. » Təhu : « Calaba mis ya təbu tahəngalay Melefıt a dalaka ga ahay gani bu na daya. »

² Ay ti təhu : « Kəgur dalaka ya e mite bu ni ba, mbrəñ nahkay adaba Melefıt əmbrəña mələñ gani nana ana nday ya ti nday ndam *Zude do na. Nday gani nani atəzum kəsa *nəjalatani ni kiyi kru kru fad mahar cə. »

³ Təhu keti : « Melefıt ədəm : “Anəsləruru ndam sedi goro bebem cə məbakabu mbolu ka vu akada ga azana ni, nday gani atəhi pakama goro ana mis vad dəbu əna dıñ dıñ cə əna kru kru muku.” »

⁴ Ndam sedi cəni ni ti məngəhaf cə, məngəhaf nday nani ti *oliviye. Nday cəngel cə daya. Ndam sedi nday nani təbu micikeni kə meleher ga Bay geli. Bay geli gani agur duniya ni dek.

⁵ Tamal maslañ awayay agri cüday ana tay nahəma, aku amaharaya a ma gatay ni ba, emihiriñ nan. Nahkay ndam ezir gatay ni dek atətamfəña kə tay a do, atəmat.

⁶ Ka ya ti ndam sedi cəni ni nday təbu təhəngri ma ge Melefıt ana mis nahəma, tıslıki məhiani ana huđ melefıt atədəya avər a ba, mək atədəya do ededıñ, duk abıvoru ana mandav ge təwi gatay. Tıslıki məhiani ana yam məmbavu mimiz mək ambavu ededıñ. Tıslıki məhiani ana mis ga duniya ni tacakay daliya gərgərani dek mək tacakay ededıñ daya. Tıslıki magray zlam akada gatay ya ti tawayay ni.

⁷ Ka ya ti etindeveriñ məhəngri ma ge Melefıt ana mis a nahəma, arəña nahəñ amaharaya e *evıd gədəkani ya a huđ ga had bu na. Ere gani nani amakadvu akaba tay, nədəa gayan ni amatam gatay ni, amabazl tay.

⁸ Atəmbər bu kisim gatay ni kə gəvay ge divi a kəsa gədəkani bu, a kəsa ya ti *tadarfəñ Bay gatay kə təndal ni bu. Slimi ga kəsa gani nani ti manğahani : awayay adəmvaba ti *Sodom, ahkay do ni Ezip.

⁹ Eslini mis ge dini gərgərani ni dek, ga had gərgərani ni dek, ga jıba gərgərani ni dek, akaba mis ya təzlapay ma həma gərgərani ni dek atəmənjaləñ kə kisim gatay vad mahkər əna telma. Atəcafəña mis ge mili tay a.

¹⁰ Mis ga duniya ni dek atəmər vu adaba təbazla ndam sedi cəni na. Atəmər vu dal-dal, atəgray wuməri, atəvavu zlam, adaba ndam sedi nday cəni ni təgria daliya ana tay a dal-dal.

¹¹ Ay kələñ ga vad mahkərani əna telma nahəma, Melefıt əhəngriğəbiyu sifa gayan ana tay a. Sifa ni əra əhurıviya ana tay a ti tıcikaba cəkwađ cəkwađ. Eslini mis ya ti təbu tamənjaləñ ana tay ni dek anğwaz adəgakia ka tay a dal-dal.

¹² Təra tıcikaba ti tıci dəngu ga maslañ əhəndabiyu kay kay e melefıt bu, əhi ana tay ahkado : « Cəlumbiyu ahalay. » Eslini makləbasl əkambah tay, təcəloru əna nan e melefıt vu. Ka ya ti nday təbu təcəloru e

melefit vu nahəma, ndam ezir gatay ni təbu tipioru tay.

¹³ Ka sarta gani nani nahəma, had' adada ; kala ahay kru lu ti bəlan e kidin' gatay bu əmbədkaba ; mis dəbu adəskəla tēməta azuhva ga had' ya adaday ni. Eslini mis məgəjəni gani ya tēmət ndo ni təgra an'gwaz a dal-dal, nahkay təzləbay Melefit nan' bəlan agavəla.

¹⁴ Daliya ye cəni əndava, ay ti bumvu slimi, daliya ya mahkar nan' əbu ara wudak.

Mezlelim ya adəskəlanı ni

¹⁵ Kələn gani məslər ya adəskəlanı ni əvi mezlelim gayan' ni. Ara əvia ti niçi dən'gu ge mis təhənday kay kay e melefit bu, tādəm : « Nihi nahəma, njədə ga məgur duniya ni əgia ga Bay geli nday ata Krist *bay gədəkani ya əhəndakia amal gayan' a ni. Atəgur duniya dək ga kangay-kəngayani. »

¹⁶ Eslini gədəkani kru kru cə mahar fədani manjəhadani e kərsi gatay bu gappa gappa kə meleher ge Melefit ni təbəhad' mirdim ana Melefit, meleher gatay ndiəba ndiəba ana had', təzləbay nan',

¹⁷ tādəm :
« Bay geli Melefit njədə-njədani,
kwa ahaslani nak kəbu, nak kəbu nihi daya.
Məgruk səsı adaba kəgra təwi əna njədə gayak a.

Njədə gayak gani ti dal-dal ətama ge mis na. Məgruk səsı adaba nak Bay ga zlam dək.

¹⁸ Mis ga had' ndahan' ni təzumkuka bəruv a dal-dal,

ay nihi ti sarta ga məzumki bəruv gayak ka tay ənjia,

sarta ga magrafəna seriya kə mis ya tēmət na ni.

Sarta ənjia ge midi zlam ana mis azuhva təwi ya təgruk na ;

ge midi zlam ana ndam mahəngaray *pakama gayak

akaba ana ndam *njələtani gayak, nday ya ti təhənguruku ahər a had',

gədəkani akaba nday ya ti gədəkani do ni.

Sarta ənjia ge mijin' mis ya təbu tijin' mis ga duniya na. »

¹⁹ Gədəkani nakənj' təra tündeveriəna ma gatay na nahəma, *ahay gədəkani ge Melefit ni əzləkvaba e melefit ba ; niçi *sahar a ahay gani nani bu. Sahar gani nani adəfaki Melefit *əwəlkabá pakama gayan' akaba ge mis a. Kələn gani ti avər əbay aku, dən'gu ge mis əhənday a huđ melefit bu, avər ədi aday sak kay, koskosay ga avər tədəgaya ka had' a kay, had' day adaday.

12

Ata wal nday ata arəna gədəkani

* 12:7 Ndam Zədə tādəm Misel ti gədəkani ga məslər ge Melefit, əfi ahər ana ndam Zədə ti nan' (Deniyel 12.1). Mənjaki ke Zəd 9.

¹ Eslini niçi zlam magray ejep nahan' an'gazlavu a huđ melefit bu. Ere gani nani ti wal, azana gayan' ka vu ni fat, a huđ asak gayan' bu ni ti kiyi. Əfedey ahər gayan' ti ni əna bəngur kru mahar cə.

² Wal nani ti nan' əna huđ, awayay ewi wur, awər nan', nan' əbu azlah, etəwi əna nan'.

³ Eslini zlam magray ejep nahan' an'gazlavu a huđ melefit bu keti. Ere gani nani ti zlam ge gili gədəkani ndize, əzavu ata kurmbu, ahər təki adəskəla, ahər ni lu mefeđeni əna elpindiñ ga bay, edrem təki kru ka ahər.

⁴ Ere gani nani ti əna hutul ; əsi hutul gayan' ni əna bəngur a huđ melefit bu, nahkay ti kəla bəngur mahkər lu ti bəlan e kidin' gatay bu adəbiyu ka had'. Ere gani nani eciñkiñ kə wal ya ewi wur ni ; ka ya ti emiweya wur na ti andafəna sədək.

⁵ Eslini wal nakənj' əweya wur zalana. Wur ya əweya ni ti njədə əfəñ dal-dal ga mahətay mis ga had' ga duniya dək əna aday ga ara. Ka ya ti wal ni əweya wur na nahəma, təzay wur ni ke weceweceni, tōru əna nan' kə meleher ge Melefit, Melefit nan' əbu manjəhadani e kərsi gayan' bu.

⁶ Məñ ga wur ni ti ni əcuhworu a huđ gili vu ; eslini ti Melefit əslamatikabá mələn' a. A mələn' gani nani bu ni ti Melefit aməfi ahər vad' dəbu əna diñ diñ cə əna kru kru muku.

⁷ Kələn gani silik əgravu e melefit bu. Misel * akaba ndam məslər gayan' təkadvu akaba kurmbu ni, kurmbu ni akaba ndam gayan' ti ni təkadvu akaba tay.

⁸ Ay ti Misel akaba ndam məslər gayan' ni tətama kurmbu na akaba ndam gayan' na əna njədə. Təgarababiya tay e melefit ba, təvi divi ana tay ga manjəhadani eslini va do.

⁹ Təgarabiyu kurmbu ni ti nahkay. Nan' gani ti gədəkani, nan' gavan' ya ahaslani ni, nan' gani ya agosay mis ga had' ni dək ni. Gavan' gani nani ti slimi gayan' *Seteni, nan' ya ti adəmki ma magədavani ke mis kə meleher ge Melefit ahaslani ni. Tizligabiyu nan' ka had', nday akaba ndam məslər gayan' ni dək.

¹⁰ Eslini niçi dən'gu ga masləna nahan' əhəndabiyu e melefit bu kay kay, adəm :

« Nihi nahəma, Melefit geli əhəngə mis a, məsərə nan' ətama zlam a dək əna njədə, nan' Bay.

Nihi ti miəpia Krist gayan' na,

an'gazliaya njədə gayan' na ana leli a.

Adaba mam, tədəvabiya bay ya ti asəkadki malfada

ka bəza ga mən' geli na ka had' a.

Ahaslani nan' əbu asəkadki malfada ka tay kə meleher ge Melefit geli mələfat akaba mələvad gani do dək.

¹¹ Ay ti bəza ga mən geli ni tigia tətama nan əna njəda.

Tətama nan a adaba Wur Təmbak ni əmba tay əna mimiz gayan a, akaba təhia ma ge Melefit ana mis a, təhi ana tay ma gani nani ti ma ge jiri daya. Nday gani tədi slimi ana sifa gatay ndo, nahkay aŋgʷaz əwərfəŋa tay kə kisim a ndo.

¹² Nih tǵara Seteni e melefit ba nahəma, huđ melefit mǵmǵruv akaba lekuləm ya kəbum a huđ gani bu ni.

Ay ti lekuləm ya ka huđ ni akaba zlam ya a *dəluv gəđakani bu ni ti akəgrum daliya adaba Seteni əhərkiaya ke kulı a.

Nan gani ti əzuma bəruv a dal-dal

adaba əsəra sarta ya təvi ni əgəjəni gəđak ya do. »

¹³ Ka ya ti kurmbu ni əsəra tizligabiya nan ka huđ a nahəma, əcuħwaləŋoru ka wal ya ti əweya wur zalana nakan a ni.

¹⁴ Ay ti təbia kərpasla ana wal na cə akada ga məjəvu gəđakani na, ti wal ni mǵhəroru e gili ka malan gayan ya ti Melefit aməfi ahər vi mahkar ana telma ni. Amanjəhad eslini ti driŋ driŋ akaba gavan ni. Nahkay gavan ni emisliki mərəkiani koksah, aməgri arəŋa do.

¹⁵ Eslini gavan ni əvələhaya yam a dal-dal akada zalaka ti yam ni mōru mazay wal ni.

¹⁶ Ay ti huđ əjanakia wal na, ədahvu, əsiaba yam ya ti gavan əvələhaya na.

¹⁷ Gavan ni əra əpia nahkay ti əzumkia bəruv ka wal na dal-dal. Bəza ga wal ni təgəjənia, nahkay gavan ni əŋgukioru ka tay. Bəza nday nani ti ndam ya ti təgəskabá *Divi ge Melefit akaba pakama ga Yezu a ni.

¹⁸ Eslini kurmbu ni əcək jik ka dəŋ-dəŋ ga *dəluv gəđakani.

13

Zlam arəŋa nday cə

¹ Eslini nipi arəŋa nahan əhəraya a *dəluv gəđakani ni ba. Ere gani nani ti ahər adaskala, edrem kru. Edrem ni lu mēfedeni əna elpindiŋ ga bay. Ka ahər gayan ni ti slimi təki məbəkiani ; slimi nday nani ti ge mindivi Melefit.

² Ere gani nani ti akada mavay, asak gani əna ehəd gəđakani akada ga zlam ge gili cudayani ni, pakama gani day akada ga mazlahku ni. Kurmbu ni əvi njəda gayan ana ere gani nani ; əvi divi ga manjəhadviyu e kərsi ga bay gayan vu, əvi njəda dal-dal ga məgur malan daya.

³ Nipi ahər ge ere gani nani bəlan akada təgria ambələk a, aməta. Ay ti ambələk ya təgri ga makad nan əna nan ni əpifiŋa. Əra əpifiŋa ti əgria ejev ana mis ga duniya na dek ; nahkay ti təgəskabá ma gayan a, tədəbay nan.

⁴ Mis ni dek təbəhad mirdim, təzləbay kurmbu ni azuhva njəda gayan ya əvi ana ere gani nani ni. Təbəhad mirdim, təzləbay ere gani nani daya. Tədəm : « Way azavu ata ere hini way ? Way akadʷafəŋva tata way ? »

⁵ Təvia divi ana ere gani nana ge miji zlabay akaba ge mindivi Melefit a. Təvia divi ga magray təwi gayan a kiya kru kru fad mahar cə.

⁶ Nahkay ənjəki ka mədəmki ma magədavani ke Melefit, ke slimi ge Melefit, ka malan manjəhad gayan akaba ka nday ya ti e melefit bu ni.

⁷ Təvia divi ga makadvana akaba ndam ge Melefit a akaba ge meyefiŋeni kə tay a. Təvia divi ga məgur mis ga jiba gərgərana dek, ge dini gərgərana dek, ga huđ gərgərana dek akaba mis ya təzlapay ma həma gərgərana dek ni.

⁸ Nahkay mis ga huđ ni dek atabəhad mirdim kə meleher gayan, atazləbay nan ; nday ya ti atazləbay nan ni ti slimi gatay əbi məbəkiani ka wakita ga sifa bi kwa ka mənəki ga duniya. Wakita nani ti əfəŋ ka Wur Təmbak ya təkad nan ahaslani ni.

⁹ Maslanə ya ti slimi əfəŋ ge mici zlam nahəma, mici pakama hini ya nədəm ni :

¹⁰ Maslanə ya ti təweya nan ga məgəs nan ge evidi a nahəma, atəgəs nan, amoru migi evidi ededīŋ. Maslanə ya ti təweya nan ana maslalam a ti atakad nan əna maslalam ededīŋ. Nahkay ti ahər ədəm ndam ge Melefit təbəsey, təmbrəŋ məfaki ahər ka Yezu ba.

¹¹ Eslini nipi arəŋa nahan, əhəraya a huđ ba. Ere gani nani ti edrem təki cə akada ga wur təmbak ni, ay ti azlapay akada ga kurmbu ni.

¹² Ere gani nani ti əgray zlam ya mis tipi dəy-dəy ndo ni əna njəda ge ere nahan ye enjenjeni ni. Əgray ti kə meleher ge ere ye enjenjeni ni. Əfəki ŋgasa ke mis ga duniya ni dek akaba zlam ya ka huđ ni dek ga məhəŋgriuru ahər a huđ ana ere ye enjenjeni ya ti təgri ambələk ga makad nan mək ambələk gani əpifiŋa ni.

¹³ Ere gani nani ti əgra zlam magray ejev kay kə eri ge mis a ga madafakiani nan əbu əna njəda. Zlam gayan ya əgray, ətama ejev ndahan a ni ti nihi : əzəbiyu aku e melefit bu, əzligaya ka huđ a kə eri ge mis dek.

¹⁴ Əgosay mis ga duniya adaba təvia divi ga magray ejev kə meleher ge ere ye enjenjeni na. Əhi ana tay ahkado : « Ləmumaya zlam ga pəra azavu akada ere ya təgri ambələk amal amət mək əŋgaba ni. Kələmumaya zlam ga pəra na ti kəhəŋgrumioru ahər a huđ. »

¹⁵ Eslini təvi njəda ana ere ye cə ni ga məvi sifa ana zlam ga pəra ni. Nahkay zlam ga pəra ni esliki mazlapani, əhi ana mis ti təbazl ndam ya ti təhəŋgriuru ahər a huđ do ni.

¹⁶ Ere gani nani äfäki nğasa ke mis dek, gëdäkani akaba nday ya ti gëdäkani do ni, ndam ge elimeni akaba ndam talaga, evidi akaba nday ya ti nday evidi do ni, ti tãhëndaki zlam ge ere gani nani ka tay ka ahar ga daf ahkay do ni kè meleher.

¹⁷ Maslaña ya ti zlam mahëndakiani ni äki bi ni ti äsäkum zlam koksah, äsäkumoru zlam koksah daya. Zlam mahëndakiani nani ti slimi ge ere nani, zlam macalani daya.

¹⁸ Ahalay ti ahär ädäm mis tëjalaki ahär lala kwa. Maslaña ya ti äsëra zlam a nahëma, amësër zlam macalani nani. Zlam macalani nani ti slimi ge mis, zlam macalani nani ti diñ diñ muku äna kru kru muku mahar muku.

14

Ndam ge Melefit tidi limis

¹ Eslini nipi Wur Tëmbak micikeni jika ka hëma *Siyon ; nday akaba mis dëbu diñ äna dëbu kru kru fad mahar fad. Mis nday nani ti slimi ga Wur Tëmbak ni akaba ga Bëñani äki mabäkiani ka tay kè meleher.

² Eslini nïci dëngu ge mis ähëndabiyu e melefit bu akada ga yam ya ahënday a zalaka gëdäkani bu ni, akada ga avër ya adi aday ni. Dëngu gani nani ya nïci ni ti ahënday äbäläy akada ge tindä ya mis tivi ni.

³ Mis nday nani tãbu tidi limis maweni kè meleher ga Bay manjähadani e kürsi gayan bu, kè meleher ge mis gëdäkani akaba kè meleher ga zlam fadani ni. Limis nani ti maslaña ya äsëra midena ni ti äbi, si nday dëbu diñ äna dëbu kru kru fad mahar fadani ya ti Melefit ämba tay a duniya ba ni kwa.

⁴ Nday gani nani ya tidi limis ni ti nday njälata, tãbia slimi äna vu gatay a, täsër wäl day-day ndo. Ka mälän ga Wur Tëmbak ya akoru ni dek nday nani tadäboru nan. Nday gani ti Melefit ämba tay e kidiñ ga ndam ga duniya ba ti tigi ndam gayan, nday akada ma ga zlam ya tëvi ana Melefit ni.

⁵ Ndam nday nani ti mis ticifinã ma ga malfada kã tay a day-day ndo, tëngëtfëñã zlam magudarani kã tay a ndo daya.

Mäslër ge Melefit mahkër

⁶ Eslini nipi *mäslër ge Melefit nahän ahër driñ a hud melefit bu. Mäslër gani nani nan äbu azibiyu *Ma Maweni Sulumani ya amandav day-day do ni ana mis ga duniya ; ana mis ga had gërgërani dek, ana jiba gërgërani dek, ana dini gërgërani dek akaba ana mis ya tëzlapay ma hëma gërgërani ni dek.

⁷ Mäslër ni äzlapay kay kay, ädäm ahkado : « Grumfëña anğwaz kè Melefit a, zläbum nan adäba sarta ya ara agrafëña seriya kè mis a ni ëñjia. Hëñgrumioru ahär a had ana Melefit : nan ti ägraya mälän ya agavëla na, ägraya

had a, ägraya *däluv gëdäkana akaba ägraya mälän ga yam ndahan a. »

⁸ Eslini nipi mäslër nahän ärälëñoru, ädäm ahkado : « Kësa gëdäkani Babilon ni ämbädäkaba, ämbädäkaba besek-besek. Ächahia magudar zlam gayan akaba hala gayan ana mis ga duniya dek ; hala gani nani ti ämbrän day-day ndo. Magudar zlam gayan ni ëviyikaba ahär ana mis ga duniya dek akada ga zum na. »

⁹ Eslini nipi mäslër nahän ya mahkër ärälëñoru. Ädäm ma kay kay, ädäm ahkado : « Maslaña ya ti ahëñgrioru ahär a had ana arañã akaba ana përa gayan, ahkay do ni zlam mahëndakiani gayan ni äki kè meleher ahkay do ni ka ahar nahëma,

¹⁰ amacakay daliya dal-dal adäba Melefit äzumkia bëruv a. Melefit amëgri daliya ti akada ga zum ya tëcahkivu yam ndo akadä mis ni. Ndam nday nani atähuriyu a aku vu, atähuriyu a zlam nahän ya aku agäs akada ga asas ya aku agäs ni vu. Atëcakay daliya kè meleher ga mäslër ge Melefit akaba kè meleher ga Wur Tëmbak ni.

¹¹ Aku ya amëgri daliya ana tay ni ti azäk gani amäcëloru agavälä, amandav day-day do. Maslaña ya ti ahëñgrioru ahär a had ana arañã ni akaba ana zlam ga përa ya azavu akaba ere gani nani, ahkay do ni zlam mahëndakiani ge ere gani nani äki ni ti amäpasaba do, amagray daliya mälafat akaba mälavaf gani do dek ga kanğay-kanğayani. »

¹² Nihi ti lekäläm ndam ge Melefit ahär ädäm si kebesëm kwa, lekäläm ya ti kägësumkabä *Divi ge Melefit akaba käfumkia ahär ka Yezu a ni.

¹³ Eslini nïci dëngu ga maslaña nahän ähëndabiyu a hud melefit bu, ähu ahkado : « Bëki ma hini : “Ndam ya ti tãfäki ahär ka Bay geli, tãbu akaba nan akada mis bëlan, tëmätvü a hud gani bu nahëma, ku kani tëmävru.” » *Masuf Njälätani ädäm : « Iy, nahkay ededëñ, tëgra tëwi zläzladana, ay nihi ti tëpäsaba, adäba zlam sulumani ya tëgray ni ëjiñ do, atälëbu äna nan ga kanğay-kanğayani. »

Ere ye ti amagrakivu ke mis ka mandav ga duniya ni

¹⁴ Eslini nipi makläbasl bäd-bädani, zlam nahän äki manjähädäkiani digusa. Zlam gani nani ti mis, mefedëy ahär äna elpindiñ ga bay, elpindiñ nani ga gru ; mäväd mävzumani äfëñ a ahar bu daya.

¹⁵ Eslini nipi *mäslër ge Melefit nahän ähëräya a *ahay gëdäkani ge Melefit ni ba, nan äbu ahikaboru ma kay kay ana maslaña ya ti manjähädäkiani digusa ka makläbasl ni. Ahi ahkado : « Za mäväd gayak na ti kãbaz, adäba sarta gani ëñjia, zlam ändäha ka had a. »

¹⁶ Ära ädäma nahkay ti maslaña ya ti manjhadkiani ka maklaßas ni äzay mäwäd ni, äbazaba zlam ya ka had na dek.

¹⁷ Eslini nipi mäslär ge Melefit nahan e melefit bu, äharaya a ahay gädäkani ge Melefit ni ba. Nan nani day mäwäd mäzamani äfän a ahar bu.

¹⁸ Nipi mäslär ge Melefit nahan keti äharaya ka mälan ya ti teviyekiki zlam ana Melefit na ; nan nani ti abi slimi ana aku ya teviyek zlam äna nan ni. Nan äbu ahikaboru ma kay kay ana mäslär ya ti mäwäd mäzamani äfän a ahar bu ni. Ähi ahkado : « Za mäwäd na, ru a duniya vu, ahar ga män ga zlam tändäha, ru käslay.* »

¹⁹ Nahkay mäslär nakän äzay mäwäd ni, äslay ahar gani ka had ni dek, äbiyu ka mälan ya ti tädücfaña yam gana ni. Mälan gani nani ti adafaki mälan ya ti Melefit amagrafaña seriya kà ndam ga *duniya, amäzumi bäröv ka tay dal-dal ni.

²⁰ Mälan ya ti tädüc bəza ga zlam ni ti a alan ga kəsa. Ka ya ti tädüc ni ti mimiz äharaya sawan, do ni ti yam ga bəza ga zlam ni do. Mimiz ni ängəzaya kay akada ga yam ga zalaka na. Ängəzoru drin agray ezewed däbu kru mahar cu. Zilen gani anday pilis agəjəni ahär gani cesla ciliñ.

15

Mäslär ge Melefit täzakibiyu daliya adaskala ke mis

¹ Eslini ti nipi zlam magray ejep nahan gädäkani a huđ melefit bu : nipi *mäslär ge Melefit adəskəla äna daliya adəskəla a ahar bu. Kəlan ga daliya nday nani ti daliya ndahan atəläbi ya bi, adəba Melefit emende-verin məzum bäröv gayan ni äna tay.

² Eslini nipi zlam nahan akada däluv mebedeni akaba aku, asladay akada ga kutrum ni, ahəläba eri a vərut. Nipi ndam ya ti tēyefiña kə arañja na, təhəngrioru ahär a had ana zlam ga pəra ya azavu akaba ere gani nani ni ndo, täwayay zlam macalani ge slimi ge ere gani nani ndo ni daya. Nday təbu micikeni jika jika ka ahär ga däluv ni ; tindu təfän kə tay a ahar bu, tindu nday nani ti Melefit äbi ana tay.

³ Nday təbu tidi limis ge Məwiz bay məgri təwi ana Melefit ni akaba limis ga Wur Təmbak ni. Limis ya tidi ni ti nahkay hi :

« Bay geli Melefit, nak Bay njədə-njədani, təwi gayak ya kgray ni gädäkani, äbəlay ätam zlam dek.

Kəgur had ni dek, zlam gayak ya kgray ni dek kigeni, nak jireni.

⁴ Bay geli, maslaña ya ti ägrafuka anğwaz a do ni ti way ?

Maslaña ya adəm äzləbay kur do ni ti way ?

* 14:18 Məñ ga zlam ya mäslär ni ädämki ma ni ti *vinj.

Adəba nak ciliñ nak kəbu njələta.

Mis ga duniya dek atara atəhəngrikoru ahär a had

adəba tipia kur a kgray zlam ni dek kigeni. »

⁵ Eslini nipi zlam nahan keti : *ahay gädäkani ge Melefit ya a huđ melefit bu ni məzləkabana. A huđ ga ahay nani bu nahəma, ahay nahan *miviceni ävu : Melefit anğazlivu ana mis eslini.

⁶ Eslini nipi mäslär ge Melefit adəskəla ya təzakibiyu daliya ke mis ni təharaya a ahay gädäkani nani ba. Täbakababiyu azana bədbədani talla talla, ku way way do məwəl gugum äna maslapara ga gru.

⁷ Eslini bəlan e kidin ga zlam fadani ni bu edi hijiyem ga gru bəlan bəlan ana mäslär ge Melefit adəskəlani ni. Hijiyem ga gru ni ti məzum bäröv ge Melefit mərhvani pisl. Melefit ti nan äbu äna sifa ga kanğay-kanğayani.

⁸ Eslini ahay gädäkani ge Melefit ni arəhvu äna azək. Azək nani ti adafaki Melefit ti gädäkani, nan njədə-njədani. Maslaña ya ti esliki məhuriyani a ahay gädäkani ni vu ni ti äbi, si tigi daliya adəskəlani ya mäslär adəskəlani təhəlbiiyu ni amandava day kwa.

16

Mäslär tabaya daliya adəskəlani na ka had a

¹ Eslini nipi dənğu ga maslaña nahan ähəndabiyu kay kay a *ahay gädäkani ge Melefit ni bu, ähi ana *mäslär adəskəlani ni ahkado : « Dəgum kəbumoru məzum bäröv ge Melefit ya təvu e hijiyem adəskəlani bu ni ka had. »

² Mäslär ye enjenjeni ni öru äboru məzum bäröv ya e hijiyem gayan bu ni ka had. Ära äbaya ti ambələk magədavani awər dal-dal äbikabaya ana ndam ya ti zlam ga arañja ni mahəndakiani ka tay akaba təhəngrioru ahär a had ana zlam ga pəra ya azavu akaba ere gani nani na.

³ Mäslär ye cu ni öru äbiyu məzum bäröv ya e hijiyem gayan bu ni a *däluv gädäkani vu. Ära äbiya ti yam ga däluv ni ègi akada mimiz ge mis məmətani, nahkay zlam ya təvu äna sifa a däluv ni bu ni dek təmət.

⁴ Mäslär ya mahkar ni öru äbiyu məzum bäröv ya e hijiyem gayan bu ni a zalaka vu akaba ka mälan ga yam ya anğzoru, ädəl do ni. Ära äbiya ti yam ni dek ègi mimiz.

⁵ Eslini nipi dənğu ga *mäslär ge Melefit ya abi slimi ana yam ni, ädəm ahkado :

« Nak Melefit nak njələta, kwa ahaslani nak kəbu, nihi day nak kəbu.

Seriya gayak ya kgray ni ti seriya ge jiri.

6 Seriya ge jiri ti adaba mis tãbazla ndam gayak

akaba ndam mahəngaray *pakama gayak a.

Tãbazl tay ti mimiz aŋgəzaya ;

nahkay kəvia mimiz ana tay ge misena.

Kəgri ana tay nahkay ni ti kigeni. »

7 Eslini niçi dənğu ga maslaŋa nahaŋ ahandaya kay kay ka mələŋ ya teviyekiki zlam ana Melefit ni, adəm ahkado : « İy, Bay geli Melefit, nak njadə-njadəni, seriya gayak ya kagraj ni ti ge jiri, kigeni daya. »

8 Məslər ya fad ni öru abəkiaya məzum bəruv ya e hijiyem gayan bu na kə fat a. Ara abəkiaya ti təvia divi ana fat na ga meviyekaba mis a halaw-halaw.

9 Fat ni ara eviyekaba mis na halaw-halaw ti mis ni tindivi Melefit adaba aslarkibiyyu daliya nday nani ka tay ni ti naŋ. Akaba nani dek mis ni tãmbatkaba majalay ahər gatay a ndo, tãdəm Melefit naŋ gədakani agur zlam dek ndo daya.

10 Məslər ya zlam ni öru abəkiaya məzum bəruv ya e hijiyem gayan bu na ke karsi ga arana na. Ara abəkiaya ti mələŋ ge ere gani nani ya agur ni egi ləvəŋ tãbədəm. Nahkay mis ni tãhəpədkaba arəd gatay ana aslər azuhva daliya gatay ya tagray na.

11 Ay ti tãmbatkaba majalay ahər gatay na ndo, tãmbəŋ zlam magudarani gatay ni ndo daya, tindivoru Melefit agavala sawaŋ azuhva ambələk gatay ni akaba daliya ndahaŋ ya tağray ni.

12 Məslər ya muku ni öru əbiyyu məzum bəruv ya e hijiyem gayan bu ni a zalaka gədakani Efret ni vu. Ara əbiya ti yam ni adalaba a zalaka ni ba dek. Ara adalaba nahəma, bəbay ya gwar egezi ni tənğəta divi ga masləkabana gwar a zalaka ni ba. *

13 Eslini niçi seteni nday mahkər təzavü akaba gwededik ; bəlaŋ ahəraya a ma ga kurmbu ni ba, bəlaŋ a ma ga arana ni ba, bəlaŋ gani ti ni a ma ga bay mahəngaray *pakama ga malfada ni ba. †

14 Nday nani ya tãhəraya ni ti seteni, tãbu tagray zlam magray ejep. Tərakioru ka bəbay ga had ni dek ga maŋgasikabu ahər ana tay ti tãkadvafəŋva kə Melefit a. Ka fat ya ti zlam gani nani amagravu ni ti Melefit Bay njadə-njadəni amaŋgazlaya njədə gayan a əki ka zlam a dek.

15 Yezu adəm : « Bumvu slimi lala, adaba anara ti akada ga zal akal ni ; mis tãsər sarta gani do. Maslaŋa ya ti ajeğay nu, anjəhad eri, naŋ əbu ana azana gayan ka vu nahəma, məmərüvü, adaba etipi naŋ a mahayma ga məbəki mimili do. »

16 Seteni ni tãngasikabu ahər ana bəbay ni ka mələŋ ya təzalay ana ma *Hebri Harmagadoŋ ni.

17 Məslər ya adəskəla ni öru əboru məzum bəruv ya e hijiyem gayan bu ni kə aməd. Ara əbaya ti dənğu ahandabiyyu kay kay a ahay gədakani ge Melefit ni bu, ka mələŋ ge karsi ge Melefit ni. Adəm : « Nihi ti əndava. »

18 Eslini avər əbay aku, ədi aday, dənğu ndahaŋ tãhənday daya. Had adaday dal-dal : kwa ka sarta ya Melefit əğraya mis ka had a ku kani, had adaday akada nani ndo.

19 Had adəhvü, kəsə gədakani ni ədevü mələŋ mahkər. Kəsə ndahaŋ ya ka had ni day təbesva. Babilon kəsə gədakani ni əğəzəlki ahər ke Melefit ndo : Melefit əvi məzum bəruv gayan dal-dalani ya e hijiyem bu ni, ti mişeba dek ka ahar ge etekwey a.

20 Had ya e kidin ga yam bu ni dek tãsləkaba ka mələŋ gatay na, tãbi va bi ; həma day tãbi, tipivü va do.

21 Koskosay gədakani tãdəgabiyyu a huđ melefit bu, tãdəgakiya ke mis a, bəlaŋ gani mədəs gani agray kilə kru kru fad. Daliya gani nani ti atama njədə ge mis a dal-dal, nahkay tindivi Melefit azuhva koskosay ya tãdəgakiya ka tay a ni.

17

Wal hala gədakani

1 Eslini bəlaŋ e kidin ga *məslər ge Melefit adəskəlani ya hijiyem ga məzum bəruv ge Melefit tãfəŋ kə tay ni arəkua, əhu ahkado : « Nihi ti Melefit ara atraə wal hala gədakani ni. Ra nədəfukki daliya gayan ya tara təgri ni. Wal hala nani ti awayay adəmvaba kəsə gədakani ya kə gəvay ga zalaka gəgaranı ni.

2 Bəbay ga had ni tağra hala akaba naŋ a, mis ya ka had ni day tağrafəŋa mesəwehva, eviyiya ahər ana tay a akada ga zum na. »

3 Eslini məslər ni əzoru nu a huđ gili vu ; əzoru nu ti ana njədə ga *Məsuf ge Melefit. Nöru ninjua ti niçi wal nahaŋ maŋjadəni digusa əki kə arana ndizeni. Ere gani nani ti ahər adəskəla, edrem kru, kə vu gayan ni dek slimi ge mindivi Melefit əki məbəkiani ŋgurededa.

4 Wal ni ti ni məbakabu azana ŋgəzani * akaba azana ndizeni ; naŋ meŋguledveni ana zlam ga gru, ana akur sulumani, ana ebirsli daya. Hijiyem ga gru əfəŋ a ahar bu. Hijiyem gani nani ti zlam magədavani mizeni əvu a huđ gani vu mərəhvani pisl. Zlam magədavani nani ti hala gayan ya agray ni.

5 Kə meleher gayan ni ti slimi əki məbəkiani, slimi gani nani maŋgahani, nihi : « Babilon kəsə gədakani, məŋ ga ndam hala

* 16:12 Bəbay ya gwar egezi ni ti tawayay mara magray silik akaba ndam ge Melefit. † 16:13 Bay mahəngaray pakama ga malfada ni ti arana ye cı ni (13.11-18). * 17:4 Azana ŋgəzani ti azana ga bay.

akaba zlam magədavani ge mis ga had' ya tagray ni dek. »

⁶ Nipi wal ni eşikaba mimiz a, eviyi ahâr. Mimiz gani nani ti ga ndam ge Melefit ya tãbazl tay adaba tãmbrəŋ mäfäki ahâr gatay ka Yezu do ni.

Nära nipi wal na ti ägrua ejep a dal-dal.

⁷ Eslini mäsler ni ähu ahkado : « Agruk ejep emiteni ti kamam ? Nähukaba ma manğahana äki ka wal na akaba ka arañja ya ti nañ äki manğahadkiani digusa, ahâr adëskëla akaba edrem kruani na.

⁸ Ere ye kipi ni ti ahaslani nañ äbu, ay nihi ti nañ äbi va bi. Amäcälaya e *evif' gädäkani ya a hud' ga had' bu ni ba ; amäcälaya ti ara eji hëya. Ndam ga *duniya ya ti slimi gatay äbi mabëkiani ka wakita ga sifa bi kwa ka mənjäki ga mäləŋ ni, ka ya ti etipi ere nani ni ti amägri ejep ana tay. Amägri ejep ana tay ti adaba ahaslani nañ äbu, ay nihi ti nañ äbi mak amañgaya keti palam. »

⁹ Ähu keti : « Ahâr ädäm mis tälalaki ahâr ke ere gani nani lala, äna mäsər zlam daya. Ahâr adëskälani nday nani ti häma adëskëla ya wal anjähadki ni. † Nday gani bəbay adëskëla daya.

¹⁰ A hud' ga bəbay adëskälani ni bu ni ti bəbay zlam tindeveritja mazuma bay gatay a ändava. Nañ ya muku ni ti nañ äbu a bay gayəŋ bu mba. Nañ ya adëskëla ni ti ni sarta gani gayəŋ enjia faŋ ndo. Sarta gani gayəŋ eminjia ti amäpəsiviyu a bay ni bu do.

¹¹ Ere ye ti ahaslani nañ äbu, ay nihi ti nañ äbi ni ti nañ nañani bay ya azlalahkər. Nañ äkibu ka bəbay adëskälani ni daya, mək amoru mijiji.

¹² « Edrem kruani ye kipi, äki ni ti awayay adäm vaba bəbay kru, tähuriyu a bay gatay vu faŋ ndo. Sarta gatay eminjia ti atëzumkaba bay akaba ere gani nani, ay ti atäpəsiviyu do.

¹³ Bəbay kruani ni dek ma gatay bäləŋ, tagri tawi ana ere gani nani äna njöda gatay dek.

¹⁴ Atakadvafəŋva kà Wur Təmbak na, ay ti Wur Təmbak ni emihiti tay, adaba nañ Gädäkani ga bəbay ndahan ni dek, nañ Bay ga bəbay dek. Ndam ga Wur Təmbak ni eti-hiti bəbay nday kruani ni daya, adaba Wur Təmbak ni adaba tay a, äzalay tay, täfäkia ahâr a. »

¹⁵ Ähu keti : « Yam ya nak kipi wal hala äfəŋ kà gavay ni ti mis dal-dal macakalavani, mis ga had' gərgərani akaba mis ya tädäm ma häma gərgərani ni.

¹⁶ Edrem kruani ya kipi ni akaba ere gani nani etizirey wal hala ni, atëcakwakia zlam ya ka vu na dek, atəmbəŋ nañ a mahayma. Atahəpəd nañ, eteviyekaba mägəjəni gana.

¹⁷ Bəbay kruani ni atagray nahkay ti adaba Melefit ägray ti ma gatay mänja ka ahar bäləŋ, ti tögri tawi ana ere gani nani äna mazum bay gatay ni. Atagray nahkay ti duk abivoru ana vad' ge Melefit ya äfäkad' ni : a vad' nani ti pakama ge Melefit ya ädäm ni amagravu akada ya awayay ni.

¹⁸ « Wal ya kipi ni ti ni awayay adäm vaba kësä gädäkani, bəbay gani tögur bəbay ga had' nahəŋ ni dek. »

18

Babilon' kësä gädäkani ni ämbädkaba

¹ Eslini nipi mäsler nahəŋ nañ äbu asläkabiya a hud' melefit ba, njöda äfəŋ dal-dal, asladay mäləŋ dal-dal daya.

² Äzlah kay kay, ädäm :

« Babilon' kësä gädäkani ni ämbädkaba, ämbädkaba besek-besek !

Nihi ti ägia mäləŋ manğahad' ge seteni a, mäləŋ ga *mäsuf magədavana.

Efidin' ya tähəpəd tay do, tawayay tay do ni tanjähad' eslini daya.

³ Babilon' ämbädkaba besek-besek ti adaba nañ akada wal ya ävia vu gayəŋ ana hala dal-dal ni.

Magudar zlam gayəŋ ni èviyikaba ahâr ana mis ga duniya na dek akada ga zum na.

Bəbay ga had' ni dek tğrakabá hala akaba nañ a :

ndam mäsakumoru zlam a duniya bu dek tənğətkabá elimeni

äna zlam gayəŋ dal-dalana ya tigi eri ana mis na. »

⁴ Eslini nici dəŋgu ga maslaŋa nahəŋ ähəndabiyu e melefit bu, ädäm :

« Lekulam ndam goro ni släkumkiba ka ndam ga kësä hina, hërumaya ;

nahkay ti ahar gekuli äkibu ka magudar zlam gayəŋ ni bi,

daliya ya amagray ni amacay kulü do daya.

⁵ Hërumaya, adaba magudar zlam gayəŋ ni kay dal-dal,

akada ga zlam manğaskabani diliz, ädoru e melefit vu ni.

Nahkay Melefit äsəra tawi gayəŋ ya agray ni ti tawi ge jiri do.

⁶ Ere ye ti ägri ana mis ni ti tögriyu bilegeni. Tawi gayəŋ ya ägray ni ti tögriyu sak cü.

Ägria daliya ana mis a, təcaka akada ge mis ya tisä zum a na ;

tögriyu daliya sak cü ti misä akada ge ergi ni.

⁷ Ahaslani nañ äbu äna njöda dal-dal, azum zlam sulumani dal-dal daya ;

nahkay grumi daliya dal-dal akada njöda gayəŋ ya ahaslani dal-dalana ni,

grumi tuway dal-dal akada zlam sulumani gayəŋ ya äzum ahaslani dal-dalana ni.

† 17:9 Häma adëskëla : ka sarta gani nani ti mis tãbu tädäm kësä Rom ti ka häma adëskëla.

Adaba mam, àdám : “Nu bay, nu wal madak-way do, enitawi day-day do.”

⁸ Gayan̄ ya ti àdám nahkay ni ti daliya gayan̄ ya amacakay a vad̄bəlānani bu ni nday hi :

kisim, tuway, ləwir, akaba aku ga məzumaba nan̄ a.

Adaba Bay ya ti agrafəŋa seriya kà nan̄ a ni ti Bay Melefit geli ;

nan̄ ti njədə-njədani. »

⁹ Bəbay ga duniya ya təgray hala akaba nan̄ akaba təzumkabu zlam sulumani ni etiṗia azək ga aku ya azumaba nan̄ a ni ti etiṗawi, atəndav kuḏa.

¹⁰ Eticik drin̄ drin̄ akaba nan̄ adaba aŋgwaz aməwərfəŋa tay kà daliya ye eslini na. Atədám :

« Aw ! Aw !

Babilon̄ kəsa gəḏakani, njədə-njədani ni əmbədkaba besək-besək,

adaba Melefit əgrafəŋa seriya a huḏ ge njemdi bəlānani ba ! »

¹¹ Ndam məsəkumoru zlam ya a duniya bu ni titəwi, təndav kuḏa azuhva nan̄. Tagray nahkay ti adaba maslaŋa ya ti asəkumfəŋa zlam kà tay a ni əbi va bi. Zlam gatay gani ya təsəkumoru ni nday hi :

¹² gru, ara ga siŋgu, akur sulumani akaba ebirsli ; azana ndize-ndizeni akaba azana sulumani gərgərani ndahan̄ ; biyem sulumani ya ezi akada ge tersel ni, zlam ya təgraya tay əna asl̄r ge mbeli a akaba əna biyem sulumana ni ; zlam ndahan̄ ya təgraya tay əna ara, ndahan̄ əna evirzegena, ndahan̄ ti ni əna akur sulumana ni ;

¹³ tersel gərgərani akaba haf gərgərani ya tazəbay ti ezi əcər ni ; zum, amal, humbu akaba *alkama ; slasla, təmbəmbak, pillis akaba seret gatayani. Təsəkumoru mis akaba sifa ge mis daya.

¹⁴ Nahkay təhi ahkado :

« Zlam ya tiguk eri ni dek təsləkafuka, tədəgoru drin̄,

elimeni gayak akaba zlam sulumani ya kəzum ni təfuk va bi, atəŋgət tay day-day va do ! »

¹⁵ Ndam məsəkumoru zlam ya təŋgət elimeni əna məsəkumoru zlam a kəsa nani bu ni eticik drin̄ drin̄ akaba nan̄, adaba aŋgwaz aməwərfəŋa tay kà daliya ye eslini na. Etitəwi, atəndav kuḏa,

¹⁶ atədám ahkado :

« Aw ! Babilon̄ kəsa gəḏakani ni asay cicihi timey !

Ahaslani nan̄ məbakabu azana ndize-ndizeni akaba azana sulumani ndahan̄.

Nan̄ menjələḏveni əna zlam ga gru, əna akur sulumani akaba əna ebirsli.

¹⁷ Zlam gayan̄ ni dek əgədava a huḏ ge njemdi bəlānani ba timey ! »

Ndam ya təbu əna *slalah ga yam ni, nday ya tagaray ni, nday ya təhəlvu tay ni akaba ndam ya təŋgət zlam azuhva dəluv ni ticik drin̄ drin̄ akaba kəsa ni.

¹⁸ Tipia azək ga aku ya azum kəsa na. Təra tipia ti təzlah kay kay, tədəm : « Kəsa gəḏakani akada kəsa hini ti əbi day-day bi ! »

¹⁹ Təndav kuḏa, titəwi, təbakabiyu huḏ ka ah̄r, təzlah kay kay, tədəm :

« Aw ! Aw ! Kəsa gəḏakani ni asay cicihi !

Ndam ya təbu əna slalah ga yam gatay təŋgət elimeni ti a kəsa nani bu.

A huḏ ge njemdi bəlānani bu zlam ga kəsa nani əndava dek. »

²⁰ Lekuləm ya e melefit bu ni mərumvu adaba aku əbu azum kəsa ni ! Lekuləm ndam ge Melefit, lekuləm ndam *asak akaba ndam mahəŋaray *pakama ge Melefit ni mərumvu ! Mərumvu adaba Melefit əgrafəŋa seriya, əpəliva zlam magədavani ya əgri ana kuli na.

²¹ Eslini məslər nahən̄ njədə-njədani əzay akur gəḏakani akada avar, ədəviyu a *dəluv gəḏakani vu, ədəm ahkado :

« Babilon̄ kəsa gəḏakani ni atəgri ti ga njədə akada nani,

etipi kəsa gani nani day-day va do. »

²² Adəm keti :

« Ndam mivi tində, ndam midi limis, ndam mivi cicek akaba mezlelim atələbi afa gayak va bi.

Etici dəḏay ga arəŋa afa gayak va do.

Etipi ndam mələm zlam a kəsa gayak bu va do,

etipi ndam mihi humbu a kəsa gayak bu va do daya.

²³ Cəŋgel atasləḏay mələŋ a kəsa gayak bu va do,

atadəy wəl va do, atəgray wuməri gani a kəsa gayak bu va do daya.

Zlam nday nani dek ti atəgrəvu va do adaba ahaslani ndam ga kəsa gayak ya təsəkumoru zlam ni

tətama ndam məsəkumoru zlam ndahan̄ ga duniya na dek,

təgosakaba mis a dek əna matak gatay na daya. »

²⁴ Melefit ətraḏ Babilon̄ ti adaba ndam mahəŋaray pakama gayan̄ ya təbazl̄ tay ni, ndam gayan̄ *njələtani ya təbazl̄ tay ni, akaba ndam ndahan̄ ya təbazl̄ tay a duniya bu ni dek ti ndam ga kəsa gani təbazl̄ tay, mimiz gatay ni adəgaya a kəsa gani nani ba.

19

¹ Eslini niçi dəŋgu ahənday kay kay a huḏ melefit bu, dəŋgu gani ahənday akada ge mis macakalavani dal-dalani ni. Tədəm ahkado :

« Eleḏya ! Zləbum Melefit !

Melefit geli ti ahəŋgay mis, nan̄ əbu əna njədə atama njədə ndahan̄ a dek,

mis dek tâzlabay nanj !

² Mis dek tâzlabay nanj ti adaba seriya gayan ni ge jiri, kigeni daya.

Åwala wal hala na åna seriya.

Wal nani ti ågosakaba mis ka had åna hala gayan na.

Åbazla ndam mægri tawi ana Melefit a, nahkay ti Melefit day åmbray nanj ndo, ågria daliya. »

³ Tådåm keti :

« Eleluya ! Zlåbum Melefit !

Azåk ga aku ya azum kåsa gani nani ni acåloru agavåla kålavåd ga kanğay-kanğayani. »

⁴ Eslini gådåkani kru kru cå mahar fadani ni akaba zlam fadani ni tåbåhad mirdim, meleher ndiåa ndiåa ana had, kå meleher ge karsi ge Melefit, tâzlabay Melefit, tådåm : « Aya nahkay ! Eleluya ! Zlåbum Melefit ! »

Wumæri ga maday wal ga Wur Tåmbak

⁵ Eslini niçi dånğu åhåndabiyu e karsi ge Melefit ni bu, ådåm :

« Lekålum ciå-ciåeni akaba gådåkani ya ti kægri tawi ana Melefit geli, kåfumki ahår ni dek ti zlåbum nanj ! »

⁶ Eslini niçi dånğu åhånday akada ge mis dal-dal macakalavani, akada ga yam ga zalaka ya avalahay kay kay ni, akada ga avår ya amåcari aday kay kay ni. Tådåm ahkado : « Eleluya ! Zlåbum Melefit, adaba Bay Melefit geli nanj njåda-njådani, ådåfikia njåda gayan ana leli a, agur målan ni dek ti nanj cilin. »

⁷ Måmårumvu, måzumum gådå, mæzåbum Melefit,

adaba vad ga maday wal ga Wur Tåmbak ni enjia.

Måva gayan åslamalava, nanj åbu ahåtay nanj.

⁸ Tåvia divi ga mæbakabu azana njålatana ya asladay na. »

Azana nani ti adåmvaba tawi ge jiri ga ndam ge Melefit ya tågray ni.

⁹ Måslår ni åhu ahkado : « Båki nahkay nihi : Ndam ya tazalay tay ga wumæri ga maday wal ga Wur Tåmbak ni tåmårvu, tåzum gådå. » Måk åhukivu ahkado : « Pakama hini nahåma pakama ge Melefit ededin. »

¹⁰ Åra åhua nahkay ti nåbåhad mirdim grik meleher ndiå ana had kå asak gayan ga mazlabay nanj. Åra epia ere ye ti någray na ti åhu : « Kågray nahkay ba simiteni ! Nu day bay mægri tawi ana Melefit akada gayak ni, akada ga bæza ga muk ya tågaskabå pakama ge Melefit ya ådåmki ka Yezu na ni daya. Kabåhad mirdim ti ana Melefit cilin. Pakama ge Melefit ya ti ådåmki ka Yezu ni ti ndam mahånğaray *pakama ge Melefit tådåm åna njåda ga *Måsaf Njålatani. »

Bay ya nanj manjåhadkiani ke pilis bæd-bådani ni

¹¹ Eslini niçi huå melefit åzåkvaba, niçi maslåna nahån manjåhadkiani ke pilis bæd-bådani. Bay gani nani ti slimi gayan « Jiri, » slimi gayan nahån ni ti ni « Åsåkåd malfada do. » Nanj åbu agray seriya ge jiri, nanj åbu akadvu ge jiri daya.

¹² Eri gayan ni akada aku ya agås ni ; ahår gayan ni mefedeni åna elpindin ga bay, elpindin nday nani ti kay ; slimi åbu mæbakiani kå vu gayan : slimi gani nani ti maslåna nahån åsår do, si asår ti nanj nanjani kwa.

¹³ Azana gayan ya åfakabu ni ti tåtålvia e mimiz va. Slimi gayan ti « Pakama ge Melefit. »

¹⁴ Gwar kålan gayan nahåma, ndam magray silik ge Melefit ya a huå melefit bu ni tadåboru nanj. Nday nani gani manjåhadkiani ke pilis bæd-bådani, nday mæbakabu azana njålatani bæd-båd tallå.

¹⁵ A pakama ga Bay ya tadåboru nanj ni bu nahåma, maslalam mæzumani åhåraya. Maslalam nani ti ga mæiani ana mis ga had ni dek. Bay nani amahåtay tay åna aday ga ara. Amåcalki ka tay akada maslåna ya ti acålki ka bæza ga zlam e evid bu ga måducaya zum gana ni. Måcålkiani nani ti adåfaki Melefit njåda-njådani, åzumkia båruv ka tay a dal-dal.

¹⁶ Slimi ga Bay nani åbu mæbakiani ka azana akaba ka takolay gayan. Slimi gani nihi : « Bay ga bæbay ndahan dek, Bay gådåkani ga bæbay gådåkani ndahan dek. »

¹⁷ Eslini niçi mæslår nahån micikeni jika kå fat, nanj åbu azlah kay kay, åhi ma ana edidin ya tåhar a huå melefit bu ni dek. Åhi ana tay ahkado : « Dåguma, cakalumvu, adaba wumæri gådåkani ge Melefit åbu.

¹⁸ Dåguma kåndum kisim ga bæbay gådåkani, kisim ga bæbay ga ndam slewja, kisim ga ndam ya tåbu åna njåda ni, kisim ge pilis akaba nday ya tåki ni. Dåguma kåndum kisim ge mis dek : ku kisim ge evidi, ku kisim ga nday ya ti nday evidi do ni, ku kisim ga gådåkani, ku kisim ga nday ya ti nday gådåkani do ni. »

¹⁹ Eslini niçi ere gani nani akaba bæbay ga had gågårani akaba ndam magray silik gatay. Tåcakalavu ga makadånvana kå Bay ya ti nanj åki ke pilis ni akaba ndam magray silik gayan.

²⁰ Nday tåbu takadvu nahkay ti Bay ya nanj åki ke pilis ni akaba ndam gayan ni tågas ere gani nani akaba bay mahånğaray pakama ga malfada ni yaw yaw. Bay masåkåd malfada nani ti ahaslani ågra zlam ya mis tipi day-day ndo na kå meleher ge ere gani nana ; gayan ya ti ågray nahkay ni ti ågosa mis a ; ågosay ti ndam ya ti tåhåndakia zlam ge ere gani nana ka tay a ni akaba tåhånğrioru ahår a had ana zlam ga pæra ya azavu akaba ere

gani nani ni. Tàra tэгәsa tay cуena nahkay nahama, tәbiyu tay eri gani a *dәluv ga aku vu cizliv cizliv. Aku gani nani ti agәs akada ga asas ya aku agas ni.

²¹ Ndam gatay ndahan ni ti ni, Bay ya nan ke pilis ni абазl tay аna maslamay a аharaya a ma gayan ba ni, mak edidin ni dek tәrәh аna kisim ge mis ya абазl tay ni.

20

Vi dәbu

¹ Eslini nipi mәslәr nahan nan әbu aslakabiya a hud melefит ba. Lekili ga mahay ge *evид gәdakanı ya a hud ga had bu ni аfan a аhar bu, jejirbi ndifil-ndifileni аfan a аhar bu daya.

² Nan nakәn әru агәs kurmbu ni, әwәl nan аna jejirbi ni, ti mәнjәhad nan mәwәlani vi dәbu. Kurmbu ni ti gavan ya аhaslani ni, nan *Seteni, bay magosay mis ni.

³ Mәslәr nakәn әra әwәla nan a ti әzligiyu nan e evид ni vu kenjim, әzlәkkiviyu mahay ni, әdarvü lala. Agray nahkay ti adaba awayay ti kurmbu ni агәs mis ka duniya va ba, duk anivoru ana mandav ge vi dәbuani ni. Kәlәn ge vi dәbuani ni ti аhәr әdәm tаfaya nan a gәzit ga hayana kwa.

⁴ Mәslәr nakәn әra әzlәkkiviyu mahay na ti nipi kәrsi ga bәbay, mis tәra tәнjәhadviyu. Mis nday nani ti tәvia divi ana tay ga magray seriya. Nipi mis ya ti tәkәkia аhәr ka tay a ni daya. Tәkәkia аhәr ka tay a ti adaba tәzlapikia ka Yezu ana mis a, tәhia ma ge Melefит ana mis a. Nday nani ti tәhәngrioru аhәr a had ana ere gani nani ndo, tәhәngrioru аhәr a had ana zlam ga pәra ya azavu akaba ere gani nani ni ndo daya. Tәhәndaki zlam ge ere gani nani kә meleher gatay аhky do ni ka аhar ndo. Melefит аhәngriviyu sifa ana tay a, nahkay tәнjәhadkabu a bay bu akaba Krist vi dәbu.

⁵ Mis nday nani ti nday ye enjenjeni ya Melefит аhәngriviyu sifa ana tay ni. Mis ndahan ya tәmәt ni ti Melefит аhәngriviyu sifa ana tay fan ndo, si ka mandav ge vi dәbuani kwa.

⁶ Nday ya Melefит аhәngriviyu sifa ana tay ye enjenjeni ni tәmәrvu, nday ndam gayan *njәlatani. *Kisim ye cu amәlәbu, ay kisim gani nani emislіki mәgri arana ana tay do. Etigi ndam *mangalabakabu mis akaba Melefит, etigi ndam mangalabakabu mis akaba Krist daya, atanjәhadkabu a bay bu akaba Krist vi dәbu.

Melefит eyefin kә Seteni

⁷ Ka ya ti vi dәbuani ni amandava nahama, atafaya *Seteni a dаngay ni ba.

⁸ Atafaya nan a ti amoru magosay mis ga had ga mәlan ni dek. Had nday nani ti tәzalay tay Gok akaba Magok. Amacalakabu mis ga had nday nani ga makadvani.

Atacalvu do, nday akada wıyan ga zalaka ya аcalvu do ni.

⁹ Tәhәraya, tәsawadoru ka had ga mәlan ni dek, tәru tәvelin mәlan ga ndam *njәlatani ge Melefит ni akaba kәsa gәdakanı ya Melefит awayay dal-dalani ni tekesl. Ay tәra tәvelini ti aku әdәkia ka tay kwa e melefит ba, әzumaba tay a.

¹⁰ Eslini tәgәs Seteni, nan ya агәs mis ni, tizligiyu nan a *dәluv ga aku ni vu cizliv. A aku nani bu ni ti zlam әvu агәs akada ga asas ya aku агәs ni. Ata ere gani nani nday ata bay mahәngaray *pakama ga malfada ni nday tәvu a aku gani nani bu аndava. Eslini nday mahkәrani dek atәcakavıyu daliya mәlafat akaba mәlavad gani do dek ga kanğay-kanğayani.

Melefит agrafәna seriya kә mis a dek

¹¹ Eslini nipi kәrsi, Bay nan әbu manjәhadvani dәgama. Kәrsi gani nani ti gәdakanı, bәd-bәd daya. Kә meleher ga Bay ni ti had akaba hud melefит tәcuhway tji, ere ya агәjәni ni ti әbi.

¹² Nipi mis ya tәmәt ni dek, gәdakanı akaba nday ya gәdakanı do ni, jika jika kә meleher ga Bay ya ti nan әbu e kәrsi bu ni. Wakita tәbu eslini, maslanja nahan әzlәkkaba tay a. Әzlәkkaba wakita nahan a daya : wakita nani ti wakita ga sifa ; slimi ge mis ya tәbu аna *sifa ya аndav day-day do ni tәbu mәbәkiani ngәredәdә. Eslini Melefит agrafәna seriya kә mis ya tәmәt na. Ka ya ti agrafәna seriya kә tay a ni ti әmәnjaki ka zlam gatay ya tәgray ni. Zlam gatay gani ya tәgray ni tәbu mәbәkiani ka wakita ni.

¹³ Ndam ya ti tәmәtvü a *dәluv gәdakanı vu ni ti dәluv ni әvәlahaya tay a. Kisim ya әhәl mis ni akaba mәlan ge *kisim ni day tәvәlahaya mis ya tәmәt na dek ka dala. Tәra tәvәlahaya tay a nahama, Melefит agrafәna seriya kә mis na аna mamәnjakiani ka zlam gatay ya tәgray ni.

¹⁴ Eslini tәbiyu kisim ya әhәl mis ni akaba mәlan ge kisim ni cizliv cizliv a *dәluv ga aku ni vu. Dәluv ga aku nani ti *kisim ye cu ni.

¹⁵ Tamal mis slimi gayan әki mәbәkiani ka wakita ga sifa bi ti tizligiyu maslanja gani a dәluv ga aku ni vu daya.

21

Melefит amagraya zlam na dek mәwени a

¹ Eslini nipi hud melefит mәwени akaba had mәwени, adaba hud melefит ye enjenjeni ni akaba had ye enjenjeni ni tәbi va bi. *Dәluv gәdakanı day әbi va bi.

² Nipi kәsa *njәlatani, nani Zeruzalem mәwени. Nipi nan әbu aslakabiya kwa a hud melefит ba, аfa ge Melefит a. Kәsa gani nani ti maslamalavani akada ga wal ya әbakabә zlam sulumana ga moroni аna nan kә zal ni.

³ Eslini niçi dənğu ga maslaña nahañ àhəndabiyu kay kay e kürsi ga Bay ni bu, àdəm ahkado : « Nihi ti mələj manjəhadani ge Melefit àbu e kidin ge mis bu. Melefit amanjəhad akaba tay, emigi Melefit gatay, mis ga jiba gərgərani ni dek ti ni etigi ndam gayan.

⁴ Etitəwi va do, adəba Melefit əgriaba yam tuway ana tay e eri ba. Kisim amələbi va bi : tuway, deləlu akaba daliya day atələbi va bi. Adəba mam, zlam ya ahaslani ni təndava, təbi va bi. »

⁵ Eslini Bay manjəhadani e kürsi ga bay bu ni àhu ahkado : « Nihi ti zlam ni dek nəbu nagraya tay a məwəna. » Àhu keti : « Bəki ma hini, adəba pakama ya ti nədəm ni ti pakama ge jiri, malfada àkibu bi simiteni. »

⁶ Àhu keti : « Əgrava àndava ! Bay ya ti ənəjəki ka magray zlam dek ni ti nu ; kwa ka mənəjəki gani nu nəbu. Bay ya ti emendeverin zlam dek ni ti nu gani daya ; ka mandav gani day anələbu. Maslaña ya ti yam akada nan a nahəma, anəvi yam ga sulum. Yam gani nani ti àdəl day-day do, avi sifa ana mis.

⁷ Maslaña ya ti əyefiña kə zlam magudarana nahəma, anəvi ja ga zlam gani nani ; nigə Melefit gayan, nan ti ni egi wur goro.

⁸ Ay ndam anğwaz, ndam ya təfəki ahər ke Melefit do ni, ndam ya tagray zlam ya àbəlay magrani do ni, ndam mabazl mis, ndam magray hala, ndam maharam, ndam ga pəra akaba ndam masəkad malfada dek, nday ti ja gatay ti *dəluv ga aku ni. Aku nani ti ağəs akada ga asas ya aku ağəs ni. Nani ti *kisim ye cə. »

Kəsa Zeruzalem məwəni

⁹ Eslini məslər nahən e kidin ga məslər adəskəlani ya təbu àna hijiyem adəskəla ga məzum bəruv ge Melefit ye endeverin məzum bəruv gayan ni àrəkua, àhu ahkado : « Ra, nədəfukki məva ga Wur Təmbak ya ara azay ni. »

¹⁰ Eslini məslər ni àzoru nu ka həma gədakani zəbalani, àzoru nu ti àna njeđa ga *Məsuf ge Melefit. Nöru nijnəa ti àdəfuki kəsa njəlatani, nani Zeruzalem, nan əbu asləkabiya kwa a huđ melefit ba, afa ge Melefit a.

¹¹ Kəsa gani nani ti nan əbu asladay àna masladay ge Melefit, masladay gani àhələba eri a vərut akada ga akur sulumani ya tazalay zespə, ahələba eri akada ga kutrum na ni.

¹² Kəsa gani nani nahəma, təvelin àna gudu gədakani zəbalani. Gudu ni mahay gani kru mahar cə ; *məslər ge Melefit day təbu kru mahar cə kə mahay ni bəlan bəlan, tajəgay. Slimi day təki məbəkiani kə mahay ni dek. Slimi gani nani ti slimə ge dini kru mahar cəni ga ndam *Izireyel ni.

¹³ Mahay ni mahkər mahkər, gwar kə sliri ga mələj fədani ni dek.

¹⁴ Asak ga gudu ni təfiyu àna akur gədəkani kru mahar cə. Ka akur nday nani ti slimə kru mahar cə təki məbəkiani bəlan bəlan : slimə nday nani ti ga ndam *asak kru mahar cəni ga Wur Təmbak ni.

¹⁵ Maslaña ya ti əzlapu ni ti aday ga məgur zlam əfən a ahar bu. Aday nani ti ga gru. Awayay agur kəsa ni, mahay ga kəsa ni akəba gudu ya əvelin kəsa ni àna nan.

¹⁶ Kəsa gani ti midiheni kala-kala àna zəbal. Maslaña nani əğur àna aday gayan ni, əğur palahar gani bəlan ezewədəbu kru mahar cə. Palahar gani àna jikeni ni day kala-kala akaba palahar zəbalani ndahan ni.

¹⁷ Əğur gudu ni àna ahar akada ge mis ya təğur ni, jaha din àna kru kru fəd mahar fəd.

¹⁸ Gudu gani nani tələm àna akur ya təzalay zespə ni. Kəsa ni ti ni tələm àna gru deña, pərzlən-pərzlən akada ga kutrum ni.

¹⁹ Asak ga gudu ni mənğuledeni àna akur sulumani gərgərani dek. Asak gani ye enjeneni ni akur ya təzalay zespə ni, ye cə ni akur ya tazalay sefir ni, ya mahkər ni akur ya təzalay selcidwin ni, ya fəd ni akur ya təzalay imarot ni,

²⁰ ya zlam ni akur ya təzalay sarduwan ni, ya muku ni akur ya təzalay kwernelin ni, ya adəskəla ni akur ya təzalay krizəlit ni, ya azləlhkər ni akur ya təzalay beril ni, ya ambəlməbu ni akur ya təzalay topoz ni, ya kru ni akur ya təzalay krisəpres ni, ya kru mahar bəlanəni ni akur ya təzalay hiyesən ni, ya kru mahar cəni ti ni akur ya təzalay emetis ni.

²¹ Mahay kru mahar cəni ni ti ebirsli gədəkani kru mahar cə, mahay bəlan ti ebirsli bəlan. Dalaka gədəkani ya a huđ ga kəsa ni bu ni ga gru deña, pərzlən-pərzlən akada ga kutrum ni.

²² Ay nəmənəjoru zla nahəma, niçi *ahay gədəkani ge Melefit a kəsa gani nani bu ndo, adəba Bay Melefit geli njeđa-njeđani nday ata Wur Təmbak ni, nday àna ahər gatay kala nday ahay gədəkani gani nani.

²³ Fat akaba kiya təbi təsladay mələj a kəsa gani nani bu bi, adəba Melefit àna ahər gayan asladay mələj gani, Wur Təmbak ni day asladay mələj gani akada ge cəngəl ni.

²⁴ Ndam ga huđ gərgərani ga duniya ni dek ti masladay ga kəsa gani nani amasladi ana tay. Bəbay ga huđ gərgərani ga duniya ni dek atoru àna njeđa gatay ni eslini ga mazləbay Melefit àna nan.

²⁵ Mahay ga kəsa gani nani ti atanjəhad bəna bəna məzləkabana ; atəzləkvü tay day-day do, adəba məlavad amələbi eslini va bi.

²⁶ Mis ga huđ gərgərani ni dek atoru àna elimeni gatay akaba àna njeđa gatay eslini ga mazləbay Melefit àna nan.

²⁷ Ay ti zlam magədavani, ndam ya tagray zlam ya àbèlay do ni akaba ndam masəkad malfada ni etisliki məhuriyani a kəsa nani vu do. Ndam ya ti təhuriyu ni ti si ndam ya ti slimi gatay məbəkiani ka wakita ga sifa ni kwa. Wakita gani nani ti ga Wur Təmbak ni.

22

¹ Eslini məslər nakəñ àdəfuki zalaka ; zalaka nani ti àdəl day-day do, yam gani avi sifa ana mis. Yam gani ahələba eri akada ga kutrum na, angəzaya e kərsi ge Melefit ba. Kərsi nani ti ga Wur Təmbak ni daya.

² A dalaka ya a hudə ga kəsa ni bu ni ti zalaka ni èdevu cə ; e kidin gani bu ka mələñ ya èdevu ni ti mənğəhaf àvu. Mənğəhaf nani avi sifa ana mis, a hudə ga dazani bu ewi bəza sak kru mahar cə, kəla kiya lu ewi bəza. Slimber gani ti haf ge mimbilin mis ga had ga duniya ni dək.

³ Eslini ti zlam ya Melefit ètikwesl ni atələbi.

A kəsa nani bu ni ti Melefit amanjəhadviyu e kərsi gayan vu, Wur Təmbak ni amanjəhadviyu daya. Eslini ndam məgri təwi ana Melefit atazləbay nañ.

⁴ Nday gani nani etipi wur ge eri ge Melefit. Slimi ge Melefit day àki məbəkiani ka tay kè meleher.

⁵ Malavad amələbi va bi ; nahkay cengel akaba fat day atagray təwi va do, adaba Bay Melefit geli nañ ana ahər gayan amasladi mələñ ana mis. Mis ni atanjəhad a bay bu ga kanğay-kanğayani.

Mendeveerij ga pakama

⁶ Eslini *məslər ni àhu ahkado : « Ma hini ya kici ni dək ma ge jiri ededin ; malfada àkibu bi. Ahaslani Bay Melefit geli àvia *Məsuf gayan ana ndam mahəngaray *pakama gayan a ; nihi ti àsləribiya məslər gayan ana ndam məgri təwi gayan a ga mədəfiki ere ye ti agravu wudak ni ana tay. »

⁷ Yezu àdəm : « Bumvu slimi, nakoru afa gekuli wudak ! Ndam ya ti təgəskabə pakama ya a wakita hini bu na, təbu təjalaki ahər nahəma, təmər vu. Adaba pakama hini ti ge Melefit. »

⁸ Nu Zeñ nicia pakama gana àna slimi goro a, nipiə ere ye ti agravu na àna eri goro a daya. Nàra nicia, nàra nipiə nahəma, nàbəhad mirdim grik meleher ndiə ana had kà asak ga məslər ya àdəfuki zlam gani ni, ga mazləbay nañ.

⁹ Nañ nakəñ àra èpia ere ye ti nəgray na ti àhu : « Kəgray nahkay ba simiteni ! Nu day bay məgri təwi ana Melefit akada gayak ni, akada bəza ga muk ya tahəngaray pakama ge Melefit ni, akada ga ndam ya ti təgəskabu pakama ge Melefit a wakita hini bu ni daya. Kabəhad mirdim ti ana Melefit cilij. »

¹⁰ Àhu keti : « Pakama ya a wakita hini bu ni ti pakama ge Melefit ededin ; kəngəh pakama gani ba, hi ana mis sawan. Adaba mam, sarta ga zlam ya tədəmki ma a wakita hini bu ni ti ènjia wudak.

¹¹ Maslaña ya ti agudar zlam ni ti ahər àdəm mığudarkivu. Maslaña ya ti məbər uv gayan àbèlay do ni ti ahər àdəm mənğəhad àna məbər uv gayan ya àbèlay do ni. Ay maslaña ya ti agray jiri ni ti ahər àdəm mığrakivu jiri. Maslaña ya ti nañ njełata ni ti ahər àdəm mənğəhad njełata. »

¹² Yezu àdəm ahkado : « Bumvu slimi, nakoru afa gekuli wudak ! Nu nəbu àna zlam ga məviani ana ku way way do akada ge təwi gayan ya ti agray ni.

¹³ Wudaka zlam dək ənjeiki ti nu nəbu àndava ; ka mandav ga zlam dək day nu anələbu. Bay ya ti ənjeiki ka magray zlam dək ni ti nu ; kwa ka mənjeiki gani nu nəbu. Bay ya ti emendeveerij zlam dək ni ti nu gani daya ; ka mandav gani day anələbu. »

¹⁴ Ndam ya ti təbarafəña azana gatay a ni ti təmər vu. Nahkay ti tisliki məhuriyani a kəsa ni vu, tisliki məzum bəza ga mənğəhaf ya avi sifa ana mis ni.

¹⁵ Ndam ya ti Melefit ètikwesl tay adaba təgudara zlam a dal-dal ni, ndam maharam, ndam hala, ndam mabazl mis, ndam ga pəra akaba ndam ya ti tawayay tasəkad malfada ni dək nahəma, nday dekeni e mite bu, tisliki məhuriyani a kəsa ni vu koksah.

¹⁶ « Nu Yezu nəslər oru məslər goro ga məhi pakama hini ana ndam goro ya *təcəkalavu a kəsa gərgərani ni bu ni dək. Nu wur hudə ge Devit, tədəmki ma a Wakita ge Melefit bu ni ti ka nu. Nu Bamtı ya asladay mələñ ge miledə dal-dal ni. »

¹⁷ Məsuf Njełatani akaba ndam ga Yezu ya ahəl tay akada ga wal ya taday ni təhi ahkado : « Ra ! »

Ahər àdəm maslaña ya ti ècia pakama hina ti məhi : « Ra ! »

Maslaña ya ti yam akada nañ a ti ahər àdəm mərə.

Maslaña ya ti awayay esi yam ya avay sifa ni ti ahər àdəm məcəh ga sulum, misi !

¹⁸ Nihi ti nu Zeñ nədəm ma, ahər àdəm maslaña ya ti eci pakama ge Melefit ya a wakita hini bu ni məbavu slimi lala : tamal maslaña èferkiviya pakama nahəñ àkiva ka pakama hina nahəma, Melefit day emeferikiviya daliya ya ti tədəmki ma a wakita hini bu ni ana maslaña gani.

¹⁹ Tamal maslaña àzaba pakama nahəñ e kidin ga pakama ge Melefit ya a wakita hini bu na nahəma, Melefit day amazaña ja ga zlam ya tədəmki ma ka tay a wakita hini vu na : amazaña ja ga mənğəhaf ya avay sifa na, amazaña nañ ga məhuriyani a kəsa njełatani ni va daya.

²⁰ Bay ya ti àdám pakama hini dek jiri ni ti
àdám : « Iy, nakoru afa gekali wudak ! »
Aya nahkay, Bay geli Yezu, ra !

²¹ Bay geli Yezu mângri sulum gayarj ana
mis dek ti.